

༡༡། །མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
དག་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་
གསུང་འབུམ།

༩

ཇེ་ཡལ་སྤས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་སྟེང་གླིག་ཁང་།

2019

༡༡། །མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དག་
ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ།

། ཉ །

རྩེ་ཡབ་སྐུ་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་སྤྱད་སྤྱོད་ཀྱི་ཁང་།

2019

རྩེ་ཡབ་སྤུང་བ་གསུམ་གྱི་གསུང་འབྲུམ་དཔེ་བསྐྱར་མ། བོད། ༣༦

Je Yabse Sungbum Volume 36

པར་འཁེམས་བྱེད་པོ།
རྩེ་ཡབ་སྤུང་བ་གསུམ་གྱི་གསུང་འབྲུམ་སྤྱད་སྤྱོད་ཁང་།

Published by:

JE YABSE SUNGBUM PROJECT

Drepung Loseling Pethub Khangtsen Education Society,

Mundgod U.K. Karnataka State (INDIA)

www.jeyabsesungbum.org,

པར་ཐེངས་དང་པོར།
དེབ་གངས་ ༧༥༠ གྱི་ལོ་ ༢༠༡༩

First Edition:

750 copies, 2019

པར་སྐྱོན་ཁུ་ཡུལ།
མ་ཁྱི་སྐལ་འབྲུལ་ལས་ཁང་།

Printed at:

Manipal Technologies Limited Manipal

དཀར་ཆག

དཀར་ཆག	V
འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་སྒྲུང་ཆ།	1
ཁམས་ལའི་མདོར་བསྐྱུས་དགུ་པའི་ནཱ་བཤད།	1
སྐར་ཅིས་ཀྱི་མདོར་བསྐྱུས་བཤད་པ།	1
ཅིས་འབྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་སོགས་པའི་གནས་པ།	1
གྲུབ་མཐའ་བྱེད་པའི་སྐར་ཅིས་ཀྱི་གནས་པ།	3
ཅིས་ཀྱི་བྱུན་མོང་གི་གཞི་ལོ་རྒྱ་དག་པ།	3
ཡན་ལག་ལྡེའི་དེས་པ་སོགས་བཤད་པ།	11
དངོས་ལས་རྒྱ་ཆེས་ཀྱི་དེས་པ།	11
ཡན་ལག་ལྡེའི་རིམ་པ།	26
ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཞིང་བདག་ངོས་བཟུང་པ།	36
ལུ་སྟེགས་པས་བཏགས་པ་རྩུན་པར་བསྟན།	37
བདེ་སྤྱད་གཟའ་སྐར་གྱིས་མི་བྱེད་པར་བསྟན་པ།	37
འཕྲོས་དོན་བཤད་པ།	39
སྒྲ་གཅན་རྒྱ་སྐར་ལ་ལོངས་སྟོན་ཚུལ།	53
གཟའ་ལྷ་རྒྱ་སྐར་ལ་ལོངས་སྟོན་ཚུལ།	53
མཁར་ཁྱིམ་དག་འཁོར་བས་ས་འཁོར་པའི་གནས་པ།	58
ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ནཱ་མཁར་ལ་འཁོར་ཚུལ།	58
གོ་ལའི་གནས་ཚུལ་བཤད་པ།	58
འཇིག་རྟེན་སྤྱི་ལུགས་ཀྱི་གོ་ལའི་རྒྱ་ཆད།	75

ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ལ་དུས་འཁོར་ཚུ་ལ།	77
གཟའ་དང་རྒྱ་སྐར་གྱི་ཀར་པ་སྦྱེ་བའི་གནས་པ།	94
མདོར་བསྡུས་གྱི་མཚན་བསྟན་པ།	116
ཁམས་ལའི་མདོར་བསྡུས་བཅུ་པའི་ནམ་བཤད།	116
དབྱངས་འཆར་དང་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་མདོར་བསྡུས།	116
སྐར་ཅིས་གྱིས་བརྟག་པ་དབྱངས་འཆར་བའི་གནས་པ།	116
དབྱངས་འཆར་ཅུབ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དགེ་མི་དགེ་བརྟག་པ།	116
འདི་བའི་དུས་སུ་སྤྲ་ལ་འཆར་བའི་སྒྲོ་ནས་བརྟག་པ།	121
དེས་པའི་དབྱངས་གྱི་སྒྲོ་ནས་དགེ་མི་དགེ་བརྟག་པ་སོགས།	122
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དགེ་མི་དགེ་བརྟག་པ།	128
སྐར་ཅིས་གྱིས་བརྟག་པ་སྤྲ་གཅན་ལ་སོགས་པའི་གནས་པ།	129
བསྐྱར་བའི་འབྲུལ་འཁོར་གྱིས་གནས་པ་མདོར་བསྟན།	134
བསྐྱར་བའི་འབྲུལ་འཁོར་གྱིས་གནས་པ་རྒྱས་བཤད།	134
ཁྱེ་བ་པོ་ལ་ངེས་པ་སྦྱིན་པ།	139
མདོར་བསྡུས་གྱི་མཚན་བསྟན་པ།	139
འཁོར་བསྐྱར་གྱིས་ཆོས་མིན་འཛོམས་ཤིང་ཆོས་འཛོག་པ།	139
འཁོར་བསྐྱར་ས་དུམ་བུར་འཁོར་བའི་གནས་པ།	139
འཁོར་བསྐྱར་གྱི་བརྟགས་པའི་གནས་པ།	140
འཁོར་བསྐྱར་གྱི་གངས་དང་བསྟན་པའི་དུས།	151
ཆོས་རྒྱལ་གྱི་སྦྱེ་གནས་སོགས་བསྟན་པ།	155
གཞོན་བྱ་ལྷ་མོའི་སྟོན་པ་འབྱུང་ཚུལ་སོགས།	157
སྟོན་པས་རིགས་ལྡན་ལུང་བསྟན་ཚུལ་སོགས།	158

ཆོས་མེན་བཙུག་ནས་ཆོས་འདོན་པའི་གནས་པ།	162
སྟོན་པ་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ།	165
མི་རྒྱལ་མཆོག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གནས་པ།	167
ལེའུ་ཕྱི་མའི་དོན་ཁྱེད་སྐྱབས་དགེ་བ།	169
འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་ནང་ལའི་འགྲེལ་བཤད།	173
ནང་ལའི་མདོར་བསྟུས་དང་པོའི་རྣམ་བཤད།	173
མཆོད་ཅིང་བརྩམས་པར་དཔེ་བཅའ་བ།	173
ནང་གི་ལེའུ་ཕྱི་རྒྱུད་བཤད་པ་དངོས།	174
ནང་ལའི་རྒྱུད་བཤད་པར་གསལ་འདེབས་པ་པོ་བསྟན་པ།	174
ནང་ལའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་མདོར་བསྟན།	175
མདོར་བསྟུས་བདུན་གྱི་རྒྱས་པར་བཤད།	180
རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྤྱི་འོད་ཀྱི་དོན།	180
མདོར་བསྟུས་བདུན་གྱི་ཡན་ལག་གི་དོན།	185
ཁམས་དྲུག་ལས་ལྷན་འབྲེལ་ཆུང་གི་མདོར་བསྟུས།	185
མངལ་འདོན་པ་དང་སྟུང་པའི་གནས་པ།	186
ཁུ་རྟལ་རྣམས་ལས་སྟོར་པའི་གནས་པ།	187
ཉ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབས་བརྩེ་གནས་པ།	187
ཆེ་རེ་བཞིན་མངལ་འབྲེལ་པའི་གནས་པ།	188
སྟུ་བཞི་དང་རྩེ་རྩེ་བཞི་དག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ།	195
བྱང་རྒྱལ་བཞིས་མངལ་འབྲེལ་པའི་གནས་པ།	198
ཁམས་དྲུག་ནས་ཡེ་ཤེས་དྲུག་གི་བར་སོགས་བཤད་པ།	201
མདོར་བསྟུས་ཀྱི་མཆོད་བསྟན་པ།	210

ནང་མེད་མདོར་བསྟུས་གཉིས་པའི་རྣམ་བཤད།	210
གྲུབ་ནས་དེ་ལྟར་གནས་ཚུལ་སྟོན་པའི་མདོར་བསྟུས།	210
དོར་བསྟུས་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ།	210
འཁོར་ལོ་དྲུག་སྟུ་བཞི་དང་སྟུར་བ།	210
དཀྱིལ་འཁོར་དྲུག་སྟེང་ལོག་གི་གནས་པ།	214
ཁམས་ལས་མཚན་མ་འབྱུང་བའི་གནས་པ།	215
རྩ་སྟོང་ཐུག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་བཤད་པ།	217
དབྱུགས་གངས་དང་ཕྱི་ཆོས་ལུས་ལ་སྦྱར་ཚུལ།	218
ལྟེ་བའི་རྩ་སྟེས་སོགས་པའི་འདབ་མ་བཤད་པ།	223
སྒྲ་ཕྱང་ལྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་འབབ་པའི་གནས་པ།	224
སོག་དང་རྒྱུད་གི་བྱ་བའི་གནས་པ།	228
གནས་པ་དག་གི་འཕྲོས་དོན་བཤད་པ།	229
མདོར་བསྟུས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པ།	233
ནང་མེད་མདོར་བསྟུས་གསུམ་པའི་རྣམ་བཤད།	233
འཁོར་བསྟུས་དང་སྒྲ་སྟོ་འབྱུག་པ་སོགས་ཀྱི་མདོར་བསྟུས།	233
འཁོར་བསྟུས་དང་སྒྲ་སྟོ་འབྱུག་པས་ངེས་དོན།	233
དབྱ་མ་ལས་རྒྱད་མཐའ་དག་འབྱུང་བའི་གནས་པ།	234
ལོ་གསུམ་ཀྱི་ཞག་གངས་དང་མ་རྒྱད་ཀྱི་ལྷ་གངས་སྦྱར་བ།	234
ཕྱོཌ་གསུམ་ཀྱི་ཞག་གངས་དང་པ་རྒྱད་ལྷ་སྦྱར་བ།	236
ལོ་གསུམ་ཀྱི་ཞག་དང་སྦྱར་བའི་ལྷ་བརྒྱུད་དྲུག་ངོས་བཟུང་བ།	241
དབྱ་མའི་ལོ་དང་ཕྱོཌ་ཀྱི་ཞག་གངས་དང་རྒྱ་སྒྲར་ཀྱི་ལྷ་སྦྱར་བ།	244
བསྟུས་རྒྱད་ཀྱི་ལྷ་གཙོ་ཆེ་བ་རྣམས་བསྟུས་ཚུལ།	246

བསྐྱུས་པའི་ལྷ་རྣམས་ནང་གི་ཅ་དང་སྦྱར་བ།	247
སྦྱར་བའི་དགོས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་བ།	250
མདོར་བསྐྱུས་ཀྱི་མཆན་བསྟན་བ།	254
ནང་ལེའི་མདོར་བསྐྱུས་བཞི་པའི་རྣམ་བཤད།	254
ལུས་རིམ་རྣམས་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་མདོར་བསྐྱུས།	254
ཉི་ཟླ་སོགས་ཀྱི་འཆི་ལྷས་ཀྱི་གནས་པ།	254
དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་ལྷས་བཤད་བ།	254
ཁམས་མཉམ་པ་རང་བཞིན་པའི་རྒྱང་རྒྱ་ཚུལ།	254
ཁམས་མི་མཉམ་པས་འཆི་ལྷས་སུ་འགྱུར་ཚུལ།	255
ཟླ་བའི་འཆི་ལྷས་ཀྱི་རེས་པ་བཤད་བ།	255
ཉི་མའི་འཆི་ལྷས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་.....	267
དུས་སུ་འཆི་བའི་ལྷས་བཤད་བ།	273
སུ་སྟོགས་པས་བཏགས་པ་མི་འཐད་བ།	273
འཐད་པའི་ཕྱོགས་བཞག་བ།	278
སྤྱི་དོན་གྱིས་ཞིབ་པར་བཤད་བ།	278
ཆོག་དོན་གྱིས་རྒྱང་ཐད་བཤད་བ།	286
ཅ་སོགས་གཟའི་ཤང་པ་འཆད་པའི་གནས་པ།	287
སྤྱི་དོན་གྱིས་མཐའ་དབྱེད་པ་རྒྱས་བཤད་བ།	287
ཡན་ལག་གི་དོན་རྣམས་པར་དབྱེ་བ།	295
ལོ་གསུམ་ལ་ལྟེ་བ་ཆོགས་ཀྱི་ཅ་དང་གསལ་བྱེད་གཅོད་ཚུལ།	295
ཕྱོགས་གསུམ་ལ་དབྱངས་ཡིག་དང་ཅ་གཅོད་ཚུལ།	303
འཆི་བའི་གོང་ཞག་དུག་ལ་ལྟག་པའི་ཅར་རྒྱང་རྒྱ་ཚུལ།	304

ཉིན་ཞག་སྐུམ་ཁི་དུག་སྟོང་ལ་རྩ་སྟོང་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་གཅོད་ཚུལ།	306
ཉི་མའི་ཀང་པའི་ཆུ་ཤུལ་དང་ཡི་གེ་བྱི་ནང་ལ་སྦྱར་བ།	307
དོན་དངོས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་བཤད་བ།	307
ཁམས་ནམ་པར་འགྱུར་བའི་འཆི་ལྟས་གཞན།	324
མདོར་བསྡུས་ཀྱི་མཆན་བསྟན་བ།	325
ནང་ལའི་མདོར་བསྡུས་ལྟ་བུའི་ནམ་བཤད།	326
སྐྱེ་འཆིའི་རྒྱ་འཁོར་རྩ་སྟོན་པའི་མདོར་བསྡུས།	326
འཁོར་རྩ་བ་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པ་བཤད་བ།	326
ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་སྐྱེད་སྤྱད་བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད།	326
དོན་དམ་པར་བྱེད་པ་པོ་མེད་པར་བསྟན་བ།	327
གང་གིས་རི་ལྟར་བཅིངས་པ་བཤད་བ།	328
སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་འབྲས་ལོངས་སྟོན་ཚུལ།	334
འཁོར་འདས་ཀྱི་རྩ་བ་བཞི་པའི་སེམས་རྣམས་བཤད་བ།	336
བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པས་འགྲོ་དུག་ཉུ་སྐྱེ་ཚུལ།	340
འཆིང་བ་ལས་ཁོལ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་བསྟན་བ།	340
དེ་དག་གི་ཞར་བྱུང་གི་དོན་གཞན་བཤད་བ།	343
སྐྱེས་པའི་མཐར་སྐྱར་ཡང་འཆི་བ་བཤད་བ།	350
མདོར་བསྡུས་ཀྱི་མཆན་བསྟན་བ།	350
ནང་ལའི་མདོར་བསྡུས་དུག་པའི་ནམ་བཤད།	350
འཆི་བ་སྐྱེ་ཞིང་ལུས་བསྐྱུང་ཐབས་སོགས་ཀྱི་མདོར་བསྡུས།	350
འཆི་ལྟས་ཀྱི་འཆི་བ་སྐྱེ་བའི་གནས་བ།	350
དུས་སྤུ་འཆི་བ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་བཤད་བ།	350

དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་བཤད་པ།	352
ཆུང་སྐྱོར་གྱིས་ལུས་སྤང་བའི་ཐབས་བཤད་པ།	352
སྐྱན་གྱི་སྐྱོར་བས་ལུས་སྤང་བའི་ཐབས་བཤད་པ།	356
ཕྱི་རོལ་འཛིག་རྟེན་པའི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པའི་གནས་པ།	358
རིགས་རྒྱུད་དོན་དུ་སྦྱས་མ་དང་ཕྱིས་པ་གསོ་བ།	367
ནལ་འབྱོར་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་རྒྱས་བཤད།	369
མདོར་བསྟུས་ཀྱི་མཆོན་བསྟན་པ།	372
ནང་ལའི་མདོར་བསྟུས་བདུན་པའི་ནམ་བཤད།	373
ལྷ་བ་རིགས་པས་དབྱུང་པའི་མདོར་བསྟུས།	373
རྒྱུད་གྱི་གཞུང་བཤད་པ།	374
ལྷ་བ་རྗེས་དཔག་གི་བརྟག་པའི་གནས་པ།	374
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དགོངས་པའི་ངེས་པ།	374
ཕྱི་རོལ་སྤྱི་གསལ་སོ་སོའི་འདོད་པ་བཤད་པ།	381
རིག་བྱེད་ཆོད་མར་སྦྱ་བའི་འདོད་པ་སྟན་དབྱུང་བ།	386
བྱེད་པ་སོ་རྟག་དངོས་སྤྱི་འདོད་པ་སྟན་དབྱུང་བ།	391
རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་རང་དབང་པའི་རྒྱ་འབྲས་དགག་པ།	393
བདག་རྟག་དངོས་འདོད་པ་ནམས་སྟན་མོང་དུ་སྟན་དབྱུང་བ།	407
བདག་མེད་པ་རིགས་པས་བྱུབ་པའི་ངེས་པ་བཤད་པ།	410
རང་སྤྱེ་དངོས་སྦྱ་བ་ནམས་ཀྱི་འདོད་པ་སྟན་དབྱུང་བ།	415
དོན་སྦྱ་སྤྱེ་གཉིས་དགག་པ།	416
ནལ་འབྱོར་སྐྱོད་པ་བ་དགག་པ།	423
དབུ་མའི་ལྷ་བ་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ།	430

སྟག་གཟིག་དང་རྒྱུ་ལན་ཟས་བྱེད་དག་སྟན་དབྱང་བ།	440
གདུལ་བྱའི་འདོད་པ་བཞིན་ཆོས་བཞག་པའི་གནས་པ།	443
མདོར་བསྟུས་ཀྱི་མཆན་བསྟན་པ།	446
དེ་མེད་འོད་ཀྱི་དབང་གི་ལེའུའི་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་སྟོན་ཆ།	449
དབང་ལའི་མདོར་བསྟུས་དང་པོའི་ནུམ་བཤད།	449
སྟོན་རུང་རྟུ་བྱེད་པའི་དབང་གི་ལེའུ་འཆད་པ།	449
མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་འགྲེལ་བ་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ།	449
དབང་གི་ལེའུའི་རྒྱུ་དོན་བཤད་པ་དངོས།	450
སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་བསྟུས་ཆོག་གི་མདོར་བསྟན་པ།	450
ཞུས་པའི་ལན་མདོར་བསྟུས་བྱག་གིས་རྒྱས་བཤད།	455
སྟོབ་དཔོན་དང་ལས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོའི་མདོར་བསྟུས།	455
ཟླ་མ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ།	455
སྟོབ་མ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ།	464
སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ལས་སྟོབ་པའི་ངོ་བོའི་གནས་པ།	465
དབང་བསྟུར་དང་ལས་སྟོབ་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་	467
མདོར་བསྟུས་ཀྱི་མཆན་བསྟན་པ།	477
དབང་ལའི་མདོར་བསྟུས་གཉིས་པའི་ནུམ་བཤད།	478
བསྟུང་འཁོར་དང་ས་སོགས་གཟུང་བའི་མདོར་བསྟུས།	478
མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ།	478
རྒྱུ་བཤད་པ་དངོས།	478
བྱ་བའི་རིམ་བརྒྱས་པར་བཤད་པ།	478
རྒྱུ་ཆོག་གིས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་ཆོ་ག་བཤད་པ།	479

བདུད་བསྐྱེད་པ་སོགས་བཤད་པ།	479
ཞིང་སྤྱོད་ལས་ས་བསྐྱེད་བའི་ཆོ་ག།	480
དངོས་གཞི་བསྐྱེད་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པ།	480
ལྷ་གཤེགས་གསོལ་ནས་ས་བབྱུང་བ།	483
ས་བསྐྱེད་བའི་ཆོ་གའི་ལྷ་ག་མ་གཉིས་བཤད་པ།	486
ས་སྐྱེད་བབྱུང་སོགས་ཀྱི་ཆོ་ག་བཤད་པ།	487
རྒྱུད་ཆོག་གིས་དངོས་སྤྱི་མ་ཐེན་བའི་ཆོ་ག།	490
བསྐྱེད་འཁོར་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲགས།	492
ས་བབྱུང་བ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲགས།	493
གཏོར་ཆོག་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲགས།	493
ལྷ་ག་གནས་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲགས།	494
ཐེག་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོ་ག་དང་སྒྲགས།	510
མདོར་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆན་བསྐྱེད་པ།	510
དབང་ལའི་མདོར་བསྐྱེད་གསུམ་པའི་རྣམ་བཤད།	511
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བའི་མདོར་བསྐྱེད་བཤད་པ།	511
མཆོད་བརྗོད་ཅིང་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ།	511
རྒྱུད་བཤད་པ་དངོས།	511
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བའི་རྩལ་བཤད་པ།	511
ཐེག་རི་ལྷར་གདབ་པའི་ཆོ་ག།	511
ཐེག་རི་ལྷར་གདབ་རྩལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	512
རྩལ་ཆོན་དབྱེ་བའི་ཆོ་ག་དང་དེའི་རྣམ་དག།	516
རྩལ་ཆོན་བསྐྱེད་པའི་རི་ལྷར་དབྱེ་བ་བསྐྱེད་པ།	516

རྒྱལ་ཚོན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་དག་སྦྱར་བ།	522
ཆོག་ས་བཅད་བཤད་ཟིན་བསྟན་བ།	533
མཚན་མ་དགོད་བའི་ཆོག་བཤད་བ།	534
སྒྲགས་གྱི་མཚན་མའི་ངེས་དོན་མདོར་བསྟན།	534
མཚན་མ་འགོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་བ།	542
ས་ཐོན་གྱི་མཚན་མ་ཅམ་གསུངས་ཚུལ།	542
བྲག་རྒྱུ་མཚན་མ་འགོད་ཚུལ།	545
མཚན་མའི་རིགས་དང་ཁ་དོག་གི་ངེས་བ།	550
མདོར་བསྟན་གྱི་མཚན་བསྟན་བ།	552
དབར་བྱང་སྟོན་ཆོག་.....	553

༡༡། །དཔལ་ལྷན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འགྲེལ་ཆེན་ནི་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་རྒྱ་
 ཆེར་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤང་བར་བྱེད་པ་ལས་མདོར་བསྡུས་
 དགུ་པ་མན་ཆད་བཞུགས་སོ།།

༡༡། །དཔལ་ལྷན་ཕྱི་ནང་གཟའ་སྐྱར་གྱི། །འཁོར་ལོ་མ་ལུས་སྤྲོད་པར་བྲིམ། །སྒྲུ་མ་དུས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ། །དངོས་པོ་ཀྱན་གྱིས་བྱུག་བྱས་ནས། །རྒྱུད་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདི། །བཀལ་བར་
 འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ། །ཅིས་ཀྱི་ཆོ་ག་མདོར་བསྡུས་པའི། །རྒྱས་འགྲེལ་གང་འདིར་དབྱེ་བར་བྱ།།

གསུམ་པ་ངར་ངེས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་ཀྱི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཏན་ལ་
 འབེབས་པའི་ཡན་ལག་སྐྱར་ཅིས་ཀྱི་མདོར་བསྡུས་བཤད་པ་ལ་ལྟ། ཅིས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚོན་
 སོགས་བཤད་པ་འཇམ་དཔལ་ལུང་བསྟན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ། ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་བྱུང་མཐའ་
 ལུན་འབྱེན་བྱེད་བྱུང་བའི་མཐའ་དང་བྱེད་པའི་སྐྱར་ཅིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ། མཁའ་ལ་
 གཟའ་སྐྱར་འཁོར་བའི་དབང་གིས་ས་ལ་དུས་སོ་སོར་འབྱུང་ཚུལ་སྟོན་པ་ཁྲིམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་
 པས་ས་འཁོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ། དེ་ཐམས་ཅད་ནང་དང་ངེས་དོན་ལ་སྦྱར་བའི་དོན་དུ་
 དབྱ་མའི་ཅའི་དབྱགས་ལས་གཟའི་ཀར་པ་དང་རྒྱ་སྐྱར་གྱི་ཀར་པ་སྦྱེ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་
 བཤད་པ། མདོར་བསྡུས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་ནས། ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་སྐྱར་ཅིས་ཀྱི་
 ཞེས་དང་། རྒྱལ་དཀའི་ཉུང་དུའི་བྱེད་པ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་ཞེས་དང་། དགོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་པའི་
 བར་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བའོ།།

དེ་འཆད་པ་ནི། ཆོས་བསྟན་ཅེས་པ་ཙ་རྒྱུད་དོ། །གྲགས་པ་ཅེས་པ་ནི་འདིའི་ཐད་ཀྱི་སྐྱད་
 དོད་ལ་ཡ་ཤུ་ཅེས་རྣམ་དབྱེ་ཐོབ་པ་ལ་ཤ་ཅེས་དེ་མེད་པར་བྱས་པ་ནི་སྤྱོད་པ་དང་མི་མཐུན་གྱང་
 རྒྱལ་བའི་ལུང་གི་བརྗོད་པ་སྟེ། ཅེས་དང་། མ་ཁ་ནི་སོག་ཡུལ་ཡིན་ལ། འཛིན་མ་ལ་ནི་ལྷ་སྟེགས་
 ཀྱི་ཉུང་དུའི་བྱེད་པ་གསལ་བར་ཅེས་བྱའོ། སངས་རྒྱས་པའི་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར་ན་མའི་ལ་དུའི་ཆོག་

གི་མཚན་གཞི་མི་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །ཚངས་པ་སྣར་འཛིན་པ་དང་། ཉེ་མ་སྣར་འཛིན་པ་དང་།
སྒྲ་ཅན་དབང་ལྷག་པ་སྟེ་དེ་དག་གི་ཅིས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ནི་ཅིས་ཀྱི་ཆོ་ག་རྣམ་པར་ཉམས་ཤིང་
མ་དག་པའོ། །དུས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་འབྱུང་ཞེས་ལྟ་བུ་འབྱུང་ཁུངས་དགོས་པའི་དོན་ལ། སྒྲིབ་པ་
ལ་འབྱུང་ཞེས་བདུན་པ་བྱས་པའོ། །ལུ་སྟེགས་ཀྱི་ཅིས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་ཉམས་པ་སྟེ་མ་
དག་པ་དེའི་ཕྱིར། འཛིན་མ་ལ་ནི་ཉུང་དུའི་བྱེད་པ་གསལ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ལ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་
འདི་ལ་དུའོ་ཞེས་སྒྲ་བའི་མའི་ལ་དུའི་ཆོག་གིས་བྱིས་པ་འབྲིད་པ་ལྟ་བུའི་ཆོག་སྟེ། ཅས་དང་། ལུ་
སྟེགས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལས་ཀྱང་གཟའ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་ཉམས་པས་བྱེད་པའི་ཆོ་ག་མ་དག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བྱང་དུ་བཞོད་
པའི་ཉིན་ཞག་ལ་གྲིབ་མས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་རི་མོ་བས་ཉི་མ་མང་པོའི་གོང་དུ་ཉི་མ་ལྟོག་
པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་གཞན་སྟེ་སྟེགས་པའི་ཅིས་ལ་ཡང་ཉི་མའི་རྒྱ་བ་དག་པ་མ་མཐོང་
རོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱང་དུ་བཞོད་པའི་དུས་ལ་གྲིབ་མས་བརྟགས་པས་ཉི་མའི་རྒྱ་བ་དག་པ་མེད་པས་ན་
ཉི་མའི་ཡོངས་སྒྲོད་མ་དག་གོ། ཉི་མའི་ཡོངས་སྒྲོད་མ་དག་པས་ལྷ་བའི་ཡོངས་སྒྲོད་མ་དག་སྟེ། དེ་
དག་པ་ཉི་མ་དག་པ་ལ་སྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཀའ་ཤིས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉི་མའི་
ཡོངས་སྒྲོད་ལ་པར་སྦྱངས་པ་དང་། དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཉི་མས་རྩུར་སྦྱངས་པར་གྱུར་པ་ན།
ཉི་མའི་ཡོངས་སྒྲོད་མ་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཟའ་དེ་དག་གི་ཡོངས་སྒྲོད་ཀྱང་མ་དག་གོ། །དེ་ལྟར་
ནས་སྦྱོས་རབས་ཏེ་སྦྱོས་ཁྲིམ་ཀྱི་དབྱངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དོན་ཏེ་འབྲས་བུ་
དག་པ་མེད་དོ། །ལུ་སྟེགས་དེ་དག་གི་ཅིས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དེ་ལྟར་ཉམས་འགོ་བའི་རྒྱ་ནི་འདི་ཡིན་
ཏེ། འདིར་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་ཞེས་པ་ནས། མི་བཟད་པར་ཏེ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོབ་དཀའ་བར་མཐོང་ནས།
ཞེས་དང་། ལྟར་བ་དང་། ལ་སོགས་པ་འབྱུང་འགྲོས་དང་འཁྲོག་འགྲོས་ཏེ་ལས་བཞིའི་སྒྲོས་པ་
བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་སྒྲས་ཤིང་བསྐྱབ་པར་དཀའ་བའི་ཐབས་བྱས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡུན་རིང་པོ་འདས་
པའི་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་སྟེ་སྟེགས་ཕྱི་མ་དག་གིས་ཀྱང་མ་ཤེས་པར་བྱེ་རྩལ་པའི་ཉུང་དུའི་ཅིས་ཀྱི་
བྱེད་པ་ལ་ཞེས་པ་ནས། འོ་ན་ཁྲིད་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱེད་པ་གསལ་བ་ཡོད་དམ་ཅེ་ན། འདིར་
ཉིན་ཞག་སོ་སོ་ལ་ཞེས་པ་ནས་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་དུག །ཅིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་གཞི་ལོ་རྒྱ་དག་པའི་ངེས་པ། ཡན་ལག་ལྔའི་
 ངེས་པ་འཕྲོས་དང་བཅས་པ། སྒྲ་གཅན་རྒྱ་སྒྲར་ལ་མེད་སྤྱོད་ཚུལ། གཟའ་ལྔ་རྒྱ་སྒྲར་ལ་མེད་སྤྱོད་ཚུལ།
 གཟའི་རྒྱ་བ་དང་འཆར་བུ་བ་སོགས་བཤད་པ། ཉི་ཟླ་ལ་སྒྲ་གཅན་འདུག་ཚུལ་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལོ་དག་པའི་ངེས་པ་ནི། དེ་ནི་གནས་པ་བཅུ་བཞི་པ་འཆད་
 པའི་དང་པོར་རེ་ཞིག་རེགས་ལྡན་རྒྱལ་དཀའི་དུས་ཀྱི་ལོ་ཉུང་དུའི་ཅིས་ཀྱི་བྱེད་པ་གསུངས་པ། མེ་
 མཁའ་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་འདི་སྐད་དུ། སྒྲ་སྒྲིའི་ཆོས་མ་ཁའི་ཡུལ་དུ་
 རྒྱགས་ནས་རི་ཅམ་འདས་པའི་ལོ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་ཐོག་མར་སྒྲ་སྒྲིའི་ལོ་འདོག་ལ། དེ་ཡང་སྒྲིལ་
 བྱེད་ཀྱི་ལོ་ལ་སྒྲར་ཅིའི་སྒྲོ་བྱོས་ཀྱིས་སྒྲ་སྒྲིའི་ཆོས་བསྟན་པ་ཡིན་པས་སྒྲིལ་བྱེད་ནས་ཟད་པའི་བར་
 ཀྱི་ལོ་བཞི་བཅུ་ཅ་གསུམ། དེ་རྗེས་ཀྱི་རབ་བྱུང་དེ་ནས་འཕགས་ཡུལ་དུ་དུས་འཁོར་གྱི་རྒྱད་ཁྱོན་
 ཀྱི་བར་གྱི་ལོ་དུག་ཅུ་སྟོར་དུ་མེད་སྤྱོད་པ་དུག་བསྐྱེས་པས་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཆོ་རུ་གྱུར་པ་རེགས་ལྡན་
 རྒྱ་བའི་འོད་ཀྱིས་རྒྱད་དུ་ཁྲིས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་ལ་ངེས་པ་ནི་མི་རྟག་པ་སྟེ།
 ལོ་དུག་ཅུའི་མཐར་སྒྲར་ཡང་ངེས་པ་འགོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་འདིའི་དོན་ནི། དཔལ་དུས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་ལ་ངེས་པ་སྟེ་ལོའི་ཕྱང་པོ་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཆོ་རྟ་བུ་དེ་རྒྱད་ཀྱི་ནང་དུ་
 དུས་རྟག་དུ་འདོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། ལོ་དུག་ཅུ་སྟོར་རྫོགས་པའི་ཆེ། དེ་དུས་ན་འཕྲུལ་ལ་ན་ཆོས་སྟོན་
 པ་ལ་སྟེ་ཞིག་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་པོ་དེས་སྤར་གྱི་ངེས་པ་དེ་ཕྱིས་ནས་དེ་ལ་དུག་ཅུ་སྟོར་གཅིག་
 བསྟན་ནས་འགོད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། འོ་ན་ད་ལྟའི་བར་དུ་ལོ་དུག་ཅུ་སྟོར་མང་དུ་སོང་
 ཡང་རྒྱད་ཀྱི་ནང་ན་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཆོའི་ངེས་པ་བཞག་པ་མ་འགྱུར་བར་སྤར་བ་ཅི་ཞེ་ན། འཕྲུལ་
 ན་རྒྱལ་པོ་རིམ་བས་དེ་ལྟར་འགོད་ཅིང་ཡོད་ཀྱང་། ཅུ་བོ་ལྷེ་ཏའི་སྟོ་ཕྱོགས་སུ་འཕྲུལ་ལ་ནས་ཕྱིས་
 རྒྱད་ཀྱི་སྟེགས་བམ་མ་བྱོན་པས་ཡིན་ལོ། །

འོ་ན་རྒྱལ་དཀའ་ཁོ་ནས་ཉུང་དུའི་བྱེད་པ་སྒྲོང་བ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་
 ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་གཞན་དེ་དག་གིས་ལོའི་ངེས་པ་དེ་ལྟར་
 གསར་པ་གསར་པ་སྒྲོས་ཀྱང་སྤར་སོང་གི་ལོ་མ་མང་པོ་དོར་ནས་རྒྱ་བ་ཀའི་སྟོན་འཕྲིད་བྱས་

1 ཞེས། ཞོག 311 ན 6 གཟའ་ལྔ་རྒྱ་བ་དང་

པའི་སྒོ་ནས་བྱེད་པའི་ལོ་སྤར་ཅུང་དུར་མ་བྱས་པ་གསར་དུ་ཅུང་དུར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །རྒྱལ་དཀའི་གོང་དུ་ཅ་རྒྱད་གསུངས་ཚུན་ཆད་གྱི་ལོ་བཞག་གིན་བཅི་བ་ཡིན་པ་ལ། དེས་རྒྱ་བ་ཀའི་སྒོན་འབྲིད་བྱས་ཏེ། སྤར་གྱི་ལོ་སྤྱིང་དུག་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅ་རྒྱུམ་རྣམས་དོར་བའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་ལོའི་ངེས་པ་འགོད་ཚུལ་རིགས་ལྡན་རེ་ངེས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱར་ཆོས་སྒོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤར་ན་རྒྱལ་དཀའ་ལོ་བརྒྱད་ཅ་རྒྱུས་སོང་བའི་ཆེ་ཐོག་མར་བསྐྱས་རྒྱད་དུ། མེ་རོ་རྒྱ་བ་རྣམས་ལ་རབ་བྱུང་ལ་སོགས་འདས་པ་རྣམས་བསེས་སྐྱ་སྒྲིའི་ལོ་ནི་རབ་དུ་བྱུག། ཅེས་བ་བྲིས་ནས། བྱེད་པ་སྤྱིང་བའི་དུས་སུ་འདས་ལོ་བརྒྱ་དགུ་བསེས་ནས། ལག་བ་གདེངས་ཅན་རྒྱ་བས་སྤངས་པས་ལྷག་མ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱ་སྒྲིའི་ནས་རྒྱལ་དཀའི་བར་གྱི་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅ་རྒྱུས་ཡོད་པ་དོར་ནས་ཅུང་དུའི་བྱེད་པའི་ལོ་མགོ་མེ་ཤོ་བྲི་ལོ་ལ་བྱེད་པའོ། །རྒྱལ་དཀའི་ངེས་པ་དེ་ཉི་མས་ལོ་ནི་ཤུ་ཅ་གསུམ་ལོན་གྱི་བར་དུ་བརྟག་གོ། དེས་ཉེར་གསུམ་སོང་བ་ན་ངེས་པ་སྤར་མ་དེ་བྲིས་ནས། མེ་མིག་ལག་བ་རྣམས་ལ་རབ་བྱུང་ཅེས་སོགས་བྲིས་ཤིང་། ཡང་དེས་ལོ་བརྒྱད་ཅ་རྒྱུས་ལོན་པའི་ཆེ་དུག་ཅ་སྒྲོར་རྫོགས་པས་སྤར་བྲིས་པ་དེ་བྲིས་ཏེ། མེ་སྐྱ་ལག་བ་རྣམས་ལ་རབ་བྱུང་ལ་སོགས་འདས་པ་ཅེས་སོགས་རྒྱད་དུ་བྲིས་སོ། །

དེ་ནས་སྐྱ་ཆོགས་གཞུགས་གྱིས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཅ་གསུམ་སོང་བའི་དུས་སུ་དུག་ཅ་སྒྲོར་རྫོགས་པས་མེ་རྒྱ་ཡོན་ཉར་རྣམས་ལ་ཞེས་སོགས་བྲིས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱ་འོད་གྱིས་ལོ་གསུམ་སོང་བའི་དུས་སུ་དུག་ཅ་སྒྲོར་རྫོགས་པས་ངེས་པ་སྤར་མ་བྲིས་ཏེ། མེ་མཁའ་རྒྱ་མཆོ་རྣམས་ལ་ཞེས་པ་འདི་རྒྱད་དུ་བྲིས་ཤིང་། དེ་ནས་དེའི་དུག་ཅ་སྒྲོར་མ་རྫོགས་པའི་བར་གྱི་ལོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་དུས་འཁོར་གྱི་རྒྱད་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ནས། དེ་བྱིན་ཆད་རྒྱུད་གྱི་སྒྲེགས་བམ་གསར་པ་འཕྲུལ་ནས་མ་བྱོན་པས་ད་ལྟའི་བར་དུ་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཆོའི་ངེས་པ་བྲིས་པ་འདི་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡིན་གྱི། འཕྲུལ་འདི་རྒྱུད་གྱི་སྒྲེགས་བམ་ལ་ད་ལྟ་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཆོའི་ངེས་པ་འདི་བྲིས་ནས་འདིའི་དོད་དུ་གཞན་བྲིས་ཡོད་དོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །

དེ་ལ་ལོའི་ངེས་པ་དུག་ཅ་སྒྲོར་རེ་རྫོགས་པ་ན་འཕོ་དགོས་པ་འབྲེལ་པའི་ཆོག་དེའི་དོན་དུ་བྱ་དགོས་མོད་ཀྱང་། རི་མོ་བྱེད་པའི་ཆེ་འཕོས་པས་ཆོག་གི། རི་མོར་འབྲི་དུས་རི་སྤར་ངེས་པ་འཕོ་

བ་ལྟར་རྒྱུད་ལ་གྲིས་བསྟུང་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ལ། མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོའི་ངེས་པ་ཐོག་མར་འཛོག་
 པའི་དུས་རྒྱ་མོད་ཀྱི་དུས་ལ་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། འོག་ཏུ་འབྲེལ་བར། གསུམ་ལྷག་པའི་བཞི་
 བརྒྱའི་མོད་ཕྱང་ལ་དེ་ཡིས་བསྐྱེད་པ་ནི་སྐྱོ་སྐྱོའི་མོར་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ།¹ ཞེས་དང་། སྐྱོ་སྐྱོའི་དབང་
 སྤུངས་ལོ་ནི་ལག་པ་གདེངས་ཅན་རྒྱ་བས་དམན་པ་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་གཉིས་ལྷག་པའི་བརྒྱ་ཡིས་དམན་པ་
 བྱི་ལག་པ་གདེངས་ཅན་རྒྱ་བས་དམན་པ་སྟེ། འཇུག་ལའི་ཡུལ་དུ་རིགས་ལྷན་རྒྱལ་དཀའི་དུས་ཀྱི་
 མོད་ཀྱི་ཞེས་པས་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་སྐྱོ་སྐྱོའི་མོ་དང་འབྲིད་པའི་གཞིར་བྱས་ནས་ལག་པ་གདེངས་
 ཅན་རྒྱ་བས་སྐྱེ་བའི་ལྷག་རྒྱལ་དཀའི་དུས་སུ་དངོས་སུ་བཤད་ཅིང་། བྱེད་ལྟར་ན་རྒྱལ་དཀའི་
 དུས་སུ་སྐྱོ་སྐྱོའི་མོ་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་གཞི་མ་བྱུང་བས་དེ་གཞིར་བཞག་པ་ལ་ལག་པ་གདེངས་
 ཅན་རྒྱ་བས་སྐྱུངས་པའི་ལྷག་རྒྱལ་དཀའི་དུས་ཀྱི་མོར་བཞག་རྒྱ་གཞི་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
 བྱེད་ལྟར་ན་འབྲེལ་བར་འཇུག་ལའི་ཡུལ་དུ་རིགས་ལྷན་རྒྱ་མོད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་མོད་ཞེས་གསུང་
 རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་གཞིར་བཞག་པའི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཅ་བ་
 རུལ་བའི་ཤིང་ལྷོན་པ་བཞིན་ནོ།།

རང་ལུགས་ཀྱི་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་མཚན་སྤར་བསྟན་ཅིས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་བཤད་ཟིན་
 ལ། བསྟུས་རྒྱུད་འབྲེལ་བ་དང་བཅས་པ་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་མོ་འདི་ལ་ཕྱོན་ཞེས་པའི་ངེས་པ་
 ཡིད་བཟན་དུ་བྱང་བ་བཞག་དཀའོ། །དེས་ན་ཆོག་གི་དོན་ནི་འདི་ལྟར། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་འདི་ལ་
 མོ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཅིས་གཞིའི་རྒྱ་བ་ནི་མི་ཉག་པ་སྟེ། མོ་བྱུག་ཅུ་བྱུག་ཅུ་རྩོགས་པའི་མཐར་
 སྐྱར་ཡང་ངེས་པའམ་རྒྱ་བ་གསར་བ་འགོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཉུང་དུའི་བྱེད་པ་ལ་མོ་དག་པའི་
 ངེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཅ་རྒྱུད་བསྟན་པའི་མོ་དེ་རྩོགས་པའི་དུས་ནས་མོ་བྱུག་བརྒྱན་
 འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་ཆོས་སྟོན་པའི་དུས་སོ།།

དེ་ལ་འདུལ་བ་ལུང་གཞི་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྐྱ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པ་

1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེ་ག ༤ ཞོག ༤༡༩ ཟེང་། ༤

2 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེ་ག ༤ ཞོག ༤༡༩ ཟེང་། ༥

ན་གཤམས་འཛིན་མ་ལ་ཡང་ཁྱེད་ཞིག་བཅས་སོ། །ཆོ་བ་ཡང་སྤྱ་གཅན་གྱིས་ཟིན་ཏོ།¹ །ཞེས་དང་།
 གཤམས་འཛིན་མའི་བྱའི་མིང་འདོགས་པར་བྱེད་དེ། བཅུན་མོའི་འཁོར་གྱིས་སྤྲས་པ། འདི་བཅས་
 པ་ན་ཆོ་བ་ཡང་སྤྱ་གཅན་གྱིས་ཟིན་པས་དེ་བས་ན་ཁྱེད་འདི་ལ་ཡང་སྤྱ་གཅན་ཟིན་ཅེས་གདགས་
 སོ།² །ཞེས་དང་། མཛོན་པར་འབྱུང་བའི་མདོ་ལས། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་ལ་རང་གི་སྤྱེས་
 བྱ་རྣམས་གྱིས་སྤྲས་པ། ལྷ་དགྲེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། གཞོན་ལུས་སྤྱ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 བརྟེས་སོ། །དེ་ཐོབ་པ་དང་ཉི་མ་དེ་ཉིད་ལ་གཤམས་འཛིན་མ་ལ་ཡང་ཁྱེད་ཞིག་བཅས་སོ། །བདུད་
 ཅི་ཟས་ལ་ཡང་ཁྱེད་ཞིག་བཅས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་མོ་ཆོ་བ་ཡང་སྤྱ་གཅན་གྱིས་ཟིན་ཏོ།³ །ཞེས་
 འབྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་འདུལ་བ་ལུང་ལས། ཆོ་བ་གང་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་སྤྱ་ན་མེད་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལགས་ཞེས་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། ཁྱིམ་
 བདག་དབྱིད་ཆོ་བ་ཐ་ཆུང་ལའོ།⁴ །ཞེས་དང་།

འགྲེལ་བ་འདིར་ཡང་། ས་གཤི་ཉིའི་སྤྱ་རིངས་འཆར་བའི་ཆེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལྷ་ཁྱ་ཐུབ་
 པ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ།⁵ ཞེས་གསུངས་པས་ས་གཤི་ཉིའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་ཆ་ལ་
 སངས་རྒྱས་ཤིང་དེའི་ཆེ་ཆོ་བ་གཟས་ཟིན་པར་བཤད་ལ། དེའི་ལོ་དེ་ཉིད་ཆུ་པོ་ཏྲ་སྤྱ་ཆོགས་ཀྱི་ལོ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྤར་བསྟན་ཅིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རི་སྐད་བཤད་པའི་འདས་ལོའི་གངས་གཞིར་བཞག་
 པའི་སྤྲང་ནས་ལུགས་ལྡོག་གི་ཅིས་བྱས་ཏེ། ལོ་དེའི་ས་གཤི་ཆོ་བའི་ཆོ་དག་བཅའ་ནས། དེའི་ཉིའི་
 ཉིན་ཅིས་བྱས་པ་ན། གཟའ་གནས་སུ་གཅིག་། ཆུ་ཆོད་སོ་བདུན། ཆུ་སྤང་ཞེ་གསུམ། དབུགས་ལྷ།
 ཆ་ཤས་ལྷ། ཆོ་བའི་སྐར་གནས་སུ་བཅུ་བཞི་དང་། ཆུ་ཆོད་ཉེར་གཅིག་། ཆུ་སྤང་བཅོ་ལྷ། དབུགས་
 ལྷ་དང་། ཆ་ཤས་གསུམ། ཉི་སྐར་དུ་གཅིག་། ཆུ་ཆོད་ཉེར་བརྒྱད། ཆུ་སྤང་ར་བརྒྱད། དབུགས་ལྷ། ཆ་
 ཤས་བརྒྱད། སྤྱ་གཅན་གྱི་ཆ་བའི་སྐར་གནས་སུ་ཉེར་དུག་། ཆུ་ཆོད་བཅུ་བཞི། ཆུ་སྤང་བཅུ་གསུམ།

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༤ ཞོག་ ༡༠ ཟེང་། ༤

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༤ ཞོག་ ༡༠ ཟེང་། ༣༡

3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༣༡ ཞོག་ ༡༣༠ ཟེང་། ༤

4 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༣ ཞོག་ ༣༣༤ ཟེང་། ༡༣

5 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༤ ཞོག་ ༡༤༡ ཟེང་། ༡༤

དབྱུགས་སྒྲོངས། ཆ་ཤས་གསུམ། གདོང་གི་སྐར་གནས་སུ་ཐེག་ལེ་དང་། ཅུ་ཚོད་ཞེ་ལ། ཅུ་སྐར་
 ཞེ་དུག །དབྱུགས་ལ། ཆ་ཤས་བཅུ། མཐུག་མའི་སྐར་གནས་སུ་བཅུ་བཞི། ཅུ་ཚོད་བཙེ་ལ། ཅུ་
 སྐར་ཞེ་དུག །དབྱུགས་ལ། ཆ་ཤས་བཅུ་རྣམས་ཤར་ནས་གཟས་འཛིན་དང་ལེགས་པར་འགྲིག་
 པར་འགྱུར་བས་སྤར་གྱི་བསྟན་ཅིས་གྱི་འདས་ལོ་འཛོག་ཚུལ་སོགས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་ཡིད་
 བརྟན་དུ་བྱུང་བར་གྲུབ་ལ། ཅུ་རྒྱུད་བསྟན་པའི་ལོ་དང་ཆེ་བཟང་གིས་ཆོས་བསྟན་པའི་ལོ་གཉིས་ཀ་
 དུག་བརྒྱའི་ཁོངས་སུ་བགྲངས་ནས་བཅིས་ན་གཟས་འཛིན་གྱི་རིམ་འདི་མི་འཆར་ལ། གཅིག་མ་
 བགྲངས་པར་བཅིས་ན་འགྲིག་འོང་བར་མདོན་སྤྲུལ་གྱིས་གྲུབ་པས། གཞུང་འདིའི་ཆོག་དོན་བཤད་
 མ་ཐག་པ་ལྟར་དང་། ལོ་འདི་ནས་ནི་དུག་བརྒྱའི་ལོ་ཡིས། ཞེས་བའང་ལོ་འདིའི་དེ་མ་ཐག་པ་ནས་
 དུག་བརྒྱའི་ལོ་ཡིས་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ།

དེ་ནས་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་ན་ཅེས་སོགས་སྤར་བཤད་ཐེན་ལ། གླུ་མེའི་དུས་ལོག་དུ་འཆད་པའི་
 ལོའི་ཆོག་ལས་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་གཉིས་ལྷག་པའི་བརྒྱ་ཡིས་དམན་པར་བྱས་པའི་ལྷག་མ་བརྒྱ་ཉེར་
 གཅིག་གི་ལོའི་ཆོག་གྱི་དུས་དེ་ཉིད་ནི་རྒྱལ་དཀའ་ཉུང་དུ་བྱེད་པ་རྣམས་པར་སྤངས་པ་དེ་ལ་ལོའི་
 དེས་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ལས་སྤངས་ན་གླུ་མེ་ཞུགས་ནས་དེ་བར་གྱི་ལོའི་ཆོག་ལས་སོ། །རབ་
 བྱུང་ལ་སོགས་ནས་རྣམ་བཤེས་སུ་འགྱུར་རོའི་བར་གོ་སྤྲེ། ལོ་དུག་ཅུ་ནི། རབ་བྱུང་རྣམ་བྱུང་
 དཀའ་པོ་དང་། །རབ་ལྷོས་སྤྱེ་བདག་ཨི་གི་ར། །དཔལ་སེན་དངོས་པོ་ན་ཚོད་ལྷན། །འཛིན་བྱེད་
 དབང་ལྷག་འབྱུང་པོ། །ཁྱོས་ལྷན་དཔའ་པོ་ཁྱུ་མཆོག་དང་། །སྤྱ་ཆོག་ཉི་མ་ཉི་མོ་ལྷོ་བྱེད། །ས་
 སྒྲོང་མི་བཟང་ཐམས་ཅད་འདུལ། །ཀུན་འཛིན་འགལ་བ་རྣམས་འགྱུར་དང་། །ཁོང་བྱ་དགའ་བ་རྣམས་
 རྒྱལ་ཉིད། །རྒྱལ་བ་ཁྱོས་བྱེད་གདོང་ངན་དང་། །གསེར་འབྲུང་རྣམས་འབྲུང་སྐྱར་བྱེད་དང་། །ཀུན་
 ལྷན་འཕར་དང་དགོ་བྱེད་དང་། །མཛེས་བྱེད་ཁོ་ལོ་སྤྱ་ཆོག་དབྱིག་། །ཐེལ་གཞོན་སྤུ་ཕྱར་ཕྱར་
 དང་། །ཞི་བ་ཐུན་མོང་འགལ་བྱེད་དང་། །ཡོངས་འཛིན་བག་མེད་ཅན་ཀུན་དགའ། །སྤྱི་བྱ་མེ་
 དང་དམར་སེར་ཅན། །དུས་གྱི་ལོ་ཉ་དོན་གྲུབ་དག །ཁྲོ་ངན་ར་ཆེན་ཁག་སྐྱུག་པ། །མིག་དམར་ཁོ་
 པོ་ཟད་པའོ། །ཞེས་བྱག་རྩོད་ལྟོད་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །རབ་བྱུང་གི་ལོ་དེ་ཉིད་ནི་བྱི་རོལ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༩ ཞོག ༡༠༧ ཟླ་ ༩

པའི་ཅིས་ཀྱི་བྱེད་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ལོ་ནམས་ཀྱི་དང་པོར་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟའ་
ཉི་མ་རེས་གཟའ་བདུན་ཀྱི་དང་པོར་གྲགས་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་ལྷག་པའི་ནས་རྗེ་བོའོ། །སྐྱ་སྒྲིའི་དབང་པོས་ཆོས་བསྟན་པའི་དུས་ནས་རྒྱལ་
དཀའ་ཉུང་དུའི་བྱེད་པ་སྦྱངས་ཀྱི་བར་གྱི་ལོ་གསུམ་ལྷག་པའི་བཞི་བརྒྱ་པོ་དེ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ནམ་རྒྱལ་
གྱིས་བསྟན་པའི་ལོ་གངས་ལག་པ་གངས་ཅན་རྒྱ་བས་དམན་པ་ནས། དམན་པ་སྟེ། དེའི་ལྷག་
གཉིས་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་ནི་ཤུ་ལྷུ་ལའི་ཡུལ་དུ་རིགས་ལྡན་རྒྱལ་དཀའ་ཆོས་བསྟན་པའི་དུས་ཀྱི་
ལོའོ། །ལོ་གངས་དེ་ཉིད་ནི་ཉུང་དུའི་བྱེད་པ་ལ་ཅིས་གཞིར་བཞག་པའི་ལོའི་ཆོགས་སོ།།

གཉིས་པ་རྒྱ་བ་དག་པའི་རེས་པ་ནི། ལྷག་མ་དག་ཀྱང་ནས་ནག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལོ་ད་
ལྟར་བ་དེའི་སྟེང་ནས་སྤར་རྒྱ་བ་དུ་ཞིག་འདས་པ་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའོ། །སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
པ་འདི་དག་གི་དོན་ནི་ལག་ལེན་ཅིས་རི་ལྟ་བུ་སྟེ་སྟོ། །འདི་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། མཁས་པ་དག་འ་
བྱེད་ལ་སོགས་པའི་བཞེད་པས། འདས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱར་ནས་རྒྱ་བའི་ཕྱང་པོར་བྱས་པ་
ལ་འདས་རྒྱ་བ་སྐྱེས་པའི་རྒྱ་བའི་ཆོགས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཁྲིམ་རྒྱར་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་བརྟག་
པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། ལོ་ན་རྒྱ་བའི་ཆོགས་དེ་དག་གནས་གཉིས་སུ་བཞག་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་
ལྷག་དེ་དག་ཁྲིམ་རྒྱ་ཡིན་ནས། ལོ་ན་ཉེ་ཆོས་རྒྱ་ཡིན། ཆོས་རྒྱ་ཡིན་ན་ཁྲིམ་རྒྱ་ལ་བསྐྱེ་བ་མི་འཐད་
ཅིང་། ཁྲིམ་རྒྱ་ཡིན་ན་བྱེད་པའི་རྒྱ་དག་ནི་ཁྲིམ་རྒྱའི་རྒྱ་དག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན་རྒྱ་བ་སོ་སོའི་
རྒྱ་བ་ཀ་མ་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་དག་ནི་ཆོས་རྒྱ་མ་ཡིན་གྱི་ཁྲིམ་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེའང་། ལུ་ག་མདའ་ཡི་རྩ་ཆོད་དང་། །ཡོན་ཏན་སྤང་ཡིན་རིག་བྱེད་དབྱུགས། །ཞེས་པ་
ཆོས་ཞག་རེའི་ལོངས་སྟོད་ཡིན་ཞིང་། ཆེ་རྒྱ་རེ་ཆོས་ཞག་སུམ་ཅུ་ཡིན་པས་དེ་ནམས་སུམ་ཅུས་
བསྐྱར་ནས། དབྱུགས་ལ་ལུག་གིས་རྟེན་པ་རྩ་སྤང་ལ་བསྟེ། དེ་ལ་མཁའ་རྩིས་རྟེན་པ་རྩ་ཆོད་ལ་
བསྟེ། དེ་ལ་མཁའ་རྩིས་རྟེན་པ་ཉེར་དགུ་ནི་གཟའ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བདུན་གྱིས་བཀོ། །དེའི་ནོར་ནི་
རྒྱ་བ་རེ་ལ་གཟའ་བདུན་གྱིས་འཁོར་བའི་གངས་ཡིན་པས་དོར་བར་བྱ་ལ། དེ་ནམས་ཀྱི་ལྷག་མ་
བཟའ་གཅིག་དང་རྩ་ཆོད་སོ་གཅིག་དང་རྩ་སྤང་ལྟ་བུ་འགྱུར་བ་ནམས་བཅིས་འཕྲོ་ཡིན་པས། དེ་
དག་གཟུང་བའི་དོན་དུ་བསྐྱས་རྒྱུད་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་རྒྱ་དག་གནས་གསུམ་དུ་བཞག་པའི་དབྱུགས་མ་ལ་

སོས་བསྐྱར་ནས་འོག་མ་ལ་རོས་ཐོབ་པས་དབུས་མ་ལ་སྐྱོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་
དེ་ཐམས་ཅད་ཁྱིམ་རྒྱ་ཡིན་ན་ནི་མས་ལོ་རེ་ལ་རྒྱ་སྐར་གྱི་འཁོར་ལོ་གཅིག་པས་ལྷག་པ་རེ་བསྐྱོད་
པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱིམ་རྒྱ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་སྐར་གྱི་འཁོར་ལོ་གཅིག་བསྐྱོད་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་གནས་
འོག་མ་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལྷག་གི་ཆ་དང་བཅས་པ་བསྐྱོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ལྷག་བྱུང་བའི་ལོ་ལ་ཉི་མས་རྒྱ་སྐར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལན་ཅིག་འཁོར་ནས་
སྐར་མ་གཉིས་དང་ཚུ་ཆོད་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ལྷག་པོར་བསྐྱོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱིམ་རྒྱ་བཅུ་གཉིས་
ལ་ཉི་མས་རྒྱ་སྐར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལན་ཅིག་འཁོར། རྒྱ་ལྷག་གི་རྒྱ་བ་དེ་ལ་སྐར་མ་གཉིས་དང་ཚུ་ཆོད་
བཅུ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ལོ་ནམ་ཁ་ཅིག །བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱར་ནས་རྒྱ་བའི་
ཕུང་པོར་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཆེས་རྒྱ་དང་། འདས་རྒྱ་བསྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆེས་རྒྱ་བསྐྱེས་པར་
བྱས་ནས། ཆེས་རྒྱ་ལས་ཆེས་རྒྱའི་ཤོ་ལ་འདོན་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་
བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱར་གཞི་འདས་ལེའི་ཆོགས་དེ་དག་ཆེས་རྒྱ་བཅུ་གཉིས་རེ་ལ་ལོར་བྱས་པའི་
ཆོགས་སུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ལོ་མཆན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་ལོ་དག་རྣམ་པར་མ་དག་
པར་འགྱུར་ཞིང་། ཆེས་རྒྱ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བཞག་པ་ལོ་མཆན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་བྱེད་རང་
གིས་ཀྱང་ཁས་རྒྱངས་པས་སྤྲོ་བར་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་འདས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་ཁྱིམ་རྒྱའི་ཕུང་པོ་དང་། དེ་ལ་བསྐྱེ་བའི་
འདས་རྒྱ་རྣམས་ཆེས་རྒྱ་ཡིན་པར་སྤྲོ་བ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་འདས་རྒྱ་བཅུ་གཅིག་གྱི་བར་དུ་བསྐྱེ་བར་
བྱ་སྟེ། བཅུ་གཉིས་ནས་ལོར་ལོངས་པས་ལོ་བསྐྱེའི་རྒྱ་བ་བསྐྱེ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་སྤྲོས་པ་དང་ཁས་
རྒྱངས་ཤིན་ཏུ་འགལ་ཏེ། ཆེས་རྒྱ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ལོའི་གོ་མི་ཆོད་པར་བྱེད་རང་གིས་སྤྲོས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འདས་ལོ་གསོག་པའི་རྒྱ་བ་རྣམས་བཅུ་གཉིས་སུ་མ་ལོངས་པར་ལ་ཆེས་རྒྱ་
དང་། བཅུ་གཉིས་སུ་ལོངས་ནས་ཁྱིམ་རྒྱར་འགྱུར་བ་ཤིན་ཏུ་ལ་མཆན་ཆེ་སྟེ་བྱེད་ལས་གཞན་པ་
སུ་ཞིག་གིས་ཤེས། དེས་ན་རྒྱ་བའི་ཕུང་པོ་དེ་དག་ནི་ཁྱིམ་རྒྱ་དང་ཆེས་རྒྱ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བའི་ཕུང་
པོ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་གནས་གཉིས་སུ་བཞག་སྟེ་ཤོ་ལ་གྱི་རྒྱ་བ་བཅུ་ལ་བ་ན་ཁྱིམ་རྒྱ་དང་ཆེས་རྒྱ་
སོ་སོར་བྱེད་ནས་ཁྱིམ་རྒྱ་སུ་མ་ཅུ་སོ་བྱེད་དང་གསུམ་ན་ཆེས་རྒྱ་སུ་མ་ཅུ་སོ་བྱེད་དང་བཞིར་འགྱུར་

བའི་བྱང་པར་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཉི་མའི་ཡེ་ཤེས་ཆ་ལ་རགས་པར་
བཅིས་ན་སུམ་ཅུ་ཆ། འབྲིང་དུ་བཅིས་ན་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཆ་ལོངས་སྟོན་ལ་ཆད་པར་འགྱུར་བས་
དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ནོར་བུ་འགྱུར་ཏེ། རགས་པར་བཅིས་ན་ལོ་གཅིག་ལ་ཞག་བཅུ་གཉིས། འབྲིང་དུ་
བཅིས་ན་ལོ་གཅིག་ལ་ཞག་བཅུ་གཅིག་བཞི་ཆ་ལྷག་པར་འགྱུར་མོད་ཀྱི། ཤིན་ཏུ་སྤ་བར་བཅིས་
ན་ལོངས་སྟོན་ལ་དབུགས་སོ་གཉིས་ཕྱེད་བཅས་རེ་ན་དབུགས་རེ་ཡེ་ཤེས་ཆ་ཡིན་པས་བྱ་ལོན་
དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བསགས་པས་འཕོ་བའི་ཞག་གམ། ཁྲིམ་ཞག་སོ་གཉིས་ཕྱེད་བཅས་ན་ཆེས་
ཞག་རེ་བྱ་ལོན་དུ་འགྱུར་ལ། རྩ་བ་ཁྲིམ་སོ་གཉིས་ཕྱེད་བཅས་ན་ཆེས་རྩ་རེ་བྱ་ལོན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་
ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ནོར་བུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདིར་ཡང་ཁྲིམ་ཞག་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཕྱེད་བཅས་
ན་ཆེས་ཞག་སོ་གསུམ་ཕྱེད་བཅས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་མའི་ཁྲིམ་ཞག་རེའི་ལོངས་སྟོན་སོ་
གཉིས་ཕྱེད་བཅས་སུ་བསྐྱར་བ་དང་ཆེས་ཞག་རེའི་ལོངས་སྟོན་སོ་གསུམ་ཕྱེད་བཅས་སུ་བསྐྱར་བ་
གནད་གཅིག་ཏུ་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ།

དེས་ན། མཁའ་མེ་རྩ་བས་རྣམ་པར་དབྱེ་ཞེས་བ་ནི། འདིར་ཁྲིམ་གྱི་རྩ་བ་ཕྱེད་དང་བཅས་
པའི་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ན་ཆེས་རྩ་བ་གསུམ་ཕྱེད་བཅས་སུ་གྱུར་ནས་ཆེས་ཀྱི་ལྷག་པའི་རྩ་བར་
འགྱུར་ཏེ། ཆེས་ཞག་སུམ་ཅུ་རྫོགས་པའི་ཆེས་ཀྱི་གནམ་སྟོང་ལ་ཉི་མས་ཁྲིམ་རེ་རྫོགས་པའི་སྟོ་
ནས་ཁྲིམ་འཕོ་བའི་རྒྱས་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཉི་མས་ཁྲིམ་རེ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྟོན་པ་
ལ་ཆེས་ཞག་སོ་གཅིག་ཅུང་མེད་རེ་དགོས་པས་ཆེས་ཞག་སུམ་ཅུ་ལ་ཉི་མས་ཁྲིམ་རེ་ལོངས་སྟོན་
པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྩ་བ་བཞི་ཆ་པ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་ན་རྩ་བ་རེ་ལྷག་པས་དེ་གཟུང་བར་བྱ་
བའི་དོན་དུ་འོག་གི་རྩ་བའི་སྤང་སོ་བཞི་ཡིས་བསྐྱར་བ་ནི་བཞི་ཆ་ཡི་སྤང་སོར་འགྱུར་རོ། །འགོད་
ཕྱེད་ཀྱི་ཆའི་སྤང་སོ་བཞི་ཡིས་བསྐྱར་བར་གྱུར་བ་ན། འགོད་ཕྱེད་ཆའི་སྤང་སོ་དང་གངས་མཉམ་
པའི་རྒྱ་མེད་ན་རྒྱ་ཅན་བཞིས་བསྐྱར་བ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་རིགས་པས་བགོ་བར་བྱ་བའི་
སྤང་སོ་ཡང་བཞི་ཡིས་བསྐྱར་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བགོ་བར་བྱ་བའི་སྤང་སོ་དེ་ལ་ཕྱེད་བཅས་

1 ཞོག་ ཞོག་ ༣༩༣ ན ༤ ཁྲིམ་ཞག་ཁྲིམ་སོ་

2 ཞོག་ ཞོག་ ༣༩༣ བ ༡ དེ་ནས་མཁའ་མེ་ གཙང་། ཞོག་ ༡༧༧ ན ༤ དེ་ན་མཁའ་མེ་

སོ་གཉིས་བཞི་ཆའི་ཕྱང་པོར་བྱས་པ་བརྒྱ་སྟུང་ཅུས་བཤོས་པས་རྟེན་པའི་ནོར་ནི་འབྲས་བུ་རྩ་
ལྷག་གི་གངས་སུ་འབྱུར་རྟེ། རྟེན་པ་སྟེང་དུ་ཞེས་སོགས་ནི། དེ་ནམས་སྟེང་དུ་བསྐྱེས་པ་རྩ་དག་
དུ་བྱུར་པའི་དོན་ནོ།¹ ། ལྷག་མ་བཞིས་བཤོས་པའི་ཐོབ་ནོར་ནི་རྩ་ལྷག་བྱུང་ནས་སྤར་རྩ་བ་དུ་སོང་
གི་གངས་ཡིན་ལ། ཡང་ལྷག་མ་ལ་བརྒྱ་སྟུང་ཅུར་ཁོངས་པ་ཅན་དུ་བསྒྲུབ་རྟེ། སྟོན་བྱེད་ལ་བཞིས་
བཤོས་པའི་ཐོབ་ནོར་ནི་ད་རྩ་བ་དུ་ཅན་ཞིག་ན་རྩ་ལྷག་འབྱུང་བའི་གངས་སོ། ། ལྷག་མ་གཉིས་བྱུང་
ན་རྩ་བྱེད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། བཞིས་བསྐྱར་ནས་བརྒྱ་སྟུང་ཅུས་འགོད་པའང་སྟོས་པའི་དོན་ནམ་
སྟེན་སྟོར་གྱི་དོན་དུ་ཡིན་གྱི་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱར་ནས་དུག་ཅུ་ཙུམ་བཤོས་ཀྱང་ཁྱད་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་ལྗེད་པའི་དེས་པ་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། འཕྲོས་
དོན་ནོ། ། དང་པོ་ལ་དུག་ ། རྩ་བའི་དེས་པ་དང་། ཆེས་པའི་དེས་པ་དང་། ཡན་ལག་ལྗེད་པའི་དེས་པ་
དང་། ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཞིང་བདག་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ལྷ་སྟེགས་པས་བཏགས་པའི་ཁྱིམ་
བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཡིག་རྩུན་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། བདེ་སྤྱད་གཟུང་སྐྱར་གྱིས་མི་བྱེད་པ་ལུང་གིས་
བསྒྲུབ་པའོ། ། དང་པོ་ལ་གཉིས། དག་པའི་དེས་པ་བཅུ་ལ་དང་། རྟོགས་སྒྲ་བའི་དོན་དུ་བྱེད་པའི་
དེས་པ་སྦྱོན་པའོ། ། དང་པོ་ལ་གསུམ། གཟུང་དེས་པ། གཟུང་རྒྱུང་པའི་དེས་པ། ཉེ་སྐྱར་གྱི་དེས་
པའོ། ། དང་པོ་ནི། ད་ནི་ཞེས་སོགས་རྟེ། སྟེང་ལོག་མིག་དང་སྟུང་ཅུ་བསྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་དུ་དེས་
པ་འདི་ནི་མིག་དམར་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་པར་བྱེད་པ་ལ་འོངས་པ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། མཁས་
པ་ཁ་ཅིག་རྒྱལ་དཀའ་ཅུང་དུ་འདི་ཅིས་གཞི་འདི་ཙུམ་པའི་སྤྱོད་ལ་གྱི་ཤིང་མོ་བྱའི་དབྱིད་རྩ་ར་བའི་
གནམ་སྟོང་གི་གཟུང་རྒྱ་བ་ཀ་ན་གཉིས་དང་རྩ་ཆོད་ན་སྟུང་ཅུ་ཡོད་པ་དེ་མ་བྱིན་ན་གནམ་སྟོང་ལ་
རྒྱ་ཞིང་ཡོད་པའི་མིག་དམར་རྒྱུ་ནས། མེད་པའི་ཉི་མ་འཆར་དུ་འོང་བས་དེ་བསལ་བར་བྱ་བའི་
དོན་དུ་སྦྱོན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་འདི་བར་གྱི་ཆོག་མི་མདོན་པ་སྟེ་རྒྱུ་པར་བྱེད་པ་བསལ་
བའི་དོན་དུ་འོངས་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །

འོན་ཀྱང་ལ་སོགས་པའི་སྐད་དོད་དང་པོ་ལ་ཡང་འབྲུག་པས་མིག་དམར་ལ་སོགས་པ་
དང་པོར་སྟོད་པ་རྒྱུ་པར་བྱེད་པ་ལ་འོངས་པ་སྟེ་ཞེས་འདོན་པ་ལེགས་རྟེ། སྟེང་ལོག་མིག་དང་

1 ཞེས། ཤོག 342 ན 7 གཙང་། ཤོག 347 ན 2 དོན་ནོ། །

སྤྲུལ་ཅུ་མ་བྱེན་ན་རྒྱལ་དཀའི་ཉུང་དུའི་བྱེད་ཅིས་ཐོག་མར་ཚོམ་པའི་དུས་ཀྱི་ནག་པའི་ཆེས་གཅིག་གི་ཅིས་ལ་གཟའ་མིག་དམར་འཆར་ཡང་། ལའི་མཆམས་སྤྱ་གཟའ་ལྷ་ལྷག་པར་དོར་ནས། མིག་དམར་གཟའི་དང་པོར་སྦྱོད་པ་རུབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་མི་མངོན་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་འོངས་པ་སྟེ། དེས་ན་བྱེད་པའི་མགོ་ཚུམ་པའི་ཐོག་མར་གཟའ་རྣམས་ཀྱི་གྲལ་མགོ་འཕྲོག་མ་ཉི་མ་དང་པོར་ནག་པའི་ཆེས་གཅིག་ནས་འཆར་བར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་ལོ་དེའི་གོང་ས་སྦྱོར་གི་ལའི་དཔོན་ལྷ་པའི་ཉིར་དགུ་དང་གནས་གང་ལ་འདས་པའི་ཉི་མ་དང་ལྷ་བ་བསྐྱེས་པའོ། །ཚུ་ཆོད་སྤྲུལ་ཅུ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་གཟའི་དོན་དུ་བྱེན་པ་མིན་གྱི་ཆེས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ན་ལེགས་སོ། །ལྷ་པའི་དེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཅིས་འཕྲོ་བམས་ཅད་རྒྱལ་དཀའི་བྱེད་པ་ཚོམ་པའི་ལོ་མགོ་ནག་པའི་ལྷ་བ་ནས་བཟུང་བ་དེའི་ཆེས་གཅིག་གི་སྤྱ་ལོགས་ཀྱི་གནས་གང་པན་ཆད་ལ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་དག་ནི་མཁས་པ་དགའ་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་རི་ལྷ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་གཟའི་རྒྱུ་པ་རྣམ་གསུངས་པ་ཞེས་སོགས་དང་། གསུམ་པ་ནི། ད་ནི་ཉི་མའི་སྐར་མའི་དེས་པ་གསུངས་པ། ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་མཁས་པ་དགའ་བྱེད་དུ་ཞེས་པར་གསུངས་པ་རི་ལྷ་བ་བ་བཞེན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། འོག་མ་དག་ཏུ་འང་འདིར་མ་བཤད་པ་རྣམས་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་དག་འཆད་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་བཤད་མི་དགོས་པ་དག་ནི་མཁས་པ་དགའ་བྱེད་ན་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་འདིར་མ་བྲིས་ཏེ་ཡི་གེ་མངས་པས་འདི་གསལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་པ་ཡང་བཤད་མ་ཐག་པའི་གཟའ་སྐར་གྱི་དེས་པ་རྒྱུ་ཅུམ་གྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནས། གཟའ་གཅིག་ལྷག་པར་སྦྱོར་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དགས་པར་ན་ལྷ་བ་རེ་རེར་ཚུ་ཆོད་སྤྲུལ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ལྷག་པ་ཚུ་ཆོད་ཀྱི་གནས་སུ་སྦྱོར་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཆོགས་ཀྱི་གནས་སུ་ཆོགས་གཉིས་ལྷག་པོར་སྦྱོར་པར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་གི་སྤྲུལ་ཆ་གསལ་རེ་རེ་ལྷག་པར་སྦྱོར་པར་བསྟན་ཏོ། །སྐར་མའི་གནས་སུ་ཞེས་པ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མ་འོངས་པ་ན་ཉུང་དུའི་བྱེད་ཅིས་འབྱུང་པའི་རྒྱལ་ཉིད་ལུང་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ཆེས་དེའི་དེས་པ་ལ་བཞི། གཟའ་ཆེས་ཀྱི་དེས་པ། སྐར་མའི་དེས་པ། སྦྱར་
བ་དང་། བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་རྩ་བའི་དེས་པ་ལས་ཞེས་པ་ནས་གོ་བའི་དོན་དུའོ། །འོ་
ན་དེས་གཟའ་དེ་དང་ཆེས་གངས་དེ་མཉམ་མམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་གྱི། ཚུ་ཆོད་ཀྱི་གནས་སུ་ཆེས་
གངས་དོར་བས་ཚུ་ཆོད་ལྷ་བཅུ་ཅ་དགྲུ་བྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྩ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆ་ལ་སྤྲ་རགས་རིམ་
བ་གསུམ་ལས། རགས་པར་ན་ཞག་གཅིག་ལ་ཚུ་ཆོད་དུག་ཅུའི་ཆ་ཚུ་ཆོད་དེས་དམན་པའམ་
བྱ་ལོན་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་དོ། །ཞིབ་པར་ན་གཟའ་ལ་ཆེས་ཀྱིས་ཚུ་སྤང་ནས་ལྷ་བཅུ་ཅ་དགྲུ་ག་
དང་དུག་གས་གཉིས་མི་ན་ཚུ་ཆོད་ལྷ་བཅུ་ཅ་དགྲུ་ཚུ་སྤང་གསུམ་དུག་གས་བཞི་བྱིན་པར་འགྱུར་
མོད་ཀྱི། ཚུད་ལས་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པས་རྩ་བ་གཅིག་ལ་ཚུ་སྤང་བཟུ་དང་བཅུ་ཆད་ཀྱང་རྩ་
བའི་དེས་པའི་སྐབས་སུ་ལོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྩ་བའི་དེས་པ་ལ་སྤྲ་ག་པོ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པའི་
གཉིན་པོར་དེ་ལྟར་མཛད་དོ། །

སྦྱོར་ལ་སྦྱོར་བ་རྣམ་དག་ཅེས་པ་ནི། བཅུ་བཞིའི་ཆའི་ལྷག་མ་གལ་ཏེ་ཀར་འཛིན་སྦྱོངས་
པར་གྱུར་ན། དེའི་ཆེ་ཆ་ཤས་ཀྱི་དོན་མ་གཏོགས་པ་ཀར་པའི་དོན་ཡང་སྦྱོངས་པ་སྟེ། འོ་ན་ཀར་
འཛིན་སྦྱོངས་པ་དེའི་ཆེ་ཉག་པའི་ལོངས་སྦྱོང་གི་སྦྱང་དུ་ཀར་པའི་ལོངས་སྦྱོང་གི་འཕེལ་འགྲིབ་
མེད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། ཚུ་ཆོད་ལྷ་རིམ་པ་ལ་བྱ་ལོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་རིམ་མིན་ལ་འོར་དུ་འགྱུར་
མོད་ཀྱི། ཚུན་བསྟོམས་ནས་བཅི་བའི་ཆེ་རིམ་པས་སྤྲ་ཀར་གི་ཚུ་ཆོད་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྷོར་འཕེལ་བའི་
སྦྱང་ནས་ཀར་པ་བཅུ་གསུམ་པ་ཡར་བཅད་ཀྱི་ཚུ་ཆོད་ཉི་ཤུ་བྱ་ལོན་སྤངས་ནས། ཀར་པ་ཐ་མའི་ཚུ་
ཆོད་ལྷ་སྤང་དགོས་པ་ལ། སྤར་གྱི་འོར་གྱི་འཕྲོ་ཚུ་ཆོད་ལྷ་པོ་མ་བྱིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་ལོན་དག་པར་
འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རིམ་མིན་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེས་ན་དོན་ལ་སྦྱིན་དོར་ཡོད་ཀྱང་བྱེད་པའི་རི་མོ་ལ་སྦྱིན་པ་དང་དོར་བ་བྱ་དགོས་པ་མེད་
དོ་ཞེས་པ་ནི་བྱེད་པའི་ཅིས་ལ་རིགས་པའོ། །ཆའི་ལྷག་མ་ཀར་པ་བདུན་པ་མཐོང་ན་སྟེ་ཀར་འཛིན་
བདུན་གྱུར་ན། བདུན་པའི་ཚུ་ཆོད་གཅིག་དང་སྤར་གྱི་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་བསྟོམས་པས་ཚུ་ཆོད་ཉི་ཤུ་ཅ་
ལྷ་མཉམ་པ་རིམ་པ་ལ་སྦྱིན་པ་དང་མི་མཉམ་པ་རིམ་མིན་ལ་དོར་བར་འགྱུར་ཏེ། རྩ་བའི་ཆ་འཕེལ་

1 ཞོལ། ཞོག 3, 4 བ 6 གཙང་། ཞོག 3, 4 བ 4 བདུན་གྱུར་ན།

བ་ན་ཆེས་ཡུན་རིང་བར་འགྱུར་བ་དང་། འགྲེལ་བ་ན་ཆེས་ཡུན་ཐུང་བར་འགྱུར་བའི་དབང་གིས་
སོ། །འདིར་སྒྲ་བའི་ཆ་འཕེལ་འགྲེལ་ནི་དཀར་ནག་གི་ཆ་ལ་མི་བྱའི། སྒྲ་བའི་ཆ་གཅིག་རྫོགས་པའི་
བར་གྱི་དུས་གྱི་ཆ་ཡུན་རིང་དུ་འཕེལ་བ་དང་ཡུན་ཐུང་དུར་འགྲེལ་བ་ལ་བྱའོ། །

འོ་ན་འཕེལ་འགྲེལ་གྱི་ཆ་བཙུ་ལྔ་བཙུ་ལྔ་ཡོད་ལ། འདིར་བཙུ་བཞིས་འགོད་པའི་ཆ་དང་
འགོད་བྱེད་མི་མཚུངས་སོ་སྟེན་ན་ཆ་བཙུ་ལྔ་པོ་དེ་ཉིད་སྒྲ་བས་རྒྱ་སྐར་གྱི་ཁྱིམ་གྱི་སྟེང་ནས་ལོངས་
སྟོང་པའི་ཆེ་འཕེལ་འགྲེལ་དུ་འགྱུར་བས། རྒྱ་སྐར་རེ་རེའི་སྟེང་ནའང་རང་གི་རྟག་པའི་ལོངས་སྟོང་
ལས་འཕེལ་འགྲེལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཆ་རྣམས་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་རྒྱ་དང་པའི་གནས་བཙུ་བཞིས་རྒྱ་
པའི་ཚུ་ཆོད་ལ་འགོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་བའི་རྒྱ་ཅིས་གྱིས་དག་པར་བྱས་པ་དེ་ལ་ཉི་མའི་རབ་དུ་
དབྱེ་བ་རྒྱ་དང་པས་གསལ་བྱས་ཞེས་སོགས་དང་། འདིར་སྒྲ་བའི་རྒྱ་དང་པ་རྣམས་ནི་ནས་བྱུང་པའི་
མཐའ་ངེས་པའོ་ཞེས་པས་སྒྲ་བའི་རྒྱ་དང་པ་རིལ་པོ་བསྟན་ནས། རྒྱ་དང་པའི་ཆ་ཤས་གཟུང་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་
ཞིང་ཡོད་པས་ཞེས་པ་ནས་ཆ་ཤས་རྣམས་རྒྱ་ཞིང་ཡོད་པའི་རྒྱ་དང་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་དང་པ་དེར་ད་ལྟ་
གཟུང་རབ་དུ་ཞུགས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཆ་ཤས་གྱི་ལོངས་སྟོང་དེ་ཆེས་གྱི་ལོངས་སྟོང་ལ་རིམ་བར་སྦྱོན་
པ་དང་རིམ་མེན་ལ་དོར་བའི་དོན་དུ་རྒྱ་དང་པ་སྟུན་མ་དེ་གཟུང་བར་བྱའོ། །རྒྱ་དང་པ་སྟུན་མ་དེ་ཡིས་
ལྷག་མ་ཆོགས་གྱི་ཆ་ཤས་བསྐྱར་ཏེ། དེ་ལས་བསྐྱེད་པུ་ཅ་ལྷག་གིས་ཆ་ཐོབ་པ་ཡང་ཆོགས་གྱི་
ལོངས་སྟོང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོན་པ་དང་དོར་ཏེ། ཆ་ཤས་གྱི་ལོངས་སྟོང་ཐམས་ཅད་སྤར་གྱི་རྒྱ་དང་པའི་
ཚུ་ཆོད་གྱི་ཆོགས་སྦྱོན་དོར་བྱ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོན་དོར་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཅུ་
གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་མིན་པས་ཆེས་གྱི་ལོངས་སྟོང་དེ་ཉིད་ལ་ཉི་མའི་རབ་དུ་དབྱེ་བས་གསལ་
བྱས་ཞེས་པ་སྤར་གྱི་ཆེས་གྱི་རྒྱ་དང་པ་དང་ཆའི་ལོངས་སྟོང་རྣམས་སྦྱོན་པའམ་དོར་བར་བྱ་བར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ནི་ངེས་པའི་བྱུང་པའི་མཐའ་ལོ། །

སྒྲ་བའི་རྒྱ་དང་པ་དང་གཟུང་གཞན་གྱི་རྒྱ་དང་པ་བཙོད་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། གཞན་གྱི་རྒྱ་དང་པ་གང་
ཟེན་དེ་སྟུང་ཆར་བ་ཡིན་ལ། སྒྲ་རྒྱ་དེ་དེ་ལ་གོང་མའི་ཆ་ཤས་གྱི་སྟུང་པའི་ལྷག་མ་དང་། དེའི་རྒྱ་
དང་པ་སྟུན་མའི་སྟེང་ནས་ཆ་ཤས་ཚུང་ཐད་ཅིག་སྟུང་བཞིན་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་དང་པ་སྟུན་མས་ཆ་ཤས་
བསྐྱར་བ་ནི་ཆེས་རེ་ལ་རྒྱ་དང་པ་གཅིག་གི་སྟེན་སྟེང་བདུན་བསྐྱེད་ཚུའི་ཆ་ལྷག་པོར་སྟུང་བ་དེ་

བཟུང་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་རྣམས་ལྷ་ཀར་གིས་བསྐྱར་ན་སྟོན་ཅིང་ཕྱི་ཀར་གིས་བསྐྱར་ན་འབྲིང་པ་ནི་
 རོར་རམ་བྱ་ལོན་ལྷ་ཀར་ལ་འཕེལ་ཞིང་ཕྱི་ཀར་ལ་བཞིབ་པའི་དོན་ནོ། །ཞིབ་པར་བཅིན་ཆ་ཤས་
 ལུས་ཅུས་བསྐྱར་བ་ལ་ཆེས་གངས་ཕྱིན་ནས་ཀར་པ་སྟོན་མས་བསྐྱར་བ་ལ་ལུས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་
 བརྒྱད་ཅུས་ཐོབ་པ་ཚུ་ཆོད་དང་། ལྷག་མ་ལ་ཚུ་སྤང་སོགས་བྱས་ན་རྣམ་པར་དག་སྟེ། ཆེས་རེ་ལ་
 ཀར་པ་རེ་དང་ཀར་པ་རེའི་ལུས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུའི་ཆ་རེ་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆ་ཤས་ནི་
 ཀར་པའི་ཆ་ཤས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆ་ཤས་ཀྱི་གངས་དེ་ཀར་པ་མདུན་མའི་དུས་ཉིདའི་ཆའི་གངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐར་མའི་རེས་པ་ལ་གཉིས། ཉི་སྐར་དང་ཆེ་སྐར་རོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཉི་མ་
 བྱེད་དག་དང་། ཉི་མའི་ཀར་ཅིས་དག་པ་དང་། ཀར་པའི་བྱེད་ཅིས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་
 ཉི་མའི་ཆེས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་སོ་སོའི་ལོངས་སྟོང་གསུངས་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཉི་མའི་རྟག་པའི་ལོངས་
 སྟོང་ཚུ་ཆོད་བཞི་ཚུ་སྤང་ཉེར་གཅིག་དབྱགས་ལ། དེའི་བཅུ་གསུམ་ཆ་དགྲ་ཡོད་པ་ལ། འདིར་
 དགས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཚུ་ཆོད་བཞི་དང་ཚུ་སྤང་ཉི་ཤུར་བྱས་ཏེ། ཚུ་ཆོད་བཞི་སྟོན་པའི་
 དོན་དུ་ཆེས་གངས་གནས་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་སྟེང་མ་བཞིས་བསྐྱར་བ་ལ་ཚུ་སྤང་ཉི་ཤུ་སྟོན་པའི་
 དོན་དུ་ཆེས་གངས་འོག་མ་གསུམ་གྱིས་བཞོས་པའི་ཐོབ་ལོར་སྟེང་དུ་ཚུ་ཆོད་ཀྱི་ཤུར་པོར་བསྐྱེད་བ་
 ཡིན་ཏེ། ཚུ་སྤང་ཉི་ཤུ་པ་གསུམ་ལ་ཚུ་ཆོད་དུ་ལོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་གྱི་ཆའི་ལྷག་མ་ཉི་ཤུས་
 བསྐྱར་བ་ནི་ཚུ་ཆོད་དུ་མ་ལོངས་པའི་ཚུ་སྤངས་ཡིན་ནོ། །ཚུ་ཆོད་ཀྱི་ཤུར་པོ་ལ་དུག་ཅུས་རྟོད་པ་ནི་
 སྐར་མ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཉི་སྐར་གྱི་རྩུ་བ་ཀ་ལ་བསྟན་པས་ཆེས་གངས་གང་ཡིན་པ་ཡར་བཅད་ཀྱི་ཉི་
 མའི་རྟག་པའི་ལོངས་སྟོང་གྱི་ཆོགས་སོ། །

རྒྱད་འབྲེལ་དུ་དངོས་སུ་གསུངས་ཆོད་འདི་ལ་ཆེས་ཞག་རེ་ལ་ཡང་ཚུ་སྤང་གཅིག་
 དབྱགས་ལྷ་ཆ་ཤས་དགྲ་ཆད་ཅིང་དེ་བསགས་པས་ཆེ་བ་རེ་ལ་ཚུ་སྤང་ར་བརྒྱད་དབྱགས་གཉིས་
 ཆ་ཤས་བཅུ་ཆད་པས་མ་དག་མོད། འོན་ཀྱང་རྩུ་བ་ཀའི་སྐབས་སུ་གནས་གསུམ་དབྲུ་མ་དབང་
 ལྷག་གིས་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་པས་ཉམས་པ་སོས་ནས་དག་པར་འགྱུར་བའི་དབང་དུ་མཛད་
 དེ། འོན་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དག་པར་བཅིན་ཚུ་ཆོད་བཞི་ཚུ་སྤང་ཉེར་གཅིག་དབྱགས་ལྷ་ཆ་ཤས་དགྲ་

1 ཞོལ། ཞོག ༣༩༦ ན ༥། གཙང་། ཞོག ༣༦༣ བ ༣ རེ་ལ་ཡང་སྤང་གཅིག་

ནམས་གནས་བཞེས་བཞག་ནས་ཆེས་གྲངས་ཀྱིས་བསྐྱར་ཏེ་ཡར་ཤིང་ནས་རྒྱ་བ་ཀ་ལ་བྱིན་པས་
ནམ་བར་དག་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། དུས་ཀྱི་རྒྱ་སྐར་ཞེས་སོགས་ལ། རྒྱ་ཆོད་སྤྱད་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་
དོན་ནི་ཉི་མའི་ལོངས་སྤྱད་ཐ་དད་དུ་བྱས་ལ་ཞེས་པ་ལྟར་ཉི་མ་བྱེད་དག་གནས་གཉིས་སུ་བཞག་
པར་བྱ་སྟེ། ཀྱང་འཛིན་ལས་ཀྱང་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ལོངས་སྤྱད་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་
གཅིག་དང་། ཀྱང་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལོངས་སྤྱད་སྤྱིན་དོར་བྱ་བའི་གཞིའི་དོན་དུ་གཅིག་བཀོད་ནས།
དེ་ཉིད་ཀྱི་གཅིག་ལ་སྐར་མའི་གནས་ནས་བྱུག་དང་རྒྱ་ཆོད་ནས་ཞེ་ལྷ་སྤྱོད་བ་ནི་ཉི་མའི་སྐྱེས་ཁྲིས་
དག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལས་ནམ་པ་གཞན་དུ་སྐྱེས་ཁྲིས་མ་སྤྱངས་ན་བྱེད་པ་ལ་ཉི་མའི་ཉིན་ཞག་
སོ་སོ་ནམ་བར་དག་པ་མེད་དོ།།

༥ དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཆགས་པའི་དུས་སུ་ཉི་མ་རྒྱ་སྐར་གྱི་དང་པོ་ཐ་སྐར་གྱི་ཉེང་དུ་སྐྱེས་
ནས་དེ་ནས་རིམ་པ་བཞེན་རྒྱ་སྐར་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་གྱིས། ལུག་སྤང་འབྲིག་པ་སྟེ་ཁྲིས་
གསུམ་འདས་པ་ཀུན་པའི་ཁྲིས་གྱི་དང་པོ་ན་པོ་མའི་བཞེ་གསུམ་འདས་པའི་མཆམས་སུ་སྐྱེས་
ཏེ། དེ་ནས་རིམ་པའི་མགོ་བཅམས་ནས་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་སྤྱོད་ཅིང་། དེ་ལ་ཀུན་པ་མེད་གེ་བུ་མོ་
གསུམ་རིམ་པའི་སྤྱ་རྒྱུ་སྤྱང་སྤྱེག་པ་གཞུ་གསུམ་རིམ་པའི་སྤྱ་རྒྱུ་སྤྱང་སྤྱེག་གྱི་བཞེ་ཆ་ཡར་
བཅད་འདས། དེ་ནས་རྒྱ་སྤྱོད་ཀྱི་བཞེ་གསུམ་ནས། རྒྱ་སྤྱོད་བྱམ་པ་ཉི་གསུམ་རིམ་མིན་གྱི་སྤྱ་རྒྱུ་
སྤྱང་ནས་བྱུ་འདས། དེ་ནས་ཐ་སྐར་ནས་ལུག་སྤང་འབྲིག་པ་གསུམ་རིམ་མིན་གྱི་སྤྱ་རྒྱུ་སྤྱང་ན་པ་
སོའི་བཞེ་གསུམ་འདས་ཏེ། ཉི་མའི་དལ་རྒྱུ་བཟོད་པའི་རྒྱལ་འདི་ནི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡིན་
ལ། དེས་ན་ཐོག་མའི་རིམ་པ་དང་རིམ་མིན་ཐེབས་གཅིག་རྫོགས་པའི་བར་ལ། རང་མ་སྐྱེས་གོང་
གི་རང་གིས་མ་སྤྱད་པའི་སྐར་མ་བྱུག་དང་རྒྱ་ཆོད་ཞེ་ལྷ་དོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་བྱིན་ཆད་ནི་རིམ་མིན་
གྱི་སྤྱ་རྒྱུ་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་དག་པ་དོར་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་རང་སྐྱེས་ཁྲིས་ནས་རིམ་པའི་སྤྱ་རྒྱུ་མགོ་འཇུགས་པའི་མཆམས་མ་འདྲེས་པར་
རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །བྱ་བ་ལྷག་མ་ཞེས་པ་ནས་དེ་བཞེན་དུ་ཉི་མའི་ཡང་སྐྱེས་ཁྲིས་
སྤྱང་དུ་མ་ལྷང་ན་སྐྱེས་ཁྲིས་སྤྱངས་པའི་ལྷག་མ་ནས་བཅམས་པའི་ཅིས་འཕྲོ་རྟོགས་པར་བྱ་

བའི་དོན་དུ་རྒྱ་རྒྱར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅ་བརྟན་བསྐྱབ་ཏེ་སྤྱེས་ཁྱིམ་སྤྱང་བར་བྱ་ཞིང་། འཁོར་ལོ་
བསྐྱབ་མ་བསྐྱབ་གང་ཡིན་ཀྱང་སྤྱེས་ཁྱིམ་སྤྱངས་པའི་ལྷག་མ་འཁོར་ལོ་བྱེད་ལྷག་ན་དོར་བར་བྱ་
བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་མིག་དམར་གྱི་རྒྱ་བའི་དལ་བའི་རྒྱ་བ་རྣམས་ཉི་མ་དང་ཐ་དད་
དོ། །ཉི་མ་ཡི་ནི་ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ནི། ཉི་མའི་རྒྱ་བ་ཡང་རྩལ་ལྷན་སྤྱིང་སྟོབས་གྱི་དབྱེ་བས་
སྤྱ་རྒྱ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཁྱིམ་དང་པོ་ལ་དུག །གཉིས་པ་ལ་བཞི། གསུམ་པ་ལ་གཅིག །ཕྱི་རྒྱ་
ལ་དེ་ཉིད་ལྷགས་ལས་སྟོག་པའོ། །དལ་བའི་ལས་འདི་ལ་ཀུན་ལ་སོགས་པའི་ཁྱིམ་དུག་པོ་
རྣམས་སུ་དུག་པོ་འདི་དག་རྒྱ་བར་འགྱུར་དོ། །གཞན་བྱ་བ་ལྷག་མ་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་བ་སོགས་ནི་
མིག་དམར་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་རྒྱ་བ་ནི་རྒྱ་ཆོད་དེ། དེ་ཡང་ཁྱིམ་གཅིག་གི་རྟག་པའི་ལོངས་སྟོང་གྱི་སྤྱང་ནས་
འོར་རམ་བྱ་ལོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཞག་སོ་གཅིག་ཅུང་མེད་རེ་ན་རྟག་པའི་ལོངས་སྟོང་གྱིས་བརྒྱ་སོ་
ལྷུང་ལོངས་པས་ཉི་མ་ཁྱིམ་རེ་བཟོད་པའི་ཆེས་ཞག་གི་གངས་དང་རྟག་པའི་ལོངས་སྟོང་གྱི་གངས་
མཚུངས་མོད་ཀྱི། རྒྱ་བའི་དབང་གིས་ཁྱིམ་གྱི་རྒྱ་ཆོད་བཟོད་པའི་གངས་མི་མཚུངས་ཏེ། འདི་
སྤྱང་ཆེས་ཞག་སོ་གཅིག་ཅུང་མེད་ཀྱི་བར་ལ་རྟག་པའི་ལོངས་སྟོང་གྱིས་གཅིག་གསུམ་ལྷ་ལོངས་
པ་ན་རྒྱ་བའི་རྒྱ་ཆོད་དུག་ནི་རིམ་པའི་སྤྱ་རྒྱ་དང་པོ་དང་རིམ་མིན་གྱི་ཕྱི་རྒྱ་ཐ་མ་ལ་རྒྱ་བ་ན་
བྱ་ལོན་ཡིན་པས་རྒྱ་ཆོད་གཅིག་གཉིས་དགྲུ་སྟོང་ལ། རིམ་པའི་ཕྱི་རྒྱ་ཐ་མ་དང་རིམ་མིན་གྱི་སྤྱ་
རྒྱ་དང་པོ་ལ་རྒྱ་བ་ན་འོར་ཡིན་པས་རྒྱ་ཆོད་བརྒྱ་ཞེ་གཅིག་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་བའི་རྒྱ་ཆོད་
བཞི་ནི། རིམ་པའི་སྤྱ་རྒྱ་གཉིས་པ་དང་རིམ་མིན་གྱི་ཕྱི་རྒྱ་ལྷ་པ་ལ་རྒྱ་བ་ན་བྱ་ལོན་ཡིན་པས་
རྒྱ་ཆོད་བརྒྱ་སོ་གཅིག་སྟོང་ཅིང་། རིམ་པའི་ཕྱི་རྒྱ་ལྷ་པ་དང་རིམ་མིན་གྱི་སྤྱ་རྒྱ་གཉིས་པ་རྒྱ་བ་
ན་འོར་ཡིན་པས་རྒྱ་ཆོད་བརྒྱ་སོ་དགྲུ་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱ་བའི་རྒྱ་ཆོད་གཅིག་ནི་རིམ་པའི་སྤྱ་རྒྱ་གསུམ་པ་དང་རིམ་མིན་གྱི་ཕྱི་རྒྱ་བཞི་པ་
རྒྱ་བ་ན་བྱ་ལོན་ཡིན་པས་རྒྱ་ཆོད་བརྒྱ་སོ་བཞི་དང་། རིམ་པའི་ཕྱི་རྒྱ་བཞི་པ་དང་རིམ་མིན་གྱི་
སྤྱ་རྒྱ་གསུམ་པ་རྒྱ་བ་ན་འོར་ཡིན་པས་རྒྱ་ཆོད་བརྒྱ་སོ་དགྲུ་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་ཉིད་ས་
པར་བྱ་བའི་དོན་དུ། ལོངས་སྟོང་གྱིས་ནི་རྒྱ་ཆོད་བསྐྱར་ན་ཞེས་སོགས་གྱི་དོན། རྒྱ་ཆེས་བྱེད་

བ་ལ་སྐྱེས་ཁྱིམ་སྦྱངས་པའི་རྗེས་དང་། འཁོར་ཕྱེད་སྦྱངས་པའི་རྗེས་སུ་བརྒྱ་སོ་ལྔ་ས་བགོས་བས་
མ་ཐོབ་པ་ལྷ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་གྱི་བར་ནི་རིམ་རིམ་མིན་གྱི་རྒྱུ་བ་དང་སོ་རྒྱུ་བ་སྟེ། དེའི་བར་ལ་
བརྒྱ་སོ་ལྔ་ས་བགོས་བས་མ་ཐོབ་པས་ཚུ་ཆོད་ཚུ་སྤང་དབྱགས་ཆ་གས་དང་བཅས་པ་ནམས་དུག་
གིས་བསྐྱར་ཉེ་རང་གངས་ལོངས་པ་སྟེང་དུ་བཅུག་ནས་བརྒྱ་སོ་ལྔ་ས་བགོས་པའི་ནོར་རིམ་པ་ལ་
འབྲིད་ཅིང་རིམ་མིན་ལ་སྟོན་པ་ནི་རྟག་ལོངས་གྱི་བརྒྱ་སོ་ལྔ་ས་ལོངས་གྱི་བར་ལ་ནོར་རིམ་བྱ་ལོན་
དུ་འགྱུར་བའི་ཚུ་ཆོད་དུག་པོ་དེ་ཆ་སོ་སོར་བསལ་པ་ན་ཆེས་ཞག་རེའི་རྟག་པའི་ལོངས་སྟོད་ཀྱི་སྟེང་
ནས་ཀྱང་ཚུ་ཆོད་དུག་གི་སོ་གཅིག་ཆ་ཅུང་མེད་གཅིག་ནོར་རིམ་བྱ་ལོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

བརྒྱ་སོ་ལྔ་ས་བགོས་བས་ཐོབ་ནོར་གཅིག་བྱང་ན་སྟེང་དུ་དུག་འཛོག་པ་ནི་སྤར་ལྷ་བ་
གཅིག་གི་བར་ཚུ་ཆོད་དུག་ནོར་རིམ་བྱ་ལོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་རྒྱན་བསྐྱེམས་ནས་བཅི་བའི་ཕྱིར་ད་དུང་
ནོར་དང་བྱ་ལོན་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་ཚུ་ཆོད་ལ་སོགས་པ་ནམས་བཞིས་བསྐྱར་བ་ནི་ལྷ་
བ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་གྱི་བར་ཚུ་ཆོད་བཞི་ནོར་རིམ་བྱ་ལོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཆེས་ཞག་སོ་སའི་ལོངས་
སྟོད་ལ་ཆ་བགོས་ནས་ནོར་དང་བྱ་ལོན་དུ་འགྱུར་བ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཁ་ཅིག་། རྒྱུན་མས་ལྷག་མ་ཚུ་ཆོད་བསྐྱར་གྱི་ཚུ་སྤང་སོགས་མི་བསྐྱར་བར་འདོད་
པ་ལ་སོགས་པ་མི་འབྲད་པའི་ཕྱོགས་དགག་པ་དག་རྒྱས་བར་མཁས་པ་དག་འབྱེད་ལས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །བསྟོད་པ་འགྲོ་བའི་དབང་གིས་ཞེས་པ་ནས་བྱ་ལོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་བར་རྩ་འགྲེལ་
གྱི་དོན་ནི། རྒྱུན་མཆོམས་སུ་ཉི་མ་སྟོག་པ་ལ་དགོངས་ནས་བསྟོད་པ་འགྲོ་བའི་དབང་གིས་ཞེས་
གསུངས་པ་སྟེ། ཉི་མའི་རྒྱུན་པ་ལས་བྱང་བའི་ལོངས་སྟོད་ཉི་མ་ལ་ནོར་དང་བྱ་ལོན་དུ་འགྱུར་བ་
བཞིན་ཆེས་ལ་ཡང་ནོར་དང་བྱ་ལོན་དུ་འགྱུར་བས། ཉི་མ་ལ་སྟོན་པའི་ཆེ་ཆེས་ལ་ཡང་སྟོན། ཉི་
མ་ལ་འབྲིད་པའི་ཆེ་ཆེས་ལ་ཡང་འབྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱུན་ཅིས་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་ནམས་
རིམ་པ་ལ་སྐྱར་བ་ནི་རིམ་པའི་སྤྱ་རྒྱུ་དུ་བྱ་ལོན་འཕེལ་བས་ཚུ་ཆོད་རྗེ་མང་ལ་བཏང་ནས་འབྲིད་
ཅིང་། ཕྱི་རྒྱུན་དུ་བྱ་ལོན་འགྲིབ་པས་རྗེ་ཉུང་དུ་བཏང་ནས་འབྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །རིམ་མིན་ལ་སྐྱེན་པ་

1 ཞོལ། ཞོག་ ༣༩༩ ན་ ༢ གསལ་ན་ གཙང་། ཞོག་ ༣༡༭ བ་ ༥ བསེལ་ན་

2 ཞོལ། ཞོག་ ༣༩༩ ན་ ༧ ལོངས་སྟོད་ལ་ཆགས་ནས་

ནི་སྤྱ་རྒྱུ་ལ་འོར་འཕེལ་བས་རྩེ་མང་བཏང་ནས་སྟེར་བ་ཡིན་ལ། ཕྱི་རྒྱུ་ལ་འོར་འཕེལ་བས་རྩེ་
ཅུང་བཏང་ནས་སྟེར་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་གཟའ་ལྷའི་དལ་བ་ལ་ཡང་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ལས་
གཞན་དུ་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཆོས་རྒྱ་འཕྲོ་བ་དེས་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་པའི་ཕྱིས་ལ་བརྟུན་པའི་ཆོ་
གས་ནི་ཉི་མའི་ཉིན་ཞག་སོ་སོ་དག་པ་མེད་དོ། །ཉི་མ་དག་པ་བཞག་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྱེད་པའི་སྟོན་འབྲིང་རིམ་བྱ་ཞེ་ན། འདིར་བྱེད་པ་བརྟུན་པའི་སྟོན་འབྲིང་
ཀྱི་ཆོ་ག་གསུངས་པ། ཉི་མ་ལ་ནི་དུས་རེ་ཞེས་པ་སྟེ། ཉི་མ་ཀུན་ཀྱི་ལ་གནས་པ་རྫོགས་པའི་མཐའ་
ནས་སྟོ་བཟོད་ཅོམ་པས་རྒྱ་ཆོད་དུག་བྱ་ལོན་དག་དུ་འགྱུར་བ་ལས་ནི་བྱེད་མར་བཞོས་ནས།
ཕྱོགས་ཉེ་རྒྱ་བྱེད་དང་པོའི་ལོངས་སྟོང་ལ་དུས་ཞེས་པ་རྒྱ་ཆོད་གསུམ་དང་། ཀུན་ཀྱི་ཕྱོགས་
གཉིས་པའི་ལོངས་སྟོང་ལ་རོ་ཞེས་པ་རྒྱ་ཆོད་དུག་བྱ་ལོན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སང་གེ་
ལ་རྒྱ་ཆོད་བཞི་བྱ་ལོན་དུ་འགྱུར་བས་བྱེད་མར་བཞོས་ནས་རྒྱ་བྱེད་སྤྱ་མའི་ལོངས་སྟོང་ལ་བྱིས་
སྤྱ་མའི་དུག་གི་སྟེང་དུ་གཉིས་བསྐྱབ་ནས་སྤྱལ་ཞེས་པ་བརྒྱད་དང་། ཕྱི་མའི་ལོངས་སྟོང་ལ་ཡང་
གཉིས་བསྐྱབ་ཉེ་བཅུ་བྱ་ལོན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཅ་ལ་རྒྱ་ཆོད་གཉིས་བྱ་ལོན་དུ་འགྱུར་
བས་དེ་བྱེད་མར་བྱས་ནས་རྒྱ་བྱེད་སྤྱ་མ་ལ་འཕྲོག་བྱེད་དེ་རྒྱ་ཆོད་བཅུ་གཅིག་དང་། ཕྱི་མ་ལ་སྤྱར་
ཡང་འཕྲོག་བྱེད་དེ་བཅུ་གཅིག་བྱ་ལོན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་རིམ་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་སྤྱར་ལ་བྱ་མོ་དང་
ལོངས་སྟོང་མཚུངས་པས་རྒྱ་བྱེད་སྤྱ་མར་བྱག་པོ་ཞེས་པ་བཅུ་གཅིག་དང་། རྒྱ་བྱེད་ཕྱི་མར་དེ་ལས་
གཅིག་ཕྱི་ནས་ཕྱོགས་ཞེས་པ་བཅུ་བྱ་ལོན་དུ་འགྱུར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིག་པ་ལ་སང་གེ་དང་ལོངས་སྟོང་མཚུངས་པས་རྒྱ་བྱེད་སྤྱ་མར་སྤྱར་བྱི་
བཅུ་ལས་གཉིས་ཕྱི་སྟེ་སྤྱལ་ཞེས་པ་བརྒྱད་དང་། རྒྱ་བྱེད་ཕྱི་མར་སྤྱར་ཡང་གཉིས་ཕྱི་སྟེ་རྒྱ་ཆོད་དུག་
བྱ་ལོན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་གཞུ་ལ་ཀུན་ཀྱི་དང་ལོངས་སྟོང་མཚུངས་པས་རྒྱ་ཆོད་དུག་བྱ་ལོན་
དུ་འགྱུར་བ་ལས། རྒྱ་བྱེད་སྤྱ་མར་དུག་ལས་གསུམ་ཕྱི་སྟེ་མེ་ཞེས་པ་གསུམ་དང་། ཕྱི་མར་སྤྱག་མ་
གསུམ་ཡང་ཕྱི་སྟེ་ནམ་མཁའ་དག་ཀྱང་ཞེས་པ་སྟོང་བ་སྟེ་སྟོན་འབྲིང་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་ལོན་
དག་པའི་ཕྱིར་ཅི་ཡང་མི་འབྲིད་དེ། དེ་ནས་བྱིས་རྒྱ་གཅིག་རྫོགས་པ་ན་སྟོར་བཟོད་པའི་མཐའ་
ཐུག་ཅིང་། དེ་ནས་བྱང་བཟོད་ཀྱི་མགོ་ཅོམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་འོར་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་སྤྱར་

ཁྱིམ་དྲུག་ཏུ་ཕྱི་བ་དེ་བཞེན་དུ་འཕྱིན་བྱེད་ཀྱི་ཚུ་ཆོད་ཀྱི་གངས་དེ་དག་ཚུ་ཕྱིན་ལ་སོགས་པའི་ཁྱིམ་
 དྲུག་ལ་སྒྲོག་པས་ནོར་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བ་ནི་བྱེད་པའི་ཅིས་ལ་ལྟོས་བ་སྟེ། གནས་སྐབས་ཐམས་
 ཅད་དུ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ངེས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་ནི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ལོ་གཅིག་
 གི་ཁྱིམ་གྱི་སྒྲ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ནི་མ་བཅུ་གཉིས་འཕོ་བའི་དབྱེ་བ་དག་ལ་སྟོགས་ཏེ་སྒྲ་བ་བྱེད་
 བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བས་སྒྲ་བ་དྲུག་དྲུག་ནི་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་ནི་མས་གོང་དུ་རྩི་སྒྲ་བ་ཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 སྟོན་དོ་ཞེས་བ་དོན་བསྟུ་བའོ། །

གཉིས་པ་སྒྲ་སྐར་ནི། ད་ནི་སྒྲ་བའི་ལོངས་སྟོན་གསུངས་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ་མཁས་པ་
 དགའ་བྱེད་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་སྟོར་བ་ནི། ཉི་སྒྲ་བསྐྱེས་པ་སྟོར་བའོ་ཞེས་པའི་དོན། ཉི་མ་དང་སྒྲ་
 བའི་ལོངས་སྟོན་བསྐྱེས་པ་དག་སྟོར་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ཙམ་ལས་འབྲེལ་བར་མ་གསུངས་
 པ་ལ། འདྲིའི་རྒྱ་མཚན་ལ་མཁས་པ་དགའ་བྱེད་དུ། སྟོར་བས་སྒྲ་བས་ཆེས་ཞག་རེ་ལ་གང་སྟུང་
 པ་དེའི་རྒྱ་ག་ལོ་ཉི་མས་ཆེས་ཞག་རེ་ལ་གང་སྟུང་བ་རེ་སྟོན་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཡང་སྒྲ་བའི་
 ལོངས་སྟོན་ལ་གཟའི་ལོངས་སྟོན་གྱིས་སྟུངས་པའི་ལྷ་མ་དང་ཉི་མ་བསྐྱེས་པ་ཡིན་ན། སྟོར་བས་
 ཉམ་ལངས་པན་ཆད་ལ་སྟུང་བེན་གྱི་ལོངས་སྟོན་རྣམས་རི་མོར་འཆར་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འདི་ཡང་
 ལོངས་སྟོན་སྟོབས་མི་མཚུངས་པའི་བྱིར་བྱེད་ཅིས་ཡིན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཟའི་
 ལོངས་སྟོན་གྱིས་མ་སྟུངས་པའི་སྒྲ་བ་དང་ཉི་མའི་ལོངས་སྟོན་བསྐྱེས་པ་ནི་ཆེ་དེ་བད་ཚུན་ཆད་
 ལ་སྟོར་བས་གང་སྟུང་གྱི་ལོངས་སྟོན་རྣམ་པར་དག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྒྲ་མ་གཞན་
 དག་ཀྱང་ཉི་སྒྲ་བསྐྱེས་པ་སྟོར་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན། ཆེས་ཞག་རེ་ལ་སྟོར་བ་རངས་པོ་གཅིག་
 ལ་ཡུལ་གྱི་ཚུ་ཆོད་དྲུག་ཏུ་ལོང་བས་དེ་འདྲ་གཅིག་དང་། སྟོར་བ་གཉིས་པའི་སྟེང་ནས་ཚུ་ཆོད་
 གཉིས་ཚུ་སྐར་ད་གཉིས་དྲུགས་གསུམ་དྲུགས་ཀྱི་བཅུ་གསུམ་ཆ་བརྒྱད། དོན་གསུམ་ཆ་
 གཅིག་ལོངས་སྟོན་པས། ཆེས་ཞག་ཉེར་དྲུག་ལ་སྟོར་བ་ཉེར་བདུན་དང་། ཚུ་ཆོད་བཅུ་བཞི་སྐར་
 ཞེ་བདུན་དྲུགས་བཞི་དྲུགས་ཀྱི་དོན་གསུམ་ཆ་ཉེར་དྲུག་སྟོན་པའི་བྱིར། ཉི་སྒྲ་གཉིས་བསྐྱེས་པ་
 ནི་སྟོར་བ་སོ་སོའི་འཕོ་མཚམས་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་ལ། ཆེས་རེ་ལ་ནི་སྒྲ་གཉིས་

1 ཞོལ། ཞོག ༢༠༠ བ ༢། གཙང་། ཞོག ༡༣༩ བ ༡ དྲུག་བཅུ་ཡོལ་པས་

གས་ཡུལ་གྱི་ཚུ་ཆོད་ཀྱི་སྤྲོད་ནས་གང་སྤྱད་དེ་སྤྱོད་བ་རེ་རེས་སྤྱོད་བས་སྤྱོད་བ་ཡུལ་ལ་བཟོད་
 བ་ཡིན་ཞེས་མང་པོ་ཞིག་མཐུན་བར་སྦྲ་ལ། ཉི་ཟླའི་ལོངས་སྤྱོད་བསེས་པའི་སྤྲོད་ནས་ཚུ་ཆོད་
 ཏུག་ཅུ་ལ་སྤྱོད་བ་རེར་བྱས་ནས་འཁོར་ལོ་འདོར་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་འདི་སྤྱད་ཏུ། སྤྱོད་
 བ་རྒྱ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྲོད་ཏུ་སྤྱོད་ན། རྒྱ་སྤྱོད་ཉེར་བདུན་གྱི་སྤྲོད་ཏུ་སྤྱོད་བ་ཉེར་བདུན་གནས་བས། ཆེས་
 གཅིག་ལ་ཐ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྲོད་ཏུ་སྤྱོད་བ་སེལ་བ་ཡོད་ལ། སང་ཆེས་གཉིས་པའི་ཉིན་བྲ་ཉིའི་སྤྲོད་ཏུ་
 ཡང་སེལ་བ་ཡོད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཉག་ཅིས་སྟབ་དགོས་ལ། ཆེས་གཉིས་ལ་བྲ་ཉིའི་
 སྤྲོད་ཏུ་འཛའ་བ་ཡོད་ན་སེལ་བ་ཐ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྲོད་ཏུ་ཉག་ཉེར་བདུན་གྱི་བར་ཏུ་སྤྱོད་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་
 བ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་སྤྱོད་མ་ལ་སྤྱོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་སྤྱོད་བ་
 ཡུལ་ལ་བཟོད་བ་ཡིན་ན་སྤྱོད་བ་ཐམས་ཅད་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཆོག་གས་ནས་ཡུལ་ལ་བཟོད་དམ། རེ་
 རེ་ནས་སྤྱི་ཕྱི་རིམ་ཅན་ཏུ་བཟོད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཆེས་གཅིག་གི་ཉི་ཟླ་གཉིས་ཀའི་ལོངས་སྤྱོད་
 བསེས་པ་སྤྱོད་བ་སྤྱི་ཕྱི་རིམ་ཅན་ཏུ་སྤྱོད་ནས། ཆེས་གཉིས་ཀྱི་ཉི་ཟླའི་ལོངས་སྤྱོད་དེ་སྤྱོད་བ་
 ཕྱི་མ་འཛའ་བ་ལྟ་བུས་བཟོད་བ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱོད་བ་ཐམས་ཅད་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཆོག་གས་ནས་
 ཡུལ་ལ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་བ་ལྟར་ན། ཏུས་བཞི་ཆེན་པོའི་ཐོག་མའི་ཆེས་གཅིག་ལ་སྤྱོད་བ་སེལ་བས་ཐ་སྤྱོད་
 རིམ་པོ་དང་བྲ་ཉིའི་སྤྲོད་ནས་ཚུ་ཆོད་གཉིས་ལ་སོགས་པ་བཟོད་ན། ཆེས་གཉིས་ཀྱི་ཉིན་འཛའ་
 བའི་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་མ་གཅིག་དང་ཚུ་ཆོད་གཉིས་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་མ་གང་གི་སྤྲོད་ནས་བཟོད།
 ཐ་སྤྱོད་སྤྲོད་ནས་བཟོད་ན་ནི་ཆེས་གསུམ་ལ་སྤྱོད་བ་གསུམ་ཡང་ཐ་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་དགོས་ལ། དེ་
 ལྟར་ན་སྤྱོད་བ་ཉེར་བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅིས་འདི་ཐ་སྤྱོད་ཁོ་ན་ལ་བཟོད་པའི་ཅིས་སུ་འགྱུར་
 ལ། དེ་འདོད་ན་ཐ་སྤྱོད་ཁོ་ན་ལ་བཟོད་པའི་ཅིས་བྱེད་ལ་སྤྱོད་མ་གཞན་གྱི་སྤྲོད་ཏུ་བཟོད་པའི་ཅིས་
 མི་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ཆེས་གཉིས་ཀྱི་ཉིན་སྤྱོད་བ་འཛའ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་
 མ་གཅིག་དང་ཚུ་ཆོད་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྲོད་ནས་མི་བཟོད་ན་སྤྱོད་མ་གཞན་གང་གི་
 སྤྲོད་ནས་བཟོད་བཅུགས་ན་མི་འགྲིག་པའི་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ་ཞེས་ཟེར་རོ།

1 ཞོལ། ཤོག ༢༠༡ ན ༤ མཛའ་བའི་ ཞོལ་པལ་ཆེ་བར་མཛའ་གསལ།

སྐྱོར་བ་ཉེར་བདུན་གྱིས་གང་ལ་སྐྱོད་པའི་གཞི་རྒྱ་སྐར་ཡིན་ན། ཆེས་གཅིག་ལ་ཐ་སྐར་གྱི་སྤྲེང་དུ་སྐྱོར་བ་སེལ་བ་ཡོད་ལ། སང་ཆེས་གཉིས་པའི་ཉིན་བྱ་ཉེའི་སྤྲེང་དུ་ཡང་སེལ་བ་ཡོད་པ་སོགས་དང་། ཡང་ན་སེལ་བ་ཐ་སྐར་གྱི་སྤྲེང་དུ་ཞག་ཉེར་བདུན་གྱི་བར་སྤྲོད་ཅིང་། ཆེས་གཉིས་ལ་བྱ་ཉེའི་སྤྲེང་དུ་འཛའ་བ་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཁོངས་སྐྱོད་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེར་ཁ་ཆོན་ཆོད་མི་དགོས་པས། དེ་ལྟར་བརྟགས་པའི་གཞོད་བྱེད་ལྟར་སྤང་ཡིན་ལ། ཆེས་གཅིག་གི་ཉི་ཟླ་གཉིས་ཀའི་ཁོངས་སྐྱོད་བསྐྱེས་པ་སྐྱོར་བ་སྤྲེང་མ་སེལ་བ་ལྟ་བུས་སྤྲད་ནས། ཆེས་གཉིས་ཀྱི་ཉི་ཟླའི་ཁོངས་སྐྱོད་དེ་སྐྱོར་བ་བྱི་མ་འཛའ་བ་ལྟ་བུས་བསྐྱོད་པ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གཞན་ལ་གཞོད་པ་སྟོན་པས་ནི་རང་ཉིད་ཚུལ་དེ་ལྟར་བསྐྱོད་པ་ཡིན་པར་ཁས་ཁྲུངས་དགོས་ཏེ། ཐལ་བ་དེ་ཆོད་བསལ་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆེས་གཅིག་གི་ཉི་ཟླ་གཉིས་ཀའི་ཁོངས་སྐྱོད་བསྐྱེས་པ་སྐྱོར་བ་དང་པོ་ལྟ་བུས་སྤྲད་ནས། ཆེས་གཉིས་ཀྱི་ཉི་ཟླའི་ཁོངས་སྐྱོད་བསྐྱེས་པ་སྐྱོར་བ་གཉིས་པས་སྐྱོད་ཅིང་། ཆེས་གསུམ་ཀྱི་ཉི་ཟླའི་ཁོངས་སྐྱོད་བསྐྱེས་པ་སྐྱོར་བ་གསུམ་པས་ཁོངས་སྐྱོད་པ་སོགས་སྤྱི་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྐྱོར་བ་ཉེར་བདུན་རྫོགས་པ་ལ་ཆེས་ཞག་ཉེར་བདུན་དགོས་པར་འགྱུར་བས། ཆེས་ཞག་ཉེར་དྲུག་མ་ཁོངས་པ་ལ་སྐྱོར་བ་ཉེར་བདུན་རྫོགས་པར་འཁོར་བར་ཁས་ཁྲུངས་པ་དང་ཡིན་ཏུ་འགལ་ལོ། །སྐྱོར་བ་ལུལ་ལ་སྐྱོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་དེ་ལྟར་བཀག་ནས།

༥ རང་གི་ལུགས་འདོགས་པ་ན། ཉི་ཟླའི་ཁོངས་སྐྱོད་བསྐྱེས་པས་སྐར་མ་རེ་ཁོངས་པའི་དུས་ལ་སྐྱོར་བ་རེས་དབང་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆེས་གཅིག་གི་ནི་ཉི་ཟླ་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སྐྱོད་བསྐྱེས་པས་སྐར་མ་གཅིག་དང་ཚུ་ཆོད་གཉིས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ལ། སྐར་མ་གཅིག་བྱ་དེ་བསྐྱོད་པའི་བར་གྱི་དུས་ལ་སེལ་བས་དབང་བྱེད་ཅིང་། ཚུ་ཆོད་གཉིས་ལ་སོགས་པ་བསྐྱོད་པའི་དུས་ལ་འཛའ་བས་དབང་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྲོ་བ་དང་། ཆེས་ཞག་གཅིག་གི་རྟག་པའི་ཁོངས་སྐྱོད་ཚུ་ཆོད་དང་དགུ་ཚུ་སྤང་གསུམ་དབྱགས་བཞི་རྣམས་ཉི་ཤུ་ཙུམ་བསྐྱུར་ཏེ་ཡང་བྲིལ་བ་ཚུ་ཆོད་ཞེ་བརྒྱད་དང་ཚུ་སྤང་ཞེ་གཉིས་བསྐྱེས་ཏེ་ཉི་ཤུ་ཙུམ་བདུན་གྱིས་བགོས་པས། ཚུ་ཆོད་དབྱག་ཚུ་སྤང་ཉེར་དགུ་དབྱགས་གཉིས། དབྱགས་རེ་རེ་ཡང་ཉི་ཤུ་ཙུམ་བདུན་དུ་བསྐྱུར་བའི་ཆ་བརྟུ་འབྱུང་བ་དེ་སྐྱོར་བ་རེ་རེའི་རྟག་པའི་ཁོངས་སྐྱོད་ཡིན་ལ། ཆེས་ཀྱི་འཕེལ་འབྱེལ་གྱི་དབང་གིས་འཕེལ་

འབྲིབ་སྣ་ཆོག་སྟེ་ཕྱི་ལོ་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེ་ཡང་ཆེས་ཞག་ཉི་ཤུ་ཙམ་ཆུ་
 ཆོད་ཞེ་བརྒྱད་ཆུ་སྤང་ཞེ་གཉིས་ཅུང་མེད་ཀྱང་ཞེ་གཉིས་སྟེ་དེའི་བར་གྱི་ཉི་ཟླ་གཉིས་ཀྱི་
 ལོངས་སྟོང་བསྐྱེད་པས་སྐར་མ་ཉི་ཤུ་ཙམ་བདུན་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་བར་ལ་སྟོར་བ་ཉེར་བདུན་གྱིས་
 ལན་ཅིག་འཁོར་བ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་སྟོན།

དེ་ལ་ཉི་ཟླ་གཉིས་ཀྱི་ལོངས་སྟོང་བསྐྱེད་པས་སྐར་མ་རེ་ལོངས་པའི་དུས་ལ་སྟོར་བ་རེས་
 དབང་བྱེད་པ་དང་། སྐར་མ་གཅིག་བྱ་དེ་བཟོད་པའི་བར་གྱི་དུས་ལ་སེལ་བས་དབང་བྱེད་ཅེས་
 སྟེན་པའི་སྐར་མ་ནི་རྒྱ་སྐར་གྱི་ཆུ་ཆོད་དུག་ཅུ་ལ་སྐར་མ་རེར་དུས་པ་དེ་ཡིན་གྱི། དེ་མ་ཡིན་པའི་
 སྐར་མ་ལ་བཞག་དུ་མེད་ལ། རྒྱ་སྐར་གྱི་ཆུ་ཆོད་ནི་ཡུལ་གྱི་ཆུ་ཆོད་ཡིན་པར་ཐམས་ཅད་ཁས་ལེན་
 གྱི། དུས་གྱི་ཆུ་ཆོད་ལ་འཛིག་པ་གནས་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་སྐར་མ་རེ་བཟོད་པ་ལ་སྟོར་བ་རེར་
 བྱེད་པ་དང་། སྟོར་བ་ཡུལ་གྱི་ཆུ་ཆོད་བཟོད་པའི་སྐོན་ནས་འཛིག་པ་འགོག་པ་ནི་རང་ཆེག་འགལ་
 བ་ཆེན་པོའོ། །ཆེས་ཞག་གཅིག་གི་ལྷག་པའི་ལོངས་སྟོང་ཆུ་ཆོད་ར་དགྲ་ཆུ་སྤང་གསུམ་དབུགས་
 བཞེ་རྣམས་ཉེར་ལྷུ་བསྐྱར་ནས་ཡར་ཤིལ་བཞོས་ན་ཆུ་ཆོད་ཞེ་བརྒྱད་དང་ཆུ་སྤང་ཞེ་གཉིས་ཀྱང་
 ཉེར་ལྷུ་བསྐྱར་ནས་བསྐྱེད་པོས་པ་ལ་མ་བསྐྱར་བར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ལྷགས་དེ་རང་ལ་ཡང་རི་
 མོ་ཡིན་དུ་མ་དག་པའི་ཉེས་པས་རེག་གོ།

དེ་ན་རང་གི་ལྷགས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྟོར་བ་ཅེས་པའི་སྟོན་པོ་ནི། ཉི་ཟླ་གཉིས་ཀྱི་ལོངས་
 སྟོང་པན་ཚུན་སྟོར་ཞིང་བསྐྱེད་པ་ལས་དུས་གྱི་ཆོད་ཉོགས་པར་བྱ་དགོས་པས་སྟོར་བ་ཞེས་བྱ་
 ལ། དེ་ཡང་ཟླ་བས་ཆེས་ཞག་གཅིག་ལ་རྒྱ་སྐར་གྱི་ཆུ་ཆོད་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཆུ་ཆོད་ར་བརྒྱད་ཆུ་སྤང་
 ཉེར་གཅིག་དབུགས་ཀྱི་བཅུ་གསུམ་ཆ་དགྲ་ཡོད་པ་དང་། ཉི་མས་ཆེས་ཞག་གཅིག་ལ་རྒྱ་སྐར་གྱི་
 ཆུ་ཆོད་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཆུ་ཆོད་བཞེ་ཆུ་སྤང་ཉེར་གཅིག་དབུགས་ལྔ་དབུགས་ཀྱི་བཅུ་གསུམ་ཆ་བྱེད་
 དང་དགྲ་ཅུང་མེད་རེ་སྟོང་པའི་ཉི་ཟླའི་ལོངས་སྟོང་དེ་གཉིས་བསྐྱེད་པས། རྒྱ་སྐར་གྱི་ཆུ་ཆོད་དུག་
 ཅུ་སོགས་རྗེས་འབྱེད་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བའི་ཆོད་དེ་མཐའ་དག་གི་དུས་ལ་སྟོར་བ་རེས་ཆེས་
 ཞག་རེའི་རིང་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་ཏོ། །འོན་ཀྱང་ཆེས་ཀྱི་འཕེལ་འབྲིབ་ཀྱི་དབང་གིས་སྟོར་

1 ཞོལ། འོག་ ༤༠༣ བ ༤། གཙང་། འོག་ ༣༧༧ ན ༥ རྟག་པའི་

བའི་ལོངས་སྟོང་ཀྱང་འཕེལ་འགྲེལ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྟོར་བའི་འཕོ་མཆོམས་དང་
 ཆོས་ཀྱི་འཕོ་མཆོམས་ངས་བར་མཚུངས་དགོས་ཀྱི། ཆོས་གཅིག་གི་ཐོག་མ་ལ་སྟོར་བ་སེལ་བ་
 དང་མཐུག་ལ་འཛའ་བ་ལྟ་བུས་དབང་གྲེད་བ་མི་སྲིད་དོ། །འདི་ལྟར་ཆོས་གཅིག་ལ་སྟོར་བ་སེལ་
 བས་ཆུ་ཆོད་དུག་ཆུ་ལོངས་སྟོང་ལ་སྟག་ཆུ་ཆོད་གཉིས་ལ་སོགས་པ་འཛའ་བས་ལོངས་སྟོང་ཅས་
 བའི་ཆུ་ཆོད་དེ་ཡུལ་གྱི་ཆུ་ཆོད་ཡིན་ནས་དུས་ཀྱི་ཆུ་ཆོད་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་སྟོར་བ་ཡུལ་ལ་
 བཞུད་བ་འགོག་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ།

གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཉིན་ཞག་གི་ཆུ་ཆོད་དང་ཆོས་ཞག་གི་ཆུ་ཆོད་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་
 ཀྱང་ཆོས་ཞག་གཅིག་ལ་ཆུ་ཆོད་དུག་ཆུ་དེ་གཉིས་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པར་ལོངས་བ་མི་སྲིད་
 བས་དེ་ལ་སྟོར་བ་གཉིས་ཀྱིས་ལོངས་སྟོང་ཆུལ་དེ་འབྲ་བ་ག་ལ་སྲིད། དེའི་ཕྱིར་ཆུལ་དེ་ནི་ནམ་
 བར་མ་བརྟགས་པ་ཆེན་པོའོ། །དེ་ཡང་ཆོས་གཅིག་ལ་སྐར་མ་ཐ་སྐར་དང་སྟོར་བ་སེལ་བ་རི་མོ་
 ལ་ཤར་བ་ལྟ་བུའི་ཆོ། སྐར་མ་ཐ་སྐར་ལ་ཐུ་སྐར་གྱི་ཆུ་ཆོད་དུག་ཆུ་ཡོད་པ་ལས། ཆོས་གཅིག་གི་
 ཆོས་ཞག་གི་རིང་ལ་ཆུ་བས་ཐ་སྐར་གྱི་ཐོབ་ཐང་སྟེང་ནས་ཆུ་ཆོད་ར་བརྒྱད་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་
 པ་སྟུང་ཅིང་། ཉི་མས་ཐ་སྐར་གྱི་སྟེང་ནས་ཆུ་ཆོད་བཞི་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་སྟོང་བའི་ཆུ་ཆོད་
 གཉིས་དང་རྗེས་འབྲང་ནམས་ཆུ་བས་སྟུང་པ་དང་ཐུན་མོང་དུ་སོང་བས་ཐུར་དུ་ཅིར་མེད་ཅིང་། ཆུ་
 བས་མ་སྟུང་བའི་ཐ་སྐར་གྱི་ཆུ་ཆོད་གཉིས་མེད་ཀྱང་ཉི་མས་སྟུང་པ་ཐུར་དུ་བཅིས་པས་ཐ་སྐར་གྱི་
 ཆུ་ཆོད་དུག་ཆུ་ཆོགས་སོ།

དེ་ལྟར་ཆུ་བས་སྟུང་པ་དང་ཆུ་བས་སྟུང་པ་ལ་མ་ཐེ་བ་ཉི་མས་སྟུང་པ་གཉིས་ཀ་བསྟོམས་
 བས་ཐ་སྐར་གྱི་ཆུ་ཆོད་དུག་ཆུ་ཆོགས་པར་ལོངས་སྟོང་བའི་དུས་སྟེ་དེ་ལ་སྟོར་བ་སེལ་བ་ཞེས་
 བཞག་ཅེས་པ་ལྟ་བུར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཉི་མའི་ལོངས་སྟོང་བསྐྱེད་ནས་སྟོར་བའི་
 གནས་ནས་ཉེར་བདུན་གྱིས་བཞོས་པའི་སྟག་མ་གངས་གང་ཤར་བ་དེས་སྟོར་བ་གང་ཡིན་པ་ངོས་
 འཛིན་ཏེ། རི་མོ་གཅིག་ཤར་ན་སྟོར་བ་སེལ་བ། གཉིས་ཤར་ན་སྟོར་བ་གཉིས་པ་འཛའ་བ་སོགས་
 སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ལ་འཕེལ་འགྲེལ་མེད་པའི་ཆེ་ཆེས་གཅིག་ལ་སྟོར་བ་དང་པོ་ཤར་ན། ཆོས་
 གཉིས་ལ་སྟོར་བ་གཉིས་པ་ནས་ཆོས་ཉེར་བདུན་ལ་སྟོར་བ་ཉེར་བདུན་པ་རི་མོར་འཆར་བའི་ཕྱིར་

ཆེས་ཞག་ཉེར་ཐུབ་ཉེར་བྱལ་ལ་སྤྱོད་བཅུན་ཐོག་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པས་སྤྱོད་བཅུན་ཐོག་པོའི་ཐོངས་འཛུལ་བའི་དེ་མོའི་རྣམ་གཞག་ནི་ཅམ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་སྤྱལ་བཟུལ་བར་བྱེད་པ་ཅམ་དུ་ཟད་དོ། །དེ་ལ་ཉི་ཟླའི་ཐོངས་སྤྱོད་བསྐྱེད་པས་རྒྱ་སྐར་གྱི་ཚུ་ཆོད་དེ་གཉིས་བྱུང་བའི་ཚུ་ཆོད་གཉིས་ནི་སྐར་མ་གཅིག་གི་སྤྱིང་ནས་ཉི་ཟླ་གཉིས་ཀས་བྱུང་མོང་དུ་སྤྱད་པའི་ཚུ་ཆོད་གཉིས་ལ་ཉི་མས་སྤྱད་པ་དང་ཟླ་བས་སྤྱད་པའི་གྲངས་གྱི་ཕྱོག་པ་སོ་སོར་ཤར་བ་ཅམ་ཡིན་གྱིས། དངོས་པོ་ལ་ཚུ་ཆོད་བྱལ་ཚུ་ལ་མ་བེ་བའི་ཚུ་ཆོད་གཉིས་ཡོད་ནས་དེ་མོ་ལ་ཤར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུ་ཆོད་བྱལ་ཚུ་ལས་ལྷག་པའི་ཚུ་ཆོད་སྤྱད་ནས་ལྷག་མ་ཚུ་ཆོད་བྱལ་ཚུ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ཐོངས་སྤྱོད་པའི་དུས་དེ་ལ་སྤྱོད་བཅུན་ཐོག་པོའི་ཐོངས་སྤྱོད་བྱུ་རྒྱ་སྐར་གཅིག་གི་ཚུ་ཆོད་བྱལ་ཚུ་ཡིན་ལ། ཐོངས་སྤྱོད་པ་པོ་སྤྱོད་བཅུན་ཐོག་པོའི་ཉི་ཟླ་གཉིས་ཡིན་ཞིང་།¹ ཉི་ཟླ་གང་དུར་གཅིག་གིས་ཆེས་ཞག་གཅིག་ལ་རྒྱ་སྐར་གྱི་ཚུ་ཆོད་བྱལ་ཚུ་པོ་དེ་ཐོག་པོས་པར་སྤྱོད་མ་བྱས་པས། གཉིས་ཀ་བསྐྱེད་ནས་ཆེས་ཞག་གཅིག་ལ་ཐོག་པོས་པར་སྤྱོད་པའི་མགོ་བཅུམས་ནས་སྤྱད་པ་ཐོག་པོས་པའི་བར་གྱི་ཡུན་ཆད་ནི་ཅམ་ཡོད་པའི་དུས་དེ་ལ་སྤྱོད་བཅུན་ཐོག་པོའི་བྱས་ནས། དེ་ཉིད་དུས་དགེ་མི་དགེ་འདི་ལྟ་བུའི་ཞེས་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

སྤྱོད་བཅུན་ཐོག་པོའི་དག་ཆེས་དེ་ལ་ཉི་ཟླ་བསྐྱེད་པའི་ཚུ་ཆོད་དེ་གཉིས་སོགས་གྱི་སྤྱིང་ནས་ཚུ་ཆོད་བྱལ་ཚུ་དེའི་དུས་ལ་རིམ་པ་ལྟར་དེས་གཟའ་བཞིན་དུ་དབང་བྱེད་པའི་ལྷ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་མོས་མཐོས་གྱི་གཏམ་རང་དགར་སྤྱོད་བཅུན་ཐོག་པོའི་དེ་ལྟར་དེ། དེ་ལྟར་ན་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁོར་ཡུག་གི་ལྷ་འགོད་པ་ལ། གཟའ་དང་རྒྱ་སྐར་དང་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་འགོད་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་བཅུན་ཐོག་པོའི་ལྷ་ཡང་འགོད་རིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་ལྟར་ཐལ་བར་འགྱུར་དོ། །སྤྱོད་བཅུན་ཐོག་པོའི་གོ་དོན་ཉིའི་ཆེ་ཆེ་ཉི་ཤར་བྱུང་ནས་སྤྱོད་ལ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཆེས་དེ་ལ་སྤྱོད་པ་མཚམས་ནས་རིམ་པས་སྤྱོད་ཞིང་། གནམ་སྟོང་གི་ཆེ་སྟོང་འོག་ནས་སྤྱོད་བཅུན་ཐོག་པོའི་དགེ་མི་དགེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཉི་ཟླའི་རྒྱ་སྐར་གྱི་ཐོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་བཅུན་ཐོག་པོའི་གོ་དོན་ཉི་ཟླའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱོད་པ་གང་ནས་སྤྱོད་བཅུན་ཐོག་པོའི་ལ་བཤད་

1 གཙང་། ཤོག 324 ན 3 ཡིན་ཅིང་།

པའི་ནོར་བ་ཆེན་པོ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་སྦྱར་བའི་རྒྱ་མཚན་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་
ལེགས་པར་བཤད་ཟེན་རྟོ།།

བཞི་པ་བྱེད་པ་ནི། བྱེད་པ་དག་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བྱེད་པ་བརྩ་
གཅིག་ལས། བཞི་ནི་མི་འཕོ་བའི་བྱེད་པ་སྟེ། ཉི་ཤུ་དགའི་བྱེད་ཕྱི་མ་ནས་ཆེས་གཅིག་གི་བྱེད་སྔ་
མ་ཡར་བཅད་ལ་ཤ་ཀྱ་ནི་སོགས་རིམ་པ་བཞིན་རེས་པས་རི་མོ་མ་གསུངས་ལ། ལྷག་མ་འཕོ་བའི་
བྱེད་པ་བདུན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆེས་ལ་མིག་གིས་བསྐྱར་བ་ནི་ཆེས་རེ་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་གཉིས་
ཡོད་པས་སོ། །དེ་ལས་གཅིག་འབྲིད་པ་ནི་ཆེས་གཅིག་གི་བྱེད་སྔ་མ་ལ་འཆར་བ་དེ་གཡོ་བའི་
བྱེད་པ་བདུན་ལ་མི་གཏོགས་པས་སྤི་བ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་བདུན་གྱི་མགོ་ཆེས་གཅིག་གི་བྱེད་ཕྱི་མ་
ནས་བརྩམས་ནས་རིམ་པ་བཞིན་འཆར་བའི་དོན་རྟོ། །དེ་ལ་བདུན་གྱིས་འགོད་པ་ནི་བྱེད་པ་བདུན་
ཡོད་པས་བྱེད་པའི་འཁོར་ལོར་ལོངས་པ་རྣམས་འདོར་བའི་ཕྱིར་དུ་ལོ། །དོར་བའི་ལྷག་མར་གང་
ཤར་དེ་ཆེས་གངས་དེ་ཟད་ཚུན་ཆད་ལ་ཚོགས་པ་སྟེ། དེས་ན་རི་མོར་འཆར་བ་དེ་ཆེས་དེའི་བྱེད་
ཕྱི་མ་རི་མོར་འཆར་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཤུགས་ལ་བྱེད་སྔ་མར་བྱེད་པ་རི་མོར་གང་ཤར་གྱི་སྔོན་མ་
དེ་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱལོ། །ལོངས་སྤྱོད་ནི་ཆེས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་མར་བགོས་པ་ཡིན་ལ། རིང་
ཐུང་ཆེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིང་། བྱེད་པ་ཆེས་རེའི་སྔ་ཕྱི་ལ་འཆར་བ་རྣམས་ཉིན་བྱེད་ནས་མཚན་
བྱེད་དང་མཚན་བྱེད་ནས་ཉིན་བྱེད་བར་གྱི་སྔ་ཕྱི་ལ་འཕོ་བར་འདོད་པ་ནོར་བ་སྟེ། ཆེས་མཚན་
བྱེད་ནས་འཕོ་བའི་རེས་པ་མེད་ཅིང་། ཆེས་དང་ཉིན་མཚན་རིང་ཐུང་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཡན་ལག་ལྔའི་རིམ་པ་ནི། འདིར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལྷ་པོའི་རོ་བོ་དབྱེ་བ་དང་
གོ་རིམས་མདོར་བསྟན་ནས། སོ་སོའི་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། དང་པོ་
རེས་གཟའི་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ལ་གཟའ་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆེས་ལ་རི་མོས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་
གཟའ་ཡིན་པས་རེས་ཀྱི་གཟའ་ཞེས་ཟེར་ཏེ་སྒྲ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ལྷ་བསྐྱར་གྱི་རི་མོ་བྱེད་པའི་ཆེ་
གཟའི་གནས་སུ་བདུན་གྱིས་འགོད་པ་ནི་རེས་གཟའ་བདུན་གྱི་འཁོར་ལོ་ལོངས་པ་རྣམས་འདོར་

1 ཞོལ། ཞོག་ ༢༠༢ བ་ ༢། གཙང་། ཞོག་ ༡༢༩ བ་ ༣ སྒྲོངས་པ་

2 ཞོལ། ཞོག་ ༢༠༥ ན་ ༡། གཙང་། ཞོག་ ༡༢༩ བ་ ༤ སྒྲོངས་པ་

བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དོར་བའི་ལྷག་མ་རིམ་གང་ཤར་བ་ནི་གཟའ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ཆེས་
དེའི་སྔ་དོ་དང་ཐོ་བན་ཆད་ལ་འདས་པའི་གཟའ་ཡིན་ནམ་ཆེས་དེའི་ཉིན་ལ་འཆར་བའི་ད་ལྟར་བ་
ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ནི་འདོད་པ་མི་མཐུན་པ་སྣ་ཆོག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མཁས་པ་དག་གིས་རྒྱུ་རྒྱུ་
འབྲུང་དང་བཅས་པ་ལྟར་ན་ལྷ་བསྟན་གྱི་རིམ་ལ་གང་ཤར་གྱི་གཟའ་དེ་སྔ་དོ་ནམ་ལངས་པན་
ཆད་ལ་འདས་ནས། ནམ་ལངས་ཚུན་ཆད་ནས་སང་ནམ་ལངས་ཀྱི་བར་ལ་དེའི་སྟུན་མའི་གཟའ་
དེ་རྒྱ་བ་ཡིན་པས་གཟའ་དང་ཉིན་མཆན་མཉམ་ཞིང་། འཕོ་མཆམས་ཀྱང་ཉིན་ཞག་དེའི་མཆན་མོ་
རྫོགས་ཅིང་ནས་འཕོ་བ་ཡིན་ནོ།

རེས་གཟའ་ཆུ་ཆོད་ཆུ་སྤང་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆེས་གྲངས་བྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ནམ་
ལངས་པན་ཆད་ལ་སྟུང་ཟེན་པའི་ལྷག་མ་རྣམས་འཆར་བ་ཡིན་པས། རིམ་གང་ཤར་རྣམས་
རྫོགས་པ་ན་ཆེས་འཕོ་བ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་གཟའ་གནས་ནི་འདས་པ་ཡིན་ལ། ལོངས་སྟོང་ནི་མ་
ལོངས་པ་འཆར་དོ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་དུས་བཞི་ཆེན་པོའི་མཐའ་རྒྱུ་དཔྱད་ཆེན་པོའི་མཐའ་གནས་
སྟོང་གི་ཅིས་བྱས་པ་ན། གཟའ་ཉི་ཤུ་ཅ་དགྲ་དང་ཆུ་ཆོད་སུམ་ཅུ་ལྟ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཅིག་དང་ཆུ་སྤང་
ལྷ་བཅུ་འབྲུང་བ་ལ། གཟའ་ཉེར་དགྲ་གནས་སྟོང་གི་ནམ་ལངས་པན་ཆད་ལ་འདས། གཟའ་སུམ་ཅུ་
པས་གནས་སྟོང་ལ་ཆུ་ཆོད་སུམ་ཅུ་ཅ་གཅིག་དང་ཆུ་སྤང་ལྷ་བཅུ་སྟོང་ཅིང་། ཆེས་གཅིག་གི་སྟོང་
ནས་ཆུ་ཆོད་ཉེར་བརྒྱད་དང་ཆུ་སྤང་བཅུ་སྟོང་པའི་ཕྱིར་དོ། དེ་ལྟར་ན་ཆེས་སུམ་ཅུ་ལ་གཟའ་བྱེད་
དང་བཅུ་གསུམ་ལྷག་གཅིག་ཡོད་པས། ལོ་གཅིག་ལ་གཟའ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅ་ལྷ་འབྲུང་ཞིང་།
དེའི་རིགས་པས་གཟའ་འདས་པ་འཆར་བར་གྲུབ་པོ་ཞེས་བཞེད་དོ། དེའི་སྟུན་རོལ་གྱི་བོད་ཀྱི་
སྐར་ཅིས་པ་པལ་ཆེ་བ་མཐུན་པར་རིམ་གང་ཤར་གྱི་གཟའ་དེ་ད་ལྟར་བར་འདོད་པ་ཤི་ལྷག་ཏུ་སྤང་
ལ། ཕྱིས་ཀྱི་སྐར་ཅིས་ལ་མཁས་པར་གྲགས་པ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་ད་ལྟར་བར་འདོད་དོ།

དེ་ལས་འཐད་པའི་ཕྱོགས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་རེས་བར་ད་ལྟར་བའི་ཕྱོགས་ཁས་
སྤང་བར་རིགས་ཏེ། དུས་བཞི་ཆེན་པོའི་མཐའ་གཟའ་སྟོང་པ་ལ་འབྲུག་པའི་ཉིན་ཅིས་ལ་གཟའ་
གནས་སུ་གཅིག་རིམ་ལ་འཆར་ཞིང་། དེའི་ཉིན་གྱི་གཟའ་ཡང་ཉི་མ་ཡིན་པར་རྒྱུད་འབྲེལ་ལས་
དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིན་ལུགས་ལ་གཟའ་དང་ཆེས་དང་སྐར་མ་ལ་སོགས་པ་

ནམས་ལོ་གང་ལ་བྱེད་པ་ཚུམ་པའི་ལོ་དེའི་ནག་པའི་ཆེས་གཅིག་ལ་གང་བབ་པ་དེ་དང་པོར་བྱས་
 ཉེ་བཟང་དགོས་པས་གྲང་བྱུབ་སྟེ། འདིའི་ཆེས་གཅིག་ལ་མིག་དམར་ཡོད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་
 འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྒྱ་བ་སྟེ་གཟའ་གཅིག་ལ་གནས་པ་དང་། མེ་སྟེ་གཟའ་གསུམ་པ་དང་། མདའ་
 སྟེ་གཟའ་ལྔ་པ་དང་། རི་བོ་སྟེ་གཟའ་བདུན་པ་ལ་ལྷག་མ་གནས་པར་གྱུར་ན་མི་མཉམ་ལ་བྱུབ་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། ཉི་མ་དང་བཟ་ལིས་དང་ཕུར་བྱ་དང་སྟེན་པ་སྟེ་མི་མཉམ་པ་ནམས་ལའོ། །མིག་སྟེ་
 གཟའ་གཉིས་པ་དང་། རིག་བྱེད་དེ་གཟའ་བཞི་པ་དང་། རོ་སྟེ་དྲུག་པ་ལ་བྱ་བ་འབྲུབ་པར་འགྱུར་
 ཏེ། ལིན་ཏུ་མཉམ་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་རྒྱ་བ་དང་གཟའ་ལྷག་དང་པ་སངས་ནམས་ལ་ལྷག་མ་
 གནས་པར་གྱུར་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་གཟའ་གནས་སུ་གཟའི་འཁོར་ལོར་ལོངས་པ་དོར་
 བའི་ལྷག་མར་རི་མོར་གཅིག་ཤར་ན་དེ་ཉིན་ཉི་མ་ལ་གནས་པ་སོགས་དང་། ལྷག་མར་རི་མོ་ལ་
 མིག་སྟེ་གཉིས་ཤར་ན་དེའི་ཉིན་གཟའ་གཉིས་པ་རྒྱ་བ་ལ་གནས་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ས་བཟང་ངན་
 གྱི་དབྱེ་བ་མང་དུ་པས་གཟའ་ད་ལྷར་བ་བསྟོན་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཨ་རྒྱས་
 གྲང་དུས་འཁོར་ལ་འཇུག་པར། གཅིག་ལ་སོགས་པས་ཉི་མ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ་
 ཞེས་བཤད་པའང་དོན་འདིར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འདི་སྐད་དུ། རི་མོར་གང་ཤར་གྱི་གཟའ་
 དེ་ཆེས་གངས་དེ་ཉིད་ལ་འཆར་ཞིང་། ཆེས་གངས་འཕོས་པ་ན་གཟའ་ཡང་འཕོས་པས་ཁྲབ་པོ་
 ཞེ་ན་ཅེས་སྟོགས་སྔ་མ་བརྗོད་ནས། དེ་ལྟ་ན་གཟའ་ཆེས་གངས་མཉམ་དགོས་པས་ལོ་གཅིག་ལ་
 གཟའ་བཅུ་གཅིག་ལྷག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆེས་བཅུ་གཅིག་ལྷག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལོའི་མཆམས་
 སུ་གཟའ་ལྔ་ལྷག་གོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགའ་ལོ་ཞེས་སྟོན་བརྗོད་པ་ནི་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་ལ་ཉེས་པ་
 དེར་འགྱུར་གྱི། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གཞོད་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལུགས་ལ་གཟའ་ཆེས་འཕོ་
 མཆམས་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ཆེས་ཞག་སུམ་ཅུའི་རྟག་པའི་ལོངས་སྟོན་གཟའ་ཉེར་དགུ་དང་རྒྱ་ཆོད་གཉིས་ཅུང་
 མེད་གཅིག་འབྱུང་བས། གཟའ་ཉེར་བརྒྱད་པ་གནས་སྟོང་གི་ཅིས་བྱས་པའི་ནམ་ལངས་གོང་
 དུ་འདས་ནས་ཉེར་དགུ་པ་དེ་ནང་ནམ་ལངས་ནས་སང་ནམ་ལངས་རྒྱུན་ལ་སྟོན་ཅིང་། རྒྱ་ཆོད་

སོགས་དེའི་རྗེས་སུ་ཉིན་མོའི་ཆ་ལྟག་ཙམ་སྟོང་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཆེས་ཞག་སུམ་
 ཅུའི་དུས་ལ་ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུ་དང་ཉིན་ཞག་གཅིག་པའི་སྟེང་ནས་ཚུ་ཆོད་སོ་གཉིས་ཙམ་མོངས་
 སྟོང་པར་འགྱུར་བ་ལས་དེ་ལྟ་བུ་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་གཟའ་ཉེར་དགུ་གནས་སྟོང་གི་ཅིས་བྱེད་པའི་
 བཅས་ལངས་གོང་དུ་འདས་ནས་ཚུ་ཆོད་སོགས་ཀྱིས་དེའི་ཉིན་མོའི་ཆ་ལྟག་ཙམ་སྟོང་པས། ཆེས་
 ཞག་སུམ་ཅུ་ལ་ཉིན་ཞག་ཉེར་དགུ་དང་། ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུའི་བྱེད་ལྟག་ཙམ་འབྱུང་བ་ནི་སྐབས་
 འགར་གཟའ་འདས་པའི་དོན་ཡིན་པས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟའ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་
 ལ། གཟའ་སྟོང་འདྲུག་གི་ཉིན་ཅིས་བྲས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ད་ལྟར་བའི་རི་མོར་འཆར་བས་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་གཟའ་འདས་པ་ཡིན་པའང་མི་འཐད་དོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་དོ།

དེ་ནི་ལེགས་པར་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། འོ་ན་དེ་འདྲ་བའི་གནས་སྟོང་གི་སྤྱོད་ནམ་ལངས་པ་
 བསྐྱར་སྟེ་དེའི་ཉིན་མོའི་ཆ་ལྟག་ཙམ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དེ་ལ་གཟའ་གང་ཡོད། ཆེས་སྤྱ་མ་མ་འཕོས་
 པའི་ཉིན་ཞག་བྱེད་ཀྱི་རིང་ལ་ཡང་ཆེས་བྱི་མའི་གཟས་སྟོང་པའམ། འོ་ན་ཉེ་ཉིན་ཞག་བྱེད་པོ་དེ་ལ་
 སྟོང་པའི་གཟའ་མེད་པར་འདོད་གང་། བྱི་མ་ནི་ཅིས་ཀྱི་བད་རགས་པ་ཙམ་ཆགས་པ་ཡན་ཆད་སུའི་
 ལུགས་ལ་ཡང་མི་སྲིད་ཅིང་། དང་པོ་ལྟར་ན་ཆེས་ཞག་སུམ་ཅུའི་རིང་ལ་གཟའ་ཉེར་དགུ་འདས་ཟེན་
 བས་ཀྱང་ཆེས་ཞག་སུམ་ཅུ་པ་ལ་སྟོང་པའི་གཟའ་གཞན་ཡོད་པར་འགྱུར་བས། ཆེས་ཞག་སུམ་ཅུ་
 ལ་གཟའ་ཉེར་དགུ་ལས་མེད་པར་ཁས་སྦྱངས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བ་ནི་ལྟར་མ་ཡིན། དེས་ན་
 དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་གཞག་ནི་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་བྱེད་ལས་གཞན་སུ་ཞིག་གིས་ཤེས། དེས་ན་གཟའ་ཆེས་
 འཕོ་མཆམས་མི་མཚུངས་པའི་བྱིར། ཆེས་ཞག་སུམ་ཅུ་པ་གནས་སྟོང་གི་སྤྱོད་ཆེས་རྫོགས་ནས་ཆེས་
 འཕོས་ཀྱང་། གཟའ་འཕོ་མི་དགོས་པས་ཉིན་ཞག་དེའི་བྱི་ཆ་རི་མོ་ལ་གང་ཤར་གྱི་གཟའ་དེའི་བཞོན་
 པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེའི་ཆེ་གཟའ་ད་ལྟར་བ་ཤར་ཡང་ཆེས་ཞག་སུམ་ཅུའི་དུས་ལ་ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུ་
 སོགས་སུ་འགྱུར་བའི་སྟོན་གྱི་གོ་སྐབས་མེད་དོ།

གཟའ་ཆེས་འཕོ་མཆམས་མི་མཚུངས་པ་བྱེད་རང་ཡང་འདོད་བཞིན་དུ་མཚུངས་དགོས་
 པ་གཞིར་བཞག་པའི་གཞོད་པ་སྟོན་ཚུལ་འབའ་ཞིག་གིས་དགག་སྒྲུབ་མི་ཤེས་པ་གསལ་བར་མ་

བྱེད་ཅིག་། མཁས་པ་དགའ་བྱེད་དུ་ཆོས་ཆད་ལྷག་དུ་སྒྲུབ་བའི་དུས་ན། དཔེར་ན་ཆོས་གཅིག་གི་
 ཅིས་བྱས་པས་གཟའི་གནས་སུ་གཅིག་དང་ཆུ་ཆོད་ཀྱི་གནས་སུ་གཉིས་ལྟ་བུ་བྱུང་ལ། དེ་ནས་
 ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ཅིས་བྱས་པས་གཟའི་གནས་སུ་གཅིག་དང་ཆུ་ཆོད་ཀྱི་གནས་སུ་དགུ་བྱུང་བ་ན་
 གཟའ་གཅིག་པོ་དེས་སྒྲུབ་ནས་ལངས་པར་ཆད་ལ་ཆུ་ཆོད་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་སྒྱུད་ན། ད་གཟའ་
 གཅིག་པོ་དེས་ཉིན་ཞག་གྲུ་མ་ལ་ཆུ་ཆོད་དང་བརྒྱད་ཅུ་དང་། དེ་ནས་ནམ་ལངས་ཆུན་ཆད་ལ་ཆོས་
 གཅིག་གི་ཆ་ལ་ཆུ་ཆོད་གཉིས་དང་། དེ་ནས་ཆོས་གཉིས་རིལ་པོ་དང་། དེ་ནས་སངས་ཆོས་གསུམ་
 ཀྱི་ཅིས་བྱས་པས་གཟའ་གཉིས་དང་དབྱུག་གུ་དང་བདུན་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བས། དེ་ཅུ་མ་ན་
 གཟའ་གཅིག་པོ་དེས་ཆོས་གཅིག་དང་གཉིས་རིལ་པོ་དང་གསུམ་གྱི་སྟེང་ནས་ཆུ་ཆོད་གསུམ་ཅུ་མ་
 དང་བཅས་པ་སྟོད་པས། ཆུ་ཆོད་དུག་ཅུ་ན་གཟའ་རེར་མ་དེས་པར་ཐལ་ཏེ། གཟའ་གཅིག་གིས་
 ཆོས་གངས་རིལ་པོ་གཉིས་དང་གཅིག་གི་ཆ་ཤས་གཅིག་སྟབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟའི་ཆུ་ཆོད་
 དུག་ཅུས་བཞོས་པའི་ཐོབ་ཁོར་གཟའི་གནས་སུ་འཛོགས་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཆུ་ཆོད་དུག་ཅུར་
 མ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་ཆོས་ལྷག་པར་སྒྲུབ་བའི་སྐབས་སུ། ཆོས་གཅིག་
 ལ་གཟའ་གཅིག་དང་ཆུ་ཆོད་ལྷ་བཅུ་དང་བརྒྱད། གཉིས་ཀྱི་ཅིས་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་གཟའ་གསུམ་
 དང་ཆུ་ཆོད་གཉིས་ཅུ་མ་བྱུང་ན། ཆོས་གཉིས་པ་དེ་ལ་གཟའ་དང་པོའི་ཆ་གཅིག་དང་གཉིས་པ་རིལ་
 པོ་དང་གསུམ་པའི་ཆུ་ཆོད་དང་བརྒྱད་ཅུ་ཞེས་སྟེ། དེ་ནས་སྟོད་པས་ཆོས་གཅིག་ལ་གཟའ་རིལ་
 པོ་གཉིས་དང་གཅིག་གི་ཆ་ཤས་གཅིག་སྟབ་པས་ཉིན་ཞག་རེ་གཟའ་རེར་མ་དེས་པར་ཐལ་བ་དང་།
 གཟའ་རེ་ཆུ་ཆོད་དུག་ཅུ་རེར་མ་དེས་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་དོ།

ཁོ་ན་རེ། ཆོས་གཉིས་ལྷག་པ་ཡིན་པས་ཉིན་ཞག་གཉིས་སྟབ་པོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ།
 ཆོས་རེ་ལ་ཆུ་ཆོད་དུག་ཅུ་ཅ་བཞི་ལྷག་ཅུ་མ་པས་རིང་བ་མེད་ལ། ཉིན་ཞག་གཉིས་ལ་ཆུ་ཆོད་བརྒྱ་
 ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་གཉིས་པ་དེས་ཉིན་ཞག་གཉིས་མི་སྟབ་པ་བདེན་མོད་ཀྱི། ཉིན་ཞག་
 གཅིག་ལ་གཟའ་གསུམ་འདུག་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། བར་གྱི་ཉིན་ཞག་རེའི་གཟའ་ཆད་པ་ཡིན་ནི་ཞེ་
 ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གཟའ་ཆད་ན་ཆུ་ཆོད་དུག་ཅུ་ཆད་ཅིང་། དེ་ཆད་ན་ཉིན་ཞག་གི་མ་ལ་གཟའ་

གསུམ་མོང་བར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཆེས་ཀྱི་ཆད་ལྷག་ལ་བརྟགས་ནས་བཞལ་ཞིང་
བརྟག་པ་མང་དུ་མཛད་པ་དག་ནི་འདི་ལྟར། ཁྱོད་ནི་རང་གི་ཉེས་པ་དག །ང་ལ་ཡོངས་སུ་སྦྱར་བྱེད་
པ། །རྟ་ལ་མཛོན་པར་ཞོན་བཞིན་དུ། །རྟ་ཉིད་བཟེད་པར་གྱུར་པ་བཞིན། །ཞེས་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་
དུ་ཁོ་བོས་མཐོང་ངོ་། །དེ་ཡང་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། ཆེས་གཅིག་གི་རི་མོ་ལ་གཟའ་གནས་སུ་གཅིག་
ཤར་བ་ནི་ཁྱེད་ལྟར་ན་ཆེས་གཅིག་གི་སྤྱོད་ནས་ལངས་པ་ན་ཆད་ལ་འདས་ཟིན་པའི་གཟའ་ཉི་མ་
རི་མོར་ཤར་བ་ཡིན་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་ཆེས་གཉིས་ཀྱི་རི་མོ་བྱས་པ་ན་གཟའ་གནས་སུ་གསུམ་གྱུར་
བ་ཡང་ཆེས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་དང་པོའི་གོང་དུ་འདས་ཟིན་ཤར་བ་ཡིན་པས། ཆེས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་
དང་པོའི་གོང་རོལ་དེ་མ་ཐག་གི་ཉིན་ཞག་གཅིག་པོ་དེའི་རིང་ལ་གཟའ་གཉིས་འདས་པར་ཐལ་བས།
ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ཚུ་ཆོད་བརྒྱ་ཉི་ཤུར་ཐལ་བའས། ཡང་ན་གཟའ་རེ་ཚུ་ཆོད་དུག་ཅུ་རེར་མ་རེས་
པར་ཐལ་བ་ཐོག་ཏུ་བབ་བ་ཉིད་དོ། །གཟའ་གསུམ་ཀྱི་གཅིག་ཆེས་གཅིག་གི་སྤྱོད་དང་པོའི་གོང་དུ་
འདས་ཤིང་། གཟའ་གཉིས་ཆེས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་དང་པོའི་གོང་དུ་འདས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེར་མ་ཟད་ཀྱི་རི་མོ་ལ་དེ་ལྟར་ཤར་བའི་གཟའ་གསུམ་ཆེས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་ལངས་
གོང་དུ་འདས་པ་ཡིན་ན། ཆེས་གཉིས་ལྷག་པར་ཐ་སྦྱད་བྱེད་པའི་ཆེ་དངོས་གནས་ལ་ཆེས་གཅིག་
ལྷག་པ་དང་། ཆེས་གཅིག་ལྷག་པའི་རི་མོ་ཆེས་གཉིས་ལ་ཤར་བར་འགྱུར་ཏེ། ལྷགས་དེ་ལ་གཟའ་
གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་ཆེས་གཅིག་ཏུ་འདོད་དགོས་པ་དང་། དེའི་རི་མོ་ཆེས་གཉིས་ཀྱི་ཅིས་ལ་ཤར་
བར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་རྣམ་གཞག་གོ། །གཟའ་གནས་
སུ་གསུམ་ཤར་བ་ད་ལྟར་བར་བྱས་ན་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་གཟའ་གསུམ་སྟོད་པའི་ཐལ་བ་འཕེན་
པ་ནི་ཉ་ཅང་ཡང་ཅིང་བའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཆེས་གཉིས་ཀྱི་ཅིས་བྱས་པའི་གཟའ་གནས་སུ་
གསུམ་ཤར་བ་ན་ཆེས་གཉིས་ཀྱི་ཚུ་ཆོད་དུག་ཅུ་ཅ་བཞི་ལྷག་ཙམ་དང་བཅས་པ་ལ་གཟའ་གསུམ་
ཞུགས་པའི་རི་མོ་ཤར་བ་ཡིན་གྱི། ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་ཚུ་ཆོད་དུག་ཅུ་སྟོད་པ་ལ་གཟའ་གསུམ་
ཞུགས་པའི་རི་མོ་ཤར་བ་ག་ལ་ཡིན།

དེ་ཡང་ཆེས་གཅིག་ལྷག་པར་ཐ་སྦྱད་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་ཆེ་ཆེས་གཅིག་ལ་གཟའ་གཅིག་

དང་ཚུ་ཆོད་ང་བརྒྱད། ཆེས་གཉིས་ཀྱི་ཅིས་ལ་གཟའ་གསུམ་དང་ཚུ་ཆོད་གཉིས་ཤར་བ་ན། ཆེས་གཉིས་ལ་ཚུ་ཆོད་དུག་ཅུ་ཙ་བཞི་ཡོད་པའི་ཐོག་མའི་ཚུ་ཆོད་གཉིས་ཉིན་ཞག་སྔ་མའི་ཚུ་ཆོད་དུག་ཅུའི་སྐར་ནས་ཉིན་ཞག་སྔ་མའི་གཟའ་སྐྱད་པ་དང་། བར་གྱི་ཚུ་ཆོད་དུག་ཅུ་ཉིན་ཞག་བར་པ་ལ་སྟོན་པའི་གཟའ་སྐྱད་པ་དང་། མཇུག་གི་ཚུ་ཆོད་གཉིས་ལྷག་ཙམ་ཉིན་ཞག་གསུམ་པ་ལ་སྟོན་པའི་གཟའ་སྐྱད་པ་ཡིན་པས། ཆེས་ལྷག་པའི་ཆེ་ཆེས་གཅིག་ཉིན་ཞག་གསུམ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཆེས་གཅིག་སྟོན་པ་ལ་གཟའ་གསུམ་དགོས་པ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཉིན་ཞག་གཅིག་སྟོན་པ་ལ་གསུམ་དགོས་པར་སོང་བ་ག་ལ་ཡིན།

དེའི་ཕྱིར་ཡང་གཟའ་ད་ལྟར་བར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཏེ། ཆེས་གཉིས་ཀྱི་རི་མོ་ལ་ཤར་བའི་གཟའ་གསུམ་ནི་ཉིན་ཞག་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་གསུམ་ཀ་ད་ལྟར་བར་སོང་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་། ཆེས་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་གཟའ་གསུམ་པོ་དེ་གསུམ་ཀ་ད་ལྟར་བར་སོང་བ་ཡིན་པས་ཆེས་དང་ཉིན་ཞག་འབྲེས་ནས་མ་བྱེད་པའི་གཏམ་གྱིས་དེ་ཉིད་གསལ་བར་མ་བྱེད་པར་བྱེད་གྱི་ལྷ་བསྐྱུས་ཀྱི་ཅིས་བྱས་པ་དེ་ཆེས་སོ་སོའི་ཆེས་ཅིས་བྱས་པ་ཡིན་ནས། ཉིན་ཞག་སོ་སོའི་ནམ་ལངས་ནས་ནམ་ལངས་ཀྱི་བར་གྱི་ཉིན་ཞག་གི་ཅིས་བྱས་པ་གང་ཡིན་སྟེ་དུ་བློན་པ་སེམས་ལ་ཞོག་ཅིག །དེ་བཞིན་དུ་ཆེས་ཆད་པར་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཆེ་ཡང་། ཉིན་ཞག་གཅིག་ཆེས་ཞག་གསུམ་ལ་ཞུགས་པས་ཉིན་ཞག་དེའི་ཐོག་མའི་ཆ་ཆེས་གཅིག་གི་ལྷག་མ་དང་མཇུག་གི་ཆ་ཆེས་གསུམ་གྱི་ཐོག་མར་སོང་བས། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཆེས་གཉིས་ཀྱི་ཚུ་ཆོད་ང་བཞི་ཅུང་མེད་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ཆད་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་དང་། རི་མོར་ཤར་བའི་གཟའ་གཅིག་པོ་དེས་ཉིན་ཞག་གཅིག་པོ་དེའི་རིང་ལ་ཆེས་གསུམ་གྱི་ཆ་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ད་ལྟའི་དུས་ཀྱི་ཆེས་ལྷག་པ་ལྟ་བུ་ལ། ཆེས་གཅིག་གི་ཅིས་ལ་གཟའ་གཅིག་དང་ཚུ་ཆོད་ང་བརྒྱད་ཙམ་ལ་ཆེས་གཉིས་པའི་རྟག་ཡོངས་ཚུ་ཆོད་ང་དགུ་སོགས་ལ་རྟང་པ་ལྷ་འཕེལ་བ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པས་གཟའ་གསུམ་དང་ཚུ་ཆོད་གཉིས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། འདི་ནི་ཆེས་གཅིག་གི་ཡོངས་སྟོན་ཉིན་ཞག་གསུམ་ལ་ངོ་བཟླས་པ་ན། སྔ་མའི་ཉིན་ཞག་གི་ཆེས་གཅིག་གི་ཚུ་ཆོད་ང་བརྒྱད་ལ་ཆེས་གཉིས་པའི་ཚུ་ཆོད་རེ་བཞིའི་གཉིས་བསྟན་པས་ཆེས་གཉིས་

ཀྱི་ཉིན་ཞག་དང་པོའི་ནམ་ལངས་པན་ཆད་ལ་གཟའ་ལྷ་བ་འདས་ནས་དེ་རྗེས་ཀྱི་ཆེས་གཉིས་ཀྱི་ཚུ་
 ཆོད་རེ་གཉིས་ཀྱི་དུག་ཅུ་ནི་ཉིན་ཞག་གསུམ་པ་ལ་ངོ་བལྟས་པའི་ནམ་ལངས་པན་ཀྱི་ཉི་མ་བར་པ་
 ལ་མིག་དམར་གྱིས་རྫོགས་པར་ལོངས་སྟོང་ཅིང་། ཚུ་ཆོད་སོགས་དེའི་རྗེས་སུ་གཟའ་ལྷག་གིས་
 ཉིན་ཞག་གསུམ་པ་ལ་དབང་བྱས་ནས་ཆེས་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པས། ལོངས་སྟོང་སོགས་
 གཟའ་བྱི་མས་དབང་བྱེད་པའི་དུས་དེ་ཆེས་གཉིས་བྱི་མར་བྱས་པ་དེའི་ནམ་ལངས་པན་ལ་གཟའ་
 མིག་དམར་འདས་ལ། ལོངས་སྟོང་སོགས་རྗེས་སུ་སྟོང་པས། ཆེས་གཉིས་གཉིས་འབྱུང་བའི་བྱི་
 མ་དེའི་ནམ་ལངས་པན་ལ་མིག་དམར་འདས་པར་གྱུ་བ་ཅིང་། དེའི་སང་ཆེས་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་
 ཆེས་གསུམ་གྱི་ངེས་པ་བསྟན་པས་གཟའ་གནས་སུ་བཞི་ཤར་བས་ཆེས་གསུམ་གྱི་ནམ་ལངས་
 གོང་དུ་གཟའ་ལྷག་འདས་ཤིང་། ཚུ་ཆོད་སོགས་དེའི་རྗེས་སུ་སྟོང་པས་གཟའ་འཕར་བའི་དུས་སུ་
 ཡང་གཟའ་འདས་པར་གྱུ་བ་ཐོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

འདི་ལ་དྲི་བར་བྱ་སྟེ། ཅི་ཆེས་གཉིས་སྔ་མའི་ཉིན་ཞག་དེ་ཆེས་གཅིག་གི་ཉིན་ཞག་ལས་
 ལོགས་པའི་ཉིན་ཞག་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་སྔ་རྗེ་ནམ་ལངས་ནས་ཚུ་ཆོད་ང་
 བརྒྱད་རྫོགས་ཀྱི་བར་ཆེས་གཅིག་དང་། ལྷག་མ་²ཚུ་ཆོད་གཉིས་ཆེས་གཉིས་ཀྱི་སྔ་མར་བྱས་
 པའི་ཉིན་ཞག་དེ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཆེས་གཅིག་གི་སྔ་རྗེ་ནམ་ལངས་གོང་དུ་གཟའ་ཉི་མ་འདས་
 ཤིང་། ཆེས་གཉིས་སྔ་མའི་ཉིན་ཞག་གི་ནམ་ལངས་གོང་དུ་ལྷ་བ་འདས། ཆེས་གཉིས་བྱི་མའི་ཉིན་
 ཞག་གི་ནམ་ལངས་གོང་དུ་མིག་དམར་འདས། ཆེས་གསུམ་གྱི་སྔ་རྗེ་ནམ་ལངས་གོང་དུ་ལྷག་པ་
 འདས་པར་ཁས་སྐྱངས་པའི་བྱིར། ཆེས་ལྷག་པའི་གངས་བཞིན་དུ་ཉིན་ཞག་གྲང་ལྷག་པར་ཁས་
 སྐྱངས་པས་ཤིན་ཏུ་འཁྲུལ་ལ།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཆེས་གཅིག་གི་ཉིན་ཞག་ཅས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་འདུག་པས་ཉིན་ཞག་
 དེའི་ནམ་ལངས་གོང་ལྷ་བ་འདས་པ་དང་། དེའི་རི་ཚོ་ལ་གཟའ་གནས་སུ་གཅིག་ཤར་བ་ཤིན་ཏུ་
 འགལ་ཏེ། རི་ཚོ་ལ་ཤར་བའི་གཅིག་པོ་དེ་ནི་གཟའ་ཉི་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཆེས་གཉིས་བྱི་མར་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༠༩ བ ༢ གཟའ་ལྷར་བྱའི་དུས་སུ་
 2 ཞོལ། ཤོག ༢༠༩ བ ༤། གཙང་། ཤོག 313 ན 9 ལྷག་ཚུ་ཆོད་

བྱས་པའི་ཉིན་རིམ་ལ་གཟའ་གནས་སུ་གསུམ་ཤར་བ་དེ་དེའི་སྔ་རྩོན་མ་ལངས་གོང་དུ་འདས་པ་
 ཡིན་ནམ་དེའི་ཉིན་ཡོད་པ་ཡིན་ཚུངས་པའི་སྐབས་སུ། རིམ་ལ་མིག་དམར་ཤར་བ་དེ་དེའི་སྔ་རྩོན་མ་
 ལངས་པའི་གོང་དུ་འདས་པ་ཡིན་པས་གཟའ་འདས་པར་བྱུང་བོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། གཟའ་འདས་པ་
 ཤར་བ་ཡིན་ཏེ། གཟའ་འདས་པ་ཤར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་འདུག་པས་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་བརྟུ་ཙམ་
 ཡང་མི་ཤེས་པ་གསལ་བར་བྱས་ཤིང་། དེ་འདས་འབྱུང་ན་ནི། དེ་ཉིན་མིག་དམར་ཡོད་པ་རིམ་ལ་
 ཤར་བ་ཡིན་པས་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པར་བྱུང་བོ་ཞེས་ཀྱང་སུ་ཞིག་གིས་སྒྲིབ་མི་རུས། གཞན་ཡང་
 རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པ་དུ་མས་སྒྲིབ་པའི་རྟོག་བཏགས་ཤིན་ཏུ་མང་བར་འདུག་ན་ཡང་འདི་ཙམ་
 གྱིས་མཆོན་པར་རུས་པ་དང་ཡི་གེ་མངས་པས་འཛིགས་ཏེ་དགག་སྐྱབ་རྒྱ་མ་སྐྱེད་དོ།

༥ དེ་ཡང་གཟའ་དང་ཆེས་ལ་རྩ་བ་ནས་ཆད་པ་དང་། དེ་ཉིད་བར་མ་ཆད་དུ་ལན་གཉིས་
 ལྟུངས་པའི་ལྷག་པ་ནི་མེད་དེ། རྒྱ་བའི་དཀར་ཆ་བཙུ་པོ་རེ་རེ་འཕེལ་བའི་དུས་ལ་ཡར་ངོའི་ཆེས་
 རེ་དང་། དེ་འདྲའི་དཀར་ཆ་རེ་རེ་འགྲིབ་པའི་དུས་ལ་མར་ངོའི་ཆེས་རེ་རེར་འཛོག་པ་ཡིན་པ་ལ།
 ཡར་ངོའི་ཆེས་ཆད་པར་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཆེས་དེའི་ཐོབ་སྐལ་གྱི་དཀར་ཆ་འཕེལ་རྒྱ་
 མ་བྱུང་བར་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྟོར་སྟོང་ལས་པ་མི་སྤིང་ཅིང་། ལྷག་པར་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཆེ་
 ཡང་དཀར་ཆ་གཅིག་ལྷག་པོར་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མར་ངོ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་
 བྱོ། །འོན་ཀྱང་ལྷག་ཆད་དུ་སྤང་བ་ནི་ཆེས་གྱི་རྒྱུ་པའི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་
 པའི་ཁོངས་སྤྱོད་འཕེལ་བ་ན་ཆེས་རེ་ལ་རྩ་ཆོད་དུག་ཅུ་རྩ་བཞི་ལྷག་ཙམ་རེ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ཉིན་
 ཞག་གསུམ་གྱི་ཆ་ལ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཞུགས་པ་ན་ཆེས་ལྷག་པར་སྤང་བ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་པའི་རྩ་
 ཆོད་འགྲིབ་པ་ན་ཆེས་རེ་ལ་རྩ་ཆོད་དང་བཞི་རྩ་མེད་རེ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ཆེ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་རྩ་
 ཆོད་དུག་ཅུའི་དུས་ལ་ཆེས་གསུམ་གྱི་ཆ་ཞུགས་པས་ཆེས་ཆད་པར་སྤང་བ་དེ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་གཟའི་གནས་སུ་བདུན་གྱིས་བགོས་པའི་ཐོབ་ཚོར་དོར་བས་
 གཟའ་གནས་སུ་ཐིག་ལེ་ཤར་བ་ན། གཟའི་འཁོར་ཁོར་ཁོངས་ནས་དོར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ད་
 དུང་གཟའ་སྤེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུང་བ་ནི་མ་དེས་ཏེ། འོ་ན་ཆེས་བཞི་བརྒྱ་གཅིག་བཙུ་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༡༠ བ ༣༡ གཙང་། ཤོག ༣༤༩ ན ༥ འབྱུང་བ་

བརྒྱད་ཉེར་ལྔ་རྣམས་ཀྱི་ཆེས་གྲངས་མིག་གིས་བསྟར་ནས་གཅིག་སྒྲིབ་པ་ལ་བརྟན་གྱིས་བགོས་
 པའི་ཐོབ་ཐོན་དེར་ནས་གནས་སུ་ཐེག་པའི་ཤར་བ་ན་བྱེད་པའི་འཁོར་ཁོར་ལོངས་ནས་དོར་བ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། ད་དུང་བྱེད་པ་བེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ཤོང་ལོས་རེས་གཟའ་རྒྱ་ཚུལ་
 བཤད་པ་འགལ་བའི་སྟོན་བརྗོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་དེའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་སོགས་བྱེད་མོད།
 དེ་ཉིད་ཀྱིས་གང་ལ་བསམས་ཀྱང་རུང་གི་གཞོད་པ་བརྗོད་པ་ནི་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ལ། དགོངས་པ་
 འཆད་པའི་ངལ་བས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་བྱ། དེའི་ཕྱིར་འདིར་མ་སྤྲོས་སོ།།

འགྲེལ་བར་རེས་པ་འདི་ནི་མིག་དམར་ལ་སོགས་པ་རུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་འོངས་པ་སྟེ་
 ཞེས་པའི་དོན་ཁོ་བོས་ནི་སྤར་ཆེག་གི་དོན་དུ་བཤད་ཐེན་ལ་རུབ་པར་བྱེད་པ་བསལ་བའི་དོན་དུ་
 འོངས་པ་སྟེ། ཞེས་པ་བར་གྱི་ཆེག་མི་མདོན་པ་ཡིན་ལ། ཉི་མ་ལ་སོགས་པ་འཆར་བར་བྱེད་པའི་
 དོན་དུ་ཞེས་པ་འདྲ་། འཆར་བར་བྱེད་པ་བསལ་བའི་དོན་དུ་ཞེས་པར་གྱི་ཆེག་མི་མདོན་པར་བྱས་
 པ་ཡིན་ནི་ཅེས་པ་འདྲ་། བར་གྱི་ཆེག་མི་མདོན་པར་བྱས་ཚུལ་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་ན་གཟའ་འདས་པ་
 ལ་གཞོད་པར་དོགས་པས་འདོད་པས་བཤད་པ་ཅུ་སྟེ། དེ་ལྟར་འཆད་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཡང་
 དག་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྔ་བསྟན་གྱི་གཟའ་གནས་སུ་རི་མོ་གང་ཤར་འདས་
 ཐེན་དང་། འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་འདས་པ་འཆར་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་ད་ལྟར་བ་འཆར་ཐེར་བ་ཐམས་ཅད་
 ནི་ནོར་པའི་འཁྲུང་བ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་ཡིད་བརྟན་བཅས་པས་འཆི་སྤྱོད་ལ་འབྲུབ་སྤྱོད་དུ་ལུང་
 བསྟན་ནས་རང་ལ་ཡིད་རྟོན་པ་དག་བསྟོ་བར་འགྱུར་ཞིང་། འཕགས་ལུལ་དང་བལ་ལུལ་གྱི་ཅིས་
 བ་མཐའ་དག་ནི་གཟའ་འདས་པའི་ཐ་སྟོད་ཀྱང་མ་ཆོར་བར་སྤང་ངོ་ཞེས་ལོ་རྒྱུ་བ་དག་ཐེར་རོ། །དེ་
 ལྟར་ན་གཟའི་གནས་ལ་ཅུང་ཟད་དཔུང་པ་བཤད་ཐེན་རོ།།

རྒྱ་སྐར་ནི་ཞེས་པ་ནས། ཉི་ཤུ་ཅ་བརྟན་ནོ་ཅེས་པའི་བར་ལ། སྤོན་དུག་ལ་སོགས་པ་
 བརྟན་ཤར་སྐར། མཚུ་ལ་སོགས་པ་བརྟན་ལྟོ་སྐར། ལྷ་མཆོམས་ནས་ཤོ་བཞིན་གྱི་བར་དུག་ལ་གྱི་
 བཞིན་བསྟན་པ་བརྟན་རུབ་སྐར། མོན་གྱེ་སོགས་ལྔ་དང་ཐ་སྐར་བཟེ་སྟེ་བརྟན་བྱང་སྐར་ཡིན་ལ།
 གྱི་བཞིན་མ་གཏོགས་པ་འདིར་སྟོས་ཉིར་བརྟན་དང་། དེ་གཏོགས་པ་ཉིར་བརྟན་དེ། དུས་འཁོར་
 དུའང་རྒྱ་སྐར་ཉིར་བརྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་སྐབས་ཀྱང་འགའ་རེ་ཡོད་དོ། །རྒྱ་སྐར་འདི་

དག་ལ་མདོ་ཉི་མའི་སྒྲིང་པོ་དང་བྲང་སྒྲིང་ཀར་སྐྱས་བཤད་པ་ལས་རིགས་དང་བརྒྱད་དང་གང་གི་
བྱ་ཡིན་པ་དང་ཟས་གང་ཟ་བ་དང་གང་ལ་སྒྱར་འཛིན་བ་དང་རེ་རེ་ལའང་སྐར་མའི་གངས་དུ་ཡོད་
པ་དང་། ཡུད་ཙམ་གྱི་གངས་དང་དབྱིབས་ཅི་འདྲ་བ་སོགས་ཞིབ་པར་བཤད་ཀྱང་འདྲིར་གཞུང་མི་
མཐུན་པ་ཐམས་ཅད་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུ་བའི་ངལ་བ་མ་བྱས་ལ། རྒྱ་སྐར་འདི་དག་རྒྱད་གཞན་
ནས་སྒྱ་མོར་བཤད་ཅིང་། རྒྱ་དཔེ་ལ་ཡང་མོ་རྟགས་ཡོད་པས་སྒྱ་མོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་རྗེ་བྱ་གསུང་
ཞིང་། ཐ་སྐར་ནས་མགོ་བཟུང་བ་ནི་རྒྱ་བའི་སྐྱེས་ཁྲིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ་ཞེས་ཀྱང་འཆད་དོ།

དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་གྱིས་སྐྱོར་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་ནས། དེད་པའི་དབྱེ་བ་དང་ཆེས་
སོ་སོ་ལ་སྟོད་ཚུལ་ནི། དཀར་པོའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། བ་མི་ནི་གདབ་པ། ལ་ལ་མི་ནི་བྱིས་པ། ཀློ་ལ་
སྒྲི་ནི་རིགས་ཅན། ཉི་ཉི་ལོ་ནི་ཉིལ་བརྟུང་། ག་ར་རྩམ་ནི་བྱིས་སྐྱེས། པ་ནི་རྩམ་ནི་ཆོང་བ། བཞི་
ནི་མཐུག་པོད་ཅེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དཀར་པོའི་ཆེས་གཅིག་གི་བྱེད་བྱི་མ་ནས་ནག་སྟོགས་གྱི་
བཅུ་བཞི་པའི་བྱེད་སྒྲ་མ་ཡར་བཅད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་པ་དེ་དག་ལན་བདུན་འཁོར་བས་ཡོངས་སུ་
ཡོངས་སྟོད་དོ། །དེ་ནས་ཞེས་སོགས་ལ་ཤ་གྱ་ནི་ཅེས་པ་པོད་སྐད་དུ་བཟུ་གིས། ཀློ་སྒྲི་སྒྲི་ནི་མི་
སྐྱག་པ་ཅེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་སྟེ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་ནི་ཡན་ལག་ལྔ་
སོ་སོའི་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པའི་རིམ་པའོ་ཅེས་མཐུག་བསྐྱུ་བའོ།

བཞི་པ་བྱིས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཞིང་བདག་ངོས་བཟུང་བ་ནི། རྒྱ་སྐར་ནམས་གང་དུ་འཁོར་
བའི་ནམ་མཁའི་ཁྲོན་ལ་རྒྱ་སྐར་ཉེར་བདུན་གྱིས་བགོས་པས་རྒྱ་སྐར་རེའི་ཐོབ་སྐལ་ལ་རྩི་ཙམ་རེ་
ཐོབ་པའི་ནམ་མཁའི་ཁྲོན་དེ་འདྲ་བ་རངས་པོ་གཉིས་དང་རྒྱ་སྐར་གཅིག་གི་ཐོབ་སྐལ་གྱི་ཁྲོན་གྱི་
བཞི་ཆ་གཅིག་ནམས་བསྟོམས་པའི་ནམ་མཁའི་གོ་ས་དེ་ལ་ཉི་མའི་བྱིས་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པས། རྒྱ་
སྐར་ཉེར་བདུན་གང་དུ་སྟོད་པའི་ནམ་མཁའི་གོ་ས་ལ་བྱིས་དེ་འདྲ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། འདྲིར་
ཀྱང་པ་ཅེས་པ་ནམས་ནི་སྐར་མ་རེའི་ཐོབ་སྐལ་གྱི་ནམ་མཁའི་ཁྲོན་ཆ་བཞིར་བགོས་པའི་བཞི་ཆ་
རེའི་མིང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཐ་སྐར་ནས་མགོ་བཟུངས་ཏེ་དེ་འདྲ་བའི་བྱིས་ནམས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་
ལུག་ལ་སོགས་པའི་བྱིས་ཀྱི་མིང་གིས་བསྟན་ཅིང་། ལུག་ལ་སོགས་པའི་བྱིས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཞིང་
བདག་ནི། རིམ་པ་བཞིན་དུ་མིག་དམར་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཉི་མ་བྱིས་དེར་ལུགས་མ་ཐག་གི་ཉིན་

རེས་གཟའ་གང་ཡོད་པ་དེ་བྱིས་དེའི་ཞིང་བདག་གི་བྱིས་ཀྱི་བདག་པོར་འཛོག་པའོ།།

ཐུ་བ་ཐུ་སྟེགས་པས་བཏགས་པའི་བྱིས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཡིག་རྩལ་པར་བསྟན་པ་ནི།
 ད་ནི་ཐུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེས་བྱིས་ངོས་བཟུང་བའི་དོན་དུ་བྱིས་ཀྱི་མིང་གི་ཡི་གེའི་དབྱེ་བ་
 སྟོ་བཏགས་ནས་བཞག་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་སྐྱེས་རབས་སམ་སྐྱེས་བྱིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
 ཀྱི་དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་ཡོངས་སུ་མ་ཞེས་པའི་ཕྱིར་བྱང་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་བྱིས་ཀྱི་མིང་གི་
 ཡི་གེའི་དབྱེ་བ་བཏགས་ནས་གཡུལ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པར་བཀོད་པ་བདེ་ལྟ་སྟེ། ཨ་ཨ་ཅེས་པ་
 རས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་པ་རིགས་པས་སྟོང་པ་སྟེ། ཡི་གེའི་ཁམས་
 དང་སྐར་མའི་ཁམས་མཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནའོ་ཞེས་པ་ཁ་ཅིག་འཆད་ཀྱང་། རིགས་པས་སྟོང་
 ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་གར་ན་ཐུ་སྟེགས་ཀྱི་བྱང་སྟོང་དག་གིས་བྱིས་པ་སྐྱེས་
 མ་ཐག་ཅིས་བྱས་ནས། སྟོན་དུག་གི་རྒྱུ་པ་དང་པོ་ལ་སྐྱེས་ན་ཨ་དང་། གཉིས་པ་ལ་སྐྱེས་ན་ཨི་
 དང་། གསུམ་པ་ལ་སྐྱེས་ན་ཨུ་དང་། བཞི་པ་ལ་སྐྱེས་ན་ཨེ་ལས་སྐྱེས་པའི་མིང་འདོགས། དེའི་ཆེ་
 བྱིས་པ་དེའི་ཆེ་ཆད་རིམ་པ་བཞིན་སྔ་མས་ལོ་བརྒྱ་ཉི་ལུ། གཉིས་པས་བརྒྱ། གསུམ་པས་བརྒྱད་
 ཅུ། བཞི་པས་དྲུག་ཅུ་ཐུབ་ཅེས་ལུང་སྟོན། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་སོ་སོར་སྦྱར་ནས་མིང་
 གི་ཡི་གེས་སྐྱེས་བྱིས་དང་། ཆེ་ཆད་དང་བདེ་སྤྱད་ལ་སོགས་པ་འདི་དང་འདིར་འགྱུར་ཞེས་ལུང་
 སྟོན་པ་ཡིན་པ་ལ། བྱིས་དང་སྐྱེས་སྐར་སོགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆེ་རིང་སྤང་དང་བདེ་སྤྱད་སོགས་
 སུ་འགྱུར་བ་དེ་ནི་རིགས་པས་སྟོང་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རིགས་པས་སྟོང་པའི་རྒྱ་མཆན་གཞུང་
 འོག་མ་དག་གིས་འཆད་པ་ཡིན་ནོ།།

དུག་པ་བདེ་སྤྱད་གཟའ་སྐར་ཀྱིས་མི་བྱེད་པ་ལུང་གིས་བསྟན་པ་ནི། འོ་ན་ཆེ་རིང་སྤང་དང་
 བདེ་སྤྱད་སོགས་གཟའ་ཆེས་དང་སྐྱེས་སྐར་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཐུ་སྟེགས་
 པ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་རིགས་པས་སྟོང་པའི་རྒྱ་མཆན་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་ཉེ་དངོས་
 གནས་ལ་དགོ་བ་སྟེ་ཆེ་རིང་བ་ལ་སོགས་པའི་འདོད་པ་དང་མི་དགོ་བ་སྟེ་ཆེ་སྤང་བ་ལ་སོགས་
 པའི་མི་འདོད་པ་ནི་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་རྩ་བའི་རྒྱད་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༡༣ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༣༤༣ བ ༤ ཨེ་ལས་གས་པའི་

ལས་གསུངས་པ། གཟའ་ཆེས་ཞེས་སོགས་རྐང་བ་བཞིའི་དོན་ནི། ཕྱི་རོལ་བས་གང་ལ་ལས་བྱས་
 བའི་འབྲས་བྱ་མི་འདོད་པ་འབྲིན་བར་བཏགས་པའི་གཟའ་ཆེས་སོགས་དེ་དག་ལ་ཡང་བསོད་
 ནམས་ཀྱི་ལས་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་དགེ་བ་སྟེ་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྲིན་བར་འགྱུར་
 བའི་དོན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་གང་ལ་ལས་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་འདོད་པ་འབྱུང་བར་ཅིས་ལ་མངོན་པར་
 ཞེན་པ་དག་གིས་བཏགས་པའི་གཟའ་ཆེས་སོགས་དེ་དག་ལ་ཡང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་
 ལས་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ནི་མི་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་རོ།

དོན་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་སྟོན་པ་ནི། འདི་ན་ད་ལྟ་དུས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་སྐྱེས་
 པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེས་རབས་ཏེ་ཆེ་རབས་དེ་ཉིད་ལ་ཆེ་རིང་ཐུང་ཐ་དད་དང་བདེ་སྤྱུག་ཐ་
 དད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་
 ལས་བསགས་པ་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བྱ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པས་སྐྱེས་ཁྲིམ་སོགས་གཅིག་
 པའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་བདེ་སྤྱུག་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་རི་ལྟར་སྤྱོད་པ་རིགས་གཅིག་པ་མིན་ནོ།

༥ དཔེར་ན་སྟོན་པ་ཤུའི་རྒྱལ་པོ་དང་། མཉན་ཡོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ། མ་ག་ཏའི་
 རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོ། ཤར་བའི་རྒྱལ་པོ་གཏུམ་པོ་རབ་སྒྲང་། བད་ས་ལའི་རྒྱལ་པོ་འཆར་
 བྱེད་རྣམས་ལོ་ལྔ་བ་གཟའ་ཆེས་སྤྱོད་བྱེད་དུས་སྤྱོད་གཅིག་ལ་སྐྱེས་ཀྱང་མཆོག་དམན་ཀྱི་བྱེད་
 བར་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལྟ་བུའོ། །དང་སྤྱོད་སྐར་མ་ལ་དགའ་བས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཐོང་བ་ན་
 ཁྲིད་ནི་སྐར་མ་རྒྱལ་ལ་སྐྱེས་པས་མཆོན་དཔེ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་སྒྲས་
 བས། སྐར་མ་རྒྱལ་ལ་སྐྱེས་པའི་བྲི་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་མེད་པ་དུ་མ་ཡོད་པས་མ་རེས་
 བར་གསུངས་སོ། །གཞན་དག་གིས་སྐྱེས་རབས་ཏེ་སྐྱེས་ཁྲིམ་ཐ་དད་པའི་འབྲས་བྱ་བདེ་སྤྱུག་ཐ་
 དད་སྤྱོད་ཆོགས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་སྟེ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་བདེ་སྤྱུག་ཐ་དད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་སྐྱེས་ཁྲིམ་ཐ་
 དད་ཀྱི་འབྲས་བྱར་སྒྲུབ་བྱེད་གས་སྤྱོད་མ་ཁས་ལེན་པའོ། །ཁོང་དུ་རི་སྐད་བཤད་པ་ལས་གཞན་དུ་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་རིང་ཐུང་ལ་སོགས་པ་གཟའ་དང་སྐྱེས་སྐར་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་
 བ། གཡུལ་བཀྱེ་བ་དང་ནགས་བསྐྱེགས་པ་དང་ནི་ཉ་བས་རྒྱ་ནི་བཅིངས་པ་ལ། རྒྱ་མཆོན་གང་

1 ཞོལ། ཤོག ༤༡༣ ན ༣ ཞེན་པ་དེ་དག་གིས་

གིས་ན་གཟའ་དང་སྐྱེས་སྐྱར་སོགས་བཟང་ངན་ཐ་དད་པ་སོ་སོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ལུས་ཅན་མང་པོ་
 རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་ནི་འཆི་བར་འགྱུར། དེས་ན་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཅེས་པ་ནས། རྩ་འབྲུལ་ཉམས་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་སྐབས་འདི་དང་ལེན་ལྡན་པ་སོགས་སུ་ལུང་དང་རིགས་པས་
 བན་ཉན་དུ་འདི་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་། དེར་སང་ཡང་ཤེས་བྱའི་གནས་ཅུང་ཟད་ཅམ་ལ་མཛུབ་མོདི་
 ཅེ་མོ་ཡུན་རིང་དུ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆེར་སྤོང་བར་བྱས་པའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་པའི་གཞུགས་བརྟན་དག་
 ནི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་མར་བཀོད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་འདོད་པ་ལྟར། བདེ་སྤྱད་གཟའ་སྐྱར་སོགས་ཀྱི་རྩེས་
 སུ་བྱེད་པ་ལ་མདོན་པར་ཞེས་ནས་ལུང་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཡན་ལག་ལྔའི་བྱེད་པ་མདོར་བསྡུས་
 པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡན་ལག་ལྔ་བཤད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཛུགས་བསྡུ་བའོ། །

གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་ལ་གཉིས། བྱེད་ཅིས་ཀྱི་འཕྲོ་བའི་ལོངས་སྟོན་གྲུབ་མཐའི་ཅིས་དང་
 བཅས་པ། གཞི་ལ་ཤེས་བྱུང་གི་ཉིན་མཆོན་གྱི་འཕྲེལ་འགྲིབ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མ་དག་
 པ་བྱེད་པའི་ཅིས་དང་། དག་པ་གྲུབ་མཐའི་ཅིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བྱེད་པ་ལ་ལོ་འཕྲོ་བའི་
 དེས་པ་དང་། ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འཕྲོ་བའི་སྟོན་བྱེད་བཤད་པ། དེ་མ་དག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། དེ་བྱེད་པའི་ཅིས་ལ་ལོ་འཕྲོ་བའི་དེས་པ་གསུངས་པ་ཞེས་མཆོམས་སྤྱར་ནས། དོན་
 དངོས་འཆད་པ་ལ། དག་པའི་ལོ་ལ་ཅེས་པ་ནས་རྩ་ཆོད་དུ་འགྱུར་རོ་ཅེས་པའི་བར་འདི་དག་གི་
 དོན་ལ། ལོ་འཕྲོ་བའི་རྩ་ཆོད་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལོ་རེ་ལ་ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཙམ་
 རྩ་སང་སུམ་ཅུ་ཙམ་གཅིག་དབུགས་ཅིག །དེའི་སུམ་བརྒྱ་བཅུ་བདུན་ཆ་ཉེར་གཅིག་རྣམས་འབྱུང་བ་
 ལ་གཟའ་འཁོར་ལོ་དོར་བའི་སྤྱད་པ་རྣམས་ལོ་འཕྲོ་བའི་ལོངས་སྟོན་ཡིན་ཞིང་། ལོ་རེ་ཞིང་དེ་ལྟར་
 བཟོད་པ་རྣམས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་མའི་སྟེང་དུ་བསགས་པས་ལོ་སུམ་བརྒྱ་བཅུ་བདུན་ན་གཟའ་དང་རྩ་ཆོད་
 ལ་སོགས་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་སྟོངས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ལོ་འཕྲོ་བའི་བྱེད་པ་སྟོངས་པ་དེ་
 བས་ལོ་སུམ་བརྒྱ་བཅུ་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཅིས་འཕྲོ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བས་དེའི་ཆེ་བྱེད་པ་ཅོམ་ན་ཅིས་
 འཕྲོ་བསྐྱེད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་བྱེད་པ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཅིས་འཕྲོ་སྟོངས་རྩ་ཆོད་ཀྱི་ལོ་སྤྱོད་ཏེ། འདིར་
 རྒྱུད་དུ། དག་པའི་ལོ་ལ་སྤྱོད་པའི་བར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་རྒྱལ་དཀའི་ལོ་འཕྲོས་ཅིས་འཕྲོ་
 ལ་གཟའ་གསུམ་དང་རྩ་ཆོད་བཞི་རྩ་སང་དགྲ་དབུགས་ལ། དབུགས་ཀྱི་སུམ་བརྒྱ་བཅུ་བདུན་ཆ་

བཙུ་བདུན་སྟེར་རྒྱ་ཡིན་ན་ཡང་། བྱེད་པ་སྦྲ་བའི་དོན་དུ་ལོ་བརྒྱད་བྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། ལོ་འཕྲོའི་བྱེད་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ལོ་སྟུམ་བརྒྱ་བཙུ་བདུན་པ་ཆར་ཏེ་སྦྲ་མ་རྫོགས་ནས་རྒྱལ་དཀར་བྱེད་པ་མཛད་གྱི་བར་ལ་ལོ་བརྒྱད་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལ་རི་རྩེ་མེ་ཞེས་པ་ནི་ལོའི་གྲངས་ཡིན་ཏེ། ལོ་སྟུམ་བརྒྱ་བཙུ་བདུན་གྱིས་དག་པའི་ལོ་ལ་གྲུ་བསྟེས་པ་དེ་ལ་བཤོས་པའི་རྙེད་པ་དོར་ནས་བཙུངས་པས་ལོ་འཕྲོའི་གཟའ་ལ་སོགས་པ་འཆར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟུམ་བརྒྱ་བཙུ་བདུན་གནས་ལྡར་བཀོད་པ་ལོ་འཕྲོའི་ལོངས་སྟོང་གིས་བསྐྱར་ནས་རང་རང་གི་འཁོར་ལོས་སྟེང་དུ་བཙུག་པའི་སྟེང་མ་ལ་བདུན་གྱིས་བཤོས་པའི་རྙེད་པ་དོར་བ་ལ་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རི་རྩེ་མེ་གནས་གཉིས་སུ་བཀོད་པའི་སྟེང་མ་མཁའ་མཁའ་ཚུ་གཉེར་ཅེས་པ་བཞི་བརྒྱས་བསྐྱར་བ་ལ་འོག་མས་སྟོང་བ་སོགས་རྒྱད་དང་འགྲེལ་བར་བཤད་པ་འདི་ལྟར་བཙུངས་པའི་ཁོར་ལ་བདུན་གྱིས་དོར་བའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དག་པའི་ལོ་གནས་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་མ་བཞི་བརྒྱས་བསྐྱར་བ་ལ་འོག་མས་སྟོང་བའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་། ལོ་འཕྲོའི་ལོངས་སྟོང་ལོ་རེ་བཞིན་བསགས་པའི་ལོ་སྟུམ་བརྒྱ་བཙུ་བདུན་ལ་གཟའ་སྟུམ་བརྒྱ་གོ་དགུ་འབྱུང་བ་བཀོད་ནས་ཅིས་འཕྲོ་སྟོངས་ཚུན་ཆད་ཀྱི་འདས་ལོ་གང་ཡོད་ཀྱིས་བསྐྱར་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཅིས་འཕྲོའི་ལོ་རེ་སྟེང་ཡོད་པ་བསྟེན་དགོས་སོ།།

རི་རྩེ་མེས་འགོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། གཟའ་སྟུམ་བརྒྱ་གོ་དགུ་ལ་རི་རྩེ་མེས་བཤོས་པའི་ཁོར་ནམས་བཟའ་གཅིག་དང་རྒྱ་ཆོད་བཙོ་ལྷ་རྒྱ་སྤང་སྟུམ་ཙུ་ཙ་གཅིག་དབྱུགས་གཅིག་དབྱུགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་དུ་འབྱུང་ལ། དེ་ལོ་འཕྲོའི་ལོ་རེའི་ལོངས་སྟོང་ཡིན་ནིང་དེ་ལ་ལོའི་ངས་པ་ཤེས་ཀྱང་བཏགས་སོ། །དཔེར་ན་རྩེ་བ་གཅིག་གི་ལོངས་སྟོང་གཟའ་ཉེར་དགུ་རྒྱ་ཆོད་སྟུམ་ཙུ་ཙ་གཅིག་རྒྱ་སྤང་ལྷ་བཙུ་འབྱུང་བ་དེ་བཀོད་ནས་རི་ལྟར་འདོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བསྐྱར་ཏེ་སྟུམ་ཙུས་བཤོས་པའི་ཁོར་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྟོང་དུ་འབྱུང་བ་དང་། གཟའ་ཉེར་དགུ་སོགས་ལ་སྟུམ་ཙུས་བཤོས་ན། ལུ་ག་མདའ་ཡི་རྒྱ་ཆོད་དང་། །ཡོན་ཏན་སྤང་ཡིན་རིག་བྱེད་དབྱུགས། །ཞེས་བར་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་བརྫོད་པའི་ཉིན་ཞག་གི་དགྱིལ་འཁོར་དང་ཙུ་རྒྱ་དུ་འབྱུང་བ་འགལ་བར་མི་

འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། འགྲེལ་ཆེན་འདིར་གསལ་ཞག་ཆོལ་བའི་སྐབས་སུ། ཁ་ཅིག་ཏུ་ཉིན་ཞག་སོ་
 སའི་གཟའ་ལྷག་པ་བསལ་བའི་དོན་དུ་གཟའ་གཅིག་དམན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་ཤུགས་ལས་
 དཀྱིལ་འཁོར་དག་པ་གཞན་ཞིག་ཡོད་པར་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཡང་སྤར་བརྗོད་པའི་ཚུལ་འདི་ཡིན་
 ཏེ། དེས་ན་ཅ་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པར་རགས་པ་དང་འདི་ནི་སྤར་བའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པར་ཞེས་པར་
 བྱའོ། །བྱུང་མཐའི་མོད་མོངས་སྟོན་འདི་དག་བྱེད་པའི་མོ་ནག་པ་ནས་ནག་པའི་བར་བརྟུ་གཉིས་
 སོ་རེའི་བར་ལ་བཞོད་ནས། དེ་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་མོ་འཕོ་ཞེས་སྐབས་འདིར་བཏགས་ནས་གསུངས་
 པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ནི་བྱེད་པའི་མོ་འཕོ་མཚན་ཉིད་པ་དང་ཆུ་བའི་གྲངས་དང་རྒྱུན་མཚུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི་བྱིས་སོ་སོ་འཕོ་བའི་གཟའ་རྟོགས་པའི་དོན་དུའོ། །

དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ནི། མོ་གཅིག་ལ་ཉི་མས་རྒྱ་སྐར་གྱི་འཁོར་མོ་རྫོགས་པར་འཁོར་བ་
 ལ་ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅ་ལྷ་རྒྱ་ཆོད་བཅོ་ལྷ་རྒྱ་སྐར་སོ་གཅིག་དབུགས་གཅིག་དབུགས་གྱི་
 སུམ་བརྒྱ་བརྒྱ་བདུན་ཆ་ཉེར་གཅིག་རྣམས་དགོས་པས་གཟའ་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅ་ལྷ་རྒྱ་སྐར་འབྲང་
 བརྗོད་མ་ཐག་པ་དང་བཅས་པ་སྟུང་ནས་ཉི་མ་ཉ་སྤངས་ཏེ་ལུག་གི་བྱིས་དུ་འགྲོ་ཞིང་བྱུང་མཐའི་
 ཅིས་གྱི་བྱེད་པ་མོ་འཕོ་མཚན་ཉིད་པ་དེ་སྤར་ཡིན་པ་ལ། འདིར་བཤད་པའི་མོ་འཕོའི་རེས་པ་འདི་
 ལ་གཟའ་སུམ་བརྒྱ་རེ་བཞི་སོགས་ལས་མེད་པས། དེ་ཅམ་གྱིས་མོ་འཕོ་མ་ཐུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་དེའི་སྟེང་དུ་གཟའ་གཅིག་དང་རྒྱ་ཆོད་ར་བདུན་སྟེན་དགོས་པ་བྱུང་ཞིང་། དེ་བྱིན་པས་ཉི་མ་ཉ་
 སྤངས་ནས་ལུག་གི་བྱིས་དུ་འཕོ་བའི་རེས་གཟའ་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་
 སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཨ་རྒྱུས་ཀྱང་། གཅིག་དང་ར་བདུན་བྱིན་པའི་ཉི་མ་ཉ་སྤངས་ནས་ལུག་གི་བྱིས་
 དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་དང་སུམ་ཅུའི་གཟའ་དང་རྒྱ་ཆོད་ཞེས་སོགས་གྱིས་མོའི་རེས་པ་དེ་ལ་གཟའ་
 གཉིས་དང་རྒྱ་ཆོད་སུམ་ཅུ་བསྐྱེད་བར་བཤད་པ་འདི། མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་འདིའི་ཅིས་འཕྲོ་བསྐྱེད་
 པ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ནི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ཅིས་འཕྲོ་གོང་དུ་དག་པའི་མོ་ལ་རྒྱ་བསྐྱེས་པ་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ནི་རྒྱལ་དཀའི་བྱེད་ཅིས་ཅོམ་དུས་གྱི་རེས་གཟའི་ཅིས་འཕྲོ་ཡིན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། 2 ཞོག་ 1466 ཟེང་། 2

ཏེ། དེའི་ཆེ་གཉིས་དང་སྟུང་ཅུ་མ་བྱེན་ན་དེའི་ནག་པའི་ཆེས་གཅིག་ལ་མིག་དམར་ལ་སོགས་པ་
འཆར་བའི་ངེས་པར་འགྱུར་བས། དེ་མི་འཆར་བར་ངེས་གཟའི་དང་པོ་ཉི་མ་ལ་སོགས་པ་འཆར་
བར་བྱེད་པའི་དོན་ཏོ། །གཟའ་གནས་སུ་བདུན་གྱི་ཆ་སྟེ་བདུན་གྱིས་བགོས་པའི་ལྷག་མ་ནི་བྱེད་
པའི་ལོ་དེའི་ཐོག་མར་སྟོད་པའི་གཟའ་སྟེ། དེ་ལ་ལོ་བདག་གི་གཟའ་ཞེས་ཐ་སྟོད་བྱེད་ལ། ཟླ་བའི་
ཆེས་གཅིག་དག་ལ་འཆར་བ་དེའི་ཆེ་བྱེད་པའི་ལོའི་འཕོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱལ་དཀའི་དུས་
ཀྱི་ལོ་འཕོའི་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལོ་འཕོའི་རིགས་པའོ། །ལོ་འཕོ་གཞན་གྱི་ཅིས་ལ་
ཡང་ཅིས་འཕྲོ་བསྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་འདིས་མཆོན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་ན་ལེགས་སོ། །

དེ་ལྟར་བཤད་པ་དག་གི་དོན་རི་མོར་གྱི་བའི་ཚུལ་འདྲིར་སྒྲུས་པ། བྱེད་པའི་ལོ་དག་ལྷ་
བསྐྱེས་པ། །གནས་གཉིས་སྟེང་མ་བཞི་བརྒྱས་བསྒྱུར། །དེ་ཉིད་འོག་མས་སྒྲངས་ལྷག་མ། །རི་རྩ་
མེ་ཡིས་ཐོབ་པ་གཟའ། །དེ་ལྷག་མཁའ་རོས་བསྒྱུར་བ་ལ། །མཁའ་རོས་ཐོབ་པ་རྒྱ་ཆོད་ཡིན། །དེ་
ཉིད་ལྷག་མའང་མཁའ་རོས་བསྒྱུར། །སྒྲར་ཡང་མཁའ་རོས་ཐོབ་པ་སྒྲར། །དེའི་ལྷག་མའང་རོས་
བསྒྱུར་ནས། །རོ་ཡིས་བགོས་ཐོབ་དེ་ཉིད་དབྱགས། །འལ་དུ་ལྷག་མ་གང་ལས་པ། །དབྱགས་ཀྱི་
སྟུང་བརྒྱ་བཅུ་བདུན་གྱི། །ཆ་ཤས་ཡིན་ནོ་དེ་ཉིད་ཀྱི། །གཟའ་ལ་མིག་དང་རྒྱ་ཆོད་དུ། །མཁའ་མེ་
བྱེན་ཏེ་རྒྱ་ཆོད་ལས། །མཁའ་རོས་རྟེན་པ་གཟའ་ལ་སྦྱིན། །གཟའ་ལ་བྱབ་པས་རྟེན་པ་དོར། །དེ་
རྣམས་ལོ་འཕོའི་ངེས་པ་ཡིན། །ཡང་སྒྲུས་པ། །གཟའ་གཅིག་རྒྱ་ཆོད་བཙོ་ལྷ་དང་། །རྒྱ་སྒྲར་སོ་
གཅིག་དབྱགས་སྒྲུང་གཅིག་ཆ་ཤས་བརྒྱ་དང་ཉེར་གཅིག་ནི། །རང་རང་གནས་སུ་བགོད་པ་
ལ། །རང་རང་འཁོར་ལོས་གོང་དུ་གཞུག། །སྟེང་ལ་བྱབ་པས་རྟེན་པ་དོར། །ལོ་འཕོ་བྱི་མའི་ངེས་
པར་འགྱུར། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བྱིམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འཕོ་བའི་སྟོན་བྱེད་བཤད་པ་ནི། ད་ནི་ལོའི་ངེས་པ་ལ་
ཅས་པ་ནས། །མིག་མདའ་ཞེས་པ་རྒྱ་ཆོད་ཀྱི་གནས་སུ་ལྷ་བཅུ་ཅ་གཉིས་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་འདི་
དག་གི་དོན་གོ་བདེ་བར་བསྐྱེས་ཏེ་བརྗོད་པ་ནི་འདི་ལྟར། །ཉི་མ་བྱིམ་ནས་བྱིམ་གཞན་དུ། །འཕོ་
ཉིན་ངེས་གཟའ་ཤེས་བྱའི་བྱིར། །སྒྲར་དབྱགས་ཆ་ཤས་དོར་བ་ཡི། །སྒྲར་བཤད་ལོ་འཕོའི་ངེས་
པ་དེ། །གནས་གཞན་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་བགོད། །དེ་ལྟའི་ངེས་པ་བཅུ་གཉིས་ལ། །འལ་གནས་

བརྩམས་པའི་བྲིམ་རྣམས་ཀྱི། །རིམ་བཞིན་སྒོན་བྱེད་བཅུ་གཉིས་སྦྱིན། །ལུག་ལ་རྒྱ་བ་རི་འབྲུང་
སྟེ། །སྤང་ལ་རིག་བྱེད་མེ་འབྲུང་རོ། །རི་པོར་ཅན་དང་རི་རྒྱ་ནི། །འབྲིག་པ་ལ་སྟེ་ཀུན་ཀྱི། །སྤང་
དང་འབྲུ་བར་ཤེས་པར་བྱ། །རྒྱ་བ་མིག་ལག་སེང་གོ་ལ། །དུས་དང་ཉེར་བཞི་བྱ་མོ་ལ། །རོ་དང་
རྒྱ་མདའ་སྤང་ལོ། །གཅིག་དང་ཞེ་བདུན་སྟེག་པ་ལ། །གཞུ་ལ་མེ་དང་བཅུ་དྲུག་གོ། །རིག་བྱེད་རི་
དང་འཛིག་ཉེན་ནི། །རྩ་མིན་འཕོ་བ་དག་ལ་སྦྱིན། །དྲུག་དང་རིག་བྱེད་སྟོང་པ་ནི། །དེ་བཞིན་བྱམ་
པ་དག་ལོ། །གཟའི་གནས་སུ་སྟོང་པ་དང་། །རྩ་ཆོད་གནས་སུ་མིག་དང་མདའ། །ཉ་ཡི་བྲིམ་
ལ་སྦྱིན་པར་བྱ། །བཅུ་གཉིས་སོ་སོའི་རྩ་ཆོད་ནས། །མཁའ་རོས་རང་རང་སྟེང་དུ་བཅུག་། །སྟེང་
ལ་སྦྱབ་པས་རྟེན་པ་དོར། །ལྷག་མ་བྲིམ་ནི་དེ་དང་དེར། །འཕོ་བའི་ཉིན་གྱི་རེས་གཟའ་དང་། །རྩ་
ཆོད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ལྟ་བུ་སྦྱས་ཀྱི། །ཉི་མ་དག་པའི་སྐར་མ་ནི། །མཁའ་
རོས་བསྐྱར་ལ་རྩ་ཆོད་བསྟེ། །མདའ་ཡོན་རྒྱས་རྟེན་འདས་པའི་བྲིམ། །དེ་ཡིས་འཕོ་ཞག་བཅུ་
གཉིས་བཟུང་། །དེ་ཡི་ཉིན་གྱི་རེས་གཟའ་དང་། །མཐུན་ནམ་ལོན་ཏེ་མི་མཐུན་ཞེས། །བལྟས་
པས་གསལ་བར་མདོན་པར་འགྱུར། །རེས་གཟའ་བདུན་གྱི་ཐོག་མ་ནི། །ཉི་མ་ཉ་ནས་ལུག་བྲིམ་
དུ། །འཕོ་བའི་ཞག་ལ་འཆར་བ་སྟེ། །ལུག་ནས་སྤང་དུ་འཕོ་བའི་ཉིན། །རེས་གཟའ་གཉིས་པ་འཆར་
བ་སོགས། །བྱ་མོའི་བར་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །དེ་སྟེང་གཟའ་ནི་དེ་དང་དེ། །བྲིམ་རྒྱ་དེ་དང་དེ་དག་
གི། །བདག་པོའི་གཟའ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།།

མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་སྟོབ་དཔོན་ཨ་རྒྱས་གཅིག་དང་བདུན་བྱིན་པས་ཉི་མ་ཉ་སྤངས་
ནས་ལུག་གི་བྲིམ་དུ་འཕོ་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་ཅེས་བཀག་པ་ནི་སྤང་བཤད་པའི་རྩ་ལ་འདི་ལྟར་
ཤེས་པ་ན་དགག་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། །བཟེལ་པའི་རྒྱ་དཔེ་ལ་དེ་ཡིས་ལུག་
ཏུ་འཕོ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཡོད་པ་ལ་ལུག་གི་འཕོ་བར་འགྱུར་བ་ནི་རྣམ་དབྱེ་ཞོར་བའི་
འགྱུར་སྟོན་ཞོ་ཞེས་ལོ་ནམ་འཆད་དོ། །མཁས་པ་དག་འབྱེད་སོགས་པལ་ཆེ་བས་སྒོན་བྱེད་འདི་
དག་གྲང་སྟེ་མའི་སྟེང་དུ་བྱི་མ་སྒོན་པ་དང་འབྱེད་པ་སོགས་མཛད་པ་དེ་དག་ནི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། །བྲིམ་འཕོ་བའི་ཉིན་གྱི་རེས་གཟའ་དང་གཉན་ནས་མི་འབྲིག་པའི་ཕྱིར་དང་། །རྒྱ་བ་སོ་སོའི་རེས་
པ་ལ་ཆེས་སོ་སོའི་ལོངས་སྟོན་སྟེར་བ་དང་འབྲུ་བར་ལོའི་རེས་པ་ལ་བྲིམ་རྒྱ་སོ་སོའི་ལོངས་སྟོན་

སྟེར་བ་ཡིན་པའི་བྱེར་རྩོ། །འདིར་རྟེན་གྱི་དང་པ་ཁ་ཅིག་སྟོན་གྱིད་སྟེན་པ་དང་བྱིས་འཕོ་བའི་རེས་གཟའ་དང་རི་ལྷ་རྒྱུག་པ་སོགས་ལ་ཕྱོགས་བསྐྱད་པས་ཆེགས་ཆེ་བའི་དཀའ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་རྟོ། །གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་གྱིད་པ་ལ་ལོ་འཕོ་བའི་ལོངས་སྟོང་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཤད་ཅིན་པའི་མཐུག་བསྟུ་བའོ། །

གསུམ་པ་གྱིད་ཅིས་དང་གྲུབ་མཐའི་ཅིས་ཀྱི་དག་མ་དག་གི་བྱུང་པར་བསྟན་པ་ནི། འོན་ཏེ་བྱིས་འཕོའི་ལོ་རྒྱའི་ལོངས་སྟོང་འདི་དག་སྟེར་གྱི་ལོ་རྒྱ་སོ་སོའི་རྒྱ་བ་དང་མ་མཚུངས་པས་མ་དག་གོ་སྟུམ་ན། ཉི་མའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་ནི་སྟེར་གྱི་ལོ་རྒྱའི་རེས་པ་འདི་ཉི་མའི་བྱིས་འཕོ་བའི་ལོངས་སྟོང་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་བྱིས་རེའི་ལོངས་སྟོང་མདའ་ཡོན་རྒྱ་བ་དང་། ལོ་ལ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བདུན་གྱིས་བགོས་པའི་ལྷག་གཅིག་ལས་མེད་པའི་བྱེར། འོན་ཀྱང་གང་ཞིག་རིག་གྱིད་ནམས་ཀྱིས་ཆེས་བསྐྱར་གསལ་བར་ནོར་ཏེ་དེའི་སྟུམ་ཆ་དག་གིས་བསྐྱེས་པའོ་ཞེས་པ་འདིས་ཆེས་རེའི་ཉི་མའི་ལོངས་སྟོང་ལ་རགས་པ་ཚུ་སྟང་གཉིས་ཆད་པ་རྒྱ་བའི་ནང་དུ་བསྟོམས་པས་ཚུ་ཆོད་གཅིག་ཉི་མའི་ཆེས་ཀྱི་རྟག་པའི་ལོངས་སྟོང་ལ་ཆང་བ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱ་བའི་རྒྱ་བའི་སྐབས་སུ་ལྷག་པོ་སྟོས་པ་ཡིས་ཀྱང་གནས་གསུམ་དབུས་མ་དབང་སྟུག་གིས་བསྐྱར་ཞེས་པ་ཆེས་ཞག་རེ་ལ་ཚུ་ཆོད་བཞི། སྟང་ཉེར་གཉིས་སྟོང་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་འདི་ཡིས་སྟེར་གྱི་ཉི་མའི་ལོངས་སྟོང་ལ་ཡང་ཉམས་པ་སོས་ནས་ཆེས་རྒྱ་གཅིག་གིས་ཉི་མའི་ལོངས་སྟོང་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་ནམ་ལངས་ནས་ནམ་ལངས་ཀྱི་བར་གྱི་ཞག་སྟུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་ལ་དུས་ཀྱི་ལོར་བཞག་པའི་ལོ་གཅིག་གི་བར་དུ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཉིན་ཞག་སྟུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་ཅུ་ལྔའི་ལོངས་སྟོང་གི་ཆ་རགས་པ་སྟང་བཞི་དང་དབུགས་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་ཉི་མའི་ཉིན་ཞག་སོ་སོའི་ལོངས་སྟོང་དག་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉི་བྱིས་གཅིག་རྩོགས་ནས་སྟེར་ཡང་བྱིས་གཞན་དུ་འཕོ་བའི་བར་ལ་ལོར་བཞག་པའི་ལོ་གཞན་ལ་སྟོས་ཏེ། འཕོ་བ་སོ་སོའི་ཉིན་རེའི་ལོངས་སྟོང་རེས་པ་ཚུ་ཆོད་བཞི། སྟང་ཉེར་གཉིས་པོ་དེ་ལས་གཞན་ཚུ་ཆོད་བཞི་དང་སྟང་ཉེར་དབུགས་དབུགས་གཅིག་དོན་

1 ཞོལ། ཞོག་ ༢༡༧ བ་ ༩ མི་འགྱུར་ཏེ།

གསུམ་ཆ་དགྲ་འགྲུར་རོ། །དེས་ན་རྒྱ་བའི་ངེས་པ་ཚོལ་བའི་ཚོགས་འདིས་ནག་པའི་རྒྱ་བ་ནས་
སྤར་ཡང་ནག་པའི་རྒྱ་བའི་བར་ལ་ལོ་ཞེས་པ་ལྟར་གཅིག་ཏུ་བཞག་པའི་ཆེས་རྒྱ་སོ་སོ་ཅན་གྱི་ཉི་
མའི་ལོངས་སྤྱོད་དག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉི་ཁྲིམ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ལོ་འཕོ་ནས་བྱེད་པའི་ལོ་འཕོ་བའི་
བར་གྱི་ལོ་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱ་བ་སོ་སོའི་ངེས་པ་ཚོལ་བའི་ཚོགས་སྤར་མར་གཉིས་དང་། རྒྱ་
ཚོད་བཅུ་གཅིག་གི་ན་པ་དེས་འཕོ་རྒྱ་གཅིག་གི་ངེས་པ་ཅུང་ཟད་དག་གི་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། འཕོ་རྒྱ་གཅིག་གི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་རྒྱ་ཚོད་བཞི་ཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྒྱ་བ་གཅིག་སོང་བ་དེ་ནས་ཉི་མའི་ཉིན་ཞག་གི་ལོངས་སྤྱོད་མ་དག་སྟེ་ཉི་མའི་ཆེས་
ཞག་སོ་སོར་ཉི་མའི་ཉིན་ཞག་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དབྱུགས་གསུམ་དང་རྒྱ་སྤར་བཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཉི་མའི་ལོངས་སྤྱོད་དག་ན་དུས་ཀྱི་ལོ་གཅིག་གི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ན་ཉི་མས་རྒྱ་སྤར་
རྫོགས་པ་ལ་བྱིས་ཞག་ལྗེའི་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱ་ཚོད་ཉེར་གཉིས་ཆད་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་གིས་ཉི་མ་བྱང་
དུ་བཞོད་པ་ནས་སྤར་ཡང་བྱང་དུ་བཞོད་པའི་བར་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཉི་མའི་ཉིན་ཞག་ལྗེའི་ལོངས་སྤྱོད་
ཆད་པར་འགྲུར་རོ། །དེའི་ཆ་ལས་དུས་ཀྱི་རྒྱ་བ་སོ་སོ་ལ་བྱིས་རྒྱའི་རྒྱ་ཚོད་ཉི་ལྷུ་ཅུ་ལྟ་ལྟ་ཆད་པར་
འགྲུར་རོ། །ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆད་པ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷག་པས་བྱེད་པ་འཕོ་བའི་དུས་ནས་སྤར་ཡང་
ལོའི་བྱེད་པ་འཕོ་བའི་དུས་ཀྱི་རྒྱ་བ་སོ་སོ་ལ་དུས་ཀྱི་རྒྱ་ཚོད་ཉེར་ལྟ་ལྟ་སྟེ། དེ་བརྒྱམས་པས་
དུས་ཀྱི་ལོའི་འཕོ་མཆམས་སྟེ་མས་བྱིས་རྫོགས་པ་ལ་གཟའ་ལྷའམ། བྱིས་ཞག་ལྷའག་སོར་
དགོས་པས་ལྷར་གྱི་ལོ་རྒྱའི་རྒྱ་བ་ཉི་མའི་བྱིས་འཕོའི་ལོངས་སྤྱོད་དུ་བྱས་ན་མ་དག་གོ།

འདིར་རིམ་སྒྲིག་བཤད་པའི་ཆད་པ་དང་ལྷག་པ་རིམ་ལོས་ན། ཉི་མ་བྱང་དུ་བཞོད་པའི་
རྒྱ་བ་དང་ལོ་ཉི་མ་རྒྱ་སྤར་གྱི་བྱིས་དུ་གནས་པའི་མཆུའི་རྒྱ་བ་ལ་ཉི་མ་མ་ལོག་པའི་ཞག་བཅུའི་
བར་དུ་ཐུར་མའི་གི་བ་མས་ཉི་མ་ལོག་མ་ལོག་ལོངས་སྤྱོད་བཅུག་པར་བྱ་སྟེ། བཅུག་པས་ཉིན་
ཞག་གང་ནས་བཅུམས་ཏེ་ཐུར་མའི་གི་མ་བྱང་སྤྱོགས་ནས་ལོག་པར་གྱུར་པའི་ཉི་མ་དེ་ནི་གཟའ་
དེ་དང་ཆེས་དེ་དང་སྤྱོད་པ་དེ་དང་བྱེད་པ་དེས་ཉི་མ་རྒྱ་སྤར་འཕོས་པའི་ཉིན་ཞག་གོ། །དགྲ་ན་
ཉི་ལོག་པའི་ཉིན་ཞག་དེ་ལ་ཉི་མའི་ཅེས་པ་ནས། ཞེས་པའི་རྒྱལ་འདི་ནི་བྱེད་པའི་ཅིས་ཀྱི་རྒྱ་བ་
འཕགས་པའི་ཡུལ་དབྱས་ཀྱི་དགྲ་ན་ཉི་མ་ལོག་པའི་དུས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ངེས་པའོ། །འདིས་མཚོན་ནས་

འཕགས་ཡུལ་གྱི་དབུས་དེར་དབྱར་ཉི་ཤོག་པའི་ཉིན་ཞག་ལ་ཉི་མའི་མོངས་སྟོད་སྐར་གནས་
 ལྷ་དྲུག་དང་ཆུ་ཚོད་དུ་ཞེ་ལྷ་འབྱུང་ཞིང་། དེས་པ་དེ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་ཉིན་ཞག་སོ་སོར་ཉི་མའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཉིན་ཞག་སྐུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཙུ་ཙུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་སྐར་གྱི་ཆུ་ཚོད་ལ་ཐོབ་པ་བར་དུ་
 བསྐྱེད་ཏེ། དེ་ནས་སྐར་ཉི་མའི་མོངས་སྟོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བརྗོད་པའི་ཆོ་གས་ཉི་མའི་རྒྱུ་བ་རྣམས་
 སྐར་ཞིང་དག་པར་བྱའོ།།

འདིར་རྩ་བའི་དེས་པའོ་ཞེས་པའི་དོན་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ་འདིས་བོད་ལ་སོགས་
 བ་འཛམ་གླིང་ཆུང་དུའི་ཡུལ་གྱི་དུས་བྱ་ཐ་དད་ཀྱི་ཉི་མ་ལྷོག་དུས་ཀྱི་རྒྱ་བ་མི་འབྲ་བའི་བྱུང་པར་
 མཆོན་ནས་བསྟན་པས་འཕགས་ཡུལ་དབུས་སུ་དབྱུག་ཉི་ཤོག་པའི་ཉིན་ཉི་མའི་མོངས་སྟོད་སྐར་
 གནས་སུ་ཉི་ཤུ་དང་ཆུ་ཚོད་དུ་བཙུག་པའི་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་དབྱུག་ཉི་ཤོག་པའི་ཉི་མའི་མོངས་
 སྟོད་དུ་སྐར་གནས་སུ་བཙུག་པའི་ཉིད་དགོས་པ་དང་། འཕགས་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་དབྱར་ཉི་ཤོག་
 པའི་ཉི་མའི་མོངས་སྟོད་དུ་སྐར་གནས་སུ་དྲུག་དང་ཆུ་ཚོད་དུ་ཞེ་ལྷ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་བོད་
 ཀྱི་དབྱར་ཉི་ཤོག་པའི་ཉི་མའི་མོངས་སྟོད་ལ་སྐར་གནས་སུ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་དགོས་པ་ཡིན་
 པས། ད་ལྟ་འདིའི་ཉི་མ་ལྷོག་དུས་ཀྱི་རི་མོ་ལ་འཆར་བ་དང་འགྲེལ་བར་བཤད་པ་མ་མཐུན་ནོ་སྟུང་
 དུ་འགྲེལ་བར་བཤད་པའི་དོན་མ་ཉོགས་པའི་དབང་གིས་སྟུག་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ། །འཕགས་
 ཡུལ་དབུས་དང་བོད་ཀྱི་བྱུང་པར་བཞིན་དུ་གླིང་འདིའི་དུས་བྱ་གཞན་ཤིང་ལ་ལ་སོགས་པ་དག་
 གི་ཡང་བྱུང་པར་མཆོན་ཏེ་ཤེས་དགོས་པར་མངོན་ལ། བོད་འདིར་ཉི་དག་གི་སྐར་གནས་སུ་ཉིར་
 དྲུག་དང་ཆུ་ཚོད་དུ་ཐེག་ལེ་ཤར་བའི་ཉིན་དབྱིད་ཉིན་མཆན་མཉམ་པ་དང་། ཉི་དག་གི་སྐར་གནས་
 སུ་བཙུག་ཉིས་དང་ཆུ་ཚོད་དུ་སྐུམ་ཙུ་ཤར་བའི་ཉིན་སྟོན་ཉིན་མཆན་མཉམ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

འདིར་དབྱུང་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། བྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འགྲེལ་བ་འདིར་
 བྱང་དུ་བཞོད་པའི་ཁྲི་བ་དང་པོ་ལ་ཉི་མ་བཙུའི་བར་དུ་ཐུར་མའི་གྲིབ་མས་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་
 གསུངས་པ་འདིས་དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་གསུངས་ནས་བསྟུས་རྒྱུད་མཛད་ཀྱི་བར་དུ་ཉི་མ་ལྷོག་
 པ་ཞག་བཙུས་སྐར་སོང་ཡང་འབྱུག་ལ། དྲང་སྟོང་རྩ་བོད་གི་དུས་ནས་ད་ལྟའི་བར་ལ་ཉི་མ་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༡༤ བ ༡། གཙང་། ཤོག ༣༡༡ ན ༤ སོང་བར་

ཕྱོག་པ་སྒྲ་གཅིག་གིས་སྤར་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ཉི་མའི་སྤྱིང་པོར། སྒྲ་རངས་ཆེས་བཙུ་ལ་
 དཔོ། །འདིར་ནི་དབྱིད་སྒྲ་ར་བ་ཡི། །རང་བཞིན་ཡང་ནི་བརྗོད་པར་བྱ། །བྱང་ཕྱོགས་སུ་ནི་ཁ་
 བརྟམ་ནས། །ཉི་མ་ཡོངས་སུ་འཁོར་བར་བྱེད། །ཅེས་དབྱིད་སྒྲ་ར་བ་དཔོའི་སྒྲ་བ་ལ་དགུན་ཉི་
 ཕྱོག་པ་དང་། །བདག་གིས་སྟོན་སྒྲ་ར་བར་བརྗོད། །སྟོ་ཕྱོགས་ཉི་མའི་འཁོར་ལོ་ཕྱོག་ཉི་མའི་
 མདུན་ན་མོན་གྱེ་ཡིན། །ཞེས་སྟོན་སྒྲ་ར་བ་ཁྲམས་ཀྱི་སྒྲ་བ་ལ་དབྱར་ཉི་ཕྱོག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མདོད་དུ། དབྱར་གྱི་སྒྲ་བ་གཉིས་པ་ལ་དབྱར་ཉི་ཕྱོག་པ་དང་། དགུན་
 སྒྲ་བཞི་པ་ལ་དགུན་ཉི་ཕྱོག་པར་བཤད་པའང་དེ་དང་མཐུན་པའོ་སྟམ་དུ་བསམས་སོ། །དེ་ནི་ཤིན་
 ཏུ་མི་འཐད་དོ། །འདིར་བྱང་དུ་བསྐྱོད་པའི་སྒྲ་བ་དང་པོ་ཞེས་པ་ནི་མཆུ་ཡི་སྒྲ་བ་ཡིན་པར་ནང་ལེའི་
 ཆོགས་བཅད་རེ་བརྒྱད་པ་ལས། འདིར་མཆུའི་སྒྲ་བ་དང་ཆུ་སྤྱིན་གྱི་འཕོ་བ་ལ་³ཞེས་དང་། ཁམས་
 ལེའི་ཆོགས་བཅད་བརྒྱ་བཙུ་ལ་པར། རྒྱལ་དང་མཆུའི་མཆོམས་སུ་ཆུ་སྤྱིན་དག་ལ་⁴ཞེས་པས་
 བརྟམ་ཅིང་། འདིར་ཕྱག་ལ་ཉི་མ་གནས་པའི་ས་གཤི་སྒྲ་བ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཕྱག་
 གི་སྤྱི་དང་ས་གཤི་སྒྲ་བ་ནས་སྤྱི་དང་སྒྲ་བ་རིམ་པ་བཞིན་བསྐྱངས་པ་ན་བྱང་བསྐྱོད་ཀྱི་སྒྲ་བ་
 དང་པོ་ལ་མཆུའི་སྒྲ་བ་དང་ཆུ་སྤྱིན་གྱི་སྤྱི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉི་མ་བཅུའི་བར་དུ་ཞེས་པ་ནི་
 མཆུའི་སྒྲ་བའི་ཆེས་བཅུའི་བར་དུ་ཐུར་མའི་གྱིབ་མས་ཉི་མ་ཕྱོག་པ་བརྟམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཕན་ཆད་
 ལ་བརྟམ་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ཕན་ཆད་ལ་དགུན་ཉི་ཕྱོག་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
 ཡིན་པས་ཕྱགས་འདི་དགུན་ཉི་ཕྱོག་པ་འབྲི་ཤོས་ཀྱི་མཐའ་འཛིན་པ་ཅམ་ཡིན་ནོ། །དང་སྤོང་ར་
 བོང་གི་ཕྱགས་ལ་ཡང་དགུན་སྒྲ་བ་ཆུང་ལ་དགུན་ཉི་ཕྱོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་མའི་སྤྱིང་པོར། ཆོས་བཙུ་
 ལ་མཆུ་ཡིན་ནོ། །དགུན་སྒྲ་བ་ཆུང་རང་བཞིན་ཡང་། །མཐར་གྱིས་ཀྱང་ནི་བརྗོད་པར་བྱ། །སྟོ་
 ཡི་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་ནས་ཀྱང་། །ཉི་མ་ཡོངས་སུ་འཁོར་བར་བྱེད། །མཆོན་མོ་བཙུ་ཤེས་པར་
 གྱིས། །ཉིན་པར་ཡང་ནི་བཅུ་གཉིས་ཡིན། །རྒྱལ་ཡང་མཆོན་མོ་ཐོབ་པར་བྱེད། །ཉི་མའི་མདུན་ན་

1 བཀའ་འགྲུར། དཔེ་བསྟུར་མ། དེབ། 66 ཞོག 437 ཟེང་། 96
 2 བཀའ་འགྲུར། དཔེ་བསྟུར་མ། དེབ། 66 ཞོག 437 ཟེང་། 90
 3 བརྟམ་འགྲུར། དཔེ་བསྟུར་མ། དེབ། 6 ཞོག 607 ཟེང་། 94
 4 བརྟམ་འགྲུར། དཔེ་བསྟུར་མ། དེབ། 27 ཞོག 12 ཟེང་། 37

མོན་གྱི་ཡིན།¹ །ཞེས་བྲང་སྟོང་རྩ་བོར་གིས་བཤད་པའི་བྱིར་རོ།།

དེ་ལ་བཙེ་བརྒྱད་དང་བཅུ་གཉིས་ནི་ཡུད་ཙམ་གྱི་ཆད་ཡིན་ལ། རྒྱལ་ཡང་མཆན་མོ་ཐོབ་
བར་བྱེད། །ཉི་མའི་མདུན་ན་མོན་གྱི་ཡིན། །ཞེས་བ་ནི། མཆུང་ཆེ་བའི་ནག་ཕྱོགས་གྱི་ཆེས་གཅིག་
གི་སྟོང་ལ་རྒྱལ་ཤར་དུ་འཆར་བ་དང་ཉི་མ་རྒྱབ་སོང་བའི་རྩེས་ཐོགས་སུ་མོན་གྱི་རྒྱབ་འགོ་བ་མིག་
གིས་དུས་གཅིག་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེའི་དུས་སུ་ཉི་མ་ཆུ་སྟོང་གྱི་སྟེང་ན་
ཡོད་པར་གྲུབ་སྟེ། ཉི་མ་ནས་སྐར་ཁོངས་གཉིས་གྱི་སྐར་མ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཉི་མའི་
མདུན་ན་མོན་གྱི་ཡིན། །ཞེས་བ་མོན་གྱའི་སྟེང་དུ་ཉི་མ་ལྡོག་པའོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི་དོན་མིན་ཏེ།
རྒྱལ་སྟོང་ལ་འཆར་བ་དང་ཉི་མ་མོན་གྱའི་སྟེང་ན་ཡོད་པ་འགལ་བའི་བྱིར་རོ།།

གདགས་པར་ཡང་། དགུན་རྩ་ཐ་རྒྱུད་ཡར་གྱི་ངོའི་ཆེས་བརྒྱད་ལ་མཆན་མོ་ནི་ཡུད་ཙམ་
བཙེ་བརྒྱད། ཉིན་མ་ནི་ཡུད་ཙམ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཆེས་དགུ་པན་ཆད་མཆན་མོ་ནི་འབྲེ་ཉིན་མོ་
ནི་སྟེ་སྟེ།² ཞེས་དང་། བཞག་པར་ཡང་། དགུན་རྩ་ཐ་རྒྱུད་ཡར་གྱི་ངོའི་ཆེས་བརྒྱད་ལ་མཆན་མོ་ནི་
ཡུད་ཙམ་བཙེ་བརྒྱད། ཉིན་མོ་ནི་ཡུད་ཙམ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཆེས་དགུ་པན་ཆད་ནི་མཆན་མོ་
ནི་འབྲེ་ཉིན་མོ་ནི་སྟེ་སྟེ།³ ཞེས་བཤད་པས་གདགས་བ་དང་བཞག་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་དགུན་རྩ་
ཐ་རྒྱུད་ལ་དགུན་ཉི་ལྡོག་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་མཛོད་དུ། དབྱར་གྱི་རྩ་བ་གཉིས་བ་ཡི། །ཐ་མའི་ཆེས་
དགུ་ནས་མཆན་རིང་། །དགུན་རྩ་མས་གྱི་ནི་བཞེ་བ་ལ། །ཐུང་དུར་འགྱུར་རོ་ཉིན་མོ་ལྡོག་ཏེ། །ཅེས་
བཤད་པ་རྩེ་ལྟར་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱིས་གྱི་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ནི་ནོར་བ་ཡིན་པས་དོར་བར་བྱ་སྟེ།
དེ་ཉིད་ནོར་བའི་རྒྱ་མཆན། གདགས་བ་དང་བཞག་པར་དགུན་ཉི་ལྡོག་ནས་དབྱར་ཉི་ལྡོག་གི་བར་
དུ་རྩ་བ་བདུན་དང་། དབྱར་ཉི་ལྡོག་ནས་དགུན་ཉི་ལྡོག་གི་བར་ལ་རྩ་བ་ལྔ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་
པ་ལ། དེ་མ་དག་པར་མཐེན་ནས་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་དགུན་ཉི་ལྡོག་པ་དེ་ལས་རྩ་བ་
གཅིག་གིས་འབྲེ་བར་མཛད་དེ། དབྱར་ཉི་ལྡོག་པ་དང་དགུན་ཉི་ལྡོག་པའི་བར་དུ་རྩ་བ་བྱག་བྱག་

1 མ་རྟེན།

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེ་ག། ༡༩ ཞོག་ ༡༣༥ ཟླེང་། ༡༩

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེ་ག། ༡༩ ཞོག་ ༡༣༥ ཟླེང་། ༡༩

4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེ་ག། ༡༩ ཞོག་ ༡༠ ཟླེང་། ༡༣

ཡོད་པར་མཛད་པས་ཁོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། གདགས་པ་སོགས་ཀྱི་དེ་ལས་དབྱར་ཉི་
ལྷོག་པ་སྒྲ་བ་གཅིག་གིས་སྒྲ་བར་བྱས་ན་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

དེ་ལ་མཛོད་ཀྱི་གཞུང་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ལ་འགྲེལ་བཤད་དག་གི་འཆད་
ཚུལ་མི་འདྲ་བ་འདི་ལྟར་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་སྤྲས་ཀྱིས། དབྱར་ཀྱི་སྒྲ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཐ་མའི་ཆེས་
དགྲུ་ནས་མཆན་རིང་། །ཞེས་བྲ་བ་ནི། དབྱར་ཀྱི་སྒྲ་བ་ནི་དབྱར་སྒྲ་འབྲིང་པོའི་ཉ་ནས་སྟོན་སྒྲ་ཐ་
ཚུང་ཉའི་བར་བཞི་ཡིན་ལ། སྒྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མར་ཀྱི་ངོ་སྤྲ་བ་སྟེ། དེ་ལ་སྟོན་སྒྲ་ར་བ་ཡར་
ཀྱི་ངོའི་ཆེས་དགྲུ་ནས་མཆན་མོ་རིང་བར་འགྱུར་རོ། །དགྲུ་ན་རྣམས་ཀྱི་ནི་བཞི་པ་ལ། །སྤང་དྲར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་བྲ་བ་ནི། དགྲུ་ན་ཀྱི་སྒྲ་བ་ནི་སྟོན་སྒྲ་ཐ་ཚུང་ཉ་ནས་དབྱིད་སྒྲ་ར་བ་ཉའི་བར་བཞི་ཡིན་
ཏེ། དེ་ལ་དབྱིད་སྒྲ་ར་བ་ཡར་ཀྱི་ངོའི་ཆེས་དགྲུ་ནས་མཆན་མོ་སྤང་དྲར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་
ལྟར་ན། ཉོར་སྒྲ་བ་ཚུད་པ་ལ་དབྱར་ཉི་ལྷོག་པ་དང་། ཉོར་སྒྲ་གཉིས་པ་ལ་དགྲུ་ན་ཉི་ལྷོག་དགོས་
པར་མཐོང་ནས། དེ་ཉིད་གཞུང་ཅ་བའི་དགོངས་པར་འོས་མེད་དུ་བསམས་ནས་སྤར་བཤད་པའི་
འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་དེ་ལྟར་བྱས་སོ།

འོན་ཀྱང་འདུས་བཟང་གིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལ། དབྱར་ཀྱི་སྒྲ་བ་གཉིས་པ་
ཡི། །ཐ་མའི་ཆེས་དགྲུ་ནས་མཆན་རིང་། །དབྱར་ཀྱི་སྒྲ་བ་གཉིས་པ་དབྱར་སྒྲ་ཐ་ཚུང་གི་ཡར་ཀྱི་
ངོའི་ཆེས་དགྲུ་ནས་མཆན་མོ་རིང་རོ། །དགྲུ་ན་རྣམས་ཀྱི་ནི་བཞི་པ་ལ། །སྤང་དྲར་འགྱུར་ཏེ།³ དེ་
ཉིད་དགྲུ་ན་ཀྱི་སྒྲ་བ་བཞི་པའི་ཡར་ཀྱི་ཆེས་དགྲུ་ནས་སྤང་དྲར་འགྱུར་ཞེས་སྤར་ཏེ། དགྲུ་ན་སྒྲ་ཐ་
ཚུང་གི་ཡར་ཀྱི་ངོའི་ཆེས་དགྲུ་ནས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་པོས་མཛད་
པའི་འགྲེལ་བ་ལས། ཉི་མ་འགོ་བའི་བྲེ་བྲག་ལས་འདི་ན་ཉིན་མོ་དང་མཆན་མོ་རྣམས་རིང་དུ་འགྱུར་
ཏེ། དེ་ལ་ཡང་། དབྱར་ཀྱི་སྒྲ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཐ་མའི་ཆེས་དགྲུ་ནས་མཆན་རིང་།⁴ དབྱར་སྒྲ་ཐ་
ཚུང་ཡར་ཀྱི་ངོའི་ཆེས་དགྲུ་ནས་མཆན་མོ་རིང་རོ། །དགྲུ་ན་རྣམས་ཀྱི་ནི་བཞི་པ་ལ། །སྤང་དྲར་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༥༩ སྟོག ༥༠ ཟེང་། ༡༣

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༥༩ སྟོག ༥༠ ཟེང་། ༡༤

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༥༩ སྟོག ༥༠ ཟེང་། ༡༤

4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༥༩ སྟོག ༥༠ ཟེང་། ༡༣

འགྲུར་རོ།¹། དགུན་རྒྱ་ཐ་རྒྱུད་ཚུགས་གཉིས་པའི་ཆེས་དགུ་ནས་སོ། །ཉིན་མོ་ལྷོག་པ་²གང་གི་ཉིན་
མོ་རིང་བ་དེའི་ཆེ་མཆན་མོ་སྤང་བར་འགྲུར་རོ་ཞེས་བཤད་པས། འགྲེལ་བཤད་གཉིས་འཆད་ཚུལ་
མཐུན་ལ། གང་སྟེལ་གྱིས་ཉི་མའི་འགྲོས་གྱིས་རིང་སྤང་དུ་འགྲུར་³ཞེས་པ་ཅམ་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་
མ་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་འདུལ་བ་དང་མངོན་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་གྲགས་པ་ནི། ལོ་གཅིག་ལ་དུས་
ཆེགས་དུག་དུ་བྱས་པ་དང་ལྷན་བྱས་པ་དང་བཞིར་བྱས་པ་དང་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་གཞག་
ཡོད་པ་ལས་མཛོད་དུ་འདི་ལྟར་བཤད་པའི་སྐབས་ནི་ལོ་གཅིག་ལ་དུས་ཆེགས་གསུམ་དུ་བྱས་
པ་ཡིན་ལ། འདུལ་བའི་སྐབས་སུ་ར་བ་འབྲིང་པོ་ཐ་རྒྱུད་གི་རྣམ་གཞག་གི་ཆེ་ཡང་རོ་སྟོན་འགྲོའི་
དབང་དུ་བྱས་པའང་ཡོད་ལ། མར་རོ་སྟོན་འགྲོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡང་མང་མོད་གྱི། མཛོད་ཅ་
འགྲེལ་གྱི་བཤད་པ་འདི་དག་ནི་མར་རོ་སྟོན་འགྲོའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། མཛོད་གྱི་རང་འགྲེལ་ལས།
སངས་རྒྱས་པའི་དུས་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་དགུན་ཉི།⁴ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགུན་རྒྱ་ར་བ་ནས་ལོ་
མགོ་འཛིན་པ་གཞུང་དེའི་ལུགས་ཡིན་ཞིང་། དགུན་རྒྱ་ར་བ་ཡང་མགོའི་རྒྱ་བ་ལ་བྱེད་དགོས་པ་ལ་
ནི་ཞེས་བྱེད་ཡང་དག་པ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་གཞུང་གཞན་གྱི་ལུགས་རྒྱ་ཆེར་བཛོད་ན་ཏ་ཅང་
མངས་པར་འགྲུར་བས་མ་བྲིས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་དབྱར་རྒྱ་ཐ་རྒྱུད་ནི་མར་རོ་སྟོན་འགྲོའི་ཆེ་རྟོར་རྒྱ་དུག་པའི་ཆེས་བཅུ་དུག་ནས་
རྟོར་རྒྱ་བདུན་པའི་བཙུ་ལྷ་ཡར་བཅད་དང་། དགུན་རྒྱ་ཐ་རྒྱུད་ནི་རྟོར་རྒྱ་བཅུ་གཉིས་པའི་མར་རོའི་
ཆེས་གཅིག་ནས་རྟོར་རྒྱ་དང་པོའི་ཡར་རོའི་ཆེས་བཙུ་ལྷ་ཡར་བཅད་ཡིན་པས། དགུན་རྒྱ་ཐ་རྒྱུད་
གི་རྟོར་རྒྱ་དང་པོའི་ཆེས་བརྒྱད་ལ་དགུན་ཉི་ལྷོག་པ་དང་། དབྱར་རྒྱ་ཐ་རྒྱུད་གི་རྟོར་རྒྱ་བདུན་པའི་
ཡར་རོའི་ཆེས་བརྒྱད་ལ་དབྱར་ཉི་ལྷོག་ཅིང་། དེ་དག་གི་ཆེས་དགུ་ནས་ཉིན་མོ་རིང་སྤང་དུ་འགྲུར་
བ་འགྲེལ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་འཆད་ལུགས་དེ་ཉིད་སྟོན་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱི་གཞུང་གི་དགོངས་
པར་བྱས་ན་ལེགས་ཤིང་། དེ་ཡང་དགུན་ཉི་ལྷོག་པ་དང་དབྱར་ཉི་ལྷོག་པ་བྱི་མཐའ་གཞུང་བ་ཡིན་

1 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༥༩ སྟོག ༣༠ ཟེང་། ༡༥

2 ཞོལ། སྟོག ༥༣༡ བ ༣༡ གཙང་། སྟོག ༣༤༩ བ ༣ ལྷོག་གང་གི་

3 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༥༩ སྟོག ༡༠༩༥ ཟེང་། ༡༩

4 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༤༠ སྟོག ༥༥༥ ཟེང་། ༣

གྱི། དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྗོག་པའི་ངེས་གཟུང་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་གཤམ་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ལ། སློབ་དཔོན་
དབྱིག་གཉེན་གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་སློབ་དཔོན་ཕྱགས་སྐང་ལས་ཆད་མར་བྱུང་པའི་རྗེས་
འབྲུག་གཞན་འོང་དོན་མེད་དོ།

ཉོར་ཆེ་བརྒྱད་པ་ལ་དབྱར་ཉི་ལྗོག་པ་དང་། ཉོར་ཆེ་གཉིས་པ་ལ་དབྱུག་ཉི་ལྗོག་པ་ནི་ད་
ལྟ་སྤྱིར་འདྲིར་ཉི་མ་ལྗོག་པ་རིམ་ལྔ་ཕྱི་ཡང་མི་སྤྱད་ལ། དབྱུག་གྱི་ཆེ་བ་བཞི་པའི་མགོ་ཉོར་ཆེ་དང་
པོའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ནས་འཛིན་ཡང་། དབྱུག་ཉི་ལྗོག་ནས་ཞག་དྲུག་བདུན་ཅུ་ལས་བར་ན་མེད་
པས། དབྱུག་ཉི་ལྗོག་པ་དང་དབྱར་ཉི་ལྗོག་པའི་བར་ན་ཞག་ཁ་ཡང་རེད་མཐོ་དམའ་ཅི་རིགས་སུ་
འགྱུར་བ་ཅུ་མ་གཏོགས་ཆེ་བ་དྲུག་དྲུག་ཡོད་པར་འབྲེལ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ། དབྱུག་རྣམས་
གྱི་ནི་བཞི་པ་ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་པ་བཤད་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །སློབ་དཔོན་
དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ནོར་བ་བྱས་སོ་ཞེས་སློབ་པོ་རང་ཉིད་གྱིས། གདགས་པ་དང་བཞག་པར་
དབྱུག་ཉི་ལྗོག་ནས་དབྱར་ཉི་ལྗོག་གི་བར་ཆེ་བ་བདུན་དང་། དབྱར་ཉི་ལྗོག་ནས་དབྱུག་ཉི་ལྗོག་གི་
བར་དུ་ཆེ་བ་ལྔ་ཡོད་པ་ལ་ཞེས་སློབ་པ་དང་། གདགས་པ་དང་བཞག་པ་དང་ཉི་མའི་སྒྲིང་པོ་དང་
དེ་མེད་འོད་རྣམས་སུ་དབྱིད་མཉམ་ས་གའི་ཆེ་བ་དང་སྟོན་མཉམ་སྒྲིན་དྲུག་གི་ཆེ་བར་བཤད་པས་
མདོ་བསྟན་བཅོས་དེ་རྣམས་གྱི་ཉི་མ་ལྗོག་དུས་གཅིག་ཅིང་ཞེས་སློབ་ནས། དུས་འཁོར་རྩ་འགྲེལ་
གྱི་ལུགས་ལ་གདགས་པ་དང་བཞག་པར་བཤད་པ་དེ་ལས་དབྱར་ཉི་ལྗོག་པ་ཆེ་བ་གཅིག་གིས་
སླ་བར་སློབ་རྣམས་ནི་རང་ཆོག་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྤོང་བ་སྒྲིག་པ་སྟེ། རང་གི་རང་རྩལ་འདི་
ལྟར་གནས་པ་མ་རིག་པར་ཉན་ཐོས་སྟེ་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་པ་སྐྱེན་མོང་གི་
ཆོས་མདོན་པའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ལ་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མ་གོ་བའི་
དོངས་པ་བྱས་སོ་ཞེས་ཏ་ཅང་ཡང་མ་འཆམ་པའི་གཏམ་བྱུང་བྱུང་སློབ་པ་ལ་མ་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ལ་
ནས་རིངས་པར་མ་བྱེད་ཅིག།

དང་སྟོང་རྩ་བོར་ཕྱི་རོལ་པའི་དང་སྟོང་ཡིན་ཞིང་། ཕྱི་རོལ་པ་དང་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་
གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཡོད་པས། སངས་རྒྱས་པའི་མདོ་རྒྱུད་གྱི་དགོངས་པ་འཆད་པ་

1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྡུར་མ། དེག ༥༩ ཞོག ༣༠ ཟེང་། ༡༤

ལུ་སྒྲིགས་ཀྱི་བར་སྐོར་གི་ལུགས་དང་འགྲིག་མི་འགྲིག་དཔྱད་བ་དོན་མེད་ལ། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་
 སྐབས་འདིར་རང་གི་ལུགས་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལྷོའི་དུམ་བུ་འདིར་ལུག་ལ་ཉི་མ་གནས་པས་
 ས་གཤི་ཆེ་བ་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། སའི་དུམ་བུ་གང་དུ་ལུག་གི་ཉི་མ་ལ་དབྱིད་བྱེད་ཀྱི་ཉིན་མཆན་
 མཉམ་པར་གྱུར་ན་སྐར་གི་ཉི་མ་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཉག་བ་དང་ས་གཤི་
 ཆེ་བ་ནི་དབྱིད་ཡིན་ཞིང་། ཐ་སྐར་དང་སྟོན་བྱུག་གི་ཆེ་བ་ནི་སྟོན་ཡིན་ལ། སྟོན་ཀྱི་ཆེ་བ་གཉིས་པོ་
 དེ་ཉིད་ལས་ཆེ་བ་ལྷ་མ་དང་བྱི་མའི་མཆམས་ནི་སྟོན་བྱེད་དེ་དེ་ལ་སྟོན་ཉིན་མཆན་མཉམ་པ་དང་།
 དེ་བཞིན་དུ་དབྱིད་ཀྱི་ཆེ་བ་ལྷ་བྱི་གཉིས་པོ་དེའི་མཆམས་ནི་དབྱིད་བྱེད་ཡིན་པས་དེའི་ཆེ་དབྱིད་
 ཉིན་མཆན་མཉམ་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་དབྱར་ཉི་སྐར་མ་ལག་གི་བཞི་གསུམ་འདས་པའི་མཆམས་
 སུ་ཕྱོག་ཅིང་དགྲུན་ཉི་ཆུ་སྟོན་ཀྱི་བཞི་ཆ་སོང་བའི་དུས་སུ་ཕྱོག་ལ། རི་མོ་ལ་ཉི་དག་གི་སྐར་མར་
 བཅུ་དགུ་དང་ཆུ་ཆོད་དུ་བཙོ་ལྷ་ཤར་བའི་ཉིན་དགྲུན་ཉི་ཕྱོག་བ་དང་། དེ་ནས་དེའི་སྐར་གནས་སུ་
 ཉིར་བྱུག་དང་། ཆུ་ཆོད་དུ་ཐིག་ལེ་ཤར་བའི་ཉིན་དབྱིད་ཉིན་མཆན་མཉམ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནས་
 སྐར་མ་ལྷ་དང་ཆུ་ཆོད་དུ་ཞེ་ལྷ་ཤར་བའི་ཉིན་དབྱར་ཉི་ཕྱོག་བ་དང་། དེ་ནས་སྐར་གནས་སུ་བཅུ་
 གཉིས་དང་ཆུ་ཆོད་དུ་སུམ་ཅུ་ཤར་བའི་ཉིན་སྟོན་ཉིན་མཆན་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ།།

ད་ལྟའི་སྐར་ཅིས་བ་མང་པོས་གླིང་འདིའི་ཉི་མ་ཕྱོག་དུས་ཀྱི་ཅིས་བས་བས། མཆན་བྱེད་
 ན་ཕྱོག་བ་དང་ཐོ་རངས་ཕྱོག་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ནི་ཉི་མ་ཕྱོག་བ་གང་ལ་ཟེར་གྱི་གོ་
 བ་རགས་བ་ཙམ་ཡང་མ་ཆགས་པའི་ལུན་སྒྲུལ་ཡིན་ཏེ་འོག་དུ་གོ་ལའི་སྐབས་སུ་ཅུང་ཟད་བཤད་
 པར་བྱ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉི་མའི་སྒྲེས་སྐར་སྟོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གླིང་རང་རང་གི་སྟོར་བཞོད་
 ཀྱི་ཐོག་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སྟོང་བ་ཡིན་པས། གླིང་བཅུ་གཉིས་སུ་སྒྲེས་སྐར་རགས་བ་མི་འབྲ་བ་
 བཅུ་གཉིས་སྟོང་བ་ལ་དགོངས་ནས་འདིར་དབྱེ་བ་མ་མཛད་ཅིང་། ཞིབ་པར་དབྱད་ནས་ས་དུམ་བུ་
 བཅུ་གཉིས་དུམ་བུ་སུམ་བུ་བཅུ་དྲུག་ཅུ་ཙུ་ལྷག་ཙམ་དུ་བགོས་པའི་དུམ་བུ་སོ་སོར་ཞག་རེ་བཞིན་
 དུ་བསེལ་རི་དང་མེ་རི་ལ་རེག་པས་སྟོར་བཞོད་བྱང་འགོད་ཀྱི་ཉི་མ་ཕྱོག་བ་ཡང་ལོ་རེ་ལ་སུམ་
 བཅུ་དྲུག་ཅུ་ཙུ་ལྷག་ཙམ་དུ་འགྱུར་བས་དེ་དང་མཐུན་པའི་སྒྲེས་སྐར་སྟོང་དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲ་བ་

ནི་ཤིན་ཏུ་རགས་པའི་གནས་ལ་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་འཛམ་གླིང་ཆུང་ཏུ་འདྲིའམ་གཅིག་ལ་སྟོན་
མཉམ་དབྱིད་མཉམ་ཡང་མི་འདྲ་བ་སྐྱམ་ཅུ་ལྷག་པའི་གངས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་འདོད་ན་སྟོ་གླིང་
དབྱུས་མ་འདྲིའམ་གཅིག་ལ་དགུན་ཆེ་ར་བ་སྐྱམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་དགུན་འབྲིང་དེ་
སྟེད་དང་། དགུན་ཆེ་ཐ་ཆུང་དེ་སྟེད་དང་། ར་བ་འབྲིང་པོ་ཐ་ཆུང་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་སྟེད་རེར་
འགྱུར་བས། གླིང་རེ་རེར་ཡང་ལོ་རེ་ལ་ཆེ་བ་སྐྱམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ལྷག་ཙམ་རེར་འགྱུར་བའོ། ཡང་
ན་གླིང་འདྲིའམ་གཅིག་ལ་ཆེ་བ་བརྒྱ་གཉིས་ལས་མེད་ཀྱང་། དེའི་ཆེ་གཅིག་རངས་པོ་སྟོན་བཤོད་
མཐར་ཐུག་དང་། གཅིག་རངས་པོ་བྱང་བཤོད་མཐར་ཐུག་དང་། ཆེ་གཅིག་རངས་པོ་སྟོན་མཉམ་
དང་། ཆེ་གཅིག་རངས་པོ་དབྱིད་མཉམ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ལུང་རིགས་མདོན་སྐྱམ་
དང་འགལ་བའི་གཞོད་པ་དུ་མ་འབབ་བར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱས་པར་མ་སྟོས་སོ།།

གཉིས་པ་དག་པ་བྱུང་མཐའི་རྩིས་ལ་གཉིས། བྱུང་མཐའི་རྩིས་ཅ་རྒྱད་ལས་གསལ་བར་
གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྐྱུས་རྒྱད་ལས་གསལ་བར་མི་གསུང་བའི་རྒྱ་མཆན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཅ་
བའི་རྒྱད་ལས་རྩིས་པ་ནས། མཐར་ཐུག་པ་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ལོ་གཅིག་རྩིས་པ་ནས། ཞེས་
སོའི་བར་པལ་ཆེར་གོ་སྟེ། དེ་སྟར་བརྗོད་པའི་རིམ་པས་སོགས་མཐུག་བསྐྱུ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི།
བསྐྱུས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྩིས་པ་ནས། བྱུང་མཐའི་རྩིས་གསལ་བོར་མ་མཛད་དོ། །མི་མཛད་པ་དེའི་རྒྱ་
མཆན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདྲིའམ་སོགས་སོ།།

གཉིས་པ་གྱི་ལ་འཁའི་བྱང་གི་ཉིན་མཆན་གྱི་འཕེལ་འགྲིབ་བསྟན་པ་ནི། ད་ནི་གྱི་ལ་འཁའི་
བྱང་དུ་གངས་རིའི་བར་ཉིན་མོ་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོད་འདི་ལ་རྩིས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆོད་
བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་པར་བཤད་པ་འདི་རགས་རྩིས་ཡིན་གྱི། ཞིབ་པར་བརྩིས་ན་རྒྱ་
ཆོད་བརྒྱ་གཅིག་རྒྱ་སྤང་དགྲ་དབྱུགས་གཅིག་གོ། ཞེས་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་སྐྱ་གཅན་རྒྱ་སྤར་
ལ་ལོངས་སྟོན་ཚུལ་ནི། ད་ནི་སྐྱ་གཅན་རྒྱ་སྤར་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་སྐྱ་གཅན་གྱི་རྒྱ་
མཆན་ནི། མཁས་པ་དགའ་བྱེད་ལྟར་རོ།།

བཞི་པ་གཟའ་ལྷ་རྒྱ་སྤར་ལ་ལོངས་སྟོན་ཚུལ་ལ་གཉིས། གཟའ་ལྷ་སྤྱིའི་གསལ་ཞག་དང་།
གཟའ་ལྷ་སོ་སོའི་རིས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་བག་ཤིས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཆེ་

བ་སྐྱུམ་ཅུས་བསྐྱར་ནས་ཆེས་བསྐྱེ་བ་ནི་ཆེས་ཞག་གི་ཕྱང་པོར་བྱས་པའོ། །གནས་གསུམ་དུ་བྱས་
 པའི་འོག་མ་ལ་བདུན་བརྒྱ་དང་བདུན་གྱིས་བགོས་པས་ཐོབ་པ་དབུས་མ་ལ་བྱིན་ནས་དུག་ཅ་
 བཞིས་བགོས་པའི་རྟེན་འོར་གྱི་གནས་སྟེང་མ་ལ་འབྲིད་པ་ནི་ཆེས་ཞག་ལས་ཉིན་ཞག་བྱེད་པ་སྟེ།
 ཆེས་ཞག་དུག་ཅ་བཞི་ན་ཆེས་ཞག་རེ་དང་ཆེས་ཞག་རེའི་བདུན་བརྒྱ་དང་བདུན་གྱི་ཆ་རེ་བྱ་
 ལོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་མི་གསལ་ཞག་གོ། །དེ་ཡང་གནས་དབུས་མ་ལས་ཐོབ་འོར་གྱི་
 ཞག་ནི་ལོ་རེ་ལ་ཞག་དུག་ཏུ་ངེས་སོ། །གནས་གཉིས་གཅིག་ལ་གཟའི་རྩིས་འཕྲོ་བྱིན་ནས་བདུན་
 གྱིས་བགོས་པའི་སྐྱུག་མ་དང་རེས་གཟའ་མཐུན་ན་དག་ཅིང་མི་མཐུན་ན་མི་གསལ་ཞག་ལ་གཅིག་
 སྐྱུངས་ནས་དག་པར་བྱས་པ་ནི་གསལ་ཞག་ཅེས་བྱ་ལ། གཟའ་ལྗེའི་སྤྱིའི་ཉིན་ཞག་ཡིན་པས་སྤྱི་
 ཉི་ཞེས་གྲང་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་མི་གསལ་ཞག་ལ་གཟའ་མང་པོས་སྤྱོད་བཞི་གཟའ་གཅིག་དམན་པར་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་གྲངས་མཛད་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་གཟའ་ལྗེ་སོ་སོའི་ངེས་པ་ལ་ལྟ། མིག་དམར་དག་པའི་ངེས་པ་དང་། ལྷག་པ་
 དང་། ཕྱར་བྱ་དང་། པ་སངས་དང་། སྟོན་པ་དག་པའི་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཉག་པའི་
 ལོངས་སྤྱོད་དང་། ཁྲིམ་གྱི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་དལ་བ་དག་པ་དང་། སྐར་མའི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་སྐར་དག་
 ཞི་གཟའ་ལ་མཆོན་ཚུལ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་བཟ་གིས་གསུངས་ཏེ་ཞེས་སོགས་
 དང་། གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་མིག་དམར་དག་པ་གསུངས་པ། ཞེས་སོགས་ཏེ། གཟའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 དལ་བའི་ལས་ལ་རིམ་བཤིན་པས་འོར་དུ་འགྱུར་ཏེ། རིམ་བས་ནི་བྱ་ལོན་ལོ་ཞེས་པ་ནི། གཟའ་
 ལྗེའི་དལ་རྒྱུ་མགོ་བཟུང་ནས་འཁོར་ལོ་བྱེད་དོར་མ་དོར་གྱིས་རིམ་མིན་སྟོར་བཟོད་དང་རིམ་པ་
 བྱང་བཟོད་གཉིས་སུ་བཞག་གོ། །དེའི་རྒྱ་མཆོན་སྤྱིས་ཁྲིམ་ནས་བཅུམས་ཏེ་འཁོར་ལོ་བྱེད་དོར་
 བའི་ཁྲིམ་དུག་ཏུ་སྐར་རིམ་པའི་དུས་སུ་འོར་དང་བྱ་ལོན་དུ་གྱུར་བ་དེ་ཉིད་འདིར་དེ་ལས་སྤྱོག་སྟེ་
 འགྱུར་བས་རིམ་མིན་ཡིན་ཞིང་། སྤྱིས་ཁྲིམ་ནས་བཅུམས་པའི་ཁྲིམ་དུག་ཏུ་སྐར་རྒྱ་བྱ་ལོན་དང་
 ཕྱི་རྒྱ་དུ་འོར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བས་རིམ་པའོ། །ལོངས་སྤྱོད་གྱིས་ནི་རྩི་ཆོད་བསྐྱར་ལས་
 ཞེས་པས་མཆོན་ནས་རྩི་སྤང་སོགས་གྲང་བསྐྱར་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ད་ནི་སྐར་བའི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་གསུངས་པ་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་སྐྱུག་

བ་དག་པའི་ངེས་པ་ནི། ད་ནི་གཟའ་ལྷག་གསུངས་པ་ཞེས་སོགས་དང་། གསུམ་བ་ཕྱར་བྱ་དག་
 པའི་ངེས་པ་ནི། ད་ནི་ཕྱར་བྱ་གསུངས་པ་ཅེས་སོགས་དང་། བཞི་བ་བ་སངས་དག་པའི་ངེས་པ་
 ནི། ད་ནི་བ་སངས་གསུངས་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ལ་གཟའ་ལྷག་དང་བ་སངས་ཀྱི་རིམ་ལོ་ལ་ཤར་
 བ་དང་མིག་སྒྲར་མ་མཐུན་པ་ནི་སྤྱི་ཉི་ཀ་ར་ཏ་དང་ཁུ་ཁྱ་ཅ་ལས་བཤད་པའི་ལས་ལྷ་བ་ཞེས་
 བྱ་བ་དང་། སྤྱི་ཀ་ར་ཏ་ལས་བཤད་པའི་རྩ་བ་ཏུ་འཆར་བ་དང་ཤར་བྱ་རྩ་བ་བ་ཞེས་བྱ་བས་བྱེད་
 ཚུལ་རྒྱུད་འབྲེལ་དུ་མ་བྱུང་བས་ཡིན་པས། ཉི་མ་དག་པས་རྒྱང་འཛིན་ལ་སྤྱངས་པས་དག་པར་མི་
 འགྱུར་གྱི། ཕྱི་རོལ་པའི་ཅིས་བཞིན་དུ་ཉི་བར་གྱིས་སྤྱང་བར་བྱའོ། །རྗེ་མེད་འོད་དུ། དེ་བཞིན་རྒྱ་
 རྒྱེས་ཏེ་ཞེས་པའི་དེ་བཞིན་གྱི་སྤྱི་ནི་ཉི་རྒྱང་དང་བྲལ་བའི་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཡང་འབྲེལ་ལོ། །འབྲེལ་
 ཆེན་དུ་རྒྱ་རྒྱེས་དང་དཀར་པོ་ལ་ཡང་ཉི་མས་སྤྱང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉི་མ་དག་
 པས་སྤྱང་དགོས་གསུང་ཞིང་། བྱེད་ཅིས་སྤྱ་ཡང་དེ་ལྟར་མཛད་པ་མི་འཐད་དོ། །ཉི་མས་ཞེས་
 རྒྱེས་པས་ཉི་མ་དག་པར་འགྱུར་ན། ཉི་མར་ས་རྒྱེས་རྣམ་པར་སྤྱོད་སྟེ། ཞེས་པས་ཀྱང་ཉི་དག་ལ་
 སྤྱོད་བ་དང་། དུས་ཀྱི་རྒྱ་སྒྲར་རྒྱང་བ་གསུམ་བཅས་བྱ་ལོན་དག་སྟེ་ཉི་མའི་ལོངས་སྤྱོད་དབུས་ནས་
 སྤྱང་བར་བྱ་ཞེས་པ་ཡང་། ཉི་དག་ལ་སྤྱང་བར་བྱ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལོ་ནམ་འཆད་དེ།
 མིག་སྒྲར་དང་དེ་ལྟར་བྱས་ན་འགྲིག་མོད་གྱི། དེ་ལྟར་བྱེད་ན་ཡང་ཉི་བར་གྱིས་སྤྱོད་བ་འབྲེལ་ཆེན་
 གྱི་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཚུལ་དེ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་བ་དང་ཡང་འབྲེལ་ཞེས་བཛྲོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 གྱི། འབྲེལ་ཆེན་གྱི་ཅིས་མ་དག་ཅིང་ཕྱི་རོལ་པའི་ཅིས་དག་གོ་ཞེས་ལོག་པའི་སྒྲིབ་དབྱུང་བར་མི་
 བྱའོ། །རབ་གསལ་མ་རྩའི་གནས་དག་ལ་སྟེ་ཞེས་པ་རྒྱ་སྒྲར་གྱི་རྒྱང་པའི་བཅུ་བཞི་ལོ། །ཞེས་པ་
 ནི་བྱེད་དང་བཅུ་བཞིའི་དོན་ནོ། །

ལྷ་བ་སྟེན་བ་དག་པའི་ངེས་པ་ནི། ད་ནི་སྟེན་བ་གསུངས་པ་ཞེས་སོགས་སོ། །གཟའ་ལྷའི་
 སྐབས་འདི་དག་གི་བཤད་པར་བྱ་བ་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ནི། མཁས་བ་དག་འབྱེད་དུ་རྒྱས་པར་
 གསུངས་པ་ལས་ཞེས་པར་བྱའོ། དེ་ཉིད་ལས་རྒྱས་ཤིང་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལས་བྱུང་པར་
 རྩེད་ཐད་ཀྱང་མེད་བཞིན་དུ་བྲིས་པ་ལ་དགོས་པ་ལྷག་པོ་མེད་ཅིང་། ཡི་གེ་ཏ་ཅང་མང་བའི་ཉིས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ་ ༤ ཤོག ༤༣༧ ཟླང་། ༧

པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འདྲིར་དེ་ཅམ་ལས་མ་བྲིས་སོ།།

ལྷ་པ་གཟའི་རྒྱ་བ་དང་འཆར་བྱ་བ་སོགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འགྲོས་བཞིར་
རྒྱ་བའི་མཆན་ཉིད་ནི། དེ་ནི་རྒྱ་བའི་མཆན་ཉིད་གསུངས་པ་ཅེས་སོགས་སོ།།

གཉིས་པ་གཟའ་འཆར་བྱ་བ་སོགས་བསྟན་པ་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་གཟའ་འཆར་བྱ་བ་གྱི་
དུས་བསྟན་པ་ནི། དེ་ནི་གཟའ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་འཆར་བའི་གཟའི་ལས་
མཆན་པ་ནི། དེའི་ལས་ཡང་ཞེས་སོགས་ཏེ་དེ་དག་ནི་མཁས་པ་དག་འབྲེད་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གཤེས་
པར་བྱ་ལ། གསུམ་པ་ལས་གྱིས་ཞི་བླག་གི་གཟའ་དབྱེ་བ་ནི། གཤམ་པའི་ལས་ལ་གནས་པ་ཞེས་
སོགས་དང་། ཞི་བླག་གི་གཟའ་འཐབ་ཚུལ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲར་ཡང་གསལ་བར་ཞེས་སོགས་ཏེ།
དེ་དག་ནི་གོ་སྒྲ་ཞིང་། ལྷ་པ་རྒྱ་བའི་རྩི་ལྟས་བཟླ་བ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་བའི་རྩ་མཐོ་བ་ཡང་།
ཞེས་སོགས་ཏེ་འདྲིའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ལྟར་བཟོད་པ་རྒྱ་བ་ལྟོ་བྱང་དུ་བཟོད་པའི་ལྟོ་བཟོད་
ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཤམ་ཏེ་ཡིན་ན་རྒྱ་བའི་རྩ་ལྟོ་ངོས་མཐོ་བ་ལོ་རེ་བཞིན་འབྱུང་བའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྱུར་རྒྱ་བ་ཉི་མ་ལ་བྱ་བ་ཡང་གཤམ་ནས་བྱ་བ་ཅིང་། ཉི་མ་ལས་འཆར་བ་ན་
གཤམ་ནས་འཆར་བ་ཡིན་པ་ལ། སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་འཛིག་ཉེན་དུ་མི་གིས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལས་ཉི་
མའི་གཤམ་ནས་བྱ་བ་ཅིང་གཤམ་ནས་འཆར་བ་ལ་ལྟོར་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེའི་ཆེ་ཆེ་མོ་འམ་
རྩ་ལྟོ་ངོས་མ་མཐོ་བར་སྒྲར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ལ། ཁ་ཅིག་བྱང་གི་རྩ་མཐོ་བ་དང་ལྟོ་ངོས་རྩ་མཐོ་བ་
གཉིས་ཀ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ནི་རྒྱ་བ་ཉི་མའི་གཤམ་གཤམ་ནས་འཆར་བྱ་བ་བྲེད་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བ་མགྲོགས་པས་རྟག་པར་ཉི་མའི་མདུན་ནས་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ།།

དུག་པ་ནི་རྒྱ་ལ་སྒྲ་གཅན་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། དེ་ནི་ཉི་རྒྱ་ལ་སྒྲ་གཅན་རབ་དུ་འཇུག་
པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ངེས་པ་གསུངས་ཏེ། ཆོགས་མཆོམས་སུ་ནི་ཉའི་མཆོམས་སུ་ཉི་རྒྱ་ལ་སྒྲ་གཅན་
འཇུག་གོ། །ཡང་ཡིག་གིས་གནས་སྟངས་གི་མཆོམས་སུ་ཡང་རོ། །སྒྲ་གཅན་གཤོང་དང་རྒྱ་བ་མཉམ་
པར་འགྲོ་བ་ནི་རྒྱ་བ་ལ་མདོན་དུ་ཕྱོགས་པ་སྟེ། གཤོང་གི་སྐར་མའི་མདུན་ན་ཆེས་སྒྲ་མའི་རྒྱ་སྐར་
གནས་པ་སྟེ། དེའི་ཆེ་གཤོང་རྒྱ་བ་ལ་མདོན་དུ་ཕྱོགས་པ་འཛིན་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །འདྲིར་
མདོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ནི་རྒྱ་བའི་ཤར་དུ་འཛིན་པ་སྟེ་དེ་བཞིན་དུ་གཤོང་གི་སྐར་མའི་སྟོ་བྱ་བ་ན་རྒྱ་སྐར་

གནས་པའི་ཆེ་གདོང་གིས་སྒྲ་བའི་བྱང་ཤར་ནས་འཛིན་ནོ། །དེ་ཉིད་སྒྲ་གཅན་འཁོར་བའི་དབང་གིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་བྱེད་པའི་ཅིས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་རབ་ཏུ་བྲགས་པའི་བྱིར། འདིར་ཕྱོགས་གང་ནས་འཛིན་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇམ་དཔལ་གྱིས་འབད་བ་མ་མཛད་དོ། །སྒྲ་བའི་གཡོན་དུ་སྒྲ་གཅན་རྒྱ་བ་དག་ལ་གཡས་མིན་དུ་སྟེ་ཞེས་པ་ནི་གཡོན་དུ་སྒྲ་གཅན་འཁོར་བ་ལ་སྒྲ་བའི་གཡས་མིན་གཡོན་དུ་སྟེ་བྱང་དུ་སྒྲ་བ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །

ཉི་མའི་འགྲོད་པའི་དབང་གིས་གཡས་ལ་གཡས་པའི་ཆར་ཞེས་པ་ནི་ཉི་མའི་ལོངས་སྟོན་ལས་བྱུང་བ་སྒྲ་བའི་བགྲོད་པའི་དབང་གིས་ཉི་མའི་བགྲོད་པའི་དབང་གིས་ཞེས་སོ། །གཡས་ལ་སྟེ་སྒྲ་བའི་གཡས་སུ་སྟོར་སྒྲ་གཅན་འཁོར་བ་ལ་སྒྲ་བའི་གཡས་སུ་སྟེ་སྟོ་ཕྱོགས་ནས་སྒྲ་བ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་གཅན་གྱི་སྐར་མའི་བྱབ་བྱང་དུ་སྒྲ་བ་གནས་ན་སྒྲ་བའི་ཤར་སྟོ་དང་བྱང་ཤར་དུ་གནས་ན་སྒྲ་བའི་སྟོ་བྱབ་དང་། ཤར་སྟོར་གནས་ན་སྒྲ་བའི་བྱབ་བྱང་ནས་འཛིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲ་གཅན་གྱིས་ནི་ཕྱོགས་མཆམས་སུ་འཛིན་རི་ཐོང་འཛིན་བ་ཞེས་པ་ནི་དེ་ལྟར་བཛྲ་བའི་རིམ་པས་འཁོར་བའི་དབང་གིས་རི་ཐོང་འཛིན་བ་སྒྲ་གཅན་གྱིས་ཕྱོགས་མཆམས་སུ་འཛིན་ནོ། །འབྱུང་བ་དག་ནི་རྒྱབ་ཏུ་ཡང་སྒྲ་གཅན་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་གཞན་འཁོར་ནས་འབྱུང་འགྲོས་ལ་གནས་པ་དག་ནི་སྒྲ་བའི་བྱབ་ཏུ་འཁོར་བས་སྒྲ་གཅན་གྱི་ཤར་དུ་སྒྲ་བའི་སྐར་མ་གནས་པའི་ཆེ་སྒྲ་གཅན་གྱིས་སྒྲ་བ་རྒྱབ་ཏུ་སྟེ་བྱབ་ཕྱོགས་ནས་འཛིན་ནོ། །

འདི་དག་ནི་གཟས་འཛིན་མི་འབྱུང་བའི་ཞག་འགའི་གོང་ནས་རྒྱ་སྐར་ལ་བརྟག་པའམ། གོ་ལའི་འཁོར་ལོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞིབ་པར་རྩ་བའི་རྒྱུད་དམ་གཞན་སུ་སྟེགས་ཀྱི་བྱེད་པའི་ཅིས་ཀྱི་བརྟན་བཅོས་གཞན་ལ་ཡང་བལྟས་ནས་སྒྲ་གཅན་འཁོར་བ་དང་སྒྲ་གཅན་གྱིས་འཛིན་པའི་མཆོན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲ་བའི་བགྲོད་པའི་དབང་གིས་སྒྲ་གཅན་སྒྲ་བའི་ཕྱོགས་དང་མཆམས་སུ་གནས་པས་སྒྲ་བ་འཛིན་ཡང་། སྒྲ་བ་ཆ་ལོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བརྟུ་དྲུག་པ་ནི་སྒྲ་བའི་ཤར་མཐའ་ཁོ་ནར་བཞག་དགོས་པའི་བྱིར་དངོས་པོ་ལ་སྒྲ་བའི་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་ཁོ་ན་ནས་སྒྲ་གཅན་ཐོག་མར་འབྱུག་ཀྱང་། ཕྱོགས་གཞན་ནས་གཟུང་བར་སྒྲ་བ་དག་ནི་སྒྲ་བ་འཁོར་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་མ་དག་འཆད་དོ། །

༥ གསུམ་པ་མཁའ་ལ་གཟའ་སྐྱར་འཁོར་བའི་དབང་གིས་ས་ལ་དུས་སོ་སོར་འགྱུར་ཚུལ་
 ལྟོན་པ་ཁྲིམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པས་ས་འཁོར་བའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་ལ་གཉིས། ཁྲིམ་
 བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པས་སྟེང་དུ་ནམ་མཁའ་ལ་འཁོར་ཚུལ། དེའི་དབང་གིས་ས་དུམ་བུ་བཅུ་
 གཉིས་ལ་དུས་འཁོར་ཚུལ་སོགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གོ་ལའི་གནས་ཚུལ་བཤད་
 པ་དང་། འཛིག་ཉེན་སྲི་ལུགས་ཀྱི་གོ་ལའི་རྒྱ་ཆད་ལ་སོགས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
 རྒྱ་སྐར་ཀྱི་གོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཁྲིམ་ཀྱི་གོ་ལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་
 ཅེས་སོགས་ཀྱིས་མཆོམས་སྒྱུར་ནས། ཐ་སྐར་ལ་སོགས་ཅེས་པ་རྩ་འགྲེལ་ཀྱི་དོན་དངོས་འཆད་
 པ་སྟེ། ལྟོ་སྒྲིང་དབུས་མ་འདིར་ཐ་སྐར་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཉི་མས་སྟེབ་པ་ན་དབྱིད་ཉིན་མཆོན་མཉམ་པས་
 དེའི་ཆེ་རྒྱ་སྐར་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བྱང་དུ་ཐ་སྐར་ལ་སོགས་པ་ནག་པའི་ཐོབ་
 ཐང་གི་ནམ་མཁའི་གོ་ས་བྱེད་དང་། ལྟོར་ནག་པ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ནམ་གྱའི་མཐར་སའི་དུམ་བུ་
 འདིར་ལུག་དང་སྒང་དང་ལ་སོགས་པ་དུམ་བུ་གཞན་དང་གཞན་དུ་སྒྲང་དང་སྒྲིག་པ་ལ་སོགས་
 པ་རྣམས་ལ་ཉི་མ་གནས་པའི་ཆེ་དབྱིད་དང་སྟོན་ཀྱི་ཉིན་མཆོན་མཉམ་པ་ལ། བྱང་གངས་རི་ནས་
 ལྟོ་མེ་རིའི་བར་ཀྱི་དབུས་ཏེ་བྱེད་ནི་ལན་ལྔའི་རྒྱ་མཆོའི་ཞེང་ཆད་ཆ་བཞིར་བགོས་པའི་བཞི་ཆ་
 ནང་མའི་སྟེང་དུ་ཉིན་མཆོན་མཉམ་པའི་གོ་ལའི་རི་མོ་སྟེ། དེ་ལ་ཉི་མ་སྟེབ་པའི་ཉིན་ཞག་ལ་དུམ་
 བུ་སོ་སོར་ཉི་མ་འཆར་བ་དང་བྱུང་བའི་རྒྱ་ལས་ཉིན་མོ་དང་མཆོན་མོ་རྒྱ་ཆོད་སུམ་ཅུ་སུམ་ཅུའི་
 བདག་ཉིད་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་བཤད་བྱ་དགོད་པ་ནི། གོ་ལ་དེ་ཉིད་ནི་ཅེས་པ་ནས། ཞེས་
 པ་ནིའི་བར་ཏེ། ཉིན་མཆོན་མཉམ་པའི་གོ་ལའི་རི་མོ་ལས་གཡས་སུ་རྒྱ་སྐར་ཀྱི་གོ་ས་རངས་པོ་
 བཅུ་གསུམ་དང་བྱེད་མ་གཅིག་སྟེ་གནས་བཅུ་བཞི་དང་། གཡོན་དུའང་བཅུ་བཞི་སྟེ། དེ་ལྟར་རྒྱ་
 སྐར་ཀྱི་དབྱེ་བས་བྱེ་བའི་གནས་བཅུ་བཞི་ལ་སྲིད་པའི་གནས་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་མི་ཤེས་པས་
 བརྟགས་པའི་གོ་ལ་དགག་པ་ནི། ལས་ཀྱིས་བྱུང་བར་ཅན་འཛམ་གླིང་རྒྱང་དུ་འདིར་མི་ཤེས་པའི་
 དབང་གིས་གོ་ལའི་འདོད་པ་རྣམས་པ་སྣ་ཆོགས་པ་གཟའ་རྣམས་གང་ནས་བཟོད་པའི་གནས་ལ་
 སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ལུགས་ཐ་དད་པ་སྲུ་སྟེགས་པ་ཁ་ཅིག་བརྗོད་རོ། །དེ་ལྟར་ཞེ་ན། འདིར་ཁྲིམ་

གྱི་གོ་ལ་ལ་གཟའ་བརྒྱད་པོ་ཅེས་པ་ནས། རྩ་སྐར་ལ་འཁོར་བའི་གྲངས་མཉམ་སྟེ། དཔེར་ན་ཅེས་
 པ་ནས། བ་ཡང་དེ་རྣམས་ལ། འགོ་བ་མཐོགས་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་དབྱས་ཀྱི་ཀ་བ་ལ་འཁོར་གྲངས་
 མཉམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཟའ་རྣམས་ཀྱང་རྩ་སྐར་ལ་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་རི་རབ་འཁོར་བའི་གྲངས་
 མཉམ་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་གྲག་གོ། །ཞེས་ཕྱོགས་སྒྲ་མ་བཞེད་ནས། དེ་འགོག་པ་ནི། རང་གི་
 ལུགས་བཞག་པ་འདོད་པ་གཉིས་པར་བྱས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་འདོད་པ་དང་པོ་འཛིག་རྟེན་སྟེ་སྟེགས་
 པའི་ལུགས་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་རྩ་མཚན་ཡང་འདིར་སྟེ་སྟེགས་རང་རང་
 གི་བྱུང་བའི་མཐའི་བསམ་པའི་དབང་ཅམ་གྱིས་རྣམ་པར་བཞག་པས་ཅིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་རྣམ་པར་དག་
 པ་མེད་ཅིང་། གོ་ལ་ལ་སོགས་པའི་འདོད་པ་རིགས་གཅིག་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །རྩ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱིར་ལུགས་དེ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །འདི་འགྱུར་ཅུང་མ་
 བདེ་བས་འབྲུ་མཐོན་དཀའ་བར་བྱུང་འདུག་ཅིང་། གྱི་ཙོ་དང་ཙ་མི་དང་ལོ་གྲགས་སོགས་ཀྱི་འགྱུར་
 མི་འདྲ་བ་ཁ་ཡང་འདུག་ཀྱང་འདི་ལས་བཤད་བདེ་བའི་བྱུང་པར་ཅི་ཡང་མི་སྣང་བས་འགྱུར་བཙོས་
 རྣམ་འཆད་པ་སོགས་མ་བྱས་སོ། །

འདིར་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་དག་ན་རེ། ཀ་བ་ལ་ཉེ་བར་འཁོར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལ་སོགས་པའི་
 གཞུང་འདི་དག་སྟོབ་དཔོན་ཨ་རྩུས་རང་གཞུང་དུ་བྱས་པས་ཤིན་དུ་ཞོར་བར་སྦྲ་ཞིང་། ཨ་རྩུས་
 དུས་འཁོར་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྱུར་བ་འདེབས་པ་ལ་བྱ་ཆོམས་སྟེ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་
 བྱི་ཨ་རྩུས་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་རང་གཞུང་གཞན་གཞུང་མ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་སྦྲ་བ་པོ་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཨ་རྩུའི་གཞུང་དེར་གཞན་འདོད་བཟོད་པ་དང་རང་ལུགས་བཞེད་པའི་གཞུང་གི་
 མཚན་མ་བྱེད་པར་རང་ཉགས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཨ་རྩུས་དུས་འཁོར་ལ་འཇུག་པར། འབྲུ་
 སྟེལ་བའི་དབྱས་ཀྱི་ཀ་བ་བཞིན་དང་སྐང་བཞིན་འཁོར་བ།¹ ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་རང་ལུགས་བཞག་
 པའི་གཞུང་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ཉིད་ལས། འདིར་ཡང་འབྲུ་སྟེལ་བའི་དབྱས་ཀྱི་ཀ་བ་བཞིན་དང་སྐང་
 བཞིན་འཁོར་ལ། རྩ་སྐར་དབྱུག་བྲུ་ལ་སོགས་པ་ནས་ནག་པའི་བྱེད་ཀྱི་བར་དུ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རེ་
 ཁ་ལ། རྟོ་ཕྱོགས་སྟེ་ཡང་ནག་པའི་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ནས་བྱའི་མཐར་རོ། །དེ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་རྟུང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེག 2 ཞོག 1426 ཟེང་། 10

པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་སྐར་གཉིས་ལ་བྲིམ་གཅིག་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་བྲིམ་བཅུ་གཉིས་སོ་རྣམས་པར་
བཞག་གོ་ཅེས་པ་ནི། གཞན་གྱི་ལུགས་བརྗོད་པ་སྟེ། འདིར་ཡང་ལུ་སྟེགས་པ་དག་གིས་ཚུལ་དེ་
ལྟར་རྣམས་པར་བཞག་གོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ།

ལུ་སྟེགས་གྱི་འདོད་པ་དེ་ཉིད་འགོག་པ་ན། འདིར་གོ་ལ་ལ་ཞེས་སོགས་གྱིས། དལ་
ལྟར་གྱི་གཟའ་རྣམས་སྟེང་འོག་ཏུ་གནས་སམ་གཡས་གཡོན་ཏུ་གནས་ཞེས་བརྟགས་ནས་དང་སོ་
འགོག་པ་ན། སྟེང་འོག་ཏུ་གནས་པ་དེའི་ཆེ་ལྟར་བ་དང་དལ་བའི་གཟའ་དག་ནས་ཡང་སྟངས་པར་མི་
འགྲུར་ཏེ། རང་གི་གནས་སྟེང་འོག་གི་ལམ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་ལ།
དོན་ལ་མ་སྟངས་ཀྱང་འོག་གི་གཟའ་སྟེང་གི་གཟའ་བསྐྱེད་པ་ལ་ས་སྟེང་གི་མིས་སྟངས་པར་བརྒྱུད་ནས་
དེའི་ཐ་སྟངས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་སྟོན་སྟོང་འགོག་པ་ནི། སྟོན་སྟོང་འདི་ལ་གཞོད་པ་བརྗོད་པ།
འདིར་མཉམ་པ་ཉིད་ནི་ཉི་མས་སྟེང་གི་གཟའ་བསྐྱེད་པ་ལ་མཆོད་ན། ཉི་མ་གྲུང་གི་དུས་ལ་སྟེ་སྟོང་
ཉི་མ་འཆར་བ་དང་དགོང་མོ་ཉི་མ་འབྱུང་བའི་དུས་ལ་མ་ཡིན་ནོ།

དེས་ན་སྟོང་ཉི་མ་འཆར་བའི་དུས་སུ་ཞེས་སོགས་གྱིས་བཀག་ནས། རྩོགས་གཉིས་
པ་གཡས་གཡོན་ཏུ་གནས་པ་ལ་ཡང་སྟོན་དེ་ཉིད་ཏུ་འགྲུར་བར་སྟོན་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཏུ་སོགས་
སོ། །དབུས་གྱི་ཀ་བ་ལ་འབྲུ་སྟེལ་བའི་བ་ལང་ཉི་རིང་ཏུ་འཁོར་བ་ལྟར་རི་རབ་ལ་གཟའ་རྣམས་ཉི་
རིང་ཏུ་འཁོར་ཚུལ་གྱིས་པ་རྣམས་ཞེས་པ་ནས་བཀོད་པ་སྟེ། འདིར་བྲིམ་གྱི་འཁོར་ལོའི་མཐའ་ནས་
ནང་ཏུ་རིམ་པ་བཞིན་མགྲོགས་རིམ་གྱིས། གནས་དང་སོ་ལ་ཁྲི་བ་དང་ཅེས་པ་ནས། སྟེན་པ་གནས་
སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུ་སྟེགས་འདོད་པ་ལྟར་གནས་དེ་དང་དེར་དེས་པ་མ་ཡིན་གྱི་ལན་རེ་ཅམ་སྟེད་
པའོ། །ལྟན་སོ་ལ་གནས་སོ་སོར་ཉི་རིང་ཏུ་གནས་པ་དེ་ཡང་རྩོགས་མཆོམས་ཐ་དད་ན་ཉི་བ་དང་
རིང་བའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། རྩོགས་གཅིག་ནས་ཕྱི་ནང་ཏུ་གྲལ་ལ་བསྐྱེགས་
པ་བཞིན་གནས་པར་ལུ་སྟེགས་ཀྱང་མི་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་ཅེས་སོགས་ནི་བཀག་
པས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟུ་བ་དང་། གྱིས་པ་རྣམས་ཞེས་སོགས་ནི་སྟུར་ལུ་སྟེགས་གྱི་འདོད་པ་གཟའ་
རྣམས་མི་རབ་ལ་ཉི་རིང་ཏུ་འཁོར་བར་འདོད་པའི་འདོད་པའི་འདོད་ཚུལ་གསལ་བར་འཆད་པ་གཙོ་
བོ་ཡིན་པས། འདི་དག་རང་ལུགས་འཛོག་པའི་བསྟུས་དོན་གྱི་ནང་ཏུ་བཤད་པ་མི་ལེགས་སོ།

གསུམ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་གཟའ་གནས་དང་བཟོད་ཚུལ་མཆོན་པ་ཙམ་བསྟན་པ་ནི།
འདིར་ཁྱིམ་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ཞེས་སོགས་ཏེ་གོ་སྤོམ། །བཞི་པ་བཟོད་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཏུ་ཁྱིམ་གྱི་
གོ་ལ་བསྟན་པ་ནི། འདི་དག་གི་ཞེས་སོགས་བཤད་པའི་མཆོམས་སྟོར་བ་སྟེ། གཞུང་ལྷག་མས་
ཁྱིམ་གྱི་གོ་ལ་དངོས་འཆད་པ་ལ། གོ་ལ་ཅེས་པ་ནི་སྤྱི་ཀྱི་ཁྱེད་སྐད་སོར་བཞག་ཡིན་ཅིང་དེ་ཉིད་
ལོ་རྒྱུ་བ་སྤྱི་མ་ཁ་ཅིག་གིས་ཁོངས་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་སྤྱབས་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱུ་པོར་བསྐྱར་
མོད་ཀྱང་། སྐབས་སུ་བབ་པ་ནི་རྒྱུ་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བསལ་རིམ་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་མཐའ་
བར་གྱི་ས་དང་ལན་ཚུའི་རྒྱ་མཆོའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་གཟའ་དང་རྒྱ་སྐར་རྣམས་འདེགས་བྱེད་
ཀྱི་རྒྱུ་གིས་བཏེག་ནས་རི་རབ་དབུས་སུ་གནས་པ་ལ་བསྐྱོར་བའི་རྒྱུ་གིས་འཁོར་བའི་རྒྱུ་པོ་
ནི་ཁྱིམ་གྱི་གོ་ལ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། འདི་ལས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་གོ་ལ་དང་།
སྤྱིར་འདི་ལྟ་བུ་ས་དུམ་བུ་རེ་རེའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་པོ་ལ་རྒྱུ་པོ་སྟེ་གོ་ལ་ཆེ་ཆུང་རིགས་གཉིས་
ཡོད་དོ། །དེ་ལ་འདེགས་བྱ་ནི་སྐར་ཁྱིམ་གྱི་གོ་ལ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་རྒྱུ་པོ་དེ་འདེགས་བྱེད་ཡིན་གྱི།
འདེགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་ཙམ་གོ་ལའི་མཆོན་གཞིར་མི་གཟུང་ངོ་།

རྒྱ་སྐར་གཡས་སུ་རྒྱ་སྐར་བཅུ་གསུམ་མོ་ཞེས་པའི་བར་གོ་ལ་གཞུང་རྣམ་པའི་ཞེས་
སོགས་ཀྱི་དོན། གཞུང་དབྱིབས་དང་བད་འདབ་བཟང་པོའི་དབྱིབས་སུ་གནས་པར་གསུངས་པ་
འདིས། རྒྱུར་གནས་པའི་རྒྱ་སྐར་གྱི་ཁྱིམ་དུག་དང་། བྱང་དུ་གནས་པའི་རྒྱ་སྐར་གྱི་ཁྱིམ་དུག་རི་
ལྟར་གནས་པའི་དབྱིབས་མི་འབྲ་བར་བསྟན་ལོ་སྟམ་དུ་བལ་ཆེ་བ་ཞིག་གིས་བཟུང་ནས་དོན་སྤྱི་
སྟོ་ལ་འཆར་དཀའ་བར་བྱང་འདུག་མོད་ཀྱང་། རྒྱུད་ལས། གཞུང་རྣམ་པ་ཞེས་དང་། བད་འདབ་
བཟང་པོ་བཞིན་དུ་ཞེས་དཔེ་སོ་སོར་སྟོས་པ་ནི་མེ་ཏོག་སྟེང་འཛིན་གྱི་སྟེབ་སྟོར་སྤྱིག་པའི་ཕྱིར་
ཡིན་གྱི། བད་འདབ་བཟང་པོ་བཞིན་ཞེས་པ་ཡང་བད་འདབ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འོང་དོན་
མེད་པས་བསྐྱའི་འདབ་མ་རྒྱུ་པོ་གཅིག་གི་སྟེང་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འོད་མའི་གཞུང་
རྣམ་པ་དབྱིབས་འབྲ་བས་གཞུང་རྣམ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བད་འདབ་བཟང་པོ་བཞིན་ཞེས་
གསུངས་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་འདྲའོ།

དེ་ཡང་སྤྱིར་འདིའི་ཉིན་མཆོན་མཉམ་པའི་གོ་ལའི་རི་མོ་དབུས་སུ་བྱས་ནས་སྤྱིར་འདི་རང་

གི་ཐད་ཀྱི་སྤྱིང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་སྐར་ཁྲིམ་བཅུ་གཉིས་རྒྱུ་པོར་བཀོད་པའི་ཆེ། རྒྱུ་པོ་དེའི་ཕྱིད་
 ཁྲིམ་དྲུག་གཡས་དང་། རྒྱུ་པོ་ཕྱིད་ཁྲིམ་དྲུག་གཡོན་དུ་གནས་པའི་དོན་ཏེ། ཁྲིམ་དྲུག་དྲུག་ལ་རྒྱ་
 སྐར་གྱི་གནས་ཕྱིད་དང་བཅུ་བཞི་བཅུ་བཞི་ཡོད་ཅིང་། གཡས་ནི་མེ་རིའི་ཕྱོགས་དང་། གཡོན་ནི་
 གསེལ་རིའི་ཕྱོགས་ཏེ། ཉི་མ་ཁ་ཤར་ལ་བལྟས་ནས་རང་འགྲོས་ཕྱིད་པས་དེའི་གནས་གཡོན་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པའོ། །སྤྱིང་བཅུ་གཉིས་པོ་རེ་རེའི་ཐད་ཀྱི་སྤྱིང་གི་སྐར་ཁྲིམ་རྒྱུ་པོའི་དབྱས་སྤྱིང་
 རང་རང་གི་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་རིམ་འོད་སྤྱིང་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་ཁྲིམ་དྲུག་དྲུག་གནས་ཚུལ་
 འདི་དང་རིགས་འབྲེལ་ཞིང་། ཉི་མ་སྤྱིང་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་རང་འགྲོས་སྤྱིང་
 དེའི་ཤར་ལ་ཁ་བལྟས་ནས་ཕྱིད་པར་བྱུང་བར་མེད་དོ།།

རྒྱུ་འགྲོས་གྱིས་ནི་ཞག་རེ་བཞེན་རི་རབ་ལ་གཡས་སྐྱོར་དུ་འདེགས་ཕྱིད་ཀྱི་རྒྱུར་
 གི་ཤུགས་གྱིས་བཟོད་པར་བྱེད་དེ། འོག་དུ་འགྲེལ་བར། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བའི་ཤུགས་འདི་ནི་
 ཁྲིམ་གྱི་ཡིན་གྱི། ཁྲིམ་གྱི་གཞི་ལ་གནས་པའི་ཉི་མ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཁྲིམ་གྱི་འཁོར་ལ་ནི་
 གཡས་སྐྱོར་གྱིས་འཁོར་ཏེ། གཟའ་ཚུམས་ནི་ཁྲིམ་དག་ལ་གཡས་མིན་གྱི་རྒྱུ་ཞེས་གསུངས་
 པའི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཉི་མ་རང་འགྲོས་དེ་ལྟར་བྱས་པས་རྒྱ་སྐར་རི་འབྲུབ་བཞེག་གི་
 ཐོབ་སྐྱལ་གྱི་ནམ་མཁའི་གོ་ལ་དེར་སླེབ་པ་དེའི་སྐོ་ནས་ཉི་མ་ལུག་ལ་སོགས་པའི་ཁྲིམ་དེ་དང་
 དེར་སླེབ་པའི་ཐ་སྣང་བྱེད་དོ།།

འདིར་རྒྱུ་ཕྱིད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐབས་འདིར་ཁྲིམ་གྱི་ཆགས་ཚུལ་སྟོར་གཞུང་ནམ་པ་
 དང་བྱང་དུ་པད་འདབ་ཀྱི་རྣམ་པར་གནས་པར་བསྟན་པ་འདི་སྤྱིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོ་བྱང་བཟོད་
 པ་མཐར་ཐུག་གི་སྐར་མའི་གནས་ཚུལ་ཡིན་གྱི། སྤྱིང་འདིར་ཉིན་མཚན་མཉམ་དུས་ཀྱི་ཁྲིམ་ཕྱིད་
 ཕྱིད་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། གཡས་སུ་གནས་བཅུ་བཞི་དང་གཡོན་དུ་
 གནས་བཅུ་བཞི་ཞེས་སོགས་ལ་རི་རབ་ཀྱི་གཡས་དང་གཡོན་ཞེས་པ་དང་། སྟོར་གཞུང་དང་བྱང་
 དུ་བསྐྱེད་རྣམ་པ་ཞེས་པ་ལ་ཡང་རི་རབ་ཀྱི་སྟོ་དང་རི་རབ་ཀྱི་བྱང་ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །ཚུལ་
 དེ་ནི་མེ་རིགས་ཏེ། སྟོར་ཁྲིམ་དྲུག་དང་བྱང་དུ་ཁྲིམ་དྲུག་གནས་པ་ནི་གོ་ལ་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་

རངས་པོ་དང་། མགོའི་གནས་ཕྱེད་ནི་སྤང་ངོ་། །བྱང་གི་ཕྱེད་ཤར་དུ་མགོའི་གནས་ཕྱེད་དང་། ལག་
རངས་པོ་དང་། རབ་སྐྱེའི་བཞི་གསུམ་ནི་འཁྲིག་པའོ། །སྤྱར་ཡང་བྱང་གི་ཕྱེད་རུབ་དུ་རབ་སྐྱེའི་བཞི་
ཆ་དང་རྒྱལ་དང་སྐྱག་གཉིས་ཀྱི་གནས་རངས་པོ་ནི་ཀུན་པའོ། །རྒྱུད་དུ་མཚུགས་པའི་རངས་པོ་དང་།
དཔོའི་གནས་བཞི་ཆ་ནི་སེང་གའོ། །རུབ་ཀྱི་ཕྱེད་བྱང་དུ་དཔོའི་གནས་བཞི་གསུམ་དང་། མེ་བཞིའི་
གནས་རངས་པོ་དང་། རག་པའི་གནས་ཕྱེད་ནི་བྱ་མའོ། །སྤྱར་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་རུབ་ཀྱི་ཕྱེད་དུ་
རག་པའི་གནས་ཕྱེད་དང་། ས་རི་རངས་པོ་དང་། ས་གའི་གནས་བཞི་གསུམ་ནི་སྤང་ངོ་། །བདེན་
བྲལ་དུ་ས་གའི་བཞི་ཆ་དང་། ལྷ་མཆོམས་དང་སྒྲོན་ཀྱི་གནས་རངས་པོ་ནི་སྤྲིག་པའོ། །སྤྱིའི་ཕྱེད་
རུབ་དུ་སྒྲུབས་དང་། རྒྱ་སྒྲོད་རངས་པོ་དང་། རྒྱ་སྤྱད་ཀྱི་གནས་བཞི་ཆ་ནི་གཞུང་། །སྤྱར་ཡང་སྤྱིའི་
ཕྱེད་ཤར་དུ་རྒྱ་སྤྱད་ཀྱི་བཞི་གསུམ་དང་། འཕྲོ་བཞིན་རངས་པོ་དང་། མོན་གྱའི་ཕྱེད་ནི་རྒྱ་སྤྱན་
ནོ། །མེ་རུ་མོན་གྱའི་ཕྱེད་དང་། མོན་གྱ་རངས་པོ་དང་། རྒྱམས་སྒྲོད་ཀྱི་གནས་བཞི་གསུམ་ནི་བྱམ་
པའོ། །ཤར་ཀྱི་གཡས་ཕྱེད་དུ་ རྒྱམས་སྒྲོད་ཀྱི་བཞི་ཆ་དང་། རྒྱམས་སྤྱད་དང་། རྒྱམ་གྱའི་གནས་
རངས་པོ་ནི་ཉེ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱིང་འདྲིའི་ཐད་ཀྱི་ལོ་ལའམ་ནམ་མཁའི་རྒྱམ་སྒྲོར་ལ་བྲིམ་བཅུ་གཉིས་
ཕྱོགས་མཆོམས་སོ་སོར་དགོད་པའོ། །

འདི་ལ་སྤྱི་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ཡང་ཉི་མ་ལུག་གི་བྲིམ་དུ་ཞུགས་མ་ཐག་གི་སྤྱོད་དང་པོ་
ལ་དེ་ལྟར་ཕྱོགས་མཆོམས་མ་ཆོལ་བར་གནས་ཤིང་། གཞན་ཀྱི་ཆེ་རྒྱུད་གི་དབང་གིས་འཁོར་
བར་འགྱུར་ཡང་ཕྱོགས་ཀྱི་ངེས་པ་དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་ཕྱེད་དོ་ཞེས་འཆད་དོ། །འདི་ལ་བྱི་བར་བྱ་སྟེ།
ཅི་སྤྱིང་འདྲིར་ཉི་མ་ལུག་གི་བྲིམ་དུ་ཞུགས་མ་ཐག་གི་ཆེ་སྤྱིང་འདྲིའི་སྟེང་ཐད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་
ཕྱོགས་མཆོམས་དེ་ལྟར་མ་ཆོལ་བར་གནས་པའམ། འོན་ཏེ་དེའི་ཆེ་རུམ་གྱ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་
ཐད་ལ་བྲིམ་བཅུ་གཉིས་ཕྱོགས་མཆོམས་དེ་ལྟར་གནས་པ་གང་ལ་འདོད་གང་། དེ་གཉིས་ལས་
གཞན་དུ་བརྟག་དུ་མེད་དོ། །

དང་པོ་ལྟར་ན། སྤྱིང་འདྲིར་ཉི་མ་ལུག་བྲིམ་དུ་ཞུགས་མ་ཐག་སྤྱོད་དང་པོ་ཐ་སྐྱར་ཤར་
བའི་ཆེ་སྤྱིང་འདྲིའི་སྟེང་ཐད་ན་རྒྱ་སྤྱད་ཉིར་བརྟན་རྫོགས་པར་གནས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན།
དེའི་ཆེ་བྱང་སྤྱི་མི་སྤྱན་ཀྱི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱ་སྤྱད་གཅིག་གྱང་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་

ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་གཞོན་པ་དུ་མ་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་ཆེ་སྒྲིང་འདིའི་ཐད་ཀྱི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་
 བྱིས་བཅུ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་རྫོགས་པར་ཡོད་པར་ཐལ་བས། སྒྲིང་གང་དུ་བྱིས་གང་ཤར་
 བ་ན་རང་ནས་འབྲངས་པའི་བྱིས་བདུན་པ་སྒྲིང་དེར་བྱུང་བས་བྱུང་བར་འབྲེལ་ཆེན་ཉིད་དུ་
 བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་ཉམས་སོ།།

ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཤར་གྱི་ཕྱེད་དུ་ཕྱག་གོ་ཅེས་པའི་ཤར་ནི་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་
 ཡ་བྲལ་གྱི་ཤར་སྒྲིང་ལ་འདོད་དགོས་པར་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲིང་འདིར་ཉི་མ་ཕྱག་བྱིས་དུ་ཕྱགས་
 མ་ཐག་ལྷ་འོ་དང་པོ་ཐ་སྐར་སྒྲིང་འདིར་ཤར་མ་ཐག་གི་ཆེ། ཤར་སྒྲིང་གི་ཕྱེད་ལྟོ་མ་སྒྲིང་འདི་ལ་ཉི་
 བ་འོས་ན་ཉིའི་བྱིས་དང་སྐར་མ་ཁྲུམས་དང་ནམ་བྱ་སོགས་གནས་པ་དང་། ཤར་སྒྲིང་གི་ཕྱེད་བྱང་
 མ་སྒྲིང་འདི་ལས་རིང་བ་འོས་ན་ཕྱག་བྱིས་དང་ཐ་སྐར་སོགས་གནས་པར་ཁས་ལེན་པ་ལས་མི་
 དེགས་པ་སྐྱ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཤར་གྱི་ཕྱེད་དུ་ཕྱག་གོ་ཅེས་པ་ཤར་གྱི་ཕྱེད་བྱང་
 མ་དང་། ཤར་གྱི་ཕྱེད་དུ་ཉའི་ཅེས་པ་ཤར་ཕྱེད་ལྟོ་མ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེས་དོན་སྟེ་མར་ཁས་བྲངས་
 བའང་ཐུགས་ལ་ཞོག་ཅིག །ཕྱོགས་འདི་དང་མཐུན་པར་སྐྱ་བ་གཞན་དག་ལ་ཡང་གཞོན་ཕྱེད་དེ་
 ལྟར་འབྱུང་བར་དེག་པར་བྱའོ།།

འོ་ན་འདི་དག་རི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཉི་མ་སྟོར་བཤོད་མཐར་ཐུག་པ་རྫོགས་མ་
 ཐག་གཞུང་བྱིས་ནས་འབྱུང་ཞིང་། རྩ་མིན་གྱི་བྱིས་དུ་སྟེབ་ནས་བྱང་བཤོད་ཚོམ་པ་ན། སྒྲིང་འདིའི་
 བྱིས་མཁའི་གོ་ལ་རྒྱུ་པོ་སྐར་ཕྱོགས་མཆོམས་ཀྱི་ཆ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་སྟེང་ཕྱེད་ཤར་མའི་
 སྟོ་མཐའ་ནས་བྱང་དུ་ཉིན་རེ་བཞིན་རང་འགོས་ཀྱིས་བཤོད་པས་བྱིས་ཆ་གཅིག་རྫོགས་པ་ན་རྩ་
 མིན་གྱི་བྱིས་སྟུང་ཟེན་ནས། དུམ་པའི་བྱིས་དུ་སྟེབ་ཅིང་། གོ་ལའི་ཕྱོགས་མཆོམས་ཀྱི་ཆ་བཅུ་
 གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མེ་མཆོམས་ཀྱི་ཆར་རང་འགོས་ཀྱིས་སྟེབ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དེམ་པ་བཞིན་བྱང་
 དུ་བཤོད་པས་བྱང་བཤོད་མཐར་ཐུག་ཅིང་འབྲིག་པའི་བྱིས་སྟུང་ཟེན་པ་དང་། གོ་ལའི་བྱིས་བཅུ་
 གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱང་གི་ཕྱེད་ཤར་མའི་ནམ་མཁའི་གོ་ས་རང་འགོས་ཀྱིས་སྟུང་ཟེན་ནས་སྟོར་
 བཤོད་ཀྱི་མགོ་ཚོམ་པ་དང་། ཀུན་པའི་བྱིས་དུ་སྟེབ་ནས་ཞག་རེ་བཞིན་རང་འགོས་ཀྱིས་སྟོ་ལ་
 འོངས་པས་བྱིས་ཆ་གཅིག་རྫོགས་པ་ན་ཀུན་པའི་བྱིས་སྟུང་ཟེན་པ་དང་། བྱང་གི་ཕྱེད་བྱུང་མའི་

གོ་སའི་བྱང་མཐའ་ནས་ལྟོ་མཐར་རང་འགྲོས་ཀྱིས་སླེབ་ཅིང་། སེང་གའི་ཁྱིམ་དུ་ཞུགས་ནས་གོ་
ལ་རྒྱུ་པོའི་ཆ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྒྱང་མཆོམས་ཀྱི་ཆའི་བྱང་མཐའ་ནས་ལྟོར་ཞག་རེ་བཞིན་
བཟོད་པས། ཁྱིམ་རྒྱ་གཅིག་ན་ཆ་དེའི་ལྟོ་མཐར་རང་བཟོས་ཀྱིས་སླེབ་སེང་གའི་ཁྱིམ་སྤྱད་ཟིན། དེ་
ནས་བྱ་མོའི་ཁྱིམ་དུ་ཞུགས་ནས་གོ་ལའི་ཆ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རུབ་ཀྱི་ཕྱེད་བྱང་མའི་མཐའ་ནས་ལྟོར་
ཞག་རེ་བཞིན་བཟོད་པས། ཁྱིམ་རྒྱ་གཅིག་ན་ཆ་དེའི་ལྟོ་མཐར་རང་འགྲོས་ཀྱིས་སླེབ་བྱ་མོའི་ཁྱིམ་
སྤྱད་ཟིན། དེ་དག་སྤང་གི་ཁྱིམ་དུ་ཞུགས་ནས་རུབ་ཀྱི་ཕྱེད་ལྟོ་མའི་ནམ་མཁའི་གོ་སའི་བྱང་མཐའ་
ནས་ཞག་རེ་བཞིན་ལྟོར་བཟོད་པས། ཁྱིམ་རྒྱ་གཅིག་ན་ཆ་དེའི་ལྟོ་མཐར་སླེབ་ཅིང་སྤང་གི་ཁྱིམ་
སྤྱད་ཟིན་ལ། དེ་ལྟར་རིམ་བུ་བཞིན་སྤང་ནས། གཞུའི་ཁྱིམ་སྤྱད་ཟིན་ཅིང་། ཆ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
ནས་ལྟོའི་ཕྱེད་རུབ་མའི་ལྟོ་མཐར་སླེབ་པ་ན། ལྟོར་བཟོད་མཐར་ཐུག་ནས་སྤང་ཡང་བྱང་བཟོད་
ཀྱི་མགོ་ཚུམ་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་སྤང་གི་ཁྱིམ་དུ་སྟོན་མཉམ་དང་། ལུག་ཁྱིམ་དུ་
དཔྱིད་མཉམ་ཕྱེད་དོ།

དེས་ན་བཟོད་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་ཕྱེད་པ་ལ། ནམ་མཁའི་གོ་ལ་རྒྱུ་པོ་བཅུ་གཉིས་
དུ་ཕྱེ་བའི་ལྟོའི་ཕྱེད་ཤར་མའི་ཆ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལྟོ་མཐའ་ནས་ཞག་རེ་བཞིན་ཉི་མ་བྱང་དུ་བཟོད་པའི་
མགོ་བཅུམས་ནས་ལྟོའི་ཕྱེད་ཤར་མའི་གོ་ས་དེའི་བྱང་མཐའ་ཐོན་ཀྱི་བར་ལ་ཉི་མ་སྤྱིང་འདིའི་ཐད་
དུ་ཚུ་སྟོན་ཀྱི་ཁྱིམ་ལ་གནས་པ་སོགས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། སྤང་ཡང་ལྟོའི་ཕྱེད་དུ་ཚུ་སྟོན་
ནོ་ཞེས་སོགས་འདི་དག་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་སྤྱིང་འདིའི་ཐད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་
ལ་ཕྱོགས་མཆོམས་འདི་ལྟར་མ་ཆོལ་བར་དུས་གཅིག་དུ་གནས་པ་སྤྱད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་སྤྱིད་
དོ། །དེ་ཡང་ཉི་མ་ནི་ལྟོར་བཟོད་ཀྱི་ཆེ་ཁ་ལྟོར་བལྟ་བ་དང་། བྱང་བཟོད་ཀྱི་ཆེ་ཁ་བྱང་ལ་བལྟས་
ནས་བཟོད་པ་མ་ཡིན་གྱིས། ཁ་ཤར་ལ་བལྟས་ནས་རང་འགྲོས་ཕྱེད་ཀྱང་། བྱང་བཟོད་ཀྱི་ཆེ་དེ་
རིང་སྤྱིང་འདིའི་ནམ་མཁའི་གོ་ས་གང་དུ་སླེབ་པ་དེ་ལས་སང་ཉིན་དེའི་བྱང་དུ་སླེབ་པ་སོགས་སུ་
ཤེས་པར་བྱ་ལ། སྤྱིང་འདིའི་ཐད་ཀྱི་སྤྱིང་གི་ནམ་མཁའི་གོ་ལ་རྒྱུ་པོ་ཕྱོགས་མཆོམས་ཀྱི་ཆ་བཅུ་
གཉིས་སུ་བཟོས་པའི་བྱང་གི་ཕྱེད་ཤར་མར་བྱང་བཟོད་མཐར་ཐུག་ནས་བྱང་གི་ཕྱེད་རུབ་མའི་གོ་
ས་ནས་ལྟོར་བཟོད་ཚུམ་པ་དང་། ལྟོའི་ཕྱེད་རུབ་མའི་ལྟོ་མཐར་ལྟོ་བཟོད་མཐར་ཐུག་ནས་ལྟོའི་ཕྱེད་

ཤར་མའི་ལྷོ་མཐའ་ནས་བྱང་བཟོད་མགོ་ཚུལ་པ་ལྟར། སྤྱིང་གཞན་ཐམས་ཅད་དྲུང་རང་རང་གི་
སྤྱིང་གི་ནམ་མཁའ་ལོ་ལ་རྒྱུ་པོ་ཕྱགས་མཆམས་ཀྱི་ཆ་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་བྱང་གི་ཕྱེད་ཤར་
མར་བྱང་བཟོད་མཐར་ཐུག་ཅིང་ཕྱེད་རྒྱབ་མ་ནས་ལྷོར་བཟོད་མགོ་ཚུལ་པ་དང་། ལྷོའི་ཕྱེད་རྒྱབ་
མར་ལྷོ་བཟོད་མཐར་ཐུག་ནས་ཕྱེད་ཤར་མ་ནས་བྱང་བཟོད་ཚུལ་པར་བྱུང་བར་མེད་ཀྱང་སྐར་
ཁྲིམ་གྱི་གཞི་གང་ལ་གནས་ནས་ལྷོར་བཟོད་བྱང་བཟོད་ཚུལ་པ་མི་འབྲ་བ་བཅུ་གཉིས་བཅུ་གཉིས་
ཡོད་དེ། སྤྱིང་འདིར་ཉི་མ་ཀལ་ལྷོའི་ཁྲིམ་དུ་ཞུགས་ནས་ལྷོར་བཟོད་ཚུལ་ཡང་ལྷོ་སྤྱིང་རྒྱབ་མར་
སེང་གའི་ཁྲིམ་དང་། རྒྱབ་སྤྱིང་གཡས་མར་དུ་མེད་ཁྲིམ་དུ་ཞུགས་ནས་ལྷོར་བཟོད་ཚུལ་པ་སོགས་
འོག་དུ་འཆད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།།

གོང་དུ་བཤད་པའི་ཁྲིམ་རྒྱག་གཡས་དང་ཁྲིམ་རྒྱག་གཡོན་དུ་བད་འདབ་དང་གཞུང་རྣམ་
པས་གནས་པའི་ཚུལ་དེ་ཡང་འདིར་དེ་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི་དུས་གཅིག་དུ་མ་ཡིན་ལ། དེ་
ཡང་རྒྱད་འབྲེལ་པ་གཉིས་ཀར་གོ་ལའི་རི་མོ་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ནི་བཟོད་ཚུལ་དེ་དག་རི་
མོར་གྲིས་པའི་དཔེ་རིས་བཀོད་པ་མིག་ལ་བསྟན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིང་
བཅུ་གཉིས་དང་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་རི་མོ་སུ་ཞིག་གིས་འབྲི་བར་བྱེད། དེ་ན་ཤོག་
དུ་སོགས་ལ་གོ་ལའི་རི་མོ་རྒྱུ་པོར་བསྐྱོར་བའི་དབུས་སུ་ཉིན་མཆོན་མཉམ་པའི་གནས་མཚོན་
པའི་རི་མོ་ཤར་རྒྱབ་ལ་བྱས་པའི་ཆོ། གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱུ་པོ་ཕྱེད་པ་གཉིས་བད་འདབ་དང་
གཞུང་རྣམ་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་རི་མོ་ལ་ཁྲིམ་རྒྱག་རྒྱག་གི་རི་མོ་བྱས་ནས་གཡོན་གྱི་ཁྲིམ་རྒྱག་
གི་གསུམ་ལ་བྱང་བཟོད་དང་གསུམ་ལ་ལྷོར་བཟོད། གཡས་ཀྱི་ཁྲིམ་རྒྱག་གི་གསུམ་ལ་ལྷོར་
བཟོད་དང་གསུམ་ལ་བྱང་བཟོད། གཡས་ཀྱི་རྒྱག་དང་གཡོན་གྱི་རྒྱག་གི་བར་དུ་སྟོན་མཉམ་དཔྱིད་
མཉམ་བྱེད་པའི་རི་མོ་ལ་མཚོན་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་གཙོ་བོའི་དོན་ཡིན་གྱི། རི་མོ་ལ་ཁྲིམ་རྒྱག་
རྒྱག་གཡས་གཡོན་དུ་བཀོད་པ་ལྟར་སྤྱིང་རེའི་ཐད་ཀའི་ནམ་མཁའ་ལ་དུས་གཅིག་དུ་ཡོད་པར་
འབྱུང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་ཁོ་བོ་སྒྲུའོ།།

དེ་ལྟར་གོ་ལ་ལ་ཁྲིམ་དགོད་པ་བསྟན་ནས་ཁྲིམ་རྣམས་འཆར་རྒྱབ་ཀྱི་ཚུལ་འཆད་པ་
ནི། འཇམ་སྤྱིང་རྒྱང་དུ་འདིར་ལུག་ཤར་བ་ན་སྤང་རྒྱབ་པོ། །སྤང་ཤར་བ་ན་སྤིག་པ་རྒྱབ་སྟེ། སྤྱིང་

འདྲིར་འཆར་བྱ་བ་རི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་སྒྲིང་ཐམས་ཅད་དུ་ཉིན་མཆན་དུ་ཤར་བའི་བྲིམ་
 བདུན་པ་ནི་བྱ་བ་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གོ་ལའི་རྣམ་གཞག་འདི་དག་ལ་སློ་བྲོས་རྒྱུ་དུ་དག་གིས་
 སླུ་བ་སླ་ཆོགས་པ་ཞིག་སྟེ། ཅུང་ཟད་ཅམ་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་འདི་ལྟར། སྟེ་ཐང་བ་གྲགས་སེང་
 གིས། གོ་ལ་ཆེག་བཅེག་མ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་བཟོད་ཀྱི་དུས་སུ་སྒྲིང་ཐམས་ཅད་དུ་རི་རབ་ལ་ཉི་
 བར་འཁོར་ཞིང་། དེ་ནས་རྩི་རིང་དུ་སོང་ནས་སྟོར་བཟོད་དུས་སུ་སྒྲིང་ཐམས་ཅད་དུ་མཐའ་འཁོར་
 བར་འདོད་པ་ནི་སྒྲིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་བཟོད་དུས་གཅིག་དང་སྟོར་བཟོད་དུས་གཅིག་དུ་ཐལ་
 བས་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པར་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལས་བབ་ཅོལ་དུ་བརྒྱལ་བའི་འབྲུལ་
 བ་རགས་པའོ། །འགྲོ་བ་ཁ་ཅིག་བྲིམ་དང་གོ་ལ་གཉིས་ཀ་འབྲུག་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་རིགས་
 ཏེ། བྲིམ་རྣམས་སྒྲིང་སོ་སོའི་ཐང་དུ་སྟོ་བྱང་དུ་བྲུག་ན་རྒྱ་སྐར་རྣམས་ཀྱང་འབྲུག་དགོས་པས་ཉི་
 རྩེ་ལ་སྟོ་བྱང་གི་བཟོད་པ་ཡོད་པ་ལྟར་རྒྱ་སྐར་ལ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་ཉི་རྩེ་བཞིན་
 དུ་སྟོན་དུག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་སྐར་རྣམས་ཀྱང་རེས་འགའ་སྟོན་ནས་འཆར་བ་དང་རེས་འགའ་བྱང་
 ནས་འཆར་བའི་འཆར་ས་ཐ་དད་དུ་དམིགས་དགོས་པ་ལས། ཉི་རྩེ་ལ་དེ་ལྟར་དམིགས་ཀྱང་རྒྱ་
 སྐར་ལ་དེ་ལྟར་ནས་ཡང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱིས་གསལ་ལོ། །

ཡང་འགྲོ་བ་སླ་མ་ཁ་ཅིག་ལ་སོགས་པ་དག་བྲིམ་དང་གོ་ལ་གཉིས་ཀ་མི་འབྲུག་པར་
 འདོད་པ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། ཉི་མ་སྟོར་བཟོད་བྱང་བཟོད་ཀྱི་རིམ་པས་མི་བཟོ་བར་ཐལ། གོ་ལ་
 མི་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་བརྗོད་ནས། དེས་ན་རྩི་བཅུན་ལྟ་ལོའི་བཞེད་པས་བྲིམ་མི་འབྲུག་ལ་
 གོ་ལ་འབྲུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལོགས་སོ། །དེ་ཡང་བྲིམ་སྐར་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་སྟོར་བཟོད་དང་བྱང་
 བཟོད་མཐོ་དམའི་བྱང་པར་མེད་པར་གནས་གཅིག་ནས་རྒྱུན་དུ་རྒྱུང་འགྲོས་ཀྱིས་གཡས་སུ་འཁོར་
 ལ། ཉི་མ་ནི་སྟོར་བཟོད་དང་བྱང་བཟོད་དུས་སུ་མཐོ་དམའ་དང་བཅས་པར་འཁོར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 རང་ལུགས་འཛོག་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ལ་བྱི་བར་བྱ་སྟེ། ཅི་སྐབས་འདིའི་གོ་ལ་ཞེས་པ་གང་ལ་འདོད། བྲིམ་བཅུ་གཉིས་རི་
 རབ་ལ་རྒྱུ་ཐོར་འཁོར་བ་ལ་འདོད་དམ། ཉི་མ་དེ་ལྟར་འཁོར་བ་ལ་འདོད་དམ། རྒྱ་སྐར་དང་ཉི་
 མ་རྣམས་གང་དུ་རྒྱུ་ཐོར་འཁོར་བའི་ནམ་མཁའི་ཁྱོན་རྒྱུ་ཐོ་ལ་འདོད་དམ། འོན་ཏེ་ཉི་མ་དང་

རྒྱ་སྐར་དེ་དག་གང་གིས་བཏེག་ནས་འཁོར་བའི་འདེགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་
 ཁྱིམ་མི་འཕྲུག་པ་དང་གོ་ལ་འཕྲུག་པའི་བྱེད་པར་ཤིན་ཏུ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་གོ་ལ་ཞེས་
 པ་ནི་ཉི་མ་འཁོར་བ་ཉིད་ལ་ཟེར་བས། རྒྱ་སྐར་གྱི་གོ་ལ་དང་ཁྱིམ་གྱི་གོ་ལ་ཞེས་པའི་གོ་ལ་བཞག་
 ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། གོ་ལ་ལ་ཁྱིམ་དགོད་པའི་ཞེས་པ་ཡང་ཉི་མ་འཁོར་བ་ཉིད་དགོད་པའི་
 གཞིར་བྱས་ནས་དེ་ལ་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་དགོད་པའི་ཞེས་འཆད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་
 ལྟར་ན་ནམ་མཁའ་ལྗོངས་ཀྱི་འཕྲུག་པར་འདོད་པ་བཞད་གང་གྱི་གནས་སོ། །

བཞི་པ་ལྟར་ན་འདེགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པས། རྒྱ་སྐར་འདེགས་བྱེད་ཀྱི་
 རྒྱུ་ལ་ཟེར་ན་དེ་ལྟར་བྱེད་ཏུ་འཕྲུག་ཅིང་རྒྱ་སྐར་ལྗོངས་ཀྱི་མི་འཕྲུག་པ་འགལ་སོ། །གོ་ལ་ཅེས་པ་ཉི་
 མ་འདེགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཟེར་ན་རྒྱ་སྐར་དང་ཁྱིམ་གྱི་གོ་ལ་སོགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བཟུང་ཏུ་མེད་
 པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་གོ་ལ་ཞེས་པ་རྒྱ་སྐར་ཉིར་བདུན་དང་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་དེ་དག་སོ་
 སོར་ལྟན་པོ་ལ་རྒྱུ་པོ་ཡོན་པོ་མཐོ་དམའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་འཁོར་བའི་གཞི་རྒྱུ་གི་འཕྲུགས་ལ་འདོད་
 པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་གོང་ཏུ་གོ་ལ་དེ་ཉིད་ནི་རྒྱ་སྐར་གྱི་དཔེ་བས་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟ་བུ་ལ་ཡང་། རྒྱ་སྐར་ཉིར་བདུན་འདེགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གི་འཕྲུགས་དེ་ཉིད་ནི་རྒྱ་སྐར་ཉིར་བདུན་གྱི་
 དཔེ་བས་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པའི་དོན་ཏུ་འཆད་དགོས་པར་འགྱུར་བ་སོགས་མི་
 འགྲིག་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་སྐར་རྣམས་འདེགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གིས་བཏེག་ནས་འཁོར་
 བའི་རྒྱུ་གི་འཕྲུགས་དེ་རྒྱ་སྐར་རྣམས་གང་ཏུ་འཁོར་བའི་གཞི་ཡིན་ན། ལྟས་བྱིན་ཏུ་ལ་ཞོན་ནས་
 རྒྱལ་པས་རྟའི་འཕྲུགས་དེ་ཉིད་ལྟས་བྱིན་གང་ཏུ་རྒྱལ་པའི་གཞིར་འགྱུར་བ་སོགས་སུ་ཏྲ་ཅང་ཐལ་
 བས་རྣམ་དཔེ་ལ་མི་མཁས་པའི་གཏམ་ཏུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

༥ དེས་ན་དོན་ལ་གནས་པའི་ཕྱོགས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་སྐར་ཉིར་བདུན་འདེགས་བྱེད་ཀྱི་
 རྒྱུ་གིས་བཏེག་ནས་རི་རབ་ལ་རྒྱུ་པོར་འཁོར་བ་ནི་རྒྱ་སྐར་གྱི་གོ་ལ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཉིད་རྒྱ་
 སྐར་གཉིས་དང་བཞི་ཆ་རེའི་ཡུལ་གྱི་ཁྱིན་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཁྱིམ་བཅུ་
 གཉིས་ལ་ཉི་མ་འདེགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གིས་བཏེག་ནས་རིམ་པ་གཞིན་སྟོང་པའི་རྩྭ་ལ་གྱིས་རྒྱུ་པོར་
 འཁོར་བ་ནི་ཁྱིམ་གྱི་གོ་ལ་ཞེས་བྱ་ལ། ཉི་མ་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་ལ་སྟོང་པས་ལྗོངས་ཏུ་བཟོད་པའི་

གནས་སམ་གཞིར་གྱུར་བ་བསིལ་རི་ནས་མེ་རིའི་བར་གྱི་ནམ་མཁའ་ཁྲིམ་ཆུ་མོ་ལ་ཡང་གོ་ལ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་གོ་ལའི་སྒྲ་དངོས་སུ་འཇུག་མི་འཇུག་གི་ཁྱད་བར་ལུང་དང་
 རིགས་པ་གང་གི་སྟོན་ནས་ཀྱང་དབྱེ་བར་མི་རྒྱས་པས་གསུམ་གའང་གོ་ལའི་མཚན་གཞིར་གཟུང་
 དགོས་སོ། །དེ་བས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་བརྟེན་ཆ་གྱི་ཆ་ཤས་སྤྲོ་མོ་ཕྱོགས་རེ་ལ་ཆེ་རིལ་པོར་འབད་ལོ་
 བྱེད་པ་དག་གིས་ནི་གོ་ལའི་མཚན་གཞི་ཙམ་ཡང་མ་ཤེས་པར་སྒྲུང་རོ། །

གོ་ལ་གང་ལ་ཟེར་མ་ཤེས་ནས་གོ་ལ་འཕྲུག་མི་འཕྲུག་དབྱེད་ཀྱང་ངལ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་
 པས་སྤྱང་པོ་མེད་ལ། གོ་ལའི་མཚན་གཞི་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་བྱས་པ་ན་གོ་ལ་འཕྲུག་ཅེས་
 མཐའ་གཅིག་དུ་དམ་འཆར་བར་རྩི་ལྟར་རིགས་སོམས་ཤིག །ཡང་འདི་ལྟར་གླིང་འདིར་དབྱར་ཉི་
 ལྟོག་དུས་དང་འགྲུན་ཉི་ལྟོག་དུས་ཉི་མ་འཆར་ས་གཅིག་དུ་ཐལ། འདིའི་ལྟོར་བཟོད་མཐར་ཐུག་གི་
 དུས་ན་ཤར་ལུས་འཕགས་པོ་ན་སྟོན་མཉམ་དབྱིད་མཉམ་ཡོད་པས་དེའི་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་གོ་
 ལའི་རི་མོའི་སྤྱང་ནས་འཆར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་དོགས་པ་བཞོད་ནས། དེའི་ལན་འདེབས་པ་ན་
 སྟོན་མེད་དེ། ཉི་མ་ཤར་གླིང་དབྱས་མའི་ཐད་དུ་སྤྱོད་མ་ཐག་འདི་ནས་མི་མཐོང་བར་དེ་ནས་རིང་
 དུ་འཕགས་པ་ན་མཐོང་དམའི་ཁྱད་ཞུགས་པས་མཐོང་བ་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དམའ་བ་ནས་
 འཆར་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྟོད་དང་མཐོ་བ་ནས་འཆར་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱང་ནས་འཆར་བའི་
 ཁྲབ་འབྲེལ་ཤིན་དུ་འབྲུབ་དགའ་ལ། ཉི་མ་གླིང་དེའི་སྟོན་ནས་འཆར་བ་ན་དམའ་བ་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་
 ཕྱིར་དམའ་བ་ནས་འཆར་ན་སྟོན་ནས་འཆར་བས་ཁྲབ་དགོས་སོ་སྟུམ་ན་ནི་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་
 དགས་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཆགས་པར་ཟད་དོ། །

འོན་ཀྱང་དོགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་དེ་ལ་ལན་གདབ་པ་ལ་དགའ་བར་འཛིན་པ་ནི་རྣམ་དབྱེ་
 འདི་ལྟར་མ་ཤེས་པས་ཞོངས་པ་ཡིན་པས་བཤད་བར་བྱ་སྟེ། ཤར་ལུས་འཕགས་པོར་ཉི་མ་བྱེད་
 པ་དང་གླིང་འདིར་ཉི་མ་འཆར་བ་དུས་གཅིག་པར་བཤད་པའི་དོན་ནི། ཤར་ལུས་འཕགས་པོར་
 ཉི་མ་བྱེད་པ་དང་སྟོད་འཛམ་བུ་གླིང་གི་ས་འཛིན་མཐོ་བ་ཅི་རིགས་ལ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཤར་བ་དུས་
 མཉམ་ཞིང་། དེ་ཙམ་ལ་སྟོད་འཛམ་བུ་གླིང་ལ་ཉི་མ་ཤར་ཞེས་བརྟེན་གྱི། གླིང་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་དང་
 གླིང་དེའི་ཕྱོད་ན་གནས་པའི་མི་དག་གི་མིག་གིས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་བ་མཐོང་བ་གཉིས་

དོན་གཅིག་ཏུ་མ་འཛིན་ཅིག།

དེས་ན་ཤར་ལུས་འཕགས་པོའི་སྤྱིང་གི་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་གོ་ལའི་རི་མོ་ཞེས་ཐ་སྟོང་
བྱེད་པའི་ནམ་མཁའ་ཁྲིན་དེར་ཉི་མ་སྟེན་པ་ན་ལྟོ་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་ལ་ཉི་མ་ཐོག་མར་ཤར་ཡང་དེ་
མ་ཐག་སྤྱིང་འདྲིའི་མི་རྣམས་ཀྱི་མིག་གིས་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་ཤར་བ་མཐོང་བ་མིན་གྱི་ཤར་སྤྱིང་
གི་གོ་ལ་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་རི་མོ་ལས་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་བྱུང་སྟེགས་སུ་ཐལ་བ་ནས་སྤྱིང་
འདྲིར་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་གང་བ་མཐོང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་སྤྱིང་འདྲིར་ལྟོར་བཟོད་མཐར་སྟག་
པའི་ཆེ་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་ཤར་སྤྱིང་གི་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་གོ་ལའི་རི་མོ་འོང་སའི་སྟངས་
ཅུང་ཟད་ཅིག་ཐལ་བ་ནས་ཤར་སྤྱིང་གི་བྱུང་བྱང་པོ་ལ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཤར་སྤྱིང་གི་ལྟོ་བྱུང་
སྟེགས་ལ་འགྲོ་བས་སྤྱིང་འདྲིར་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་འཆར་བ་མཐོང་བ་ན་འཆར་ས་ལྟོ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་འདྲིར་བྱང་བཟོད་མཐར་སྟག་པའི་ཆེ་ཤར་ལུས་འཕགས་པོའི་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་གོ་
ལའི་རི་མོའི་སྟངས་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་ཅུང་ཟད་ཅམ་འཕགས་པ་ནས་ཤར་སྤྱིང་གི་ཅུང་ཟད་
བྱུང་བྱང་སྟེགས་ལ་འགྲོ་བས་སྤྱིང་འདྲིར་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་འཆར་བ་མཐོང་བ་ན་འཆར་ས་བྱང་
སྟེགས་ལ་ཅུང་ཟད་ཉི་བའི་བྱང་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

དེ་ཡང་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་སའི་མཐེལ་ལ་ཉི་མ་ཤར་མ་ཐག་གི་ཆེ་ཡང་བོད་དུ་ཉི་མའི་
དགྲིལ་འཁོར་ཤར་བ་མི་མཐོང་བ་སོགས་ཀྱི་བྱང་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས། ད་ལྟ་བོད་རི་ཤིན་ཏུ་མཐོ་
བའི་རྒྱ་བྲིས་པ་ལྟར་གྱུར་བའི་སྟག་ན་འཁོད་པའི་ཅིས་པ་དག་གིས་རང་རང་གི་ཡུལ་གྱི་རི་ཅེ་ནས་
ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་འཆར་བ་མཐོང་ཚུལ་གཞིར་བཞག་ནས་འཇམ་བུ་སྤྱིང་སྤྱིའི་ཉི་མ་འཆར་བྱུང་
ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྒྲིབ་པ་གོ་བར་བྱེད་དོ། །འདི་ལྟ་བུ་ལ་མི་ཤེས་པའི་གནས་ཅི་ཡང་
མེད་མོད་ཀྱང་སྤྱིའི་བྱུང་པ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བ་ཤིན་ཏུ་གྱུར་པའི་དུས་སུ་སྤྱང་བས་གོ་བདེ་བར་བཟོད་
དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིང་འདྲིར་ལྟོ་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་ཉི་མ་ལྟོར་བཟོད་མཐར་སྟག་གི་འཆར་ས་
ནས་འཆར་བར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ཤར་ལུས་འཕགས་པོ་ན་ལྟོར་བཟོད་མཐར་སྟག་ཡོད་ཀྱང་དེར་ཉི་མ་
བྱེད་པ་ན་འདྲིར་ཉི་མ་འཆར་བའི་བྱེད། ཅས་པ་དང་། འདྲིར་དབྱེད་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་ཆེ་ཉི་
མ་བྱང་བཟོད་མཐར་སྟག་ས་ནས་འཆར་བར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ཤར་ལུས་འཕགས་པོ་ན་བྱང་བཟོད་

མཐར་ཐུག་ཡོད་པའི་བྱིར། ཅེས་པའི་དོགས་པའང་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ་དེས་རི་ལྟར་སེལ་བ་
ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཆེ་སྒྲིང་འདྲིར་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཐོག་མར་ཉིན་མཆན་མཉམ་པའི་རི་མོའི་སྒྲིང་
ནས་འཆར་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ཤར་ལུས་འཕགས་པོའི་ཐད་ན་སྟོར་བཤོད་མཐར་
ཐུག་གི་ནམ་མཁའི་ཁྲིན་ལ་གནས་ཀྱང་། དེ་ནས་འཕགས་ཏེ་རིམ་གྱིས་རི་རབ་སྟོགས་གྱི་ནང་ལ་
ཡོ་བར་འོངས་པས་སྒྲིང་འདྲིའི་ཤར་མཐའི་ཐད་དུ་ཐོག་མར་ཉི་མ་སྟེབ་པ་ན་སྒྲིང་འདྲིའི་ཉིན་མཆན་
མཉམ་པའི་རི་མོའི་ཐད་ནས་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་འཆར་བ་ཡིན་ལ། ཉི་མས་ཤར་ལུས་འཕགས་
པོའི་རྒྱབ་མཐའ་ནས་སྒྲིང་འདྲིའི་ཤར་མཐའི་ཐད་དུ་སྟེབ་པ་ལ་ཤར་ལུས་འཕགས་པོ་དང་རྒྱ་ཚད་
མཉམ་པའི་སྒྲིང་གཉིས་གྱི་སྟེང་ཐད་གྱི་ནམ་མཁའ་བརྒྱལ་དགོས་པ་ཡིད་ལ་ཞོག་ཅིག །སྒྲིང་འདྲིར་
སྟོན་ཉིན་མཆན་མཉམ་པ་དང་དབྱིད་ཉིན་མཆན་མཉམ་པ་གཉིས་གྱི་ཉི་མ་འཆར་ས་གཅིག་ཡིན་
པར་སྒྲིབ་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་གྱི་ཉི་མ་འཆར་ས་བར་ཐག་རིང་པོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་
བྱིར་རོ་ཞེས་སྟོན་བརྗོད་ནས། རང་ལུགས་ལ་སྟོན་མཉམ་དང་དབྱིད་མཉམ་གྱི་ཉི་མ་འཆར་ས་སྟོ་
བྱང་གི་བྱང་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན་གོ་ལའི་དཔེ་རིས་གྱི་རི་མོ་འགོད་པ་ན་སྟོན་
ཉིན་མཆན་མཉམ་པའི་རི་མོ་དང་། དེ་ལས་བྱང་དུ་དབྱིད་ཉིན་མཆན་མཉམ་པའི་རི་མོ་སྟེ་གཉིས་
འདྲི་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་གཉིས་ལ་སྟོ་བྱང་གི་ཐག་ཤིན་ཏུ་རིང་པོའི་བར་བྱང་ཡོད་ན། སྟོན་
མཉམ་གྱི་གོ་ལའི་རི་མོ་ལས་བྱང་དུ་བྲིམ་བྱག་ལྷག་ཅིང་སྟོར་བྱག་མ་ཆང་། དབྱིད་མཉམ་གྱི་གོ་
ལའི་རི་མོ་ལས་སྟོར་བྲིམ་བྱག་ལྷག་ཅིང་བྱང་དུ་བྲིམ་བྱག་མ་ཆང་བས་གོ་ལ་ཉིན་མཆན་མཉམ་
པའི་རི་མོ་ལས་གཡས་སུ་བྲིམ་བྱག་དང་གཡོན་དུ་བྲིམ་བྱག་རི་ལྟར་འགོད་པ་སྟོས་ཤིག།

ཡང་འདི་སྐད་དུ། ཉི་མ་སྒྱུར་བྱས་རིང་ཞིང་རིང་བྱས་སྒྱུར་བར་ཐལ། རི་རབ་ལ་ཉི་བའི་ཆེ་
སའི་ཁྲིན་ཚུང་བའི་ཐད་ནས་རྒྱ་ལ། རི་རབ་ལས་ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་ཆེ་ཁྲིན་ཆེ་བའི་ཐད་ནས་རྒྱ་བའི་
བྱིར་ཞེས་དོགས་པ་བཞོད་ནས། དེ་ནི་རི་མོར་བྲིས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ཉི་མ་
རིང་ཡང་རུང་སྒྱུར་ཡང་རུང་བྲིམ་བྱག་བྱག་སྟོད་པར་མཉམ་སྟེ། ས་འཇུག་ལའི་རིགས་པས་ཤེས་པོ་
ཞེས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་ད་དུང་དོགས་པ་ལྷག་མ་ཅན་གྱི་ཆེག་ཡིན་ཏེ། སྟོར་བཤོད་
མཐར་ཐུག་གི་ཉིན་དང་བྱང་བཤོད་མཐར་ཐུག་གི་ཉིན་ལ་བྱས་རིང་སྒྱུར་གི་བྱང་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་

ཡོད་ན་དེ་གཉིས་ཁྱིམ་དྲུག་དྲུག་སྟོང་པར་མཉམ་པར་འགལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོགས་པ་ད་དུང་སྤང་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་འགལ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱང་བསྟོན་གྱི་
 མགོ་བརྩམས་པ་ནས་ཉི་མ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཉིན་རེ་བཞིན་ཉི་མ་སྟོང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་
 རེ་མཐོང་འཛེགས་ནས་བསྟོན་པས་ཉིན་རེ་བཞིན་འགྲོས་རེ་བྱལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཉིན་རེ་རིང་
 དུ་འགྱུར་ཞིང་ཉིན་གྱི་དུས་ཤིན་ཏུ་རིང་ཡང་ཉི་མ་འགྲོས་ཤིན་ཏུ་བྱལ་བས་ཁྱིམ་དྲུག་ལས་སྟག་པ་
 མ་ཆོད་པ་ཡིན་ལ། ལྟོར་བསྟོན་གྱི་མགོ་བརྩམས་ནས་ཉིན་རེ་བཞིན་ཉི་མ་ལྟོར་འཇུག་པ་དང་འབྲ་
 བར་སྤར་དུ་ཡང་རེ་དམའ་རེ་དམའ་འབབ་པས་ཉིན་རེ་བཞིན་འགྲོས་རེ་མཁྱོགས་སུ་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་ཉིན་རེ་སྤར་དུ་འགྱུར་ལ། ཉིན་གྱི་དུས་ཤིན་ཏུ་སྤར་ཡང་ཉི་མ་འགྲོས་ཤིན་ཏུ་མཁྱོགས་པས་
 ཁྱིམ་དྲུག་སྟོང་རུས་པ་ཡིན་ཞིང་། བྱེན་ལ་འཛེགས་པ་དང་སྤར་དུ་འབབ་པ་ལ་མཁྱོགས་བྱལ་གྱི་
 བྱང་པར་ཆེན་པོ་འོང་བ་ནི་བ་ལང་རྩེ་ཡན་ཆད་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་པར་བྱལ་བ་ཡིན་ནོ།།

སྟོན་བྱང་གི་བསྟོན་པ་ལ་ཉི་མ་མཐོ་དམའི་རིམ་པ་རེ་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་བྱང་བསྟོན་གྱི་
 ཁྱིམ་དྲུག་རིམ་གྱིས་མཐོ་བ་དང་ལྟོར་བསྟོན་གྱི་ཁྱིམ་དྲུག་རིམ་གྱིས་དམའ་བས་གནས་པ་དང་།
 དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་སྐར་མ་ལའང་མཐོ་དམའི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་རེས་པར་འདོད་དགོས་
 ལོ། །ཉི་མ་ལྟོར་བསྟོན་མཐར་ཐུག་གི་ཆེ་ཉི་མ་གང་དུ་སྟེབ་པའི་ཐད་ན་དེའི་ཐོབ་སྐལ་གྱི་སྟོན་སྐར་དེ་
 དང་དེ་ཡོད་མི་དགོས་ན། དེའི་ཆེ་ཉི་མ་ལྟོར་བསྟོན་མཐར་ཐུག་གི་ཁྱིམ་གྱི་གཞི་ལའང་གནས་མི་
 དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་གཉིས་མི་འགལ་ན་ཁྱིམ་དེ་དང་དེ་སྐར་མ་དེ་དང་དེའི་ཡུལ་གྱི་ཁྱོན་
 ལ་འཛོག་པ་ཤིན་ཏུ་འགལ་ལོ། །སྟོན་བྱང་བསྟོན་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཆེ་བསིལ་རི་དང་མེ་རི་ལ་ཉི་མའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་དང་གཏུང་བྱེད་གང་རེག་པ་ཡིན་ལ་སོགས་པ་ནི་འོག་ཏུ་དཔྱད་པར་འགྱུར་རོ།།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞན་ཡང་འདི་དག་ལ་ཐ་མལ་པའི་མིག་གིས་མཐོང་བ་དང་རིགས་པས་
 དཔྱད་པས་འགལ་བ་ལྟར་སྤང་ཡང་མི་བདེན་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། རྒྱ་མཆན་ཤིན་ཏུ་སྟོག་ཏུ་
 གྱུར་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དགུན་ཉི་ལྗོག་པའི་དུས་སུ་མི་པལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉི་མ་ཆང་དུ་སྟོན་པ་
 ཡུན་རིང་སྤང་ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་དུ། རང་རེས་མཐོང་བ་ལ་ཡང་རིང་ཤོས་གཅིག་ལ་ཞག་བརྒྱད།
 ཡང་དྲུག་བྱས་པ། བཞི་བྱས་པ། གསུམ་བྱས་པའི་གིབ་སོ་མི་འགྱུར་བ་བྱུང་ལ། པལ་ཆེ་བ་ཞག་

དུ་མི་སྡོད་པ་དེ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། དེ་འབྲ་རིགས་པས་བརྟགས་ན་འོང་ས་མེད་ཅིང་། ལུང་ནས་བཤད་པ་མེད་ཀྱང་ངོ་བོ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རིགས་པས་གནོད་ཅིང་ལུང་ལས་བཤད་པ་མེད་ཀྱང་མངོན་སུམ་ཆད་མས་བྱུང་བར་འདོད་པ་ལས་ཐ་ཆད་པ་སུ་ཞིག་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དེ། རང་ཉིད་རང་གིས་སུན་འབྲིན་པར་བྱེད་པའི་གཏམ་སོ། །འདི་འབྲ་སྤྲུ་དགོས་པ་འབྱུང་བ་སོགས་ནི་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་འཆད་ཚུལ་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་སྔ་ཆོད་གྱི་མོས་མཁོས་ཅན་གྱིས་རྣམ་གཞག་རང་གར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་སློབ་དཔོན་ཨ་བླུས་དུས་འཁོར་ལ་འཇུག་པ་ལས། དེ་བས་ན་བྱུང་བའི་མཐའི་ལམ་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་རིམ་པ་འདི་དག་གོ། །ས་གཞི་མཉམ་པོ་ལ་ཁྱུ་ཁང་གི་ཆད་གྱི་མཐུལ་གྱི་དབྱས་སུ་བརྟགས་པའི་མཐོ་གང་གི་ཆད་གྱི་ཤིང་གི་གྲིབ་མ། སྤྱོད་ཅེ་ཁའི་བྱི་རོལ་ནས་རིམ་གྱིས་བསྐྱམ་པ་ན། གང་གི་ཆེ་མཐུལ་གྱི་མཐའི་རེ་ཁའི་དབྱས་སུ་ཞུགས་པ་དེའི་ཆེ་གནས་དེར་བྱ་རོག་གི་རྗེས་གྱི་མཆན་མ་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་བྱུང་གྱི་ཕྱོགས་སོ། །བྱི་རོལ་མཐུལ་གྱི་དབྱས་ནས་རིམ་གྱིས་བརྒྱུང་བ་ན། གང་གི་ཆེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤར་བཞིན་དུ་མཆན་མ་སྟེ། དེ་ཉིད་འར་གྱི་ཕྱོགས་སོ། །འདིར་མཆན་མ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སྦྱད་པ་བཟུང་སྟེ། མཆན་མ་གཞན་གྱི་མདུན་ནས་མཐུལ་ཐོང་ལེ་སྒོར་གྱིས་བྱ་ཞིང་། མཆན་མ་གཞན་གྱི་སྟེང་དུ་སྦྱད་པ་བཟུང་ནས་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པས་རི་ལྟར་ཉའི་རྣམ་པར་འགྱུར་རོ། །མཐུལ་གཉིས་པོ་འདི་དག་གི་དབྱས་གྱི་ཉའི་རྣམ་པའི་ཁའི་དབྱས་ནི་སྟོ་ཕྱོགས་སོ། །མཐུག་མའི་དབྱས་ནི་བྱང་ཕྱོགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕྱོགས་གཏན་ལ་པབ་ནས་མཐུལ་གཉིས་པོ་དབྱི་བར་བྱའོ། །བྱང་དུ་བཟོད་པའི་ཉི་མ་ལས་གོང་གི་ཉི་མ་བཅུ་པ་ནས་བརྩམས་ནས་ཉི་མའི་གྲང་ལ་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཐོག་མའི་མཐུལ་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་གྱི་མཐའི་རེ་ཁའི་དབྱས་ནས་མཐུལ་གྱི་ནང་དུ་ཉིན་མོ་གང་ལ་གྲིབ་མ་འཇུག་པ་དེ་ཉི་མ་བྱང་དུ་བཟོད་པའི་འཕོ་བའི་ཉིན་མོའོ། །དེའི་གཟུང་དང་དེའི་ཆེས་དང་དེའི་སྒྲོར་བ་དང་དེའི་བྱེད་པས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་ནས་བརྟགས་ན་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་གྱི། བོད་གྱི་ཞིང་པ་རང་ག་བ་དག་གི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཏེ། རི་མཐོན་པོ་དག་གི་སྤག་ན་གནས་པའི་ཡུལ་རྣམས་གྱི་ཉི་མ་འཆར་སའི་རི་ལ་ཐུར་ཤིང་གི་

དོད་བྱས་ནས་བརྟགས་ཀྱང་གི་བ་མའི་འཕེལ་འགྲིལ་ལྟ་མོ་དག་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། རི་ལ་
 བྱར་ཤིང་བཅོལ་ནས་སྤྱོད་ཁང་པའི་བྱ་གཞི་ཉི་མ་ལ་བརྟགས་པས་གི་བ་མ་འབྱུག་པར་མ་ཤེས་པར་
 རྒྱན་པོ་དག་གིས་ཉི་མ་ཆང་དུ་སྒྲོད་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་ཡང་། བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཉི་
 མའི་དགོང་ལ་བྱར་ཤིང་གིས་བརྟགས་པ་ན་གི་བ་མ་རེ་ཁའི་དབྱུས་ལས་ནང་དུ་འཇུག་པ་སོགས་
 གི་འཕེལ་འགྲིལ་ཉིན་རེ་བཞིན་བྱེད་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལྟར་གི་བ་མ་རིང་བྱང་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཉིན་
 གཅིག་ཀྱང་སྒྲོད་པ་མི་སྲིད་པས། འཕགས་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་དག་ལ་
 གཏན་ནས་མ་གྲགས་པའི་བོད་ཀྱི་ཞིང་པའི་ཐ་སྙད་ཉི་མ་ཆང་དུ་སྒྲོད་པ་ཡུན་རིང་བྱང་ལ་སོགས་
 པའི་རྣམ་གཞག་གིས་རང་ཉིད་ཀྱང་དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་གོ་བར་མི་བྱའོ། །སྤྱོད་པས་ཆོག་གོ།

གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་སྤྱི་ཡགས་ཀྱི་གོ་ལའི་རྒྱ་ཆད་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི་ལས།
 དང་པོ་གོ་ལ་སྤྱིའི་རྒྱ་ཆད་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་སོ་སོའི་སྟེང་དུ་བྲིམ་གྱི་
 འཁོར་ལོ་འཁོར་ཚུལ་བཤད་ནས། ད་ནི་སྤྱིང་བཅུ་གཉིས་པའི་འཛིག་རྟེན་སྤྱིའི་ཡགས་ཀྱི་གོ་ལའི་
 རྒྱ་གསུངས་པ་ཞེས་མཆམས་སྦྱར་རྟེ། མེ་ནས་ཞེས་སོགས་འཆད་པ་ནི། འདྲིར་སྟོ་མའི་དགྱིལ་
 འཁོར་གྱི་ནང་མཐའི་སྟེང་གི་མཆམས་ནས་བྱང་ཁ་བ་ཅན་ཆེན་པོའི་སྟེང་གི་མཆམས་སུ་གོ་ལའི་
 སྟོ་བྱང་གི་ཐད་ཀར་རྒྱ་ཆད་དཔག་ཆད་སྟོང་ཐག་བདུན་ཅུ་ཅ་ལྟོ་ཅེས་པས་བ་ལྟོའི་རྒྱ་མཆོའི་
 རྩྱགས་གཅིག་གི་ཁ་ཞིང་དཔག་ཆད་སྟོང་ཐག་ལྔ་བཅུ་དང་། སའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་དཔག་ཆད་
 སྟོང་ཐག་ཉི་ལྔ་ཅ་ལྔ་སྟེ། དེ་གཉིས་བསྒྲམས་པས་བདུན་ཅུ་ཅ་ལྟོའོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་ཉི་བྲིམ་
 རྒྱ་སྐར་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་བཅས་པ་གང་དུ་འཁོར་བའི་གནས་ནས་མཁའི་ཁྲིན་གྱི་རྒྱ་ཆད་ཀྱང་ཡིན་
 ལ། ཉི་མ་བྲིམ་སོ་སོ་ལ་སྟོད་པའི་སྟོ་ནས་བྱང་གི་མཐའ་དང་སྟོའི་མཐའ་ཇི་ཅམ་ཞིག་གི་བར་དུ་འགྲོ་
 བའི་སྟོ་བྱང་གི་རྒྱ་ཆད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ། ཤར་དང་རུབ་ཅེས་པ་
 ཤར་ཡུས་འཕགས་པོ་དང་རུབ་པ་ལང་སྟོད་ལ་བྱས་ནས་བྱང་སྤྱི་མི་སྟན་ཁ་བསྐངས་རྟེ། སྤྱིང་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐད་དུ་སྟོ་བྱང་གི་ཆད་དེ་ལྟར་འཁོར་བ་ནས་ཉི་ཞེས་ཁ་ཅིག་འཆད་དོ། །

འོན་ཀྱང་ཤར་དང་རུབ་འཁོར་བ་ནས་ཉི། ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་སྟོ་བྱང་མ་སྟོས་པ་ནི་གོང་
 དུ་སྟོ་མེ་རི་དང་བྱང་བསིལ་རི་ལ་བཤད་པ་དེ་ལ་སྟོས་པའི་ཤར་རུབ་ཡིན་པས་འདྲིར་སྟོ་བྱང་མ་

སྒྲོས་པ་ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས། སྒྲིང་བཅུ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ཐད་དུ་ཡང་སྟོ་བྱང་ལ་དབག་ཆད་
 སྟོང་ཐག་བདུན་ཅུ་ཅ་ལྔ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤར་དང་བྱ་བ་ཀྱི་རྒྱ་ཆད་ལ་ཡང་དབག་ཆད་སྟོང་ཐག་
 བདུན་ཅུ་ཅ་ལྔ་འཁོར་བ་ནས་ཉེ་ཞེས་བཤད་པར་བྱ་ཞིང་། གསལ་བར་མེད་ལྟ་ལྟ་པ་ལས་བརྗོད་པར་
 བྱའོ་ཞེས་བ་ནི་འགྲུར་འདི་ལ་ཆད་པས། ད་ལྟའི་རྒྱུད་འགྲུར་མངས་ཀྱི་ཆོག་གས་བཅད་བརྒྱ་དགུ་
 བཅུ་པ་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་ཆོག་གས་བཅད་འགྲེལ་བར་གཉིས་འབྱུང་བ་བསྟན་པ་ལྟར་ན་བརྒྱ་གོ་གཉིས་
 པ་ལས་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་འཆད་དོ།

གཉིས་པ་དེའི་དབྱས་ནས་སྟོ་བྱང་དུ་བཟོད་པའི་ཆད་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ལ། དབྱས་
 སུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་སྒྲིང་རེ་རེ་ཞིང་རང་རང་གི་ཐད་ཀྱི་གོ་ལའི་རྒྱ་ཆད་བཤད་མ་ཐག་པ་དེའི་
 བྱེད་དབག་ཆད་སྟོང་ཐག་སུམ་ཅུ་ཅ་བྱེད་དང་བརྒྱད་བརྒྱད་གཡས་གཡོན་དུ་བཞག་པའི་དབྱས་
 སུ་ཉིན་མཆན་མཉམ་པ་སྟེ། སྒྲིང་རེར་ལོ་རེ་ལ་སྟོན་མཉམ་ཉིན་མཆན་གཅིག་དང་དབྱེད་མཉམ་
 ཉིན་མཆན་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པའོ་ཞེས་བསྟན་པས། སྒྲིང་རེར་ལོ་རེ་ལ་སྟོར་བཟོད་མཐར་ཐུག་དང་
 བྱང་བཟོད་མཐར་ཐུག་ཀྱང་ཉིན་མོ་རེ་རེར་གོ་བྱས་སོ། །ཕྱི་ནས་སོགས་ཤེས་སྒྲ་ལ། ཉིན་མཆན་
 མཉམ་པའི་གོ་ལའི་དབྱས་དེ་ནས་ཉི་མ་ཁ་ཤར་ལ་བལྟས་པའི་གཡས་དང་ཅེས་པ་ཉི་མ་ཉིན་
 མཆན་མཉམ་པའི་གནས་དེ་ནས་སྟོར་བཟོད་མཐར་ཐུག་པར་སྟོ་ཕྱགས་སུ་རིམ་གྱིས་འགོ་བ་ལ་
 བྲིམ་གསུམ། དེ་ནས་བྱང་བཟོད་ཀྱི་མགོ་བཙུམས་ཉེ་རིམ་གྱིས་བྱང་དུ་འོངས་པས་ཉིན་མཆན་
 མཉམ་པའི་གནས་དེར་སླེབ་ཀྱི་བར་ལ་བྲིམ་གསུམ་སྟེ་སྒང་ལ་སོགས་པ་བྲིམ་བྱུག་དང་། ཉིན་
 མཆན་མཉམ་པའི་གནས་དེ་ནི་གཡས་མིན་དག་ནི་སྟེ་བྱང་དུ་རིམ་གྱིས་བཟོད་པས་བྱང་བཟོད་
 མཐར་ཐུག་གི་བར་ལ་བྲིམ་གསུམ། དེ་ནས་སྟོར་བཟོད་ཀྱི་མགོ་བཙུམས་ཉེ་རྒྱུར་འོངས་པས་ཉིན་
 མཆན་མཉམ་པའི་གནས་དེར་སླེབ་ཀྱི་བར་ལ་བྲིམ་གསུམ་སྟེ་ལྷག་ལ་སོགས་པ་བྲིམ་བྱུག་ལ་
 རྒྱུའོ། ཉིན་དང་མཆན་པོ་རྒྱ་སྐར་དབྱེ་བ་ཞེས་སོགས་ནི་བཟོད་པ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་བྲིམ་ཞག་གི་
 བྲངས་བརྒྱབ་བརྒྱད་ཅུ་རེའི་དོན་ནོ།

གསུམ་པ་བཟོད་པ་གཉིས་ལ་གྱི་ལ་ཤའི་དུམ་བྱར་ཉིན་མཆན་འཕེལ་འགྲེལ་དུ་འགྲུར་ཚུལ་
 བཤད་པ་ནི། ཉི་མ་རི་བོང་ཅན་ཞེས་སོགས་ཅ་འགྲེལ་གྱི་དོན་ལ། ཉི་མ་ཅེས་པ་ཉི་མའི་ཆ་ཉིན་མོ་

དང་། རི་བོང་ཅན་ཅེས་པ་རྒྱ་བའི་ཆ་མཚན་མོ་སྟེ། རྟོར་བཤོད་ཀྱི་ཁྱིམ་རྒྱ་དྲུག་རྫོགས་པའི་ཉིན་
མཚན་ཐ་མ་ལ་ཉིན་མོ་རྩ་ཆོད་བཅུས་རིང་ཞིང་མཚན་མོ་རྩ་ཆོད་བཅུས་སྤང་བ་དང་བྱང་བཤོད་ལ་
དེ་ལས་ལྷོག་པའི་དོན་ཏེ། རྩ་ཆོད་བཅུས་ཞེས་པ་ཞིབ་ཏུ་བཅིས་ན་རྩ་ཆོད་རྩ་སྤང་བརྒྱད་དབུགས་
གཉིས་སྤང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

བཞི་པ་དེ་དང་སྤྱིར་འདིའི་དུམ་བུ་གཞན་གྱི་འཕེལ་འགྲིལ་མི་འབྲ་བའི་བྱང་པར་བཤད་པ་
ནི། རོ་ན་སྤྱིར་འདི་ཉིད་ཀྱི་སའི་དུམ་བུ་ཐམས་ཅད་དུ་འཕེལ་འགྲིལ་དེ་ལྟར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། སྤྱིར་
འདིར་གྱི་ལ་ཤའི་དུམ་བུ་ལ་ཞེས་སོགས་ཏེ། གྲིབ་མའི་དབང་གིས་ཞེས་པའི་དོན་ཉི་མ་ལྷན་པོ་ལ་
ཉི་བ་ན་ཉིན་མཚན་འཕེལ་འགྲིལ་ཆེ་ཞིང་རིང་བ་ན་འཕེལ་འགྲིལ་རྒྱུར་བའི་ཕྱིར་ལྷན་པོའི་གྲིབ་མའི་
དབང་གིས་ཞེས་ཁ་ཅིག་འཆད་མོད་ཀྱང་། གྲིབ་མའི་ངེས་པའི་དབང་གིས་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། སྤྱར་
ཤིང་གི་གྲིབ་མས་ཉིན་མཚན་འཕེལ་འགྲིལ་གྱི་ཆ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་ལྷན་པོའི་གྲིབ་མ་
སྤྱིར་འདིར་འོང་ས་ག་ལ་ཡོད། དེ་ཡང་སྤྱིར་འདིར་ཤར་བྱུ་བ་ཏུ་ཐེག་གིས་ཆ་མཉམ་པོ་དྲུག་ཏུ་བྱེ་
བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཆ་གང་ན་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་འཕགས་ཡུལ་ཡོད་པའི་དུམ་བུ་ལ་འཕགས་པའི་
ཡུལ་གྱི་དུམ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དུམ་བུ་གང་ན་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་བོད་ཡོད་པ་ལ་བོད་ཀྱི་དུམ་བུ་
ཞེས་སོགས་སྟུལ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། བོད་དང་མི་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་དང་དེ་དག་ཀྱང་
སའི་དུམ་བུ་དེ་དང་དེའི་ནང་ན་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་འབྲ་ཡང་། ཡུལ་དེ་དག་འགའ་ཞིག་ནི་རང་གི་སའི་
དུམ་བུ་དེའི་རྒྱུ་གྱི་ཆ་ལ་གནས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ནི་རང་གི་སའི་དུམ་བུ་དེའི་ཤར་གྱི་ཆ་དང་།
འགའ་ཞིག་ནི་དབུས་ཀྱི་ཆ་ལ་གནས་པ་སོགས་སྣ་ཆོགས་ཡོད་པས་བོད་དང་མི་དང་རྒྱ་ནག་
སོགས་ལྟ་བུར་ཐད་མཉམ་ལ་ཡོད་མི་དགོས་ཀྱི། དུམ་བུ་དེ་དང་དེ་ན་ཡོད་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོས་
མཚོན་ནས་དུམ་བུ་དེ་དང་དེའི་མིང་གི་ཐ་སྙད་བྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་ནག་བོད་ཀྱི་
བྱང་ན་ཡོད་མེད་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་སོགས་དང་། དེ་ལ་ལན་འདེབས་རྩུལ་གཞན་གྱིས་སྤྲས་
པ་སོགས་ནི་སྤྱིར་བོ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དེའི་དབང་གིས་ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ལ་དུས་འཁོར་རྩུལ་སོགས་བཤད་པ་ལ་
དྲུག་ །སྟེང་དུ་ཉི་ཁྱིམ་འཁོར་བའི་དབང་གིས་སྤྱིར་བཅུ་གཉིས་ལ་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་གཉིས་དང་

བཟོད་པ་གཉིས་འཁོར་ཚུལ། བཟོད་པ་གཉིས་ལ་ཉི་མ་སྟེང་དུ་འགྲོ་བ་མཐོ་དམའི་ཆད་དང་ཉིན་
 ཞག་རེ་ལ་ཐད་ཀར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་ཆད། སྤྱིང་འདྲིར་ཉི་མ་བྲིས་གཅིག་ལ་གནས་པའི་རིང་ལ་སྤྱིང་
 བཅུ་གཉིས་སུ་དུས་དྲུག་དང་ཆེ་བ་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཆང་བར་འཁོར་ཚུལ། དུས་བྱ་བཅུ་གཉིས་
 ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་གང་དུ་འཁོར་བ་ལྟུན་པོའི་གནས་བསྟན་པ། ལྟུན་པོའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་
 ཉི་མ་འཁོར་བའི་ཆད་བསྟན་པ། འཁོར་བའི་ཆེ་གྱི་ལ་འདའི་དུས་བྱར་དུས་སྟོར་འཆར་ཚུལ་སོ། །དང་
 སོ་ལ་གཉིས་ལས། ཉིན་མཆན་མཉམ་པ་འཁོར་ཚུལ་ནི། ད་ནི་སྟེང་དུ་ཉི་མ་འཁོར་བའི་དབང་གིས་
 ཞེས་སོགས་ཏེ། སྤྱིང་བཅུ་གཉིས་སུ་བྲིས་སོ་སོ་ལ་ཉི་མ་གནས་པའི་དབང་གིས་སྟོན་མཉམ་བཅུ་
 གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་འཁོར་བ་དང་དབྱིད་མཉམ་བཅུ་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་འཁོར་ཞིང་། དེ་ཡང་སྤྱིང་
 གང་དུ་སྟོན་མཉམ་བྱུང་བའི་ཉིན་ཞག་ལ་དེ་ནས་སྤྱིང་བདུན་པ་ལ་དབྱིད་མཉམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་
 གྱི་སྟེ་གོ་སྒྲུབ། ས་ཞེས་པ་ལུང་གི་ཆེ་གྱི་ཆེ་པ་ལ་ནི། མ་ཟུན་ཞེས་ཐོབ་པ་ལ་མ་རྟོ་ཞེས་སྒྲ་ཉམས་
 བར་བྱས་པ་ནི་སྒྲ་བ་དང་མི་མཐུན་ཡང་རྒྱལ་བའི་ལུང་གི་ཆེ་གྱི་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་པའི་དོན་ཏོ། །

དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ས་དུས་བྱ་བཅུ་གཉིས་སུ་ལུག་ལ་སོགས་པའི་བྲིས་བཅུ་གཉིས་
 གྱི་དབང་གིས་ཉི་མ་འཆར་བ་དང་རུབ་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་སྤྱིང་རེ་རེར་ཡང་རིམ་གྱིས་རྒྱ་བ་
 བཅུ་གཉིས་དང་དུས་དྲུག་དུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་བཟོད་པ་གཉིས་འཁོར་ཚུལ་ནི། ད་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། སྤྱིང་འདྲི་ནས་བརྩམས་
 ནས་གཡས་སྟོར་གྱིས་བྱང་བཟོད་འཁོར་ཚུལ་ནི་སྤྱིང་འདྲིར་ཉི་མ་ཚུ་སྟོན་གྱི་བྲིས་ལ་གནས་
 པའི་རྒྱ་བ་ལ་བྱང་བཟོད་མཐར་ཐུག་དང་། དེའི་རྒྱ་བ་རྗེས་མ་ལ་སྟོན་སྤྱིང་རུབ་མར་ཉི་མ་བྱས་
 པའི་བྲིས་ལ་གནས་པས་བྱང་བཟོད་མཐར་ཐུག་པར་ཤེས་ཏེ། གཡས་སྟོར་དུ་འཁོར་བའི་མགོ་
 སྤྱིང་འདྲི་ནས་བརྩམས་ནས་འཆད་པ་ནི་འདྲིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་
 བསྟན་ནས་ཆོས་འཁོར་བསྟོར་བས་སྤྱིང་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་
 སོ། །སྤྱིང་རེ་རེར་ཡང་ལོ་གཅིག་ལ་བྱང་བཟོད་ཀྱི་རྗེས་ལ་སྟོར་བཟོད་འབྱུང་བ་བྲིས་ཀྱི་དབྱེ་
 བས་སྤྱིང་བཅུ་གཉིས་ལ་གཡས་སྟོར་དུ་འཁོར་ཚུལ་ཀྱང་འབྲེལ་བས་འཆད་པ་ནི། ལྟུན་པོའི་སྟོ་

1 ཞོལ། ཤོག ༩༩ན ན ༤། གཙོང་། ཤོག ༣༠ན བ ༡ ཐུག་པར་སོགས་ཏེ།

ཞེས་སོགས་ཏེ་གོ་སྤོམ་ཏོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཉི་མ་སྟེང་དུ་འགྲོ་བའི་ཆད་བཤད་པ་ནི། ད་ནི་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཞེས་སོགས་ཏེ། སྤྱིང་བདུན་མཆོ་བདུན་རི་བདུན་གྱི་ནང་ནས་འདིར་སྤྱིང་བདུན་པའི་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་སྟེང་དུ་ཉི་མ་མཐོ་དམའི་ཆད་རྩི་ཅམ་འགྲོ་བ་ནི། བྱང་བསྟོད་མཐར་ཐུག་གི་མཐའ་དང་ལྟོར་བསྟོད་ཚུལ་པའི་དང་པོའི་ཉིན་ཞག་ལ་ཉི་མའི་གཏུང་བྱེད་དག་ཀྱང་ས་ལས་དཔག་ཆད་སྟོང་ཐག་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་རྩ་གཉི་གྲངས་ནི་སྟེང་དུ་འཕགས་ལ། དེ་ཡང་སྤྱིང་རང་རང་གི་དུས་བྱར་ལྟ་སྤྱིང་དུ་ཀུན་ཏེ་དང་བདེན་བྲལ་དུ་སེང་གོ་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་ལྟོར་བསྟོད་པའི་འཕོ་བ་དང་པོའི་ཉིན་ཞག་ལ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུས་བྱ་བཅུ་གཉིས་པ་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་འགྲོ་བ་དང་པོའི་ཉིན་ཞག་དེ་ནས་བརྒྱུ་ཏེ་གཡས་སྤྱོད་ལས་སྟོན་པ་ལ་ཡང་དཔག་ཆད་ཀྱི་གྲངས་སྟེང་བཤད་པ་དེ་ལས་ཟད་པ་ལས་མི་བར་འགྱུར་ཏེ། མི་ཡི་བདག་པོ་ཞེས་བོད་པ་ནས་ཉི་མའི་གཏུང་བར་བྱེད་པ་ནི་བྱང་བསྟོད་ཚུལ་པའི་ཉིན་ཞག་དང་པོ་ལ་སའི་སྟེང་དུ་དཔག་ཆད་སྟོང་ཐག་བདུན་ཅུ་ཅ་ལྷ་འཕགས་པར་རིག་པར་བྱའོ།

སྤྱིང་རང་རང་གི་སྟེང་གི་ཁྱིམ་རྩ་གཡས་དང་ཁྱིམ་རྩ་གཡོན་དུ་བྱས་པའི་དབུས་ལས་ཉིན་མཆན་མཉམ་པའི་གོ་ལའི་རི་མོར་འགྱུར་ཏེ། ཉི་མ་དེ་ལ་གནས་པ་ན་སྟོང་ཐག་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་གཅིག་མདའ་ནི་སྟེ་ལྷ་བརྒྱ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ་གཏུང་བྱེད་དང་སའི་བར་གྱི་དཔག་ཆད་ཀྱི་ཆད་དོ། ཉིན་མཆན་མཉམ་པའི་གོ་ལའི་རི་མོ་དེ་ལས་གང་ཞིག་ཉི་མའི་ས་ལས་སྟེང་དུ་འཕགས་པའི་དཔག་ཆད་ཀྱི་གྲངས་བྱང་བསྟོད་ལ་འཕེལ་བ་དང་ལྟོར་བསྟོད་ལ་འགྲིལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་མཁའ་མཁའ་ཞེས་སོགས་ཏེ་དཔག་ཆད་སྟོང་ཐག་བྱེད་དང་རྩ་གཉི་གྲངས་ཀོ། དེ་ཡང་རི་རབ་ཀྱི་དཔངས་ཆད་དཔག་ཆད་འབྲས་ཡིན་ཞིང་བྱང་བསྟོད་མཐར་ཐུག་གི་ཉིན་ཉི་མ་རི་རབ་ཀྱི་རྩ་དང་མཉམ་ལ། དེའི་ཆོ་གཏུང་བྱེད་ཀྱི་སྟེ་མོ་ནས་སའི་བར་ལ་དཔག་ཆད་སྟོང་ཐག་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་རྩ་བཤད་པའི་བྱིར་གཏུང་བྱེད་ཀྱི་ཅ་བ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཐུག་མཆམས་ནས་སྟེང་ལ་འབབ་པའི་ཅེ་མའི་བར་གྱི་དཔངས་ཆད་ནི་སྟོང་ཐག་བཅུ་བཞིའོ།

༩ གཉིས་པ་ཉིན་ཞག་དེ་ལ་ཐད་ཀར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་ཆད་ནི། ད་ནི་དུས་བྱ་བཅུ་གཉིས་ལ་

ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་སྟོར་བཞེད་པ་ལ་གནས་པའི་ཉི་མ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དང་པོའི་བར་རྒྱ་
 མཆོའི་མཐའ་མཆམས་སུ་འགྲོ་བར་བྱེད་དོ། །ཅེས་དང་། བྱང་བཞེད་མཐར་ཐུག་ལ་གངས་རིའི་
 བར་དུ་འགྲོ་བར་བཤད་པ་འདི་ལ། མཁས་པ་དག་གི་བཞེད་པས། ཉི་མའི་གདུང་བར་བྱེད་པ་ནི་
 རྩེད་དུ་སྟོར་ཐུག་བདུན་ཅུ་ཙུམ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གོང་དུ་བཤད་པ་འདིས་མཆོན་
 བས་སྟོར་བཞེད་བྱང་བཞེད་མཐར་ཐུག་གི་དུས་ན་རྟ་གདོང་གི་མེ་དང་ལྷན་པོའི་རྩ་ལ་རེག་པར་
 བཤད་པའང་གདུང་བྱེད་ཡིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ཏེ། གལ་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་རེག་
 པ་ཡིན་ན་ད་ལྟ་བྱང་བཞེད་མཐར་ཐུག་དུས་ན་འཁོར་ཉི་མ་བོད་གྱི་ཐད་ཀ་བས་བྱང་དུ་མི་འགྲོ་སྟེ། དེ་
 དུས་སྐར་མ་ལ་བརྟགས་པ་ན་ད་དུང་གི་བ་མ་ཅུང་ཟད་བྱང་དུ་ལས་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོ་ཕྱོགས་
 མེ་རི་ནི་ལྷགས་རི་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱི་རོལ་ན་སྐར་མ་མེད་པར་མངོན་པ་ནས་བཤད་ཅིང་། ད་ལྟ་སྟོར་
 བཞེད་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱི་རོལ་ན་སྐར་མ་འདུག་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུབ་ཅིང་། འོད་ཟེར་གྱིས་
 རེག་པ་ལ་བྱས་ན་རྟ་ཅང་ཐལ་བར་འཁྱུར་རོ་ཞེས་འཆད་དོ། །རྟ་ཅང་ཐལ་བའི་དོན་ཡང་ཉི་མའི་
 འོད་ཟེར་གྱིས་ནི་སྟོར་བཞེད་མཐར་ཐུག་གི་ཆེ་ཡང་མེ་རི་ལ་རེག་པ་དང་། བྱང་བཞེད་མཐར་ཐུག་
 གི་ཆེ་ཡང་གངས་རི་ལ་རེག་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་དུ་བསམས་སོ། །

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉི་མའི་གདུང་བྱེད་མེ་རི་དང་གངས་རི་བར་དུ་འགྲོ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་
 དེ་བར་དུ་མི་འགྲོ་བར་འདོད་པ་ནི་སྟོར་བཞེད་པ་ལ་གནས་པའི་ཉི་མ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དང་
 པོའི་བར་ཞེས་སོགས་དང་། མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཆམས་དེ་ནས་ཀྱི་ལ་ཤའི་བྱང་དུ་འགྲོ་སྟེ་
 གངས་ཀྱི་རི་ལ་བྱང་གི་ལས་དུ་ཡང་ཞེས་སོགས་གྱི་གཞུང་འདི་དག་གིས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 རྩོན་བརྗོད་ནས་ཉི་མའི་གདུང་བྱེད་འོག་ཏུ་ས་ལ་འབབ་གྱི་ཐད་ཀར་མི་འགྲོ་འོ་ཞེས་དམ་འཆའ་བ་
 ཅམ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱེད་གྱི། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཅིའང་མི་སྤྲུལ། སྤྲུལ་སྤྲུལ་བཞོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་
 གཞོད་བྱེད་དེ་དག་ལ་ཡང་ལན་སྤྲུལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དཔྱད་པ་དེ་ཅམ་ཞིག་གིས་ད་
 དུང་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་གཏིང་ཕྱིན་པར་མ་མཐོང་བས་འདི་ལྟར་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། བྱེད་བཅས་
 མིག་སྒྲུ་རྒྱས་ཐོབ་ཅེས་སོགས་ཅ་འགྲེལ་གྱིས་མེ་རི་དང་གངས་རིའི་བར་གྱི་ཐད་ཀའི་རྒྱ་ཆད་
 དཔག་ཆད་སྟོར་ཐུག་བདུན་ཅུ་ཙུམ་ལ་ཉིན་ཞག་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་ཙུམ་བྱེད་དང་གསུམ་གྱིས་བཞོས་

པའི་རྟེན་ལོར་ནི་སྟོར་བཤོད་ཀྱི་ཉིན་ཞག་རེ་ལ་བྱང་དུ་ཆད་རིམ་རེ་དོར་ནས་སྟོར་འགོ་བའི་ཆད་
དང་། བྱང་བཤོད་ཀྱི་ཉིན་ཞག་རེ་ལ་སྟོར་འདོར་བ་དང་། བྱང་དུ་བཤོད་པའི་ཆད་ཡིན་པར་བསྟན་
ཅིང་། ལོ་གཅིག་གི་བཤོད་པ་གཉིས་ལ་ཉིན་ཞག་སྟུང་བརྒྱ་ཅུ་ཙམ་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་བཤོས་པའི་རྟེན་ལོར་ལ་ནི། དཔག་ཆད་བཞི་བརྒྱ་དང་བཅུ། རྒྱུ་གསལ་གསུམ།
གཞུ་འདོམ་སྟོར་བརྒྱ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙམ་གཅིག །སོར་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཉིས་ནས་གཉིས་ཤིག་བྱག་སྟེ་ཆེ་
བྱག་སྟེ་ཆེ་གཉིས་སྟེ་མོ་བྱག་སྟེ་རབ་བྱག །དེའི་དོན་སྟུང་ཆ་ཉེར་བྱག་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། སྟོར་བཤོད་
ཀྱི་ཉིན་ཞག་རེ་ལ་ཆད་དེ་ཙམ་རེ་ཉི་མ་སྟོར་འགོ་ཞིང་། བྱང་བཤོད་ཀྱི་ཉིན་ཞག་རེ་ལ་ཉི་མ་དེ་ཙམ་
རེས་བྱང་དུ་འགོ་བཤོ། །དོན་འདི་ཉིད་ནི་འཆད་པ་སོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁམས་ལཱེ་པའི་འདོད་
པ་ཐུན་མོང་བ་སྟེ། མེ་རི་དང་གངས་རི་ལ་གདུང་བྱེད་རེག་པར་འདོད་པ་དག་གིས་སྟོགས་རེའི་
གདུང་བྱེད་ཀྱི་རིང་ཆད་ནི་དཔག་ཆད་སྟོར་ཐག་བཅུ་བཞིར་འདོད་ཅིང་། མེ་རི་ལ་ཡང་འབྲེད་ལ་
འགོ་བའི་གདུང་བྱེད་ཀྱིས་རེག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་རེ་ཤིག་བྱང་བཤོད་མཐར་ཐུག་གི་ཆེ་ཡང་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བོད་ཀྱི་ཐད་ཀ་ལས་
བྱང་དུ་མི་འགོ་བར་སྐྱབ་བ་དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ་འདི་ལྟར། སྟོར་འདོམ་བྱ་སྒྲིང་རྒྱུང་དུ་འདིའི་
ཐད་ཀའི་རྒྱ་ཆད་དཔག་ཆད་སྟོར་ཐག་ཉི་ཤུ་ཙམ་ལ་སྒྲིང་འདིའི་འཕགས་ཡུལ་དང་བོད་དང་མི་ལ་
སོགས་པའི་དུམ་བྱ་བྱག་གིས་བཤོས་པས་རེ་རེའི་ཐོབ་སྐྱལ་ལ་དཔག་ཆད་སྟོར་ཐག་བཞི་བརྒྱ་
དང་བྱག་ཅུ་རེ་བྱེད་དང་བདུན་རྒྱུ་གསལ་བྱེད། གཞུ་འདོམ་སྟུང་བརྒྱ་དང་སོ་གསུམ་ཁྲ་གང་སོར་
བརྒྱད་འབྱུང་ཞིང་། བོད་ཀྱི་བྱང་མཐའ་ཕན་ཆད་ལ་ད་དུང་དུམ་བྱ་བཞི་ཡོད་པས། དུམ་བྱ་གཅིག་གི་
ཞིང་ཆད་དེ་བཞིས་བསྐྱར་བའི་ཆད་བོད་ཀྱི་བྱང་མཐའི་ཐད་ནས་གངས་རིའི་བར་ལ་ཡོད་དོ། །དུམ་
བྱ་གཅིག་གི་ཞིང་ཆད་བཞིས་བསྐྱར་བ་ན་དཔག་ཆད་སྟོར་ཐག་བཅུ་བྱག་དང་བྱག་བརྒྱ་བརྒྱ་ཅུ་
རེ་བྱག །རྒྱུ་གསལ་གཉིས་གཞུ་འདོམ་སྟོར་སྟུང་བརྒྱ་ཙམ་ཙམ་གཉིས། ཁྲ་ལྷ་དང་སོར་བརྒྱད་
འབྱུང་བས་བྱེད་ལྟར་ན་ཉི་མ་བྱང་བཤོད་མཐར་ཐུག་གི་ཉིན་བོད་ཀྱི་བྱང་མཐའི་སྟོར་ཐད་ནས་རྒྱུར་
རོལ་ན་གནས་ན་ལྟ་ཞོག །བོད་ཀྱི་བྱང་མཐའི་སྟོར་ཐད་ན་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་དེའི་ཆེ་ཉི་
མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལྷན་སོའི་རྒྱུ་བར་ལ་དཔག་ཆད་སྟོར་ཐག་བཅུ་བྱག་ལ་སོགས་པ་བཤད་

མ་ཐག་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། གཤུང་བྱེད་ལ་སྟོང་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་ལས་མེད་པས། ཉི་མ་བྱང་
བཟོད་མཐར་ཐུག་གི་ཉིན་ཡང་གཤུང་བྱེད་ཀྱིས་ལྷན་པོའི་རྩ་ལ་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྱག་གཉིས་དང་
དྲུག་བརྒྱ་རེ་དྲུག་རྒྱང་གྲགས་གཉིས་གཞུ་འདོམ་སྟོང་སྤྱུ་བརྒྱ་དང་སྤྱུ་རུ་སོ་གཉིས་ལྷ་ལྷ་སོར་
བརྒྱད་ཀྱིས་མ་རེག་པར་ཐལ་བས་བྱང་བཟོད་མཐར་ཐུག་གི་ཉིན་གཤུང་བྱེད་རྩ་ལ་རེག་པར་དམ་
བཅས་པ་གཞི་ནས་ཉམས་སོ།།

བྱང་བཟོད་མཐར་ཐུག་གི་ཉིན་ཉི་མ་བོད་ཀྱི་ཐད་ཀ་པས་བྱང་དུ་མི་འགྲོ་བར་འདོད་པ་དང་།
སའི་ཁོར་ཡུག་གི་དཀྱིལ་ཐད་བྱང་ལས་བྱང་དུ་མི་འགྲོ་བར་འདོད་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུད་། བཟོད་པ་
གཉིས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་གཤུང་བྱེད་རྩ་དང་རྩ་གཤོང་ལ་རེག་པར་སྤྱོད་བཤེད་ལ་འདི་བརྗོད་པར་
བྱ་སྟེ། ཉི་མ་བྱང་བཟོད་ཀྱི་མགོ་བཅུ་མས་ནས་ཉིན་རེ་བཞིན་གོང་དུ་བཤད་པའི་དཔག་ཆད་བཞི་
བརྒྱ་དང་བཅུ་རྒྱང་གྲགས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་སྟོར་དོར་ཞིང་བཟོད་འོངས་པས་ཉིན་ཞག་
བརྒྱ་དང་ལྷ་བཅུར་ཉིན་ཞག་བྱེད་དང་གཉིས་ལྷག་ཙམ་གྱིས་མ་ལོངས་པ་ན་ཉི་མས་དཔག་ཆད་
སྟོང་ཕྱག་དྲུག་རེ་གཅིག་སྟོར་དོར་ཞིང་སྤྱད་ཐེན་པ་ནི་ཉིན་ཞག་རེ་ལ་རྩི་ཙམ་འདོར་བ་དེ་བརྒྱ་
ལྷ་བཅུས་བསྐྱར་བའི་སྟེང་ནས་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྱག་དྲུག་རེ་གཅིག་ཐེ་བའི་བཤུལ་དུ་ཉིན་ཞག་
རེ་ལ་འདོར་བའི་ཆད་བྱེད་དང་གཉིས་ལྷག་ཙམ་ལྷག་མར་ལས་པར་འགྱུར་བའི་རི་མོས་བསྟོན་དུ་
མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ།།

དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྱག་དྲུག་རེ་གཅིག་དོར་ཐེན་པ་དེ་ནས་ལྷན་པོའི་རྩའི་བར་ལ་དཔག་
ཆད་སྟོང་ཕྱག་བཅུ་བཞི་ལས་མེད་ཅིང་། གཤུང་བྱེད་ལ་ཡང་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྱག་བཅུ་བཞི་ཡོད་
པས། ཉི་མ་བྱང་བཟོད་མགོ་བཅུ་མས་ནས་ཉིན་ཞག་བརྒྱ་ལྷ་བཅུར་ཉིན་ཞག་བྱེད་དང་གཉིས་ལྷག་
ཙམ་གྱིས་མ་ལོངས་པ་ན་ཉི་མའི་གཤུང་བྱེད་ལྷན་པོའི་རྩ་ལ་རེག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དུས་དེར་
བྱང་བཟོད་མཐར་ཐུག་པར་ཐལ་ཞིང་། ལྷན་པོའི་རྩ་ལ་རེག་པའི་བར་ལ་ཉིན་ཞག་བརྒྱ་བརྒྱད་རུ་ར་
བྱེད་དང་གསུམ་དགོས་པར་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་དང་བྱེད་རང་གིས་ཁས་ལྷངས་པ་གཉིས་
ཀ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ཡོ། །བྱང་བཟོད་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་སྟོར་བཟོད་ལ་ཡང་མཚུངས་པས།
བཟོད་པ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་ལྷ་བ་ལྷ་བ་གྲག་མེད་ཙམ་དང་། ཡོ་རེ་རེ་ལ་ལྷ་བ་བཅུ་བག་མེད་རེ་ལས་

མེད་པར་ཐལ་བའི་གཞི་དུ་ཆེ་བ་བསྟོན་མི་རུས་པར་ཐོག་དུ་འབབ་པ་ཤེས་པར་བྱོས་
ཤིག ། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐའི་མེ་རི་བར་དུ་འགོ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་མེ་རི་ལ་རེག་པར་འདོད་
མི་དགོས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་གི་ནང་མཐའི་སྟེང་ཐད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་སྟེན་པས་ཆོག་ལ། དེ་ལ་ཉི་མའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ཁོར་ཡུག་གི་རིའི་ནང་མཐའི་སྟེང་ཐད་ན་གནས་པའི་ཆེ་ཡང་རི་དང་ཉི་མའི་བར་ན་
བར་ཐག་ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་མཐོ་དཔའི་བྱང་ཡོད་པའི་བྱིར། ལྟོར་བཤོད་མཐར་ཐུག་གི་ཆེ་ཉི་མ་ཁོར་
ཡུག་གི་སྟེང་ཐད་ན་ཡོད་ཀྱང་ཉི་མ་དང་ཁོར་ཡུག་གི་བར་གྱི་ནམ་མཁའ་མཐོང་བ་མི་འགལ་ཞིང་།
མདོར་བ་ནས་ཁོར་ཡུག་གི་བྱི་རོལ་ན་སྐར་མ་མེད་པར་བཤད་ཀྱང་། མདོད་ལས། བརྒྱད་པོ་
འཕང་དུ་བྱེད་བྱེད་དགྱི། །དེ་དག་རྣམས་སྤྱང་འཕངས་དང་མཉམ། །ཞེས་པ་ལྟར་ན། ཁོར་ཡུལ་
གི་ཞེང་ཆད་ལ་དཔག་ཆད་སྟུང་བརྒྱད་དང་བརྒྱ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། དུས་འཁོར་ཡུགས་ལ་
ནི་ཞེང་ཆད་དཔག་ཆད་སྟོང་ཐུག་ཕྱ་བརྒྱ་ཡོད་པས་དེ་ཙམ་གྱི་ཁྱོན་གྱི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་སྐར་
མ་དུ་མ་ཡོད་པ་མི་འགལ་བས། ཉི་མ་ཁོར་ཡུག་གི་ནང་མཐའི་ཐད་ཀར་གནས་པའི་པ་རོལ་གྱི་
ཁོར་ཡུག་གི་སྟེང་ཐད་ཀྱི་སྐར་མ་དུ་མ་ལྟོར་བཤོད་མཐར་ཐུག་གི་ཆེ་འང་མཐོང་བར་ཁས་བླངས་
པ་ལ་གཞི་དུ་ཆེ་ཞིག་བསྟན་དུ་ཡོད། གདགས་པ་ལས་ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་བར་མཆོམས་པན་
ཆད་དུ། །ཉི་ཟླ་དེ་བཞིན་སྐར་མ་དང་། །རྒྱ་སྐར་ཆོགས་ནི་རྒྱ་ཆེན་ཀྱན། །ཁོར་ཡུག་མི་འདའ་
འཛིག་རྟེན་གྱི། །བར་མཆོམས་ཐམས་ཅད་ཐུན་པར་འདུག་ཅེས་ཁོར་ཡུག་གི་བྱི་མཐའ་པན་ཆད་
ཀྱི་སྟེང་བར་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་སྐར་མ་མེད་པར་བཤད་ཀྱི། ཁོར་ཡུག་གི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་
མེད་པར་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་དོ།

གོ་མའི་དཔེ་རིས་དང་དེའི་རྣམ་གཞག་གི་བཤད་པ་འགོད་པ་ན། ལྟོར་བཤོད་མཐར་ཐུག་
གི་ཆེ་ཆུང་ཁོར་ཡུག་གི་བཞི་གསུམ་གྱི་མཐར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་སྟེན་པར་སྤྲས་པ་ལྟར་
ན། ལྟོར་བཤོད་མཐར་ཐུག་གི་ཆེ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་མེ་རིའི་བར་ལ་དཔག་ཆད་སྟོང་ཐུག་
བྱེད་དང་བརྒྱ་གསུམ་ལས་མེད་དགོས་ཤིང་། ཉི་མའི་གདུང་བྱེད་འབྲེད་ལ་དཔག་ཆད་སྟོང་ཐུག་

1 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༩ ཞོག ༡༩ ཟླ་ ༡༥
2 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥༩ ཞོག ༡༠༠ ཟླ་ ༥

བཅུ་བཞི་ཡོད་པར་ཁས་སྒྲུབ་པས། ལྷོར་བསྐྱོད་མཐར་ཐུག་གི་ཉིན་ལས་ཉིན་ཞག་གསུམ་ལྷག་གི་གོང་དུ་ཉི་མའི་གདུང་བྱེད་མེ་རི་ལ་རེག་པར་ཁས་སྒྲུབ་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་གདུང་བྱེད་མེ་རི་ལ་རེག་པ་ལྷོར་བསྐྱོད་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཡིན་པ་དང་། བསྐྱོད་པ་གཉིས་གྱི་ཆེ་གདུང་བྱེད་མེ་དང་རྩ་ལ་རེག་པ་ལ་ཉིན་ཞག་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་བྱེད་དང་གསུམ་གསུམ་དགོས་པར་ཁས་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་ལོ། །ཁོར་ལུག་གི་པ་རོལ་ན་མངོན་པ་ལས་སྐར་མ་མེད་པར་བའདད་པ་སྐབས་འདིར་ཁྲུངས་སུ་བྱས་ནས་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ལྟར་ན། མངོན་པ་ནས་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་འོག་གཞི་ས་ལ་བསྟན་པའི་བྱི་འབའ་ཞིག་མེ་ཤེལ་ཡིན་ཞིང་ལོགས་དང་སྟེང་ལ་སོགས་པ་གཞན་རྣམས་ཁམས་རྩྭ་ག་པ་ཅན་དང་གསེར་ལ་སོགས་པ་ཡིན་གྱི་མེ་ཤེལ་མ་ཡིན་པར་བའདད་པས། ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་འོག་དུ་གདུང་བྱེད་འབབ་པ་ལྟར་ལོགས་གཡས་གཡོན་ལ་ཡང་གདུང་བྱེད་འཕྲོད་ལ་འགྲོ་བར་སྐྱ་བ་ནི་མངོན་པ་ནས་དེ་ལྟར་བའདད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གཞལ་མེད་ཁང་གི་ལོགས་རྣམས་ཀྱང་མེ་ཤེལ་ལས་བྱས་པར་མངོན་པར་མ་ཐད་དུས་འཁོར་གྱི་ཡང་སྐབས་གང་དུ་ཡང་མ་བའདད་དོ།

འོག་དུ་གདུང་བྱེད་འབབ་པར་བའདད་པའི་ཤུགས་གྱིས་འཕྲེད་ལའང་གདུང་བྱེད་གཡས་གཡོན་དུ་འགྲོ་བར་བསྟན་དགོས་ན། འོག་གཞི་མེ་ཤེལ་ལས་བྱུབ་པར་བསྟན་པའི་ཤུགས་གྱིས་ལོགས་ཀྱང་མེ་ཤེལ་ལས་བྱུབ་པར་བསྟན་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། འོག་གཞི་མེ་ཤེལ་ཡིན་ན་ལོགས་མེ་ཤེལ་ཡིན་པའི་བྱུབ་འབྲེལ་གང་གིས་སྐབ་པ་སོམས་ཤིག །ཡང་གཞན་དག་གིས་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་མེ་ལ་རེག་པར་སྐྱ་བ་དེ་དག་ནི་རང་གི་ཁས་སྒྲུབ་སྒྲ་མ་གང་སྐྱས་ཡིད་ལ་མ་བཞག་པར་རང་གར་སྐྱ་བ་སྟེ། མདོར་བསྟུན་བརྒྱུད་པར་འཛུལ་བུ་གྲིང་ཆེན་པོའི་མཐར་ཐུགས་ཐམས་ཅད་དང་འོག་དུ་ལན་ཚུའི་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་པར་གནས་སོ། །ཞེས་པའི་བའདད་པ་བྱེད་པ་ན། དེ་ལྟར་ན་དགྲིལ་འཁོར་བཞི་པོ་བྱི་མ་བྱི་མས་ནང་མ་ནང་མ་རྣམས་གྱི་ལོགས་ནས་ཀྱང་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ཅིང་སྟེང་ཁང་མཉམ་དུ་གནས་སོ་ཞེས་སྐྱས་པས། ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་མའི་ནང་མཐའ་ལ་

1 ཞོལ། ཞོག ༢༢༩ ན ༥། གཙང་། ཞོག ༣༠༩ ན ༣ འཕྲེད་ལ་

2 ཞོལ། ཞོག ༢༢༩ བ ༩། གཙང་། ཞོག ༣༠༩ ན ༩ རང་དགར་

རེག་ན་ཚུ་ལའང་རེག་དགོས་པར་འགྱུར་བའམ། མེད་ནང་མཐའ་ལས་ཅུང་ཟད་པ་རོལ་གྱི་མེ་ལ་ཉི་
མའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་མཐེལ་རེག་པ་ལ་འདོད་ན། ཉི་མའི་གདུང་བར་བྱེད་པ་ནི་སྟེང་དུ་སྟོང་ཕྲག་
བདུན་ཅུ་ཙུ་ལྟ་རེག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྟོར་བཞེད་མཐར་ཐུག་གི་ཉིན་ཉི་མའི་གདུང་བྱེད་གྱི་མ་སྟེའི་
ཅེ་མོ་ལས་འོག་དུ་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་ཙུ་ལྟའི་བར་ཐག་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་ཤིན་དུ་
འགལ་ཏེ། ཆད་དེ་ཉིད་གདུང་བྱེད་དང་གང་གི་བར་གྱི་ཆད་ཡིན་པ་སྟོས་ཤིག།

ཁྱེད་རང་གིས་ཀྱང་བཞེད་པ་གཉིས་མཐར་ཐུག་གི་ཆེ་ཡང་འོག་དུ་འབབ་པའི་གདུང་བྱེད་
གྱི་དབངས་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་བཞི་སྟེས་པ་དང་རང་ཆོག་འགལ་ཏེ། ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་
གྱི་འོག་གི་མཐེལ་མེ་རི་ལ་རེག་ན། དེའི་ཆེ་འོག་དུ་གདུང་བྱེད་གྱི་དབངས་སོར་གང་ཡང་བཞག་དུ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མེ་རི་དང་ཚུ་ཁད་མཉམ་ཡིན་ཞིང་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་མེ་ལ་རེག་
ན་པོད་ནས་དེའི་ཆེ་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་མཐོང་བའི་གོ་སྐབས་གལ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་སྟོར་བཞེད་
མཐར་ཐུག་གི་ཆེ་པོད་དུ་ཉིན་མོའང་ཉི་མ་མཐོང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་
མཐའ་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་སྒོ་གྲོས་ནི་ཡ་མཚན་འོ།།

དེ་བས་ན་སྟོར་བཞེད་མཐར་ཐུག་གི་ཆེ་ཉི་མའི་འོག་དུ་འབབ་པའི་གདུང་བྱེད་གྱི་མ་སྟེའི་
ཅེ་མོ་མེ་རི་ལ་རེག་པའང་ཁས་སྐྱང་བའི་གནས་མེད་དེ། དེའི་ཆེ་གདུང་བྱེད་གྱི་ཅེ་མོ་དང་འོག་
གཞིའི་བར་ལ་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་ཙུ་ལྟ་རེག་ཐུག་འབྲེལ་ལས་དངོས་སུ་བཤད་པ་ལ་དེ་
ལས་གཞན་གང་དུའང་བཤད་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གདུང་བྱེད་འཕྲེད་ལ་འཕྲོ་
བ་མེ་རི་ལ་རེག་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་སྟོར་བཞེད་མཐར་ཐུག་གི་ཆེ་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་དང་མེ་
རིའི་ཁ་མཐའ་ཐད་མཉམ་དུ་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་འོག་དུ་གདུང་བྱེད་
གྱི་དབངས་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་བཞི་དང་། དེ་ནས་ཆུའི་བར་ལ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་ཙུ་ཡོད་པས། ཚུ་
མཚམས་ནས་སྟེང་དུ་འཕགས་པའི་མེ་རིའི་དབངས་ལ་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་ཙུ་ཙུ་ཡོད་
པར་འགྱུར་ནའང་། ལྷགས་རིའི་དབངས་ཚུ་མཚམས་ལས་དེ་ཙམ་དུ་འཕགས་ན། མདོར་བསྡུས་
བཞུད་པར། རོ་རྩེའི་རི་ནི་ཏྲ་གདོང་གི་མེ་སྟེ་ལན་ཆུའི་རྒྱ་མཚོ་ཆུའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་མཐར་འོག་

དང་ཐད་ཀའི་ཆ་ལ་གནས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་སོགས་གཞུང་གོང་འོག་གི་འཆད་
 ཚུལ་དང་མི་འགྲིག་པ་མང་བའི་ཕྱིར་དང་། རི་གཞན་དུག་གི་ནང་མ་ལྟ་སོ་རི་རབ་ཀྱི་རྩ་ལོག་མ་སོ་
 སོའི་ཁོང་སྦྱིབས་སུ་ཚུད་པ་དང་གངས་རི་རི་རབ་ཀྱི་རྩ་སྤྲང་མ་ལ་རེག་པར་བཤད་ནས་རི་བདུན་
 བ་ལྷགས་རིའི་དབངས་ཆད་དེ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་
 ལྷགས་རི་དང་ཚུའི་ཁོར་ཡུག་ལ་མཐོ་དམའི་བྱུང་པར་ཆེན་པོ་ཁས་སྒྲུབ་དུ་མི་བྱུང་རོ། །

དེས་ན་རང་གི་ལྷགས་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱི་འདོད་པ་མི་
 མཐུན་པ་དུ་མར་གྱུར་པ་ནི། འགྲེལ་བར། བྱིས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འཁོར་བའི་དབང་གིས་མེ་ལ་རེག་
 བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདུན་པའི་ཕྱོགས་ཐོབ་པ་ན་ལྷན་པོའི་རྩ་ལ་རེག་ཅིང་གངས་ཀྱི་རིའི་སྤྲང་
 དུ་འགྲོའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་ལ། མེ་དང་རྩ་ལ་རེག་པའི་མཚན་གཞི་ནི་མའི་དགྲིལ་
 འཁོར་དང་གདུང་བྱེད་གཉིས་སུ་གངས་རེས་བྱས་ནས། གཉིས་པོ་དེ་གང་ཡིན་དཔྱད་པའི་
 ལྷགས་སུ་བྱས་པས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཐ་དད་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་གཉིས་ནི་གང་ཁས་སྒྲུབ་ཀྱང་
 གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་རིགས་པ་དུ་མ་ཞིག་སྤྱད་གོས་པ་འབྱུང་བས་ཕྱོགས་དེ་
 གཉིས་ཀ་མི་འདོད་དོ། །

འོ་ན་གཞུང་འདིའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། བཟོད་པ་གཉིས་ལ་ཉི་མ་སྤྲང་དུ་མཐོ་དམའི་ཆད་རི་ཅམ་
 དུ་འགྱུར་བ་སྟོན་པ་ན། ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་གོ་ལའི་རི་མོ་ལས་ཆད་རི་ཅམ་དུ་འགྱུར་བ་ངོས་
 བཟུང་ནས། རི་མོ་དེ་ལས་ཉི་མ་སྟོ་བྱང་དུ་འགྲོ་བའི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་ཆད་འདི་ཅམ་རེའོ་ཞེས་གོ་
 ལའི་རི་མོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་གོ་ལའི་དཔེ་རིས་ཀྱི་རི་མོ་བཀོད་པ་
 ལ་མཚོན་ནས་སྟོན་པའི་དབང་དུ་མཇད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་མོ་ལ་དབྱས་སུ་ལྷན་པོའི་རྩའི་ཁོར་ཡུག་
 མཚོན་པའི་རི་མོ་རྒྱུས་པོ་དང་། བྱི་མཐར་མེ་རི་མཚོན་པའི་རི་མོ་རྒྱུས་པོ་བཀོད་ནས། དེ་གཉིས་ཀྱི་
 ཁོངས་སུ་ཉི་མ་བཟོད་པ་སོ་སོ་ལ་བྱིས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འཁོར་བའི་སྒོ་ནས་སྟོ་བྱང་དུ་ཉིན་རེ་བཞིན་
 བཟོད་པའི་ཚུལ་མཚོན་པའི་རི་མོ་རྣམས་བསྟོར་བ་ན། བྱང་བཟོད་མཐར་ཐུག་གི་ཉིན་གང་ནས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༤ ཞོག་ ༣༤༣ ཟེང་། ༡

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༤ ཞོག་ ༣༤༤ ཟེང་། ༤

འཁོར་བ་མཆོན་པའི་རིམ་དེ་ཉིད་ལྷན་པོའི་རྒྱུ་རྩའི་རིམ་ལ་རེག་པར་འགྱུར་ཞིང་། ལྷོར་བཤོད་མཐར་
 ཐུག་གི་ཆེ་ཉི་མ་གང་ནས་འཁོར་བ་མཆོན་པའི་རིམ་དེ་ཉིད་མེ་རིའི་རིམ་ལ་རེག་པར་འགྱུར་ལ།
 འབྲེལ་པར་མེ་ལ་རེག་པ་དང་ལྷན་པོའི་རྒྱུ་རྩའི་རིམ་ལ་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་དེའི་དབང་དུ་མཛད་ཅིང་།
 རིམ་དེ་ལྷོར་རེག་པས་མཆོན་པའི་དོན་ནི། བྱང་བཤོད་མཐར་ཐུག་གི་ཉིན་ཉི་མ་གངས་རིའི་སྤྲོད་
 ལྷན་པོའི་རྒྱུ་རྩའི་ཐད་མཉམ་དུ་སྦྲེབ་པ་དང་། ལྷོར་བཤོད་མཐར་ཐུག་གི་ཉིན་ཉི་མ་མེ་རིའི་ནང་མཐའི་
 སྤྲོད་ཐད་བྱེད་གི་ནམ་མཁའ་ལ་སྦྲེབ་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་ཡང་ཉི་མའི་གདུང་བྱེད་ཀྱི་མ་སྤྲེའི་ཅེ་
 མོ་ནས་མེ་རིའི་བར་ལ་དབག་ཆད་སྤོང་ཐུག་བརྟན་ཅུ་ཅ་ལྟ་ཡོད་ཀྱང་རིམ་གྱིས་པ་ལ་སྤྲོད་ལོག་གི་
 བར་སྤོང་འཆར་ས་མ་བྱུང་བས་སྤོང་བཤོད་མཐར་ཐུག་གི་རིམ་མེ་རིའི་རིམ་ལ་རེག་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་གོ་ལའི་རྣམ་གཞག་འདི་དག་པལ་ཆེ་བ་རིམ་གྱིས་པ་ལ་མཆོན་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཤིང་ཆེ་བས་རིམ་དང་དེས་མཆོན་དོན་མ་འབྲེས་པར་བྱེད་དགོས་
 གོ། །དེ་བས་ན་ཆོག་དོན་ལ་ཡང་ལྷོར་བཤོད་མཐར་ཐུག་གི་ཆེ་ཉི་མ་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱེད་དང་
 པོ་སྤྲོད་ནང་གི་མཐའི་བར་རྒྱ་མཆོའི་ཕྱི་མཐའི་མཆམས་སུ་སོན་པའི་ཐད་དུ་འབྲོ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་
 སོགས་སུ་བཤད་པས་ཤེས་སྤྲོད་ཀྱི། བཤོད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་བྱེད་དང་
 གསུམ་གསུམ་གྱིས་ཉིན་ཞག་རེ་ལ་ཐད་ཀར་འདོར་ཆད་རི་སྐྱད་བཤད་པ་དག་ཀྱང་ལེགས་པར་
 གནས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ལྷོ་ཕྱོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་དག་གིས་མཐའ་མ་ཆོད་
 པའི་དབྱེད་པ་ཉུང་ཟད་རེས་དོན་རྣམས་པར་བཞག་པ་མཐའ་དག་ནི་སྤྲོད་སྤོང་གས་དང་འབྲེལ་བར་ཤེས་
 པར་བྱ་སྤྲོད་སྤོང་པས་ཆོག་གོ།

གསུམ་པ་སྤྲོད་འདིར་ཉི་མ་བྱིས་གཅིག་ལ་གནས་པའི་རིང་ལ་སྤྲོད་བཅུ་གཉིས་སུ་དུས་
 དུག་དང་ལྷོ་བ་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཆང་བར་འཁོར་ཚུལ་ལ། ད་ནི་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་མཆམས་
 སྤྲོད་ནས། བྱིས་གཅིག་ལ་ནི་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་མདོར་བསྟན་པ་སྤྲོད་སྤྲོད་ཀྱིས་འདིར་ལུག་ལ་སོགས་
 པའི་བྱིས་གང་ཡང་དུང་བ་ཞིག་ལ་ཉི་མ་གནས་པས་དུས་གཅིག་དང་ལྷོ་བ་གཅིག་བྱེད་པའི་རིང་
 ལ་ཡང་དུས་བྱ་ཅེས་པ་ནས་བྱེད་དེ། སྤྲོད་འདིར་ཉི་མ་བྱིས་གཅིག་ལ་གནས་པའི་རིང་ལ་ཡང་སྤྲོད་
 གཞན་རེ་རེའི་ཐད་དུ་བྱིས་མི་འབྲེལ་བ་རེ་རེ་ལ་སྤྲོད་པའི་སྤོང་ནས་ཉིན་རེ་བཞེན་བྱིས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་

འཁོར་བའི་དབང་གིས་སོ།།

དེ་ཡང་འདྲིར་ཉིན་ཞག་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལྷན་པོའི་ཚུགས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་དུ་ཉི་མ་བྲིམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སྤྱོད་ཅིང་འཁོར་བའི་དབང་གིས། ཚུལ་དེ་མཚོན་པའི་གོ་ལའི་རི་མོ་ལ་སྤྱིང་གང་དུ་སྒྲོར་འགྲོད་མཐར་ཐུག་གི་ཉིན་གང་ནས་འཁོར་བའི་རི་མོས་མེ་རིའི་རི་མོ་ལ་རེག་པ་གང་ཡིན་པའི་རི་མོ་དེ་ནི་རྒྱུ་མ་པོར་བསྐྱོར་ནས་སྤྱིང་དེ་ནས་བགྲངས་པའི་སྤྱིང་བདུན་པའི་ཚུགས་ཀྱི་ཐད་དུ་སྤྱོད་པ་ཐོབ་པ་ན་རི་མོ་དེས་ལྷན་པོའི་རྒྱའི་རི་མོ་ལ་རེག་ཅིང་། དེའི་ཆེ་ཉི་མ་ཡང་སྤྱིང་དེར་གངས་རིའི་ཐད་དྲང་ལས་སྤྱིང་དུ་འགྲོའོ་ཞེས་པའི་བྲིམ་འཁོར་བའི་རིགས་པས། བྲིམ་རྒྱ་གཅིག་གི་རིང་ལ་ཡང་སྤྱིང་སོ་སོའི་ཐད་དུ་ཉི་མ་བྲིམ་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་གནས་པའི་དུས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་མཐའ་དག་སྟེ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་རེག་པར་བྱའོ། །རི་ལྟར་རེག་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཚུལ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། དུམ་བུ་དུམ་བུ་ཅེས་པ་ནས་སོ་སོར་འགྱུར་རོ།།

རི་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཡང་སྤྱིང་འདྲིར་ཉི་མ་བྲིམ་གཅིག་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པ་གང་གིས་རྒྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་སྤྱིང་གཞན་རྣམས་སུ་ཡང་བྲིམ་གང་དང་གང་ལ་གནས་པས་རྒྱ་བ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱིང་འདྲིར་བྲིམ་གཅིག་ངེས་པར་བསྟན་པས་དེའི་ཆེ་དུམ་བུ་སོ་སོར་ཉི་མ་གང་ལ་གནས་པའི་བྲིམ་གཞན་ཐམས་ཅད་རེག་པར་བྱའོ། །ལྷན་པོའི་ཅེས་པ་ནས། དེའི་སྤྱིང་སྤྱིང་འདྲིར་ལུག་གི་བྲིམ་དེ་ལ་ཉི་མ་གནས་པས་རྒྱ་བ་གཅིག་བྱེད་པ་དེའི་རིང་ལ་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་སུ་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་། དུས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་རི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་འདྲིར། དུམ་བུ་གཉིས་པ་ལ་སྒྲོན་ཀྱི་རྒྱ་བ་བྱེད་དོ་ཞེས་སོགས་འགྱུར་བ་ནི་འགྱུར་མི་ལེགས་ཏེ། སྤྱིང་འདྲིར་ས་གས་ཉ་བའི་ཆེ་སྤྱིང་གཞན་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ས་གས་ཉ་བར་མཚུངས་ཀྱི། སྤྱིང་བཅུ་གཉིས་སུ་སྐར་མ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་དུས་གཅིག་དུ་ཉ་བ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྱིང་འདྲིར་ས་གས་ཉ་བའི་རྒྱ་བས་དབྱིད་རྒྱ་བ་ཆུང་བྱེད་པའི་ཆེ་མའི་ཟུར་ཀྱི་དུམ་བུ་གཡས་མར་ས་གས་ཉ་བའི་རྒྱ་བས་དབྱར་རྒྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱིང་འདྲིར་དབྱར་རྒྱ་བ་བསྒྲོན་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡིན་པ་སོགས་བཞིན་དུ་སྤྱིང་

1 ཞོལ། ཤོག ༩༩ ན ༡ ཐོབ་པ་ཐོབ་པ་ན་རི་མོ་

ཉམས་པ་དང་མཆན་མོའི་ཆད་འཕེལ་བ་དེ་ཉིད་བྱང་སྒྲུ་མི་སྟན་དུ་མཆན་མོ་ཉམས་པ་དང་ཉིན་མོ་
འཕེལ་བའི་ཆད་དེ། འདི་ནས་སའི་དུམ་བུ་བདུན་པར་ཉི་མ་ཡུན་རིང་བར་འཆར་བའི་དབང་དང་
སྟོར་མཆན་མོ་འཕེལ་བའི་དབང་གིས་སོ།།

ཚུལ་དེ་ཉིད་གྱིས་སའི་དུམ་བུ་བདུན་པ་དེར་རིམ་བཞིན་ཉིན་མོ་འཕེལ་བ་མཐར་ཐུག་
བའི་མཐའི་འཕོ་བ་དེ་ནས་སྟོ་ལ་ཉིན་མོ་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཆེ་སྟོར་ཉིན་མོ་འཕེལ་བ་དང་
མཆན་མོ་ཉམས་པའི་ཆད་ཀྱང་བྱང་གི་དུམ་བུར་དེའི་ཆེ་ཉིན་མོ་ཉམས་པ་དང་མཆན་མོ་འཕེལ་
བའི་ཆད་ལས་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་འཛམ་བུ་སྤྱིར་དུ་དེའི་ཆེ་ཉི་མ་ཡུན་རིང་དུ་འཆར་བའི་
དབང་གིས་དང་བྱང་སྤྱིར་ནས་དུམ་བུ་བདུན་པར་དེའི་ཆེ་མཆན་མོ་ཉམས་པའི་དབང་གིས་སོ། །སྟོ་
འཛམ་བུ་སྤྱིར་དང་སྒྲུ་མི་སྟན་ལ་ཉིན་མཆན་འཕེལ་འགྲིབ་གྱི་ཆད་རི་སྐད་བཤད་བ་དེ་ལྟར་སྤྱིར་
གཞན་ཐམས་ཅད་དུ་རང་རང་ནས་བགངས་པའི་དུམ་བུ་བདུན་པ་སོ་སོ་ལ་རིག་པར་བྱའོ། །ལམ་
བྱེད་ཅེས་སོགས་ནི། ཚུའི་ཁོར་ཡུག་གི་མཐའ་སྟོར་འབྲུམ་ཐག་དུག་གི་ཁོངས་ཚུན་ཆད་གྱི་བྱེད་ལ་
ཉི་མའི་འོད་དང་བྱེད་ལ་མཆན་མོས་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱལ་ཅིང་། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འཆར་བའི་
མདུན་ཕྱོགས་སུ་ཉི་འོད་རིམ་པ་བཞིན་འཆར་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྒྱབ་ཕྱོགས་སུ་མཆན་མོ་
རིམ་བཞིན་འབྱུང་བའི་དོན་ཏོ།།

བཞི་པ་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་གང་དུ་འཁོར་བ་ལྟན་པོའི་གནས་
བསྟན་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བཅུ་གཉིས་རང་རང་ལ་སྟོས་པའི་ཕྱོགས་བཞི་ངོས་བརྒྱང་བ་དངོས་
དང་། དེར་དུས་ལ་སོགས་པ་དུས་སྟོར་གྱིས་བྱེ་བས་རི་ལྟར་རྒྱ་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་
ནི་ཅེས་སོགས་གྱིས་མཆམས་སྒྱར་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས། སྤྱིར་བཅུ་གཉིས་པོ་
རང་རང་གི་གང་ནས་ཉི་མ་འཆར་བའི་ཕྱོགས་དེ་ཤར་དང་། ཉི་མ་གང་དུ་བྱལ་བའི་ཕྱོགས་དེ་
བྱལ་དུ་བྱས་པ་ན་ལྟན་པོ་སྤྱིར་དེ་དང་དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་བྱང་ན་གནས་པར་བསྟན་ལ། སྤྱིར་གཅིག་
ལ་ཉི་མ་ཤར་ནས་ཅིག་ཤོས་ལ་དུས་རི་ཅམ་ལ་འཆར་བ་ནི། སྟོ་འཛམ་བུ་སྤྱིར་འདིར་ཉི་མ་ཤར་
ནས་ཚུ་ཆོད་ལྷ་སོང་བ་ན་སྟོ་སྤྱིར་བྱལ་མར་འཆར་བ་སོགས་དུམ་བུ་སོ་སོར་དབྱུག་གྱུ་ལྷ་ལྷའི་
དུས་ཀྱི་བར་གྱི་ཉི་མ་འཆར་བར་འགྱུར་རོ། །རི་དང་མཉམ་པ་བསྟོན་པ་དག་དང་ཞེས་པ་ནི་དུམ་བུ་

སོ་སོར་རི་རབ་ཀྱི་རྒྱ་དང་པན་ཚུན་ཐད་ཀར་མཉམ་པ་ལ་མདོན་དུ་སྟོགས་པར་ཉི་མ་བཟོད་པ་ན་
བྱང་བཟོད་མཐར་ཐུག་དང་མཐའི་མེ་རི་དང་སྟེང་འོག་ཐད་ཀར་མཉམ་པ་ལ་མདོན་པར་སྟོགས་པར་
ཉི་མ་བཟོད་པ་ན་སྟོར་བཟོད་མཐར་ཐུག་དག་གོ། །འདི་ལྟར་སྤར་ཡང་བསྟན་ཟེན་པ་མ་ཡིན་ནམ།
བསྐྱེད་ཉེ་བསྟན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེན་ན། སྤར་ནི་ཉི་མ་རི་རབ་སྟོགས་ལ་བཟོད་པ་བྱང་བཟོད་དང་
མེ་རི་སྟོགས་ལ་བཟོད་པ་སྟོར་བཟོད་དུ་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་བཟོད་པ་གཉིས་དེ་ལྟར་
འདྲིག་པ་ཡང་སྤྱིར་སོ་སོའི་ཉི་མ་གང་ནས་འཆར་བ་ཤར་དང་རྒྱབ་པ་རྒྱབ་དུ་བྱས་པ་ན། རི་རབ་
སྤྱིར་དེ་དང་དེའི་བྱང་དང་མེ་རི་སྤྱིར་དེ་དང་དེའི་སྟོར་གནས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་ནོ། །དེས་ན་འགྲུར་ཡང་འདི་ཉིད་ལེགས་ཀྱི། གྱི་ཙམ་རི་རབ་ལ་མདོན་
པར་སྟོགས་ནས་ཉི་མ་བྱང་དང་སྟོར་འབྲེལ། །ཞེས་བསྟར་བ་ལེགས་པར་སྤྲོ་བ་ནི་དོན་མ་གོ་བ་
ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་འདིས་གཟུང་སྒྲར་ཐམས་ཅད་གདོང་རི་རབ་ལ་སྟོགས་པར་བསྟན་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་
ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་མེད་ཅིང་། འོག་ཉིད་དུ་ཤར་དུ་སྟོགས་པའི་གཟུང་རྣམས་ནི་ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་
ཡང་ཡིད་ལ་མ་བཞག་པར་གསལ་ལོ། །དེ་ནི་སོགས་གོ་སྟོན།

གཉིས་པ་ནི། དུས་ནི་གསུམ་སྟེ་སོགས་ལ། མཚན་ཕྱེད་ནས་དུས་སྦྱར་བཞི་འདས་ཀྱི་
བར་སྔ་ཐོ་དང་། དེ་ནས་དུས་སྦྱར་བཞི་འདས་ཀྱི་བར་གྱུང་དང་། དེ་ནས་དུས་སྦྱར་བཞི་འདས་
ཀྱི་བར་ཕྱི་འབྲེད་ཅེས་བཤད་དགོས་ཀྱི་ཉིན་མོ་ལ་ཆ་གསུམ་དུ་བྱས་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱར་མི་རུང་བར་
མདོན་ཏེ། འོག་ནས་དུས་གསུམ་པོ་འདི་རེ་རེའང་དུས་སྦྱར་བཞི་བཞིས་འཁོར་བར་བཤད་ལ།
ཞག་གཅིག་ལ་དུས་སྦྱར་ཉེར་བཞིས་འཁོར་བར་ཁས་སྒྲང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷག་མ་གོ་སྟེ་
ལ། དུས་ལ་སོགས་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་རྣམས་ཉིན་མཚན་གཅིག་ལ་འཁོར་ཏེ། ཉིན་མཚན་གཅིག་
ལ་དུས་གསུམ་དུ་བྱས་པ་ནི་དུས་རེ་རེ་ཡང་དུས་སྦྱར་བཞི་བཞིས་འཁོར་རོ་ཅེས་དང་། དུས་སྦྱར་
གསུམ་གསུམ་གྱིས་ཞེས་དང་། ཕྱེད་དང་གཉིས་གཉིས་གྱིས་ཞེས་དང་། དབྱུག་གྲུ་ལྷ་ལྷས་འཁོར་
རོ་ཅེས་པ་རགས་པ་ཅམ་བཟོད་པ་ཡིན་ལ། ཞིབ་དུ་བཙུག་པ་ནི་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །སྟན་
ཚོད་ཕྱེད་པ་བཅུ་དྲུག་ན་སྟན་ཚོད་ཕྱེད་ཕྱེད་གྱིས་འཁོར་རོ། །ཡུད་ཅམ་སོ་གཉིས་ནི་རེ་རེའང་སྟན་
ཚོད་ཕྱེད་ཕྱེད་གྱིས་འཁོར་རོ། །རྒྱ་ཚོད་ནི་ཅེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ན་ཉིན་མཚན་དུ་ནང་དུ་ལུས་

ཅན་རྣམས་ཀྱི་དབྱགས་ཀྱི་དཔྱེ་བ་དང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དུས་སྟོར་གྱི་དཔྱེ་བས་དུས་རྣམས་འཁོར་ཞིང་
བཟོད་དོ་ཞེས་བ་མཐུག་བསྟུ་བའོ།

ལྷ་བ་སྟུན་པོའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉི་མ་འཁོར་བའི་ཆད་བསྟུན་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ཆུ་ཆོད་ལ་སོགས་བའི་དུས་ལ་ཉི་མ་རྒྱང་འགོས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་ཆད་བསྟུན་བ་ནི། ད་ནི་ཅེས་
སོགས་ཀྱིས་མཆམས་སྒྲུར་ནས་སྟོང་སྟག་དུག་སྟེ་ཅེས་བའི་བར་ནི། ཉི་མ་ཆུ་ཆོད་གཅིག་གི་ཡུན་
ལ་རི་ཅམ་བཟོད་པའི་ཆད་འདི་དུག་ཅུས་བསྒྲུར་བ་ན། ཞག་གཅིག་ལ་བཟོད་པའི་དབག་ཆད་ཀྱི་
གངས་འོག་ཏུ་འཆད་བ་དེར་འགྱུར་རོ། །ཆུ་ཆོད་རེ་ལ་བཟོད་པའི་ཆད་ཆར་བྱེ་བ་ན། དབྱགས་
གཅིག་གི་ཡུན་ལ་དབག་ཆད་བཅུ་བདུན་རྒྱུ་གྲགས་གཅིག་གཞུ་འདོམ་བརྒྱད་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་
བརྒྱད་ལྷག་ཅམ་རེ་བཟོད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་བྲིས་ཀྱི་གཞི་ལ་གནས་པའི་ཉིན་མོར་བྱེད་བ་འདི་
ལེན་ཏུ་མགྱོགས་པར་གཡས་སྟོར་དུ་རྣམ་མཁའ་ལ་འགོ་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉི་མ་གཡས་སྟོར་དུ་
ཆེས་མགྱོགས་པར་འཁོར་བའི་ལྷགས་འདི་ནི་རྒྱ་སྐར་གྱི་བྲིས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱང་གི་ལྷགས་ཀྱིས་
གཡས་སྟོར་དུ་འགོ་བའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་བ་རྒྱང་འགོས་ཡིན་ཀྱིས། བྲིས་ཀྱི་གཞི་ལ་གནས་
པའི་ཉི་མ་ཡི་རང་འགོས་ཀྱིས་བྲིས་ལ་ཟ་བའི་ཆད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ཉི་མ་བྲིས་ཀྱི་ལྷགས་
ཀྱིས་གཡས་སུ་འཁོར་བ་ཁས་སྦྱངས་ནས། དེ་རྒྱང་འགོས་ཡིན་པ་མི་འཐད་ཅེས་སྟུ་བ་ནི་བབ་
ཅོལ་ཏེ། སྐར་བྲིས་གཡས་སུ་འཁོར་བ་དེ་གང་གི་ལྷགས་ཀྱིས་ཡིན་ཞེས་སྟུས་ན་བྲིས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་འདེགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་གི་ལྷགས་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བ་ལས་གཞན་སྟུ་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

འདིར་བྲིས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་རི་རབ་ལ་གཡས་སྟོར་ཀྱིས་འཁོར་ཏེ། ཉི་ཟླ་ལ་སོགས་པའི་
གཟམ་རྣམས་ནི་བྲིས་དག་ལ་རང་འགོས་ཁ་ཤར་དུ་ཕྱོགས་ཏེ་གཡས་མིན་ཀྱིས་རྒྱུ་འོ། །རི་ལྟར་
ཅེས་བ་ནས་བཟོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་བ་སྟེ་དོན་ལ་གནས་པའི་རིགས་པས་ཞེས་
བ་ནས་བརྗོད་དོ། །དུག་ཅུ་ལ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་། སྒྲིང་འདིར་ཉི་མ་སྟོར་བཟོད་མཐར་
སྟག་པའི་ཉིན་ལྷ་བ་ལ་མཆོན་ན། དེའི་ཆེ་ཉི་མས་སྒྲིང་འདིའི་སྟོའི་མེ་རིའི་ནང་མཐའ་དང་ཐད་མཉམ་
དུ་སྟེབ་ཅིང་། དེའི་ཆེ་བྱང་སྒྲ་མི་སྟན་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་རབ་ཀྱི་རྒྱ་དང་ཐད་མཉམ་དུ་སྟེབ་ལ། རི་རབ་ཀྱི་
བྱང་གི་རྒྱའི་མཐའ་ནས་སྒྲིང་འདིའི་སྟོའི་མེ་རིའི་ནང་མཐའི་བར་ལ་ཐད་ཀར་དབག་ཆད་འབྱམ་སྟག་

གཅིག་དང་སྟོང་ཐག་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔ་ཡོད་དོ། །ཐད་ཀའི་ཆད་དེ་རྒྱུ་པོའི་མཐའ་སྟོར་ལ་སྲུང་འགྱུར་དུ་
འགྲོ་བས་དཔག་ཆད་འབྲུམ་ཐག་གསུམ་དང་སྟོང་ཐག་བདུན་ཅ་ཅ་ལྔ་འགྱུར་ཞིང་། ཉི་མ་སྟོ་བྱང་
ལ་འབྲུག་ཀྱང་ཆད་དེ་ཅམ་རེ་ཉིན་མཆན་རེ་ལ་བསྐྱོད་པར་ཁྱད་པར་མེད་པས། དཔག་ཆད་མེ་
འབྲུམ་དང་། ལྔ་དང་རེ་པོའི་སྟོང་ཐག་གི་གངས་ཉིན་མཆན་རེ་ལ་འཁོར་བའོ། །དེ་ཡང་ཉིན་མཆན་
མཉམ་པའི་ཆེ་ཉིན་མོ་ཚུ་ཆོད་སྲུང་ཅུ་དང་མཆན་མོ་སྲུང་ཅུ་སྟེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་
པ་ཉི་མ་སྟོ་བྱང་དུ་བསྐྱོད་པའི་ཉིན་མཆན་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་ཆད་བསྟན་པ་ནི། གོ་ལ་དག་ལ་ཅེས་པ་
ནས་ཚུ་སྒང་གསུམ་མོ། །ཀྱི་ལ་ཤའི་བྱང་ལ་ནི་དབྱགས་བཞི་དང་ཚུ་སྒང་གསུམ་ཞེས་ལྔར་བཤད་
ཟིན་ཅིང་། འདིར་བསྟན་པའི་ཆད་འདི་ནི་ཀྱི་ལ་ཤའི་དུམ་བྱ་ལ་ཡིན་གྱི་ཞེས་སོགས་མོ། །

དུག་པ་འཁོར་བའི་ཆེ་ཀྱི་ལ་ཤའི་དུམ་བྱར་དུས་སྟོར་འཆར་ཚུ་པ་ནི། ད་ནི་ཀྱི་ལ་ཤའི་དུམ་
བྱའི་དབྱེ་བས་ཉིན་མཆན་གཅིག་ལ་དུས་སྟོར་བཅུ་གཉིས་འཆར་བའི་དུས་ཀྱི་ཆད་གསུངས་པ་
ཞེས་མཆམས་སྟར་ནས། དོན་དངོས་ནི། དུག་གི་དུས་སྟོར་ལ་ནི་ཅེས་པ་ནས། ཀྱི་ལ་ཤའི་ཡུལ་དུ་
ངེས་པའོ་ཅེས་པའི་བར་གོ་སྒྲ་ལ། འོ་ན་དབྱངས་འཆར་གྱི་རྒྱད་ལས། རྣམ་མཁའ་མཁའ་བྱང་ལུག་
གི་ཆད། རྣམ་མཁའ་རིག་བྱེད་འཆེ་མ་སྤང་། །སྟོང་པ་ཉོར་ལྷ་བྱང་འཁྲིག་པའི། རྣམ་པའི་ཀར་ཀོ་
ཀྱ་རུ་བྲན། རྣམ་པའི་དུས་མེ་རྣམས་སེང་གེ་ལ། རྣམ་པའི་མཁའ་མཆོ་བྱ་མོར་བྲན། །རིམ་པའམ་
རིམ་པ་མིན་པ་ལས། །སྤང་སོགས་བསྐྱོག་གོ་གངས་རིའི་བདག་། ཅེས་བཤད་པ་དང་མི་མཐུན་པ་
ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཀྱི་ལ་ཤའི་བྱང་གི་ཁ་བ་ཅན་གྱི་བར་དུ་ཉིན་མོ་རིང་དུས་ཚུ་ཆོད་སོ་དུག་དང་བྱང་
དུས་ཉེར་བཞི་འཆར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འདིར་ནི་ཀྱི་ལ་ཤའི་དུམ་བྱ་ལ་ཉིན་མོ་རིང་དུས་ཚུ་
ཆོད་སོ་ལྔ་དང་བྱང་དུས་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔ་འཆར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

དུས་སྟོར་དུག་གིས་ཞེས་པ་ནས་འགྱུར་རོའི་བར་གྱི་དོན་ནི། ཉིན་མོ་རིང་ཡང་རུང་བྱང་
ཡང་རུང་དུས་སྟོར་དུག་མཆན་མོའང་རིང་བྱང་གང་གི་ཆེ་ཡང་དུས་སྟོར་དུག་འཆར་བར་ངེས་པ་
དང་། ཉིན་མོ་རྒྱ་སྐར་བྱེད་དང་བཅུ་བཞི་དང་མཆན་མོའང་བྱེད་དང་བཅུ་བཞིའི་དུས་སྟོར་འགྱུར་བའི་
དོན་ཏོ། དུས་སྟོར་རེ་ལ་སྐར་མ་གཉིས་དང་བཞི་ཆ་རེར་བྱས་ནས་ཉིན་བྱེད་དང་བཅུ་བཞི་དང་།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༡༤ ཤོག ༡༠༡༩ ཟླ་དང་། ༩

མཚན་བྱེད་དང་བཅུ་བཞིར་བཤད་པ་འདི་ནི་ཅུང་ཟད་རགས་པ་ཅམ་གྱི་དབང་དུ་མངོན་པ་སྟེ། བ་སྐྱར་ཤར་ནས་ཡང་བ་སྐྱར་འཆར་གྱི་བར་ལ་དུས་སྡོད་བཅུ་གཉིས་ཅུང་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལོ་གཅིག་ལ་ཉི་མའི་འཁོར་གངས་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་རེ་ལ། བ་སྐྱར་གྱི་འཁོར་གངས་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་རེ་དུག་འབྱུང་རོ། །རྒྱ་ཚོད་ཅུ་སྐར་སོགས་མང་བའི་དུས་སྡོད་དང་ཅུང་བའི་དུས་སྡོད་འཆར་བའི་དུས་ཀྱི་དབང་གིས། ཤས་ཆེར་སྤྱད་བ་རྣམས་ཉིན་མོ་འཆར་བའི་ཆེ་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོ་རིམ་པ་བཞིན་དམན་པ་དང་ལྷག་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཉིན་མོ་ཤས་ཆེར་དུས་སྡོད་རིང་བ་རྣམས་འཆར་བའི་ཆེ་དེ་ལས་བརྒྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་ཉི་མ་ཡང་དག་པར་རྒྱ་བའི་དབང་གིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉིན་མོ་གཅིག་ལ་ཡང་སྤྱོད་དུས་སྡོད་རིང་བ་འཆར་ཞིང་ཕྱི་རོ་སྤྱད་བ་འཆར་བའི་ཆེ་སྤྱོད་ཡུན་རིང་ཞིང་ཕྱི་རོ་ཡུན་སྤྱད་བ་དང་། དེ་ལས་ལྷག་པའི་ཆེ་སྤྱོད་ཡུན་སྤྱད་ཞིང་ཕྱི་རོ་ཡུན་རིང་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གཟས་འཛིན་བཅི་བ་སོགས་ལའང་འདི་བཅི་བ་གནད་ཆེའོ། །དུས་སྡོད་ཀྱི་ཅིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཞན་ཆ་བདུན་སྤྱད་མའི་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པ་སོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ།

བཞི་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནང་དུ་ངེས་དོན་ལ་སྦྱར་བའི་དོན་དུ་དབུ་མའི་རྩི་དབུགས་ལས་གཟའི་རྒྱུ་པ་དང་རྒྱ་སྐྱར་གྱི་རྒྱུ་པ་སྦྱེ་བའི་རོ་མོ་ཉིད་ཀྱི་གནས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ལོ་བརྒྱའི་དབུ་མའི་དབུགས་དང་གཡས་གཡོན་གྱི་དབུགས་ངོས་བཟུང་། དེ་ཕྱིའི་གཟའ་རྣམས་ཀྱི་ཅིས་དང་སྦྱར། ཅིས་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་སྡོད་རྩི་ལ་སོགས་གཞན་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་བའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་ཡུས་ལ་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱར་ནས། སྦྱོར་སྤྱག་ཅེས་སོགས་ལ། དུས་སྡོད་ཀྱི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ནི། ཞག་གཅིག་ལ་ནང་དུ་རྒྱུད་གི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འཕོ་མཚམས་རེར་ལྷ་བཅུ་ཅ་དུག་རྒྱུད་བཅས་རེ་དབུ་མར་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་གངས་བརྒྱུམས་པས་ཞག་གཅིག་ལ་དབུ་མར་རྒྱས་པའི་དབུགས་ཀྱི་གངས་དུག་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་ལྷར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ནི་དབུགས་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྦྱོར་དུག་བརྒྱ་ལས་སོ་སོའི་ཆ་ཡིས་བྱ་ལོན་ངེས་པར་སྤྱད་བའི་དབུ་མའི་དབུགས་ཀྱི་གངས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཉི་མའི་ཡེ་ཤེས་ཆ་འབྲིང་དུ་བཅིས་པའོ། །ཞག་གཅིག་གི་དབུ་མའི་དབུགས་ཀྱི་གངས་དེ་ལོ་བརྒྱའི་ཁྲིམ་གྱི་ཉིན་ཞག་གི་གངས་ཀྱིས་

བསྐྱར་བ་ནི་ལོ་བརྒྱའི་དབུ་མའི་དབུགས་ཀྱི་གངས་ཆད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །འདིར་ཞེས་སོགས་ལ་
མཆམས་ཀྱིས་ཞེས་པ་དག་ནི་ལོ་བརྒྱའི་བར་གྱི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་གོ་སྤོ། །

གཉིས་པ་ལ་དགྲ། གཟའ་བརྒྱད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བྱེད་དང་གཉིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་དོར་བའི་ལོ་
བརྒྱར་བསྟན་པ། གཟའ་ལྗེའི་ཅིས་ནང་ལ་སྐྱར་བ་བཤད་པ། མཆུག་རིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ཆའི་ཆེ་བ་གཅིག་དང་སྐྱར་ཉི་ལའད་པ། གཟའ་ལྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆའི་ལོ་གསུམ་
དང་སྐྱར་བ་བཤད་པ། གཟའ་ལྗེའི་སྐྱེས་ཁྱིམ་དག་པའི་དོན་ཏུ་རྒྱ་སྐར་གྱི་བྱ་ལོན་དང་ལྷག་མ་ཏུ་
བའི་ལོངས་སྤྱོད་ཏུ་བསྟན་པ། གཟའ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་བའི་སྟོབས་བསྟན་པ། ཉི་ཆའི་ཅིས་ནང་ལ་སྐྱར་
བ་བཤད་པ། ཅིས་ཀྱི་འབྲུང་སྤྱད་ནང་ལ་སྐྱར་བ་བཤད་པ། ལྷ་བསྐྱས་ཀྱི་ཆེ་བའི་རེས་པ་ནང་ལ་
སྐྱར་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་གཟའ་བརྒྱད་ཀྱི་ལོ་བརྒྱའི་ཆད་ཀྱི་ཞག་སུམ་ཁྱི་བྱག་སྟོང་
ལས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟེ་དབུ་མའི་སོ་གཉིས་ཆ་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཞག་ལ་
འཁོར་ལོ་བྱེད་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་སྐར་གྱི་འཁོར་ལོ་གཅིག་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ཞག་
གངས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཞེས་མཆམས་སྐྱར་ནས། དོན་དངོས་ནི། རྒྱ་སྐར་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་བྱེད་དང་གཉིས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་འཁོར་ལོ་བྱེད་པ་གསུམ་པོ་དེ་རིམ་བཞིན་སྟོང་
སྟོབས་དང་རྩལ་དང་ཐུན་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་སྟོན་པ་ལས་རེ་ཤིག་སྟོང་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་
དབང་ཏུ་བྱས་ནས་འཁོར་ལོ་བྱེད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་སྟོན་པ་ནི། ཆེ་བའི་ནས་ཞེས་པ་ནི། ཆེ་བའི་
ལོངས་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེད་ར་བཞི་བཅོ་ལྔས་བསྐྱར་བས་རྒྱ་སྐར་བྱེད་རྫོགས་པས་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་ཆེ་བྱེད་
གཅིག་དབུག་གྲ་སུམ་ཅུའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མཆན་མོར་འགྱུར་ཉི། མཆན་མོ་གཅིག་ཁྱིམ་གྱི་འཁོར་
ལོ་བྱེད་ལ་ཅས་པ་ནས། ཉི་མའི་བཟོད་པ་གཅིག་ཉིད་ཉི་མའི་མཆན་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་ཉི། བཟོད་པ་ལ་
ཉི་མས་རྒྱ་སྐར་གྱི་འཁོར་ལོ་བྱེད་ལ་ཉི་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་ཆེ་བས་ཞག་སུམ་ཅུ་ལ་རྒྱ་སྐར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྫོགས་པར་འཁོར་བའི་དབང་ཏུ་བྱས་
ནས་ཞག་སུམ་ཅུ་པོའི་བྱེད་མཆན་མོའི་ཆ་དང་། བྱེད་ཉིན་མོའི་ཆར་བཞག་ཅིང་། ཉི་མས་བཟོད་པ་
གཉིས་ལ་རྫོགས་པར་འཁོར་བས་དེའི་བྱེད་མཆན་མོའི་ཆད་བཞག་པའོ། །ས་སྐྱེས་ནས་ཞེས་པ་ནི་
མིག་དམར་གྱིས་ཆེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ན་རྒྱ་སྐར་འཁོར་ཞེས་འདིག་ཉིན་ན་གསུམ་པའི་བྱེད་པ་བརྫོང་།

བར་འདོད་པའོ། །དེ་འདིག་ཉིན་ན་གཤགས་པ་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མའི་ཉིན་མཆན་བྱེད་ལོ་དུག་
 དུ་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་མས་རྒྱ་སྐར་ལོངས་སྟོན་པའི་ཞག་གངས་ལོར་བསྐྱས་ཏེ་སྒྲག་པོར་བས་ལོ་བཅུ་
 གཉིས་འབྱུང་ལ། དེའི་བྱེད་མཆན་མའི་ཆ་དང་བྱེད་ཉིན་མའི་ཆ་ཡིན་པས་སོ། །ཉི་མའི་ནས་བསྟོད་
 པ་གཅིག་སྒྲ་བ་དུག་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་སྦྱེས་གཟའ་སྒྲག་གི་ཡང་བསྟོད་པ་གཅིག་སྒྲ་བ་དུག་གོ། །དེ་
 ཡང་གཉིས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཉི་མ་དང་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ལོ་བཙུག་ནི་སྟེན་པའི་མཆན་མོ་
 གཅིག་སྟེ། དེས་ལོ་སྐྱུ་ལ་རྒྱ་སྐར་རྩོགས་པར་འཁོར་བས་དེའི་བྱེད་མཆན་མའི་ཆ་ཡིན་པའི་
 བྱིར་རོ། །ཐུན་ཅན་ཅེས་སོགས་ཀྱང་རགས་པ་ཅེས་བརྗོད་པ་སྟེ། སྒྲ་གཅན་གྱིས་རྒྱ་སྐར་རྩོགས་
 པར་འཁོར་བ་ལ་སྒྲ་བ་ཉིས་བརྒྱ་སྐྱུ་ལ་དགོས་པ་ལོར་བསྐྱས་ན་ལོ་བཅུ་དགུ་དང་སྒྲ་བ་གཉིས་
 འབྱུང་བས། དེའི་བྱེད་པ་ལོ་དགུ་དང་སྒྲ་བ་བདུན་འབྱུང་ཡང་ལོར་མ་ལོངས་པའི་སྒྲ་བ་བདུན་པོ་
 བཏར་སྟོམས་སུ་མཛད་ནས་ལོ་དགུ་དགྲིལ་འཁོར་བྱེད་དུ་བྱས་ཏེ་མཆན་མའི་ཆར་བཞག་པའོ། །

གཟའ་བརྒྱད་གྱིས་རྒྱ་སྐར་རྩོགས་པར་འཁོར་བའི་ཞག་གངས་དང་ལོའི་གངས་བྱེད་བྱེད་
 པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་དུ་བསྐྱས་པ་ནི། ཅེས་པ་ནས་དབྱེ་བས་བྱེ་བའི་ལོངས་སྟོན་ནམས་
 སོ། །བྱེད་དང་བཅས་པའི་ཅེས་པ་ནས་སྟོང་སྟོབས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ལོ་སོ་གཉིས་སྒྲ་བ་གསུམ་བྱེད་
 བཅས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྩལ་གྱི་དབྱེ་བས་ཀྱང་དེ་ཅེས་དང་། ཐུན་པའི་དབྱེ་བས་ཀྱང་ལོ་སོ་གཉིས་
 སྒྲ་བ་གསུམ་བྱེད་བཅས་ལ་ལོངས་སྟོན་པའི་དབྱེ་བས་གསུམ་ཀ་བསྟོམས་ན་ལོ་བརྒྱར་འགྱུར་ཏེ།
 ཅེས་པ་ནས་ཆོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཕྱི་རོལ་དུ་གཟའ་བརྒྱད་གྱིས་རྒྱ་སྐར་ལ་ལོངས་སྟོན་པའི་ལོའི་
 གངས་དེ་དག་སྟོང་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་། འདིར་
 བར་དུ་སྟོག་ནི་ཅེས་སོགས་སོ། །

ལྷ་མི་ནས་རང་རང་གི་དབུགས་ནས་བརྒྱུམས་པའི་ལོ་བརྒྱའི་ཆད་ལས་ནས། མཆོམས་དེ་
 ནས་བྱིས་བ་གཞོན་བུ་ལང་ཆོ་གན་པོ་སྟོན་པའི་གནས་སྐབས་ལྗེའི་ནང་ནས་གནས་སྐབས་ལྗེ་བ་
 འཆི་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ལོ་ན་ལོ་དགུ་བཅུ་ཅ་དུག་དང་སྒྲ་བ་བྱེད་དང་བཅུ་གཅིག་གི་མཆོམས་དེ་
 ཁོ་ནར་འཆིའམ་ཞེ་ན། དེར་མ་ཟད་ལོ་གསུམ་བྱོགས་གསུམ་ཀྱང་རྩོགས་ནས་སོ་ཞེས་པ་ནི་སྒྲ་བ་
 བྱེད་བཅས་སོགས་སོ། །དུས་འཆིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རང་རང་གི་ལོ་བརྒྱ་རྩོགས་པའི་མཆོམས་

འདིར་འཁོར་བ་པ་རྣམས་ལྟ་བུ་ཉིད་ཐོབ་ནས་འཆི་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་སྐྱེས་བྱ་ཅེས་པ་ནས་
བྱའོའི་བར་གོ་སྟོན། །སྐྱེས་བྱ་ནས་དགོངས་པའི་སྐད་དེ་གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ན། སྐྱེས་
བྱ་ནི་ཕྱི་རོལ་དུ་དུས་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལོ་ཁྲི་ཕྲག་གཉིས་ལྷག་པའི་འབྲུམ་ཕྲག་བཞི་བཅུ་ཙ་
གསུམ། བར་དུ་དབྱགས་ཀྱི་གངས་དེ་སྟེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དོ།།

དེས་ན་ནང་དུ་ནི་ཞག་ཉིས་བརྒྱའི་དབྱགས་ཀྱི་གངས་ཆད་སྤར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
གངས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་དུ་དུས་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལོ་གངས་རྫོགས་པ་ཉིད་དེ། དུས་བཞི་ཆེན་པོའི་
ལོ་གངས་རྫོགས་པ་གང་གི་དུས་སུ་གཟའ་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་བ་སྐར་མ་ནམ་གྲུའི་མཐར་
སྟོང་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱེས་བྱ་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་མཐར་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་
བཅུའི་རྒྱང་རྣམས་དབྱ་མར་ཐེམ་ནས་སྟོང་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དུས་བཞིའི་ལོ་གངས་
དང་དབྱགས་ཀྱི་གངས་མཚུངས་པའི་ཞག་བརྒྱ་ཕྲག་གཉིས་ལ་སྐྱེས་བྱ་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པ། དབང་པོ་
བརྒྱ་པ་ཞེས་བཏགས་པ་ནི་དགོངས་གཞི་རི་སྐད་བརྗོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དོན་དམ་པ་སྟེ་དོན་ལ་
མི་གནས་པའི་རིགས་པའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སོགས་ནི། བོང་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་
རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཞེས་སོགས་དེ་འཆད་པའོ། །ལོ་བརྒྱའི་དབྱ་མའི་དབྱགས་ལ་
སོགས་པའི་གངས་ནི་ཕྱི་རོལ་དུ་དེས་པ་འདི་དག་སོགས་ཀྱིས་རིག་བྱེད་པ་སོགས་ལ་རྩལ་དེ་མ་
གསུམ་པར་སྟོན་པའོ།།

གཉིས་པ་གཟའ་ལྔའི་ཅིས་ནང་ལ་སྐར་བ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཟའ་ལྔའི་
སྐར་རྒྱུ་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་དང་མངལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆའི་རྒྱ་ཆོད་དུག་ཅུའི་ཆ་དང་སྐར་བ་ནི།
ད་ནི་ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་ཞག་རེ་བཞིན་དབྱ་མ་ཨ་ལ་རྩ་རྒྱ་རྒྱུ་ཉིད་ནང་ནས་རི་ཅམ་བབས་པའི་དབྱགས་
ཀྱི་རྫོགས་རྣམས་རྒྱ་ཆོད་དུ་བྲས་པ་ལ་རྒྱ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆ་རགས་པ་དུག་ཅུའི་ཆས་བགོས་པས་
ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཆོད་རྣམས་གཟའ་ལྔ་རྒྱ་སྐར་ལ་འཆར་བའི་རྒྱ་བའི་རྒྱ་ཆོད་ཀྱི་རྫོགས་དང་སྐར་བ་
གསུངས་པ། མ་བཅད་ཅེས་པ་ནས། བྱ་ལོན་དགྲ་ནི་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ཀྱི་དབྱགས་དབྱ་
མའི་ཡེ་ཤེས་ཆ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། མངལ་དུ་དབྱགས་འབྱུང་འཇུག་མི་བྱེད་པར་དབྱ་མར་གནས་
པས་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱགས་ཡེ་ཤེས་ཆར་བྲས་ཏེ། མངལ་གྱི་རྒྱ་བ་དགྲ་སུམ་ཅུས་

བསྐྱར་བས་ཉིས་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་འབྲུང་བ་དེ་ཉིད་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱར་བས་ལྷ་བརྒྱ་བཞི་བརྒྱ་འབྲུང་བ་ལ་དྲུག་ཅུས་ཐོབ་པ་ཞག་དགུ། །དེ་ཙམ་ཆོད་དུ་བསྐྱར་བ་ལ་ཆེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆ་རགས་པ་ཙམ་ཆོད་དྲུག་ཅུས་བགོས་པས་ཐོབ་པའི་བྱ་ལོན་ཙམ་ཆོད་དགུ་ནི་བསྐྱེད་པར་གྱུར་པ་མཐའ་དག་བསྐྱེད་པས་ཀླམས་ཙམ་ཆོད་ཀྱི་ཆོགས་ཞེས་པ་ནས་འབྱུར་རོ། །འདིས་གཟའ་ལྷའི་རྒྱུ་པ་ནང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་དང་སྐྱར་ལ་གོང་དུ་གཟའ་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉི་ཆེན་ཆར་སྐྱར་རོ། །ས་སྐྱེས་ལ་ནི་རིག་བྱེད་དུས་མེ་ཞེས་པ་ཙམ་ཆོད་སྟོང་བརྒྱ་མོ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་བཟ་གིས་ཀྱི་བསྐྱོད་པ་གཉིས་ཀྱི་ནོར་དང་བྱ་ལོན་ཀྱི་ཙམ་ཆོད་ཀླམས་བསྐྱེད་པས་ལ་ཙམ་ཆོད་ཀྱི་ནས་འབྱུར་རོ། །སྤྱིད་པའི་ནས་ཞེས་པ་ནི། ཙམ་ཆོད་དེ་དག་མིག་དམར་ཀྱི་རིམ་པ་རིམ་མིན་ཀྱི་རྒྱུ་པའི་གནས་བརྒྱ་བཞི་ལ་ལོངས་སྟོན་དེ། དེའི་བར་ལ་མིག་དམར་ཀྱི་རྒྱུ་པ་འཛིན་ལོངས་སྟོན་དག་པས་སྐར་མའི་བྱེད་དང་བཅས་པའི་བརྒྱ་གསུམ་བརྒྱ་གསུམ་ལ་ལོངས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བརྒྱ་བཞི་ལ་སྤྱིད་པའི་གནས་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ལྷ་བརྒྱད་མི་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་བཞི་དཔལ་བ་སྐྱེ་བརྒྱ་བཞིར་ནང་ལེར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྒྱུ་པ་མེ་ལ་གངས་དུ་ཞིག་མེ་ལོངས་སྟོན་ཅེ་ན། རྒྱ་བའི་དབྱེ་བ་ཡིས་ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་པ་དང་པོ་ལ་ཙམ་ཆོད་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་སོ། །སྐར་མར་རི་ཅན་གྱིན་པ་གྱི་མར་འབྲིད་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བྱེད་ལ་སོགས་སོ། །བྱ་ལོན་ནོར་ཀྱི་ཅེས་པ་ནས། རྒྱུ་པ་གནས་བརྒྱ་བཞི་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བས་རྒྱུ་པའི་ཙམ་ཆོད་ཀླམས་རེས་པར་སྐྱར་རྟེ། ཉི་བར་ལ་དལ་དག་གིས་སྐྱུངས་པས་དལ་དག་ལས་ཉི་མའི་ལོངས་སྟོན་པ་འུང་མེད་པ་ན་བཟ་གིས་ཉི་མ་ལས་འཛོན་རྟེ། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་ཤར་བའི་སྐར་མའི་ལོངས་སྟོན་ནི་གནས་དང་པོ་ལོ། །

གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སོགས་ལ་ཀྱི་ཚེ་འབྱུར་དུ། གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དེ་ལས་འཆར་བའི་གནས་གཞན་བརྒྱ་བཞི་ཀླམས་ཉེ་ཞེས་བསྐྱར་བ་ལེགས་སོ། །གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དེ་དག་གིས་རྒྱུ་པའི་ཙམ་ཆོད་དག་རེས་པར་སྐྱར་རོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་སྐྱར་ན། རྒྱུ་པ་གནས་དང་པོར་རྒྱལ་དབང་གངས་ཉེ་རྒྱུ་པ་འཛིན་དག་པས་རྒྱ་སྐར་དང་པོ་སྐྱེད་པའི་གནས་ལ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞིའི་ཅེས་པ་ནས། སྤྱིད་པའི་གནས་

1 ཞོལ། ཞོག ༢༥༦ བ ༣། གཙང་། ཞོག ༣༡༣ བ ༣ ལོངས་སྟོན་ཅུང་

བཅུ་བཞི་ལ་རིམ་པས་བཞག་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། འདི་དག་གི་སོ་སོའི་རྒྱ་མཚན་དང་
དོགས་གཅོད་སོགས་ནི་ཞིབ་པར་མཁས་པ་དགའ་བྱེད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་འདིར་ཡི་གེ་མངས་པས་
མ་བྲིས་སོ། །དེ་ལྟར་གཟུང་ལྟ་སོ་རྣམས་ཀྱི་ནི་རྒྱ་བ་སྦྱར་བའི་རྒྱ་པོའི་རྒྱ་མཚན་མཐའ་དག་དུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་དག་ལས་ཤིན་ཏུ་ངེས་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི། དབུ་མའི་ཅེས་པ་ནས་ཞེས་
བྱ་སྟེ། དེ་ལས་གཟུང་ལྟ་སོ་རྣམས་ཉི་མ་ལ་རྒྱབ་ནས་སྤར་ཡང་འཆར་བའི་བར་ཀྱི་སྦྱར་བར་རྒྱ་བའི་
རྒྱ་མཚན་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱ་པོ་སོ་སོའི་ལོངས་སྤྱོད་དོ། །

གཉིས་པ་གཟུང་ལྟའི་དལ་རྒྱ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཆའི་ལོ་གསུམ་དང་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་སྦྱར་བ་ནི།
ད་ནི་དལ་བའི་བྱ་བ་ལ་གཟུང་སོ་སོའི་སྟེ་བའི་བྱིས་རྣམས་ཀྱི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་དལ་བའི་
རྒྱ་པོ་རྣམས་དབུ་མའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ལ་སྦྱར་བ་གསུངས་པ། སུམ་ཅུ་ཅེས་པ་ནས། རྟོར་གྱིས་
བསྐྱར་བདག་ཅེས་པ་ལ། ལོ་གསུམ་དང་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་རྒྱ་བ་སྦྱར་ཅུ་ཅ་བྱེད་དང་བདུན་ཡོད་
པ་དེ་ལ། གཟུང་ལྟ་སོ་རྣམས་ཉི་མའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་རྒྱ་བའི་རྒྱ་པོའི་ཡོན་ཏན་
སྤྱོད་སོགས་ལྟ་དང་། ཉི་མའི་རྒྱ་པོའི་ཡོན་ཏན་སྤྱོད་སྤྱོད་སོགས་ནི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དེ། ཡོན་
ཏན་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་གིས་རྒྱ་བ་སོ་བྱུག་བསྐྱར་བས་ཉིས་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅ་དགུ། རྒྱ་བ་བྱེད་པོ་
བསྐྱར་བས་ཞག་བརྒྱ་ཉི་ལུ། བརྒྱ་ཉི་ལུ་པོ་སུམ་ཅུས་བཀོས་པས་བཞི་ཐོབ་བ་རྒྱ་བ་སྟེ། དེ་རྣམས་
བསྐྱོམས་པའི་གངས་དང་མཉམ་པའི་རྒྱ་མཚན་དག་ནི་གཟུང་ལྟ་སོ་རྣམས་ཀྱི་དལ་བའི་བྱ་བ་ལ་རྒྱ་
པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་གངས་དུ་འབྱུང་བ་ནི་མིག་བྱག་སོགས་སོ། །

རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལས་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བཀྲ་ཤིས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་བྱུག་གི་
རིམ་པའི་བྱེད་སྒྲུ་མ་དང་བྱེད་སྒྲི་མའི་རྒྱ་པོ་ལ་རིམ་པའི་སྒྲི་མའི་རྒྱ་པོ་དང་རིམ་པ་མིན་པས་རྒྱ་
བའི་སྒྲི་མའི་རྒྱ་པོའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རྒྱ་པོ་ལྟར་ན། གནས་དང་པོར་དེ་ཉིད་ཅེས་པ་ཉེར་ལྟ་དང་གཉིས་པར་བཅོ་བརྒྱད་དང་།

1 ཞོལ། ཤོག ༤༥༡ ན ༤། གཅོད། ཤོག ༣༡༣ བ ༡ བསྐྱོམས་པའི་

2 ཞོལ། ཤོག ༤༥༡ ན ༥ འབྱུང་བའི་མིག་བྱག་སོགས་སོ། །

གསུམ་པར་རི་དག་ཅེས་པ་བདུན་པོ། །བཏན་པ་ས་ཡི་བྱ་ཅེས་པ་ནས་གཞུ་བྱིས་སའི་ཁམས་ཡིན་
 ཞིང་དེ་ནས་སྐྱེས་པའི་མིག་དམར་ལ་ས་སྐྱེས་ཞེས་བཟོད་དོ། །དེའི་ཕྱི་མ་ཕྱེད་དེ་ཕྱེད་ཕྱི་མ་དང་ཕྱ་
 མའི་ཆ་ལ་སྟེ་ཞེས་པ་ཕྱེད་ཕྱ་མའི་ཆ་ལ་འདི་དག་རིམ་བས་དགོད་ཅེས་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཅེས་པ་
 ནས། མིག་བཅས་མིག་ཉེར་གཉིས་དང་ཉིན་ཞག་བཙོ་ཕྱ་དུས་སུ་སྟེ་དུས་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དལ་
 ཀྱང་གི་རིམ་པ་འདི་ནི་སྤར་ཀྱང་ཅིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཟོད་པ་ཡིན་པོ། །དེ་ལྟར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 ལོ་བརྒྱའི་དབུ་མའི་ཡེ་ཤེས་ཆ་ལོ་གསུམ་དང་། ཐུགས་གཅིག་གི་ཁྲ་བའི་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྟོང་
 པ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་ཚུ་ཚོད་ཉིས་བརྒྱ་གོ་གཉིས་ལས་ཚུ་ཚོད་དྲུག་ཅུས་ཐོབ་པའི་ཆ་
 འས་ཞག་བཞི་དང་ཚུ་ཚོད་དང་གཉིས་ནི་གཟུང་ལྡེའི་བྱིས་ཀྱི་ཀྱང་པའི་ཚུ་ཚོད་དུ་རིག་པར་བྱ་ལ།
 ཚུ་ཚོད་དྲུག་ཅུ་ལས་དང་གཉིས་གཟུང་ལྡེའི་བྱིས་ཀྱི་ལོངས་སྟོང་ཀྱི་ཚུ་ཚོད་དུ་བཞག་པའི་སྟག་ཚུ་
 ཚོད་བརྒྱད་ནི་སྤྱ་གཅན་དང་མཐུག་རིང་གི་ཀྱང་པའོ།

གསུམ་པ་གཟུང་ལྡེའི་བྱིས་གསུམ་ཀྱི་ལོངས་སྟོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆའི་ལོ་གསུམ་དང་སྐྱར་
 པ་ནི། ད་ནི་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་མཆོམས་སྐྱར་ནས། ཁྲ་བ་ལ་ནི་ཞེས་སོགས་ནི། ཁྲ་བ་བཙོ་བརྒྱད་
 ལ་ཚུ་སྐྱར་འཁོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་འདིག་ཉེན་ལ་གྲགས་པ་སྟེ། བྱུ་བའི་མཐའི་རང་གི་རོ་
 ཐོས་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ཆ་རི་སྐྱ་རོ་ཡིས་ཐོབ་པའི་ཚུ་ཚོད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཞག་གཅིག་གི་
 ལོངས་སྟོང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཁྲ་བར་ཡང་ནས་དེས་ན་མིག་དམར་ཀྱི་བྱུ་བའི་མཐའ་ཡི་ཆོད་དེས་
 ལུར་བྱ་དང་སྟེན་པའི་ལོངས་སྟོང་དང་མིག་དམར་ཀྱི་ལོངས་སྟོང་སྟན་ཉིན་ཅིག་ནི་མ་ལ་རྣམ་པར་སྟོང་
 པ་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་བྱིས་ཁྲ་རེའི་ལོངས་སྟོང་བསྐྱམས་པས་ཚུ་ཚོད་དགུ་བཅུར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
 པ་ནི་དྲག་གཟུང་གསུམ་ཀྱི་བྱུ་བའི་མཐའི་ལོངས་སྟོང་བསྟན་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱ་དང་འདིག་
 ཉེན་ཁྲ་བ་སྟེ་བརྒྱ་སོ་ལྡེའི་གངས་ཀྱི་ཚུ་ཚོད་ནི་པ་སངས་ཀྱི་བྱིས་ཁྲ་གཅིག་གི་ལོངས་སྟོང་དོ། །དེ་
 མི་རིགས་ཏེ། པ་སངས་ཀྱི་སྐྱར་ཀྱང་གི་ལོངས་སྟོང་ཚུ་ཚོད་བདུན་ཚུ་སྤར་བཅུ་གཉིས་དབུགས་
 གསུམ་རྣམས་གོང་གི་ཞག་དེས་བསྐྱར་བས་ཚུ་ཚོད་ཉིས་བརྒྱ་སོ་གཉིས་སོགས་འབྱུང་བས་སོ་ཞེ་
 བ། ལོངས་སྟོང་དེ་ནི་པ་སངས་ཀྱི་བྱུ་བ་མཐའི་ལོངས་སྟོང་མ་ཡིན་ཞིང་། བྱུ་བ་མཐའི་དབང་དུ་བྱས་

1 ཞོལ། ཤོག ༤༥༡ བ ༡ ཞེས་པ་ནི་གཞུ་

པའི་ལོངས་སྟོང་ཉི་མ་དང་མཉམ་ལ། གྲུབ་པའི་མཐའ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གྲུབ་མཐའི་ལོངས་སྟོང་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉི་མའི་ཅེས་
བ་ནས། གཟའ་ལྷ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཁྲིམ་ཆེ་དེའི་ལོངས་སྟོང་དེ་དག་བསྟོམས་པས་རྩ་ཆོད་ཀྱི་ཆོགས་
སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུར་འགྱུར་རོ། །སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་པོ་འདི་དག་གཟའ་ལྷའི་ཁྲིམ་གྱིས་ཆེ་བ་གཅིག་
གི་ལོངས་སྟོང་དེ། དེ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱར་བ་སྟོང་བརྒྱད་ཅུ་ནི་ལོ་བརྒྱའི་ཉིན་ཞག་ལ་ཞག་རེ་བཞིན་
གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱ་བའི་ཐོབ་སྐྱལ་ལས་དབྱ་མས་སྟུང་པས་བྱ་ལོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཞག་གངས་
སྟོང་བརྒྱད་ཅུ་དང་གངས་མཉམ་པའི་རྩ་ཆོད་དེ་རྩ་ཆོད་སྟོང་བརྒྱད་ཅུ་ལོ། །ཆེ་བ་གཅིག་གི་ལོངས་
སྟོང་རྩ་ཆོད་དགྲ་བཅུ་པོ་འདི་ནི་དག་གཟའ་གསུམ་གྱི་ལོ་ཞེས་བ་ནི། འཇམ་དབལ་གྱིས་དངོས་སུ་
མིག་དམར་བ་སངས་ལྷག་པ་གསུམ་གྱི་ལོངས་སྟོང་བརྒྱན་བ་ལྟ་བུར་སྤང་ཡང་། ཆོག་ཟུར་གྱིས་
གྲུབ་པའི་མཐའི་ལོངས་སྟོང་གསུངས་པའོ།

ཆེ་བར་ཅེས་བ་ནས། འདི་ནི་མིག་དམར་གྱི་ཆེ་བ་གཅིག་གི་ལོངས་སྟོང་རྩ་ཆོད་དགྲ་བཅུ་
ཞེས་འདིག་ཉེན་གྱི་གཤམ་བ་ཉམས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཆོག་ཟུར་གྱི་དོན་གསུངས་པའོ་ཞེས་བ་
ཙམ་ལས་འགྲེལ་པས་མ་བཤད་པས་ཆོགས་བཅད་དེའི་ཆོག་དོན་བཤད་ན། ཆེ་བ་གཅིག་ལ་སྟེ་
ཆེ་མའི་རྟག་པའི་ལོངས་སྟོང་དུ་འགྱུར་བ་ནི་རབ་དུ་གསལ་བར་རྩ་ཆོད་དག་པོ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་གི་
གངས་ནི་རྩ་ཆོད་ཀྱི་རྒྱ་བ་སྟེ་རྩ་ཆོད་སྟོང་བཅུ་དང་བཅས་བ་སྟེ། ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་རྩ་ཆོད་སྟོང་
གཉིས་དབྲུགས་གཉིས་དབྲུགས་ཀྱི་འདོད་ཆ་བརྒྱད། དེའི་བདུན་བརྒྱ་ཉེར་གཉིས་ཆ་བརྒྱ་ཡོད་ཀྱང་
རགས་ཅིས་སུ་བྲས་ནས་རྩ་ཆོད་སྟོང་གཉིས་དང་དབྲུགས་གསུམ་དུ་བརྒྱག་པའོ། །སྟེན་པའི་རྟག་
པའི་ལོངས་སྟོང་ལ་རྩ་ཆོད་སྟོང་དགྲ་ལྷག་ཡོད་ཀྱང་རྩ་ཆོད་སྟོང་དགྲ་བཅུ་གས་ཆེ་བ་གཅིག་ལ་རྩ་ཆོད་
སུམ་ཅུ་རྣམས་དང་གསལ་བར་དུས་ཀྱི་རྩ་ཆོད་ཉེ་རྩ་ཆོད་བཞི་དག་ནི་ཉི་མའི་བྱ་སྟེན་པའི་ལོངས་
སྟོང་དོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་ཆོད་གཅིག་དུ་བསྟོམས་པར་གྱུར་བ་ནི་ཉིན་ཞག་སྟེ་རྩ་ཆོད་བཅུ་ཅེས་
བྱ་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱར་བས་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་ལྷ་པོ་དེ་ཡང་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་ནི་མིག་དམར་
གྱི་ལོངས་སྟོང་གྱི་ཁ་སྟོང་དུ་སྟེན་ལ། འདིག་ཉེན་གྱི་གཤམ་པའི་དབང་ལས་ནི། ཆེ་བ་སྟེད་བཅས་
མཚན་མོར་བཅས་ཉེ་སྟོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་ཞེ་ལྷ་དང་སྟོར་ཉེ། གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་ནི་དེ་དུ་བའི་

ལོངས་སྤྱོད་ཡིན་པས་འདི་དག་དང་མི་སྤྱར་རོ། །ལོ་བརྒྱའི་ཉིན་ཞག་ནམས་ཀྱི་ཉིན་བཞིན་བྱ་ལོན་
 ཏུ་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལོ་བརྒྱའི་ཡེ་ཤེས་ཆའི་ལོངས་སྤྱོད་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་
 གསུམ་གྱི་ཞག་གངས་དང་མཉམ་པའི་ཚུ་ཆོད་ལ་ནི་གཟའ་ལྷ་སྤྱ་གཅན་དང་དུག་གི་ཡང་ལོངས་
 སྤྱོད་དོ། །འོ་ན་ཕུར་བྱ་སྟེན་པ་གཉིས་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་དང་སྦྱར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་
 བ། འདིར་ཕྱོགས་གསུམ་པོ་སོགས་སོ།།

གསུམ་པ་མཐུག་རིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆའི་རྒྱ་བ་གཅིག་དང་སྦྱར་བ་ནི། ད་ནི་
 མཐུག་རིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཡིན་པས་སྤྱ་གཅན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལས་མཐུག་རིང་
 གྱི་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་གསུངས་པ། རྒྱ་གཅིག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། གཟའ་ནམས་ཀྱི་དལ་
 ཀྱང་གིས་མ་སྤྱད་པའི་རྒྱ་བ་གཅིག་པོ་དེའི་ཞག་སུམ་ཅུ་སྤྱ་གཅན་ནི་རྒྱ་གཉིས་ཀའི་ལོངས་སྤྱོད་
 ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་གྱིས་བསྐྱར་བ་ལ་ནི་མའི་ཡེ་ཤེས་ཆ་རགས་
 པ་གཏོན་པས་ཞག་བརྒྱད། དེ་ཚུ་ཆོད་ཏུ་བསྐྱར་ཏེ་རྒྱ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆ་རགས་པ་དུག་ཅུས་བཤོས་
 པས་ཚུ་ཆོད་བརྒྱད། དེ་ལ་སྤྱ་གཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆ་ཚུ་ཆོད་ཕྱེད་བྱ་ལོན་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ཏུ་བའི་ལོངས་
 སྤྱོད་ཏུ་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་དག་ལས་ཞེས་པ་ནས། ཉི་མའི་ཁྱིམ་གྱི་རྒྱ་བའི་ཆད་ལའོ། །སྤྱ་གཅན་
 ཁྱིམ་གྱིས་རྒྱ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ཚུ་ཆོད་ཕྱེད་དང་བརྒྱད་པོ་དེ་ཉི་མ་དང་བཅས་ནས། ཉི་མའི་ཕྱོགས་
 རེ་ལ་འཆར་བའི་རྒྱ་བ་དང་པོ་ཚུ་ཆོད་གསུམ་སོ། །རྒྱ་བའི་དྲི་སོགས་རྒྱ་བ་དང་པོ་ཚུ་ཆོད་
 ལའོ། །རྒྱ་བ་བརྒྱད་པོ་སོགས་ཏེ། དེ་ལ་ཚུ་ཆོད་ལྷ་དྲི་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། གཅིག་སྟོང་
 ལྟོབས་དང་གཅིག་དུལ་དང་ཕྱེད་སུན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཀྱང་། ལྷག་མ་ཚུ་ཆོད་ཕྱེད་ནི་སུན་པ་
 མེད་པའི་རང་བཞིན་ཏུ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་དེ། དེས་དམན་པ་ནི་སོགས་སོ།།

རྒྱ་བ་ནི་གཅིག་ཕྱོགས་ཕྱེད་ནི་འདོད་པ་ཡིན་པས་བཅུ་གསུམ་སྟེ། དེའི་ཉིན་ཞག་དག་ལ་
 ཞེས་པ་ནི་སོགས་སོ། །དུས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་དུས་ལ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ནི་ཆེས་ཞག་རེ་ཚུ་ཆོད་དུག་
 ཅུར་ཚུ་སྤང་ལྷ་བཅུ་ཅ་དུག་བཞི་ཆས་དམན་པས་ཆེས་ཞག་དུག་ཅུ་ཅ་བཞི་ལ་ཉིན་ཞག་དུག་ཅ་
 གསུམ་ཏུ་འགྱུར་པས་ཞག་གཅིག་བྱ་ལོན་ཏུ་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་བའི་ཆ་ཆེས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཉིན་
 ཞག་རེ་ལ་ཚུ་སྤང་ལྷ་བཅུ་ར་དུག་བཞི་ཆ་ལ་ཚུ་ཆོད་རེར་བྱས་པའི་ཚུ་ཆོད་རེ་བྱ་ལོན་ཏུ་གྱུར་པ་

དེ་ཉིད་ཉི་མའི་ཚུ་ཚོད་གཉིས་སུ་གྱུར་ནས་ཉིན་ཞག་སོ་སོར་སྟག་སྟེ། རྒྱ་བ་གཅིག་ལ་ཞག་གཅིག་
སྟག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་ནང་དུ་རྒྱུད་གི་འཕོ་མཆམས་སུ་དབུ་མའི་རྒྱུད་ལྷ་བཅུ་ཙ་བྱུག་བཞི་ཆ་
རེ་རྒྱུས་ནས་ཉི་མའི་རྒྱ་བ་ལ་བྱ་ལོན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པས་ཕྱི་རོལ་དུ་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་
དབུ་མའི་ཡན་ལག་དུ་བཞག་པའི་དོན་ནོ།

སྒྲ་གཙན་རྒྱ་བའི་ལོངས་སྟོང་ཅེས་སོགས་གཞུང་སྟག་མ་དག་གི་དོན་ནི། དུ་བའི་ལོངས་
སྟོང་དང་འགོས་དུ་ཞིག་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དོགས་གཅོད་དང་བཅས་པར་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པའི་
དོན་མཁས་པ་དག་འབྱེད་དུ་ཞིབ་པར་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུད་འགྲེལ་
ཀྱི་ཆོག་དོན་ཀྱང་ལེགས་པར་ཤེས་སྟེ་བར་ཡོད་དོ། །མདོར་ན་དུ་བ་ཉི་མ་ལ་ཞུགས་ནས་དེ་ནས་
སྒྲུང་འགོས་བྱེད་པའི་ཆེ་ཉི་མ་ལས་འཛོན་ནས་ལོ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཚུ་སྒང་གཉིས་དང་དབུགས་
གསུམ་ཞག་རེ་ལ་ཉི་མ་པས་སྟག་པར་སྟོང་ཅིང་། ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་བར་ཚུ་སྒང་ལྷ་བཅུ་ཙ་བྱུག་
བཞི་ཆ་ལ་ཚུ་ཚོད་དུ་བྱས་པའི་ཚུ་ཚོད་གཉིས་གཉིས་ཉི་མ་པས་སྟག་པར་སྟོང་། དེའི་རྒྱ་བྱེད་ཐ་མ་
ལ་དུ་བ་མཐོང་། དེ་ནས་དལ་འགོས་ལ་ཕྱོགས་གསུམ་ལོ་གསུམ་འབྲུང་བས་ཕྱོགས་དང་པོ་ལ་དུ་
བ་མཐོང་། དེས་ན་དུ་བ་མཐོང་བ་རྒྱ་བ་གཅིག་གོ།

ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་བར་ལ་སྒྲུང་འབྲུང་བའི་ཚུ་ཚོད་གཉིས་གཉིས་ཉི་མ་པས་བྱལ་བར་བྱ་
ལོན་དུ་སྟོང་། དེ་ནས་ལོ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཞག་རེ་ལ་ཚུ་སྒང་གཉིས་དང་དབུགས་གསུམ་བྱ་ལོན་
དུ་སྟོང་། དེ་རྫོགས་ནས་ཉི་མའི་རྒྱ་བ་དུ་འབྱོག་འགོས་ལ་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་། འབྲུང་འགོས་
ལ་ཕྱོགས་གསུམ་ལོ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་གཅིག་དུ་བ་དང་བཅས་པ་འབྲུང་འགོས་རྫོགས་པ་དང་ཉི་མ་ལ་
ཐིམ། དེ་ལྟ་བུའི་འཆར་རྒྱལ་ལན་ཅིག་སོང་ན། དེ་ནས་ཡང་ལོ་བྱུག་ཕྱོགས་བྱུག་ནས་འཆར་བར་
ངེས་པས་དེའི་འཆར་བ་མཐའ་དག་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཉི་མའི་ཤར་དུ་དུ་བ་དང་བཅས་
པར་ཐོག་མ་མཐོང་བ་ནས་ལོ་བྱུག་དང་རྒྱ་བ་གསུམ་ན་ཉི་མའི་བྱ་བ་དུ་དུ་བ་དང་བཅས་པར་མཐོང་
ལ། བྱ་བ་དུ་དུ་བ་དང་བཅས་པར་མཐོང་བ་དེ་ནས་ལོ་བྱུག་དང་རྒྱ་བ་གསུམ་ན་ཉི་མའི་ཤར་དུ་དུ་བ་
དང་བཅས་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཐོག་མར་ཉི་མའི་ཤར་དུ་མཐོང་བ་ནས་སྒྲུང་ཡང་ཤར་དུ་
མཐོང་གི་བར་ལ་ལོ་བཅུ་གཉིས་དང་རྒྱ་བ་བྱུག །དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་དུ་མཐོང་ནས་སྒྲུང་ཡང་བྱ་བ་དུ་

མཐོང་གི་བར་ལའང་དེ་དང་འབྲེལ།

བཞི་པ་གནའ་ལྗེ་དཀྱིལ་འཁོར་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆའི་ལོ་གསུམ་དང་སྐར་བ་ནི། ད་ནི་དུས་
གྱི་འཁོར་ལོ་ཡེ་ཤེས་ཆའི་ལོ་གསུམ་གྱི་ཉིན་ཞག་སྟོང་བརྒྱད་ཅུ་པོ་དེ་ཉིད་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔ་ས་བསྐྱར་
ཞིང་། བཟོད་པ་གཅིག་གི་ཉིན་ཞག་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་ས་དམན་པ་ལ་དགུ་བསེས་པ་རྣམས་གནའ་ལྗེ་
པོ་རྣམས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གསུངས་པ། ལའི་སོགས་ནི་ལོ་གསུམ་གྱི་ཉིན་ཞག་གོ་དེ་ཉིད་གནའ་
ལྗེ་ཡིས་བསྐྱར་ཏེ། གནའ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་ལྔ་ལྔ་ཡོད་པས་སྐར་ཡང་ལྔ་ས་བསྐྱར་ཏེ། དེ་ལྟར་
དུས་བྱ་སྟེ་ལྔ་ས་བསྐྱར་བའང་ལྔ་ས་བསྐྱར་བ་དེ་ནི་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔ་ས་བསྐྱར་རོ། །བཟོད་པའི་སོགས་
ནི་ལོ་གསུམ་ལ་བཟོད་པ་དུག །བཟོད་པ་རེ་གནའ་རེས་ལོངས་སྟོན་པའི་ལྷག་པ་མྱོད་པ་གཅིག་
གིས་དམན་པ་དེ་ལ་མངལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆ་སྟོ་སོགས་དང་སྟོང་སྟོང་སོགས་ཡོན་ཏན་དུག་དང་
གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་ཞག་དགུ་བསེས་པ་ནི། གནའ་ལྗེ་ཉིན་ཞག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འགྱུར་
རོ་ཞེས་པའོ། །གཅིག་ཏུ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འགྱུར་རོའི་བར་གོ་སྟོ་སྟེ། འདི་དག་རྣམ་དག་ཁ་
སྐོར་གི་ཅིས་ཡིན་པས་བརྒྱས་བསྐྱར་བཅུ་ས་བསྐྱར་དག་ཀྱང་ཀྱངས་སུ་བཅུག་པའོ།

གནའ་སྟེའི་གསལ་ཞག་ལ་ཅིས་འཕྲོ་བསྟེ་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ་ནི་སོགས་འགྲེལ་པས་མ་
བཤད་པ་དག་གི་ཆོག་དོན་བཤད་ནས་སྟེས་མིག་དམར་ལ་ནི་འདས་པའི་ཅིས་འཕྲོ་རི་དུས་གཅིག་
སྟེ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་ཅ་བདུན་ཀྱང་རེས་པར་ཁོར་དུ་སྒྱེན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཟླ་བའི་བྱ་ལྷག་པ་ལ་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་ཚུ་ཆོད་ཚུ་སྐར་ཉིན་ཞག་ཏུ་བསྐྱར་བའི་དོན་དུ་བརྒྱས་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་དེ་དང་ཤེད་མཚུངས་
པའི་དོན་དུ་ལོངས་སྟོན་ཀྱང་བརྒྱས་བསྐྱར་པ་ལ་མ་འོངས་པ་ན་ལྷག་འགྱུར་མེད་དང་ཉི་མ་རི་སྟེ་
བདུན་སྟོང་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཅ་གསུམ་གྱིས་དམན་པར་བྱ་ཞིང་། བ་སངས་གྱི་དཀྱིལ་དག་ལ་ཚུ་ཆོད་ཉིན་
ཞག་ཏུ་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་དུ་བཅུ་ས་བསྐྱར་བའི་ལོངས་སྟོན་ཀྱང་བཅུ་ས་བསྐྱར་ཏེ། དེ་ལ་མ་འོངས་པ་
ན་ལྷག་འགྱུར་ཚུ་གཏེར་བརྒྱད་དེ་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་བཞི་ཡིས་དམན་པར་བྱ་འོ། །ལྟའི་ཆོན་པོ་ཕྱར་བྱ་ཡི་
དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མ་འོངས་པ་ན་ལྷག་འགྱུར་སྟོང་མཁའ་དུས་ལག་སྟེ་ཉིས་སྟོང་དུག་བརྒྱ་དག་དང་།
ཉི་སྟེས་སྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་ལ་མཁའ་ལག་གཤེད་ཅན་དུས་ཏེ་བཞི་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་

རྣམས་ཀྱིས་བྱ་ལོན་ཏེ་མི་བར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་པ་མ་ཡིན་པས་
སོ་སོའི་ཡོངས་སྟོན་ལ་སྦྱེས་ཁྱིམ་སྤྱང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ས་སྦྱེས་ལ་ནི་ཕྱེད་བཅས་ཏེ་ཚུ་ཆོད་སྤུམ་
ཅུ་དང་སྐར་མ་དགུ་སྤྱང་ཉེ་ལྷག་པ་ལ་ཕྱེད་ལྷག་ཅེས་བ་རྩ་འགྱུར་སོགས་ལ་ཕྱེད་བཅས་སྤྱ་ཡོད་
པ་ལེགས་པས་སྐར་མ་ཕྱེད་ཚུ་ཆོད་སྤུམ་ཅུ་དང་བཅས་པའི་མི་བདག་ཉེ་སྐར་མ་བཅུ་དྲུག་དང་རྒྱ་
སྐར་ཉི་མ་ཉེ་བཅུ་གཉིས་ལྷ་མ་ཕྱར་བྱའི་ཡོངས་སྟོན་ལ་འབྲེལ། །པ་སངས་ལ་སྐར་མ་དྲུག་དང་ཉི་
སྦྱེས་ལ་སྟོན་ཏེ་བཅོ་བརྒྱད་སྐར་མར་བྱ་ལོན་དུ་འགྱུར་བས། བྱ་ལོན་དེ་རྣམས་མཐའ་དག་གཟའ་
རང་རང་གི་རྟག་པའི་ཡོངས་སྟོན་གྱི་དབྱས་ནས་སྤྱང་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་དལ་ཅིས་བྱའོ།།

སྤྱང་ཅིས་ནི་དལ་བ་དག་པའི་ཕྱི་ནས་གཟའ་ལྷ་པོ་དེ་དག་གི་ཡོངས་སྟོན་དེ་དག་རྣམས་
ནི་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། གྱེ་མའི་བདག་པོ་ཞེས་ཐོས་ནས། ཅིའི་ཕྱིར་དག་ན་རང་རང་གི་སྦྱེ་བས་
རྒྱ་སྐར་ནས་དལ་བའི་རྒྱ་བ་ཉེ་རང་རང་གི་རྐང་པ་རྣམས་ཡོངས་སྟོན་པའི་དབང་ལས་སོ། །དེ་
ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་པ་མ་ཡིན་པས་སྤྱང་བའི་དོན་དུ་ཉི་མ་ལས་དམའ་བར་རྒྱ་བས་ཉི་མ་
ལས་བཟོད་པ་སྤྱང་བ་ཞི་གཟའ་གཉིས་ནི་རང་གི་ཡན་ལག་རྐང་འཛིན་གྱི་ཡོངས་སྟོན་དག་ལ་ཉི་
བར་གྱིས་སྤྱངས་པས་སྤྱང་རྐང་གི་ཡོངས་སྟོན་དག་པར་འགྱུར་ལ། ཉི་མ་བས་བཟོད་པ་བྱལ་བའི་
དབང་གིས་ཉི་མ་བས་མཐོན་པོའི་གནས་ནས་རྒྱ་བ་དྲུག་གཟའ་གསུམ་ནི་རང་རང་གི་དལ་བ་དག་
པས་ཉི་མ་བར་པའི་དབྱས་ནས་སྤྱངས་པས་སྤྱང་རྐང་གི་ཡོངས་སྟོན་དག་པར་གནས་སོ།།

ལྷ་བ་གཟའ་ལྷའི་སྦྱེས་ཁྱིམ་དག་པའི་དོན་དུ་རྒྱ་སྐར་གྱི་བྱ་ལོན་དང་ལྷག་མ་དུ་བའི་
ཡོངས་སྟོན་དུ་བསྟན་པ་ནི། ད་ནི་གཟའ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱེ་བའི་སྐར་མ་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་རྒྱ་
སྐར་གྱི་ཆོགས་གསུངས་པ་ཅ་བའི་ཆོག་དོན་ནི། ལྷ་བ་དྲུག་གིས་གཟའ་ལྷའི་ལྷ་བ་རེ་རེའི་ཡོངས་
སྟོན་མིག་དམར་གྱི་ཚུ་ཆོད་དགུ་བཅུ། ལྷག་པ་དང་པ་སངས་ཀྱི་བརྒྱ་སོ་ལྷ་རེ་རེ། ཕྱར་བྱའི་བཅུ་
གཅིག །སྟོན་པའི་བཞི་རྣམས་བསྟོམས་པས་ཚུ་ཆོད་སྤུམ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་བཞི་ལ་བསྐྱར་བ་ཉིས་
སྟོར་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་ལས་ཀྱང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྷ་བ་སྤུམ་ཅུ་ཅ་དྲུག་པོ་ཡི་
ཆས་ཐོབ་པ་དྲུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་པོ་དག་ཀྱང་གཟའ་ལྷ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱེས་ཁྱིམ་གྱི་སྐར་མ་དང་གངས་
མཉམ་ལ་སྦྱེས་ཁྱིམ་གང་ཡིན་ཡོངས་སྟོན་ལ་བྱ་ལོན་དུ་འགྱུར་བས་འདི་ཡང་གཟའ་ལྷ་པོའི་ཡོངས་

སྒྱུད་ལ་བྱ་ལོན་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། ལྷག་མ་བཙོ་བརྒྱད་ནི་ཆུ་སྒང་དུ་ག་ཅུས་བསྐྱར་ཏེ་སོ་དུག་གིས་
བགོས་པས་ཆུ་སྒང་སུམ་ཅུ་ཐོབ་ལ། དེ་ནི་ཉི་མའི་རྒྱ་བ་དང་པོའི་ཆུ་ཚོད་གསུམ་དང་འཕྲོ་ལོང་ཅན་
ཀྱི་རྒྱ་བ་དང་པོའམ་བཅུ་བཞི་བ་ཆུ་ཚོད་ལྔ་སྟེ་བརྒྱད་ལས་བྱེད་དང་བདུན་སྟེ་གཅན་གྱིས་ལོངས་
སྒྱུད་པའི་རྩེས་སུ་སྐྱ་གཅན་གྱིས་ལོངས་མ་སྒྱུད་པའི་ཆུ་ཚོད་བྱེད་ལྷན་བ་མེད་པའི་རོ་བོ་སྟེ། དེ་ནི་
མཐུག་རིང་¹གི་ཆུ་སྒང་གི་ལོངས་སྒྱུད་ཏུ་སྒྲིས་ཏེ་བཤད་པའོ།

སྒྲུབ་ཡང་མཐུག་རིང་གི་ནི་ལོངས་སྒྱུད་གང་ཞིག་ཉི་མ་བས་ལྷག་པར་སྒྱུད་པ་ཉིན་ཞག་
སོ་སོའི་དུས་སུ་ཆུ་སྒང་གཉིས་དང་དབྱུགས་གསུམ་ཡོད་པ་ནི་སྒྲ་བའི་ཆ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཉིན་
ཞག་ཞེ་སྟེ་བསྐྱར་བ་ལ་དུག་ཅུའི་ཆ་ཡིས་ཐོབ་པ་ཆུ་ཚོད་གཅིག་དང་ཆུ་སྒང་ད་གཉིས་དབྱུགས་
གསུམ་འབྲུང་བ་ནི་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཉིན་ཞག་སོ་སོའི་དུས་སུ་སྐྱར་བར་རྒྱ་བ་ལ་མདུན་ཏུ་ཐོར་
དང་། འཕྲོག་པོར་རྒྱ་བའི་ཆེ་རྒྱ་བ་ཏུ་འཆར་བ་དག་ལ་ཡང་བྱ་ལོན་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྒྲ་བ་དུག་
གིས་སྒྲ་བའི་ལོངས་སྒྱུད་ཅེས་པ་ནི་རྟག་པའི་ལོངས་སྒྱུད་དེའི་སྟེང་དུ་སྟེས་ཁྱིམ་སྒྲུངས་པས་དག་
པ་སྟེ། སྐབས་འདིར་དབང་འགྱུར་ལ། བྱ་བའི་མཐའ་ལའོ་ཅེས་པ་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་དཔེ་ལ་ཡང་དེ་
ལྟར་ཡོད་དོ་ཅེས་ཆོས་རྩིས་བྱ་གསུང་རོ།

འོན་ཀྱང་གདུལ་བུའི་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་བྱེད་པའི་ལོངས་སྒྱུད་ལ་
སྒྲིས་པས་ཉི་མ་འཕྲོ་ལོང་ཅན་གྱི་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མཐུག་རིང་འཆར་བའི་ཕྱོགས་
གསུམ་གྱི་ལོངས་སྒྱུད་ལ་ཡང་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཉིན་ཞག་ཞེ་སྟེ་དག་གིས་རྒྱ་བའི་རྒྱ་བ་ཆུ་སྒང་
གཉིས་དང་དབྱུགས་གསུམ་བསྐྱར་བ་ནི་ནས་འགྱུར་ཏེ། ཆུ་སྒང་གི་ཆོགས་དེ་ཉིད་ལ་ལྔ་བཅུ་ཙུ་
དུག་རྒྱ་བ་ཅན་གྱིས་བགོས་པས་ཐོབ་པ་ནི་ཆུ་ཚོད་དེ། མཐུག་རིང་ཤར་བ་ནས་ཉིན་ཞག་སོ་སོ་
ལ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ནི་དུ་བའི་ལོངས་སྒྱུད་པའི་ཆུ་མ་ཉིད་འབྲས་བུའམ་བྱ་བར་རིག་པར་བཤོ། །རྩ་
འགྱུར་དུ་བྱེད་པར་རིག་པར་བཤོ་ཞེས་འབྲུང་ལ། ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་བཏོན་ནས། བྱེད་པའི་ཅིས་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་དུ་བའི་ལོངས་སྒྱུད་དུ་རིག་པར་བཤོ་ཞེས་འཆད་རོ། །གང་ཞིག་ཅེས་སོགས་ནི།

1 ཞོལ། ཞོག ༤༩ བ ༩། གཙང་། ཞོག ༣༡༩ བ ༣ མཐུག་རིངས་ཀྱི་ཆུ་སྒང་ ཞོལ་གཙང་གཉིས་སུ་མཐུག་རིངས་ཀྱི་ཞེས་
ཡང་འབྲུག་གསལ།

གོང་དུ་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉི་ཁྲའི་རྒྱུ་ལྡན་གཅན་གྱིས་ལོངས་མ་སྟུང་པའི་
 ཚུ་ཆོད་ཕྱེད་པོ་དེ་མཐུག་རིང་གི་ཞག་རེའི་ཚུ་ཆོད་བཞིའི་སྟེང་དུ་ལྷག་པར་སྟོང་པའི་ཚུ་སྒང་གི་
 ལོངས་སྟོང་ཡིན་ཞེས་སེམས་ཅན་སྟེན་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་མའི་ལ་དུའི་ཆོག་གོ་ཞེས་བྱ་བའི་
 རོན་རྟོ། །དེས་པར་ནི་ཉི་མས་གང་སྟུང་གི་སྟེང་དུ་ཚུ་སྒང་གཉིས་དང་དབྱུགས་གསུམ་ལོ་གསུམ་
 གི་བར་ལ་ཁོར་རམ་བྱ་ལོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཅ་བར་སྒར་ཡང་ཞེས་པ་མན་ཆད་གིས་བསྟན་པ་ལྟར།
 དེ་ནས་ལོ་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་ཉི་མ་ལས་ལྷག་པར་སྟོང་པའི་ཚུ་སྒང་གཉིས་དང་དབྱུགས་གསུམ་པོ་
 དེ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་ཞེ་ལྷས་བསྟུར་ཏེ་དབྱུག་ཅུས་བགོས་པས་ཐོབ་ཁོར་ཚུ་ཆོད་དགའི་གང་།
 ལྷག་མ་ཚུ་སྒང་ལྷ་བཅུ་དགཉིས་དང་དབྱུགས་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། དེས་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་བར་ལ་
 ཁོར་རམ་བྱ་ལོན་དུ་འགྱུར་ཞེས་དགོངས་གིས་བྱུང་བའི་མཐའ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

དུག་པ་གཟའ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་བའི་སྟོབས་བསྟན་པ་ནི། ད་ནི་གཟའ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་བའི་
 སྟོབས་གསུངས་པ་ཞེས་མཆོམས་སྒྱུར་ནས། རོན་དངོས་ལ་དམན་པ་ཞེས་པ་ནི་འགྲོས་ཞན་པ་
 དང་། འཁྱོག་པོར་རྒྱ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་རིམ་མིན་གྱི་ཕྱེད་སྒྲ་མ་སྟེ་ལྷག་མ་དག་མཆོག་ཏུ་གོ་
 སྟེ། །བདུན་པ་ནི་ཁྲའི་ཅིས་ནང་ལ་སྒྱུར་བ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་རོན་གང་ནང་ལ་སྒྱུར་བའི་ཉི་
 ཁྲའི་རྒྱུ་ལྡན་དང་། ཞར་བྱང་ཁྲའི་ལ་སྒྲ་གཅན་འཐུག་པའི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་
 ནི་ཅིས་སོགས་ཏེ། དེས་པའོ་ཅིས་པའི་བར་ནི་ནང་ལེར་ནང་ལ་སྒྱུར་ནས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལས་
 ཤེས་དགོས་པས་འདིར་མ་བཤད་དོ། །

ཁྲའི་བྱུག་པོ་དེ་ཡི་ནང་དུ་རྒྱུ་ལྡན་པའི་ལས་བྱུང་བའི་ལོངས་སྟོང་འགྲིལ་བ་དང་ནས། རིམ་
 མིན་ལ་འཕེལ་བ་དང་རིམ་པ་ལ་འགྲིལ་བ་སྟེ། རྒྱ་སྐར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཕྱེད་ཀྱི་ཕྱེད་བཞི་ཆ་དག་ལ་
 ཉི་རྒྱུ་དང་བཞི་དང་གཅིག་རྣམས་ཕྱེད་མར་བགོས་ཏེ་ཕྱོགས་རེ་ལ་འཆར་བའི་རྒྱུ་ལྡན་པའི་
 ཚུ་ཆོད་མཐའ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྟོམས་ན་ཁོར་དང་དུས་ཀྱི་གངས་ཏེ། དེ་ཡང་འདིར་ཉི་རྒྱུ་ཆོད་
 ཆོད་བཅུ་གཅིག་ཁྲའི་བ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྟོང་པ་ལ་ཕྱོགས་དང་པོ་ལ་དུག་གསུམ། གཉིས་པ་ལ་
 དུག །གསུམ་པ་ལ་བརྒྱད། བཞི་པ་ལ་བཅུ། ལྷ་པ་ལ་ཡང་བཅུ། དུག་པ་ལ་ཡང་བཅུ་གཅིག་སྟེ། དེ་
 རྣམས་བསྟོམས་པས་བཞི་བཅུ་ནས་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འཛོག་པ་ཡང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཁྱིམ་བཅུ་

གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ཡང་རྒྱ་མཚམས་བཞི་བཞིས་སྟེ་བས་བཞི་བཅུ་
ཙ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་ལ། རྒྱ་བའི་ཞག་སྐུ་མ་ཅུ་པོ་རེ་རེ་ཡང་ཐུན་མཚམས་བཞི་བཞིས་སྟེ་བས་བརྒྱ་ཉི་
ལུང་འགྱུར་བའོ། །དེ་ཡང་ཉི་མས་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བྱིས་བཅུ་གཉིས་ལོངས་སྟོང་ལ། རྒྱ་བས་
རྒྱ་བ་གཅིག་གིས་བྱིས་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོངས་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི། ཅས་པ་ནས་ལོངས་སྟོང་དེ། རྒྱ་སྐར་གཅིག་གི་ལོངས་སྟོང་
དེ་ཡང་དགྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་རིལ་པོར་འཛིན་པའི་དབང་གིས་ཉི་མ་བྱིས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་དང་རྒྱ་བ་ཆ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་དུ་རིལ་པོ་འཛིན་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་
བྱའོ། །རྣམ་དག་ཅས་པ་ནས། དེ་སྟེད་ནི་ཐམས་ཅད་དག་ན་རྒྱ་ཆོད་བཙེ་ལྷ་སྟེད་དག་ན་རྒྱ་ཆོད་
སྟེད་དང་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ཆ་གཅིག་གི་བཞི་ཆའི་བར་དུ་གཟུང་དང་འགྲོགས་པར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །འདི་དག་གྲང་ལག་ལེན་ལ་རི་ལྟར་བཙེ་བའི་རྒྱ་ཞིབ་པར་ཤེས་དགོས་མོད་ཀྱི་འདིར་མ་
བྲིས་ཏེ་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

རྒྱ་གཅན་འཁོར་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ལྷ་སྟེགས་སྟེད་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་ནི། རྒྱ་དཔེར་སྟེ་ནང་སྒྱུར་བ་ལ་བཞེན་ནས་སངས་རྒྱས་འཛོལ་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཡན་
ལག་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་རྩིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཙམ་ཞིག་བསྟན་ཀྱིས། དེ་ལ་ནི་མཁོ་བའི་རྣམ་གཞག་
རྣམས་ཞིབ་པར་མ་བསྟན་པ་དང་། རྩིས་ཀྱང་སྟེ་རོལ་པ་དང་ཐུན་མོང་གི་རིག་པར་བསྟན་ལ། ད་ལྟ་ནི་
སྟེ་རོལ་པ་དང་ཐུན་མོང་གི་རིག་པ་འདི་དག་ལ་མཁས་མི་མཁས་འབའ་ཞིག་གིས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
ལ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དང་མི་ཤེས་པའི་དབྱེ་བ་རྣམས་པར་འཛིན་ལ། སངས་རྒྱས་འཛོལ་པའི་ཐབས་
རྒྱ་དཔེ་ལས་བསྟན་པའི་ཐབས་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་མི་མཁས་པའི་རྣམ་དབྱེ་རྣམས་པར་དབྱེད་
པའི་ཐ་སྟད་ཙམ་ཡང་མི་སྒྲུང་བས། རྫོང་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་རྒྱ་ལ་འདི་ཁོང་དུ་རྒྱ་བར་བྱས་ཏེ།
བྱིས་པ་དག་ལས་སྟོའི་རྟེན་པ་གྲུབ་པ་ཙམ་ཞིག་སྟེང་པོར་འཛིན་པའི་བྱི་ལག་གི་ཀྱན་དུ་སྟོང་པ་དག་
གི་ངང་རྒྱལ་བཏང་ནས། ཤེས་ལྷན་ཁྲོལ་བ་དོན་གཉེར་དག་གིས་བརྟག་པར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་གཙུག་པོ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལུན་རིང་དུ་མཉེས་པར་བྱས་པའི་བཀའ་བྲིན་ལས་ཁོང་
དུ་རྒྱ་བའི་སྟོང་དུ་འབད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཐུག་ལྟར་སྒྲུངས་ཏེ། ལམ་བཟང་པོའི་

རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པས་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྤྱང་བོ་ལོན་པར་བྱ་བའི་རིགས་སོ།།

བརྒྱད་པ་ཅེས་ཀྱི་འབྲུང་སྤྱད་ནང་ལ་སྦྱར་བ་ནི། ད་ནི་ཅེས་སོགས་ཏེ། རྣམ་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་དང་བཅས་པའི་གཟའ་རྣམས་ཀྱིས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱ་སྐར་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བྱེད་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཡུན་ལ་གཟའ་རང་རང་གི་ཉིན་ཞག་བྱེད་དུ་བྱས་ཏེ་བཅེས་པས་སྤྱང་སྟོབས་རྒྱལ་ཕྱན་རེ་རེ་ལ་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་བྱེད་བཅས་ཆོ་བ་གསུམ་གསུམ་འབྲུང་བས། དེ་འདྲ་བའི་ཉིན་ཞག་བྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་ལོ་བརྒྱ་ལོངས་སྤྱོད་དོ་ཅེས་བ་ནས། དེ་ཡིས་གཟའ་ལོ་བརྒྱ་བསྐྱར་བ་ལ་མིའི་ལོ་འབྲུམ་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞིའོ། །དེ་གནས་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་འོག་མ་ལ་བཅུ་ཆས་ཐོབ་པའི་སྤྱང་མ་ལ་འབྲིད་པའོ། །ཅོད་ལྡན་ཀྱི་རྣམ་ཀྱི་ལཱེ་ཆད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཀྱི་གཞུང་དག་གི་དོན་ནི་སྤར་མདོར་བསྟུན་བརྒྱད་པར་ཞིབ་པར་བཤད་པས་ཤེས་སོ།།

འདིར་གཙོ་བོའི་དོས་འདོན་ལ། མཁས་པ་དག་སྤར་སྤྱོད་ཅེ་བའི་དབྱུགས་ལ་གཙོ་བོའི་དབྱུགས་ཞེས་བཤད་པ་ནི། སྤྱིད་ཅེ་བ་ལ་དབྱུགས་ཀྱི་འབྲུང་འདུག་མེད་ཀྱང་མི་ལོ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱའི་ཡུན་ཆད་ལ་སྤྱིད་ཅེ་བའི་དབྱུགས་གཅིག་ཏུ་བཏགས་ནས། དེ་འདྲ་བའི་དབྱུགས་ནས་བརྒྱམས་ཏེ་བསྐྱེས་པའི་རང་ལོ་བརྒྱ་སྤྱིད་ཅེ་བའི་ཆེ་ཆད་དུ་ཐ་སྤྱད་མཛད་པ་གཙོ་བོ་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་རྣམ་བཞི་ཆེན་པོ་གཅིག་ལ་འཕོ་བ་གཉིས་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ཅེས་བཏགས་ནས་གསུངས་པ་གཙོ་བོ་རྒྱུད་བའོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་འཆད་པ་ལའང་མི་འཐད་པ་མེད་ལ། རང་གི་ལུགས་ནི་སྤར་བཞོད་ཟིན་ཏོ།།

ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྤྱིད་ཅེ་བའི་དབྱུགས་རེ་ལ་མི་ལོ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་རིང་མཐའ་ལ་དགོངས་ལ། འདིར་སྤྱིད་ཅེ་བའི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ལ་དབྱུགས་ཀྱི་ཆད་སྤར་མའི་བཙོ་བརྒྱད་ཆ་མི་ལོ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལས་མེད་པ་ཡང་ཡོད་པ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདིའི་གཙོ་བོ་ཡང་སྤྱིད་ཅེ་བའི་ལྷ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱིད་ཅེ་བའི་ལྷ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱང་ཅི་དགོས། འགྲོ་བ་རིས་མཐུན་སུ་ལ་ཡང་དབྱུགས་ཀྱི་ཆད་མི་མཐུན་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དེ་ལྷ་བྱ་ཡོད་པ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་དང་། དབྱུགས་ཆད་དེ་ལྟར་ན་སྤྱིད་ཅེ་བའི་ལྷ་ལ་རྣམ་སུ་འཆེ་བའི་ཆེ་ཆད་རིང་ཐུང་མི་མཐུན་པ་ཆེན་པོ་ཡང་ཡོད་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་

དང་། འདིར་གཙོ་བོ་ཞེས་བཤད་པ་སྤྱི་ཅེ་པའི་ལྷ་ཡིན་པར་གསལ་བར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཡོད། གོང་དུ་སྤྱི་ཅེ་པའི་ལྷ་ལ་གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་མིང་མཛད་ལ། འདིར་ཡང་གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྐྱམ་པ་ལས་གཞན་མེད་དོ། །དེ་ལ་བྱུང་བ་ཡོད་ན་ནི་དོན་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ལ་མིང་སྐྱུ་མོང་བ་གཅིག་འཇུག་པ་མི་སྤྱི་དགོས་པས་རིགས་པའི་ལས་ལས་བརྒྱལ་ཞིང་། མིང་གཅིག་ལ་དོན་དུ་མ་ལ་སོགས་པར་སྤྱར་འགྲེལ་བ་འདི་ཉིད་དུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་སོ།།

འདིར་གཙོ་བོ་ཞེས་པ་སྤྱི་ཅེ་པའི་ལྷ་མ་ཡིན་པར་གསལ་བར་གོ་བུས་ཏེ། སྤྱར་སྤྱི་ཅེ་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབྱུགས་ཆད་མི་ལོ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་དེའི་ཡུན་ཆད་དུ་བཤད་ལ། འདིར་བཤད་པའི་གཙོ་བོ་ཞེས་པ་འདིའི་དབྱུགས་ཆད་དེ་ལས་མི་ལོའི་གངས་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བ་ལ་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་ཏེ་སྤྱི་ཅེ་པའི་ལྷ་མ་ཡིན་པའི་ཞིག་ཡོད། གཙོ་བོ་ཞེས་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འཆད་པའང་མི་འཐད་ཅེས་སྤྱི་ཅེ་པའི་ལྷ་མ་ཡིན་པའི་ཅན་དུ་ཟད་དེ། བརྗོད་པ་ལ་གཞིན་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་ཅེ་ཡང་བསྟན་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལོ་ནི་འདི་དག་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དུས་བཞི་ཆེན་པོ་གཅིག་རྗོད་པའི་མཐའི་གནས་སྟོང་ལ་ནམ་གྱའི་སྟེང་དུ་གཟུགས་རྣམས་སྟོང་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྤྱར་ཡང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་ནས་ངས་པ་གསར་པ་འབྱུང་བ་གསུངས་ཏེ། ཚོད་ལྡན་གྱི་མཇུག་དེའི་དུས་སུ་ལྷ་རྣམས་དག་དང་ཅེས་པ་ནས། ཚོད་ལྡན་རྗོད་པའི་དུས་སུ་ལྷ་རྣམས་ལྷ་གྱི་དུས་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ།།

ད་ནི་ཆེས་ལ་སོགས་པ་གཟའི་ལོངས་སྟོན་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ལ་གནས་པ་ན་སྤྱར་ཡང་བྱེད་ཅིས་དང་ངས་པ་རྒྱ་བ་ཀ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གསུངས་པ་ཞེས་པའི་མཆན་སྟོང་གི་ཆིག་ལས་ཀྱང་། དེ་ནས་རྒྱ་སྤྱར་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆིགས་བཅད་འདི་ཙམ་ཆིག་ཡིན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ་བེ་བྱ་ཏ་ཙམ་ལྟེན་པའི་རྒྱ་གྱི་རྒྱ་དཔེ་ལ་དཀྱིལ་ན་ཡོད་ཅིང་། འགྲེལ་པའི་ཕྱག་དཔེ་ལ་ཡང་ཅ་བར་བྱས་པའི་མཆན་བྱ་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུང་བ་སྤྱར་ངས་པར་ཅ་ཆིག་དུ་བྱ་དགོས་སོ། །འདི་མེད་ན་ཅ་བའི་ཆིགས་བཅད་ཀྱི་གངས་ཀྱང་མི་ཆང་བས་ཤོང་འགྱུར་གྱི་ཅ་བའི་ནང་དུ་འདི་མ་བྱུང་བ་ནི་རྒྱ་དཔེ་མ་དག་པ་ལས་བསྐྱར་བའི་སྟོན་དུ་མཛོན་ནོ།།

༥ དེ་ལ་གཟའ་རྣམས་དུས་བཞིའི་མཐར་སྟོང་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་བྱེད་ཅིས་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་རི་ལྟར་བཅི་བའི་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར། དུས་བཞིའི་ལོ་གངས་རི་སྟེང་པ། །སྟུང་བརྒྱ་
དུག་ཅུས་བསྐྱར་བ་ལ། །གཟའ་རྣམས་རང་རང་དཀྱིལ་འཁོར་ལོ། །སྟུང་བརྒྱ་དུག་ཅུས་བསྐྱར་བ་
ཡིས། །ཞག་གིས་བཤོས་པའི་རྟེན་པ་དོར། །ལྷག་མ་མེད་ཕྱིར་སྟོང་པར་ཞུགས། །བསེལ་ཟེར་ཅན་
ནི་སྟུང་ཅུའི་ཞག་ །ཉི་ལྷག་པ་སངས་མཇུག་རིང་གི་ །ཉིན་ཞག་མཁའ་རོ་མེ་ཉིད་དེ། །མིག་དམར་ཆུ་
བ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །ལུང་སྟེན་སྒྲ་གཅན་རིམ་པ་བཞིན། །ཉི་མ་མཁའ་མེ་སྟོན་ཀྱི་ལོ། །གཟའ་ཡི་བྱེད་
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། །ཤེས་པའི་ལུང་ཆོགས་བཅད་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་དང་
བརྒྱ་དགུ་གཅིག་པས་དོན་འདི་ཉིད་བསྟན་པོ། །

བཅི་ཚུལ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལོངས་སྟོན་ཀྱི་གཞི་དང་འགོད་བྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་
པ་ཐམས་ཅད་འདིག་ཉེན་ཀྱི་གཤམ་པ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་ཕྱི་རོལ་པ་དང་བསྐྱན་པའི་བྱེད་ཅིས་
ཡིན་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་ཅིས་མ་ཡིན་ཀྱང་། གྲུབ་མཐའི་ཅིས་ལ་ཡང་ཟད་བྱེད་ཀྱི་ལོའི་མཐའ་དཀྱིད་
ཆུ་ར་པའི་གནམ་སྟོང་གི་མཐར་གཟའ་ཐམས་ཅད་ནམ་གྱའི་སྟེང་དུ་འདུས་ནས་སྟོང་པ་ལ་འཇུག་
པར་ཁས་སྒྲུང་དགོས་ཀྱིས། གཞན་དུ་ན་བསྐྱལ་པ་འདིག་ཁའི་དུས་བཞི་རྫོགས་པའི་མཐའི་གནམ་
སྟོང་གི་གྲུབ་མཐའི་ཅིས་ལ་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་སྟོས་ཤིག །དུས་བཞི་རྫོགས་པའི་མཐའི་གནམ་
སྟོང་གི་ཕྱི་དེ་ཉིན་ནག་པའི་ཆོས་གཅིག་གི་ཉིན་ཅིས་ལ་གཟའ་གནས་སུ་ཐིག་ལེ་འཆར་བར་སྒྲུ་
བ་དང་། དེའི་ཆོས་གཅིག་གི་ཉིན་སྔ་མའི་རྒྱ་བ་ནི་མེད་ལ། ཕྱི་མའི་ཆོས་གཅིག་མ་རྫོགས་པས་
ཆོས་གཅིག་གི་ཉིན་ཅིས་བྱར་མེད་ཅིང་། ཆོས་གཅིག་རྫོགས་ནས་གཉིས་ཀྱི་ཉིན་ཅིས་བྱས་པས་
གཟའ་གནས་སུ་གཅིག་ཤར་བ་ནི་ཆོས་གཅིག་ལ་འདས་པའི་གཟའ་ཉི་མ་ཤར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུ་བ་དག་ནི་ཅིས་ཀྱི་བྱེད་ལུགས་མི་ཤེས་པའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། བརྟེན་པར་བྱ་བ་
མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་མ་གྲིས་སོ། །

དགྲུ་པ་ལྔ་བསྟན་ཀྱི་རྒྱ་བའི་ངེས་པ་ནང་ལ་སྐྱར་བ་ལ་གསུམ། ལོ་གསུམ་ཕྱི་གསུམ་གསུམ་
ལ་སོགས་པའི་དབྱངས་ངོས་བཟུང་། ལོ་གསུམ་ཀྱི་གཟའ་ཆོས་ཀྱི་ངེས་པ་ལྷ་དང་སྐྱར་ཏེ་བསྟན་
པ། ཕྱི་གསུམ་གསུམ་ཉི་མའི་ལོངས་སྟོན་ཀྱི་ངེས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་ཅེས་པ་ནས་

གསལ་བྱེད་སྲུང་ཅུའི་ཡི་གེ་རེ་རེ་ནས་དབྱངས་བཅུ་གཉིས་བཅུ་གཉིས་གྱིས་བྱེ་བས་སྲུང་བརྒྱ་
 རྒྱུ་ཅུ། ཡོན་ཏན་དང་འཕེལ་བས་བསྐྱར་བ་སྲུང་བརྒྱ་ཅུ་ཡ་ཏས་བསྐྱར་བ་སྲུང་བརྒྱ་ཅུ་ག་
 ཅུ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ལོ་གསུམ་ཉི་མ་དག་ལ་སྟེ་ཉིན་ཞག་སོ་སོའི་ས་བོན་ག་ཡིག་ལ་སོགས་པ་དེ་
 དག་ཡི་གེ་སྟོང་བརྒྱད་ཅུར་འགྱུར་རོ། །ཨ་སོགས་སྤང་བྱེས་སོགས་གྱི་ཡི་གེ་ཞེ་ལྟ་སྟོགས་
 གསུམ་གྱི་ཉིན་ཞག་ཞེ་ལྟའི་ས་བོན་དུ་སྟོན་པ་སྟེ་གོ་སྟོང་། །ཏ་སོགས་ཏེ་ཏ་ཡ་ར་ལ་ལ་རྣམས་
 དབྱངས་རིང་སྤང་བཅུ་གཉིས་གྱི་བྱེ་བས་ཆུ་ཚོད་རྒྱག་ཅུ་རྣམས་སྤྱེ་འགྱུར་ཏེ། ཞག་གཅིག་གི་ཆུ་
 ཚོད་ལྟ་ལྟའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དུས་སྟོང་བཅུ་གཉིས་གྱི་དབྱེ་བས་ཆུ་ཚོད་རྒྱག་ཅུའི་གྲངས་སོ། །འདིར་
 རྒྱད་དུ་སྲུང་འགྱུར་གང་ཡིན་དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་སྤྱ་གཅན་གྱི་ནི་མཆོན་མོ་གསུམ་ཞེས་པའི་དོན་
 བེ། དབྱངས་རྒྱག་ཅུ་པོ་སྲུང་འགྱུར་དུ་བྱས་པ་དབྱངས་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་རྣམས་
 ཀྱང་སྤང་ཆེགས་བཅད་བརྒྱད་པར་བརྗོད་པའི་ཆོ་གས་ཅེས་སོགས་ཏེ། དེ་དག་སྤྱ་གཅན་གྱི་ནི་
 ཡོངས་སྟོང་མཆོན་མོའི་ཆ་རྒྱ་བ་རྒྱག་ལ་དུས་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་ཞག་གྲངས་སོ། །དཔལ་ལྷན་
 སོགས་མེ། སྟོང་ཆེན་ཡིག་ལྟ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་སྲུང་འགྱུར་དུ་བྱས་པའི་ཆུ་ཚོད་བཅོ་
 ལྟ་མེ། སྤྱ་གཅན་གྱི་དུས་གཅིག་གི་ཡོངས་སྟོང་དེ་ནང་དུ་སྟོག་གི་རྒྱང་གི་དུས་སྟོང་གསུམ་དུ་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེས་པའོ།

གཉིས་པ་ལོ་གསུམ་གྱི་གཟའ་ཆེས་ཀྱི་དེས་པ་ལྟ་དང་སྤྱར་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། ལོ་བརྒྱའི་ཡི་
 ཤེས་ཆ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྟོན་གྲངས་དང་བྱི་རོལ་དུ་སྟོན་བསྐྱས་ལ་སྤྱར་ནས་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འགྱུར་
 པ་སོགས་ནི། སྟོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་གྲངས་བཅད་པའི་སྟོག་ལོ་གསུམ་གྱི་ཞག་སྟོང་བརྒྱད་ཅུ་ལ་
 བདུན་གྱིས་བཤོས་པའི་ཐོབ་ལོར་བརྒྱ་ལྟ་བུ་ར་བཞི། ལྷག་མ་གཉིས་ལས་པ་གཙོ་བོ་ཡབ་ལུས་
 སྟེ་ར་རྒྱག་པོ་དེ་ནི་སྟོན་གཙོ་ཆེ་ཤོས་རྣམས་བསྐྱས་པའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བརྒྱ་
 གདན་ཅན་གྱི་སྟེ་གྲངས་སྤྱེ་འགྱུར་རོ།

དེ་ལྟར་བསྐྱས་ལ་སྤྱར་ན། བརྒྱ་དང་ལྟ་བུ་ཅུ་ལྟ་པོ་དེ་ཉིད་རྒྱ་བ་གཅིག་གི་དེས་པ་སྟེ་རྒྱ་
 བ་ག་ལ་བསྟེ་བའི་རྒྱ་བ་དེས་པ་དང་། གཟའ་གཅིག་ནི་ཆུ་ཚོད་རྒྱག་ཅུ་དང་། གཟའ་མ་ཡོངས་པའི་
 ལྷག་མ་ཆུ་ཚོད་སྲུང་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་། ཆོ་གས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ལ་གཉིས་ཡོད་པ་རབ་དུ་བསྟེས་ནས།

ཆུ་ཚོད་དགྲ་བཅུ་གོ་བཞིར་འགྱུར་ཞིང་། ཆོས་སྤྱ་གཅིག་དང་རྒྱ་བའི་རྒྱ་བ་དང་པོའི་ཆུ་ཚོད་
 རྣམས་བསྟོམས་པས་གངས་བརྒྱུད། །དེའི་སྤྱིང་དུ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལོ་གསུམ་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་
 སྤྱོད་བརྒྱད་ཅུ་དག་པ་ལས་བདུན་གྱིས་རྣམ་པར་སྤྱེ་བའི་ནོར་གྱི་བརྒྱ་ནི་གཟའི་ངེས་པ་གོང་དུ་
 སོང་ཟིན་པས་ཐོར་ཏེ། ནོར་ལྷག་མ་ལྷ་བཅུ་ཅ་བཞི་དང་། བདུན་གྱིས་བགོས་པའི་ལྷག་མ་གཉིས་
 བསྟོམས་པས་ལྷ་བཅུ་ཅ་དྲུག་དག་ནི་གཟའི་རྒྱ་བ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་བདུན་གྱི་བགོས་པའི་ནོར་
 བརྒྱ་ར་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་རྩ་བ་གཅིག་གི་གཟའི་ངེས་པ་ལ་གཟའ་གཅིག་ནི་ལྷ་མོ་དྲུག་ཅུ་སོགས་
 སོ། །དེ་དག་བཅད་པའི་ལྷག་མ་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅ་གཉིས་ལས། ལྷ་བ་པ་སྟེ་བདུན་ནོར་ཏེ་བརྒྱད་
 གྱིས་བསྐྱར་བ་ལྷ་བཅུ་ཅ་དྲུག་གི་གངས་ཀྱི་ལྷ་མོ་རྣམས་དང་ཆོགས་ཀྱི་གནས་སྤྱོད་གས་གཉིས་
 ནི་ལྷ་མོ་གཉིས་སྤྱོད་འགྱུར་ཏེ། ཆུ་ཚོད་ལྷ་བཅུ་ཅ་དྲུག་ལ་ཉེར་བརྒྱད་གྱིས་བགོས་པས་ཐོབ་ནོར་
 གཉིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་ལྷག་མ་དྲུག་འབྱུང་བ་ནི་ཉིན་རེའི་ངེས་པ་ཆོས་པ་ན་གཟར་
 ཆོས་སྤྱིན་ཆུ་ཚོད་དུ་དོར་བ་ལས། འདིར་ཆོས་གཅིག་གི་ངེས་པ་ལ་ཆོས་སྤྱིན་པ་དག་ནི་ལྷ་མོ་
 གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། རྩ་བའི་རྒྱ་བ་དང་པོ་ཆུ་ཚོད་ལྷ་ནི་ལྷ་མོ་ལྷར་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་པོ་གཅིག་དང་
 བཅས་པའི་དྲུག་གིས་སོ། །

གསུམ་པ་སྤྱོགས་གསུམ་ཉི་མའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ངེས་པ་བསྟན་པ་ནི། རྩ་བའི་སྤྱོགས་
 གསུམ་ཅེས་པ་ནས་ཉི་མའི་བྱིས་རྩ་གཅིག་གི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ནི་རབ་དུ་གསུམ་སོ། །དྲུག་ཅུས་
 ཞེས་པ་ནས་ཉི་མའི་ཉིན་ཞག་དང་པོ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་གཅིག་ལ་བཞི་ཡིས་བསྐྱར་བའི་ཆུ་ཚོད་
 བཞི། ཆུ་སྤང་ཉེར་གཉིས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་དབང་ལྷག་ཆུ་ཚོད་དེ་རྩ་བ་གཅིག་གི་ཆུ་སྤང་
 བསྟོམས་པས་ཆུ་ཚོད་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་བསྟོམས་པས་ཆུ་ཚོད་བཅུ་གོ་གི་ཆུ་ཚོད་
 བརྒྱ་ཉི་ཤུ་པོའི་གནས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ཉི་མའི་བྱིས་རྩ་གཅིག་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཆུ་ཚོད་
 བརྒྱ་སོ་ལྷའི་གངས་སྤྱོད་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྷར་ཉི་མའི་ཆ་རྩ་བ་ལ་སྐྱར་རྩ་བའི་ཆ་ཉི་མ་ལ་སྐྱར་བས་
 གྱང་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་མཆོན་ནོ་ཞེས་རྩ་མ་དག་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་ཅིས་སྤྱི་ནང་གཞན་གསུམ་སྤྱོད་རྩ་བ་སོགས་གཞན་གྱི་སྤྱོད་ལུ་ལ་མ་ཡིན་

1 ཞོལ། ཞོག ༤༤༤ བ ༤། གཙང་། ཞོག ༣༡༤ བ ༥ དག་ལས་

པར་བསྟན་བ་ནི། དེ་ལྟར་དཔལ་ལྡན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལོ་གསུམ་སྟོགས་གསུམ་གྱི་ལོངས་སྟོང་གཟའི་ཆོགས་དང་བཅས་པ་འདི་དག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟར་བརྗོད་པའི་རིམ་བས་ཕྱི་འདིག་རྟོན་དང་ནང་ལུས་དང་གཞན་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་ལ་དབྱེར་མེད་པར་ཉ། རི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་དེ་བཞིན་ནང་དང་གཞན་ལ་ཡང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྟུས་པ་འདིག་པ་དང་ནི་སྟོ་བ་སྦྱེད་པའི་སྦྱང་དུ་སྤྱིད་པ་གསུམ་ནས་གནས་དེར་གནས་སོ། །ཉི་མ་ནས་བོད་པའོ་དུས་ཀྱི་གཟུགས་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟའ་རྣམས་རང་རང་གི་ལོངས་སྟོང་ལ་ལོངས་སྟོང་ཚུལ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ནི་ཅེས་པ་སྟེ། གཟུགས་དང་རང་བཞིན་ལ་སྐད་དོད་ཐུན་མོང་བ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་གཟུགས་ཞེས་པ་གཉིས་རང་བཞིན་དུ་བྱ་དགོས་སོ། །སྟོག་སྟེ་ནང་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་རི་ལྟར་རྒྱ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སོ། །ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ནི་ཕྱི་དུ་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོའི་དབྱེ་བ་དང་ནང་དུ་གཡོན་དང་གཡལས་ལ་ཆེ་བ་དང་ཉི་མའི་དབྱེ་བ་དང་། ལ་སོགས་པ་གཞན་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྟ་ཡབ་ལུས་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་གི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེར་ཡང་མཉམ་དང་སོགས་རིང་པོ་ཤེས་རབ་དང་ཐུང་དུ་ཐབས་དང་། ལྟར་འབྲིག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་བ་བཞི་ཡི་དབྱེ་བས་རྣམ་པར་གནས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་སྟོར་བ་དང་། དེའི་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་གཞན་གྱི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་བ་ནི། ཆགས་བྲལ་ཉན་རང་དང་ནི་བྱབ་མཆོག་གྱི་རོལ་པའི་བྲང་སྟོང་གི་རིགས་དང་ཆངས་དང་ཅེས་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྟར་བརྗོད་པ་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་སྟོར་བའི་ཆོགས་ཆངས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གིས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་རི་ལྟར་བྱུག་ན་དོ་རྗེ་ཆེ་བ་བཟང་པོ་ལ་རབ་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་མདོར་བསྟུས་པས་རབ་དུ་བསྟན་ནོ། །

ཆེ་བཟང་ལ་སུ་ཞིག་གིས་བསྟན་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ། ཐུགས་མཆོག་རྒྱ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལྡན་ཅིག་སྟེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཚུལ་ཚུ་བཞག་བཞིན་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཉིད་དེའི་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་ནས་བྱབ་པར་བྱ་བ་བཟན་པ་དང་གཡོ་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་བྱབ་པར་བྱེད་པ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་

ལྷན་འདས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ། འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་དམིགས་བཅས་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་།
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དོན་དམ་པ་དམིགས་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་
རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་པས་ནི་སྤར་བཤད་པའི་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་སྟོང་ཚུལ་སོགས་
བསྟན་པའི་དགོས་པ་འང་ཐོབ་བྱ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་དོན་གྱིས་བསྟན་ནོ། །

དེས་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་འདིར་སྟོན་པ་པོ་སྤྱུ་ཞིག་གིས་ན། མིའི་དབང་པོ་འཇམ་དཔལ་
གྲགས་པ་བདག་གིས་ཀྱང་རོ། །གཏུལ་བྱ་གང་ལ་ན། ཉི་མའི་ཤིང་རྩ་ཁྲོད་ལའོ། །གང་བསྟན་ན།
བར་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་བཅོམ་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དེ་ཉིད་དོ། །ཆོག་པས་བཅད་འདི་རྒྱད་
ཀྱི་ཆོག་མ་ཡིན་པར་ལྷ་མ་ཁ་ཅིག་འཆད་པ་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བཟང་ལ་བོད་པའི་དོད་ཉི་མའི་
ཤིང་རྩ་ལ་བོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་དུ་འགྲེལ་པས་དངོས་
སྤྱུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ཞེས་པ་ནས་
ཁྲུབ་པར་བྱེད་པའི་བར་སྟོན་པ་པོ་ལ་མི་སྟོང་བར་བསྟན་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྲད་པར་དུ་སྦྱར་ན། དུས་
འཁོར་ལ་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་གཞན་ལ་བར་དོན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་དང་སྦྱར་བ་དང་
ངེས་དོན་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་སྦྱར་བ་གཉིས་སྤྱོད་པའི་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།
སྤྱི་མ་རྣམས་བསྟན་པ་ཐོབ་བྱ་འདིའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །

འདིར་ཁ་ཅིག་ཕྱི་དང་ལུས་ལ་དབྱེར་མེད་པ་ཆོས་ཅན་ཕྱི་ནང་དང་ཆོས་ཉིད་རོ་བོ་ཐ་དད་
པའི་འབྲུ་གཞོན་བྱས་པས་ནི་སྤྱིས་པ་ཅམ་ནས་རང་ཉིད་རྫོགས་པར་བསྟན་ལ། སྟོག་གི་གཟུགས་
ཞེས་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་མ་དག་པ་ལ་སྟོག་
རྒྱུད་གི་རྣམ་པར་སྤང་བ་ལ་འཆད་པ་དང་། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་བཅོམ་
ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བདེན་གྲུབ་རྟག་པ་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་ལ་བརྟན་གཤེད་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
རྣམ་པར་སྤང་བས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། སྤྱི་སྟོགས་རིག་བྱེད་
གསང་བའི་མཐར་སྐྱོབ་དང་། དང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཉི་མའི་མདོག་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་ཀུན་མཐུན་རྟག་པ་
བདེན་གྲུབ་བརྟན་གཤེད་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲུབ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྟན་གཤེད་རྣམ་པར་སྤང་
བར་འདོད་པ་དང་ཁྲད་པར་བརྫོད་པར་བྱ་བ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི། དང་སྟོང་ཉི་མའི་མདོག་ཅན་ལ་

བདེ་གཤེགས་སྒྲིབ་པོ་དང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་མིང་བརྟེན་ནས་བསྟན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ།།

ལྷ་པ་མདོར་བསྟུས་ཀྱི་མཆན་བསྟན་པ་ནི། དཔལ་ལྷན་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལས་ཞེས་
སོགས་སོ། །སྤྲུལ་པ། མཁས་མཆོག་སྤྲ་མའི་ལེགས་བཤད་རྒྱ་ཟེར་གང་ལ་རེག་པའི་ཀྱུན་འཁོར་
ཆོས། །སྤྲུལ་ཡང་དབྱེ་བྱིར་ངལ་བ་མ་བྱས་ལོག་པར་རྟོག་པའི་ཕུན་སེལ་ཅིང་། །ཆོག་དོན་བརྟོ་
ཟུམ་པར་གནས་གང་རྣམ་པར་འབྱེད་ལ་ཁོ་བོ་ཡི། །ལེགས་བཤད་ཉིན་བྱེད་དེར་འདིར་ཤར་
བས་སྟོ་གསལ་བྱུང་བའི་དགའ་སྟོན་བྱས། །བཙུག་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཆོག་གི་དང་
པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཅུ་བའི་རྒྱུད་ལས་བྱུང་བ་བསྟུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱས་འབྲེལ་བྱི་མ་མེད་པའི་
འོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤྲུང་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་མདོར་བསྟུས་དགུ་པའི་
རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། །།

༥ གང་གི་ཐུགས་རྟེན་བརྟན་པའི་ཕུན་ཀྱི་ཟུར། །རེག་པས་སྒྲིབ་གི་ཕུན་སེལ་སྤྲ་མ་
དང་། །དབྱེར་མེད་དཔལ་ལྷན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ། །ཡན་ལག་མཆོག་གིས་སྤྲུལ་ཡང་བྱག་བྱས་
ནས། །རྒྱལ་སྤྲུལ་དཔལ་པོ་ས་སྟོར་ཚུལ་བཟུང་སྟེ། །སྤྲོ་ཆོགས་ཐབས་ཀྱིས་འཛིག་རྟོན་དོན་བསྟུབ་
ཅིང་། །དམ་ཆོས་རྒྱལ་སྟོན་བསྟུང་སྟོན་གསུངས་པ་འདི། །མདོར་བསྟུས་ཙམ་དུ་འདིར་ནི་དབྱེ་བར་བྱ།

བཞི་པ་གཤེགས་པ་ཙམ་གཞོན་པ་དང་རང་གནས་བསྟུང་བའི་དོན་དུ་དབྱངས་འཆར་དང་
འབྲུལ་འཁོར་ཀྱི་མདོར་བསྟུས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དུས་ཀྱི་སྟོན་སྐར་ཅིས་ཀྱིས་འབྲས་བྱ་དགེ་
མི་དགེ་བརྟག་པ་དབྱངས་འཆར་བ་ལ་སོགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ། ཐུགས་ཀྱི་སྟོན་སྐར་
ཅིས་ཀྱིས་འབྲས་བྱ་དགེ་མི་དགེ་བརྟག་པ་སྤྲ་གཙན་ལ་སོགས་པ་སའི་སྟོབས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་གནས་པ། དེ་ལྟར་གཤེགས་ནས་དག་གནས་འཛོམས་ཤིང་རང་གནས་བསྟུང་བའི་འབྲུལ་འཁོར་
ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དབྱངས་འཆར་རྒྱུ་ཀྱི་སྟོན་དགེ་མི་དགེ་
བརྟག་པ། འདི་བའི་དུས་སུ་སྤྲ་ལ་འཆར་བའི་སྟོན་དགེ་མི་དགེ་བརྟག་པ། དེས་པའི་དབྱངས་ཀྱི་
སྟོན་དང་། ལོ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་ལས་དུས་སྟོར་ཀྱི་བྱེད་པར་ཀྱི་སྟོན་དང་། འདི་བའི་
དུས་ཀྱི་དབྱགས་འབྱུང་འབྱུག་གི་སྟོན་དང་། དུས་སྟོར་ཀྱི་སྟོར་བའི་སྟོན་དང་། སྐར་མའི་

སྟོབས་ཀྱི་སྟོན་ས་དང་། གདེངས་ཅན་གྱི་འཁོར་ལོའི་སྟོན་ས་དང་། ཆའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྟོན་ས་
དང་། ཉེན་འབྲེལ་གྱི་སྟོན་ས་དགེ་མི་དགེ་བརྟག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དབྱངས་ལྗེའི་འཆར་
ཚུལ་དང་། དབྱངས་སྟུང་ཅུའི་འཆར་ཚུལ་དང་། དབྱངས་བྱག་ཅུའི་འཆར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། དབྱངས་ལྗེའི་རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཆོས་ལ་དབྱངས་འཆར་ཚུལ་དང་། རྟོགས་
ལ་སོགས་པ་ལ་འཆར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་ཅེས་པ་ནས་ལ་སོགས་པའོའི་བར་ནི་སྤྱིའི་
མཆོམས་སྦྱར་རོ། །དབྱངས་གང་དག་གི་ནས་ཞེས་པ་ནི་ཨ་ན་ཅེས་པས་ཨ་ཨི་ཨུ་གསུམ་དང་།
རི་ཀ་ཅེས་པས་རི་ལི་གཉིས་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་ཆོན་ཆོན་སོ་སོར་བརྗོད་པ་གཟུང་བའི་བྱིར་བྱས་པ།
ཨི་ཨི་ཅ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་བའི་ལུགས་ཀྱིས་ཨ་ཡིག་རིང་ལུང་གཉིས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཨི་ཡིག་རིང་ལུང་
གཉིས་བྱང་ན་ཨ་ཡིག་གཉིས་ཨེ་དང་། ཨ་ཡིག་རིང་ལུང་གཉིས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཨུ་ཡིག་རིང་ལུང་
གཉིས་བྱང་ན་སྤྱི་མའི་ཨི་ཨི་ཡིག་དུ་བསྐྱག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ཨི་ཡིག་དང་ཨུ་ཡིག་དག་
གི་ཡོན་ཏན་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་དག་གོ།

རྒྱད་དང་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལས་རི་ལི་བཞེ་མ་ནིང་དུ་བཤད་ཀྱང་། རི་ཀའི་ཨ་ཏ་ལ་ས་
ར་ལ་དག་གོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་མདོའི་ཆེག་འདེས། རི་ལིའི་མཐར་ཨ་ནས་ཏའི་བར་ཨ་ཨི་ཨུ་གང་བྱང་
ཡང་རི་ར་དང་ལི་ལ་དུ་འགྱུར་འགྲོ་བའི་བྱིར་ལུགས་འདིར་རི་ལི་མ་ནིང་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རྒྱ་
མཆོན་རི་ཡིག་ལི་ཡིག་དག་ཀྱང་ཨི་ཨི་ཨུ་གསུམ་དང་ཐད་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་ཡི་གེ་ར་དང་ལར་འགྱུར་
བ་དང་ལྡན་པས་ཨི་ཡིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་བྱུང་བར་མེད་དོ། །འདིས་
ལུགས་ཐ་དད་པར་སྟོན་གྱི་རྒྱད་གཞན་ནས་མ་ནིང་གི་ཡི་གེར་བཤད་པ་འགོག་པ་མིན་ནོ། །དེའི་
བྱིར་ཨ་ཨི་ཨུ་ཏ་ཨེ་ཨོ་ཅ། ཞེས་པ་རི་ལི་བོར་བ་ནི་དབང་ལུགས་ལ་སོགས་པ་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་
འདིག་ཉེན་དུ་གྲགས་པའོ། །འདིར་རི་ལི་གཉིས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཡི་གེར་ལ་གཉིས་དང་། ཡ་ཏའི་
ཡི་གེར་གྱུར་པའི་ར་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། ཨི་ཨི་ཨུ་ཏ་རི་ལི་ཀ་ཞེས་པར་བྱ་རིགས་ཏེ། ཨི་
ཀ་ནི་ཨ་ཅ་ལ་ཡ་ཏའོ་ཞེས་པ། ཨི་ཨུ་རི་ལི་བཞེའི་མཐར་ཨ་ནས་ཅའི་བར་གྱི་ཡི་གེ་ཨ་ཨི་ཨུ་རི་ལི་
ཨི་ཨོ་ཨི་ཨོ་གང་བྱང་ཡང་། ཡ་ནས་ཏའི་བར་གྱི་ཡི་གེ་ཡ་ར་ལ་ཕ་རྣམས་སུ་འགྱུར་འགྲོ་ཞེས་པའི་
སྒྲ་མདོས་རི་ལིས་ར་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་བར་གྱི་བྱིར་དང་།

ཨ་ཀ་ནི་ཨ་ཀ་ལ་རིང་པོའོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་མདོས། ཨ་ནས་ཀའི་བར་གྱི་ཡི་གེ་ཨ་ཨི་རི་
 ཨུ་ཡི་ལཱ་འཐར་རང་རིགས་ཀྱི་དབྱངས་བྱང་ན་ལྷ་མ་དབྱངས་རིང་པོར་འགྱུར་བར་བསྟན་པས་
 ཤེས་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །དང་པོར་དབྱངས་ལྷ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཡི་གེ་གཞན་དང་ཐད་པའི་
 དབང་གིས་ཨ་སོགས་སུ་འགྱུར་བའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཡི་གེ་མ་ཡིན་གྱི། ཡི་གེ་གཞན་དང་ཐད་པ་ལ་
 མ་ལྟོས་པར་རང་ཉིད་ཨ་ཨི་རི་ཨུ་ཡིར་འགྱུར་བའམ་སྒྲེས་པས་རང་བྱུང་དུ་ལུང་བསྟན་པའམ་བརྟ་
 སྟོད་པར་བྱེད་པས་མཉམ་པའམ་བྱན་མོང་བའི་ངོ་བོ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་ཅེས་སོགས་ལ་ལུང་སྟོན་པ་
 རི་སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ལ་ལྷག་མ་གོ་སྟོའོ།

གཉིས་པ་ཆེས་ལ་དབྱངས་འཆར་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཆེས་གངས་གང་ལ་
 འཆར་བ་ནི། དབྱངས་ལྷ་པོ་དེ་དག་ཅེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ལྟར་ཤར་བ་ལ་གཟའི་སྟོན་ས་
 ཤེས་མི་ཤེས་བརྟག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཅེས་པ་ནས་རེས་གཟའ་དག་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ན་དེའི་ཆེས་དེ་
 ལ་དབྱངས་དེ་ཤེས་པ་འཆར་བར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་ན་ཅེས་པ་ནས་འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་
 དབྱངས་འཆར་བའི་མཚན་མས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་ལ་འཆར་ཚུལ་
 ལ་དུག་ལས། དང་པོ་དབྱངས་ལྷ་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་ལ་འཆར་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ཕྱོགས་ལ་འཆར་ཚུལ་ནི། འདིར་ནག་པ་ལ་སོགས་པ་ཅེས་པ་ནས་ཕྱོགས་
 ཉེ་ཆེ་བྱེད་ལ་འཆར་བའི་ལུལ་ལ་ཡང་ཉིན་ཞག་བཅུ་གཉིས་ལ་དབྱངས་རེ་འཆར་བའི་དབྱེ་བས་
 ཕྱོགས་གཅིག་ལ་དབྱངས་གཅིག་དང་བཞི་ཆ་རེ་འཆར་བའི་དབྱེ་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཆེ་
 བ་ལ་འཆར་ཚུལ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ལོའི་ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་ལ་དབྱངས་ལྷ་པོ་འདི་ལན་ཅིག་
 རྫོགས་པར་འཆར་བ་ལས་ཉིན་ཞག་བདུན་ཅུ་ཙ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་ཞེས་སོགས་སོ། །

བཞི་པ་བཞོད་པ་ལ་འཆར་ཚུལ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་སོ། །ལྷ་པ་ལོ་དང་ལོ་དུག་
 ཅུ་ལ་འཆར་ཚུལ་ནི། རབ་བྱུང་ལ་སོགས་པའི་ལོ་བཅུ་གཉིས་བཅུ་གཉིས་ལ་དབྱངས་རེ་རེ་འཆར་
 བ་ནི་ཅེས་པ་ནས་དེ་བཞིན་དུ་ལོ་གཅིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དབྱངས་ལྷ་ཐེབས་རེ་རྫོགས་ཚུལ་
 སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དུག་པ་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་གནས་སྐབས་ལྷ་ལྷར་བྱེ་བའི་སྟོ་
 ནས་དེ་དག་ལ་འཆར་བའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱང་གནས་སྐབས་ལྷ་ལྷར་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ལྟར་དབྱངས་ནི་

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོགས་དང་ཡོ་ལ་སོགས་པ་དགའ་བཟང་རྒྱལ་སྟོང་རྫོགས་པའི་གནས་སྐབས་
ལྷ་ལྷར་སྤྱེན་ས། དགའ་བ་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དེ་དག་ལ་འཆར་བའི་ཡི་གེ་རྣམས་རིམ་བཞིན་
བྱིས་པ་གཞོན་ནུ་ལང་ཆོ་ཁན་པོ་སྤྱོན་པའི་གནས་སྐབས་ལྷར་འཛོག་པ་དང་ཡི་གེ་གང་དང་པོར་
ཤར་བའི་ཆོས་ལ་བྱིས་པར་གྱུར་པ་དེ་དེ་ནས་ཆོས་ལྷ་པ་རྫོགས་པར་ཤར་བ་ན་རུབ་པར་འགྱུར་
རོ་ཞེས་འཆད་བ་ནི། དང་པོ་ལ་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ་གོ་སྤྱོད།

གཉིས་པ་དབྱངས་སྤྲུལ་ཅུའི་འཆར་ཚུལ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་དབྱངས་ལྷ་ལས་སྤྲུལ་ཅུར་
དབྱེ་བ་ནི། ཨ་སོགས་དབྱངས་ལྷ་གང་དག་ཅེས་སོགས་ཏེ། ལྷ་པོ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུར་
བས་བཅོ་ལྷ་དེ་རེ་རེའང་དཀར་སྟོགས་ནག་སྟོགས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཡི་གེ་རིང་ལྷང་
གཉིས་གཉིས་སྤྱི་བྱེ་བ་སྤྲུལ་ཅུར་འགྱུར་བའོ།

གཉིས་པ་དེ་ཆོས་ཞག་ལ་འཆར་ཚུལ་ནི། ཀ་སོགས་སྤྱེ་པའི་ཅས་པ་ནས་འདིར་གསལ་
བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྤར་ཆེགས་བཅད་བརྒྱད་པར། རང་བཞིན་གྱི་དབྱངས་དང་ཡོན་ཏན་དང་འཕེལ་བ་
དང་ཡ་ཤ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱེ་བ་སྟོང་བརྒྱད་ཅུར་བཤད་པ་ནི་ནི་མའི་ཁྱིམ་འཕོ་བའི་སྟོགས་ཀྱི་ས་བོན་
དུ་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། སྟོར་བཤོད་ཀྱི་ས་བོན་ནི་སྟོ་བ་སྟེ་སྟེ་བའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་
དབྱངས་ལུགས་འབྱུང་དང་། བྱང་བཤོད་ཀྱི་ས་བོན་ནི་སྟུང་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་དབྱངས་
ཡིག་ལུགས་ལས་ལྡོག་པའི་སྟོར་བས་གསུངས་སོ།

གསུམ་པ་དུས་སྟོར་བརྟན་གཡོ་བརྟན་པ་ནི། ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ཅེས་པ་ནས་གསལ་བར་
མདའ་ཞེས་པ་དུས་སྟོར་དེ་དག་ཞག་གཅིག་ལ་འཆར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རེ་རེའང་རྩ་ཆོད་ལྷ་
ལྷའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་སྐར་གྱི་ཆའམ་རྒྱུ་པ་དགྲ་བའོ། །འདི་དག་སོགས་ལ། མཉམ་པ་ནི་བར་མ་
ཡིན་ཞིང་། དུས་སྟོར་གཡོ་བཤར་བ་ལ་བྱིས་པའི་བྱ་བ་སྤྲུལ་དུ་འགྱུར་པ་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ཡུད་
ཙམ་སྤྲུལ་ཅུ་ལ་འཆར་བའི་དབྱངས་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལ་ནས་དུས་སྟོར་གྱི་ཆོགས་བཅུ་གཉིས་པོ་
དེ་རེ་རེ་ལ་རྩ་བརྟན་བཅུའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡུད་ཙམ་སྤྲུལ་ཅུའོ། །ཆོས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དུས་རྒྱ་
ཆོད་བདུན་དང་རྩ་བརྟན་སྤྲུལ་ཅུ་རེའི་ཆོད་ཀྱི་ཐུན་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལ་རྩ་ཆོད་དག་གྱང་དུག་རྩ་
ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དང་པོར་ཏེ་ཐོག་མར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཆོས་རེ་ལ་ཡུད་ཙམ་སྤྲུལ་ཅུའི་

ཆད་བྱས་ནས། ཡུད་ཅམ་རེ་ལ་དབྱངས་རེ་འཆར་བའི་ཚུལ་གྱིས་དབྱངས་སྒྲུབ་ཅུ་འཆར་ཞིང་། དེ་
ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཆེས་གང་ལ་དབྱངས་གང་འཆར་བར་བཤད་པའི་དབྱངས་དེ་ཆེས་དེའི་
བདག་པོའི་དབྱངས་ཡིན་པས་དེ་ནས་མགོ་བརྩམས་ཏེ་འཆར་བ་དང་། དེ་ཡང་དཀར་ཕྱོགས་ལ་སྒྲི་
རིམ་དང་ནག་ཕྱོགས་ལ་སྐད་རིམ་གྱིས་འཆར་བའི་དོན་ཏོ།།

གསུམ་པ་དབྱངས་བྱག་ཅུའི་འཆར་ཚུལ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་དབྱངས་ལྗེའི་ཁམས་ཀྱི་
རིགས་དང་བདག་པོའི་གཟའ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། སྒྲོང་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དབྱངས་ལྗེ་ནམ་མཁའ་
སོགས་ཁམས་ལྗེའི་རིགས་སུ་སྟོན་པ་སྟེ། འདི་ནམས་ཀྱང་རིགས་ལྗེ་དང་སྒྲོང་ཆེན་ལྗེ་དང་སྒྲོར་
བར་སྒྲ་མོད། སྐབས་གཞན་དུ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་དབྱངས་འཆར་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་སྒྲོར་བ་ལ་
འབྲེལ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །འོ་ན་དབྱངས་ལྗེ་པོ་དེ་སོ་སོའི་བདག་པོའི་གཟའ་གང་དང་གང་ཡིན་སྟེ་
ན། ལྷ་གཅན་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་དུས་སྒྲོར་རེ་རེ་ལ་འཆར་བ་ལ་བྱ་
བ་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཅེས་སོགས་ཏེ། ཞག་དེ་ལ་དུས་སྒྲོར་རེའི་ཆུ་ཆོད་ལྗེ་པོའི་དབྱངས་སུ་
སྟེ་ནང་དུ་དབྱངས་གང་འཆར་བའི་བདག་པོའི་གཟའ་དེ་དེའི་རིང་ལ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་
གཟའ་དེ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་བདག་པོར་གྱུར་པའི་རིང་ལ་དབྱངས་དེའི་མིང་ཅན་གྱི་སྒྲེས་བྱས་བྱ་བ་
བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བྲག་པོའམ་མི་མཉམ་པ་མོ་དང་། ཞི་བའམ་མཉམ་པ་མོའི་དུས་སྒྲོར་གྱི་
དབྱེ་བས་རིམ་པ་བཞིན་སྒྲོང་པ་དང་ས་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་གསུང་
ལ། ཁ་ཅིག་མི་མཉམ་པ་མོ་དང་མཉམ་པ་མོ་ཞེས་ཟེར་མོད། དེ་ལྟར་ན་གཡོན་རྒྱུང་མ་མོའི་རྩ་
དང་གཡས་རོ་མ་མོའི་རྩ་ཡིན་པར་ཡང་ཁས་སྒྲུང་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་
པའི་དུས་སྒྲོར་གྱི་དབྱེ་བས་སྒྲོང་པ་དང་ས་ལ་སོགས་པ་ཅེས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། གཡོན་
པ་དག་ལ་ཅེས་སོགས་སོ།།

གསུམ་པ་དེ་དག་ལ་འཆར་བའི་དབྱངས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། འདིར་མཉམ་པའི་དུས་
སྒྲོར་ཅེས་པ་ནས། ལྟག་པའི་ལྟོའི་ཅེས་པའི་བར་རོ། །བཞི་པ་དབྱངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་འཆར་བྱ་བ་
ཀྱི་འབྲས་བུ་སོགས་བཤད་པ་ནི། འདིར་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྟོག་ཏུ་ཞུགས་ནས་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་
དབྱངས་ནི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་གའི་དབྱངས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། དབྱངས་རྒྱུང་པ་ནི་སྟོག་གི་དབྱངས་

ལྷ་འགྲུར་རོ། །སློག་གི་དབྱངས་དེ་ཡང་རྒྱ་བའི་ཆ་ཆེས་ལ་དབྱངས་ཐུང་དུ་དང་རིང་པོའི་དབྱེ་བ་
དང་ཡུད་ཅུམ་གྱི་དབྱེ་བ་རྣམས་སྤར་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཆར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསལ་
བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་འཆར་བ་ནི། དུས་སྤྱིར་བཏུ་གཉིས་ཀྱི་དུས་སྤྱིར་རེ་རེ་ལ་རྩ་ཆོད་གྱི་ཆོགས་ལྷ་ལྷ་
ཡོད་པའི་དབྱེ་བས་འཆར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དབྱངས་གསལ་འཆར་བ་འདྲིར་གཡལ་དུ་ཞུགས་
པ་འཇུག་མཁན་སྤྱིར་སློག་གི་དབྱངས་རྒྱབ་པར་གྱུར་ན་དེ་ཉིད་འཆི་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་ཆེ་
ཡི་གེའི་དབྱངས་རྒྱབ་པར་གྱུར་ན་མ་འབྱུང་སྟེ། སློག་གི་དབྱངས་རྒྱབ་པའི་ཆེ་ནད་གྱིས་བཏབ་པའི་
ནད་པ་རྣམས་ནི་འཆི་བ་དང་། ཡི་གེའི་དབྱངས་རྒྱབ་པའི་ཆེ་ནད་གྱིས་བཏབ་པ་ནི་ཡུན་རིང་དུ་ཉོན་
མོངས་བ་སྟེ་སྤྲུག་བསྐལ་བར་འགྱུར་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནས་ཅིག་ཤོས་མིང་གི་ཐོག་མར་གསལ་
བྱེད་ཡོད་པ་ནི་ཡི་གེའི་དབྱངས་སོ།།

དེ་ལྟར་ན་ནང་ལ་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་ཡང་དུས་སྤྱིར་གྱི་རྩ་ཆོད་ཅེས་བ་ནི། ཞག་གཅིག་ལ་
འཆར་བའི་དུས་སྤྱིར་དེ་དག་ལས་དུས་དེ་ལ་ཡོད་པའི་དབྱངས་ནི་དུས་ཅན་ཏེ། དེའི་འཆར་བའི་
རྩ་ཆོད་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་གནས་དང་མཉམ་པའོ། །གཟུང་གནས་ནི་ཕྱིའི་དུས་སྤྱིར་གཅིག་ལ་
ས་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཡོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་དེ་དང་གྲངས་མཉམ་པའི་དབྱངས་
དང་བཅས་པའི་གསལ་བྱེད་སྤྲུག་པའི་ལྷར་གྱུར་པ་དང་བཅས་པ་དག་ནི་འཆར་ཚུལ་བསྐྱབ་པའམ་
རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དོན་དུའོ། །

གཉིས་པ་འདྲི་བའི་དུས་སུ་སྤྱི་ལ་འཆར་བའི་སློན་ནས་དགེ་མི་དགེ་བཅག་པ་ནི། ད་ནི་
དེས་ན་ཅེས་སོགས་གྱིས་མཆོམས་སྤྱར་ཏེ། སོ་ཉ་པས་དེས་པར་གྱུར་ན་ཅེས་པ་ནས་ནང་སྤྱི་ག་
གཡས་ཀྱི་རྩར་སྤོང་པ་ནས་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྒྱུད་རྒྱུ་ཞིང་དེའི་སྤྲུག་པའི་སྤྱི་སྤྱི་མེ་མཁར་བར་
གྱུར་པ་ན་གཡལ་གྱི་རྒྱལ་པམ་ཤེས་པའི་སྤྲད་དུ་འདྲི་བྱེད་གང་ཞིག་གིས་གཡལ་དུ་འཇུག་པ་པོའི་
གཙོ་བོ་རྒྱལ་བོ་ལྷ་བུ་དེའི་མིང་ནས་དང་པོར་འབོད་པ་སྟེ་བརྗོད་པར་བྱེད་ན་རྒྱལ་བོ་འམ་སོགས་ཏེ།
ཚུལ་དེ་ཉིད་གྱིས་སྤྲུག་མ་དག་གྱུར་ཤེས་སོ། །གཡལ་དུ་དབྱེ་ནི་སོགས་གྱིས་ནི་འདྲི་བ་པོས་ཐོག་
མར་དབྱའི་མིང་བརྗོད་པའི་དུས་ཀྱི་སློན་ནས་དབྱེ་འཆི་བ་སོགས་སུ་སྟོན་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡལ་
གཞན་དུ་བསྐྱོད་པ་དང་། བག་མ་ལེན་པ་དག་ལ་དེའི་དོན་དུ་འདྲི་ན། སོ་ཉ་པས་དེས་པའི་ཆེ་སྤྱི་ག་

གཡོན་གྱི་ལམ་ལ་གནས་པའི་གཟའ་འཆར་བ་རྣམས་ཀྱི་ནི་དགེ་བ་མང་པོའི་འབྲས་བུར་འགྱུར་རྟེ།
དེའི་ཆེ་རིམ་བྱས་པར་གྱུར་ནས་ཞེས་བ་སྟེ། མཐུག་བསྟུ་བ་ནི་འདི་བའི་སོགས་སོ།།

གསུམ་པ་རིམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དགེ་མི་དགེ་བརྟག་བ་ནི། དེ་ནི་རིམ་པའི་དབྱངས་
ཀྱི་གངས་ལས་དགེ་མི་དགེ་བརྟག་བ་གསུངས་པ་པོ་ཉས་ཞེས་བ་ལ་སོགས་བ་སྟེ། པོ་ཉས་བརྗོད་
པའི་ཆོག་གི་གསལ་བྱེད་རྣམས་དོར་རྟེ། གསལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་སྟོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་དབྱངས་
རྣམས་སྤྱད་བ་དང་། སྤར་ནས་དབྱངས་རྒྱང་བར་ཡོད་པ་རྣམས་བསྐྱེམས་པའི་གངས་གང་དག་
ངས་པར་སོགས་རྟེ། དེ་དག་དཀྱིལ་འཁོར་བཅུའི་གངས་ཀྱིས་བསྐྱུར། དེ་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་
གངས་ཀྱིས་བསྐྱུར། དེ་ཆུ་ཆོད་ལྗེའི་གངས་ཀྱིས་བསྐྱུར་བ་ལ་ལྷང་སྟོན་པ་པོ་མ་གཏོགས་བ་བྱང་ན་
ཉི་བའི་སྟེ་བོ་དུ་ཡོད་པའི་གངས་བསྐྱེ་བའོ། །དེ་ཡང་ཐོད་ལ་ཡི་གེའི་གངས་འབྲེན་པ་ན་ཆོག་པར་
བགང་ཞིང་། དེའི་ཞེས་བ་ལྟ་བུ་བར་ན་ཆོག་མེད་ཀྱང་གཉིས་སུ་བགང་ལ། མི་གངས་བསྐྱེ་བ་ལ་
འགའ་ཞིག་འདི་བ་པོ་པོ་ཉའང་མ་ཐེ་བར་སྐྱ་བ་ལྟར་བྱས་ན་མ་དག་གོ། །བདུན་གྱི་ཆའི་སོགས་ནི།
དེ་ལ་གཟའ་བདུན་གྱིས་བགོས་པའི་ལྷག་མར་གཅིག་ལས་ན་གཟའ་ཉི་མ་སོགས་རྟེ། དེའི་ཆེ་རིམ་
པའི་དོན་དེ་བྱུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་པ་སོགས་སོ།།

བཞི་པ་ལོ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པར་ལས་དུས་སྒྱུར་གྱི་བྱང་པར་གྱི་སྒྲོ་ནས་དགེ་མི་དགེ་
བརྟག་བ་ནི། དེ་ནི་ཅེས་བ་ནས་ལོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་ལེས་
པའི་སྒྲོ་དུ་དུས་སྒྱུར་བཅུ་གཉིས་སུ་བགོས་ནས་དུས་སྒྱུར་དེ་དག་གི་དབྲས་སུ་རང་རང་གི་བདག་
པོའི་གཟའ་རབ་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་ཤར་བའི་ཆེ་ན་དུས་སྒྱུར་གྱི་འབྲས་བུ་དགེ་མི་དགེ་བརྟག་ལ། དུས་
སྒྱུར་དེ་ནས་བདུན་པའི་གནས་སུ་གཟའ་དེ་རུབ་ཅིང་དུས་སྒྱུར་དེའི་འབྲས་བུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་
སྟེ། ལོ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གི་སྟོབས་སུ་དུས་སྒྱུར་རྒྱ་བའི་སྟོབས་ལས་སྟོབས་ཆེ་བ་གཞན་བ་
མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དུས་སྒྱུར་གྱི་སྟོབས་གཙོ་བོར་གཞུང་བར་བྱའོ་ཞེས་བའོ། །དུས་སྒྱུར་གཅིག་ནི་
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཞག་གཅིག་གི་དུས་སྒྱུར་དེ་ཆུ་ཆོད་ལྗེ་ལྷར་བྱས་པའི་ཆུ་ཆོད་དེ་དབྲགས་སུ་མ་
བརྒྱ་བྲག་ཅུ་དའི་ཡུན་ཆད་སོགས་སུ་སྟོན་བ་སྟེ། ལོ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཀྱི་བྱང་པར་ལས་དུས་
སྒྱུར་གྱི་བྱང་པར་དབྲགས་ཀྱི་སྟོབས་ངས་བའོ།།

ལྷ་པ་འདྲི་བའི་དུས་ཀྱི་དབུགས་འབྱུང་འབྱུག་གི་སློན་ནས་དགེ་མི་དགེ་བརྟག་པ་ནི། ད་
ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། རྣམ་འབྱོར་ལྷན་པ་ཅེས་པ་དོན་རྗེ་བརྒྱས་པ་དང་ཕྱ་མོའི་རྣམ་འབྱོར་ཞེས་ཟེར་
རོ། །གཡོན་དང་གཡས་ཀྱི་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚུ་ཆོད་ཀྱི་དོད་སྟོང་ཆེན་པོ་རྒྱས་བཀའ་བའི་
སྟེང་དུ་ཆོད་དེས་པ་ཅན་གྱི་སྟོང་ཞབས་ལ་བྱ་ག་རྒྱུད་དུ་ཅན་བཞག་པའི་བྱ་ག་ནས་རྒྱ་ཞུགས་པས་
སྟོང་དེ་ཁེངས་པ་ན་ཚུ་ཆོད་གཅིག་དུ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱི་རོལ་ལ་བསྐྱབས་ནས་སོ། །ད་ལྟར་
བྱུང་བ་སོགས་ནི། ལྷར་བཤད་པའི་དགེ་མི་དགེ་བརྟག་རྒྱལ་ད་ལྷ་བྱེད་མི་ཤེས་པར་མ་འོངས་པའི་
འབྲས་བུ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་སྟོན་པའི་ཅིས་པ་ནི་རབ་དུ་འབྱུག་ཅེས་པ་སྟེ་རང་གཞན་ལ་གཞོད་པ་
ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་དོན་རྟོ། །དགེ་བ་དང་སོགས་མཐུག་བསྐྱབ་པའོ། །

དུག་པ་དུས་སྟོར་གྱི་སྟོར་བའི་སློན་ནས་དགེ་མི་དགེ་བརྟག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བྱི་
རོལ་དུ་འཆར་བ་དང་བདུན་པའི་དུས་སྟོར་དང་ནང་རྒྱུད་གི་སློན་ནས་དགེ་མི་དགེ་བརྟག་པ་ནི། ད་ནི་
ཅེས་སོགས་ལ། ལྷ་ཏོ་དང་པོ་ཉི་མ་ཁྱིམ་གང་ན་ཡོད་པའི་དུས་སྟོར་འཆར་ཞིང་། དེ་ནས་རིམ་བས་
བཅིས་པའི་འཆར་བའི་དུས་སྟོར་དང་འཆར་བ་ལས་བདུན་པའི་དུས་སྟོར་ལ་སོགས་ཏེ། ལྷར་ཡང་
ནང་གི་དུས་སྟོར་བཅི་བ་ནི། གལ་ཏེ་རང་གཡོན་གྱི་ཅ་ལ་འཆར་བའི་དུས་སྟོར་ལ་གནས་པར་གྱུར་
པ་ན་སྟེ་རིམ་ཡིན་པས་དེས་པར་བཅུམས་པའི་དོན་ནི་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་ཅེས་པས་གཡས་ཀྱི་དུས་
སྟོར་ལ་གནས་པའི་ཆེ་དེ་ལས་བརྒྱུག་པར་འགྲུགས་ལས་ཤེས་ཤིང་། སྟེ་ནི་འོག་མ་འདྲན་པའོ། །

གཉིས་པ་གཟའ་སྐར་ཆེས་གངས་དང་སྟོར་བའི་དགེ་མི་དགེ་བསྟན་པ་ནི། དེར་མ་ཟད་
གཞན་ཡང་མཐའ་དག་པའི་སྟེང་དུ་དག་པའི་གཟའ་དང་བསྐྱེད་ཆེས་སྐར་པའི་ཆེས་ལ་དོན་
ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའོ། །དེ་དག་གྲང་གང་ཞེ་ན། འདིར་ཞེས་སོགས་ཏེ་གོ་སྤོ། །བདུན་པ་སྐར་
མའི་སྟོབས་ཀྱི་སློན་ནས་དགེ་མི་དགེ་བརྟག་པ་ནི། ད་ནི་ཅེས་སོགས་ཏེ། ཐོག་མར་འགྱུར་རོའི་བར་
ནི། རང་གི་སྐྱེས་སྐར་དང་པོར་བྱས་ནས་བགངས་པའི་དགྲ་ཆོན་གསུམ་དུ་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །

དེ་ནས་རང་གི་སྐྱེས་སྐར་ནས་གཅིག་གིས་བར་དུ་ཆོད་པའི་སྐར་མ་ནི་གསུམ་པ་ལྷ་པ་
བདུན་པ་དགྲ་བ་ནི་མི་མཉམ་པའི་གནས་ཀྱི་སྐར་མ་སྟེ། མི་མཉམ་པའི་གནས་དེ་ལ་གལ་ཏེ་གདུག་
པའི་གཟའ་ཉི་མ་དང་ཅེས་སོགས་དང་། རང་གི་སྐྱེས་སྐར་ནས་བགངས་པའི་སྐར་མ་གཉིས་པ་

བཞི་པ་རྒྱག་པ་བརྒྱད་པ་ནི་མཉམ་པའི་གནས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྒྱ་བ་དང་སྤྲིག་པའི་གཟུང་དེ་དག་
 ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་རྒྱལ་བའོ་སོགས་སོ། །འདིར་བེ་རྩུ་ཏ་ཅ་རྩུའི་མཆན་ལས། ཉན་པའམ་
 འཕམ་མོ་པའི་སྐར་མ་ལ་གདུག་པའི་གཟུང་དང་རྒྱ་བ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གལ་ཏེ་མི་མཉམ་པའི་གནས་
 གསུམ་པ་རྣམས་སུ་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་འཆིའོ། །མཉམ་པ་ལ་སྐྱེ་བའི་སྐར་མ་གཤམ་བར་བྱ་སྟེ། སྐྱེ་བ་
 དང་སྤྱན་ཆོགས་དང་ཟད་པ་དང་སོ་སོ་བ་དང་འདབ་མ་དང་སྐྱབ་པ་དང་། དེས་འཛིན་དང་བྱམས་
 པ་དང་མཆོག་ཏུ་བྱམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་གིས་བར་དུ་ཆོད་པ་ལ་བཟང་ངོ་ཞེས་འབྱུང་བེར་རོ། །

བརྒྱད་པ་གདེངས་ཅན་གྱི་འཁོར་ལོའི་སློ་ནས་དག་མི་དག་བརྟག་པ་ནི། དེ་ནི་ཞེས་
 སོགས་ཏེ། ཉི་ཤུ་ཅ་བདུན་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་ཅ་གསུམ་པ་ལ་འཁྱོག་ལྷ་པའི་སྐྱབ་གྱི་གཟུགས་
 གེས་ལ། དེའི་ཅ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྐར་མ་རེ་རེས་སྐྱས་པར་གྱུར་པ་རྒྱ་སྐར་ནམ་གྱི་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་
 བཞོད་དེ། དེ་ནས་བསྐྱབ་བྱའི་སྐྱེས་སྐར་ཅ་གང་ལ་འདུག་བལྟས་པས་སྐྱེས་སྐར་གནས་པའི་ཅ་
 རྒྱད་དེ་ལ་སྤྲིག་རྒྱ་སོགས་ཏེ། དེ་དག་འཛོམ་ན་ནད་པའམ་ཅེས་པ་ནས་ཅ་རྒྱད་གསུམ་པ་འཁྱོག་
 ལྷ་པའི་གདེངས་ཅན་གྱི་འཁོར་ལོའི་ངེས་པའོ། །དེའི་འབྲས་བྱ་གཡུལ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱད་ལས། ཅ་
 གསུམ་བརྒྱན་པའི་འཁོར་ལོ་ལ། །གང་གནས་གཟུང་ཡི་འབྲས་བྱ་བརྟག་ཏེ་མ་མིག་དམར་སོང་
 བའི་ཅ། །སྤེན་པ་རྩ་ཏུ་གང་གནས་པ། །ནད་མེད་ནད་འབྱུང་ནད་ཅན་འཆི། །བཞིས་འཆི་གསུམ་
 ཀྱིས་ཁོར་ཉམས་འགྱུར། །གཉིས་ཀྱིས་གཉེན་བརྒྱག་གཅིག་གིས་ནི། །ཁོར་ཉམས་གཉེན་རྣམས་
 ལ་ནད་འབྱུང་། །བྱད་མེད་སྤྱག་ཅིང་རང་དབང་མེད། །རང་གི་སྐར་མ་གནས་པ་ལས། །བསོད་
 རམས་ཡོད་ན་དག་ལེགས་བྱེད། །གང་ཆེ་སྟེང་མའི་ཅ་ལ་སོང་། །དེ་ལ་དཔོན་གཡོག་དག་བར་
 ངན། །ཁོར་རྟེན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་འགྱུར། །སྐྱར་དུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་འགྲོ། །བར་མའི་ཅ་
 ལ་སོང་བ་ན། །ཁྲོང་དང་ཡུལ་ཁྱིམ་བདེ་བར་གསལ། །ཅ་ནི་གཅིག་ལ་སོང་བ་ན། །བདག་ཉིད་བདེ་
 ཞིང་སྤྱིད་པ་ཡིན། །རྒྱང་མ་ཁྱོ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ། །ཅ་གཅིག་པ་ལ་སོང་བ་ན། །སྐྱར་དུ་ཁྱོ་ནི་འཆི་
 འགྱུར་བས། །རྒྱང་མ་རིང་དུ་སྤང་བར་བྱ། །རང་གི་ཅ་བ་བསོད་རྣམས་ཡོད། །ཤེས་པའི་འབྲས་བྱ་
 མདུན་ན་སྟོད། །ཅེས་བཤད་དོ། །

1 བསྐྱན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡༥ ཞོག ༡༡༥༡ ཟླེང་། ༡༥

ཅ་གསུམ་འབྲེག་བཞི་པའི་སྐུ་ལ་ལ། སློན་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་སྐར་མ་གསུམ་གསུམ་ཅ་ལ་སོང་ཞིང་ཅ་ལ་མ་སོང་བ་གཅིག་གིས་བར་དུ་ཆོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཅ་གསུམ་འབྲེག་གསུམ་པའི་སྐུ་ལ་ལག་ལ་སོགས་པ་ཅ་ལ་མ་སོང་བའི་རྒྱ་སྐར་གསུམ་གསུམ་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེས་སྐར་ཅ་ལ་ཞུགས་ཤིང་ཅ་ལ་རྒྱ་བ་གནས་ན་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ཡང་འབྲེག་ལྔ་པ་ལ་ཐ་སྐར་ནས་བརྩམས་པའི་སྐར་མ་གཉིས་མགོར་དོར་བས་སློན་དྲུག་ཅ་ལ་འགོ་ཞིང་། འབྲེག་བཞི་པ་ལ་སྐར་མ་གསུམ་མགོར་དོར་གཅིག་ཅ་ལ་མ་སོང་བར་བྱས་པས་ལག་ཅ་ལ་འགོ་བའི་ཕྱིར་སྐར་མགོ་འདྲིན་ཚུལ་དང་བྱེད་ཚུལ་མི་འདྲ་ཡང་སྐབས་དོན་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཀ་གནད་གཅིག་གོ།

དགུ་པ་ཆེད་གནས་སྐབས་ཀྱི་སློན་དགེ་མི་དགེ་བརྟག་པ་ལ་གཉིས། ཆེད་གནས་སྐབས་ཐ་རགས་བརྒྱད་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བ་དང་། གནས་སྐབས་དེ་དག་ལ་ཡི་གེ་གང་འཆར་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཆེད་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཅེས་པ་ནས་དེ་ལྟར་ན་ལོ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ལ་ལོ་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་གངས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཉི་མ་ལ་སོགས་པ་གཟའ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོང་དེ། དེ་ལྟར་རིམ་བས་སྦྱོང་ཅེས་སོ། །འདིར་གཡུལ་རྒྱལ་ལས། ཉི་མའི་གཤམ་སྐྱ་གཅན་དང་། །ཕུར་བུ་སྒྲིབ་པ་གཟའ་ལྟག་དང་། །དུ་མཐུག་པ་སངས་ཞེས་བྲ་བ། །གཟའ་རྣམས་དགུ་དུ་ཡོངས་སུ་གྲགས། །ཕུས་ཅན་ཆེད་གནས་སྐབས་ལ། །ཀྱན་ཏུ་དབང་བྱེད་འདི་རྣམས་ཡིན། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་དང་དབྱ་མ་དང་། །འབྲིང་དང་ཐ་མར་ཤེས་པར་བྲ། །ཞེས་དང་།

རྒྱ་སྐར་སློན་དྲུག་ལ་སོགས་པ། །ལན་གསུམ་བསྐྱོར་བས་ཉི་ཤུ་བདུན། །རེ་མིག་ཐད་བར་རིམ་པ་ལ། །སྒྲེ་ཚན་དགུ་དགུར་གནས་པ་ལ། །ཉི་མ་ནས་བརྩམས་པ་སངས་མཐར། །དགུ་པོ་རེ་མིག་རྣམས་ལ་གྲག་ཅེས་གཟའ་དགུར་བྲས་ཤིང་། །འདིར་གཟའ་བརྒྱད་དུ་བཤད་པས་འདིར་གཡུལ་རྒྱལ་བཞིན་བྲས་ན་མི་འགྲིག་ལ། །འོག་གི་ནང་གི་གནས་སྐབས་ལ་གཟའ་རྣམས་འགོད་ཚུལ་ཀྱི་རིགས་པས་སྐར་མ་ཉི་ཤུ་ཅ་བདུན་ལ་རྒྱུ་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད། །དེའི་རྒྱུ་པ་དང་པོ་དྲུག་

1 བརྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༡༥ བོག ༡༡༣༣ ཟླ་དང་། ༡༤

2 བརྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༡༥ བོག ༡༡༣༣ ཟླ་དང་། ༥

ཉི་མ། དེ་ནས་བཙུག་པ་སོགས་ལ་སྐྱོར་བ་ཡིན་ནམ་སྒྲུབ། དེས་གཟུང་ལ་འདོད་པ་ནི་ཁོར་
 བ་འདྲོའོ་ཞེས་ཆོས་རྗེ་བྱ་གསུང་རོ། །སྐར་ཡང་ཅེས་པ་ནས་ཞེས་ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ལས་གྲག་
 གོ། །དེ་ལྟར་ཡང་གཡུལ་རྒྱལ་ལས། ཉི་མ་རྒྱལ་པོ་རྟེན་པ་འབྱུང་། །མཁའ་པའི་ནད་རྣམས་འབྱུང་
 བ་དང་། །གཉེན་གྲོགས་རྣམས་དང་བྲལ་བ་དང་། །ཁོར་ཟད་པ་དང་རྟེན་པའང་འབྱུང་། །ཁྲི་བའི་
 ལོ་བཅུར་གཉིད་ཆེ་ཞིང་། །བྱད་མེད་རྣམས་ནི་མཉམ་པར་རྟེན། །གོས་དང་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་
 རྟེན། །རང་སྤྱོད་དག་འབྱུང་བ་ལོ་སྤྱོད། །མིག་དམར་ལོ་བདུན་དག་རྣམས་འབྱུང་། །གཉེན་
 བཤེས་རྣམས་དང་འཐབ་ཅོད་འབྱུང་། །ཁྲག་དང་མཁའ་པའི་ནད་འབྱུང་ཞིང་། །གཞན་གྱི་བྱད་མེད་
 རྣམས་དང་འགྲོགས། །ལྷ་མིན་དབང་པོ་བཙུག་ལ། །ཁོར་ཟད་ལྷེ་ལྷག་ཆུང་མ་ཤི། །གཉེན་བརྒྱལ་
 དོན་ཉམས་སེམས་ནད་འབྱུང་། །གཞན་དུ་འཁྲོ་དགོས་བརྒྱས་པར་འབྱུང་། །ཕུར་བུ་བཅུ་བྱ་
 གསལ་པ་ལ། །གཞན་གྱིས་འཁྲུང་ཞིང་བུ་ཐོབ་འབྱུང་། །ཆེ་དང་ཁོར་དང་གོས་འཕེལ་ཞིང་། །སྤྱིན་
 གྲུག་སེམས་དང་རིག་པ་འཕེལ། །སྤྱིན་པ་བཅུ་དགུར་ལུས་ནད་འབྱུང་། །ཆུང་མ་བུ་དང་འཐབ་
 ཅོད་ཅིང་། །ཁྲོ་དན་རྒྱལ་པའི་ལེ་ལོ་ཆེ། །བྲེས་སྤྱུ་འབྲུམ་ཞིང་ལུལ་རན་བསྐྱོར། །གཟུང་སྒྲག་
 ལོ་ནི་བཅུ་བདུན་ལ། །གཉེན་གྲོགས་དང་མཐུན་ཆོས་དང་སྐྱོར། །ཤེས་རབ་འཕེལ་ཞིང་ལུས་ནད་
 གསུམ། །རྒྱུད་ནད་ཆམས་པ་ཁྲག་ནད་འབྱུང་། །ཀེ་རྩའི་བདུན་ལ་བུ་བརྒྱལ་ཅིང་། །ཁོར་ཟད་སྤིང་
 མོ་སྤྱོད་ཁྲི་འཆི། །དག་དང་ཟད་ཅིང་རྒྱལ་པོས་འདིགས། །བྱད་མེད་མ་རུངས་རྣམས་དང་ཅོད། །པ་
 སངས་ཉི་ཤུའི་ལོ་རྣམས་ལ། །བྱད་མེད་རྟེན་དང་ཆོས་ཀྱང་རྟེན། །དོན་དང་ལས་འབྱུང་དགེ་བ་
 འཕེལ། །ཁོར་ཐོབ་གསལ་པ་འཕེལ་བར་འབྱུང་། །དེ་ལྟར་ཆེ་ཡི་གནས་སྐབས་སྤྱ། །དགེ་དང་མི་
 དགེ་རྣམ་པར་སྐྱོད། །སྤྱིས་པའི་བྱེ་བྲག་མ་ལུས་པ། །ལྷ་མོ་བདག་གིས་དེས་པར་བསྐྱུལ། །ཞེས་
 སོ། །འདིར་ལོ་བྱ་ལ་སོགས་པ་གནས་སྐབས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་གཅིག་ལ་ཡང་སྐར་ཡང་ནད་གི་
 གནས་སྐབས་རྣམ་པ་བརྒྱུད་དུ་འབྱུང་རོ། །

གཉིས་པ་གནས་སྐབས་དེ་དག་ལ་ཡི་གེ་གང་འཆར་ཚུལ་ནི། རགས་པའི་གནས་སྐབས་
 བརྒྱུད་པོ་དང་ཕྱ་བ་ནད་གི་གནས་སྐབས་ལ་ཡང་ཅེས་པ་ནས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནི་གཡུལ་

1 བསྐྱུར་འབྱུང་། དགེ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༡༡༥ ལོག ༡༡༣༥ ཟླ་དང་། ༥

རྒྱལ་ལས་འབྱུང་བ་འདིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་བཟོད་པས་རིམ་གྱིས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་ལས་གཞན་འདིར་བཟོད་པ་ནི་ཡི་གེ་རང་ཉིད་འབྱུང་བ་གང་གི་ཁམས་ཡིན་པའི་ཁམས་ཀྱི་རིམ་
 པས་བཟོད་པའོ། །དེ་ལ་འདིར་འདིག་རྟེན་པའི་བཟོད་པས་རིམ་པ་རི་ལྟར་བཟོད་པ་ལ། ཨའི་སྡེ་བ་
 ནི་ཅེས་པ་ནས་བརྗོད་སྟོན་པའི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བའི་གོ་རིམ་ངེས་པའི་རིགས་པའོ། །ཅེས་དང་།
 ཀའི་སྡེ་བ་ནི་སོགས་སོ། །འདིར་ཉ་ཡ་ར་མ་ལ་ཉ་ནས། ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་ལྟ་
 སྟེ་བའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པའི་དབང་གིས་གོ་རིམ་ངེས་པའི་རིགས་པའོ། །འདིག་རྟེན་པའི་བཟོད་
 པ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པས་སྡེ་བ་རེ་རེའི་ཡི་གེའི་ནང་ཆོན་རྣམས་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་
 པའི་གོ་རིམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མེད་དེ། བདེ་བྱེད་དབང་ལྷག་གིས་སྒྲ་བ་ལ་གྲགས་པ་ཅམ་གྱིས་
 སྟོས་པས་བཟོད་པའི་བྱེད་པོ། །འབྱུང་བའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བཞག་པ་འདིར་ཡང་ཨ་ཨི་རི་
 རྩུ་ལི་ཞེས་པ་ནི་ཉི་མའི་རགས་པའི་གནས་སྐབས་ལོ་དྲུག་པོ་ཆ་ལྟར་བྱས་པ་ལོ་དྲུག་པོ་དེ་ཉིད་ནང་
 གི་གནས་སྐབས་བརྒྱད་དུ་སྡེ་ནས་བརྒྱད་པོའང་ཆ་ལྟར་བྱས་པའི་ཆ་རེ། རིམ་པ་བཞིན་ཡི་གེ་རྣམ་
 པ་བརྒྱད་པོ་དེ་ལོངས་སྟོན་དོ། །དེས་ལྷག་མཁའ་མཆོན་ནོ། །

འདིར་གོང་ལོག་གི་སྐབས་གང་དུ་དབྱངས་ཨེ་སོགས་ཡོད་པ་དེར་གོ་རིམ་ནི་རྩ་བའི་
 དབྱངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཨེ་རི་རྩུ་ལིའི་གོ་རིམ་བཞིན་གཟུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་དབྱངས་ཀྱི་
 ཡི་གེ་སྟམ་རྩས་ཡུད་ཅམ་རེའི་ཆ་དང་། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་སྟང་རིང་དྲུག་རྩས་དཀྱིལ་འཁོར་
 སོ་སོ་ལ་ལོངས་སྟོན་དེ། དེ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་རེ་རེ་ལ་ཆ་ལྟར་ལྟར་རྣམ་པར་སྡེ་བ་ལས་ཆ་རེ་རེ་
 ལའོ། །རགས་པའི་གནས་སྐབས་རེ་རེའང་ཆ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དུ་བགོས་ནས། དེའི་ཆ་དྲུག་གནས་
 སྐབས་དེ་ཉིད་ལ་ནང་གི་གནས་སྐབས་བརྒྱད་དུ་སྡེ་བའི་ཉི་མའི་གནས་སྐབས་དང་། ཆ་བཙོ་ལྟ་རྒྱ་
 བའི་གནས་སྐབས་ལ་སོགས་པར་བཞག་པའི་སྟོན་པ་སྡེ་བའི་ཆ་བརྒྱད་ཀྱིས་རགས་པའི་གནས་
 སྐབས་ལོ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་གི་གནས་སྐབས་བརྒྱད་པོའི་གནས་སྐབས་རེ་རེ་ལ་
 ཡི་གེ་རེ་རེས་སྟོན་པའོ་ཞེས་པ་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ངེས་པའོ། །རགས་པའི་གནས་
 སྐབས་བརྒྱད་ལ་བདག་པོར་བཤད་པའི་གཟུང་བརྒྱད་པོའི་ནང་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལོངས་སྟོན་
 སོ་སོའི་དང་པོའི་ཆ་ལ་ནང་གི་གནས་སྐབས་དེ་དག་གང་ལས་སྡེ་བའི་རགས་པའི་ཆོའི་གནས་

སྐབས་ཀྱི་བདག་པོའི་གཟའ་དེ་ལོངས་སྤྱོད་དེ། དེ་ཡང་རགས་པའི་ཆེད་གནས་སྐབས་ཉི་མའི་ལོ་
 རྒྱལ་ལ་སྤེལ་བའི་ནང་གི་གནས་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་ཉི་མ་དང་། རྒྱ་བའི་ལོ་བཙུང་ལ་སྤེལ་བའི་
 བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་རྒྱ་བ་ནས་མགོ་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ནོ། །དང་པོ་དེ་ནས་གཞན་བདུན་པོ་
 རྒྱུར་བཤད་པའི་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་ཆེད་གནས་སྐབས་ཀྱི་སློན་ནས་དགེ་མི་དགའི་འབྲས་
 བྱ་བརྟག་པའི་ངེས་པའོ།།

བརྟུ་བ་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱི་སློན་ནས་དགེ་མི་དགའ་བརྟག་པ་ལ་བཞི། རྟེན་འབྲེལ་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 དགོད་པ། བྱིས་འཕོ་བའི་ཉིན་ཞག་ལ་འཆར་ཚུལ། ཤར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱི་འབྲས་བྱ། རྒྱ་བའི་ཆེས་
 ཞག་སོ་སོ་ལ་འཆར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་ཅེས་སོགས་ལ། རྒྱལ་འདས་པ་སྟེ་ཉི་མ་གཞུང་
 བྱིས་ལས་འདས་ཤིང་། མཚུ་འབྲུག་པ་སྟེ་ཉི་མ་ཚུ་སྤྱིན་ཀྱི་བྱིས་དུ་ཞུགས་པའི་ཉིན་ཞག་ལ་མ་རིག་
 པའོ་ཅེས་པ་སོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཅེབས་བརྟུ་གཉིས་པོ་རྣམས་ལ་གོང་དུ་བསྟན་པའི་རིམ་པ་རི་ལྟ་
 བ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་པོ་རྣམས་དགོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་གིས་ན་ཉི་མའི་བྱིས་
 བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སོ། །རྒྱ་བའི་དབྱེ་བ་ནི་རྒྱལ་ཀྱི་རྒྱ་བའི་ཆེས་གཅིག་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པས་
 དང་ཆེས་ཀྱི་དབང་གིས་འཛིག་པར་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ་རབ་ཏུ་གྲགས་སོ། །གཉིས་ཀའི་
 བསྐྱོད་པའི་དབང་གིས་ཞེས་པ་ནི། ཉི་མ་བྱིས་འཕོ་བའི་བསྐྱོད་པའི་དབང་གིས་འཕོ་བ་རེ་ལ་རྟེན་
 འབྲེལ་རེ་དང་། རྒྱ་བའི་དཀར་ནག་གི་སྤྱོད་པས་གཉིས་དང་ཆེས་བཙུང་ལའི་བསྐྱོད་པའི་དབང་གིས་
 ཉིན་ཞག་རེ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་རེ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་པོ་རྣམས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། འཕོ་བའི་བསྐྱོད་པའི་དབང་གིས་འཛིག་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྒྱལ་དང་ཞེས་
 སོགས་ཏེ། གཟའ་ཞེས་པ་རྣམས་གཟའི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་ཉིན་ཞག་ལ་གོ་བར་བྱ་ཞིང་། ཉིན་
 ཞག་སྤུམ་ཅུས་བྱིས་འཕོ་བ་མི་རྣམས་པར་སྤྱོད་པས་འགའ་ཞིག་ཏུ་གཟའ་བརྟུ་རྒྱལ་འབྱུང་བ་ཡང་
 སྤྱིད་པས་རེས་འགའ་གཟའ་བརྟུ་རྒྱལ་པ་ལ་ཡང་སྤྱིད་པའོ་ཞེས་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་ལྷག་མ་གོ་
 སྒྲུའོ། །གསུམ་པ་ནི། འདིར་ཞེས་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི། རྒྱ་བའི་སྤྱོད་པས་དང་ཆེས་ཀྱི་བསྐྱོད་པའི་
 དབང་གིས་འཛིག་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟོན་

1 ཞོལ། ཞོག ༤༡༩ ན ༣ བཞོན་པར་འགྱུར་བའི་

ཀྱིས་ཞེས་སོགས་ལ། ཅ་མི་འགྱུར་དུ། འདྲི་དེ་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་འདིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟོན་དུ་ཅིས་
ཤེས་པ་མངོན་ཤེས་ལྷ་དང་བྲལ་བས་ཀྱང་ཤེས་པས། དེས་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རེས་
པ་རྒྱས་པར་མ་གསུངས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལེགས་པ་འདྲོ།

གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲི་ནས་སྐར་ཅིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དགེ་མི་དགེ་བརྟག་པ་སྤྱ་གཅན་ལ་
སོགས་པ་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་བཤད་པ་ལ་བརྟན། གཟུང་བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱོགས་
ཀྱི་པའི་སྟོབས་དང་། རྣམ་འབྱོར་མའི་སྟོབས་དང་། བི་ཕྱིའི་སྟོབས་དང་། དྲག་པོའི་སྟོབས་དང་།
ཐུན་བྱེད་པའི་སྤྱ་གཅན་ཀྱི་སྟོབས་དང་། འཐབ་མོའི་སྟོབས་དང་། ཅ་བའི་སྤྱ་གཅན་ཀྱི་སྟོབས་
སོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་གནས་པ་བཅོ་བརྒྱད་པ་པའི་སྟོབས་གསུངས་པ་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་
པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཆེས་རེ་ལ་རྣམ་འབྱོར་མ་རེ་འཆར་ཚུལ་ནི། ད་ནི་ཆངས་མ་ལ་སོགས་
པ་ཅེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ཆེས་རེ་ལ་རྣམ་འབྱོར་མ་བཅུ་དྲུག་འཆར་ཚུལ་ནི། སྤྱར་ཡང་ཞེས་
སོགས་ཏེ། དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་སོགས་ནི། དཔེར་ན་ཆེས་གཅིག་གི་ཆ་དང་པོ་ལ་ཆངས་མ། ཆེས་
གཉིས་ཀྱི་ཆ་དང་པོ་དྲུག་མོས་སྟོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དང་པོ་དང་དེའི་འོག་མ་གོ་བསྟོར་བ་མ་གཏོགས་
ལྷག་མ་བརྟན་པོ་གོ་རིམ་སྤར་བཞེན་སྟོད་པའི་དོན་ཏོ། །གཡུལ་རྒྱལ་ལས། ཆངས་མ་གཞོན་ཅུ་
མ་དབང་ལྷག་མ་ཁྲབ་འཇུག་མ་པག་མོ་དབང་མོ་རྒན་བྱང་མ་སྒྲིག་མོ་ཆེན་མོ་རྣམས་ཤར་ནས་
གཡས་སྒྲོར་དུ་རིམ་པ་བཞེན་འཆར་ཞིང་། དེའི་ཅིས་འབྲས་ཀྱང་། རང་ཕྱོགས་ནས་སོང་རྒྱལ་
འགྱུར་ཏེ། དེར་འཇུག་རྣམས་པ་ཞེ་ལྷང་སྟེ། །སྟོབས་ཆེ་བྱས་མེད་མོས་པ་ལ། །འཁོར་ལོ་བདེན་
པར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་སོ།

གསུམ་པ་བི་ཕྱིའི་སྟོབས་ནི། ད་ནི་ཅེས་སོགས་ཏེ། རྣམ་འབྱོར་མ་དང་བི་ཕྱི་འདི་དག་གི་
བྱ་བ་ནི་རྒྱབ་དང་གཡས་སུ་བཞག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤར་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ། །གཡུལ་རྒྱལ་
ནས། ཉ་ལ་མེ་མཆམས་སུ་འབར་བ་ཅན། བཅོ་བརྒྱད་ལ་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཀ་རའམ་བཅེགས་པ་
ཅན། ཉི་ཤུ་གཉིས་ལ་དབང་ལྷན་དུ་མ་རྩ་རྩོར་སྟེ་རྟ་ཆེན། ཉིར་ལྷ་ལ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་བག་ཤིས། ཉི་
ཤུ་དགུ་ལ་རྒྱང་ཕྱོགས་སུ་མ་རྩ་རི་ཀ། ཆེས་བཞི་ལ་བྱབ་ཕྱོགས་སུ་རྩ་ཏ་བ་སྟེ་གདོང་བསྐྱེད་།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༡༡༤ ཞོག ༡༡༥༠ ཟེང་། ༡༥

ཆེས་བརྒྱད་ལ་ལྟོ་བྱ་བ་ཏུ་མ་རྒྱ་མ་རི་གསོད་བྱེད་ཆེན་མོ་ལས་སྐྱེ་ཆེན། བཅུ་གཅིག་ལ་ལྟོ་ཕྱོགས་
 སྐྱ་དུས་ཀྱི་སྡེ་འཆར་ཞིང་། ཅིས་འབྲས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་རྒྱ་བ་ཉི་བ་ལ། །མེ་ནས་བེའི་འབར་བ་
 འཆར། །དབང་ལྷག་གིས་ཀྱང་མེ་མཆམས་སྐྱ། །དེ་ཆེ་ཁ་བཟླ་རུང་བ་མིན། །དེ་ལྟར་གནས་
 བའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས། །ལས་དང་བྱ་བའི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་། །མེ་ནས་རྒྱུད་ཏུ་འགོ་བ་དང་། །བརྟེན་
 བརྒྱུད་མེ་སྤར་ལས་ནམས་བྱ། །ཀ་ར་ལ་ཡིས་སྤྱ་ཆོགས་མཆོན། །རེངས་བའི་ལས་བྱ་བྱ་བ་ཏུ་
 དག། །མ་རྒྱ་ལྟོ་རས་ཆོངས་དང་བྲན། །གཞོད་བའི་ལས་ནམས་བསྐྱབ་བར་བྱ། །བཟ་ཤིས་དཔྱ་
 དང་འཐབ་བ་དང་། །དཔྱ་ཡུལ་འགོ་བའི་ལས་བསྐྱབ་བྱ། །མ་རྒྱ་རི་ཀ་དུག་སྤྱོད་དང་། །སྤྱ་ཆོགས་
 མཐུ་ནི་བསྐྱབ་བར་བྱ། །རྩ་ཏ་བ་ལ་སྤྲགས་དང་དབང་། །གསོད་བའི་ལས་བསྐྱབ་ཤར་དུ་དག། །སྤྱ་
 ཆེན་མ་ལ་འཕྱལ་འཁོར་དང་། །ཆོགས་ཀྱི་ལས་ནམས་བསྐྱབ་བར་བྱ། །དུས་ཀྱི་སྡེ་ལ་གཞན་སྤྱད་
 བྱ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསད་བ་བསྐྱབ། །ཅི་ལ་བབ་ཀྱང་བདག་གིས་ནི། །བེའི་གདོང་ནི་
 སྤར་བར་བྱ། །དེ་ནས་བེའི་ལོངས་སྤྱོད་བཤད། །བེའི་ཆུ་ཆོད་སུམ་ཅུ་སྟེ། །བེའི་གདོང་ལ་ཆུ་
 ཆོད་ལ། །བར་གྱི་ཆ་ལ་བཅུ་བཞི་སྟེ། །ཐ་མ་ལ་ནི་བརྒྱད་དུ་བྲགས། །མཇུག་མ་ལ་ཡང་གསུམ་དུ་
 བྲན། །མཆན་མོ་གདོང་དགེ་མཇུག་མ་ངན། །མཇུག་དགེ་གདོང་གཏུག་ཉིན་མོར་བྲན། །བར་གྱི་ཆ་
 ལ་འོར་ཉམས་ཤིང་། །ཐ་མ་ལ་ནི་སྤྱོད་འཕྲོག་བྱེད།¹ །ཅེས་སོ།

བཞི་བ་བྲག་པོའི་སྟོབས་ནི། ད་ནི་བྲག་པོ་རྩ་ཏའི་སྟོབས་གསུངས་པ། བྲག་པོ་རྩ་ཏེ་མ་
 བྱང་བཟོད་ཀྱི་ཐོག་མའི་ཆེ་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་སྐྱ་གདོང་ཤར་ནས། གཞན་བྱེད་ཆུའི་སྟེ་བྱ་བ་ཕྱོགས་
 ཀྱི་བྱེད་ཀྱི་བར་དུ་ལུས་ཀྱིས་བྱུང་ནས་འགོ་སྟེ། དེ་ཡང་ཉིན་ཞག་དབང་གིས་ནི་ཉི་མའི་བྲིམ་འཕོ་
 བ་ན་སྟོ་བྱང་དུ་རྒྱ་བའི་དབང་གིས་བྲག་པོ་འདི་ཡང་སྟོ་བྱང་དུ་རྒྱ་བས་སོ། །བྱང་དུ་ཡང་ཞེས་བ་
 ནི་གཡོན་སྒྲོར་ཉི་བྱང་བཟོད་ཀྱིས་སོ། །བྱང་གི་ཉི་མ་ལ་ཞེས་བ་ནི་ཉི་མ་བྱང་བཟོད་ལ་གནས་
 བའི་དུས་ལ་རྒྱ་སྟེ། ཉི་མ་རྒྱ་སྤོང་དང་བྲམ་བའི་བྱེད་ལ་གནས་བའི་ཆེ་ཉི་མ་སྤྱ་གཅན་ལ་པལ་ཆར་
 རྒྱ་སྤར་བྱེད་ཀྱི་བྱང་འཇུག་པས་སྤྱ་གཅན་གྱི་གདོང་བྱ་བ་ནས་ཤར་དུ་ཁ་བཟླ་སྟེ། འཇུག་མས་
 ཤར་བྱེད་ཀྱི་བར་བྱུང་སོ། །དེས་ན་དེའི་ཆེ་ཤར་དུ་ཁ་བཟླ་བ་རྒྱལ་ཞིང་བྱ་བ་ཏུ་བཟླས་བ་པམ་

1 བཟླ་འཇུག་དགེ་བསྐྱར་མ། དེ་ག་ ༡༡༥ ཞོག་ ༡༡༤༩ ཟེང་། ༥

མོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉི་མ་བྱམ་པའི་ཕྱིད་དང་ཉི་ལ་གནས་པ་ན་སྐྱ་གཅན་དབང་ལྡན་དུ་བལྟའོ་ཞེས་
སོགས་དང་། ལྟོར་འགྲོ་སྟེ་ཉི་མ་ཀུན་ཀྱང་དང་མེད་གཏེ་ཕྱིད་ལ་གནས་པ་ན་སྐྱ་གཅན་ཆུ་བྱ་སྟེ་བྱ་བ་
དུ་ཁ་བལྟའོ་ཞེས་པ་ནས་ལོ་ལ་དྲག་པོ་འཆར་བའི་རེས་པའོ། །ཤོད་འགྲུར་འདིར་དྲག་པོ་རྣམས་པ་
དྲག་ཅེས་པའི་གཅིག་མ་ཆང་བས། དབང་འགྲུར་དུ་ ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟོན་པའི་དྲག་པོ་དང་།
རྒྱ་བའི་དྲག་པོ་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲག་པོ་དང་ཉིན་ཞག་གི་དྲག་པོ་དང་དུས་ཀྱི་དྲག་པོ་དང་རྣམས་པ་དྲག་
ནི། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་གཡུལ་རྒྱལ་ལས་བཤད་པ་ནི་དོན་མེད་པ་སྟེ། དེས་ན་
འདིར་རྒྱས་པར་མ་གསུངས་སོ།།

ལྷ་པ་ཐུན་ཕྱིད་པའི་སྐྱ་གཅན་གྱི་སྟོབས་ནི། ད་ནི་ཅེས་པ་ནས་རེས་གཟའ་ཉི་མ་འཆར་
བའི་ཉིན་ཞག་ལ་སྐྱ་གཅན་འཆར་བ་ན། ལྷ་པོ་དང་པོ་ཤར་ནས་ཉེ་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ནས་སྐྱ་
གཅན་ཤར་ནས་ཐུན་ཕྱིད་ཀྱི་བར་དུ་དེར་གནས་ཤིང་། དེའི་མཇུག་དུ་རྒྱང་ཕྱོགས་སུ་རབ་དུ་
འཇུག་གོ། །དེའི་ཆེ་ཤར་ནས་རྒྱང་དུ་ཁ་བལྟ་བས་དེ་དང་མཐུན་པར་ཁ་བལྟས་པ་རྒྱལ། རྒྱང་ནས་
ཤར་དུ་ཁ་བལྟས་པ་པམ་མོ། །གཞན་ཡང་དེས་མཆོན་ནོ། །དེས་ན་ཐུན་ཕྱིད་གཞན་གྱི་མཐར་
བདེན་བལ་ནས་ཤར་དུ་འཇུག་གོ་ཞེས་པ་ནི་ཕྱོགས་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ལ་ཅེས་པ་ནས་དེ་བཞིན་དུ་
མཆོན་མོའི་ཐུན་ཕྱིད་བརྒྱད་ལ་ཡང་ཤར་ནས་རྒྱང་དུ་སྐྱ་གཅན་འཆར་བར་འགྲུར་བ་ལ་སོགས་པ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རེས་གཟའ་རྒྱ་བ་ལ་ཡོད་ན་མེ་མཆོམས་ནས་བྱང་དུ་ཁ་བལྟས་ཉེ་
འཆར་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཆེས་ལ་འཆར་བ་གཙོ་ཆའོ། །གཡུལ་རྒྱལ་ནས་
བཤད་པ་འདི་དང་ཚུལ་མི་འབྲ་ཡང་མ་གྲིས་སོ། །དཔལ་ལྡན་ཅ་བའི་སྐྱ་གཅན་དོར་ནས་ཉེ་དེ་མ་
གཏོགས་པ། དེའི་འོག་ནས་རྒྱང་གི་ཤུགས་དག་ལས་ཀྱང་ཞག་གཅིག་ལ་རི་རབ་འཁོར་བའི་ཐུན་
ཕྱིད་པའི་སྐྱ་གཅན་གྱི་ཁ་བལྟ་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པར་གནས་པ་འདི་ནི་དག་ལས་རྣམས་པར་རྒྱལ་
བར་འགྲུར་ཉེ། གཡུལ་འགྱུར་པའི་ཆས་སུ་ཞུགས་པའི་མཆོན་མ་དང་བཅས་པའི་འཐབ་མོ་པ་
གཉིས་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་སོ།།

དྲག་པ་འཐབ་མོའི་སྟོབས་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དབྱངས་དང་དབྱགས་དང་མིང་
བརྗོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྒྱལ་པམ་བརྟག་པ་ནི། ད་ནི་མཆོན་མའི་འཐབ་མོ་ལ་ཅེས་སོགས་

ཏེ། འཐབ་ཆེ་གཉིས་པན་ཚུན་གྲངས་མཚུངས་པ་མཉམ་པ་དང་མི་མཚུངས་པ་མ་མཉམ་པ་
ཡིན་ལ། པན་ཚུན་མིང་གི་དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་བརྟེན་པས་ཡི་གེ་ལྷག་པའི་མིང་ཅན་གྱིས་གང་
དབྱངས་ཡིག་ཅུང་བ་དེ་འཛོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ཞེས་སོགས་དང་། དབྲ་ཆེ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ལས་
མིང་གང་འབྲི་ཡུལ་གྱི་དབྱགས་སྟོང་ལ་སྟེ་ནང་དུ་རབ་དུ་འཇུག་པའི་ཆེ་ན་སྟོས་པ་དེ་ནི་འཇུག་པ་
དག་ལ་ཞེས་སོགས་སོ།།

གཉིས་པ་འདུ་བ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་སོགས་དོན་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། འདུ་བ་ཞེས་པ་
ནི་རྒྱལ་མཆོན་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིའི་བརྟེན་ཐབས་ནི་གཡུལ་རྒྱལ་ལས་བཤད་པའི་རྒྱན་གྱི་
འཁོར་ལོ་སྟེ། ཞེང་དུ་རེ་ཁ་བརྟུ་གཉིས་དང་མཚུར་རེ་ཁ་དུག་པའི་རེ་མིག་གིས་ནས། སྟེང་མ་ལ་
གྲངས་ཡིག་བརྟུ་བཞི་དང་ཉེར་བདུན་དང་གཉིས་དང་བརྟུ་གཉིས་དང་བཙུ་དང་དུག་དང་བཞི་
དང་གསུམ་དང་བརྟུ་བདུན་དང་བརྟུ་དང་དགུ་རེམ་པ་བཞིན་གྱིས། དེའི་འོག་དུ་རི་རྩི་ལི་སྟོ་ཨེཏྲ་
ནམས་ཐོར་ཏེ། ལྷ་ལི་ཀླ་ལི་ལྷག་མ་ནམས་རེམ་བཞིན་གྱིས། དེ་ནས་མིང་གི་ཡི་གེའི་དབྱངས་
གསལ་བྱེད་ཀྱི་གྲངས་ཡིག་གིས་བསྒྱུར་བ་ལ་བརྟུ་གྱིས་བཞོས་པའི་ལྷག་མ་རྒྱལ་མཆོན་ལ་
སོགས་པ་སྟེ། ལྷག་མེད་ན་བྱ་རོག་ཡིན་ལ། དེའི་གང་སྟོབས་ཆེ་བ་དེ་རྒྱལ་ཞིང་ཚུང་བ་དེ་པམ་
མོ། །སྟོབས་ནི། བྱ་རོག་ཁྱི་ཐོང་བྱ་སྒྲང་སྒྲང་པོ་ཆེ་སེང་གེ་རྒྱལ་མཆོན་དུ་བ་ནམས་སྟེ་མ་སྟེ་མའི་
སྟོབས་ཉིས་འགྱུར་བྱི་མ་བྱི་མ་ལ་ཡོད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ།།

གཟའ་ནམས་ཀྱི་ཁ་དོག་ནི་གཡུལ་རྒྱལ་ལས། སྤར་བྱ་ཅམ་པ་བཞིན་དུ་སེར། །ཉི་མ་
དམར་སྐྱའི་མདོག་དུ་གསལ། །མིག་དམར་དམར་ནག་རི་ཐོང་ཁག །ཆེ་བ་དཀར་ལ་སེར་བའི་
མདངས། །གཟའ་ལྷག་སྟོ་དང་ལྷང་བར་སྟོན། །པ་སངས་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་པ། །སྟེན་པ་ནག་
པོ་སྟོ་གཅན་སྟོ།¹ །ཞེས་པ་ལྷར་ལྷང་ཁུ་དང་སོགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིགས་ཀྱང་གཡུལ་རྒྱལ་
ལས། སྤར་བྱ་དང་ནི་པ་བ་སངས། །བམ་ཟེའི་རིགས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཉི་མ་དང་ནི་མིག་དམར་
དག །རྒྱལ་རིགས་ཞེས་བྱར་བསྟན་པ་ཡིན། །ཆེ་བ་རྩེ་རིགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། །གཟའ་ལྷག་དམངས་
རིགས་ཤེས་བྱར་གསལ། །པ་ནི་བམ་ཟེ་མ་ནི་དམངས། །དེ་ཡི་བྱ་ནི་སྟེན་ཞེས་བྱ། །སྟོ་གཅན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༡༥ ཤོག ༡༠༤༩ ཟླང་། ༤

ཞེས་བྱར་གྲགས་པ་ནི། །གདོལ་པའི་རིགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ།¹ །ཞེས་པ་ལྟར་བྲམ་ཟེ་དང་སོགས་སོ། །དབྱངས་ལ་སོགས་པ་ནི་དག་ལྷ་གཉིས་ཀྱི་མིང་གི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེའི་ཚོགས་ཉིས་འགྱུར་ཏེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་དང་། དབྱངས་ཀྱི་ཚོགས་བཞི་འགྱུར་ཏེ་བཞིས་བསྐྱར་བ་གཉིས་བསྐྱེམས་ཏེ། བདུན་ཀྱིས་བཞོས་པའི་ཆའི་ལྷག་མ་ནི་འབྲས་བུ་སྟེ། མཉམ་ན་འདུམ་ཞིང་མི་མཉམ་ན་གོང་དུ་བཞག་པའི་སྟོབས་བརྟགས་པས་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་རྒྱལ་ལོ་ཞེས་བྱི་རོལ་བ་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་དབྱངས་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་དང་། དབང་ལྷག་གི་སྒྲིམ་པས་བརྗོད་པ་གཞན་ཡང་འཐབ་ལྷ་གཉིས་ཀྱི་མིང་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བྲི་བས་ལྷག་མ་ཡོད་པ་རྒྱལ། མེད་པ་པམ་མཉམ་པ་འདུམ་པ་དང་། མིང་གི་དབྱངས་གསལ་བྱེད་སོ་སོར་བྱེ་ལ། ཁ་འཆམ་ཁ་ཡར་དུ་བགང་བས། ལྷག་མ་མཉམ་པ་སྟེ་བྱང་བྱང་ན་པམ་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་ཁ་ཡར་བར་གྱུར་པས་ནི་རྒྱལ་ལ། དབྱངས་གསལ་སོ་སོར་མཉམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདུམ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པས་ཀྱང་འབྲས་མེད་སྟོན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སྟོན་པ་པོ་ལ་ཡང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྷ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐར་ཅིས་ལ་སོགས་པའི་འདིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་སོ། །

བདུན་པ་རྩ་བའི་སྐྱ་གཅན་ཀྱི་སྟོབས་ནི། ད་ནི་ཅེས་སོགས་ཏེ། རྒྱ་སྐར་གང་ལ་ཉི་མ་ཡོད་པའི་ཞེས་སོགས་ནི། སྤྱོད་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉི་མ་གནས་པའི་རྒྱ་སྐར་དེ་ཡར་སྐར་བདུན་ཀྱི་དབྱས་སུ་བཞོད་ནས། སྐར་མ་གཡོན་སྐོར་ཀྱིས་དགོད། སྐྱ་གཅན་སྐར་མ་གང་གི་སྟེང་ན་གནས་བལྟས་ལ། དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་སྐྱ་གཅན་གཡས་སྐོར་དུ་འཁོར་བས་དེ་དང་བསྐྱུན་པའི་དུས་ཀྱི་ཆོད་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་བལྟ་བའི་ཆ་ནི་ལྷ་བ་ལ་གནས་པའི་རྒྱ་སྐར་བཅུ་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། རྒྱ་སྐར་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ལ་སྐྱ་གཅན་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་ནོན་པའི་རྒྱ་སྐར་བཅུ་གཉིས། དེ་ལ་གདོང་གི་སྐར་མ་བཞི། མཐུག་མའི་སྐར་མ་བཞི། བར་ན་ལྷོ་བའི་ཆར་གྱུར་པའི་སྐར་མ་བཞི། ལུས་ཀྱིས་མནོན་པ་བལྟ་བའི་ཆ་ལ་གནས་པ་བཅུ་གཉིས་ལ། གཡས་ནས་གདོང་གི་ཆར་གྱུར་པ་བཞི། གཡོན་ནས་མཐུག་མའི་ཆར་གྱུར་པ་བཞི། བར་ནས་མཐུས་ཀྱི་འོད་འདུ་བཞིན་

1 བསྐྱེད་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༡༡༥ ཞོག ༡༠༩༩ ཟླང་། ༡༥

བཟླ་བའི་ཆ་བཞི་སྟེ། དེ་དག་གི་དཀྱིལ་བྱང་པོ་བཟླ་བའི་ཆའོ། །དེ་ནས་སྐར་མ་བཞི་ནི་མཆོམས་
གྱི་སྐར་མ་བཞི་ལམ། ཁ་ཅིག་གཏོང་དང་མཐུག་མས་མཛོན་པའི་མཆོམས་སུ་སྐར་མ་གཉིས་གཉིས་
ཟེར་རོ། །གཞུང་ལྷག་མ་ནི་བསྐྱབས་པས་ཤེས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་དག་གནས་འཛོམས་ཤིང་རང་གནས་བསྐྱང་བའི་འབྲེལ་
འཁོར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། ལྷ་བ་པོ་ལ་ངེས་
པ་སྦྱིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་གནས་པ་དགུ་པ་གདུག་པའི་དགྲའི་རྫོང་གཞོམ་པའི་དོན་དུ་རྒྱུགས་
ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་འཁོར་ནམས་གསུངས་པ་ཞེས་མཆོམས་སྐར་ནས། གདུག་པ་དེ་ནི་གཞོམ་
པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་པ་ནི་ལས་སུ་བྱ་བར་རིགས་པའམ་འོས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ། རིགས་
པ་ཞེས་པ་གཏན་ཆེགས་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དགྲའི་རྫོང་འཛོམས་པའི་འབྲེལ་འཁོར། རང་གནས་བསྐྱང་བའི་
འབྲེལ་འཁོར། དག་ལས་རྒྱལ་ནས་བདེ་བར་སྦྱོད་པའི་འབྲེལ་འཁོར་རོ། །དང་པོ་ལ་བདུན། ཐང་གི་
རྫོང་འཛོམས་པ་དེའི་འབྲེལ་འཁོར། ལུའི་རྫོང་འཛོམས་པ་གྲུའི་འབྲེལ་འཁོར། རིའི་རྫོང་འཛོམས་པ་
མའི་འབྲེལ་མར་གྱི་འབྲེལ་འཁོར། རལ་གྱི་འཁོར་བ་གྱི་བྲུག་གི་འབྲེལ་འཁོར། རྫོང་གི་ཅེ་མོ་འབྱེད་
པ་རྒྱུད་གི་འབྲེལ་འཁོར། མཁར་གྱི་ཅིག་པ་འཛིག་པ་དོ་རྩེ་གུར་གྱི་འབྲེལ་འཁོར། གོ་ཆ་དང་བཅས་
པའི་སྐང་པོ་ཆེ་འཕྲིགས་པ་ལྷགས་མདའི་འབྲེལ་འཁོར་རོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་ཐང་གི་རྩ་བས་
བསྐྱོར་བའི་རྫོང་ལ་ཅེས་སོགས་ཏེ། དེ་དག་གྲང་ཀ་བའི་གནས་བརྒྱད་དུ་ནས་གནས་ན་ས་ཕྱག་
པས་སོ། །མཉམ་པ་ནི་ཤར་དང་ལུབ་གྱི་མཐའ་སྟེ་བྲུག་པ་གྲངས་མཉམ་པས་སོ། །མི་མཉམ་པ་ནི་
སྟོ་དང་བྱང་གི་མཐའ་སྟེ་བྲུག་པ་གྲངས་མི་མཉམ་པས་སོ། །གནས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཏུ་གདང་བྱའི་
བྲུག་པ་ཕྱག་པར་འཁྱར་བ་སྟེ། བྲུག་པའི་ཆད་ནི་ཀ་བའི་ཞེང་གི་གསུམ་གྱི་ཆ་སྟེ་སུམ་ཆའོ། །དེ་
དག་ནས་རྒྱབ་གྱི་ཀ་བ་དག་ལ་ཤར་དུ་བསྟན་པའི་བྲུག་པ་བཞི་བཞི་དང་སྟོ་བྱང་དུ་བསྟན་པའི་རེ་
རེ་སྟེ་བྲུག་པ་ལྷ་ལྷ་ཉིད་དོ། །མདུན་གྱི་ཀ་བ་གཉིས་དག་ལ་ནི་བྲུག་པ་བརྒྱད་དོ། །

འབྲེལ་འཁོར་གྱི་རྒྱའི་ཆད་ནི། ཀ་བ་བཞི་པོའི་ཅ་བར་ཁྱ་བཅུ་བྱ་བཞི་སྟེ་སྟེང་དུ་ཁྱ་ལྷ་ལྷ་
བཞི་འོ། །རྒྱགས་མདའ་ནི་ནས། རྒྱགས་མདའི་མགོ་པོ་མཐུག་མའི་འབྲེལ་ཤིང་ཨོ་ལོག་བཅུའི་

ཆད་ནི་ནས། བ་ཡང་གི་མཇུག་མའི་རྣམ་པ་རྩེ་རྩེ་སྤར་སོང་བའོ། །དེའི་སྒྲིམ་གྱི་ཆད་ནི་དབྱས་
 གྱི་སོགས་སོ། །སྒྲིམས་སྤྱོད་ས་གཉིས་ཀར་སོར་ཉི་ཤུའོ། །གཡས་གཡོན་གྱི་ཅེ་མོའི་ནས་དབྱས་
 གྱི་རྒྱུ་པོ་འདིའི་དབྱས་སྤྱོད་ས་སོགས་སོ། །མཇུག་མོ་སྤེ་དང་བཅས་པ་བཅུག་སྟེ། སྤེ་དང་
 མཇུག་མོའི་གཟེར་གཉིས་གྱིས་ནས་གཉའ་འོན་སོར་བཅུ་གཉིས་པའི་སོར་དུག་རྒྱུགས་མདའ་ལ་
 སྤར་ནས། སོར་དུག་ནི་གཉའ་འོན་གྱི་ཆད་ཡིན་ལ། གཉའ་འོན་དེའི་དུག་པར་རྒྱུགས་མདའི་གཉའ་
 འོན་གྱི་བར་དུ་རྒྱུགས་སྤེ་མཇུག་མོ་དང་བཅས་པ་བཅུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོགས་སོ། །རྒྱུགས་
 གྱི་འབྲུལ་འཁོར་དེའི་རྒྱུ་པ་བརྗོད་པ་གང་ཞིག་སོགས་འགྲེལ་བས་གོ་སྤྲོད་བཞག་པ་ནི་བསྐྲགས་
 བས་ཤེས་པའི་བྱིར་བཤད་མི་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་ཅེས་པ་ནས་རྒྱའི་འབྲུལ་འཁོར་གྱུ་པོ་ཆེའི་དོན་གཞུང་ཤིང་སྒྲིམས་སྤྱོད་
 སོར་དུག་པ་ཁྱ་བཅུ་བཞི་པའོ། །སྤྲང་པོ་ཆེ་འབྲུག་པའི་འབྲུལ་འཁོར་ལ་གཞུང་ཤིང་སོར་ཉི་ཤུ་ཙེ་
 བཞིའོ་སོགས་དང་། འབྲེད་ལ་གནས་པའི་ཀ་བ་དུག་དག་གི་གདང་ཤིང་དུག་པོ་གཉིས་གཉིས་ནང་
 ངས་བར་ནི་ཁྱ་དོར་མཉམ་པ་ལྷག་ཆད་མེད་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་སྤྱིང་པོ་སྤེ་མི་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པའི་
 རེ་མིག་རེ་རེ་ནི་ཁྱ་བཅུ་གཉིས་སོ་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཐུབ་ཏུ་སྤྱོད་པ་འདིན་པ་དུག་ནི་སྤྱིང་པོ་དུག་ཡོད་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ད་ནི་རིའི་རྫོང་བཞིག་པའི་དོན་དུ་ཞེས་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི་གྱི་གྲག་
 གི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འགྲེལ་བར་མ་གསུངས་ལ། ཙེ་བའི་དོན་ཅུད་ཟད་བཤད་ན། རལ་གྱིའི་འཁོར་
 མའི་རྩ་བར་སློག་ཤིང་གི་སྤྱ་ལ་ལྷགས་ལས་བྱས་པའི་གནས་གདན་ཅེ་གཅིག་པ་ནི་འོག་གི་ཁྱང་
 བྱར་གཞུག་ཅིང་། གནས་གདན་གྱི་སྤྱིང་དུ་ཡང་ནི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཐགས་གྱི་གཤོག་པའི་འཁོར་ལོ་
 ལྷ་བྱ་དག་བྱས་ལ། དེ་ཡང་ནི་སློག་ཤིང་གི་རྒྱུ་སྤྱོད་གྱི་སོར་མོ་གཉིས་གཉིས་གྱི་བར་དུ་འཁོར་
 མའི་ཅིབས་རེ་རེ་གཞུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཅིབས་ཀྱང་སློག་ཤིང་གི་རྒྱུ་མའི་མཐའ་མ་མ་ལུས་པ་ནི་
 ཐུབ་པར་དགོད་པར་བྱའོ། །འཁོར་མའི་ཆད་ནི་ཐད་ཀར་ཁྱ་ནི་བྱེད་དང་གསུམ་པར་འགྱུར་ཞིང་།
 གནས་གདན་གྱི་སྤྱིང་དུ་འཁོར་ལོ་ལས་གཞན་ཡང་དེར་ནི་འཁོར་མའི་སློག་ཤིང་གནས་ཏེ། སློག་

1 ཞོལ། ཤོག ༤༩ན ན ༥ ལྷག་ཆད་མེད་པ་སྤྱོད་དོ།

ཤིང་གི་སྟེང་གི་ཅེ་མོར་འོག་གི་འཁོར་ལོའི་ཅིབས་འདུག་པ་ལྟར། རལ་གྱི་རྩོན་པོ་བཅུག་པ་ལྟར་
བར་འཁོར་བས་དགའི་ལུས་མ་ལུས་པར་གཞོན་པར་བྱེད་དེ། དེ་སྒྲོར་བྱེད་ནི་རལ་གྱིའི་འབྲུལ་
འཁོར་གྱིས་ནི་ཅེ་བའི་འོག་གི་འཁོར་ལོ་རྩལ་རྒྱུད་གིས་འཁོར་བའི་དབང་གིས་སོ།།

ལྷ་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ནས་རྣམ་པར་བཤད་པ་མེད་དོ་ཞེས་གོ་ལར་བཞག་པའི་ཅེ་ཆོག་གི་
དོན་མདོ་ཙམ་བཤད་ན། ཐག་པ་ཡིས་ནི་མེའི་འབྲུ་མར་འཕེན་པ་ལ་རྒྱུད་གི་འབྲུལ་འཁོར་བཤད་
པ་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་གི་འབྲུལ་འཁོར་མི་རྣམས་ཀྱིས་བྲངས་པས་ནས་མཁའ་དག་ལ་འགོ་སྟེ། རང་གི་
ཕྱོགས་ནས་དགའི་རྫོང་གི་ཕྱོགས་སུ་རིམ་པས་སོ། །འབྲུལ་འཁོར་དེ་རྫོང་གི་སྟེང་དང་ཅེས་པ་
ནས་ས་ལ་ཐག་པའི་ཆད་ཀྱང་རྫོང་གི་བར་གྱི་ཆད་དེ་ཡིས་ཞེས་དང་། རྒྱུད་གི་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་ཅེ་
ལ་སྟེས་བུ་མེ་ལྟན་བཞོད་དེ་ནས་སྟེན་པར་བྱའི་བར་བྱའོ།¹

དུག་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་རྩོམ་པ་ལྟེ་གྲི་ལ་ཡང་རྣམ་པར་བཤད་པ་མེད་དོ་ཞེས་གོ་ལར་
བཞག་པ་མཆོན་པ་ཙམ་བཤད་ན། ཤིང་རྩའི་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུའི་འཁོར་ལོ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་གི་ཆ་ལ་
ནས་ཀྱང་གྱི་རྣམ་པའི་ཁང་པ་ཆེན་པོ་བཞོད་པ་ནི་བར་དུ་སྤང་ལེབ་དང་ནི། ཕྱི་ནས་མ་ཉེའི་ཅེས་པ་
ནས་འཁོར་ལོ་འཕེན་པའི་མི་རྣམས་དག་གིས་ཞེས་སོགས། འདུག་པར་འགྱུར་གྱི་བར་རོ།

བདུན་པ་ནི། ད་ནི་ཅེས་སོགས་ལ། མཆུར་ཉེ་ཞེང་དུ་སོར་དུག་པ། རིང་བྱང་ལྷགས་མདའི་
ཆད་གྱི་ཕ་བྱས་ནས། ཕ་དེའི་ནས་དབྱུག་པ་དཀྱུས་སོར་དུག་པ་བྱ་བཞི་པ་ལེབ་མོའི་དབྱིབས་ཙན་
གྱིས་ཕྱི་ཅེ་མོར་བྱག་པ་ལ་ལྷགས་གྱི་ཕྱར་པ་སྟེ་གཟེར་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་བཏབ་པའོ། །གཡས་
གཡོན་གྱི་མཆོམས་གཉིས་དང་ནས་སྤར་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་སྟེགས་བུ་དེའི་ཅེས་དང་། ལྷར་གྱི་
ལྷགས་གྱི་དབྱུག་པའི་ཅེ་མོའི་གཡས་གཡོན་གྱི་བྱག་པར་འབྲུལ་ཤིང་གི་ཅེ་མོ་གཉིས་པོ་གཞུག་
པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱས་ནས་ཕྱར་བའི་ཞེས་པ་འདིར་གྱི་ཅོ་²འགྱུར་ལ་མེད་པ་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་འཆད་
པ་ལྟར་བདེ་བ་འདའོ། །འབྲུལ་ཤིང་གི་དབྱུས་སུ་བྱི་བའི་སོ་ལྟ་བུའི་སོར་མོ་རྣམས་ཞེས་སོགས་ཉེ།
འབྲུལ་འཁོར་འདི་དག་ནི་བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའ་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་བཟུང་ནས་རྒྱལ་སྤྱི་དུ་སྟེ་པོ་མ་

1 ཞོལ། ཞོག་ ༤༡ བ་ ༥། གཙང་། ཞོག་ ༣༣༠ བ་ ༥། བྱའི་བར་རོ།

2 ཞོལ། ཞོག་ ༤༡ ན་ ༣ འདིར་གྱི་ཅོའི་འགྱུར་ལ་

ལུས་པ་ཐབས་མཁས་པས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་འདུག་ཅིང་། བས་ཚྱལ་ལོག་པའི་ཆོས་ལ་མདོན་
བར་གཞོལ་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་འདྲམ་པོའི་ཐབས་ཀྱིས་དབང་དུ་མ་གྱུར་པ་དག་ཚུལ་འདི་ལྟ་
བུས་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་གཞུག་པར་བྱ་བ་དག་གི་ཆེད་དུ་གསུངས་ཀྱི། ད་
ལྟ་ནི་དགོས་པ་དེ་དག་གཏན་ལོག་ལ་སོང་ཞིང་དགག་བྱ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་བྱིར་ཞིབ་པར་མ་བཤད་
དོ། །ཁ་ཅིག་འདི་དག་རྫོགས་རིམ་ལ་སྦྱར་བའི་བཤད་པ་བྱེད་མོད་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཤིང་། རྒྱད་
གཞན་དུ་ལས་ཆོགས་མང་དུ་གསུང་བ་རྣམས་ཀྱང་གྲུབ་ཆེན་དང་ཆོད་ལྡན་གྱི་ཆེན་པོ་དག་གིས་
སྤྲི་འཛིན་པར་བཤད་ནས་དེས་དོན་གྱི་བཤད་པ་མ་མཛད་པ་དང་འབྲེ་སྤྲི་འཛིན་པ་ལས་
དོན་གཉིས་པ་བཤད་དུ་མེད་དོ།

གཉིས་པ་རང་གི་གནས་བསྐྱར་བའི་འབྲུལ་འཁོར་ལ་གཉིས། རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་བསྐྱར་བ་
ས་ལོག་གི་རལ་གྱིའི་འབྲུལ་འཁོར་དང་། རྒྱལ་རིགས་འཐབ་པའི་ཤིང་རྟའི་མཆན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་
ནི། ད་ནི་ཅེས་སོགས་ཏེ། ཀ་བའི་བྲག་པ་ལ་གདང་བུ་ལྟ་བུའི་འབྲུལ་ཤིང་གཞུག་པར་བྱའོ། །ཀ་
བའི་ཅེ་མོ་ལ་སྦྱང་དུ་ཅེས་དང་། རལ་གྱིའི་ཆེད་བཟུང་གི་ཅེ་མོ་ལ་གནས་པའི་བྲག་རྒྱུའི་འབྲུལ་
ཤིང་གི་ཅེ་མོའི་ཆ་ལ་ནས་ལྷགས་སྟོག་ཏུ་བསྐྱོར་བའི་ཐག་བས་མནན་པའོ་ཞེས་དང་། རྒྱ་བ་
ཞེས་པ་ནི་འབྲུལ་ཤིང་གི་གསང་བའི་སྐད་དོ། །དབུས་ཞེས་པ་ནི་སྤང་ལེབ་ལ་སྦྱོས་པས་བརྗོད་
པ་སྟེ་ཞེས་སོགས་སོ།

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་ཅེས་སོགས་ཏེ། འཁོར་ལོའི་སྟོག་ཤིང་ནི་འཁོར་ལོའི་ཆོད་ལས་བཞི་
འབྲུར་སུ་བྱུང་གི་ཆས་ཅུང་ཐད་ལྟག་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆ་ལ་འཁོར་ལོའི་ཆོད་
དེ་ཉིད་ཉིས་ལྷག་གི་ཆོད་ཀྱིས་དབྱིབས་བྱ་བཞི་དང་མཐའ་གཉིས་སུ་འཁོར་ལོའི་ཆོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
བྱའོ། །དེ་ནས་སྟོག་ཤིང་གི་སྦྱང་དུ་མི་སྟོད་པའི་གདན་ནམ་གནས་ཀྱི་ཁང་པ་བྱ་སྟེ། རི་ལྷར་ན་
སྟོགས་བརྒྱད་དང་དབུས་སུ་ཆོད་ཤིང་རྟའི་འཁོར་ལོའི་ཆོད་དང་མཉམ་པ་ལས་དགའའི་ཆ་སྟེ་ཆ་
དགའ་པ་རེ་མིག་དགའའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་ཉིད་ནི་ཞེས་སོགས་ཤར་བྱབ་སྟོབྱ་བྱང་གི་ལག་པ་བྲུག་

1 ཞོལ། ཤོག ༤༩ ན ༥ དེ་ལྟ་ནི་དགོས་པ་

2 ཞོལ། ཤོག ༤༩ བ ༩ འཆང་བཟུང་གཙང་། ཤོག ༩༩ ན ༩ ཆང་བཟུང་

དུག་བསྐྱེད་པའོ། །སྟེང་གི་ཆ་བྱེད་དག་སོགས་ནི། སྟེང་གི་ཀ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱར་གནས་གཉིས་
ཡོད་པའི་ཆ་གཅིག་གནས་ཀྱི་ཆད་གཅིག་དོར་ནས་ཆ་བྱེད་ལ་སོགས་སོ། །རབ་ཏུ་གསལ་བའི་
ལྷ་ས་ལ་ཆ་བྱེད་དང་། ར་ཡབ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་མ་དག་འགོད་པ་ལ་ཆ་བྱེད་དེ་འདི་དག་ནི་ཆ་
གཉིས་སོ་ཞེས་སོགས་ནས་ངས་བཤོ་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་ཤིང་རྟའི་མཆོན་ཉིད་བཤད་ནས། དབྱེ་བ་
འཆད་པ་ནི། འདིར་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཞེས་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་དག་ལས་རྒྱལ་ནས་བདེ་བར་སྦྱོད་པའི་འབྲུལ་འཁོར་ལ་གསུམ། མི་བདག་
ལྟ་མོ་ལ་བསྦྱོད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་མཆོན་ཉིད། དབྱིད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་གྱི་དོན་དུ་ཁྱོགས་ཀྱི་
མཆོན་ཉིད། ལྷ་ས་ར་བཙུ་བའི་དོན་དུ་རྒྱའི་འབྲུལ་འཁོར་རོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་
སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་དབྱིད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་གྱི་སྦྱང་དུ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་སྤར་གྱི་
གཡུལ་དུ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་བཞིན་དུ་སྟོག་ཤིང་བཞི་དང་། འཁོར་ལོ་བརྒྱད་དང་
ཅ་བའི་གནས་བྱའོ་ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ད་ནི་སངས་རྒྱུ་སོགས་མཆོད་པའི་སྦྱང་
དུ་མེ་ཉོག་དང་ནད་པ་ལ་སོགས་ལ་པན་གདགས་པའི་སྦྱང་དུ་སྦྱོན་གྱི་ལྷ་ས་ར་ལ་སོགས་པ་བཙུ་
བའི་དོན་དུ་རྒྱ་འབྲེན་པའི་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་མཆོན་ཉིད་གསུངས་པ། སྟེང་དང་འོག་དང་ཞེས་པ།
རུ་འབྱུར་སོགས་སུ་འོག་སྟེ་ཞེས་པ་ལེགས་པས། སྟེང་སྟེ་གཡོན་གྱི་ཕྱོགས་དང་། འོག་སྟེ་
གཡས་སུར་གྱི་ཕྱོགས་སུ་འབྲུལ་འཁོར་འཁྱོག་སོ་སྦྱབས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྦྱུག་དོར་ལྟ་བུ་སྟེ། ཅ་བའི་
འབྲུལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་སྦྱབས་རིང་ལ། དེའི་ཅེ་མོ་འཕམ་བྱེད་དམ་སུམ་གཉིས་ཅམ་དུ་སྦྱབས་
གཞན་གྱི་ཅེ་མོ་བར་མཆོམས་མེད་པར་སྦྱར་བ་གཅིག་ལ་གཅིག་མཐུད་པས་རྒྱའི་གནས་ནས་གང་
དུ་རྒྱ་འབྲེན་པའི་སར་སྟེབ་པའོ། །

དེ་ནས་སྦྱབས་ཀྱི་རྒྱབ་ངོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་དབུས་སུ་རྒྱ་འཇུག་པའི་བྲག་པ་དང་བཙས་
པའི་དབུ་མ་ཞེས་པ། ཕྱོགས་ཀྱན་ནས་ནང་ཁྱེད་པའི་སྦྱབས་ཀྱི་རྣམ་པ་དག་གིས་ནི་ཅ་བའི་འབྲུལ་
འཁོར་རོ། །དེའི་རྒྱབ་ཀྱི་བྲག་པར་བཙུག་པའི་སྦྱབས་ཀྱི་ཅེ་མོ་ལ་བུམ་པའི་གཟུགས་ལྟ་བུའི་སྟོད་
ཀྱི་ཁའི་མགོན་པའི་སྦྱབས་ཀྱི་ཅེ་མོ་བཙུག་པར་གྱུར་པའོ། །འོག་དུ་བུམ་པའི་ཁ་ལ་ཡང་བྲག་པ་ནི་
སྦྱབས་ཀྱི་བྲག་པའི་ཆད་དོ། །ཅ་བའི་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་རྒྱབ་དུ་བྲག་པ་ནི་སྦྱབས་ཀྱི་ཅེ་མོར་རྒྱད་

པའི་བྱམ་པའི་མགྲིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཆད་དུ་བྱས་ནས། བྱམ་པ་ཡོད་པའི་སྐབས་ལས་གཞན་པའི་
 སྐབས་ཅ་པའི་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་ཚུལ་ནང་དུ་གཞུགས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཅ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཅེར་
 སྐབས་གཞན་སྐར་བ་ཡིན་ན་བྱམ་པའི་ཁའི་བྲག་པ་སྐབས་ཀྱི་ཅེ་མོའི་མདུན་ནས་བཅུག་སྟེ་རྒྱུང་མི་
 འཆོར་བར་རྒྱས་གདབ་བཤམ། ཅ་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྐུམ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་བྲག་པར་སྐྱགས་གཞན་
 སྐར་བ་ཡིན་ན་བྱམ་པས་མདུན་ནས་བཀག་རྒྱུར་སོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཅེ་མོའི་བྲག་པ་འཕོལ་ངོས་
 དགག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནས་ངེ་སླིད་ཅ་པའི་འབྲུལ་འཁོར་རྒྱས་གདབ་བར་གྱུར་གྱི་བར་དུ་ནས་གཞུགས་
 པར་བྱའོ། །དེ་ནས་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་མ་ལ། ཚུལ་ནང་གི་ཅ་པའི་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་སྐབས་ཀྱི་བྲག་པ་
 འཕོལ་ངོས་བཀག་བཤམ། སྐབས་ཀྱི་ཅེ་མོའི་བྱམ་པའི་མགྲིན་པའི་བྲག་པ་དང་། འབྲུལ་འཁོར་སྐ་
 མ་ལ་རྒྱབ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་བྱམ་པའི་བྲག་པ་ཅིག་ཅར་གྱུར་བ་ན། མཆོ་ལས་བྱམ་པའི་ནང་གི་རྒྱུང་གི་
 ལྷགས་ཀྱིས་རྒྱ་འབྲེན་པར་བྱེད་དོ། །དངས་པའི་རྒྱ་དེ་ཉིད་ནས་ངེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ཁུ་བ་པོ་ལ་ངེས་པ་སྦྱིན་པ་ནི། ང་ནི་འཇམ་དབལ་གྱིས་སོགས་ཏེ། འདིར་བསྟན་
 པ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་གཞོམ་པ་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་ཅེས་པ་ནས་ཉི་མ་གྱི་
 ཞེས་པ་སྟེ། ཉི་མའི་ཤིང་རྩ་ལ་ཞེ་སྤང་ཆགས་པའི་དབང་གིས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་འཇམ་
 དབལ་གྱིས་གནང་བ་ངེ་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་རྗེས་
 འཇུག་གི་གདུལ་བྱ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་འང་ཞེ་སྤང་ཆགས་པའི་དབང་གིས་འདི་དག་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ངེས་པ་སྦྱིན་པ་འདིའོ། །འདི་ལྟར་ངེས་པ་སྦྱིན་པ་དགོ་བར་བྱས་ཏེ།
 ཆོ་འདིར་འཆང་རྒྱ་བའི་ཐབ་གནས་ལ་གང་ཡང་རུང་བའི་མིང་ཅམ་གྱིས་གཞན་ངོར་ཐ་སྟད་སྐྱབ་
 པ་ཅམ་ཞིག་ལས། སྤྱང་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཤེས་པར་འདོད་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མ་མཆིས་པར་ཞེ་
 སྤང་ཆགས་པའི་དབང་དང་། ལྟོ་དགང་བ་ཅམ་ཞིག་གི་ཆད་དུ་འབྲུལ་འཁོར་འདི་དག་དང་དབྱངས་
 འཆར་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནན་ཏན་སྤྱང་པོར་བྱེད་པ་ལྟར་ལེན་པ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་བཏང་བའི་ངང་
 རྒྱལ་ལས་ཤེས་ལྡན་དག་གིས་བག་ཡོད་པར་བྱའོ། །མདོར་བསྡུས་ཀྱི་མཆན་བསྟན་པ་ནི། མཆོག་
 གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་སོ། །

ལྷ་པ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ཆེན་པོས་གྲུ་གྲོའི་ཆོས་འཛུམས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་

འདྲིག་པ་གོ་སྒྲར་བསྟན་པ་ནི། ད་ནི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་ཆེན་པོས་སྒྲ་སྒྲིའི་ཆོས་འཛུམས་པ་དང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རབ་རྒྱ་འདྲིག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གོ་སྒྲ་སྒྲེ། དེས་ན་འགྲེལ་བཤད་དུ་མ་
བརྒྱུད་དོན་ཞེས་གསུངས་པ་ལས་འདི་དག་སྟོགས་འདིའི་རྗེས་འཇུག་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་
རྟོགས་དགའ་བར་གྱུར་པས་དེའི་ཕྱིར་ཞིབ་རྒྱ་དབྱེ་བར་བཤོམ།

འདི་ལ་དུག །འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་ས་དུམ་བྱ་བཅུ་གཉིས་སུ་འཁོར་བའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
གནས་པ། སྒྲ་སྒྲིའི་ཆོས་བཅོམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རབ་རྒྱ་འདྲིག་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་
པ། སེམས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་འདྲིག་རྟོན་དང་འདྲིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་དངོས་སྤྱུང་གི་ལམ་སྟོན་
པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ། འཇམ་དབལ་དང་འདྲིག་རྟོན་དབང་སྤྱུག་མདུན་དང་རྒྱབ་རྒྱ་སྟོན་པ་
པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ། འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རིགས་ལྡན་གྱི་མཐར་ཐུག་
པར་མི་རྣམས་མཆོག་གི་ཆའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ། འདྲིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་ལས་བཅུ་མས་ཏེ་
ཞུས་པའི་དོན་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་ནས་ལེའུ་ཕྱི་མའི་དོན་ཞུ་བའི་སྐབས་དབྱེ་བཤོ།

དང་པོ་ལ་ལྟ། འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་གང་དུ་འཁོར་བ་དང་གང་ན་བཞུགས་པའི་གནས་
བསྟན་པ། འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་གངས་རི་སྟེད་འཁོར་བ་དང་དེའི་བསྟན་པ་ལ་དུས་བཞིའི་དབྱེ་བ་
བཤད་པ། ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱེ་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་འབྱུང་བའི་དུས་
བསྟན་པ། གཞིམ་བྱ་སྒྲ་སྒྲིའི་སྟོན་པ་འབྱུང་ཚུལ་དང་སྒྲ་སྒྲིའི་ཀུན་སྟོན་བཤད་པ། ཅ་རྒྱུད་སྟོན་པ་
པོས་སྒྲ་བཟང་ལ་ངེས་པ་ཕྱིན་པ་དང་རིགས་ལྡན་ཁྱད་པར་བསྟན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་གི་རྒྱ་མཆོ་
དུག་པ་ཆང་གི་མཆོ་དང་བདུན་པ་ཕྱིའི་རྒྱ་མཆོ་ལན་ཚུའི་རྒྱ་གཏེར་གཉིས་ཀྱི་དབུས་སུ་སྤྱུང་བ་སྟེ་
སྤྱིང་བདུན་པ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ནི་འཇམ་སྤྱིང་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱི་ས་ཡང་དག་པར་གནས་པ་དེ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིའི་མཐའ་སྟོར་གྱི་ཆད་དཔག་ཆད་འབྱུང་ཐུག་གསུམ་ལ་ཉི་མའི་ཞེས་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་
དུས་བུའི་སྤྱིང་རྣམས་སུ་མི་ཡི་བདག་པོ་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་རིམ་པས་འཁོར་བར་འགྱུར་རོ།

འདིར་དགའ་འགྲེལ་བསྒྲ་ཅན་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འཁོར་བར་འགྱུར་
རོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། འདིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་ས་བཅུ་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། རིགས་ལྡན་འཁོར་ལོ་ཅན་ནི་ས་བཅུའི་དབང་ལྷག་གི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་མ་འབྲེལ་ལ། མེད་བདག་
པོ་ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ལུགས་དེ་སྟུན་ཡུང་བའང་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་བཏུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གི་
ནང་ནས་དུམ་བུ་གཅིག་འཛམ་སྤྱིར་རྒྱུད་དུ་འདི་ལ་བྱི་མཐའི་ཤར་ཏུ་བ་ཀྱི་རིང་ཆད་དཔག་ཆད་སྟོང་
ཐག་ཉི་ཤུ་ལྟེ། ལྟོ་བྱང་གི་ཐད་ཀར་ཡང་ཆད་དེ་ཉིད་དོ། །

༥ ད་ནི་རེ་ཤིག་གཞན་དག་གིས་བརྗོད་པའི་མི་འཐད་པའི་ཚྭ་གས་དགག་པ་དང་པོར་
བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྲོ་མ་ཁ་ཅིག །འོར་ཀྱི་འདབ་མ་ཅེས་པ་འདི་སྤྱིར་བཏུ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་
ལ་ཡང་ཞེས་བཏུ་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་ནས་འཆད་པ་ནི། དུམ་བུ་གཅིག་ལ་ཅེས་པའི་གཅིག་ཆོག་དང་
འགལ་བ་དང་། དེའི་དབྱས་སུ་ཞེས་པ་ནི་འོར་ཀྱི་འདབ་མ་ཞེས་པ་ལ་ངེས་པར་སྟེག་དགོས་པས།
སྤྱིར་བཏུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་དབྱས་ན་གེ་ལ་ཤེད་རེ་པོ་ཤུ་ལ་དང་བཅས་པ་ཡོད་
པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་གོར་མ་ཆག་གོ། །འཛམ་སྤྱིར་རྒྱུད་དུ་དེའི་དབྱས་སུ་ཞེས་འཆད་དོ་
ཞེ་ན། ཁྱེད་ལྟར་ན་དུམ་བུ་གཅིག་ལ་ཞེས་སོགས་སྤྱིར་བཏུ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྦྱར་སྟོན་པའི་
ཆོག་ཡིན་ཀྱི་འཛམ་སྤྱིར་རྒྱུད་དུ་སྟོན་སུ་སྟོན་པའི་ཆོག་མེད་པས། དེའི་དབྱས་སུ་ཞེས་པ་ནི་གོང་
ན་སྟེག་ས་མེད་པ་ལ་སྟེག་པའི་ཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྒྱུད་སྟུང་པ་པོ་མི་མཁས་པའི་ཁྲོལ་བར་
འགྱུར་རོ། །འཛམ་སྤྱིར་རྒྱུད་དུ་འི་ཚྭ་གས་མཆམས་ཀྱི་ཆ་བརྒྱད་འདབ་མ་བརྒྱད་དུ་བྱས་ནས་འདབ་
མ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡི་དབྱས་སུ་གེ་ལ་ཤེ་སྟེ་ཞེས་འཆད་པས་ན་གེ་ལ་ཤེད་དུམ་བུ་འཛམ་བུ་སྤྱིར་རྒྱུད་
དུ་འདིའི་དབྱས་རང་ན་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱོང་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་གོང་ལོག་དུ་མ་ཞིག་
དང་མི་འགྲིག་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །

རི་ལྟར་ཞེ་ན། མདོར་བསྟན་དགུ་པའི་འབྲེལ་ཆེན་ལས། འདིར་གེ་ལ་ཤེད་དུམ་བུ་ལ་
གྲིབ་མས་ངེས་པར་ནི་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་བྱང་དུ་བཞོད་པའི་
མཐར་དང་། ལྟོར་བཞོད་པ་ནས་བྱང་དུ་བཞོད་པའི་མཐར་གྲིབ་མའི་ངེས་པའི་དབང་གིས་བཅུའི་
ཆས་འགྲིབ་ཅིང་འཕེལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་པོད་དང་ལི་དང་རྒྱ་ནག་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་སུ་
དགུ་ཆ་དང་བརྒྱད་དང་བདུན་ཆ་དག་གིས་ཤུ་ལ་ཤེ་པའི་ཡུལ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་གྲིབ་མའི་དབང་གིས་

འགྲེལ་ཅིང་འཕེལ་བར་རིག་པར་བྱའོ།¹ ། ཞེས་གོང་དུ་གྱེ་ལ་ཤེའི་དུམ་བྱར་དུག་ཆས་འཕེལ་འགྲེལ་
བྱེད་པར་བཤད་པའི་མཛུགས་དུ་འདི་ལྟར་བཤད་པས་འཕགས་པའི་ཡུལ་དང་ཐོད་དང་མི་དང་རྩ་
ནག་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་ན་གྱེ་ལ་ཤེའི་དུམ་བྱ་ཡོད་པ་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་ན་ཡོད་པ་འཛམ་གླིང་ཆུང་དུའི་དབུས་སུ་འགྱུར་བའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་
ཡོད། དུས་མཐར་གྱེ་ལ་ཤེའི་རི་བོ་ལྷ་ཡིས་བཀོད་པའི་ཁྲོད་ནས་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་འབྱུང་བར་
འགྱུར་ཞེས་དང་། གྱེ་ལ་ཤེའི་རི་བོ་ལྷ་ཡིས་བཀོད་པའི་ཁྲོད་ཁྲེག་གང་དུ་འཁོར་ལོ་ཅན་དག་གནས་
པར་འགྲོ། ། ཞེས་འབྱུང་བ་དག་གིས་རིགས་ལྡན་འཁོར་ལོ་ཅན་སྒྲ་སྒྲེ་འཛོམས་པའི་ཆེ་དང་པོ་གང་
ནས་འབྱོན་པའི་གནས་དང་། བཅོམ་ཟེན་ནས་རང་གི་གནས་སུ་འབྱོན་པའི་གནས་ནི་གྱེ་ལ་ཤེའི་རི་
བོ་ལ་ལྷ་ཡིས་བཀོད་པའི་ཁྲོད་དེ་ཡིན་པར་བཤད་པས། ཀ་ལྷ་པའི་ཁྲོད་གི་ཕོ་བྲང་ཀྱང་འཛམ་གླིང་
ཆུང་དུ་འདིའི་དབུས་ན་ཡོད་པར་འགྲོ་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་ཤུགས་ལ་ཡང་དེའི་དབུས་ན་ཡོད་པར་འདོད་
དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་རྩ་བོ་ལྷེ་ཏའི་བྱང་སྤྱོད་ན་ཡོད་པར་དངོས་སུ་ལན་དུ་མ་
ཞིག་བཤད་པ་མཐའ་དག་དང་འགལ་བ་སུ་ཞིག་གིས་མི་ཤེས།

ཡང་ཁ་ཅིག ། འཛམ་གླིང་ཆུང་དུ་དེའི་ཤར་ཁུབ་ཀྱི་དབུས་སུ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། བརྒྱ་ཅན་
དུ། གངས་རིས་སྤྱོད་ན་རྣམས་ཀྱང་དུ་བསྐྱོར་བའི་དོན་ཤར་སྤྱོད་ན་བཅམས་ཏེ་ཁུབ་སྤྱོད་ན་
ཀྱི་བར་གངས་ཀྱི་རི་ཡིས་བསྐྱོར་བའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ། དེ་ཡང་ཤར་ཁུབ་ཀྱི་བར་ཅེས་པས་སྣེ་བྱང་
གཉིས་པོ་ཡང་འཕངས་པར་བསམས་ན་བྱང་གི། གཞན་དུ་ན་སྤྱོད་ན་རྣམས་ཀྱང་ཞེས་པའི་ཆོག་
དོན་ལ་མ་ཞུགས་སོ། ། ཀླང་པ་འོག་མ་འདི་དག་གི་དོན་ལ་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག ། གྱེ་ལ་ཤེའི་གངས་རི་དང་
བཅས་པའི་དུམ་བྱ་དེ་ནི་དཔག་ཆད་སྟོང་སྤྱོད་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྷའི་ཀྱན་ནས་སུམ་ཆ་སྟེ། དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་ནི་
འདབ་མ་རེ་རེ་དག་ཀྱང་ཉིན་བྱེད་ཡུལ་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པར་འཆད་དོ། །

དེ་ལྟར་འཆད་པ་ནི་ཁྲོད་བྱེ་བ་སྤྱོད་དགུ་བརྒྱ་ཅ་དུག་ཀྱང་འཛམ་གླིང་ཆུང་དུ་འདི་ལ་
སྤྱོད་ན་མཆམས་ཀྱི་ཆ་བརྒྱད་དུ་བྱེ་བ་ལ་འདབ་མ་བརྒྱད་དུ་བྱས་པའི་འདབ་མ་རྣམས་ལ་གནས་
པར་འདོད་པའོ། ། གྱེ་ལ་ཤེའི་གངས་རི་དང་བཅས་པའི་ཆད་འཛམ་གླིང་ཆུང་དུའི་སུམ་ཆ་གཅིག་ཡིན་

1 བསྐྱར་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༩ ཞོག ༩༡ ཟླ་ ༩

ན་སྤྱིང་འདི་ལ་དུམ་བྱ་དུག་ཏུ་བྱས་པའི་དུམ་བྱ་གཞན་ལྟ་བུ་གང་ཡང་རྒྱང་བ་གཅིག་དང་གི་ལ་ཤེའི་
 དུམ་བྱ་ཆད་མོགས་པོ་ལས་ཆེ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་བར། གོང་དུ་བྱངས་མ་ཐག་པའི་ཉིན་མཆན་གྱི་
 འཕེལ་འགྲིལ་གྱི་ཆ་རེ་རེ་འགྲིལ་བ་དང་འཕེལ་བར་མཚུངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་གསུང་བ་ཆེས་མི་རིགས་
 པར་འགྱུར་ལ། གོང་གྲེ་བ་སྤག་དགུ་བཅུ་ཙ་དུག་ཤལ་ལ་ལ་མེད་པར་སྤྱིང་འདིའི་ཕྱོགས་མཆོམས་
 གྱི་ཆ་བརྒྱད་འདབ་མ་བརྒྱད་དུ་བྱས་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ན། དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་གྱི་མཆོད་
 རྟེན་དུ་སྟོན་པ་ཤྲུག་ཐུབ་པས་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་བ་བཟང་པོ་གོང་ཁྱེར་གྲེ་བ་སྤག་དགུ་བཅུ་ཙ་དུག་གི་རྒྱལ་
 པོ་དགུ་བཅུ་ཙ་དུག་དང་བཅས་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་ཞིང་རྒྱད་བསྟན་པའི་རྒྱལ་པོ་དགུ་བཅུ་ཙ་དུག་ནི་
 འཕགས་ཡུལ་དང་རྒྱ་ནག་དང་བོད་དང་ཡི་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་པོ་དུ་མ་ལ་བྱ་དགོས་པར་འགྱུར་
 ཞིང་། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་བ་བཟང་པོས་ཡུལ་དགུ་བཅུ་ཙ་དུག་གི་མི་རྣམས་ལ་ཙ་རྒྱད་བསྟན་པར་
 བཤད་པ་ཡང་བོད་དང་རྒྱ་ནག་ལ་སོགས་པའི་མི་ལ་ཡང་བསྟན་པར་བྱ་དགོས་པས་དེ་ལས་ཡ་
 མཆན་པ་ཅི་ཞིག་སྤྱར་ཡོད། ཅུ་པོ་ཤི་ཉའི་བྱང་གི་ཡུལ་དགུ་བཅུ་ཙ་དུག་ཅེས་ཡང་ཡང་གསུངས་
 པས་ཀྱང་དངོས་སུ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལས་གྱི་ས་ལ་གནས་པའི་གི་ལ་ཤེའི་དུམ་བྱ་གངས་གྱི་རིས་བསྐྱར་
 བ་དང་བཅས་པ་དེ་ནི་ཀུན་ནས་འདབ་མ་གཅིག་གི་སྐུ་ཆ་མཚུ་ཞིང་དུ་དཔག་ཆད་སྟོང་སྟེ། སྟོང་
 ཐག་ཉེར་ལྔ་ལ་བརྒྱད་གྱིས་བགོས་པས་སྐུ་སྟོང་སྐུ་སྟོང་འཕྲོལ་ལ། ལྷག་མ་སྟོང་ལས་པ་ནི་གི་
 ལ་ཤེའི་གངས་རི་དང་བཅས་པའི་ཆད་དེ། འོག་ནས་ཤལ་ལའི་ཆད་དཔག་ཆད་ལྟ་བུ་དང་། འདིར་
 གི་ལ་ཤེའི་གངས་རི་དང་བཅས་པའི་བྱེད་ན་ཤལ་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། འདིས་
 ཀྱང་འདབ་མ་བརྒྱད་ནི་འཛམ་གླིང་རྒྱུད་ཀྱི་སའི་ཕྱོགས་མཆོམས་གྱི་ཆ་བརྒྱད་ལ་འདོད་དོ། །གི་
 ལ་ཤེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ནི་འདབ་མ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་དག་ཀྱང་ཞེས་སོགས་ལ། རི་རབ་ལ་གཡས་སུ་
 བསྐྱར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འདབ་མ་བརྒྱད་པོ་དེའི་གཡས་ཕྱོགས་གྱི་བྱེད་འདབ་བརྒྱད་གྱི་
 འདབ་མ་གཅིག་གི་བཞི་ཆ་ན་གནས་པ་ཤལ་ལར་གསུངས་པའི་ཡུལ་ཐུབ་མཆོག་གི་གནས་གོང་
 ཁྱིམ་ནི་གྲེ་བ་སྤག་དགུ་བཅུ་ཙ་དུག་ལྷག་པར་གནས་པའོ་ཞེས་འཆད་དོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ནི།
 མདོར་བསྡུས་གསུམ་པར། ཅུ་པོ་ཤི་ཉའི་བྱང་ཕྱོགས་གོང་གྲེ་བ་སྤག་དགུ་བཅུ་ཙ་དུག་ན་གནས་པ་

ཞེས་པས་འཕྲུལ་ལ་ན་ཁྲོད་དེ་སྟེང་ཅིག་ཡོད་པར་བསྟན་ལ། མདོར་བསྟུས་གསུམ་པར། འཕྲུལ་ལ་ལ་
 སོགས་པའི་ཡུལ་ཆེན་པོ་དགུ་བཅུ་ཙུག་ཏུ་ཞེས་པའི་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གིས་འཕྲུལ་ལ་མ་ཡིན་
 པའི་ཡུལ་ཆེན་པོ་དགུ་བཅུ་ཙུག་གྲང་བསྟན་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་ལེའུར། བོད་དང་རྒྱ་ནག་དང་རྒྱ་ནག་
 ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་བྱེ་བ་བྱེ་བའི་སྟེན་པའི་སྟེན་དང་ལྷན་པའི་ཡུལ་དགུ་བཅུ་ཙུག་ནམས་སུ་
 ཞེས་པས་ཀྱང་དོན་དེ་ཉིད་བཤད་དེ། དེ་འབྲེལ་བའི་སྤྱོད་བྱེ་བ་དགུ་བཅུ་ཙུག་ནི་བོད་དང་རྒྱ་ནག་
 ལ་སོགས་པ་འདབ་མ་བརྒྱད་ཀྱི་སའི་ཆ་ལ་གནས་པའོ་ཞེས་འདོད་དོ།

ཚུལ་འདི་ནི་མི་རིགས་པར་སྤྲོ་བ་སྟེ་འདི་ལྟར། འཛམ་གླིང་རྒྱ་འདིའི་སའི་ཁྱོན་གྱི་
 རྩོགས་མཚམས་ཆ་བརྒྱད་དུ་བཞོས་པའི་ཆ་རེ་རེའི་ཆ་དང་དབག་ཆ་དང་སྟོང་ཕྱག་གསུམ་གསུམ་
 དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་འབྲེལ་བའི་ཆ་རེ་དང་འདིར་བཤད་པའི་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་འདབ་མ་རེ་དོན་གཅིག་ལ།
 འདབ་མ་དེ་འབྲེལ་བའི་ཆ་དང་དབག་ཆ་དང་སྟོང་ཕྱག་གསུམ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། ཆ་དང་
 དེ་འདྲ་བ་ལྷན་གྱི་དགུས་ཆ་དང་ཡིན་ནམ་སྟོ་བྱང་གི་ཁམས་ཆ་དང་ཡིན། དང་པོ་སྟེར་ན་འཛམ་གླིང་རྒྱ་
 རྩའི་འདྲ་བ་ལྷན་གྱི་སྟེ་མཐའ་ལ་དབག་ཆ་དང་སྟོང་ཕྱག་དགུ་ལས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གླིང་འདིའི་སྟེ་
 མཐའ་འདྲ་བ་ལྷན་གྱི་མཐའི་བར་ལ་འདྲ་སྟོ་སྟོ་སྟོ་བྱང་གི་ཆ་གསུམ་དུ་བཞོས་པའི་ཆ་རེའི་འདྲ་
 ལྷན་གྱི་ཆ་དང་ལ་དབག་ཆ་དང་སྟོང་ཕྱག་གསུམ་གསུམ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་གཉིས་པ་སྟེར་
 འདོད་ན། གླིང་འདིའི་སྟོ་བྱང་གི་མཐའ་ལས་མཐའི་བར་ལ་དབག་ཆ་དང་སྟོང་ཕྱག་དགུ་ལས་མེད་པར་
 འགྱུར་ཏེ། རིགས་པ་སྤྲོ་བ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེས་ན་འདི་ནི་གླིང་འདིའི་སྟོ་བྱང་ཐད་ཀར་དབག་ཆ་དང་སྟོང་ཕྱག་ཉེར་ལྔ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྟོ་
 བྱང་དུ་དབག་ཆ་དང་སྟོང་ཕྱག་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པ་ཆེན་པ་བརྒྱད་དང་ལྷན་པ་དབག་ཆ་དང་སྟོང་
 ཡོད་པ་གཅིག་འབྲུང་བའི་ཆེན་པ་བརྒྱད་དང་། གླིང་འདིའི་སའི་ཁྱོན་གྱི་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་ཆ་
 བརྒྱད་གཉིས་བརྒྱད་ཀྱི་གྲངས་མཚུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནོར་བའི་འབྲུལ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། རྩོགས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༤ ཞོག ༣༠༥ ཟླང་། ༡༡

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༤ ཞོག ༡༡༢༡ ཟླང་། ༡༤

3 ཞོལ། ཞོག ༤༡༢ ན ༡ ཟླང་འབྲེལ་བྱེ་བ་

མཆམས་ཀྱི་ཆ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེའི་ཕྱི་མཐའི་ཆད་རིམ་རེ་འཛོལ་བ་འདི་སྤྱིར་འདིའི་ཕྱོགས་བཞི་
ཀའི་མཐའ་སྐྱོར་གྱི་ཆད་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་ཅ་ལྟ་དང་ཕྱེད་དང་བཅུ་གསུམ་ལ་བརྒྱད་
ཀྱིས་བཞོས་བས་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤམ་ལའི་ཆད་དཔག་ཆད་ལྟ་
བརྒྱར་འདོད་པ་ལ་ནི་གཞོད་པ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཤམ་ལ་གྱི་ལ་ཤ་གངས་རི་དང་བཅས་པའི་
ཕྱེད་ལ་གནས་པ་དང་། ཡང་ཤམ་ལ་འདབ་མ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་གཡས་ཀྱི་འདབ་མ་གཅིག་གི་
བཞི་ཆ་ན་གནས་པ་དང་། ཡང་གྱི་ལ་ཤ་གངས་རི་དང་བཅས་པ་འདབ་མ་བརྒྱད་པོ་གང་ལ་ཡང་མ་
གཏོགས་པའི་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་གི་ས་ལ་གནས་པར་ཁས་སྐྱབས་པ་ནི་ནང་འགལ་བའི་
སྤེང་བ་སྤྱིག་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱེད་པའོ།།

སྤྱི་མ་ཁ་ཅིག །ཡང་ན་འཇམ་སྤྱིར་རྒྱུད་དེའི་གཡས་ཀྱི་ཕྱེད་ན་ཤམ་ལ་སྟེ་འདབ་མ་
བརྒྱད་དང་བཅས་པ་དབུས་ན་གྱི་ལ་ཤའི་རིམ་ཕྱི་རོལ་ན་གངས་རིས་བསྐྱོར་བ། གྱི་ལ་ཤ་གངས་རི་
དང་བཅས་པ་ལ་སྤྱིར་འདིའི་ཕྱེད་གཡས་ཀྱི་སྤྱི་ཆ་ཡོད་ཅིང་། དེ་སྟེ་བ་ལྟ་བུར་བྱས་པའི་ཕྱི་རོལ་
དུ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་འདབ་མ་རེའི་ཆད་ཀྱང་སྟེ་བ་དང་མཉམ་པ། འདབ་མ་བརྒྱད་པོ་རེ་
རེ་ལ་ཡུལ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་དེའི་ཐུབ་པ་མཆོག་གི་གནས་སྟོང་ཀ་ལྟ་བུ་ནི་
གྲོང་གྲེ་བ་དང་ལྷན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཤད་ན་ཤམ་ལ་ལ་གྲོང་གྲེ་བ་ཕྲག་དགུ་བཅུ་ཅ་དུག་ཡོད་པར་
བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འཆད་པའི་ཆེ་ཕྱོགས་བཞི་དག་ནི་རིམ་བསྐྱོར་
ཞིང་མདའ་ཡིས་བསྐྱར་བ་དཔག་ཆད་རྣམས་ཀྱི་ཆད་དུ་ནི་ཞེས་དཔག་ཆད་ལྟ་བརྒྱར་བཤད་པ་ནི་
མཐའ་སྐྱོར་གྱི་གངས་རིའི་ཆད་དོ། །ཞེས་འཆད་ལ། མཁས་པ་གཞན་དག་གྱང་འདི་ལྟར་བྱ་བར་
བཞེད་དོ། །ལྷགས་སྤྱི་མ་དག་ལས་རྩང་ཟད་འདི་བཟང་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྤྱིར་འདིའི་གཡས་ཀྱི་
ཕྱེད་ཅས་པ་སྤྱིར་འདི་ཕྱེད་མར་བཞོས་པའི་ཕྱེད་གཡས་མཐའ། སྤྱིར་འདི་ལ་གཡས་གཡོན་གྱི་ཆ་
གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་གཡས་ཀྱི་ཆ་དེའི་ཕྱེད་ཅས་པ་གང་ལ་བསམས་ཀྱང་རྩང་སྟེ། སྤྱིར་འདིའི་དུས་བྱ་
དུག་སྟེ་བྱང་གི་ཞིང་ཆད་མཉམ་པར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གོང་དུ་བརྒྱུད་ཟེན་པ་ལྟར་ཡིན་པས།
དེའི་ཕྱིར་གྱི་ལ་ཤའི་དུས་བྱ་ནས་འབགས་པའི་ཡུལ་གྱི་བར་དུ་ཉིན་མཆོན་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་རྒྱ་
ཆོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་མི་འགྲིག་གོ། །ཁ་ཅིག །ཤམ་ལ་བསྐྱོར་འདབ་

བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཡོད་པའི་ཉླེ་བ་འདབ་མ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་བསྟོམས་པའི་ཆད་དཔག་
 ཆད་ལྔ་བརྒྱར་སྒྲུ་སྟེ། མདའ་ཡིས་བསྐྱར་བའི་དཔག་ཆད་རྣམས་ཀྱི་ཆད་དུ་ནི་ཞེས་པའི་དོན་དུ་
 བསམས་པར་སྒྲུང་ཡང་། དེ་ནི་ཤལ་ལ་སྤྱིའི་ཆད་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། སོ་བྲང་ཀ་ལྷ་པའི་གནས་ཀྱི་
 ཆད་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པར་ཀ་ལྷ་པ་སྟོགས་བཞི་དག་ནི་རི་ཡིས་བསྐྱོར་ཞིང་མདའ་ཡིས་བསྐྱར་
 བ་བརྒྱ་ཡི་དཔག་ཆད་ཅེས་དངོས་སུ་བཤད་ལ། གཞན་གཤམ་བྱེད་མེད་དོ།།

༥ ད་ནི་འཐད་པའི་སྟོགས་བརྗོད་པའི་སྟོན་ས་ཆེག་གི་དོན་བཤད་པ་ལ་འདུག་པར་བྱ་
 སྟེ། དེ་ཡང་འཇམ་གླིང་ཆུང་དུ་འདི་ལ་སྟོ་བྲང་དུ་དཔག་ཆད་སྟོང་ཐག་ཉི་ཤུ་ཙམ་ཞིང་ཆད་
 ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཞིང་ཆད་ཆ་མཉམ་དུག་དུ་བཞོས་པའི་ཆ་རེར་ནི་འཕགས་པའི་ཡུལ་དང་བོད་དང་
 ལི་དང་རྒྱ་ནག་དང་རྒྱ་ནག་ཆེན་པོ་དང་། ཀྲི་ལ་ཤའི་དུམ་བུ་སྟེ་དུམ་བུ་དུག་པོ་རེ་རེའི་ཞིང་ཆད་
 དེ། དུག་ཀའང་དུས་ཆད་ནི། རང་རང་གི་ཐད་ཀའི་གླིང་འདིའི་ཤར་ཁུབ་ཀྱི་མཐའ་མི་སྤྱོད་བར་
 རོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་འབྲུ་པའི་དུམ་བུ་རེའི་ཞིང་ཆད་ལ་དཔག་ཆད་སྟོང་ཐག་བཞི་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་
 རེ་བྱེད་དང་བདུན། རྒྱང་གཤམ་བྱེད། གཞུ་འདོམ་སུམ་བརྒྱ་དང་སོ་གསུམ། རྒྱ་གང་སོར་བརྒྱད་
 འབྲུང་བས་ཀྲི་ལ་ཤའི་དུམ་བུའི་ཞིང་ཆད་ནི་དེ་ཅམ་མོ། །ཀྲི་ལ་ཤའི་དུམ་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྲང་ན་སྟུན་
 པོ་གནས་པ་རྒྱབ་དང་། སྟོན་ཅུ་པོ་ལྷེ་ཏ་འབབ་པ་མདུན་དུ་བྲས་པའི་རྒྱབ་མདུན་ལ་སྟོན་ནས་
 དུམ་བུ་དེའི་བྱེད་ཁུབ་སྟོགས་ནི་དུམ་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་གཤམ་དང་བྱེད་ཤར་མ་ནི་བྱེད་གཤམ་མར་
 བྲས་ཏེ། དེའི་བྱེད་གཤམ་ན་ཤལ་ལ་ཞེས་བྲུ་བའི་ཡུལ་གནས་པ་དེའི་སྟོ་བྲང་གི་ཞིང་ཆད་ནི་དུམ་
 བུ་དེའི་ཞིང་ཆད་བརྗོད་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་དེ། མཐའ་ལ་རི་དང་གངས་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་བསྐྱོར་
 པའི་ཆ་དང་བཅས་པ་ལའོ།།

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞིང་ཆད་ཆ་མཉམ་གསུམ་དུ་བྲས་པའི་དབྱས་མ་ནི་བསྐྱའི་ཉླེ་བ་དང་མཚུངས་
 པའི་ཉླེ་བའི་ཆ་ཡིན་ལ། དེའི་སྟོ་བྲང་དང་ཤར་ཁུབ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་རེ་རེ་ནི་བསྐྱའི་འདབ་མ་
 ལྷ་བུ་རེ་རེའི་ཞིང་ཆད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཤལ་ལ་ནི་ས་གཞི་བསྐྱའི་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ལྷ་བུའི་དབྱིབས་
 སུ་གནས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཉླེ་བ་ནི་ཀྲི་ལ་ཤའི་རི་པོ་རྒྱུ་པོ་སྟེང་མཐའ་ཆེ་ཞིང་ཤིན་དུ་ཡངས་
 པའི་སྟེང་གི་དབྱས་ན་ཆོས་རྒྱལ་རིགས་ལྡན་དག་གི་སོ་བྲང་ཀ་ལྷ་པ་སྟེ་ཞིང་དུ་དཔག་ཆད་བཅུ་

གཉིས་པའོ། །དེའི་མདུན་སྒྲིའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དབུས་ན་མ་ལ་ཡའི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དཔག་ཚད་བཅུ་གཉིས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ན་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་བ་བཟང་པོས་བཞེངས་པའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་མོའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བཅས་པའོ། །སྐྱེད་མོས་ཚལ་དེའི་ཤར་ན་ཉེ་བའི་ཡིད་ཀྱི་མཚོ་ཐད་ཀའི་རྒྱར་དཔག་ཚད་བཅུ་གཉིས་པ་དང་། ལུ་བ་ན་བརྒྱ་དཀར་པོའི་མཚོ་ཚད་དེ་དག་མཉམ་པའོ། །པོ་བྲང་དེའི་འཁོར་དུ་གཉོགས་པའི་ཁྲོད་ནི་བྲེ་བ་སྤྲལ་གཅིག་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་གནས་པའི་ཁྲོན་ཡངས་པ་དེའི་མཐའ་རི་དང་ནགས་ཚལ་གྱིས་བསྐོར་བའི་རི་དག་གི་ཅེ་མོ་ལ་གངས་ཀྱི་རི་དང་བཅས་པའོ། །

གེ་ལ་ཤའི་སྟེང་མཐའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་རིས་བསྐོར་བའི་ནང་གི་ཁོང་ན་ཀ་ལྷ་པའི་པོ་བྲང་འཁོར་དང་བཅས་པའི་སའི་ཁྲོན་གྱི་ཚད་ནི། ཀ་ལྷ་པའི་པོ་བྲང་དབུས་སུ་བྱས་པ་ནས་ཤར་གྱི་རིའི་རྩ་བ་ལ་སྤྲལ་གི་བར་དུ་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་དེ་བཞིན་དུ་ལུ་བ་ཀྱི་རིའི་མཐའ་སྤྲལ་གི་བར་ལའང་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ། དེ་ལྷར་པོ་བྲང་དེ་ནས་ཕྱོགས་བཞི་ཀུན་ཏུ་ལྔ་བརྒྱ་རེའོ། །བརྒྱའི་སྟེ་བའི་ཚད་ཀྱི་སྟེང་ནས་དེ་ཉིད་མི་བའི་སྤྲལ་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་གཉིས་བསྐོས་པའི་མཐའ་སྐོར་གྱི་རི་གངས་རི་དང་བཅས་པའི་རྩ་བའི་ཞེང་ཚད་དོ། །སྟེ་བ་དེའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ས་གཞི་འདབ་མ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པར་གནས་པའི་འདབ་མ་རེ་རེ་ལ་ཁྲོད་བྲེ་བ་སྤྲལ་བཅུ་གཉིས་བཅུ་གཉིས་དང་། དེ་འདྲ་བའི་བྲེ་བ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཁྲོད་འབྲམ་སྤྲལ་བརྒྱ་བརྒྱ་ཡོད་པའི་འབྲམ་སྤྲལ་རེ་ལ་ནི་རྒྱལ་ཁམས་ཞེས་བྲ་བ་དང་སྤྱིང་གི་ཡུལ་ཞེས་བྲ་བ་དང་ཡུལ་འཁོར་ཞེས་བྲ་ལ། བྲེ་བ་སྤྲལ་བཅུ་གཉིས་ལ་ནི་ཡུལ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་ཞེས་བྲའོ། །ཁྲོད་བྲེ་བ་རེ་རེ་ལ་རྒྱལ་པོ་རེ་རེ་སྟེ་དབྱུ་བཅུ་རྩ་དྲུག་དང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྷར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གསལ་བར་བརྗོད་པའི་དོན་དེ་དག་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དུ་རི་ལྷར་གནས་པ་ནི་ཆོག་དོན་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། དུམ་བུ་གཅིག་པོ་འཇམ་སྤིང་རྒྱུང་དུ་འདི་ནི་དུམ་¹བུ་ལྷག་མ་སྤིང་བཅུ་གཅིག་པོ་དག་ལས་བྱུང་པར་དུ་བྲེ་བའི་ཆོས་ལོར་གྱི་འདབ་མ་སྟེ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་བརྒྱ་ལྔ་བུའི་དབྱིབས་སུ་གནས་པའི་ཡུལ་དང་བཅས་པའོ། །

ཡུལ་དེ་རི་ལྷ་བུ་ཞེ་ན། འདབ་མ་བརྒྱད་པོ་དེའི་དབུས་སུ་སྟེ་བ་ལྷ་བུའི་རི་པོ་གེ་ལ་ཤ་སྟེ་

1 ཞེ་ལ། ཤོག ༤༡༩ ན ༩ འདི་ནི་དེ་ལྷ་བུ་ལྷག་མ་

དེའི་སྒྲིང་གི་ཆ་ལ་མཆོག་གི་གངས་རེ་ཡིས་ནི་ཀུན་ཏུ་བསྐྱོར་བའོ། །འདྲམ་སྒྲིང་ཆུང་དུ་འདྲིའི་ས་
ལ་དུམ་བུ་དུག་ཏུ་བྱས་པའི་གྱི་ལ་ཤའི་དུམ་བུ་གང་ན་གནས་པ་བརྒྱ་འདབ་བརྒྱད་ལྟ་བུ་དེའི་ལྟེ་བ་
གངས་ཀྱི་རེ་དང་བཅས་པ་དེ་ནི་མཆུ་ཞེང་ཀུན་ནས་བརྒྱའི་སྐྱམ་ཆ་སྟེ། ལྟེ་བ་དེའི་སྤྱི་རོལ་ཏུ་ནི་
འདབ་མ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་དག་ཀྱང་ཉིན་བྱེད་དེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཆེན་པོ་དག་དང་། ཡུལ་ཆེན་པོ་
དེ་དག་རེ་རེ་འང་སྒྲིང་གི་ཡུལ་དག་གིས་བརྒྱན་པའོ། །འདྲིར་ལྟེ་བ་སྐྱམ་ཆར་དངོས་སྐྱབས་སྐྱབས་
འདབ་མ་རེ་འང་སྐྱམ་ཆར་དོན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ། བརྒྱ་སྤྱི་འགྲོའི་རིགས་པས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཆ་གསུམ་དུ་གང་ལ་འགོད་པའི་གཞི་ནི་ས་ལ་གྱི་ལ་ཤའི་དུམ་བུ་ཞེས་པས་བསྐྱབས་
ཏོ། །ལྟེ་བ་འདབ་མ་དང་བཅས་པའི་གནས་དེ་འདྲ་བ་གྱི་ལ་ཤའི་དུམ་བུའི་ས་ལ་གནས་ཞེས་གོང་
དུ་སྒྲུས་ན། དུམ་བུ་དེའི་ཕྱོགས་གང་ན་གནས། བརྒྱ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་ཡུལ་དེའི་མིང་
ནི་ཅི་ཞིག་།དེའི་རྒྱལ་པོ་དང་དེའི་པོ་བྲང་གི་གནས་ཀྱང་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཡུལ་དེ་ཡང་གྱི་ལ་ཤའི་
དུམ་བུའི་རྒྱབ་ན་སྐྱབས་པོ་གནས་པ་དང་། ལྟོ་ཕྱོགས་ན་ཆུ་པོ་ལྷེ་ཏ་འབབ་པ་མདུན་དུ་བྱས་པ་ལ་
ལྟོས་པའི་གཡས་ཀྱི་ཕྱེད་དེ་ཕྱེད་གཡས་མ་ན་གནས་ཤིང་། ཡུལ་དེའི་མིང་ནི་ཤལ་ལ་ཞེས་གྲགས་
ལ། ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་ཐུབ་པ་མཆོག་ཆོས་རྒྱལ་དང་རིགས་སྐྱབས་དག་གི་གནས་ཀ་ལྟ་པའི་པོ་བྲང་
འཁོར་ན་ཁྱོང་ནི་བྱེ་བ་སྐྱག་པར་གནས་པ་སྟེ། དེའི་སྤྱི་རོལ་འདབ་མ་རེ་ལ་བརྒྱན་པར་བཤད་པའི་
ཡུལ་ཆེན་པོ་དང་སྒྲིང་གི་ཡུལ་ཞེས་པ་དེའི་ཆད་ཀྱང་། བྱེ་བའི་ཁྱོང་གིས་རེས་པར་བཅིངས་པ་རེ་
རེ་ནི་ཡུལ་ཆེན་པོ་རེ་རེ་དག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། སྒྲིང་གི་ཡུལ་ལམ་རྒྱལ་ཁམས་ཞེས་པའི་ཆད་ཀྱང་ཁྱོང་
ནི་འབྲུམ་སྐྱག་རེ་རེ་ནམས་ཀྱིས་སོ། །འདྲིར་མང་པོ་ཞིག་འདི་སྐྱམ་དུ་དོགས་པར་བྱེད་དོ།།

ཤལ་ལ་བརྒྱ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་ནམ་པར་བྱས་པའི་འདབ་མ་རེ་རེ་ལ་ཁྱོང་བྱེ་བ་སྐྱག་བཅུ་
གཉིས་རེ་གནས་པ་ནི་རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ནམ་པར་འཛོག་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་སོ་སོའི་
པོ་བྲང་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ཞོག་གི། ཁྱོང་ཤིན་ཏུ་ཆུང་དུ་འབའ་ཞིག་མི་གྲལ་ལ་འཁོད་པ་ལྟར་བར་
མཆོམས་མེད་པར་བཀོད་ཀྱང་ཁོང་བའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཡོད་སྐྱམ་ན། དེ་བས་ན་འདི་ལ་རི་ལྟར་
བརྒྱན་པར་བྱ་ཞེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་ནི་ཤལ་ལའི་ཡུལ་གྱི་ཆད་ཆེ་ཆུང་མི་མཐུན་པའི་
འདོད་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཆད་ཆུང་མཐའ་ཞིག་གི་འདོད་པ་ལྟར་ལ་མཆོན་

ན་དོགས་པ་གཙོད་སྒྲ་བས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

དེ་ཡང་ཤལ་ལའི་ཡུལ་སྤྱིའི་ཆད་དཔག་ཆད་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་སྟོང་བྱ་གི་ཆད་དེའི་
 སྒྲ་ཆ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲ་ཆ་རེ་འདབ་མའི་ནང་མཐའ་ནས་བྱི་མཐའ་བར་གྱི་ཐད་ཀའི་ཆད་དུ་བྱས་
 པ་ན། ལྟ་བའི་ཐད་ཀའི་ཆད་དཔག་ཆད་ལྟ་བུའི་སྒྲ་ཆ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་མཐའ་སྟོར་ལ་སྒྲ་
 འགྱུར་དུ་འགྲོ་བའི་བྱིར་ལྟ་བའི་མཐའ་སྟོར་ལ་དཔག་ཆད་ལྟ་བུར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་བརྒྱད་ཀྱིས་
 བཤོས་པས་དཔག་ཆད་དུག་ཅུ་རེ་བྱེད་དང་གསུམ་ཐོབ་པ་ནི་འདབ་མ་གཅིག་གི་ཅ་བའི་ཐད་ཀའི་
 ཞིང་ཆད་དོ། །བྱར་གི་འདབ་མའི་བྱི་མཐའ་ནས་སྟོང་འདབ་མའི་བྱི་མཐའ་བར་ལ་ཐད་ཀར་དཔག་
 ཆད་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དེ་མཐའ་སྟོར་ལ་སྒྲ་འགྱུར་ཡིན་པས། འདབ་མ་བརྒྱད་ཀྱི་བྱིའི་མཐའ་སྟོར་
 ལ་དཔག་ཆད་སྟོང་ཐག་བྱེད་དང་གཉིས་སོ། །དེ་ཉིད་ལ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཤོས་པས་དཔག་ཆད་བརྒྱ་
 བརྒྱད་ཅུ་བྱ་བྱེད་དང་བརྒྱད་ཐོབ་པ་ནི་འདབ་མ་རེ་རེའི་བྱིའི་མཐའ་སྟོར་གྱི་ཆད་དོ།།

འདབ་མ་གཅིག་གི་སའི་མཐའ་ལྟ་བུར་མ་ལུས་པའི་ཆད་ཉོགས་པ་ལ། འདབ་མ་གཅིག་
 གི་ནང་མཐའི་ཆད་དེ་དང་བྱི་མཐའི་ཆད་གཉིས་ཆེ་ཆུང་མི་མཉམ་པ་ལ་ཅུང་ཟད་བཅི་དཀའ་བ་བཅི་
 སྒྲ་བར་བྱ་བའི་ཆད་དུ། བྱི་མཐའི་ཆད་ཀྱི་སྒྲ་ཆ་སྤེལ་ནས་དེ་ཉིད་ནང་མཐའི་ཆད་ལ་སྤྱིན་ཞིང་བསྐྱེ་
 བར་བྱ་སྟེ། བྱི་མཐའི་ཆད་དང་ནང་མཐའི་ཆད་ལ་སྒྲ་ཆ་དང་སྒྲ་གཉིས་ཀྱི་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་
 ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱེས་པ་ན་བྱི་མཐའ་ནང་མཐའ་གཉི་ཀའང་དཔག་ཆད་བརྒྱ་ཉི་ལུ་ཅ་
 ལྟ་བུར་ཆད་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ། །འདབ་མ་གཅིག་གི་བྱི་མཐའ་ནས་ནང་མཐའི་བར་གྱི་དཀྱུས་
 ཆད་ནི་དཔག་ཆད་ལྟ་བུའི་སྒྲ་ཆ་ཡིན་པས། དཔག་ཆད་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་རེ་བྱེད་དང་བདུན།
 འདོམ་སྟོང་སྒྲ་ཆ་སྒྲ་ཆ་ཅུ་སོ་གསུམ་ཁྲ་གང་སོར་བརྒྱད་དོ། །འདབ་མ་གཅིག་གི་ཞིང་ཆད་དང་
 དཀྱུས་ཆད་བསྐྱེས་པ་ནི་འདབ་མ་གཅིག་གི་སའི་ཁྲོན་རངས་པོའི་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་གནས་མེད་
 དེ། འཛིག་ཉེན་གྱི་སྒྲ་ཆོས་ཉིད་དུ་དཔེར་བརྗོད་ན། བཅུ་བདུན་རེས་ལ་རེ་མིག་བཅུ་དུག་གི་འཕྲེང་
 བཅུ་དུག་ཡོད་པའི་རེ་མོ་ལ། རེ་མིག་བཅུ་དུག་ཆར་དུ་དངར་བའི་འཕྲེང་གཅིག་ནི་ཞིང་ཆད་ཡིན་
 ལ། ཡང་རེ་མིག་བཅུ་དུག་གི་འཕྲེང་གཅིག་དཀྱུས་ཆད་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་བསྐྱེས་པ་རེ་མིག་

1 ཞོལ། ཤོག ༤༩༠ བ ༤ འཕྲེང་ཅན་དུག་ཡོད་

སྤྱི་མཉམ་ཅུ་སྟོ་གཉིས་ཀྱི་གངས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། སྤྱིར་རི་མོ་དེ་ལ་རེ་མིག་ཉིས་བརྒྱ་དང་ལྔ་བརྒྱ་ཅ་དུག་
ཡོད་པས་རི་མོ་དེའི་རངས་སོའི་ཁྱོན་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་གནས་མེད་པ་བྱིས་པས་ཀྱང་ཤེས་པ་མ་
ཡིན་ནམ། དེས་ན་འདབ་མ་གཅིག་གི་ཞེང་ཆད་དང་དཔྱུས་ཆད་བསྐྱེད་པ་ལ་གྲོང་བྱེ་བ་སྤྲག་བརྒྱ་
གཉིས་ཀྱི་གངས་ཀྱིས་འགོད་པར་བྱེད་ན། གདོད་བསྐྱུར་འགོད་ལ་གཞི་ནས་ནན་ཏན་བྲག་སོའི་
དཀའ་ཐུབ་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་རིགས་སོ།།

དེས་ན་མགོ་མཐུག་གི་ཆེ་ཆུང་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་མཉམ་པའི་གངས་དེ་དཔྱུས་ཆད་ཀྱི་
གངས་རིས་བསྐྱར་བ་ན་སའི་ཁྱོན་རི་ཙམ་ཡོད་པའི་ཆད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་རེ་མིག་བརྒྱ་ག་
གི་གངས་ཀྱིས་བརྒྱ་ག་བསྐྱར་ན་ཉིས་བརྒྱ་ཅ་དུག་གི་གངས་སུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་
ལ་གྲོང་རེས་སྤྱོད་པས་རེ་ལ་དཔག་ཆད་དང་རྒྱང་གཤམས་སུ་ལོངས་པ་ལུགས་འདི་ལ་མི་འཛོལ་བས།
བསྐྱར་བྱ་དང་སྐྱར་བྱེད་གཉིས་ཀ་འདོམ་གྱི་ཕྱང་པོར་བྱས་ནས་ཤེད་མཆུངས་པར་བསྐྱར་བར་
བྱའོ། །དེ་ལ་མགོ་མཐུག་ཆ་མཉམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ནང་མཐའ་འམ་ཕྱི་མཐའ་གང་ཡང་རུང་
བ་གཅིག་གི་ཆད་དཔག་ཆད་བརྒྱ་ཉི་ལྔ་ཅ་ལྔ་བཞིས་བསྐྱར་བས་རྒྱང་གཤམས་ཀྱི་གངས་སུ་འགྱུར་
རོ། །དེ་ཉིས་སྟོང་གི་ས་བསྐྱར་བས་འདོམ་བྱ་བཞི་པ་ཞེང་ལ་སྤྲིགས་པ་འཕྲེང་གཅིག་གི་གངས་སུ་
འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་འདོམ་བྱ་བཞི་པའི་གངས་ས་ཡ་གཅིག་འབྱུང་རོ།།

དེ་བཞིན་དུ་དཔྱུས་ཆད་ཀྱི་དཔག་ཆད་བརྒྱ་དུག་ཅུ་རེ་དུག་བཞིས་བསྐྱར་བ་རྒྱང་གཤམས་
ཀྱི་གངས་སོ། །དེ་ཉིས་སྟོང་གིས་བསྐྱར་བ་འདོམ་གྱི་གངས་སོ། །དེ་ལ་དཔག་ཆད་ཕྱེད་འདོམ་དུ་
བསེལ་བའི་འདོམ་སྟོང་སྤྲག་བཞི་དང་། ཡང་འདོམ་སྟོང་སྤྲིམ་བརྒྱ་སྟོ་གསུམ་ཡོད་པ་རྣམ་བཟློམས་
པས། འདོམ་ས་ཡ་གཅིག་འབྱུམ་སྤྲག་གསུམ་སྤྲིམ་སྟོང་སྤྲིམ་བརྒྱ་སྟོ་གསུམ་
འབྱུང་སྟེ། འདོམ་རེ་དཔྱུས་ལ་སྤྲིག་པའི་འཕྲེང་གཅིག་གི་གངས་སོ། །དཔྱུས་ཀྱི་འཕྲེང་གཅིག་གི་
འདོམ་གངས་དེས་ཞེང་གི་འཕྲེང་གཅིག་གི་འདོམ་གངས་དེ་བསྐྱར་བས་ཁྲག་ཁྲིག་ཆེན་པོ་གཅིག་
ཁྲག་ཁྲིག་གསུམ་ཐེར་འབྱུམ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཐེར་འབྱུམ་གསུམ་དུང་སྐྱར་གསུམ་བྱེ་བ་གསུམ་ས་
ཡ་གསུམ་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནི་འདབ་མ་གཅིག་གི་སའི་ཁྱོན་རངས་སོ་ལ་འདོམ་བྱ་བཞི་པ་རི་
ཙམ་ཡོད་པའི་གངས་སོ། །དེ་ཉིད་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་བགོ་བར་བྱ་སྟེ། འདབ་མ་རེ་ལ་གྲོང་བྱེ་བའི་

བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་བགོས་པའི་རྟེན་ལོར་ལ། ཁག་ཁྲིག་གཅིག་ཐེར་འབྲུམ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཐེར་འབྲུམ་གཅིག་དུང་ལྷུར་གཅིག་གྲེ་བ་གཅིག་ས་ཡ་གཅིག་འབྲུམ་སྟོང་ཁྲི་ཕྲག་བརྒྱད་སྟུང་སྟུང་སྟུང་བརྒྱ་སྟུང་སྟུང་སྟུང་བ་ནི། ཡུལ་ཆེན་གཅིག་ལ་འདོམ་གྲུ་བཞི་པའི་ས་རིམ་ཡོད་པའི་གྲངས་སོ། །དེ་ལ་ལྷག་བཞི་ལས་པ་དོར་བའི་རྟེན་ལོར་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་གྲེ་བ་གཅིག་གིས་བགོ་བར་བྱ་སྟེ། ཡུལ་ཆེན་གཅིག་ལ་གྲོང་གྲེ་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བགོས་པའི་ལོར་ལ། གྲོང་རེ་རེའི་ཐོབ་སྐྱལ་གྱི་སའི་ཁྲོན། ཕྱོགས་རེ་ལ་འདོམ་རེ་ཡོད་པ་གྲུ་བཞི་པ་ཁྲི་ཕྲག་གཅིག་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཅིག་གི་སའི་ཁྲོན་དུ་གྱུར་པའོ། །འཕྲུ་ལའི་ཆོད་ཤིན་དུ་རྒྱུང་བའི་ལུགས་དེ་ལ་ཡང་དེ་ཅམ་རེ་འཛོལ་ན། ཁོ་ཐོ་ཅག་འཕྲུ་ལའི་ཐད་ཀའི་རྒྱ་ཆོད་སྟོང་ཕྲག་བཞི་དང་། བརྒྱ་ཕྲག་ཅུ་རེ་ཕྱེད་དང་བདུན། རྒྱུ་ཕྲགས་ཕྱེད་འདོམ་སྟུང་བརྒྱ་སྟུང་གསུམ་ཁྲུ་གང་སོར་བརྒྱད་ཡོད་པ་དང་། དེ་སྟུང་འབྲུར་འདབ་མ་བརྒྱད་ཀྱི་མཐའ་སྟོར་གྱི་ཆོད་དུ་སྟུང་བའི་ལུགས་ལ་ནི་ལྟ་སྟོས་གྲང་ཅི་ཞིག་དགོས། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཞིབ་པར་མི་དཔྱད་པ་དག་འདི་ལྟ་བུའི་རྣམ་གཞག་མ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲང་དུས་ཀྱིས་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ལ་མ་གྲུས་པ་དང་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་རྒྱ་ཕྱེད་པ་དག་མཐོང་ནས། དེ་དག་གི་དོན་དུ་བྱིས་པ་ལ་གཏམ་དུ་བྱ་བ་ལྟར་གསལ་བར་སྟོས་སོ། །

གཉིས་པ་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་གྲངས་རིམ་སྟེད་འཁོར་བ་དང་དེའི་བསྟན་པ་ལ་དུས་བཞིའི་དཔྱེ་བ་བཤད་པ་ནི། ཀར་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་བརྒྱ་ཅན་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དག་གིས། ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་དེ་དག་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་ལྟར་བསྐྱོར་ཚུལ་ནི། གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཅིག་དང་། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དཔྱེ་བས་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། ལྷ་གསུང་ཐུགས་རྟོ་རྗེའི་དཔྱེ་བས་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྗེ་དང་ལྷན་ཅིག་རྟོ་རྗེ་བཞིའི་དཔྱེ་བས་རྒྱ་གཏེར་དཔྱེ་བ་སྟེ་བཞི་དང་། མདའ་ནི་ཕྱང་པོ་ལྷ་དག་པའི་ལྷ་དང་། རོ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་དུག་དང་། རོའི་དོད་ལ་མདའ་མདའ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་མདའ་གཉིས་པའང་ཕྱང་པོ་ལྷ་དག་པའི་རིགས་ལྟོ། །ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ལྷ་དང་། འཛིག་ཉེན་ཉེ་རིགས་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་དཔྱེ་བ་ཡིས་བྱེ་བ་མི་དབང་འཁོར་ལོ་ཅན་ཉེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་

འཁོར་ལོ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ས་གཞི་དག་ལ་འཁོར་ཏེ། ལྷག་ཆུ་ཆེན་པོའི་དངོས་བྱུང་གྱི་དོན་
 དུ་ནམ་ཤེས་ལྡན་པ་མཁས་པས་བརྒྱལ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཕྱང་པོ་ལྷའི་ནམ་དག་ལན་གཉིས་
 སམ་གསུམ་དུ་སྒྲོམ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་དབང་འཁོར་ལོ་ཅན་ཏེ་བཙུག་ལྡན་འདས་དུས་
 གྱི་འཁོར་ལོ་ཅེས་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལྷུག་ལྷུབ་པ་ཞེས་
 བ་དང་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་ལྡན་འཁོར་ལོ་ཅན་ནི་ས་བརྩ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་བྱས་ནས་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་ཞིང་། བྱད་རང་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ལྷ་ལྷོ་འཛམས་པ་པོའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བཙུག་ལྡན་འདས་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་ནི་ད་
 ལ་བཤད་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྒྱད་དོན་ལ་ཞུགས་པའི་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། དུས་གཅིག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་གཅིག་པ་འཁོར་ལོ་ཅན། དེའི་རྗེས་སུ་ཆངས་པ་
 དང་ལྷ་དབང་གཉིས་དུས་གཅིག་ལ་བྱང་བ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་དེ་དག་གི་སྐྱས་རྒྱལ་པོ་གསུམ་ཅིག་
 ཅར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཞི་དང་ལྷ་དང་རྩག་དང་བདུན་དང་ལྷ་དང་འཇིག་རྟེན་ཏེ་བརྒྱད་དང་། ལ་
 སོགས་པ་དགུ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་ནམས་ཏེ། དེ་འབྲའི་དབྱེ་བ་ཡིས་བྱེ་བ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རིགས་
 ལྡན་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་སྐྱས་དང་ཆ་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རིགས་ལྡན་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་དབྱེ་
 བར་འོང་དོན་མེད་པས། དབྱེ་བ་ཡིས་བྱེ་བ་འཁོར་ལོ་ཅན་ནི་ཞེས་པའི་ཆོག་དོན་ལ་མ་ཞུགས་
 སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་གླིང་འདིར་ལྷ་ལྷོ་འཛམས་པ་པོ་རིགས་ལྡན་འཁོར་ལོ་ཅན་གཅིག་པ་སྟེ་དང་པོ་
 དང་། དེ་ནས་དུམ་བུ་སྟག་མ་བརྩ་གཅིག་ཏུ་ལྷ་ལྷོ་འཛམས་པ་ལ་རིམ་གྱིས་འབྱོན་པའི་འཁོར་ལོ་
 ཅན་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དང་ལྷ་པ་དང་རྩག་པ་དང་བདུན་པ་དང་ལྷ་དང་འཇིག་
 རྟེན་ཏེ་བརྒྱད་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་དགུ་པ་བརྩ་བ་བརྩ་གཅིག་པ་བརྩ་གཉིས་པ་ནམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
 ཡིས་བྱེ་བ་མི་དབང་འཁོར་ལོ་ཅན་བརྩ་གཉིས་ནི་ས་གཞི་དག་ལ་འཁོར་ཏེ་ཞེས་འཆད་ཅིང་། དེ་
 དག་ཀྱང་ལོ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་རེས་བར་དུ་ཆོད་པའི་སྟེ་བ་སྔ་ཕྱིའི་བྱད་པར་དུ་འཆད་དོ། །དེ་ལ་གླིང་
 བརྩ་གཉིས་སུ་འཁོར་བའི་དབྱེ་བས་རིགས་ལྡན་འཁོར་ལོ་ཅན་བརྩ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ནི་ལེགས་པར་
 སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། སྟེ་བ་མི་འབྲ་བ་བརྩ་གཉིས་ལ་འདོད་པ་ནི་གོང་དུ་བཀག་ཟིན་ཏོ། །

༥ རང་གི་ལུགས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཉི་མའི་དུམ་བུ་ནམས་སུ་མི་ཡི་བདག་པོ་རིམ་པས་

འཁོར་བར་འགྱུར་ཞེས་སྒྲིམ་པ་དེ་ལ། མི་ཡི་བདག་པོ་རི་ལྟ་བུ་འཁོར་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྒྲིང་གཅིག་འཛམ་སྒྲིང་ཆུང་བུ་འདིར་ཐོག་མར་སྒྲ་སྒྲོ་འཛོམས་པ་དང་། དེ་ནས་གཡས་སྒྲོར་གྱིས་རིམ་བཤའི་ཞིག་སྒྲིང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་དང་ཆུ་གཏེར་དབྱེ་བ་སྟེ་བཞི་པ་དང་མདའ་སྟེ་ལྔ་པ་དང་རོ་སྟེ་དྲུག་པ་དང་སྟབ་པ་སྟེ་བདུན་པ་དང་ལྔ་དང་འཛིག་རྟེན་ཏེ་བརྒྱད་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་སྒྲིང་དགུ་པ་བཅུ་པ་བཅུ་གཅིག་པ་བཅུ་གཉིས་པ་རྣམས་སུ་སྒྲ་སྒྲོ་འཛོམས་པའི་དབྱེ་བའི་གྲངས་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་མི་དབང་འཁོར་ལོ་ཅན་ནི་ས་གཞི་དག་ལ་འཁོར་ཏེ། དེ་རི་ལྟར་འཁོར་བའི་ཚུལ་དེ་ཉིད་རྣམ་ཤེས་ཏེ་ཤེས་རབ་ལྡན་པས་རྒྱུད་འདི་དག་ལས་བཅའ་བར་བྱ་ཞིང་རྟོགས་པར་བྱའོ།།

ཡང་ན་དེ་ལྟར་འཁོར་ནས་སྒྲ་སྒྲོ་འཛོམས་པའི་ངེས་དོན་ནང་ལེར་འཆད་པ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་ལྡན་པར་བཅའ་བར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །རྐང་པ་བྱི་མ་གཉིས་ལ་བརྒྱ་ཅན་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དག་ན་རེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཉིད་སུ་སྟེགས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་བྱལ་འཇུག་གི་མིང་བཟུང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ནི། འཁོར་ལོ་ཅན་དང་བྱེད་ཅན་དང་དུམ་བུ་ཅན་དང་ཡུལ་གྱི་མི་བདག་བྱུག་རྒྱའི་ལག་པ་ཅན་དང་། དེ་ལས་གཞན་ཡང་བྱལ་འཇུག་གི་མིང་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ། བྱི་རོལ་ཏུ་ནི་ལོ་གཅིག་དང་བསྟོད་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། རི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡང་གཅིག་དང་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ནི་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཐོར་རོ། །འདི་ཡང་བྱལ་འཇུག་གི་མིང་ཅན་དེ་དག་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་འདོད་པར་སྤང་སྟེ། མི་འཐད་པར་སྤང་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་སོ།།

ཁ་ཅིག་འཁོར་ལོ་ཅན་དང་ཞེས་སོགས་འདི་དག་གོང་གི་གཅིག་གཉིས་གསུམ་དང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་སྤྱར་ནས་འཆད་དེ། གཅིག་གཉིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཅིག་པ་ནི་འཁོར་ལོ་ཅན་དང་གཉིས་པ་ནི་བྱེད་ཅན་དང་གསུམ་དུས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་ནས་དགུ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བའི་བར་གྱི་དུམ་བུ་ཅན་དང་ཡུལ་གྱི་མི་བདག་བྱུག་རྒྱའི་ལག་པ་ཅན་སྟུལ་པའི་སྐུ་རྣམས་ནི་དེ་ལས་གཞན་མི་དབང་སྟབ་པ་པལ་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱི་རོལ་ཏུ་ནི་དུས་བཟང་ངན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་འཆོམ་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། རི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དུས་བཟང་

ངན་དང་འཚམ་པར་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་ཅོ་ཞེས་ཟེར་ལ། ཡང་ཁ་ཅིག །རིགས་ལྡན་འཁོར་ལོ་ཅན་
དང་། དེའི་རྗེས་སྤྱ་ཚངས་པ་ལྟ་དབང་གཉིས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་འཁོར་ལོ་བྱེད་ཅན་དང་། དེ་ནས་
ཚངས་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱས་མང་པོ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་ནི་དུམ་བུ་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ།
དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་མི་བདག་ཕྱག་རྒྱའི་ལག་ཅན་སྤྱལ་བའི་སྤྱ་རྣམས་ནི། དེ་ལས་གཞན་མི་དབང་
ཐུབ་པ་པལ་པ་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་ཞེས་འཆད་དོ།

རྩ་བ་ལྟར་ན་གཅིག་གཉིས་གསུམ་དང་མར་བཅད་ཀྱི་དོན་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། གཅིག་
གཉིས་གསུམ་དང་རྒྱ་མཚོའི་དབྱེ་བས་དུས་ལྡན་ཉི་མ་རྣམས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལྟ་སོགས་དབྱེ་བ་
ཡིས་ཞེས་བཏོན་ནས། ཚོས་ཀྱི་ཆ་གཅིག་དང་། གཉིས་དང་གསུམ་དང་རྒྱ་མཚོ་སྟེ་བཞི་རྫོགས་
པའི་དབྱེ་བས་ཚོད་དུས་གཉིས་ལྡན་གསུམ་ལྡན་རྫོགས་ལྡན་ཏེ་དུས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་ཉི་མ་རྒྱས་
པའི་ཉི་མ་སྟེ་རྒྱས་པའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དུས་རྣམས་ཀྱིས་བྱེ་རྩལ་འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོན་པ་གོས་
དཀར་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལྟ་དང་། ཨ་རྒྱ་ཅོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས་འབྱུང་བ་རྣམས་གདུལ་བའི་
ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཡང་མའི་བདག་པོ་བསྟན་པ་རྫོགས་པའི་བདག་བྱེད་པས་འཁོར་ལོ་ཅན་
ནི་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་གཟུགས་ཀྱིས་ས་སྟངས་དུ་ཉི་མ་སྟེ་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ཐ་དང་པ་རྣམས་སྤྱ་
བསྐྱོར་བར་བྱེད་པའི་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་འབྱུང་ངོ་།

རི་ལྟར་ན། བསྟན་པ་རྫོགས་པའི་བདག་བྱེད་པས་འཁོར་ལོ་ཅན་གླིང་བཞི་ལ་དབང་བ་
དང་། བསྟན་པ་བྱེད་ཀྱི་བདག་བྱེད་པས་བྱེད་ཅན་གླིང་གཉིས་དང་། བསྟན་པ་དུམ་བུའི་བདག་
བྱེད་པས་དུམ་བུ་ཅན་གླིང་གཅིག་དང་གོང་བྱེ་བས་བཅེངས་པའི་ཡུལ་གྱི་བདག་བྱེད་པས་ཡུལ་
གྱི་མི་བདག་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཐོགས་ནས་རྒྱལ་ཁམས་གོང་འབྱུང་གྱི་བདག་ཉིད་ལ་དབང་བྱེད་པས་
ཕྱག་རྒྱའི་ལག་དང་། དེ་ལས་གཞན་མི་པལ་པའི་ཚུལ་བཟུང་ནས་བསྟན་པ་འཛིན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱེ་
རྩལ་ཏུ་ནི་དུས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སྤྱ་སྟོ་འབྱུང་བ་ལྟར་དེ་དང་འཚམ་པར་འདུལ་བྱེད་རིགས་ལྡན་ཡང་
ངས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡིས་ནི་བྱེ་
རྩལ་པའི་སྟོན་པ་འདུལ་བྱེད་རི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་ཅོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞན་དག་ཀྱང་གཞན་
དུ་འཆད་མོད་ཀྱི་ཡི་གེ་མང་བ་ཅམ་སྟོང་པོར་ཟད་པའི་ཕྱིར་མ་བརྗོད་དོ།

རང་གི་ཡུགས་ནི། དེ་ལྟར་རིགས་ལྡན་འཁོར་ལོ་ཅན་སྤྱིར་བཏུ་གཉིས་སུ་འཁོར་བས་སྤྱིར་
དེ་དང་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བཞག་པ་ལ་དུས་བཞིའི་རིམ་པ་འབྱུང་བར་སྟོན་པ་ནི། དང་པོར་
ལྷ་སྟོ་བཙུག་ནས་ཆོས་འཛིན་པ་པོ་སྤྱིར་བཏུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱོག་ནས་དེ་དག་ལ་དབང་
བསྐྱར་བའི་འཁོར་ལོ་ཅན་དང་། སྤྱིར་འདིའི་བྱེད་བྱེད་ལ་དབང་བྱེད་པ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་སྤྲས་པོ་
ཆངས་པ་དང་ལྟ་དབང་ནི་བྱེད་ཅན་དང་། ཆངས་པའི་སྤྲས་པོ་འོད་སྤྱང་མན་ཆད་ནི་ཆུ་པོ་ལྷི་ཏའི་
སྟོ་ཆུན་ཆད་ལ་མི་འཕྱོག་བར་སྤྱིར་འདི་ལ་དུམ་བུ་བྱུག་ཏུ་བགོས་པའི་དུམ་བུ་གཅིག་འཁྱུ་ལའི་
ཡུལ་ཅམ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དུམ་བུ་ཅན་དང་པོ་ནི། འཁྱུ་ལའི་ཡུལ་གྱི་མི་བདག་འོད་སྤྱང་དང་།
དེའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་བྱུག་རྒྱའི་གངས་ཏེ་བྱུག་དང་། ལག་པ་སྟེ་གཉིས་དང་བཅས་པས་བརྒྱད་པོ་
ནི་རིགས་བཅུའི་དབང་བྱུག་དེ་དག་ལས་གཞན་པས་མ་ཐོབ་པ་འབྱུང་བ་དེ་དག་གི་དང་པོ་འཁོར་
ལོ་ཅན་ནས། དུམ་བུ་ཅན་དགུ་པ་རྫོགས་ཀྱི་བར་ལ། འཁྱུ་ལའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སའི་གཞི་ལ་ནི་འཁོར་
ལོ་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་རྫོགས་ལྡན་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་དུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རིམ་པ་ལྟར་ངེས་པར་འབྱུང་
བར་འབྱུར་ཏེ། རི་ལྟར་འཛིན་ཏེན་མགོན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་དུས་བཞི་རིམ་པ་ལྟར་
འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །གཞན་དག་གིས་ནི་དུམ་བུ་ཅན་གྱི་དོན་གང་ལ་བྱ་བའི་རྟོལ་མ་བྱུང་ལ།
བྱུག་རྒྱ་ལག་པས་འཛིན་པའི་དོན་ཡང་རི་ལྟ་བུ་ལ་བྱ་བ་འཁོན་ཏུ་དགའོ།

གསུམ་པ་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་གནས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་འབྱུང་བའི་
དུས་བསྟན་པ་ནི། ཀར་པ་དང་པོ་གསུམ་ཀྱི་དོན་ལ། བརྒྱ་ཅན་རྗེས་འབྱང་དང་བཅས་པ་དག་ན་
རེ། ལྷ་སྟེགས་གདུལ་བའི་དོན་དུ་དེ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་
བསྟན་པ་ནི་འོད་ཟེར་བྱང་སྤྱོད་བདུན་དང་། རི་གཟའ་སྟེ་གཟའ་བདུན་དང་། ལྷུང་པ་བདུན་རྣམས་
འདིར་ནི་སྤྱིར་སྟོབས་ལྡན་པ་སྟེ་དགེ་བའི་བསམ་པ་འབའ་ཞིག་གི་རང་བཞིན་ཅན་ལྟའི་རིགས་
ཀྱི་སྟེ་གནས་ཏེ། བྱེད་འཇུག་གི་འཇུག་པ་དང་མིང་མཆུངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་བསྟན་
པ་ཉ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ནི་དགེ་མི་དགེ་འདྲེས་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་རྒྱལ་གྱིས་སྟེད་པ་
འབྱུང་པོ་ལྟ་མ་ཡིན་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྟེ་གནས་ཞེས་ཟེར་རོ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་
མི་དགེ་བ་དང་འདྲེས་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཆེས་ངོ་མཆར་ཏེ་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་སྤྲ་བའོ། །དེ་བཞིན་

ཅེས་པའི་དོན་ཡང་མ་སྒྲུབ་སོ།།

ཁ་ཅིག་འོད་ཟེར་ནི་དུག་དང་། དེ་ནས་བདུན་དང་། རི་སྟེ་བདུན་དང་། གཟའ་སྟེ་བདུན་དང་། ཐུབ་པ་སྟེ་བདུན་ནོ། །དེ་རྣམས་བསྐྱེམས་པས་འཁོར་ལོ་ཅན་སོ་གཉིས་ལ་བྱེད་ཅན་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་བཞི་པོ་འདི་རྣམས་དེ་བཞིན་སྟོང་སྟོང་སྟེ་གནས་ཏེ། དུམ་བུ་ཅན་ཉིད་མིང་ཅན་རྣམས་དང་། རུས་སྤལ་ལ་སོགས་སྟེ་ཚན་བརྒྱད་ནི་ལྷ་མིན་སྤྱོད་རིགས་ལ་འདིགས་པ་སྟེར་བ་རུལ་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་འབྱུང་པའི་སྟེ་གནས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་། འོད་ཟེར་ཅེས་པ་དུག་ལ་ཟེར་བར་སྒྲུབ་མི་ཁུས་ཤིང་། སོ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འཁོར་ལོ་ཅན་ཞེས་པའི་མིང་འདོགས་གྲང་མི་ལེགས་ལ། དེ་བཞིན་གྱི་དོན་ཡང་ཞོར་བཤོ། །ཁ་ཅིག་འོད་ཟེར་ནི་བཅུ་གཉིས་གྱི་མིང་སྟེ། གསང་འདུས་གྱི་བཤད་རྒྱུད་རྟོ་རྟེ་ཐེང་བ་ལས། དེ་ནི་འོད་ཟེར་བཅུ་གཉིས་ཏེ། འོད་འཕེལ་འོད་ཟེར་གཟི་བརྟེན་མ། །གསལ་བ་འབར་བ་འོད་འབར་མ། །མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །ཕྱི་རོལ་གཟུགས་སོགས་འདྲིན་པའོ། །སྤྱན་སེལ་འོད་མ་སྤྲང་བ་མོ། །གསལ་མཛེས་གནས་འོད་ཉི་མ་གསལ། །ཕྱི་རོལ་གཟུགས་སོགས་རྣམ་པའོ། །དེས་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་འདུས་པའི་སྟོར་གྱི་བརྟེན་ལ་མ་བྱང་བ་གསལ་བར་སྟོན་པ་སྟེ། འདུས་པ་ཅ་བཤད་དེ་དག་གི་ཕྱགས་ལ་འོད་ཟེར་ཅེས་པ་རྒྱུད་གི་མིང་ཡིན་ལ། སྟོང་ཁ་ནས་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྟོར་འོངས་ཏེ་གཟུང་འདྲིན་གྱི་རྣམ་ཏྲོག་སྟེར་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུད་གི་འོད་ཟེར་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་གང་ཞེ་ན། འོད་འཕེལ་འོད་ཟེར་གཟི་བརྟེན་མ། །ཞེས་སོགས་སུ་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རུ་བ་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་སྤྱི་རི་ཅི་དང་། ཨི་གི་ར་ལ་སོགས་པ་བདུན་དང་། གཟའ་བདུན་གྱི་སྤལ་པ་བདུན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤུབ་པ་སྟེ་བྱང་སྟོང་བཅུ་བཞི་ནི་ལྷ་མིན་སྟེ་གནས་དང་། ཉི་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་བརྒྱད་འབྱུང་སྟེ་སྟེ་ཏེ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་པོ་དེ་རིམ་པས་བྱུང་བའི་གདན་གྱི་མཐའ་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་སུ་ལྷ་མིན་དག་པོ་ཕྱག་ན་འཁོར་ལོ་ཅན་འབྱུང་ཞེས་འཆད་དེ། སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་གདན་གྱི་མཐའ་ནི་ཅེས་པ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་ཞེས་པར་འདོན་ནོ།།

1 ཞོལ། སྟོག ༤༥ བ ༡། གཙང་། སྟོག ༣༠ བ ༡ ཞེས་གསུངས་

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༩༡ སྟོག ༩༣༡ ཐེང་། ༡༩

དེ་ལྟར་འཆད་ཚུལ་མང་དུ་སྒྲུབ་ཡང་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དམ་པའི་ཚས་ཀྱི་འོད་ཟེར་སྒྲོ་བ་པོ་རྒྱ་བཟང་ལ་སོགས་པ་བདུན་དང་། དེ་ནས་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ལྷན་རི་སྟེ་བདུན་དང་། གཟའ་སྟེ་བདུན་དང་། ཐུབ་པ་སྟེ་བདུན་རྣམས་དང་། བདུན་ཚན་གསུམ་པའི་རྗེས་འདིར་ནི་དེ་བཞིན་དུ་ཡང་བདུན་ཚན་གཅིག་སྟེ། རིགས་ལྷན་ཉིད་གཅིག་དང་དེའི་རྗེས་ཀྱི་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་ཡང་བཅད་བཞི་དང་། ཚངས་པ་དང་ལྷ་དབང་དང་འོད་སྒྲུབ་སྟེ་བདུན་པོ་དེའོ། །དེ་ལྟར་སོ་ལྷ་པོ་དེ་ནི་སྟོང་སྟོང་སྟེ་ཡོན་ཏན་ལྷན་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྤྱི་སྒྲེ་གནས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་རིམ་པས་བྱུང་བ། སྒྲུབ་ཐུག་རྒྱའི་ལག་ཅེས་བཤད་པའི་དུམ་བུ་ཅན་བརྒྱ་པོ་ཉ་དང་རུས་སྒྲལ་དང་པག་པ་དང་མིའི་སེང་གོ་དང་བཅས་མིའུ་བྱང་དང་ཡ་མད་ཨ་མྱའི་བྱ་ར་མ་དག་སྟེ་འཛིན་དང་ར་མ་དང་ནག་པོའི་མིང་ཅན་རྣམས་ཏེ། ད་ལྟར་བརྒྱད་ནི་ལྷ་མིན་སྒྲ་སྟོའི་རིགས་ལ་འཛིགས་པ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་འབྱུང་པོ་མེད་སྟེ་གནས་སོ། །དེ་དག་གི་ནང་ནས་རྒྱ་བཟང་ལ་སོགས་པ་བདུན་དང་། རིགས་ལྷན་ཉིད་སྟེ་སྤྱི་སྒྲེ་ཅུ་ཙམ་གཉིས་ཀྱི་གདན་གྱི་མཐའ་མ་སོ་གཉིས་བར་ནི་ལྷ་མིན་སྒྲ་སྟོའི་དག་པོ་ཆེ་པོ་བརྒྱ་པ་ཐུག་ན་འཁོར་ལོ་ཅན་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོ། །རིགས་ལྷན་ཉིད་དྲག་ཏུ་བྱེད་པ་སོགས་བཀག་ཟེན་རོ། །

བཞི་པ་གཞོན་བྱ་སྒྲ་སྟོའི་སྟོན་པ་འབྱུང་ཚུལ་དང་སྒྲ་སྟོའི་ཀྱན་སྦྱོར་བཤད་པ་ནི། འོ་ན་སྒྲ་སྟོའི་སྟོན་པ་རི་ལྷ་བྱ་དག་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་སྒྲ་སྟོ་དེ་དག་གི་གནས་དང་ཀྱན་སྦྱོར་ནི་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། ལྷ་ཉ་ཅེས་པ་བྱེད་དམ་གཤེད་པོ་དང་། ཨ་ལོ་རྣ་ཅེས་པ་རྒྱབས་མིན་ནམ་ནད་མེད་ཅེས་པ་དང་། པག་ལྷན་ཉི་གསུམ་པོ་ལྷ་མིན་གྱི་རིགས། ལྷག་མ་ལྷ་ལག་འགྲོའི་རིགས་ཞེས་གཞན་དག་སོ་སོར་འབྱེད་པ་མི་ལེགས་ཏེ། རྒྱུད་འདི་དང་འབྲེལ་བར་སྒྲ་སྟོའི་རིགས་མཐའ་དག་ལ་ལྷ་མིན་གྱི་རིགས་ཞེས་ཡང་ཡང་འབྱུང་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྷ་མིན་ལག་འགྲོའི་རིགས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྟུ་བར་བྱ་སྟེ། གསུམ་པོ་དེར་མ་ཟད་ལྷ་མིན་ལག་འགྲོའི་རིགས་ལ་ཐུན་པའི་སྒྲེ་གནས་ཅན་རིགས་གསུམ་པོ་དེ་ལས་གཞན་པ་ཡང་ལྷ་འབྱུང་སྟེ་ཞེས་པའི་ཡང་སྒྲས་གསུམ་པོ་ཡང་ལྷ་མིན་ལག་འགྲོའི་རིགས་དང་ཐུན་པའི་སྒྲེ་གནས་ཅན་དུ་བསྟན་རོ། །

1 ཞོལ། ཤོག ༤༩༩ ན ༡། གཙང་། ཤོག ༣༤༠ བ ༡ དེ་ལྟར་

དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། གྱི་བ་དང་དབང་སོ་དང་གོས་དཀར་ཅན་དང་སྤྱང་ཅིའི་སྒོ་
 གོས་དང་འཛོམས་བྱེད་ནི་བརྒྱུད་པ་སྟེ། བརྒྱུད་སོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐུན་པའི་སྒྲི་གནས་ཅན་
 ལོ། །འཛོམས་བྱེད་ལ་རྩ་འགྲུར་དུ་འཁྱུག་བྱེད་ཅེས་འབྱུང་ལ། ཐུན་པ་ཅན་ནོ་ཅེས་པ་འདི་ལ།
 བསྐྱ་ཅན་དང་ག་རོད་ལོ་རྩུས། བརྒྱུད་པ་དེ་ནི་ལོང་བ་ཡིན་ཞེས་འདོན་ནོ། །གསལ་བར་ཉེ་ངེས་
 བར་མ་ཁ་སྟེ་སོག་པོའི་ཡུལ་གྱི་སྤྲ་ག་ད་སོགས་གོང་ཁྱེར་དུ་ནི་སྤྲ་སྟོའི་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱི་བདུན་
 པ་སྤྱང་ཅིའི་སྒོ་གོས་ཡང་དག་སྟེས་པ་སྟེ། དེས་སྤྲ་སྟོའི་ཆོས་རྣམས་ཁྱེད་འཇུག་པ་དར་བར་བྱེད་
 རོ། །བསྐྱ་ཅན་དུ་བདུན་པ་གོས་དཀར་ཅན་ལ་འཆད་པ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱིས་གོང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུག་
 པར་བགངས་པ་ཡིད་ལ་མ་བཞག་ཅིང་། ཇི་མེད་འོད་དང་མི་མཐུན་པར་སྤྲ་བའོ། །སྤྲ་ག་ད་ཅེས་པ་
 བསྐྱ་ཅན་ལ་སོགས་པར་དག་སྟེན་ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན། སྤྲ་ག་ད་ཀྱི་སྟེ། རྒྱ་གར་ལུབ་སྟོགས་ན་
 ཡོད་པའི་རྟེ་རྟེའམ། རྟེ་ལེ་ཞེས་པ་སོགས་པོའི་ཡུལ་ལོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་རོ། །དེ་དག་གི་ཡུལ་གང་
 དུ་འཇིག་རྟེན་ན་ལྟ་མིན་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ་འཁོར་བདུད་ཀྱི་རིས་སྟོབས་དང་ལྟན་པ་ཡོད་པ་དེར་སྤྲ་
 སྟོ་དེ་དག་གནས་ཤིང་། སེམས་ཅན་ལ་བཅེ་བ་མེད་པ་སྤྲ་སྟོའི་གཞུགས་སམ་ཆ་ལུགས་ཅན་ལོ། །

གཞུགས་ཞེས་པ་བསྐྱ་ཅན་དུ་རྣམ་པ་དང་། ཁ་ཅིག་རང་བཞིན་ལ་འཆད་དོ། །ཡུལ་དེར་
 གནས་པའི་མི་རྣམས་ནི་རྩ་མོ་དང་རྟ་དང་བ་ལང་རང་གིས་བསད་ནས་ཁྲག་དང་བཅས་པའི་ཤ་ནི་
 རུང་ཟད་བཅོས་པ་པལ་ཆེར་མ་ཆོས་པ་འབའ་ཞིག་དང་། བ་སྤྱང་གི་ཤ་དང་། དཔུལ་རྩ་ཅེས་པ་
 ལ་རྩ་འགྲུར་དུ་མངལ་གྱི་རྩ་ཅེས་དང་། ག་རོད་ལོ་རྩུས་ཏུ་བཅས་རྩ་ཞེས་འདོན་པ་ལྟར་ན་སྤྲ་རྩ་
 མངོན་ཉེ་དེ་དང་། རྩ་དང་མར་དང་ཆ་བ་གསུམ་རྣམས་མཉམ་པར་འབྲས་དང་ལོ་མ་དང་བསྟེས་
 པ་ནི་གཅིག་ཏུ་མེ་ལ་གཙོས་པ་དང་། རྣགས་ཀྱི་འབྲས་བྱུ་ཤིང་ཐོག་དག་དང་བཅས་པ་ནི་སྤྲ་སྟོའི་
 ཡུལ་གང་དུ་གནས་པའི་མི་རྣམས་དག་གི་ཟས་ཡིན་ལ། བདུང་བ་བྱ་རྣམས་དག་གི་སྟོང་བཅོར་བ་
 ལས་བཅོས་པའི་ཁུ་བར་འགྲུར་རོ། །མིའི་བདག་པོ་ཞེས་སྤྲ་བཟང་ལ་པོས་ནས། དེ་ནི་སྤྲ་མིན་གྱི་
 རིགས་སྤྲ་སྟོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སོ། །

ལྟ་བུ་ཅ་རྒྱུད་སྟོན་པ་པོས་སྤྲ་བཟང་ལ་ངེས་པ་སྟེན་པ་དང་རིགས་ལྟན་ལུང་བསྟན་རྩ་ལ་
 ལོ། །ཐེག་ལེ་ནི་ཐབས་ཡབ་དང་། ལུས་མ་ནི་ཤེས་རབ་ཡུམ་སྟེ། དེ་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་

མཉམ་པར་སྤྲུང་བ་ཞེས་པས་སྟོན་པ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་མདོར་བསྡུན་ནས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་གསུང་སྤྱི་ཁྱད་པར་སོ་སོར་བྱེ་ནས་འཆད་པ་ལ། ཐུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྦྱིབ་པའི་རབ་རིབ་མ་ལུས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་མིག་སྒྲུན་དག་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱལ་གདུག་པ་ཟ་བར་བྱེད་པའི་མཁའ་ལྗིང་དང་། རིགས་བཞིའི་སྦྱིབ་པའི་རྩི་མ་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་ལྷ་ཡི་ཚུ་བོ་དང་། འཇིག་རྟེན་ན་བྲང་སྤོང་གི་མཆོག་ཏུ་གྲགས་པའི་མི་སྦྱིན་དང་ནི་འབྲ་བར་མཆོག་ཏུ་ཞི་བ་དང་། དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པའི་དོན་མ་ལུས་པ་འཛོལ་བ་དང་། བདུད་ཀྱིས་གཞིག་པར་མི་རྒྱས་པའི་རྫོང་དང་། མ་རིག་པའི་སྤྱན་ཁོད་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲང་བ་བྱེད་པའི་སློག་དང་ཅེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་ལས་བསྡུན་ནས། བྱེད་ལས་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་རིག་པ་བཟང་པོ་ནང་རིག་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་འགྱུར་མེད་མཆོག་སྟེ་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཡིན་ལ་ཅེས་པས་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་བྱེད་ལས་དང་བཅས་པ་སྦྱིར་བཤད་ནས། དེའི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་རྒྱུ་ལས་པའི་ཆ་བཅུ་དུག་པར་གྱུར་པ་དང་། ཅེས་པས་སྟོན་པ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ཁྱད་པར་དུ་ངོས་བཟུང་བའོ། ། ཀྱུན་སྟོང་གི་རྟོག་པའི་གཡོ་བ་དང་འབད་ཚུལ་མེད་པར་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་སྐད་དང་མཐུན་པར་སྟོན་པའི་གསུང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་སྟོན་པའི་སྐད་དང་ཅེས་པ་སྟོན་པ་དེའི་གསུང་གི་ཁྱད་པར་དང་། རུལ་ལྷ་རབ་བསགས་པའི་ལུས་མེད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཏེ་ཅེས་པས་སྤྱི་ཁྱད་པར་བསྡུན་ནོ། ། གཞན་དག་ནི་མིག་སྒྲུན་ཀྱི་མཆོག་དང་། བྱའི་མཆོག་མཁའ་ལྗིང་དང་། ཚུའི་མཆོག་ལྷའི་ཚུ་བོ་དང་ཅེས་སོགས་དང་། འགྱུར་མེད་མཆོག་གི་ཆ་བདེ་བ་དང་ཅེས་དང་། ཚུ་ཆེ་ལྟ་བུར་སྤྱལ་པའི་སྤྱུ་ལུས་མེད་ཅེས་དང་། ཁ་ཅིག ། ལུས་མེད་ལུས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་མཆོག་། ཅེས་སོགས་སུ་འཆད་དོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་བ་ཡི་ནི་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱུ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ། འཇིག་རྟེན་དུ་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྒྱ་བའི་འཁྲུ་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་ས་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་སྤྲང་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༡༩ ཟླ་དང་། ༡༩

དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཀླང་པ་སྤྱི་མ་འདི་འཆད་པ་ན་གཞན་དག་གིས། ཟུ་སྟེགས་ཀྱི་རིགས་
 ཅན་གདུལ་བའི་དོན་དུ་སྟོན་པས་ཟུ་སྟེགས་ཀྱི་ཆོས་རིག་བྱེད་བསྟན་པར་སྦྲ་དགོས་པ་བྱུང་ཞིང་།
 གདུལ་བྱ་འདིག་རྟེན་ཀྱི་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་རྟོག་གེ་དང་སྟན་དངགས་སྟེན་སྦྱོར་ལ་སོགས་པའི་
 བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་བསྟན་ཞེས་རྟོག་གེ་དང་ནང་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆ་གང་ལྟར་བཟུང་
 བས་རིགས་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་སྤྱང་བའི་གཏམ་དེ་ཉིད་འདིར་ཡང་འོངས་སོ། །སྟོན་པས་ཟུ་སྟེགས་
 ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པར་འཆད་དགོས་པ་ནི་གཞུང་གི་ཆོག་འདོན་མ་ཤེས་པ་སྟེ། དེས་ན་འདི་ལྟར།
 བྱུང་བར་གྱུར་པ་འདས་པ་དང་བྱུང་བ་ད་ལྟར་བ་དང་འབྱུང་འགྱུར་མ་འོངས་པ་སྟེ། མདོར་ན་དགེ་
 བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་འདི་དང་འདིས་འདས་པའི་དུས་ན་འདིར་གྱུར་རོ། །ད་ལྟར་ནི་འདིར་
 གྱུར་རྟོ། །མ་འོངས་པ་ན་འདིར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོགས་སྟོན་དང་བྱི་མའི་མཐའ་མ་ལུས་པ་གདུལ་
 བྱ་རྣམས་ལ་རིག་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་པ་དེ་དག་མཛོན་མཛོའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་
 གདུལ་བྱ་དེ་དག་ལ་སྟོན་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོག་གེ་སྟེ་གཏན་ཆོགས་
 ཡང་དག་གིས་རིག་པར་བྱེད་པ་དང་ལ་སོགས་པ་པར་བྱིན་ཐེག་པ་ནས་དོ་རྩེ་ཐེག་པ་མཐར་ཐུག་
 པའི་བར་གྱི། འཆོས་སྦྱོར་གྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཏེ་གསུང་རབ་མཐའ་
 དག་རང་རང་གི་སྒྲུལ་བ་དང་འཆོམ་པར་རབ་ཏུ་སྦྲ་ཞིང་སྟོན་པར་བྱེད་དོ་ཅེས་མཁས་པ་དག་གི་རྣ་
 བ་ལ་འོས་པའི་གཏམ་གྱིས་བསྟན་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་དེས་སྒྲིབ་བ་བཟང་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་དཔལ་ལྷན་
 འབྲས་སྤངས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོར་ཅ་རྒྱུད་བསྟན་ནས་ངེས་པ་བྱིན་པ་ནི། དཔལ་ལྷན་རྒྱལ་པོ་
 ཞེས་བོས་ནས་ཉི་མ་འགའ་ཞིག་དག་གིས་ཏེ་ལོ་གཅིག་བར་དུ་ཅ་རྒྱུད་སྟོན་པ་དང་གཞལ་ཡས་
 ཁང་བཞེངས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་དག་ནི་རྩོགས་པར་བྱས་ནས། དེའི་མཇུག་ཏུ་འཇུག་ལ་ཞེས་
 རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་ཡུལ་གྱི་དབུས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ཀ་ལུ་པ་ཞེས་བྱ་བ། དེའི་ཕྱོགས་བཞི་ཀ་དག་ནི་རི་
 ཡིས་བསྐོར་ཞིང་། ཕོ་བྲང་དེ་ནས་རིའི་ཅ་བ་བར་གྱི་ཕྱོགས་བཞི་དག་ནི་རི་རེར་ཡང་མདའ་ཡིས་
 བསྐྱར་བ་བརྒྱའི་དཔག་ཆད་དེ་ལྷ་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱའི་ཆད་དང་ལྷན་པ་དེ་ཉིད་དུ་ནི་སྒྲིབ་བཟང་རང་གི་
 སྒྲུལ་པོ་ས་སྟོང་གི་སྒྲུལ་པ་ལྟའི་དབང་པོ་ཉིད་རབ་མཆོག་མའི་བདག་པོར་བཞག་པར་བྱས་ནས།

སྤྱལ་པའི་སྤྱུ་རྩ་བཟང་ཁྱོད་ནི་དང་པོ་སྤྱལ་བ་གང་ནས་འོངས་པའི་རང་གི་གནས་སུ་འགྲོ་བར་གྱིས་
ཤིག །རང་གི་གནས་ཞེས་པ་ཁ་ཅིག་འོངས་སྤྱི་གནས་དང་། ཁ་ཅིག་ལྷང་ལོ་ཅན་ལ་འཆད་དོ།

དེ་ལྟར་ངེས་པ་བྱིན་ནས་སྤྱལ་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་རིགས་ལྡན་འབྱུང་ཚུལ་ལྟར་བསྟན་པ་ནི།
དཔལ་ལྡན་ཤྲུའི་རིགས་རྒྱལ་པོ་ཉི་མའི་འོད་ཀྱི་བརྒྱན་ལ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་མའི་བདག་པོ་རྩ་
བཟང་ནས་སྤྱི་དབང་ལྡན་གྱི་བར་བདུན་ཏེ། བརྒྱད་པ་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པ་ཡང་ཤྲུའི་རིགས་
སོ། །གྲགས་པ་འདི་ནི་དཔལ་ལྡན་འཇམ་པའི་རྩོལ་ལི་སྤྱལ་པའི་སྤྱུ་ལྱའི་མཆོག་གིས་བདུད་པ་དེ་
ཉིད་རིགས་བཞི་པོ་རྩོལ་ལི་རིགས་སུ་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་ལྡན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་
རྩོལ་ལི་དབང་བསྐྱར་བྱིན་ནས། མཐའ་དག་སྤུབ་པའི་རིགས་ཆངས་པའི་བྲང་སྤོང་གྲེ་བ་སྤྲལ་བྱེད་
དང་བཞི་ལ་སོགས་པ་རིགས་བཞི་པོ་རྣམས་དག་ནི་རྩོལ་ལི་རིགས་གཅིག་དག་ཏུ་བྱེད་པར་འགྱུར་
རོ། །རིགས་ལྡན་དེ་ནི་ཡང་དག་རྩོལ་གྲེ་ཐེག་པར་མཛོན་པར་འཛེགས་ཤིང་ས་བཅུ་ཐོབ་པ་སྤྱུ་མིན་སྤྱུ་
སྤྱི་རིགས་ལ་འཛེགས་པ་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པ་སྤྲལ་ན་མདུང་ཐུང་ཅན་དེས།
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐར་པ་མཆོག་གི་དངོས་བྱུབ་ཀྱི་སྤྲད་དུ་ས་ལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྡུས་པའི་
རྒྱན་བསྡུས་ནས་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ།

རིགས་ལྡན་གྲགས་པ་ནས་མགོ་བཅའས་ཏེ་རིགས་ལྡན་དེ་ཡི་དབྱས་སུ་གདན་ནི་ཉི་ཤུ་
ཙ་ལྷ་རིམ་པར་འོངས་སུ་བགྱངས་པ་དག་གི་དུས་ཀྱི་མཐར་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྷ་པ་ནི་རིགས་ལྡན་རིགས་
ལ་སྤྱི་དབང་པོ་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་སྤྱུ་ལི་མཆོག་དག་གིས་བདུད་པ་འཇམ་
དཔལ་གྱི་སྤྱལ་པ་བྲག་པོའི་རིགས་ལྡན་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །མཆོན་སྤྱུ་ལི་དབང་པོ་ཞེས་བྲ་བ་
ཐེར་བཞི་ཞོར་བ་སྟེ། དེའི་སྤྱུ་ལི་མཆོན་ཡིན་གྱི་དེ་ལ་མཆོན་དེ་ལྟར་སྤྱོས་པ་གཞན་གང་དུ་ཡང་
མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་དེ་ནི་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཞི་བའི་གཞུགས་ཀྱིས་ཆོས་
སྟོན་ཏེ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེར་ཞེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་དམ་པ་མིན་པ་སྤྱུ་སྤྱི་རིགས་ལ་འཛོམས་པར་
བྱེད་པའི་མཐར་བྱེད་ཉིད་དོ། །ཚུལ་རི་ལྟ་བུས་འཛོམས་ན། རྩོལ་ལི་ཆེན་པོས་པའི་རིགས་ལྡན་འཁོར་
ལོ་ཅན་ནི་སྤྲལ་ན་མདུང་ཐུང་བསྐྱམས་ཏེ་མཐའ་དག་དག་པོ་སྤྱུ་སྤྱི་དག་ལ་བསྡུན་པར་བྱེད་ཅིང་།
སྤྱི་ནི་ཉི་མའི་གཟེ་བཞིན་ཅན་ནོ།

གཉིས་པ་སྐྱོའི་ཆོས་བཅོམ་ནས་སངས་རྒྱུ་གི་ཆོས་རབ་ཏུ་འཛོག་པའི་རོ་བོ་ཉིད་
 གིས་གནས་པ་ལ་ལ། སྐྱོའི་འཇུག་པའི་དུས་དང་འཛོམས་པའི་དུས་བསྟན་པ། འཁོར་ལོ་བསྐྱར་
 བ་དབྱང་དང་བཅས་ཏེ་གཡུལ་གྱི་སྤྲད་དུ་གནས་གང་ནས་འབྱུང་བ་མདོར་བསྟན་པ། དབྱང་
 ཆོག་མ་རྩི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་རྒྱལ་བར་བཞད་པ། གཡུལ་འབྱེད་པས་འཛོམས་ཚུལ་རྒྱུ་པར་བཞད་
 པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་གནས་སུ་འབྱོན་པར་བསྟན་པས་མཇུག་བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། སའི་
 དུས་བྱ་འདིར་སྐྱོའི་དུས་རིམ་ནས་འཇུག་ཅེ་ན། རིགས་ལྡན་གྲགས་པའི་རིགས་ཀྱི་དབྱས་སུ་
 ལག་པས་བསྐྱར་བའི་དུས་ཏེ་གཉིས་ཀྱིས་བཞི་བསྐྱར་བ་ནི་བརྒྱད་ཡིན་ལ། གངས་དེ་སྟེད་ཀྱི་བྱ་
 བད་དཀར་ཅན་དང་ཆོ་མོ་བཟང་པོ་ནས་ཤིན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་སྤྲུག་པའི་བར་བརྒྱད་པོ་དག་ནི་འདས་
 བར་གྱུར་པ་རིགས་ལྡན་གྲགས་པ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་ལོན་པ་དེའི་དུས་སུ་རེས་པར་མ་ཁའི་
 ཡུལ་དུ་སྐྱོའི་ཆོས་ནི་བར་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་རིམ་མཉམ་སྐྱོའི་དབང་པོ་གཏུག་པ་
 ཅན་རེས་པར་གྱུར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་མ་དང་དུས་མཉམ་པར་སྐྱོའི་དབང་པོའི་གངས་རིམ་མཉམ་པ་དེ་
 སྟེད་དང་དུས་མཉམ་པའི་རིགས་ལྡན་རྣམས་འདས་པའི་ཐ་མར་སྐྱ་ཡི་མཆོག་གིས་བཏུད་པ་བྲག་
 པོའི་རིགས་ལྡན་ཡང་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཡི་དུས་སུ་གཉིས་པོ་དག་གྲང་འཛམ་གླིང་ཆུང་དུའི་ས་ཡི་སྟེང་
 གི་གནས་སུ་འཇུག་པ་བྲག་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་མཁའི་ཡུལ་དུ་འབྱུང་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཆོ་འཇུག་པ་བྲག་པོ་རིམ་མཉམ་འབྱུང་ཞེ་ན། གཡུལ་དུ་སྐྱོའི་དག་ལ་ཞེས་
 སོགས་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ་བསྐྱུགས་པས་ཤེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་གི་དབྱང་ནི་ཡན་ལག་བཞི་
 པོ་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་དང་གངས་ཆད་རིམ་མཉམ་ཞེ་ན། བྲག་པོ་དབང་སྤྲུག་དང་བྱང་པོ་ཅེས་པ་
 ལ། ག་རོད་ལོ་རྩལ་སྟོན་བྲག་ཅེས་དང་། གྱི་ཅོས་ཆངས་པ་ཞེས་བསྐྱར་རོ། །ཆོག་མ་གྱི་དབང་པོ་
 ཆོག་མ་བདག་དང་འཕྲོག་བྱེད་ཅེས་པ་འཆི་མེད་མཛོད་དུ་དབང་སྤྲུག་དང་བརྒྱ་བྱིན་གཉིས་ཀའི་
 མིང་གི་རྣམ་གངས་ལ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་བྲག་པོ་དངོས་སུ་སྟོས་པས་འཕྲོག་བྱེད་བརྒྱ་བྱིན་ལ་
 བཞད་ལ་བཞད་པའམ། ཡང་ན་འཕྲོག་བྱེད་ཅེས་པ་སངས་ཤེས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གངས་ཀྱང་ཡིན་ཞིང་།
 རྒྱུ་འཇུག་སངས་ཤེས་པའི་གཟུགས་སུ་བསྐྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་འཇུག་ལ་ཡང་འཕྲོག་བྱེད་ཅེས་
 ཟེར་བས་དེ་ལ་བྱ་ཞིང་། འོག་མ་དག་ཏུ་ཡང་འཕྲོག་བྱེད་ཅེས་པ་དབང་སྤྲུག་རྒྱུ་འཇུག་བརྒྱ་བྱིན་

སོགས་ལ་སྐབས་སྟོབས་དང་མཐུན་པར་དེ་ལྟར་རིགས་པར་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེ་དག་གྲང་རིགས་
ལྡན་ལ་ནི་དབྱང་གི་ཕྱོགས་དག་སྟེན་པའི་སྦྱང་དུ་འོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་དབྱེ་བ་ནི་བྱེ་བ་ཐམས་
དགུ་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྲང་ཁ་དོག་སྣ་ཆོགས་པའོ། །ཆང་གིས་དྲེགས་པའི་ཞེས་སོགས་ནི།
སྤང་པོ་ཆེ་འབྲུམ་ཐམས་པའི་དང་། ཤིང་རྩ་འབྲུམ་ཐམས་སྟེ།

ཨ་ཁྲོ་ཉི་ཉི་ལྷག་དང་ཅེས་པ་ལ། སྤང་པོ་བ་གཅིག་། ཤིང་རྩ་བ་གཅིག་། རྩ་བ་གསུམ། ཀྱང་
ཐང་བ་ལྔ་ལ་བརྟེ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་གསུམ་ལ་སོ་རྣ་སྟེ། དེ་གསུམ་ལ་གྲུ་ལ་མ། དེ་གསུམ་ལ་ག་
ཁ། དེ་གསུམ་ལ་སྤ་ཉི་ནི། དེ་གསུམ་ལ་བྲི་ཉ་རྒྱ། དེ་གསུམ་ལ་ཙ་ལྷ། དེ་གསུམ་ལ་ཨ་རྩི་གྲི་ནི། དེ་
བཅུ་ཐམས་པ་ནི་ཨ་ཁྲོ་ཉི་ཉི་ཆེན་དོ་ཞེས་ཆོས་རྩེ་བྱ་གསུངས་ཏེ། འཆི་མེད་མཛོད་ཅ་འཕྲེལ་ལས་
འབྱུང་བ་དང་མཐུན་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཨ་ཁྲོ་ཉི་ཉི་གཅིག་ལ་སྤང་པོ་ཆེ་
ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་བརྟན་ཅུ་འབྱུང་ལ། དེ་ལྷག་གིས་བསྐྱར་བས་འབྲུམ་ཐམས་གཅིག་སུམ་
ཁྲི་ཆིག་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ཉི་ལྷ་འབྱུང་བས། འདིར་སྤང་པོ་ཆེའི་གྲངས་འབྲུམ་ཐམས་པའི་དང་བཞད་པ་
དང་མ་འབྲིག་གོ། །རྩ་བ་གསུམ་གསུམ་ལ་ཀྱང་ཐང་ལྔ་ལྔ་འབྱུང་བར་འཆི་མེད་མཛོད་ལས་བཞད་
པས། རྩ་བ་བྲེ་བ་གསུམ་ལ་ཀྱང་ཐང་བྲེ་བ་ལྔ་འབྱུང་། དེ་གཉིས་ཀ་གསུམ་གྲིས་བསྐྱར་བས་རྩ་བ་
བྲེ་བ་དགུ་དང་ཀྱང་ཐང་དུང་སྦྱར་གཅིག་། བྲེ་བ་ལྔ་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེ་ཞེས་ཟེར། དེ་གསུམ་ལ་སོ་རྣ་
སྟེ། དེ་གསུམ་ལ་གྲུ་ལ་མ། དེ་གསུམ་ལ་ག་ཁ། དེ་གསུམ་ལ་སྤ་ཉི་ནི། དེ་གསུམ་ལ་བྲི་ཉ་རྒྱ།
དེ་གསུམ་ལ་ཙ་ལྷ། དེ་གསུམ་ལ་ཨ་རྩི་གྲི་ཉི་སྟེ་བྲེ་བ་ལྷ། དུང་སྦྱར་མེད་ཐེར་འབྲུམ་བརྒྱད། ཐེར་
འབྲུམ་ཆེན་པོ་གཉིས། ཐམས་ཁྲིག་གསུམ་འབྱུང་སྟེ་དེ་བཅུ་ཨ་ཁྲོ་ཉི་ཉི་གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་ལྷག་གིས་
བསྐྱར་བ་ཀྱང་ཐང་པའི་གྲངས་ཡིན་ཏེ། སྤང་པོ་ཆེའི་གྲངས་གོང་དུ་སྟོས་ཟིན་པས་འདིས་སྟོན་པ་
མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གཞན་དག་འཆད་དོ། །

མི་ཡི་དབང་པོ་ཅོད་པན་བཅེངས་པའི་རིགས་ནི་རོ་དང་དགུ་བཅུ་ཅེས་པ་དགུ་བཅུ་ཅ་
ལྷག་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་དབྱང་གི་ཆོགས་གྲིས་བསྐྱར་བའི་རིགས་ལྡན་འཁོར་ལོ་ཅན་བྲུག་འབྲུག་དང་།
འཕྲེལ་བྱེད་དེ་དབང་སྦྱག་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་དག་དང་བཅས་པ་དམག་གི་སྟེ་འདི་
དག་གིས་སྤྲོ་ཉི་ཆོགས་བརྒྱག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ལྡན་དབྱང་ཚོགས་དང་བཅས་པ་དང་སྐྱ་སྐྱའི་དབང་པོ་དབྱང་
 ཚོགས་དང་བཅས་པ་གཡུལ་འགྲེད་པ་ན། གང་ལ་གཏད་པའི་སར་མི་འཆོལ་བར་འཕྲོག་པས་
 མཆོག་ཏུ་གཏད་ཆེ་བའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་མདས་སྐྱ་སྐྱའི་ཚོགས་ལ་བསྐྱུན་པར་བྱ་ཞིང་། སྤང་
 པའི་དབང་པོས་སྐྱ་སྐྱའི་སྤང་པོ་ལ་བསྐྱུན་ལ། རྩི་ཡི་རྩ་ཡིས་སྐྱ་སྐྱའི་རྩ་རྣམས་ལ་སྟེ་མཉམ་པ་དཔལ་
 པོ་མང་ཅུང་གངས་མཚུངས་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་གངས་མི་མཚུངས་པ་དག་འབྲུག་པའི་གཡུལ་ཏུ་
 ས་སྤྱོད་དགུ་བཅུ་ཅ་དྲུག་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱ་སྐྱའི་དབང་པོའི་འཁོར་གྱི་ས་སྤྱོད་ལ་བསྐྱུན་ནོ། །སྐྱ་སྐྱའི་
 དཔག་དཔོན་རྩི་བཞོན་པ་ལ་གནས་པ་སྐྱ་བ་ཆེན་པོའི་བྱ་ནི། རིགས་ལྡན་གྱི་འཁོར་ཏུ་སྐྱ་
 དའི་རྩོན་པོའི་མཆོན་གྱིས་བསྐྱུན་པར་འགྱུར་ཞིང་། དག་པོས་སྐྱ་སྐྱའི་དབང་པོ་པལ་པ་སྐྱ་སྐྱའི་
 མགོན་ཏུ་གྱུར་པ་མཐའ་དག་ལ་བསྐྱུན་ཞིང་། ལྷ་མིན་བདག་པོ་བྱས་པའི་སྐྱོ་ལ་རིགས་ལྡན་གྱིས་
 བསྐྱུན་ཞེས་ཁ་ཅིག་འཆད་མོད། སྐྱ་སྐྱའི་རྒྱལ་པོ་པལ་པ་རྣམས་རྒྱལ་པོ་དགུ་བཅུ་ཅ་དྲུག་གི་བསྐྱུན་
 བྱར་བཤད་ཟེན་ཅིང་། ལྷ་མིན་བདག་པོ་དང་བྱས་པའི་སྐྱོ་ནང་ལེར་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་དངོས་
 སྤྱུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ། །ཁ་ཅིག །དག་པོ་སྐྱ་སྐྱའི་དཔག་དཔོན་སྐྱ་སྐྱའི་དབང་མགོན་ཞེས་
 བྱ་བ་མཐའ་དག་ལྷ་མིན་བདག་པོར་གྱུར་པ་བྱས་པའི་སྐྱོ་ལ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་པོངས་པ་གསལ་བར་
 བྱེད་པའོ། །དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དག་པོ་ཞེས་པ་མཆོན་པ་སྟེ། ལྷ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་སྐྱ་སྐྱའི་
 དབང་པོའི་ཡང་མགོན་སྐྱབས་སྤྱུ་གྱུར་པའི་མཐའ་དག་ལྷ་མིན་བདག་པོ་སྟེ་ནག་པོའི་གཙོ་བོ་རྣམས་
 ལ་བསྐྱུན་ནོ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། སྐྱ་སྐྱའི་དབང་པོ་བྱས་པའི་སྐྱོ་ལ་དག་པོའི་རིགས་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱིས་
 བསྐྱུན་ནོ། །དེ་ཡང་རིགས་ལྡན་གྱི་གྲོགས་ལྷ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་འོང་བ་ལྟར། སྐྱ་སྐྱའི་གྲོགས་ལའང་
 ལྷ་མིན་གྱི་འབྱུང་པོ་དག་འོང་བ་དང་དེ་དག་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་འཛོམས་པའི་དོན་ཏོ། །

ལྷ་པ་ནི། དེ་ལྟར་རིགས་ལྡན་གྱི་དབྱང་ནི་ཐམས་ཅད་དག་གིས་གཡུལ་ཏུ་སྐྱ་སྐྱའི་དབྱང་
 གི་ཚོགས་མ་ལུས་པ་བཅོམ་ནས་བྱབ་འཇུག་དང་དག་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་གི་འཁོར་དང་བཅས་
 པའི་རིགས་ལྡན་དེ་ནི། གེ་ལ་ཤའི་རི་བོ་ལ་ལྷ་ཡིས་བཞོད་པའི་གྲོང་བྱེར་ཀ་ལྷ་པ་གང་ཏུ་འཁོར་ལོ་
 ཅན་གནས་པར་བྱེད་པའི་གཞི་དེ་ཉིད་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །བསྐྱེད་ཅན་ནས་ཏུས་འཁོར་གྱི་སྐྱ་

1 ཞོལ། ཞོག ༥༠༡ བ ༩། གཙང་། ཞོག ༣༧༧ ན ༣ ཆ་བའི་དཔལ་པོ་

སྒྲུབ་པའི་ཞེས་ཟེར་རོ། །གསུམ་པ་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་འདིག་ཏེན་དང་འདིག་ཏེན་ལས་
འདས་པའི་དངོས་བྱུང་གི་ལས་སྒྲིན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་
སྒྲིན་བཅད་པ་དེའི་དུས་སུ་འདིན་མས་གཞི་དག་ལ་མཐའ་དག་སྒྲུབ་པའི་རིགས་ནི་མི་དགེ་བ་སྤངས་
ནས་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་ལས་ལ་སྒྲིད་པའི་ཆོས་དང་འདོད་པ་དང་ནོར་དང་ཐར་པ་སྟེ་སྟེ་བཞིའི་
འབྲས་བུ་རྣམས་རྫོགས་ཤིང་། འབྲས་རྣམས་འཕྲོག་དགོན་པ་དག་ཏུ་ཡང་སྒྲུབ་པ་དང་ནི། སྒྲིན་ཤིང་
རྣམས་འབྲས་བུ་བརྟན་པའི་མྱིད་ཀྱིས་ཡལ་ག་དུད་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །སྒྲུབ་པའི་
ཆོགས་ནི་འཁོར་གྱི་སྒྲུབ་པ་དང་བཅས་ཀྱི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྒྲིན་བཅད་པ་དེ་ནས་མི་ཡི་ལོ་ནི་བརྒྱ་
བྱེད་ལྟ་བུ་ན་རིགས་ལྡན་འཁོར་ལོ་ཅན་ཡང་བྱུང་པའི་གནས་སུ་གཤེགས་པར་འགྱུར་ཏེ་སྤྱང་ན་
ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པའོ། །གཞན་དག་པལ་ཆེ་བ་མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་བྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་
ཞེས་ཟེར་མོད་ཀྱི། རིགས་ལྡན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཡིན་པས་སྒྲུབ་པའི་འཇམ་པའི་དོན་དུ་ཤུ་
ལར་མི་འབྱོན་པའི་སྒྲིན་རོལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས་མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་བྱུང་བའི་ཕྱིར་འཆད་
ཚུལ་དེ་ཉིད་ལེགས་པར་མི་སེམས་སོ། །གནས་གང་དུ་ན། ལྟ་ཡིས་སོགས་སོ། །

བཞི་པ་འཇམ་དཔལ་དང་འདིག་ཏེན་དབང་སྤྲུག་མདུན་དང་རྒྱབ་ཏུ་སྒྲིན་པ་པོའི་རོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་གནས་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་
ལྡན་འཁོར་ལོ་ཅན་འདས་པ་དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་རི་ལྟ་བུ་དག་ཆོས་སྒྲིན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ལྟ་དང་
མི་ཡི་སྒྲུ་མ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་སྤྱི་མི་འཇམ་དཔལ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་ཆངས་པ་དང་སྒྲིན་རས་
གཤེགས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་ལྟ་ཡི་དབང་པོ་གཉིས་ཏེ་བྱུང་གི་རྒྱལ་པོ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྒྲིན་པ་
པོར་འབྱུང་བ་དག་གོ། །དེ་གཉིས་གནས་གཅིག་ཏུ་དུས་མཉམ་དུ་ཆོས་སྒྲིན་པར་བྱེད་དམ་ཞེ་ན།
ཆངས་པ་ནི་སྤྱིར་འདི་ལ་དུས་བྱུག་ཏུ་བྱས་པའི་ནང་ནས་ཚུ་བོ་ཤི་ཏའི་རྒྱབ་ཏུ་སྟེ་བྱུང་སྟོགས་སུ་
གྱེ་ལ་ཤི་དུས་བྱུག་ཅིག་ལ་མི་ཡི་བདག་པོར་འགྱུར་ཏེ། ཚུ་བོ་ཤི་ཏའི་སྟོ་སྟོགས་མདུན་གྱི་ས་ཀྱན་
ལ་ནི་ལྟ་ཡི་དབང་པོ་ཆོས་སྒྲིན་པའི་སྤྱད་དུ་མི་ཡི་བདག་པོར་འགྱུར་རོ། །

འདི་དག་གི་ཆོས་སྒྲིན་ཚུལ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱིར་འདིར་འཁོར་ལོ་ཅན་རང་གིས་སྒྲུ་
སྟོ་བཅོམ་ནས། སྤྱིར་འདིའི་མདུན་མའི་དུས་བྱུག་སྤྱིར་གཅིག་ལ་ཆངས་པས་སྒྲུ་སྟོ་འཇམ་པ་

དང་། སྤྱིང་འདིའི་རྒྱལ་གྱི་དུས་བྱའི་སྤྱིང་ལ་ལྷ་དབང་གིས་སྐྱོ་འཛུམས་པ་དང་། སྤྱིང་གཞན་དང་གཞན་གྱི་དུས་བྱ་ལ་འོད་སྤང་ལ་སོགས་པ་གཞན་དང་གཞན་རིམ་གྱིས་བྱོན་ནས་སྐྱོ་འཛུམས་ཤིང་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་སུ་འཆད་དོ། །འཁོར་ལོ་ཅན་རང་ཉིད་གྱིས་སྐྱོ་སྐྱོ་བཅད་ཟེན་ནས་ཆངས་པ་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་འཛིག་པར་འཆད་པར་འགྱུར་མ་ཐག་པ་འདི་དང་། འཁོར་ལོ་ཅན་སྤྱིང་ན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི་དུས་བྱ་བཅུ་གཉིས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱོ་སྐྱོ་བཅད་ཟེན་ནས་འདའ་བ་ཡིན་པར་དུས་བྱ་དུས་བྱར་སྐྱོ་སྐྱོའི་ཆོས་ནི་བཙུག་ནས་འཁོར་ལོ་ཅན་ཡང་བདེ་བའི་གནས་སུ་འགྲོ། ཞེས་བཤད་པ་སོགས་དུ་མ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱུལ་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་གིས་བཙུག་པ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་བཙུག་པར་འདོད་པ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་སྟོན་བརྗོད་ཟེན་ལ། བརྒྱད་པ་རིམ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་ཅན་རང་གི་སྤྱུལ་པ་ཡིན་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀ་མེད་པས་འདོད་པས་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་བྱིར་མི་འཐད་དོ།

གཉིས་པ་ནི། འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་དུས་བཞེད་ཐོག་མའི་རྫོགས་ལྷན་འབྲུག་པའི་མཆོམས་སུ་སྤྱིང་འདིར་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་རྫོགས་ལྷན་འབྲུང་བའི་སྟོན་དུ་སྤྱིང་འདི་ན་དུས་བཞེ་སྤྱིང་མའི་ཚོད་ལྷན་གྱི་མཐར་ཐུང་ནས་སྐྱོ་སྐྱོའི་ཆོས་ཞུགས་པ་དེའི་རྒྱན་མཐའ་དག་སྤྱིང་པ་གསུམ་གྱི་སྐྱ་མ་རིགས་ལྷན་དག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་དག་གིས་བཅད་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་བཅད་ཟེན་ནས་ལོ་ནི་བརྒྱད་བརྒྱ་རྣམས་སུ་སྤྱིང་ཆངས་པ་ཀ་ལྷ་པའི་ཁྱིའི་སྟོན་པ་པོར་བཞག་པ་མཛད་ནས། འཁོར་ལོ་ཅན་རང་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གནས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཞིང་འདའོ། །ལོ་ནི་བརྒྱད་བརྒྱ་རྣམས་སུ་འཁོར་ལོ་ཅན་བཞུགས་ཏེ་དེ་ནས་ཆངས་པ་བཞག་པར་མཛད་ཅེས་ཟེར་བ་ནི། གོང་ཉིད་དུ་ལྷ་མིན་དག་པོ་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པ་བྱག་ན་འཁོར་ལོར་འགྱུར་ཞེས་པ་དང་། རང་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་གཞུང་དེ་འཆད་པ་ན་སོར་བཞག་པ་ཡིད་ལ་མ་བཞག་པའི་གཏམ་མོ། ཁ་ཅིག་ལོ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཆངས་པ་བཞག་པར་མཛད་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྟེ་འོག་དུ་དབྱེད་པར་བྱའོ།

སྤྱིང་ཡང་ཆངས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབྱུས་སུ་སྟེ་རྒྱུད་ལ། གྱི་མི་ཡི་བདག་པོ་ཞེས་བོས་ནས་སྤྱིང་སྤྱིང་མའི་སྤྱིང་རིམ་པར་འབྲུང་བ་རྣམས་དག་གི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གོང་དུ་བརྗོད་པའི་དུས་བྱ་

ཅན་འོད་སྤང་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། འདིར་ལྷ་དབང་མ་སྤོས་པ་ནི། ལུ་ལོ་ལྷེ་ཏའི་སྤྲོ་ལྷེ་གས་སུ་སྤྲོན་པ་པོ་ཡིན་པས་ཤིང་། ལུ་ལོ་ལྷེ་ལའི་རྒྱལ་རབས་ལ་བརྟེན་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་རྣམས་དབྱུས་ཆངས་པས་ཆོས་ཐོག་མ་བསྟན་པ་ནས་ལོ་བརྒྱད་བརྒྱ་འདས་པའི་རྗེས་སུ་སྤྲོ་མིན་སྤྲོ་མོའི་དབང་པོ་མི་བདག་དང་། ལྷེ་རོལ་པའི་ཐུབ་པ་སྤྲེ་བྱང་སྤོང་རྣམས་ནི་སྤྲོ་མོ་པལ་བ་གཞན་རྣམས་དང་བཅས་པ་འགྱུར་བར་འགྱུར་ཏེ། སྤྲོ་ཡང་སྤྲོ་མོ་འཇུག་པའི་དོན་ཏོ། །ཡང་ན་སྤྲོ་མིན་རྣམས་ཀྱི་འདར་དབང་པོར་གྱུར་པའི་མི་བདག་ཆོས་རྒྱལ་དང་། ཐུབ་པ་བྱང་སྤོང་སྤྲུལ་པའི་སྤྲོ་མ་ཡིན་པའི་པལ་བ་གཞན་དག་འགྱུར་བར་འགྱུར་ཞེས་འཆད་པ་ལྟར་རོ། །རྩོགས་ལྷན་མཆོམས་སུ་སྤྲོ་མོའི་ཆོས་རྣམས་མཐའ་དག་བཅད་ནས་བདེ་བའི་གནས་སུ་འཕྱོ་ཞེས་སྤྲོ་བརྗོད་པ་དེ་སྤྲིང་འདི་ཁོ་ནའི་སྤྲོ་མོ་བཅད་ནས་བདེ་བའི་གནས་སུ་འཕྱོ་བ་ཡིན་ནམ་སྤྲུལ་ན། དེ་མ་ཡིན་གྱི་དུས་བྱ་བ་ཅུ་གཉིས་མཐའ་དག་གི་བཅད་ནས་སོ་ཞེས་སྤྲོན་པ་ནི། སྤྲོ་མོ་རྣམས་ནི་སོགས་ཀྱང་བ་གཉིས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྐབས་གསུམ་པ་སྤྲོ་དང་མི་ཡི་སྤྲོ་མ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་སྤྲོ་མ་ནི་ཆངས་པ་དང་སྤྲོ་ཡི་དབང་པོ་གཉིས་ལུ་ལོ་ལྷེ་ཏའི་རྒྱལ་དང་མདུན་དུ་ཆོས་སྤྲོན་ཏེ། རྒྱལ་ཏུ་ཆངས་པ་དང་ལ་སོགས་པ་འོད་སྤང་ལ་སོགས་པའི་རིགས་རྣམས་རྣམ་པ་སྤྲོ་ཆོགས་པའི་སྤྲོ་ནས་གི་ལ་ཤེད་དུས་བྱ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ས་ཡི་སྤྲོང་དུ་ཆོས་སྤྲོན་པ་པོ་དབྱེ་བ་དུ་མར་འགྱུར་རོ། །

ལྷ་པ་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རིགས་ལྷན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་མི་རྣམས་མཆོག་གི་ཆེད་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་བཤད་པ་ནི། འདིར་དབྱེད་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། ཆངས་པ་སོགས་ལ་ཅེས་པ་འདི་དག་གི་དོན་ལ། གཞན་དག་ཆངས་པའི་དུས་ཀྱི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ལོ་སྤྲོང་བརྒྱད་བརྒྱ། དེའི་ཕྱེད་དགུ་བརྒྱ་ནི་འོད་སྤང་གི་དུས་ཀྱི་མིའི་ཆེ་ཆང་། དེའི་ཕྱེད་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་མིའི་སང་གའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཆང་། དེ་ནས་མིའུ་ཐུང་དང་སོགས་ཀྱི་སྤྲོ་མ་རྣམས་གཉིས་དང་། བག་པ་རྣམས་ཀྱི་དུས་ཀྱིས་ཆང་གྱང་རིམ་པ་བཞིན་སྤྲོ་མ་སྤྲོ་མ་ལས་དུག་ཅུ་དུག་ཅུས་དམན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །འདི་ལྟར་བྱས་ན། རིགས་ལྷན་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་སྤྲོ་མོ་བཅོམ་ནས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་བཞག་པའི་དུས་བཞི་རངས་པོའི་ཆང་ལ་ལོ་སྤྲོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ལས་མེད་ཅིང་། དེ་ཆངས་

1 ཞོལ། ཤོག ༥༠༧ ན ༡། གཙང་། ཤོག ༣༧༥ བ ༣ དབྱུས་སུ་ཆངས་པས་

པའི་དུས་སུ་རྫོགས་ཟེན་བས། འོད་སྤང་སོགས་ཀྱི་དུས་ན་བསྟན་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདིས་ནི་
 ཆངས་པའི་དུས་ཀྱི་མིའི་ཆེ་ཆད་འདིས་ཆངས་པའི་སྐྱེ་ཆེའི་ཆད་ཀྱང་ལོ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱར་བསྟན་
 རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་རྩ་བ་ནས་སྤངས་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །ཆངས་པའི་རྗེས་ཀྱི་འོད་སྤང་མིའི་སེལ་མིའུ་
 སྤང་ལ་སོགས་པ་དག་གི་དུས་ཀྱི་མིའི་ཆེ་ཆད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡང་འཁོར་ལོ་ཅན་ཀྱི་བསྟན་པའི་དུས་
 བཞིའི་གནས་སྐབས་ལ་འཛོག་དགོས་པ་ནི། དུས་བཞི་སོ་སོའི་དུས་སུ་མི་སྤང་སོགས་ལ་ཞེས་
 པའི་ཆོག་གིས་བསྟོན་མེད་པར་གསལ་བར་བྱས་སོ། །

དེས་ན་ཚུལ་འདི་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསམས་པའི་གཏམ་དུ་ཁོ་སོས་མཐོང་ངོ་། །ཁ་
 ཅིག་ཆངས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་རིགས་ལྡན་འཇམ་དབལ་གྲགས་པ་དང་དང་དགར་ལ་སོགས་
 ལ་སྤྱར་ནས་རྒྱལ་པོ་འཇམ་དབལ་གྲགས་པ་ནས་རིགས་ལྡན་དག་པོའི་བར་ལ་མིའི་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་
 གྲག་བཅོ་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཞེས་སོགས་སུ་འཆད་དེ། ཉ་ཅང་སྟོགས་ཏེ་འཆད་པ་མཁས་པ་དག་
 གི་ན་བ་ན་བར་བྱེད་པའི་ཆོག་ཏུ་སྤང་བས་ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མ་བྲིས་ལ། དེ་
 ལྟར་བཤད་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་པོ་སོ་སོའི་སྐྱེ་ཆེའི་ཆད་ནས་པར་འཛོག་པ་ནི་གོང་དུ་བཀག་ཟེན་
 ཏོ། །དེ་བས་ན་འདི་ལྟར་བཤད་དགོས་པར་མངོན་ཏེ། ཆངས་པ་དང་ལ་སོགས་པ་རྩ་མ་གཉིས་
 དང་ནག་པོ་ཡང་བཅད་ལ། འཁོར་ལོ་ཅན་ཀྱི་དུས་བཞིའི་ཆད་མི་རྣམས་ལོ་ནི་བརྒྱ་གྲག་བཅོ་
 བརྒྱད་ཀྱི་གངས་དང་ལྡན་པ་ལས། སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱའི་གངས་འདི་དག་གི་ཆེ་ལོ་དེའི་ཕྱིད་དགྲ་
 བརྒྱ་ནི་ཆངས་པས་ཐོག་མར་ཆོས་སྟོན་པ་ནས་འོད་སྤང་¹གིས་ཆོས་སྟོན་པ་རྫོགས་ཀྱི་བར་
 ཀྱི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་དོ། །

དེ་ནས་ཉ་དང་དུས་སྐལ་པག་པའི་མིང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བར་ལ་རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་བྲི་
 བས་རབ་མཆོག་ས་ཡི་སྟོང་དུ་དབལ་ལྡན་མི་ཡི་སང་གའི་དུས་ཀྱི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་ནི་དགྲ་
 བརྒྱ་པོ་དེའི་ཕྱིད་དུ་བྱུག་ཅུས་དམན་པའི་ཆད་དོ། །དེ་དག་གི་དུས་ལ་རིམ་གྱིས་བྲི་བ་དེ་བཞིན་
 ཉིད་དུ་དུས་བཞི་སོ་སོའི་དུས་སུ་མི་སྤང་དང་ལ་སོགས་པ་ཡ་མཉམ་ཞག་ནི་དང་རྩ་མ་དང་ནག་
 པའི་བར་ལ་ཡང་རིམ་གྱིས་བྲི་བར་འགྱུར་ཏེ། འཛོག་བྱེད་བྱུང་འཇུག་གི་འཇུག་པ་སོ་སོའི་མིང་

1 ཞོལ། ཞོག ༥༠༥ ན ༦། གཙང་། ཞོག ༣༤༦ ན ༡ འོད་སྤངས་ཀྱིས་

ཅན་གྱི་རྒྱལ་པོ་རིགས་ལྡན་གྱི་རིགས་སུ་བྱུང་བ་དེ་དག་གི་མཁུག་ནག་པས་ཆོས་བསྟན་པ་
རྫོགས་ཤིང་། འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་དུས་བཞི་རྫོགས་པའི་མཐར་ཉི་ཤེ་སྟོང་བརྒྱ་གཅིག་གི་ལོ་ཡི་
གངས་ཀྱི་སྐྱེ་བོའི་ཆེ་དུ་འགྱུར་རོ།

སྐྱིང་འདིར་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་དུས་བཞིའི་སྟོན་དུ་སྐྱ་སྟོ་འཇུག་པ་དེ་ལྟར་དུས་བྱ་གཞན་
ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་དུས་བཞི་བྱུང་བ་དེའི་དུས་སུ་སྐྱ་སྟོའི་ཆོས་
ནི་རབ་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། ལོ་ནི་བརྒྱད་དང་བརྒྱ་ཕྱག་གཅིག་དུ་ཅེས་པ། བརྒྱད་དང་གཅིག་གི་བརྒྱར་
ནི་ཞེས་འདོན་པ་ལྟར་བྱས་ནས། ཅིས་ལ་གངས་ཀྱི་གནས་གཞན་འགོད་པའི་རིམ་པས་མཁུག་དུ་
བརྒྱད་བཀོད། དེའི་གོང་དུ་གཅིག་བཀོད། དེ་བརྒྱས་བསྐྱར་བས་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱར་འགྱུར་བ་དེ་
སྟོང་དུ་སྐྱ་སྟོའི་ཆོས་དེས་པར་གནས་ཏེ། དེ་ནས་སྐྱ་སྟོའི་ཆོས་ནི་ཉམས་པའོ། །སྐྱིང་འདིར་འཁོར་
ལོ་ཅན་གྱི་དུས་བཞི་རྫོགས་པ་དེ་ནས་ཞེས་བཤད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། སྐྱ་སྟོའི་ཆོས་ཉམས་པ་དེ་
ནས་སྐྱིང་འདིར་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་དུས་ཀྱི་ཆད་མི་རྣམས་ལོ་ནི་བརྒྱ་ཕྱག་བཅོ་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཞེས་
བཤད་ཅིན་པའི་ཆད་དེ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱའི་གངས་ཀྱི་སྟོང་ནས་ཕྱི་བས། མིའི་ལོ་ནི་སྟོང་
ཕྱག་ཉི་ལུ་ལ་ལག་པ་བརྒྱ་སྟེ་ཉིས་བརྒྱ་དང་བྲལ་བའི་ལོའི་གངས་སུ་དུམ་བྱ་ལྟག་མ་བཅུ་གཅིག་
ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་བཞག་པ་དེ་ནི་རབ་དུ་འཇུག་སྟེ། སྐྱིང་བཅུ་གཉིས་
པོ་དེ་དར་རྫོགས་ལྡན་གསུམ་ལྡན་གཉིས་ལྡན་ཅོད་པའི་དུས་རྣམས་ནི་མི་ལོ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་དེ་
དུས་མཉམ་དུ་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་གངས་སྟོགས་གཅིག་དུ་བསྟོམས་པའི་གངས་ནི་ལུས་པ་ལོག་
མིན་གྱི་ལྟའི་ཞག་དེའི་ཆད་ཀྱི་མི་ལོ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་ས་གཞི་དག་ལ་དེས་པར་རྒྱ་ཞིང་
འཁོར་རོ། །འདི་དག་གི་རྒྱ་མཆན་སྤར་ཡང་བརྗོད་ཅིན་ཏོ།

དུག་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་ལུས་པའི་དོན་བཤད་ཅིན་པར་བསྟན་ནས་
ལེའུ་ཕྱི་མའི་དོན་དུ་ལུ་པའི་སྐྱབས་དབྱེ་བ་ནི། ཕྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་དག་དང་
བྱིས་བཅུ་གཉིས་ལ་གཟུང་དང་སྐྱར་མ་ཡི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་བ་ཡི་རྒྱ་ཚུལ་དང་། དེ་དང་མཉམ་པར་ཏེ་
མཚུངས་པར་དུམ་བྱ་བཅུ་གཉིས་ལ་འཁོར་ལོ་ཅན་ནི་འབྱུང་བ་དང་། དེས་སྐྱ་སྟོ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ནི་
རྣམ་པར་ཉམས་པར་བྱས་ཤིང་མཆོག་གི་བདེ་བའི་གནས་ལ་རིགས་ལྡན་གྱིས་ནི་དམ་པའི་ལམ་

སྤྱིན་པའི་རྒྱ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་ཁྱོད་ལ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ་སྒྲ་བ་བཟང་པོ་
 གྱི་ཞེས་བོས་ནས། དུས་གསུམ་ལས་བཅམས་ཏེ་སྤར་ཡང་སྒྲ་བཟང་ཁྱོད་ནི་སྤྱི་བོ་ཀྱན་ལ་འབྲལ་
 གྱི་པན་པ་དང་ཕུགས་གྱི་ཐར་པའི་སྤྲད་དུ་སྤྱོན་པ་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་འདྲི་ཞེས་ལེའུ་ཕྱི་མའི་དོན་ལྷ་
 བར་བསྐྱལ་ཞིང་སྐབས་ཕྱེ་བའོ། །གོ་སྤྱི་གཞུང་འདི་དག་མདོར་བསྐྱུས་བཅུ་པོ་ལ་མ་གཏོགས་
 བར་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ། སྒྲ་མ་དག་ན་རེ། ཀྱན་ཁྲབ་ངེས་དོན་གྱི་དུས་འཁོར་ཡེ་ཤེས་རེ་
 ཁའི་ཅམ་པ་གནས་བཅུའི་ཁྲབ་བྱེད་དུ་གོ་སྤར་བཞག་པའི་ཞེས་གསུང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་འདི་དག་གི་
 བཛྲེད་བྱའི་གཙོ་བོ་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་སྒྲ་སྒྲོ་བཙམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འཛིག་པ་ནི་ཕྱི་ནང་
 གཞན་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱི་མ་ཡིན་པས། ཕྱི་བཛྲེད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་མདོར་བསྐྱུས་ལ་མ་
 གཏོགས་པར་ལོགས་སུ་གོ་སྤར་མཛད་པའོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ལེའུའི་འགྲེལ་བཤད་རྩིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལེའུ་བཤད་ཟེན་
 བར་བསྐྱུན་པ་སྟེ། ལེའུའི་སྐད་དོད་པ་ཏ་ལ་ཅེས་པའི་པ་ཏ་གོས་སམ་སྒྲམ་བྱ་ལ་འཇུག་ལ། རི་ལྷར་
 གོས་ཀྱིས་མཚུ་སྤྲང་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་བར་འཆེ་བ་བསྒྲོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་བཛྲེད་བྱའི་དོན་གསལ་
 བར་བསྐྱུན་པས་སྤྱི་བ་དང་ངན་འགྲོ་ལས་སྦྱོབ་པ་དང་། ལྷ་ཏི་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པས་འདིས་རྒྱད་
 གྱི་དོན་ལེན་པར་བྱེད་པས་ན་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ངེས་ཆེག་གིས་བཤད་པའོ། །ལེའུའི་སྐད་དོད་པ་རི་
 ར་ཏ་ཞེས་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱུར་བའང་ཡོངས་སུ་བཟེ་བས་ན་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་ལེའུའི་སྐད་
 དོད་པ་རི་ཆེ་ད་ཞེས་པ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་སྟེ། བཛྲེད་བྱའི་དོན་ཆན་སོ་སོར་ཡོངས་སུ་གཙོད་
 པས་ན་ལེའུ་ ལེའུའི་སྐད་དོད་ཀྱི་མ་རྟེན་ཅེས་པ་རིམ་བར་བྱེ་བ་སྟེ། བཛྲེད་བྱའི་དོན་རིམ་པ་སོ་
 སོར་བྱེ་སྟེ་སྤྱོན་པས་ན་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་ལེའུ་ལ་སྐད་དོད་མི་འབྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་པས་ངེས་
 ཆེག་ཀྱང་དུ་མར་འགྱུར་བ་ཡོད་ཀྱི། འདིར་རྒྱ་དཔེ་ལ་པ་ཏ་ལ་ཞེས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུང་བས་
 ངེས་ཆེག་ཀྱང་གོང་གི་ཉིད་སྤར་བར་བྱའོ། །སྤྱི་བ་གསུམ་དང་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་གྱི། ཡོངས་སྦྱོད་
 ལ་སོགས་སྒྲ་བཟང་གིས་གསོལ་བ། །རྒྱད་དོན་པད་དཀར་འཛིན་དང་བདག་སྒྲོ་ཡིས། ཡོངས་སུ་
 དབྱེད་བྱ་ཐུན་མོང་ཉིད་དུ་གྱུར། །སྒྲ་མའི་འོད་དཀར་བདུད་ཅི་འཛག་པའི་རྒྱན། །ཆོམ་པར་འབྱུངས་

1 ཞོལ། ཤོག ༥༠༩ ན ༩ གཙང་། ཤོག ༣༩༡ ན ༡ ལས་སྤྱིན་པའི་རྒྱལ་འདི་དག་

བས་འདབ་རྒྱས་དགའ་ལྡན་པ། །བདག་སྒྲོའི་ཀྱ་མུང་ལེགས་བཤད་ཟེ་འབྲུ་ཡི། །སོ་ཟེང་འཇུག་
 དཀར་འཛོ་སྒྲེག་ཅི་ཡང་བྱེད། །བསོད་ནམས་མཐུ་ལྡན་སྒོ་ཆེན་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི། །དཔལ་འབྱོར་མི་
 ཟད་གཉེར་ལ་དབང་བསྐྱར་བས། །གཞུང་ལུགས་ཀྱན་དོན་ལོར་བྱ་སྦྱོན་པ་ལ། །མཆོད་སྦྱོན་བདག་
 སོ་གཉིས་པ་གཞན་ཡོད་མིན། །གཉིང་ཟབ་ཁོན་པའི་རྩ་ལ་ཉི་མའི་འོད། །རྒྱུད་གི་ཟས་ཅན་ཁ་ལ་
 བདུད་ཅིའི་རོ། །སྐལ་པར་རྣ་བའི་བྱ་གར་ལེགས་བཤད་གཏམ། །འབད་བ་བརྒྱས་ཀྱང་འཇུག་པར་
 ག་ལ་རུས། །མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་ཉིན་བྱེད་གཟི་བྱིན་ལ། །ཁོ་ལྡན་སྤག་དོག་མེ་ཡིས་རབ་
 བསྐྱོད་པའི། །རྣམ་འཕྲུལ་ཆོག་གི་དུད་སྦྱིན་ཆེར་སྒྲོ་བ། །བཤེས་གཉེན་གཞུགས་ཀྱི་འཆོས་པས་
 རྟོགས་ཀྱན་ཁུབ། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་སྦྱང་ནི་འདར་བྱེད་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྩ་གཉེར་ཆེ། །རྒྱ་
 ཆེན་གཏམ་ཀྱི་གཉིང་མཐའ་མི་མངོན་རིགས་པའི་བླ་བཙུན་མཁའ་ལ་འཁྱུད། །སྤྲ་ཆོགས་དོན་མང་
 རབ་དཀར་ལྷ་བའི་དོ་ཤལ་རིང་སོ་རྣམ་པར་འཛིན། །ཁེངས་ལྡན་མཁས་པའི་དེད་དཔོན་ཀྱན་གྱིས་
 བཀལ་བར་དཀའ་བ་འདི་སྒྲུལ་ལོ། །བདག་གིས་འདིར་ནི་ངལ་བ་བྱས་ལས་རྣམ་དཀར་དགེ་བ་
 གང་ཐོབ་པ། །དེ་ཡིས་གཉེན་གཤེན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་དཀའ་བ་མེད་པར་སྒྱར་དུ་ཡང་། །འཕོ་ཆེན་
 བཅུ་གཉིས་རྒྱུད་གི་འཁོར་ལོ་རྩི་རྣམ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ནས། །འགྱུར་མེད་མཆོག་གི་བདེ་བ་
 ཆེ་ལ་རྣམ་པར་རོལ་བ་ཐོབ་ཀྱང་ཅིག །བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཆོག་གི་དང་
 སོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལས་ལྷུང་བ་བསྐྱས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱས་འགེལ་བྱི་མ་མེད་པའི་འོད་
 ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤང་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམ་པར་
 བཀོད་པའི་ལུང་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། །

༡༡། །འབྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་གྱི་ནང་ལེའི་འབྲེལ་བ་ཤད་བཞུགས་སོ།།

༡༡། །ན་མཆོད་ཀྱི་ལ་ཅ་ག་ཡོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རིགས་ཐམས་ཅད་གྱི་བདག་པོ་དང་
དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་རྗེ་བཙུན་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཞབས་
ལ་གྱུས་པས་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །གང་ཐུགས་བདེ་ཆེན་སྟོང་ཉིད་མངའ་མའི་དཔལ་ལ་ཆགས། །བཙེ་
བའི་ཕྱག་གིས་མཐའ་དག་འགོ་འདི་དམ་པར་འབྱུང། །མ་ལུས་རྒྱལ་བའི་མཁའ་བཙུན་གཞུགས་ཅན་
བཞིན་གྱུར་བ། །ཐུབ་བསྟན་བདུད་རྩིའི་ཐེག་ལེ་གཅིག་ཕྱ་དེ་ལ་འདུད། །དཔལ་ལྡན་བདེ་བ་མཆོག་
གི་ཆོན་རིས་ཀྱིས། །ལྷན་ལྷན་སྟོན་པོའི་ནགས་ཆའ་སྟོ་བ་ཅན། །གསེར་འོད་འབྱུག་པའི་དགའ་མའི་
རོལ་ཅེད་ལ། །ཆགས་ལྡན་བཅོམ་ལྡན་དེ་ཡིས་བདག་སྟོངས་ཤིག །རི་ལྷར་ཕྱི་རོལ་དེ་བཞིན་
ནང་ལ་ཡང་། །ཁམས་རྒྱག་ལྡན་པའི་ལུས་ལ་གང་གྱུར་པའི། །རྒྱ་འབྲས་སྟེ་འཆི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་
ནི། །གཙོད་བྱེད་གཉེན་པོ་དང་བཅས་འདིར་བཤད་བྲ།།

དེ་ལྟར་གང་དུ་གནས་པའི་རྟེན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་
ཟིན་ནས། དེར་གནས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་སྟེ་གནས་འཛིག་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་
སྟོན་པ་ནང་གི་ལེའུ་འཆད་པ་ལ་གསུམ། མཆོད་པར་བརྟེན་ཅིང་བཅུམ་པར་དམ་བཅའ་བ། ནང་
གི་ལེའུའི་རྒྱད་བཤད་པ་དངོས། ལེའུ་དེ་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས།
མཆོད་པར་བརྟེན་པ་ནི། དཔལ་དུས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱར་
བྱེད་ལོ་རྒྱུ་བའི་ཕྱག་གོ།

འབྲེལ་བ་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལེའུའི་ཐོག་མར་མཆོད་པར་བརྟེན་པ་ནི། དང་པོའི་སངས་
རྒྱས་གང་ཞིག་ཁམས་རྒྱག་ལྡན་གྱི་ཆེན་པོའི་མི་རྣམས་སྤྲིན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ། དེ་དག་གིས་ཐུན་
མོང་དུ་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཁམས་རགས་པ་བརྒྱང་བའི་མངལ་ནི་འཛིན་
པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པ་བཙུ་གཉིས་སྟོན་པ་འདི་མཛད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་མིད་པའི་འཆིང་བ་
ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྟེ་བ་ལས་ངེས་པར་གྲོལ་ཡང་སོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་སངས་

རྒྱུ་མ་གྱི་ལམ་གྱི་སྤྲད་དུ་མིན་པར་གནས་པར་སྟོན་ཏེ། རི་མོང་དང་སྟག་དང་མེད་གེ་ལ་སོགས་པ་
 སེམས་ཅན་སྣ་ཚོགས་པའི་གཞུགས་སུ་བསམ་བཞིན་དུ་སྦྱེས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་
 སྟོན་གྱི་སྦྱེས་རབས་སྤངས་པ་གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་གང་། སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་དོན་
 གཉིས་སྐལ་ལྡན་ནམས་ཀྱིས་མཐོང་བར་གྱུར་པ། དབང་འགྱུར་པའི་རྩ་འབྲུལ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་
 མིན་པར་སྟོན་ཅིང་རྒྱ་བར་མཛད་པ་དག་སྟེ། དེ་འབྲེལ་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་སྟག་བསྐལ་ལས་
 སྦྱོབ་པར་མཛད་པ་དེ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་སྦྱར་བྱག་འཆལ་ནས། བྱང་པར་དུ་བྱག་འཆལ་
 བ་ནི། རྒྱུའི་རིགས་སུ་འབྱུངས་པ། བདུད་ལ་སོགས་པའི་རི་དྲགས་སྐྱག་པར་བྱེད་པའི་མེད་
 གེ། དུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་
 དང་བལ་བས་རོ་གཅིག་ཏུ་གཤེགས་ཤིང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཔལ་རང་གི་བདག་
 ཉིད་དུ་ལྡན་པ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་རྗེ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔལ་ལ་བརྟུང་ཅེས་པ་སྟེ།
 ཏེ་ནི་དམ་བཅའ་བ་འབྲེན་པའི་ཆོག་གོ།

གཉིས་པ་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི། འགྲེལ་བཤད་ནི་བར་བྱའོ་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་གི་
 ན་ནང་གི་ལེའུ་ཡིའོ། །གང་གིས་ན་འདིག་ཉེན་མགོན་པོ་བདག་གིས་ནིའོ། །ཀྱང་སྟོང་རི་ལྟ་བུས་
 བ། འགྲོ་ལ་སྦྱང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་གིས་སོ། །རྒྱེན་རི་འབྲུ་བས་ཞེ་ན་བསྐྱལ་
 བར་གྱུར་ཅིང་ངོ་། །གང་ལ་བསྐྱལ་ན་དཔལ་ལྡན་བརྒྱ་དཀར་པོ་བདག་ལའོ། །སུ་ཞིག་གིས་བསྐྱལ་
 ན་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ནིའོ། །རྒྱལ་རི་ལྟར་བསྐྱལ་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པས་འགྲེལ་བཤད་རྩོམ་
 བར་ལུང་བསྟན་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྩོམ་པར་ངོ་།

གཉིས་པ་ནང་གི་ལེའུའི་རྒྱད་བཤད་པ་དངོས་ལ་གསུམ། ནང་གི་ལེའུ་ལ་གསོལ་བ་
 འདེབས་པ་པོ་དང་སྟོན་པ་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བཤད་པ། ནང་གི་ལེའུའི་དོན་གྱི་
 གཙོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ། དེ་ཉིད་མདོར་བསྐྱུས་བདུན་གྱིས་རྒྱུ་མར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 གསུམ། འགྲེལ་དགོད་པས་མཆམས་སྦྱར། ཅ་བའི་ཆོག་དགོད། འགྲེལ་པས་གཏན་ལ་དབབ་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། གནས་ཀྱི་བྱང་པར་འདིར་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སོགས་དང་། གདན་གྱི་
 བྱང་པར་རིན་པོ་ཆེའི་སོགས་དང་། ལྷ་བ་པའི་བྱང་པར་ཉི་མའི་ཤིང་རྟས་སོགས་དང་། སྟོན་པའི་

ཁྱད་པར་བཅུ་ལྔ་ལྟ་འདས་སོགས་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནང་གི་སོགས་དང་། རྒྱུད་གང་ལས་
བཏུས་ན། མཆོག་གི་སོགས་དང་། བརྗོད་བྱའི་དོན་བཅུ་ལྔ་ལྟ་འདས་སོགས་དང་། རྗོད་བྱེད་
བསྟུན་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོགས་སྟུ་བཅད་པ་དང་སོས་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། གཉིས་པ་ནི། མི་ཤེས་སྟེ་
ཆོགས་ཆད་ནི་ཅེས་སོགས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཆོགས་སྟུ་བཅད་པ་དེས་དོན་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་བསྟུས་པ་དེ་བདག་གིས་
བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ནི་འདིར་ནང་གི་ལེའུ་ལ་ཞེས་སོགས་སོ། །བཤད་པ་དངོས་
ནི། རྒྱལ་བ་སྐྱེད་མཛད་ཅེས་པ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ལ་བོད་པ་སྟེ་འེ་བར་ནི། གདུལ་བྱའི་སྤང་
སོགས་སྐྱབ་བྲལ་དུ་སྐྱེད་པར་མཛད་པའི་རྒྱལ་བ་ལ་རྒྱ་བཟང་གིས་བོད་པའི་དོན་ནོ།¹ །འཛིག་ཉེན་
ལ་སྟེ་ཆོགས་པའི་ཆད་དང་གཟའ་སྐྱར་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དེ་དག་དང་ནི་འདྲ་བར། འདིར་
ལུས་ཀྱི་དབྱས་སྟུ་སྟེ། ལྷ་དུ་ཇི་ལྷར་འགྱུར་བ་མི་ཤེས་ཏེ། གྱེ་ཤེས་པ་ནས། མི་ཤེས་སོ། །དེའི་
བྱིར་ཞེས་པ་ནས། ཞེས་པའོ། །ཞེས་པས་གསོལ་བ་ཇི་ལྷར་བཏབ་པ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་སྟོན་པས་
ལན་གསུངས་ཚུལ་སྤྱད་པ་པོའི་ཆོག་གིས་མཆོམས་སྦྱར་བ་ནི། དེ་ནས་རྒྱ་བ་བཟང་པོའི་ཞེས་
པ་ནས། གསུངས་ཏེ་འེ་བར་རོ། །ལན་དངོས་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཐར་པའི་སྤྱད་དུ་མཆོག་
གི་ཐུགས་རྗེས་བྱི་རོལ་གྱི་སྟེ་ཆོགས་ཆད་རྣམས་དག་ཀྱང་ལུས་ལ་ཇི་ལྷར་གནས་པ་བཤད་
པར་བྱའོ་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ལ། ཀྱང་ཡིག་གིས་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་སོགས་རྒྱུད་གཞན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ལྟ་གངས་སོགས་ཀྱང་ལུས་ལ་ཇི་ལྷར་འགྱུར་བ་གསུངས་སོ། །ལེའུ་སོགས་ནི་བཤད་
ཟིན་པའི་མཐུག་བསྟུ་བའོ།།

གཉིས་པ་ནང་གི་ལེའུ་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་མདོར་བསྟུན་པ་ལ་གཉིས། བྱིའི་ཆོས་གང་ནང་
གི་ཆོས་གང་དང་སྦྱར་བ་རང་རང་གི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གས་ཤེས་པར་བྱ་བར་བསྟུན་པ། མིའི་ལུས་
བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱའི་ཆོགས་པ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་གི་ལེའུ་དོན་མདོར་བསྟུན་
པའི་ཆོགས་སྟུ་བཅད་པ་གསུངས་པས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་མཆོམས་སྦྱར་ནས། དོན་

1 ཞེས། ཤོག 3 བ 6 བསྟུས་པ་དེ་དག་གིས་

2 ཞེས། ཤོག 3 ན 1 གཙང་། ཤོག 3 ན 1 དོན་ནོ། །ཞེས་གཙང་གཉིས་སྟེ་འགྱུར་།

དངོས་ནི། འདྲིར་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་ས་ལ་སོགས་པ་མཐའ་དག་སྤྱི་རོལ་ལ་རྩི་ལྟར་བཤད་པ་དང་ཆོས་
མཐུན་པར་གནས་པ་ནི་རང་རང་གི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཚུལ་རྩི་ལྟར་ན་འདྲིག་
རྟེན་ཁམས་ལེར་བརྟེན་པ་ལྟར། རྟེན་བར་བསྐྱོམ་བྱའི་ས་བོན་སོ་ལས་བྱུང་བའི་ཡི་གེ་ལོ་སོགས་
ནམས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་གང་དུ་བསྐྱོམ་པའི་གནས་ལྟེ་བས་¹ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྱིང་ཁར་བསྐྱོམ་
བྱའི་ས་བོན་མཚུ་ལས་བྱུང་བའི་ཡི་གེ་ལྷ་སོགས་ནམས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་གང་དུ་བསྐྱོམ་པའི་གནས་
སྤྱིང་ཁ་ཚུ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མགྱིན་པར་བསྐྱོམ་བྱའི་ས་བོན་སྤྱི་བོ་ལས་བྱུང་བའི་ཡི་གེ་
རི་སོགས་ནམས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་གང་དུ་བསྐྱོམ་པའི་གནས་མགྱིན་པ་མེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྱི་བོར་
བསྐྱོམ་བྱའི་ས་བོན་རྟན་ལས་བྱུང་བ་ཨི་སོགས་ནམས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་གང་དུ་བསྐྱོམ་པའི་གནས་
སྤྱི་བོ་རྒྱུད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ལྟེ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་ལོ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་རིམ་པ་
བཞིན་ས་དང་ཚུ་མེ་རྒྱུད་ནམས་སོ། །རྩོམ་སྟེ་སྟོན་ཞེས་ཡང་བྱུང་བཅུན་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་
ས་བོན་སྤྱི་བོ་ལས་བྱུང་བའི་རི་ཡིག་ནམས་ཀྱིས་དུས་མེད་ཅེས་ལ་གནས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ལྟ་ཡི་གཞུ་སྟེ་འངར་ཆོན་ནི་སོ་ལས་བྱུང་བའི་ཡི་ཡིག་ནམས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཅེས་
གནས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱུད་བཅུ་པོ་ནམས་ནི་རང་རང་གི་ས་བོན་རྟན་ལས་བྱུང་བ་ཨི་
སོགས་ནམས་ཀྱིས་སྤྱིང་ཁའི་ཅེས་བཅུ་ལ་གནས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁྱིམ་གྱི་འཁོར་ལོའི་ཞག་
སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་ནི་རང་རང་གི་ས་བོན་ཨ་ལ་སོགས་པ་དང་ཀ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་དག་གིས་
སྤྱིང་འོག་གི་ལས་དང་བྱ་བའི་འཁོར་ལོ་ལ་གནས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྱི་རོལ་དུ་སྒྲ་བ་ནི་ས་
བོན་ཐིག་ལེས་ནང་དུ་ལ་ལ་ན་དང་ཁུ་བར་ཤེས་སོ། །སྤྱི་རོལ་དུ་ཉི་མ་ནི་ས་བོན་ནམས་པར་བཅད་
པས་ནང་དུ་ར་ས་ན་དང་རྩལ་ལམ་ཁག་དུ་ཤེས་སོ། །སྤྱི་རོལ་དུ་སྐྱ་གཅན་ནི་རང་མིང་རྩ་དུ་ཞེས་
པའི་དབྱངས་སྟོན་གི་ལྷ་ཡིག་མེད་པའི་གསལ་བྱེད་ཏེ་ཡིག་ཉིད་ཀྱིས་ནང་དུ་ནམས་ཤེས་དང་ཨ་ཕ་
རྒྱ་ཀྲིར་ཤེས་སོ། །ལྷན་པོ་ནི་རང་མིང་གི་ཡི་གེ་མེ་རུ་ཞེས་པའི་མ་ཡིག་གིས་ནང་དུ་སྐལ་ཆོགས་
གསང་བའི་བསྐྱེད་ནས་ལྟེ་བའི་བར་ལ་གནས་པར་ཤེས་སོ། །ཞེས་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་འཆད་ཀྱང་། བི་
རྩ་ཏས་སྐྱ་གཅན་ནི་ནང་དུ་སྐལ་ཆོགས་ལ་སྐྱར་བ་ལེགས་ཤིང་ལྷན་པོ་གསང་བའི་བསྐྱེད་ནས་ལྟེ་

1 ཞོལ། ཤོག 3 བ 7 ། གཙང་། ཤོག 3 བ 6 ། ལྟེ་བ་ས་ཡིན་པར་

བའི་བར་ལ་སྐྱར་བར་བྱའོ། །གདེངས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གནས་ས་འོག་ནི་སྐྱོད་རྩེའི་ས་བོན་ཨི་ཡིག་གིས་ནང་གི་གནས་བརྒྱའི་དབྱི་མར་བཅད་དུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་བི་བྱ་ཏ་ཅ་ཅུ་འཆད་ལ། གླ་མ་ཁ་ཅིག་སྐྱེ་བོར་ཤེས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ།

མི་ཡི་གནས་ཏེ་མིའི་འདིག་རྟེན་ས་སྟེང་ནི་གསུང་རྩོམ་རྩེའི་ས་བོན་ཨི་ཡིག་གིས་བསྟན་བས་ནང་དུ་མགྱིན་བར་ཤེས་སོ་ཞེས་གླ་མ་དག་གོ། །ཨི་ཡི་གནས་ཏེ་མཐོ་རིས་ས་སྐྱ་ནི་ཐུགས་རྩོམ་རྩེའི་ས་བོན་རྩེའི་ཡིག་གིས་བསྟན་བས་ནང་དུ་སྟོང་ཁ་ཡིན་བར་ཤེས་སོ་ཞེས་འཆད་ཀྱང་། བི་བྱ་ཏས་མགྱིན་བ་ཡར་བཅད་ལ་སྐྱར་ཏེ། སྤྱིའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དབག་ཆད་འབྱས་ཐག་བཞི་དང་ནང་གི་ཐུས་ཁྱ་བཞི་བ་སྟོར་བ་དང་འདི་ཕྱོགས་མཐུན་ཞེས་རྩེ་གླ་མ་གསུང་དོ། །ཁྱིམ་ལ་འབྱོག་པོ་སྟེ་ཡོན་པོར་རྒྱ་བ་བཟུ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་གཟུང་བཅུ་པོ་རྣམས་ནི་གཡས་དང་གཡོན་གྱི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་སྤར་བྱར་བདུན་གྱི་སྐབས་སུ་བརྗོད་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཡས་གཡོན་གྱི་ཅ་ལ་རྒྱ་བའི་རྒྱར་བཅུར་ཤེས་སོ།

ཅ་བར་སྐར་མ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། སྤྱི་རོལ་ཏུ་སྐར་མ་རྣམས་ནང་དུ་སོ་རྣམས་སོ། །སྤྱི་རོལ་ཏུ་ཁྱིམ་གྱི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ནི་ནང་དུ་སྟེ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དབྱངས་རིང་ཐུང་གི་ས་བོན་གྱི་དབྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནང་དུ་རྒྱང་གི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་རོལ་ཏུ་གླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡང་ནང་དུ་རྒྱང་གི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡིན་པ་ཁྱིམ་གྱི་དེ་བཞིན་ནོ། །དཀར་ནག་གི་ཕྱོགས་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་ནི་ནང་དུ་སྟེ་བ་རྒྱག་གི་ཡི་གེ་སྟེད་སྟེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱང་གི་འཕོ་བ་སྟེད་པ་ཉེར་བཞི་དོ། །ཉིན་དང་མཚན་མོའི་ཆོས་སུམ་བརྒྱ་རྒྱག་ཅུ་རྣམས་ནི་ཀ་ལ་སོགས་པ་སྤར་བརྗོད་བ་སུམ་ཅུ་དབྱངས་བཅུ་གཉིས་དང་བཅས་པ་སྤར་ལེའུ་དང་སོའི་ཆོགས་བཅད་བརྒྱད་པར་བརྗོད་པའི་ས་བོན་རྣམས་ཀྱིས་ཐུས་ཀྱི་སྟེང་འོག་ཏུ་གནས་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མདོར་ན་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཆོས་མཐའ་དག་ཐུས་ཀྱི་དབྱས་སུ་སྟེ་ནང་དུ་ཡང་སྤྱི་རོལ་དེ་དང་འབྲ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་རྣལ་འབྱོར་པས་ཤེས་པར་བྱའོ།

རྣམ་གསུམ་ཁུབ་བདག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་བྱ་བཀོད་ནས། དེ་འཆད་པ་ནི། སྤར་

1 ཞོལ། ཤོག ༥ ན ༥ ཕྱོགས་མཐུན་ལས་རྩེ་གླ་མ་

ལེ་ལུ་དང་པོ་འི་ཆོག་ས་བཅད་ལྔ་པར་བརྗོད་པའི་རིམ་པས་བཙམ་ལྟན་འདས་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་
 བྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེའི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ལུགས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་
 རྣམ་དག་དེས་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་གསུམ་ག་ལ་ཡང་བྱུང་ནས་
 གནས་པས། རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ལུགས་སུ་
 བཟོད་པ་སྟེ་སོང་བ་ཡང་ཆོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བས་བྱེ་བའི་ལྷོག་པའི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། བདེ་
 བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེས་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་གྱི་བདག་ཉིད་ལ་སྟེ་བདག་ཉིད་དུ་
 བྱུང་ནས་གནས་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ནི་རྒྱུད་ལྷན་ལས། དེ་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཉེས་པ་དང་། །ཡོན་
 ཏན་མཐར་ཐུག་བྱུང་བ་སྟེ། །གཟུགས་གྱི་རྣམ་པ་དམན་པ་དང་། །བར་མ་མཆོག་ལ་གོ་རིམས་
 བཞིན། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ་བཤད་པ་དང་
 འདྲའོ། །བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་ཡང་སྟོ་བྱར་གྱི་རྩི་མ་དང་བྲལ་བ་ནི་
 ལྟོང་པའི་དབྱེ་བས་སོ་ཞེས་བ་ནི་ལུས་ངག་ཡིད་ཡེ་ཤེས་གྱི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་ཐེག་ལེ་བཞི་
 སྟེ་བྲལ་དུ་གྱུར་པའི་དབྱེ་བས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་སྐབས་འདིར་བཤད་པ་ནི་ནང་ལུས་ལ་
 ཆང་བའི་ཐེག་ལེ་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཡིན་པས་རྩི་མ་འབྲལ་བྱང་ཡིན་པ་དང་། དེ་
 ལས་གྱིས་སྤངས་ནས་རྩི་བྲལ་དུ་གྱུར་པའི་ལྟོང་བ་བཞི་སྟེ་བཞི་ཡིན་པས། ད་ལྟར་གྱི་ལུས་ལ་སྟེ་
 བཞིར་གནས་འགྱུར་བྱང་གི་ཆོས་བཞི་ཡང་ཆང་བར་བསྟན་པའི་དོན་དུའོ། །ནང་ལུས་ལ་བྱི་དང་
 འདྲ་བར་སྟེ་ཆོག་ས་ཆང་ཆུལ་བསྟུས་པའི་མདོར་བསྟུས་ཏེ་མདོར་བསྟན་གྱི་ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་མེད་ལུས་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོག་ས་པ་ངེས་པ་ནི། ད་ནི་ཞེས་
 སོགས་གྱིས་མཆོམས་སྤར་ནས། བཤད་པ་དངོས་ལ། ལུས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཞེས་པ་
 ནས། ཁམས་དུག་ལྟན་གྱི་སྤྱིས་བུའི་ལུས་ནི་སྟེ་ལ་སོགས་པ་ནམ་མཁའ་རྒྱུད་མེ་རྩི་མའི་ཁམས་གྱི་
 ཆོག་ས་སུ་འགྱུར་ཏེ། མཐའ་དག་ནས། རོ་དུག་འདི་དག་ཐོས་ཤིང་འབྲངས་པའི་དབང་གིས་སྟེ་ལ་
 སོགས་པའི་ཁམས་གྱི་ཆོག་ས་སུ་འགྱུར་རོ། །རོ་དུག་རྣམས་ཀྱང་འབྲུང་བ་ལས་སྟེ་བར་འགྱུར་ཏེ་
 ཞེས་པ་ནས། འབྲུང་བའི་ཆོག་ས་པ་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་རྩི་མ་བྱེད་ཀྱི་རྩལ་ལྔ་རབ་གྱི་ཆོས་ལས་

སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ལས་ཞེས་བྱེད་ཆོག་ཐོབ་པ་ལ་ཆོས་ལ་ཞེས་པ་ནི་སྤར་མང་དུ་བརྗོད་པ་
ལྟར་རོ། །འདིར་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཞེས་པ་རང་རང་རྩོམ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཤ་མོའི་ཁམས་ཡིན་ལ། དེ་
ལས་བྱུང་བའི་འགྱུར་བ་ལྟའི་ཆོག་པའི་ཡ་གྲུལ་དུ་བགྱངས་པའི་རོ་ཞེས་པ་ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་
བཤད་པ་ནི་བྱ་ག་ནམ་མཁའི་ཁམས་སོ།།

སྟོང་པ་ལ་ནི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་བསྐྱེས་པ་ཞེས་པ་ནི། སྤྱིར་རྟོན་པ་བཞིའི་སྐབས་སུ། རྣམ་
ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཤེས་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འབྱེད་པའི་ཐོས་བསམ་
ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་ཡང་གཙུག་ཆེར་སོ་སྐྱེའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཡེ་ཤེས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འབྱེད་པའི་
སྟོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་ཡང་གཙུག་ཆེར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཞིང་། འདིར་སྟོང་པ་ལ་བསྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པ་ནི་དེ་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་
ཀྱི། རྟོན་ཞེས་པ་ཤེས་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པས། ཤེས་པ་དང་སེམས་སྤྱི་ཅམ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་
བྱིར་འདིར་འབྲེལ་བར་སྟོང་པ་ལ་བསྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ངོས་བཟུང་བ་ན། ལུས་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་
པའོ་ཞེས་རྣམ་ཤེས་ལ་བཤད་རོ། །དེས་ན་འདིར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་ཆོག་པ་ལས་བྱུང་བའི་
ལུས་ལ་རྟོན་¹བརྟོན་པའི་འབྲེལ་བ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་། འབྲེལ་བ་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བར་
བྱེད་པའི་སྟེ་རྟོན་དང་བརྟོན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་ངེས་པར་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་རྟོན་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ལ་བརྟོན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།།

ཁ་ཅིག་ཆོས་ཉིད་ཡེ་ཤེས་མཆོན་ཉིད་པ་དང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་སྦྱངས་ནས། དེ་དང་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱང་སོགས་ལ་དོན་དམ་པར་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འབྲེལ་བྱ་
འབྲེལ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གནས་ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་རོ། །ཡེ་ཤེས་བདེན་པར་གྲུབ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་
འབྲེལ་ལུས་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་དགོས་ཀྱི། བདེན་པར་
གྲུབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་གཞི་དང་འབྲེལ་བ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྤིད་པར་འཕགས་པ་སྤྱི་
སྤྱོད་ཀྱིས་རིགས་པའི་ཆོག་པ་དུ་མ་ཞིག་གིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དག་རྣམས་ལས་ལམ་དུ་མ་
གྲག་པའི་སྤྱ་ཅོར་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཤེས་པ་རྟག་པ་བདེན་པ་ཁས་ལེན་པ་དགག་ཏུ་མེད་ན་སྤྱི་

1 ཞོལ། ཤོག ༥ བ ༥ རྟོན་དང་བརྟོན་པའི་

སྟེགས་དབང་ཕྱག་པའི་འདོད་པ་རིགས་པའི་རྣམ་པ་གང་གིས་ཀྱང་དགག་ཏུ་མེད་དོ།

དེས་ན་གཞི་དུས་སུ་སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ནི་ལུས་ཀྱི་སྣང་པ་རྣམ་མཁའི་
ཁམས་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། འོན་ཀྱང་ལུས་སེམས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་
ཀྱི་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་པ་མེད་ལ། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་སུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་
ལྡན་པའི་སྣང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ལས་བསྐྱེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་
བདེ་བ་ཆེན་པོ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དེ་ཉིད། གཟུང་བར་བྱ་བ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་བདེ་
བ་རང་ཉིད་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་ཆོག་པའི་སྣང་གཟུགས་ཀྱི་ལུས་སམ་སྐྱ་ལ་
རྣམ་པར་བསྐྱེད་པ་ནི་ངོ་བོ་སོ་སོར་དབྱེར་མེད་པས་རོ་མཉམ་པ་དང་འགྱུར་མེད་ཉག་པར་ཡང་
འགྱུར་ཏེ་ཞེས་རྒྱུ་དུ་གསུངས་པའི་དོན་ནི་སྐད་ཅིག་གི་སྟེ་འགག་མི་བྱེད་པའི་ཉག་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འགྲེལ་པར་འདིར་ཉག་པའི་སྐྱ་ནི་སྐྱིབ་པ་མེད་པར་བརྟེན་དོ་
ཞེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ཡང་སྐྱིབ་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་ཆེན་སྣང་གཟུགས་ཀྱི་
སྐྱ་དང་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་སྤར་ཉམས་པའི་འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་ཕྱིར་ལྟོག་པ་མི་སྤྱིད་པས།
སྤར་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བ་ལ་ཉག་པའི་སྐྱས་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཞི་
བ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྣམ་གསུམ་སྤྱིད་པ་ལ་རི་ལྟར་གནས་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ནི་ཐབས་མཁས་
ཀྱིས་ཟིན་ན་མདོན་དུ་འགྱུར་པའི་རྒྱ་ནི། འགྱུར་བའི་ཆོག་པ་ལ་གནས་པ་ཁམས་དུག་ལྡན་ཀྱི་
སྐྱེས་བུའི་རང་གི་ལུས་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །འདིར་ཞེས་སོགས་གོ་སྐྱ་
སྟེ། ལུས་བསྐྱེད་པ་ལ་ནས་ངེས་པའོ་ཞེས་པ་མཚུག་བསྟུ་བའོ།

གསུམ་པ་དེ་ཉིད་མདོར་བསྟུས་བདུན་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་།
ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མདོར་བསྟུས་བདུན་པོ་འདི་དག་གི་བརྟེན་བྱ་སྟོན་པའི་གོ་རིམས་
དང་། བསྟན་པའི་དགོས་པ་སོགས་རྟོགས་པ་མཆོག་ཏུ་གཅེས་པ་ཡིན་པས་མདོ་ཙམ་བརྟེན་པར་
བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འདིར་ནང་གི་ལུས་གཏན་ལ་འབབས་པ་ནི། གཙོ་བོར་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་མཆོག་འགྱུབ་
པའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་སྟོན་པའི་རྟེན་ཀྱི་གང་ཟག་ཁམས་དུག་ལྡན་ཀྱི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་དེ་

ཉིད་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྤྱང་གཞི་དང་རྫོགས་རིམ་གྱིས་གང་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པའི་གཞི་རྫོགས་པའི་
 རོན་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་ཁམས་དྲུག་ལྟན་གྱི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་འགྲུབ་ཚུལ་
 སོགས་གཙོ་བོར་རྒྱས་པར་འཆད་ཀྱི་འགྲོ་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སྐྱེ་འཇིག་གནས་པའི་ཚུལ་
 རྒྱས་པར་མ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མདོར་བསྟུན་དང་སོའི་ཁམས་དྲུག་ལྟན་གྱི་ལུས་ཐོག་
 མར་རི་ལྟར་འགྲུབ་ཚུལ་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་སོགས་གཙོ་བོར་འཆད་དོ།

དེ་ནས་མདོར་བསྟུན་གཉིས་པས་རྫོགས་རིམ་གྱིས་གང་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པའི་ལུས་
 གནད་ཆེ་ཤོས་དག་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ལུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དྲུག་དང་སྐྱ་བཞི་རྟེན་དང་བརྟེན་
 པར་འགྲུར་ཚུལ་དང་། འཁོར་ལོ་དྲུག་ཁམས་དྲུག་གི་དབྱེ་བས་རིགས་དྲུག་དུ་འགྲུར་ཚུལ་ལ་
 སོགས་པ་དང་། ལུས་དབང་སོགས་གང་ལྟ་གང་བསྐྱོམས་ནས་སྤྱོད་བའི་སྤྱང་གཞི་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་
 ཆོས་མཐུན་རྫོགས་པའི་ཆེད་དུ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ལུས་དབང་ལ་སོགས་པ་སོ་སོའི་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་
 བས་དེ་དང་དེ་སྤྱོད་བའི་རོན་དུ་བསྐྱོམ་པའི་ལྟ་སོ་སོའི་སྐྱ་མདོག་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཐ་དང་དུ་འགྲུར་
 ཚུལ་དང་། ཐ་མལ་གྱི་ནང་གི་ཆོས་གཙོ་བོར་སྤྱངས་པས། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐ་མལ་གྱི་ཕྱིའི་ཆོས་
 །ཀྱང་སྤྱོད་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཕྱིའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནང་དུ་རང་གི་ལུས་ལ་ཆོས་མཐུན་པའི་ཚུལ་
 ཀྱིས་ཆང་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱིས་གང་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པའི་གཞི་རྫོ་རྫོ་
 ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རྫོགས་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྤྱང་གཞི་རྫོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཅའི་འཁོར་ལོ་
 རྣམས་དང་། རྒྱང་རྣམས་ཀྱི་གནས་དང་གངས་དང་རྒྱ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་དག་འཆད་པར་བྱེད་དོ།

དེ་ནས་མདོར་བསྟུན་གསུམ་པས་སྤྱང་གཞི་དེ་དག་སྤྱོད་ཚུལ་མདོ་ཅམ་རྫོགས་པའི་ཆེད་
 དུ་ལེའུ་དང་སོར་བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་ཅན་དང་། ལྷ་སྟེའི་འཁྲུག་པ་སོགས་ནང་ལ་ཆོས་མཐུན་སྤྱོད་
 ཚུལ་དང་། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཅ་དང་རྒྱང་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལྟ་སོ་སོས་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་ནས་ཅ་དང་རྒྱང་རྣམས་ལས་རུང་དུ་གྱུར་ཏེ། རྫོགས་རིམ་ཐབ་ལོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་སྟོན་
 བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་དུ་འགྲུར་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ལུས་ཀྱི་ཅ་དང་རྒྱང་གི་གངས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་
 ཀྱི་ལྟའི་གངས་རི་ལྟར་སྤྱོད་བ་རྒྱས་པར་འཆད་དོ།

དེ་ནས་མདོར་བསྟུན་བཞི་པས། དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ལུས་དེ་ཉིད་མཐར་རི་ལྟར་འཇིག་ཚུལ་

རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་འཆི་ལྟས་དང་ཅ་འཆད་པ་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །དེ་ནས་མདོར་བསྡུས་ལྟ་བུས།
 དེ་ལྟར་ལུས་སྦྱེ་བ་དང་འཛིན་པའི་རྒྱ་ལས་དང་། ལས་ཀྱི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ཅ་བ་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། དེ་འདྲའི་ངར་འཛིན་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱི་མ་རིག་
 པ་ཡིན་པ་དང་། མ་རིག་པ་དེའི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་བྱངས་འབྲེན་པའི་གཉེན་
 སོ་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོ་ནི། སྟོང་གཟུགས་སྤྲུག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དང་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་དམིགས་མེད་
 བདེ་བ་ཆེན་པོར་སྟོན་ཏེ། དམིགས་མེད་ཅས་པ་ནི་བདེན་སྟོང་མཐར་ཐུག་པ་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི།
 རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་ལ། ཤི་བའི་འོག་དུ་ཡང་ལས་དགེ་སྤྲུག་རི་ལྟར་བསགས་པ་དང་
 རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྲུག་ཚྱོད་དགོས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་
 གིས་འཁོར་བར་འབྱམས་ཤིང་། བག་ཆགས་སྤངས་པས་ཚྱོལ་བ་དང་། རི་ལྟར་འཆི་བའི་མཚན་
 ཉིད་དང་བཅས་པ་འཆད་དོ།།

དེ་ནས་མདོར་བསྡུས་བྱུག་པས། མདོར་བསྡུས་བཞི་པར་བཤད་པའི་འཆི་ལྟས་རྣམས་
 ཤེས་པ་དེས། འཛིན་ཉོན་དང་འཛིན་ཉོན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་སྦྱུབ་པའི་དོན་དུ་ཆེ་གནས་
 པའི་ཐབས་འཆི་བ་སྦྱེ་བའི་མན་ངག་དང་། ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཟབ་མོ་བསྐྱོམ་པ་ལ་ལུས་རྒྱས་ཤིང་
 བདེ་བའི་ཉོན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཕེལ་བ་མེད་དུ་མི་བྱང་བས། དེའི་དོན་དུ་བཅུད་ལེན་ཀྱི་མན་
 ངག་ལ་སོགས་པ་དང་། གྲིས་པ་ལ་པན་གདགས་པའི་རྒྱད་དང་བཅས་པ་འཆད་དོ།།

དེ་ནས་མདོར་བསྡུས་བདུན་པས་ནི། འཁོར་བའི་སྦྱེ་འཆི་བརྒྱད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་ངར་འཛིན་དང་བདག་འཛིན་ལ་ཐུག་པར། ལེའུ་འདྲའི་མདོར་བསྡུས་དང་སོར་ཡང་
 ཅུང་ཟད་བསྟན་ཅིང་། མདོར་བསྡུས་ལྟ་བུར་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དེ་ལ། འཁོར་བའི་ཅ་བ་བདག་
 འཛིན་དེ་གཙོ་བོ་པ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཙོ་བོ་དགོས་ཀྱི། དེ་མ་གཏོགས་པར་
 གཙོ་བོ་པའི་ཐབས་མེད་ཅིང་། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་སྟོང་བའི་གཉེན་སོ་མཐར་ཐུག་
 མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ལ་བཤད་པ་དེ་ལ་ཡང་། བདེ་བ་དེ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་དམིགས་མེད་ཀྱི་
 ཤེས་རབ་དུ་སྦྱེ་བའི་སྟོན་ལོན་ཀྱི་བདེ་བ་ཙམ་ཀྱི་ཆ་ནས་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་སྤང་བྱ་དེ་དག་
 འོས་བཟུང་བའི་རྗེས་སུ་དེ་དག་ཅ་བ་ནས་གཙོ་བོ་པའི་གཉེན་སོ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་

བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ།།

དེ་བས་ན་ལེའུ་དང་སོའི་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོར་བསྟུན་རྣམས་དང་། ལེའུ་འདིའི་
མདོར་བསྟུན་སྔ་མ་དུག་ནི་སྤྱང་གཞི་དང་སྤང་བྱ་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་པས་དེ་དག་གི་
མདོར་བསྟུན་སོ་སོའི་ཐོག་མར་མཆོད་བརྗོད་མ་མཛད་ལ། འདི་མན་ཆད་ཀྱིས་གཉེན་སོ་དང་སྤྱོད་
བྱེད་གཙོ་བོར་སྟོན་པས་ལྷ་བའི་མདོར་བསྟུན་དང་། ལེའུ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་མདོར་བསྟུན་སོ་སོའི་
ཐོག་མ་ཐམས་ཅད་དུ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་མཛད་དོ། །དེ་ལྷ་ན་ལྷ་བའི་མདོར་བསྟུན་འདི་ཡང་ལེའུ་
དེ་དག་གི་ནང་དུ་བསྟན་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཅིའི་ཕྱིར་ལེའུ་འདིར་བསྟན་ཅེ་ན། བདེན་མེད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་ནང་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྤགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྐྱུ་
མོང་མ་ཡིན་པའི་འདུག་སྟོ་ཐོག་མ་ནི་དབང་བསྐྱར་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། དབང་བསྐྱར་བའི་སྔ་རོལ་དུ་
ལྷ་བ་དེ་ཉིད་ལེགས་པར་རྟོགས་ཟེན་པ་ཞིག་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དབང་བསྐྱར་
བའི་ལེའུ་སྔ་རོལ་དུ་བཤད་ཅིང་། སྟེ་འཆི་བརྒྱད་པའི་འཁོར་བའི་ཅ་བར་བསྟན་པའི་བདག་འཛིན་
དེ་ཉིད་ཀྱི་གཉེན་སོ་གཙོ་བོར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ལེའུ་འདིར་བསྟན་ལ། སྤགས་སྒྲ་མེད་ཐམས་ཅད་
བདེ་སྤྱང་སྤྱར་བ་ལས་ཀྱི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་བདེ་བ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཆོས་
ཡིན་ཀྱང་། དེ་དང་སྤྱར་བའི་སྤྱང་ཉིད་ནི་ཐེག་པ་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱུ་མོང་ཡིན་པས། དེའི་
ཕྱིར་ཡང་སྤགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་སྟོན་པའི་ལེའུ་རྣམས་ཀྱི་སྔ་རོལ་དུ་ལྷ་བའི་
མདོར་བསྟུན་འདི་གསུངས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྟོན་དུ་སྤྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་
ལེགས་པར་རྟོད་པ་ཞིག་མེད་ན། དབང་གོང་མ་དག་བསྐྱར་བའི་ཆེ་བདེ་སྤྱང་ཇི་ལྟར་སྤྱར་བར་བྱེད་
པ་སོམས་ཤིག །སྤྱང་བ་ཉིད་དོ་སྟུམ་པ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའི་ཆོག་སྤྱི་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་
མོས་མཁོས་ཙམ་དུ་ཟད་དོ།།

དེ་ལྷ་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྤྱང་ཉིད་བསྟོམ་དགོས་པ་དང་ལྷ་སྐྱེ་སྐྱེ་མ་ལྷ་བྱུར་
འཆར་དགོས་པ་དག་དང་། རྟོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་བདེ་སྤྱང་སྤྱར་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟོམ་
པ་སོགས་ཀྱི་གནས་མེད་ཅིང་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །དེ་ལྷ་ན་ཡང་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
དེ་སྟེ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དེ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བའི་རིགས་པའི་གནས་ལ་

འབད་པ་དུ་མས་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་
 མཁས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡུན་རིང་དུ་བསྟེན་ནས། མདོར་བསྡུས་བདུན་པར་བསྟན་པ་
 ལྟར་རིགས་པ་ཡང་དག་གི་སྟོབས་གིས་ངེས་པ་ལེགས་པར་རྟེན་པའི་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་
 བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་ཀྱི། འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་དུ་མས་ཀྱང་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་ཅིང་།
 རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་སྤྱོད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དག་གིས་ཀྱང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཤ་གཏོང་བ་སོགས་དཀའ་
 བ་བརྒྱ་སྟག་དུ་མས་བཅའ་བར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་ལུས་དག་
 གི་ཆོ་གའི་རིམ་པ་ཅུང་ཟད་ཅམ་དང་། ཅིས་ཀྱི་རི་མོ་ས་ལ་བྱི་བའི་འབད་པ་ཅམ་གྱི་བརྒྱའི་ཆ་ཅམ་
 དུ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཆོལ་བ་ལ་འབད་པ་མི་བྱེད་ཅིང་། རིགས་པའི་གནས་རགས་པ་ཅམ་ལ་ཡང་
 རྫོ་རྫོས་ཀྱི་འབྲུག་པ་ཡོངས་སུ་འཐོམས་པར་གྱུར་པ་དག་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའི་མིང་ཅམ་ཡང་
 རྟེན་པའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཡོད། དེ་མེད་པར་གང་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྟོབ་མའི་མཆོན་ཉིད་ཆང་
 བའི་ཡུལ་དང་ཕྱོགས་ན་ཡང་མེད་ན། རྩེ་མེད་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཁངས་པ་འཛིན་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་
 པའི་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་ཏེ་རང་ཉིད་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པ་མཆོག་ཏུ་ཆེ་བའི་འཛིན་པའོ།

དེ་འབྲེལ་བའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཆོལ་བ་ཡང་གཞན་གྱི་གཡམ་ལ་རྒྱགས་པའམ། ལྟ་བ་
 གཏན་ལ་འབེབས་ཤེས་པར་གཞན་གྱི་ཁོར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཅམ་གྱི་ཆེ་འདིའི་སྟོས་བྲངས་པ་
 མ་ཡིན་པར་སྟོང་ནས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཆོལ་བའི་སྟོབ་ཅེས་མ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་བ་ལ་ནི། བདག་
 འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པ་ལེགས་པར་རྟེན་ཅིང་། འཁོར་བའི་རྩ་བ་དེ་ཁོ་རང་དང་
 འཛིན་སྦྱངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་བསྟོམས་པས་རྒྱུན་གཙོད་དགོས་པ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་
 པ་དང་། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྟེ་འཆི་བརྒྱུད་པའི་འཁོར་བ་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་
 ནས་བཙོན་¹ཁང་དང་འབྲེལ་བའི་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཡིད་འབྱུང་གོ་བ་ཅམ་དུ་མ་ལས་པའི་བཙོན་མ་མ་
 ཡིན་པ་ལྟགས་བྲག་པོ་རྒྱུད་ལ་སྟེས་པ་དགོས་ཏེ། དེ་དག་མེད་ན་འཁོར་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་རྒྱ་བཅས་
 བྲངས་འབྲིན་པའི་གཉེན་པོ་ཆོལ་བ་ལ་སྟོང་ནས་འབད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། འཛིགས་པ་ཅི་ཡང་
 མེད་པ་འཛིགས་པ་ལས་སྟོབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོལ་བ་ལ་འབད་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།

1 ཞོལ། ཤོག ༤ བ ༩ བཙོན་ཁང་དང་

དེའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་ཆོས་པའི་སྒོ་བཙས་མ་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་སྒོ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་
སྐྱེད་པའི་ཐབས་ནི་ལེའུ་འདིའི་མདོར་བསྟུན་ལྷན་གྱིས་སྟོན་བས། སྐྱགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་འཇུག་སྒོ་དབང་བསྐྱར་བ་དབང་ལེ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་བསྐྱར་བའི་སྐྱ་རོལ་དུ།
ནང་ལེར་བཤད་པའི་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་བསམ་པ་སྐྱོང་ཚུལ་འདི་ལྟར་སྐྱབས་ནས་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་
པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་བས་ན་ནང་གི་ལེའུར་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ཆོས་པའི་ཚུལ་
དང་། དེའི་རྒྱུར་ངེས་པར་དགོས་པའི་སྒོ་དེ་དག་སྐྱེ་བའི་ཐབས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དང་། ལུས་
ལ་གནས་པའི་ཅ་དང་རྒྱུད་དང་ཐིག་ལེ་དང་། དེ་དག་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཐེན་ན་སྐྱེ་བཞི་ལ་སོགས་
པར་གནས་འཇུག་ཚུལ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་དང་རི་ལྟར་ཆོས་
མཐུན་པ་སོགས་བཤད་པའི་དགོས་པ་སྟེ། ལེའུ་འདིའི་དགོས་པའི་གཙུག་པོ་གཉིས་པོ་དེ་ལེགས་
པར་ཉོགས་ན་ལམ་གྱི་གནད་ལ་ངེས་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་རྟེན་ཅིང་མཁས་པ་དག་ལ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱས་
ལ། གཞན་དུ་ན་དེ་དག་གི་ཕྱོགས་ཅམ་ཡང་མ་མཐོང་བར་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་གྱི་གངས་སྐྱིག་པ་
ཅམ་ཞིག་བྱེད་ཅིང་། ལྟ་བུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་རང་གཞུང་གཞན་གཞུང་ཅམ་ཡང་མི་བྱེད་པའི་
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་པའི་གཞུགས་བརྟན་དག་ནི་སྐྱོན་སྒོགས་དང་འབྲ་བར་ཤེས་པར་བྱོལ།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་བདུན། ཁམས་དྲུག་ལས་མིའི་ལུས་རི་ལྟར་འབྲུབ་ཚུལ་
སྟོན་པ་ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་འབྱུང་བ་དང་བདེན་བཞི་ངེས་པའི་མདོར་བསྟུན། གྲུབ་ནས་རི་ལྟར་
གནས་ཚུལ་སྟོན་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོར་བསྟུན། ཕྱིའི་ཆོས་རི་ལྟར་བར་
ལུས་ལ་ཆང་ཚུལ་དང་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་དང་སྐྱོའི་འཇུག་པ་དང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རིགས་ཀྱི་
རྒྱད་དང་ཅིའི་རིགས་འབྱུང་བའི་མདོར་བསྟུན། ཁམས་དྲུག་ལྟན་གྱི་མིའི་ལུས་གྲུབ་པ་དེ་རི་ལྟར་
འདིག་པའི་ཚུལ་འཆི་ལྟས་དང་ཅ་འཆད་པའི་མདོར་བསྟུན། དེ་ལྟར་འཆི་ཞིང་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་འཁོར་
བའི་སྐྱག་བསྐལ་གྱི་ཅ་བ་སོགས་སྟོན་པ་སྐྱད་ཅིག་གི་མཆན་ཉིད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ངེས་པའི་
མདོར་བསྟུན། དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ་འཆི་བ་སྐྱེ་ཞིང་ལུས་བསྐྱར་བའི་བརྟན་ལེན་ལ་སོགས་
པ་དང་བྱིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མདོར་བསྟུན། འཁོར་བའི་ཅ་བ་བག་ཆགས་དང་བཙས་པ་གཙོད་བྱེད་
ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ཉོགས་པའི་ཆེད་དུ་རང་གཞན་གྱི་ལྟ་བུ་རིགས་པས་དབྱེད་པའི་མདོར་བསྟུན་

སོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་བརྒྱད། དང་པོར་མངལ་འཛིན་བ་དང་སྤྱད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གནས་པ། ལུ་
རྩལ་ནས་ཤེས་ཡང་དག་པར་སྦྱར་བའི་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གནས་པ། ཉ་ལ་སོགས་པ་གནས་སྐབས་
བཅུའི་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གནས་པ། ལྷ་བ་སོ་སོ་རེ་རེ་ཞིང་མངལ་འབྱུང་བའི་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གནས་
པ་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ། ལྷ་བཞི་དང་རྩེ་བཞི་དག་པའི་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གནས་པ། རྩེགས་པའི་
བྱང་ལྷབ་བཞིས་མངལ་འབྱུང་བའི་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གནས་པ། གནས་པ་བདུན་པའི་དུམ་བྱ་ཁམས་
དུག་ནས་ཡེ་ཤེས་དུག་གི་བར་སོགས་བཤད་པ། མདོར་བསྡུས་ཀྱི་མཆན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། མངལ་དུ་ཁམས་ཀྱི་ས་བོན་འཛིན་ཚུལ་དང་། མངལ་དུ་གནས་པའི་ས་བོན་གྱི་འབྱུང་
བ་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གནས་པ་དང་པོ་ནང་དུ་མངལ་འཛིན་བ་དང་སྤྱད་
པ་ལ་སོགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གནས་པ་གསུངས་པ་ཞེས་མཆན་སྟར་ནས། རོན་དངོས་ནི་
ས་བོན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདིར་ཞེས་པ་ནས། སྟོན་པར་བྱེད་དེའི་བར་ནི་མའི་གསང་བའི་
བསྐྱར་པ་མའི་ཁུ་ཁག་འདེས་པ་དེ་ལུས་འབྱུང་བའི་ས་བོན་ཡིན་ཞིང་། དེ་མའི་གསང་བའི་བསྐྱར་
པའི་ཁམས་ཀྱིས་འཛིན་བ་དང་། ཚུའི་ཁམས་ཀྱིས་དེ་ལས་གནས་གཞན་དུ་མི་འབྲེལ་བར་སྤྱད་པ་
དང་། མེས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །

རོ་དང་རོ་ནི་ཞེས་པ་ནས། རོ་དང་རོ་ཡི་བཅུད་དེ་དག་མའི་ཁམས་དེས་ཟ་བ་སྟེ་ས་བོན་
དེ་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་ལ། ས་བོན་འདིའི་མངལ་དུ་འཕེལ་བ་རྒྱུད་གིས་བྱེད་དོ། །མའི་སྟོན་ནང་གི་བྱ་
ག་ནམ་མཁའ་སྟོང་བ་དག་གིས་ཀྱང་འཕེལ་བའི་སྟོན་དུ་གོ་སྐབས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །མའི་བདག་
པོ་ཞེས་པ་ནི་བོད་པའོ། །མངལ་དུ་སྦྱེས་པའི་དུས་ཀྱི་དབང་ལས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་རིམ་
པ་དེ་དག་གིས་ཉ་ལ་སོགས་པ་གནས་སྐབས་བཅུ་འབྱུང་སྟེ་མངལ་རྩེགས་པར་འབྱུང་རོ། །བཅུ་
པོ་གང་ཞེ་ན། ལྷ་ཡི་ནས་ཞེས་པ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་ལ་དུ་བ་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་བཅུ་རྩེགས་པ་དང་
ཆོས་མཐུན་པ། གནས་སྐབས་བཅུ་པོ་དེ་དག་བྱེད་པ་ནི་ཞེས་པ་ནས། ལྷབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་
བཅུ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་གནས་སྐབས་བཅུ་པོ་རྣམས་ཉེ་ཞེས་པ་ནས། དེས་པའོ། །ཆེའི་མཐའི་
མདོ་ལས་བཤད་པ་དང་འདི་མི་འདྲ་བས་མི་མཐུན་པ་སྒྲིག་པ་ལ་བཙོན་པ་ཆེ་བར་མི་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་མངལ་དུ་གནས་པའི་ས་བོན་གྱི་འབྱུང་བ་རང་རང་གི་ཁམས་ཀྱི་

བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་གསུངས་པ། ས་པོན་དེ་དག་གི་ཞེས་པ་ནས། བྱ་བ་བརྗོད་པའི་ཞེས་པའི་བར་
 ཏེ། རྒྱུ་བཅུས་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་མངལ་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་
 གྱི། མའི་ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་ནང་གི་ཕྱི་རི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། འོག་ཏུ་མངལ་བཟུང་ནས་རྒྱ་བ་བདུན་ན་རྒྱུ་
 རྒྱེ་བར་བཤད་པ་ནི་ནང་གི་ནང་གི་རྒྱུ་མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེའི་ལུས་ཀྱི་ཅ་ནང་ན་གནས་
 པའི་རྒྱུ་བཅུ་ལོ། །ནམ་མཁའ་ཉིད་ནི་དང་། ཏུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་དག་གོང་དང་འབྲེལ་
 ལྷག་མ་ཆེས་གོ་སློའོ།

གཉིས་པ་ཁུ་རྩལ་རྣམ་ཤེས་སྦྱར་བའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་བཤད་པ་ནི། གསང་བ་
 ཞེས་སོགས་ཏེ། མངལ་ཏུ་བ་མའི་ཁུ་ཁྱལ་འབྲེས་པ་དེར་སློག་དང་བཅས་པ་ནི་སེམས་རྩོུ་རྩོུ་
 བ་ཞེས་བཤད་པ། གུ་མ་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་ཀྱང་ཐ་སྙད་བྱས་པའི་བར་དེའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པའི་རིགས་འབྲེལ་ཉིད་མཆོམས་སྦྱར་ཏེ། ཁུ་རྩལ་རྣམ་ཤེས་དང་བཅས་པ་དག་གང་གི་
 ཆེ་མའི་གསང་བའི་བསྐྱར་ལུང་བའམ་འཆོགས་པ་དེའི་ཆེ་ནས་ཉ་ལ་སོགས་པ་འོག་ནས་འཆད་པའི་
 གནས་སྐབས་བཅུ་འཆོམ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་ཉ་ལ་སོགས་པ་གནས་སྐབས་བཅུ་འཆོམ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་ལ་གཉིས།
 གནས་སྐབས་བཅུ་འཆོམ་ཉིད་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། བྱ་བའི་སློ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་སོ་
 བོ། མངལ་གྱི་བསྐྱར་ཁུ་རྩལ་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཆོགས་པ་དེ་རྣམས་ལས་མངལ་གྱི་ནང་ཏུ་ཞེས་པ་
 ནས། གན་སོ་ཉིད་ལ་ཞི་བ་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་སྐབས་གཅིག་སྟེ། མངལ་སྦྱེས་རྣམས་
 ཀྱི་མིད་པ་འཆི་བ་ཉིད་ནི་འཇུག་པ་བཅུ་འཆོམ་ཐ་མ་རིགས་ལྷན་ནས་ཀ་ལི་ཅེའོ་ཞེས་སོ། །གནས་
 སྐབས་བཅུ་སོ་སོར་དབྱེ་བའི་ངེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཞེས་སོགས་ལ།
 འདིར་བྱུང་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཐོག་མ་ཉའི་དངོས་སོ་ལ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
 སེམས་རྩོུ་རྩོུ་བ་སྟེ། ཁུ་རྩལ་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་ཆོགས་པ་ལ་བྱུང་འཇུག་ཅེས་ཐ་སྙད་བྱས་
 པ་དེ་ཉིད་ནི། ཉ་རོ་ཉི་ཉ་ལྟར་དམར་བས་ཉའི་རྣམ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉིན་ཞག་འགའ་ནི་རྒྱ་བ་གཉིས་
 གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཏུས་བྱུག་ལས། ཏུས་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གི་བར་ཏུ་འོ་ཞེས་པ་རྒྱ་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༡ བ ༡ ལྟར་བའི་འཆོ་བ་དང་དེའི་ཆ་ནས་ཉ་ལ་

བ་གཉིས་སོ། །དེ་ནས་གནས་སྐབས་གཉིས་པ་རུས་སྤལ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ནི་ཡན་ལག་ལྔ་འབྱུར་
བ་རུས་སྤལ་གྱི་དངོས་པོར་འགྱུར་ཏེ། ཡང་ཡིག་གིས་སྔ་མ་མ་ཟད་འདི་ཡང་རུས་གཞན་ཆ་བ་
གཉིས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གི་བར་དུའོ།

ཕག་པའི་ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་ཆ་བ་བདུན་པ་ནས་སྐྱེ་བའི་ཉིན་ཞག་གི་བར་དུ་སྐྱུར་
པོ་ཕག་གི་ཆས་པའོ། །མིའི་སེང་གའི་དངོས་པོ་ལ་རབ་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་བ་འཇུག་རོ་སྤྲད་མི་
ལ་རོ་སྤྲད་སེང་གའི་ཆས་པར་བྱས་ནས་སེན་མོས་རྒྱལ་པོ་འགྲོ་སྐྱོབ་གསེར་ཅན་གྱི་ལྟོ་བལ་ནས་
བསད་པ་དང་འབྲས་བུ། བཅའ་བའི་ཆེ་ལག་པ་དག་གིས་མའི་སྐྱེ་གནས་ཆས་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་
མིའི་སེང་གའི་ཞེས་པའོ། །མིའི་སྐྱེ་བའི་སྐབས་ལོ་སྤྱི་ལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་དངོས་པོ་ཆས་པའི་གནས་
སྐབས་ལ་ཡང་སེམས་ཞི་བར་གནས་པ་དང་། གནས་སྐབས་དེའི་སེམས་ཅན་ཆས་པ་ལ་བྱད་མེད་
སྐྱོར་བ་དང་བལ་བས་བརྒྱལ་ཞུགས་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །རིགས་ལྡན་ཞེས་པ་ནས། སྤར་བཟོད་པ་
ལུས་ཀྱི་འབྱུར་བ་ཐམས་ཅད་གཅིག་དུ་འབྲེས་པ་སྟེ་ས་སྒྲུ་ལ་ཐེམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་གས་འཆི་
བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་རོལ་པ་སོགས་ལ་གྲགས་པའི་ལྷ་བ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བརྒྱའི་ཐ་སྤྲད་
ཀྱིས་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་གནས་སྐབས་བརྒྱའི་བྱ་བ་བཟོད་པའོ། །འདིར་རི་སྐད་དུ། ཉ་དང་རུས་
སྤལ་ཕག་པ་དང་། །མིའི་སེང་གའི་མིའི་སྐྱེ་བའི་དང་། །ར་མ་གཉིས་དང་ནག་པ་དང་། །སངས་རྒྱལ་ཀ་
ལེ་ཅེ་དང་བརྒྱ། །ཞེས་འབྱུར་བའི་སྤྱི་རོལ་ཉ་ལ་སོགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཆངས་པའི་བྲང་སྤོང་གཏུག་
པ་ཆས་ཀྱིས་བྱིས་པ་ཆས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྤྲད་དུ་བཀོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དཔུལ་བ་འཛོལ་བའི་རྒྱ་
སྟེ། དེ་དག་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་པ་ནས། བཟོད་པར་བྱའོ།

བཞི་པ་ཆ་བ་སོ་སོ་རེ་རེ་ཞིང་མངལ་འབྱུར་བའི་རོ་སོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་ཞར་བྱུང་དང་
བཅས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་བདེན་པ་བཞི་བཤད་པའོ། །དང་སོ་ནི། ལྷ་བ་ཞེས་པ་
ལ་སོགས་པས། ཞེས་པ་ནས། གསུངས་སོ་ཞེས་པ་འདིས། ལྷ་བ་ཞེས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། མངལ་
དུ་ཡང་དག་དག་པའི་སྐྱེ་སྟེ་བཅའ་བའི་རུས་སྤལ། ཞེས་པའི་ཆོགས་སྤུ་བཅད་པ་ལ་ཐུག་གི་བར་དོན་
ཆོན་གཅིག་དུ་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་ཞེས་སོགས་གནས་པ་བྱུག་པ་དང་། བདེན་བཞི་བསྐྱར་པ་
གནས་པ་ལྔ་པར་འཆད་པ་དོན་མ་ཡིན་ཞིང་། གཞུང་དོན་ལ་བརྟགས་པས་ཀྱང་གསལ་བར་གཤེས་

སོ། །འདིར་ཁམས་བྱུག་ལྟ་བུ་སྐྱེས་བུ་མངལ་དུ་སྐྱེ་བའི་ལུས་ལ་མཛོད་བྱུག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ལུ་བ་
ལ་ཞེས་པ་ནི་ལུ་བའི་དོན་ལ་བདུན་པའོ། །དེ་ལས་མཛོད་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཀླུ་དུ་འགྱུར་བ་
དང་སོགས་སོ། །རྩལ་ལས་མཛོད་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། བགས་པ་དང་སོགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་
གོང་དུ་བཛོད་པའི་པ་མའི་ཁུ་ཁྲག་འདྲེས་པའི་ས་བོན་གྱིས་རང་རང་གི་རིགས་འདྲའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་
སོ་སོའི་ཉེར་ལེན་བྱས་ནས་བུའི་ལུས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོ་རྩེ་སྤྱིང་འབྲེལ་ལས། བཟའ་དང་
བདུང་དང་རོ་བྱུག་རྣམས། །ཀུན་ཏུ་ཐོས་ཤིང་འཕྲངས་པ་དག །ཁུ་བ་ལས་ནི་སྐྱེ་བའི་བཅུད། །དང་
སོ་སྐྱེ་བ་དེར་བཛོད་དོ། །དེ་ནས་དེ་ལ་ཁྲག་སྐྱེ་བ། །སྐྱེ་བ་གཉིས་པར་གསལ་བ་ཡིན། །དེ་ལ་ཤ་
སྐྱེས་གསུམ་པ་ཡིན། །བགས་པ་བསྐྱེད་པ་བཞི་པ་ཡིན། །ཅ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ལྔ་པ་ཡིན། །རུས་པ་
བསྐྱེད་པ་བྱུག་པ་ཡིན། །བདུན་པར་རྒྱུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། །འདི་ནི་ལན་བདུན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
ཉིད་བསྟན་པའི་སྤྱིར་བ་ཡིས། །མཛོད་བྱུག་རིགས་སུ་བཛོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདིར་མངལ་དུ་ཞེས་སོགས་ནི། བ་ལས་ཐོབ་པའི་ཁུ་བ་དང་རྒྱུ་བ་དང་ཐེ་ཆུ་རྣམས་ཀྱི་
དྲངས་མ་དང་། མ་ལས་ཐོབ་པའི་ཁྲག་དང་བཤང་བའི་དྲངས་མའི་ཆ་རྣམས་འདྲེས་པས་བདུད་ཅི་
ལའི་རོར་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལུས་བསྐྱེད་པའི་རུས་སུ་ཀུན་གཞིའི་མིང་ཅན་གྱི་ཤེས་པས་གཟུང་
སྟེ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སྒྲིན་པར་བྱས་པས་ལུས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །སྐྱི་ནས་ཞེས་
སོགས་ནི། རྩལ་བ་གཅིག་ནས་རྒྱུང་བཅུའི་ཉེན་སྤྱིང་ཁའི་ཅ་བཅུ་ཐོག་མར་ཆགས་པ་སོགས་ཏེ། གུན་
དུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱུང་ཡིན་ལ། གཞུང་ལྷག་མ་དག་བསྐྱེད་པས་ཤེས་ཤིང་། རུས་པ་སྐྱེས་
བརྒྱུ་བྱུག་ཅུ་ནི་དགའ་བོ་མངལ་གནས་ལས། མགོ་ཐོད་རུས་པ་དགུ་འདུས་ཤིང་། །འབྲམ་པའི་རུས་
པ་གཉིས་འབྲེལ་ཏེ། །སོ་ནི་སྐྱེས་ཅུ་ཅ་གཉིས་ལྟན། །དེ་ཡི་ཅ་བཤང་དེ་བཞི་ནོ། །རྩ་ཅ་གཉའ་བའི་
རུས་པ་དང་། །རྒྱ་དང་ལྷ་ཡི་རུས་པ་དང་། །བྲང་དང་མིད་པའི་རུས་པ་ནི། །བསྐྱེས་ན་རུས་པ་ཉི་
ཤུ་ཡོད། །མིག་ལ་རུས་པ་བཞི་ཡོད་དེ། །སྤྲག་པ་བྱིན་པ་བྱུང་གཉིས་ཡོད། །ལག་པ་གཉིས་དང་
སོར་མོ་རྣམས། །བསྐྱེས་ན་རུས་པ་ལྔ་བཅུ་ཡོད། །ལྷག་རྒྱུ་རུས་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། །སྤྲལ་ཆོགས་
ལ་ནི་སྐྱེས་ཅུ་གཉིས། །འདི་དག་ཀུན་ལ་ཅ་ཡོད་པས། །འདི་ཡི་གངས་ནི་ཆ་བཞིར་འགྱུར། །ཅིབས་

སོགས་གཡས་པའི་རྩས་པ་ནི། །པན་ཚུན་འབྲེལ་བ་བཅུ་གསུམ་ཡོད། །ཅི་བས་སོགས་གཡོན་
འབྲེལ་སྦྲེ་བ་ཡི། །རྩས་པ་དག་ནི་བཅུ་གསུམ་ཡོད། །རྩས་པའི་ལུ་གུ་རྒྱུད་འདི་དག །གསུམ་
གསུམ་དག་ནི་པན་ཚུན་འབྲེལ། །གཉིས་གཉིས་དག་ནི་ཆོགས་ལྡན་ཏེ། །ལྷག་མ་གཞན་ནི་འབྲེལ་
བ་མེད། །གཡས་གཡོན་བརྒྱ་ནི་གཉིས་པོ་ལ། །བསྐྱུས་ན་རྩས་པ་ལྔ་བཅུ་ཡོད། །ལུས་ནའང་
འབྲེལ་བའི་རྩས་པ་ནི། །བསྐྱེམས་ན་སུམ་བརྒྱ་བྲག་ཅུ་ཡོད།¹ ཅེས་བ་ལྟར་རོ།

མངོན་པར་ཤེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྲན་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་
སོགས་ལ། ལྷ་མ་རང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདོ་ནམ་མཁའི་རྒྱན་ལས། ཞག་བདུན་པ་སུམ་ཅུ་པ་ལ། ཡན་
ལག་ཐམས་ཅད་དང་ཁྲག་དང་བགས་པ་དང་བ་སྐྱུའི་བྱ་ག་ཀྱན་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་
མའི་ལྟོ་ན་ཁྲག་དང་རྩི་མི་ཞིམ་པའི་ནང་ན་གནས་སོ། །གང་མའི་ལྟོ་ན་གནས་པ་ན་ཆེ་རབས་སྤ་
མ་བྲན་ནས་མཆོག་ཏུ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་རོ།² །བདག་མའི་ལྟོ་འདི་ནས་ནམ་འབྲུང་ཞིག་གྱ། །ཕྱིས་མའི་
མངལ་ཏུ་སྦྱེ་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བ་དག་ལ་བཙོན་འགྱུས་དང་པ་རོལ་གཞོན་པ་བརྟན་
པོར་བྱའོ་སྟམ་པ་ལས། བཙོན་པ་དང་མའི་ལུས་ཀྱིས་གཟེར་བ་དང་། སའི་རེག་པ་དང་། ལག་
པའི་རེག་པ་དང་། ཇི་མ་བརྟུ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལུས་དང་སེམས་ལ་མཆོག་ཏུ་གནས་པ་དག་གིས་
ཆེ་རབས་སྤ་མ་རིལ་བརྗེད་དེ།³ ཞེས་མཁན་པོ་དཔལ་བཅེགས་ཀྱིས་མདོ་བདུས་སུ་བྲངས་པ་ལྟར་
ཡིན་པས། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་མངལ་གྱི་ཆེ་མངོན་ཤེས་འབྱུང་བར་སྦྱ་ལ།

ལྷ་མ་རང་ཁ་ཅིག །མངལ་ཏུ་སྦྱོག་དབུ་མར་དབྱུག་བའི་ནམ་པ་ལྟར་འབྲུང་འཇུག་མི་བྱེད་
པར་གནས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མངོན་ཤེས་ཆ་འབྲ་ཙམ་སྟོན་གྱི་གནས་བྲན་པ་སོགས་འབྲུང་བ་
ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་ཟེར་ལ། ཁ་སྤྱགས་ཅིག་དེའི་ཆེ་དེ་ལྟར་འོང་ཡང་མི་ལམ་དང་འབྲ་བས་ལས་
གསོག་པས་མ་ཁྲབ་ཅེས་ཟེར་རོ། །རྒྱུད་ལྷ་མ་ལས། སྤྱག་བདེའི་སྟོན་ཡོན་མཐོང་བ་འདི། །རིགས་
ཡོད་ལས་ཡིན།⁴ ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། གནས་སྐབས་རིགས་ཆད་མ་ཆད་སོགས་ནི་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ་ ༩༡ ཞོག་ ༢༠༡ ཟེང་། ༡༩

2 ཞོལ། ཞོག་ ༡༣ བ་ ༣། གཙང་། ཞོག་ ༡༠ ན་ ༩ འགྱུར་ཏེ།

3 བསྐྱེམས་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ་ ༡༡༥ ཞོག་ ༡༡༥ ཟེང་། ༡༥

4 བསྐྱེམས་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ་ ༢༠ ཞོག་ ༤༣༤ ཟེང་། ༡༢

སྤྱག་བདེའི་སྦྱོན་ཡོན་མཛོང་བ་སོགས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཐར་བ་ལ་དོན་གཉེར་སྦྱེ་མི་
སྦྱེས་བཞག་དགོས་ལ། མཐར་ཐུག་གི་རིགས་ཆད་མི་འདོད་ཀྱང་གནས་སྐབས་དེ་འདྲའི་རིགས་
ཆད་དབུ་མ་ལ་ཡང་འདོད་དགོས་ཤིང་། མངལ་དུ་མཛོན་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་སྦྱེ་བ་དན་ལ་ལ་བརྟེན་
ནས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་སྦྱོག་འདོད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་སྦྱོར་བ་འདོད་སྦྱེ་བས་
ཁྱབ་ན། མངལ་དུ་མ་སྦྱེས་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྤྲིད་པས། སངས་རྒྱས་ལ་ཐོབ་འདོད་མ་སྦྱེས་པའི་
སེམས་ཅན་མི་སྤྲིད་པ་དང་། གནས་སྐབས་རིགས་ཆད་པ་མི་སྤྲིད་པར་འགྱུར་རོ།

དེ་བས་ན་སྤྱ་མ་རྣམས་མངལ་དུ་སྦྱེ་བ་སྦྱིའི་ཆོས་དང་། འདི་དག་ནི་སྦྱོན་གྱི་རྒྱ་ཁྱད་པར་
ཅན་སྦྱོན་དུ་སོང་བས། སྦྱེས་ནས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་དེ་དག་སྤྱ་མའི་རྒྱའི་སྦྱོབས་ཀྱིས་མཛོན་དུ་
འགྱུར་བའི་མངལ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བྲག་པ་ལ་སྦྱར་དགོས་པ་འདྲའི་ཞེས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གསུང་
རོ། །དེ་ཡང་གང་ཟག་ཁྱད་པར་བ་དེ་འདྲ་ཡོན་ཀྱང་རྒྱ་བ་དུག་བར་དུ་མངལ་དུ་བརྒྱལ་བ་དང་འདྲ་
བར་དན་པ་མི་འབྱུང་ལ། མཆོམས་དེ་ནས་འདི་ལྟར་དན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་
སྦྱོས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་སོགས་གོ་སྤྱོད་ལ། འདིར་མངལ་གྱི་སོགས་ནི། མངལ་དུ་ཞུགས་
ནས་རྒྱ་བ་གཅིག་གི་རིང་ལ་རྩ་མི་ཆགས་ཤིང་དེ་ནས་ཞག་རེ་ལ་རྩ་ཉིས་བརྒྱ་རེ་ཆགས་པའི་དོན་
ནོ། །སྤྱ་བརྒྱ་དུག་ཅུའི་གནད་རྣམས་ཞེས་པ་ལ། གྱི་ཚེ་འགྱུར་དུ་ཆེགས་རྣམས་ཞེས་དང་སྤྱ་བ་
ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལ། གྱི་ཚེ་དང་རྩ་གཉིས་ཀས། བརྟེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟུན་རོ།

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་བདེན་པ་བཞི་བཤད་པ་ནི། འཕགས་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཆོམས་
སྦྱར་ནས། མངལ་ཞེས་པ་ནས། དབང་གིས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས། མངལ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་།
བཅའ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། སྦྱེས་ནས་མ་ཉི་བར་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། འཆི་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་
དང་། ཉི་ནས་ངན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། དེ་ཡང་སྤྱིག་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུར་སྦྱོན་པ་སྟེ་ཆོག་
གི་འབྲུ་གོ་སྤྱོད། །དེ་ཡང་འགྲོ་བ་དུག་དུ་འཛིགས་སྟེར་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འགྲོ་བ་དུག་གི་སྤྱག་
བསྐྱལ་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པར་གསུངས་ལ། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་དགེ་བཅུ་པོར་
བ་དང་སྤྱིག་པའི་ལས་ལས་འབྱུང་བར་དངོས་སུ་གསུངས་པས། དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་ལྷ་མའི་འགྲོ་
བར་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་དགེ་བའི་ལས་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ལ་སོགས་པར་བསྟན་པས་ལས་ཀྱི་ཀུན་

འབྲུང་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་འཕྱོ་བ་བྱལ་ཏུ་ལས་དབང་གིས་སྐྱེ་བའི་ཅ་བ་ཡང་། འདིར་འཁོར་བའི་
སྐྱེ་མ་མི་བདེན་ཡང་བདེན་པར་སྒྲུང་བ་ལྟར་ཞེན་ནས། རང་བཞིན་གྱིས་བྱལ་བའི་རར་འཛིན་པ་དང་
ང་ཡིར་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པས་སྒོངས་པར་བྱས་པ་ནི་
དཔུལ་བ་དང་ཡི་དྲལ་ས་དང་དུད་འགྲོའི་སྤྱལ་བསྐྱེད་དག་ལས་སྤྱལ་བསྐྱེད་འཛིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་
ངན་སོང་གསུམ་ཙམ་འདིར་དངོས་སུ་སྒྲོས་པ་ནི་འཁོར་བའི་སྤྱལ་བསྐྱེད་གྱིས་ཡིད་འབྲུང་བར་བྱ་
བའི་ཆེད་དུ་སྤྱལ་བསྐྱེད་ཆེ་ཤོས་དངོས་སུ་སྒྲོས་པ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་རར་འཛིན་དེ་ཉིད་འཁོར་བ་
མཐའ་དག་གི་ཅ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་གི་འཕྱོ་བ་བྱལ་ཏུ་འཛིགས་སྟེར་ཞེས་པ་དང་འབྲེལ་
བར་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་འཁོར་བའི་ཅ་བར་གྲུར་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྲུང་
གི་གཙོ་བོ་ངོས་བཟུང་ཞིང་། འཁོར་བའི་སྤྱལ་བསྐྱེད་ལས་ཐར་བར་འདོད་ན་བདག་མེད་པ་གཙོ་
བོར་བསྟོམ་བྱ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་ནས་གོམས་པར་མ་བྱས་པར་བདག་
འཛིན་སྟོང་བའི་ཐབས་མེད་ལ། སྤྱལ་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་མ་སྒྲུངས་པར་སྤྱལ་བསྐྱེད་སྤྱལ་མ་
མེད་པར་ལྟོག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་སྤྱལ་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་བཅས་པ་བསྟན་ནས། སྤྱལ་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་དེ་ཉིད་
སྒྲུངས་པའི་སྟོན་སྤྱལ་བསྐྱེད་མ་ལུས་པར་སྟོང་བའི་དོན་དུ་བསྟོམ་པར་བྱ་བའི་ལམ་གང་སྟམ་
པ་ལ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་གསུངས་པ། འཁོར་བ་ཞེས་སོགས་གྱིས་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ་དང་།
རྟེན་གྲང་ཕྱ་སྟེགས་གྱིས་བསྟན་པའི་སྤྱིན་སོགས་ཙམ་ལ་འཇུག་པ་དགོན་པར་བསྟན་ནས། དེ་
བས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་ནི་རྗེས་སུ་ཆགས་ཤིང་དད་པ་རྟེན་པ་བརྒྱ་ལམ་ན་སྟོན་གྱི་དགོ་བའི་
དབང་གིས་སྲིད་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཞིང་ཤིན་ཏུ་དགོན་ལ། སངས་རྒྱས་གྱིས་བསྟན་པའི་སྤྱིན་པ་
ལ་སོགས་པ་མངོན་མཐའི་ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་རྟེན་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་
དགོན་ནོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོན་དང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར་
སྤྱིན་སོགས་ལ་སྟོབ་པ་དགོན་པ་ལ་འཆད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལས་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་ལ་
འཇུག་པ་དགོན་པར་གསུངས་པས་སོ།

དེས་ན་འདི་ལྟར་དེ་བས་ཀྱང་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པ་དགོན་པ་དང་། དེ་བས་

དཔལ་ལྷན་རྫོང་རྩེ་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པ་དགོན་པར་གསུངས་ནས། བར་དེར་པར་བྱིན་གྱི་ཐེག་
ཆེན་མ་སྟོས་པ་ནི། སྟགས་དང་པར་བྱིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་
བྱུ་ལ་བཟང་ངན་མེད་ཅིང་། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་
དང་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བྱེད་པར་མེད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །རྫོང་རྩེ་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་
པ་དགོན་པའི་རྫོང་རྩེ་ཐེག་པ་དེ་ཡང་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། རྫོང་རྩེ་ཐེག་པའི་གཙུག་པོ་རོང་འཛིན་པ་ནི། རྫོང་
ནི་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་དང་མཆོན་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་སོགས་ཀྱིས་མི་ཆོད་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་
འདིས་འགྲོད་པར་བྱེད་པའོ། །འདིར་བསྐྱོད་པར་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཡིན་པ་ནི་རྫོང་རྩེ་ཐེག་པའོ། །

འོ་ན་གང་དང་གང་དབྱེར་མེད་པ་ཞེ་ན། སྟགས་ཀྱི་ཚུལ་འབྲས་བྱའི་བདག་ཉིད་ཅེས་པ་
དང་། བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཚུལ་རྒྱའི་བདག་ཉིད་ཅེས་པས་དབྱེར་མེད་ཏུ་སྦྱར་རྒྱ་དང་། དེ་གཉིས་
གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པར་གྱུར་པ་ཞེས་པས་དབྱེར་མེད་ཏུ་སོང་ཚུལ་བསྟན་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་ཡང་བཤད་དགོས་ཀྱི། རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྷན་གྱི་སྟོང་གཟུགས་ཁོ་ན་ལ་
བཤད་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། འདིར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཚུལ་ཞེས་པས་པར་བྱིན་ཐེག་པ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་
གི་སྟོང་ཉིད་ཏུ་བཤད་ཅིང་། རྣམ་པ་ཀུན་ལྷན་གྱི་སྟོང་གཟུགས་ནི་སྟགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་སྟོང་གཟུགས་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ནི་རྒྱུད་གཞན་རྣམས་
ན་ཡང་མི་གསལ་ཞིང་སྟགས་པ། རྒྱུད་འདིའི་སྟོང་ཁོ་ན་ན་གསལ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འདོད་
བཞིན་ཏུ། ལྟར་གཤེགས་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཉི་མ་སྒྲ་བའི་དབྱིབས་འབྲ་དང་། ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ཉིད་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་ཡིད་རྣལ་ཏུ་མ་བཞག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་འཛིན་
ཙམ་ལས་བྱུང་བའི་ཏུ་སོགས་ཀྱི་མཆོན་མ་སྟོང་གསལ་ཤར་བ་དང་། ལུས་ལ་གནད་ཏུ་བསྟུན་པའི་
ཐབས་བྱེད་པར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤར་བའི་ཏུ་སོགས་ཀྱི་མཆོན་མ་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མ་
བྱེད་པས་མཆོན་མ་གང་ཤར་ཐབས་ཅད་སྐབས་འདིའི་སྟོང་གཟུགས་སུ་འདོད་པའི་ཞོར་པ་ཆེན་
པོ་སྟེ། དེ་ལྟར་གཟུང་ནས་རྫོང་རྩེ་ཐེག་པ་ལྷན་གྱི་མན་ངག་བཤད་ཅིང་འཆར་ཚུལ་རོ་སྟེད་པ་ན་
པལ་ཆེར་ལོག་པ་འབའ་ཞིག་གསལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་ཞེས་པ་ནི། པར་

1 ཞོལ། ཤོག 16 ན ༧། གཙང་། ཤོག 13 ན 3 སྟོང་གཟུགས་སུ་གཟུང་བའི་ཞོར་པ་ཆེན་

ཕྱིན་ཐེག་པ་ལ་རྒྱུའི་ཐེག་པ་དང་། སྤྲུག་གི་ཐེག་པ་ལ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པར་བཤད་པ་དང་མི་
འདྲོ། །འདིར་འབྲས་བུ་ནི་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱ་ནི་ཤེས་རབ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་བཤད་
དགོས་ལ། སྟོང་ཉིད་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་པ་དང་ཐུན་མོང་གི་སྟོང་ཉིད་ལ་འདིར་དངོས་སུ་བཤད་པས་
ནི་སྟོང་ཉིད་བདེ་ཆེན་འདྲེན་པའི་རྒྱར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། གླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་པ་ལ་ཆེ་བ་ནས་བདེ་བ་
ཐབས་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་རབ་མར་ཆེས་གསལ་བར་ཡང་ཡང་བཤད་ཅིང་། ཤེས་རབ་མ་དང་
བཅུན་མོ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པའི་མོ་རྟགས་སྤྱར་བ་ནི་བདེ་ཆེན་འདྲེན་པའི་རྒྱར་བཤད་པའི་
སློན་ས་ཡིན་ཀྱང་། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། དེ་
ལྟ་ན་ཡང་སྤྱིར་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ལ་བདེ་བ་འདྲེན་པས་མ་བྱས་ཀྱང་། རྟོགས་རིམ་གྱི་སྐྱབས་
ཤིག་ནས་སྟོང་ཉིད་དམིགས་པར་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་གཏུམ་མོ་སྤར་བ་དང་ཁམས་ལྷན་ནས་བདེ་བ་
ཆེན་པོ་འདྲེན་པའི་ཐབས་བྱད་པར་བ་ཞིག་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བདེ་བའི་རྒྱར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
དཔེར་ན་གཞུང་གཞན་དུ་རིགས་ལ་དམིགས་པས་འཕགས་ཆོས་སྐྱེ་བའི་སློན་ས་རིགས་འཕགས་
པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

དབང་མདོར་བསྟན་ལས། སྟོང་ཉིད་གཟུགས་འདྲིན་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། །འབྲས་བུ་སྟོང་རྩེ་མི་
འཇུར་འདྲིན།¹ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ཡང་བདེ་ཆེན་འདྲེན་པའི་
རྒྱུའི་སྟོང་ཉིད་དུ་བཤད་དགོས་ཀྱང་། སྟོང་གཟུགས་རང་བཞིན་མེད་པ་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་ཡང་
ཐུན་མོང་བ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་བདེ་ཆེན་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོར་བཤད་པ་སྤྲུག་
གླ་མེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་བྱད་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་
མཆོག་ཏུ་མི་འཇུར་བའི་བདེ་ཆེན་སྐྱེད་པའི་རྒྱར་འཇུར་བ་རྒྱུད་འདི་པའི་ཕྱགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་བྱད་ཆོས་སོ། །རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་བདེ་ཆེན་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོར་འདིར་
ཡང་སྐྱབས་འགའ་ཤེར་བཤད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་མན་ངག་སྟེ་མར་བཤད་པའི་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་
གཏུམ་མོ་དང་། བྱུ་ཆེན་རྩོ་རྩེ་རིལ་བུ་པས་གསུངས་པའི་ཞོར་བུ་དགའ་བའི་རིམ་བ་སོགས་དུ་མ་
ལ་བརྟེན་ནས་གླ་མ་མཆོག་གི་མན་ངག་ལས་ཞིབ་པར་ཤེས་དགོས་པའི་ཐབས་གནས་སོ།།

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༥༠ ཟེང་། ༡༤

སྟོང་ཉིད་པར་བྱིན་ཐེག་པ་དང་སྐྱེན་མོང་གི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བཤད་པ་ན། སྟོང་ཉིད་དེ་
དང་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་སོའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སྒྲུང་གིས་བར་མ་ཆོད་པར་རྒྱལ་རྒྱ་བཞག་བཞིན་
རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་དབྱེར་མི་བྱེད་པའམ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་
རྒྱ་ཆེན་མོ་ལ་བཤད་པ་ན། མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་ཆེན་རང་དབྱེས་ཀྱི་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་
ཆེན་མོ་དང་རོ་སོ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ཉིད་དོན་རྗེ་ཐེག་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ནི་དོ་
རྗེ་ཐེག་པ་བྱུང་པར་བ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱི། དོན་རྗེ་ཐེག་པ་སྤྱིའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱད་
སྟེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་མ་བྲལ་པའི་བྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་ཆེན་དང་རྒྱ་དམིགས་
བཅས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་གདོད་མ་ནས་མེ་དང་མའི་འོད་ལྟར་འབྲེས་པར་གྱུར་པ་ལ་འཆད་ཅིང་། དེ་ལྟར་
འབྲེས་པ་དོན་རྗེ་ཐེག་པའི་གོ་དོན་དུ་བྱས་ནས། ཡང་དེ་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྲལ་པའི་ཆོས་ཉིད་
དུ་སྒྲ་བ་ནི་ཅི་ཡང་དུང་བའི་སྤྱ་ཅོར་ཏེ། དེག་པ་ནས་དུ་གནས་པ་སྤྱི་ཞིག་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་རྗེ་
ཐེག་པས་བྲལ་པར་ཁས་ལེན། རྟག་པའི་རྒྱ་འབྲས་རོ་སོ་གཅིག་ལ་སོགས་པ་སྤྱར་བཀའ་གཟིན་ཏོ། །

དེ་བས་སྒྲོམ་པ་ལ་ནི་ཞེས་པ། དེ་བས་ཀྱང་ཞེས་བཤད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དོན་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་
འདུག་པ་དང་། དོན་རྗེ་ཐེག་པ་སྒྲོམ་པ་ལ་སྒྲོ་འདུག་པ་ལ་ཆེས་དགོན་མི་དགོན་ཀྱི་བྱུང་པར་བཞག་
ཏུ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་བས་ན་དོན་རྗེ་ཐེག་པའི་དོན་བཤད་
མ་ཐག་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྒྲོམ་པ་ལ་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་དབྱེར་མི་བྱེད་
པར་སྤྱར་བས་བདེ་ཆེན་ནི་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་དང་། སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ནི་ཀུན་
རྫོབ་ཀྱི་སྤྱར་བ་ཅུ་ཡིན་ཞིང་རྩལ་སྤྱ་རབ་ཆོགས་པས་སྟོང་པས་དམིགས་བཅས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དེ་
ལྟ་བུའི་ལམ་ལ་སྒྲོ་འདུག་པ་བརྒྱུ་ལམ་ན་སྤྱིད་པ་ཡང་དགོན་པས། འཁོར་བ་པ་རྣམས་ལ་མཆོག་
གི་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ། ཨེ་མ་ཞེས་པ་རྗེས་སུ་བཅེ་བའི་ཆོག་གོ།

ལྷ་པ་སྤྱི་བཞི་དང་དོན་རྗེ་བཞི་དག་པའི་རོ་སོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་ལ་གསུམ། མངལ་དུ་
ཆགས་ནས་འཆི་བའི་བར་ལ་སྐྱེན་མོང་དུ་སྤྱི་བཞི་བཞག་པ། མངལ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་དབྱེ་བས་སྤྱི་བཞི་བཞག་པ། སང་པའི་གནས་སྐབས་ལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སྤྱི་བཞི་བཞག་
པའོ། །དང་སོ་ནི། མངལ་དུ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་གསུངས་ཏེ་ཞེས་

མཆམས་སྤྱར་བ་ལ། འདིའི་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཞེས་པ་ནི་བདེན་པ་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་ཀུན་འབྱུང་མ་ཡིན་གྱི། གྲོགས་དང་གྲོགས་ཅན་ནམ་ཆོགས་པ་གཅིག་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས། གང་ན་གཅིག་ཡོད་པ་དེར་གཞན་རྣམས་ཀུན་ཀྱང་འབྱུང་བ་ལ་ཀུན་འབྱུང་དུ་ཐ་སྟོན་མཛད་པ་དེ་ཡིན་འོ། །འདིར་དང་པོར་འཛིན་ཉེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་སྤྱར་གཞི་མངལ་ནས་སྤྱིས་པའི་ལུས་ལ་ཆོས་མཐུན་པའི་སློན་སྤྱི་ལ་ལྟར་ཆང་བ་ཡང་དག་པར་བཟླ་བར་བྱ་སྟེ། གཞི་དུས་ན་རི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་དེའི་རི་མའི་ཆ་སྤངས་ཤིང་། སྤྱི་སོ་སོ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཆའི་རིགས་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཁྱེད་ཉེ་སྤྱི་བ་བྲལ་དུ་བསྐྱེད་པས་འབྲས་བྱའི་སྤྱི་བཞི་འབྲུག་པ་ཡིན་པས། དེ་ནི་དེ་ཉིད་དེའི་ཕྱི་ནས་ཞེས་པ་ནས། རིག་པར་བྱའི་ཞེས་པས་བསྟན་འོ། །འདིས་ཀྱང་གཞི་དུས་ཀྱི་སྤྱི་བཞི་སྤྱི་བ་བྲལ་དུ་བྲས་པའི་འགོག་བདེན་བསྟན་ལ། སྐབས་གོང་མར་ཡང་འཁོར་བའི་ཅ་བ་ངར་འཛིན་སོགས་གཉེན་པོས་བཙོས་པས་འབྲས་བྱ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་དང་བཙས་པ་རྒྱན་ཆད་པའི་འགོག་བདེན་ལྷགས་ལ་བསྟན་འོ། །འོ་ན་ལུས་ལ་སྤྱི་བཞི་རི་ལྟར་ཆང་ཞེ་ན། འདིར་ཞེས་པ་ནས། འགའ་ཞིག་ལ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་དང་ལྟན་པར་ཡང་འབྱུང་བར་སྤྱར་བཅོད་པའི་སྐབས་སྟོག་དབུ་མར་འབྱུང་འདུག་མི་བྱེད་པར་གནས་པ་དེའི་ཆེ་ནི་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཉེ་བསྐྱགས་པས་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདིར་རེ་ཤིག་ཅེས་སོགས་མངལ་དུ་ཁུ་རྒྱལ་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་མ་ཐག་པ་དེ་བདེ་བ་དམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པ་པ་མ་གཉིས་ལ་ལྟོས་པའི་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པས་དག་པའི་སྤྱོད། །དེ་ནས་རྒྱ་བ་ལྟ་པའི་བར་ལ་ཁམས་ལྟ་དང་ལྟར་སོགས་ལྟ་རྣམས་རབ་དུ་འབྱུང་བ་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདུན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་གིས་གཉིད་ལོག་གི་གནས་སྐབས་རྣམ་ཉོག་མི་གསལ་བས་རྒྱལ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྩོད་རྩོད་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད། །དེས་ན་རྒྱལ་བ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་གིས་རྒྱ་བ་བྱུག་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་མགོ་ཐུག་གི་བར་གྱི་ཉིན་ཞག་གི་ནས། མི་ལམ་ལྟར་ཡུལ་ཁྱོད་བའི་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལོངས་སྟོན་རྩོགས་པའི་སྤྱར་འབྱུང་རོ། །དེ་ནས་སྟོང་སྟོང་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་གིས་རྒྱ་བ་བརྒྱུད་པའི་ཐོག་མ་ནས་བཙའ་བའི་བར་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༩ བ ༡ རྒྱག་པ་དང་བརྒྱུད་པའི་

དུ་སྐྱེ་¹ལ་སོགས་པ་ནས། སད་པའི་གནས་སྐབས་སྐྱལ་པའི་སྐྱར་གསུངས་སོ། །འདིར་སྐྱེ་བ་བཞི་
བ་ལ་དངོས་²པོ་སོགས་བྱུང་བར་སྐྱེ་བ་ནི་གོང་དུ་པག་གི་དངོས་པོའི་གནས་སྐབས་ལ་འབྱུང་པོ་ལྟ་
དོད་པ་ཅུང་ལས་མེད་པར་བཤད་པ་དང་ཆེས་འགལ་བའི་རིགས་པའོ།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་ཞེས་པ་ནས། ཉི་མའི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དེ་ནི་ཞེས་དང་། འདུ་ཤེས་
པའི་མཆོན་ཉིད་དེ་ནི་ཞེས་པ་ནས། སྐྱལ་པའི་སྐྱར་འབྱུང་རོ། །འདིར་ནས། རྣམ་པ་བཞིའོ། །དེ་
འབྲེལ་དབྱེ་བས་འབྲེལ་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། མངལ་དུ་ཡེ་ཤེས་བདེ་བའི་ཆ་ཁུ་རྒྱལ་ཉིད་ནང་དུ་ལུས་
འཕེལ་བའི་གྲོགས་དང་། བཅས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་
ཡང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་རིམ་རྒྱས་པ་ཅུང་དུ་སློག་སྟེ་དབྱགས་འབྱུང་འཇུག་དང་དག་སྟེ་བརྗོད་
སོགས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བའི་ཆ་ནས་རྣམ་ཤེས་སློག་དག་གི་གྲོགས་ཡིན་པས་སོ། །

སྐྱར་བཤད་དེ་དག་གི་དོན་བསྟུན་ནི། འདིར་ལུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་ས་པོན་ཁུ་བ་དང་འབྲེལ་
བ་ཅན་ཉི། དག་གི་དབྱེ་བ་ནི་ཁག་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་ལོ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་པོ་ན་གནས་པ་པ་ལས་
ཐོབ་པའི་ཁམས་དཀར་པོ་ལས་ལུས་ཀྱི་ཁམས་དཀར་པོ་གཞན་རྣམས་སྟེ་བ་དང་འཕེལ་བ་ལས་
ལུས་རྫོགས་པའི་རྒྱར་འབྱུང་བ་དང་། མཁྱིན་པ་ན་གནས་པའི་མ་ལས་ཐོབ་པའི་ཁམས་དམར་པོ་
རྫོགས་པས་དག་གི་སྟེ་བརྗོད་རྫོགས་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ལ་བཤད་ན་ལེགས་སམ་སྟུང་སོ། །དེ་བཞིན་
དུ་བྱུང་བར་བྱ་བ་སློག་དང་བྱུང་བར་བྱེད་པ་སེམས་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་དབྱེ་བས་ཕྱི་རོལ་དུ་
སྐྱེ་ཡི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཞི་ནི་སད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །མངལ་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
དབྱེ་བས་སྐྱེའི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཀྱིས་
སོ། །དབང་གིས་སྐྱེའི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཞི་སད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་དབྱེ་བས་སྐྱེའི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཀྱིས་
སོ། །ཞེས་བསྟུར་བ་ལྟར་བཤད་དོ། །ལུས་དང་ནས། དེས་པའོ། །འདིར་བྱུང་བྱ་སྟོབས་ཀྱི་མའི་སྐྱེ་
བཞི་ནི་སད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་ཤེས་སོ། །བྱུང་བའི་གཤེགས་སྟེང་པོའི་སྐྱེ་བཞི་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༩ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༡༣ བ ༣ སྐྱེ་ལ་སོགས་

2 ཞོལ། ཤོག ༡༩ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༡༣ བ ༣ དབང་པོ་སོགས་

ནི་དགའ་བ་བཞིའི་དབྱེ་བས་ཡེ་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལོ།།

དུག་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བཞིས་མངལ་འགྲུར་བའི་ངོ་སོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་ནི།
 མངལ་དུ་སོགས་ཀྱིས་མཆོམས་སྤྱར་ནས། འདིར་མའི་མངལ་དུ་ཡེ་ཤེས་ནི་པ་མའི་ཁྱུ་ཁྱུ་མངལ་
 པའི་སྐབས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བའོ། །ཁྱུ་ཁྱུ་དེའི་དབྱུས་སུ་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ནི་དེ་ཟེར་
 སེམས་ཀྱང་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མིང་ཅན་བསྐྱེད་པའོ། །འདིའི་ཡེ་ཤེས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་ཞེས་
 པ་འདིས་མངལ་དུ་འཇུག་པའི་མཆོམས་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི། མངལ་ཆགས་པ་ནས་བརྩི་བའི་
 རྩོམ་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་མ་ཡིན་ཏེ། མངལ་དུ་སྐྱེ་རྩོམ་མགོ་བཅུམས་ནས་རྩོམ་བཞི་ཀ་འོག་དུ་
 ཆོང་བར་བཤད་པས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱད་འདི་དང་འགྲེལ་ཆེན་འདི་དག་དུ་ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་
 ལན་མང་དུ་འབྱུང་བ་འདི་རིམ་བུ་ཞིག་ལ་འདོད་པར་བྱ་སྤྲུལ་ན། འདིར་ཀྱན་གཞིའི་སྤྱི་སྤྱིར་བ་ནི་
 གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་པ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་དུ་བྱས་པའི་ཡ་གྲུལ། ཡིད་ཤེས་ལས་
 རོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་འདིར་བཤད་པ་གཏན་མ་ཡིན་འོ།།

འདི་རིམ་རྣམ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་འབྲེལ་ཀྱན་གཞི་ཁས་ལེན་ན་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་
 ངར་སེམས་པའི་རྣམ་པ་ཅན། ཡིད་ཤེས་ལས་ཐ་དད་པའི་ཉོན་ཡིད་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱི། རྣམ་
 ཤེས་ཆོགས་བདུན་དུ་ངས་པར་འདོད་པའི་བྱུང་མཐའ་སྤྱི་བ་མཁས་པ་སུ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་དེ་འབྲེལ་བའི་ཉོན་ཡིད་རྒྱད་འདི་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་སྐབས་གང་དུ་ཡང་ཟུར་ཅིམ་ཡང་མ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡེ་ཤེས་ལེའུའི་ཆོགས་བཅད་བཞི་པ་རྩ་འགྲེལ་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་
 དུག་དུ་དངོས་སུ་བཤད་ཅིང་། རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཐ་སྤྱད་ཅིམ་ཡང་འདིའི་རྒྱད་དང་འགྲེལ་
 པའི་སྐབས་གང་དུ་ཡང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། མངལ་དུ་མཆོམས་སྤྱར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱུ་
 རྩལ་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་ཡ་གྲུལ་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་སྐབས་འདི་དག་དུ་ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཐ་
 སྤྱད་མཛད་ཀྱང་། དེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཡེ་ཤེས་ལེའུའི་འགྲེལ་པ་ལས།
 འདིར་རིམ་རྣམ་མངལ་འཛིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྟེན་དང་བཅས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་གཅིག་ལུ།¹ ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། གཅིག་ལུ་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་དེའི་ཆེ་ཡིད་

1 བསྐྱེད་འགྲུལ། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ་ ༩ ཞོག་ ༡༡༣༡ ཟླ་ ༡༩

ཤེས་ལས་དོན་གཞན་པའི་མངལ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཞན་ཡང་དེ་འབྲེལ་གྱི་གཞི་ཁས་ལེན་ན་ནི། དོན་དང་སེམས་ཅན་བདག་རྣམ་
རིག་། ལྷང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། །སྒྲེའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གྱུན་གཞིའི་དོན་འཁོར་འདས་
ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོ་བའི་གཞིར་གྱུར་པ་ལ་བྱས་ནས། དེའི་བག་ཆགས་ཀྱི་
དབང་གིས་གཞུགས་སྐྱོ་སོགས་དོན་དུ་སྤང་བ་དང་། ནང་སེམས་ཅན་དུ་སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་
ཐམས་ཅད་བྱུང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་པའི་གནས་
མེད་ལ། འདིར་ནི་དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ལུས་ཀྱི་བེམས་པའི་ཁམས་ཟད་པར་བྱེད་དགོས་པ་
དང་། རྩལ་སྤྲོད་ནས་བརྩམས་ཏེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆགས་ཚུལ་སོགས་འདིའི་མགོ་མཁུག་
གྱུན་དུ་ཕྱི་རོལ་ཁས་སྤངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བརྒྱ་སྟེན་ཞིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་ཁས་མི་ལེན་
པའི་གོ་སྐབས་གལ་ཡོད།

གཞན་ཡང་ཡིད་ཤེས་ལས་དོན་གཞན་པའི་གྱུན་གཞི་ཁས་ལེན་ན་ནི། མདོ་དཔོངས་
འབྲེལ་དང་། དབུས་མཐའ་དང་། ས་སྟེ། ཐེག་བསྟུན། ལུས་ཅུ་བ་སོགས་ལས་འཕགས་པ་ཐོགས་
མེད་སྐྱོ་མཆེད་ཀྱིས་རི་ལྟར་བཤད་པའི་སྟོལ་འདི་ལས་ལོགས་པའི་གྱུན་གཞི་དེ་ལྟ་བུའི་འཛིག་
ཚུལ་སྤར་བྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆོད་ལྟན་སུ་ཡང་མི་བཞེད་ཅིང་། དེའི་རྣམ་གཞག་བྱར་ཡང་མི་བྱང་
ལ། དེ་དག་གིས་བཤད་པ་ལ་ནི་གྱུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ནས་བརྩམས་ཏེ་སངས་
རྒྱུ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་གནས་མ་གྱུར་ཀྱི་བར་ཐམས་ཅད་དུ་རོ་བོ་མ་སྒྲིབ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནར་
གནས་པས་བྱུང་གི། དགོ་བཤམ་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་གྱུར་ན་ནི་བག་ཆགས་གྱུན་གྱི་རྟེན་དུ་འགལ་
བར་གཞུང་དེ་དག་དུ་རྒྱས་པར་བསྐྱབས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་། འདིར་གྱུན་གཞིའི་མིང་
གིས་བསྟན་པ་ཁྱེད་ལ་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་ཡ་གྲུལ་གྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་ནི། དབང་མདོར་བསྟན་
ལས། ཐ་མལ་པ་ལ་འཆི་བའི་ཆེ་ཁུ་བ་འོག་དང་། རྩལ་སྟེང་དུ་འགོ་བ་ལས་རྣམ་ཤེས་དེ་བར་དོར་
སོང་སྟེ། སྐྱེ་གནས་སུ་ཉིང་མཆོམས་སྟེར་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཁོར་བར་འགྱུར་ཞིང་། རྣལ་འབྱོར་པ་
ལ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁམས་དཀར་པོ་སྟེང་དུ་བྱངས་ཤིང་རྩལ་འོག་དུ་བརྟན་པར་བྱས་

བས་ཀླུ་མེས་དེ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་ངོ་མོར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་སྤར་མདོར་བསྟུན་དང་མོར་
རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ལྟོགས་སྐྱེའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཡོད་པས། སོ་
སྐྱེའི་དུས་ནས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྐྱེས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་དུས་
ཐམས་ཅད་དུ་མ་སྒྲིབ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་གནས་པ་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནི་དེ་འདྲའི་
ཀུན་གཤིས་རྣམ་ཤེས་ཚེར་བ་བཏང་སྟོམས་ཁོ་ན་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པས་བྱུང་བར་བཤད་
པ་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཞན་ཡང་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་གྱི་ཀུན་གཤིས་ནི་དམིགས་རྣམ་རིགས་མི་
འདྲ་བར་འཕོ་བ་མེད་པས་དམིགས་རྣམ་བརྟན་ཆགས་པ་དང་། དམིགས་རྣམ་རིས་སུ་མ་ཆད་ཅིང་
དམིགས་རྣམ་མི་གསལ་བར་ཡང་གསུངས་ལ། འདིར་བཤད་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ནི་ལམ་གྱི་སྐབས་
སུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བར་སྐྱེས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། རྟོང་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་
བར་ཤར་བའི་དམིགས་རྣམ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དང་རིས་སུ་ཆད་པ་དང་། གཤིས་དུས་དང་ལམ་དུས་
ཀྱི་དམིགས་རྣམ་རིགས་མི་འདྲ་བ་སྤྲ་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བ་སོགས་དུ་མ་ཞིག་ཁས་སྐྱོང་དགོས་པའི་
ཕྱིར་དེ་ཉིད་ལ་བཤད་དུ་ག་ལ་རུང་། དེ་བས་ན་འདི་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་
གཤིས་ཀྱི་དཔེ་མེད་ཆ་ནས་ཀུན་གཤིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས། མིང་གི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་ནས་དོན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་བྱ་བ་དང་། མིང་གི་སྟོན་ནས་དོན་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལ་གཟུང་
དུ་མི་རུང་བ་སྤར་མེད་དང་མོར་ནན་ཏན་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིད་ལ་ཞོག་ལ། ཀུན་གཤིས་མིང་རྒྱང་
ཙམ་ནས། དེའི་དོན་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་གྱི་ཀུན་གཤིས་ལ་མ་འཛིན་ཅིག།

ཕྱིར་སྟགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཀུན་གཤིས་དང་ཉོན་ཡིད་སོགས་ཀྱི་མིང་གི་ཐ་སྟངས་ནི་དོན་
གཅིག་དུ་མ་རེས་པ་སྤྲ་ཚོགས་པ་ལ་སྤྱིར་བ་དུ་མ་ཞིག་འབྱུང་སྟེ། བཤད་རྒྱུ་དོན་རྗེས་བར་
སྟོག་རྒྱུང་ལ་ཉོན་ཡིད་དུ་བཤད་པ་དང་། ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ལ་ཉོན་ཡིད་དུ་བཤད་
ནས། དེས་ཡིད་ཤེས་བསྐྱད་པ་ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་ཀུན་གཤིས་རྣམ་ཤེས་གཟུང་བའི་དོན་དུ་བཤད་པ་
ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་ལུགས་འདི་ནི་ཕྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་། ཡིད་ཤེས་ལས་དོན་གཞན་
པའི་ཀུན་གཤིས་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པ། དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་

བཟུལ་བ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། གུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་གུན་གཞི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལས་སྤྲ་མ་
 དང་དོན་དང་། ཕྱི་མ་ངས་དོན་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་སོ་ལ་འདོད་པ་ནི་ཤེས་པ་རྟག་པ་ཁས་ལེན་
 བ་ལུ་སྟེགས་ཀྱི་ལུགས་ཏེ་སྤར་བཀག་ཟེན་ལ། རྒྱུད་འདི་འབྲེལ་བ་སྒྲོར་གསུམ་དང་བཅས་པ་ན་
 དོན་ལྟ་ཞོག ། གུན་གཞི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་ཙམ་ཡང་མེད་དོ། །གནས་པ་འདིའི་གཞུང་ལྷག་
 མ་ནི་བསྐྱུགས་པས་ཤེས་སོ།།

བདུན་པ་གནས་པ་བདུན་པའི་དུམ་བུ་ཁམས་དུག་ནས་ཡེ་ཤེས་དུག་གི་བར་ལ་སོགས་
 བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཁམས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་གྱི་དུག་ཚན་རྣམས་བཤད་པ་དང་། འཁོར་
 ལོ་དུག་དང་ཆེགས་ཀྱི་གནས་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་བཤད་པའོ། །དང་སོ་ལ་དུག་ཚན་བཅུ་གཉིས་
 ལས། དང་སོར་ཁམས་དུག་གི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་གསུངས་པས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་
 སྟེ། སའི་སྤྱིང་སོ་སྟེ་འབྲས་བུ་དག་ནི་སྟེགས་མེར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། རྩོད་པན་ཚུན་བརྟུན་པ་ལས་མེ་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། མེ་ཡིན་ན། སའི་སྤྱིང་སོ་ཡིན་པས་བྲབ་པར་སྟོན་པ་མ་
 ཡིན་ལ། འོག་མ་དག་ལའང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ས་དེ་འབྲ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་མེ་
 དེ་ཡང་ས་དེའི་རིགས་ཅན་ཏེ་རིགས་འབྲའི་འབྲས་བུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རང་བཞིན་
 སྤྲ་བའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཙམ་ཡིན་ནོ། །འོག་མ་
 དག་ལའང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

འཛིན་མ་ས་དང་རྒྱུད་དག་ནི་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་སོར་གྱུར་པ་ཡོད་དེ། འཛིན་རྟེན་ཆགས་
 པའི་ས་དང་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ནི་སྤྱིང་སོ་ནམ་མཁའ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབྱས་སུ་
 བརྟེན་ནས་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་རང་གི་གོ་སར་གསུགས་ཅན་གཞན་འབྱུང་
 བའི་གོ་འབྲེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་གི་སྤྱིང་སོ་དང་སའི་སྤྱིང་
 སོ་དག་ནི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུད་གཡོས་པས་ཆར་འབབ་པ་དང་། ས་བཞོས་པས་རྒྱུ་འབྱུང་
 བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུད་གི་སྤྱིང་སོ་ཞེས་སོགས་ནི། དེ་འདྲའི་ཆར་བའི་གཤེར་བ་མ་བབ་

1 ཞོལ། སོག 33 ན 3། གཙང་། སོག 14 བ 6 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

2 ཞོལ། སོག 33 ན ༤། གཙང་། སོག 14 བ 2 དེ་འདྲའི་

ཀྱི་བར་དུ་རྒྱང་གི་ནང་ན་འཕྲོ་ཞིང་གནས་ཀྱང་གཤེར་བའི་རང་བཞིན་དུ་མཛོང་བ་མེད་པ་དང་།
ས་བཞོས་པ་ལས་རྒྱ་འབྱུང་བ་ནི་ས་ལ་གཤེར་བའི་རང་བཞིན་དུ་མཛོང་བའི་དོན་ནོ། །འདིར་
སྒྲར་ཡང་སོགས་གོ་སྤོམ་ལོ།

དེ་ལྟར་རྒྱ་འབྱུང་བའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཤད་ནས། འབྲས་བུ་ཕྱང་པོ་དང་འབྱུང་བའི་
ཆོགས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གསུངས་པ། ཕྱང་པོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདིར་ཕྱས་ལ་
ཞེས་པ་ནས། འབྱུང་བ་རྣམས་སུ་འབྱུང་རྩེ་བར་གྱི་དོན་ནི། རང་དང་པ་མའི་ཕྱས་ཀྱི་འབྱུང་
བའི་ཆོགས་པ་གང་དུང་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་གྲོགས་སུ་མེད་ན་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་
ཀྱང་མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་ལ་ཕྱས་དེ་འབྲེལ་འབྱུང་བའི་ཆོགས་པ་འང་
ཁམས་བྱུག་ལྟ་བུ་གྱི་སྐྱེས་བུའི་ཕྱང་པོའི་རྒྱུར་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། འཁོར་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་
བདེ་བ་དང་སྦྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གནས་སྐབས་བཞིའི་བག་ཆགས་འཛིན་པའོ། །གཞུང་གོང་མ་མ་
བཤད་པ་དག་དང་དེ་ཡང་ཞེས་སོགས་གོ་སྤོམ་ལོ། །སྐབས་འདི་དག་ཏུ་རྒྱང་ཅའི་རྟེན་དུ་བཤད་པ་
ནི། རང་གི་ཕྱིའི་རྒྱང་གིས་དང་པོར་རྩ་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད། རང་གི་ནང་གི་རྒྱང་མཉམ་པ་རང་
བཞིན་པ་རྒྱས་པས་རྩ་རྣམས་མི་ཉམས་པར་གནས་པར་བྱེད་པས་རྩ་མ་གྲུབ་པ་གྲུབ་པ་དང་། གྲུབ་
ནས་གནས་པར་བྱེད་པ་ཅའི་འདུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་འདུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གོང་དུ་རྣམ་པ་བཅུའི་རྩ་སྟོག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱང་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འབྱུང་ཞེས་རྩ་རྒྱང་
གི་རྟེན་དུ་བཤད་པ་ནི། རང་གི་རྒྱང་རྩ་ནང་ནས་རྒྱ་བ་ནི། སྟོད་དང་བཅུད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་རྩ་ལ་རྒྱང་
གནས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་དང་། རྒྱང་གི་རྟེན་སེམས་ཡིན་ཏེ། སེམས་
གནས་སྐབས་བཞིའི་རྟེན་ཡང་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་སྐྱེད་བྱེད་མ་རིག་པའི་རྩ་བ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱི་བ་པ་དང་བཅས་པའི་དུས་ན་འཁོར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་
པའི་རྟེན་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་སྤྱི་བ་པ་དང་གྲུལ་བའི་དུས་ན་སྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་
གཞི་ཡིན་པས་འཁོར་འདས་ཀྱན་གྱི་རྟེན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱང་བཅུ་ལ། ཕྱིའི་
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བསྐྱེད་པ་ཕྱིའི་རྒྱང་བཅུ། མངལ་དུ་ཕྱས་བསྐྱེད་པ་ཕྱིའི་ནང་། རང་གི་ཕྱིར་

གྲུང་པའི་རྒྱུང་བཅུ། ནང་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིང་ཁའི་ཙ་ནང་ན་གནས་པ། བྱེད་པ་བཅུ་ལྟན་གྱི་རྒྱུང་
བཅུ་ནི་ནང་གི་ནང་གི་རྒྱུང་བཅུའོ་ཞེས་ཆོས་རྗེ་བྲུ་གསུང་སྟེ། མ་དེག་པའི་ཙ་བ་བཞི་པའི་གནས་
སྐབས་སྐྱེད་བྱེད་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པ་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐེག་ལའི་སྐྱེད་གི་བག་
ཆགས་ལ་ཡིན་ན་བཤད་དུ་བྱུང་ལ། བཞི་པའི་གནས་སྐབས་མངོན་གྲུང་ལ་ཡིན་ན་མ་དེག་པའི་ཙ་
བར་འོང་དོན་མེད་ཅིང་ལྷག་མ་དག་ནི་ལེགས་པར་སྤང་ངོ་།།

དེ་ལྟར་ཁམས་ཀྱི་དྲུག་ཆཛ་བཤད་ནས། ད་ནི་གནས་པ་བརྟན་པའི་དུས་བྱུ་ཡུལ་དབང་
རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དྲུག་ཆཛ་གསུམ་དངོས་སུ་བསྟན་པས་ཡུལ་དྲུག་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་
ཆོར་བ་དྲུག་ཀྱང་ཤུགས་ལ་འཕངས་པའི་རྩོམ་གྱིས་གསུངས་པ། དེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་
སོགས་ཏེ། དེ་ས་ལས་འབྱུང་བ་སོགས་ནི་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། དེ་ལྟར་མ་དེས་བར་གཙོ་
མོས་སོ་ཞེས་པས་བསྟན་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལས་སྤྱ་འབྱུང་བ་ནི་གཞོན་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཞེས་ཁ་
ཅིག་ཐེར་ཡང་སྤྱ་སྤྱི་ཙམ་ལ་བྱ་དགོས་ལ། སྐབས་གཞན་དུ་སྤྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་
ཅིང་། འདིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་པ་ནི། སྤྱོད་སྤྱེད་བྱེད་ཞི་བ་ཞེས་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
ནམ་མཁའ་ཡིན་ལ། དེའི་གཟུང་བྱ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་ལ།
དེའི་ཡོན་ཏན་སྤྱ་ཡིན་པས་སྤྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་དོ།།

ཡང་ན་ན་བ་ནམ་མཁའ་ཡིན་ལ་དེའི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་སུ་བཞག །ཡང་ན་སྤྱ་
ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་པ་སུ་སྟེགས་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་རང་ལུགས་
སོ་ཞེས་མཁས་པ་དག་གསུང་ངོ་། །དེའི་བཤད་པ་དང་སོ་ལ་ནི་སྤྱོད་སྤྱེད་བྱེད་ཞི་བའི་མཆོན་གཞི་
ངོས་བཟུང་དགོས་པར་སྤང་ལ། བཤད་པ་གཉིས་པ་ནི་སྤྱ་ཁོ་རང་ཡེ་ཤེས་སུ་བཞག་པར་སོང་
ཞིང་། འདིར་སྤྱོད་རྒྱ་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་མ་འབྲེལ་ཞིང་། བྱི་མ་རྩུང་བཟང་བར་
སྤང་ངོ་། །བདེ་བ་ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་བཞག་པ་ནི་བསམ་པའི་དབང་གིས་སོ།།

ད་ནི་དབང་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་འབྲེལ་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བྱ་
བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་སོ་མོའི་ཐབས་ཤེས་ལ་གཞན་དེགས་ལ་འཇུག་པ་དགོས་
པ་ལྟར་དབང་ཡུལ་རྣམས་ཁམས་མི་མཐུན་པ་དག་པན་ཚུན་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གཟུང་འཛིན་

དུ་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་སྟེ། ཆོག་དོན་བསྐྱགས་པས་ཤེས་ལ། ཟླ་མ་དག །དབང་སོ་བྱག་དང་
ཡུལ་བྱག་སོ་འདི་གནས་པ་བརྒྱད་ཅུའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་རྣམ་ཤེས་བྱག་དང་ཆོར་བ་བྱག་སོ་
ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་སྟོང་འགྲེལ་ལས། མིག་དང་རྣ་བ་སྟོང་དང་སྟེ། །ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་དབང་སོ་དང་། །མིག་
སོགས་རྣམ་པ་བྱག་སོ་ནི། །རྣམ་ཤེས་ཕྱང་སོར་བཅགས་པ་ཡིན། །དེ་བཞིན་གཟུགས་དང་སྐྱ་དང་
བྲི། །རོ་དང་རེག་བྱ་ཆོས་ཀྱི་ཁམས། །ཐིག་ལེ་ཡིས་ནི་ཆོར་བར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ་
ཞེས་འཆད་དོ། །ལུང་དེས་དབང་སོ་བྱག་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་པ་བྱག་གིས་ཡུལ་
ཡོངས་སྟོང་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་བྱག་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། བེམ་སོ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་སོ་དང་
ཆོར་བར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ།

ད་ནི་གནས་པ་བདུན་པའི་དུམ་བུ་གཟུགས་བྱག་དང་ཞེས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་
སོགས་ཁམས་སོ་སོ་ལ་བྱུབ་པ་བདེན་པ་མེད་ཀྱང་འཛིག་ཏེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་
ཁམས་དང་ཕྱང་སོ་རྣམས་ཆོགས་པ་གཅིག་ཉིད་དུ་བྱུབ་པར་གསུངས་སོ། །འདིར་གཟུགས་ནི་
འཛིན་མ་སའི་ཁམས་ལ་གཙོ་བོས་བྱུབ་པ་སྟེ། འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཕྱང་སོ་གཞན་རྣམས་ནི་
སའི་ཁམས་ལ་པལ་བས་བྱུབ་པའོ། །དེ་ཡང་མིད་པ་གསུམ་གྱི་གནས་སུ་སྟེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་
ཡུལ་དུ་ཡིན་གྱི། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ལ་ནི་དེ་འདྲའི་གཙོ་བོལ་གྱི་བྱུང་པར་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་བྲལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་སྟོན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་
ཤེས་མཐར་ཐུག་པའི་རོ་བོར་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ཡང་འདྲའི་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་ཆོར་སོགས་ནི་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཕྱང་སོ་ལྷ་མ་
ཡིན་གྱི། སྐྱེ་བ་པའི་ལུས་གཟུགས་རགས་པ་གཟུགས་ཕྱང་དང་། དབྱངས་སམ་རྒྱ་བའམ་ཁུ་བ་ནི་
འདུ་ཤེས་དང་། ཀླ་ལིའམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ནི་མཐའ་རྒྱལ་ནི་ཆོར་བ་དང་། སྐོ་གསུམ་གཡོ་བའི་
བྱ་བ་ནི་འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བྱག་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་སོར་བཞག་ནས། དེ་དག་རིམ་
བཞིན་གཙོ་བོས་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་ནམ་མཁའི་ཁམས་ལ་བྱུབ་པའི་དོན་ཏེ། ཁམས་དེ་དང་དེ་ལ་བྱུབ་
པའི་དོན་ཀྱང་། རྒྱང་གི་རང་བཞིན་ནི་འདུ་བྱེད་དུ་བྱུབ་སོ་ཞེས་པ་ལྟར། ཁམས་དེ་དང་དེ་ལ་དེ་དང་

1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༡ ཤོག ༡༩༡ ཟེང་། ༥

དེའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཁ་ཅིག་དེ་ལས་གྲུབ་ཅེས་བྱེད་ཆོག་སྐྱར་ནས་ཁམས་དེ་
 དང་དེ་ལས་སྐྱེས་པར་སྟོན་པ་ལ་འཆད་པ་དོན་མ་ཡིན་ཅོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེས་
 པ་སྟེ་རོ་བོ་གཅིག་པའི་རྣམ་ཤེས་གང་ཡེ་ཤེས་དང་བཅས་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་དང་
 བཅས་པ་རྫོ་རྫེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དག་ལ་དེ་དང་དེའི་རང་བཞིན་དུ་གཙོ་བོས་སྐྱབ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན།
 ནམ་མཁའ་ལ་ཞེས་སོགས་སོ། །འདིར་ཁམས་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞེས་སོགས་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་
 ཞེས་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་འདི་བའི་ཆོག་མིན་ཏེ། ཁམས་དྲུག་ལྡན་ལ་ཁམས་དྲུག་ལྡན་པའི་
 སྐྱབ་བྱེད་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་འདི་བའི་དོགས་པ་རྟོགས་ལྡན་ལ་སྐྱེ་བའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
 བ་ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཁམས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་ཅིའི་ཕྱིར་ཏེ་རྒྱ་ཅི་ལས་སྐྱེས་ཞེས་
 འིས་པའོ། །དེ་ལ་མངལ་དུ་ཁྱེད་ལ་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཆོགས་པ་ལས་སྐྱེས་སོ་ཞེས་ལན་འདེབས་
 པ་ནི་རྒྱལ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །

ད་ནི་གནས་པ་བདུན་པའི་དུམ་བུ་འདུ་བྱེད་དྲུག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་བ་ལ་སོགས་པའི་
 འཛིན་པ་རྣམས་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། དུམ་ཅན་རྣམས་ཐབས་དང་ཡུལ་རྣམ་ཤེས་རབ་དུ་
 བྱས་ནས། ཐབས་རང་ཉིད་ཁམས་གང་གི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཆོས་དང་། ཐབས་
 ཀྱི་བསམ་པ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དུམ་ཅན་དབང་པོ་དེ་ཁོ་རང་གི་ཡུལ་
 ཁམས་གང་དུ་གནས་པའི་ཁམས་དེར་བཞག་པ་ནི་བསམ་པའི་ཆོས་ཡིན་པས། ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོ་
 ནས་འཆད་པ་ནི། འདིར་ལུས་ཀྱི་ཆོས་ལ་རྣ་བ་ནི་སྟོང་པ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་འཛིན་
 པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་ཀྱང་། གཟུང་བའི་ཡུལ་སྐྱ་འཛིན་པས་ན་རྫོ་རྫེའི་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་
 ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ། སྐྱ་ཡི་རང་བཞིན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སུ་གནས་པའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་
 སོ། །འདིར་འཛིན་པའི་སོགས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་རྣམ་ཤེས་དེའི་བསམ་པ་ཡུལ་ལ་ཞུགས་པའི་དོན་ཀྱང་
 ཡུལ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཡུལ་སྐྱ་སོགས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་ན་བའི་རྣམ་ཤེས་
 སོགས་རྣམས་ལྟན་དུ་སྐྱེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འཛིན་པ་དེ་དང་དེ་རང་རང་གི་གཟུང་བར་བྱ་བའི་
 རང་བཞིན་གྱི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་། གཟུང་བ་དེ་དང་དེ་ཡང་རང་རང་གི་འཛིན་པ་དེ་དང་དེ་སྐྱེད་
 པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དབང་ཡུལ་ལྷག་མ་དག་ཀྱང་དེས་ཤེས་པར་

ཁུས་ཏེ། འདི་དག་ནི་ཡེ་ཤེས་གཞུང་བྱ་དང་རྣམ་ཤེས་འཛིན་བྱ་སྦྱར་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
བྱ་བའི་བར་གོ་སྤྱོད། །འདི་དག་གིས་ནི་དབང་པོ་དྲུག་གི་བསམ་པ་གང་ལ་ཞུགས་པའི་སློ་ནས་
ཡུལ་དྲུག་འཛིན་པའི་བྱ་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་དྲུག་ཀྱང་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།
དོ་རྩེ་སྤྱང་འབྲེལ་ལས། དེ་དག་དབང་པོ་དྲུག་སློ་ནས། །རྣམ་ཤེས་ཁམས་ཀྱི་འཇུག་པ་སྟེ། །འདུ་
བྱེད་དྲུག་ཏུ་རབ་བཟོད་པ། །ཡུལ་རྣམས་ལ་ནི་རབ་འཇུག་པའོ།¹ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

ད་ནི་ཁམས་དྲུག་གི་དབྱེ་བའི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པ་སེམས་
ཀྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་བ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སློ་ནས། གནས་པ་བདུན་པའི་དུས་བྱ་
འདུ་ཤེས་དྲུག་བསྟན་པ་གསུངས་པ། སེར་སྣ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདིར་ཁ་ཅིག་ཡེ་ཤེས་
ནི་བདེ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་སེར་སྣ་འབྱུང་གི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལས་སེར་སྣ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ནས་
མཁའ་ལས་ཞེ་སྤང་འབྱུང་བ་ནི་ཞེ་སྤང་འཇུག་པ་དང་བརྟེན་འཆོག་སོགས་ཡིན་ལ། དེའི་གནས་
ནས་མཁའ་གོ་བྱེ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རླུང་ལས་སྤྲལ་དོག་འབྱུང་བ་ནི་རླུང་གི་བྱེད་ལས་
གཡོ་བ་ཡིན་ལ། གཞན་གྱི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་མི་བཟོད་པར་ཡིད་གཡོ་བ་སྤྲལ་དོག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །མེ་ལས་འདོད་ཆགས་འབྱུང་བ་ནི་གཏུམ་མེའི་མེས་ཁམས་ངོས་པ་དང་ཞུ་བ་ལས་འདོད་
ཆགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་ལས་ང་རྒྱལ་འབྱུང་བ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་མཐོ་ཞིང་རྒྱས་པ་རྩས་
བྱེད་ལ། མཐོ་ཞིང་རྒྱས་པ་ལས་ང་རྒྱལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ས་ལས་གཏི་ཐུག་འབྱུང་བ་ནི་སེམས་
དང་འདུན་པ་བཙུན་འབྲས་སོགས་མེད་པའི་སྤྱ་བ་ནི་གཏི་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་ལ།

ཁ་ཅིག་ནས་མཁའ་ལས་ཞེ་སྤང་འབྱུང་བ་ནི་སྤྱ་ནས་མཁའི་ཁམས་ཡིན་ཞིང་། སྤྱ་ཡིད་དུ་
མི་འོང་བ་ལས་ཞེ་སྤང་སྟེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། རླུང་ལས་སྤྲལ་དོག་འབྱུང་བ་ནི་མངལ་དུ་རླུང་གིས་ཁྱ་
བ་འབངས་པས་བར་དོའི་སེམས་ཅན་པ་མ་ལ་སྤྲལ་དོག་སྟེ་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་བ་ལྟ་བུ་ཞེས་
དང་། ལྷག་མ་དག་སྤྱ་མ་དང་འབྲ་བར་འཆད་དོ། །ཞེ་སྤང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་འཇུག་པ་ལ་
ནས་མཁའ་གོ་བྱེ་བས་ཞེ་སྤང་ནས་མཁའི་འབྲས་བུར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡ་མཆོན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༡ བོག ༤༧ ཟླང་། ༡༡

2 ཞོལ། བོག ༣༥ བ ༧། གཙང་། བོག ༡༥ ན ༧ སེམས་དང་འདུན་བཙུན་འབྲས་

ལ། སྐྱ་ནམ་མཁའ་ཁམས་ཡིན་པས་སྐྱའི་འབྲས་བྱ་རྣམས་ནམ་མཁའ་འབྲས་བྱར་འགྲོ་མི་དགོས་
 པ་ཀྱིས་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཤེས་པའི་གནས་ལ་འང་འབྱུང་ཞིང་། དངོས་པོ་གཅིག་མཐོ་ཞིང་རྒྱས་པ་
 རྒྱས་བྱེད་པར་མཐོང་བས་དངོས་པོ་རྣམས་དེ་ལྟར་འདོད་ན། དངོས་པོ་གཅིག་མེ་ལས་འབྱུང་བར་
 མཐོང་བས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མེ་ལས་སྐྱེ་བར་སྐྱ་བ་དང་བྱེད་པར་མེད་ལ། གཞན་དངོས་པོ་
 རྣམས་མཐོ་ཞིང་རྒྱས་པ་རྒྱས་བྱེད་པར་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་ཀྱང་མི་འབྲུག་པོ།

དད་པ་མེད་པའི་སེམས་སྤྲ་བ་གཉི་ཟུག་ཡིན་པས་གཉི་ཟུག་ས་ལས་བྱུང་ཞེས་པ་ནི།
 སེམས་དེ་ས་ལས་བྱུང་སྟེ། སེམས་དེ་ཡང་སྤྲ་བ་ཡིན། ས་ཡང་སྤྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡིད་
 ལ་བཞག་པར་འདུག་པས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོར་ཤེས་སྤྲུལ། སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 གཉི་ཟུག་ཏུ་འདོད་པས་ནི་གཉི་ཟུག་མཆོག་ཏུ་རྒྱ་བསྐྱེད་དོ། །འདི་འབྲུག་པའི་བབ་ཅོལ་མང་དུ་སྐྱ་
 དགོས་པ་བྱུང་བ་ནི། སེར་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེ་
 ལས་སྐྱེ་བས་བྱུང་བར་བསྟན་སྟེ་ནས། དེའི་སྐྱེ་ཚུལ་འཆད་པ་ལ། ཟུག་བསྐྱེད་པ་ཐོབ་པར་བྱུར་
 ཏོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འདི་དག་ནི་སེར་སྐྱ་བྱེ་བྲག་པ་འགའ་ཞིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་
 བའི་དབང་གིས་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་ནས། གཉི་ཟུག་གི་ནང་ཆོན་འགའ་ཞིག་སེམས་སྟེང་གི་སའི་
 ཁམས་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་དབང་གིས་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་བར་དུ་སྐྱར་ཏེ། དེ་དག་འདིར་ཁམས་
 ཀྱི་དབང་གིས་སེམས་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་དུག་གི་མཆོན་བྱེད་དུ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པར་བཤད་པར་བྱ་
 ལ། རང་བཞིན་ནི་ཁམས་དུག་དང་ཡོན་ཏན་ནི་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་དུག་གོ། །རྒྱུད་འདིར་མགྱིན་
 ཀླན་སྤྱི་པོ་མཆུ་སོ་སྐྱ་སྟེ་དུག་ལ་འདུལ་ཤེས་དུག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། ཡུལ་ལ་མཆོན་མར་འཛིན་
 པའི་སེམས་བྱུང་འདུལ་ཤེས་ལ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་དུག་གི་རྗེས་
 སུ་བྱེད་པའི་ཡུལ་ལ་མཆོན་མར་འཛིན་པའི་འདུལ་ཤེས་དུག་སྐབས་འདིར་དོན་གྱིས་འཕངས་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པར་བྱཏོ།

ད་ནི་གནས་པ་བདུན་པའི་དུས་བྱུར་གྱུར་པའི་དུག་ཆོན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ལས་དབང་
 དུག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཁམས་ཀྱི་དབང་གིས་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། ཆེག་དོན་བསྐྱབས་པས་
 ཤེས་ལ། འདིས་ལས་དབང་དུག་དངོས་སུ་བསྟན་པས་ལས་དབང་གི་ཡུལ་དུག་གྱང་ཤུགས་ལ་

འཕངས་ནས་བསྟན་ནོ། །དེ་ཅི་ཐུར་སེལ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཁམས་དྲུག་ལས་ཐུར་སེལ་ལ་
 སོགས་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་འབྱུང་བར་བསྟན་པའི་སྟོན་ནས་གནས་པ་བདུན་པའི་དུམ་བུའི་དྲུག་ཚན་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དྲུག་གསུངས་ཏེ། འོག་གི་ཙུ་གསུམ་ལ་ཐུར་སེལ་གྱིས་དངས་ནས་འབབ་
 པའི་བཤའ་གཅི་ཁྱུ་བ་གསུམ་དང་། སྟེང་གི་ཙུ་གསུམ་ལ་སྟོག་གི་རྒྱུང་གིས་འབྲེན་པའི་ཁྱུ་ཁྱུ་
 རྒྱུང་གསུམ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དྲུག་ཅེས་བྲུ་ལ། རྩི་རྩི་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་རྟག་ཏུ་སྟོག་
 ཚོལ་ནི། །ཙུ་རྒྱུས་དྲུག་ལ་རྒྱ་བ་ཡིན། །སྟེང་དང་འོག་གི་ལས་གསུམ་ལ། །ཡེ་ཤེས་ཕྱང་པོ་
 རྒྱུ་གྲག་གོ་། ཞེས་གསུངས་པའང་ཙུ་གསུམ་ལ་རྒྱ་བའི་རྒྱུང་གིས་སྟེང་འོག་གི་ལས་གསུམ་གསུམ་
 ལ་འབྲེན་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུང་དྲུག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དྲུག་ཏུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཆེག་
 རོན་ནི་བསྐྱགས་པས་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་འཁོར་པོ་དྲུག་དང་ཆེགས་ཀྱི་གནས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་བཤད་པ་ནི། གཙུག་
 ཏྲར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཞེས་སོགས་ཏེ། མང་པོའི་ཆེག་ཐོབ་པ་ལ་གཅིག་གི་ཆེག་ཏུ་བྱས་པ་
 ནི་ཕྱང་གི་ཆེག་དང་། སའི་སྐད་དོད་མ་སྟེ་ཞེས་རིང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་མ་ཉི་ཞེས་པ་ཐུང་དུ་ནི་སྐྱ་བ་དང་
 མི་མཐུན་ཀྱང་ཕྱང་གི་ཆེག་གིས་སའི་མིང་གི་རྒྱུ་གངས་སོ། །རྒྱུ་བ་གཡོན་གཡམས་ཀྱི་མོང་བུ་
 བྱས་མོ་དཔྱིའི་ཆེགས་གསུམ་གསུམ་དང་། ལག་པ་གཡོན་གཡམས་ཀྱི་མཐིག་མ་བྱ་མོ་དཔྱང་པའི་
 ཆེགས་གསུམ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུང་གི་ཡོན་ཏན་གསུམ་གསུམ་ཀྱི་དབྱེ་བས་འདྲི་
 རྒྱུ་ལ་འདྲིར་གསུངས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལེའུར་དེ་ལས་བསྐྱོག་པར་གསུངས་པའི་འགལ་སྟོང་ལ།
 ཁ་ཅིག་ན་རེ། འོག་ཏུ་གསུངས་པ་སྟེ་སྟེགས་གཞུག་པའི་དོར་ཁོའི་ལུགས་དང་མཐུན་པར་བྱས་པ་
 ཡིན་ལ། འདྲིར་ལག་པ་གཡམས་གཡོན་ཐབས་ཤེས་དང་རྒྱུ་བ་གཡམས་གཡོན་ཐབས་ཤེས་སྟེ་སྐྱར་
 ན་རང་རིགས་ལ་འཁྱུད་པར་འཁྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་ལག་གཡམས་རྒྱུ་བ་གཡོན་དང་། ལག་གཡོན་
 རྒྱུ་བ་གཡམས་ལ་འཁྱུད་པས་ཐབས་ཤེས་སྟེ་འཁྱུར་བ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་ཟེར་ལ། མཁས་པ་གཞན་
 དག །འདྲིར་ཤེས་རབ་བསམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འོག་ཏུ་ཐབས་ལུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་མི་

1 ཞོལ། ཞོག 36 བ ༩། གཙུང་། ཞོག 11 བ 6 འོག་གི་ཙུ་ལ་ཐུལ་སེལ་

2 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། 1 ཞོག 121 ཟེང་། 13

འགལ་ལོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་ངེས་པའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་འོར་བ་སྟེ།
གཞུག་ཏྱར་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་ལོ་རྣམས་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོག་དོན་
ལྷག་མ་ནི་ཤེས་སྟོན་ལ། ད་ནི་ས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་པ་ནི་རྟེན་ལག་རེ་རེའི་སོར་མོ་
ལྷ་ལྷ་ནི་མཐེ་བོང་ནས་བརྒྱུ་ས་ཏེ་རིམ་བཤེན་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་། ཁམས་རེ་
རེའང་ཡོན་ཏན་གསུམ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་སོར་མོ་རེ་རེ་ལའང་ཆོགས་གསུམ་གསུམ་དུ་འབྲེད་པ་
སྟེ་བསྐྱགས་པས་ཤེས་ལ། དེ་ཡང་སྤྱད་གཞི་ལ་དེ་ལྟར་འབྲེད་པ་ནི་སྤྱད་བྲེད་ལ་རིགས་ལྷ་པོ་རེ་
ལའང་རྟོ་རྟེ་གསུམ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་སྤྱད་བར་བྱ་བའོ། །

འགལ་ཞིག་ལ་སོར་མོ་ལྷག་པོར་གྱུར་ན་འོག་ཏུ་སོ་ལ་བཤད་པའི་རིགས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཁམས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སོ་རྣམས་ཀྱང་ཁམས་ཀྱི་དབང་གིས་འབྱུང་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་མ་སོ་
སྟོན་ལ་སྟེ་བ་ཡིན་པས། འདིར་གལ་ཏེ་དང་པོར་བྱིས་པ་ལ་སྟེང་དུ་ཅེ་མོ་བསྟན་པའི་སོ་གཉིས་སུ་
གྱུར་ན་ཞེས་ཆོས་རྟེན་བཞེད་པ་ལེགས་ཀྱི། རྟེན་བྲེད་ཁ་ཅིག་གིས་འོར་བར་སྤྱར་ངོ་། །དེའི་ཆེ་མ་
སོ་གཡས་པ་སའི་རང་བཞིན་ཏེ། གཡོན་པ་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ལོ། །དེ་ནས་འོག་ཏུ་ཅེ་མོ་སྟོགས་པའི་
ཡ་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར་བ་ན། དེའི་ཆེ་ཡ་སོ་གཡས་པ་མའི་རང་བཞིན་དང་གཡོན་པ་རྒྱུར་གི་རང་
བཞིན་ལོ་ཞེས་སོགས་སུ་རིམ་བཤེན་སྤྱད་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟེང་དུ་བསྟན་པ་ལ་གཡོན་དང་གཡས་
ཀྱི་མཐའ་ནས་རིམ་བཤེན་སྤྱད་མེ་རྒྱ་ས་ཞེས་ལུགས་དང་མཐུན་པ་དང་། འོག་ཏུ་སྟོགས་པ་ལ་
གཡས་དང་གཡོན་གྱི་མཐའ་ནས་རིམ་བཤེན་སྤྱད་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་ཞེས་ལུགས་ལས་ལྷོག་པས། སྟེང་དང་
འོག་ཏུ་ཁམས་བཞིའི་རང་བཞིན་གྱིས་སོ་སུམ་ཏུ་རྩ་གཉིས་པོ་རིག་པར་བྱའོ། །

ཡ་སོ་དང་མ་སོ་འདི་དག་ཐབས་ཤེས་སུ་སྦྱོར་བ་ནི།¹ ཡ་སོ་གཡས་དང་མ་སོ་གཡས་
ཐབས་ཤེས་སུ་འཛོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡ་སོ་གཡས་རྣམས་མ་སོ་གཡོན་རྣམས་དང་། མ་སོ་གཡས་
རྣམས་ཡ་སོ་གཡོན་རྣམས་དང་རིམ་བཤེན་ཐབས་ཤེས་སུ་འཛོག་པ་ཡིན་པས། མ་སོ་དང་པོ་
གཉིས་ཀྱི་གཡས་པ་སའི་ཁམས་དང་། ཡ་སོ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཡོན་པ་རྒྱུར་གི་ཁམས་ཐབས་
ཤེས་སུ་འཛོག་པ་སོགས་སུ་རིམ་བཤེན་སྤྱད་པས་ལེགས་པར་འགྲིག་པར་འགྱུར་ངོ་། །གང་

1 ཞོལ། ཤོག 36 ན 7། གཙང་། ཤོག 76 བ 3 སྦྱོར་བ་ན།

གི་ཆེ་འགའ་ཞིག་ལ་འཁྲིག་པོའི་མཆེ་བ་སྟེ་སོ་སྟགས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ཉིད་ནམ་མཁའ་ཁམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་ལ། འདྲིར་ལུས་ཀྱི་དབེན་པ་བྱེ་བ་སྟག་ཅེས་དང་། ལུས་ཀྱི་དབེན་པས་སོ། །ཞེས་པ་ལ་དབང་འབྱུང་དུ། ལུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེ་བ་སྟག་ཅེས་དང་། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལོགས་ཏེ། སྐྱ་རྣམས་དང་བ་སྟུ་བྱེ་བ་སྟག་བྱེད་དང་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱ་པ་མའི་རྒྱལ་དང་ཁུ་བ་ལས་ཟུབ་པའི་དབང་གིས་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །ཁམས་འདི་དག་གང་ན་གཅིག་གཅིག་པོར་གྱུར་པ་དེར་ཁམས་གཞན་དག་ཀྱང་པལ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་སོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །

བརྒྱད་པ་མདོར་བསྟུས་ཀྱི་མཆོན་བསྟན་པ་ནི། བསྟུས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སོགས་སོ། །སྟུས་པ། སྐལ་བཟང་མོ་གྲོས་རབ་དཀར་ངང་པའི་ཆོགས། །དགའ་བའི་དབྱངས་ཀྱིས་འབྲུག་པའི་ཆེ་དགའི་གནས། །ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་འདབ་སྟོང་བ་བ་ཅན། །རྣམ་དཔྱོད་བྱེད་པོས་སྟུལ་པའི་མཆོ་ཆེན་ཡིན། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཆོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཅ་བའི་རྒྱད་ལས་སྤང་བ་བསྟུས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱས་འགྲེལ་དེ་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤང་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ནང་གི་ལེའུའི་མདོར་བསྟུས་དང་པོ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

༥ རྩི་ནང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཆོགས། །སྤྱི་བ་བྲལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱེད། །རོ་མཉམ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཞན། །དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟུན་ནས། །ཕྱི་རོལ་རི་ལྷར་ལུས་ལ་ཡང་། །གནས་པ་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར། །ཐབས་མཁས་ལམ་གྱིས་སྤྱང་བྱ་གང་། །འཆད་བྱེད་མདོར་བསྟུས་དབྱེ་བར་བྱ། །གཉིས་པ་ཟུབ་ནས་རི་ལྷར་གནས་ཚུལ་སྟོན་པ་ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོར་བསྟུས་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟུས་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། མདོར་བསྟུས་ཀྱི་མཆོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་དགུ། གནས་པ་བརྟན་པའི་དུམ་བྱ་འཁོར་ལོ་དུག་འཆད་པའི་དང་པོ་འཁོར་ལོ་དུག་སྐྱ་བཞི་དང་སྟོར་བ་བཤད་པ། གནས་པ་བརྟན་པའི་དུམ་བྱ་དཀྱིལ་འཁོར་

བྱུག་སྒྲིང་དང་འོག་གི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་བཤད་པ། གནས་པ་བརྩ་གཅིག་པ་ཁམས་རྣམས་
ལས་ལྟའི་མཆན་མ་འབྱུང་བའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་བཤད་པ། གནས་པ་བདུན་པའི་དུམ་བྱ་
ཙ་སྒྲིང་ཐག་བདུན་ཙ་ཙ་གཉིས་བཤད་པ། གནས་པ་བདུན་པའི་དུམ་བྱ་དབྱུགས་ཀྱི་གངས་དང་
ཕྱིའི་ཆོས་རྣམས་ལུས་ལ་རྩི་ལྟར་སྦྱར་བ་སྟེ་བཤད་པ། གནས་པ་བརྒྱད་པའི་དུམ་བྱ་སྟེ་བའི་
ཙ་སྒྲིང་ལ་སོགས་པའི་འདབ་མ་བཤད་པ། གནས་པ་བརྒྱད་པའི་དུམ་བྱ་སྟེ་བྱུག་གཉིས་ལ་ཕྱང་པོ་
ལྟ་དང་ཁམས་ལྟའི་དཀྱིལ་འཁོར་འབབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་བཤད་པ། གནས་པ་བརྩ་བ་
སོག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་གི་བྱ་བའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་བཤད་པ། གནས་པ་བརྩ་བ་དང་བརྒྱད་
པའི་བརྩེད་བྱའི་འཕྲོས་དོན་དག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་ཞེས་པ་ནས། གསུངས་ཏེ། རྟེན་
དང་བརྟེན་པ་རྩི་ལྟར་བྱ་ཞེན་འདིར་སོགས་སོ། །

འོ་ན་འཁོར་ལོ་གང་སྐྱུ་གང་གི་རྟེན་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱུ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་སྟན་ཅིག་སྐྱེས་
པའི་སྐྱུ་ནི་ནས། དབྱེ་བས་སོ། །ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ཉིད་ཙུང་ཟད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི།
དེའི་ཕྱིར་ནས་སྟན་པའི་སྟེ་སྟེ། དེ་ཡང་ལམ་དུས་སུ་ཡས་བབས་དང་མས་བསྟན་གྱི་དགའ་བ་
རྣམས་ནང་གི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་སྦྱར་བ་ན། ཁམས་ལྟ་བུ་གཙུག་ཏྲར་ནས་གསང་གནས་
སུ་མ་སྟེབ་བར་ལ་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བས་དགའ་བ་གསུམ་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་གང་དུ་ཁམས་ལྟ་
བས་སྟེབ་པའི་གནས་ལྟ་ལྟའི་དབྱེ་བས་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལྟ་ལྟ་སྟེ།

དེ་ལྟར་དགའ་བ་བཙུང་ལྟར་ལ་གསང་གནས་སུ་སྟེབ་པ་ནས་མགོ་བརྒྱམས་ཏེ་ཁོར་
བྱའི་ཅེར་སྟེབ་ནས་གཡོ་མེད་དུ་བརྟན་པའི་བདེ་ཆེན་ནི་ནང་གི་དཀར་པོའི་ཆ་བརྩུ་བྱུག་པ་སྟན་
ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་ལའང་ཁོར་བྱ་ནས་གསང་
བའི་བརྒྱ་དང་། དེ་ནས་སྟེང་ཁ་དང་། དེ་ནས་དབྱུང་བའི་འཁོར་ལོའི་བར་དུ་ཡར་འོངས་པའི་
དབྱེ་བས་དགའ་བ་མཆོག་དགའ་བྱུང་དགའ་གསུམ་སྟེ་དེ་རེ་རེ་ལའང་ཁམས་གང་དུ་སྟེབ་པའི་
གནས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ནང་གི་དཀར་ཆ་འཕེལ་བའི་ཆོས་ལྟ་ལྟ་དང་། དབྱུང་བ་ནས་ཁམས་ཀྱིན་དུ་
འོངས་ཏེ་གཙུག་ཏྲར་གྱི་ཅེར་སྟེབ་ནས་བརྟན་པ་ན་སྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དཀར་པོའི་ཆ་

བཅུ་དྲུག་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་ཆ་བཅུ་དྲུག་པའི་གནས་སྐབས་གཉིས་པོ་
གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་བར་དུ་གྱུར་པའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱན་མཐར་ཐུག་པ་འབྲས་དུས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་
སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་གཙུག་ཏྱར་དང་གསང་བའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་
སྐྱེའི་རྟེན་དུ་གསུངས་སོ།།

བརྗོད་མ་ཐག་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མཆོག་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཆ་བཅུ་དྲུག་པ་དངོས་སུ་འདེན་པའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ཡིན་
ལ། དེ་ཡང་དངོས་པོ་ལ་མ་གྲུབ་པར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷ་སྐྱེ་བཞིན་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཡིད་
ངོ་འབའ་ཞིག་གི་སྐྱེ་མ་ཡིན་པར་མ་བཏགས་པ་དངོས་པོ་ལ་གྲུབ་པའི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་
བྱུང་བར་བ་རྗེས་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐོག་མར་འགྲུབ་པ་ནི། ལྷེ་བའི་འཁོར་ལོའི་དབྱས་ཀྱི་ཨ་ཕ་རྒྱ་
རྒྱའི་ནང་དུ་རྒྱང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་གནས་དེར་ཤར་བའི་སྟོང་གཟུགས་སུ་
གསུངས་པས། དེའི་ཕྱིར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བྱུང་བར་བ་དངོས་སུ་འདེན་བྱེད་བྱུང་བར་བ་ཐོག་
མར་གང་དུ་འགྲུབ་པའི་གནས་ལྷེ་བའི་འཁོར་ལོ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། ལྷེ་བའི་འཁོར་
ལོ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེའི་རྟེན་དུ་གསུངས་སོ་ཞེས་བདག་གི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་རག་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ།།

མཁས་བ་ཁ་ཅིག །ལོ་བཅུ་དྲུག་གི་མཐར་ཐིག་ལེ་འཛག་པ་ན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་མངོན་
དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་ཁམས་རྫོགས་པ་ལ་རག་ལས་
ཤིང་གསང་གནས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡིན་པས་དེ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྐྱེའི་རྟེན་དུ་
བཞག །ནམ་མཁའ་ཐུགས་རྫོ་རྗེ་ཡིན་པས་ཐུགས་རྫོ་རྗེ་ལ་ཡེ་ཤེས་རྫོ་རྗེ་བརྟེན་བ་དང་། གཙུག་
ཏྱར་ནམ་མཁའི་འཁོར་ལོ་ཡིན་པས་དེ་རྟེན་དུ་བཞག །གཙོ་བོའི་རྒྱབ་ཞལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྐྱེ་ཡིན་
ཞིང་། དེ་རྒྱབ་དུས་མེ་ས་ཁམས་ལ་བརྟེན་བ་ཡིན་ལ། ལྷེ་བ་སའི་འཁོར་ལོ་ཡིན་པས་དེའི་རྟེན་དུ་
བཞག །ཅེས་གསུངས་མོད་ཀྱང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྐྱེ་ས་ཁམས་ལ་བརྟེན་ན་ས་ཁམས་བ་གང་ཡིན་
ཐམས་ཅད་དེའི་རྟེན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པས་འབྲེལ་མེད་ལ། རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་
དབྱེ་བ་ལས་ཞེས་པའི་དོན་གྱང་མ་ཤར་བར་སྤང་ངོ་། །དེ་ཡང་གཞིའི་དུས་ཀྱི་གཞི་ལ་གནས་པའི་

ཆོས་ཀྱི་བཅས་ཤིག་ལམ་གྱི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཀྱི་མའི་ཆ་དེ་སྦྱངས་ཤིང་། ཆོས་དེ་རང་གི་
 རིགས་འདྲའི་ཆ་ལམ་དུ་ཁྱེད་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་སོང་བ་ན། ཆོས་དེའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་མཆོག་སངས་
 རྒྱུ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཞིག་དུ་འགྱུར་བ་ནི་ཐབས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་གཞི་དུས་སུ་
 སྤྱིང་ཁ་ན་མི་ལམ་སོགས་མེད་ཅིང་ཤེས་པ་གཉིས་སྤང་བ་ནས་ཅི་ཡང་མི་རྟོག་པ་མཐུག་པོར་
 འགྱུར་བའི་གཉིད་མཐུག་གི་གནས་སྐབས་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཆེན་གྱི་ཐིག་ལེ་གནས་པ་དེ་ཉིད་ལ།
 ལམ་ཐབས་མོས་དེའི་སྤྱན་པ་དང་མི་གསལ་བའི་ཆའི་ཀྱི་མ་སྦྱངས་ཤིང་། གཉིས་སྤང་བ་པའི་མི་
 རྟོག་པའི་ཆ་དེའི་རིགས་འདྲའི་ལམ་དུ་ཁྱེད་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱིན་པས། དེའི་རིགས་འདྲའི་སངས་
 རྒྱུ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ལྟོག་ཆ་ལ་འདྲིའོ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཞེས་བཞག་པ་དེར་འགྱུར་
 བས། དེའི་ཕྱིར་སྤྱིང་ཁར་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །མགྱུན་པའི་བསྐྱེད་ལྟེ་བར་
 མི་ལམ་དང་རྒྱ་བསྐྱེད་པའི་ཆེན་གྱི་ཐིག་ལེ་གནས་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཀྱི་མའི་ཆ་སྤར་ལྟར་ལམ་གྱིས་
 སྦྱངས་ནས་རིགས་འདྲའི་ཡར་ལྡན་དུ་ཁྱེད་པས། དེའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་ལས་སངས་རྒྱུ་གྱི་གསུང་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བཞག་པ་དེ་འགྲུབ་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་མགྱུན་པའི་རྒྱ་
 སྤྱོད་པ་ལ་ལང་སྤྱོད་དེ་བས་ལོངས་སྤྱོད་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་ལྟེ་བའི་སྤྱོད་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དབུལ་བའི་འཁོར་ལོའི་དབུས་ན་བྱ་བ་སྤྱོད་ཆོག་ལ་འཇུག་ཅིང་ཡུལ་སྤྱོད་ཆོག་ལ་ལོངས་
 སྤྱོད་པ་སངས་པའི་གནས་སྐབས་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཀྱི་མའི་ཆ་སྦྱངས་
 ཤིང་། རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་པ་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ལམ་དུ་བསྦྱར་ནས་ཡར་ལྡན་དུ་ཁྱེད་པས། རྣམ་
 པ་སྤྱོད་ཆོག་པར་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ལྟེ་བའི་ཕྱིར། ཐིག་ལེ་ལ་ཞེས་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་དབུལ་བའི་
 རྒྱ་སྤྱོད་དག་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ལྟེ་བའི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ལྟེ་བའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱོད་
 དེ་བས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་འཁོར་ལོར་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ལྟེ་བའི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ལྟེ་བའི་ཞེས་པས་དོན་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་ཡེ་
 ཤེས་རྟོ་རྟེ་ཐབས་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་གསུངས་སོ། །ཞེས་
 མཁས་པ་དག་འཆད་དོ། །

ལོན་གྲང་སྤྱོད་པར་སངས་པའི་གནས་སྐབས་སྦྱེད་པའི་ཐིག་ལེ། གསང་གནས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 ར་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སྦྱེད་པ། ཁོར་བུའི་དབུས་ན་གཉིད་མཐུག་གི་གནས་སྐབས་སྦྱེད་

པ། འོར་བྱའི་ཅེ་རྒྱ་རྒྱའི་མར་སྟེ་ན་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པའི་ཐེག་ལེ་ཡོད་པར་ཡང་འཆད་
དགོས་པས། དེ་ལྟར་ན་འཁོར་ལོ་གཞན་རྣམས་ལ་གནས་སྐབས་རེ་རེའི་ཐེག་ལེར་ཟད་ཀྱང་། ལྟེ་
བ་ན་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པ་དང་སང་པའི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀའི་ཐེག་ལེ་
ཡོད་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་སྤྱུལ་སྤྱུའི་རྟེན་ཏུ་ཡང་བཞག་གོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་
ནི་སྤྱི་བཞིའི་རྟེན་གྱི་དབྱེ་བའི་ངེས་པའོ། །

ཡོན་ཏན་ཞེས་པ་ནས་ལྷན་ཅིག་སྤྱིས་པའི་སྤྱུའི་རྟེན་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཁམས་གྱི་
ཡོན་ཏན་ནི་གསང་བ་ཡེ་ཤེས་དང་གཙུག་ཏྱར་ནམ་མཁའ་དང་ལྟེ་བ་སོ། །ཞེས་པ་ནས། ཞེས་
སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཏེ། འདི་དག་གིས་ནི་ལྟེ་བའི་འཁོར་ལོ་སའི་ཁམས་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཅམ་
ཞིག་སྟོན་གྱི། སའི་ཁམས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལྷན་ཅིག་སྤྱིས་སྤྱུའི་རྟེན་ཏུ་བཞག། ཅེས་
སོགས་གྱི་དོན་མ་ཡིན་པས་ལྷོག་བྱེད་དག་དེ་ལྟར་འཆད་པ་ནི་འོར་བའོ། །

གཉིས་པ་གནས་པ་བརྟན་པའི་རྣམ་བྱ་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་སྟེང་དང་འོག་གི་རོ་བོ་ཉིད་
གྱིས་གནས་པ་བཤད་པ་ནི། ལྟེ་བ་ཞེས་སོགས་ལ། འདིར་ལུས་གྱི་འཁོར་ལོ་རྣམས་ལ་ཁམས་རྣམས་
གི་དབང་གིས་གཞི་རྣམས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། གངས་བཞིན་རྣམས་མེ་ཡེ་ཤེས་ལུས་གྱི་སྤྱི་
གསུང་ཐུགས་དང་། རྩ་རྒྱུད་ནམ་མཁའ་ཡབ་གྱི་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཡིན་པ་ལས། རིམ་པ་བཞིན་རྣམས་
ལུས་གྱི་གསུམ་རྣམས་དག་པ་དང་ཡབ་གྱི་གསུམ་ཁུ་བ་དག་པའི་རིགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་ནས།
འདིར་སྟེང་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་སེལ་གྱི་ས་དབང་བྱེད་པའི་རྩ་གསུམ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་སྟེང་
འོག་གི་རྩ་གསུམ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་མཚན་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །རྣམས་ཀྱི་དེའི་གསུམ་ལུས་གྱི་དང་།
གསུམ་ཡབ་གྱི་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་སུ་འཛོག་པའི་དོན་ཏེ་ཤེས་སྟོན་པའོ། །

དེ་དག་ནི་འཁོར་ལོ་རྣམས་དང་རྩ་ཆེན་རྣམས་རིགས་རྣམས་ཏུ་བཞག་པའི་ངེས་པའོ། །དབང་
མདོར་བསྟན་ལས་ཀྱང་། རྩ་ཉི་ལྔ་གཙུག་ནི་ཆེན་དང་། རྩི་རྩ་ས་ཐོན་འབབ་པའི་ལམ། རྩ་མེ་སྟོང་
པ་ས་དང་རྩ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཁམས་གྱི་རིགས་ཡིན་ནོ། །གང་རྣམས་རྩ་ཉི་ལྔ་ཅན་ནི། ལུས་དག་
སེམས་གྱི་རྩ་རྣམས་ཏེ། རྩོག་དང་ཐུར་སེལ་རིམ་པ་ཡིས། རྩི་ཆེན་ནི་རྩ་ས་ཐོན་འབབ། ཐབས་
གྱི་སྤྱི་ནི་རྩ་བ་ལྟེ། ཡེ་ཤེས་རབ་གསུང་ནི་ཉིན་བྱེད་དོ། །ཡེ་ཤེས་རབ་སྤྱི་ནི་རྩི་ཆེན་ཅ། རྩི་རྩ་འབབ་མ་

གཙོ་བོའི་གསུང་། རྟེན་དང་འོག་གི་ཅ་གཉིས་ནི། ཁ་སྟོན་འབབ་དང་ཐུན་ཅན་ཡང་། ཐབས་
 གི་ཐུགས་ནི་ཐུན་པ་ཅན། ཁ་སྟོན་འབབ་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི། རྟེན་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་
 ཀྱིས། རྟེན་འོག་རིགས་ཐུག་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་གནས་པ་བཅུ་གཅིག་པ་ཁམས་རྣམས་ལས་སྤྱི་མཆན་མ་འབྱུང་བའི་ངོ་མོ་
 ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་བའདད་པ་ལ་གཉིས། ལུས་བསམ་ཀྱི་སློ་ནས་ཁམས་ཀྱི་ཁ་དོག་ངེས་པར་བྱ་
 བ་དང་། བན་ཚུན་འབྱུང་བའི་སློ་ནས་ཁམས་རྣམས་ཐབས་ཤེས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་བོ་ནི། ལུས་
 ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་མཆོམས་སྤྱར་ནས། དོན་དངོས་ལ། འདིར་ཞེས་སོགས་ནི་ཡུལ་དབང་
 གཟུང་འཛིན་དུ་བྱས་ནས་ཆོགས་པ་སྟེ་འབྱུང་བའི་འཛིན་པ་ཐབས་དང་གཟུང་བ་ཤེས་རབ་དང་།
 དེའི་ཆེ་འཛིན་པ་ནི་ཐབས་ཀྱི་ལུས་དང་། ཐབས་ཀྱི་བསམ་པ་ཤེས་རབ་ལ་ཞུགས་པས། གཟུང་
 བ་ནི་ཐབས་ལ་ལྟོས་པའི་བསམ་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཞུགས་ལ་གཟུང་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལུས་
 དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསམ་པ་ཐབས་ལ་ཞུགས་པས་འཛིན་པ་ཤེས་རབ་ལ་ལྟོས་པའི་བསམ་པར་
 བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དག་གཅིག་གི་བསམ་པ་གཅིག་ལ་ཞུགས་པ་ཉིད་ནི་
 ཐབས་ཤེས་པན་ཚུན་རོ་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །དོན་དེ་བསྟན་པའི་བྱིར་ལུས་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས་
 སོ། །འདི་དག་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་སོགས་སྤྱར་གཞི་ལ་སྤྱར་བས་དེ་དང་དེའི་སྤྱིར་བྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་
 ཀྱི་སྟེང་རེ་ཡང་ལུས་བསམ་ཀྱི་སློ་ནས་ཁ་དོག་གཉིས་གཉིས་སུ་འབྱུང་བ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་
 གསུངས་པ་སྟེ། ཐབས་ས་ཁམས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་རྒྱུང་ཁམས་པ་ཡིན་པས། ཐབས་རང་གི་
 ལུས་ཀྱི་སློ་ནས་ཁ་དོག་མེད་པོ་དང་། བསམ་པ་ཤེས་རབ་ལ་ཞུགས་པས་བསམ་པའི་སློ་ནས་ཁ་
 དོག་ནག་པོར་འབྱུང་བ་སོགས་སོ། །དོན་དེ་ཉིད་འཆད་པ་ནི་འདིར་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ་གོ་སྟོན་པོ། །

གཉིས་པ་ནི། རུས་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ། ས་རུས་པ་དང་འདུ་བྱེད་དེ་དག་ནི་པན་ཚུན་
 ཐབས་ཤེས་སུ་ཡང་དག་པར་ལྡན་པ་སྟེ། ཞེས་པས་ཤིག་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྟོན་མཛད་པ་ཡིན་ཀྱི།
 འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཞེས་པའི་འདུ་བྱེད་སྤྱི་ལ་གྲགས་པ་དང་མི་འབྲེལ་ཞིང་། ཞུག་ལ་ཆོར་བའི་ཐ་སྟོན་

སྐྱར་བ་ཙམ་ཡིན་པ་སོགས་འོག་མ་དག་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐྱ་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ནི་སའི་
ཁམས་སོ་ཞེས་པའི་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལས་རྩས་པ་སའི་ཁམས་སྐྱ་བྱུང་ཅིང་། དེ་དང་ཤིན་ཏེ་ཤེས་
རབ་དང་ཐབས་སོ་ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །སྐྱ་བ་སའི་ཁམས་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ས་དང་ཤིན་ཏེ་ཐབས་ཤེས་
སྐྱ་འཛོག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་སྦྱོར་བ་ནི་འབྲུལ་བའོ།།

ཐ་མལ་བ་ཁམས་ཐུག་ལྡན་གྱི་ལུས་ལ་ཤི་རྩས་མ་བྱལ་ན་ལུས་གནས། བྱལ་ན་མི་
གནས་པས་དེ་གཉིས་ཐབས་ཤེས་སྐྱ་བཞག །ལུས་ཀྱི་ནང་གི་རྩ་དང་བྱལ་ན་ཁྲག་བསྐྱམས་ནས་
ལུས་འཛིག་ལ། མ་བྱལ་ན་ཁམས་རྒྱས་ཤིང་ལུས་གནས་པས་ཁྲག་ཆོར་བྱུང་དང་རྩ་རྩ་ཁམས་
ཐབས་ཤེས་སྐྱ་བཞག །ནང་ལུས་ཀྱི་དེ་རྩ་ཐོད་དང་བྱལ་ན་འཆི་ལྟས་ཡིན་པས་ལུས་གནས་པར་
མི་འགྱུར་གྱི། རི་མེད་ལུས་གནས་ཀྱི་བར་དེ་རྩ་ཐོད་དང་མ་བྱལ་དགོས་པས། དེ་རྩ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་
ཕྱང་པོ་དང་ཐོད་མེ་ཁམས་ཐབས་ཤེས་སྐྱ་བཞག །བཤང་བ་འདོར་སྒྲིམ་རྒྱུར་གིས་བྱེད་དགོས་
པས་བཤང་བ་གཞུགས་ཕྱང་དང་རྒྱུར་རྒྱུར་གི་ཁམས་ཐབས་ཤེས་སྐྱ་བསྐྱེད་ནི་ཞེས་མཁས་པ་དག་
གསུང་ལ། འོན་ཀྱང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་རྒྱུར་ཆོར་བ་མེ་འདུ་ཤེས་རྩ་གཞུགས་ཕྱང་ས་ནམ་ཤེས་
ནམ་མཁའི་ཁམས་ཡིན་ལ། ཤི་རྩ་ཁྲག་མེ་དེ་རྩ་རྩ་བཤང་བ་ས་ཁྲ་བ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཡིན་
པ་ནི་རིམ་བུ་བཞེན་ཤིང་སོགས་པ་ལྟ་བུ་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ལྟའི་ཐ་སྐྱོད་ཀྱིས་འདོགས་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་རིགས་སྐྱ་བཞག་པ་སོ་
སོ་དང་ཁམས་ཀྱི་རིགས་སྐྱ་བཞག་པ་སོ་སོ་ཐབས་ཤེས་སྐྱ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
ཕྱང་པོ་ལྟ་དག་པས་ཡབ་ལྟ་དང་། ཁམས་ལྟ་དག་པས་ཡུམ་ལྟར་འཛོག་པ་དང་སྐྱུང་གཞི་སྦྱོར་བྱེད་
ཆོས་མཐུན་སྐྱུར་བའི་ཕྱིར་དུའོ།།

དེ་ལྟར་སྐྱུར་བ་ནས་རྒྱུར་ཐབས་ཤེས་ཡིན་པས་རྩས་པ་དང་ཤིན་ཏེ་སོགས་ཐབས་
ཤེས་སྐྱ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐྱར་ཁྲ་བའི་ཁམས་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོར་བརྗོད་
པ་མ་ཡིན་ནམ། འདིར་རི་ལྟར་གཅི་བ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཞེས་བརྗོད་ཅི་ན། འདིར་བྱིས་པ་
སྦྱེས་ཙམ་ནས་ཁྲ་བ་མི་འཛོག་ཅིང་གཅི་བ་འཛོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས་གཅི་བ་འདུ་ཤེས་
སྐྱ་བཞག་ལ། ལོ་བཅུ་དྲུག་གི་མཚམས་སྐྱ་ཁྲ་བ་འཛོག་པའི་ས་པོན་འཕོ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་

བྱས་པ་ལས་སྤར་ཁུ་བ་འདུ་ཤེས་སུ་བཞག་པས་མི་འགལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐབས་འདིར་གཅི་བ་
 བྱི་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ཙམ་དང་ཁུ་བ་འཛག་པ་གཉིས་ཏྲགས་ཀྱི་སྒྲོར་བྲག་པ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་
 དེའི་ནང་ཙམ་སྐབས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པས་རྩ་གཤམ་ཏྲགས་ནི་ཐབས་སོ། །ཁུ་བ་འཛག་པ་ནི་ཤེས་
 རབ་པོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཚིག་དོན་ལྟག་མ་དག་ནི་གོ་སླ་ཞིང་། འདིར་སྤྱད་གཞི་ལ་ཁམས་ཀྱི་
 དབྱེ་བས་དེ་ལྟར་ཐབས་ཤེས་སུ་བརྗོད་པའི་རིམ་པས་སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་ལ་ཐབས་
 ཤེས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་དབང་ལེ་དང་སྤྱབ་ལེར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་བསྐྱེད་
 ཚུལ་གསུངས་པ་དག་ལས་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ། བན་ཚུན་ནས་ངེས་པའོ་ཞེས་པ་བཤད་
 བེན་པའི་མཁུག་བསྟུ་བའོ། །

བཞི་པ་གནས་པ་བདུན་པའི་དུམ་བུ་ཙམ་སྤྱད་ཐོག་བདུན་ཙམ་གཉིས་བཤད་པ་ནི། ད་ནི་
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཆོམས་སྤྱད་ནས། འདིར་ཁམས་དྲུག་ལྟན་གྱི་ཤུས་ལ་མངལ་གྱི་ཐོག་མའི་རྒྱ་
 བ་གཅིག་གི་རིང་ལ་རྩ་མི་ཆགས་པས། རྒྱ་བ་གཅིག་པོ་དེ་རྫོགས་པའི་རྗེས་ལ་ཉིན་ཞག་སོ་སོར་
 ཞག་རེ་ལ་ཆགས་པའི་རྩའི་གངས་བརྒྱ་ཐོག་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་པ་ནས། བསྟུར་བའོ། །དེ་
 ནས་རྩ་རྫོགས་པར་ཆགས་པ་ལ་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་དགོས་ཏེ། སྒྲོར་ཐོག་བདུན་ཙམ་གཉིས་ལ་སྤྱམ་
 བརྒྱ་དྲུག་ཙམ་བགོས་པས་ཐོབ་ཤོར་ཉིས་བརྒྱ་འབྱུང་ཞིང་ལྟག་མ་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་མངལ་དུ་
 རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མངལ་གྱི་དབུས་ཏེ་ནང་དག་ཏུ་ཡང་རྒྱ་བ་བཅུ་
 གཅིག་གི་རིང་ལ་རྩ་འཕེལ་བ་ནི་བྱས་ནས། ཡང་ཡིག་གིས་བྱི་རོལ་དུ་ཡང་རྒྱ་བ་གཅིག་གི་རིང་
 ལ་འཕེལ་ཏེ། རྩ་ཆགས་པའི་མགོ་བཅམས་ནས་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མཐའི་བར་དུ་འཕེལ་བའོ། །

མངལ་བཟུང་བའི་རྒྱ་བ་གཅིག་པོར་ནས་ལོ་རྫོགས་པར་གྱུར་པ་ན་རྩ་འཕེལ་བ་གཏོང་སྟེ།
 སྤྱིས་པ་རྣམས་ལ་རི་བོང་འཛིན་པ་ཁུ་བ་ནི་ཡང་ཡིག་གིས་མངལ་ཆགས་ནས་རྒྱ་བ་བཅུ་གསུམ་
 ན་འཕེལ་བའི་མགོ་ཚུལ་སྟེ། བྱད་མེད་ལ་དེའི་ཆེ་ཉི་མའམ་རྩལ་དག་གྱང་འཕེལ་བའི་མགོ་ཚུལ་
 པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ནི། དེ་ནས་རྒྱ་བ་དང་ཁུ་བའི་ཉེན་རྩའི་ཁམས་ཀྱི་གངས་འཕེལ་བ་ཡོངས་སུ་
 ཆད་པར་གྱུར་པ་ན། དེ་ནས་མགོ་བཅམས་ཏེ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བྱད་མེད་རྣམས་ལ་རྩལ་
 གྱི་ཁམས་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །གྱང་ཡིག་གིས་དེ་ནས་མགོ་བཅམས་ཏེ་སྤྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཁུ་

བའི་ཁམས་ཀྱང་ལོ་བཅུ་དྲུག་གི་བར་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་གཉིས་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་འཆད་
 པ་ལོ་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། བྱད་མེད་ལ་ལོ་བཅུ་གཉིས་དང་སྐྱེས་པ་ལ་ལོ་བཅུ་དྲུག་བར་དུ་རྒྱལ་དང་
 ཁུ་བ་འཕེལ་ནས། མཆམས་དེར་སླེབ་པ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་འཕེལ་བ་གཏོང་བེད་འཛག་པའི་དོན་
 འོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཅ་ནི་འཆད་པ་དག་ཀྱང་། ཅ་སྟོང་པ་ལ་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་རྫོགས་པར་རབ་དུ་
 སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ནས། ཉིན་ཞག་སོ་སོར་རིམ་པས་ཞག་རེ་ལ་ཅ་བྱུང་གི་གངས་སུ་འགྱུར་བ་སྟེ་ཅ་
 གཉིས་གཉིས་འཆད་པའམ་རྒྱུད་གིས་འདོར་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི་ཅ་འཆད་པའི་མདོར་བསྐྱུས་སུ་
 འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལས་རྒྱ་ཆེར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཅ་དང་ཁམས་འཕེལ་བའི་རེས་པའོ།།

ལྷ་པ་གནས་པ་བདུན་པའི་དུས་བྱ་དབུགས་ཀྱི་གངས་དང་ཕྱི་འོ་ཆོས་རྣམས་རི་ལྟར་ལུས་
 ལ་སྐྱར་བ་སྟེལ་ཏེ་བཤད་པ་ལ་དྲུག་ཤིག་ཉེན་ཁམས་ལེར་གངས་ཅན་གྱི་ཐ་སྟོད་དང་མཐུན་པར་
 བཤད་པའི་དེ་ཉིད་ཉེར་བཞི་ལུས་ལ་སྐྱར་བ། ས་ལ་སོགས་པ་ལུས་ལ་སྐྱར་བ། རྒྱ་སྐྱར་ལ་སོགས་
 པ་ལུས་ལ་སྐྱར་བ། འགྱུར་པའི་སྟེ་གནས་ལ་སོགས་པ་ལུས་ལ་སྐྱར་བ། མཐོ་རིམ་ལ་སོགས་པ་
 ལུས་ལ་སྐྱར་བའི་རེས་པ། ཕྱི་འོ་མེ་གསུམ་ལུས་ལ་སྐྱར་བའི་རེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་ཅེས་པ་
 ནས། དེ་ཉིད་རྣམས་ལུས་ལ་སྐྱར་བ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་མཆམས་སྐྱར་ནས། འདིར་ནས། གངས་
 གཅིག་དུ་བསྟོམས་ནས་བཅུར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནས། བཅས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་དེའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་སྟོ་སེམས་བྱུང་རྣམས་དང་། བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་སུ་
 གྱུར་པའི་རང་འཛིན་དང་། མཆོག་གི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་གཞི་དུས་ཀྱི་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱང་
 རོ། །དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཉེར་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་རང་བཞིན་མངལ་དུ་ཐོག་མར་པ་མའི་ཁུ་ཁག་ཆོགས་པར་
 འགྱུར་བའི་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བྱས་པ་དང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་
 བྱས་པ་གཉིས་ལས་དང་པོའོ།།

འདི་དག་ནི་ཞེས་པ་ནས། ལོངས་སྟོད་དུ་འགྱུར་རོའི་བར་གྱིས་དེ་ཉིད་ཉེར་བཞི་པོ་དེ་གཙོ་
 བོའི་ལོངས་སྟོད་དུ་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་དབང་སོགས་བསྐྱེད་པའི་གཙོ་བོ་དང་། ལོངས་སྟོད་པའི་
 གཙོ་བོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བཞི་པའི་གནས་སྐབས་ལ་རང་བཞིན་དུ་ཐ་སྟོད་བྱས་པ་དེ་ཡིན་
 ལ། གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ཉེར་བཞི་པོ་དེ་ལོངས་སྟོད་བྱར་བྱས་པ་ལ་སྐྱར་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་དབང་

གིས་ལོངས་སྟོང་པ་པོའི་གཙུག་པོ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་ཞིང་། རང་བཞིན་ཉི་ཤུ་ཙུ་ཙུ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ནི་
 སོགས་ལ། གྱི་ཙུ་རང་བཞིན་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་ནི་སྐྱེས་བུའི་ཆོས་ཅན་
 རོ། །རང་བཞིན་ནི་གཟུང་བའི་ཆོས་ཅན་རོ། །རང་བཞིན་ཡང་གཟུང་བའི་ཆོས་དང་བྲལ་བ་རང་
 བཞིན་གཞན་ཏེ། ཞེས་བསྟུར་བ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ལ། དེ་ཡང་སྐྱེས་བུའི་ལོངས་སྟོང་བུའི་རང་
 བཞིན་ནི་གཟུང་བའི་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། དོན་དམ་པར་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་
 པ་དང་བྲལ་བ་ནི་རང་བཞིན་གཞན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་གྱུར་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བུ་བའི་དོན་ཏེ། རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་སོགས་ལུས་ལ་སྦྱར་བའི་ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། འབྱུང་བ་རྣམས་ལུས་ལ་ཆང་ཚུལ་ནི། ད་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ།
 ཀ་ཞེས་པ་ཁྱ་བའོ། །གཉིས་པ་དུས་ཆོད་ལུས་ལ་སྦྱར་བ་དབྱགས་ཀྱི་གངས་དང་བཅས་པ་ནི། བྱི་
 རོལ་དུ་ཞེས་སོགས་ཏེ། བྱིར་ཉི་མའི་བྱིས་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་། བྱང་དུ་སྟེ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་
 ལྷ་འབབ་པའི་ཙུ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ན་བུ་ལོན་དང་བཅས་པའི་རྒྱུང་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་རེས་འཕོ་བ་རེ་
 རེ་གྱུར་པའི་ཞག་གཅིག་ལ་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། བྱིར་ཚུ་སྤང་དུག་ཚུ་ལ་ཚུ་ཆོད་
 དུ་འགྱུར་བའི་དོན། དབྱགས་འབྱུང་འབྱུག་གཅིག་ནང་གི་ཚུ་ཆོད་དུ་འགྱུར་བའི་དོན་ཏོ། །གསུམ་པ་
 གཟུང་རྣམས་ལུས་ལ་ཆང་ཚུལ་ནི། སྐར་ཅིས་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། སྐར་ཅིས་པ་ཞེས་པ། རུས་སྐར་
 མ་རྣམས་ཞེས་བསྟུར་ཞིང་གཞན་བསྟུགས་པས་ཤེས་སོ། །ས་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པའོ། ཞེས་པ་
 ནི་ད་ནི་ཞེས་པ་མར་བཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་མཚུག་བསྟུ་བའོ། །

གསུམ་པ་རྒྱ་སྐར་ལ་སོགས་པ་ལུས་ལ་སྦྱར་བ་ནི། ད་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཐུར་མ་སྟེ་
 འདབ་མའི་རི་མོ་བདུན་པའི་འཁོར་ལོ་བྱིས་ནས། དེའི་འདབ་མ་རེ་རེ་ལ་རྒྱ་སྐར་བཞི་བཞི་བཀོད་
 པའི་དབྱེ་བས་བྱི་བཞིན་དང་བཅས་པ་ནི་རྒྱ་སྐར་ཉི་ཤུ་ཙུ་བརྒྱད་དོ། །ཐུར་མའི་རྒྱ་སྐར་རྣམས་ཀྱི་
 ཟུར་བཞིར་དབྱག་གུའི་རྒྱ་སྐར་བཞི་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱི་རོལ་དུ་སྐར་མ་སུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་སོ། །དེ་
 དག་ནང་དུ་རིམ་པ་དང་རིམ་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་དབྱེ་བས་རྒྱ་སྐར་བཅུ་བཞི་
 ནི་སོ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་གི་འཁོར་ལོ་ལ་སྟེ། བཅུ་བཞི་ནི་འོག་གི་འཁོར་ལོ་ལ་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་
 སྐར་གྱི་འཁོར་ལོ་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བས་སོ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་སྟེང་དང་བྱེད་འོག་དུ་འགྱུར་ཏེ།

དོན་དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་སྤྱིར་དུ་རྒྱ་སྐར་དག་ནི་སོ་ཡི་སྤང་ཞེས་གསུངས་པའོ།

རྗེས་སུ་ནས་ཞེས་པ་ནི། ནང་དུ་ཉིན་ཞག་སོ་སོར་ཆུ་ཆོད་དུག་ཅུའི་ཆུ་ཆོད་རེ་རེ་ནི་
 ཕྱི་རོལ་དུ་ལོ་ཡིན་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་ཕྱི་རོལ་དུ་ལོ་གཅིག་གི་ཉིན་ཞག་གི་གྲངས་ནི་ནང་དུ་ཆུ་
 ཆོད་གཅིག་གི་དབྱགས་ཀྱི་གྲངས་སུ་འགྱུར་རོ། །དབྱགས་ཀྱི་ཆུ་ཆོད་དུག་ཅུ་པོ་དེ་ནི་དབྱགས་
 དུག་གིས་བསྐྱར་བས་ཁྲིམ་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གི་གྲངས་དང་མཚུངས་པ་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུར་འགྱུར་རྟེ།
 ཕྱིའི་ཁྲིམ་ཞག་དེ་དག་ཀྱང་ནང་དུ་ཆོག་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ཆོག་སུམ་ཀྱི་དབྱེ་
 བའོ། །ཅ་རྣམས་ཆུ་པོ་ཞེས་སོགས་ལ། རོ་འབབ་པ་ནི་ཁུ་བ་འབབ་པ་སྟེ། དེ་ལ་ནང་དུ་ཅ་སྟོར་
 གྲག་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་རྩོགས་པ་ན་ཁམས་མ་རྩོགས་ཤིང་། ཁམས་རྩོགས་པ་ན་ཅ་སྐམ་པའི་
 མགོ་ཚུགས་ནས་ཡུན་རིང་པོ་སོང་བས། ཅ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུ་ཁམས་འབབ་པ་རྗེ་ལྟར་འབྱུང་
 ཞེ་ན། རྣལ་འབྱོར་པས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཅ་བསྐམས་པ་སྐྱར་ཡང་གསོས་པར་བྱས་ཏེ་
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནས་ཁམས་འབབ་པ་འོང་ལ། ཕྱི་རོལ་རྗེ་བཞེན་ནང་ལ་སྐྱར་བ་ཡང་ཐ་མལ་
 པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་གྱི། ཁམས་དུག་ལྟན་གྱི་སྤྱི་བུ་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པས་སྟོན་
 མེད་དོ། །རི་བོང་ཅན་གྱི་ཞེས་པ་ནས། འདིར་ཆ་བཅུ་དུག་པ་རྣམས་པ་གཉིས་ཏེ། སྤྱ་ལ་སོགས་
 པའི་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་བཅུ་དུག་ཡོད་པའི་སྟོན་སུམ་བཞག་པ་གཅིག་དང་། ནང་དུ་ལུས་
 ཀྱི་གནས་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཁུ་བ་འཕོ་བ་བཅུ་དུག་ཡོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བཞག་པའི་བཅུ་དུག་པ་
 སྤྱ་མ་ལས་གཞན་ནོ། །འདི་དག་ལས་ཞེས་པ་ནས་ཞེས་སའི་བར་ནི་གྱི་ཅོའི་འགྱུར་སོགས་ལ་
 མེད་ཅིང་དོན་ལྟག་སོ་སྟོན་རྒྱུའང་མི་སྤྱང་རོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་འདིར་སྤྱ་མ་དེ་
 ཉིད་འཆད་པ་ནི། འདིར་སྤྱ་སྤྱ་མོ་དང་སོགས་ཏེ། བགས་པ་སྤྱ་བ་མཐུག་གཉིས། ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་
 གི་ཁྲག་གཉིས། ཤ་སྤྱ་རགས། ཅ་སྤྱ་རགས། རུས་པ་སྤྱ་རགས། རྩང་སྤྱ་རགས། ཁུ་བ་བསྐྱ་སྤྱ་
 གཉིས་གཉིས་རྣམས་སུ་བྱེ་བས་ཏེ། ཆ་ནི་ཁམས་རྣམས་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་རེས་
 པའོ། །ཞེས་པ་མཐུག་བསྟུ་བའོ།

བཞེ་བ་འབྱུང་པའི་སྤྱེ་གནས་ལ་སོགས་པ་ལུས་ལ་སྐྱར་བ་ནི། ད་ནི་སྤྱ་དང་ཞེས་སོགས་
 ལ་རྣམས་བཤད་རིགས་པར། སྤྱེ་དང་བདེན་དང་དེ་བཞེན་ཡོད། །སེམས་ཅན་གནས་དང་མི་མ་

ཡིན། །ཅུང་ཟད་ལུས་དང་ས་ལ་སོགས། །འབྱུང་པོའི་སྤྲོ་ནི་མཁས་ཏོགས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྐབས་འདིར་སེམས་ཅན་ལ་འབྱུང་པོའི་སྤྲོ་སྦྱར་བ་སྟེ། སེམས་ཅན་འབྱུང་པོ་
 རྣམས་དང་འབྱུང་པོ་ཆོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཟས་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཀུན་ལས་བདུས་སུ་གསུངས་པ་ལྟ་
 བུའོ། །དེས་ན་སྦྱབ་པ་པོ་རང་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱི་རོལ་འཇིག་རྟེན་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སྦྱོར་གནས་བཞི་
 ཡོད་པ་དག་གི་ཆོས་མཐུན་སྦྱབ་པ་པོ་རང་གི་ལུས་ལ་ཆང་ཚུལ་འཆད་པའམ། ཡང་ན་འབྱུང་
 པོའི་སྤྲོ་ས་ལ་སོགས་པ་ལ་འབྱུང་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་སྦྱོར་གནས་
 རྣམས་ལུས་ལ་ཆང་ཚུལ་འཆད་པའོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བརྟན་པ་ནི་ཅ་ཤིང་སོགས་ཡིན་ལ།
 མ་བརྟེན་པ་ཉིད་ལས་ཞེས་པ་ཅ་བར་དངོས་སུ་མ་བརྟེན་ཀྱང་དོན་གྱིས་འཕངས་པ་ཉིད་ལས་ཞེས་
 བྱ་བའི་དོན་ཏེ། རོལ་གཟུགས་ཞེས་པ་ནི་རོལ་རང་བཞིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ལྷག་མ་གོ་སྟོའོ།

དགའ་བ་ལ་སོགས་མཐེ་བོང་ཆོགས་རྣམས་ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་ཆོགས་བཅད་ཉེར་ལྔ་པའི་
 སྐབས་སུ། ལག་པ་གཡས་རྒྱུད་གཡོན་མེ། ཞང་པ་གཡས་རྒྱུད་གཡོན་སར་བཤད་པས། ལག་པ་
 གཡས་པའི་དུམ་བུ་གསུམ་ནི་ཤར་སྤྱིང་དུམ་བུ་གསུམ་དང་། གཡོན་གྱི་གསུམ་ནི་སྟོ་སྤྱིང་གསུམ་
 དང་། ཞང་པ་གཡས་པའི་གསུམ་ནི་བྱང་གི་གསུམ་དང་། གཡོན་པའི་གསུམ་ནི་བྱུང་གི་གསུམ་
 ཡིན་ལ། འདིར་སྤྱི་རོལ་དུ་ཆོས་གཅིག་ལ་སོགས་པ་ལྔ་ལྔ་ནི་དགའ་བ་དང་ལ་སོགས་པ་བཟང་པོ་
 དང་རྒྱལ་བ་དང་སྟོང་བ་དང་རྫོགས་པར་བརྟེན་དེ་དེ་དག་ཀྱང་ནང་དུ་དཀར་པོ་དང་ཞེས་པ་ནས་
 རང་བཞིན་གྱིས་སོ་ཞེས་མདོར་བསྟུན་ནས། དེ་ཉིད་འཆད་པ་ནི། དཀར་ཕྱོགས་ལ་ནམ་མཁའ་
 དང་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་མེ་རྒྱ་སའི་སྦྱོར་རིམ་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བས། ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེའུ་
 རྒྱུད་ནས་བརྟེན་པའི་སོར་མོའི་ཆོགས་བཅོ་ལྔ་པོ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དགའ་བ་ལ་སོགས་
 པ་ལྔ་ཆོན་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ།

ལག་པ་གཡས་པའི་སོར་མོའི་ཆོགས་བཅོ་ལྔ་པོ་རྣམས་ས་དང་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་མེ་རྒྱུད་
 དང་ནམ་མཁའི་དབྱེ་བས་ནག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་སྟེ། དེ་ཡང་ཀན་པོ་མཐེ་བོང་ནས་བརྟེན་པ་
 པ་དག་གི་ཆོགས་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་བཅོ་ལྔ་འོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞང་པའི་སོར་མོའི་ཆོགས་སྟོང་

བ་གཉིས་པའི་ཆེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རྒྱུ་ལ་གཡོན་ཀྱི་རྣམས་ལག་པ་གཡོན་དང་། རྒྱུ་ལ་གཡོན་ཀྱི་རྣམས་ལག་པ་གཡོན་ཀྱི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ལོ་གཅིག་ལ་དུས་དྲུག་དང་། དུས་རེ་ལ་རྒྱ་བ་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་དུས་རེ་རྒྱུ་ལག་གི་སོར་ཆོགས་རྣམས་ལ་ལན་རེ་འཁོར་བའི་བྱིར་དུས་སོ་སོའི་དབྱེ་བས་ཞེས་པ་ནས་ངས་བའོ། །སྤྱི་བོའི་གནས་ནས་ཞེས་པ་ནི། སྤར་བརྗོད་པའི་ཆོགས་སྤྱི་བོ་སྟེ་གཙུག་ཏྲར་དང་ལྟེ་བ་དང་། གྲུ་གི་སྤྱོད་གསལ་གནས་ཀྱི་བསྐྱེད་གསུམ་ལྟན་སྤྱོད་ཀྱི་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་པ་དང་དེ་འདྲེན་བྱེད་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་བྱེད་པར་བ་དང་ལྟན་པའི་སྟོན་ནས་ལྟན་ཅིག་སྤྱོད་པའི་སྤྱི་བསྐྱེད་རུས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ། རུས་པ་བྱེད་བྱ་ཏུ་བཤད་པའི་ངས་བའོ། །

ལྟེ་བ་མཐོང་ངེས་ལ་སོགས་པ་ལུས་ལ་སྤྱར་བའི་ངས་པ་ནི། ད་ནི་ཆོངས་པའི་ཡུལ་ས་ཞེས་པ་ནས། མཐོང་ངེས་ལ་སོགས་པའི་ངས་བའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཏེ། བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །དྲུག་པ་བྱིའི་མེ་གསུམ་ལུས་ལ་སྤྱར་བའི་ངས་པ་ནི། ད་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་ལུས་ལ་སྤྱིའི་རྟ་གདོང་གི་མེ་དང་། བྱི་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་པའི་མེ་ཡིན་པས་བྱི་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཉི་མ་དང་། བྱེད་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱེད་བྱ་ཐ་བ་ཐབ་ཀྱི་མེ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་མཐུན་ཀྱི་སྟོན་ནས་ཆོང་བའོ་ཞེས་པ་ནི་ངས་པ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་ནང་དུ་གང་དག་ཡིན་ཞེ་ན། གསུམ་སོ་གངས་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་ཏེ་གོ་སྤྱོད་ལ། གཞན་ཀྱི་མེ་བྱེད་པར་དུ་བཤད་པ་ནི། ལས་ཀྱི་མེ་གསུམ་སོ་དེ་དག་གི་གོང་ན་མེ་གཞན། ཇི་མེད་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་གཏུམ་མོའམ་མེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་ནི་རྣལ་འབྱོར་པས་ལས་རྒྱུད་གཡོ་བའི་ལུན་པ་མཐའ་དག་ཟད་པའམ་མེད་པ་དག་གི་མཐའ་གསལ་བར་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་ན། གསལ་བའི་བསྐྱེད་ལྟེ་བར་དུང་ཅན་མའི་ནང་དུ་གཏུམ་མོའི་མེ་ལིན་ཏུ་སྤྱོད་ཞིང་ནོ་བ་འབར་བ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་དཔལ་བའི་བསྐྱེད་ལྟེ་བའི་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་གི་ཁམས་དཀར་པོ་ལྷ་བ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་ནས་འབབ་པ་མི་ཆོད་པ་སྟེ་བར་མ་ཆད་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །

གནས་གང་དུ་མཐོང་ན། གནས་གང་ཞིག་ཤེས་པ་ནས། ཤེས་པའི་སྟེ་དེ་དག་མེད་པའི་གནས་དབུ་མའི་ནང་དེར་རོ། །དེས་ན་མེ་བཞི་པ་འདི་ནི་བདེན་པ་སྟེ། བདེ་ཆེན་འདྲེན་པ་ལ་མི་

བསྟུ་བའི་མེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུགས་ཞེས་པ་ནི་མེ་གསུམ་གྱི་ངེས་པའོ། །དེ་ཡང་སྤྱིར་གཏུམ་མོའི་
 མེ་བྱང་པར་བ་ལྟེ་བའི་འཁོར་ལོའི་དབུས་ན་ཡང་གནས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྦྱུ་ཁྱི་ལས། ཚངས་
 པའི་མེ་ནི་སྦྱུམ་མདོར་གནས།¹ ཞེས་གཏུམ་མོ་ཚངས་པའི་མེ་གསང་གནས་མེ་ཐབ་བྱ་གསུམ་
 ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དབུས་ཀྱི་རྩ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བར་གནས་པར་གསུངས་པ་ལྟར། གསང་གནས་
 ཀྱི་བསྐྱའི་ལྟེ་བར་ཡང་གཏུམ་མོ་བྱང་པར་ཅན་གནས་ཤིང་། དེ་འབར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྟེ་བའི་
 མེ་ཡང་འབར་བར་འགྱུར་ལ། འདི་ཡང་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། དབང་མདོར་བསྟུན་
 ཀྱི་འགྲེལ་པར་རྒྱ་རོ་བས། འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་ལྟེ་བའི་གཏུམ་མོའི་མེ་འབར་ནས། དབྱལ་བ་
 རས་ཁམས་དཀར་པོ་ལྷ་བ་ཨ་ཐ་རྩུ་རྩེའི་ལམ་ནས་འབབ་པ་རྣལ་འབྱོར་བས་གསལ་བར་མཐོང་
 བར་བཤད་པ་དང་ཚུལ་འདྲའོ།

དུག་པ་གནས་པ་བརྒྱད་པའི་དུམ་བུ་ལྟེ་བའི་རྩེ་སྤྱིས་ལ་སོགས་པའི་འདབ་མ་བཤད་པ་ལ་
 གཉིས། བྱེའི་གཟུང་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་རྩའི་བསྐྱེ་སོ་སོ་ལ་སྦྱར་བ། བྱེའི་བྱིམ་འཁོར་བ་ལྟར་ནང་
 དུ་ལྟེ་བའི་བསྐྱེ་ལ་འཕོ་བ་བརྩུ་གཉིས་འཁོར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་གཟུང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
 པས་གཟུང་ཚུ་ཚོད་ལ་སོགས་པ་ནང་དུ་སྦྱར་བ་གསུངས་ཏེ། འདིར་བྱེ་རོལ་ཏུ་ཞག་གཅིག་ལ་
 གཟུང་བདུན་རྩུ་ལྟེ། དེའི་མཐར་བརྒྱད་པ་སྟེན་པ་རྒྱབ་ནས་ཉི་མ་མ་ཤར་བར་གྱི་རྩུ་ཚོད་བྱེད་ནི་
 རིགས་ལྟན་གྱི་ལོངས་སྟོད་དོ། །བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ནི་སོགས་ཀྱི་ཆེ་གཏོན་གོ་སྟོན་ལྟེ། འདིར་གཟུང་
 འཕོད་པ་ན་རྩུར་ཕྱར་བ། རྩུར་དུ་བ་སངས། ལུས་ངན་དུ་སྟེན་པ་བཤད་པ་ནི། རང་གི་གཟུང་དེ་
 དག་གི་ལོངས་སྟོད་རྩུ་རྩུ་འདབ་དེ་དག་ན་གནས་ལ། དེའི་བྱེར་ལོངས་སྟོད་པ་པོ་ཡང་སྟོགས་དེ་དག་
 ཏུ་བཀོད་པ་ཡིན་ཞིང་། བསྟུང་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ། བ་སངས་དང་ཕྱར་བུ་རྩུའི་ཁམས་ཡིན་པས་
 བྱང་དང་བྱང་ཤར་དུ་བཀོད། སྟེན་པ་སའི་ཁམས་ཡིན་པས་རྒྱབ་སྟོགས་སུ་བཀོད་པ་ནི་གཟུང་རང་
 རང་གི་ཁམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་མི་འགལ་ལོ། །མགྲིན་པའི་འཁོར་ལོའི་འདབ་མ་ལ་རྩུ་སྐར་
 འཕོད་ཚུལ་འདི་ནི། དབྱེད་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་དུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། སྤར་
 མ་བདུན་ནི་འདབ་མའི་མིང་ཅན་གྱི་རྩའི་ཞེས་མའི་འགྱུར་ལ་འབྱུང་ངོ་།

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟུར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༣༠༩ ཟེང་། ༩

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་ཉེ་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས། ཕྱི་རོལ་དུ་ཉི་མ་བྲིས་བཅུ་གཉིས་འཕོ་
བ་དང་མཐུན་པར། རང་དུ་སློག་ཉེ་རྒྱུ་གི་བྱས་པ་ཉེ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་ལོར་རྩ་འདབ་སོ་
སོ་ལ་འཁོར་ཞིང་འཕོ་བའི་རྒྱལ་གསུངས་ཏེ། འདིར་ཕྱི་རོལ་དུ་ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་མི་མངལ་
ནས་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སློག་གི་བྱས་པ་དང་ཕོར་དུས་སྒྲིབ་གང་དུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པའི་བྲིས་དེ་
ནི་ཀར་ཀ་ཏའི་མིང་ཅན་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མངལ་དུ་ཞུགས་པའི་རྩ་བ་དེ་ཙུ་མིན་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་ལ།
དེ་ནས་རྩ་བ་བདུན་པ་ན་སློག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་སློག་གི་སྐྱེ་བ་གནས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་རིགས་པས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། ཕྱི་རོལ་དུ་
དུས་སྒྲིབ་ནི། བྲིས་གང་ལ་ཉི་མ་གནས་པའི་དུས་སྒྲིབ་དེ་ཉི་མ་འཆར་བའི་དུས་སུ་ཤར་ནས། དུས་
སྒྲིབ་བདུན་པ་ལ་ཉི་མ་རུབ་པས་ཉིན་དང་མཆན་མོར་འཁོར་བ་དེ་ལ། དུས་སྒྲིབ་གང་ཤར་བ་ནས་
བདུན་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་རུབ་ཅིང་། རུབ་པ་ནས་བདུན་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཤར་བར་རིག་པར་བྱ་
སྟེ། ཐུར་མ་བདུན་གྱི་དབྱེ་བས་དུས་སྒྲིབ་ཆད་ནི་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་སྒྲེལ་བར་བྱའི། དབྱེ་བས་སོ་
ཞེས་པའི་རྩོགས་ཆོག་ནི་འགྱུར་མ་ཡེགས་ཏེ། ཆ་བདུན་ཐུར་མས་དུས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆད་ཤེས་པར་བྱེད་
པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་རོལ་དུ་ཉི་མའི་ཞེས་པ་ནས། དེ་ཡང་སློག་གི་སྐྱེ་རྒྱུ་གི་ཁོར་དང་
བྱ་ལོན་ནི་རང་རང་གི་བྲིས་ཀྱི་རྩ་ལ་འབབ་པ་དང་། དབྱ་མར་མཉམ་པར་འབབ་པའི་དབང་གིས་
ཏེ། ཕྱི་རོལ་དུ་ཀར་ཀ་ཏའ་ལ་སོགས་པར་ཉི་མའི་ལོངས་སྒྲིབ་ལ་རྒྱུ་པའི་ལོངས་སྒྲིབ་ཀྱི་བྱ་ལོན་
དང་། ཙུ་མིན་ལ་སོགས་པ་ལ་ཁོར་དུ་འགྱུར་བ་ལྟར་རོ། །ཕྱི་རོལ་དུ་སྐར་ཅིས་ཀྱི་ཆོགས་མཉམ་
པར་རྒྱ་བ་ནི་ཉི་མའི་བྲིས་འཕོ་བ་སོ་སོའི་མཆམས་སུ་ཉིན་ཞག་ཆད་པ་དང་ལྷག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་
རྒྱུ་པ་སྟེ་རྩ་སྐར་བཙོ་ལྷ་དང་བཙས་པའི་དབྱུག་གྲུ་ལྷ་བཅུ་རྩ་བྱུག་གི་བདག་ཉིད་ལ་ཉིན་ཞག་དུ་
བས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་དུ་ལོ། །རང་དུ་བྱ་ལོན་དང་ཁོར་གྱི་མཉམ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནི་ལྷ་བཅུ་རྩ་བྱུག་རྒྱུ་
བཙས་ཀྱི་དབྱུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ། ཕྱི་ནང་གི་དུས་སྒྲིབ་སོ་སོའི་འཕོ་བའི་དབྱེ་བས་སོ་ཞེས་པ་ནི་
འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་འཁོར་བའོ།།

བདུན་པ་གནས་པ་བརྒྱད་པའི་དུས་སུ་སྐར་བྱུག་གཉིས་ལ་སྐར་པོ་ལྷ་དང་ཁམས་ལྷའི་
དཀྱིལ་འཁོར་འབབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དཀྱིལ་འཁོར་འཕོ་བའི་

ངེས་པ་བཤད་པ། དཀྱིལ་འཁོར་སོ་སོ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་བདག་སོ་བཤད་པ། ཅའི་འཁོར་ལོ་
གང་ལ་རྒྱུ་རྗེ་ལྷ་རྒྱུ་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་རེ་རེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་སྟེ་བའི་
བསྐྱའི་ཅ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འདབ་མ་སོ་སོ་ལ་རྒྱུ་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་རབ་ཏུ་འབབ་པ་གསུངས་
ཏེ། འདིར་ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་ནང་དུ་དབྱུགས་བརྒྱ་ཕྱག་བཙུང་བརྒྱུད་ཀྱིས་ཅ་ཆེན་གཅིག་གི་
ནང་ནས་འབྱུང་བ་ཆེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ལོངས་སྟོན་པའི་རིང་ལ་འབྱུང་བ་རྒྱུང་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ལྷ་ལོངས་སྟོན་ཅིང་། དབྱུགས་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་པོ་རེའི་ནང་ཆོན་གྱི་དབྱུགས་སུམ་བརྒྱ་དུག་
ཅུ་རེས་འབྱུང་བ་རྒྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ལོངས་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་ནི་ངེས་པའོ། །སྟེ་བའི་
བསྐྱའི་འདིར་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཅ་ཆེན་སོ་སོའི་འདབ་མ་རེ་རེ་ལ་གནས་ལྷར་འགྱུར་ཏེ། འདབ་
མ་རེ་རེའི་ཡང་ནང་གི་ཆ་ལ་རྒྱབ་དང་བྱང་དང་སྟོ་དང་ཤར་དང་དབྱུས་ཀྱི་ཆ་ལྷར་སྟེ་བས་སོ། །

འདིར་མཁས་པ་དག །ལུས་ཀྱི་རྒྱབ་ངོས་རྒྱབ་དང་། ཡ་ཕ་རྒྱ་ཁྱི་བྱང་དང་། ལུས་ཀྱི་དབྱེ་
སྟོ་དང་། མདུན་ཤར་དང་། དེ་དེ་ལ་སྟོས་པའི་དབྱུས་ཏེ་ལྷ་ནས་ཁམས་ལྷའི་རྒྱུང་འབབ་པོ་ཞེས་
བཞེད་གྲང་། ཅ་འདབ་སོགས་མ་སྤོའི་སྤྱབས་ལྷ་བྱའི་ནང་གི་འོག་ངོས་སྟེང་ངོས་གཡས་གཡོན་
དབྱུས་ཀྱི་ཆ་ལྷ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བསྐྱའི་འདབ་མ་སོ་སོ་རེ་རེ་ལ་འཕོ་ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རེ་རེ་
འབབ་པའི་རྒྱུང་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱའི་རིང་ལ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་པོ་དེ་ནི་ད་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་པ་ཆོན་པ་
ལྷར་སྟེ་བའི་ཆོན་པ་རེ་རེའི་བར་དུ་འཕོ་རྒྱུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རེ་འབབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འདབ་མ་
གཅིག་གི་ནང་ལ་གནས་ལྷར་སྟེ་བའི་རྒྱབ་ཏུ་སྟེ། འོག་ངོས་ལ་བརྟན་ནས། འཕོ་རྒྱུང་གི་འཛིན་
མ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །འདབ་མའི་ནང་གི་བྱང་གཡོན་ཏུ་རྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་འབབ་པོ། །སྟོར་
གཡས་སུ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འབབ་པོ། །སྟེང་ཡང་ཤར་དུ་སྟེ་ནང་གི་སྟེང་ངོས་ལ་བརྟན་ནས་རྒྱུང་
གི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་ཏུ་འབབ་པོ། །འདབ་མའི་དབྱུས་སུ་ཡང་སྟོན་པ་ནས་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་
འབབ་སྟེ་འཕོ་རྒྱུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་པོ་སོ་སོར་དབྱུགས་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་ནི་སོགས་གི་རྒྱས་
པའོ། །དེ་ལྷར་འཕོ་ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རེ་རེ་ལས་སྟེ་བའི་དབྱེ་བ་ལྷ་ཡིས་འབྱུང་བ་རྒྱུང་བའི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་འཕོ་བ་སོ་སོར་འགྱུར་རོ། །འཕོ་རྒྱུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་པོ་འདི་དག་རེ་རེ་ལ་
དབྱུགས་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུའི་དབྱུས་ནས་རྟེན་པ་དང་བཅས་པའི་དབྱུགས་བཅུ་གཅིག་བཅུ་གཅིག་

བཟུང་ནས་ཏེ་མ་བརྒྱས་པར་ཐོབ་ཐང་གི་སྟེང་ནས་ཆད་པ་རྣམས་འཕྲོ་ཆེན་གཅིག་གི་མཐུག་ཏུ་སྤྱུང་བྱི་མ་འཆར་བ་སྟེ་འཕྲོ་ཆེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་བྱི་མ་མགོ་ཚུམ་པའི་སྤྱོད་ལ་གྱི་མཆོམས་སྤྱོད་མ་ནས་བརྒྱས་ནས་སྤྱོད་བྱག་གཉིས་ཀ་ལ་མཉམ་པར་རབ་ཏུ་འབབ་སྟེ། གངས་དུ་ཞིག་འབབ་ན། དམན་པའི་དབྱགས་ནི་དབྱག་ཅུ་ཞེས་པ་ནི། དབྱག་ཅུར་རྒྱུ་པ་གསུམ་དང་བཅས་པའི་དབྱགས་གསུམ་གྱིས་དམན་ཞིང་མ་ལོངས་པའི་དབྱགས་རྒྱུ་པ་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་བཅུ་ཙུག་འབབ་སོ། །དེ་ལྟར་བྱི་རོལ་དུ་ཉི་མ་བྲིས་འཕྲོ་བའི་དབྱེ་བ་རྣམས་ནི་ནང་དུ་དུས་སྤྱོད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་གི་རྩ་འདབ་འཕྲོ་བའི་མཆོམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་འགྲུར་རོ་ཞེས་པ་ནི་འཕྲོ་བའི་རེས་པའོ། །

གཉིས་པ་དགྲིལ་འཁོར་སོ་སོ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་བདག་པོ་བཤད་པ་ནི། ད་ནི་སྟོང་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། མི་མཉམ་པའི་དུས་སྤྱོད་གཡོན་གྱི་དབྱག་ལ་དགྲིལ་འཁོར་སྤྱོད་རིམ་དང་། མཉམ་པའི་དུས་སྤྱོད་གཡས་ཀྱི་དབྱག་ལ་སྤྱོད་རིམ་གྱིས་འབབ་པ་དང་། དེ་དག་ལ་གཟུང་སོ་སོ་དབང་བྱེད་པའི་བདག་པོར་འགྲུར་ཚུལ་འཆད་པ་སྟེ། གཞུང་བསྐྱབས་པས་ཤེས་སོ། །གསུམ་པ་རྩའི་འཁོར་ལོ་གང་ལ་རྒྱུང་རིམ་རྒྱ་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། ད་ནི་དེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས། ཞེས་སོགས་ཏེ། རྟེན་པའི་རྩ་འདབ་རེ་བཞི་ལ་སྟོང་པའི་རྩ་བཞི་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེ་ལ་ཡང་འཕྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མི་རྒྱ་ཡང་། རེས་འགའ་ཉི་ཆེ་པའི་རྒྱུ་རྒྱ་བས། འདབ་མའི་སྤྱོད་ལས་དབྱགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་རྩ་རྣམས་བཟུང་རོ་ཞེས་དབྱགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དུ་བཤད་པ་མི་འགའ་ལོ་ཞེས་སྤྱོད་མ་ཁ་ཅིག་འཆད་ལ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་སྟོང་པའི་རྩ་རྣམས་སྤྱོད་ཡང་རྒྱུ་རྒྱ་བ་འོང་ངོ་། །

སོར་སོ་བྱེད་དང་བཅས་པའི་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་ཞེས་སྤྱོད་ལ་སོར་བྱེད་དང་བཅུ་གསུམ་དུ་བྱས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་དབང་དུ་བྱས། སོར་བཅུ་གཉིས་སྤྱོད་བཤད་པ། མི་པལ་པའི་སྤྱོད་ལ་རང་སོར་ཉེར་བཞི་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་མཁས་པ་དག་གསུང་ཡང་། འདི་མི་པལ་པའི་གཞི་དུས་ལ་སྟོང་ཁར་བྱུན་ཆོད་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱ་པའི་ཉེན་གྱི་རྩ་འཁོར་འཆད་པའི་སྤྱོད་ལས་ཡིན་པས་འགའ་སྟོང་ཚུལ་དེ་འབྲེལ་བར་མ་མཐོང་ལ། རྟེན་པའི་བྱག་པ་ཡོངས་ནས་སྟོང་ཁ་བར་ལ་མི་པལ་པའི་རང་སོར་བྱེད་དང་བཅུ་གསུམ་མེད་ཀྱང་། རྟེན་པའི་རྩ་འཁོར་བྱེད་པའི་བྱག་པའི་ཐད་ལས་རྒྱུང་ཐད་དམའ་བར་ཡོད་པའོ། །སྟོང་ཁའི་རྩ་འཁོར་ཀྱང་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་ཆག་ཆད་ལ་སྟོང་

ཁ་རང་གི་གནས་ལ་ཆད་རིམ་པ་ཤད་པའི་ཆད་དེའི་མ་མཐའི་མཆམས་ན་མེད་ཀྱི། སྙིང་ཁའི་གནས་ཀྱི་ཡན་མན་གྱི་དབྱས་བྱང་པོ་ན་རྩ་འཁོར་ཡོད་པས། དེ་འབྲ་གཅིག་གི་སྟོན་མ་འགལ་སྟོང་དགོས་པ་སྙམ་མོ། །གཡོན་དུ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་གཡས་སུ་ཁ་དོག་དམར་པོ་ཞེས་བ་ལ། རྟེན་གྱི་ཁ་ཅིག་གིས་སྙིང་ཁའི་འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་གཡོན་གྱི་བཞི་དཀར་པོ། གཡས་ཀྱི་བཞི་དམར་པོ། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་སྙིང་ཁའི་རྩ་འཁོར་ནག་པོར་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་སྣང་ངོ་། །

དེས་ན་བསྐྱོད་ཀྱི་འདབ་མ་དག་ལ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་དབྱས་སུ་རྩ་གསུམ་ཡོད་པའི་གཡོན་བ་རྒྱང་མ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་རིམ་མཆོད་མ་འབབ་བ་དང་། གཡས་བ་རོམ་ཁ་དོག་དམར་པོ་ཉི་མ་འབབ་བ་དང་། དུས་མེ་ཞེས་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་གོ་བར་བྱེད་བ་དང་། གཟུགས་ཞེས་བ་རང་བཞིན་དུ་བསྐྱར་དགོས་པས་དབྱས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱང་སྤྱོད་གཅན་གྱི་རྩ་ལ་འབབ་པོ་ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །མཁས་བ་ཁ་ཅིག་དབྱུག་གུ་བྱེད་དང་བཅས་པའི་བདུན་གྱིས་སོ་ཞེས་བ་སྤྱོད་ཟེར་ཁས་བྲངས་ནས་སྙིང་ཁའི་རྩ་གཅིག་ལ་དབྱུག་གུ་བྱེད་དང་བཅས་པའི་བདུན་བར་མ་ཆད་པར་འབབ་པར་བྱས་ན་སྟོན་ཆེན་པོ་འོང་བས། དེས་ན་སྙིང་ཁའི་གཡོན་གྱི་རྩ་ལ་བྱ་གཅིག་ལ་དབྱུག་གུ་ལྷ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་རྒྱ་དེ་ནས་གཡས་ཀྱི་རྩ་ལ་དབྱུག་གུ་ལྷ། དེ་ནས་སྤར་གྱི་གཡོན་པའི་རྩ་ལ་དབྱུག་གུ་བྱེད་དང་གསུམ། དེ་ནས་དེ་དང་ཉི་པའི་གཡོན་པའི་རྩ་ལ་དབྱུག་གུ་བྱེད་དང་གསུམ། དེ་ནས་སྤར་གྱི་གཡས་ཀྱི་རྩ་ལ་དབྱུག་གུ་བྱེད་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་སྣང་སྟེ། འདིར་རྩ་འདབ་རེ་ལ་སྤྱན་ཆོད་རེའི་རྒྱང་རྒྱ་བར་བཤད་པ་དང་དབྱུག་གུ་བྱེད་དང་བརྒྱད་རེ་རྒྱ་བར་བཤད་པ་དོན་གཅིག་ཅིང་། དེ་ལ་དབྱུགས་ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱའི་གྲངས་འོང་ལ། སྤའི་བྱུག་པར་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་འབབ་པར་བྱེད་པ་ནི་འདི་རྣམས་སུ་འགྱུར་ངོ་། །ཞེས་པས་འདི་དག་སྤྱོད་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷའི་སྟོན་མ་འབབ་པའི་རྒྱང་དུ་བཤད་པས། སྙིང་ཁའི་རྩ་འདབ་རེ་རེ་ལ་རྒྱང་ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་བར་མ་ཆད་པར་འབབ་ན། སྤྱོད་ལ་དབྱུག་གཡས་གཡོན་གང་རུང་རེ་ནས་བར་མ་ཆད་པར་རྒྱ་བའི་གྲངས་ལ་འང་ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་རེ་རྒྱ་བར་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྤྱོད་ལ་དབྱུག་གཡས་གཡོན་འཕྲོ་བ་ཞག་རེ་ལ་སྟེ་བའི་ཁྱིམ་གྱི་རྩ་འཕྲོ་བ་དང་གྲངས་མཉམ་པར་འཕྲོ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་། འཕྲོ་བ་རེ་ལ་དབྱུགས་

སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་རེར་ལྷ་བཅུ་ཙུག་རྒྱུ་ཤར་བཅས་ཀྱིས་དམན་པ་བར་མ་ཆད་པར་རྒྱས་ནས་འཕོ་
མཆམས་རེར་ཙུ་ལ་དབྱ་མ་ནས་ལྷ་བཅུ་ཙུག་རྒྱུ་ཤར་བཅས་རྒྱ་ཁིང་། ལྷ་བཅུ་ལ་ལྷ་བཅུ་ཙུག་
མཉམ་རྒྱ་བྱས་ནས། ཡང་ལྷ་བཅུ་དང་ཉེ་བའི་ཙུ་འདབ་ཅིག་ཤེས་ལ་དུས་མཉམ་དུ་འཕོ་བར་བཤད་
པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ།།

འདིར་མཉམ་གནས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་རྣམས་རང་རང་གི་ཁམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གྱི་
སྤྱོད་སྲུ་འགོད་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་སྤྱང་ཁའི་ཙུ་བརྒྱད་ལ་མཉམ་གནས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་
རྣམས་ཤར་ནས་གཡས་སྐྱོར་དུ་རིམ་པ་བཞིན་བཀོད་པ་ནི། ཙུ་རྟེན་དང་རྒྱུ་བཟེན་པ་ཡིན་པས།
འདིར་རྟེན་ཙུ་འདབ་གིས་བཞག་གོ་ཞེས་མཁས་པ་དག་འཆད་དོ། །ཨ་ལི་བྱ་ཤ་ཞེས་པ། ག་རྟེན་
ལོ་རྒྱུས་ཀྱན་དུ་འཕྱང་བ་ཞེས་པར་བསྒྱུར་ཅིང་། ཨི་ཏ་ཞེས་པ་རྩས་ལུག་དུ་བསྒྱུར། ཁ་ཅིག་ལུག་
གི་སྐད་དོད་ཨི་ཏ་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ལ། བྱ་ཏ་ནི་རྒྱལ་འཆོས་པ། སྲུ་བྱ་མན་ཞེས་པ་རྩས་
ཤེན་དུ་སྟོང་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་ཡིད་བཟངས་མར་བསྒྱུར་རོ། །དུང་ཅན་མའི་མཐར་ཡང་ཨི་
ཏ་ཞེས་པ་རྩས་སྒྲར་མ་ཞེས་འདོན་ནོ། །སློག་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཅེས་སོགས་ཀྱིས།
སློག་འདོན་སོགས་སྤྱང་ཁའི་རྒྱུ་བཅུས་ལུས་ཀྱི་ཙུ་མཐའ་དག་ལ་བྱབ་པར་བསྟན་ཏེ། བཤད་རྒྱུ་
དོ་རྩེ་སྤང་བ་ནས་གསུངས་པ་དང་རྒྱལ་འདྲོ། །ཆོག་དོན་ལྷག་མ་མ་བཤད་པ་དག་ནི་གོ་སྟོན་།།

བརྒྱད་པ་གནས་པ་བཅུ་པ་སློག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་གི་བྱ་བའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་
བཤད་པ་ནི། ད་ནི་སློག་ཅེས་སོགས་ཏེ། ཁམས་བདུན་རོ་མཉམ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་ཁམས་
བདུན་ནི། འོག་དུ་ཆོགས་བཅད་བརྒྱ་སོ་བཞི་པར། ཁམས་བདུན་སོང་བ་དག་ཀྱང་རོ། །ཞེས་
པའི་འགྲེལ་པར། སྤྱ་དང་པགས་པ་ལ་སོགས་པར་སོང་བ་ཞེས་གསུངས་པས། བ་སྤྱ། པགས་
པ། གྲག་ཤ། རུས་པ། རྒྱུ་ཤར་། སྤ་བའི་ཁམས་རྣམས་སོ། །རང་བཞིན་གྱིས་གནས་ཡོན་ཏན་དག་
ནི་ཞེས་པ་ལ་རྩས་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ཅེས་བསྒྱུར་བ་ལྟར་ཏེ། རང་རང་གི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་
ཡོན་ཏན་དག་ནི་གཏོང་བར་མི་བྱེད་དེ། ཡོན་ཏན་རི་ལྟ་བུ་ན། རྣམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་རང་
བཞིན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སོ། །སློག་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ངེས་པའོ། །གཞན་རྣམས་ནི་
བསྐྱགས་པས་ཤེས་སོ། །

དབྱེ་བ་གནས་པ་བརྩ་བ་དང་བརྒྱད་པའི་འཕྲོས་དོན་བཤད་པ་ལ་བཞི། སྤྱིང་ཁར་རྒྱ་བའི་
 ཅ་དང་རྒྱུད་གི་འཕོ་བ་བཤད་པ། སྤྱིང་ཁ་ནས་མགིན་པ་དང་དེ་ནས་དབྱེ་བར་རྒྱ་ཚུལ། ཅ་རྣམས་
 གི་མིང་གངས་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ། ཅ་འདབ་འཕོ་བའི་རྒྱུད་སྟེ་བྱུག་ལ་རྒྱ་ཚུལ་འཕྲོས་དང་
 བཅས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིང་ཁར་རྒྱ་བའི་རྒྱུད་བརྩའི་སྤྱི་བའི་གནས་སུ་གྱུར་བའི་ཅ་བརྩའི་
 མིང་བཤད་པ། ཅ་དེ་དག་ལ་རྒྱ་བའི་རྒྱུད་བརྩའི་བདག་པོ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་དམར་
 སེར་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཅའི་འཁོར་ལོའི་ངེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ་གཞུང་
 བསྐྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཉིད་དོ།

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་
 བཞིན་གྱི་ངེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ། འདིར་ཤར་དུ་བརྒྱ་བྱིན། མེར་མེ་ལྷ་སོགས་
 བཞོད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ལེར་ཕྱོགས་སྤྱོད་རྣམས་རི་རབ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་འགོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་
 བྱས་པ་དང་ཕྱི་ནང་ཆོས་མཐུན་སྦྲུང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཅ་བརྒྱད་ནི་ཕྱིའི་ཕྱོགས་མཆོམས་
 བརྒྱད་དང་ཆོས་མཐུན་པ་དང་། ཅ་དེ་དག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་སྟེ་དབང་བྱེད་པའི་རྒྱུད་རྣམས་
 ནི་ཕྱིའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་སྤྱོད་རྣམས་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྲུང་པའོ། །ཕྱོགས་སྤྱོད་
 རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་ཁམས་ཀྱི་དབང་གིས་བསྐྱར་འཁོར་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བདེན་བྲལ་དང་
 རྒྱུད་སྟེ་ཤར་དང་ཤར་སྟོར་བཞོད་པ་སོགས་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལ། ཡེ་ཤེས་ལེའུའི་ཕྱོགས་སྤྱོད་
 འགོད་ཚུལ་ལའང་དེས་མཆོན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཞུང་ཆོག་བསྐྲགས་པས་ཤེས་སོ།

གཉིས་པ་སྤྱིང་ཁ་ནས་མགིན་པ་དང་དེ་ནས་དབྱེ་བར་རྒྱ་ཚུལ་ནི། ད་ནི་མགིན་པའི་
 འཁོར་ལོ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། ཉི་ཤུ་ཅ་བརྒྱད་དེ། འདབ་མ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
 ཅན་འདི་རྣམས་ལ་དབྱུག་གྱའི་རྒྱ་སྐར་བཞི་དོར་ནས། ཞེས་ཀྱི་ཙམ་བསྐྱར་བ་ལྟར་ལེགས་ཤིང་།
 ཉི་ཤུ་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆ་ཡིས་ཐོབ་པ་རྒྱ་ཆོད་གཉིས། རྒྱ་སྐར་བརྒྱད། དབྱུགས་གསུམ། དབྱུགས་ཀྱི་
 བརྩ་བཞི་ཆ་དབྱུག་གི་བར་དུ་ནི་འདབ་མ་སོ་སོ་ལ་སྟོག་ཡང་དག་པར་རྒྱུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབྱེ་བ་
 བར་བརྩ་བཞིའི་ཆས་ཐོབ་པ་ཡང་རྒྱ་ཆོད་ལྡོམ་ཏེ། །ཐིག་ལེ་དང་རྣམ་པར་བཅད་པ་ནི་སྟེ་བ་ལ་རིག་
 པར་བྱ་སྟེ་རྒྱ་བའི་རྒྱུད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་མགིན་པ་དང་དབྱེ་བའི་

འཁོར་ལོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷོ་བའི་དབུས་དང་གོ་སར་གྱི་ཅེ་མོར་རིམ་བཤ་བཞིན་དབྱངས་སུམ་ཅུ་
 ཐེག་ལེ་ཅན་དང་། གསལ་བྱེད་ཉི་ཤུ་རྩ་བར་བཅད་པ་ཆེག་བྲག་ཅན་ལ་རིམ་བཞིན་སྒྲ་བ་དང་
 ཉི་མའི་རྒྱ་བའོ་ཞེས་སྒྲིག་བྱེད་ཁ་ཅིག་འཆད་ལ། མཁས་པ་དག་ནི་འདི་ལྟར། དཔལ་བའི་
 འཁོར་ལོ་འི་ཕྱི་རིམ་ལ་རྩ་འདབ་མ་བཅུ་དྲུག་ལས། བཅུ་བཞི་ནི་སྒྲ་བའི་རྒྱ་བའོ་རྩ་དང་།
 གཉིས་ནི་སྟོང་བའི་རྩ་ཡིན་ནོ།།

སྒྲ་རྒྱ་བའི་རྩ་བཅུ་བཞི་ལ། སྒྲ་བའི་རྒྱ་བའོ་ཆོད་ལྷ་པ་གསུམ་ནི་སའི་ཡོན་ཏན་
 ལྷ་རྩལ་སུན་སྟོང་སྟོབས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་སུན་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་
 དབྱེ་བས་ལི། རྩལ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བས་ཨལ། སྟོང་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བས་ལ། སྒྲ་
 རྒྱ་བའི་ནི་རྩའི་ཡོན་ཏན་བཞི་སྟེ་ཨ། གསུམ་ནི་དེའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་སྟེ་རི། གཉིས་ནི་རྒྱ་བའི་
 ཡོན་ཏན་གཉིས་ཉི་ཨ། གཅིག་ནི་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གཅིག་སྟེ་ཨ། དེ་ལྟར་ཕྱི་རྒྱ་ལ་ལུགས་
 ལས་སྟོག་པས་བདུན་ཉེ། དེ་ཡང་ཐབས་ཀྱི་ཡི་གེ་བྱང་དུ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡི་གེ་རིང་ཐོ་ཡིན་
 ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡི་གེས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ནི་སྟོང་བའི་རྩ་ཡིན་ལ། དེའི་ཐོབ་སྐྱལ་གྱི་ཡི་གེ་གཉིས་
 ནི། ཐབས་ཀྱི་ཆའི་ཡི་གེས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཨི་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆའི་ཡི་གེས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཨམ་གཉིས་
 ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་སྟོང་བའི་རྩ་འདབ་གཉིས་ལ་མི་དགོད་པར་དབུས་ཀྱི་ལྷོ་བའི་སྟོང་འོག་ཏུ་
 འགོད་ཅེས་བའོ། །དེ་ཡང་དེ་གཉིས་ནི་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྒྱ་བ་མེད་པས།
 དེ་མཆོན་བའི་ཆེད་དུ་དེ་གཉིས་ལ་ཡི་གེ་མ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ལེགས་པར་
 མཐོང་གི། སྒྲ་བའི་རྒྱ་བའོ་ཞེས་པ་ལ། སྒྲ་བ་དང་ཉི་མའི་རྒྱ་བའོ་ཞེས་པའི་བཤད་
 པ་འབྲིག་པར་མི་སྒྲུང་ངོ་།།

གསུམ་པ་རྩ་རྩམས་ཀྱི་མིང་གྲགས་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ནི། རྒྱུད་སྟེ་གཞན་ནས་རྩ་
 རྩམས་ལ་མི་བྱེད་མ་དང་སྤྲ་གཞུགས་མ་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་རྩ་རྩམས་
 ཀྱི་མིང་གི་ཐ་སྟོང་ནི་སྒྲུང་ཡང་ཞེས་སོགས་ཉེ། དེ་ཉིད་བཞི་ནི་བདག་དང་སྤྲ་གས་དང་སྟོང་དང་ཡི་
 ཤེས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྩམས་སོ་ཞེས་མཁས་པ་དག་གསུངས་པ་ལྟར་ངོ། །འཁོར་ལོ་དྲུག་གི་རྩ་འདབ་ཀྱི་

1 ཞོལ། ཞོག ༤༣ ན ༤། གཙང་། ཞོག ༣༠ ན ༡ མི་འགོད་པར་

གངས་དང་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། མགིན་པ་དང་དབྱལ་བའི་ཞེས་སོགས་ཏེ་གོ་སློའོ།

བཞི་པ་རྩ་འདབ་འཕོ་བའི་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་ལྷ་ལྟུང་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་ལ་གཉིས། ལྷ་
བྱུག་ལ་སློག་གི་བྱས་པ་འབབ་ལྟུང་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཞིང་ལ་སོགས་པའི་གནས་རྣམས་ལྷས་ལ་
སྦྲར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་རྩ་བ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་ལྷ་བྱུག་གཡོན་པ་དང་གཡལ་པ་དག་
ལ་འཕོ་བ་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་འཕོ་བ་རེ་ལ་འཕོ་ཆེན་དང་འབྲུང་བ་ཆེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རེར་བྱས་པ་
རྒྱུ་ལྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་རེ་རྒྱ་བའི་རྒྱུ་གི་གངས་དེ་ཉིད། དག་པོ་རྣམས་བཅས་ཀྱིས་དམན་བའི་སྤྲུམ་
བརྒྱ་བྱུག་ཅུ་པ་ཆོན་པ་ལྟར་སྤེལ་བ་ནི་འབྲུང་བ་རྒྱུ་བའི་འཕོ་རྒྱུ་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་སྟེ། དེ་ཡང་
ལྷ་བྱུག་ལ་རྒྱ་བ་ན་འབྲུང་རྒྱུ་གི་དཀྱིལ་འཁོར་འཕོ་བ་ལྟུང་འཕོ་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། འཕོ་རྒྱུ་དག་ལ་
ལྷ་བྱུག་འཕོ་བ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ལྷ་བྱུག་ཏུ་འབྲུང་བ་རྒྱུ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་འབབ་པའི་
ཆོ། ལྷ་བྱུག་གི་རྩ་བ་སྟེ་བྱ་བ་ལོག་གི་ཆར་མཚུའི་ངོས་ལ་བརྟུར་ནས་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་འབབ་
པོ། །ལྷ་བྱུག་གཡོན་པ་དང་གཡལ་པ་དག་ལ་གཡོན་ཏུ་སྟེ་བྱང་ཏུ་རྒྱུའི་རྒྱུ་གི་དཀྱིལ་འཁོར་འབབ་
པོ། །གཡོན་པ་འདྲ་སྟེ་དབྱུས་ཀྱི་རེ་ཁ་ལྷ་བྱུག་གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི་ཀ་བ་ལ་མདོན་པར་སློགས་པའི་
སྟེ་བྱུག་པ་གཉིས་ཀའི་བྱང་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་ན་ལྷ་སྟེ་པོའོ་ཞེས་པ་དང་། ཆོས་མཐུན་པའི་
ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །

ལྷ་བྱུག་གཉིས་ལ་ནང་གི་གཡལ་སྤྲུ་སྟེག་ཟེ་མེད་དཀྱིལ་འཁོར་དག་ནི་རབ་ཏུ་འབབ་
སྟེ། གཡལ་སྤྲུ་ལྷ་བྱུག་གཡལ་སྤྲུ་ལྷ་ལྟུང་ཀ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ལྷོས་པའི་ལྷོ་ལ་ལྷ་བྱུག་གཡལ་
སྤྲུ་གཡལ་སྤྲུ་དང་། ལྷ་བྱུག་གཡོན་ཀྱི་བྱང་ཡང་སྟེ་ཀ་བ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ལྷོས་པའི་ལྷོ་ལ་ལྷ་བྱུག་
གཡོན་ཀྱི་གཡལ་སྤྲུ་ཆར་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ལྷ་བྱུག་གཉིས་ཀའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མཁུར་བ་གཉིས་
ཀྱི་སློགས་ཀྱི་སྟེ་བྱུག་པའི་ནང་གི་ཆོའོ། །ལྷ་བྱུག་གཉིས་ཀའི་ནང་གི་སྟེང་གི་ཆ་ནི་ཤར་ཏེ། དེ་ཉིད་
ཏུ་རྒྱུ་གི་དཀྱིལ་འཁོར་འབབ་པོ། །ལྷ་བྱུག་གཉིས་ཀྱི་དབྱུས་སྤྲུ་ཞེས་སོགས་གོ་སློལ། འདི་དག་
རྣམས་ནི་འབྲུགས་ཏེ་ཞེས་པ་ནི། ལྷ་བྱུག་གི་རྒྱུ་གི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་རྣམས་ནི་ལྷ་བར་དབྱུག་གྱུ་
དང་བྱིས་དང་། སྟེང་ཁར་སྤྲུ་ཆོད་དང་། མགིན་པར་རྒྱ་སྦྲར་དང་། དབྱལ་བར་ཆེས་གངས་དང་།
གཙུག་ཏྲར་ཏུ་སྤྲུ་མཆོམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབྱེ་བ་དག་གིས་གཡལ་ལ་རོ་མ་དང་གཡོན་ལ་

རྒྱུ་མའི་ནང་ནས་རྒྱ་ཁིང་འབྲུགས་པར་བྱེད་དོ། །འོ་ན་གོང་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་འབབ་སྟེ་
 སློག་གི་རྒྱས་པའོ། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་ལས་གང་ནས་འགྲོ་ཞེ་ན། རྒྱས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆའི་སློག་
 གི་རྒྱས་པ་མཆོག་གི་གནས་ཨ་ལྷ་རྒྱུ་ཉིའི་ནང་ལ་འགྲོ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལ་མཆོག་གི་གནས་ཞེས་བརྗོད་
 པ་ནི། ཅ་དེར་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་འགགས་ནས་དམིགས་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ་བའི་
 གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲ་མ་གཞན་དག་སློག་གི་རྒྱས་པ་ཡན་ལག་དྲུག་གིས་སྤྱངས་པས་མི་
 འགྱུར་བའི་བདེ་བར་འགྲོ་ཞེས་འཆད་དོ། །སྤྲ་དྲུག་ལ་རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་དེ་དག་སྤྲ་དྲུག་གི་ཕྱིར་
 རིང་སྤྱང་གི་ཆད་རིམ་ཅེ་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། བཅུ་གཉིས་མཐའ་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྒྱུད་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། འཕོ་མཆམས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་ལྷ་བཅུ་ཅ་དྲུག་རྒྱུ་
 བཅས་སྤྲ་དྲུག་ནས་ཕྱིར་འགྲོ་བའི་ཆད་ནི་དགྲིལ་འཁོར་གང་གི་མཐུག་ཏུ་མཐུད་ནས་རྒྱས་པའི་
 དགྲིལ་འཁོར་དེ་ཕྱིར་འགྲོ་བ་དང་ཆད་མཉམ་པར་བསྟན་ནོ། །སྤྲ་མ་ཤེས་རབ་སེང་གེ་སོགས་ན་
 དེ་དགྲིལ་འཁོར་ལྷའི་མཐའ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་ལྷ་བཅུ་ཅ་དྲུག་རྒྱུ་བཅས་རྒྱ་བར་བཤད་པ་ཐོབ་ཐང་
 ལ་དགོངས་ཀྱི་དངོས་སུ་རྒྱ་བ་མེད་དེ། དངོས་སུ་རྒྱ་ན་བཞི་ཆ་དེ་ལོགས་ནས་གཞོགས་པའི་བཞི་
 ཆའམ། ལྷ་ཅེ་ནས་བཅད་པའི་བཞི་ཆ་གང་ཡིན་ཞེས་བརྟགས་ན་མི་འཐད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ལྷ་ག་
 ཆོད་དེ། འོ་ན་བཞི་ཆ་མི་རྒྱ་བ་དེ་ཡང་ལོགས་ནས་གཞོགས་པའི་བཞི་ཆ་མི་རྒྱ་བ་ཡིན་ནམ། ལྷ་ཅེ་
 ནས་བཅད་པའི་བཞི་ཆ་མི་རྒྱ་བ་ཡིན་ཞེས་བརྟགས་ན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་དངོས་སུ་རྒྱ་བར་ཡང་ཡང་བཤད་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བས་
 ཤེས་ཏུ་མི་འཐད་ལ། བཞི་ཆ་ནི་སྤྲ་མོ་ནས་ཆད་པ་ལྷ་བའི་བཞི་ཆར་བཞེད་པ་ལོགས་ཏེ། ལྷེ་བའི་
 དབྱས་ཀྱི་དབྱ་མ་ནས་འོངས་པས་སྤྲ་ཅེ་བར་གྱི་ལས་ཀྱི་བཞི་ཆ་ཅམ་དུ་སྐྱེབ་པ་ན་ཐད་ནས་རྒྱ་
 རྒྱ་མི་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་མ་ཐག་ཅ་འདབ་ནས་རྒྱ་བའོ། །འབྱུང་བ་རྒྱུད་བའི་དགྲིལ་འཁོར་དེ་རེའི་
 མཆམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་བཅུ་གཅིག་བཞི་ཆ་ནི་ཐོབ་ཐང་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། མཆམས་དེ་
 དང་དེར་དངོས་སུ་རྒྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆེ་སོར་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགྲོ་
 བ་སྤྱང་དུར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆེ་རྒྱུད་གི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ན་གང་ནས་འོང་བའི་ཅའི་དབང་གིས་སྟེ་བར་

སོར་མོ་གཅིག་ནས་སོར་མོ་བཞིའི་བར་དུ་འཕེལ་བར་ཉེ་རིང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་ཉེ་བའི་འོག་
དུ་འཕེལ་བ་མ་ཡིན་གྱི། བྱི་རོལ་དུ་ཐུང་དུར་རྒྱས་པ་དེ་ནང་དུ་རིང་སོར་རྒྱ་བས། ས་རྒྱུང་ཕྱིར་སོར་
བཅུ་གཉིས་རྒྱས་ནས་ནང་དུ་འཇུག་པ་ན་ཉེ་བར་སླེབ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུང་གིས་ནང་དུ་འཇུག་པ་
ན་སོར་གཅིག་དང་། མེ་རྒྱུང་གིས་སོར་གཉིས་དང་། རྒྱུང་གི་རྒྱུང་གིས་སོར་གསུམ་དང་། ལྷ་
མཁའི་རྒྱུང་གིས་ནང་དུ་འཇུག་པ་ན་སོར་བཞིས་ཉེ་བར་མ་སླེབ་པའི་དོན་ཏོ།།

གཉིས་པ་ནི་ད་ནི་ཞིང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བྱི་རོལ་གྱི་འཛམ་གྱི་སྤྱིང་གི་ས་ལ་ཡོད་
པའི་ཞིང་ལ་སོགས་པའི་གནས་རྣམས་ནང་དུ་ལུས་ལ་སྦྱར་བ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་བྱི་ནང་སྦྱོར་བའི་
དོན་ཡིན་གྱི། ཁ་ཅིག་རྒྱུང་གི་རྒྱ་བ་འགགས་པའི་ས་བཅུ་གཉིས་ལུས་ལ་སྦྱར་བ་ཞེས་པའི་བསྟུས་
དོན་བྱས་ནས། གཞན་དང་ལུས་སྦྱོར་བ་ནི་སྐབས་འཆོལ་བའོ།། ཆེ་ག་དོན་ནི་བསྐྲགས་པས་ཤེས་
སོ། །གཉིས་པ་མདོར་བསྟུས་ཀྱི་མཆོན་བསྟན་པ་ནི། བསྟུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་སོགས་
སོ། །སྤྱིས་པ། གང་གི་རྣམ་དཔྱད་འགྲོས་ཀྱིས་ནི། །མ་ལུས་ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས། །རྒྱུད་
སྤེའི་བད་ཆལ་མཐའ་དག་གི། །དབྱང་གཉིན་གཅིག་ཕྱ་འདིར་འོངས་སོ། །བཙམ་ལྷན་འདས་དཔལ་
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཆོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཅ་བའི་རྒྱུད་ལས་སྦྱར་བ་བསྟུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
རྒྱས་འགྲེལ་བྱེ་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྦྱང་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས།
ནང་གི་ལེའུའི་མདོར་བསྟུས་གཉིས་པ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། །

༥ གང་གི་སྦྱོར་བྱུང་བའུ་ཅིའི་འོད། །རེག་པས་འཇིག་རྟེན་གཤུང་བ་ཀུན། །འཕྲོག་
བྱེད་སྒྲགས་རྗེ་ཡོངས་སློན་པ། །སྟོན་པ་དེ་ལ་བྱག་འཆལ་ནས། །བསྐྱེད་དང་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་
ཡི། །དངོས་བྱུབ་དགའ་སྟོན་འདོད་རྣམས་ལ། །དབྱུགས་དང་ཅའི་འཁོར་ལོ་གང་། །གང་གིས་སྦྱོང་
སོགས་འདིར་བཤད་བྱ། །གསུམ་པ་འཁོར་ལོ་བསྦྱར་བ་དང་སྐྱ་སྐྱའི་འཇུག་པ་དང་དུས་ཀྱི་འཁོར་
ལོའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་ཅའི་རིགས་འབྱུང་བའི་མདོར་བསྟུས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། འཇིག་རྟེན་
ཁམས་ལེར་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་བསྦྱར་བ་དང་སྐྱ་སྐྱའི་འཇུག་པས་མཆོན་པའི་རིམ་དོན་བཤད་
པ། དབྱ་མ་ལས་རྒྱུད་མཐའ་དག་འབྱུང་བའི་རིམ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་དགུ་པ་བཤད་པ། མདོར་

བསྐྱུས་ཀྱི་མཆན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་འཁོར་ལོ་ཅན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་འདི་ག་ཉེན་
ཁམས་མེར་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱུར་བ་དང་སྒྲོའི་འབྲུག་པས་མཆོན་པའི་རེས་དོན་རང་གི་
ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་ལ་སྐྱུར་བ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་པ་
འཆད་པའི་མཆམས་སྦྱོར་བའོ། །ཆད་མེད་བཞི་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཉན་ཐོས་གྱི་ཡེ་
ཤེས་ཞེས་སོགས་ནི་དོན་ཐེག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་ཐེག་པ་འོག་མ་གཉིས། པར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་
ཆེན་དང་བཅས་པའི་ཐབས་ཤེས་གྱི་རྟོགས་རིགས་རྣམས་ཡར་ལྷན་དུ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་
ལ། ཕྱི་རོལ་དུ་དྲག་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞེས་པ་དབང་སྤྱུག་ལ་འཆད་པ་ནི། དབང་སྤྱུག་ལ་སོགས་
པ་བཅུ་གཉིས་རྣམས་ཞེས་བཤད་མ་ཐག་པ་དང་རྫོས་སྒྲིན་འབྱུང་བས། འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་དབྱུང་
གི་ཆོགས་གྱི་དམག་དཔོན་དྲག་པོ་ལ་བྱས་ན་ལེགས་ལ། གཞན་ཆོག་དོན་རྣམས་བསྐྱུགས་པ་ཉིད་
གྱིས་ཤེས་ཤིང་། སྦྱ་མའི་གཟུགས་ཀྱང་ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ནི། སྤར་ལེའུ་དང་པོར་བཤད་པའི་
འབྲུག་པའི་ཚུལ་དེ་ནི་ནང་གི་བྱད་པར་འདི་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་
ལ་སྦྱ་མའི་གཟུགས་ལྟ་བུ་སྦྱལ་བའི་དམག་གི་ཚུལ་བསྟན་པ་མ་གཏོགས། སྒྲོ་དང་འབྲུགས་ནས་
སྟོག་གཅོད་པ་སོགས་གྱི་གནོད་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ།

གཉིས་པ་དབུ་མ་ལ་རྒྱད་མཐའ་དག་འབྱུང་བའི་དོ་སྤྱིད་གྱིས་གནས་པ་དགྲ་པ་བཤད་
པ་ལ་བདུན། ལོ་གསུམ་གྱི་ཞག་གངས་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱད་གྱི་གཙོ་བོའི་ལྟ་གངས་སྐྱར་བ།
ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་གངས་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱད་གྱི་གཙོ་བོའི་ལྟ་གངས་སྐྱར་བ། དེ་ལྟར་ལོ་
གསུམ་གྱི་ཞག་དང་སྐྱར་བའི་སྐབས་གྱི་དུས་འཁོར་གྱི་ལྟ་བུ་ལྷན་གདན་ཅན་བརྒྱ་དྲུག་ངོས་བཟུང་
བ། སྤར་ཡང་དབུ་མའི་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་གངས་དང་རྩ་རྒྱད་ལས་གསུངས་པའི་རྒྱ་
སྐར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་གངས་སྐྱར་བ། དེ་ལས་བསྐྱུས་རྒྱད་གྱི་བརྒྱ་གདན་ཅན་གྱི་ལྟ་རྣམས་
བསྐྱུས་པའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་བསྐྱུས་པའི་ལྟ་རྣམས་ནང་གི་རྩ་དང་སྐྱར་བ། དེ་ལྟར་སྐྱར་བའི་དགོས་པ་
རྒྱས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱད་གྱི་རིགས་གྱི་ལྟ་གངས་དང་སྐྱར་
བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་གངས་དང་སྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་ཞེས་པ་ནས། གསུངས་ཏེ་
ཞེས་པའི་བར་ནི་སྤྱིའི་མཆམས་སྐྱར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ལོ་བརྒྱའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱུད་གི་ཆ་བསགས་པ་ལོ་

གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་གངས་སུ་སྒྱུར་བ་ལས། དབུ་མའི་དབུགས་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་གངས་སུ་ལོངས་པ་ནི་རྒྱ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆ་དང་། ལོ་གསུམ་གྱི་ཞག་གངས་སུ་ལོངས་པ་ནི་ཉི་མའི་ཡེ་ཤེས་ཆ་ཡིན་པས། ལོ་གསུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་དང་། ཕྱོགས་གསུམ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དག་གིས། རིགས་གསུམ་ལ་སོགས་པས་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་དང་འདྲས་པ་ལ་སོགས་པ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟ་དང་། ལོ་གསུམ་གྱི་ཞག་དང་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟ་གངས་སྒྱུར་བ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།།

དེ་ལྟར་སྤྱིའི་མཚམས་སྒྱུར་ནས། སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་ལོ་གསུམ་གྱི་ཞག་དང་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟ་གངས་སྒྱུར་བ་འཆད་པ་ནི། འདིར་དུས་ཀྱི་ལོ་ནི་ཞེས་པ་ནས། ལོ་གསུམ་པོ་ཡི་ཁམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བས། ལོ་དང་པོ་སྟོང་སྟོང་བས་དང་། གཉིས་པ་རྩལ་དང་། གསུམ་པ་སུན་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རིས་པ་བཞིན་དུ་བཞག་གོ། །ལོ་གསུམ་གྱི་ཉིན་ཞག་གི་ཚོགས་དེ་ལས། ལོ་རེ་ལ་བཟོད་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་བཟོད་པའི་ཞག་གི་དབྱེ་བ་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུའི་ཆས་བགོས་པས་ཐོབ་པ་དུག་ནི་རིགས་དུག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །སྤྱིར་ཡང་ལོ་གསུམ་གྱི་ཉིན་ཞག་གི་ཚོགས་དེ་ལས་རྒྱ་བའི་དབྱེ་བ་སྟེ། རྒྱ་བ་གཅིག་གི་ཞག་སུམ་ཅུའི་ཆས་བགོས་པས་ཐོབ་པའི་ཁོར་གྱི་གངས་ནི་རིགས་སུམ་ཅུ་ཅ་དུག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཡང་ན་རྩི་ཡིས་བསྐྱར་བའི་རོ་ཞེས་པ། ཉི་མའི་འབྱོར་བ་རེ་ལ་ཞག་བརྒྱ་བརྒྱད་བརྒྱ་རེ་ཡོད་པའི་ཞག་གངས་ཀྱིས་ལོ་གསུམ་གྱི་ཞག་གངས་ལ་བགོས་པའི་ཐོབ་ཁོར་དུག་ལྷུང་བ་དེ་ཉིད་སྤྱིར་ཡང་དུག་གིས་བསྐྱར་བའི་དུག་ནི་སུམ་ཅུ་ཅ་དུག་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སོ། །འདིར་རྣལ་འབྱོར་མ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྱུར་བས་པ་རྒྱུད་ལ་རིགས་སོ་དུག་ཏུ་དབྱེ་བ་མི་བྱེད་དམ་སྟུམ་ན། འདིར་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ལ་བྱེ་བ་ལྟར་པ་རྒྱུད་ལ་ཡང་རིགས་སུམ་ཅུ་ཅ་དུག་ཏུ་དབྱེ་བ་བྱེར་མེད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ཞར་བྱུང་གི་ཚུལ་དུ་སྟོན་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཐབས་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་འོ་ཞེས་བྱ་བའོ།།

གཉིས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་གངས་དང་སྒྱུར་བ་ནི། ལོ་གསུམ་གྱི་ཉིན་ཞག་གི་ཚོགས་སྟོང་བརྒྱད་ཅུ་པོ་དེ་ལས་གཟུང་ཡིས་བཅད་པ་སྟེ་བདུན་གྱིས་བགོས་པས་ཐོབ་པ་བརྒྱ་དང་བཞི་ནི་རབ་གསལ་ངེས་པར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་གཙོ་བོ་རྣམས་ཏེ། བརྒྱ་གདན་

ཅན་གྱི་ལྷ་ལྷ་བཅུ་ཅ་བཞི་ལྷག་པའི་བརྒྱ་ཕྱག་གཅིག་གོ། །བཤོས་པའི་ལྷག་མ་གཉིས་ལས་པ་ནི་གཙོ་བོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ལུང་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ལྷ་བཅུ་ཅ་ཕྱག་ལྷག་པའི་བརྒྱ་ཕྱག་གཅིག་ནི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དེའི་འཁོར་གྱི་ལྷ་གཙོ་བོ་དག་སྟེ། བདུན་གྱི་ཆས་ཐོབ་པའི་ལྷག་མ་གཉིས་ནི་རིགས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་རིགས་ལྷན་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་གནས་ཀྱི་ལྷག་པའི་ལྷ་ལོ། །ཞེས་པ་འཁོར་གྱི་ལྷ་དང་ལྷ་མོའི་འཁོར་དང་གཙོ་བོ་རིགས་ལྷན་གྱི་མཆོན་ཉིད་དོ་ཞེས་མཐུག་བསྟུ་བཤོ།།

སྒྲུང་ཡང་ནས། འགྱུར་ཉེའི་བར་ནི། སྒྲུང་ཡང་སྒྲུང་གྱི་ལོ་གསུམ་གྱི་ཞག་ལ་བཙོ་ལྷས་བཤོས་པས་ཐོབ་པ་བདུན་ཅུ་ནི་མངོན་བརྗོད་འབྲུམ་པ་ནས་གསུངས་པའི་སྡོམ་ཆེན་གྱི་ལྷའི་གྲངས་སུ་འགྱུར་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་གཙོ་བོ་ནི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བདག་པོ་ཡབ་ཡུམ་ལུང་བཞག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་ནི་སྡོམ་ཆེན་གྱི་ལྷ་དང་ལྷ་མོའི་མཆོན་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་ནི་ལོ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་གྱི་ལྷའི་ངེས་པའོ་ཞེས་པ་འདིས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་དུ་གསལ་བར་བཤད་དེ། འདི་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་ལེའུ་དང་པོའི་ཐོག་མར་བཤད་ཟེན་རྟོ། །འདི་ག་ཉེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་ནི་དོན་བསྟུ་བ་སྟེ། དོན་དམ་པར་རིགས་སོ་སོར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་སྟོག་པའི་སྒྲོ་ནས་རིགས་དུ་མར་བཞག་གོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ།།

གཉིས་པ་སྟོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་རྒྱུད་གྱི་གཙོ་བོའི་ལྷ་གྲངས་སྒྲུང་བ་ལ་གཉིས། སྟོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་དེའི་འཁོར་གྱི་ལྷ་གྲངས་དང་སྒྲུང་བ་དང་། སྟོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་གྲངས་ཕྱག་རྒྱ་དབྱུང་དང་སྒྲུང་བཤོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་ཞེས་སོགས་མཆོམས་སྒྲུང་བ་སྟེ། འདིར་རྟེན་བྱེད་ཁ་ཅིག །བྱ་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ཞེས་པ་འགྱུར་མ་ལེགས་པར་བྱས་ནས། འགྱུར་མངས་དང་རྩ་འགྱུར་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ཞེས་བསྟན་ནས། བྱ་བའི་རྒྱུད་སྒྲུ་འབྲུལ་བྱ་བ་རྣམས་པ་གསུམ་དང་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། འདིར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས། དེ་དག་གི་ལྷ་གྲངས་དང་སྟོགས་གསུམ་ལོ་གསུམ་སྒྲུང་བའི་སྐབས་ཡིན་པས་སྐབས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བྱིར་དང་། འདིར་སྒྲུ་འབྲུལ་བྱ་བའི་དེའི་འཁོར་གསུམ་གསུངས་

པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྤྱོད་ཤིང་སྟག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཀྱི་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྤྱོད་ཕྱེད་པ་ནི་ཡུང་རིགས་ཁས་སྦྲངས་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་ཞིང་། གནས་
མ་ཡིན་པ་ལ་འཁྲུལ་པའི་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འདིར་དབྱ་མའི་ཞེས་པ་ནས། དེ་ལས་ཞག་
ཉིས་བརྒྱ་དོན་བཞི་ཐ་དད་དུ་སྟེ་གུད་དུ་བྱས་པའི་གངས་ནི་སྤྱི་འཕྲུལ་བྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པ་
གསུམ་ཀྱི་གངས་དག་ཏུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་དང་། ཉིན་ཞག་གི་ཡན་ལག་ཅེས་སོགས་ནི། དཀྱིལ་
འཁོར་གསུམ་ཀྱི་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ཟུང་བརྒྱ་དང་སྟུམ་ཅུ་ཙུ་བདུན་དང་། ཡབ་ཡུམ་སོ་སོར་བགྱངས་པ་
ཉིས་བརྒྱ་དོན་བཞིའི་གངས་སྤྱི་འགྱུར་བའི་དོན་ཏེ་གོ་སྤྱོད།

ད་ནི་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པ་དུག་གི་ལྷའི་དབྱེ་བ་དང་ཕྱོགས་གསུམ་ཀྱི་ཞག་
སྤྱར་བ་གསུངས་ཏེ། སྤྱར་ཀྱི་ཞག་ལྷ་བརྒྱ་བཞི་བརྒྱ་པོ་ལས་ཉིས་བརྒྱ་དོན་བཞི་ཐ་དད་དུ་བྱས་པའི་
ལྷག་མའི་ཉིན་ཞག་གི་ཡན་ལག་སྟེ་ཆ་ཤས་ཉིན་ཞག་ཉིས་བརྒྱ་དུག་ཅུ་ཙུ་ག་པོ་དེ་ལས། དཔལ་
ལྷན་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུས་ཏེ་དུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལྷའི་གངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་
ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞེས་པ་ནས། ཕྱེད་དང་བཅས་པའི་དགུ་པོ་འདི་ལས། ཕྱེད་པོ་ནི་ཕྱེད་དང་བཅས་པའི་
བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱེད་པོ་དེ་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་པ་བསྟེ་བའི་དོན་ཏེ། ཆེག་དོན་ལྷག་མ་གོ་སྤྱོད་ཞིང་། དེ་
ལྷན་འདུས་པ་དུག་ལ་ཡབ་ཡུམ་སོ་སོར་བགྱངས་པས་ལྷ་ཉིས་བརྒྱ་དུག་ཅུ་རེ་བཞིའོ། །ད་དུང་
ཞག་གཉིས་ལས་པ་ནི་སྤྱར་ཀྱི་བདག་པོ་ཟུང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡབ་ཡུམ་དང་སྤྱར་བར་བྱ་སྟེ། དེ་
ལྷན་ན་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་འབྱོར་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རེས་པའི་ཞེས་པའི་བར་ནི་མཇུག་བསྟུ་བའོ།

འདིར་ཁ་ཅིག་འདུས་པ་རྣམ་པ་དུག་པོ་འདིའི་ལྷ་དགུ་མ་ཐ་ག་ན། བརྒྱ་གསུམ་མ་ཡི་རྒྱ་རྒྱ་
ཏི། བརྒྱ་དགུ་མ་ཡེ་ཤེས་ཞབས། ཉེར་ལྷ་མ་བརྗེ་ཏ་མགིན་པ་གསུམ་པ། སོ་གཉིས་མ་འཕགས་
པ་ཡབ་སྲས། སོ་བཞི་མ་སྟོབ་དཔོན་ཀུན་སྟོང་བཞེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་བཞགས་པ་ཆེན་
པོ་སྟེ། ཐ་ག་ན་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གཙོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས་ལྷ་བརྒྱ་དགུ་མ་
བཞེད་ཀྱི། དེས་ལྷ་དགུ་མ་གང་དུའང་མ་བཤད་ལ། ཡི་རྒྱ་རྒྱ་ཏི་ཆེན་པོ་འོང་དོན་མེད་ཅིང་། ཟུང་
བ་གཅིག་ལྷ་བརྒྱ་གསུམ་དུ་བཞེད་ཅེས་གྲགས་ཀྱང་ཤེས་ཕྱེད་མ་མཐོང་ལ། མགིན་གསུམ་པས་
མཐོང་བའི་གཞུང་གསལ་བར་ད་ལྷ་པོད་ན་མེད་ཅིང་། ལྷ་ཉེར་ལྷན་བཞེད་ཅེས་སྤྱི་མ་དག་ལ་

གྲགས་ཀྱང་ཤེས་བྱེད་ཉིད་དཀའ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་སྡིང་གིས་མཛད་པའི་འདུས་པའི་འབྲེལ་
 རྒྱུ་གི་ལུགས་ནི་མི་བསྐྱོད་པས་གཙོ་པོ་བྱས་པའི་ལྷ་བཙུ་དགྲ་མར་ཆེས་གསལ་བར་བཤད་ཀྱི་
 སོ་བཞི་མ་རྩུར་ཅམ་ཡང་མ་བཤད་ལ། ཀུན་སྡིང་གིས་མཛད་ཟེར་བའི་འབྲེལ་བ་ཆེ་བ་ནི་སློབ་
 དཔོན་དེ་ཉིད་ལ་ཁ་གཡར་བའི་རྩུས་མ་ཡིན་པར་བྱེད་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་སྦྱངས་ཤིང་དེ་ལྟར་དོན་
 ལའང་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ།

ལྷ་བཙུ་བདུན་མ་སློབ་དཔོན་བསྐྱོད་ཅེ་བཞེད་ཀྱང་འདིར་མ་གསུངས་སོ། །ཞེས་ཟེར་
 བའང་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། སློབ་དཔོན་དེས་མཛད་པའི་གསང་བ་བྱུ་བར། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
 བཙུ་བདུན་གྱི་རིམ་གྱིས་དེས་པར་རྫོགས་པར་གྱུར་ནས། ཞེས་འབྱུང་བ་ཅམ་ལ་བསམ་པར་སྒྲུང་
 ལ། དེ་ནི་འདུས་པའི་སྤྱིང་གཞིའི་བཤད་པ་མཛད་པའི་སྐབས་ཡིན་ཞིང་། དེར་དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་
 ཆོག་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་བཙུ་བདུན་དུ་བཞེད་པར་འབྱུང་ན། སློན་གསལ་ལས་ཀྱང་སྤྱིང་
 གཞིའི་འཁོར་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། དེ་ལས་གང་གིས་སྤྱིང་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་
 པ་དེ་ཅམ་ཉིད་གཅིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར།¹ ཞེས་གསུངས་པས། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་ཡང་
 སྤྱིང་གཞིའི་སྐབས་སུ་དངོས་སུ་སློབ་པའི་ལྷ་གངས་དེ་ཅམ་གྱིས་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་
 གངས་རྫོགས་པར་བཞེད་ཅིང་དེ་ལས་མང་བ་མི་བཞེད་པར་འབྱུང་ལ། གསང་བ་བྱུ་བའི་ཆོག་
 དེས་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གངས་བཙུ་བདུན་པོ་དེས་རྫོགས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ན། སློབ་
 དཔོན་དེའི་ལུགས་ལ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྷ་པོ་གང་
 ཡང་མེད་པར་འབྱུང་རོ། །དེས་ན་ལུང་དེའི་དོན་ནི། འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིང་གཞིའི་སྐབས་སུ་
 དངོས་སུ་ཆོག་གིས་ཟིན་པར་གསུངས་པའི་འཁོར་སུན་ཆོགས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷ་མ་
 གཏོགས་པ་རྣམས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བྱས་ནས། དེའི་གངས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་བཙུ་བདུན་
 པོ་དེས་རྫོགས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གངས་སྟོན་པ་ལ་དེ་འདྲེན་བ་འབྲེལ་
 མེད་དོ། །གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་ཀུན་སྡིང་དང་ལྷ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པས་བཤད་པའི་མི་བསྐྱོད་
 པའི་ལྷ་བཙུ་དགྲའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་གྱིས་སོ་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་

1 བསྟན་འབྱུང་། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༤༥༥ ཟེང་། ༡༩

དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཡབ་ཡུམ་བྱུང་མ་ཡིན་པར་རྒྱུ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། འདིར་བཤད་པའི་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲོ།

དེས་ན་འདིར་བཤད་པ་འདི་དག་ད་ལྟའི་འདུས་པའི་རྒྱུ་རྩ་བཤད་གང་ན་ཡང་མི་གསལ་ཀྱང་། འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུ་རྩུལ་པ་ལྷ་བྱ་ཞིག་ན་ཡོད་པར་མངོན་ནོ་ཞེས་ཇེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་གསུང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་དང་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཉིད་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་སྦྱིལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པའི་འདུས་པ་ལྷ་བྱར་འཁྱུར་བར་གསུངས་པ་འདི་དག་ལ། སྤར་གྱི་སྒྲ་མ་གོང་མ་ཁུངས་མ་དག་ལས་རིམ་པ་བཞིན་བརྒྱུད་པའི་དབང་བཀའ་དང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཆོད་ལྷན་སྤྱོད་ཀྱང་སྦྱབ་ཐབས་སོགས་གཏན་མཛད་ཅིང་། འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དྲུག་པོ་འདི་དག་གི་སྦྱབ་ཐབས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་རང་བཟེའི་གཟུ་ལུས་མ་འབའ་ཞིག་ཕྱེད་ན་མ་གཏོགས་མཐའ་ཆོད་པར་ཤེས་ས་མེད་པས། ཕྱིས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་འདི་དག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྦྱབ་ཅིང་མཆོད་པ་དང་། བདག་ཉིད་འཇུག་ཅིང་དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་ག་རང་བཟོས་ཕྱེད་པ་དག་ནི། གང་ཞིག་རྒྱུད་ལུང་ར་རྒྱལ་གྱིས། །དབང་བསྐྱར་མེད་པར་འཆད་ཕྱེད་པ། །སྦྱོབ་དཔོན་སྦྱོབ་མ་ཤི་མ་ཐག །དངོས་བྱུང་ཐོབ་ཀྱང་དཔྱལ་བར་འགོ།¹ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཕུང་བར་བྱས་ནས་གཞན་ཕུང་བར་ཕྱེད་པ་ཡིན་པས། རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྷན་པ་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་རྒྱུད་རིང་དུ་དོར་བར་བྱའོ།

གལ་ཏེ་དུས་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུ་ཞུགས་པར་གསུངས་པས། དབང་བསྐྱར་བ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཐོབ་པར་མི་འཇུར་ངོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ལས་རྩོ་ཇེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་དུ་ཞུགས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩོར་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་ན་དཀྱིལ་འཁོར་མཐའ་དག་གི་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་དབང་བར་འཇུར་ཞིང་། བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེས་མང་པོ་དེ་

1 བཀའ་འཇུག། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༩༠ ཞོག ༢༡༠ ཐེང་། ༥

དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་དབང་བར་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ།།

ཟླ་མ་རྩ་བ་དག་འདྲིར་བཤད་པའི་འདུས་པ་བྱུག་ལ། རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་འདུས་པ་གཉིས།
 བྱེད་ཀྱིས་དམན་པའི་འདུས་པ་གཉིས། གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་འདུས་པ་གཉིས་ཞེས་ཟེར་
 རོ། །འདྲིར་མངལ་ནས་སྐྱེས་པའི་ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་རྫོགས་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། དེས་པའོ་ཞེས་
 བྱ་བའི་བར་ཀྱིས་ནི། འདུས་པ་དང་སྐྱུ་འབྱུལ་བྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱུག་དང་གསུམ་གྱི་ལྷའི་གངས་
 མང་ཉུང་གི་བྱེད་པར་འདི་དག་སྐྱར་གཞི་རྒྱས་བསྐྱེས་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཚུལ་འཆད་པ་སྟེ།
 ཕྱང་པོ་ཞེས་པ་རྣམས་ལྟ་དང་། ཁམས་ཞེས་པ་རྣམས་བཞི་དང་། འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱང་
 ཅའི་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་། ལུལ་དང་དབང་པོ་དང་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་ནི་བྱུག་བྱུག་དང་། སྐྱ་ལ་
 སོགས་པའི་ཁམས་བརྒྱད་ནི། བགས་པ། ཟླག་། རྩ་། རྩ་ལ། རྩ་ལ། རྩ་ལ། རྩ་ལ། རྩ་ལ། རྩ་ལ། རྩ་ལ།
 ཡིན་ལ། ལྷག་མ་ཆེག་དོན་གོ་སྟོན་ཞིང་། འོག་ཏུ་ཡང་རྒྱས་པར་འཆད་དོ།།

གཉིས་པ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་གངས་བྱུག་རྒྱ་དབྱ་དང་སྐྱར་བ་ལ་གཉིས། འགྲེལ་བས་
 དེས་དོན་རྫོགས་རིམ་པའི་བྱུག་རྒྱའི་རྒྱས་འདེབས་ཞར་བྱང་གི་ཚུལ་ཏུ་དང་པོར་བཤད་པ་དང་།
 དཀྱིལ་གྱི་དོན་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་དང་བསྐྱེད་རིམ་པའི་བྱེད་པ་གྱུག་རྒྱ་དབྱ་སྐྱར་བ་དངོས་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཆོམས་སྐྱར་ནས། དེས་དོན་གྱི་སྐྱབས་འདྲིར་
 ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་བྱ་ལ་རྒྱས་གདབ་པར་བྱ་སྟེ། འབྲས་བྱས་ཀྱང་རྒྱ་ལ་རྒྱས་གདབ་པར་
 བྱའོ། །འོ་ན་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་གང་ལ་བྱ་སྟེ་ནས། ལུས་ཀྱི་སློ་ནས་རྩལ་ཉི་མའི་ཆོས་ནི་ཤེས་རབ་རྒྱ་
 དང་། ལུ་བ་རྒྱ་བའི་ཆོས་ཐབས་འབྲས་བྱར་སྟོན་པ་ནི་རྩལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་
 དང་། བསམ་པའི་སློ་ནས་དེ་ལས་ཕྱོག་པར་སྟོན་པ་ནི། ལུས་ལས་གཞན་བསམ་པ་ལ་སྟོས་པ་
 ལས་ལུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་སོ།།

འོ་ན་ཉི་མ་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ་རྒྱའོ་ཞེས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་གང་ཡིན་ཞིང་། ཟླ་བ་ནི་ཐབས་
 ཉི་འབྲས་བྱའོ་ཞེས་པའི་ཐབས་དེ་ཡང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
 རྒྱའོ། །དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་རྩི་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ནི་ཐབས་ཉི་འབྲས་བྱའོ། །དེ་

འབྲ་བའི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་པན་ཚུན་རྒྱས་གདབ་པར་བྱ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་འབྲས་
བྱ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་ཆེན་འདྲེན་པ་ལས་མི་འདའ་ཞིང་། འབྲས་བྱ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་ཆེན་གྱི་
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལས་དངོས་སྤྱུ་བ་ལས་མི་འདའ་བས། ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་
འདེབས་བ་སྟེ། ཕྱག་རྒྱ་ནི་འདིར་མི་འདའ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་དབང་མདོར་བསྟན་ལས། སྟོང་
ཉིད་གཟུགས་འདྲིན་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། །མི་འགྱུར་ལས་སྦྱེས་བདེ་བ་འབྲས། །རྒྱ་ལ་འབྲས་བྱས་རྒྱས་
གདབ་ཅིང་། །འབྲས་བྱ་རྒྱ་ཡིས་རྒྱས་གདབ་པོ། །ཞེས་པས་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དང་
དེ་ལས་སྦྱེས་པའི་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཕྱ་ཕྱི་བ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྒྱས་འདེབས་གསུངས་བ་ཡིན་
ལ། འབྲས་བྱ་དང་ནི་རྒྱ་ཡིས་ནི། །པན་ཚུན་དུ་ནི་རྒྱས་གདབ་མེད། །ཅེས་པ་ནས། དེ་ཕྱིར་བདག་
གིས་བདག་ཉིད་ལ། །འགར་ཡང་རྒྱས་གདབ་བྱས་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ནི། དུས་མཉམ་
པའི་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་ཆེན་དང་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་གཉིས་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པས་
རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྒྱས་གདབ་མི་བྱང་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའི། གཞན་དག་གིས་
འཆད་པ་ལྟར་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དང་སྟོང་གཟུགས་ཉིན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྒྱས་
གདབ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྱུ་བར་མི་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདིར་གང་ཞིག་རྒྱ་བའི་ཆ་ཤས་ཕྱོགས་གསུམ་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གི་ཆོགས་
བཞི་བརྩ་ཅ་ལྟ་སྟེ། དེ་དག་ལས་གཟའ་ཡི་ཆ་སྟེ་བདུན་གྱིས་བགོས་པ་ཡིས་ཐོབ་པ་ཉིན་ཞག་དུག་
ནི་ཞེས་པ་ནས། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་སོགས་དུག་གིས་ནི་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་
སོགས་པ་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་པའི་ལྷ་རིགས་དུག་མཆོན་ནོ། །གཞན་པའི་ཉིན་ཞག་
ཅེས་སོགས་ནི། དེ་ལྟར་བགོས་པའི་ལྷ་ག་མར་ལས་པའི་ཉིན་ཞག་གསུམ་ནི་ནང་གི་ཕྱག་རྒྱ་སྤྱུ་
གསུང་ཕྱགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་གསུམ་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་ལོ་གསུམ་ཀྱི་ཞག་དང་སྐྱར་བའི་སྐབས་ཀྱི་དུས་འཁོར་གྱི་ལྷ་པམ་
གདན་ཅན་བརྒྱ་དང་དུག་རོས་བཟུང་བ་ནི། ད་ནི་བྱས་མ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས། ཞེས་སོགས་ཏེ།

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༧ ཞོག་ ༥༠ ཟེང་། ༡༩

2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༧ ཞོག་ ༥༡ ཟེང་། ༦

སྤྱི་དཔར་ཞེས་པ་འགྱུར་མངས་སུ་གནས་སུ་ཞེས་བསྐྱར་བ་ལེགས་སོ། །འདི་དག་དཔལ་ལྷན་
 དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གཙོ་ཆེ་ཤོས་བརྒྱ་དྲུག་ཡིན་པ་ལས། དེའི་སྤྱི་གཉིས་
 བེ་བཞི་ལྷག་པའི་བརྒྱ་ལྷེ། སྤྱི་གཉིས་པོ་དེ་བྱེད་ཀྱང་ལྷ་ལྷ་བཅུ་ཙུ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རོ། །དེ་
 ལྟར་ཉི་མའི་དབྱེ་བས་བཞི་ལྷག་པའི་བརྒྱ་དང་། རྒྱ་བའི་དབྱེ་བས་ལྷ་བཅུ་ཙུ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་ཡང་
 སྤྱི་གཉིས་དང་སྤྱི་ཆའི་གྲངས་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནས། དེས་
 པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཏེ། འདིར་རུས་མ་བཅུ་དང་ཁོ་བོ་བཅུ། གཤེགས་པ་ལྷ་དང་གཤེགས་
 མ་ལྷ། །རྡོ་རྗེ་མ་དྲུག་དང་ས་སྤྱི་ལོགས་དྲུག །སྤྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་
 གཉིས། ཙུ་ཙུ་ཀ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འབྱོར་མ་བརྒྱད། མཐའ་ཡས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་བརྒྱད། ཁྱི་
 གདོང་མ་ལ་སོགས་པའི་གཏུམ་མོ་བརྒྱད་དེ། སྤྱི་ཡང་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་
 ཀྱི་དབྱེ་བས་ཉིས་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་བརྒྱ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ལ། རུས་མ་རྣམས་ལ་
 བེ་ཡབ་དང་དངོས་སུ་སྤྱི་བ་མེད་པས་ཡབ་ཡུམ་སོ་སོར་བཟང་རྒྱ་མེད་ལ། དེ་དག་ཡབ་ཡུམ་སོ་
 སོར་མ་བཟངས་ན་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་བྱེ་ཡང་།¹ བརྒྱ་དྲུག་ཏུ་བཅུ་ཡིས་མི་ཆང་ངོ། །དེ་
 ལ་རུས་མ་རྣམས་གཙོ་བོའི་ཡུམ་ཡིན་པས་གཙོ་བོ་དེ་དག་ལ་ཡབ་ཏུ་སྤྱོད་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
 གཙོ་བོ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཅིག་སྤྱི་ནང་དུ་ལྷ་བཅུའི་གྲངས་སུ་བཟང་དགོས་པར་འགྱུར་
 ལ། རུས་མ་རྣམས་བརྒྱའི་ལྷེ་བ་ལ་ཡོད་ཀྱང་། ལྷའི་རྣམ་པར་མེད་ཅིང་། འདིར་ལྷའི་གྲངས་སུ་
 བཟང་བ་ལ་ནི་ལྷའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི། །ཞལ་བྱག་སོགས་སྤྱི་རྣམས་ལྟར་ཤར་
 བ་དགོས་སོ། །དེ་ལྷ་མིན་ན། ཁོར་བྱ་དང་དྲུང་དང་གཏེ་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་གི་མཆོན་མ་
 བཞི་དང་། དེར་མ་ཐད་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡང་ལྷ་གྲངས་སུ་བཟངས་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་
 ཀྱང་ལྷའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ངོ། །

དེས་ན་རྩི་ལྟར་བཙེ་བར་བྱ་ཞེ་ན། འདིར་ནི་སྤྱི་གསུང་སྤྱགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་
 བྱང་ནས། བརྒྱའི་འདབ་མ་མིན་པར། རང་རང་གི་གདན་བརྒྱའི་ལྷེ་བ་ལ་གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་
 གཙོ་བོ་ཡིན་པས་གཙོ་བོ་དག་བསྐྱུས་པ་བརྒྱ་དྲུག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་སོ་

1 ཞེས། ཤོག ༥༩ ན ༥ རྩི་བས་བྱེ་དང་།

སོར་བགྲངས་པ་དང་། གཤེགས་པ་བཞི་ལ་ཡུམ་གྱིས་ཚུར་འབྱུང་པ་སོ་སོར་བགྲངས་པས་བརྒྱད། གཤེགས་མ་བཞི་ལ་ཡབ་གྱིས་པར་འབྱུང་པ་སོ་སོར་བཅིས་པས་བརྒྱད་གོང་དུའང་མོ་གསུམ་དང་སྒྲོར་བ་ན། རྣལ་འབྱོར་མའི་ལྷ་རིགས་བྱག་ཏུ་དབྱེ་དགོས་པར་བཤད་ཅིང་། དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པའི་ཆེ་ནའང་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་ཤེར་བྱིན་མས་འབྱུང་པ་ཡབ་ལ་བསྐྱེམ་པ་དང་། རྩོམ་སེམས་དཔའ་ལ་དབྱིངས་སྤྱག་མས་འབྱུང་པ་ཡུམ་ལ་བསྐྱེམ་དགོས་པས། དེའི་བྱིར་དེ་གཉིས་ཀྱང་བཅི་དགོས་པས། མི་བསྐྱོད་པ་ལ་ཤེར་བྱིན་མས་འབྱུང་པ་སོ་སོར་བཅིས་པ་དང་། ཤེར་བྱིན་མ་ལ་མི་བསྐྱོད་པས་འབྱུང་པ་སོ་སོར་བཅིས་པས་གཉིས། དེ་ལྟར་རྩོར་སེམས་དང་དབྱིངས་སྤྱག་མ་ལའང་སྒྲར་བས་གཉིས་སྒྲུབ་ཐབས་ལེའུར། ཁྲོ་བོ་གཙུག་ཏྱར་ཡབ་ཡུམ་སྤྱགས་ཀྱི་ནང་དུ་སྟེང་གི་ཆ་ལ་དགོད་པར་དངོས་སུ་གསུངས་ཤིང་། སྐུ་དཀྱིལ་ཏུ་བཀོད་པ་དང་། ཁྲོ་བོ་རིགས་གཅིག་ཀྱང་འགོད་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐ་དད་ཡིན་པས་ལྷའི་གྲངས་སོ་སོར་བགྲང་དགོས་པས། སྤྱགས་དཀྱིལ་ལ་བཀོད་པའི་གཙུག་ཏྱར་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་སོ་སོར་བཅིས་པ་དང་། ལུས་མ་བརྒྱད་དང་སྤྱག་མ་སྒྲར་བཤད་རྣམས་ཡབ་ཡུམ་སོ་སོར་བགྲངས་པས་བརྒྱད་བྱག་ཏུ་འབྱུང་རོ།།

འོ་ན་ལུས་མ་བརྒྱད་དང་། སྐུ་དང་རབ་གཏུམ་མ་རྣམས་པར་སྐྱེའི་ལྷེ་བ་ལ་མེད་པ་ལ། འདིར་བརྒྱའི་ལྷེ་བ་ལ་གནས་པའི་ལྷའི་ཆོགས་ཀྱི་ངེས་པའོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་མོ་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་དོགས་པ་བཀོད་ནས། དེའི་ལན་དུ། ལུས་མ་རྣམས་ནི་གཙོ་བོའི་ཡུམ་ཡིན་པས་རེ་མོས་ཀྱིས་བརྒྱའི་ལྷེ་བ་ལ་གནས་པར་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་ལ། སྐུ་རྣམས་ནི་འབྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབྱུས་ན་གནས་ལ། རབ་གཏུམ་མ་རྣམས་འཁོར་ལོའི་ལྷེ་བ་ལ་གནས་པས་བརྒྱའི་ལྷེ་བ་ན་གནས་པ་དང་ཆ་མཐུན་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱ་སྤྱག་མ་རྣམས་ལའང་བརྒྱའི་ལྷེ་བ་དང་ཆ་མཐུན་པ་ལ་གནས་པ་འོང་བས་དེ་དག་ཀྱང་བརྒྱའི་གདན་ཅན་གྱི་སྟར་བགྲང་རིགས་པར་འབྱུང་རོ། །དེ་བས་ན་འདིར་བརྒྱའི་ལྷེ་བ་ལ་གནས་པར་ཆེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལ་དགོངས་གཞི་མ་བཙལ་ཀྱང་གཞོད་པ་ཅིའང་མེད་ཅིང་། སྒྲུབ་ལེར། སྐུ་དང་རབ་གཏུམ་མ་རྣམས་ལ་བརྒྱའི་གདན་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། བརྒྱའི་གདན་བྱ་མི་རུང་བར་བཤད་པའང་མེད་པས། འདིར་བརྒྱལ་གནས་པར་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འོག་ཏུའང་ཁ་

བསྐྱངས་ཏེ། ལྷ་དང་རབ་གཏུམ་མ་རྣམས་ལ་འང་བརྒྱའི་གདན་འབྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འཁོར་མེད་ལྟེ་བ་རྣམས་སུ་བྱ་བར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ།།

བཞི་པ་སྤྱིར་ཡང་དབུ་མའི་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་གངས་དང་ཅ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་རྒྱ་སྐར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གངས་སྤྱར་བ་ནི། དེ་ནི་ཅ་རྩེ་ཀ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་ནས། གསུངས་ཏེ། ཉི་མའི་ཆ་ལས་ཏེ། ཞག་གཅིག་གི་ཉི་མའི་ཡེ་ཤེས་ཆ་འབྱིང་དུ་བཅིས་པ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་ཆས་དབུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་ལ་བགོས་པ་ལས། ཉིན་ཞག་སོ་སོར་རེ་རེའི་ཐོབ་སྐྱལ་ལ། རྒྱ་སྤང་དང་དབུགས་སྤྱིང་དང་གཉིས་ལ་རྒྱ་ཆོད་དུ་བྱས་པའི་རྒྱ་ཆོད་གཉིས་གཉིས་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་སྤྱི་བའི་དབུས་སུ་ཞེས་པ་ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུ་ན། རྒྱ་སྤང་དང་དབུགས་སྤྱིང་དང་གཉིས་ལ་རྒྱ་ཆོད་དུ་བྱས་པའི་རྒྱ་ཆོད་དུག་ཅུར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ནང་དུ་ཉིན་ཞག་ལ་རྒྱས་པའི་དབུགས་རྒྱ་ཆོད་དུག་ཅུ་པོ་དེ་ནི་རིགས་ལྡན་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་གི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ཅེས་པ་ནས། དུས་སྟོར་རམ་ཐུན་མཆོམས་བཞིའི་རྒྱུད་རིགས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་ཆོད་དུག་ཅུའི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེས་པ་ནི་གསུང་གི་འཁོར་ལོའི་འདབ་མའི་ལྷ་བྱང་དུག་ཅུ་ཅ་བཞིར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སམ། ཡབ་ཡུམ་སོ་སོར་བགྱངས་པས་གཉིས་ཀྱི་ས་ནས་འགྱུར་རོ།།

སྤྱིར་ཡང་ཉི་མའི་ཡེ་ཤེས་ཆ་ལོ་གསུམ་ལས། ལོ་གཅིག་གི་ཉིན་ཞག་རབ་ཕྱེ་སྟེ། ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་གངས་ནི་ནག་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིའི་ཆོགས་ཏེ། དེ་དག་གི་གཙོ་བོ་དབང་བོ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས་བརྒྱ་གདན་ཅན་གྱི་ནང་དུ་སོང་བས། དེའི་མཆོན་ནི་སྟེག་མོ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས་དང་བཅས་པ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཉིས་འགྱུར་དུ་བསྐྱེས་པ་དག་ཀྱང་ཉི་ཤུ་ལྷག་པའི་བདུན་བརྒྱ་ཡི་གངས་ཀྱི་སྤྱིའི་ཆོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །མཐའ་དག་བསྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ཞེས་པ་ནི། བརྒྱའི་འདབ་མའི་ལྷ་མོ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་བརྒྱད་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་ཅ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་དང་། སྤར་གྱི་བརྒྱའི་སྟེ་བའི་ལྷ་བརྒྱ་དང་དུག །མཛོན་བཛོད་འབུམ་པ་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་བཅས་པ་སྟེ། འཁོར་ལོ་སྤྲོམ་ཆེན་གྱི་ལྷ་གངས་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་ལས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་མ་གཏོགས་པ་བདུན་ཅུ་དང་བཅས་པ། ཕྱག་

རྒྱལ་རྒྱལ་འདེབས་ཀྱི་ལྷ་དྲུག་དང་ལྷན་ཅིག་པ་ནི་ཉི་མའི་ཡེ་ཤེས་ཆའི་ལོ་གཅིག་གི་ཉིན་ཞག་གི་
སུམ་འགྲུར། ལོ་གསུམ་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གི་གངས་དང་མཚུངས་པའི་ལྷ་གངས་སྟོང་བརྒྱད་ཅུའོ། །རྣལ་
འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ལ་ནས་འགྲུར་རོ་ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་མཁུག་བསྟན་བའོ། །རི་བོང་འཛིན་
པ་རྒྱ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆ་ལ་སྦྱུ་འཕྲུལ་བ་བ་དང་འདུས་པ་རྣམས་པ་དགུ་པོ་མཐའ་དག་ཕྱོགས་གསུམ་
ཀྱི་ཞག་དུས་སྟོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟར་བའི་དབྱེ་བ་སྟེ། ལྷའི་ཆོགས་བཞི་བཅུ་ལྷག་པའི་ལྷ་
བརྒྱ་རྣམས་ཀྱི་གངས་ཀྱིས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཉི་མ་དང་རྒྱ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆ་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ཀྱི་ཞག་གངས་ཀྱི་ལྷའི་
ཆོགས་གངས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟོམས་པར་གྲུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཅ་རྒྱུད་དང་པོའི་སངས་
རྒྱལ་སྤུ་གསུངས་པའི་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་སྐར་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ལྷ་གངས་སྤུ་འགྲུར་རོ། །དེ་ལ་
གངས་དུ་ཞིག་འབྱུང་ན། དང་པོའི་སངས་རྒྱལ་དེ་ལ་སོགས་ཏེ། སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཉི་ཤུའི་གངས་
སོ། །ལྷ་དང་ནས། གངས་བཞིན་དུ། མཆན་མོ་ཤེས་རབ་ཏུ་བརྟག་ཏེ་ཅས་པ་ལྟར་ཤེས་རབ་མཆན་
མོའི་ཆ་དང་ཉིན་མོ་བཙུག་ལྷན་དོ་རྩེ་ཅན། ཞེས་པ་ལྟར་ཐབས་ཉིན་མོའི་ཆའོ། །མཉམ་པའི་ཆ་སྟེ་
ཉིན་ཕྱེད་ནས་མཆན་ཕྱེད་དང་། མཆན་ཕྱེད་ནས་ཉིན་ཕྱེད་བར་ཐམས་ཅད་དུ་ལུན་མཉམ་པ་ལ།
རྒྱ་སྐར་ཕྱེད་དང་བཅས་པའི་བཅུ་གསུམ་བཅུ་གསུམ་ཀྱིས་བཟོད་དེ། དབྱུག་གུའམ་ཞེས་སོགས་
ནི། དེ་ལྟར་རྒྱ་སྐར་ཉེར་བདུན་ཀྱི་ཚུ་ཆོད་ཀྱི་གངས་དང་ལྷའི་གངས་མཚུངས་པས་རྒྱ་སྐར་ཀྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེས་བརྟེན་པ་ལྷའི་ངོས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་མཆན་ཀྱི་སྤྱོད་བཤད་
བའོ། །ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྐར་མའི་ཚུ་ཆོད་རྣམས་གཟའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོངས་སྟོན་ཡིན་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་
དུ། ནང་དུ་སྦྱུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་པོའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་འམ་
བདག་པོ་ནི་རིགས་དྲུག་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིའོ། །རྟེན་ཕྱེད་ཁ་ཅིག་སྦྱུ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དྲུག་གི་ལོངས་སྟོན་ཀྱི་དབང་པོ་དྲུག་གི་ཆོས་ཁམས་དྲུག་རྣམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དྲུག་གི་རྒྱུད་རོ་ཞེས་འཆད་དོ། །གང་གིས་རང་ལུས་ལ་ཞེས་སོགས་
ཀྱི་དོན་ནི་རྩེས་སོགས་ཉིད་དུ་དགོས་པ་རྒྱལ་བར་འཆད་པ་ན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ།།

1 ཞེས། ཤོག ༥༦ བ ༩ ལོངས་སྟོན་བྱ་ནི་

ལྷ་པ་དེ་ལས་བསྐྱུས་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་གཙོ་ཆེ་བ་ནམས་བསྐྱུས་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ནི་སྐུ་ཕྱེས་སོགས་ཏེ། འདིར་མཆོག་གི་དང་པོའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱའི་ཤུ་པོ་དེ་ལས་སྐུ་ཕྱེས་བཞོས་པའི་ཐོབ་ཚོར་ལྷ་བཅུ་ཅ་བཞི་འབྱུང་ལ། ལྷ་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་པའི་ཕྱིར་ལྷ་བཅུ་ཅ་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུར་བས་བརྒྱ་དྲུག་ཅ་གཉིས་སྐྱུ་འབྱུང་རོ། །དེ་ནི་བསྐྱུས་རྒྱུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གཙོ་པོ་ལྷ་པ་བཤད་པའི་བསྐྱེད་གདན་ཅན་གྱི་ལྷ་བརྒྱ་ར་བཞི། གཙོ་པོ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས། རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་ལྷ་དྲུག་ནམས་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱའི་ཤུ་ལས་བསྐྱུས་པ་ནམས་སོ། །ཡང་ན་སྟོང་དྲུག་བརྒྱའི་ཤུ་ལས་སྐུ་ཕྱེས་བཞོས་པའི་ཐོབ་ཚོར་གཞན་གཅིག་ཏུ་འོར་བས་བཅུ་ལྔ་བཞོས་པའི་ཚོར་ནི་མཆོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷ་གྲངས་ལས་བསྐྱུས་རྒྱུད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལའི་ལྷ་གཙོ་ཆེ་བ་བརྒྱ་དྲུག་ཅ་དེ་གཉིས་འབྱུང་བ་སྟེ། བཅུས་འགོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། ལྷ་བརྒྱ་དྲུག་ཅ་གཉིས་བཅུས་པའི་དགོས་པ་ཡང་ལུས་ཀྱི་ཅ་གཙོ་པོ་དག་དང་ལྷ་དེ་དག་སྐྱུར་གཞི་སྟོང་ཁྲེད་སྐྱུར་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། ཨིང་ལ་སོགས་པ་དྲུང་ཅན་མའི་མཐའི་བར་སྟེང་ཁའི་ཅ་འདབ་བརྒྱད། སྟེང་གི་ཨ་ཐ་རྒྱ་རྒྱ། འོག་གི་དྲུང་ཅན་མ་སྟེ་ཅ་བཅུ་ལྔ་དཔེ་བས་སྟེ་བ་དེ་དག་གིས་ལུས་ཀྱི་ཅ་སྟོང་ཐུག་བཅུན་ཅ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་པས་སོ། །འདི་ནི་བཤད་རྒྱུ་དོན་རྒྱུ་འབྱེད་པ་ལས། སྟེང་ཁའི་ཅ་ནམས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་ཅ་ཀུན་ལ་ཁྲབ་པར་བཤད་པ་དང་ཚུལ་འདྲ་བར་སྒྲུབ་རོ། །

དེ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ལ་སྟོས་ནས་ངས་དོན་ཞེས་བྲུ་ལ། སྟོང་དྲུག་བརྒྱའི་ཤུ་ལས་སྐུ་ཕྱེས་བཞོད་པ་དེ་ནི། ཕྱི་རོལ་ཏུ་ནི་རྒྱ་སྐར་གྱི་ཚུ་ཆོད་ཀྱི་གྲངས་ལ་ཉི་མའི་ཡེ་ཤེས་ཆ་རགས་པ་སྐུ་ཕྱེས་བྲས་པས་འགོད་པའི་དབང་དུ་བྲས་པས་བྲང་བའི་དོན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། བང་ལུས་ཀྱི་ཅ་དང་སྐྱུར་བས་ངས་དོན་དང་། ཕྱི་རོལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་དང་སྐྱུར་བས་བྲང་དོན་ནོ་ཞེས། སྐྱུར་གཞི་ངས་དོན། སྟོང་ཁྲེད་བྲང་དོན། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཁྲེད་པའི་སྐུ་སྐྱུ་སྐྱུ་བར་མི་བྱའོ། །བསྐྱུས་པའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་གཙོ་ཆེ་བ་ནམས་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་འེན་ནས་ཇི་སྐྱུར་བཅུས་པའི་ངས་

པའོ། །ཞེས་པ་མཐུག་བསྟུ་བའོ།།

དུག་པ་དེ་ལྟར་བསྟུན་པའི་ལྷ་རྣམས་ནང་གི་ཙུང་དང་སྤྱར་བ་ནི། དེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
མཆོམས་སྤྱར་ནས། འདིར་ལུས་ལ་རིགས་གསུམ་གྱི་ཙུང་རྣམས་ནི། དབང་མདོར་བསྟུན་ལས། ལྷ་
གསང་ལོར་བྱའི་ཚུ་སྤྱེས་ལ། །ལུས་ངག་སེམས་ནི་འབབ་པ་རྣམས། །ཞེས་དང་། ལོར་བྱར་སྤྱགས་
དང་གསང་བར་གསུང་། །ལྷ་བར་སྤྱི་ནི་བདེ་ཆེན་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་བ་དང་ཞེས་
སོགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སོགས་ནི་ཙུང་ཆེན་དུག་རིགས་དུག་གི་ཙུང་དོན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིགས་
སུམ་ཙུང་ཙུག་གི་ཙུང་རྣམས་ནི། གཙུག་ཏྱར་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་ལོ་དུག་གི་ནང་ནས། གསང་
གནས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ནང་བསྐྱོར་གྱི་ཙུང་དང་། སྤྱ་འཛིན་པ་གཉིས་དང་། ཞེས་པ་ནས། འདི་
དག་ནི་གསང་གནས་ཀྱི་བར་བསྐྱོར་གྱི་ཙུང་བཅུ་ལོ། །ལྷ་བའི་འཁོར་ལོའི་ཕྱི་བསྐྱོར་ཙུང་འདབ་རེ་བཞི་
པའི་ནང་དང་། ལྷ་བ་ལས་གཞན་སྤྱིར་ཁོའི་རྒྱུ་པོ་རྣམས་ལ་རིམ་བཤ་བཞིན་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་
ཙུང་རྣམས་དང་ཐུན་ཆོད་བརྒྱད་ཀྱི་ཙུང་རྣམས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཙུང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྐྱོམས་པས་རིགས་སུམ་ཙུང་ཙུག་གི་གཙོ་མོའི་གངས་
སྤྱ་འབྱར་ཏེ། ཙུང་དེ་དག་གྲང་ཕུང་པོའི་གནས་སུ་རྩ་ཞེས་པའི་རིགས་པས། རྩ་དུག་པོ་འབབ་པའི་
རང་བཞིན་ཙུང་དུག་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་དུག་ལ་བརྟེན་པ་གཞུགས་ཕུང་དུག་
འཐུག་ཅིང་སྤྱིར་བར་བྱེད་པའི་ཙུང་དུག་དང་། ལུལ་དུག་ལ་བརྟེན་པ་ཆོར་བ་དུག་འཐུག་པར་བྱེད་
པ་དུག་དང་། ལས་དབང་ལ་བརྟེན་པ་འདུ་ཤེས་དུག་འཐུག་པར་བྱེད་པ་དུག་དང་། དབང་པོ་དུག་
གིས་ལུལ་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པའི་བྱ་བ་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་འདུ་བྱེད་དུག་འཐུག་
པར་བྱེད་པ་དུག་དང་། མིག་སོགས་དབང་པོ་དུག་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་པར་ཤེས་པ་དུག་འཐུག་
པར་བྱེད་པ་དུག་དང་། སྤྱིར་ལོག་གི་ཙུང་ཆེན་དུག་ལ་སྤྱི་གྲུར་འབབ་པའི་དབང་གིས་ཡེ་ཤེས་
དུག་འཐུག་པར་བྱེད་པ་དུག་སྟེ། རྩ་རྩེ་སྤྱིར་འབྲེལ་ལས་གྲང་། ཕུང་པོ་ཁམས་དུག་གཞུགས་ལ་

1 བཀའ་འབྱུང་། དཔེ་བསྟུར་མ། དེ་བཞུགས་ ༡༡ ཞོག་ ༤༩ བྱེད་། ༡

2 ཞོལ། ཞོག་ ༡༤ ན་ ༤ དེ་བཞིན་དུ་རྩ་དུག་པ་ གཙང་། ཞོག་ ༣༩ ན་ ༥ དེ་བཞིན་རྩ་དུག་པ་

3 ཞོལ། ཞོག་ ༡༤ ན་ ༥ གཙོད་པའི་

སོགས། །སྤུལ་ཅུ་ཙ་ཏུག་ཏུ་མཆོད། །ས་དང་ཅུ་དང་མེ་དང་ཅུང་། །ཁུ་བ་ཏུལ་ནི་དེ་བཞིན་
 ཏེ། །ཁམས་ཏུག་ཅེས་བར་བཤད་བྱས་པ། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་སྤང་པོ། །མགྲིན་
 གྱུར་ཀན་གྱུར་སྤྱི་པོར་གྱུར། །མཆུར་གྱུར་སོར་གྱུར་སྤྲ་ལྟེ། །འདུ་ཤེས་ཀྱང་ནི་རྣམ་ཏུག་
 བསྟན། །དངོས་དང་དངོས་མེད་དོན་གསལ་བྱེད། །མིག་དང་རྣ་བ་སྤྲ་དང་སྟེ། །ལུས་དང་དེ་བཞིན་
 ཡིད་དབང་པོ། །རྣམ་ཤེས་སྤང་པོར་བཤད་པ་སྟེ། །མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ཏུག་ །དེ་བཞིན་
 གཟུགས་དང་སྤྲ་དང་ནི། །དེ་རྣམས་དང་ནི་རོ་དང་ནི། །རེག་བྱ་དང་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །སྤྱིང་
 སྤྱིང་ཆོར་བ་རྣམས་སྤྲ་བཤད། །དེ་བཞིན་དབང་པོ་ཏུག་སྟོན་སྤྲ་བ། །རྣམ་ཤེས་རྣམས་ནི་རབ་འཇུག་
 ཅིང་། །ཡུལ་ལ་དབང་པོར་རབ་འཇུག་བྱེད། །འདུ་བྱེད་རྣམ་ཏུག་རབ་ཏུ་བཤད། །ཏུག་ཏུ་སྟོག་དང་
 སྤྱར་སེལ་དག། སྟོང་དང་འོག་གི་ལམ་གསུམ་པོ། །ཙ་ཏུག་རྣམས་སྤྲ་འབབ་བྱེད་པ། །ཡེ་ཤེས་སྤང་པོ་
 རྣམ་པ་ཏུག་ཅེས་བཤད་དོ།།

དེ་ལྟར་རིགས་སྤུལ་ཅུ་ཙ་ཏུག་གི་ཙ་རྣམས་ཀྱང་རོ་ལ་སོགས་པ་རྟེན་དང་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པ་བརྟེན་པའི་འགྲེལ་བའི་བྱེ་བས་སོ་ཏུག་ཉིས་འགྱུར་དུ་བྱས་པ་ན་བདུན་ཅུ་ཙ་གཉིས་སོ་
 ཞེས་འཁོར་ལོ་སྟོམ་ཆེན་ཀྱི་ལྟ་གངས་དང་སྤྱིར་བཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དུས་ཀྱི་འཁོར་
 མེད་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ལྟ་གཙོ་ཆེ་ཤོས་པར་གྲགས་ཅན་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་དང་སྤྱར་བར་བྱ་བའི་ཙ་རྣམས་
 གསུངས་པ། གཙུར་ཏྱོར་ལ་ནི་ཞེས་པ་ནས། འབབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་བར་ནི། གཙུག་ཏྱོར་ཀྱི་
 ཙ་འདབ་བཞི། སྤྱི་པོའི་བཏུ་ཏུག་ །མགྲིན་པའི་སོ་གཉིས། སྟོང་ཁའི་བརྒྱུད། ལྟེ་བའི་ཏུག་ཙ་ཙ་བཞི་
 ལྟེ་གོ་སྟོལ། ཉིས་འགྱུར་མི་བདག་ཅེས་པ་ནི་སྤུལ་ཅུ་ཙ་གཉིས་ཏེ་གསང་བའི་དབྱས་སྤྲ་གསང་
 བའི་པར་ལྟེ་ཙ་ཁུ་བ་དང་ལ་སོགས་པ་ཁྲག་དང་དེ་ཙ་ཏུ་དང་སོ་དང་སེན་སོ་དང་སྤྲ་དང་སྤྲ་ལ་སོགས་
 པའི་ཁམས་སྤུལ་ཅུ་ཙ་གཉིས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་རྣམས་སོ།།

ཙ་འདི་དག་མི་བྱེད་མ་དང་། སྤྲ་གཟུགས་མ་དང་། མཛེས་མ་དང་། གཡོན་མ་དང་།
 གཞོལ་མ་དང་། སྤང་དུ་མ་ལ་སོགས་པ་སོ་གཉིས་སྤྱི་འདིར་བཤད་ལ། སྤྲ་ཏུ་ལ་སོགས་པར་
 སྤྱི་པོའི་སྤྱི་ལི་ར་མ་ལ་ཡ་ལ་སོགས་པར་བཤད་པ་དང་། གྱི་རོར་ནས་བཤད་པ་སོགས་དང་མི་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༡ ཞོག ༤༤༡ ཟེང་། ༣

འབྲ་བ་ནི། འདིར་ཅ་དེ་དག་གི་ཅ་བ་གསང་གནས་ན་ཡོད་པ་ལ་དགོངས། སལྷ་ཏྲ་སོགས་སུ་ཅ་
 དེ་དག་གི་ཡལ་ག་སྤྱི་པོ་ལ་སོགས་པར་སོང་བ་ལ་དགོངས་པས་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་མཁས་པ་དག་
 གསུང་ངོ་། །ཅ་བརྒྱ་དང་རྒྱག་པོ་འདི་རྣམས་ལས། གསང་གནས་ཀྱི་ནང་རིམ་གྱི་ཅ་རྒྱག་ནི་དེ་དག་
 ཏུ་ཐུན་པའི་རྒྱང་ཞུགས་ན་འཁོར་ལོ་རྒྱག་གི་ཅར་རྒྱང་རྒྱ་བ་འགོག་པར་འགྱུར་ངོ་། །གསང་གནས་
 ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་པའི་ཅ་བརྒྱར་དུས་ཀྱི་རྒྱང་ཞུགས་པ་ཡིས་ཡུལ་འདྲིན་པའི་ཅ་བརྒྱར་རྒྱང་རྒྱ་བ་
 འགོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་ནད་གསུམ་འདུས་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །སྤར་ཡང་བརྒྱ་པོ་དེ་
 དག་ཉིས་འགྱུར་གཙུག་ཏྲར་གྱི་ཅ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་བརྒྱ་རྒྱག་ནི་བད་ཀན་གྱི་ནད་སྦྱེད་པར་བྱེད་
 པའི་ཆ་སྟེ་ཉི་ཤེས་ཀྱི་སྤར་ཡང་ཉིས་འགྱུར་མཐུན་པའི་སོ་གཉིས་དང་སྤྲིང་ཁའི་བརྒྱད་ནི་མཁྲིས་
 པའི་ནད་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཆ་སྟེ་བཞི་བརྒྱར་འགྱུར་ངོ་། །སྤར་ཡང་ལྟེ་བའི་ཅ་རྒྱག་ཅུ་ཅ་བཞི་དང་
 གསང་གནས་ཀྱི་ཕྱི་རིམ་གྱི་ཅ་བརྒྱ་རྒྱག་པོ་དེ་དག་རྒྱང་གི་སྤོན་སྦྱེད་པའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་ཅ་བརྒྱད་ཅུར་
 འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ནས། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྐྱེད་གདན་ཅན་གྱི་ལྟེ་རང་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ་པར་
 བྱ་བའི་ཅར་ཉོགས་པར་བྱའོ།།

ཅ་འདི་དག་ཐ་མལ་པས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་མ་ཐེན་པས་
 དེས་པར་འཆི་བ་དང་ནད་ལ་སོགས་པ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་སྟེར་བར་བྱེད་ལ། ལྷ་མའི་དེས་
 པའི་དབང་གིས་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཐེན་པ་ན་ཆེད་རིག་འདྲིན་དང་ནད་མེད་པ་དག་ཀྱང་
 སྟེར་བར་བྱེད་དེ། འཁོར་ལོ་རྒྱག་ལ་དུས་ཀྱི་ཅ་བརྒྱད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ལ་རྒྱ་བའི་རྒྱང་ཐམས་ཅད་
 ལྷ་མའི་མན་ངག་གིས་རྒྱ་ཉིད་ནང་དུ་བཀག་ནས་བསྐྱོམས་པར་གྱུར་ན་རྣམས་འཁྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་
 འདི་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྟེར་བར་བྱེད་ན། འཆི་བའི་འདྲིགས་པ་འཕྲོག་སྟེ། ཆེད་རིག་འདྲིན་
 དང་ནད་མེད་པ་སོགས་སྟེར་བ་འདི་ལ་ངོ་མཚར་བ་མེད་དོ། །གཙུག་ཏྲར་ལ་ནི་ཞེས་པ་ནས།
 རྒྱང་གི་ཁམས་རབ་དུ་འཁྲུག་པའོ་ཞེས་པའི་བར་ནི། སྤར་ཡང་དེ་དག་ཉིས་འགྱུར་ནི་ཞེས་སོགས་
 གཞུང་ཚན་པ་གསུམ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་དང་། གསང་བར་ནས། འགོག་པའི་རང་བཞིན་ནོའི་བར་
 ནི། འདི་རྣམས་ལས་ཅ་རྒྱག་ནི་སོགས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་སྟེ་གོ་སྟོལ། །དེ་ལྟར་ན་ལྷ་བརྒྱ་ཅ་རྒྱག་
 ལྷག་པའི་བརྒྱ་ནི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཅ་ལྷ་དང་ལྷ་མའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པར་བསྐྱོམ་པ་སོགས་

ཀྱི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་མ་ཟེན་པས་ཀྱིས་བ་རྣམས་ལ་འཆི་བ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རིགས་ཏུག་གི་
ནས། བདག་ཉིད་ཅན་ལྟེང་རང་བཞིན་ཏུ་བསྐྱོམས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱིས་རྒྱུད་སྟོན་པར་བྱས་ཏེ།
རྫོགས་རིམ་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་རྒྱ་བའི་རྒྱང་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་ཏུ་བཀག་ནས་བསྐྱོམས་པར་བྱུར་པས་རྣལ་
འབྱོར་བ་རྣམས་ལ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་སྟེར་བར་བྱེད་པའོ།།

དཔལ་ལྷན་རྒྱ་སྐར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གངས་ནང་ཏུ་རྩ་དང་སྐར་བ་འཆད་པ་ནི། སྐར་
ཡང་ཞེས་པ་ནས་རྣམ་པ་བཅུར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་སྐར་བ་རྒྱ་རེ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་བཅུས་
བསྐྱར་བ་ནི་ཞེས་པ་ནས། འདི་སྟེད་ཀྱི་ལྷའོ། །དེ་ལྷ་བུའི་རྒྱ་སྐར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས་པ་དང་པོའི་
སངས་རྒྱས་འདི་ལས་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ཡང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་ཏེ་བསྐྱེད་རིམ་
ལ་བརྟེན་ནས། འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་བྱུང་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པའམ། བད་ཀན་ལ་
སོགས་པའི་ཁམས་འབབ་པའི་རྩ་དེ་དག་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རོ་པོར་མོས་ནས་བསྐྱོམས་པས་རྒྱུད་སྟོན་
པར་བྱས་ཏེ། རྩ་དེ་དག་གི་རྒྱང་དུ་མར་འཆིང་བའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཐབ་ལམ་བསྐྱོམ་པས་རང་
གི་ལུས་འཆི་བ་དང་ནད་མེད་པར་སྐྱབ་ཅིང་མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་སྐྱབ་པའི་སྐྱད་ཏུ་གསུངས་པ་
ཡིན་ལ། དགོས་པ་དེའི་ཆེད་ཏུ་གསུངས་པའི་རྒྱ་སྐར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གངས་ལས་འཇམ་
དཔལ་གྱིས་བྱུར་བ་ནི་འཁོར་ལོ་ཏུག་གི་རྩ་གཙོ་པོ་བརྒྱ་གདན་ཅན་གྱི་ལྷ་དང་སྐར་བའི་བརྒྱ་ཏུག་
ཅུ་རེ་གཉིས་པོ་རྣམས་སོ། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལྷ་རྣམས་རྩའི་རོ་པོར་སྟོན་པའི་རེས་པའོ།།

བདུན་བ་དེ་སྐར་སྐར་བའི་དགོས་པ་རྒྱས་པར་བསྐྱན་པ་ནི། རྒྱ་སྐར་གྱི་ཞེས་སོགས་
བཤད་མ་ཐག་པ་འདིས་རྩ་དང་ལྷ་སྐར་བའི་དགོས་པ་སྐྱད་ཏུ་བྱུར་བ་སྟོན་ཅིང་། གོང་དུ་འདེད་དགོས་
པ་སྟོན་པའི་གཞུང་རིམ་པ་གཉིས་བྱུང་ལ། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་གཞུང་འདི་དག་ཀྱང་རྩ་དང་ལྷ་
སྐར་བའི་དགོས་པ་འཆད་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱས་ནས་འདི་སྟེད་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་སོགས་སོ་
སོ་ལས་རྒྱལ་མི་འདྲ་བ་ཇི་སྟེད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་སྟོང་བྱུང་པར་ཅན་སྐར་བའི་
ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་གཙོ་པོར་སྟོན་པ་ལ་བྱུང་མེད་ལ། དེ་ཡང་རྒྱང་དུ་མར་བཅིངས་པ་ལ་རག་
ལས་ཤིང་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་མི་འབྱུང་ལོ། །དེ་ཡང་གཙོ་པོར་རྫོགས་རིམ་གྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ཡང་།

སྟོག་དབུ་མར་འཆིང་བའི་རྫོགས་རིམ་བྱུང་བར་ཅན་སྟེང་བ་ལ་ནི་དེས་བར་བསྟེན་རིམ་གྱིས་
 རྒྱུད་སྟོན་བར་བྱས་པ་དགོས་པས་བསྟེན་རིམ་གྱི་དགོས་པ་གཙོ་བོ་ནི་སྟོག་དབུ་མར་འཆིང་བའི་
 རྫོགས་རིམ་བྱུང་བར་ཅན་སྟེང་བའི་སྟོན་བྱེད་དུ་འབྲོ་བ་དེ་ཡིན་ནོ།

དེ་ནས་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་
 རི་སྟེང་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོག་དབུ་མར་འཆིང་བའི་ཆེད་དུ་བསྐྱོམ་པ་ལ་བྱུང་བར་
 མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་དོན་དུ། གོང་དུ་རྒྱུད་གཞན་དང་མ་སྒྲུར་བར་ལོ་གསུམ་
 རྟོགས་གསུམ་གྱི་དབུ་མའི་ཡེ་ཤེས་ཆའི་རྒྱུད་གི་གྲངས་འབའ་ཞིག་དང་། པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་
 ཀའི་ལྟ་གྲངས་སྒྲུར་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ལྟ་གྲངས་དང་ནང་གི་ཅ་སྒྲུར་ནས་བསྟན་པ་དག་གི་
 དགོས་པ་ཡང་། ཅ་བའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་ལྟ་སྟོང་དུག་བརྒྱ་ཉི་ཤུའི་ནང་ནས་བདུས་པའི་
 བསྟུས་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟ་སྟུ་གསུང་བླགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་གྲངས་འདི་སྟེང་ཅིག་གི་ནང་ནས་བསྒྲ་
 གདན་ཅན་གྱི་ལྟ་བརྒྱ་དང་དུག་རིགས་དུག་གི་རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་དུག་དང་བཅས་པ་བདུས་
 བས། དེ་དག་དང་ནང་གི་ཅ་དུག་ཅ་ཅ་གཉིས་སྒྲུར་ནས་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཡང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་
 ཅ་ལྟ་དང་ལྟ་མོའི་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཅ་དེ་དག་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་དུ་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་ལྟགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་ལུས་ལ་གནད་
 དུ་བསྟན་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་ཅ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་མོ་མོ་ཐམས་ཅད་དབུ་མར་
 བསྟན་པ་ནས་འཆིང་བ་ལ། དང་པོར་ལུས་ཀྱི་ཅའི་གནས་གང་གནད་ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་བསྟེན་རིམ་
 ཀྱི་དུས་ནས་ལྟག་པའི་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་གནས་དེ་དག་གི་རྒྱུད་འདུ་སྟེ་བ་སོགས་ཀྱི་
 སྟོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཆོགས་ཆང་བར་བྱས་ཏེ། གདོད་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམ་ན་རྒྱུད་འདུ་སྟེ་བ་དང་། འདོད་
 པ་བཞིན་དུ་འདུ་བ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ཀྱི། དང་པོར་བསྟེན་
 རིམ་གྱི་དུས་སུ་དེ་ལྟར་བྱས་པ་མེད་པར། དང་པོ་ནས་རྫོགས་རིམ་མཐོན་པོ་ནས་ཨན་ཚུགས་
 སུ་བསྐྱོམས་ཀྱང་སེམས་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་ཉམས་བན་བྱན་རེ་ཅམ་མ་གཏོགས་
 རྒྱུད་སྟེ་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུད་འདུ་བ་གནད་དུ་འབྲོ་བ་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྟེ་མི་སྟོན་
 པས། དེས་ན་དང་པོར་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོན་བྱེད་བྱུང་བར་ཅན་དུ་འབྲོ་བའི་བསྟེན་རིམ་བསྐྱོམ་པ་

མེད་མི་རུང་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ཡང་འདྲིལ་རྟེན་པའི་དངོས་བྱུང་ཙམ་བསྐྱུབ་པ་ལ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལུས་ཀྱི་ཅ་དང་རྒྱུད་གི་རོ་བོར་བསྒྲུབས་པ་མེད་ཀྱང་རུང་མོད་ཀྱི། མཆོག་འབྲུབ་པ་ལ་ནི་སྒར་བཤད་པའི་དགོས་པ་དེ་དག་སྐྱུབ་པའི་ལམ་གྱི་གནད་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པའི་སྒྲོན་ལུས་ཀྱི་ཅ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་དེ་དང་དེ་ལྟའི་རོ་བོར་བསྒྲུབ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་བསྒྲུབ་པ་ལ་དགོས་པ་བྱུང་བར་ཅན་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཡང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཅ་ལྷ་དང་ལྷ་མོའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་བདེ་མཆོག་ལ་སོགས་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་ཅ་ཁམས་ནམས་ལུས་ཀྱི་གནས་དེ་དང་དེར་ལྟར་སྐྱེད་པའི་ལུས་དཀྱིལ་བསྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་འདིར་མི་གསལ་བས། འདིར་ནི་ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་ནམས་ནང་གི་ལུས་ཀྱི་ཅ་དེ་དང་དེའི་རང་བཞིན་དུ་མོས་ནས་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་རྒྱས་པ་རྒྱ་སྐར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། བསྐྱུས་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལྟ་བུ་བསྒྲོམས་ནས། བད་གི་ཆེགས་ཀྱི་ཅ་སུམ་བརྒྱུག་ཅུ་སོགས་ཀྱང་ཆེས་ཀྱི་ལྷ་དེ་དང་དེའི་རོ་བོར་རེ་རེ་ནས་མོས་པ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་སྒྲོམ་པ་བྱུང་ན་མཆོག་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ཙམ་དུ་མི་བསྒྲོམ་ན་ཡང་། ལྷ་གཙོ་ཆེ་བ་བརྒྱུད་ཐུག་རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་རིགས་ཐུག་དང་བཅས་པས་བརྒྱུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་སུ་བསྐྱུས་ཏེ། བད་གི་ལུས་ཀྱི་ཅ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་བརྒྱུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་སུ་བསྐྱུས་ནས། བད་གི་ཅ་དེ་དག་ཕྱིའི་ལྷ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བཀོད་པ་དེ་དག་གི་རོ་བོར་མོས་ནས་བསྒྲོམ་པ་ཙམ་ངེས་བར་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། ལྷ་དང་ཅའི་གཙོ་བོ་ནམས་བསྒྲུབས་པའི་ངེས་པ་འདི་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་བསྒྲོམ་པ་ལ་བརྒྱ་གདན་ཅན་གྱི་ལྷ་བརྒྱུད་ཐུག་པོ་འདི་ཙམ་ཞིག་རྟེན་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་ཀའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པ་ལ་རང་རང་གི་གནས་སུ་བཀོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཉིད་གཞུང་འདི་དག་གིས་གསལ་བར་བསྐྱར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་བསྒྲོམ་པའི་ཆེད་མ་ཡིན་ན་འདི་ལྟར་ལྟའི་གཙོ་བོ་བསྐྱུས་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད་དོ།།

དེས་ན་རྟེན་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་ཀའི་ལུག་དང་བཅས་པ་ཡོངས་

ལྷ་རྒྱུ་ལས་པ་ལ། བཏེན་པ་སྟུང་གུ་མ་རྣམས་མི་འགོད་པར། བརྒྱ་དྲུག་པོ་ཙམ་ཞེས་བཀོད་ནས་
 རྒྱལ་རྒྱ་དྲུག་དང་བཅས་པ་ནང་གི་ཅའི་གཙོ་བོ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཙམ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མོས་ནས།
 ཅ་དེ་དག་ལ་རྒྱ་བའི་རྒྱུང་ཐམས་ཅད་དབྱ་མར་འགོག་པའི་སྤྲིན་བྱེད་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནི་གཞུང་འདི་
 དག་གིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པས་རྒྱུད་སྤྲིན་པར་བྱས་ནས། དེའི་འོག་
 ཏུ་སྒྲ་མའི་བཀའ་བློན་ལས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྐྱོམ་པའི་ཐབས་ཤེས་པའི་རྣམ་འབྱོར་པས་སྦྱར་
 བ་ཡན་ལག་དྲུག་བསྐྱོམས་པས། དེགས་དྲུག་གི་ཅ་བསྐྱུང་བ་ཞེས་པ། སྤེང་གི་རོ་རྒྱུད་གི་ཅའི་
 རྒྱ་བ་དབྱ་མར་བཅེངས་ཤིང་། འོག་གི་བཤུང་གཅིའི་ལམ་ལ་རྒྱ་བའི་ཐུར་སེལ་གྱི་རྒྱུད་དུང་ཅན་
 མར་བཅེངས་པས། འཆི་བ་མེད་པའི་གོ་འཕང་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས་འཁོར་བའི་སྤྱི་
 འཆིའི་རྒྱན་གཙོད་ལ། སྟོག་རྣམ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དབྱ་མར་འཆིང་མ་རུས་ན་དེའི་སྤྱི་འཆིའི་
 རྒྱན་བཅད་ནས་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་བྱུང་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་དེས་པར་འཆི་བའི་ཡུལ་
 གཙོད་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་ནི། ད་ནི་དྲུག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པས། ཞེས་སོགས་ཏེ། སྟོག་
 ཐུར་དེ་ནི་རྣམ་འབྱོར་པས་ལུས་ལ་བཅེངས་ནས་བསྐྱུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཅ་ཆེན་དྲུག་ལ་
 གལ་ཏེ་སྟོག་ནི་རྒྱ་བ་དྲུག་པོའི་ནང་ནས་སྤ་མོ་དབྱ་མ་འབའ་ཞེས་ཏུ་རབ་ཞུགས་ཐུང་ན་ཞེས་ཤེས་
 པར་བྱ་ལ། ཆེག་ལྷག་མ་ཤེས་སྤྱོད།

དེས་ན་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀ་སྟོག་དབྱ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལ་
 བཏེན་ནས་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱེད་པ་དང་སྤྱེས་པ་བྱུང་བར་དུ་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའི་
 ཆེད་དུ་གཙོ་བོར་སྐྱོམ་པ་ཡིན་པ་འདི་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་སྤར་བཅུའི་ཆས་མཆོག་གི་དང་
 པོའི་སངས་རྒྱས་ལས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འགྱུར་བ་སྟེ། ཨི་ཏུ་ལ་སོགས་པ་དུང་ཅན་མའི་མཐའི་ཅའི་
 དབྱེ་བས་སོ། །ཕྱི་རོལ་ཏུ་ནི་བྱང་བའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། བཤད་མ་ཐག་པའི་
 རྒྱལ་འདི་ལྟར་གོ་བ་ཆགས་པ་བྱས་ནས་རྒྱུད་འགོག་པའི་སྤྲིན་བྱེད་དུ་བསམས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་
 ཀྱི་སྟུང་རྣམས་ནང་གི་ཅའི་རོ་བོར་མོས་ནས་སྐྱོམ་པ་ནི་དེས་དོན་དང་། དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པར་འཇིག་
 ཏེན་པའི་དངོས་བྱུང་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་ནང་གི་ལུས་ཀྱི་ཅ་ཁམས་རྒྱུད་གསུམ་གང་གི་འང་རང་བཞིན་
 དུ་མོས་རྒྱ་མེད་པར་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པ་ཙམ་ནི་བྱང་བའི་དོན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་

གཉིས་ཀྱི་འདུག་བསྐྱེད་རིམ་དུ་བྱུང་མེད་ཀྱང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སློན་གྱི་དུ་འགྲོ་
མི་འགྲོའི་སློན་ནས་བྱང་ངེས་སུ་གསུངས་པའོ།།

གསུམ་པ་མདོར་བསྡུས་ཀྱི་མཆན་བསྟན་པ་ནི། བསྡུས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་
སོགས་སོ། །སྤྱི་པ་ལ། བྱི་ནང་གྲངས་ཅམ་བསྐྱེགས་པས་ཆེན་པོ་ཐོབ། །རྫོགས་རིམ་ཐབ་མོད་
སློན་གྱི་དགའ་དང་བྲལ། །གཞུང་ཅམ་སློག་པའི་རལ་བ་ལྟར་ལེན་པ། །དེ་དག་ཞེན་པས་ཞུགས་
པས་འབྲས་བྱ་གང་། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཆོག་གི་དང་པོའི་སངས་
རྒྱུ་ཀྱི་ཅ་བའི་རྒྱད་ལས་སྤྱང་བ་བསྡུས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲེལ་དེ་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་
བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤང་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ནང་གི་ལེའུའི་མདོར་བསྡུས་གསུམ་
པ་རྣམས་པར་བཤད་པའོ།། །།

༥ དཔལ་ལྷན་མཐའ་དག་འགྲོ་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱི། །གདུང་བ་འཕྲོག་བྱེད་ཡང་བའི་གྲིབ་
བསེལ་ཅན། །པན་བདེའི་འབྲས་བྱ་རབ་རྫོགས་ཀྱང་དགའི་ཤིང་། །འཆི་མེད་ཡོངས་འདུའི་དབང་པོ་
རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །འཆི་རྒྱུང་བསྐྱེད་པ་རྩི་རྩེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །བཅོམ་ལྷན་འཆི་མེད་གོ་འཕང་སྦྱབ་
པའི་སྤྲད། །ཉི་ཁྲ་མེ་ཡི་འཆི་ལྷས་ཅེ་རྣམས་ཀྱི། །གཙོད་རྒྱལ་གང་ཡིན་སྟོན་དུ་འདིར་བཤད་བྱ།།

བཞི་པ་ཁམས་དུག་ལྷན་གྱི་མེད་ལྷས་བྱུང་བ་དེ་རི་ལྷར་འདྲིག་པའི་རྒྱལ་འཆི་ལྷས་དང་ཅ་
འཆད་པའི་མདོར་བསྡུས་ལ་གསུམ། གནས་པ་བཅུ་གཉིས་པ་ཉི་མ་དང་ཁྲ་བ་དང་མེད་འཆི་ལྷས་
ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་བཤད་པ། གནས་པ་བཅུ་བཞི་པ་ཅ་ལ་སོགས་པ་གཟའི་རྒྱུ་པ་འཆད་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་བཤད་པ། མདོར་བསྡུས་ཀྱི་མཆན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་ལྷས་བཤད་པ་དང་། དུས་སུ་འཆི་བའི་ལྷས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
ཁམས་མཉམ་པ་རང་བཞིན་པའི་རྒྱུ་རྒྱ་རྒྱལ་དང་། ཁམས་མི་མཉམ་པས་འཆི་ལྷས་སུ་འགྱུར་རྒྱལ་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མཆོམས་སྤྱར་བ་སྟེ། འདི་དག་གནས་པ་
བཅུ་གཅིག་པར་སྦྱ་བ་ནི་ལེའུ་དང་པོར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲངས་སློལ་པའི་འབྲེལ་པའི་ཆོག་ཅམ་
ལ་ཡང་ཞིབ་དུ་མ་བརྟགས་པ་ཆེན་པའོ། །དོན་དངོས་འཆད་པ་ནི་འདིར་ལྷས་ལ་སྟེ་བའི་འཁོར་ལོ་

ཅ་འདབ་ཀྱི་རྒྱུ་མ་བསྐྱོར་རིམ་པ་གསུམ་པ་ལ་ཅིབས་ཏེ་ཅ་འདབ་བཅུ་གཉིས་པའི་བྲིམ་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 མེ། དེ་ཡང་གཡས་སུ་མཉམ་པའི་དུས་སྡོད་ཀྱི་ཅ་འདབ་བྲལ་དང་། གཡོན་དུ་མི་མཉམ་པའི་དུས་
 སྡོད་ཀྱི་ཅ་འདབ་བྲལ་གནས་པ་ལས། གཡས་ཀྱི་ཅ་འདབ་བྲལ་གི་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་དང་བྲེ་མ་བྲེ་མ་ལ་
 རྒྱང་རྒྱ་བའི་བར་བར་དུ་ལུག་ལ་སོགས་པ་མི་མཉམ་པའི་དུས་སྡོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་གཡོན་ཀྱི་ཅ་
 ལ་རྒྱང་རྒྱ་བའི་འཕོ་བ་གཅིག་གིས་ཏེ་རེ་རེས་བར་དུ་ཆོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཡོན་ཀྱི་ཅ་འདབ་
 བྲལ་པོ་སྒྲ་མ་དང་བྲེ་མ་ལ་རྒྱང་རྒྱ་བའི་བར་བར་དུ་ཡང་སྤང་ལ་སོགས་པ་མཉམ་པའི་དུས་སྡོད་ཀྱི་
 བདག་ཉིད་ཀྱི་ཅ་ལ་རྒྱང་རྒྱ་བའི་འཕོ་བ་གཅིག་གིས་ཏེ་རེ་རེས་བར་དུ་ཆོད་པར་རྒྱང་འབབ་པའི་
 འདབ་མ་མེ། དེའི་ཕྱིར་ཅ་འདབ་གཡོན་ལ་རྒྱ་བའི་ཆེ་སྒྲ་བྲལ་གཡོན་དང་ཅ་འདབ་གཡས་ནས་རྒྱ་
 བའི་ཆེ་སྒྲ་བྲལ་གྱང་གཡས་ནས་རྒྱང་རྒྱ་བས་སྒྲ་བྲལ་ལ་ཞེས་པ་ནས། རྣམས་སུའོ། །ཞེས་པའི་
 བར་ཏེ། གཡོན་ཀྱི་ཅ་འདབ་དང་པོ་ལ་རྒྱང་ལྔ་བཅུ་ཅ་བྲལ་ཀྱང་བཅས་ཀྱིས་དམན་པའི་སྟོང་བརྒྱད་
 བརྒྱ་རྒྱ་བའི་རིང་ལ་སྒྲ་བྲལ་གཡོན་ལ་ཡང་གྱངས་དེ་སྟེད་རྒྱས་ནས། དེའི་མཆམས་ནས་དབུ་མར་
 ལྔ་བཅུ་ཅ་བྲལ་ཀྱང་བཅས་འབབ་པའི་རིང་ལ་སྟེང་གི་སྒྲ་བྲལ་གཉིས་ཀ་ནས་རྒྱང་ལྔ་བཅུ་ཅ་བྲལ་
 མཉམ་རྒྱ་བྲས་ཏེ། དེ་མ་ཐག་གཡས་ཀྱི་ཅ་འདབ་དང་པོ་ནས་རྒྱང་གི་གྱངས་སྒྲ་མ་དང་མཚུངས་
 པ་འབབ་པའི་རིང་ལ་སྟེང་གི་སྒྲ་བྲལ་གཡས་ཁོ་ན་ནས་གྱང་གྱངས་དེ་སྟེད་བབས་ནས་དབུ་མར་
 འབབ་ཅིང་སྒྲ་བྲལ་གཉིས་ནས་མཉམ་རྒྱ་བྲས་ནས། དེ་ནས་གཡོན་ཀྱི་ཅ་འདབ་གཉིས་པ་དང་། སྒྲ་
 བྲལ་གཡོན་པ་ནས། དེ་ནས་དབུ་མ་ནས་སྒྲ་བྲལ་གཉིས་སུ་མཉམ་རྒྱ། དེ་ནས་གཡས་ཀྱི་ཅ་འདབ་
 གཉིས་པ་ནས་འབབ་པ་སོགས་རྒྱལ་དེ་ལྟར་གཡས་གཡོན་རེ་རེས་བར་དུ་ཆོད་པར་སྟེལ་ནས་
 རྒྱས་པས། ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ཅ་འདབ་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས། འཕོ་མཆམས་སུ་དབུ་མར་འབབ་
 པ་ཐེབས་བཅུ་གཉིས། སྒྲ་བྲལ་གཡས་གཡོན་གང་རུང་རེ་ཁོ་ན་ལ་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས། དེའི་འཕོ་
 མཆམས་སུ་སྒྲ་བྲལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཉམ་རྒྱ་བྲེད་པ་ཐེབས་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ནི་
 ཁམས་མཉམ་པའི་དུས་ཀྱི་རྒྱ་ཚུལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་བའི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་རེས་པ་བཤད་པ་དང་། ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་

1 ཞོལ། ཤོག ༤༡ བ ༤། གཙང་། ཤོག ༤༣ ན ༡ རྒྱ་བའི་བར་དུ་

ངེས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱ་བའི་འཆི་ལྟས་ཀྱིས་ངེ་ཙམ་ཞིག་ན་འཆི་བ་ཤེས་པར་
 བྱེད་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཅ་འདབ་འདོར་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་རྟོགས་
 སྒྲ་བའི་ཆེད་དུ་འཁོར་ལོ་འགོད་ཚུལ་བཤད་པ་དོན་བསྟུ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་ལ་
 བྱད་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ནི་ནས། ཁམས་མི་མཉམ་པ་དེ་ལས་སོག་ཅ་འདབ་དང་སྟུག་ལ་འཕོ་
 བ་མི་མཉམ་པ་སྟེ། དེས་ན་ཅ་གཅིག་སྟེ་གཡོན་པ་ཁོ་ན་ལ་ཞག་གཅིག་གི་ཉིན་དང་མཆན་མོར་
 བར་མ་ཆད་པར་གལ་ཏེ་རྒྱང་འབབ་ན་དེའི་ཆེ་འཆོ་བ་དག་ནི་དུས་ཀྱི་ལོ་སྟེ་དབུ་མའི་ལོ་བརྒྱའི་
 དུ་ལོན་རྟོགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ལོ་གྲངས་དང་འབྲ་བའི་ལོ་གསུམ་ནི་མི་རྣམས་ནི་ཆེད་ལྟག་མ་
 རི་ཙམ་འཆོ་བའི་ལོའི་གྲངས་སུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཉིན་མཆན་བར་མ་ཆད་པར་ཅ་འདབ་དང་སྟུ་
 དུག་གཡོན་ཁོ་ན་ལ་རྒྱང་འབབ་པའི་ཞག་རེ་རེ་བ་སྟེ་སྟེ་རྣམས་བསྟོམས་པས་ཕྱོགས་གཅིག་སྟེ་
 ཞག་བཅོ་ལྔར་ལོངས་ཀྱི་བར་དུ་ཞག་རེ་རེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཉིན་མཆན་རྣམས་པར་མ་ཆད་པར་གཡོན་
 ལ་འབབ་ན་དེའི་ཆེ་བྱེད་དང་བཅས་པའི་ལོ་ནི་ཆེད་ལྟག་མར་འགྱུར་དེ་ནས་འཆི་བར་འགྱུར་
 རོ། །གལ་ཏེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་ཉིན་ཞག་རེ་རེའི་ཉིན་མཆན་བར་མ་ཆད་པར་གཡོན་ལ་འབབ་པ་སྟེ་སྟེ་
 རྣམས་གྲངས་བསྟོམས་པས་རྒྱ་བ་གཅིག་ཏུ་ལོངས་པར་གྱུར་ཀྱི་བར་དུ་ཞག་རེ་རེ་བ་དེ་དག་
 ལ་རྣམས་པར་མ་ཆད་དེ་བར་ཆད་པ་མེད་པར་ཅ་གཡོན་པར་རྒྱང་འབབ་ན་དེའི་ཆེ་ཆེད་ལྟག་གི་
 འཆོ་བ་རྒྱ་བ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྣམས་འཁྱོར་པས་ནི་རང་ལུས་དག་ལ་རྒྱ་བའི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་བསྟོད་
 པས་འཆི་བ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་པ་ནི། འཆི་ལྟས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 ཅིགས་བཅུ་གཉིས་པའི་བྱིས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་སྟེ་བའི་ཅ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ལ་རྒྱང་མི་མཉམ་པར་རྒྱ་
 བ་སྟེ། དེའི་དབང་གིས་འཆི་ལྟས་ཀྱི་ཞག་འཕེལ་བ་དང་ཆེ་ལྟག་རི་ཙམ་དུ་གྱུར་པ་དག་རྟོགས་སྒྲ་
 བའི་ཆེད་དུ་ཚུལ་དེ་ཉིད་མཆོན་པ་ས་ལ་འདབ་མ་བཅུ་གཉིས་རིམ་པ་གཉིས་པའི་འཁོར་ལོ་བྱིས་
 ནས། འདབ་མ་དང་པོ་རེ་མིག་ནང་མ་ལ་འཆི་ལྟས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གཅིག་དང་། སྟེ་མ་ལ་ཆེད་རྒྱ་བ་
 སུམ་ཅུ་ཅ་དགོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནི་འཁོར་ལོ་དགོད་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་སྟེ། འོག་ཏུ་
 རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །དེ་ཡང་བྱ་མངལ་དུ་ཆགས་པའི་ཆེ་ནི་བྱ་དེ་ལ་རྒྱང་གི་འཕོ་བ་མེད་ཅིང་། སྟེ་

བའི་ཆེན་ཡང་མ་དང་བྱ་གང་གི་ཡང་ནང་གི་དུས་སྡུར་གང་ལ་འདུག་མོ་ཁ་སྡུགས་པ་དང་དེའི་
 ཅིས་ཟེན་པའི་སྐར་ཅིས་པ་ཡང་མི་འབྱུང་བས། མི་མཉམ་པའི་དུས་སྡུར་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་ཆ་བའི་འཆི་
 ལྟས་སུ་འགྱུར་བར་འོག་དུ་གསུངས་པ་ནི་ཕྱིའི་དུས་སྡུར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེས་ན་ལུག་གི་
 དུས་སྡུར་ལ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྐྱེས་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ལུག་གི་དུས་སྡུར་གྱི་
 རྟེན་བའི་རྩ་ལ་ཞག་གཅིག་བར་མ་ཆད་དུ་རྒྱང་བབས་ནས། ཞག་གཅིག་པོ་དེ་ལ་སྐྱ་བྱག་གཡོན་
 ཁོ་ན་ནས་རྒྱང་བར་མ་ཆད་དུ་རྒྱས་ན། སྐྱེས་བྱ་དེ་དེ་ནས་བཅིས་པའི་ཆ་བ་སུམ་ཅུ་རྩ་བྱག་ན་
 འཆི་ཞིང་། དེ་ཅམ་ཞིག་ནི་སྤྱབ་པོ།།

འོ་ན་ཆ་བ་སུམ་ཅུ་རྩ་བྱག་ན་འཆི་ན། དེའི་རིང་ལ་དུས་སྡུར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱང་འབབ་
 པའི་རྩ་འདབ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱང་གིས་དོར་ནས་སྐམ་དགོས་པས། ཆ་བ་ཅི་ཅམ་
 རེ་ན་རྩ་འདབ་རེ་རྒྱང་གིས་འདོར་ཞེ་ན། ཆ་བའི་འཆི་ལྟས་འདི་ལ་གཡོན་ནས་རིམ་པ་བཞིན་རྩ་
 འདབ་གཙོད་པ་ནི་མཉམ་པ་ཡིན་པས། ཐོག་མར་གཡོན་གྱི་རྩ་འདབ་དང་པོ་གཙོད་པ་ལ་ཆ་བ་བྱག་
 དགོས་ཞིང་། དེ་ཡང་དང་པོར་འཆི་ལྟས་ཀྱི་རྒྱང་ཞག་གཅིག་རྒྱ། དེ་ནས་རང་བཞིན་པ་ཞག་ཉེར་
 དགུ་སྟེ། འཆི་ལྟས་ཀྱི་ཞག་གཅིག་པོ་ཐེབས་ཞག་སུམ་ཅུར་ཡོངས་པའི་ཆ་བ་གཅིག་པོ་། ཆ་བ་དང་
 པོ་རྫོགས་པ་དེ་ནས་ཆ་བ་གཅིག་སྟེ་ཆ་བ་གཉིས་པ་ལ་ཞག་ཉེར་དགུ་ལས་མེད་ཅིང་། དེའི་བར་ལ་
 རང་བཞིན་པ་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས། འཆི་ལྟས་ཀྱི་རྒྱང་མི་འབབ་པོ།།

སྤར་འཆི་ལྟས་ཀྱི་རྒྱང་རྒྱ་བ་ཞག་གཅིག་པོར་བ་དེའི་སྟེང་དུ་འཆི་ལྟས་ཀྱིས་ཉིན་ཞག་
 འཕེལ་བ་ནི། ཆ་བ་གཉིས་པ་རྫོགས་པའི་མཐར་ཆ་བ་གསུམ་པ་འདུག་པའི་མགོ་རྩ་བ་ན་གཡོན་
 པའི་རྩ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འདབ་མ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་བར་མ་ཆད་པར་འཆི་ལྟས་ཀྱི་རྒྱང་འབབ་ཅིང་། སྤར་
 ཆ་བ་དང་པོའི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་ཞག་དང་བསྡོམས་པས་ཆ་བ་གསུམ་པོ་ལ་འཆི་ལྟས་ཉིན་ཞག་གཉིས་
 འབབ་པོ། །དེ་ནས་ཆ་བ་བཞི་པ་ལ་ནི་ཞག་ཉེར་དགུ་ལས་མེད་ཅིང་། དེའི་བར་ལ་འཆི་ལྟས་ཀྱི་རྒྱང་
 མི་འབབ་པོ། །འདིར་ཆ་བ་གསུམ་པ་ནི་ཞེས་པ་འགྱུར་མ་དག་ཅེས་འཆད་ཀྱང་། སྟོང་འགྱུར་གྱི་ཕྱི་
 མོའི་རྒྱ་དཔེ་སོགས་རྒྱ་དཔེ་མང་པོ་ལ་ཡང་གསུམ་པ་ཞེས་ཡོད་པར་སྤར་བས་རྒྱ་དཔེ་མ་དག་པའི་

སྐྱོན་ཏེ་རྩི་མེད་འགྲུར་སོགས་ལ་བཞི་བ་ལ་¹ནི་ཞེས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དཔེ་དག་པར་བྱའོ། །ཟླ་བ་བཞི་
བ་རྫོགས་པའི་མཐར་ཟླ་བ་ལྔ་བ་འབྱུག་པའི་མགོ་ཚུལ་པ་ན། གཡོན་པའི་རྩི་མེད་ཞག་གཅིག་
འཆི་ལྟས་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱས་པ་དེ་སྤར་ཀྱི་གཉིས་དང་བསྐྱམས་པས་དེ་ཡར་བཅད་ལ་ཉིན་ཞག་གསུམ་
དུ་འཆི་ལྟས་ཀྱི་སློག་འབབ་པོ། །ཟླ་བ་ལྔ་བ་རྫོགས་པ་དེ་ནས་ཟླ་བ་དྲུག་པ་ལ་ཞག་ཉེར་དགུ་ལས་
མེད་ཅིང་འཆི་ལྟས་མི་འབབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐོག་མར་འཆི་ལྟས་འབབ་པའི་ཞག་རེ་དང་བཅས་
པས་ཞག་སུམ་ཅུར་ཡོངས་པའི་ཟླ་བ་གསུམ་དང་། འཆི་ལྟས་མི་འབབ་ཅིང་ཞག་ཉེར་དགུ་རེ་ལས་
མེད་པའི་ཟླ་བ་གསུམ་ཉེ་ཟླ་བ་དྲུག་གིས་འཆི་ལྟས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གསུམ་རྫོགས་ཏེ། འཆི་ལྟས་ཞག་
རེ་ཐོག་མར་འབབ་པའི་ཟླ་བ་གསུམ་པོའི་བར་ཀྱི་འཆི་ལྟས་མི་འབབ་པའི་ཟླ་བ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་
ཞག་རེ་ཆད་པའི་ཉིན་ཞག་གསུམ་ནི་མཐར་གཡལས་ཀྱི་རྩི་འདབ་དང་དབུ་མ་ལ་གཡོན་ཟླ་བའི་འཆི་
ལྟས་ཀྱི་རྒྱུ་འབབ་པའི་ཆོས་ཅན་ལོ། །

འདིར་གཡལས་དང་གཡོན་ཀྱི་ཞེས་པ་འགྲུར་མ་ལེགས་ཤིང་། འགྲུར་མངས་སུ་གཡལས་ལ་
སོགས་པ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་། དཔང་གིས། བར་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གསུམ་ནི་མཐར་གཡལས་དང་དབུ་མ་ལ་
གཡོན་ཀྱི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ལོ། །ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལྟར་བཤད་དོ། །

འཆི་ལྟས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནས་འདབ་མ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་རྒྱུད་གིས་དོར་
ཞིང་། ཕྱི་ཆད་སློག་ཡང་དག་པར་རྒྱ་བ་མེད་དོ། །འཕོ་བ་ཞེས་སོགས་ནི། དེ་ཕྱི་ཆད་ཞག་རེ་ལ་
རྩི་མེད་འཕོ་བ་བཅུ་གཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་། ཞག་རེ་ལ་རྒྱུད་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱའི་འཁོར་
ལོ་གངས་དམན་པ་མེད་པའི་དོན་ལོ། །དེ་ནས་འདབ་མ་གཉིས་པ་ནས་བཅུ་གཅིག་པའི་བར་རྣམས་
ལ་ནི། དང་པོར་འཆི་ལྟས་ཞག་རེ། དེ་ནས་རང་བཞིན་པ་ཉེར་དགུ་ཉེ་ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུ་རེ་རྒྱ་བར་
མཚུངས་པའི་ཟླ་བ་གསུམ་གསུམ་གྱིས་རྩི་མེད་འདབ་པའི་གཅོད་པར་ཁྲུང་པར་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྩི་
འདབ་བཅུ་གཅིག་པ་བཅད་ཆར་བ་ཡར་བཅད་ལ་ཟླ་བ་སུམ་ཅུ་རྩི་མེད་ཀྱི་ཞག་གསུམ་གྱིས་དམན་
པ་རྫོགས་སོ། །དོན་འདི་ཉིད་རེ་རེ་ནས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི་དེ་ནས་འདབ་མ་གཉིས་པ་ལ་ཞེས་
པ་ནས། ཉིན་ཞག་དགུ་བཅུས་དམན་པར་འགྲུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཏེ། དོན་རི་སྐད་བཤད་པ་

1 ཞོལ། སོག་ ༤༢ ན་ ༣། གཅོད། སོག་ ༤༣ ན་ ༡ བཞི་བ་ནི་

ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་དོན་ཤིན་ཏུ་གོ་སློལ།

འཆི་ལྟས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་སྟུང་ཅ་གཅིག་དང་། ཉིན་ཞག་སྟུང་ཅ་གཅིས་ཞེས་སོགས་
ནི། རྒྱ་བ་སྤྲ་མ་རྣམས་ལ་འཆི་ལྟས་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུས་པའི་ཞག་རྩེ་སྟོང་སོང་བ་དེ་དག་གི་སྟོང་དུ་རྒྱ་བ་
དེའི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་ཞག་གྲང་བསྟན་ཏེ་བསྟོམས་ནས་བཅིས་པའི་གྲངས་ཡིན་གྱི། རྒྱ་བ་དེ་ཉིད་རང་
ལ་རྒྱུས་པའི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་ཞག་གྲངས་མ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་དེ་ལྟར་རྒྱ་རོ་བས་གྲང་དབང་མདོར་བསྟན་
གྱི་འགྲེལ་པར་གསལ་བར་བཤད་དོ། །དེ་ནས་སྤར་གྱི་ཅ་འདབ་དང་པོ་གཅོད་པའི་རྒྱ་བ་དུག་གི་
འཆི་ལྟས་མི་འབབ་པའི་རྒྱ་བ་གསུམ་པོ་དེ་དེ་ལ་ཞག་སྟུང་ཅ་ཞག་དེ་དེས་ཆད་ནས་མ་ལོངས་
པས་མ་བབ་པའི་ཉིན་ཞག་གསུམ་པོ་ནི། ཅ་འདབ་བཅུ་གཅིག་པ་བཅད་ཆར་བའི་རྩེས་སུ་འདབ་
མ་བཅུ་གཅིས་པ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིས་འཆི་ལྟས་ཀྱི་རྒྱུ་འབབ་པོ། །དེ་ནས་འདབ་མ་བཅུ་གཅིས་
པ་གཡས་ཀྱི་འདབ་མ་ཐ་མ་རྒྱུད་གིས་འདོར་རོ། །དེ་ནས་ཅ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བ་ཨ་ཐ་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་ཉིན་
ཞག་གཅིག་བར་མ་ཆད་པར་འབབ་སྟེ། སྟོག་གི་འཁོར་ལོའི་དུག་གས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་བར་
དུའོ། །དེ་ནས་ཞེས་པ་ནས་འགྱུར་རོ། །ཚུལ་དེ་ནི་གཡོན་པའི་ཅ་ལ་འོག་ཏུ་རྒྱ་བའི་རྒྱུད་ཞེས་བརྗོད་
པ་ཐུར་སེལ་གྱི་རྒྱུད་ཆ་མི་མཉམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་དེས་པའོ། །ཅ་འདབ་བཅུ་གཅིག་
པ་ཡར་བཅད་གཅོད་པ་ལ་རྒྱ་བ་སོ་སོར་འཆི་ལྟས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་དེ་དེ་སྟག་པས་ཅ་འདབ་དེ་གཅོད་
པ་ལ་འཆི་ལྟས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གསུམ་གསུམ་འཕེལ་བ་ནི། འཆི་ལྟས་ཞག་གསུམ་པོའི་དང་པོ་སྟོང་
སྟོབས་དང་། གཅིས་པ་རྩལ་དང་། གསུམ་པ་སྟན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་བའི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་ཅ་འདབ་འདོར་ཚུལ་བདེ་སྟག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་
འདིར་བྲིས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དེ་མོར་བྲིས་ནས་དགོད་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་ནི། བྲིས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དེམ་
པ་གཅིས་པ་བྲས་ལ་ཞེས་པ་ནས། ཨ་ཐ་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་འབབ་པོ་ཞེས་བྲ་བའི་བར་ཏེ། ཤིན་ཏུ་གོ་སློལ་
དཔེ་རྒྱུད་བཀོད་པ་དག་ལ་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲང་ཤེས་པར་བྱས་སོ། །དབྱེ་མ་ལ་རྒྱ་བ་རྩོགས་
པ་དེ་ནས་རྒྱ་བའི་འཆི་ལྟས་ཀྱིས་གཡོན་གྱི་ཅ་ལས་སྟོག་འཁོན་ནས་འཁོ་སྟེ་འཆི་བར་འགྱུར་ཞིང་།
རི་སྐད་བཤད་པ་དེ་དག་ནི་རྒྱ་བའི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་དེས་པའོ། །

གཅིས་པ་ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་དེས་པ་ལ་ཟུ། འཆི་ལྟས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་འཕེལ་ཚུལ་དང་

ཆེའི་ལྷག་མ་སྟོན་པ་བཤད་པ་དང་པོའི་ངེས་པའི་ཆོག་དོན་བཤད་པ། ཉི་མའི་འཆི་ལྷས་ཀྱི་ནམ་གཞག་ལ་སྤྱི་དོན་གྱིས་མཐའ་བཅད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། འཆི་ལྷས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གིས་རྩ་འདབ་འདོར་ཚུལ་འཆད་པ་བཤད་པ་གཉིས་པའི་ངེས་པ། རྩ་འདབ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གསུམ་གྱི་ཉིན་ཞག་འདོར་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དགོད་ཚུལ་བསྟན་པ་དོན་བསྟུ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་ནམ་གཞག་མདོར་བསྟན་པ་དང་། འཆི་ལྷས་འཕེལ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་ལྷ་ནས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་སྟེང་གི་རྩ་གཡས་པ་ལ་སྟོག་གི་རྒྱང་ཆ་མི་མཉམ་པ་ལས་ཉི་མའི་འཆི་ལྷས་སུ་འགྱུར་བ་གསུངས་ཏེ། འདིར་ལུས་ལ་རྩ་བས་ཉི་མའི་ཡོན་ཏན་སྟེང་སྟོབས་དང་རྩལ་དང་ཐུན་པ་ནམས་བཟུང་ནས། འཆི་ལྷས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གསུམ་གསུམ་གྱིས་རྩ་འདབ་རེ་རེ་འདོར་བའི་རྩ་བའི་འཆི་ལྷས་གོང་དུ་ངེས་པར་བསྟན་ཏེ། འདིར་ཉི་མས་རྩ་བའི་ཡོན་ཏན་སྟེང་དེག་པ་དང་གཟུགས་དང་རོ་དང་བྱི་ནམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཞག་ལྷ་ལྷ་བཟུང་ནས་གཡས་པའི་འཆི་ལྷས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་ལྷ་ལྷས་སྟེ་བའི་བྱིས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་འདབ་རེ་རེ་འདོར་བ་སོགས་ངེས་པར་བསྟན་ཏོ། །

འོན་ཀྱིས་ཀྱི་རྩ་འདབ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རྩ་འདབ་རེ་འཆི་ལྷས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་ལྷ་ལྷས་འདོར་བར་ངེས་པམ་ཞེ་ན། བྱིས་ལྷའི་བར་དུ་འཆི་ལྷས་ཀྱི་ཞག་ལྷ་ལྷ་ལྷག་པས་བྱིས་ཀྱི་རྩ་འདབ་འདོར་ཏེ། དེས་ན་འཆི་ལྷས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་ལྷ་ལྷ་སྟེ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྷ་ཡིས་བྱིས་ལྷ་འདོར་རོ། །དེ་ནས་བྱིས་ཀྱི་རྩ་གཉིས་ནི་འཆི་ལྷས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གཅིག་སྟེ་རེ་རེ་ལྷག་པས་སོ། །རྩ་འདབ་ལྷ་མ་ལྷ་མ་འདོར་བའི་ཞག་ནམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྩ་འདབ་བྱི་མ་བྱི་མ་འདོར་བའི་ཞག་ནམས་བསྟན་པས་འཆི་ལྷས་ཀྱི་ཞག་ཉར་བདུན་རྫོགས་པ་དེ་ནས་སྤར་གྱི་འཆི་ལྷས་ཀྱི་ཞག་ནམས་མ་ཐེ་བར་གྲངས་ཀྱི་རྩ་བ་སྟེ་སོག་མ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ནས་བརྩམས་ནས་ཞེས་པ་ནས། འགྱུར་རོའི་བར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱིས་ལྷའི་བར་དུ་འཆི་ལྷས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་ལྷ་ལྷ་འཕེལ་ཚུལ་འདི་ལྷ་སྟེ། ལོ་གསུམ་ནས་འཆི་བའི་སོག་མའི་མཆམས་ཀྱི་འཆི་ལྷས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་ལྷ་ནས་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནས་རྩ་འདབ་བདུན་པ་རྒྱང་གིས་འདོར་བའི་དུས་ནི་རྫོགས་པར་གྱུར་ན། ཞེས་སོགས་དང་། མངལ་དུ་སོག་སྟེ་བའི་གནས་ཀྱི་བྱིས་ཀྱི་ཞག་ཀྱི་ཞག་གྲངས་པ་དེ་ནས་བདུན་པའི་གནས་སམ་བྱིས་ནི་འཆར་བ་

ན་སྟོག་རྫོགས་པའོ། །སྟོག་སྐྱེ་བའི་ཁྱིམ་ཀུན་ལ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མངལ་སྐྱེ་བའི་གནས་
 དེ་ནས་བདུན་པའི་གནས་ནི་རྫོགས་པའོ། །ཞེས་སྟོགས་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་
 སྟོན་དུ་མཐའ་བཅད་པ་འདི་ལྟར་ཞེས་པར་བྱ་སྟེ། སྐབས་འདི་དག་དུ་མངལ་ནས་སྐྱེས་པ་རྣམས་
 གྱིས་¹མངལ་བཟུང་བའི་སྐབས་སུ་སྟོན་དུ་གསུངས་པ་འདི། མངལ་ན་གནས་པ་དེ་རང་གི་ནང་གི་
 དུས་སྐྱོར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ་ལོན་ཏེ་གང་གི་མངལ་དུ་ཞུགས་པའི་མ་དེའི་ནང་གི། །ཆུ་སྟོན་གྱི་
 ཁྱིམ་གྱི་ཙུ་ལ་དུས་སྐྱོར་གྱི་སྐྱུང་སྐྱུ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །གཞན་དུ་ན་མི་མངལ་སྐྱེས་ཐོག་མར་
 མངལ་བཟུང་བ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁྱིམ་སྐྱོང་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་གྱི་ཆུ་སྟོན་གྱི་སྐྱོང་བ་ལ་མངལ་བཟུང་
 བས་ཁྲབ་པར་སྟོན་པ་གང་ཡིན་སྟེ་དུ་དོགས་པ་དབྱེད་པར་བྱའི། རྣམ་དཔྱད་ལྟར་པ་དག་ལ་ཞིན་
 དུ་ཆེ་བའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་གནས་དེར་གཞུང་སྟོག་པ་ཅན་གྱི་སྐྱུ་ཐབས་ཀྱིས་སྐྱོ་སྐྱོས་ཆུང་དུ་ཆེ་ག་
 ཅན་གྱིས་ཆེས་པའི་རང་ཚུལ་གསལ་བར་མི་བྱའོ།།

དེ་ལ་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། མངལ་འཛིན་པ་དང་། ཁྱིམ་གྱི་ཙུ་ཆགས་པ་དང་། དུས་སྐྱོར་
 གྱི་སྐྱུང་སྐྱུ་བ་རྣམས་མངལ་དུ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ལ་དུས་མཉམ་པ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། མངལ་བཟུང་བའི་ཁྱིམ་དེ་ནས་བཟངས་པའི་ཁྱིམ་བཅུ་
 གསུམ་པ་འཆར་བ་ན་མངལ་ནས་ཕྱིར་སྐྱེ་བར་དངོས་སུ་གསུངས་པས། མའི་ཆུ་སྟོན་གྱི་ཁྱིམ་
 གྱི་ཙུ་ལ་སྐྱུང་སྐྱུ་བ་ན་མངལ་བཟུང་ནས། དེ་ནས་བཟངས་པའི་མའི་ཁྱིམ་གྱི་ཙུ་ལ་སྐྱུང་སྐྱུ་བ་བཅུ་
 གསུམ་པ་ཅུ་མ་པ་ན་མངལ་ནས་བཅའ་དགོས་པའི་ཕྱིར། མངལ་བཟུང་ནས་ཞག་གཅིག་སོང་བའི་
 མཆམས་སུ་མངལ་ནས་སྐྱེ་བར་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཕྱིའི་ཆུ་
 སྟོན་གྱི་སྐྱོང་བ་ལ་ནི། དགུན་སྐྱོང་འབྲིང་པོ་ཡིན་པས། མངལ་དུ་སྐྱོང་བ་བཅུ་གཉིས་བསྟན་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་ནས། དགུན་སྐྱོང་ར་བ་རྫོགས་པའི་མཆམས་སུ་སྐྱེ་བས་ཁྲབ་པ་དང་། མངལ་དུ་སྐྱོང་བ་དགུ་
 བསྟན་པ་ཡིན་ན། སྟོན་སྐྱོང་ར་བ་རྫོགས་པའི་མཆམས་སུ་སྐྱེ་བས་ཁྲབ་པ་ལ་སྟོགས་པར་འདོད་
 དགོས་པར་འགྱུར་བས། མི་མངལ་སྐྱེས་དབྱེད་དང་དབྱེད་ལ་སྟོགས་པ་སྐྱེས་པ་གཏན་ནས་མི་
 སྟོན་པར་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

1 ཞོལ། ཤོག ༤༤ བ ༡ སྐྱེས་པ་རྣམས་མངལ་བཟུང་

ཡང་འདི་སྟུང་དུ། འདི་ནི་མངལ་བཟུང་བའི་སྒྲ་བ་དེ་ལ་ཚུ་སྤྱོད་གྱི་སྒྲ་བ་ཞེས་བཏགས་ནས་གསུངས་པ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་གོང་དུ་བཏགས་པ་བྱས་པའི་ཕྱོགས་གསུམ་པོ་དེ་དག་གང་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རི་སྐད་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་དེ་དག་མེད་དོ་སྟུང་ན། ཚད་ལྡན་གྱི་ཚྭ་བ་པོས་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་གཞུང་ཆེན་པོ་དག་གི་སྐབས་སུ་འདི་འདྲ་བའི་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་འཆད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། བཏགས་པའི་དགོས་པ་དང་། དངོས་ལ་གཞིན་གྱི་རྣམས་ངེས་པར་བཤད་དགོས་ཀྱི། གང་ཡང་རུང་བའི་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་ཡང་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་སྤྱད་དགོས་སོ། །

དེ་ལ་རྒྱད་འདིར་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང་སྟོར་བ་ན། མངལ་བཟུང་བའི་སྒྲ་བ་མ་རིག་པའི་ཡན་ལག་དང་སྦྱར་ཞིང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁྱིམ་སྒྲ་བཅུ་གཉིས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང་སྦྱར་བ་ན་ཡང་། ཚུ་སྤྱོད་གྱི་སྒྲ་བ་མ་རིག་པའི་སྒྲ་བར་གསུངས་པས། ཚུ་སྤྱོད་གྱི་སྒྲ་བ་དང་མངལ་བཟུང་བའི་སྒྲ་བ་དེ་ཉིད་མ་རིག་པའི་སྒྲ་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་མངལ་བཟུང་བའི་སྒྲ་བ་ལ་ཡང་ཚུ་སྤྱོད་གྱི་སྒྲ་བའི་མིང་གིས་བཏགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའམ། ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཉེ་མ་ཚུ་སྤྱོད་གྱི་ཁྱིམ་དུ་ཞུགས་པ་ནས་ཉེ་ཁྱད་འཕེལ་བའི་མགོ་ཚྭ་བ་དང་འབྲ་བར། མངལ་བཟུང་བ་ནས་ཕྱས་འཕེལ་བའི་མགོ་ཚྭ་བའི་ཕྱིར་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་མཐུན་དེ་ཙམ་གྱིས་མངལ་བཟུང་བའི་སྒྲ་བ་ལ་ཚུ་སྤྱོད་གྱི་སྒྲ་བ་ཞེས་བཏགས་སོ། །ཞེས་བཤད་ན་གཏགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཙམ་ཞིག་བཤད་དུ་རུང་བ་ཙམ་སྦྱར་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མངལ་བཟུང་བ་ཚུ་སྤྱོད་གྱི་སྒྲ་བའི་ཐ་སྟོན་གྱིས་བསྟན་པས། མངལ་བཟུང་བའི་སྒྲ་བ་ནས་བགྲངས་པའི་སྒྲ་བ་དྲུག་པ་ལ་སྟོག་སྟེ་བའི་སྒྲ་བ་དེ་ཀར་ཀ་འདི་སྒྲ་བ་ཡིན་པར་ཞེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བཏགས་པར་སྦྱོར་ན་ནི། སྟོག་སྟེ་བའི་སྒྲ་བ་ལ་ཀར་ཀ་འདི་སྒྲ་བ་ཡིན་པས་བྱུང་ན་མངལ་བཟུང་བའི་སྒྲ་བ་ཚུ་སྤྱོད་གྱི་སྒྲ་བ་ཡིན་པས་བྱུང་དགོས་ཏེ། ཀར་ཀ་འདི་སྒྲ་བ་དྲུག་པར་བྱས་ནས་ཡང་བགྲངས་པའི་དང་པོ་ཚུ་སྤྱོད་གྱི་སྒྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བཏགས་པ་བར་སྦྱས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ཞིང་། གོང་དུ་རི་སྐད་བརྗོད་པའི་ཉེས་པས་རིག་གོ།

མངལ་བཟུང་ནས་སྟོག་སྟེ་བའི་སྒྲ་བ་དྲུག་པ་དེ་ཉིད་ཀར་ཀ་འདི་སྒྲ་བ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་

པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ན་ནི། དེ་ལྟར་བཏགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། མངལ་བཟུང་བའི་སྐྱ་བ་
 ཚུ་སྤྱོད་གྱི་སྐྱ་བ་ཡིན་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་མཆོག་དུ་བཟང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མངལ་བཟུང་བའི་སྐྱ་
 བ་ཚུ་སྤྱོད་གྱི་སྐྱ་བ་དངོས་ཡིན་པ་ཡོད་ཅིང་། ཚུ་སྤྱོད་གྱི་སྐྱ་བ་དངོས་སུ་སོང་བའི་མངལ་བཟུང་
 བའི་སྐྱ་བ་ནས་བགངས་པའི་དུག་པ་ཀར་ཀ་ཏའི་སྐྱ་བ་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགོས་པ་
 དེའི་ཕྱིར་དུ་ཚུལ་དེ་ལྟར་འདོགས་པ་ནི་ཟན་ཁམ་ལྟག་པ་ནས་བསྐྱོར་ནས་ཁར་འཇུག་པ་དང་
 འབྲེལ། །དེས་ན་འདི་ནི་མངལ་ནས་སྐྱེས་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མངལ་བཟུང་བའི་སྐྱ་བ་ནི་ཚུ་
 སྤྱོད་གྱི་བྱིས་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་མཆོན་ནས་¹བསྟན་པའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་གྱི། བྱེད་པར་སྟོན་པ་དང་
 བཏགས་པ་བ་གང་གི་འང་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བཤད་དགོས་སོ།།

ཡང་འདི་ལྟར་ཀར་ཀ་ཏ་ནི་སྟོན་སྟེ་བའི་གནས་སོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཀར་ཀ་ཏ་ཞེས་
 པ་འདི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཀར་ཀ་ཏའི་སྐྱ་བ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ནང་གི་མངལ་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་
 དེའི་ལྟེ་བའི་རྩ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྲལ་གྱི་ཀར་ཀ་ཏའི་བྱིས་ཀྱི་རྩ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་
 བ་དེ། འདིར་མངལ་དུ་སྟོན་སྟེ་བའི་གནས་ཀར་ཀ་ཏར་གསུངས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྐྱ་བ་ཡིན་གྱི་
 མངལ་ན་གནས་པའི་ཀར་ཀ་ཏའི་བྱིས་ཀྱི་རྩ་མ་ཡིན་ཏེ། མངལ་དུ་རྩི་སྤྱོད་གནས་པའི་བར་ལ་སྐྱ་
 སྐྱོར་སྐྱང་འབྱུང་འཇུག་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མངལ་དུ་ཀར་ཀ་ཏའི་སྐྱ་བ་ལ་སྟོན་སྟེ་བ་
 ལྟར། ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་སྐྱང་དང་པོ་གང་ནས་འབབ་པའི་ལྟེ་བའི་རྩ་འདབ་དེ་ཡང་ཀར་ཀ་ཏའི་
 བྱིས་ཀྱི་རྩ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྐྱབ་བྱེད་དེ་ནི་བྱེད་པ་མ་དེས་པ་སྟེ། ལྟེ་བའི་
 རྩ་ལ་འཕོ་བ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱ་སྐྱོར་སྐྱང་གི་འཕོ་བ་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཚུལ་འོག་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་
 པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་སྐྱང་དང་པོ་ཀར་ཀ་ཏའི་བྱིས་ཀྱི་རྩ་འདབ་ནས་རྒྱ་བ་ཤིན་དུ་མི་འཐད་
 དེ། འོག་ཉིད་དུ་འགྲེལ་པར་དེ་ལ་སྟེ་བའི་གནས་ནི་བྱིས་དང་པོའི་རྩ་སྟེ།² ཞེས་སྟོན་གྱིས་མཉམ་
 པའི་རྩ་གཡས་ཀྱི་དུས་སྟོར་གྱི་རྩ་དུག་གི་ནང་ནས་བྱིས་དང་པོའི་རྩ་དེ་ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་སྐྱང་

1 ཞོལ། སྟོན་ ༤༩ ན ༣ མཆོན་ས་བསྟན་པའི་

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ་ ༤ སྟོན་ ༥༩༩ ཟེང་། ༩

དང་པོར་སྐྱེ་བའི་གནས་ཡིན་པར་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དང་ཆེས་འགལ་བའི་བྱིར་རྟེ། གཡས་
 གྱི་ཁྱིམ་དང་པོའི་རྩ་ནི་ཚུ་སྤོན་གྱི་ཁྱིམ་གྱི་རྩ་ཡིན་ལ། ཀཤ་ཏའི་རྩ་ནི་གཡས་གྱི་ཁྱིམ་བཞི་བ་ཡིན་
 བའི་བྱིར་རྟེ། །ཆོ་བའི་འཆི་ལྟས་གྱི་རྒྱུད་ཐོག་མར་རྒྱ་བའི་རྩ་ཡང་གཡོན་གྱི་དུས་སྟོར་གྱི་རྩ་དུག་གི་
 བར་ནས་རྩ་འདབ་དང་པོ་ལ་རྒྱ་བར་དངོས་སུ་འགྲེལ་བར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་དང་འདྲིར་རིགས་པ་
 མཚུངས་དགོས་པས་ཀྱང་གཞོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་ཡང་འདྲིར་སྟོག་གི་སྐྱེ་བའི་གནས་ནི་ཀར་ཀ་ཏ་སྟེ་ཞེས་པ་མངལ་ན་གནས་པའི་
 སེམས་ཅན་དེའི་ལྟེ་བའི་ཀར་ཀ་ཏའི་རྩ་ལ་སྟོག་སྐྱེ་བ་ལ་བཤད་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ནས་བདུན་པ་ནི་
 སྟོག་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བ་སྟེ་ཀར་ཀ་ཏའོ་ཞེས་པས་ཀར་ཀ་ཏའི་རྒྱ་བར་བཤད་ཅིང་། དེའི་བྱིར་ཀར་ཀ་ཏ་
 ནི་སྟོག་སྐྱེ་བའི་གནས་རྟེ་ཞེས་པའི། དེའི་བྱིར་ཞེས་པ་ཡང་། བོད་དུ་སྟོག་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བ་སྟེ་ཀར་ཀ་
 ཏའོ། །ཞེས་པ་ལ་སྟེགས་ནས་རྒྱ་བ་བདུན་པ་ཀར་ཀ་ཏའི་རྒྱ་བ་ལ་སྟོག་སྐྱེ་བ་དེའི་བྱིར་ཞེས་སྟེ་ལ་
 དགོས་ཀྱི། དེའི་བྱིར་ཞེས་པ་ལ་སྟེགས་ས་གཞན་མེད་པའི་བྱིར་རྟེ། །འོན་ཀྱང་མངལ་དུ་སྟོག་སྐྱེ་
 བའི་རྒྱ་བ་ཀར་ཀ་ཏའི་རྒྱ་བ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་རྟེ། དེ་ལྟར་མངལ་བཟུང་བའི་རྒྱ་བ་
 ཚུ་སྤོན་གྱི་རྒྱ་བ་ཡིན་པས་ཁྲབ་དགོས་པས་སྤར་བརྗོད་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རྟེ། །དེས་
 ན་མི་གང་གི་ཚུ་སྤོན་གྱི་རྒྱ་བ་ལ་མངལ་བཟུང་བ་ཞིག་ལ་མཆོད་ན། དེ་ནས་རྒྱ་བ་བདུན་པ་ལ་སྟོག་
 སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བ་དེ་ཀར་ཀ་ཏའི་རྒྱ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ནས་རྒྱ་བ་བདུན་པ་ནི་མངལ་བཟུང་བ་ནས་
 བཟངས་པའི་རྒྱ་བ་བཅུ་གསུམ་པ་ཚུ་སྤོན་གྱི་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་གནས་དེ་ནས་བདུན་པའི་གནས་ནི་རྫོགས་པའོ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་བའི་གནས་
 ཞེས་པ། ཁ་ཅིག་ཉི་མ་ཁྱིམ་གང་དུ་སྐྱེ་བའི་གནས་ཀར་ཀ་ཏ་ལ་བྱས་ནས། ཉི་མ་སྤོ་རང་གི་
 སྐྱེས་ཁྱིམ་ཀར་ཀ་ཏའི་དུས་སྟོར་ལ་ཤར་ནས་དེ་ནས་ཁྱིམ་བདུན་པའི་དུས་སྟོར་འཆར་བ་ན་
 རྫོགས་པ་སྟེ་རུབ་པ་ཉིད་གཞུང་འདྲིའི་དོན་དང་། སྐྱེ་བ་དེ་ནས་ཚུ་སྤོན་འཆར་བ་སྟེ་ཞེས་པའང་
 བྱིར་ཚུ་སྤོན་གྱི་རྒྱ་བ་དང་། ཁྱིམ་བདུན་པ་འཆར་བ་ན་ཞེས་པའང་ཚུ་སྤོན་གྱི་རྒྱ་བ་ནས་བཟངས་
 པའི་ཁྱིམ་རྒྱ་བ་བདུན་པ་ལ་འཆར་བ་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། སྐྱེ་བའི་གནས་དེ་ནས་ཞེས་པ་ནི་འོག་ཏུ་
 འགྲེལ་བར། དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་གནས་ནི་ཁྱིམ་དང་པོའི་རྩ་སྟེ། ཞེས་གཡས་གྱི་ཁྱིམ་དང་པོའི་རྩ་འདབ་

ལ་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷགས་དེ་དང་སྟོག་སྟེ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཀར་ཀ་ཏའི་བྲིམ་གྱི་ཅ་ལ་
འདོད་པ་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། བདུན་པའི་གནས་ནི་རྫོགས་པའོ་ཞེས་བ་དང་།
རྫོགས་པའི་དུས་སོ་ཞེས་པའི་རྫོགས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་དགོས་ཤིང་། བྲིད་ཅག་རང་ཡང་དོན་
གཅིག་ཏུ་འདོད་པར་སྒྲུབ་ལ། དེ་འདྲའི་རྫོགས་པའི་དུས་མངལ་ནས་སྟེས་མ་ཐག་ཚུ་སྟོན་གྱི་ཆ་
བཤར་བ་ནས་བཟངས་པའི་བྲིམ་ཆ་བདུན་པ་ལ་བྱས་བ་ན། རྫོགས་པའི་དུས་དེ་ནས་སྟོག་ཕྱིར་
མི་སྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པའི་རྫོགས་པའི་དུས་ཀྱང་དེ་ལ་འདོད་དགོས་ཤིང་། དེ་ནས་འོག་ཏུ་
རྫོགས་པའི་དུས་དེ་ནས་ཁྱ་བ་ཐད་པའི་དོན་ཏུ། ཞེས་པའི་རྫོགས་པའི་དུས་དང་དོན་གཅིག་པས།
ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་ཀྱིས་འཆི་ན། མངལ་ནས་སྟེས་ནས་ཆ་བ་བརྒྱད་ལྷག་ཙམ་ཞིག་ན་འཆི་དགོས་
པས། ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་རྒྱུད་ཐོག་མར་རྒྱས་པ་ནས་ཆེད་ལྷག་མ་ལོ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་
གཞག་ཐམས་ཅད་གཞི་ནས་ཉམས་སོ། །ཉི་མ་རྒྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་བ་ནི། ཕྱིའི་ཉི་མ་མ་ཡིན་
ཏེ། འཆི་ལྟས་སྟོན་པ་དང་འབྲེལ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ནང་གི་རྒྱལ་ལ་འཆི་ལྟས་
ཀྱི་རྒྱུད་ལྷགས་པའི་དོན་ཏེ། འོག་ཏུ་ཆ་བ་ཞེས་པ་ཁྱ་བ་ལ་བྱས་ནས་དེ་ལ་འཆི་ལྟས་ཀྱི་རྒྱུད་འཇུག་
པར་བཤད་པ་དང་རིགས་འདྲའོ། །

དེས་ན་འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་པོར་སྟེ་བའི་གནས་
ཀྱི་ནང་གི་བྲིམ་གྱི་ཅ་དེ་ནས་བདུན་པའི་གནས་ཀྱི་ཅ་ནི་གང་དུ་འཆི་ལྟས་ཀྱི་རྒྱུད་ཤར་ནས་
རྫོགས་པའོ་ཞེས་བ་སྟེ། མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་འཆར་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འདི་ཉིད་
རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །མངལ་ནས། ཞེས་པ་ནས། ཉི་མ་ཁོ་ནའི་སྟེ་བའི་གནས་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཆོག་དོན་ནི་གོང་དུ་མཐའ་བཅད་པས་ཤེས་ལ། འདི་ལྟར་བཤད་པའི་དགོས་པ་
ནི་ཚུ་སྟོན་གྱི་ཆ་བ་ལ་མངལ་བརྒྱུད་པའི་མི་ལ་མཆོད་ན། དེ་ནས་བཟངས་པའི་ཆ་བ་བདུན་པ་ཀར་
ཀ་ཏའི་ཆ་བ་ལ་མངལ་དུ་སྟོག་སྟེ་བ་དང་། དེ་ནས་ཆ་བ་བདུན་པ་ཚུ་སྟོན་གྱི་ཆ་བ་འཆར་ན་ནང་དུ་
གཡས་ཀྱི་བྲིམ་གྱི་ཅ་དང་པོ་ཚུ་སྟོན་གྱི་བྲིམ་གྱི་ཅ་ལ་འཆི་ལྟས་འཆར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས། འཆི་ལྟས་
ཐོག་མར་འཆར་བའི་དུས་ངོས་འཛིན་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས་འཆར་ཏེ་ཞེས་པའི་དེ་ནས་ཞེས་པ་ཀར་ཀ་ཏ་དེ་ནས་ཞེས་སྟོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཆ་

བ་བཅུ་གསུམ་པའོ། །ཞེས་བ་ལ་སྟེག་པ་ཡིན་པས། ཅུ་སྟོན་གྱི་རྒྱ་བ་ལ་མངལ་བཟུང་བའི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་ན། མངལ་བཟུང་བ་ནས་རྒྱ་བ་བཅུ་གསུམ་པ་ཐོག་མར་བཅུ་པ་དེ་ནས་འཆི་ལྟས་གྱི་
 རྒྱང་འཆར་ཏེ། རི་ལྟར་ཞེ་ན། ཅུ་སྟོན་གྱི་རྒྱ་བ་ལ་མངལ་བཟུང་བ་དེ་ཉིད་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་མངལ་དུ་
 བསྐྱད་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆེ། མངལ་ནས་སྟེས་པ་དེ་ནས་དབུ་མར་ལྷ་བཅུ་ཅ་རྒྱལ་ཤང་བཅས་
 ཐོག་མར་རྒྱས་པའི་རྗེས་སུ་གཡས་གྱི་ཁྲིམ་གྱི་ཅ་དང་པོ་ཅུ་སྟོན་གྱི་ཅ་ལ་འཆི་ལྟས་གྱི་རྒྱང་འཆར་
 བ་སྟེ། ཁྲིམ་གྱི་ཅ་དང་པོར་འཆི་ལྟས་གྱི་རྒྱང་ཤར་བ་དེ་ནས་ཁྲིམ་གྱི་ཅ་བདུན་པ་ལ་འཆི་ལྟས་གྱི་
 རྒྱང་འཆར་བ་ན་ནང་གི་ཉི་མ་རྒྱལ་གྱི་ཁམས་གྱི་རྒྱས་པ་རྒྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཕྱིན་ཆད་འཆི་
 ལྟས་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་པའི་རྒྱང་རྒྱ་བ་རྫོགས་པའི་དུས་སོ། །

རང་བཞིན་པའི་རྒྱང་རྒྱ་བ་རྫོགས་པའི་དུས་དེ་ནས་སྟོག་སྟེ་ཆེ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ།
 ཞེས་བ་ནས། མི་རྒྱས་སེའི་བར་ཏེ། འདིས་ཅ་འདབ་བཟུད་པ་ལ་འཆི་ལྟས་གྱི་རྒྱང་རྒྱ་བའི་གོང་གི་
 འཆི་ལྟས་འཆི་རྒྱས་བརྫོགས་པར་བྱ་བྱས་ཀྱང་། དེ་ཕྱིན་ཆད་འཆི་རྒྱས་བརྫོགས་མི་རྒྱས་པར་བསྟན་
 ཏེ། དེ་ཡང་ཐ་མལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་གྱི། རྫོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་སྟོག་ཐུར་དབུ་མར་ལེགས་པར་
 འཆིང་བྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅུ་སྟོན་གྱི་ཅ་ལ་འཆི་ལྟས་འཆར་བ་ལ་ཅུ་
 སྟོན་འཆར་ཏེ་ཞེས་བྱས་པ་ནི། རྒྱ་བ་ལ་འཆི་ལྟས་འཆར་བ་ལ་རྒྱ་བ་འཆར་ཞེས་གསུངས་པ་དང་
 རིགས་འདྲའོ། །ནང་གི་ཁྲིམ་བདུན་པའི་ཅ་ལ་འཆི་ལྟས་ཤར་བ་ན། མཆན་མོའི་ཆ་ལ་རྒྱ་བ་འཆར་
 བའི་དུས་ཞེས་པ་ལ། རྒྱ་བ་འཆར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྲ་བའི་ཁམས་ཟད་པའི་དོན་དུ་གཡས་པའི་ཅ་
 ལ་འཆི་བའི་རྒྱང་འཕྱག་པའོ། །དེས་ན་རྒྱ་བ་འཆར་བ་ཞེས་པ་རྒྱ་བ་ཁྲ་བ་ལ་འཆི་བའི་ལྟས་གྱི་རྒྱང་
 འཆར་བ་ཡིན་གྱི། ཁྲ་བའི་ཁམས་འཕེལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྲ་བ་ཟད་བྱེད་འཆི་ལྟས་གྱི་རྒྱང་ཁྲ་བའི་
 ཁམས་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྫོགས་པའི་དུས་ཅ་འདབ་བདུན་པ་ལ་འཆི་ལྟས་གྱི་རྒྱང་ཤར་བ་དེ་ནས་ཁྲ་བ་ཟད་པའི་
 དོན་དུ་ཅ་གཡས་པ་ཁོ་ན་ལ་བར་མ་ཆད་པར་སྟོག་ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་རྒྱུའོ། །དེ་ནས་
 ཅ་གཡོན་པ་ལ་ཉིན་ཞག་གཉིས་དང་། ཅ་དབུ་མ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཉིན་ཞག་སུམ་
 ཅུ་ཅ་རྒྱལ་པོ་དེ་རི་ལྟར་རྒྱ་རྒྱལ་ནི། ཅ་འདབ་བདུན་པ་བཅད་ཆར་བ་ནས་དེ་ཕྱིན་ཆད་གྱི་འཆོ་

བའི་ཉིན་ཞག་ཅེས་པ་ཆེ་འཇུག་མ་ནི་ཉིན་ཞག་སྐུམ་ཅུ་ཅ་བྲག་ཡོད་པ་ལ། འཆི་ཞག་དང་ཆེ་ཞག་
སོ་སོར་མེད་པས། ཅ་འདབ་བརྒྱད་པ་གཙོད་པ་ལ་ཆེས་ཞེས་པ་ཉིན་ཞག་བཙོ་ལྷ་དང་། དབྱ་པ་
གཙོད་པ་ལ་ཕྱོགས་ཞེས་པ་བརྒྱད་དང་། བརྒྱ་པ་གཙོད་པ་ལ་མདའ་ཞེས་པ་ལྷ་དང་། བརྒྱ་གཅིག་
པ་གཙོད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཞེས་པ་གསུམ་དང་། བརྒྱ་གཉིས་པ་གཙོད་པ་ལ་གཉིས་ཞེས་པ་གཡོན་
ནས་རྒྱ་བའི་ཞག་གཉིས་དང་། དབྱས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདོར་བ་ལ་དབྱ་མར་ཉིན་ཞག་གཅིག་སྟེ། དེ་
དག་བསྐྱེམས་པས་ཞག་སྐུམ་ཅུ་ཅ་བྲག་གོ། དུས་ཞབས་པས་ཉིན་ཞག་བཙོ་ལྷ་བརྒྱས་ན་བཙོ་ལྷ་
ནས་འཆི་ཞེས་སོགས་དང་། རྩ་པས་ཉིན་ཞག་ཉི་ཤུ་ཅ་བརྒྱད་བརྒྱས་ན་བཙོ་ལྷ་ནས་འཆི་ཞེས་
སོགས་སུ་སྤྲོ་བ་ནི་ཕྱོགས་ན་མི་གནས་པ་ཤེས་སྟོན། །འདི་དག་ལ་ཁྲ་མ་ཁ་ཅིག་ཁྲ་བའི་འཆི་
ལྟས་ཀྱི་རྒྱང་རྒྱ་བའི་ཞག་རྣམས་ནི་ཆེས་ཞེས་ཞག་དང་ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་རྒྱང་རྒྱ་བའི་ཞག་རྣམས་
ནི་བྱིས་ཞག་ཡིན་ཅོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་ལ་འཆི་ལྟས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་འཕེལ་ཚུལ་
དང་། ལྷག་མ་འཆོ་བའི་ཉིན་ཞག་སོགས་རགས་པ་ཅམ་བཤད་པ་ཅིག་གི་ངེས་པའོ་ཞེས་པ་ནི་
བཤད་པའི་མཁུག་བསྟན་བཤོ།

གཉིས་པ་ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ། སྤྱི་དོན་གྱི་མཐའ་བཅད་པ་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་ལ། འཆི་ཞག་དང་ཆེ་ལྷག་ངེ་ཅམ་ཡོད་དབྱད་པ། ཅ་འདབ་འདོར་བའི་ཞག་གི་རྒྱ་ཚུལ།
ཅ་འདབ་འདོར་བའི་ཞག་དང་ཞག་ལྷག །འཆི་ཞག་རྣམས་ཅ་འདབ་གཙོད་པའི་ཞག་ལ་གཏོགས་
མི་གཏོགས་དབྱད་པ། འཆི་ཞག་རྣམས་ཆེ་ལྷག་ལ་གཏོགས་མི་གཏོགས་དབྱད་པ། འཆི་ཞག་གི་
གངས་རྣམས་སྤྱ་མའི་སྟེང་དུ་བྱི་མ་བསྐྱོན་པ་ཡིན་མིན་དབྱད་པ་དང་བྲག་གོ། །དང་པོ་ནི། ལྷེ་བ་ན་
བྱིས་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཅ་འདབ་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད་པའི་འདབ་མ་དང་པོ་ལ་རྒྱང་སྤྱ་བྲག་གཡས་ནས་
བར་མ་ཆད་པར་ཞག་ལྷ་རྒྱས་ན་ལོ་གསུམ་ལས་མི་སྐབ་ཅིང་དེ་ནི་སྐབ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདབ་མ་
གཉིས་པ་ལ་བརྒྱ་དང་། གསུམ་པ་ལ་བཙོ་ལྷ་དང་། བཞི་པ་ལ་ཉི་ཤུ་དང་། ལྷ་པ་ལ་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྷ་དང་།
བྲག་པ་ལ་ཉི་ཤུ་ཅ་བྲག་དང་། བདུན་པ་ལ་ཉི་ཤུ་ཅ་བདུན་དང་། བརྒྱད་པ་ལ་བཙོ་ལྷ་དང་། དབྱ་པ་
ལ་བརྒྱ་དང་། བརྒྱ་པ་ལ་ལྷ་དང་། བརྒྱ་གཅིག་པ་ལ་གསུམ་དང་། བརྒྱ་གཉིས་པ་ལ་གཉིས་རྣམས་
སྤྱ་བྲག་གཡས་ནས་བར་མ་ཆད་དུ་རྒྱས་ན། རིམ་པ་བཞིན་ལོ་གཉིས་དང་། ལོ་གཅིག་དང་། ཁྲ་བ་

དུག་དང་། རྩ་བ་གསུམ་དང་། རྩ་བ་གཉིས་དང་། རྩ་བ་གཅིག་དང་། ཞག་ཉི་ལུ་ཅ་གཅིག་དང་། ཞག་
བཅུ་དུག་དང་། ཞག་བཅུ་གཅིག་དང་། ཞག་གསུམ་དང་། ཞག་གཅིག་ནས་འཆི་ལོ།

གཉིས་པ་ཅ་འདབ་འདོར་བའི་ཞག་གི་རྒྱ་ཚུལ་ནི། འདབ་མ་དང་པོ་ནས་སྒྲ་བྲག་གཡས་
ལ་ཐོག་མར་བར་མ་ཆད་བར་འཆི་ཞག་ལྟ་བུ། དེ་ནས་ཞག་རང་བཞིན་པ་སུམ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ། དེ་
བཞིན་དུ་འདབ་མ་གཉིས་པ་ལ་ཐོག་མར་རང་བཞིན་པ་ཉེར་ལྔ། དེ་ནས་འཆི་ལྟས་ཞག་བཅུ། དེ་
ནས་རང་བཞིན་པ་སུམ་བརྒྱ་བཅུ། ཅ་འདབ་གསུམ་པ་ལ་ཐོག་མར་རང་བཞིན་པ་བཞི་བཅུ། དེ་
ནས་འཆི་ཞག་བཅོ་ལྔ། དེ་ནས་རང་བཞིན་པ་བརྒྱ་བཅོ་ལྔ། ཅ་འདབ་བཞི་པ་ལ་ཐོག་མར་རང་
བཞིན་པ་ལྔ་བཅུ། དེ་ནས་འཆི་ཞག་ཉི་ལུ། དེ་ནས་རང་བཞིན་པ་བཅུ་གཉིས། ལྔ་པ་ལ་ཐོག་མར་
རང་བཞིན་པ་སོ་གཉིས། དེ་ནས་འཆི་ཞག་ཉེར་ལྔ་ལོ། །དུག་པ་ལ་ཐོག་མར་རང་བཞིན་པ་གཉིས།
དེ་ནས་འཆི་ཞག་ཉེར་དུག་བདུན་པ་མན་ཆད་ལ་ནི་ཅ་འདབ་ལྷེ་ལྷེ་འདོར་བའི་ཞག་གངས་ལ་འཆི་
ཞག་དང་རང་བཞིན་པ་འཆི་ཞག་གཉིས་སུ་འབྱེད་རྒྱ་མེད་ཀྱི་སྒྲར་བཤད་པའི་འཆི་ལྟས་རྒྱ་བའི་ཞག་
གངས་དེ་ཉིད་ཅ་འདབ་འདོར་བའི་ཞག་གངས་ཡང་ཡིན་ནོ།

ཁ་ཅིག་ཅ་འདབ་གསུམ་པ་ལ་ཐོག་མར་རང་བཞིན་པ་ཉེར་ལྔ། དེ་ནས་འཆི་ཞག་བཅོ་ལྔ་
དང་། ལྔ་པ་ལ་ཐོག་མར་རང་བཞིན་པ་ཉེར་བརྒྱད། དེ་ནས་འཆི་ཞག་ཉེར་ལྔ། དེ་ནས་རང་བཞིན་
པ་བཞི་དང་། དུག་པ་ལ་ཐོག་མར་རང་བཞིན་པ་གཅིག་། དེ་ནས་འཆི་ཞག་ཉེར་དུག་། དེ་ནས་རང་
བཞིན་པ་གཅིག་རྒྱལོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ཅ་འདབ་གསུམ་པའི་འཆི་ཞག་ཆེ་
ལྟག་ལ་གཏོགས་ན་ཅ་འདབ་གསུམ་པ་ལ་འཆི་ལྟས་ཐོག་མ་རྒྱས་པ་ནས་ཆེ་ལྟག་ལོ་གཅིག་ལས་
མི་འོང་རྒྱ་ལ་ལོ་གཅིག་དང་ཞག་བཅོ་ལྔ་ཡོད་པར་འགྱུར་བས། ཅ་འདབ་གསུམ་པའི་འཆི་ཞག་ཆེ་
ལྟག་ལ་མི་གཏོགས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཅ་འདབ་ལྔ་པ་ལ་ཆེ་ལྟག་གི་ཞག་དགུ་བཅུ་ལས་མི་འོང་
རྒྱ་ལ་གོ་ལྟ་དང་། དུག་པ་ལ་ཆེ་ལྟག་གི་ཞག་དུག་ཅུ་ལས་མི་འོང་རྒྱ་ལ་རེ་བཞི་འོང་བ་སོགས་ཀྱི་
སྟོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ཅ་འདབ་འདོར་བའི་ཞག་དང་ཞག་ལྟག་ནི། ཕྱི་ལོ་གསུམ་ལ་ཞག་སྟོང་བརྒྱད་
ཅུ་ཡིན་ལ། དེའི་སྟོང་ནས་འདབ་མ་དང་པོ་འདོར་བ་ལ་ཞག་སུམ་བརྒྱ་སོ་ལྔ། ཞག་ལྟག་མ་བདུན་

བརྒྱ་དང་ཞེ་ལྷ། དེ་བཞིན་དུ་ཅ་འདབ་གཉིས་པ་འདོར་བ་ལ་ཞག་སྟུང་བརྒྱ་ཞེ་ལྷ་དེ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་
 ཆེད་ཞག་སྟུང་བཞི་བརྒྱ། ཅ་འདབ་གསུམ་པ་འདོར་བ་ལ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ། ཞག་སྟུང་གཉིས་བརྒྱ་སྟུང་
 ཅུ། ཅ་འདབ་བཞི་པ་འདོར་བ་ལ་ཞག་གྲ་གཉིས། ཞག་སྟུང་བརྒྱ་ཞེ་བརྒྱད། ཅ་འདབ་ལྷ་པ་འདོར་
 བ་ལ་ཞག་ལྷ་བཅུ་ཅ་བདུན། ཞག་སྟུང་གོ་གཅིག་། ཅ་འདབ་དུག་པ་འདོར་བ་ལ་ཞག་ཉེར་བརྒྱད།
 ཞག་སྟུང་རེ་གསུམ། བདུན་པ་མན་ཆད་རང་རང་གི་འཆི་ཞག་གི་གྲངས་ཀྱིས་འདབ་མ་རྣམས་
 འདོར་ཞིང་། ལྷག་གྲང་དེས་ཤེས་པར་རུས་སོ།།

བཞི་པ་འཆི་ཞག་རྣམས་ཅ་འདབ་གཅོད་པའི་ཞག་ལ་གཏོགས་མི་གཏོགས་དབྱེད་པ་
 བློ། འཆི་ཞག་རྣམས་ཅ་འདབ་གང་ལ་བརྒྱས་པ་དེ་དང་དེ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་འདབ་
 མ་དེ་འདོར་བའི་ཞག་དུ་མི་གཏོགས་པ་མི་རིགས་ཤིང་། མི་གཏོགས་པ་བྱས་ན་འདབ་མ་རེ་
 རེ་འདོར་བ་ལ་སྤར་བཤད་པའི་ཞག་གྲངས་དེ་མི་ཆང་ངོ་། །དཔེར་ན་འདབ་མ་དང་པོ་ལྷ་བྱ་ལ་
 མཆོན་ན། ཐོག་མར་འཆི་ཞག་ལྷ། དེ་ནས་རང་བཞིན་པ་སྟུང་བརྒྱ་སྟུང་ཅུ་སོ་ལྷ་བྱས་ན། དེ་
 ལྷ་ན་འདབ་མ་གཉིས་པ་སོགས་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་དགོས་པས། འདབ་མ་གཉིས་པ་མན་
 ཆད་ལ་ཞག་བདུན་བརྒྱ་ཞེ་ལྷ་ལས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་ཆེ་ལྷག་གི་གྲངས་རྣམས་
 འཆོལ་བར་འགྱུར་རོ།།

ལྷ་པ་འཆི་ཞག་རྣམས་ཆེ་ལྷག་ལ་གཏོགས་མི་གཏོགས་དབྱེད་པ་བློ། ལྷ་བྱག་འདི་ལ་ཅ་
 འདི་ནས་བར་མ་ཆད་པར་ཞག་འདི་ཙམ་ཞིག་རྒྱང་བརྒྱས་ནས། དེ་ནས་འདི་ཙམ་ནས་འཆི་ཞེས་
 ཟེར་བས། འཆི་ཞག་རྣམས་ཆེ་ལྷག་ལ་མི་གཏོགས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་སྤར་ནའང་། འདབ་མ་དང་
 པོ། གཉིས་པ་གསུམ་པ་བཞི་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ནི། འཆི་ཞག་གི་གྲངས་རྣམས་ཆེ་ལྷག་ལ་
 གཏོགས་དགོས་པར་སྤར་སྟེ། འདབ་མ་དང་པོ་ནས་སྤར་བྱག་གཡས་ལ་བར་མ་ཆད་དུ་ཞག་ལྷ་རྒྱང་
 བརྒྱས་ན་ལོ་གསུམ་ན་འཆི་ཞིང་། ལོ་གསུམ་ལ་ཞག་སྟོང་བརྒྱད་ཅུ་ལས་མེད་ལ། དེའི་སྟོང་ནས་
 འདབ་མ་དང་པོ་འདོར་བའི་ཞག་སྟུང་བརྒྱ་སོ་ལྷ་སོང་བ་ན། ཞག་སྟུང་བདུན་བརྒྱ་ཞེ་ལྷ་ལས་མེད་
 ལ། འདབ་མ་གཉིས་པ་གསུམ་པ་བཞི་པ་རྣམས་ཀྱི་འཆི་ཞག་ཆེ་ཞག་ལ་མི་གཏོགས་ན། འདབ་མ་

1 ཞེས། ཐོག་ ༡༩ བ ༩ ཤིན་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པར་

དང་པོ་བཅད་པའི་རྗེས་ནས་ཞག་ལྷག་བདུན་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་འོད་བ་སོགས་མི་འགྲིག་པ་ཆེན་པོར་
 འགྱུར་བས་སོ། །འདབ་མ་ལྷ་པ་མན་ཆད་ལ་ནི་ཕུ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར། འདབ་མ་ལྷ་པ།
 རྩག་པ། བདུན་པ། བརྒྱད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་རང་རང་གི་འཆི་ཞག་རྣམས་རང་རང་གི་ཆོ་ལྷག་ལ་མི་
 གཏོགས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཏོགས་ན་ལྷ་པ་ལ་ཆོ་ལྷག་རྩ་བ་གསུམ་ལས་མི་འོང་རྒྱ་ལ་རྩ་བ་བཞི་འོད་
 བ་ནས། བརྒྱད་པ་ལ་ཆོ་ལྷག་ཞག་ཉེར་གཅིག་ལས་མི་འོང་རྒྱ་ལ་སོ་རྩག་འོད་བའི་བར་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་
 འགྱུར་བས་སོ། །དགུ་པ་ལ་ནི་འཆི་ཞག་བཅུ་པོ་ཆོ་ལྷག་གི་ཞག་བཅུ་རྩག་པོའི་གངས་ལ་རིལ་པོ་
 གཏོགས་པ་བྱས་ན་ཆོ་ལྷག་བཅུ་རྩག་ལས་ཐལ་ནས་ཞག་ཉེར་གཅིག་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཁོ་རང་གི་འཆི་
 ཞག་བཅུ། འདབ་མ་བཅུ་པ་གཅོད་པའི་འཆི་ཞག་ལྷ། བཅུ་གཅིག་པའི་གསུམ། བཅུ་གཉིས་པའི་
 གཉིས། དབུ་མ་གཅོད་པའི་ཞག་གཅིག་རྣམས་ཡོད་པས་སོ། །གཅིག་གྲང་མི་གཏོགས་པ་བྱས་ན་
 ཆོ་ལྷག་ཞག་བཅུ་རྩག་གྲང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཅ་འདབ་ལྷག་མ་གཅོད་པའི་
 འཆི་ཞག་ལྷ་དང་གསུམ་དང་གཉིས་དང་གཅིག་སྟེ། བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་ལས་མེད་པས་སོ། །

དེས་ན་དགུ་པའི་འཆི་ཞག་བཅུ་པོ་ལས་སྟེང་ཆོ་ལྷག་དུ་བགྱང་ཞིང་སྟེང་མི་བགྱང་
 རོ། །བཅུ་པའི་ཆོ་ལྷག་ཞག་བཅུ་གཅིག་དུ་གསུངས་པ་ལ་ནི་ཁོ་རང་གི་འཆི་ཞག་ལྷ་པོ་རིལ་པོ་
 གཏོགས་དགོས་ཏེ། དེ་མི་གཏོགས་པ་ལ་ཞག་རྩག་ལས་མེད་པས་སོ། །བཅུ་གཅིག་པ་དང་བཅུ་
 གཉིས་པ་ལ་རིམ་བཞིན་ཆོ་ལྷག་ཞག་གསུམ་དང་གཅིག་དུ་གསུངས་པ་ལ་ནི། རང་རང་གི་འཆི་
 ཞག་གསུམ་དང་གཉིས་བཤད་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས་ཏེ། གཏོགས་ན་རིམ་བཞིན་ཆོ་ལྷག་ཞག་
 རྩག་དང་གསུམ་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །དེས་ན་འདི་དག་ལ་རང་གི་འཆི་ཞག་རང་གི་ཆོ་ལྷག་ལ་རིལ་
 པོ་གཏོགས་པ་དང་། རིལ་པོ་མི་གཏོགས་པ་དང་། སྟེང་གཏོགས་ཤིང་སྟེང་མི་གཏོགས་པ་སྟེ་ཕུ་
 གསུམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་འཆི་ཞག་དང་ཆོ་ལྷག་གི་ཞག་གངས་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་
 འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་འདི་སྟུམ་དུ་འཆི་ཞག་དང་རང་བཞིན་པའི་ཞག་གི་རྒྱ་ཚུལ་སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་
 བྱས་ཀྱང་། འདབ་མ་བཞི་པ་མན་ཆད་ལ་ཆོ་ལྷག་རྩ་བ་རྩག་ཡོད་ཅིང་། ལྷ་པ་མན་ཆད་ལ་རྩ་བ་

1 ཞོལ། ཞོག ༥༣ བ ༥། གཅོད་། ཞོག ༥༤ བ ༣ མི་གཏོགས་ཏེ།

གསུམ་ཡོད་པས། བཞི་པ་ལ་ལྷ་པ་དང་ཐུན་མོང་དུ་མ་སོང་བའི་ཆེ་ལྷག་ཆེ་བ་གསུམ་འོང་དགོས་
 པ་ལ་གྲ་དགུ་ལས་མ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་བཅིས་པས་ལྷ་པ་ལ་དུག་པ་དང་ཐུན་མོང་དུ་མ་སོང་བའི་
 ཆེ་ལྷག་སུམ་ཅུ་འོང་རྒྱ་ལ་ཉེར་བརྒྱད་དང་། དུག་པ་ལ་བདུན་པ་དང་ཐུན་མོང་དུ་མ་སོང་བའི་ཆེ་
 ལྷག་ཞག་སུམ་ཅུ་འོང་རྒྱ་ལ་ཉེར་བདུན་དང་། འདབ་མ་བཞི་པ་ལ་ཆེ་ལྷག་འདབ་མ་ལྷག་མ་རྣམས་
 དང་ཐུན་མོང་པ་ཞག་དགུ་བརྒྱ་ལས་མི་འོང་རྒྱ་ལ་གོ་གཅིག་དང་། འདབ་མ་ལྷ་པ་ལ་ཆེ་ལྷག་ཞག་
 དགུ་བརྒྱ་ལས་མི་འོང་རྒྱ་ལ་གོ་གཅིག་དང་། དུག་པ་ལ་ཆེ་ལྷག་འདབ་མ་ལྷག་མ་དང་ཐུན་མོང་
 པ་ཞག་སུམ་ཅུ་ལས་མི་འོང་རྒྱ་ལ་སོ་དུག་སོགས་མི་འགྲིག་པ་འདི་ལྟར་འབྱུང་བ་ཅི་ཞེ་ན། སྟོན་
 མེད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པའི་ཆེ་ལྷག་གི་གངས་དེ་དག་ནི། འདབ་མ་བཞི་པ་ལྷ་པ་དུག་
 པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཆེ་ལྷག་ལ་ཞག་དུག་མ་ཆང་བ་དེ་ཉིད་འདབ་མ་དུག་པའི་ཆེ་ལྷག་
 ལ་ཞག་དུག་ལྷག་པ་ཁ་བསྐངས་པ་ན་ཐོབ་ཐང་ལ་རི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་གངས་འགྲིག་པ་ལ་
 དགོངས་པས་སྟོན་མེད་ལ། འདབ་མ་དུག་པའི་སྐབས་སུ་སོ་དུག་བྱུང་བས། འདབ་མ་བརྒྱ་གཅིག་
 པ་ལ་ཞག་གསུམ་དང་། བརྒྱ་གཉིས་པ་ལ་གཉིས་དང་། དབུ་མའི་ཞག་གཅིག་རྣམས་བྱུང་བ་ཡིན་
 གྱི་དུག་པའི་སྐབས་སུ་ཞག་ལྷག་སུམ་ཅུ་ཁོ་ན་བྱས་ན་དེ་འདབ་མ་བརྒྱ་པ་ཡན་ཆད་གྱིས་རྫོགས་
 པས་བརྒྱ་གཅིག་པ་མན་གྱི་ཞག་རྣམས་མེད་པར་འབྱུང་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞག་གངས་དེ་ལྟར་མི་འོང་
 རྒྱ་མ་ཡིན་གྱི་ངེས་པར་འོང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དགུ་བརྒྱ་འོང་རྒྱ་ལ་གོ་གཅིག་བྱུང་བ་ནི། མཐའི་
 དབུ་མ་གཙོད་པའི་ཞག་གཅིག་སོ་བཅིས་པས་གོ་གཅིག་དུ་སོང་བ་ཡིན་གྱི། ཅེ་འདབ་གཙོད་པའི་
 ཞག་གངས་གོ་གཅིག་དུ་སོང་བ་མིན་པས་སྟོན་མེད་དོ། །

དུག་པ་འཆི་ཞག་གི་གངས་རྣམས་སྤྲ་མའི་སྤྱིང་དུ་བྱི་མ་བསྐྱན་པ་ཡིན་མིན་དབྱེད་པ་ནི།
 འཆི་ཞག་བརྒྱ་དང་བཙོ་ལྟར་བྱེད་པ་སོགས་རྣམས། འདིར་ནི་ཆེ་བའི་འཆི་ལྷས་ཀྱི་སྐབས་ལྟར་སྤྲ་
 མའི་སྤྱིང་དུ་བསྐྱན་ནས་བཅིས་པའི་ཞག་གངས་མ་ཡིན་གྱི། ཅེ་འདབ་གཉིས་པ་གཙོད་པ་རང་གི་
 སྐབས་སུ་འཆི་ཞག་བརྒྱ་བར་མ་ཆད་པར་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བཤད་པ་
 ལྟར་གྱི་ཅེ་འདབ་གཙོད་པའི་ཞག་གངས་རྣམས་འཆོལ་བར་འབྱུང་རོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་ན་དེ། ལྷ་རོ་
 པས། ཅེ་འདབ་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་གཙོད་པ་ལ་འཕོ་བ་ལྷས་ཉིན་ཞག་བཙོ་ལ། འཕོ་བ་བཞིས་ཉིན་

ཞག་བཅུ། འཕོ་བ་གསུམ་གྱིས་ཉིན་ཞག་ལ། འཕོ་བ་གཉིས་གྱིས་ཉིན་ཞག་གསུམ། ཞེས་གསུངས་
 བ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཉིན་ཞག་ཉི་ཤུ་ཙམ་གསུམ་པོ་འདི་རྣམས་རྩ་བ་བྱུང་བ་དང་དབྱེ་བ་དང་བཅུ་
 བ་དང་། ཁྱིམ་གྱི་རྩ་བཅུ་གཅིག་པ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་འབབ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཉི་མའི་རབ་ཏུ་རྒྱ་བས་
 འདོར་ཏེ། ཞེས་གཡས་གཅིག་བྱ་ནས་འབབ་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་རོ་བས་གསུངས་པ་དེའི་དོན་ནི། ལྷ་བའི་རྩ་འདབ་བྱུང་བ་གཅོད་པ་མན་
 ཆད་ལ། རྩ་འདབ་བྱུང་བ་བཅད་ཆར་ནས་དགུ་བ་གཅོད་པ་ལ་འཕོ་བ་དང་། དེ་ནས་རྩ་འདབ་
 བཅུ་བ་གཅོད་པ་ལ་འཕོ་བ་སོགས་གྱི་འཕོ་བ་ལྔ་ཡོད་ཅེས་སོགས་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། འགྲེལ་ཆེན་
 ལས་གསུངས་པ་ནི་སྒྲ་བྲག་གཡས་གཅིག་བྱ་ལ་རྒྱ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་པས། དེས་ན་རྩ་འདབ་
 དང་སྒྲ་བྲག་གི་འཕོ་བ་མ་བྱེད་པར་ཆད་ལྔ་ན་གྱི་བརྩེ་ཏ་ལ་ཉེས་པ་འདྲིན་པ་ལ་རིངས་པར་མ་བྱེད་
 ཅིག །དེ་ལྟ་མིན་ན་འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་། རྒྱ་བའི་འཆི་ལྟས་གྱི་སྐབས་སུ། འཆི་ལྟས་གྱི་རྒྱུད་ཉི་
 ཤུ་སོགས་སྒྲ་བྲག་གཡོན་གཅིག་བྱ་ནས་རྒྱ་བར་བཤད་པ་དང་། འཕོ་བ་བཅུས་ཉིན་མཆན་བྱེད་
 དེ། ཞེས་སོགས་བཤད་པ་ཡང་ནང་འགལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པར་གྱིས་ཤིག །འདིར་ཁ་ཅིག་རྒྱ་བ་
 དང་ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་འདི་གཉིས་ནང་གི་སྟེ་མ་ལས་དུས་འཆིར་བྱས་པ་བརྩེ་ཏ་འབྲུལ་བ་ཆེའོ་ཞེས་
 ཟེར་མོད་ཀྱང་། བེ་རྒྱ་ཉིས་མཛད་པའི་ནང་གི་སྟེ་མ་ལས་ནི། ནད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་སྟོམས་
 བ་ཡིན་ལ། མི་སྟོམས་པའི་ཆེ་སྟོག་མི་སྟོམས་པས་ཉི་མ་དང་རྒྱ་བའི་སྟོན་གྱིས་དུས་མ་ཡིན་པར་
 ཆེའོ།¹ ཞེས་དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་བའི་ལྟས་སུ་གསལ་བར་བཤད་པས། དཔེ་མ་དག་པས་འབྲུལ་
 བཤམ། མ་བརྟགས་པར་ཟད་དོ།

གསུམ་པ་འཆི་ལྟས་གྱི་ཉིན་ཞག་གིས་རྩ་འདབ་འདོར་ཚུལ་འཆད་པ་བཤད་པ་གཉིས་
 པའི་ངེས་པ་ནི། ད་ནི་རང་གི་གནས་ནས་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ལ་འཆི་ལྟས་གྱི་རྒྱུད་ཐོག་མར་སྟེ་
 བའི་གནས་ནི་ཁྱིམ་དང་པོའི་རྩ་སྟེ། གཡས་གཡོན་གང་གི་ཞེ་ན། ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་འདི་ལ་མངལ་
 ནས་སྟེས་པའི་བྱིས་པ་སྟེས་མ་ཐག་དབུ་མའི་ལྔ་བཅུ་རྩ་དྲུག་ཀྱང་བཅས་རྒྱ་བ་རྫོགས་ནས་དུས་
 རྒྱུད་གྱི་རྒྱུད་ཐོག་མར་རྒྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྤང་ལ་སོགས་པ་མཉམ་པའི་རྩའི་ཐོག་མའི་ཁྱིམ་

1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡ རོག་ ༡༥༠༦ ཟེང་། ༡

གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཙུག་ཅུའི་བདག་ཉིད་ཅན་རིམ་གྱིས་
འདོར་རྟེ། ཞེས་དང་། ཉམས་པ་ནི་འཆི་ལྟས་རྒྱ་བའི་ཉིན་ཞག་རྣམས་རྟེ། ཞེས་སོགས་དང་། རང་
བཞིན་པའི་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་དེ་ཕྱིན་ཆད་གཏན་མི་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྫོགས་པའི་དུས་ནི། བྱིས་གྱི་
ཙ་གང་དུ་འཆི་ལྟས་གྱི་རྒྱུད་ཐོག་མར་སྦྱེ་བའི་གནས་གྱི་མཆོམས་ནས་ཙ་འདབ་བདུན་པ་སྟེ། ནང་
གི་ཉི་མ་དང་རྒྱལ་ཁུབ་པའི་དུས་སོ། །རྫོགས་པའི་དུས་དེ་ནས་སྟོག་གི་ཁུས་པ་རྒྱ་བའི་འཆི་ལྟས་
གྱི་ཉིན་ཞག་དང་ཆེད་ལྷག་མའི་ཉིན་ཞག་མཚུངས་པ་སྟེ། སོ་སོར་མེད་པ་རྣམས་གྱིས་བྱིས་གྱི་ཙ་
ཡོངས་སུ་འདོར་རྟེ། ཞེས་པ་ནས། བཤད་པ་གཉིས་པའི་ངེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡར་བཅད་གྱི་ཆོག་
དོན་མ་བཤད་པ་དག་ནི་མཐའ་དབྱུད་པའི་སྐལ་བས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་པས་གོ་ཁུས་པའི་ཕྱིར་སྤྲར་
ཡར་བཤད་པ་མ་བྱས་སོ། །བཞི་པ་ཙ་འདབ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གསུམ་གྱི་ཉིན་ཞག་འདོར་ཚུལ་
རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ད་ནི་སྔན་དུ་ཞེས་སོགས་རྟེ། འདི་དག་གི་ཆོག་དོན་ཀྱང་མཐའ་དབྱུད་
པའི་སྐལ་བས་སུ་ལྷག་མ་མེད་པར་བཤད་ཟིན་རྟེ། །ལྷ་པ་དེ་ཉིད་གྱི་འཁོར་ལོ་དགོད་ཚུལ་བསྟན་
པ་དོན་བསྟུ་དང་བཅས་པ་ནི། འདིར་དགོད་པ་ནི་ཞེས་པ་ནས། ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་གྱི་ངེས་པའོ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་རྟེ་ཤིན་ཏུ་གོ་སྤོའོ།

གཉིས་པ་དུས་སུ་འཆི་བའི་ལྟས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལྷ་སྟེགས་པས་བཏགས་པའི་
མི་འཐད་པའི་སྟོགས་དགག་པ་དང་། འཐད་པའི་སྟོགས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི།
དགག་པར་དམ་བཅའ་བས་མཆོམས་སྤྲར་བ། ལྷ་སྟེགས་གྱི་ལུགས་དགོད་པ། དེ་ལ་དགག་པ་
བརྗོད་པ། བཀག་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་ཉི་མའི་དབྱུ་མའི་ཞེས་སོགས་འདི་ལ།
ད་ནི་དབྱུ་མའི་འཆི་ལྟས་གྱི་དུས་གྱི་ལོ་འི་རིམ་པས་ཉི་མའི་ལོ་བརྒྱའི་མཆོམས་སུ་བྱིས་པའི་སྦྱེ་
བོ་ལྷ་སྟེགས་པ་རྣམས་གྱིས་བརྗོད་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྒོངས་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་
པ་དེའི་དགག་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་བསྟུར་ན་རྒྱ་དཔེ་དང་མཐུན་ལོ་ཞེས་ཆོས་རྗེ་བླ་མ་སྤྲུང་
ངོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིར་ལྷ་སྟེགས་པ་རྣམས་བརྗོད་པ་གྲག་སྟེ་ཞེས་པ་ལ།¹ རྒྱ་འབྱུར་དུ་ལྷ་
སྟེགས་རྣམས་ལ་གྲགས་བརྗོད་པར་བྱེད་དེ་ཞེས་འབྱུང་ལ། གྲག་སྟེ་ཞེས་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཐོས་རྟེ་

1 ཞོལ། ཤོག ༥༦ ན ༥ གྲག་སྟེ་ཞེས་པ་ལས། གཙང་། ཤོག ༥༡ ན ༥ ཞེས་པ་ལས།

ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཕྱོགས་སྡེ་མ་སྤྲོ་བ་པོས་རྒྱ་བ་དང་དབྱ་མའི་འཆི་ལྟས་གཏན་
ནས་ཁས་མི་ལེན་པར་གཤམས་ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་འབའ་ཞིག་གིས་བྱིས་པ་བཅས་མ་ཐག་ནས་ལོ་
བརྒྱའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་གྱི་འཆི་བའི་དུས་ངེས་པར་བྱེད་པར་འདོད་པ་འགོག་པ་སྟེ། འདོད་པ་
བརྗོད་པའི་ཆོག་དོན་གོ་སློའོ།

གསུམ་པ་ལ་ལྟ། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིས་པ་ནས་ལོ་བརྒྱའི་མཚམས་ཀྱི་འཆི་བ་དབྱ་མའི་
འཆི་ལྟས་བྱིས་ངེས་པར་བྱེད་ཚུལ། ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་བྱིས་ལོ་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་འཆི་བ་ཁོ་ན་
ངེས་པར་བསྟན་པ། དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་བ་རྒྱ་བའི་འཆི་ལྟས་བྱིས་ཀྱང་ངེས་པར་བྱེད་པར་བསྟན་
པ། དེ་དག་དང་མཐུན་པར་དབང་ཕྱུག་རང་གི་གཞུང་ལས་བཤད་པ་དང་ནང་འགལ་བསྟན་པ། ཉི་
མའི་འཆི་ལྟས་ཁས་ལེན་ན་རྒྱ་བའི་འཆི་ལྟས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་པར་རིགས་པ་མཚུངས་པས་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་པའི་རིགས་པས་
རྣམ་པར་དབྱེད་ན་མི་འཐད་དེ།¹ འདྲིར་མི་རྣམས་ཀྱི་དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་ལྟས་མེད་པ་ལ་གཡོན་
དང་གཤམས་ཀྱི་ཙ་ལ་ཚུ་ཆོད་ལྟ་སྟེ། ཞེས་སོགས་བྱིས། དུས་འཆིའི་ལྟས་དབྱགས་དང་ཚུ་སྤང་དང་
ཚུ་ཆོད་དང་ཉིན་ཞག་ཏུ་འཕེལ་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཅམ་སྟོས་པ་སྟེ་འོག་ཏུ་རྒྱས་པར་འཆད་དོ།

གཉིས་པ་ནི། དུས་འཆིའི་ལྟས་བྱིས་ལོ་བརྒྱའི་མཚམས་སུ་འཆི་བ་ལ། སྤྱིས་མ་ཐག་
ནས། འཆི་ལྟས་དབྱགས་སུ་ལོངས་ཀྱི་བར་ལ་ཡང་ལོ་མང་པོ་དགོས་པའི་ཚུལ་རི་སྐད་བཤད་པ་
ཉིད་རིགས་པའམ་འཐད་པ་ཡིན་པའི་ཚུལ་འདི་ལས་ན། མངལ་ནས་སྤྱིས་པའི་བྱིས་པ་གང་ཞིག་
ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་བྱིས་དུས་མ་ཡིན་པས་འཆི་བར་འགྱུར་བ། ལོ་གསུམ་མམ་ལོ་ལྔའམ་ལོ་བརྒྱ་
གཉིས་སམ་ཉི་ཤུ་ལ་སོགས་པ་ན་འཆི་བ་དེ་ལ། ཐོག་མ་རང་དུ་རྩ་གཤམས་པ་ལ་འཆི་ལྟས་ཚུ་ཆོད་
ལྟ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་ཚུ་ཆོད་དབྱག་དང་བདུན་ལ་སོགས་པ་ནས། ཞག་ལྔའི་བར་དུ་གཤམས་ནས་
རྒྱང་རབ་ཏུ་རྒྱུན་ལོ་བརྒྱ་ནས་ལོ་གསུམ་གྱི་བར་གྱི་རིམ་པ་དམ་འཆའ་བ་ནི་དོན་མེད་པ་སྟེ། ཉི་
མའི་འཆི་ལྟས་བྱིས་རི་ཅམ་ཞིག་ན་འཆི་བའི་དུས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ནི་མངལ་ནས་སྤྱིས་པ་ནས་
ལོ་གསུམ་ན་འཆི་བའི་མཚམས་ཚུན་ཆད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་བྱིས་

1 ཞོལ། ཞོག ༥༦ བ ༥ མི་འཐད་དོ།

ལོ་གསུམ་ན་འཆི་བ་ཚུན་ཆད་ངེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྤར་ལུགས་འབྱུང་གི་ཚུལ་གྱིས་
 རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་མོད་ཀྱི། འདིར་ལུགས་ལྡོག་གི་ཚུལ་གྱིས་མདོར་བསྡུས་འཆད་པ་ནི། འདིར་
 གལ་ཏེ་བྱིས་པ་སྦྱེས་པའི་སྒྲ་བ་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་ཞེས་པ་རགས་པར་བརྟེན་པའི་གྲངས་ཡིན་
 པས། སྒྲ་བ་གཅིག་དང་ཞག་བྲལ་ན་འཆི་བར་འགྱུར་ན། དེའི་ཆེ་སྦྱེས་པའི་ཉིན་ཞག་ནས་བརྩམས་
 ཏེ་སློག་གི་རྒྱང་རང་བཞིན་པ་རྒྱ་བ་རྫོགས་པའི་དུས་ཅུ་འདབ་བདུན་པ་བཅད་ཆར་བ་ནས། འཆི་
 ལྟས་ཀྱི་རྒྱང་ཆེས་སྦྱོགས་མདའ་དང་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྲ་བ། ཅུ་འདབ་བརྒྱད་པ་ལ་ཞག་
 བཅོ་ལ། དེ་ནས་འདབ་མ་དགུ་པ་ལ་འཆི་ཞག་བཅུ། དེ་ནས་ཅུ་འདབ་བཅུ་པ་དང་བཅུ་གཅིག་པ་
 དང་བཅུ་གཉིས་པ་དང་དབུ་མར་ཞག་ལྔ་དང་གསུམ་དང་གཉིས་དང་གཅིག་བརྒྱས་ནས་འཆི་བར་
 འགྱུར་བ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།

དེ་ཡང་སྤར་ཅུ་འདབ་བརྒྱད་པ་ལ་ཆེ་ལྟག་ཞག་ཉེར་གཅིག་ཏུ་བཤད་ལ། འདིར་སྒྲ་གཅིག་
 དང་ཞག་བྲལ་ཏུ་བྱེད་པ་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། ཅུ་འདབ་བརྒྱད་པའི་འཆི་ཞག་བཅོ་ལྔ་པོ་དེ་ཆེ་ལྟག་
 ལ་མ་གཏོགས་པ་ཉེར་གཅིག་ཏུ་བཤད་ལ། གཏོགས་པ་སྒྲ་གཅིག་དང་ཞག་བྲལ་ཏུ་བྲས་པས་
 མི་འགལ་ལོ། །ལོ་གསུམ་ན་ལོ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཆེ་ག་དོན་ལུགས་འབྱུང་ལ་དཔགས་པས་ཤེས་
 སྟོན། །འདབ་མ་ལྔ་པ་ལ་འཆི་ཞག་བརྒྱས་པ་ནས་ཆེ་ལྟག་སྒྲ་བ་བཞི་ཡོད་པར་བཤད་པ་སྤར་སྒྲ་བ་
 གསུམ་དུ་བཤད་པ་སོགས་དང་མི་མཐུན་པའང་། འཆི་ཞག་ཆེ་ལྟག་གི་ཞག་གི་ནང་དུ་བགྲངས་པ་
 དང་མ་བགྲངས་པའི་བྱད་པར་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དག་
 ལ་ཡང་སྤར་རོ། །ལོ་བཞི་པ་ལ་འཆི་བའི་ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 བཞིན་དུ་མངལ་ནས་སྦྱེས་པ་ནས་ལོ་བརྒྱའི་མཆོམས་ཀྱི་བར་དུ་འཆི་བའི་ལྟས་ཀྱིས་ཉིན་ཞག་ཉི་
 མའི་འཆི་ལྟས་ལ་མི་རིགས་པའོ། །འདིར་དུ་འགྱུར་ལ། མངལ་ནས་སྦྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་བཞི་ནས་
 ལོ་བརྒྱའི་མཐའི་བར་དུ་ཉི་མ་མི་རིགས་ཞེས་འབྱུང་བ་བདེའོ། །སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག །བདེ་མཆོག་གི་རྒྱད་
 རྗེ་རྣམས་འཕྱོད་དང་སྟོན་འབྱུང་ལ་སོགས་པར་ལོ་བཅུ་བཞི་ནས་བཞིའི་བར་གྱི་འཆི་ལྟས་བཤད་
 པ་ནི་གཞུག་པ་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། འདི་ནས་བཤད་པ་དང་འཆད་ཚུལ་མི་
 མཐུན་པའི་མདོ་རྒྱད་ཐམས་ཅད་སྤྲ་ངེ་བཞིན་དུ་བཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འཆད་

བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ལུང་རིགས་མངོན་སུམ་གྱི་གཞོན་པ་བརྒྱ་ཕྱག་ཅིག་ཐོག་ཏུ་འབབ་པར་འགྱུར་
རོ། །འདི་ནི་ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་ངེས་པའོ། །ཞེས་པ་མཛུགས་བསྟུ་བའོ། །

གསུམ་པ་དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་བ་རྒྱ་བའི་འཆི་ལྟས་ཀྱིས་ཀྱང་ངེས་པར་བྱེད་ཚུལ་
ནི། ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་ལུགས་ལྟོག་ཏུ་འཆར་ཚུལ་བཤད་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱང་སྟོབས་
ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་མངལ་ནས་སྐྱེས་པ་ལས་རྒྱ་བའི་འཆི་ལྟས་ལུགས་
ལྟོག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་སྤྱང་ལུགས་འབྱུང་དུ་བཤད་པ་ལ་དཔགས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་བའི་
འཆི་ལྟས་ཀྱི་ངེས་པའོ། །

བཞི་པ་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་དབང་ཕྱག་རང་གི་གཞུང་ལས་བཤད་པ་དང་ནང་འགལ་
བསྟན་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་དུས་ཕྱི་མའི་སྤྱང་གི་སྒྲ་བ་ལས་དབང་ཕྱག་གིས་སྤྱས་པ། ཞེས་པ་
ནས། ཞེས་པ་སྟེ། གཞན་སྤྱི་གསུམ་གྱི་བྱུང་པའི་མཐའ་ལ་ཡང་རྒྱ་ཉིད་དུ་མའི་འཆི་ལྟས་གསུམ་
དང་། ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་ཀྱིས་ལོ་གསུམ་གྱི་མཐར་འཆི་བ་ལས་ལྟག་པ་ཤེས་པར་མི་བྱེད་པར་
བཤད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ལར་ངེས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་བས་ན་བྱེད་རང་ཆད་མར་ཁས་ལེན་པའི་སྟོན་
པའི་གཞུང་ལས་འདི་ལྟར་བཤད་པ་དང་བྱེད་ཀྱིས་ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་ཁོ་ནས་ལོ་བརྒྱའི་མཆམས་
སྤྱ་འཆི་བ་ཤེས་པར་བྱེད་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་ནང་འགལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །དེ་དག་ནི་དུས་
མ་ཡིན་པའི་འཆི་ལྟས་ལ་ཡང་རྒྱ་བ་དང་ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་གཉིས་ཀ་ཁས་སྐྱང་དགོས་པའི་ངེས་
པའོ་ཞེས་མཛུགས་བསྟུ་བའོ། །

དེས་ན་ཁོ་ལོ་ཅག་གི་ལུགས་ལ་གཞོན་པ་མེད་པ་འདི་ཉིད་ཁས་སྐྱང་བར་རིགས་སོ་ཞེས་
སྟོན་པ་ནི། འདི་ལྟར་མངལ་ནས་སྐྱེས་པ་ནམས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ལ། འདི་ལྟར་བྱིས་པའི་རྒྱ་བའི་
ལས་མཐ། ཉི་མའི་ལས་ཀྱི་ལོ་གསུམ་གྱི་མཐར་འཆི་བ་གང་ཡིན་པ། དེའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ནས་
བརྒྱམས་ཏེ། ཉིན་ཞག་སོ་སོ་ལ་འཆི་བའི་དབྱེ་བ་བརྒྱད་ཅུ་ལྟག་པའི་སྤྱང་ཕྱག་གི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་
པ་འདིར་ངེས་པ་མེད་དེ། མངལ་ནས་སྐྱེས་པ་ནམས་ཀྱི་ལས་སོ། །ཞེས་བསྐྱར་ན་རྒྱ་དཔེ་དང་
མཐུན་པོ་ཞེས་ཆོས་རྗེ་བྱ་གསུང་ལ། དཔང་འགྱུར་དུ་གཞན་ཤོང་འགྱུར་དང་འབྲེལ་བ་ལ་འཆི་བའི་

དབྱེ་བ་སྟོང་བརྒྱད་ཅུའི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་པའི་ཞེས་བྱས་པ་ལེགས་པར་མངོན་ཏེ། འདི་ལྟར་མངལ་
ནས་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བར་འགྱུར་བའི་རང་རང་གི་ལས་ལས། སྐྱེས་མ་ཐག་
གི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ནས་བརྒྱུ་མ་ཏེ། ལོ་གསུམ་གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་ཉིན་ཞག་སོ་སོ་ལ་འཆི་བའི་
དབྱེ་བ་ནི་ལོ་གསུམ་གྱི་ཞག་སྟོང་བརྒྱད་ཅུའི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་པའི་བྱིས་པའི་འཆི་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི། ཟླ་བ་གཡོན་པའི་ལམ་མཐ། ཉི་མ་གཡལས་པའི་ལམ་འདི་གང་རུང་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འཆི་ལྟས་ཀྱི་
རྒྱུ་རྒྱ་བའི་ངེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།

དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་ལྟས་གཡལས་གཡོན་གྱི་ལམ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་རྒྱ་བར་མ་ངེས་ཀྱི།
འགའ་ཞིག་ལ་གཡལས་ཀྱི་འཆི་ལྟས་དང་འགའ་ཞིག་ལ་གཡོན་གྱི་འཆི་ལྟས་སུ་འགྱུར་བ་འོན་ཀྱང་ཅ་
ལས་དབྱུགས་རབ་ཏུ་རྒྱ་བའི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་རྣམས་ཀྱིས་སློག་སྟེ་ཆེ་ལྷག་གི་གངས་ཤེས་
པར་བྱེད་དོ། །རྒྱ་མཚན་འདིའི་བྱིར་འཆི་ལྟས་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱའི་འཁོར་ལོ་ལ་རྒྱ་བ་ནི་འཆི་བའི་འཁོར་
ལོ་སྟེ། བྱིས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཅ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་རྣམས་ལས་སློག་སྟེ་རྒྱུ་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་རྒྱ་བ་
གོ་རིམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་འདོར་བའོ། །ཅ་འདབ་བཅུ་གཉིས་དོར་ཐེན་པ་དེ་ནས་ཅ་འཁོར་གྱི་སྟེ་
བ་དབྱུ་མ་ལ་འཆི་རྒྱུ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པའི་ཉིན་ཞག་དེ་ལ་འཆིའོ་ཞེས་པ་ནི་དམ་འཆའ་བར་རིགས་
པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱི། རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་འདི་དེའི་བསྒྲིག་སྒྲིགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་གཞན་
འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའོ་ཞེས་པ་མ་ཡིན་པས་རིགས་པའི་བདེ་མ་ཆགས་པའི་བཤད་པ་མི་བྱའོ།

ལྟ་བུ་ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་ཁས་ལེན་ན་ཟླ་བའི་འཆི་ལྟས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་པར་རིགས་
པ་མཚུངས་པས་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། ཉི་མའི་དབྱུ་མ་ཞེས་སོགས་འདི་འགྱུར་
ཅུང་ཟད་མ་བདེན་ཡང་འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དབྱུ་མའི་འཆི་ལྟས་རབ་ཏུ་རྒྱ་བས་ལོ་བརྒྱའི་
མཚམས་སུ་འཆི་བ་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་པ་ལ། ལོ་གསུམ་གྱི་དུས་ཀྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་
ཀྱི་འཆི་བའི་མཚན་ཉིད་ཅུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་གཅིག་ལུ་འདི་ནི་སྟེ་སྟེགས་
ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཏགས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་འཆི་བ་ལོ་བརྒྱའི་མཐའ་འཆི་བ་
ཡང་ཤེས་པར་བྱེད་པར་གསུངས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནི་འགྱུར་མ་
ལེགས་པ་སྟེ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་སྟོན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཚུལ་འདི་གསུངས་

སོ་ཞེས་སྤྱི་གཞི་གིས་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཁོ་རང་གི་སྟོན་པ་དབང་ཕྱུག་གིས་གསུངས་
 པའི་དོན་ཡིན་ལ། རྩ་ག་ཡན་ཞེས་པ་བཅོམ་ལྡན་དང་ལེགས་ལྡན་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱུག་པ་ལས། སྤྱི་
 རྩ་གས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་ལ་བཅོམ་ལྡན་ཞེས་པ་དང་། ལེགས་ལྡན་ཞེས་
 ཟེར་བས་དེ་དང་རང་གི་སྟོན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བོད་
 ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་དག་གིས་འདས་ཞེས་པའི་ཆོག་ལྷ་དྲགས་སྤྱི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་
 མ་ཤེས་པས་བཅོམ་ལྡན་ཞེས་པ་རང་གི་སྟོན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་གཞུང་བའི་རྒྱུ་བྱེད་
 དང་མཆན་བྱ་བྱེད་པ་དག་གི་དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱས་སོ།།

དེ་ལ་རྒྱ་ཉིད་འཆི་ལྟས་ཁས་ལེན་ན་ལེན་མཉམ་དང་མི་ལེན་ན་ཡང་མི་ལེན་མཉམ་དུ་
 མཚུངས་པས་འགོག་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་དེ་ཉིད་ལ་ནི་ཉི་མའི་ལོ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཀྱིས་ཉི་
 མའི་འཆི་ལྟས་འབའ་ཞིག་དུ་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱ་བའི་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱ་བའི་འཆི་ལྟས་
 སྤྱི་ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་འདིར་གང་ཞིག་གཡོན་ཁོ་ན་ལ་རྒྱུད་རྒྱུ་བའི་རྒྱ་བའི་
 ཆོས་ཀྱི་འཆི་ལྟས་ཀྱིས་འཆི་བ་སྤྱི་དཔར་མི་འགྱུར་བ་དེས་ན་གྱིས་པ་མི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 རབ་དུ་བཅུགས་པའི་འདོད་པའོ། །ཉི་མའི་རྒྱུ་བ་ཁོ་ནས་དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་ལྟས་སྤྱི་འགྱུར་བ་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་གསུངས་པའི་དམ་བཅའ་ཡང་དག་དུ་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱི་རྒྱུད་མ་སྟོམས་
 པས་གཡས་པའི་རྩ་ལ་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་སྤྱི་འགྱུར་ན། གཡོན་པའི་རྩ་ལ་རྒྱ་བའི་
 ཆོས་རྒྱར་སེལ་མ་སྟོམས་པ་ལས་རྒྱ་བའི་འཆི་ལྟས་ཀྱིས་འཆི་བ་རྒྱུར་མེད་དེ། སྤྱི་འཛིན་མ་
 སྟོམས་པས་འཆི་ལྟས་སྤྱི་འགྱུར་ན་རྒྱར་སེལ་མ་སྟོམས་པས་འཆི་ལྟས་སྤྱི་འགྱུར་བ་འགལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ན་གཡས་པ་ལ་ཉི་མ་རབ་དུ་རྒྱུ་བ་ཁོ་ན་ལས་འཆི་ལྟས་ཀྱིས་འཆི་བར་དབང་ཕྱུག་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་གོ། །བཞི་པ་བཀག་
 པའི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། འདིར་ལོ་གསུམ་གྱི་ལྷག་པའི་ལྷ་ནི་ཞེས་པ་ནས། དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་
 ལྟས་ལ་རྒྱ་བ་དང་ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་ཚུལ་གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ངེས་པའོ། །ཞེས་པའི་
 བར་གྱི་ཆོག་དོན་ལྷག་མ་གོ་སྟེ།

གཉིས་པ་འཐད་པའི་ཕྱོགས་བཞག་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དོན་གྱིས་ཞིབ་པར་བཤད་པ་དང་།

ཆེག་དོན་གྱིས་ཅུང་ཟད་བཤད་དགོས་པ་དག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷ་མ་སྤྲ་མ་དག་གི་
 ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུས་འཆིའི་ལྷས་འདི་ཡང་། སྤྲ་
 རབས་པ་དག་བསྐྱབས་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་སྤྲུལ་ཆའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཞེས་ཟེར། དེ་ཡང་ལོ་བརྒྱའི་
 མཐར་ལོ་གསུམ་ཕྱིགས་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཞག་སོ་བཞི་གནས་དགོས་པ་འདི་ལོ་གསུམ་ཕྱིགས་
 གསུམ་གྱི་ཞག་ལ་བྱེད་བཅས་སྤྲུལ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱིས་བགོས་ནས་ཆོལ་བའི་རྒྱ་མཚན་རི་ལྷར་ཡིན་
 དབྱེད་དཀའ་བར་བྱེད་པར་སྤང་རོ།།

དེ་ལ་ཐང་སྟོན་ལོ་རྒྱུ་ན་རེ། འདིར་བྱེད་དང་བཅས་པའི་སྤྲུལ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱིས་ཐོབ་པ།
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བསམས་ནས། ལོ་གསུམ་ཕྱིགས་གསུམ་གྱི་ཞག་སྟོང་བརྒྱ་ཉི་ལུ་ཅ་ལྷ་ལ་
 སྤྲུལ་ཅུ་ཅ་བྱེད་དང་གསུམ་ཀྱིས་བགོས་པའི་ཐོབ་ཚོར་ཞག་སོ་བཞི། རྒྱ་ཆོད་སོ་དྲུག་། རྒྱ་སྤང་ང་
 ལ། དབྱུགས་བྱེད་དང་གསུམ་རྣམས་འཆི་ལྷས་འཕེལ་བའི་ཞག་གངས་ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་རེ་ན་འཆི་
 ལྷས་ཞག་རེ་འཕེལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་འཆི་ལྷས་ཀྱི་ཞག་འཕེལ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་དེའི་
 ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྟེ་མདོ་བ་ཡང་ཆལས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཞིབ་པར་བརྩིས་
 བ་ཙམ་མ་གཏོགས་འདི་དང་པལ་ཆེར་འབྲའོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྷ་ན་མཐའི་
 དབྱ་མའི་འཆི་ཞག་གཅིག་སོ་དེ་ལ་སོག་བྱེད་ཀྱི་ཞག་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་བྱེད་བཅས་སྤྲུལ་ཅུ་
 ཅ་གཉིས་ཀྱིས་བགོས་པའི་ཐོབ་ཚོར་སོ་བཞི་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་དེ་དེའི་སོག་བྱེད་ཀྱི་ཞག་
 དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས། དུས་འཆིའི་ཞག་གི་འཁོར་ལོ་སྟོང་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་དྲུག་དུ་གསུངས་པ་
 ལས་ལྷག་ནས་སྟོང་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་དོན་དྲུག་རྒྱ་ཆོད་ང་ལྷ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་ལ། སོག་བྱེད་མེད་
 ན་ཞག་སྟོང་བརྒྱ་ཞེ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བས་དུས་འཆིའི་ཞག་གི་འཁོར་ལོ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་
 རོ། །དེ་ནི་ཐང་སྟོན་གྱི་འདོད་པ་ལ་གཞིར་བྱེད་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། ལུགས་དེས་དབྱ་མའི་ཞག་
 གཅིག་ལ་སོག་བྱེད་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ཀྱང་། ཞག་བྱེད་བཅས་སྤྲུལ་ཅུ་ཅ་གཉིས་སོ་ཉིད་དེའི་སོག་
 བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་གྱི་ཞག་སོ་བཞི་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་དེ་དེའི་སོག་བྱེད་དུ་ཁས་སྤངས་པའང་
 མེད་ལ། ལེན་དགོས་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་གཞིར་བྱེད་དེ་མི་འབྱུང་ཡང་ལུགས་
 དེ་འཐད་པ་ནི་མིན་ཏེ། འདི་ལྷར་ཐོབ་ཚོར་དེ་མཐའི་ཞག་སོ་བཞི་ལས་གཞན་པའི་ཞག་སོ་བཞི་

རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པར་ཁས་མི་ཡིན་ན། མོ་བ་ནོར་གྱི་ཞག་དེ་དག་མཐའི་ཞག་དེ་དག་གི་གོང་གི་ཞག་ཕྱེད་བཅས་སུ་མ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱིས་བལོ་བའི་གཞི་དེ་དག་གི་ནང་དུ་འཕེལ་བའི་འཆི་ཞག་ཡིན་པར་ཁས་ལྷངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། གཞན་ཡིན་ན་ལོ་གསུམ་སྟོགས་གསུམ་ལས་ཞག་སོ་བཞི་པ་ཆར་གཉིས་ལྷག་པས་དུས་འཆིའི་རྣམ་གཞག་ཉམས་པས་སོ།།

ལོ་གསུམ་སྟོགས་གསུམ་རྫོགས་ནས་མཐའི་རྒྱ་བ་གཅིག་འབྲུང་བ་དེའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེས་འདི་བ་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། མངལ་གྱི་དང་པོའི་རྒྱ་བ་གཅིག་དང་དག་པ་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་ནི་མཐའི་རྒྱ་བ་གཅིག་པོ་དེ་འབྲུང་བའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡང་སྟོན་རྒྱ་མི་སྤང་ལ། རྒྱ་བ་དེ་གཉིས་སྔ་མའང་མཐའི་དེ་དག་པ་མ་ཡིན་ལ། མཐའི་དེའང་མངལ་གྱི་དེ་དག་པ་མ་ཡིན་པས་འབྲེལ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། དག་པ་སྦྱར་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོན་སྦྱར་ཚུལ་ཡང་མ་ལེགས་སོ། །སྟེས་བུ་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་བ་དུས་སུ་འཆི་བ་ནི་སྟེས་ནས་ལོ་བརྒྱ་མ་སོང་བར་མི་འཆི་ཞིང་། སོང་ནས་ལྷག་པོ་མི་སྟོད་པས་མཆམས་དེར་འཆི་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་དུས་སུ་མ་སྟེབ་པའམ། དུས་ལས་ཐལ་ནས་ཤི་ན་དུས་འཆིར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་སྟེས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ནི་མཐའི་ལོ་གསུམ་སྟོགས་གསུམ་རྫོགས་པ་དེའི་ཆེ་རྫོགས་པས། དེ་ནས་ཀྱང་རྒྱ་བ་གཅིག་དང་ཞག་གཅིག་ནི་དུས་ལས་ལྷག་པར་བསྟད་པའི་ཕྱིར་དུས་འཆིར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ལོ་བརྒྱར་རྒྱ་གཅིག་གིས་མ་ལོངས་པར་ཤི་ན་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་འདི་དབྱེད་དགོས་ཤིང་། དབྱེད་དཀའ་བ་ཡིན་པ་ལ་དུས་འཆིའི་ལྷས་རྟོགས་སྔ་བ་དང་རྟོགས་དཀའ་བར་ཁས་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དོགས་པ་འདི་ལྟར་དབྱེད་དགོས་པ་མ་གོ་བར་སྤང་རོ།།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་ནི། དུས་འཆིའི་རྣམ་གཞག་འདི་དག་ཀྱང་བསྟུས་པའི་དོན་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། སྟེས་ནས་འཆི་ལྷས་ཀྱི་རྒྱང་རིམ་པས་འཕེལ་བའི་ཚུལ། འཆི་ལྷས་ཞག་རྩ་ལོངས་ནས་ལོ་གསུམ་སྟོགས་གསུམ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་དང་ལོན་ཏན་གསུམ་གྱི་ཁམས་ཟད་པར་བྱེད་ཚུལ། ལོ་གསུམ་སྟོགས་གསུམ་རྫོགས་པའི་མཐར་ཡང་ཞག་སོ་གཅིག་ལོང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཆེ་ལོ་བརྒྱ་བའི་སྟེས་བུ་མངལ་ནས་སྟེས་པ་ནས་རྒྱ་བ་ཕྱེད་དང་བཅུ་གཅིག་ལ་བཟོད་པ་གཉིས་སུ་བྱས་པ་སྟོགས་གསུམ་གྱིས་དམན་པའི་ལོ་དང་པོ་

ལ་ནི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་རྒྱུ་མི་རྒྱུ་ལ། དེ་ནས་ལོ་གཉིས་པའི་དུས་བསྟོན་པ་གསུམ་པ་ལ་འཆི་ལྟས་
 ཀྱི་དབྱུགས་གཅིག་རྒྱུ་ལ། །དེ་ཡང་སྐྱེས་མ་ཐག་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བཅུ་ཙུག་རྒྱུ་ཆར་བཅས་
 ཐོག་མར་རྒྱ་ཞིང་། དེ་རྫོགས་པའི་རྫོགས་དུས་སྤྱིར་ཀྱི་རྒྱུ་ཐོག་མར་རྒྱུ་བ་དེ་མཉམ་པའི་དུས་
 སྤྱིར་ཀྱི་ཙུ་འདབ་ནས་ཐོག་མར་རྒྱུས་པ་ཡིན་ན་འཆི་ལྟས་ཀྱི་རྒྱུ་གི་ཐོག་མའང་གཡས་ནས་རྒྱ་
 ལ། གཡོན་མི་མཉམ་པའི་དུས་སྤྱིར་ལ་ཐོག་མར་རྒྱུས་པ་ཡིན་ན་འཆི་ལྟས་ཐོག་མའང་གཡོན་ནས་
 མགོ་ཚུམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ལོ་གསུམ་པའི་དུས་བསྟོན་པ་ལྷ་པ་ཞེས་པ། སྐྱེས་པ་ནས་བཅིས་
 པའི་བསྟོན་པ་ལྷ་པ། ལོ་གསུམ་པ་རང་ལ་བསྟོན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་སྟེ། དེ་ལ་འཆི་ལྟས་
 དབྱུགས་གཅིག་རྒྱུ་ལ། །དེ་བཞིན་དུ་ལོ་རེ་ལ་རེ་རེ་རྒྱུས་པས་མཐར་ལོ་བདུན་པའི་དུས་ཀྱི་བསྟོན་
 པ་དང་པོ་སྐྱེས་པ་ནས་བཅིས་པའི་བསྟོན་པ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་དབྱུགས་གཅིག་རྒྱུས་པ་མན་ཆད་
 གིས་འཆི་ལྟས་དབྱུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་ལོངས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་དབྱུགས་དུག་ནི་རྒྱ་སྒང་ཡིན་པས་འཆི་ལྟས་རྒྱ་སྒང་དུ་ལོངས་ཏེ། འདི་ནས་ལོ་
 དུག་ཅུའི་བར་དུ་ལོ་རེ་ལ་བསྟོན་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་བསྟོན་པ་དང་པོའི་ཐོག་མར་འཆི་
 ལྟས་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱ་སྒང་རེ་རྒྱ། བསྟོན་པ་གཉིས་པ་ལ་མི་རྒྱ། དེ་རྒྱར་སྐྱེས་ནས་རྒྱས་པས་ལོ་དུག་ཅུ་
 ན་འཆི་ལྟས་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱ་སྒང་དུག་ཅུ་ལོངས་པས་རྒྱ་སྒང་གི་འཁོར་ལོ་རྫོགས་ཤིང་། དེ་ནས་རྒྱ་ཆོད་
 དུ་ལོངས་ཏེ། དེ་ཡང་ལོ་སུམ་ཅུའི་བར་དུ་ལོ་རེ་ལ་བསྟོན་པ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི། བསྟོན་པ་རེའི་ཕྱིད་
 སྐྱ་མ་ལ་འཆི་ལྟས་རྒྱ་ཆོད་གཅིག་རྒྱ། ཕྱིད་ཕྱི་མ་ལ་མི་རྒྱ། ཡང་བསྟོན་པ་གཉིས་པའི་ཕྱིད་སྐྱ་
 མའི་ཐོག་མར་འཆི་ལྟས་རྒྱ་ཆོད་གཅིག་རྒྱ། ཕྱིད་ཕྱི་མ་ལ་མི་རྒྱ་བའི་རིམ་པས་ལོ་སུམ་ཅུ་ན་འཆི་
 ལྟས་རྒྱ་ཆོད་དུ་ལོངས་པ་དུག་ཅུ་རྫོགས་པས། དེ་ནས་ཉིན་ཞག་དུ་ལོངས་པར་རྒྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་
 ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ཀྱི་རིང་ལ་ཞག་སུམ་ཅུ་སོ་ཕྱིད་དང་གསུམ་གསུམ་ན་འཆི་ལྟས་ཞག་རེ་
 དང་རྒྱ་ཆོད་རེ་དང་རྒྱ་སྒང་ལྷ་དབྱུགས་བཅུ་གསུམ་ཆ་བཅུ་གཉིས་དེའི་བཅུ་བདུན་ཆ་དུག་རེ་དང་
 བཅས་པ་རྒྱ་བ་ཡིན་ལ། སྤྱར་ལོ་རེ་ལ་དབྱུགས་རེ་དང་། བསྟོན་པ་རེ་ལ་རྒྱ་སྒང་རེ་དང་། བསྟོན་
 པ་ཕྱིད་རེ་ལ་རྒྱ་ཆོད་རེ་འཕེལ་བ་ལྟར། ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ཀྱི་ཞག་སྤྱིར་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཙུ་པོའི་
 བར་ནས་ཀྱང་ཞག་སུམ་ཅུ་སོ་ཕྱིད་དང་གསུམ་གསུམ་ན་འཆི་ལྟས་ཞག་དུ་ལོངས་པ་རྫོགས་འབྲངས་

འདི་ཙམ་རེ་དང་བཅས་པ་རྒྱལ་ཞེས་ཞེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཞག་སྟོང་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྔ་པོ་ལ་སྤུམ་
 ཅུ་སོ་བྱེད་དང་གསུམ་གྱིས་བཞོད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་བཞོས་པའི་ཐོབ་ཚོར་ལོ་གསུམ་སྟོགས་
 གསུམ་གྱི་མཐའི་ཞག་སོ་བཞིར་བྱེད་འདོད་ནས་བཞོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཞག་སོ་བཞི་
 ལས་རྒྱ་ཆོད་སོ་དྲུག་སོགས་གྱིས་ལྷག་ཅིང་མཐའི་ཞག་སོ་བཞིས་རྩ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བཅད་
 ཆར་བའི་ཕྱིར་ལོ་བརྒྱ་རྫོགས་ཤིང་རྩ་ཐམས་ཅད་བཅད་ཆར་ནས་ཀྱང་རྒྱ་ཆོད་སོ་དྲུག་། རྒྱ་སྤང་
 ང་ལ། དབྱུགས་གཉིས། དབྱུགས་ཀྱི་བཅུ་གསུམ་ཆ་བཞི་རྣམས་ཀྱི་ཡུན་ཆད་མ་གྱི་བར་གནས་
 དགོས་པས་དུས་འཆི་ཡིན་པ་ཉམས་ཤིང་དུས་ལས་ལྷག་པར་གནས་པ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་
 ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དབྱུ་མ་བཅད་ཆར་ནས་མི་འཆི་བར་གནས་པའི་ཐ་མལ་པ་མི་སྲིད་
 པར་ཡང་ཡང་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་ལོ།

དེས་ན་ཞག་བྱེད་བཅས་སོ་གཉིས་གྱིས་བཞོས་པའི་ཐོབ་ཚོར་གྱི་ཞག་སོ་བཞི་དང་མཐའི་
 ཞག་སོ་བཞི་ཞག་གི་གངས་སོ་བཞི་ཙམ་དུ་མཚུངས་ཀྱང་དོན་མི་གཅིག་ཅིང་རྗེས་འབྲང་ཡོད་མེད་
 སོགས་མི་མཚུངས་ལ། བྱེད་བཅས་སོ་གཉིས་གྱིས་བཞོས་པའི་ཐོབ་ཚོར་སོ་བཞི་རྗེས་འབྲང་དང་
 བཅས་པའང་ཞག་སྟོང་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྔ་པོའི་ཞག་གངས་ལ་གཏོགས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལོ་དབྱུ་
 བཅུ་ཙ་ལྔ་གི་སྐབས་སུ་འཆི་ལྟས་འཕེལ་བའི་དབྱུགས་རྒྱ་སྤང་རྒྱ་ཆོད་རྣམས་ཀྱང་ལོ་དེ་དང་དེའི་
 ཞག་གངས་ལ་གཏོགས་ཤིང་། དེ་དག་ལ་མི་གཏོགས་ན་དུས་འཆིའི་དུས་ལས་ལྷག་པར་འགྱུར་
 བའི་རྒྱུན་སོ་ན་གནས་སོ། །འོན་ཀྱང་འཆི་ལྟས་འཕེལ་ཞེས་པ་ནི་ལོ་དང་ཟླ་བ་སོགས་སྔ་མ་སྔ་
 མའི་དུས་ཀྱི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་དབྱུགས་རྒྱ་བའི་ཡུན་ཆད་ལས་བྱེ་མ་བྱེ་མའི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་དབྱུགས་
 ཡུན་ཆད་རིང་བར་རྒྱ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། འཆི་ལྟས་ཀྱི་ཞག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལོ་གསུམ་སྟོགས་
 གསུམ་སོགས་ཀྱི་ཞག་གངས་ལ་མི་གཏོགས་པའི་ཞག་ལྷག་པོ་འཕེལ་བའི་དོན་མིན་ནོ། །དབྱུགས་
 དང་རྒྱ་སྤང་སོགས་སུ་འཕེལ་རྒྱུ་འདི་དག་གཞུང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་གཅོད་རྒྱུ་གྱི་འོག་དུ་
 གསུངས་ཀྱང་། འདིར་ཉོགས་སྒྲ་བའི་དོན་དུ་སྤར་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་ལོ་གསུམ་སྟོགས་གསུམ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་དང་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་ཁམས་
 ཐད་པར་བྱེད་རྒྱུ་བཤད་པ་ནི། དང་པོར་གཡོན་ནས་འཆི་ཞག་མགོ་རྩམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན།

དང་པོར་སྣ་བྲག་གཡོན་ནས་འཆི་ལྟས་ཞག་གཅིག །རང་བཞིན་པ་ཞག་གཅིག །དེ་ནས་སྣ་བྲག་གཡས་ནས་ཆི་ལྟས་ཞག་གཅིག །རང་བཞིན་པ་ཞག་གཅིག །དེ་ནས་གཡོན་ལ་འཆི་ལྟས་ཞག་གསུམ་རྒྱ་ཞིང་། དེ་ནས་གཡོན་ལ་རང་བཞིན་པ་ཞག་གསུམ་རྒྱས་ནས་འཕོ་སྟེ། དེ་ནས་གཡས་ལ་འཆི་ལྟས་ཞག་བཞི་དང་རང་བཞིན་པ་ཞག་བཞི། དེ་ནས་གཡོན་ལ་འཆི་ལྟས་ཞག་ལྔ་དང་རང་བཞིན་པ་ཞག་ལྔ་རྒྱས་པས། གཡོན་གྱི་སྣ་བྲག་ལ་སྣ་བྲག་གཅིག་གི་འཕོ་ཆེན་བཅུ་གཅིག་གི་ནང་ནས། ཉམ་མཁའ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཕོ་བ་འདོར་ལ། དེ་ནས་གཡས་ལ་འཆི་ལྟས་ཞག་བྲག་དང་རང་བཞིན་པ་ཞག་བྲག་གིས། འཕོ་བ་བཅུ་གཅིག་གི་ནང་ནས་སྣ་བྲག་གཡས་ལ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཕོ་བ་འདོར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཡོན་ལ་མི་མཉམ་པའི་ཞག་བདུན་པ་དགུ་པ་བཅུ་གཅིག་པ་ལྟ་བུའི་སྟེ་ཆོན་གསུམ་གསུམ་དང་། གཡས་ལ་བརྒྱད་པ་བཅུ་པ་བཅུ་གཅིག་པ་ལྟ་བུའི་མཉམ་པའི་ཞག་གི་སྟེ་ཆོན་གསུམ་གསུམ། གཡོན་ལ་ཞག་ཉེར་དགུ་པ་དང་གཡས་ལ་ཞག་སུམ་ཅུ་པའི་བར་རྒྱ་བའི་འཆི་ཞག་དང་རང་བཞིན་པའི་ཞག་དང་། གཡས་གཡོན་སྟེལ་ཚུལ་གོང་གི་རིགས་པ་ལྟར་སྦྲར་བས། འཕོ་བ་བཅུ་གཅིག་གི་ནང་ནས་སྣ་བྲག་གཡོན་ལ་རིམ་བཞིན་རྒྱུད་མེ་རྒྱ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཕོ་བ་དང་། གཡས་ལ་རིམ་བཞིན་རྒྱུད་མེ་རྒྱུད་ནས་མཁའ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཕོ་བ་རྣམས་འདོར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྣ་བྲག་གཡོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔའི་འཕོ་བ་འདོར་བ་ལ་ཞག་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་དང་། སྣ་བྲག་གཡས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔའི་འཕོ་བ་འདོར་བ་ལ་ཞག་བཞི་བརྒྱ་བརྒྱུ་ཅུ་སྟེ་གིལ་བས་ཞག་དགུ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་རོ། །

དེའི་འོག་ཏུ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་ཁམས་ཟད་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི། སྣ་བྲག་གཅིག་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་བཅུའི་འཕོ་བ་དོར་བ་དེ་ནས་གཡོན་མི་མཉམ་པའི་རྩ་ལ་འཆི་ལྟས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་སོ་གཅིག་དང་། རང་བཞིན་པའི་ཉིན་ཞག་སོ་གཅིག་སྣ་བྲག་གཡོན་ནས་རྒྱས་པས་སྤྱང་སྟོབས་ཀྱི་ཁམས་སམ་བད་ཀན་གྱི་ཁམས་ཟད་པར་བྱེད་ལ། དེ་ནས་གཡས་ལ་འཆི་ལྟས་ཀྱི་ཞག་སོ་གཅིག་དང་རང་བཞིན་པ་སོ་གཅིག་གིས་རྒྱལ་ལམ་མཁྲིས་པའི་ཁམས་ཟད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནས་སྦྲར་ཡང་གཡོན་ལ་འཆི་ལྟས་ཉིན་ཞག་སོ་གསུམ་དང་རང་བཞིན་པ་སོ་གསུམ་རྒྱས་པས་སུན་བའམ་རྒྱུད་གི་ཁམས་ཟད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བས་ན་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་ཁམས་ཟད་པར་བྱེད་པ་ལ་ཞག་བརྒྱ་

དགྲ་བཅུ་གོ་གཉིས་དང་། སྤར་དགྱིལ་འཁོར་ལྔ་འདོར་བ་ལ་ཞག་དགྲ་བརྒྱ་སྟུང་ཅུ་མེ། ལོ་གསུམ་དང་ཕྱིགས་གསུམ་གྱི་ཞག་སྟོང་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལས་གསུམ་གྱིས་དམན་བ་སྟོང་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་སོང་ངོ་། །དེས་ན་གསུམ་ལོ་དེ་དང་ལོ་གསུམ་དང་ཕྱིགས་གསུམ་གྱི་ཞག་གངས་རྫོགས་པའི་མཚུག་ཏུ་འདེམ་ཞག་སོ་གཅིག་སྟེ་ད་དུང་འཆི་བའི་བར་ལ་ཞག་སོ་བཞི་ཡོད་དོ།།

གསུམ་པ་ལོ་གསུམ་ཕྱིགས་གསུམ་རྫོགས་པའི་མཐར་ཡང་ཞག་སོ་གཅིག་འོང་བའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལོ་གསུམ་ཕྱིགས་གསུམ་གྱི་ཞག་གངས་རྫོགས་པ་ན་སྐྱེས་ནས་ལོ་བརྒྱ་སོང་ཞིང་། དེ་ནས་ཀྱང་ཞག་སོ་གཅིག་འོང་དགོས་པ་དང་། བྱང་ཡང་དུས་འཆིར་མི་འགྱུར་བར་དུས་ལས་ཐལ་ནས་འཆི་བར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཉིས་པ་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དུས་སྟུ་འཆི་བའི་དོན་ནི་སྐྱེས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ་རང་གི་མཚམས་སྟུ་འཆི་བ་ལ་མི་ཟེར་གྱི། ཅ་རྫོགས་པར་ཆགས་པའི་མཚམས་ནས་མགོ་བཙུམས་ཏེ། ཅ་རིམ་གྱིས་བཅད་པས་མཐར་ཅ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བཅད་མ་ཆར་བར་དུ་མི་འཆི་ཞིང་། དེ་ནས་འཆི་བ་ནི་དུས་སྟུ་འཆི་བའི་དོན་ཡིན་ལོ།།

དེ་ལྟར་ཅ་ཆགས་པ་མ་རྫོགས་པར་གཅོད་པ་མི་ཚོམ་པ་ཡིན་པ་ལ། མངལ་ནས་སྐྱེས་ཅམ་ནས་ཅ་ཆགས་པ་རྫོགས་པ་འདྲ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་བཅུ་གཅིག་དང་བཅུ་དང་དགྲ་གནས་པའི་རྒྱལ་བཞི་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ལ། བཅུ་གཉིས་གནས་པ་ལ་མཚོན་ན། ཅ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ཆགས་པ་ནི་ཞག་རེ་ལ་ཅ་ཉིས་བརྒྱ་རེ་ཆགས་པས་ཆགས་པ་མགོ་བཙུམས་ནས་རྫོགས་ཀྱི་བར་ལ་སྐྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་དགོས་ཤིང་། མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་བསྟན་ཀྱང་། མངལ་ཆགས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་ལོ་ལ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཅ་ཆགས་པ་མི་ཚོམ་པས། དེའི་ཕྱིར་མངལ་ནས་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་ད་དུང་ཅ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གི་བར་དུ་ཆགས་དགོས་སོ། །དེའི་ཤུགས་རྒྱབ་པས། མངལ་ནས་སྐྱེས་ནས་ལོ་བརྒྱ་སོང་བ་ན་ཡང་ཅ་འཆད་པའི་མགོ་བཙུམས་ནས་ལོ་བརྒྱར་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་མ་ལོངས་ཤིང་། ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པ་དུས་སྟུ་འཆི་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཅ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གཅོད་པ་ལ་ནི་ལོ་བརྒྱ་དགོས་ཏེ། ཅ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གི་ནང་ནས་ཞག་རེ་ལ་གཉིས་གཉིས་རེས་ཅན་དུ་གཅོད་ཀྱི་དེ་ལས་མང་བའམ་ཉུང་བར་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བཅད་པས་ལོ་བརྒྱ་དགོས་པས་སོ།།

དེ་བས་ན་མཐར་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་རྫོགས་ནས་ཀྱང་རྒྱ་བ་གཅིག་འོང་བ་ནི་རྩ་
གཅོད་པའི་ལོ་བརྒྱར་དེ་ནས་ཀྱང་རྒྱ་བ་གཅིག་མ་ཐེམ་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། མི་ཐེམ་
བའང་མངལ་ནས་སྐྱེས་ནས་རྒྱ་གཅིག་རྩ་གཅོད་པའི་མགོ་མ་བརྩམས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་
ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་མངལ་དུ་ཞག་དང་པོ་ལ་རྩ་ཆགས་པ་མ་བརྩམས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་
ཡིན་པས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་འགྲེལ་ཆེན་དུའང་། དེ་ནས་གཞན་ནི་སྤྲུལ་ཅུ་དག་དང་སྟེ། མངལ་
བབྱང་བའི་རྒྱ་བའི་ཉིན་ཞག་གི་ཆོགས་ཉིན་ཞག་སྤྲུལ་ཅུའི་བདག་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱ་བ་གཅིག་པོ་དེའི་རིང་ལ་མ་ཞི་ཡང་། དེའི་རིང་ལ་རྩ་མ་འཆད་པས་དུས་འཆི་
ཉམས་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

འོ་ན་རྒྱ་བ་གཅིག་པོ་རྫོགས་ནས་ད་དུང་ཞག་གཅིག་ཡོད་པས་དེ་ནི་དུས་ལས་ལྷག་པར་
བསྐྱད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བ་དུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་རྫོགས་པར་བཅད་ཀྱང་དབྱུ་མ་ནི་
རྩ་དེ་དག་ལ་མི་གཏོགས་པས། དབྱུ་མ་རྒྱུང་གིས་འདོར་བ་ལ་ཞག་གཅིག་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་
མཐའི་ཞག་གཅིག་ཡིན་པས་རྩ་ཆད་ཆར་ནས་ཀྱང་ཞག་གཅིག་བསྐྱད་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །འདིས་
མཆོན་ནས་མངལ་དུ་རྒྱ་བ་དབྱུ་ལས་མ་བསྐྱད་པ་ཡིན་ན་སྐྱེས་ནས་རྒྱ་བ་བཞིའི་བར་རྩ་ཆགས་
དགོས་པས། རྩ་འཆད་པ་རྫོགས་པའི་ལོ་བརྒྱ་འགྲོ་བ་ལ་སྐྱེས་ནས་ལོ་བརྒྱ་སོང་བའི་མཐར་ཡང་
རྒྱ་བ་བཞི་འོང་དགོས་པ་སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཐའི་རྒྱ་བ་གཅིག་གི་བར་ལ་རྒྱུང་སྤྲུ་
བྱག་གཡོན་ལ་ཞག་གཅིག་དེ་ནས་གཡས་ལ་ཞག་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་རིམ་བས་སྐྱེལ་ནས་རྒྱ་
ཞིང་། དང་པོ་གཡོན་ནས་རྒྱུས་པ་ཡིན་ན་ཉིན་ཞག་སྤྲུལ་ཅུ་པ་ལ་གཡས་ནས་རྒྱ་བས་བྱུང་པོ་ལྟ།
ཁམས་ལྟ། དབང་པོ་ལྟ། ལྷལ་ལྟ། ལས་དབང་ལྟ། ལས་དབང་གི་བྱ་བ་ལྟ་རྣམས་གཅོད་ལ་འཕྲོ་
བ་ཐམས་ཅད་མེད་ཅིང་། མཐར་དབྱུ་མ་ཁོ་ན་ནས་རྒྱ་བ་ཞག་གཅིག་པོས་བྱུང་པོ་བྱག་པ་ནས་ལས་
དབང་གི་བྱ་བ་བྱག་པའི་བར་བྱག་གཅོད་དོ། །དེ་ལྟར་ལས་དབང་གི་བྱ་བ་བྱག་པ་བཅད་ནས་རྒྱ་བ་
བདུད་ཅིང་མ་ཁུ་བ་འོག་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟོང་ཁ་ནས་འཆི་འཕོ་ཞིང་
སྤྱིད་པ་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་དག་གིས་ཆོག་དོན་ཀྱང་ལྷག་མ་མེད་པར་
ཤེས་པར་བྱས་ལ། དོགས་པའི་གནས་དབྱུད་པར་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ནི་རྩ་ཆད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་

གཅིག་ཏུ་བཤད་དགོས་པར་སྒྲུབ་བས་དེར་བཤད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཆེ་ག་དོན་གྱིས་ཅུང་ཟད་འཆད་དགོས་པ་དག་བཤད་པ་ལ་གསུམ། འཆི་ལྟས་
ཞག་ཏུ་མོངས་ནས་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་དང་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་ཁམས་
ཟད་པར་བྱེད་ཚུལ། སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་གཅོད་པའི་རེས་པ། སྦྱེས་ནས་འཆི་ལྟས་
ཀྱི་རྒྱང་རིམ་པས་འཕེལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་དུས་ཀྱི་ལོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཞེས་པ་
ནས། དེ་ལ་གཡོན་པའི་ཅ་ནི་སྤྱིང་སྤྱོད་པས་དང་། གཡམས་པའི་ཅ་ནི་རྩལ་དང་། དབྱ་པའི་ཅ་ནི་སྤྱན་
པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཏེ། འདི་ནམས་ལས་¹དུས་སུ་འཆི་བའི་ལྟས་ནི་སྤྱན་པའི་ཅ་ལ་རྒྱ་བའི་གངས་
གཡམས་པ་སློག་དང་གཡོན་པ་སྤྱར་སེལ་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་བརྒྱུད་ནས། གཡོན་པ་ལ་མི་མཉམ་པ་
དང་གཡམས་པ་ལ་མཉམ་པའི་ཉིན་ཞག་གི་འཆི་ལྟས་རྒྱ་སྤྱོད་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ། རི་མེད་ལོ་གསུམ་
ཀྱི་ཉིན་ཞག་ནམས་སློག་རྒྱ་བས་སོ་ཞེས་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་ཏེ་ཞིབ་པར་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་
པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་གཞན་ནི་སྤྱིང་སྤྱོད་དག་དང་སྤྱོད་མངལ་བརྒྱུད་པའི་རྒྱ་བ་གཅིག་གི་
ཉིན་ཞག་གི་ཆོགས་སུམ་ཅུའི་རིང་ལ་ཅ་ཆགས་པ་མ་བཅུམས་པས། དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་མངལ་ནས་
སྦྱེས་ནས་ལོ་བརྒྱ་སོང་ཡང་ད་དུང་ཅ་འཆད་པ་མ་རྫོགས་པའི་ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུའི་བདག་ཉིད་དང་།
དེ་ནས་ཀྱང་འཆོ་བ་དག་གི་མཆན་མོ་གསུམ་གྱི་བར་དུའོ། །ཞེས་པ་ནས། སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་
སྦྱེ་མཆེད་ནམས་པར་གཅོད་པའི་རེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནི་དབྱུགས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་མངལ་ནས་སྦྱེས་པར་གྱུར་པ་ནམས་
ཀྱི་དུས་སུ་འཆི་བའི་དབྱུགས་རྒྱ་བ་གསུངས་ཏེ་ཞེས་པ་ནས། འཆི་ལྟས་ཀྱི་རྒྱང་དབྱུགས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་དང་། རྒྱ་སྤང་གི་འཁོར་ལོ་དང་རྒྱ་ཆོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་ཉིན་ཞག་ཏུ་ལྷག་ཅིང་འཕེལ་བར་
འགྱུར་བར་རེ་རེ་ལྷག་པས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བཤད་པ་དེའི་འཕེལ་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་
ལྟར་འཕེལ་ཚུལ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། དང་པོར་རེ་ཤིག་དབྱུགས་རྒྱ་བ་ནི་ཞེས་པ་ནས། ཉིན་ཞག་
སུམ་ཅུས་ཀྱང་རོ། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ། ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་སྐབས་འདིར་འཆི་བའི་ཉིན་
ཞག་རྒྱ་བའི་གངས་ནི། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་གངས་དག་ལས་བྱེད་

1 ཞོལ། ཤོག 16 ན 3 འདི་ནམས་ལ་དུས་སུ་

བཅས་སྤྱུལ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་ཀྱིས་བགོས་པའི་ཞེས་པ་སྟེ། ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་གི་གངས་
 ཉི་ལུ་ཙུ་ལྷ་ག་པའི་བརྒྱ་ཐག་བཅུ་གཅིག་ལས་ཕྱེད་བཅས་སོ་གཉིས་ཀྱིས་བགོས་པས་ཐོབ་པའི་
 ཉིན་ཞག་གི་ཆོགས་སོ་བཞི་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ནི། ཞག་སྟོང་བརྒྱ་ཉེར་ལྷའི་ནང་ནས་ཕྱེད་
 བཅས་སོ་གཉིས་ན་འཆི་ལྷས་ཀྱི་རྒྱུད་ཞག་སོ་བཞི་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་དེ་ཙམ་རེ་རྒྱ་བའི་
 འོན་ཏེ། ཙུ་འདབ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ལྷེ་བ་དབུ་མ་ལ་རྒྱ་བའི་ཉིན་ཞག་གི་མཐར་ཐུག་པར་རིག་པར་
 བྱའོ། །ཐོབ་པའི་ཉིན་ཞག་གི་ཆོགས་ནི་ཞེས་པ་དེ་ལ་ཉིན་ཞག་གི་ཆོགས་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་
 པའི་གངས་དུ་ཞིག་ཅེ་ན། འདིར་ཕྱེད་དང་བཅས་པའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཙུ་འདབ་རྣམས་ཀྱི་མཐའི་
 རྒྱ་བ་ནི་གཡས་པའི་ཙུ་ལའོ་ཞེས་པ་དུས་ཀྱི་འཆི་བའི་ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་གནས་པ་བཅུ་བཞི་པ་ཙུ་ལ་སོགས་པ་གཟའི་རྒྱུད་པ་འཆད་པའི་དོ་སོ་ཉིད་ཀྱིས་
 གནས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དོན་གྱིས་མཐའ་དབུད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཡན་ལག་
 གི་དོན་རྣམ་པར་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབུད་པར་བྱ་བའི་དོགས་པའི་གནས་དགོད་པ་
 དང་། དོགས་པ་དེ་དག་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་རི་ལྟར་ཙུ་འཆད་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
 ནི། འདི་སྤྱུལ་དུ། སྤྱིས་བྱ་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་བའི་ཆེའི་མཐར་འོང་བའི་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་པོ་འདི་ལ་
 དབུ་མའི་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ཞེས་ཟེར་བའི་དོན་གང་ཡིན། སྤྱ་བུག་གཡས་གཡོན་གྱི་འཕོ་
 བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མཆོམས་རྣམས་སུ་ལྷ་བཅུ་ཙུ་ག་རྒྱུད་ཀྱི་བཅས་རེ་དབུ་མར་རྒྱས་པས་ཞག་རེ་
 ལ་དབུ་མར་དབུགས་དབུག་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུ་རེ་རྒྱས་པ་དེ་ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་རྒྱ་བ་བསགས་པས་
 ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་དུ་ལོངས་པ་ལ་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཆོགས་ནས་
 ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ཙུ་ལ་ནི། དབུ་མར་རྒྱས་པའི་དབུགས་རྣམས་རྟག་པར་འགྱུར་བས་མི་
 འཐད་ལ། ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་དེ་ལྟར་རྒྱས་པ་རྣམས་ཞག་ཏུ་གྱིལ་པའི་གངས་དང་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་
 གསུམ་གྱི་ཞག་གངས་མཉམ་པས་དབུ་མའི་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ཞེས་ཟེར་ན། ལོ་དབུ་བཅུ་
 ཙུ་ག་རྒྱ་བ་ཕྱེད་དང་བཅུ་གཅིག་གི་རིང་ལ་ཞག་རེ་ལ་འཕོ་མཆོམས་སུ་ལྷ་བཅུ་ཙུ་ག་རྒྱུད་
 བཅས་རྒྱས་པས་དབུག་བརྒྱ་དོན་ལྷ་རེ་རྒྱ་བ་ཡོད་ཀྱང་། ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་གངས་སུ་
 ལོངས་པ་ལ་ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་དེ་ལྟར་རྒྱ་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་རིང་ལའང་

དེ་ལྟར་རྒྱས་པ་དགོས་པ་ལ། ལོ་གསུམ་གྱི་མགོ་ཚུགས་ནས་རྒྱང་སྤ་བྲག་གཡོན་ཁོ་ན་ལ་ཞག་གཅིག་གསུམ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཡས་ཁོ་ན་ལ་ཞག་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ནས། སུམ་ཅུ་ཙུ་གསུམ་ཉིས་འགྲུར་རེ་ཙམ་གཡོན་ཁོ་ན་ལ་ཡང་རྒྱ་བས། ཞག་རེ་ལ་སྤ་བྲག་གཡས་གཡོན་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་འཕོ་མཆམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་བསགས་པའི་ཞག་དང་གྲངས་མཉམ་རིམ་ལྟར་བཅིང་ཡོད། དེ་བས་ན་དབུ་མའི་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ཞེས་པ་འདི་དངོས་སུ་དབུ་མ་ནས་རྒྱས་པ་དང་རྒྱར་ས་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཞག་རེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་བྲག་བརྒྱ་དོན་ལྷ་རེ་ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་ཐོབ་ཐང་ལ་རྒྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེའི་ཞག་གྲངས་ལ་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་གྲངས་འབྲུང་ངོ་ཞེས་བརྟག་པ་མཐའ་གཟུང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་བཞག་ཏུ་མི་བྱང་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ཙུ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གི་ནང་ནས་གཉིས་གཉིས་ཞག་རེས་གཅོད་པ་དང་། དེ་ཡང་ཞག་རེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་བྲག་བརྒྱ་དོན་ལྷ་རེ་དབུ་མར་རྒྱ་བ་དེ་ལ་ཚུ་སྤང་ལྷ་བཅུ་ཙུ་བྲག་བཞི་ཆ་རེ་ལ་ཚུ་ཆོད་དུ་བྱས་པའི་ཚུ་ཆོད་གཉིས་རེ་ཡོད་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་ཚུ་ཆོད་དེ་འབྲ་བ་གཉིས་རེ་ཞག་རེ་ལ་དབུ་མར་རྒྱས་པའི་དབང་གིས་ཞག་རེ་ལ་ཙུ་གཉིས་རེ་ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་གཅོད་པར་བཤད་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་ཐོབ་ཐང་བཅི་བ་མེན་པ་དངོས་སུ་རྒྱ་རྒྱ་མ་བྱུང་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་རྒྱས་པའི་དབང་གིས་ཙུ་འཆད་པ་བཞག་ཏུ་མེད་པས། ཙུ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ལས་ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་ཞག་རེ་ལ་ཙུ་གཉིས་རེ་འཆད་པའི་རྣམ་གཞག་ཉམས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དབུ་མའི་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ཞེས་བྲ་བ་འདི་ཚུ་ལ་རིམ་བུ་ཡིན་པ་བཤད་པར་བྲ་དགོས་སོ་ཞེས་བྲ་བའི་དོགས་པ་འདི་དབུད་པར་བྲ་བ་ཡིན་ནོ།

གཞན་ཡང་འདི་སྟུམ་དུ། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དབུ་མའི་ལོ་གསུམ་གྱི་མགོ་ཚུགས་ནས་ཞག་དགུ་བརྒྱ་སུམ་ཅུའི་རིང་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷའི་རྒྱང་ཐམས་ཅད་འདོར་བར་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟ་ན་ཞག་དགུ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་སོང་ནས་དེ་ཕྱིན་ཆད་ས་ཚུ་མེ་རྒྱང་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱང་གང་ཡང་རྒྱ་བ་མི་སྲིད་དགོས་པ་ལ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལོ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཕྱོགས་གསུམ་རྒྱས་པ་དང་། གསལ་བྱེད་རྣམས་རྒྱས་པ་ན་ཉིན་ཞག་དྲུག་གི་བར་དུ་བྱིས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཙུ་ལྷོང་པའི་དཀྱིལ་

འཁོར་དང་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་དབྱུགས་རྒྱ་བས་ངེས་པར་གནས་ཏེ།¹ ཞེས་
ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་མཐའི་སྐབས་སུ་ཡང་སྟོང་བ་དང་། སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབྱུགས་རྒྱ་
བར་བཤད་བ་དང་འགལ་ཞིང་། དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་བཅད་བ་དེའི་རྗེས་སུ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་ཁམས་
ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཆེ་རྒྱུ་སྣ་བྱག་གཡོན་ཁོ་ན་ནས་ཞག་སོ་གཅིག་པ་གཉིས་དང་། གཡས་ནས་
སོ་གཉིས་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་བའི་རྒྱ་དེ་དག་འབྱུང་བ་ལྟའི་རྒྱ་གང་ཡང་མིན་པར་འགྱུར་
ལ། གཡས་ཏེ་དེ་ནས་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔའི་དབྱུགས་རྒྱ་བ་ཡོད་ན་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་དོར་བའི་དོན་
རི་ལྟར་ཡིན་པ་བཤད་དགོས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་དབྱུང་བར་བྱ་བའི་དོགས་པའི་གནས་
གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་འདི་སྟུང་དུ། ཅ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ནི་ཞག་རེ་ལ་གཉིས་གཉིས་ལོ་
བརྒྱའི་རིང་ལ་གཅོད་པར་གསུངས་ལ། ཡང་ལྟེ་བའི་ཅ་བྱག་ཅུ་ནི་རེ་རེ་ཡང་ཞག་བཙུ་བརྒྱུད་རེས་
གཅོད་དགོས་པ་དང་། ཆེགས་ཆེན་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་ཅ་སུམ་བརྒྱ་བྱག་ཅུ་ནི་རེ་རེ་ཡང་ཞག་གསུམ་
རེས་གཅོད་དགོས་པ་སོགས་གསུངས་པ་འདི་དག་མི་འགལ་བའི་རྒྱལ་ཡང་རི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་པའི་
དོགས་པ་འདི་ཡང་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དོགས་པ་དེ་དག་སྤངས་པའི་སྐོན་ནས་རི་ལྟར་ཅ་འཆད་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་
པ་ནི། དབྱ་མའི་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ཞེས་པ་ནི། ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་འཕོ་ཆེན་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་
འཕོ་མཆམས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྔ་བཙུ་ཅ་བྱག་རྒྱུ་བཙུ་ལ་ཅན་པའི་དངོས་སུ་རྒྱ་བའི་གངས་ཞག་ཏུ་
གྲིལ་ནས་བཅུས་པ་དང་། ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་གངས་མཉམ་པས། དེའི་ཕྱིར་དབྱ་
མའི་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ཞེས་བྱའི། དེའི་རིང་གི་དབྱུགས་ཐམས་ཅད་དབྱ་མ་ནས་རྒྱ་བའང་
མིན་ལ། སྤར་རྒྱས་པའི་དབྱ་མའི་དབྱུགས་ཐམས་ཅད་བསགས་ནས་མཐའི་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་
གསུམ་གྱི་ཞག་ཅོམ་པའང་མིན་ཞིང་། དངོས་སུ་མི་རྒྱ་བར་ཐོབ་ཐང་ཅན་བཅུ་བའང་མིན་ནོ། །འོན་
ཀྱང་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་མགོ་བཙུགས་ནས་རྒྱུ་སྣ་བྱག་གཡས་ཁོ་ན་དང་གཡོན་ཁོ་ན་ལ་
ཞག་དུ་མ་མཐུད་ནས་རྒྱ་ཞིང་། གཡས་ཁོ་ན་ལ་ཞག་བཞི་རྒྱས་ནས་གཡོན་ལ་འཕོ་བ་ལྟ་བུའི་འཕོ་
མཆམས་སུ་འང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱ་བ་མེད་ཀྱང་། དེའི་ཆེ་གང་ཟག་དེའི་སྣ་བྱག་གི་འཕོ་བ་བཙུ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༤༩ ཞོག ༣༦༡ ཟེང་། ༡༩

གཉིས་ཀྱི་འཕོ་མཆམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཞག་རེ་བཞིན་སྤར་ལོ་དགུ་བཅུ་ཅ་བྱལ་
 རྒྱ་བ་ཕྱེད་དང་བཅུ་གཅིག་གི་སྒྲ་བས་ལྷར་རྒྱ་བ་མེད་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་གང་ཟག་དེའི་རྒྱ་དང་ལ་ཞག་
 རེ་ལ་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་མེད་པ་མ་ཡིན་ལ། འཕོ་མཆམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་བཅུ་ཅ་བྱལ་རྒྱ་
 བཅས་དངོས་སུ་རྒྱ་བ་མེད་པ་འང་མ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་དོར་ཞེས་པ་འང་གང་དག་དེའི་རྒྱ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷའི་རྒྱ་
 གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འདོར་བ་མ་ཡིན་གྱི། ལྷ་བྱལ་གཡས་གཡོན་གྱི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་
 གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཞག་དགུ་བཅུ་སུམ་ཅུའི་རིང་ལ་རིམ་གྱིས་འདོར་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་
 དེ་ཕྱིན་ཆད་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱ་དང་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་གི་འང་རྒྱ་རྒྱ་བ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡང་
 མེད་དོ། །འོ་ན་བཅུ་གཉིས་ཅེ་བས་གྱིས་ཁྱིམ་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་རིམ་བས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཡོངས་
 སུ་འདོར་བའི་སྒྲ་དུ་སྟེ། གཡོན་གྱི་རྩ་ལ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཟད་པའི་དོན་
 དུ་འཕོ་བར་བྱེད་ཅིང་། གཡས་ཀྱི་རྩ་ལ་ས་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཟད་པའི་དོན་དུ་འཕོ་བར་
 བྱེད་དོ། །ཞེས་ལྟེ་བའི་རྩ་བཅུ་གཉིས་ལ་འཕོ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་འདོར་བར་བཤད་པ་དང་།
 དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་འདོར་བའི་རྒྱ་དེ་སྒྲ་བྱལ་གི་འཕོ་བ་ཁོ་ན་ལ་སྤྱིར་བ་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། མི་
 འགལ་ཉེ། དེའི་དོན་ནི་སྒྲ་བྱལ་གི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷའི་རྒྱ་རྒྱ་བའང་ལྟེ་བའི་
 རྩ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ལས་འོངས་ནས་སྒྲ་བྱལ་གི་སྤྱིར་རྒྱ་བ་ཡིན་པས། ལྟེ་བའི་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་
 ཀྱི་གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་ལས་འོངས་ནས་སྒྲ་བྱལ་དུ་རྒྱ་བའི་སྒྲ་སྟོང་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་ལྷ་འདོར་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། ལྟེ་བའི་རྩ་ལ་རྩ་འདབ་འཕོ་བའི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་ཞག་དགུ་བཅུ་སུམ་ཅུའི་རིང་ལ་འདོར་བར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་ལོ་དགུ་བཅུ་ཅ་བྱལ་རྒྱ་བ་ཕྱེད་དང་བཅུ་གཅིག་གི་རིང་ལ་ཉིན་ཞག་རེ་ལ་སྒྲ་བྱལ་
 གཡས་གཡོན་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་རེ་དང་། འཕོ་བ་རེ་རེ་ལ་དབྱུགས་སྟོང་བདུན་བཅུ་ཞེ་གསུམ་
 དང་བཞི་གསུམ་རེ་དང་། འཕོ་མཆམས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་དང་ལྷ་བཅུ་ཅ་བྱལ་རྒྱ་བཅས་རེ་རྒྱ་བའི་
 རིམ་བ་དེ། དབྱ་མའི་ལོ་གསུམ་གྱི་མགོ་ཚུགས་ནས་སྒྲ་བྱལ་གཡོན་ཁོ་ན་ལ་ཞག་གཉིས་རྒྱ་བའི་
 མགོ་བཅམས་པ་ལྷ་བྱའི་དུས་ཉིད་ནས་དོར་ཟེན་ཀྱང་། ད་དུང་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་སྒྲ་བྱལ་ལ་རྒྱ་

བ་ཙམ་ནི་མ་དོར་ཉ། འདི་ལྟར་ཞག་དགུ་བརྒྱ་སྟུང་ཅུའི་བར་ལ་སྟོ་བྱག་གཡས་གཡོན་གྱི་འཕོ་
 བ་བཅུ་གཉིས་ཆར་གཅིག་རྫོགས་ལ། དེ་ཡང་སྟོ་བྱག་གཡོན་ཁོ་ན་ལ་འཆི་ཞག་དང་རང་བཞིན་
 པའི་ཞག་རེ་རེ་སྟེ་ཞག་གཉིས་རྒྱ་བ་དང་། དེ་ནས་གཡས་ལ་འཆི་ཞག་དང་རང་བཞིན་པའི་ཞག་
 གཉིས་གཉིས་ཉེ་ཞག་བཞི་དང་། དེ་ནས་གཡོན་ལ་དེ་ལྟར་གསུམ་གསུམ་སྟེ་ཞག་བྲག་དང་། དེ་
 ནས་གཡས་ལ་དེ་ལྟར་བཞི་བཞི་སྟེ་ཞག་བརྒྱད་དང་། དེ་ནས་གཡོན་ལ་དེ་ལྟར་འཆི་ཞག་དང་
 རང་བཞིན་པ་ལྔ་ལྔ་སྟེ་བཅུ་རྒྱས་པ་དེ་དག་ལས། གཡོན་རང་ལ་རྒྱས་པ་ཞག་བཙུ་བརྒྱད་པོ་
 དེའི་རིང་ལ་གཡོན་ན་གང་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་རྒྱང་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་
 རྫོགས་ནས་ཕྱིན་ཆད་སྟོ་བྱག་གཡོན་པ་སྟོ་བྱག་གཡོན་རང་ཉིད་ནས་ནམ་མཁའ་རྒྱང་མེ་རྒྱ་སའི་
 རིམ་བས་དགྱིལ་འཁོར་འཕོ་བ་ལྔའི་ཡ་བྲལ་གྱི་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་འཁོར་མི་འབབ་པས། དེའི་
 ཆེ་སྟོ་བྱག་གཡོན་ལ་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆན་གྱི་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་འཁོར་འདོར་ཞེས་
 བྱའོ། །དེ་ནས་གཡས་སུ་འཕོས་ནས་འཆི་ཞག་བྲག་དང་རང་བཞིན་པ་བྲག་སྟེ་བཅུ་གཉིས་རྒྱས་
 པས། སྟར་གཡས་ལ་བཞི་དང་བརྒྱད་རྒྱས་པ་དང་བསྟོམས་པས་གཡས་འབའ་ཞིག་ལ་རྒྱས་པ་
 ཉིན་ཞག་ཉེར་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་རིང་ལ་གཡས་ལ་གང་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སའི་དགྱིལ་འཁོར་ཁོ་ན་
 ཡིན་པ་དང་། དེ་ནས་དེ་ཕྱིན་ཆད་སྟོ་བྱག་གཡས་ལ་སྟོ་བྱག་གཡས་རང་ཉིད་ནས་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་
 ནམ་མཁའི་རིམ་བས་དགྱིལ་འཁོར་འཕོ་བ་ལྔའི་ནང་ཆན་གྱི་སའི་དགྱིལ་འཁོར་འདོར་བ་སྟར་
 ལྟར་ཉ། དེ་ལྟར་ན་འཕོ་བ་དང་པོ་ལ་ཞག་བཙུ་བརྒྱད། གཉིས་པ་ལ་ཉེར་བཞི་ཡོད་པ་ནས་འཕོ་བ་
 བཅུ་གཉིས་པ་ལ་ཞག་བྲག་ཅུ་ཡོད་པའི་བར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། འཕོ་མཆམས་སུ་སྟོ་བྱག་ཏུ་ཡོ་
 ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་རྒྱ་བ་མེད་དོ།

དེ་ལྟར་ཞག་གངས་རྣམས་གཡས་གཡོན་སྟེལ་མར་རྒྱ་བའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་། འདོར་རྒྱའི་
 དགྱིལ་འཁོར་བཅུ་གཡས་གཡོན་སྟེལ་ནས་འདོར་དགོས་པས་འདོར་བྱེད་ཀྱི་ཞག་གང་སྟེལ་ནས་
 འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དགྱིལ་འཁོར་སྟེལ་ནས་འདོར་བའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་། དང་པོར་སྟོ་བྱག་གཡས་
 གཡོན་ལ་དགྱིལ་འཁོར་བཅུ་རྒྱ་བ་ན་གཡོན་གྱི་ལྔ་རྫོགས་པར་རྒྱས་ནས་གཡས་ལ་རྒྱ་བ་མ་ཡིན་
 པར། གཡས་དང་གཡོན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་རེ་རེ་སྟེལ་ནས་རྒྱ་བས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོ་བྱག་གཡས་ཁོ་

ན་དང་གཡོན་ཁོ་ན་ལ་རྒྱ་བ་ཞག་དགུ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུའང་། ལྟེ་བའི་རྩ་ཆེན་
 བཅུ་གཉིས་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྗེའི་རྒྱང་རྩ་འདབ་འཕོ་བའི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ནི་ཡོད་ལ། རྩ་འདབ་
 འཕོ་མཆམས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་ལྗེ་བཅུ་རྩ་དྲུག་ཀྱང་བཅས་དབུ་མར་རྒྱ་བའང་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟ་ན་
 ཡང་དེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་དེ་དག་ཨ་ཨ་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་གི་སྐབས་ཤིག་ནས་འོག་ཏུ་བརྒྱུག་གི། རྩེང་དུ་
 ལྷ་སྟོར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཞག་རེ་ལ་ལྷ་སྟོར་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་རྒྱ་བའི་སྐབས་སུའང་།
 ལྗེ་བཅུ་རྩ་དྲུག་ཀྱང་བཅས་རྒྱ་བའི་བཞི་ཆ་བ་དེ་ནི་ལྷ་སྟོར་མི་སྟེབ་པར་དབུ་མའི་ནང་གི་སྐབས་
 ཤིག་ནས་འོག་ཏུ་བརྒྱུག་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་ལོ་དགུ་བཅུ་རྩ་དྲུག་གི་སྐབས་སུའང་། ཞག་རེ་ལ་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་དབུགས་གསུམ་གསུམ་དབུ་མའི་ནང་གི་མཆམས་ཤིག་བར་དུ་འོངས་ནས། ལྷ་སྟོར་
 མི་འོར་བ་ལྟར་འདྲིར་ཡང་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་དབུ་མ་ནས་རྒྱ་བ་ལ་ལྷ་སྟོར་མཉམ་རྒྱ་བྱེད་
 པས་མ་བྱུང་ཅིང་། རྒྱ་བའི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འདྲིར་བྱིས་ཀྱི་འདབ་མ་ཡོངས་སུ་དོར་ཡང་
 དབུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་དམན་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ལྟེ་བའི་རྩ་འདབ་གཡོན་པ་
 རྣམས་རྒྱང་གིས་དོར་ནས་མི་རྒྱ་ཡང་ལྷ་དྲུག་གཡོན་ལ་རྒྱ་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་དྲུག་
 གི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་མེད་ཀྱང་ལྟེ་བའི་རྩ་འདབ་ལ་ཡོད་པའང་མི་འགལ་ཡོ། །

དེས་ན་ལོ་གསུམ་ཕྱིགས་གསུམ་ཀྱི་ཞག་གངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་ལོ་བརྒྱར་ཞག་རེ་ལ་
 དྲུག་བརྒྱ་དོན་ལྷ་རྒྱས་པའི་གངས་ཞག་བསྐྱམས་པ་དང་སྟོར་བ་མི་འགྲིག་པའི་སྟོན་དེ་དག་མི་
 འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་མིན་པར་མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པའི་ཞག་སྟེ་ཆེན་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱས་པ་
 ཞག་དགུ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྗེ་འདྲོར་གསུངས་པ། དེ་ལྟེ་བའི་རྩ་འདབ་བཅུ་གཉིས་
 ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྗེ་འདྲོར་བ་ལ་འདྲོད་པ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། ལྟེ་བའི་རྩ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་པོ་
 རེ་རེ་ལ་ལྷ་ལྷར་གྲུས་པའི་ལྟེ་བའི་རྩ་འདབ་དྲུག་ཅུ་པོ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྗེའི་རྒྱང་འདྲོར་བ་ལ་ནི། རྩ་
 རེ་རེ་འདྲོར་བ་ལ་ཞག་བཅོ་བརྒྱད་བཅོ་བརྒྱད་དགོས་པར་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞག་སྟོང་བརྒྱད་ཅུ་
 དགོས་ལ། དེ་དེ་དག་གང་ལས་གྲུས་པའི་རྩ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་འདྲོར་བ་ལ་དགུ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་ལས་
 མ་སོང་བས། གང་ལས་གྲུས་པའི་རྩ་ཆེན་རྒྱང་གིས་དོར་ནས་དེ་ལས་གྲུས་པའི་རྩ་ལ་ད་དུང་རྒྱང་
 རྒྱ་བ་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཡོན་ལ་འཆི་ཞག་གཅིག་གྱ། དེ་ནས་

རང་བཞིན་པ་འཕོ་བའི་ཞག་གཅིག་། ཇེ་ནས་གཡས་ལ་འཆི་ཞག་གཉིས་རང་བཞིན་པ་གཉིས་ལ་
 སོགས་པར་སྒེལ་ནས་བྱེད་པ་ནི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། གཡོན་ལ་འཆི་ཞག་དང་རང་
 བཞིན་པའི་ཞག་གཅིག་གསུམ་ལྔ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བབས་ནས། ཇེ་ནས་གཡས་ལ་གཉིས་
 བཞི་བྱལ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འབབ་པ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་
 རིགས་ཏེ། དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་པར། སྟོབ་དཔོན་ལྷ་རོ་བས། མཉམ་པའི་དུས་སྟུར་ལས་
 སྐྱེས་པའི་དང་པོ་ཉིན་ཞག་གཉིས་པ་ལ་འབབ་པོ། །སྐར་ཉིན་ཞག་གཉིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུའོ། །དེ་
 ནས་ཉིན་ཞག་གཅིག་གཡོན་པ་ལ་འབབ་པོ། །ཉིན་ཞག་གཅིག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུའོ། །དེ་ནས་ཉིན་
 ཞག་བཞི་གཡས་པ་ལའོ། །བཞི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུའོ། །གསུམ་པ་གཡོན་པ་ལའོ། །གསུམ་ཇི་ལྟ་
 བ་བཞིན་དུའོ། །བྲག་གཡས་པ་ལའོ། །བྲག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུའོ། །ལྔ་གཡོན་པ་ལའོ། །ལྔ་ཇི་ལྟ་
 བ་བཞིན་དུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་གཡས་པ་ལའོ། །སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
 དུའོ། །སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་གཡོན་པ་ལའོ། །སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུའོ། །ཞེས་པའི་བར་
 དུའོ། །ཞེས་སྒེལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཆེས་གསལ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་བས་སོ། །ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
 དུའོ་ཞེས་པ་ནི་རང་བཞིན་པའི་མིང་རོ། །

འོ་ན་སྣ་བྲག་འཕོ་བ་དང་ཅ་འདབ་འཕོ་བ་གང་གིས་སྐབས་སུའང་། འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་
 ཡོད་པ་ལ་དགྱིལ་འཁོར་བཅུ་ལས་མེད་ཅིང་། གཡོན་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་རྒྱ་
 མ་ཆར་བར་གཡས་སུ་འཕོ་ན་གཡས་ཀྱི་ཐོག་མར་ཡང་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་རྒྱུད་གི་འཕོ་
 ²བ་རྒྱས་ནས་དེ་རྗེས་སའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་རྒྱུད་རྒྱ་དགོས་ལ། སའི་དགྱིལ་འཁོར་དེ་ཡང་གཡས་
 རྫོགས་པར་རྒྱ་མ་ཆར་བ་ལ་གཡོན་དུ་འཕོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཡོན་གྱི་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་གི་ཐོག་མར་
 སའི་རྒྱུད་དེ་རྒྱ་དགོས་པ་སོགས་འཆོལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་མིན་པར་སྣ་བྲག་གཡོན་ལ་ནམ་
 མཁའི་དགྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་རྒྱས་ནས། ལྔ་བཅུ་ཅ་བྲག་ཤང་བཅས་དབྱ་མར་རྒྱས་ཏེ། དེ་
 ནས་གཡས་སུ་འཕོས་ཤིང་སའི་དགྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་རྒྱས་ནས། སྐར་ཡང་ལྔ་བཅུ་ཅ་བྲག་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༥ ཞོག ༤༡༡ ཟླང་། ༡

2 ཞོལ། ཞོག ༤༡ ན ༣། གཅང་། ཞོག ༤༡ ན ༥ འཕྲོ་བ་

ཀླང་བཅས་རྒྱས་ཏེ་སྒྲ་བྲག་གཡོན་ལ་འཕོས་ནས་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྒྱང་རྫོགས་པར་རྒྱ་བ་
 སོགས་ཡིན་ན། དཀྱིལ་འཁོར་བཅུ་ལས་མེད་པ་ལྟར་འཕོ་བའང་བཅུ་ལས་མེད་པའམ། འཕོ་བ་
 བཅུ་གཉིས་སུ་བྱེད་ན་འཕོ་བ་གཉིས་དཀྱིལ་འཁོར་གང་གིའང་རྒྱང་དང་སྒྱར་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་
 རོ་སྒྲུལ་ན། རོགས་པ་འདི་ལྟར་བསུ་ནས་སྒྲིན་སྤྲོད་བ་ནི། འདིར་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བ་ཡིན་ཡང་སྒྲ་
 མ་དག་གིས་མ་དབྱེད་དོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ཉིད་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་
 བཅུ་ལས་མེད་ཀྱང་། གཡོན་ལ་ནམ་མཁའ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཕོ་བ་ལན་གཉིས་དང་། གཡམས་ལ་
 སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཕོ་བ་ལན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་
 ལྟར་གཡོན་ལ་ནམ་མཁའ་རྒྱང་མེ་ཚུ་ས་ནམ་མཁའ་དང་། །གཡམས་ལ་ས་ཚུ་མེ་རྒྱང་ནམ་མཁའ་
 ས། །ཞེས་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ།།

དེ་ལྟར་ན་རྩ་འདབ་བཅུ་གཉིས་པོ་ལའང་། གཡོན་གྱི་དྲུག་པོ་ནི་ནམ་མཁའ་རྒྱང་མེ་ཚུ་ས་
 ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་འབབ་པ་དང་། གཡམས་ཀྱི་དྲུག་ནི་ས་ཚུ་མེ་རྒྱང་ནམ་མཁའ་སའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་འབབ་པའོ། །གཞན་དུ་ན་རྩ་འདབ་གཡམས་ཀྱི་གཅིག་དང་གཡོན་གྱི་གཅིག་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་
 གང་ཡང་འབབ་རྒྱ་མེད་པས་འཕོ་ཆེན་གྱི་རྒྱང་རྒྱ་བ་འགལ་ལོ། །འོན་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་བཅུ་ལས་
 གངས་མང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཡོན་གྱི་དང་པོར་རྒྱས་པའི་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། མཐུག་
 གི་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་རྩ་འདབ་སོ་སོ་ལས་རྒྱ་བ་ཡིན་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཡིན་
 པས་སོ། །འོ་ན་གཡམས་ལ་ས་གཉིས་དང་གཡོན་ལ་ནམ་མཁའ་གཉིས་བྱེད་གྱི། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་
 གཉིས་དང་མེ་གཉིས་སོགས་མི་བྱེད་པ་ཅི་ཞེ་ན། གཡམས་གཡོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་ནང་
 ནས་རེ་རེ་ལན་གཉིས་གཉིས་མ་བྱས་ན། འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་མི་འོང་ཞིང་། རྩ་འདབ་བཅུ་གཉིས་
 ཀྱི་གཉིས་སྟོང་པར་འགྱུར་ལ། གཡམས་ལ་ས་དང་གཡོན་ལ་ནམ་མཁའ་ལན་གཉིས་མ་བྱས་པར་
 དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་ལ་ལན་གཉིས་བྱས་ན། གཡོན་ལ་ནམ་མཁའ་རྒྱང་མེ་ཚུ་ས་ཞེས་དང་པོ་ནམ་
 མཁའ་ནས་རྩྭ་མ་དང་། གཡམས་ལ་དང་པོ་ས་ནས་རྩྭ་མ་པའི་གོ་རིམ་འཆོལ་བར་འགྱུར་བས་སོ།།

དོན་འདི་ཉིད་དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་པར། སློབ་དཔོན་ཀླ་རོ་པས་གསུངས་ཏེ། རི་
 སྐད་དུ། གཡོན་པ་དང་གཡམས་པ་དང་དབུ་མའི་རྩ་འདི་རྣམས་ལ་ཉིན་མཆན་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་

དུག་ཅུ་འབབ་པའོ། །དེ་ལ་ཉེ་བའི་བསྐྱེད་འདབ་མའི་གཡོན་གྱི་འདབ་མ་དུག་ །ལུག་དང་། འཁྲིག་
 པ་དང་། སེང་གོ་དང་། སྤང་དང་། གཞུ་དང་། བུམ་པའི་བདག་ཉིད་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་སྤུང་ཅུ་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཡམས་གྱི་འདབ་མ་དུག་ །སྤང་
 དང་། ཀུན་ཏུ་དང་། བུ་མོ་དང་། སྤྲིག་པ་དང་། རྩེ་མིན་དང་། ཉེ་བདག་ཉིད་རྣམས་ལ་སོ་སོར་ས་
 ལ་སོགས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྗེ་བདག་ཉིད་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་སྤུང་ཅུ་རྣམས་སོ།¹ །ཞེས་གསུངས་
 ཤིང་། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་མ་བྱས་ན། འདབ་མ་དུག་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྗེ་བདག་ཉིད་ཀྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་སྤུང་ཅུར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་ལྷ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལས་མི་འབྱུང་བས་སོ། །གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་
 བྱས་ན་དུག་ལྷ་སྤུང་ཅུར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་སྤུང་ཅུ་སྤུང་ཅུར་གསུངས་པ་འདི་ནི།
 ཅུ་ཆེན་རེ་རེ་ལ་གཙོ་བོ་ས་ལྟ་བུ་རེའི་དཀྱིལ་འཁོར་རེ་རེ་རྒྱ་བ་ན་ཡང་འཁོར་འབྱུང་བ་རྒྱུར་བའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་བཞི་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེས་ན་འབྱུང་ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྗེ་
 བདག་ཉིད་ཀྱང་འབྱུང་རྒྱུར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤུང་ཅུ་སྤུང་ཅུར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཅུ་སྟོང་
 སྤྲུག་དོན་གཉིས་གཙོད་ཚུལ་དང་། ཅུ་རེ་གཙོད་པ་ལ་ཞག་བཙོ་བརྒྱད་དགོས་པར་བཤད་པ་སོགས་
 གྱི་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་འོག་དུ་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་དུག་ །ལོ་གསུམ་ལ་ཉེ་བ་དང་ཆེགས་
 ཆེ་རྒྱུར་གྱི་ཅུ་དང་གསལ་བྱེད་གཙོད་ཚུལ། རྩོགས་གསུམ་ལ་དབྱུངས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་ཅུ་གཙོད་
 ཚུལ། འཆི་བའི་གོང་གི་ཉིན་ཞག་དུག་གི་རིང་ལ་ལྟག་པའི་ཅུ་ལ་རྒྱུད་རྒྱུ་ཚུལ། ལོ་བརྒྱའི་ཉིན་ཞག་
 གི་ཆེགས་སྤུང་ཁྲི་དུག་སྟོང་ལ་ཅུ་སྟོང་སྤྲུག་བདུན་ཅུ་ཅུ་གཉིས་གཙོད་ཚུལ། དུས་ཀྱི་རྩའི་རེས་པ་
 བཤད་པ། རྒྱ་བ་དང་ཉི་མའི་རྒྱུ་པའི་ཆལས་དང་ཡི་གེ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཕྱི་ནང་ལ་སྤྱར་བའོ། །དང་པོ་
 ལ་གསུམ། ལོ་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་ཅུ་གཙོད་ཚུལ་མདོར་བསྟན། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད། གཙོད་
 བྱའི་རྩའི་ཡི་གེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་ཕྱོགས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ལྷེ་བའི་འཁོར་ལོ་
 དང་ལ་སོགས་པ་ལས་དང་བྱ་བའི་འཁོར་ལོའི་ཅུ་འཆད་པ་གསུངས་ཏེ། འདིར་ལྷེ་བ་ལ་ཞེས་པ་
 བས། བརྒྱད་ལ་དགུ་ཡིས་བསྐྱར་བས་བདུན་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཏེ། དེ་ནི་ལྷེ་བའི་ཅུ་ཆེན་བརྒྱ་གཉིས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག་ ༥ ཞོག་ ༤༤༥ ཟླང་། ༣

དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་འང་ལྷ་སྒྲུབ་གྲེས་པ་རྒྱག་ཅུ་བསྟོམས་པའི་གྲངས་ཡིན་ལ། དེ་འབྲ་བའི་རྩ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་པོ་མ་གཏོགས་པ། གྲེས་པ་རྒྱག་ཅུ་པོ་རེ་རེ་གཙོད་པ་ལ། རྒྱགས་གྱི་མིང་ཅན་ཉིན་ཞག་བཙུགས་ཅིང་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྩ་ཆེན་གཙོད་པ་ལ་རྒྱགས་རེའི་ཞག་གྲངས་དེ་ཡིས་ལོ་གསུམ་ལ་ཞེས་པ་ནས། ཡོངས་སུ་འདོར་རོ།།

ཐམས་ཅད་དུ་དགྱེས་འཁོར་གྱི་རྩ་ནམས་ལས་ཞེས་སོགས་གྱི་གཞུང་འདིའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྷེ་བའི་དོན་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་འདོར་རམ་སྟུམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཉིན་ཞག་རྒྱག་གི་མཆོམས་སུ་འཆི་བ་ལས། ལྷག་པའི་རྩ་ནམས་སུ་རྒྱང་བཅུ་རྒྱ་བར་བྱེད་པ་ལ་དགོས་པས། དོན་གཉིས་པོ་དེའི་རྒྱག་ཆ། ནང་གི་རྩ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་པོ་གཙོད་པ་ཡོངས་སུ་འདོར་བ་སྟེ་མ་བཅད་པར་བཞག་ནས། དགྱེས་འཁོར་ལྷ་འབབ་པར་བྱེད་པ་གཞན་རྒྱག་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱང་གིས་འདོར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལས་དང་བྱ་བའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་ལ་འང་རྒྱག་ཆ་འཛོག་པ་ཞེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། རང་ཉིད་གྱིས་སྒྲུབ་ལོ་གསུམ་གྱི་ཞག་དགྲུ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་ལ་ཁྲིམ་བཅུ་གཉིས་གྱི་རྩ་ལ་དགྱེས་འཁོར་ལྷ་འདོར་བར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ལྷེ་བའི་རྩ་འདབ་བཅུ་གཉིས་ལ་འདོར་བར་བྱས་པ་དང་ཁས་རྒྱངས་དངོས་སུ་འགལ་ལ། འཆི་བའི་མཐར་ཞག་རྒྱག་གི་རྒྱང་རྒྱ་བཞི་སྒྲུབ་བཅད་ཆར་བའི་རྩ་ལ་ཡང་རྒྱ་བཞི་འགལ་ཏེ། ཆོགས་ཆེན་བཅུ་གཉིས་གྱི་རྩ་སུམ་བརྒྱ་རྒྱག་ཅུ་སྒྲུབ་ལོ་གསུམ་གྱི་དུས་སུ་བཅད་ཆར་ཡང་འཆི་བའི་གོང་གི་མཐའི་ཞག་རྒྱག་གི་རིང་ལ་དེ་དག་དུའང་རྒྱང་རྒྱ་བར་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་འོག་ནས་ཆོགས་ཆེན་དང་སོར་ཆོགས་གྱི་རྩ་ནམས་གྱི་རྒྱག་ཆ་རེ་ལ་འཆི་རྒྱང་མི་རྒྱ་ཞིང་ལྷག་མ་ནམས་ལ་འཆི་རྒྱང་རྒྱ་བར་བཤད་པས། ཁྱོད་གྱིས་འདིར་རྒྱག་ཆ་རེ་ཞག་རྒྱག་གི་རིང་ལ་འཆི་རྒྱང་རྒྱ་བའི་ཆེད་དུ་འཛོག་པར་འདོད་པ་དངོས་སུ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེའི་ཆེད་དུ་དྭ་མི་གཙོད་པར་འཛོག་པ་དོན་མེད་ལ། རྩ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ལ་རྒྱ་བའི་རྒྱང་གཏན་ནས་མ་དོར་བར། དེ་ལས་གྲེས་པའི་རྩ་རྒྱག་ཅུ་པོ་ནམས་རྒྱང་གིས་དོར་བའང་མི་འཐད་དོ།།

ཁ་ཅིག་རྒྱགས་བཅུས་རྩ་རྒྱག་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་སོ་སོ་ལ་རྒྱག་ཆ་རེ་རྒྱང་གིས་གཙོད་

1 ཞོལ། ཞོག ༥༧ ན ༡ བཞོས་པ། གཙོད། ཞོག ༥༩ བ ༡ དགོད་པས།

པ་ཡོངས་སུ་འདོར་བ་སྟེ་མི་གཙོད་པར་འཛོག་ཅེས་པར་འཆད་པའང་མི་འཐད་དེ། ཅ་རྣམས་ཀྱི་
 རྒྱལ་ཆ་རེ་ལ་རྒྱུད་རྒྱ་ན། ཅ་དེ་ལ་རྒྱུད་རྒྱ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། ཅ་དེ་རྒྱུད་གིས་དོར་ན། ད་ལྟ་
 ཅ་དེ་ལ་རྒྱུད་རྒྱ་བ་མེད་དགོས་པས་ཅ་དེ་བཅད་ཆར་བ་དང་། ཅ་དེའི་རྒྱལ་ཆ་རེ་ལ་རྒྱུད་ནར་མར་
 རྒྱ་བ་ཡིན་ཏུ་འགལ་བའི་བྱུང་རྟོ། །འོ་ན་འོག་ཏུ། མགྱུན་པ་ལ་ཡུད་ཅེས་རྒྱལ་འབབ་པར་བྱེད་པ་
 སྟེ་རོ་དང་ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་ཅ་རྣམས་ཀྱི་
 རྒྱལ་ཆ་རེ་བཞག་པ་དེ་ལ་མཐའི་ཞག་རྒྱལ་གི་རིང་ལ་རྒྱུད་རྒྱ་བའི་དོན་མིན་ཏེ། འོག་ཏུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 གྲྭ་བས་སུ་བཞད་པར་བྱའོ། །དེས་ན་གཞུང་འདིའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྤར་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་
 གསུམ་ཀྱི་གོང་ཐམས་ཅད་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྗེའི་རྒྱུད་ཞག་རེ་བཞིན་ནར་མར་འབབ་པའི་ཅ་དོན་
 གཉིས་པོ་རྣམས་ལས། ལོ་བརྒྱའི་མཐའི་ལོ་གསུམ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས། ཅ་དོན་གཉིས་
 ཀྱི་རྒྱལ་གི་ཆ་ཤས་ཏེ་རྒྱལ་ཆ་ཅ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ལ་རྒྱུད་རྒྱ་བ་ཡོངས་སུ་དོར་བའི་སྟོན་སྟེ། དེའི་
 སྟོབས་ཀྱིས་ཅ་གཉིས་པོ་ལས་གྲེས་པའི་ཅ་རྒྱལ་ཅུ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྗེ་འབབ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་
 འདོར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཞད་པ་ནི། དེ་ལ་ཅ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་དང་དེ་ལས་གྲེས་པ་
 རྒྱལ་ཅུ་ཆོགས་ཆེ་ཆུང་གི་ཅ་དང་བཅས་པ་གཙོད་པའི་ཚུལ་གོ་བདེ་བར་བསྟན་པ་ནི་འདི་ཡིན་
 ཏེ། རྟེ་བའི་བྲིམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཅ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལས་རྟེ་བའི་ཅ་ལྷ་ལྷ་གྲེས་ལ། རྟེ་
 བའི་ཅ་ལྷ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གི་ཅ་རྒྱུད་རྒྱུད་ཀྱང་ལག་ལ་སོང་བས། ཆོགས་ཆེན་རེ་རེའི་ཐད་
 དུ་ལྷ་ཆེན་རེའི་ཅ་རེ་རེ་ལས་རྒྱལ་རྒྱལ་གྲེས་པས་ཆོགས་ཆེན་རེའི་འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་སུམ་ཅུ་
 རེར་འགྱུར་རོ། །ཆོགས་ཆེན་ཀྱི་ཅ་རྣམས་ཀྱི་ཅ་རྒྱུད་རྒྱུད་ཀྱང་ལག་གི་སོར་མོ་རྣམས་ལ་སོང་བས་
 ཆོགས་ཐམས་ཀྱི་ཅ་རྣམས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་ལག་པ་གཡས་པའི་ཐུག་པ་དང་དབྱུང་པའི་བར་གྱི་
 ཅ་འཁོར་གྱི་ཅ་སུམ་ཅུ་པོའི་རྒྱུན་ལག་པ་གཡས་པའི་སོར་ཆོགས་འོག་མ་ལྷར་སོང་བས། སོར་
 ཆོགས་རེ་ལ་ཅ་རྒྱལ་རྒྱལ་སྟེ་སོར་ཆོགས་ཀྱི་ཐེང་བ་འོག་མའི་ཅ་སུམ་ཅུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབྱུང་
 པ་དང་ཉེ་བའི་དབྱུང་པ་ཞེས་པ་བྱ་མོ་གཡས་པའི་བར་གྱི་ཅ་རྒྱུད་ལ་སོང་བས་ལག་པ་གཡས་པའི་
 སོར་མོའི་ཆོགས་ཐེང་དབྱུང་མའི་ཅ་སུམ་ཅུ་དང་། གཡས་པའི་ལག་མགོ་དང་ཉེ་བའི་དབྱུང་པའི་

བར་མཁྲིག་མའི་ཅ་འཁོར་གྱི་ཅ་སྤྱི་ཅུ་པོའི་ཅ་རྒྱུད་ལ་སོར་བས་ལག་བ་གཡས་བའི་སོར་མོའི་
 ཆོགས་སྒྲེང་སྒྲེང་མ་སེན་མོའི་མཆོམས་གྱི་ཆོགས་སྤྱི་ཅ་སྤྱི་ཅུར་འགྱུར་ཏེ། ཚུལ་འདི་ལག་བ་
 གཡོན་དང་རྒྱུད་བ་གཉིས་ལའང་རིགས་བསྐྱེས་བས་ཤེས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཆོགས་ཆེན་བཅུ་གཉིས་
 རེ་རེ་ལ་ཅ་སྤྱི་ཅུ་རེ་ཡོད་བས་སྤྱི་བརྒྱུ་ཅུ་དང་། ཆོགས་སྤྱི་ཅ་སྤྱི་ཅུ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཅ་སྤྱི་
 ཅུ་ཡོད་བས་སྤྱི་བརྒྱུ་ཅུ་ཡོད་ཅིང་། ཆོགས་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་རྣམས་ནི་རྒྱུད་བ་དང་ལག་
 བའི་ལས་གྱི་དབང་པོའི་བྱ་བ་འགྲོ་བ་དང་ལེན་བ་སོགས་ལ་འབྲུག་པའི་དང་པོར་གྱུར་བའི་བྱིར་
 ལས་གྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་ལ། སོར་ཆོགས་གྱི་ཅའི་འཁོར་ལོ་རྣམས་ནི་ལེན་བ་སོགས་གྱི་བྱ་བ་
 རྒྱུད་བས་བྱ་བའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་ལོ།

ཆོགས་ཆེན་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གྱི་ལྷ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་སྤྱར་ནས། ལག་བ་གཡས་
 བའི་སྤྱག་བ་དང་དབྱང་བའི་བར་གྱི་འཁོར་ལོའི་ཅ་སྤྱི་ཅུ་ནི་ཅུ་མིན་གྱི་ལྷ་བའི་ཆོས་སྤྱི་ཅུ་དང་།
 ལག་བ་གཡོན་བའི་སྤྱག་བ་དང་དབྱང་བའི་བར་གྱི་འཁོར་ལོའི་ཅ་སྤྱི་ཅུ་ནི་དཔེའི་ལྷ་བའི་ཆོས་
 སྤྱི་ཅུ་ཞེས་སོགས་སྤྱི་སྤྱི་ཏེ་གཞུང་ཉིད་ན་གསལ་ལོ། །ཅའི་གནས་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ། ལོ་
 གསུམ་གྱི་ཞག་སྒྲོང་བརྒྱུད་ཅའི་རིང་ལ་ལྷེ་བ་དང་ཆོགས་ཆེ་ཆུང་གི་ཅ་དེ་དག་གཅོད་པའི་ཚུལ་ནི།
 ལྷེ་བའི་ཅ་སྤྱི་པོ་རེ་རེ་གཅོད་བ་ལ་སྤྱི་གས་གྱི་མིང་ཅན་ཞག་བཙོ་བརྒྱུད་རེ་དགོས་ཤིང་། ཅ་དེ་
 དག་རེ་རེ་བཅད་བ་ན་དེ་ལས་གྲུས་བའི་ཅ་སྤྱི་ཅུ་གཅོད་བས། ཞག་བཙོ་བརྒྱུད་པོའི་རིང་ལ་ལྷེ་
 བའི་ཅ་སྤྱི་ཅུའི་ནང་ནས་གཅིག་དང་དེ་ལས་གྲུས་བའི་ཆོགས་ཆེན་གྱི་ཅ་སྤྱི་གཅོད་ཅིང་། དེས་
 ན་ཆོགས་ཆེན་རྣམས་གྱི་ཅ་དེ་རེ་གཅོད་བ་ལ་ཉིན་ཞག་ཅེ་མོ་ཅན་ཞེས་ཉིན་ཞག་གསུམ་གསུམ་
 དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཆོགས་ཆེན་རྣམས་གྱི་ཅ་དེ་རེ་བཅད་བ་ན་དེའི་ཅ་རྒྱུད་གྱི་སོར་ཆོགས་
 གྱི་ཅ་དེ་རེ་འང་གཅོད་དེ། དཔེར་ན་ལྷེ་བའི་ཅ་སྤྱི་ཅུའི་ནང་ནས་གཡས་གྱི་སྤྱི་ཅུའི་དང་པོ་ཞག་
 བཙོ་བརྒྱུད་གྱིས་བཅད་བ་ན། དེ་ལས་གྲུས་བ་ལག་བ་གཡས་བའི་སྤྱག་བ་དང་དབྱང་བའི་བར་གྱི་
 འཁོར་ལོའི་ཅ་སྤྱི་དང་། སྤྱི་པོ་དཔེའི་ཅ་རྒྱུད་ལག་བ་གཡས་བའི་སོར་མོའི་ཆོགས་སྒྲེང་ལོག་མའི་
 ནང་ནས་མཐེ་པོང་གི་ཆོགས་ལོག་མའི་ཅ་སྤྱི་གྲུང་གཅོད་བ་ལྟ་བུའོ།

དེས་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་བསྐྱེས་བས་ཤེས་ལ། ལྷེ་བའི་ཅ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་གཅོད་ཚུལ་

གྱི་ཞག་གངས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། རྟེན་པའི་ཅ་ཏུག་ཅུའི་ནང་ནས་རེ་རེ་དོར་བའི་སྒོ་ནས་
 དེ་ལས་གྲུས་པས་ཆེགས་ཆེན་གྱི་ཅ་ཏུག་ཏུག་འདོར་ཞིང་། ཆེགས་ཆེན་གྱི་ཅ་ཏུག་ཏུག་དོར་བའི་
 དབང་གིས་དེའི་ཅ་རྒྱུད་སོར་ཆེགས་གྱི་ཅ་ཏུག་ཏུག་འདོར་བ་བཞིན་དུ། ཅ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་གྱི་ནང་
 ནས་རེ་རེ་དོར་བའི་དབང་གིས་དེ་ལས་གྲུས་པའི་རྟེན་པའི་ཅ་ལྟ་ལྟ་འདོར་བ་ཡིན་དགོས་ཏེ། རིགས་
 པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟེན་པའི་ཅ་ཏུག་ཅུའི་ནང་ནས་ལྟ་འདོར་བ་ལ་ནི་སྤྲུགས་ལྟ་དགོས་
 པས་ཞག་དགུ་བཅུ་དགོས་ལ། དེ་ཉིད་ཅ་ཆེན་གཅིག་འདོར་བའི་ཡུན་ཚད་དུ་རིགས་སོ། །

དེ་བས་ན་ཞག་དགུ་བཅུ་སོར་བ་ན། ཅ་ཆེན་གཅིག་དང་། དེ་ལས་གྲུས་པའི་རྟེན་པའི་ཅ་
 ལྟ་དང་། ལྟ་པོ་དེ་ལས་གྲུས་པའི་ཆེགས་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་གཅིག་དང་། དེའི་ཅ་རྒྱུད་སོར་ཆེགས་
 ལྟའི་ཅ་རྒྱུད་གིས་འདོར་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཅ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་འདོར་བ་ལ་
 ཞག་སྟོང་བརྒྱད་ཅུ་དགོས་པ་ནས། ཆེགས་ཐོན་ཏུག་ཅུའི་ཅ་འདོར་བ་ལ་ཡང་ཞག་སྟོང་བརྒྱད་ཅུ་
 དགོས་པའི་བར་དུ་ཞག་གངས་མཚུངས་ཤིང་། ལོ་གསུམ་དང་ཅ་དེ་དག་གཉིས་གཅོད་པ་སྒྲུར་བ་
 ལེགས་པར་འགྲིག་པར་འགྱུར་ལ། ཅ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཅ་སྟོང་ཐམས་ཅད་ཅ་ཆེན་གྱི་
 གངས་ལ་མི་གཏོགས་པས། ཅ་འདི་དག་གཅོད་ཚུལ་འདི་ལྟར་བཤད་པ་དང་། ཅ་སྟོང་ཐམས་ཅད་
 གཉིས་ལས་ཞག་རེ་ལ་གཉིས་གཉིས་གཅོད་པ་འགལ་བའི་སྒྲིན་མེད་དོ། །

འོ་ན་ཅ་སྟོང་ཐམས་ཅད་གཉིས་གང་ལས་གྲུས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཤད་རྒྱུ་དོན་རྗེ་སྤོང་
 བ་ལས་ནི་སྟོང་ཁའི་ཅ་འབའ་ཞིག་ལས་གྲུས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྟོང་ཁའི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་པོ་
 རེ་རེ་ལས། ཁུ་བ་དང་རྩལ་དང་རྒྱུང་འབབ་པའི་ཅ་གསུམ་གསུམ་དུ་གྲུས་པས་ཉེར་བཞི། དེ་རེ་རེ་
 ལ་གསུམ་གསུམ་དུ་གྲུས་པས་དོན་གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལ་སྟོང་ཐམས་ཅད་གྲུས་པ་སྟོང་ཐམས་ཅད་ཅུ་
 ཅ་གཉིས་ཏེ། དེ་དག་ལས་སྟོང་ཐམས་ཅད་བཞི་ནི་ཁུ་བ་འབབ་པ་དང་། སྟོང་ཐམས་ཅད་བཞི་ནི་རྩལ་
 འབབ་པ་དང་། སྟོང་ཐམས་ཅད་བཞི་ནི་རྒྱུང་འབབ་པར་གསུངས་ལ། འདིར་ཡང་དེ་དག་ལོ་གསུམ་
 སྤྲུགས་གསུམ་ལ་བྱུང་པར་དུ་གཅོད་པའི་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཅ་འདི་དག་ལས་གྲུས་པ་མ་ཡིན་
 པར་བྱ་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གང་ལས་གྲུས་པའི་གཞིའི་ཅ་རྒྱུད་གིས་དོར་ནས། དེ་ལས་གྲུས་
 པའི་ཅ་ཐོན་རྒྱུད་གིས་མ་དོར་བ་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་བས་ན་སྟོང་ཁའི་ཅ་འཁོར་

ཉིད་ལས་ཅ་ཐུན་སྟོང་ཐུག་དོན་གཉིས་སུ་གྲེས་པ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་བྱ་དགོས་པར་མངོན་ནོ། །དེ་ལྟར་
ཤེས་ན། གཡོན་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོག་དོན་
གཞུང་བསྐྱུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །

གསུམ་པ་བཅད་བྱའི་རྩའི་ཡི་གེ་བཤད་པ་ནི། ད་ནི་ཅ་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་པའི་ལྷའི་ཡི་གེ་
བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ལྷག་པའི་དོན་ནི་ཡི་གེ་འདི་དག་ཅ་དེ་དང་དེ་སྟེ་བའི་ས་བོན་ནས། ཅ་
དེ་དག་གི་ནང་ན་ཡི་གེ་དེ་དག་གི་གཞུགས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཅ་འདི་དག་སྟོང་བའི་དོན་དུ་
བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའི་ཆེས་ཀྱི་ལྟ་དེ་དང་དེའི་ས་བོན་གྱིས་ཅ་དེ་དང་དེ་དག་མཆོན་ནས་བསྟན་པས།
མཆོན་པར་བྱེད་པའི་ཡི་གེ་ཡིན་པས་ལྷག་པའི་ལྷའི་ཡི་གེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་འདི་ནས་
ཅ་གཅོད་པའི་ངེས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མཛོར་བསྟན་ཅིང་། འོག་དུ། ད་ནི་སྟེ་པ་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པས་ཞེས་སོགས་ནས། འོ་གསུམ་ཀྱི་ཅ་དང་ཡི་གེ་གཅོད་པའི་ངེས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་
གྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་དེ། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུས་ནས་འདིར་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་པས་གཞུང་དེ་དག་
གི་ཆོག་དོན་བསྐྱུགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཡང་འདི་ལྟར། ལག་པ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་ཅ་ནི་བྱང་བཤོད་ཀྱི་
ཆ་བ་དུག་གི་ཆེས་རྣམས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་སྟོང་ལ། ཀྱང་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་དུག་གི་ཅ་རྣམས་
ནི་སྟོང་བཤོད་ཀྱི་ཆ་བ་དུག་གི་ཆེས་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་དང་སྟོང་ཞིང་། ཐོག་མར་ལག་པ་
གཡོན་ལྟ་བུ་ནས་མཆོན་ཏེ་བརྗོད་ན། ཀ་ཅ་ཏ་ཏ་པ་སའི་སྟེ་པ་སྟེ། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་སྟེ་ཆོན་
དུག་ཡོད་ལ། སྟེ་ཆོན་དུག་པོ་དེ་སྟོག་གི་དབྱངས་ཐུང་དུས་སྟེ་བ་དང་རིང་པོས་སྟེ་བའི་སྟོན་ས་
སྟེ་ཆོན་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་སྟོག་གི་དབྱངས་ཐུང་དུས་སྟེ་བའི་ཀ་ཅ་ཏའི་སྟེ་ཆོན་
གསུམ་ལག་པ་གཡོན་པའི་ཆོགས་ཆེན་གསུམ་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཡི་གེ་དང་། སྟོག་གི་དབྱངས་རིང་
པོས་སྟེ་བའི་ཀ་ཅ་ཏའི་སྟེ་ཆོན་གསུམ་ལག་པ་གཡས་ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་གསུམ་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཡི་གེ་
དང་། ཡང་སྟོག་གི་དབྱངས་ཐུང་དུས་སྟེ་བའི་ཏ་པ་སའི་སྟེ་ཆོན་གསུམ་ཀྱང་པ་གཡོན་ཀྱི་ཆོགས་
ཆེན་གསུམ་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཡི་གེ་དང་། ཡང་སྟོག་གི་དབྱངས་རིང་པོས་སྟེ་བའི་ཏ་པ་སའི་སྟེ་ཆོན་
གསུམ་ནི་ཀྱང་པ་གཡས་ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་གསུམ་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྩའི་ཡི་གེ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་

ཀྱང་ལག་གི་སོར་མོའི་ཆེགས་སྒྲེང་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། གཡོན་གྱི་སོར་མོའི་ཆེགས་སྒྲེང་འོག་མ་བར་མ་སྟེང་མ་གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན་དབྱངས་ཐུང་དུས་སྟེ་བའི་ཀ་ཙ་ཏའི་སྟེ་ཆོན་གསུམ་དང་། གཡས་གྱི་གསུམ་ལ་དབྱངས་རིང་པོས་སྟེ་བའི་ཀ་ཙ་ཏའི་སྟེ་ཆོན་གསུམ་དང་། ཀྱང་བ་གཡོན་གྱི་གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན་དབྱངས་ཐུང་དུས་སྟེ་བའི་ཏ་བ་སའི་སྟེ་ཆོན་གསུམ་དང་། ཀྱང་སོར་གཡས་གྱི་ཆེགས་སྒྲེང་གསུམ་ལ་འོག་ནས་རིམ་བས་དབྱངས་རིང་པོས་སྟེ་བའི་ཏ་བ་སའི་སྟེ་ཆོན་གསུམ་སྟེ་ཆེགས་ཆོན་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུའོ།།

དེ་ལ་སྟེ་ཆོན་དུག་གི་སྟེ་ཆོན་རེ་རེ་ལ་ཡང་གསལ་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་ལྷ་ལྷ་ཡོད་དེ། ཀ་ཁ་ག་ཟ་ང་། ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་དག་གང་གི་སྟོན་ནས་འབྱེད་པའི་སྟོག་གི་དབྱངས་ལ་སྟེ་ཆོན་གསུམ་ཡོད་དེ། ཨ་ཨ་རི་ཁུ་ལི་ཞེས་པ་རང་བྱུང་གི་དབྱངས་དང་། ཨ་ཨ་ཨར་ཨོ་ཨ་ལ། ཞེས་པ་ཡོན་ཏན་ནི་འཕེལ་བའི་ཡི་གེ་དང་། ཏ་ཡ་ར་མ་ལ། ཞེས་པ་ཡ་ཏའི་ཡི་གེའོ། །འདི་དག་གྲང་རིང་སྤང་གི་དབྱེ་བས། རིང་པོའི་སྟེ་ཆོན་གསུམ་དང་། ཐུང་དུའི་སྟེ་ཆོན་གསུམ་སྟེ་དུག་ཏུ་འགྱུར་ལ། ཐུང་དུ་གསུམ་གྱི་མཐར་ནི་རིམ་བཞིན། ཨི་ལི་ཏྲི་ཞེས་པ་ཐེག་ལེ་ཅན་གསུམ་དང་། རིང་པོའི་སྟེ་ཆོན་གསུམ་གྱི་མཐར་ནི་རིམ་བཞིན། ཨུམ་ལུམ་ཏུ་ཞེས་པ་ཆེག་དུག་ཅན་གསུམ་བཞག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རེ་རེ་ལ་ཡི་གེ་དུག་དུག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་གསལ་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་ར་ལྟ་བུ་གཅིག་གྲང་། རང་འབྱུང་གི་ཡི་གེ་ཐུང་དུ་དུག་སྟོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་སྟེ་བས་དུག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ང་ངེ་རྩི་དུ་རྩི་རྩི་ཞེས་པའོ། །དེས་གསལ་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་འང་རིགས་འབྱེད་ཏེ།

དེས་ན་གསལ་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་རིང་པོ་སུམ་ཅུ་དང་སྤང་དུ་སུམ་ཅུ་པོ་དེ་དག་རང་བྱུང་གི་ཡི་གེ་ཐེག་ལེ་ཅན་དང་ཆེག་དུག་ཅན་དང་བཅས་པའི་རིང་པོ་དུག་དང་སྤང་དུ་དུག་གིས་སྟེ་བས་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གསལ་བྱེད་སྤང་རིང་དུག་ཅུ་པོ་དེ་ཡོན་ཏན་དང་འཕེལ་བའི་ཡི་གེ་ཐེག་ལེ་ཅན་དང་ཆེག་དུག་ཅན་དང་བཅས་པའི་སྤང་རིང་དུག་སྟོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་སྟེ་བས་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་དང་། ཡང་གསལ་བྱེད་སྤང་རིང་དུག་ཅུ་ལ་ཡ་ཏའི་ཡི་གེ་ཐེག་ལེ་ཅན་དང་ཆེག་དུག་ཅན་དང་བཅས་པའི་སྤང་རིང་དུག་དུག་སྟོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་སྟེ་བས་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཡོ་གསུམ་གྱི་ཞག་སྟོང་བརྒྱ་ཅུའི་གངས་སུ་འགྱུར་ལ། ཆེགས་

ཆེན་དང་ཆོག་ས་ཐོན་གྱི་ཅ་སྲུང་བརྒྱ་ཅུ་པོ་དག་ལ། ཅ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་ས་
 ཐོན་གྱི་ཡི་གེ་ནི། རང་བྱུང་གི་ཡི་གེ་སློག་ཏུ་ཞུགས་པས་བྱེ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་ནི་འཕེལ་བའི་ཡི་
 གེས་བྱེ་བ་དང་། ཡ་ཎའི་ཡི་གེས་བྱེ་བ་སྟེ་གསལ་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་གསུམ་སྐྱར་བར་བྱ་སྟེ།
 དཔེར་ན་རང་བྱུང་གི་ཨ་ཐུང་རྩས་བྱེ་བའི་ང་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཡི་གེ་ཨ་ཐུང་རྩས་བྱེ་བའི་ང་དང་།
 ཡ་ཎའི་ཡི་གེ་ཏ་ཐུང་རྩས་བྱེ་བའི་རྩ་གསུམ་ཀ་ལག་བ་གཡོན་གྱི་ཆོག་ས་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་
 ཐོག་པ་དང་དབྱུང་བའི་བར་གྱི་ཅ་སྲུང་ཅུ་ལྷུ་ནང་ནས་ཅ་དང་པོའི་ཡི་གེར་སྐྱོར་བ་དང་། དེ་བཞིན་
 ཏུ་ལག་བ་གཡོན་པའི་མཐེ་བའི་ཆོག་ས་འོག་མ་ལ་ཅ་རྒྱག་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཅ་དང་པོའི་ཡི་གེར་
 ཡང་དེ་གསུམ་སྐྱོར་བ་ལྟ་བུའོ།།

དེ་ཡང་ལག་བ་དང་རྒྱུང་བ་གཡོན་པའི་ཅའི་འཁོར་ལོ་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་ལ་དབྱུངས་སྐྱར་
 རྩས་བྱེ་བ་རྣམས་གྱི་སྟེ་ཆོན་ལུགས་འབྱུང་དང་། གསལ་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་ལུགས་སྟོག་དང་སློག་གི་
 དབྱུངས་ཡིག་ལུགས་འབྱུང་ཏུ་སྐྱར་བར་བྱ་སྟེ། ཅ་སྲུང་ཅུ་ལྷུ་དང་པོ་ལ་ང་དང་། སྲུང་ཅུ་པ་ལ་ཀ་ལྟ་
 བུའོ། །གཡས་པ་རྣམས་ལ་དབྱུངས་རིང་པོས་བྱེ་བ་དང་། སྟེ་ཆོན་རྩ་མ་ཟད་གསལ་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་
 ཡང་ལུགས་འབྱུང་དང་སློག་གི་དབྱུངས་ལུགས་སྟོག་ཏུ་སྐྱར་བར་བྱ་སྟེ་ཅ་སྲུང་ཅུ་ལྷུ་དང་པོ་ལ་ཀ་
 རིང་པོ་དང་། སྲུང་ཅུ་པ་ལ་དྲ་རིང་པོ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུང་བ་གཡོན་དང་གཡས་ལའང་རིག་པར་
 བྱ་ཞིང་། ཆོག་ས་ཆེན་གྱི་རིགས་པས་ཆོག་ས་ཐོན་རྣམས་ལའང་རིག་པར་བྱ་ལ། དབྱུངས་སྐྱར་རིང་
 གིས་བྱེ་བའི་སྟེ་ཆོན་དེ་དག་ཀྱང་ཆོག་ས་ཆེན་དང་སོར་ཆོག་ས་གཡས་ལ་སྐྱར་བ་དབྱུངས་རིང་
 པོས་བྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི། ས་རྩ་མེ་རྒྱུང་ནམ་མཁའ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པའི་རིམ་པས་སྐྱད་རིམ་དང་།
 གཡོན་ལ་དབྱུངས་སྐྱར་རྩས་བྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་ནམ་མཁའ་རྒྱུང་མེ་རྩ་མེ་ཤེས་ཞེས་པ་སྟོན་བའི་
 རིམ་པས་སྐྱར་བར་བྱ་ལ། དབྱུངས་རིང་པོས་བྱེ་བའི་སྟེ་ཆོན་རྒྱག་ལྟ་བུ་ནི་རིགས་རྒྱག་དང་། དེའི་
 རང་ནས་ནམ་མཁའ་ཁམས་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ནི། རྩ་སྟོན་གྱི་འཕོ་བའི་
 ཅ་ལག་བ་གཡས་པའི་ཐོག་པ་དང་དབྱུང་བའི་བར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྟེ། མི་བསྐྱོད་པ་དེ་ཉིད་ལ་རིགས་
 ལྟར་བྱེ་བ་ནི་འཁོར་ལོ་དེའི་ཅ་རྒྱག་ཆོན་ལྟོ།།

དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་མི་བསྐྱོད་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་ལའང་རིགས་རྒྱག་ཏུ་བྱེ་བ་ནི། འཁོར་ལོ་དེའི་

ཅ་སྟེ་ཆོན་ལྷའི་དང་པོ་ལ་འང་ཅ་རྒྱལ་ཏུ་སྟེ་བའོ། །དེའི་རིམ་པས་ཆེགས་པ་རགས་གཉིས་ཀའི་
འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། དེ་དེ་ནས་སྦྱར་བ་འགྲེལ་པར་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང་
ཤེས་སྟོན། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་ལག་གཉིས་ཀའི་གཡས་པ་རྣམས་སྦྱར་བཅོཅ་དང་། གཡོན་པ་རྣམས་
བྱང་བཅོཅ་དུ་མི་མཛད་པར། སྟེང་གི་གཡས་པ་གཡོན་གཉིས་ཀ་བྱང་བཅོཅ་དང་། འོག་གི་གཡས་
པ་གཡོན་གཉིས་ཀ་སྦྱར་བཅོཅ་དུ་གསུངས་པ་ནི། སྟེང་གི་སྟོག་རྒྱུང་དང་འོག་གི་སྦྱར་སེལ་གྱི་རྒྱུང་
གཉིས་ལས། སྟོག་འཛིན་གྱི་རྒྱུང་གི་དབང་གིས་ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་དང་། སྦྱར་སེལ་གྱི་རྒྱུང་གི་དབང་
གིས་སྦྱར་བའི་འཆི་ལྟས་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟེང་གི་གཡས་པ་གཡོན་གཉིས་ཀ་ཉི་མའི་ཆོས་
བྱང་བཅོཅ་དང་། འོག་གི་གཡས་པ་གཡོན་གཉིས་ཀ་སྦྱར་བའི་ཆོས་སྦྱར་བཅོཅ་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྟོགས་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་དབྱངས་གྱི་ཡི་གེ་དང་ཅ་གཅོད་ཚུལ་ནི། དེ་ནས་ལོ་ནི་
ཆད་པར་གྱུར་ན། ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཅ་གཅོད་པའི་རེས་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཏེ། དེ་ཡང་སྟོགས་
གསུམ་གྱི་ཞག་ལ་བཅད་པར་བྱ་བའི་དབྱངས་ནི་དབྱངས་སྤྱང་དུ་བཅོ་ལྷ་དང་། རིང་པོ་བཅོ་ལྷ་དང་།
ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་བཅོ་ལྷ་སྟེ། ཞེ་ལྷ་ཡོད་ལ། སྟོགས་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་བཅད་པར་བྱ་བ་དབྱངས་གྱི་
ཆོས་ཅན་གྱི་ཅ་ནི་དབྱལ་མགོན་སྟེང་ཁའི་ཅ་ལས་མགོན་པའི་སྟོང་པའི་ཅ་བཞི་དང་དབྱལ་བའི་
སྟོང་པའི་ཅ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་ཅ་བཞི་བཅུ་ཡོད་ཅིང་། མངལ་གྱི་སྦྱོར་གཅིག་ཅ་མ་ཆགས་པའི་
དབང་གིས་བྱང་བའི་མཐའི་སྦྱོར་གཅིག་གི་རིང་ལ་གསལ་བྱེད་སྦྱར་བའི་ཆོས་ཅན་གསང་བའི་ཅ་
སྦྱར་བཅུ་གཅོད་དེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་འདྲ་སྟོང་པའི་ཅ་གཉིས་མ་གཏོགས་སོ། །དེ་ལས་ཚུ་ཆོད་རྒྱལ་ཏུ་ལ་
ཉིན་ཞག་ཏུ་བྱས་པ། སྟོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་ཞེ་ལྷ་པོ་དེ་ཉིད་ཚུ་ཆོད་ལྷ་བཅུ་ཅ་རྒྱལ་བཞི་ཆ་རེ་ལ་
ཞག་ཏུ་བྱས་པའི་ཞག་ཞེ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མཐའི་ཞག་སྦྱར་བཅུ་པོ་དེ་ཡང་ཚུ་ཆོད་
རྒྱལ་བཞི་ཆ་ལ་ཞག་ཏུ་བྱས་པའི་ཞག་སོ་གཉིས་སྦྱར་བཅུ་བས། སྟོགས་གསུམ་དང་མཐའི་སྦྱོར་
གཅིག་གི་ཞག་དོན་ལྷ་པོ་དེ་ཉིད་ཚུ་ཆོད་རྒྱལ་བཞི་ཆའི་ཞག་བརྒྱད་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། མཐའི་དབྱེ་
མའི་ཞག་གཅིག་སྟེ་བརྒྱད་ཏུ་ཅ་གཅིག་གོ།

དེ་དག་ལས། དབྱལ་པ་ལ་དབྱངས་གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཅ་བཅུ་བཞི། མགོན་པ་ལ་ཉིར་བརྒྱད་
དེ་ཞེ་གཉིས་སྟོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་ཞེ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་ཞེ་གཉིས་གྱི་རིང་ལ་གཅོད་ལ། དེ་ནས་

སྒྲིང་ཁའི་རྩ་གཙོད་ཚུལ་ནི། དེ་ནས་མགྱེན་པ་ལ་ཉིན་ཞག་བཞི་དང་། དབྲལ་བ་ལ་ཉིན་ཞག་གཉིས་
 དང་། འཆོ་བའི་མཆན་མོ་གསུམ་མོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། སྒྲིང་དབྲལ་བའི་རྩ་ལ་
 གཉིས་སྒྲིང་པ་དང་། མགྱེན་པའི་བཞི་སྒྲིང་པར་སོང་བས། དེ་དག་གཙོད་པ་ལ་སྒྲིང་རྒྱ་མ་རྒྱུང་བའི་
 ཞག་དྲུག་སོ་དེ་དག་དང་། གསང་བའི་རྩ་གཉིས་སྒྲིང་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་རྩར་སོང་བས་དེ་གཉིས་
 གཙོད་པའི་ཞག་ཏུ་སྒྲིང་ས་མ་རྒྱུང་བའི་ཞག་གཉིས་ཏེ། ཞག་བརྒྱད་སོ་དེ་དག་ནི་སྒྲིང་ཁའི་རྩ་བརྒྱད་
 གཙོད་པའི་ཞག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་སྒྲིང་པའི་རྩ་བརྒྱད་གཙོད་པའི་ཞག་བརྒྱད་
 ནི་འཁོར་ལོ་དེ་དག་གི་རྩ་འདབ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྒྲིང་ཁའི་བརྒྱལ་ལ་ཡང་རྒྱ་ཞིང་རྩ་བརྒྱད་གཙོད་
 དེ། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྒྲིང་པའི་ཅའི་དོན་ནི་རྒྱུང་གཏན་མི་རྒྱུ་བའི་རྩ་ལ་ཟེར་ཞིང་། རྩ་
 གཙོད་པའི་དོན་ནི་རྩ་དེ་ལ་སྒྲིང་ནས་རྒྱུ་བའི་རྒྱུང་གིས་རྩ་དེ་ཉིད་དོར་བ་ལ་ཟེར་བས། སྒྲིང་པའི་
 རྩ་གཙོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསང་བའི་ཞག་ཆུ་ཆོད་ལྔ་བརྒྱུད་དྲུག་བཞི་
 ཆ་ལ་ཞག་ཏུ་བྱས་པ་སོ་གཉིས་ལས། སུམ་ཅུ་མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་གཉིས་དང་། དབུ་མ་གཙོད་
 པའི་ཞག་གཅིག་རྣམས་ལ་འཆོ་བའི་མཆན་མོ་གསུམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་འཆོ་བའི་མཆན་མོ་
 གཉིས་སྒྲིང་ཁའི་རྩ་གཙོད་བྱེད་ལ་སོང་ཞིང་གཅིག་གིས་དབུ་མ་གཙོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཆོག་
 དོན་ལྷག་མ་ཤིན་ཏུ་གོ་སྟོང་།

གསུམ་པ་འཆི་བའི་གོང་གི་ཉིན་ཞག་དྲུག་གི་རིང་ལ་ལྷག་པའི་རྩ་ལ་རྒྱུང་རྒྱུ་བའི་ཚུལ་
 ནི། ད་ནི་ཉྟེ་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་སོ་ཞེས་
 བྱ་བའི་བར་ཏེ། དེ་ཡང་ཉིན་ཞག་དྲུག་གི་མཆོམས་སུ་འཆི་བ་ལས་ལྷག་པའི་རྩ་རྒྱུང་བརྒྱུ་བར་
 བྱེད་པ་རྣམས་གསུངས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི། སྒྲིང་བཅད་ཟེན་པའི་ལྷག་མ་མ་བཅད་པར་བཞག་
 པའི་རྩ་ལ་རྒྱུང་བརྒྱུ་བར་བྱེད་པ་གསུངས་ཏེ་ཞེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ཞག་དྲུག་སོའི་བར་ལ་
 ཆོགས་བརྒྱ་གཉིས་སོ་རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་སོ་སོ་ལ་རྩ་ལྔ་ལྔ་ནི་རྒྱུང་རྒྱུ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཆོགས་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་རྩ་ཐམས་ཅད་ལ་འང་རྒྱུང་རྒྱུ་ལ། རྩ་དེ་དག་སྒྲིང་ལོ་གསུམ་
 ཀྱི་རིང་ལ་རྩྱེགས་པར་བཅད་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

1 ཞོལ། ཞོག ༡༠༠ བ ༩། གཙོད། ཞོག ༤༤ བ ༩ རྒྱུ་བའི་དབང་གིས་

དེས་ན་ཉིན་ཞག་དྲུག་གི་མཆམས་སུ་འཆི་བའི་ཞག་དྲུག་པོ་དེའི་རིང་ལ་སྐྱུང་བཅུ་ལྷག་
 པར་སྐྱུ་བའི་རྩ་རྣམས་གསུངས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། འདྲིའི་སྒྲེ་བའི་འཁོར་ལོ་ལ་སྤྱོད་ལ་
 གྱི་དྲུའི་འཁོར་འབབ་པའི་རྩ་བཅུ་པ་ཡོངས་སུ་དོར་བ་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ལོ་གསུམ་
 གྱི་སྤྱིང་དུ་སྤྱོད་པས་གསུམ་སྐྱུས་པ་དང་། གསང་བའི་རྩ་གཅིད་པའི་གསལ་བྱེད་རྣམས་སྐྱུས་པ་ནས་
 སྤྱིང་བའི་འཁོར་ལོ་ལ་སྤྱོད་ལ་ས་སྐྱ་མེ་སྐྱུང་ནས་མཁའི་དྲུའི་འཁོར་འབབ་པའི་རྩ་བཅུ་པ་སྤྱིང་བའི་
 དག་སྤར་ནས་ནར་མར་སྐྱུ་བའི་སྐྱུང་གིས་ཡོངས་སུ་དོར་བའི་ལས་འཆི་བའི་ཞག་དྲུག་གི་བར་
 དུ་སྤར་ནར་མར་སྐྱུ་བའི་སྐྱུང་གིས་དོར་བའི་རྩ་དེ་དག་ཏུ་འདྲུག་པའི་སྐྱུང་སྐྱུ་སྤྱིང་། དེ་སྤར་ན།
 སྤྱིང་བར་ཉི་མ་ཞེས་པ་བྱིས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱུང་དང་། མགྱིན་པ་ལ་རོ་ཞེས་པ་ཡུད་ཙམ་དྲུག་གི་སྐྱུང་
 དང་། དབྱལ་བ་ལ་མེ་ཞེས་པ་སྤྱན་བྱེད་གསུམ་ཀྱི་སྐྱུང་དང་། སྤྱིང་ཁའི་རྩ་ལ་སྤྱན་ཆོད་བྱེད་དང་
 གཉིས་ཀྱི་སྐྱུང་འབབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱིང་། རོ་དང་མེ་དང་བྱེད་དང་བཅས་པའི་རྩ་ཞེས་པ་
 རྣམས་ནི་རྩ་འཁོར་དེ་དག་གི་རྩའི་དྲུག་ཆ་རེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྩ་དྲུག་དང་གསུམ་དང་རྩ་བྱེད་
 དང་གཉིས་ཞེས་བྱ་བར་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྤར་བྱས་ཀྱང་རྩའི་དྲུག་ཆར་ཡང་མི་འགྱུར་
 ཏེ། མགྱིན་པ་ལ་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས་ལས་མེད་ལ། རོ་ཞེས་པ་དྲུག་ནི་སོ་དྲུག་གི་དྲུག་ཆར་འགྱུར་
 པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དབྱལ་བ་ལ་རྩ་འདབ་བཅུ་དྲུག་ལས་མེད་ཅིང་། གསུམ་ནི་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་
 དྲུག་ཆར་འགྱུར་བས་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་སྤར་བའི་བྱིར། དེ་བས་ན་བྱེད་དང་
 བཅས་པའི་རྩ་ཞེས་པ་ཡང་བྱེད་དང་བཅས་པའི་སྤྱན་ཆོད་ཀྱི་སྐྱུང་འབབ་པའི་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

དེ་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་བྱ་བའི་འཁོར་ལོ་ལ་ཡང་ལྷག་པའི་སྐྱུང་སྐྱུ་བའི་ཚུལ་ནི།
 ཆོགས་ཆེན་རེ་རེའི་རྩ་ལྷ་ལྷ་ལ་སྐྱུང་བཅུ་འབབ་ལ། རྩ་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཀྱིས་འཆི་བའི་
 ཐུན་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱུང་འབབ་ཅིང་། སོར་མོའི་ཆོགས་རེ་རེའི་རྩ་དྲུག་དྲུག་ལས་རྩ་དེ་རེ་ལ་སྐྱུང་བཅུ་
 འབབ་ཅིང་། ལྷག་མ་རྩ་ལྷ་ལྷ་ལ་དུས་འཆིའི་ཐུན་པའི་སྐྱུང་འབབ་པོ། །དེ་སྤར་ཞག་དྲུག་གི་རིང་ལ་
 སྤར་བཅད་ཐེན་པའི་རྩ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱུང་བཅུ་དང་ཐུན་པའི་སྐྱུང་དེ་སྤར་སྐྱུ་ཞིང་། དེས་ན་སྤར་རྩ་
 བཅད་པའི་དོན་རྩ་དེ་དག་སྤར་ནས་ནར་མར་སྐྱུ་བའི་སྐྱུང་གིས་དོར་ཞིང་སྐྱུ་བ་ཆད་པའི་དོན་ཡིན་
 གྱི། རྩ་དེ་དག་བསྐྱམས་ནས་སྐྱུང་བྱིན་ཆད་འགྲོ་ཁོང་བྱ་ས་མེད་པར་སོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་

ཞག་དྲུག་པོ་རྫོགས་པའི་རྗེས་སུ་དབུ་མར་ཞག་གཅིག་རྒྱས་པས་དབུ་མ་གཅོད་པར་འགྱུར་རོ།

བཞི་པ་པོ་བརྒྱའི་ཉིན་ཞག་གི་ཆོགས་སུ་མ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ལ་ཅ་སྟོང་ལྷག་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་གཅོད་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ནི་སུམ་ཅུ་དྲུག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པས་གཡོན་རྒྱ་བ་དང་གཡས་ཉི་མའི་ལམ་ལ་རྒྱ་བའི་ཐོབ་ཐང་གི་སྟོང་ནས་ཐད་པ་སྟེ་ཆད་པས་དབུ་མའི་ནང་དུ་རྒྱ་བའི་དུས་འཆིའི་རྒྱང་འཕེལ་བ་གསུངས་ཏེ། ལོ་བརྒྱ་ལ་ཞེས་པ་ནས། ཅ་སྟོང་ལྷག་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་པོ་རྣམས་ལ་གཅོད་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་འཆི་བའི་རྒྱང་དབུ་མ་ལ་འཇུག་གོ། ཚུལ་རི་ལྟར་འཇུག་ཅེ་ན། འཕོ་ཆེན་གྱི་ཅ་བཅུ་གཉིས་ལ་འབབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྗེའི་རྒྱང་གི་དྲུག་ཅུའི་ཆ་གས་ཞེས་པ་ནི་འཕོ་ཆེན་གྱི་མཆོམས་ཀྱི་དྲུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆ་ལ་འབྱུང་བའི་ཉིན་ཞག་གི་ལོ་ལ་འཕོ་ཆེན་མཆོམས་ཀྱི་ལྷ་བཅུ་ཅ་དྲུག་རྣམས་ཀྱི་ཆ་ལ་འབྱུང་བའི་དུས་ཀྱི་རིམ་པ་ལས་འཕོ་ཆེན་མཆོམས་སོ་སོར་རྒྱ་བར་བྱེད་དོ། །འཁྲི་རྒྱ་དང་མཆོན་བྱ་པལ་ཆེ་བར་ལེགས་པར་མ་ཤོད་སྤང་རོ།

དུས་ཀྱི་ཅ་གང་དང་། དེ་ལ་རྒྱང་གང་རྒྱ་ཞེ་ན། ཉིན་མཆོན་དུས་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་བྱ་བཞོད་ནས། དེ་འཆད་པ་ནི་ཆོས་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ལ་རྒྱ་སྐར་ཉི་ཤུ་ཅ་བདུན་གྱི་རྒྱ་བའི་མས་རྫོགས་པར་མི་བྱས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཞག་རེས་ཉིན་ཞག་རེ་རྒྱ་བ་རྒྱ་བས་མི་བྱས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉི་མའི་ཉིན་ཞག་ཅེས་པ། རགས་པར་བཅིས་ན་ཆོས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་བཅུ་གཉིས་ནི་ཉི་མའི་ལོ་གཅིག་གི་རྒྱ་བའི་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ལ་ཡང་བྱ་ལོན་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལོར་དུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉིན་ཞག་དྲུག་ནི་རྒྱ་བའི་ལོ་གཅིག་གི་རྒྱ་བའི་ཞག་གངས་ལ་བྱ་ལོན་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལོར་དུ་འགྱུར་བའོ། །དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་འདྲིང་གིས་ཀྱི་རྒྱ་བ་སོ་སོ་ལ་ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུ་སུམ་ཅུས་ཉི་མས་གིས་རེ་རྫོགས་པར་མི་རྒྱ་ཞིང་། ཆོས་རེ་རེ་ལ་རྒྱ་བའི་ཆས་དབུག་གྱ་དྲུག་ཅུ་རྫོགས་པར་མི་རྒྱུའོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་སྐར་ཞེས་པ་ནས། གང་དུ་ཉི་མས་ཆོས་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་པོ་དེ་དག་ལ་གིས་རྫོགས་པར་རྒྱ་བའི་བྱས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་རིམ་བཞིན་བསགས་པས་རྒྱ་བ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་མཐར་སྟོང་པའི་ཅ་དབུ་མར་རྒྱ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་འཆི་ལྟས་ཀྱི་རྒྱང་རྒྱ་བ་གཅིག་ཏུ་སྟོངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ལྷག་པའི་རྒྱ་བའོ། །དེ་ཡང་ལྷེ་བའི་ཅ་དྲུག་ཅུ་ཅ་བཞིར་རྒྱ་

བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྲེང་ནས་ཆད་པ་ཉིད་དོ། །ཅ་ཏུག་ཅ་ཅ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལ་རྒྱ་རྒྱའི་སྤྲེང་ནས་སྤྲོང་
 པ་དབུ་མའི་ཅ་ལ་འཆི་བའི་རྒྱང་རྒྱ་སྟེ། ཞེ་བའི་བརྒྱ་ལ་གནས་པའི་ཅ་སྤྲོང་ཐག་བདུན་ཅ་ཅ་གཉིས་
 པོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ལོ་བརྒྱའི་ཉིན་ཞག་སོ་སོར་ཅ་གཉིས་གཉིས་གཅོད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་འཆི་
 ལྷས་ཀྱི་རྒྱང་དབུ་མར་རྒྱ་བའོ། །ལོ་བརྒྱའི་ཞག་སྟེང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆའམ་འཆི་ལྷས་ཀྱི་རྒྱང་རྒྱ་བས་
 ཅ་སྤྲོང་ཐག་བདུན་ཅ་ཅ་གཉིས་གཅོད་ཚུལ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རགས་པའི་ངེས་པའོ། །

ད་ནི་སྟོན་ཅས་པ་ལ་སོགས་པས་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཉིན་ཞག་སོ་སོར་དབུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཞིབ་
 པར་གསུངས་ཏེ། འདིར་ཏུག་བརྒྱ་ལྷག་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན། ལོ་བརྒྱའི་
 རིང་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་རྒྱ་ཆོད་གཉིས་རེ་དབུ་མར་རྒྱས་པས། ཅ་སྤྲོང་ཐག་བདུན་ཅ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་
 ནང་ནས་གཉིས་གཉིས་ཞག་རེ་ལ་གཅོད་པའི་རྒྱ་ཆོད་ནི། རྒྱ་སྤང་ཏུག་ལ་རྒྱ་ཆོད་དུ་བྱས་པ་
 གཉིས་རེ་མ་ཡིན་ཀྱི། རྒྱ་སྤང་ཏུག་བཞི་ཆ་ལ་རྒྱ་ཆོད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས། རྒྱ་སྤང་ཏུག་ལ་
 རྒྱ་ཆོད་དུ་བྱས་པའི་རྒྱ་ཆོད་གཉིས་ཀྱི་དབུགས་བདུན་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལས་བཞི་བརྒྱ་ཅ་ལྷ་མི་བའི་ཏུག་
 བརྒྱ་བདུན་ཅ་ཅ་ལྷ་ནི་དབུ་མ་ནས་རྒྱ་ལ། མི་བའི་ལྷག་མ་དབུགས་ཞེ་ལྷ་ནི་འཕོ་བ་གཤམས་གཤོན་
 ཀྱི་རྒྱང་གི་ཐོབ་སྐལ་ལ་གནས་སོ། །དེ་བས་ན་རྒྱ་སྤང་ཏུག་ལ་རྒྱ་ཆོད་དུ་བྱས་པའི་སྤྲེང་ནས་
 དབུགས་ཞེ་ལྷ་རེ་མི་བས་རྒྱ་སྤང་ཏུག་བཞི་ཆ་ལ་བྱས་པའི་རྒྱ་ཆོད་དུ་སོང་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་
 བའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཅ་གཅོད་པའི་ངེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཀྱི་ཆོག་དོན་གོ་སྟོན་ལོ། །ལྷ་པ་དུས་
 ཀྱི་ཅའི་ངེས་པ་བཤད་པ་ནི། ད་ནི་ཐོས་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གཤམ་ཏེ་སྐྱལ་ལ་སོགས་པས་
 ཐོས་པ་སྟེ་རྒྱལ་པས་ཤུར་ཏམ་ཞེས་པ་དང་། མདའ་ལ་སོགས་པས་བསྟུན་པར་ཤུར་ན་ཞེས་པ་
 སྟེ། ལྷག་མ་བསྐྱགས་པས་ཤེས་སོ། །

ཏུག་པ་རྒྱ་བ་དང་ཉི་མའི་རྒྱང་པའི་ཆ་ཤས་དང་ཡི་གེ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཕྱི་ནང་ལ་སྤྲེང་བ་ལ་
 གཉིས། དོན་དངོས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་བཤད་པ། ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་འཆི་ལྷས་
 གཞན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ཕྱི་ནང་གི་རྒྱ་ཉིད་རྒྱང་པའི་ཆ་ཤས་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཡི་གེ་དང་
 བཅས་པ་བཤད་པ། ཉི་རྒྱའི་འོར་དང་བྱ་ལོན་ཀྱི་འཆི་ལྷས་འཕེལ་ཚུལ། འཕེལ་བའི་འཆི་ལྷས་ཀྱི་
 ལོ་གངས་བསྟོམས་པ། སྟོན་ཚུལ་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱིས་འཆི་བ་རྒྱ་བར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་

གཉིས། ཕྱི་ནང་གི་རྒྱ་རྒྱ་ཆ་གི་ཆ་ལས་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་གཙོད་ཚུལ་དབྱངས་ཡིག་དང་སྤྱར་བ་དང་། ཉི་
མའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཅ་འདབ་ལ་སྤྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱ་བའི་
རྒྱ་བ་ལ་ལྟོག་པའི་སྒོ་ནས་ཆ་ལས་བརྒྱ་ཉི་ཤུར་འབྱེད་ཚུལ། ནང་གི་རྒྱ་བའི་རྒྱ་བའི་ཆ་ལས་
བརྒྱ་ཉི་ཤུ་འཁོར་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ་རྒྱ་བའི་ཚུལ། བརྒྱ་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དག་གི་དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་
བཤད་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། མདོར་བསྟན་བ་ནི། དེ་ཞེས་བ་ནས། གསུངས་ཏེ་ཞེས་
པའི་བར་གྱིས་ཕྱི་ནང་ལ་སྤྱར་བའི་སྤྱན་མོང་གི་མཆམས་སྤྱར་ནས། འདིར་རྒྱ་བའི་རྒྱ་བའི་དབྱེ་
བ་བཅུ་བཞིའི་ཆ་ཐོབ་བ་མཉམ་བ་ལ་སྤྱན་བ་དང་མི་མཉམ་བར་གྱུར་ན་འབྲིད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རིས་
བ་དང་རིས་བ་མ་ཡིན་བར་བཞོད་པས་ཆེས་རྣམས་ལ་རིས་བ་བཞིན་འཕེལ་བའམ་འགྲིབ་བ་དེ་ནི་
ཉིན་ཞག་བདུན་བ་ལ་རྫོགས་ཏེ། ཆེས་བདུན་ལ་ཡུལ་ལྗེའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བ་དང་། གཞོན་ཀྱང་དང་ལ་
སོགས་བ་ལང་ཆོ་དང་ཤིན་ཏུ་ལང་ཆོ་དང་། ཟན་པོ་དང་ཤིན་ཏུ་ཟན་པོ་དང་། སྤྱིན་པའི་དབྱེ་བས་
འཕེལ་བའམ་འགྲིབ་བ་ནི་ཉིན་ཞག་བདུན་བ་ལ་རྒྱ་བའི་ཆ་ལས་ཉི་ཤུ་ལྟ་ག་པའི་བརྒྱ་རྫོགས་ཏེ།
འཕེལ་བའམ་འགྲིབ་བ་ལྟོག་པར་འགྱུར། །དེ་ལ་འཕེལ་བ་ནི་སྤྱ་རྒྱ་ལ་འོར་དང་འགྲིབ་བ་ནི་ཕྱི་
རྒྱ་ལ་བྱ་ལོན་དུ་འགྱུར་བའོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་བ་ནི། འདིར་ཉི་ཤུ་ལྟ་ག་པའི་བརྒྱའི་ཆ་ལས་སོ་སོར་དབྱེ་
བའི་ཚུལ་བརྫོད་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་མཆམས་སྤྱར་བའོ། །འདིར་རྒྱ་བ་བཅུ་བཞིའི་ཆའི་ལྟ་མ་རྒྱ་བ་
བ་གཅིག་མཐོང་བ་སྟེ་ཐིག་ན། ཆེས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གི་ཆ་དེའི་ཚུ་ཆོད་དུག་ཅུའི་ཆ་ལས་རྣམས་ཀྱི་
ནང་ནས་རྒྱ་བ་དང་པོའི་ཚུ་ཆོད་ལྗེའི་ཆ་ལས་ནི། རྟེན་བ་མཉམ་ན་ཆའི་ནོར་ལ་ལྟ་ག་པར་འགྱུར་
རོ། །རྟེན་བ་མི་མཉམ་ན་ནག་པོའམ་དཀར་པོའི་ཆེས་ཀྱི་བྱ་ལོན་གྱི་གནས་སུ་ཆ་ལས་ཀྱི་ནོར་
ལ་དམན་བའམ་འབྲིང་པོར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཆེ་རྒྱ་བ་དང་པོའི་ཆ་ལས་ཚུ་ཆོད་ལྗེ་པོ་དེ་ཉིད་
རང་དུས་ན་གྱིས་པའོ། །དེ་ནས་ཆེས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གཉིས་པ་ལ་རྒྱ་བ་གཉིས་པའི་ཆ་ལས་ལྗེ་
སྟེ། རྒྱ་བ་དང་པོའི་ཆ་ལས་ལྗེ་པོ་དེ་རྒྱ་བ་གཉིས་པའི་ཆེ་གཞོན་ཀྱང་གྱུར་བ་ཉིད་གྱིས་ལྗེ་ཉིས་
འགྱུར་དུ་ཤིས་པར་བྱའོ།

དེ་ཡང་དཔེར་ན་གྱིས་བ་ལོ་ལྗེ་པོ་དེ་ཉིད་སྤྱར་ཡང་ལོ་ལྗེ་པོ་དེ་ཉིད་གནས་སྐབས་སུ་

སྒྲེབ་པ་ན་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉིན་ཞག་གསུམ་པ་ལ་རྟུང་བ་
 གསུམ་པ་དེ་དང་པོར་བྱས་དེའི་སྡོན་མ་དེ་གཉིས་པར་བྱས། དེའི་ཡང་སྡོན་མ་དེ་གསུམ་པར་བྱས་
 བ་ཡང་ལ་ལོག་སྟེ་བཟངས་པའི་གསུམ་པ་ནི་རྟུང་བ་བཅུ་བཞིའི་དང་པོ་སྟེ། དེའི་ཆ་ཤས་ལྟ་བུ་
 དེ་རྟུང་བ་དང་པོའི་རང་དབྱས་ན་ཆ་ཤས་ལྟ་བུའོ། །དང་པོའི་ལྟ་བུ་དེའི་རྟུང་རྟུང་བ་གཉིས་པའི་གནས་
 སྐབས་སུ་སྒྲེབ་པ་དང་རྟུང་བ་གཉིས་པ་རང་གི་རྩ་ཆོད་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་ལ་སོ་སོར་མེད་ཀྱང་ལྟོག་པ་
 སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བཟངས་པས། གཉིས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཆ་ཤས་བཅུའོ། །རྟུང་བ་གསུམ་པ་
 བ་བཅུ་མས་ཉེ་ཡང་ལོག་ནས་འདྲེན་པའི་བྱངས་དང་པོ་ནི་རྟུང་བ་གསུམ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། རྟུང་
 བ་དང་པོའི་ཆ་ཤས་ལྟ་བུ་རྟུང་རྟུང་བ་གསུམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲེབ་པ་ན་ལང་ཆོར་གྱུར་པ་
 ལྟ་བུ་དང་། རྟུང་བ་གཉིས་པ་རང་གི་ཆ་ཤས་ལྟ་བུ་རྟུང་ཡང་རྟུང་བ་གསུམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་
 སྒྲེབ་པ་དང་། རྟུང་བ་གསུམ་པ་རང་གི་གནས་སྐབས་སུ་གསར་དུ་འཕེལ་བའི་ཆ་ཤས་ལྟ་བུ་རྣམས་
 ལྟོག་པ་སོ་སོར་བྱེ་ནས་བཟངས་པའི་དབྱེ་བས་རྟུང་བ་གསུམ་པའི་གནས་སྐབས་ན་ལྟོག་པའི་ཆ་
 ཤས་བཅོ་ལྔའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟུང་བ་བཞི་བ་བྱངས་འདྲེན་པའི་དང་པོར་བྱས་ནས་ཡང་ལོག་སྟེ་
 བཟངས་པའི་བཞི་བ་ནི་རྟུང་བ་དང་པོ་ཡིན་ལ་དེའི་རང་དབྱས་ན་བྱིས་པའི་རབ་དུ་དབྱེ་བས་ཆ་ཤས་
 ལྟ་བུའོ། །ཡང་ལ་ལོག་སྟེ་བཟངས་པའི་བྱངས་ཀྱི་གནས་གསུམ་པ་རྟུང་བ་གཉིས་པའི་གནས་སྐབས་
 བ་ཆ་ཤས་ཀྱི་བྱངས་བཅུའོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་བཟངས་པའི་བྱངས་ཀྱི་གནས་གཉིས་པ་རྟུང་བ་གསུམ་པའི་གནས་སྐབས་
 བ་ཆ་ཤས་ཀྱི་བྱངས་བཅོ་ལྔ་དང་། དང་པོའི་ལང་ཆོར་ཞེས་པའི་དང་པོ་ནི་བྱངས་འདྲེན་ལུགས་
 འདི་ལྟར་བྱས་པའི་བྱངས་ཀྱི་གནས་དང་པོ་སྟེ་རྟུང་བ་བཞི་བ་ཙོང་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་
 ལ། དེ་ནི་རྟུང་བ་དང་པོའི་ཆ་ཤས་ལྟ་བུ་ཉིན་དུ་ལང་ཆོར་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ཞིང་། དེའི་
 གནས་སྐབས་ན་རྟུང་བ་གཉིས་པའི་དབྱས་ན་ཆ་ཤས་ཀྱི་བྱངས་ལྟོག་པའི་སྡོན་མ་བཅོ་ལྔ་ཡོད་པ་
 དེའི་རྟུང་རྟུང་བ་བཞི་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲེབ་པ་བཅོ་ལྔ་དང་། རྟུང་བ་བཞི་བ་རང་གི་ཆ་ཤས་རིག་
 བྱེད་ཅེས་པ་བཞི་སྟེ་དེ་རྣམས་བསྡོམས་པའི་ལྟོག་པའི་དབྱེ་བས་རྟུང་བ་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་
 བ་ཆ་ཤས་ཀྱི་བྱངས་བཅུ་དགུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆེས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་ལྟ་བུ་པ་ལ་རྟུང་བ་ལྟ་བུ་ཙོང་པའི་

ཆོ། དེ་ནས་འདྲེན་པའི་མགོ་བརྩམས་ཏེ་ཡར་ལ་ལོག་ནས་བཟངས་པའི་བྱངས་ཀྱི་གནས་ལྟ་
 པ་རྒྱུ་ལ་དང་པོའི་རང་དྲུས་ན་ཆ་ཤིང་ལྟོ། །བྱངས་བཞི་པ་རྒྱུ་ལ་གཉིས་པའི་གནས་སྐབས་
 ན་ཆ་ཤིང་ཀྱི་བྱངས་བཅུ་ལོ། །བྱངས་གནས་གསུམ་པ་རྒྱུ་ལ་གསུམ་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཆ་
 ཤིང་ཀྱི་བྱངས་བཅོ་ལྟོ། །

བྱངས་གནས་གཉིས་པ་རྒྱུ་ལ་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཆ་ཤིང་ཀྱི་བྱངས་བཅུ་
 དགྲེལ། །བྱངས་གནས་དང་པོ་རྒྱུ་ལ་ལྟོ་པའི་དྲུས་ནི་རྒྱུ་ལ་དང་པོའི་ཆ་ཤིང་ལྟོ་པོར་གྱུར་
 པའི་དྲུས་ཏེ། དེའི་ཆོ་རྒྱུ་ལ་བཞི་པའི་དྲུས་ཀྱི་བཅུ་དགྲེལ་པོའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་ལྟོ་པོར་ཡང་སྐྱེ་བ་བཅུ་
 དགྲེལ་དང་། རྒྱུ་ལ་ལྟོ་པོར་གྱི་ཆ་ཤིང་ལྟོ་པོའི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་པའི་སྐྱེ་བ་པའི་དབྱེ་བས་
 རྒྱུ་ལ་ལྟོ་པོའི་གནས་སྐབས་ན་ཆ་ཤིང་ཀྱི་བྱངས་ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་ཉིན་
 ཞག་དུག་པ་ལ་རྒྱུ་ལ་ལྟོ་པོའི་ཆོས་པའི་ཆོ། དེ་ཉིད་ནས་འདྲེན་པའི་མགོ་བརྩམས་ནས་ཡར་ལོག་
 སྐྱེ་བ་བྱངས་པའི་བྱངས་གནས་དུག་པ་ནི་རྒྱུ་ལ་དང་པོ་སྐྱེ། དེའི་རང་དྲུས་ན་ཆ་ཤིང་ལྟོ། །བྱངས་
 གནས་ལྟོ་པོ་རྒྱུ་ལ་གཉིས་པའི་དྲུས་ན་ཆ་ཤིང་ལྟོ་པོའི་བྱངས་བཅུ་ལོ། །བྱངས་གནས་བཞི་པ་རྒྱུ་ལ་
 གསུམ་པའི་དྲུས་ན་ཆ་ཤིང་ལྟོ་པོའི་བྱངས་བཅོ་ལྟོ། །བྱངས་གནས་གསུམ་པ་རྒྱུ་ལ་བཞི་པའི་དྲུས་ན་
 ཆ་ཤིང་ལྟོ་པོའི་བྱངས་བཅུ་དགྲེལ། །བྱངས་གནས་གཉིས་པ་རྒྱུ་ལ་ལྟོ་པོའི་དྲུས་ན་ཆ་ཤིང་ལྟོ་
 ཅ་གཉིས་སོ། །ཡར་ལ་ལོག་ནས་འདྲེན་པའི་མགོ་ཆོས་པའི་བྱངས་གནས་དང་པོ་ནི་རྒྱུ་ལ་
 པའི་གནས་སྐབས་ཏེ། དེ་ནི་རྒྱུ་ལ་དང་པོའི་ཆ་ཤིང་ལྟོ་པོའི་སྐྱེ་བ་པའི་སྐྱེ་བ་པའི་གནས་སྐབས་
 ཡིན་ལ། དེའི་ཆོ་རྒྱུ་ལ་ལྟོ་པོའི་དྲུས་ཀྱི་ཆ་ཤིང་ལྟོ་པོའི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་ལྟོ་པོའི་དྲུས་སྐྱེ་
 ཡང་སྐྱེ་བ་བཅུ་དགྲེལ། དུག་པ་རང་གི་ཆ་ཤིང་ལྟོ་པོའི་སྐྱེ་བ་པའི་སྐྱེ་བ་པའི་དབྱེ་བས་པའི་སྐྱེ་བ་པའི་དབྱེ་
 བས་བྱངས་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་ལོ། །

དེ་ལྟར་ཉིན་ཞག་བདུན་པ་ལ་རྒྱུ་ལ་བདུན་པ་ཆོས་པའི་ཆོ། དེ་ནས་སྐར་ལྟར་ཡར་ལ་
 ལོག་སྐྱེ་བ་བྱངས་པའི་བྱངས་ཀྱི་གནས་བདུན་པ་ནི་རྒྱུ་ལ་དང་པོ་ཡིན་ལ། དེའི་རང་དྲུས་ན་ཆ་
 ཤིང་ལྟོ། །བྱངས་གནས་དུག་པ་རྒྱུ་ལ་གཉིས་པའི་དྲུས་ན་ཆ་ཤིང་ལྟོ་པོའི་བྱངས་བཅུ་ལོ། །བྱངས་
 གནས་ལྟོ་པོ་རྒྱུ་ལ་གསུམ་པའི་དྲུས་ན་ཆ་ཤིང་ལྟོ་པོའི་བྱངས་བཅོ་ལྟོ། །བྱངས་གནས་བཞི་པ་རྒྱུ་ལ་

བཞི་པའི་དུས་ན་ཆ་ཤས་གངས་བཅུ་དགའོ། །གངས་གནས་གསུམ་པ་རྒྱ་པའི་དུས་ན་ཆ་
ཤས་གངས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་སོ། །གངས་གནས་གཉིས་པ་རྒྱ་པའི་དུས་ན་ཆ་ཤས་ཉི་ཤུ་རྩ་
བཞིའོ། །ཡར་ལོག་ནས་འདྲེན་པའི་མགོ་རྩམ་པའི་དང་པོ་ནི་རྒྱ་པ་བདུན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དུས་
ནི་རྒྱ་པ་དང་པོའི་ཆ་ཤས་ལྷ་སྟོན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཆེ་རྒྱ་པ་དྲུག་
པའི་དུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཉེར་བཞིའི་རྒྱན་ཡང་དེར་སྟེན་པ་དང་རྒྱ་པ་བདུན་པ་རང་གི་རི་བོར་ཅན་
ཏེ་གཅིག་ཡོད་པ་རྣམས་བསྟོམས་པའི་ལྷོ་ག་པའི་གངས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཆེས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་བདུན་པ་
ལ་ཆ་ཤས་ཉི་ཤུ་རྩ་སྟེ། རྒྱ་པ་དང་པོའི་ཆ་ཤས་ལྷ་ནས་བདུན་པའི་ཉེར་ལྷའི་བར་ཐམས་ཅད་
བསྟོམས་པས་རྒྱ་པའི་ཆ་ཤས་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་སྟེ། དེ་དག་རྒྱ་པའི་དབང་གིས་སྤྱི་རྒྱ་དུ་ཞོར་རམ།
ཕྱི་རྒྱ་པ་ལ་བྱ་ལོན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པ་འདིས་མཆོད་ནས་ཕྱིས་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་
པས་ཆེས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉིན་ཞག་བདུན་བདུན་ལ་རྒྱ་པའི་ཆ་ཤས་བརྒྱ་
ཉི་ཤུ་རེ་རྩོགས་པའི་ཆད་ཤས་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་དུ་ཆེས་ཞག་བདུན་ལ་སྤྱི་རྒྱ་པ་གི་ཆ་
ཤས་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་དངོས་པོ་ལ་སོ་སོར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་ལྷོ་ག་པས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་རི་སྐད་བཤད་པ་
ནི། ནང་དུ་རྩ་ཐ་དད་པ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ་སྤྱི་བའི་ཆ་འཕེལ་བ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རེ་དངོས་པོ་ལ་ཐ་དད་པར་དབྱེ་
བ་ཡོད་པས། དེ་དང་བརྒྱ་ཉི་ཤུའི་གངས་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་སྤྱི་བའི་
ཆ་བཅུ་དྲུག་པ་གཉིས་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནང་གི་སྤྱི་བའི་རྒྱ་པའི་ཆ་ཤས་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་འཁོར་ལོ་བཞིའི་རྩ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ་
རྒྱ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། རྩ་འདབ་སོ་སོ་ལ་རིམ་ཅན་དང་རིམ་མིན་དུ་ལོངས་སྟོན་ཚུལ་དངོས་
དང་། གང་ལ་ལོངས་སྟོན་པའི་གཞི་འཁོར་ལོ་སོ་སོའི་ཁ་དོག་དང་རྩ་འདབ་ཀྱི་གངས་ལ་སོགས་
པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཆོས་བདུན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་པའི་རང་རང་གི་ཆ་ཤས་བཟུང་
ནས་སྟོང་ཁའི་བརྒྱ་དང་ལ་སོགས་པ་དབྱེལ་བ་མགྲིན་པ་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་
ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱི་རྒྱ་པ་ལ་རིམ་པས་སྟོང་ཁ་དང་དབྱེལ་བ་དང་མགྲིན་པ་དང་ལྟེ་བའི་རྩ་འདབ་རྣམས་
ལ་ཁམས་དཀར་པོ་བཟོད་པས་རྩོགས་པར་བྱེད་པ་འདིར་བསྟན་ལ། ཕྱི་རྒྱ་པ་ལྟེ་བ་དང་སྟོང་ཁ་
དང་མགྲིན་པ་དང་དབྱེལ་བའི་རྩ་འདབ་རྣམས་ལ་རྒྱ་པས་རྩོགས་པར་བྱེད་པ་ལོག་དུ་འཆད་པ་ལྟར་

རོ། །རི་བོང་ཅན་གྱི་རྒྱ་རྒྱ་ལ་ཞི་འདིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱ་བའི་རྒྱ་རྒྱ་ལ་མ་ཡིན་གྱི། སྤྱེས་ལུ་རང་གི་ལུས་
 གྱི་ནང་གི་རྒྱ་བའི་རྒྱ་རྒྱ་ལ་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །གཞན་པ་མཚུགས་སོགས་དག་ཅི་རྒྱ་བ་རང་གི་རྒྱ་རྒྱ་ལ་
 ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། ཞེས་འཆད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པར་མ་མཐོང་ངོ་། །རྟེན་པ་མཉམ་པའི་ལྷ་རྒྱ་རྒྱ་ལ་
 ཆེན་པོ་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དག་ལས་དང་བོར་སྤྱོད་ཁར་ཞེས་དང་། དེ་ནས་དབྱེ་ལ་བར་ཞེས་སོགས་
 རིམ་པ་ལྟར་སྤྱད་ཏེ། དེ་ལྟར་ཆེས་བདུན་ལ་ཆེན་པོ་ཉི་ཤུ་ལྟར་པའི་ཞེས་པ་ནས་ལྟོག་གོ་ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་སྤྱི་འགྲེལ་གྱིས་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་ནས། ཅ་བའི་ཆོག་དོན་མདོ་ཙམ་འཆད་པ་
 བེ། སྤྱིར་ཁའི་བརྒྱ་དང་ལོགས་ཏེ། འབྲུང་བ་ནི་ལྷ་དང་། རྩོགས་ནི་བཙུ་དང་། ཉིན་ཞག་ནི་བཙུ་
 དང་། དགུ་ལྷན་བཙུ་ནི་བཙུ་དགུ་དང་། འག་པོ་ལྷང་ནི་ཉིང་གཉིས་དང་། རྒྱལ་བ་ནི་ཉིང་བཞི་དང་།
 དེ་ཉིད་ནི་ཉིང་ལྷ་སྟེ། མདོར་ན་གངས་དེ་དག་བསྟོམས་པ་བརྒྱ་ཉི་ཤུའི་གངས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཅ་འདབ་
 སོ་སོ་ལ་སྤྱར་བས་ཆེས་ཞག་བདུན་དག་ནས་སྤྱ་རྒྱུ་རྩོགས་ཏེ་སྤྱར་ཡང་རི་བོར་མཆོན་མའི་རྒྱུ་
 པའི་ཆ་ཤས་གང་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་འཁོར་ལོ་བཞི་པོ་འདི་རིམ་བ་མིན་པས་འདོར་དོ། ཆེས་ཞག་བདུན་
 པ་ལ་ཆ་ཤས་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྷ་སྟུང་པའི་ཆོ། རྒྱུ་ལ་དང་པོའི་ཆའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་གྱུར་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉིན་ཞག་བརྒྱད་པ་ལ་འཁོར་ལོའི་སྟེ་བར་ལྷག་པའི་སྤྱར་འབྲུང་དོ། ལྟེ་བར་ཞེས་པ་
 རྟེན་གྱི་ཁྱེད་ཁ་རྩོགས་ཅིག ལྟེ་བའི་ཅ་འདབ་ལ་འདོད་པ་དོན་མིན་ཏེ། དེ་སྤྱི་ན་ཆེས་ཞག་བདུན་པ་
 ལ་སྟེ་བའི་ཅ་འདབ་རྩོགས་པར་ཡོངས་སུ་དྲན་ནས་ཡང་ཆེས་ཞག་བརྒྱད་པ་ལ་ལྷ་བས་ནས་སྟེ་བའི་
 ཅ་འདབ་ནམས་ལ་དཔྱོད་དགོས་པས། ཅ་འདབ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལས་དྲུག་ཙུ་ཅ་བཞིས་ལྷག་པོ་ལ་སྟུང་
 པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལ་འཁོར་ལོ་ཤས་བརྒྱ་དྲུག་ཙུ་ཅ་བཞིར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དོ། དེས་ན་འཁོར་ལོ་བཞིའི་
 ལྟེ་བ་ལ་འདོད་པ་ལེགས་སོ། དེ་སྤྱིར་སྤྱ་རྒྱུ་ལ་ཆ་ཤས་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རྩོགས་པར་གྱེད་ཚུལ་བཤད་
 བས། ད་ནི་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་ཆ་ཤས་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རྩོགས་པར་གྱེད་ཚུལ་འཆད་དོ།

དེ་ལ་ཐོག་མར་མདོར་བསྟན་པ་ནི། སྐར་ཡར་ཕྱི་ཀར་གི་ཐོག་མ་ཙཱ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཕྱི་
ཀར་གི་མཐུག་ཏུ་རྒྱ་བ་ཉ་པའི་མཐར་མོན་པའི་བར་ལ་སྟེ་བ་དང་སྟིང་ཁ་དང་མཐིན་བ་དང་དབྱལ་
བ་ནམས་ལ་ཕྱི་ཀར་གི་ཆ་གས་བསྐྱེད་པུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཅད་པ་ནི། ཙཱ་
བར་ཐིག་ལེ་དག་ལ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཐིག་ལེའི་གནས་སྟེ་ཞེས་པ་སྟེ། དེར་ཕྱི་ཀར་རྫོགས་པར་

བྱས་ནས་ཞེས་པ་ནི། རྟེན་པ་ལ་སྤྱི་རྒྱ་རྒྱུ་ཆ་ལྡན་པ་དེ་ནས་སྤྱི་རྒྱ་ལྡན་པ་མེད་པ་སྤྱི་རྒྱ་ལ་
འདབ་མ་བྱུག་ཅུ་ཙམ་བཞི་པོ་རྣམས་ལ་ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ཆེས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་བཅུ་བཞི་སྤྱི་རྒྱ་ལ་
བཅུ་བཞི་པོ་རྣམས་རྒྱུ་ཆ་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །དཔལ་པ་དེ་ལ་རིམ་རྒྱུ་ཆ་ལྡན་པར་བྱས་ནས་རིམ་
མེད་ལ་ཐོག་མར་སྟོང་ཁར་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་རྣམས་རྟེན་པ་མཉམ་པ་དཀར་པོའི་
ཕྱོགས་ལ་སྟེན་པར་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་རིམ་པས་སོ། །སྤྱི་རྒྱ་ལྡན་པ་མེད་པ་མཉམ་པ་ནག་པོའི་ཕྱོགས་དག་
ལ་དེ་བཞིན་ཏེ། བྱ་ལོན་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་སྤྱི་རྒྱ་ལྡན་པ་གཉིས་སྟོང་པ་ལས་རིམ་པ་སྟེ་སྤྱི་རྒྱ་ལྡན་པ་
སྤྱི་རྒྱ་ལྡན་པ་བཞིན་ཏུ་སྟོང་ཁ་དཔལ་པ་མཉིན་པ་སྟེ་བ་རྣམས་ལ་སྟོང་དོ། །དེ་ནས་རིམ་པ་
མེད་པས་སྤྱི་རྒྱ་ལྡན་པ་དང་པོའི་སྟོང་ཁ་རྒྱུང་དང་། རྟེན་པ་སྤྱི་རྒྱ་ལྡན་པ་དང་། དཔལ་པ་རྒྱུང་དང་། མཉིན་པ་མེད་
པ་རྒྱུང་འདབ་མ་རྣམས་ལ་སྤྱི་རྒྱ་ལྡན་པར་སྟོང་པ་སྟེ། སྟོང་ཁར་རྟེན་པ་མེད་པ་མཉམ་པ་ནག་པོའི་
རྒྱུ་ཆ་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་ལོན་ཀྱི་རྒྱུ་ཆ་ལྡན་པ་ནས་དཀར་ཕྱོགས་འཇུག་པར་གྱུར་ཀྱི་བར་དུ་འོ་ཞེས་པ་
ནི་རྒྱུ་ཆ་ལྡན་པའི་རིམ་པ་འོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིར་བསྟན་རྣམས་ནི་ཞེས་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་བརྒྱ་ཉི་ལུ་པོ་དེ་དག་གི་དབྱེད་པ་ཀྱི་ཡི་གེ་བཤད་པ་ལ་བཞི། སྤྱི་རྒྱ་ལྡན་པ་བྱུག་
ཅུར་འབྱེད་ཚུལ། དེ་ལས་སུམ་ཅུ་ཡར་ངོ་ལ་སྟེ་རིམ་གྱིས་སྟོང་ཚུལ། སུམ་ཅུ་མར་ངོ་ལ་སྟོང་རིམ་
གྱིས་སྟོང་ཚུལ། བརྒྱད་པ་དང་རྒྱུ་ཆ་ལྡན་པའི་མཐའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། ཨ་སོགས་
ནས་ཞེས་པ་ནི། འདིར་སྤྱི་རྒྱ་ལྡན་པའི་བྱུང་ཏུ་ཨ་ཨེ་རི་ཨུ་ལི་ལྟ་སྟེ་དང་། ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཡི་གེའི་ངོ་པོ་
ཨ་ཨེ་ཨར་ཨོ་ཨལ་ལྟ་དང་། ཡ་ཎར་བསྐྱར་བ་ཏུ་ཡ་ར་ལྟ་ལ་བྱུང་ཏུ་བཙོ་ལྟ་པོ་འདི་དག་དང་། དེ་
རྣམས་ལ་ཐོག་མའི་སྤྱི་རྒྱ་ལྡན་པས་སྤྱི་རྒྱ་ལྡན་པ་མེད་པ་བཙོ་ལྟ་སྟེ་སུམ་ཅུར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་དབྱེད་པ་
རིང་པོ་ལྟ་དང་། དེའི་འཕེལ་བར་གནས་པ་ལྟ་དང་། ཏུ་ལ་སོགས་པའི་རིང་པོ་ལྟ་སྟེ་བཙོ་ལྟ་དང་དེ་
རྣམས་ལ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཆོག་བྲག་གི་བརྒྱན་པས་སྤྱི་རྒྱ་ལྡན་པ་མེད་པ་བཙོ་ལྟ་དང་བཅས་པས་སུམ་ཅུ་སྟེ།
དེ་ལྟར་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོན་བྱེད་རྣམ་པ་བཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་དབྱེད་པ་བྱུག་ཅུར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་དུས་དང་ཞེས་སོགས་བཤད་བྱའི་རྩ་བ་དགོད་པ་སྟེ། དབྱེད་པ་བྱུག་
ཅུ་¹པོ་དེ་དག་ལས་སྟོང་ཁར་དུས་ཏེ་བཞི་དང་། མཉིན་པར་མེད་པ་དག་སྟེ་བཅུ་བྱུག་དང་། དཔལ་

1 ཞོལ། སོག་ ༡༠༩ ན ༣། གཙང་། སོག་ ༡༠ ན ༤ དབྱེད་པ་བྱུག་པོ་དེ་དག་ལས་

བར་ནོར་ལྟེ་བརྒྱད་དང་། སོ་ལྟེ་སྤྲུལ་ཅུ་ཅ་གཉིས་རྣམས་ལས་འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བ་ལ་བཞི་དང་། དེའི་
 ལྷག་མ་རྣམས་འཁོར་ལོ་བཞིའི་འདབ་མའི་གོ་སར་གྱི་ཅེ་མོ་ལ་རྒྱུད། །སོ་རྣམས་ཞེས་བ་སྤྱིར་ལྟེ་
 བ་ལ་ཅུ་འདབ་དྲུག་ཅུ་ཅ་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྱིར་བསྟན་བ་ཡིན་གྱི། འོག་ཏུ་ཉི་མའི་སྐབས་
 སུ་སྤྱོད་བའི་ཅུ་བཞི་མ་གཏོགས་བར་དམིགས་བསལ་གསུངས་བས་འདིར་ཡང་སྤྱོད་བའི་ཅུའི་གོ་
 སར་གཉིས་མི་བཟང་ངོ་ཞེས་འཆད་བ་ནི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དབྱངས་དྲུག་ཅུའི་སྤྱོད་ནས་དུས་དང་
 མི་བདག་ནོར་ཞེས་བ་ཉེར་བརྒྱད་བཅད་བས་དེའི་ལྷག་སོ་གཉིས་ལས་བ་ནི་སོ་རྣམས་ཞེས་བས་
 བསྟན་ལ། སོ་གཉིས་སོ་དེའི་གཉིས་ནི་མགིན་བ་དང་དབྱལ་བའི་བསྐྱའི་ལྟེ་བ་ལ་སྤྱར་རྒྱུའི་ཡི་གོ་
 ཡིན་ཞེས་གཅིག་ལྟེ་བའི་བསྐྱའི་ལྟེ་བ་དང་། གཅིག་སྤྱོད་ཁའི་ལྟེ་བ་ལ་སྤྱར་རྒྱུ་ཡིན་བས། ལྟེ་བའི་
 འདབ་མའི་གོ་སར་གྱི་ཅེ་མོ་ལ་སྤྱོད་བའི་ཡི་གོ་སྤྲུལ་ཅུ་དགོས་བ་ལ་འདིར་ཉེར་བརྒྱད་ལས་མ་
 བསྟན་བའི་ཕྱིར། འདིར་ལྟེ་བའི་འདབ་མའི་གོ་སར་གྱི་ཅེ་མོ་ལ་སྤྱོད་བའི་ཡི་གོ་སོ་གཉིས་བསྟན་བ་
 སྤྱིར་བཏང་ཡིན་ཞེས་སྤྱོད་བའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཡོད། དེས་ན་སོ་རྣམས་ཞེས་བ་ནི་ཡི་གོ་ཉེར་བརྒྱད་
 གྱི་ལྷག་མའི་གངས་ཡིན་གྱི། ལྟེ་བའི་གོ་སར་གྱི་གངས་མ་ཡིན་བ་འགྲེལ་བའི་འཆད་ཚུལ་ལ་ཞེ་བ་
 བར་བརྟགས་བས་ཤེས་ཏེ། ཡི་གོ་ཉེར་བརྒྱད་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་གོ་སར་ལ་སྤྱར། གཉིས་མགིན་
 བ་དང་དབྱལ་བའི་བསྐྱའི་ལྟེ་བ་ལ་སྤྱར། ལྷག་སྤྲུལ་ཅུའི་གཅིག་ལྟེ་བའི་བསྐྱའི་ལྟེ་བ་ལ་དངོས་སུ་
 སྤྱར། དེའི་ལྷག་ཉེར་དབྱའི་ཡང་གཅིག་སྤྱོད་ཁའི་བསྐྱའི་ལྟེ་བ་ལ་སྤྱར་དགོས་བར་གསལ་བས་ལྟེ་
 བའི་འདབ་མའི་གོ་སར་དང་སྤྱར་རྒྱུ་འདིར་ཉེར་བརྒྱད་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

དེས་ན་འདིར་ལྟེ་བའི་འདབ་མའི་གོ་སར་ལ་སྤྱོད་བའི་ཡི་གོ་སྤྲུལ་ཅུ་དགོས་བའི་གཉིས་
 སྤྱར་རྒྱུ་མ་བྱུང་བ་ལས། འོག་ཏུ་ཉི་མའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གོ་མར་ངོ་ལ་དབྱལ་མགིན་སྤྱོད་ཁའི་ཅུ་
 འདབ་ལ་སྤྱར་བའི་ཆེ། ཅུ་འདབ་རེ་རེ་ལ་ཡི་གོ་རེ་རེ་སྤྱར་བ་ན། འཁོར་ལོ་གསུམ་སོ་དེ་ལ་ཅུ་འདབ་
 ང་དྲུག་ལས་མེད་ལ། ཡི་གོ་དྲུག་ཅུ་ཡོད་བས་ཡི་གོ་བཞི་སྐབས་དེར་ལྷག་བའི་གཉིས་སྤྱོད་ཁའི་
 བསྐྱའི་ལྟེ་བ་ལ་སྤྱོད་བ་དང་། གཉིས་ལྟེ་བའི་འདབ་མའི་གོ་སར་གྱི་ཡི་གོ་གཉིས་ལྷ་བའི་སྐབས་
 སུ་སྤྱོད་རྒྱུ་མ་བྱུང་བ་དེར་ཁ་འགོངས་བ་འགྲེལ་བའི་དགོངས་བ་ཡིན་བར་ཆེག་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་
 འཆད་བར་འགྱུར་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངེ་སྐད་བརྗོད་པའི་ཚུལ་འདི་གནས་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་

ཁ་ངམ་ཅིག་གི་སར་ཞེས་པ་རྣམས་ཅ་འདབ་དང་གངས་མཉམ་དུ་བྱས་ནས། སྙིང་ཁའི་འདབ་མའི་
གི་སར་བརྒྱད་ལ་ཡི་གེ་བཞི། ཞེས་སོགས་དང་ཅའི་གི་སར་གཉིས་གཉིས་ལ་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་རེ་
རེར་སྤྲ་ཞིང་། འོག་དུ་ཉི་མའི་གསལ་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་བསྒྲའི་འདབ་མ་དང་སྤྱར་བའི་དོན་འཆད་
བ་ན། ས་བོན་འདི་དག་གྱང་ཉི་མའི་ཡེ་ལེས་ཆ་ཡིན་པས་འདབ་མ་སོ་སོས་མཆོན་བའི་གི་སར་གྱི་
ཅེ་མོར་རྒྱ་ཡི། འདབ་མ་ལ་རྒྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཉི་མས་སྤྱད་བའི་བསྒྲ་རྣམས་ལ་ཁྲ་བ་འོང་ཞིང་ཁྲ་
བས་སྤྱད་བའི་བསྒྲ་རྣམས་ལ་ཉི་མ་འགྲོའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཁྲ་བས་གི་སར་ལ་སྤྱད་གྱི་འདབ་མ་
ལ་སྤྱད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གོང་དུ་ཆོགས་བཅད་ཞེ་ལྷ་པའི་འགྲེལ་བར། ཐིག་ལེ་དང་རྣམ་པར་
བཅད་པ་ནི་ལྷེ་བ་ལ་རིག་པར་བྱ་སྟེ།¹ ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འཆད་དོ།

དེ་ལ་ནི་འདིར་གི་སར་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་གྱི་གི་སར་འདི་ལ་ཟེར་གསལ་བར་མི་
སྤྲ་བ་འདུག་པས་ད་དུང་གི་སར་གང་ལ་ཟེར་བརྟག་དགོས་པར་འདུག་ཅིང་། དབྱངས་གསལ་
རྣམས་ཁྲ་ཉིའི་ཡེ་ལེས་ཆའི་ས་བོན་དུ་སྤྲ་བ་དང་། ཁྲ་ཉི་ཡང་འཆི་ལྷས་གྱི་རྒྱང་ལ་འདོད་པ་འདུག་
པས། གི་སར་གྱི་ཅེ་མོ་ཞེས་པ་རྣམས་ཨ་ཕ་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་བསམས་པ་འདྲ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་འདབ་
མའི་གངས་དང་མཉམ་པའི་གི་སར་གྱི་ཅ་འདོད་པ་དང་ཁས་སྒྲངས་ནང་འགལ་ཏེ། སྙིང་ཁའི་ཅ་
འདབ་བརྒྱད་ཡོད་ཀྱང་སྙིང་ཁའི་བསྒྲའི་ལྷེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་གཅིག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་
ཆོས་བདུན་ལ་སོགས་པ་ལ་གི་སར་ཅེ་མོ་ལ་སྤྱོད་ཅིང་བརྒྱད་པའི་བྱེད་བྱི་མ་ལ་ལྷེ་བར་སྤྱོད་པ་
སོགས་གྱི་ཁྱད་པར་འགྲེལ་བས་དངོས་སུ་བྱེ་བ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་དུ་ན་འདབ་མ་མ་ཡིན་
ཞིང་འདབ་མ་དང་གངས་མཉམ་པའི་གི་སར་གང་ལ་ཟེར་བ་སྤྲ་དགོས་སོ། །འགྲེལ་པའི་ཁྱད་པར་
བྱངས་པ་ཡང་དོན་མ་ཉོགས་པ་སྟེ། བསྒྲ་ཞེས་པ་འདིར་ཅའི་འཁོར་ལོའི་མིང་ཡིན་གྱི། ཅའི་འདབ་
མ་རྒྱང་བ་དང་གི་སར་རྒྱང་བ་ལ་བསྒྲ་ཞེས་ཟེར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དེའི་དོན་ནི། ཉི་མས་
ཡར་ངོ་ལ་སྤྱད་པའི་ལྷེ་བའི་ཅ་འཁོར་ལ་ཁྲ་བ་མར་ངོ་ལ་འོང་ཞིང་། ཁྲ་བས་ཡར་ངོ་ལ་སྤྱད་པའི་
དབྱལ་མཐོན་སྙིང་ཁའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་ཉི་མ་མར་ངོའི་དུས་སུ་འགྲོའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་པས་
ཅ་འཁོར་དང་། དེའི་འདབ་མ་དང་། དེའི་གི་སར་རྣམས་སོ་སོར་མ་བྱེད་པའི་སྒོ་སྒོས་ཅིང་པོའི་

1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༤ ཞོག ༥༦༥ ཟེང་། ༩

འབྲུག་པ་གསལ་བར་མ་བྱེད་ཅིག།

དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཚྭ་གས་དག་འདབ་མ་དང་གེ་སར་དོན་གཅིག་དུ་སྐྱས་ནས་ཅ་འདབ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་རེ་རེར་འདོད་པ་ཡང་། ཅ་འགྲེལ་དུ་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་གེ་སར་གྱི་ཅེ་མོ་དང་། ཉི་མའི་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་འདབ་མ་ཞེས་སོ་སོར་ངེས་བར་སྦྱར་བས་གེ་སར་འདབ་མ་ལ་ཟེར་བ་ཆོག་དོན་ལ་མི་འགྲིག་ཅིང་། བྱད་པར་ལུགས་དེ་ལ་ཆོག་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་མི་འགྲིག་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་དག་སྐབས་དེ་དང་དེར་བཤད་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཆོས་རྩི་བྱ་སྟོན་གྱིས་འདབ་མ་གཉིས་གཉིས་ལ་གེ་སར་རེ་རེ་ཞེས་བཞེད་པ་ལྟར་ལེགས་པས་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྟོང་ཁ་ལ་མཆོན་ན། ཅ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བའི་རྩུ་རྩུ་ལས་ཅ་བཞི་བྱས། དེ་རེ་རེ་ལས་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱས་པ་བརྒྱད་ནི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་ཡིན་ལ། བརྒྱད་དུ་བྱས་པའི་ནང་རྩི་ལྟེ་ཅ་བཞི་ནི་འདབ་མ་བརྒྱད་ཀྱི་གེ་སར་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཅ་བཞི་པོ་དེ་ལས་བརྒྱད་དུ་འབྲེལ་པའི་མཆོམས་ལ་ཐུག་པའི་ཅ་བཞིའི་ཅེ་མོ་ལ་གེ་སར་གྱི་ཅེ་མོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་ཞེས་པར་བྱའོ། །

ད་ནི་ཆོག་གི་དོན་ལ་འབྲུག་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་སྐྱབ་པས་ཉེ་ཁུ་བས་སྐྱབ་པ་སྤྱི་མའི་མར་རོ་ལ་སྟེ་བའི་འདབ་མའི་གེ་སར་གྱི་ཅེ་མོ་རྣམས་ལ་སྦྱད་པའི་མཐར་སྟོང་ཁའི་བསྐྱེད་ལྟེ་བ་ལ་གནམ་སྟོང་དུ་བྱས་ནས་སྤར་ཡང་ཡར་རོ་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་སྦྱོད་པ་ན། ཆོས་རེ་རེ་ལ་བྱེད་སྤྱི་མ་དང་བྱེད་སྤྱི་མའི་ཆའི་དབྱེ་བས་ཆོས་བཅོ་ལྔས་དབྱེད་སྤྱི་མ་ལ་ཅུ་པོ་རྣམས་སྦྱོད། །འདིར་ཞེས་པ་ནས། སྟོང་ཁའི་ཅ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བ་ལ་ཉི་མེ་གཉིས་ཀའི་གནམ་སྟོང་འབྲུག་པས་འདིར་ཡར་རོའི་ཆོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྦྱོད་པ་སྤར་སྤྱི་མ་སྟོང་ཁར་སྦྱོད་པའི་ས་བོན་དུས་ཞེས་པ་བཞིའོ། །སྐྱེ་གཉིས་ཀའི་གནམ་སྟོང་སྟོང་ཁའི་འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བ་ལ་འཛོག་པའི་རྩུ་མཆོན། བྱེ་རོ་ལ་དུ་ཉི་མ་གནམ་ཟིན་པའི་དུས་སུ་ཉི་མེ་གཉིས་ཀ་ལྟན་ཅིག་དུ་འབྱུང་བ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །དེས་ན་མགྲིན་པའི་ཞེས་པ་ནས། བྱེད་སྤྱི་མ་ལ་མགྲིན་པའི་འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བར་ཨར་རྩི་ཞེས་དང་ཞེས་སོགས་ཉེ། འདིར་མགྲིན་པའི་བསྐྱེད་གེ་སར་གྱི་ཅེ་མོ་བརྒྱ་དྲུག་ལ་ཡི་གེ་བརྒྱ་དྲུག་དགོས་པ་ལ། བརྒྱད་པའི་བྱེད་སྤྱི་མའི་ཡི་གེ་འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བ་ལ་སོང་བས་གེ་སར་གཅིག་གི་ཡི་གེ་སྐབས་འདིར་མ་ཐེམ་ལ། དཔལ་བའི་གེ་སར་ལ་སྦྱོད་པའི་ཡི་གེ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཆོག་པ་ལ་སྐབས་དེར་གེ་སར་ལ་སྦྱོད་པའི་ཡི་གེ་

དགྲ་བཤད་པའི་གཅིག་ནི་མགིན་པའི་གོ་སར་ལ་སྤྱོད་པའི་ཡི་གེ་གཅིག་མགིན་པ་རང་གི་སྐབས་
སྤྱི་མ་བཤད་པ་དེར་ཁ་འགོངས་པའི་ཡི་གེ་ཡིན་ཞིང་། ཚུལ་འདི་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་ནི་ཙུ་བར་མི་
བདག་ལོར་དང་ཞེས་མགིན་པའི་གོ་སར་ལ་སྤྱོད་པའི་ཡི་གེ་བཅུ་དྲུག་དང་། དཔལ་བའི་བརྒྱད་དུ་
བཤད་པའི་ཤུགས་ལ་ཞེས་སོ།།

དེས་ན་མཁས་རང་པ་དག་འདི་ལྟར་འཆད་པ་ལེགས་ཤིང་། འོན་ཀྱང་ཉ་མགིན་པའི་སྐབས་
སྤྱི་ཁ་འགོངས་པའི་ཡི་གེ་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་འགྲེལ་བར་། དེ་ནས་དཔལ་བའི་བརྒྱའི་གོ་སར་གྱི་ཙུ་མོ་
བཅུ་གཅིག་པའི་བྱེད་སྒྲ་མ་ལ་ཉ་ཞེས་སྒྱུར་བ་དང་འགལ་བས་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་
དཔལ་བའི་བརྒྱའི་གོ་སར་གྱི་ཙུ་མོར་ཞེས་པ་ནི་བཅུ་གཅིག་པ་ནས་བཅུ་བཞི་པའི་བར་ལ་ཐོག་
མར་སྤྱོད་པའི་ཆོག་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ཉའི་བྱེད་སྒྲ་མ་ལ་གོ་སར་གྱི་ཙུ་མོར་ལ་ཞེས་པ་འདི་མགིན་
པའི་གོ་སར་གྱི་ཙུ་མོ་གཅིག་སྒྲར་མ་སྒྱུར་བར་བཞག་པ་དེ་ཡིན་པར་ཞེས་པར་བྱའོ། །ཁྱིམ་བྱེད་ཁ་
རམ་ཅིག །ཙུ་འདབ་དང་ཙུ་འེ་གོ་སར་གྱི་གངས་མཉམ་པ་དང་། འདབ་མའི་གོ་སར་གཉིས་གཉིས་
ལ་ཡི་གེ་རེ་རེ་དང་། དཔལ་བའི་ཙུ་འདབ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འདོད་བཞིན་དུ། དེ་ནས་དཔལ་བའི་བརྒྱའི་
ཞེས་པ་ནས། ཉའི་བྱེད་སྒྲ་མ་ལ་གོ་སར་གྱི་ཙུ་མོར་ལ།¹ ཞེས་པ་ཡར་བཅད་ཐམས་ཅད་དཔལ་བའི་
བརྒྱའི་གོ་སར་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་ཁས་སྐྱོངས་འགལ་བ་དང་མ་བཟགས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་སུམ་ཅུ་མར་ངོ་ལ་སྤྱད་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་ཚུལ་ནི། དེ་ནས་སའི་ཁམས་གྱི་བརྒྱའི་
ལྟེ་བའི་འཁོར་ལོའི་ཙུ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ནས། སྤྱོད་དོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་
འདི་ལྟ་ལྟེ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འགྱུར་འདིར། བརྒྱད་པ་ལ་ལྟེ་བར་ལྷུང་ལྷུང་ཞེས་འབྱུང་བ་ལ། དཔང་
གིས་བརྒྱད་པ་ལ་ལྷུང་ལྟེ་བར་ལྷུང་ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལེགས་ཏེ། དོན་ནི་ཡར་ངོའི་བརྒྱད་པ་དང་
རིགས་འདྲ་བར། བརྒྱད་པའི་བྱེད་སྒྲ་མ་ལ་གོ་སར་གྱི་ཙུ་མོ་ལ་ལྷུང་བྱེད་ཕྱི་མ་ལ་འཁོར་ལོའི་
དབུས་གྱི་ལྟེ་བར་ལྷུང་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཙུ་འདབ་དང་བརྒྱའི་གོ་སར་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་གང་
ཕྱོགས་དག །འདིར་ལྟེ་བའི་འདབ་མ་དྲུག་ཅུ་ལ་ཡི་གེ་འདི་དག་སྤྱོད་པ་ན། འདིར་སྤྱོད་པའི་ཡི་གེ་
སུམ་ཅུ་པོ་འདི་དག་ལས། ཆེས་བརྒྱད་པ་ལ་བཤད་པ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ཉེར་བརྒྱད་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༡༡ ན ༣ གོ་སར་ཙུ་མོའི།

པོ་ནི། ཅ་གཉིས་གཉིས་ལ་ཡི་གེ་རེ་རེ་སྤྱར་བའི་ཅ་ར་བྱག་སོང་བའི་ལྷག་ཅ་བཞི་པོ་ལ་སྤྱན་མོང་
 ཏུ་བརྒྱད་པ་ལ་ཉེ་བར་ལྷར་ལྷར་ཞེས་པ་འདི་སྤྱར་ཏེ་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །ཚུལ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་
 འཐད་དེ། ཡར་ངོའི་བརྒྱད་པ་དང་ཉའི་སྐབས་ཀྱི་ཉེ་བར་ཞེས་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀ་འཁོར་ལོའི་
 དབྱས་ཀྱི་ཉེ་བ་ལ་འཆད་ཅིང་། འདིར་བརྒྱད་པ་ལ་ཉེ་བ་ཞེས་པའི་ཉེ་བ་ཅ་འདབ་བཞི་ལ་བྱེད་པ་
 རང་གི་འདོད་པ་དབང་བཙན་པས་ཁྱགས་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ཉིད་ཏུ་ཆེས་གསལ་བར་
 ཤེས་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་དང་། འོག་ཏུ་བརྒྱད་པ་དང་རྫོགས་པའི་མཐའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་གསལ་བར་འཆད་པ་
 ན་འགྲེལ་བར། ཉེ་བའི་བསྐྱེད་གེ་སར་ཀྱི་ཅེ་མོ་དང་ཉེ་བ་ལ་ནག་པོའི་བརྒྱད་པའི་ཞེས་པས། ནག་
 པོའི་བརྒྱད་པའི་བྱེད་སྤྱོད་ཡི་གེ་གཉིས་འདབ་མའི་གེ་སར་དང་འཁོར་ལོའི་དབྱས་ཀྱི་ཉེ་བ་ལ་
 སྤྱོད་པར་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ཏེ་གསུངས་པ་ལས་བརྒྱུག་སྤེ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་བཙོ་
 རྩ་པ་ལ་ལྷར་ལྷ་ཞེས་པ་ཡང་། མར་ངོའི་བཙོ་རྩ་པ་གནས་སྤྱོད་གི་བྱེད་སྤྱོད་མ་ལ་གེ་སར་ཀྱི་ཅེ་མོར་
 ལྷ་བྱེད་ཕྱི་མ་ལ་སྤྱོད་ཁའི་དབྱས་ཀྱི་ཉེ་བར་ལྷ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྤྱོད། རྩ་ཉི་གཉིས་ཀའི་གནས་
 སྤྱོད་སྤྱོད་ཁར་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱོད་ཁར་ནག་པོའི་རྫོགས་པའི་ཞེས་མཐུག་ཐོགས་ཉིད་
 ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིར་ཉེ་བ་ལ་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ། ཁ་དོལ་ཕྱགས་ཅིག་དབྱངས་
 རྣམས་ཐེག་ལེ་དང་རྣམ་བཙད་ཀྱིས་བྱེ་བའི་སྐབས་འདིར་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་ཁའི་ཉེ་བའི་ཉིད་གནས་
 སྤྱོད་གི་མཐའི་སྤྱོད་པ་གཉིས་གནས་ཏེ། འོན་ཀྱང་འདི་དག་གི་ཡི་གེ་རྫོགས་སྤེ་བ་ལ་ཉེ་ཆེས་སྤྱོད་
 ཏུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཐེག་ལེ་དང་རྣམ་པར་བཙད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེ་བར་ཐད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དབྱངས་
 དང་རྣམ་པར་བཙད་པ་མེད་ཅེས་པ་ལ་དབྱངས་རྣམ་པར་བཙད་པས་བྱེ་བའི་འབྲུག་འོན་བྱེད་པ་
 དང་། ཡང་རྒྱད་ཏུ་ཡི་གེ་སོ་གཉིས་བཤད་པའི་ཡི་གེ་གཉིས་འཁོར་ལོ་སྤྱོད་མ་དག་ལ་སོང་བས་ཉེ་
 བའི་སྐབས་འདིར་ཡི་གེ་གཉིས་པོ་དེས་སྤྱོད་པ་སྤེ་ཞེས་པ་ཡིན་ནམ་སྤྱོད་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ཕྱགས་བ་
 དང་། ཁ་དོལ་ཅིག་འདིར་སྤྱོད་ཁའི་འཁོར་ལོའི་ཉེ་བ་ལ་ནག་ཕྱགས་ཀྱི་མཐའི་སྤྱོད་པ་དང་དཀར་
 ཕྱགས་ཀྱི་ཐོག་མའི་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སྤྱོད་ཁའི་འཁོར་ལོ་འདི་དག་གི་ཉེ་བ་ལ་དབྱངས་
 ཐེག་ལེས་བརྒྱན་པ་དང་རྣམ་བཙད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་དབྱངས་གཉིས་ཀ་མེད་དོ་ཞེས་འཆད་དེ།

ནག་པོའི་མཐའ་དང་དཀར་པོའི་ཐོག་མའི་སྟངས་པ་གཉིས་ཞེས་པའི་སྟངས་པ་གཉིས་པོ་ཆེས་ལ་བྱེད་
ན་ཆེ་བ་སྤྱིའི་བར་དུ་གནམ་སྟངས་གཉིས་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་དུ་ན་ཅ་
དང་ཡི་གེ་སོགས་གང་ལ་བྱེད་པ་བརྟགས་ཀྱང་བཞག་དུ་མེད་པས། སྟངས་པ་གཉིས་ཞེས་པ་འདི་ལ་
ཟེར་བའདུ་མེད་པའི་ཆོག་ཅམ་གྱི་སྒྲུ་ཐབས་སུ་བྱེད་དོ།

དེ་ལྟར་སོ་སོ་ནས་ཅི་བྱ་གཏོལ་མ་བྱུང་བའི་སྤྱི་ཆོགས་པ་ཞིག་སྤྲས་ལ། མཁས་རང་བ་
དག་འདིར་ཉེ་བ་ལ་བསྐྱེད་གོ་སར་གྱི་ཅེ་མོ་ལ་འོང་རྒྱུའི་ཡི་གེ་གཉིས་ཉེ་བ་ལ་སོང་བས་དེའི་གོ་
སར་སྟངས་པ་གཉིས་ཏེ། འདི་དག་གི་ཉེ་བ་གོ་སར་གྱི་ཅེ་མོ་ལ་སྤྱི་བའི་དབྱངས་དང་རྣམ་པར་བཅད་
པ་སྟེ་ཆོག་དུག་མེད་ཀྱི་ཉི་མའི་གནམ་སྟངས་གི་བྱེད་སྤྱི་མའི་ཡི་གེ་གཉིས་འདིར་སྟོན་དོ་ཞེས་འཆད་
པ་རང་ཅུང་ཟད་ལེགས་པ་ལྟར་སྤྲུང་ཡང་། མར་དེའི་བརྒྱུད་པ་དང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཆེས་གྱི་བྱེད་སྤྱི་
མའི་ཡི་གེ་གཉིས་ཉེ་བ་དང་སྟོང་ཁའི་བསྐྱེད་གོ་དབྱུངས་ཀྱི་ཉེ་བ་ལ་འགོ་རྒྱ་མེད་ན་འབྲེལ་བ་
དང་བྱེད་རང་གི་ཁས་སྤངས་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་ལ། ཡིན་ན་དེ་གཉིས་གོ་སར་གྱི་ཅེ་མོ་ལ་འོང་
རྒྱུ་ག་ལ་ཡིན། གོ་སར་གཉིས་ལ་འོང་རྒྱུའི་ཡི་གེ་གཉིས་ཉེ་བ་ལ་སོང་བས་གོ་སར་དེ་གཉིས་སྟངས་
པར་གྱུར་པ་དང་། ཉི་མའི་གནམ་སྟངས་གི་བྱེད་སྤྱི་མའི་ཡི་གེ་གཉིས་གོ་སར་གཉིས་པོ་དེ་ལ་སྟོན་
པའང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡི་གེ་དེ་དག་སྟོན་ན་གོ་སར་དེ་གཉིས་སྟངས་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་བས་ན་དེ་ལྟར་གཤམ་པར་བྱ་སྟེ། མགིན་པའི་འདབ་མ་སོ་གཉིས་ལ་ཡང་བཞི་སྟངས་
པའི་རྩ་ཡིན་པས་འདབ་མ་བཞི་པོ་དེའི་གོ་སར་གཉིས་སྟངས་པ་ཡིན་ཀྱང་། མགིན་པའི་སྐབས་སུ་
དེ་དག་དང་དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་མ་སྤྲུང་ན། དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་དབྱངས་ཡིག་སྤྲུལ་ཅུའི་གཉིས་བསྐྱེད་
ཉེ་བ་ལ་སོང་བའི་ལྷག་གོ་སར་གྱི་ཅེ་མོ་སྟོན་པའི་ཡི་གེ་ཉི་མ་བརྒྱུད་ཡོད་པ་ལ་སྤྱད་བྱེད་གོ་སར་
གྱི་ཅེ་མོ་སྟངས་པ་གཉིས་པོ་དེ་མ་གཏོགས་པ་ཉིང་དུག་ལས་མེད་པས་ཡི་གེ་གཉིས་ལ་སྤྱད་བྱེད་རྩ་
མེད་པ་དང་། དཀར་པོའི་ཆེས་བྱེད་པ་གཉིས་ལ་ཡང་སྤྱད་བྱེད་རྩ་མེད་པར་འགྱུར་བས་སྟངས་པའི་
རྩའི་གོ་སར་གཉིས་ལ་ཡང་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་བའདུལ་ལ། དེ་དང་སྐབས་འདིའི་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་
པར་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་དུ་འདིར་ཞེས་སོགས་སྟོས་ཏེ། ཉེ་བ་ལ་རྩ་འདབ་པེ་བཞིའི་བཞི་སྟངས་པའི་རྩ་
ཡིན་པས་དེའི་གོ་སར་གྱི་ཅེ་མོ་སྟངས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ཡང་སྤྲུང་འདིར་གངས་སུ་བགངས་ན་

གེ་སར་གྱི་ཅེ་མོ་སོ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ལ། དབྱངས་སུམ་ཅུ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་གཉིས་ལྟེ་
 བ་དང་སྟོང་ཁའི་དབུས་ཀྱི་བརྒྱའི་ལྟེ་བ་ལ་སོང་བས་ལྷག་དབྱངས་ཉེར་བརྒྱད་ལས་མེད་ཅིང་། དེ་
 ལ་ཉི་མའི་གནམ་སྟོང་གི་ཕྱེད་ཕྱི་མ་ལ་སྟོད་པའི་ཡི་གེ་གཉིས་བསྟན་ཀྱང་སུམ་ཅུར་ཟད་ལ། སྟོད་
 བའི་གེ་སར་གྱི་ཅེ་མོ་སོ་གཉིས་ཡོད་པས་ཡི་གེ་གཉིས་ཆད་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། མར་ངོ་
 ལ་གེ་སར་གྱི་ཅེ་མོ་སོ་གཉིས་ཀྱི་གཉིས་གཉིས་ཆེས་ཞག་རེ་ལ་སྟོད་པ་བྱས་ན་མར་ངོ་ལ་ཆེས་
 ཞག་བཅུ་དྲུག་དུ་འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་ནག་པོའི་ཕྱོགས་ལ་སྟོད་ཚུལ་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ལྟེ་
 བ་ལ་སྟོད་བྱར་མ་བཟངས་པའི་སྟོང་པའི་ཅའི་གེ་སར་གཉིས་ཉེ། དེའི་ཕྱིར་ལྟེ་བ་ལ་སྟོང་པའི་ཅའི་
 གེ་སར་འདི་དག་གི་ས་པོན་དབྱངས་དང་ནམ་པར་བཅད་པས་བརྒྱན་པ་གང་ཡང་མར་ངོའི་ཆེས་
 དང་སྟུར་པའི་སྐབས་འདིར་མེད་དོ།

སྟོང་ཁའི་བརྒྱའི་གནམ་སྟོང་རི་སྟོད་བཤད་པའི་མཐར་སྐར་ཡང་དཀར་པོའི་ཆེས་གཅིག་
 ལ་སོགས་པ་ནམས་སྟོང་ཁའི་བརྒྱའི་གེ་སར་གྱི་ཅེ་མོ་ལའོ། །དཀར་པོ་ནས་ངེས་པའོ་ཞེས་མཇུག་
 བསྟུ་བའོ། །བཞི་པ་བརྒྱད་པ་དང་རྫོགས་པའི་མཐའ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ནི། མགྱིན་པའི་བརྒྱའི་གེ་
 སར་གྱི་ཅེ་མོ་ལ་ལྷུང་དང་། མགྱིན་པའི་བརྒྱའི་ལྟེ་བ་ལ་ཨར་དཀར་པོའི་ཆེས་བརྒྱད་པའི་ཕྱེད་སྟེ་
 མ་དང་ཕྱེད་ཕྱི་མ་ལའོ། །ལྟེ་བའི་ནས་བརྒྱད་པའོའི་བར་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྟུར་དོ། །གོང་དུ་བཅོ་ལྔ་པ་
 ལ་ལྷུང་ལྷུ་ཞེས་པ་ཅམ་ལས། ཅ་གང་དང་སྟོར་བ་མ་སྟོས་པས་འདིར་སྟོང་ཁར་ཨ་ནག་པོའི་རྫོགས་
 པ་གནམ་སྟོང་གི་ཕྱེད་ཕྱི་མ་ལའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དཀར་པོའི་ཉའི་ཕྱེད་ཕྱི་མ་ལ་སྟེ་བའི་བརྒྱའི་ལྟེ་
 བར་ཡི་གེ་གང་སྟོད་པ་ནི། ཕྱེད་ཕྱི་མ་ལ་ལྟེ་བ་ལམ་ཞེས་པས་སྟུར་བཤད་ཟིན་ཀྱང་ཕྱེད་ཕྱི་མ་དེའི་
 མཐའ་ནག་པོའི་ཆེས་གཅིག་འཇུག་པའི་སྟེ་རོལ་ཅམ་ནི་དཀར་པོའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་པར་སྟོན་པའི་ཆད་
 དུ་སྟེ་བོར་རྫོགས་པའི་མཐའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནག་པོའི་བཅུ་དྲུག་པ་ངོས་འཛིན་པ་
 ནི། སྟོང་ཁར་ཞེས་པ་ནས་ཆེས་གཅིག་འཇུག་པའི་སྟེ་རོལ་ཅམ་གྱི་དུས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ། བརྒྱད་པ་
 དང་རྫོགས་པའི་མཐའི་ངེས་པའོ།

གཉིས་པ་ཉི་མའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལོངས་སྟོད་ཅ་འདབ་ལ་སྟུར་བ་ལ་གསུམ། མདོར་
 བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། རྫོགས་པའི་མཐའ་བཅུ་དྲུག་པ་གཉིས་ཀྱི་ས་པོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་

ནི། ད་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཀ་སོགས་གསལ་བྱེད་སྡེ་བ་དྲུག་དང་། སྡེ་བ་རེ་རེ་ལ་ཡི་གེ་ལྔ་ལྔ་ཡོད་
 བས་ཡི་གེ་སྟུང་ཅུ་ཡོད་པ་ལ། སྤང་དུ་སྟུང་ཅུ། སྤང་དུ་ཐེག་ལེས་བརྒྱན་པ་སྟུང་ཅུ་སྟེ། དྲུག་ཅུ་
 ཡང་ཡི་གེ་དེ་དག་བརྟེན་པ་རིང་པོ་རྣམ་བཅད་མེད་པ་སྟུང་ཅུ། རྣམ་བཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་སྟུང་
 ཅུ་སྟེ། དྲུག་ཅུ་དེ་ལྟར་ཡི་གེ་བརྒྱ་ཉི་ཤུའོ། །དེ་ལ་ཆེས་ཀྱི་ཞག་རེ་ལ་སྟན་མཆོམས་བཞི་རེ། སྟན་
 མཆོམས་རེ་རེ་ལ་རྩ་འདབ་རེ་རེའི་ཡི་གེ་སྟོད་པས། ཞག་རེ་ལ་ཡི་གེ་བཞི་བཞིས་རྩ་འདབ་བཞི་རེ་
 སྟོད་ཅིང་། ཞག་སྟུང་ཅུ་ལ་རྩ་འདབ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་དང་ཡི་གེ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རྫོགས་སོ། །དེས་ན་འདིར་ཀ་
 ལ་སོགས་པའི་ཞེས་པ་ནས། བརྒྱ་སྟག་གཅིག་ལོའི་ཞེས་པའི་བར་དེས་ཤེས་ལ། སྟན་ཀྱིས་ཏེ་སྟན་
 མཆོམས་བཞིའི་བསྟོད་པའི་དབང་གིས་རྩ་འདབ་རྣམས་ལ་ཉི་མ་ཁམས་དམར་པོ་རྒྱ་ཞིང་དེའི་སྤ་
 རོལ་དུ་རྒྱ་བ་འཕེལ་བ་རྣམས་ཉམས་པར་བྱེད་དེ། དཀར་ཕྱོགས་ལ་གསལ་བྱེད་རྣམས་སྟུང་པའི་
 རིམ་པ་དང་ནག་ཕྱོགས་ལ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པས་རྒྱ་བའི་དབྱེ་བས་སོ། །འདིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 རོན་བཤད་ཟེན་པས་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དཀར་ཕྱོགས་ལ་སྟེ་བའི་རྩ་འདབ་དྲུག་ཅུ་ལ་སྟུང་རིམ་ཀྱིས་རྒྱ་
 ཚུལ་དང་། ནག་ཕྱོགས་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཀྱི་རྩ་འདབ་སྟེ་རིམ་ཀྱིས་སྟོད་ཚུལ་སོ། །དང་པོ་ནི།
 ཉི་མས་དཀར་ཕྱོགས་ལ་སྟོད་པ་རྩེ་མ་པའི་ཐོག་མ་ནི་འདིར་རྒྱ་བས་སྟོང་ཁའི་བརྒྱ་ལ་གནམ་སྟོང་
 གི་རྫོགས་པ་རྒྱང་བའི་མཐར་ཐོ། །དེ་ཡང་དཀར་པོའི་ཆེས་གཅིག་ལ་སོགས་པ་བཙོ་སྤ་ལ་སྟན་
 མཆོམས་བཞིས་སྟེ་བའི་གངས་དྲུག་ཅུ་ལས་མེད་ཅིང་། ལྟེ་བའི་འདབ་མ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་ཡོད་པ་
 ལས། འདབ་མ་བཞི་ནི་སྟོང་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་བཞི་པོ་མ་གཏོགས་པ་དྲུག་ཅུ་པོ་དེ་རྣམས་ལ་ཆེས་
 གཅིག་གིས་ཞེས་སོགས་གོ་སྤྱེ་ལ། ལྟེ་བའི་བརྒྱའི་འདབ་མ་རྣམས་ལ་ཉི་མས་ཏེ་ཁམས་དམར་
 པོས་ས་ལ་སོགས་པའི་སྟེ་བའི་ཡི་གེ་རྣམས་ས་པོན་དུ་བཤད་པས་མཆོན་པའི་ཆ་ཤས་རྣམས་
 ཁོངས་སྟུང་ནས་ལྟེ་བར་ཁམས་དམར་པོ་འཕེལ་བ་ལྟོག་ཅིང་། སྟེ་བོར་ཉི་མ་རང་གི་རྒྱ་བ་མགོ་
 རྩེ་མ་པས་རང་གི་སྤ་རོལ་དུ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་བ་ལ་འཇུག་སྟེ་ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། ཉི་མས་ལྟེ་བར་
 སྟོད་པ་ལྟོག་པའི་མཆོམས་དེ་ནས་སྟེ་བོར་རྒྱ་བ་འཕེལ་བས་འཇུག་ཅིས་རང་དམ་སོགས་སྟེ་བ་དག་
 ལྟར་ན་སྟེ་བོར་རྒྱ་བ་ནག་ཕྱོགས་ལ་སྟོད་པ་དང་། སྟེ་བོར་རྒྱ་ཉི་མ་ཉམ་དུ་སྟོད་པ་སོགས་རྣམ་

གཞག་ཐམས་ཅད་རྫོགས་སྟེ་སྤྱོད་གོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་ཆོག་འདི་འགལ་བྱུང་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྤྱི་ཐོར་རྒྱ་བས་དཀར་ཕྱགས་ཀྱི་ཉ་རྫོགས་པར་བྱས་པའི་མཐའ་ལ་ཉི་མ་ནག་ཕྱགས་ལ་འཇུག་པ་ཚུལ་ཞིང་། ཉི་མས་དཀར་ཕྱགས་ལ་ཉེ་བར་སྤྱད་ཟེན་པའི་མཐའ་ལ་རྒྱ་བས་ཉེ་བར་ནག་ཕྱགས་ལ་སྤྱོད་པ་ཚུལ་བ་དེའི་ཕྱིར་སྤྱོད་ཏུ་ཉི་མས་སྤྱད་པའི་ཚུའི་བསྐྱའམ་འཁོར་ལོ་རྣམས་ལ་རྒྱ་བ་ནག་ཕྱགས་ལ་འཕེལ་བས་འོང་ཞིང་། རྒྱ་བས་དཀར་ཕྱགས་ལ་སྤྱད་པའི་བསྐྱའམ་རྣམས་ལ་ཉི་མ་ནག་ཕྱགས་ལ་འགྲོའོ། །སྤར་ཉི་མས་སྤྱད་པའི་བསྐྱའམ་རྣམས་ལ་རྒྱ་བ་དཀར་ཕྱགས་ཀྱི་དུས་ན་འོང་ཞིང་ཞེས་སྤྱི་བ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པའི་འབྲུལ་བ་རགས་པར་འགྲེལ་བ་བསྐྱགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་ཏེ། སྤར་ཉི་མས་སྤྱད་པའི་ལྟེ་བའི་བསྐྱའམ་རྒྱ་བ་ནག་ཕྱགས་ལ་འོང་བར་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟེན་མ་ཐག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནག་པོའི་ཕྱགས་ལ་ཞེས་བ་ནས་ངེས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་ཤེས་སྟེ།

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་མགྱིན་པའི་འདབ་མ་སོ་གཉིས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤར་ནས་སྟོང་པའི་རྩ་མ་བཞག་པས་རྒྱ་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་སྟོང་པའི་རྩ་འཛོག་པ་དོན་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཉི་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་མགྱིན་པའི་སྟོང་པའི་རྩ་བགངས་ཤིང་། ཉེ་བའི་སྟོང་པའི་རྩ་བཞི་སྐབས་གཉིས་ཀར་བཞག་སྟེ། ཡི་གེ་དང་ཆེས་ཀྱི་གྲངས་འགྲིག་པའི་དགོས་པའི་ཆེད་དུ་འོ། །འདིར་ཐ་མི་ཞེས་པས་མགྱིན་པའི་སོ་གཉིས་རྫོགས་པས། བཅུ་གསུམ་མན་ཆད་སྟོང་ཁའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པ་ལ། འགྱུར་འདི་ཅུང་ཟད་བས། དབང་གིས། བཅུ་གསུམ་བ་ལ་ཏ་ཉི་རྩ་རྩ་ཉི་སྟོང་ཁའི་འདབ་མ་རྣམས་སུ་སྟེ། བཅུ་བཞི་བ་ལ་ཤ་ཤི་ཤ་ཤི་ཤེས་པའོ། །ཞེས་བསྐྱུར་ལ། ཆོས་རྩི་བྱས། སྟོང་ཁའི་བསྐྱའི་འདབ་མ་རྣམས་སུ་བཅུ་གསུམ་བ་ལ་ཏ་ཉི་རྩ་རྩ། བཅུ་བཞི་བ་ལ་ཤ་ཤི་ཤ་ཤི་ཤེས་འགྱུར་བཅོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བདེ་འོ། །དེ་ནས་གནས་སྟོང་གི་ཕྱིད་སྤར་མ་ལ་ཉེ་བའི་བསྐྱའི་སྤར་རྒྱ་བའི་སྐབས་སུ་དབངས་ཡིག་གིས་མ་སྤྱད་པའི་གེ་སར་ཀྱི་རྩ་མོ་གཉིས་པོར་ཐུ་ཐུ། གནས་སྟོང་གི་ཕྱིད་ཕྱི་མར་སྟོང་ཁའི་བསྐྱའི་ཉེ་བར་ས་སོ་ཞེས་སྤྱར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྟོང་ཁའི་གནས་སྟོང་གི་མཐར་འབྱུང་པའི་ཉི་མ་དང་རྒྱ་བའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་པ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་ནི་གཞོམ་དུ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཉི་མའི་གནས་སྟོང་གི་མཐའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་པའི་

ས་ཐོན་ནི། ཐེག་ལེ་སྟོང་པ་ཡི་གོ་དྲུག་། ཅེས་པ་ཨེ་ཡིག་དང་། རྩ་བའི་གནམ་སྟོང་གི་མཐའི་ཆ་བཅུ་
དྲུག་པའི་ས་ཐོན་ནི། སྟོང་པ་ཆེན་པོ་ཡི་གོ་ལྔ། ། ཞེས་པ་ཨེ་ཡིག་སྟེ། དེས་ཉིད་མཐར་རྩ་བ་དང་ཉི་
མའི་བཅུ་དྲུག་པ་གཉིས་ཀྱི་ས་ཐོན་ཀྱང་ཤུགས་ལ་གོ་རྒྱས་པ་འདྲོ། ། རྩ་བ་དང་ཉི་མའི་རྒྱང་པའི་ཆ་
ཤས་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རེ་འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་རི་ལྟར་སྟོང་པའི་ངེས་པའོ་ཞེས་མཐུག་བསྟུ་བའོ། །

གཉིས་པ་ཉི་ལྔའི་ནོར་དང་བྱ་ལོན་གྱི་འཆི་ལྟས་འཕེལ་ཚུལ་ནི། ད་ནི་ཕྱོགས་ལ་ཞེས་
སོགས་ཏེ། འདིར་བྱ་རོལ་གྱི་ཆེས་ཀྱི་ངེས་པ་ལ་ཞེས་པ་ནས། འབྲིང་དུ་བཅིས་པ་སྤྱི་མོད་ཆད་
ཀྱིས་ཞེས་དང་། བྱ་ལོན་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་དང་། འབྲིང་དུ་བཅིས་ན་ཉིན་ཞག་
སོ་སོར་ཞེས་དང་། དེ་བསྟོམས་པས་ཉིན་ཞག་དྲུག་ཅུ་ཅ་བཞིས་ཉིན་ཞག་གཅིག་དམན་པར་གྱུར་
པ་ནི་རྩ་བའི་ལོངས་སྟོང་གྱི་ཆ་ལས་ཟད་པའི་ཆའོ་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། ། དེ་ཉིད་ཉི་མའི་ལོངས་སྟོང་
ལ་ལྟ་བུ་འགྱུར་བས་ཞག་དྲུག་ཅུ་ཅ་བཞི་ན་ཉི་མའི་ཉིན་ཞག་གཉིས་སུ་བྱ་ལོན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ན་
རགས་པ་ལས་ཕྱོགས་རྩ་བའི་ལ་ཞེས་སོགས་ཏེ་ལྟག་མ་གོ་སྟོན་ཞིང་། སྤར་དུས་འཆི་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་ཞིབ་པར་བཤད་པ་ལས་ཀྱང་ཞེས་སོ། ། གསུམ་པ་འཕེལ་བའི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་ལོ་གངས་
བསྟོམས་པ་ནི། ད་ནི་དབྱགས་དྲུག་ཅེས་པ་ནས། ཨ་མ་རྒྱ་རྒྱུ་པའི་དབྱགས་ལོ་བརྒྱ་ལ་སོ་
གཉིས་ཆས་ཐོབ་པའི་གངས་ཀྱི་ཆེས་ཀྱིས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ། དུས་ཀྱི་ཅ་དབྱ་མར་རྒྱང་བསྟོད་པའི་
གངས་བསྟོམས་པའི་ལོ་གངས་ཀྱི་ངེས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་ལྟག་མ་ཤིན་ཏུ་གོ་སྟོན་འོ། །

བཞི་པ་ཕྱོག་ཚེལ་གྱི་རྣམ་འབྱོར་གྱིས་འཆི་བ་རྩུ་བར་གདམས་པ་ནི། ད་ནི་ཞེས་པ་ནས།
རྫོ་རྫོའི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་ཐབས་དང་བྲལ་བ་གང་ཞིག་རང་གི་ལུས་ལ་རྩུ་བ་སྟེ་སྤར་སེལ་དང་གཡོན་
ཀྱི་རྒྱང་། ཉི་མ་སྟེ་ཕྱོག་དང་གཡས་ཀྱི་རྒྱང་དག་གི་རྒྱ་བ་དབྱ་མར་རྫོགས་པར་འཆིང་རྒྱས་པའི་
རྣམ་འབྱོར་ལྟར་པ་མེད་དོ། ། དེ་རྒྱ་གང་ལས་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་བྱ་རོལ་དུ་རྩུ་བའི་ཆ་ཆེས་ཀྱིས་
ཞེས་པ་ནས། མ་ཡིན་ཞིང་། མིད་པར་ཏེ་ནང་དུ་ལུས་ལ་ལོ་གཅིག་ནང་དུ་རིམ་པ་སྟེ་སྤར་བརྫོད་
པའི་དབྱ་མའི་བྱ་ལོན་འདོན་པའི་ཆོ་ག་དག་གིས་ཞག་བཅུ་གཅིག་བཞི་ཆ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆར་འགྱུར་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༧ ཞོག་ ༡༧ ཟེང་། ༣
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༧ ཞོག་ ༡༧ ཟེང་། ༣

ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཉི་མའི་མོངས་སྟོད་ལ་བྱ་ལོན་དུ་འགྱུར་བས་ཉི་མས་ཀྱང་ནི་རྒྱ་སྐར་ཐམས་ཅད་
 དེ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བདུན་ལོ་གཅིག་ལ་རྫོགས་པར་རྒྱ་བ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །ལོ་སོ་སོ་ནས་ལོ་སོ་སོར་
 དབྱ་མའི་བྱ་ལོན་ཡེ་ཤེས་ཆ་དག་གི་རྒྱང་འཆི་རྒྱང་དུ་གྱུར་པ་དེས་ནི་མེད་པ་སྟེ་ལུས་ཟེའོ། །དུས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་དཔའ་ལོ་གཅིག་བྱ་ནི་དབྱ་མའི་ཡེ་ཤེས་ཆའི་དབྱུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་
 ལོ་ཞེས་སྤར་ཡང་ཡང་མང་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་མངལ་སྐྱེས་རྣམས་ཀྱི་
 སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དཔའ་ལོ་
 གཅིག་བྱ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པས་ཞེས་པ་ནས། དག་དབྱ་མའི་ནང་དུ་རྫོགས་པའི་
 བཅེང་བར་བྱས་ནས་འཆི་བ་མེད་པ་དེ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་ཞེས་པ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་
 གཙོ་ལོ་ལོ་བར་བྱའི་གོང་གི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་པའི་ཆེག་ལ་བསྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ན་འཁོར་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་པ་དཔང་གིས་རྣམས་ལས་ཞེས་བསྐྱར་ལ། མ་འགྱུར་
 རུ་འགྱུར་སོགས་ལ་སྟེ་ཞེས་པ་མེད་པར། སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་འཁོར་བ་པ་ཞེས་སྟེ་ལ་
 བ་ལྟར་བྱས་ནས། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དཔའ་ལོ་གཅིག་ཅེས་ཅུ་བར་གསུངས་པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་
 པའི་རྒྱང་གི་བཞོད་པས་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་འཁོར་བ་པ་རྣམས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་
 བ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དཔའ་ལོ་གཅིག་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཉི་ཞེས་བཤད་ན་
 རེགས་སོ། །འདི་ལྟར་བཤད་ན་དེ་ཞེས་པའི་ཆེག་ཀྱང་བཅོམ་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དེ་ཞེས་
 ཆེག་སྤར་མ་ལ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དཔའ་ལོ་གཅིག་བྱ་སྤར་མ་ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས་
 དང་། ཕྱི་མ་བདེར་གཤེགས་སྟོང་ལོ་དང་། གདོད་མ་ནས་རྫོགས་པར་རང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་སྟོར་
 རུག་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་སྤར་ཡང་བསྐྱབ་པར་བྱ་དོན་འབྱང་བར་འདོད་པ་ནི་ཐུན་སྐྱེལ་ལོ། །འདིར་
 བཤད་པ་འདི་ནི་དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་བ་སྐྱེ་བ་ཅུ་མ་ཡིན་ཀྱི་དུས་འཆི་ལས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱལ་
 བར་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དེས་པའོ། །གཉིས་པ་ཁམས་རྣམ་པར་འགྱུར་
 བའི་འཆི་ལྟས་གཞན་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཟླ་བ་རུག་ལ་སོགས་པའི་ནང་དུ་འཆི་བའི་ལྟས་བཤད་
 པ། ཞག་རུག་གི་ནང་དུ་འཆི་བའི་ལྟས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ། དེས་འཆི་ལྟས་གཞན་ཡང་མཆོན་
 པ། འཆི་ལྟས་ཤེས་ནས་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་ཆད་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་

པས་ཞེས་སོགས་ཏེ། གཡོན་པའམ་གཡས་པའི་ཅ་གཅིག་ཅེས་པ་ནི་རོ་རྒྱུད་གང་རུང་རོ། །སྤྱི་ལ་
སོགས་པ་དེ་ཙམ་རྣམས་ནི་ཞེས་དང་། ཅའི་གོང་བྱ་འཆད་པའི་དུས་སོ། །དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་
པ་ཉིན་ཞག་དུག་གི་མཆམས་སུ་ཞེས་དང་། སྤྱི་ན་བ་ལ་འདོར་བ་རྣ་བའི་རང་སྤྱི་ཆག་པའམ་སྤྱི་མི་
ཐོས་པ་དང་། ལྷེས་རོ་དོར་བ་མི་ཆོར་བའམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ། མིག་གི་དབུས་ནས་འདོར་
བ་གཟུགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤང་བའམ་མིག་འབྲས་ཀྱི་ནང་དུ་གཟུགས་གཞན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་
མི་འཆར་བ། སྤྱི་ལས་འདོར་བ་དྲི་མི་ཆོར་བའམ་ལོག་པར་སྤང་བ། རྩ་བའི་དངོས་པོ་འདོར་བ་སྟེ་
རིག་པའི་རང་བཞིན་འདོར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་སྟེ་གཞུང་ལྷན་མ་གོ་བར་ཟད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉིན་ཞག་དུག་གི་ནང་དུ་ཞེས་སོགས་ཏེ། དབུགས་ནི་ཆེ་བའི་མའི་ལམ་དུ་
འཕོ་བ་སྟེ་སྤྱི་བྱག་གཉིས་དང་ཁ་ནས་དུས་མཉམ་དུ་དག་ཏུ་འབབ་པ་དང་། མཁུར་ཆོས་གཉིས་པོ་
ཅིག་ཆར་བསྐྱེད་པ་སྟེ་འབྲིག་པའམ་ཞོམ་པ་དང་། ལུ་མའི་ཅེ་མའི་སྟེང་གི་ལག་པའི་འཕར་ཅ་དག་
མཆན་ཁུང་དུ་ཞུགས་པས་ལག་པའི་མཁྲིག་མའི་མཆམས་སུ་འཕར་བ་མེད་པར་གྱུར་པ་དང་།
གཟུང་ལ་སོགས་པའི་སྐར་མའི་ཆོགས་རྣམས་མཐའ་དག་རང་བཞིན་པར་མི་མཐོང་སྟེ་ཞེས་པ་
ལས་གཞན་པའི་ལྷན་མ་དག་ཤེས་པར་ཟད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལུས་སམ་ཕྱི་རོལ་ལ་གྱིབ་མའི་སྤྱིས་བྱ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་གང་ཅུང་
ཟད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཐོང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་བའི་མཆན་ཉིད་དུ་རྟལ་འབྱོར་
པས་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གྱིབ་མའི་སྤྱིས་བྱ་གསུམ་བརྟན་པའི་ཚུལ་དང་། སོགས་ཁོངས་ནས་
བསྟུས་པ་གཞུང་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་དག་ནི་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་བསྟུས་ཀྱི་མཆན་
བརྟན་པ་ནི། བསྟུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་སོགས་སོ། །སྤྱིས་པ། བསོད་ནམས་བྱས་པ་དག་
ལ་སྒྲོ་བློས་གཉེན། རྟོགས་དཀའ་སྟན་པ་ཐེགས་པོར་སྤང་བའི་དཔལ། །ལོག་པའི་གཡང་ས་ཆེ་
ལས་བསྐྱུང་བའི་རྟེན། བེ་ཆོམ་ནད་རྣམས་ཀྱན་ལས་དབུགས་ཕྱིན་ཏོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་དཔལ་
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཆོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཅ་བའི་རྒྱུད་ལས་སྤྱུང་བ་བསྟུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
རྒྱས་འགྲེལ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤང་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་
ནང་གི་ལེའུའི་མདོར་བསྟུས་བཞི་པ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

༥ དཔལ་ལྷན་ཡོན་ཏན་ཆོག་གས་ཀྱིས་ནི། །གྲགས་པ་འདྲི་ཉེན་གསུམ་ན་མཐོ། །མཁས་
 པ་མཐའ་དག་ཀྱན་དགའི་གཏེར། །རྒྱལ་བ་སྒྲ་མ་ཉ་བྱ་རྒྱལ། །ལེགས་བཤད་ཀྱ་སྤྱད་ཆོད་པའི་
 གཉེན། །རྣམ་དཔྱད་ལོར་བྱ་རྩ་ཤེལ་ལས། །སྒོ་ལྷན་མིག་གི་བདུད་ཅིང་ཆར། །སྤྱིང་གི་གདུང་སེལ་
 སྤྱོན་པར་བྱ། །ལྷ་པ་དེ་ལྷར་འཆི་ཞིང་སྤྱེ་བའི་རྒྱ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ཅ་བ་སོགས་སྤོན་པ་
 སྐད་ཅིག་གིས་མཆོན་ཉིད་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་ངེས་པའི་མདོར་བསྐྱས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། འཁོར་
 བར་རི་ལྷར་འཁོར་བའི་ཅ་བ་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ། སྤྱེས་པའི་མཐར་སྤྱར་ཡང་རི་
 ལྷར་འཆི་བ་བཤད་པ། མདོར་བསྐྱས་ཀྱི་མཆོན་བསྐྱར་པའོ། །དང་པོ་ལ་བདུན། ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་དུ་
 འདྲི་ཉེན་སྤྱད་པ་དང་སྤྱད་པའི་བྱེད་པ་པོའི་མཆོན་ཉིད་བསྐྱར་པ། དོན་དམ་པར་དེ་འདྲ་བའི་བྱེད་
 པ་པོ་མེད་པར་བསྐྱར་པ། གང་གིས་རི་ལྷར་བཅིངས་པ་བཤད་པ། འཁོར་བར་སེམས་ཅན་རྣམས་
 རང་གི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཚུལ། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཅ་བ་བྱུང་པར་བ་བཞི་པའི་
 སེམས་ཀྱི་བྱས་པ་བཤད་པ། བདེན་འདྲི་ཀྱིས་བཅིངས་པས་འགྲོ་བ་དུག་གི་གནས་སུ་སྤྱེ་ཚུལ།
 འཆིང་བ་དེ་དག་ལས་ཁོས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་པོ་བསྐྱར་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་གནས་པ་
 བཅུ་གསུམ་པ་སྤྱེ་བ་དང་ནི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཞེས་པ་ནས། གསུངས་ཏེ་ཞེས་མཆོམས་སྤྱར་
 བའོ། །འཁོར་བ་འདིར་ཁྱ་བ་འཕོ་བའི་གནས་སྐབས་པ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་
 བཞི་པའི་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གང་ཡིན་པ་དེས་མངལ་སྤྱེས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱེ་བ་བྱེད་དོ།

རྒྱལ་རི་ལྷར་བྱེད་ཅེན། སྐད་ཅིག་དེའི་ཆེ་བར་དོ་འགགས་ནས་མའི་མངལ་དུ་ཞུགས་པའི་
 བག་ཆགས་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མིང་ཅན་དེ་ཉིད་མའི་
 རྒྱལ་དང་པའི་ཁྱ་བ་དང་ཡང་དག་པར་ལྷན་ཅིང་ཆོག་གས་པའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །དེ་ནས་སོགས་གོ་བར་
 བད་དོ། །འཕོ་བའི་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་རྣམས་དེས་
 གཞུང་བའི་ཁྱ་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱོད་པ་དེ་བྱེད་ཀྱི། ཁྱ་རྒྱལ་རྒྱུང་པས་མིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་བཞུང་བ་ལ་
 འགྲོ་བར་གྲགས་ཀྱི། ཁྱ་རྒྱལ་རྒྱུང་པའི་བེམ་པོ་ལ་འགྲོ་བར་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།
 མེ་ཞེས་པ་ཡང་རྣམ་ཤེས་དེ་ལ་དུས་མེར་གསུངས་པའོ།

འདིར་གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། མཆོན་མེད་ཆ་ཞེས་པ་བསྤྱོད་པའམ་སྤྱེ་བ་

ལེན་པའི་དུས་དང་། ཉིན་མོའི་ཆ་ཞེས་པ་སྟུང་བའམ་གཏོང་བ་སྟེ་འཆི་བའི་དུས་ཡིན་ཞིང་། ཁུ་
རུལ་རྣམས་ཤེས་གསུམ་ཆོགས་ནས་ཉིང་མཆོམས་སྒྱར་བའི་དུས་སུ་རྣམས་ཤེས་མངལ་ན་གནས་
པའི་སེམས་ཅན་དེའི་ལུས་དག་སེམས་རྣམས་རྫོགས་པའི་རྒྱར་ཁུ་རུལ་བཤད་གཅི་སོགས་འབྱུང་
བ་ལྟའི་ཆོགས་པ་ཐོས་པ་སྟེ་བཟུང་ནས་རིམ་བཞིན་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྫོགས་པར་
བྱེད་ལ། སྒྲར་ཡང་སྟེ་ཡང་འགྲོ་བའི་རིས་མཐའ་ཡས་པའི་ལུས་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་བག་ཆགས་
ཀྱི་དངོས་པོ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་བཟུང་ཞིང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱོས་པར་གྱུར་བ་ན། ཆེ་འདྲིའི་ཁུ་རུལ་སོགས་
ཀྱི་ཆོགས་པ་སྒྲ་མའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྒྲུལ་པའི་རྣམས་པར་འབྲུལ་བ་དེ་རྣམས་རྣམས་ཤེས་
ཀྱིས་འཛིན་པ་གཏོང་བར་བྱེད་དེ་ཞེས་པ་ནས། སྒྲར་ཡང་ཆེ་རབས་གཞན་གྱི་སྤང་ཁམས་ཀྱི་
ཆོགས་པ་སྟེད་པའི་རྒྱ་རུ་ཆེ་འདྲིའི་ཆོགས་པ་དེ་དག་གཏོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་གཏོང་ན་རིམ་
བས་ཏེ་ཞེས་སོགས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལུས་སྟེད་པ་དང་སྟུང་པའི་བྱེད་པ་པོའི་
ངེས་པའོ། །ཞེས་པ་མཐུག་བསྟུ་བའོ།

གཉིས་པ་དོན་དམ་པར་དེ་འདྲ་བའི་བྱེད་པ་པོ་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ། ཐོག་མར་སྟེད་པ་
དང་སྟུང་པའི་དུས་ཀྱི་ལས་དང་བྱེད་པ་དང་བྱེད་པ་པོ་གསུམ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་རི་ལྟར་
བྱེད་པ་བཤད་པ་ནི། ད་ནི་ཞེས་པ་ནས་འཛིག་ཏེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་རོ། །དེ་དག་
དོན་དམ་པར་མེད་པའི་རིགས་པ་ནི། འཕོ་བའི་སྐད་ཅིག་ལ་སོགས་པ་སྟེད་པའི་དུས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་
དང་བྱེད་པ་དང་ལས་འདི་དག་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན། སྟུང་པའི་དུས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ལས་རང་བཞིན་
ཀྱིས་གཞན་དུ་འདིར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སྟེད་པའི་དུས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ནི་སྟུང་པའི་དུས་ཀྱི་བྱེད་
པ་པོ་དང་རང་བཞིན་ཀྱིས་གཅིག་མ་ཡིན་ཞིང་། རང་བཞིན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས་པོ་དེར་ངེས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་ཀྱིས་གཅིག་ཡིན་ན་ཆེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེས་པ་དང་ཤི་བ་དུས་མཉམ་བས་
བྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །རང་བཞིན་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་ཀྱིས་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ནི་རྣམས་
མཁའ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྲུབ་པའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པས་མཁའ་བྲུབ་མཁའའི་རྩོ་རྩེ་ཅན་ཏེ།
ཡུལ་དང་རྣམ་བཤུ་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་དོན་ལེན་དང་པོར་བཤད་ཟེན་པ་ལྟར་མི་གནས་པའི་སྤང་

འདས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐུ་ཡིན་ལ། དེའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་བྱེད་པ་སོའམ་གྲོལ་བ་སོའི་རང་
བཞིན་མེད་པའོ་ཞེས་པ་ནི། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐུའི་རང་བཞིན་ཏེ། འཁོར་
འདས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཆ་སོ་སོར་མེད་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན་
ཀུན་ལ་གནས་ལུགས་སུ་འགྲོ་ཞིང་བྱེད་པ་སོ་ཞེས་པའོ། །དེའི་སྤྱིར་འཁོར་བའི་ཆོས་སྐྱེད་པ་དང་
སྐྱེད་པའི་བྱེད་པ་སོ་དང་སྐྱེད་པ་ལས་འདས་པའི་བྱེད་པ་སོའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མེད་དོ་
ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། །དོན་དམ་པར་བྱེད་པ་སོ་ཟད་པའམ་མེད་པའི་ངེས་པའོ་ཞེས་མཆུག་བསྟུ་བའོ། །

གསུམ་པ་གང་ཞིག་གང་གིས་རི་ལྟར་བཅིངས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གཞི་སྤྱང་སོ་
དང་ཁམས་ཀྱི་ཆོགས་པའི་ངེས་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱད་ཀྱི་བདེན་
འཛིན་གྱིས་འཆིང་བའི་ངེས་པ། རི་ལྟར་འཆིང་ཚུལ་གཤེས་པའི་ཡན་ལག་རང་བཞིན་བཞིའི་ངེས་
པའོ། །དང་སོ་ནི། ད་ནི་བྱེད་པའི་སོགས་ཏེ། ཆོག་དོན་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་ལ། འཕོ་བའི་སྐད་ཅིག་གི་མཐུ་
ལས་སོ་ཞེས་པ་ནི་བཞི་པའི་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་མཐུ་ལས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་དག་ཀྱང་
འགྲོ་བ་གང་ཡིན་ཡང་ལུས་ཅན་དང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རི་ལྟར་རིགས་པའི་ཆོགས་པའི་ངེས་པའོ་
ཞེས་མཆུག་བསྟུ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་ཞེས་སོགས་མཆོམས་སྒྲུར་བ་སྟེ། སྤྱང་སོ་དང་ཁམས་
ཀྱི་ཆོགས་པ་དག་བཅས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱང་ཁམས་ཀྱི་ནང་ནས་གཅིག་ཁོ་ན་དང་ལྷན་པའི་འགྲོ་བ་མི་
སྤྱད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ་ཆོགས་པའི་ངེས་པའོ། །ཞེས་མཆུག་བསྟུ་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི་ད་ནི་ཞེས་སོགས་མཆོམས་སྒྲུར་བ་སྟེ། འདིར་ལུས་ལ་སྟེ་རང་རྒྱད་ལ་ཡོད་
པའི་སྤྱང་སོའི་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་
པའི་རང་འཛིན་པ་ཅམ་ནི་འཁོར་བའི་འཆིང་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་བདག་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་པས་
བདག་ཉིད་འཆིང་དོ་ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། རང་བཞིན་ལ་ཞེས་
སོགས་ཅུ་བ་དགོད་པའོ། །དེ་འགྲེལ་པས་འཆད་པ་ནི། རི་སྐད་བཤད་པའི་རང་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་
དེ་ཡང་སྤྱང་སོགས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་དབང་གིས་འབྱུང་བར་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་ཅུ་
འགྲེལ་འདི་དག་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་ནི་ཞེས་པ་ནས་མཆོན་ཉིད་དང་བྱེད་པ་སོགས་
པ་ནམས་ཏེ། སྤྱང་སོགས་དང་དེའི་ཡོན་ཏན་བྱེད་པ་སོགས་པ་དག་ལ་དངོས་སོར་བདེན་པ་དང་

དངོས་པོ་མེད་པར་བདེན་པར་འདྲིན་པའི་འཁོར་བའི་སེམས་ཀྱི་མཐར་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་
པའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཏེ། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་ལ་གནས་ཡོན་ཏན་ལ་བདེན་འདྲིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་དེ་
དག་རྣམས་ཀྱི་དབང་གིས་རང་བདེན་པར་བཟུང་ནས་བདག་ཉིད་འཆིང་བར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་རང་
གི་ལུས་ལ་ནས་རྩི་བཞིན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དག་ནི་དབྱ་མ་རིན་ཆེན་འཕྲུང་བར།
རི་སྤྲོད་ཕྱང་པོར་འདྲིན་ཡོད་པ། །དེ་སྤྲོད་དེ་ལ་རང་འདྲིན་ཡོད།¹ །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་
རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མཐུན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཕྱང་སོགས་བདེན་འདྲིན་གྱི་དབང་གིས་རང་འདྲིན་འབྱུང་བ་དང་དེས་འཁོར་
བར་འཆིང་བའི་རྩིས་འཁོར་བསྟན་ནས། ཕྱང་སོགས་བདེན་འདྲིན་ལོག་པས་རང་འདྲིན་ལྟན་སྐྱེས་
ལྟོག་ཅིང་དེ་ལོག་པས་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱོལ་བའི་ལྟོག་པ་སྟོན་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཅེས་
སོགས་ཏེ། སྤྲོད་ཡང་བདག་དེའམ་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་རང་བཞིན་ཕྱང་སོགས་དང་དེ་ལ་གནས་
པའི་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་འདྲིན་དེ་སོགས་བདེན་འདྲིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ནི་རང་འདྲིན་
ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །རང་འདྲིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
ལྟག་མ་མེད་པར་སྤངས་པའི་ཡིད་དེ་ལས་བདག་ཉིད་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེད་ལས་སྟོང་པར་བྱེད་
དོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་དག་གིས་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱོལ་བ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་ཕྱང་སོགས་
དང་གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་དགོས་པར་གསལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་རྒྱལ་
པོ་ཞེས་བོས་ནས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འདྲིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་ཅིང་། དེའི་དབང་
གིས་ལས་བསགས་པས་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་ལ་གནས་ངན་འགྲོའི་སྐྱག་བསྐྱེད་དང་ནི་མཐོ་རིས་
ཀྱི་བདེ་བ་བྱེད་པ་སྟེ། རང་བཞིན་རྣམ་པར་བྲལ་བ་སྟེ་ཁམས་བཙུང་བ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་
པ་དང་བྲལ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་གང་ཟག་སྤྲོ་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་དང་དེས་ལས་ཅི་ཞིག་བྱེད་
དེ་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །འོན་ཀྱང་བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཉོན་
མོངས་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པ་སྟེ་མ་རིག་པ་བདེན་འདྲིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལོག་པའི་བདག་
ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པས་འདྲིན་རྟོག་པ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཡོངས་སུ་བཏགས་པས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༤༦ ཞོག ༣༤༡ ཟླང་། ༡༤

ཚོངས་པར་བྱེད་དོ། །ཁ་རང་སོགས་ཅིག་དབང་ཕྱག་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དོན་གཞན་བཏགས་པས་
 ཞེས་འཆད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་འཁོར་
 བར་འཆིང་བའི་རྩ་བ་དོས་འདྲིན་པ་ཡིན་པས་བདེན་འདྲིན་ལྷན་སྐྱེས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་འཆད་
 པ་ཡིན་གྱི། དབང་ཕྱག་འགྲོ་བའི་བྱེད་པ་པོར་བཟུང་བའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 འཁོར་བར་བཅིངས་པ་མ་ཡིན་པས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དབང་ཕྱག་
 འགྲོ་བའི་བྱེད་པ་པོར་འདྲིན་པའི་ཐུ་སྟེགས་གཅིག་ཤུར་མ་ཐད་བདག་ཉིད་ཀྱང་འཁོར་བར་གང་
 གིས་བཅིངས་པ་བསམ་པར་བྱོས་ཤིག །གཞན་ཡང་གཞན་དག་གིས་གཞུང་གོང་འོག་འདི་དག་
 གསུངས་ནས་ཅི་ཞིག་བྱེད་པའི་རྣམ་ཏྲོག་ཙམ་ཡང་མ་ཞུགས་པ་ལྟ་བུའི་འཆད་ཚུལ་འབའ་ཞིག་ཏུ་
 ཟད་མོད། ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་གྲིས་སོ། །ལས་ཀྱིས་འཆིང་བའི་ངེས་པའོ་ཞེས་མཐུག་
 བསྟུ་བ་སྟེ། ལས་ཀྱིས་འཆིང་ཚུལ་འདི་བཤད་པ་ཟུར་ཙམ་ཡང་གཞུང་ལ་སྦྱར་མི་ཤེས་པར་ལས་
 ཀྱིས་འཆིང་བའི་ངེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་རི་ལྟར་འབྲེལ་སྟམ་པ་ཙམ་ཞིག་ཏྲོག་པ་ཡང་
 མི་སྐྱེ་བའི་སློ་བྱོས་ཤིན་ཏུ་རང་ཚུལ་བཟང་ངོ་། །

གསུམ་པ་རིམ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱེད་པར་རང་བཞིན་བཞིའི་ངེས་པ་ལ་གཉིས། སྦྱང་གཞིའི་
 རང་བཞིན་བརྒྱད་རང་བཞིན་བཞིར་བསྟུ་བའི་ངེས་པ། རང་དང་གཞན་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའི་མིང་
 ཡིག་ཐུན་མོང་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་ས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་
 བསྟུ་བར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་བརྒྱད་ནི་སྦྱར་ལེ་ཏུ་དང་པོའི་མདོར་བསྟུས་བྱས་པར་བཤད་པའི་དེ་ཉིད་
 ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའི་ནང་ཆོན་ཀྱི་རང་བཞིན་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་དག་བཞིར་སྦྱང་བ་ནི་སད་མི་གཉིད་
 མཐུག་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཞིར་སྦྱང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྦྱང་
 པའི་ཚུལ་འདིར་བཤད་པའི་དགོས་པ་ནི། ལས་ཀྱིས་འཆིང་བའི་ངེས་པའི་སྐབས་སུ་བདེན་འདྲིན་
 ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་འཆིང་ཚུལ་བཤད་པ་ནི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་དོས་གཟུང་ནས་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་
 ལས་གྲོལ་བ་ལ་ཡང་འཆིང་བྱེད་དེ་སྦྱང་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ་འཆིང་བྱེད་དེ་ནི་ཐེག་
 པ་ཆེ་ཆུང་གོང་འོག་གང་གི་ཡང་སྦྱང་བྱ་ཐུན་མོང་བཙོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་ཡིན་ཞིང་། མི་གནས་
 པའི་སྦྱང་འདས་འཇོག་པའི་གོགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་འཆིང་བྱེད་བྱེད་པར་བ་ནི་བཞི་པའི་

གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་དུ་རང་བཞིན་བཞིའི་ངེས་པ་འདི་ཉིད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ་ཞེས་པ་ཡར་བཅད་ཀྱིས་རང་བཞིན་བརྒྱད་བསྟན་ཏེ། མོ་དབང་ཤེས་ལ་འདོད་པ་སྤར་བཀག་ཅིན་ལ། ཡིད་དང་རང་འཛིན་ནི་ཡིད་ཤེས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཡིན་གྱི། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་གྱི་ཉོན་ཡིད་ལ་འཛིན་པ་ནོར་བར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་ཀྱང་བསྟན་ན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སེམས་རགས་པ་དང་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་པ་གཞན་དང་། ཡང་གི་སྤྱི་བ་བསྟན་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱི་བ་ཅན་མཚོག་གི་སེམས་དག་ལས། སྤྱོད་པ་རྣམ་གསུམ་ཡོན་ཏན་ལ་གནས་ཏེ། སེམས་རགས་པ་སད་པའི་གནས་སྐབས་ནི་སྤྱི་བ་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ནི་རྩལ་དང་། སྤྱོད་པ་གཞན་གཉིད་མཐུག་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ནི་ཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་གནས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ལ་གནས་པ་འོ།

དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། མིང་གི་ཡི་གེ་ཐེག་ལེ་ལ་སོགས་པ་འོག་ནས་འཆད་པས་མཚོན་པའི་གནས་སྐབས་བཞིའི་དབྱེ་བ་ཡིས་བྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། རགས་པའི་སེམས་བདག་སྤྱི་བ་རགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ཏེ། གཟུང་ཡུལ་སྤྱོད་པོ་བཅས་པོར་གྱུར་པའི་གཟུགས་སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱི་བ་མཆེད་དག་སྤྱང་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡུལ་དེ་དག་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཀྱི་སད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཚོས་ཅན་ནི་རགས་པ་སྟེ། སད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དངོས་པོ་དག་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །རགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ལ་གནས་ཞེས་པ་སོགས་ཀྱིས་དབང་ཤེས་དག་ཀྱང་རགས་པའི་སེམས་དང་སད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་སུ་བསྟན་པས་རགས་པའི་སེམས་ཞེས་པ་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་ལ་འདོད་རང་སོགས་པ་ནི་མ་བརྟགས་པ་འོ།

སྤྱོད་པའི་སེམས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་ནི་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཚོས་ཅན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དེ་ནི་མི་སོགས་སུ་སྤྱང་བའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུའི་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་རྟ་གླང་སོགས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟ་གླང་སོགས་སུ་

སྒྲུང་བ་ཙམ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་མི་ལམ་ན་
དབང་ཤེས་མེད་པར་བསྟན་རྟོ། །ཕྱ་ཚོ་གཞན་ཡང་དབང་པོ་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་
འགོག་པའི་མཆོན་ཉིད་མི་ལམ་མེད་པའི་ཤིན་ཏུ་གཉིད་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ནི་
ཡུལ་གཞན་ལྟར་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། མི་རྟོག་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་
མཆོན་ཉིད་དེ། ཡུལ་དངོས་པོ་ལ་ལྟོས་པའི་གཉིས་སྒྲུང་རགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཏང་བའི་
བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སོགས་དོན་བསྟན་བཤོ།

ཡང་དུས་ལ་སྒྱུར་ན་རགས་པ་ནི་ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་ཁྱ་བ་འཕོ་བའི་དུས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
བདེ་བའི་སེམས་ཏེ། དེ་ཉིད་ནི་བཞི་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འཕོ་བའི་བག་
ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་ཆོས་ཅན་ཏེ། བཞི་པའི་སེམས་དེ་ཉིད་ཁམས་དྲུག་ལྟན་ཀྱི་སེམས་
རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་འགོག་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེའོ། །བཞི་པའི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ཉི་ཤུ་ཙུའི་ནང་ནས་ཙུ་བའི་རང་བཞིན་ཏེ་རྣམ་འགྱུར་
མེད་པའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་དང་། འཆོ་བ་འབྱུང་བ་སྟེ་སོག་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་འབྱུང་བ་ཆོས་
ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལོ། །རྒྱ་རྒྱ་ཞེས་པ་དབྱིངས་དང་ཁམས་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་ཀྱང་སྐབས་
འདིར་དབང་གིས་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ལེགས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་
ཡིན་པའི་དོན་རྟོ། །འབྱུང་བ་མིན་ནས། ཁྱ་བ་ནམ་མཁའི་ཁམས་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་
རྟོ། །དེ་ལྟར་སོགས་ལ། དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་སེམས་ཀྱི་སད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བའི་རང་བཞིན་
རྣམ་པ་བཞིའི་ངེས་པའོ་ཞེས་བསྟན་ན་རྒྱ་དཔེ་དང་མཐུན་ནོ་ཞེས་ཆོས་རྗེ་བླ་གསུང་ངོ་།

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འཁོར་བ་འདིར་ཞེས་པ་ནས། མིང་ནི། མིང་དེ་
ལས་དོན་དེ་རབ་ཏུ་གོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱམ་པ་དང་བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ལྟ་བུ་
བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གནས་སོ། །འདིར་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་བརྗོད་
བྱ་རྗོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཀྱི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡི་གེ་འདི་དག་འབྲས་བུ་དང་གཞི་དུས་ཀྱི་དེ་ཉིད་
ཉིར་ལྟ་ལ་མིང་དུ་བརྟེན་མཛད་པ་ཡི་གེ་དེ་དང་དེས་དོན་དེ་དང་དེ་མཆོན་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་
པའོ། །དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྐྱིབ་བྲལ་

དུ་གྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་ལྷོག་པས་བྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་མིང་གི་ཡི་གེ་ཨ་
 སོགས་སྟོང་པ་ལྟ་ནི་ཞེས་པ་ནས། མིན་ནོ། །དཔལ་ལྷན་ཞེས་སོགས་ལ་ཆ་ཞེས་པ་རྣམ་བཅད་
 ཡིན་ལ། སེམས་དང་སྟོ་ཞེས་པའི་སེམས་ནི་སྤར་རང་བཞིན་བརྒྱད་གྱི་ཡ་གྲུལ་གྱི་ཡིད་ཅེས་པ་
 དང་འབྲས་མེ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་བརྒྱད་གྱི་ནང་ནས་རྩ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་མིང་ཡིག་སྟོང་ཆེན་གྱི་
 ཡི་གེ་སྤར་བཤད་ཅིན་པའི་ལྷག་མ་རང་བཞིན་བདུན་ཡོད་པའི་གཉིས་སེམས་དང་སྟོ་ཡིན་ལ།
 ལྷ་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་མ་གོ་བར་སེམས་ནི་སྟོ་སྟེ་ཞེས་པ་འགྱུར་ལེགས་པར་
 འདོད་ངམ་ཕོགས་པ་ནི་འབྲུལ་བའོ།།

ལྷག་མ་རང་བཞིན་བདུན་པོ་དག་གྲང་རེ་རེ་ལ་ཡང་གནས་སྐབས་གསུམ་གསུམ་ཡོད་
 པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གཉིད་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ས་ཐོན་ནོ། །རང་བཞིན་གཉིས་
 པོ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་དབྱངས་ནི་སོགས་པའི་སྐྱས་རྣམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་
 འབངས་ཉེ་ལྟ་པོ་དེ་དག་ལ་གཉིད་མཐུག་གི་གནས་སྐབས་དང་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་གཉིས་
 ལས། གཉིད་མཐུག་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྟ་པོ་དེའི་མིང་ཨ་ཨ་སོགས་ཐུང་དུ་རྣམས་
 སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབྱངས་དེ་དག་རིང་པོ་སྟེ། མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་དག་གི་
 ས་ཐོན་ནོ། །དབྱངས་དེ་དག་ནི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྟོག་ཏུ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་སོ། །ངམ་གཞན་དག་
 ནི་དབྱངས་རིང་ཐུང་གཉིས་ཀའི་མི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་མིང་གི་ཆོས་སྟུ་སྟུའོ། །རགས་པའི་
 གནས་སྐབས་སྟེ་བ་རྒྱག་པོའི་ཡི་གེ་སྟེ་བ་རེ་ལ་ཡི་གེ་ལྷ་ལྷ་ཡོད་པའི་ཡི་གེ་རེ་རེ་ཡང་། དབྱངས་
 བཅུ་གཉིས་སྟོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་དབྱེ་བས་བཅུ་གཉིས་བཅུ་གཉིས་སྟུ་བྱེ་བ་དང་བཅས་པ་སྟུ་བ་བརྒྱ་
 རྒྱག་ཅུ་རྣམས་ནི་སད་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །བཅུ་རྒྱག་ཅེས་པ་ནས། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་སོ་སོ་རེ་
 རེའི་སྟོག་ཏུ་དབྱངས་བཙོ་ལྷ་ཞུགས་པས་གཟུང་བའི་དབྱངས་བཙོ་ལྷ་དང་དེ་དག་གང་གི་སྟོག་ཏུ་
 ཞུགས་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་དེ་དང་བཅས་པ་བཅུ་རྒྱག་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་བཅུ་རྒྱག་གི་མིང་
 གི་ཆོས་སོ། །རྣམ་འགྱུར་བཅུ་རྒྱག་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཞེས་སོགས་སོ། །འདི་དག་ནི་རང་བཞིན་དང་
 རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་བཞིར་བསྐྱས་པ་ལྟར་མིང་གི་ཆོས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་གྲང་

1 ཞོག་ ཤོག ༡༩༣ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༩༡ ན ༤ ལྷག་རང་བཞིན་

གནས་སྐབས་བཞིའི་མིང་གི་ཡི་གེར་འདུས་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་གནས་སྐབས་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་
མིང་གི་ཡི་གེ་རིགས་སོ་སོར་བྲེ་བ་ཅན་དུ་ཟད་ཀྱི། དེ་ཉིད་རྣམས་དོན་དང་ཡི་གེ་རྣམས་མིང་དུ་
བྱས་པའི་མིང་དོན་གངས་མཚུངས་པར་སྒྱུར་བར་མི་སྤང་ངོ་།།

གཞི་དུས་ལ་སྦྱིས་བྱ་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གོང་དུ་
བཤད་ཅིན་ལ། འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལ་སོགས་པ་སྦྱིབ་བྲལ་གྱི་རང་བཞིན་བརྒྱད་དང་
རྣམ་འགྱུར་བཅུ་དྲུག་འདི་དག་གི་དབྱུས་སུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དོན་རྗེ་ཅན་ནི་དེ་ཉིད་ཉེར་ལྗེའི་ནང་
ནས་རང་བཞིན་ཁོ་ན་མིན་ཞིང་རྣམ་འགྱུར་རྒྱུར་པ་ཡང་མིན་ཏེ། སྦྱིབ་བྲལ་གྱི་རང་བཞིན་དང་
རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་ལ་བྲལ་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པའོ། །ཡང་ན་དོན་རྗེ་
ཅན་ནི་སྦྱིབ་བྲལ་གྱི་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟེ་རང་བཞིན་
གྱིས་བྱུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དག་པ་གཉིས་ལྷན་ལ་བཤད་ཀྱང་རུང་ངོ་། །གང་གི་ཕྱིར་
དོན་རྗེ་ཅན་ནི་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་ལས་ཁྲོལ་བའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་སམ་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེའི་
ཕྱིར། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱུས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་
གང་ཞིག་འོད་གསལ་བར་ཡོད་པའི་སེམས་དེ་ནི་སྟོང་བྱུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཁོར་བའི་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྤང་ལས་འདས་པའི་
སེམས་གཞན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ནི་དོན་རྗེ་ཅན་གྱི་མིང་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་
སོ། །མདོ་འདི་ནི་ལུང་སྟོགས་མཐུན་དུ་བྲངས་པ་ཡིན་གྱི། རྫོགས་རིམ་ལ་སྒྱུར་ནས་འཆད་པ་ལས་
དང་། ལུ་སྟེགས་དང་མཐུན་པར་འཆད་པ་གོང་དུ་བཀག་ཅིན་ལ་འགྱུར་ཡང་སྐབས་འདི་ལས་ལེའུ་
དང་པོའི་མདོར་བསྐྱུས་གསུམ་པར་འདི་བྲངས་པ་ན། སེམས་གང་ཞིག་འོད་པའི་སེམས་དེ་ནི་ཞེས་
འབྱུང་བ་ལྟར་བདེའོ། །རང་བཞིན་རྣམ་པ་བཞིའི་དབྲེ་བས་མིག་གི་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིགས་
བཞིར་དབྲེ་བའི་ངེས་པའོ་ཞེས་པ་མཐུག་བསྐྱུ་བའོ།།

བཞི་པ་འཁོར་བར་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་གི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཉེ་བར་འོངས་སྟོན་
ཚུལ་ལ་གཉིས། བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་ལས་རིམ་ལྟར་བསགས་པ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་སྟོན་མ་འདེས་

1 བཀའ་བསྟན་རྣམས་སུ་མ་རྟེན།

པར་སྤྱོད་བར་བསྟན་པ། རྣམ་སྤྱོད་དེ་ཡང་ལས་བྱེད་པ་པོ་རང་གིས་སྤྱོད་བར་ངས་ཀྱི་གཞན་གྱིས་
བསགས་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་མི་སྤྱིད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་ཞེས་སོགས་
ཏེ། འཁོར་བ་འདིར་སེམས་ཅན་སྟེ་ཞིག་བདེ་བའི་འགྲོ་བར་སྐྱེ་བའམ། སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་ངན་སོང་
གི་འགྲོ་བར་སྐྱེ་བའམ། གནས་དེ་དག་ཏུ་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་སྤྱོད་བ་ཡང་རང་བཞིན་ལུང་
སོགས་དང་དེའི་ཡོན་ཏན་ནི་སོགས་ལ་གནས་པ་ནི་སྤར་བརྗོད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་སོགས་ལ་བདེན་
པར་འཛིན་པས་གནས་པ་སྟེ། གང་ཟག་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་གིས་ལས་
བསགས་པས་བྱས་པའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ལས་ལས་ཞེས་སོགས་གོ་སྟོང་།

བདེན་འཛིན་ཀྱི་དབང་གིས་བསགས་པའི་ལས་དེ་ཉིད་ནི་ཞེས་པ་ནས། རགས་པ་ལུས་
ཀྱི་ལས་དང་། སྤ་མོ་ངག་གི་ལས་དང་། ཞེ་བ་ཡིད་ཀྱི་ལས་སོ། །ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས་གཞན་
ལས་བྱེད་པ་པོའི་དབྱེ་བ་ཡང་བྱི་ནང་གི་འདོད་པ་མི་འབྲ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་ཞེས་པ་ནས། རྟག་
པའི་བདག་ནི་བདེ་སྤྱག་བྱེད་པ་པོའོ་ཞེས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེའི་ལུགས་ནི་རྟག་པའི་བྱེད་པར་
ཀྱི་བྱེད་པ་པོས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་མིང་ཅན་ལོ། །སྤྱ་སྟེགས་གང་ཞིག་བདེ་སྤྱག་བྱེད་པ་པོ་གཞན་
ལ་ལུགས་བདག་དབང་ལུགས་གམ་ཆངས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེའི་
ལུགས་ནི། བྱེད་པ་པོ་དོན་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་མིང་ཅན་ལོ། །བདེ་སྤྱག་བྱེད་པ་པོ་རྟག་
པའི་བདག་གམ་དབང་ལུགས་སོགས་གཞན་མིན་ཏེ། རང་བཞིན་རྣམ་བཤམ་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་
དོན། ལུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་པ་དེ་དང་བཤམ་བར་ཏེ་ལུང་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཀྱི་གང་ཟག་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པའི་ལས་མ་གཏོགས་པར་བདེན་པར་བྱུབ་
པ་གང་ཞིག་བདེ་སྤྱག་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་སྟམ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེའི་ལུགས་ནི་བདེན་པར་
བྱུབ་པའི་བྱེད་པ་པོས་བྱས་པའི་ལས་མ་ཡིན་པ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཀྱི་ལས་ཀྱི་མིང་ཅན་
ལོ། །དེ་ལྟར་རྟག་པའི་བདག་དང་དབང་ལུགས་སོགས་བྱེད་པ་པོར་འཛིན་པ་དང་བཤམ་བར་ལེས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེའི་ལུགས་ལ། ལས་ནི་བདེན་པའི་བྱེད་པ་པོས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། བདེན་པའི་
བྱེད་པ་པོ་ནི་བདེ་སྤྱག་གི་རྒྱུར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ལོ། །

འོ་ན་ཅེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེ་ན། ལས་ལས་བདེ་སྤྱག་སྐྱེ་བ་ནི་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱག་རང་རང་གི་རྒྱུ་

དགེ་མི་དགེའི་ལས་རྒྱུ་དང་ཚོགས་པའི་དབང་གིས་ཏེ། ཚོགས་ཤིང་བྱ་ལ་བབ་པ་ན། །འབྲས་བྱ་
 ཉིད་དུ་སྒྲིན་པར་འགྱུར་¹ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ལས་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བ་ནི་མ་
 བརྟགས་མ་དཔུང་པར་མ་སྟེད་དུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །བདེ་སྤྱད་རང་རང་
 གི་རྒྱ་རྒྱུ་ཀྱི་ཚོགས་པ་ལས་མ་འཆོལ་བར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དེ་ཡང་རི་ལྟར་ཞེས་པ་ནས། །འབྲེལ་
 རྒྱེ་དེ་ཡང་རྟོག་པས་བཞག་པ་ཙམ་གྱི་མ་སྟེད་ཀྱི་ནམ་གཞག་ཡིན་གྱི། རོན་དམ་པར་འབྲས་བྱ་
 རྣམས་རང་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྟ་བ་གཏན་ལ་དབབ་
 བར་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་མ་འཆོལ་
 བར་འབྱུང་བའི་ངེས་པའོ་ཞེས་མཆུག་བསྟུ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། བདེན་པའི་བྱེད་པ་པོ་མེད་པར་ཞེས་དང་། དབང་
 སྤྱད་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་འགའ་ཡང་ཞེས་དང་། དེའི་ཕྱིར་རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་ལས་
 གཞན་པ་འགའ་ཡང་བདག་ལ་བདེ་སྤྱད་མི་སྒྲིན་ཞིང་། རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་
 བདེ་སྤྱད་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་མི་འཕྲོག་ཅིང་མི་སྤྱོད་ངོ་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །འཇིག་རྟེན་སྐྱེད་
 དང་སྐྱུང་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཚངས་པ་དང་དབང་སྤྱད་ལ་སོགས་པ་འཕྲོ་བ་རྣམས་ལ་བདེ་སྤྱད་འདི་
 རྟེན་ཞིང་བདེ་སྤྱད་དེ་ནི་འཕྲོག་པར་འདོད་པ་ལྷ་སྟེགས་ཚོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་པའི་སྒྲོ་གྲོས་
 ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་ཞེག་ཅེས་སོགས་ཏེ། རང་གི་དབང་པོ་སྤྱད་གི་བྱས་པ་སྟེ་སྒྲོ་སོ་སོ་ནས་
 ཤེས་པ་ལྟལ་སྤྱད་ལ་འཇུག་པ་ན། ལྟལ་རི་ལྟར་སྤྱང་བ་ལྟར་བདེན་པར་ཞེན་ནས་ལྟལ་འདོད་
 བ་ལ་མེད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ལ་སྤྱང་བ་དང་བར་མ་ལ་བདེན་པར་སྒྲོངས་པས་ལས་བསགས་
 པའི་དབང་གིས་འབྲས་བྱ་འཁོར་བའི་བདེ་སྤྱད་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཁོངས་སྤྱོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། རང་གི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་རང་གིས་ཉེ་བར་ཁོངས་སྤྱོད་པའི་
 ངེས་པའོ་ཞེས་མཆུག་བསྟུ་བའོ། །

ལྟ་བ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཅ་བ་བྱུང་པར་བ་བཞི་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
 གང་གིས་འཆིང་བ་དང་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པ། གང་བཅིངས་པ་དང་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༥༥ ཞོག ༡༠༥ ཟླང་། ༡༠

གྲོལ་བ་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཀྱི་ངེས་པ། གང་རྟོགས་ན་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བྱེད་སྟོང་བ་ཉིད་སྟེ་བ་པོའི་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་དག་ལ་འཆད་པ་པོ་གཞན་དག་རྒྱས་པ་སྔ་མ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་ཤེས་པ་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་གཏོང་བ་དང་། དེ་དག་འཛིན་པའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རོ་མཉམ་པར་གྱུར་ནས་དོན་ངེས་པ་གསུམ་ལ་འདོད་དོ། །རྒྱས་པ་སྔ་མ་གསུམ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན། རྒྱས་པ་བཞི་པས་རྒྱས་པ་གསུམ་པོ་དེ་གཏོང་བར་བྱེད་པ་ཡང་ཤེས་པས་ཡུལ་འཛིན་པའི་རྒྱས་པ་གཏོང་བ་ལ་བྱེད་དགོས་པས་སངས་རྒྱས་པ་ནས་གཞུགས་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། ཤེས་པས་ཡུལ་འཛིན་པ་འཆིང་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ཡང་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་རྟུལ་ཤིང་གི་སྒྲོལ་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ཡིན་ཞིང་། འདི་དག་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཡང་མ་རྟོགས་པར་སྒྲུང་ངོ་། །

དེས་ན་རྒྱས་པ་འདི་བཞི་ཀ་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དང་པོ་གསུམ་ནི་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐེག་ལཱེ་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་རྒྱས་པས་འཇག་བདེ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དང་། རྒྱས་པ་བཞི་པ་ནི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ལམ་དུ་བྱས་པ་ན་འཇག་པའི་བྲི་མའི་ཆའི་རྒྱས་པ་གསུམ་པོ་དེ་བཏང་ཞིང་། བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་མ་བཏང་བར་ཡར་ལྗན་དུ་བྱེད་པས་གྲོལ་བར་བྱེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆེག་གི་དོན་ནི། ད་ནི་འདོད་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་འཇག་པའི་བདེ་བ་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་པོ་མོ་པན་ཚུན་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་སྦྱར་བ་གསུངས་ཏེ། འདིར་འགྲོ་བ་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དུག་ལྔ་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི། རང་གི་ཡིད་ལ་འཇག་བདེ་འདོད་པའི་སྒོ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆགས་ཡུལ་ཀྱི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒོ་ལ་གསལ་བར་བྱེད་དེ། ཡིད་འཇག་བདེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །བྱ་བའི་རྒྱས་པ་ནི་ཆགས་ཡུལ་ཀྱི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཁོངས་སྦྱོར་བ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །

གཞི་དུས་ཀྱི་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ནི། པོ་མོ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དངོས་པོ་རོ་མཉམ་པ་སྟེ་སྟེམས་པར་ཞུགས་པས་འཇག་པའི་བདེ་བའི་རྒྱུར་ནི་འདོད་པའི་དོན་ལ་ཉེ་བར་དམིགས་པར་བྱེད་དེ། མདོན་པར་འདོད་པའི་དོན་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་ངེས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ངེས་པ་ཞེས་པའི་

དོན་ནོ། །རྒྱས་པ་བཞི་པ་གཏོང་བའི་རྒྱས་པ་ནི། སྤར་ཡང་གཏོང་བ་སྟེ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་
སྤར་གྱི་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཇག་པའི་དྲི་མའི་ཆ་གཏོང་བ་དག་ནི་རྒྱས་པ་བཞི་པ་སྟོན་གསུམ་
གྱིས་བཏུད་པ་¹བདེ་ཆེན་དང་སྟོང་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་པར་རིམ་པས་གཏོང་
བར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྒྱས་པ་བཞི་ནོ། །བཞི་པོ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་གང་ཞིག་འཇག་པའི་
བག་ཆགས་རྣམས་པར་དག་པའི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དང་སྟོང་ཉིད་དབྱེར་མི་
བྱེད་པའི་རྟོ་རྩེ་ཅན་ནི་ཞེས་པ་ནས་མི་ཟ་ཞིང་། འཇག་བདེའི་²ཡེ་ཤེས་གཏོང་བའི་གཉིས་མེད་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་པ་གཏོང་བ་མིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་སྟེ། འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། བདེན་པར་གྲུབ་པ་གཞན་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། གནས་སྐབས་བཞིའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱས་པ་རྣམས་པར་སྤངས་ནས་སོ། །འདིར་ཞེས་པ་ནས་བཞི་
པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱས་པ་སྟེ་ཞེས་དང་། ཁུ་བ་འཕོ་བ་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
སེམས་སྤངས་ནས་ཏེ་དེ་མ་གཏོགས་པར། དྲི་མས་བཅིངས་པ་དང་དྲི་མ་མ་ལུས་པ་ལས་གྲོལ་
བའི་གཞི་གཞན་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཞི་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འཁོར་བའི་སེམས་
སྤངས་ནས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །འདིས་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་འཕོ་བའི་བག་
ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཆེ་བཅིངས་པ་དང་། བག་ཆགས་དེ་དང་བྲལ་བ་ན་གྲོལ་བར་བསྟན་ཏེ།
བཅིངས་གྲོལ་ནི་འཁོར་བར་བཅིངས་གྲོལ་ཅམ་མ་ཡིན་གྱི། མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་འཛོལ་པའི་
བག་གས་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དྲི་མས་བཅིངས་པ་དང་དེ་ལས་གྲོལ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། འཕོ་བའི་
བག་ཆགས་ནི་ཤེས་སྤྱི་བ་ཡིན་ནོ། །

སེམས་དེའི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམས་དག་གཏོད་མ་ནས་ཡོད་པ་དང་། དེ་སྟོ་བྱུང་གྱི་
དྲི་མས་དག་པ་ན་སེམས་དེ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཀྱི་སེམས་སུ་འགྱུར་བར་སྟོན་པ་ནི། མི་
གནས་པའི་མྱང་ན་ལས་འདས་པའི་སེམས་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་ལས་འདས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་
ཉིད་རང་བཞིན་རྣམས་དག་གི་ཆ་གཏོད་མ་ནས་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁུ་བ་ནས་གནས་པ་ནི་

1 ཞོལ། སོག་ ༡༣༡ ན ༤། གཙང་། སོག་ ༡༣ བ ༣ བཏུད་བདེ་ཆེན་

2 ཞོལ། སོག་ ༡༣༡ བ ༣ འཇག་པ་དེའི་ཡེ་ཤེས་

གདོད་མ་ནས་ངེ་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པས་ངེ་མ་གང་གིས་ཀྱང་གདོད་མ་ནས་
རང་བཞིན་ལ་མ་བཅངས་ཤིང་། རང་བཞིན་གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པས་ལམ་གྱིས་གསར་
དུ་མ་བཀོལ་བ་སྟེ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་ལམ་གྱིས་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་
དཔེར་ན་བྱམ་པའི་ནང་དུ་ཚུ་ནི་ལེན་པར་བྱེད་པ་ན་ཡང་ནམ་མཁའ་བྱམ་པའི་དབྱུག་ནས་བྱི་རོལ་
དུ་འཕྱོད་ནས་འགྲོ་བ་མིན་ལ། ཚུ་བྱམ་པའི་ནང་ནས་འཕྱོ་བ་ན་ནམ་མཁའ་བྱམ་པའི་ནང་དུ་གསར་
དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་མིན་པ་རྗེ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་པ་ནི། མཁའ་ཁྲབ་མཁའ་ཡི་རྩོ་རྩེ་ཅན་ཞེས་པའི་
མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་དོན་ཏེ། མཁའ་ཁྲབ་ཅེས་པ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་པའོ། །

མཁའ་ཡི་རྩོ་རྩེ་ཅན་ཞེས་པ་སྟོ་བྱར་ངེ་བྲལ་ལ་སྦྱར་ནས་འཆད་པ་ནི། སྟོར་བ་ལ་སོགས་
པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཞིས་ངེ་མ་རྣམ་པར་དག་པའི་སེམས་ནི་མཁའ་ཡི་རྩོ་རྩེ་ཅན་ནོ། །དེ་ཡང་རྣམ་
ཐར་བཞིས་གནས་སྐབས་རིགས་བཞིའི་ངེ་མ་དག་པར་བྱས་པའི་དོན་དུ་སྟོན་པ་ནི། ཡུལ་དང་
ཞེས་པ་ནས་དོན་ཏེའི་བར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་སྟོང་ཉིད་ནི་
ལུས་ཀྱི་དབྱུག་དག་དུ་ཡང་བྱམ་པའི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་དེ་བཞིན་ནོ། །རྟག་པ་དངོས་པོའི་མཐའ་
དང་ཆད་པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཐའ་སྟེ། མཐའ་དེ་དག་དུ་འཕྱོད་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་གང་
ལ་མེད་པར་སྤངས་པའི་སེམས་དེ་ནི་རྩོ་རྩེ་ཅན་ཏེ་སྟོ་བྱར་གྱི་ངེ་མས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱང་ན་
ལས་འདས་པའི་སེམས་སོ། །ཞེས་པ་འཁོར་བ་དང་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ངེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ད་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བརྗོད་པའི་རིམ་པས་ཀྱུན་རྫོབ་ཙམ་
དུ་འབྲས་བུ་མ་འཆོལ་བར་འབྲིན་པའི་ལས་ཡོད་པར་སྦྱ་བ་སོ་དང་། དོན་དམ་པར་བྱེད་པ་སོ་མེད་
པར་སྦྱ་བ་སོ་དང་། འཁོར་བའི་རྩ་བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་འཆིང་བ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་སོ་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བདག་མེད་པར་སྦྱ་བ་སོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་འདྲ་
བའི་སྦྱ་བ་སོར་གྱུར་པ་དེ་སྤྱེའི་ཞེ་ན། བཙམ་ལྟར་འདས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་
སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད། ཡོད་མིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འོག་དུ་འཆད་པ་ལྟར། མཐའ་བཞེ་ལས་རྣམ་
པར་ཐོལ་བའི་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོན་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་གཅིག་བྱ་དེ་ནི་སྤྱེའི་གསུམ་གྱིས་ཀྱུན་
མཁའ་དུ་འདོད་པའི་བྱེད་པ་སོ་དབང་བླག་སོགས་མིན་ཏེ། འོ་ན་སྤྱེའི་ཡིན་ན་ཀྱན་མཁའ་དང་

པོའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་ནས། སྤར་བརྗོད་པའི་མཆན་ཉིད་དོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །འདིས་ནི་རང་གི་
སྟོན་པ་ཉེན་འབྲེལ་དང་སྟོང་ཉིད་མི་འགལ་བར་སྟོན་པའི་སྟོན་ནས་སྤྱོད་པ་པོ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལས་
ཁྱད་པར་འཕགས་པར་སྟོན་པ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་སྤྱོད་པ་པོའི་ངེས་པའོ་ཞེས་མཁུག་བསྟུ་བའོ། །

དུག་པ་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་འགྲོ་བ་དུག་གི་གནས་སུ་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་གཉིས། འཆི་
བའི་མཐར་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་གང་དུ་སྐྱེ་བ། སྐྱེ་བ་མིད་པའི་གནས་
ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ད་ནི་ཞི་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཆེ་འདིར་དགེ་བའི་ལས་
ལ་གོམས་པར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་གིས་འཆི་བའི་དུས་སུ་ཡང་པལ་ཆེར་ཞི་བའི་བསམ་པར་
འགྱུར་ཏེ། ཞེས་དང་། འོག་མ་དག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱར་ཞིང་། འཕེན་བྱེད་དགེ་བ་དང་རྫོགས་
བྱེད་མི་དགེ་བ་འབྲེལ་པ་ལས་མི་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་དང་། འབྱུང་པོ་ཉིད་ནི་ཡི་དུགས་ཏེ། ཡི་
དུགས་འདིར་འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བས་འཕངས་ཀྱང་རྫོགས་བྱེད་སྟོང་སྟོང་བས་ཏེ་དགེ་བའི་ལས་ལྷག་
པ་ལ་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མི་རྣམས་ནི་འཕེན་བྱེད་དགེ་བས་འཕངས་ཀྱང་རྫོགས་བྱེད་
སྟོང་སྟོང་བས་ལ་ཞེས་སོགས་ཏེ། བསམ་པ་སྐྱེ་བའི་ངེས་པའོ་ཞེས་མཁུག་བསྟུ་བའོ། །གཉིས་
པ་ནི། ད་ནི་སྟོན་པ་སོགས་ཏེ། རྣམ་པ་བཞིའོ་ཞེས་པ་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་བཞིའོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་པ་ནི་ཀུན་གཞིའི་མིང་ཅན་བག་ཆགས་ཅན་གྱི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་སྟངས་གི་
བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བའི་དོན་རྟོ། །གཞུང་ལྷག་མ་བསྐྱབས་པས་ཤེས་སོ། །

བདུན་པ་འཆིང་བ་དེ་དག་ལས་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བསྟན་པ་ལ་བཞི། ཐེག་
པ་འདིའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ངོས་བཟུང་། དེའི་གཉེན་པོ་
གཙོ་བོ་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ངོས་བཟུང་བ། རིག་པ་དེ་གོམས་པས་ཆེ་འདིར་མ་གྲོལ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་
གོམས་སྟོང་བས་ཀྱིས་འཁུག་པས་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་གྲོལ་བར་བསྟན་བ། དེ་དག་གི་ཞར་ལས་བྱུང་བའི་
དོན་གཞན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་སྤང་བོ་ཞེས་སོགས་ཏེ། གནས་སྐབས་རིགས་བཞིའི་
སྐྱེ་བ་པའི་བག་ཆགས་བཞི་ལས་དང་པོ་གསུམ་འཆིང་བྱེད་རགས་པ་དང་། བཞི་པའི་གནས་སྐབས་
ཀྱི་བག་ཆགས་འཆིང་བྱེད་པ་བར་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པའི་

བག་ཆགས་སུ་བསྟན་པ་སྟེ། འདི་དག་གི་དོན་སྒྲར་རྒྱས་པར་བཤད་ཟེན་པས་འདིར་བཤད་དགོས་
པ་མེད་ལ། རོན་ཀྱང་འདིར་ཡང་གསུངས་པ་ནི་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བག་ཆགས་དེ་ཉིད་སྒྲིབ་
པ་གཞན་ལས་མཆོག་ཏུ་སྤྲོ་བ་དང་། དེའི་དོན་ཡང་དེ་ཉིད་ལྷག་མ་མེད་པར་སྟོང་བ་སྟགས་སྒྲ་མེད་
ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ལ་ངེས་པར་སྟོན་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དོན་དེ་ཉིད་ཤེས་
པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲར་ཡང་འདིར་སྟོན་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། རིག་པ་གཞན་གྱིས་མ་རིག་པ་དེ་སྟོང་བའི་རྣམ་པ་མེད་པར་
བསྟན་པ་ནི། ད་ནི་ཞེས་སོགས་སྤྱིའི་མཆོམས་སྒྲར་བཤོ། །འཁོར་བ་འདིར་རིག་པར་བྱགས་པ་
འཛིག་ཏེན་གྱི་ཞེས་པ་ནས། མ་ཡིན་ནོ། །འཛིག་ཏེན་ན་བྱགས་པའི་རིག་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དང་
མོར་ཞེས་སོགས་ཏེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་བྱག་པོ་རྣམས་ནི། མདོ་དང་ནས་དོན་ཏིའི་བར་ཏེ།
ལུང་སྟོན་པ་ནི་བད་སྟོད་པ་སྐྱ་རིག་པ་དང་། དེས་ཆོག་ནི་མདོན་བརྗོད་ཡིན་ལ། འཆི་མེད་མཛོད་
ཀྱི་འབྲེལ་པར། བསྐྱབ་དང་རྟག་པ་བད་སྟོད་དང་། །དེས་པའི་ཆོག་དང་རྒྱར་ཅིས་དང་། །སྤེབ་སྟོར་
ཞེས་པ་བྱག་དེ་རྣམས། །རིག་བྱེད་ཡན་ལག་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་བསྐྱབ་དང་ཞེས་པ་
ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དང་འདིའི་མདོ་དང་ཞེས་པ་དོན་འབྲེལ་བར་
འཆད་དུ་མི་རུང་བར་མདོན་པས། མདོ་དང་དབྱངས་གྱིས་བསྟན་པ་ཞེས་པ་ནི་མདོ་འཛིན་པ་ཞེས་
རྫོགས་གར་གྱི་བད་ཆད་ལ་བྱགས་པ་དང་། སྤྱིའི་བྱེད་བྱ་དུ་མའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་རྫོགས་གར་གྱི་ཡན་
ལག་ལ་ཡོད་པ་དེ་འབྲེལ་བ་ལ་བྱ་དགོས་སམ་སྟུམ་སྟེ་བརྟག་པར་བྱའོ།།

བན་པ་ནི་ཤིང་བུ་སྟེ་མི་སྤྱིན་ལ་སོགས་པ་བྱང་སྟོང་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བྱས་པའི་གཞུང་
རྣམས་སོ། །ཞེས་དང་། རྟོག་གས་འཇལ་བའི་ཕྱི་རོལ་པའི་བསྟན་ཆོས་རྣམས་སོ། །ཞེས་དང་།
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྟོམ་པ་ཞེས་པ་ཡང་འདིར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དབང་
དུ་མཛད་ལ། དབང་ལྷག་པ་སོགས་ཕྱི་རོལ་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་དེ་དག་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྟོམ་པ་སོགས་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །བྱང་སྟོང་རྒྱས་པའི་སྟན་དངགས་སྒྲ་
ར་ཏ་དང་། མེ་བཞིན་དུ་འཇུག་གི་བྱ་བྱང་སྟོང་མེ་ཡིས་བྱས་པའི་སྟན་དངགས་བསྟོམ་པའི་ཆོས་

དང་། སོགས་པའི་སྐྱས་གྲོག་མཁར་གྱིས་བྱས་པའི་བཙུན་མོ་ལོ་ཉིད་མའི་ལོ་རྒྱུས་སྟོན་དངགས་
 ལུ་སྐྱར་བ་རྩ་མ་ལྟ་ཏེ་དང་། དང་སྟོང་སྐྱུ་རྩེ་ཡིས་བྱས་པའི་སྟོན་དངགས་ཁྲབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་
 བཙུ་སྟོན་པའི་སྟོན་རབས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བཟུང་སྟེ། སྟོན་དངགས་མཁར་འདི་དག་
 གིས་བྱས་པའི་རིག་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་རིག་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཡང་དག་པའི་རིག་པ་བཤད་པ་ནི། འོ་ན་ཡང་དག་པའི་རིག་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
 སྐྱས་པ། རིག་པ་ཞེས་པ་སྐར་བཤད་པའི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་འཆིང་བ་དེ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་
 གཉེན་པོ་ནི། གང་གི་དོན་སྟོས་པ་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནང་རིག་པ་སྟེ་
 དེ་ཙམ་ཞིག་ནི་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཡོད་པས། ཤེས་སྤྱོད་རྒྱུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་
 པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་བྱད་པར་ནི། ཐབས་ཤེས་བྱད་པར་བ་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་གྱུར་
 པ་ཡིན་པ་ལ། ཐབས་ནི་རྣམ་པ་ཐབས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། །གཞན་ཡང་དེར་མ་ཟད་
 འགྱུར་བ་མེད་པའི་བདེ་ཆེན་ཉིད་ཀྱང་རིག་པ་སྟེ། བདེན་པར་བྱུང་པས་སྟོང་བ་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་
 ཏུ་གྱུར་པས་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཟག་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །རིག་པ་ནི་ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་དོན་ལེན་དང་བོར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཉེ། རིག་པ་དེ་སྟོན་པ་པོ་ཡང་འཛིག་ཉེན་
 འདིར་ནི་ཞེས་པ་ནས་ཉིད་དེའི་བར་རོ། །དེ་འབྲེལ་བའི་རིག་པ་གོང་ཏུ་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཞེས་
 བརྗོད་པ་དེའི་རང་བཞིན་ཅི་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཉེ། བཞི་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བའི་སྐྱད་ཅིག་
 གང་ལས་ཞེས་པ་ནས་ཐེམ་པའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཞི་དུས་ཀྱི་བཞི་པའི་སྐྱད་ཅིག་འཛིག་ཉེན་
 སྟེད་སྟུང་བྱེད་པ་བོར་བསྟན་ལ། གཞི་དུས་ཀྱི་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འགྱུར་བའི་སྐྱད་ཅིག་མ་
 དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱི་མ་ལས་གྱིས་སྐྱངས་པ་ན་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་འགྱུར་བ་མེད་པར་བརྗོད་དེ། བཞི་
 པའི་གནས་སྐབས་སྤྱོད་བྲལ་དུ་གྱུར་པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེའི་མཛད་
 པ་མཐའ་དག་སྟོོ་བ་དང་སྟུང་པའི་བྱེད་པ་བོར་སྟོན་པ་ནི་གང་ལས་ཞེས་སོགས་སོ།།

རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནང་གི་རིག་པ་སྟེ་ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ན་ཁ་རང་ཅིག་རྟོག་པའི་
 འཁོར་ལོ་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། གཞན་ངམ་དག་སྐྱུ་ཤིར། རྣམ་རྟོག་མ་རིག་

ཆེན་པོ་སྟེ། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་ལྷུང་བྱེད་ཡིན།¹ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟོག་པ་ཡིན་ན་མ་རིག་
 པ་ཡིན་པའི་བྱེད། ཞེས་སྟེ་བ་དག་ནི་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྟེ། མ་རིག་པ་ཡིན་ན་སྤང་
 བྱ་ཡིན་པས་བྱུང་ན།² སོ་སྟེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དད་པ་སྤྱིར་རྗེ་རེས་འབྱུང་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ།
 མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྟོང་འདོགས་གཅོད་པའི་སྟོང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་
 ཡིན་པས་སྤང་བྱར་ཐལ་བའི་བྱེད་དང་། བཟང་རྟོག་དན་རྟོག་གང་ཡིན་ཡང་སྤང་བྱར་འདོད་པ་ནི་
 ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་ལམ་གྱི་མཆོག་ཏུ་འདོད་པའི་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཤང་གི་ལུགས་མ་
 ཉམས་པ་ཡིན་པའི་བྱེད་རོ།

གསུམ་པ་རིག་པ་དེ་གོམས་པས་ཆེ་འདིར་མ་གྲོལ་ཡང་རྣམ་འབྱུང་གོམས་སྟོབས་གྱིས་
 འཇུག་པས་སྟེ་བ་གཞན་དུ་གྲོལ་བར་བསྟན་པ་ནི། ད་ནི་རྣམ་འབྱུང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཞེས་
 སོགས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་བདེ་
 བ་ཆེན་པོའི་སེམས་སོ། །ཞེས་དང་། སྟེ་བ་གཞན་དུ་སྤང་ཡང་སྟོན་གྱི་གོམས་པ་དེའི་ལུགས་གྱིས་
 ལམ་བཟང་པོ་མི་གཏོང་བར་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་གྱི་ལམ་གྱི་འཕྲོ་
 མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་ནས་རྣམ་འབྱུང་རྟོགས་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །མཆོག་གི་གནས་སོ་ཞེས་
 བྱ་བའི་བར་གཞུང་ལྷག་མ་མ་བཤད་པ་དག་ནི་གོ་བར་ཐད་དོ།

བཞི་པ་དེ་དག་གི་ཞར་ལས་བྱུང་བའི་དོན་གཞན་བཤད་པ་ལ་བཞི། རྣམ་འབྱུང་གོམས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་དམན་གྱི་དབྱེ་བ། རྣམ་འབྱུང་སྟོམ་པ་པོ་སོ་སོའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ལ་སོགས་
 པའི་དབྱེ་བ། འཆི་འཕོ་བའི་ཆེ་གང་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ། རང་རང་གི་འཛིན་པའི་བག་
 ཆགས་གྱིས་འཆིང་གྲོལ་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་
 ཞེས་སོགས་ཏེ། བཏགས་པའི་ཆོས་སོ་ཞེས་པ་སྟོང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བཏགས་པའི་ལོག་པའི་ཆོས་
 སོ། །ཡེ་ཤེས་ལྷག་པར་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་སོགས་ནི་རྣམ་འབྱུང་པ་དེ་དག་གི་རང་རང་གི་
 ཡེ་ཤེས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོག་མར་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བའི་དུས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོ་རངས་སྐྱ་རེངས་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༢༠༩ ཐེང་། ༡

2 ཞོལ། ཞོག ༡༣༡ ན ༢། གཙང་། ཞོག ༡༦ ན ༡ རྩལ་ལ།

ཤར་བ་ན་མངོན་དུ་མཛད་པ་ལྟ་བུའོ། །དུས་དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི་སངས་རྒྱས་པ་
དང་ལྟ་མིན་འདི་དག་གི་སོགས་སོ།།

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱང་པར་དེ་ཡོད་པར་རི་ལྟར་ཤེས་ཤིང་། ཡེ་ཤེས་བྱུང་བའི་རྣམ་འབྱོར་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་ཚུལ་ཀྱི་བྱང་པར་ལས་ཤེས་པར་འཆད་པ་ནི་དེའི་སྤྱིར་གསུངས་པ་སོགས་ཏེ།
སྐྱེས་བུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྤྱིར་བ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་དང་། ཐ་མལ་གྱི་
ལས་བྱེད་པ་པོ་དོན་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་སྤྱིར་བ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་སྟེ། འབྲས་
པའི་ལས་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །མ་བཤད་པ་དག་ནི་གོ་སླ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་སྟོན་པར་བྱེད་
པའི་ངེས་བའོ་ཞེས་པ་མཐུག་བསྟུ་བའོ། །འདི་དག་ལ་མཆོམས་སྒྱུར་དུ་ལྟ་མིན་དང་སྒྲ་སྒྲོ་བ་དང་དུ་
བྱས་ནས། རྒྱས་བཤད་དུ་ལྟ་མིན་དང་སྒྲ་སྒྲོ་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ། འབྲུང་པོ་དེ་ལས་གྲུང་དུ་བྱས་
པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ལྟ་མིན་དང་སྒྲ་སྒྲོ་ཞེས་བརྗོད་ན་སྒྲ་སྒྲོ་དངོས་སུ་སྟོས་པའི་རྒྱ་སྟོབས་ཀྱིས་ལྟ་
མིན་འབྲུང་པོ་ལ་གོ་ལ། ལྟ་མིན་དང་འབྲུང་པོ་ཞེས་བརྗོད་ན་འབྲུང་པོའི་རྒྱ་སྟོབས་ཀྱིས་ལྟ་མིན་སྒྲ་
སྒྲོ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། སྤྱིར་ལྟ་མིན་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལས་སྤྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ལྟ་རན་སྒྲ་བ་
པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་མིང་ཡིན་པ་ལ། འདིར་སྤྱི་སྒྲ་བྱེད་བྱལ་ལ་སྤྱིར་ཚུལ་རྒྱ་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་
དགོས་པས་རྒྱས་བཤད་དུ་ལྟ་མིན་སྒྲ་སྒྲོ་ལ་བཤད་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་མཁས་རང་པ་དག་གསུང་
བ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་སྣང་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་ཉིན་ཞག་སོ་སོ་ལ་དེ་རིང་གི་ཉི་མ་གྲུང་ནས་
མ་མཐའ་བརྒྱམས་ནས་ཡ་མཐའ་སྟོན་དུ་སོང་ཟིན་པའི་མཆོན་མོ་བྱེད་ཀྱི་བར་དུ་ཉིན་མའི་དུས་སོ།
།འབྲུང་བར་འགྱུར་བའི་མཆོན་མོ་བྱེད་ནས་མ་མཐའ་བརྒྱམས་ནས་ཡ་མཐའ་དེ་རིང་གི་ཉི་མ་གྲུང་
གི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་མཆོན་མའི་དུས་སོ་ཞེས་པ་བཤད་པར་བྱ་ལ། སངས་རྒྱས་པ་དང་སྤྱི་རོལ་པ་
མཐོ་ངེས་དང་ས་འོག་ཏུ་འགོ་བ་ལ། ཉི་རྒྱུད་སྟེང་འོག་ཏུ་འགོ་བའི་བསྐྱོད་པ་དཔེར་བཞོན་པ་ནི་སྤྱི་
རོལ་གྱི་ཉི་རྒྱུད་བསྐྱོད་པ་ལ་དེ་འབྲུང་བའི་སྟེང་འོག་ཏུ་འགོ་བའི་བྱང་པར་ཡོད་པ་བཞོན་པ་མ་ཡིན་
ཀྱི། ལུས་ཅན་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ནང་གི་ཉི་རྒྱུད་ཁམས་དཀར་དམར་སྟེང་འོག་ཏུ་འགོ་བ་དཔེར་བཞོན་
པ་ཡིན་ལ། འཆི་བ་ན་ཁམས་དཀར་དམར་དེ་ལྟར་བསྐྱོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དབང་མདོར་བསྟན་ཀྱི་

ཁྱེད་ཀྱི་སྐུ་ལ་མེད་པའི་དབང་གིས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། སངས་རྒྱུ་པའི་རྣམ་པ་འཕྲོར་
སྒྲོམ་པ་ལ་དོན་དེའི་སྐྱེལ་གྱུར་བསྟན་པ་ལ་བསྟན་ནོ། །འབྱུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བའི་དེས་པའོ་ཞེས་པ་
ཡར་བཅད་ཀྱིས་འདིར་མ་བཤད་པ་དག་བསྟན་པས་ཤེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ད་ནི་འོད་ཟེར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་དཀར་པོའི་
ལམ་དང་། ས་འོག་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་ནག་པོའི་ལམ་དང་། མིར་སྐྱེ་བ་ལ་དཀར་ནག་འདྲེས་པའི་ལམ་
དུ་སྟོན་པ་སྟེ། ལམ་ཞེས་པ་ལས་ལ་ཐ་སྟངས་མཛད་པའོ། །བཞི་པ་ནི། ད་ནི་གང་ཞིག་ཅེས་སོགས་
ཏེ། རེས་སུ་ཆགས་པ་གང་ཞིག་གང་གི་དབྱས་སུ་སྟེ་བག་ཆགས་བསྟོ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་
སེམས་རྒྱུད་གང་གི་དབྱས་སུ་བག་ཆགས་སོ་སོ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་རང་གི་བརྒྱལ་
ཞུགས་དེས་པ་ལ་དགའ་བའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཞགས་པས་དེས་བཅེངས་པ་ཞེས་པ་དེའི་བྱ་
བ་རྣམས་ཀྱིས་དེས་བཅེངས་པའོ། །དེའི་དབྱས་སུ་ཞེས་སོགས་ནི་བྱ་བ་གང་ལ་དགའ་བའི་བག་
ཆགས་ཤིག་ཆེ་བ་དང་མཐུན་པར་རང་འཛིན་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་འཛིན་པའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་
པས་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་འབྱུང་པོའི་རིགས་སོ་སོར་སྐྱེ་བ་དང་། ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་ཀྱི་བག་
ཆགས་སོ་སོའི་དབང་གིས་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། བག་ཆགས་གསུམ་སོ་མཐའ་
དག་ལྟག་མ་མེད་པར་སྤངས་པས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གོ་འཕང་འཛོལ་པར་སྟོན་པ་སྟེ།
བག་ཆགས་སྤངས་པའི་དེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཀྱི་ཆོག་དོན་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེས་པའི་མཐར་སྐྱར་ཡང་རི་ལྗར་འཆི་བ་བཤད་པ་ནི། ད་ནི་ཀ་སོགས་ཞེས་པ་
ལ་སོགས་པས་མངལ་དུ་གསལ་བྱེད་རྒྱལ་དང་དབྱངས་ཁུ་བ་སྐྱེ་བར་གྱུར་པ་རི་ལྗར་བ་དེ་བཞིན་དུ་
དུས་སུ་འཆི་བའི་མཆན་ཉིད་གསུངས་ཏེ། འདིར་མངལ་འཛིན་པའི་དུས་སུ་ཞེས་པ་ནས། ཁུ་རྒྱལ་
ཀྱི་ཆོགས་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་པ་སྟེ་བཟུང་བ་ལས་མངལ་དུ་ལུས་ལ་སོགས་པ་
འགྲུབ་པ་ལ་ཐན་ཚུན་རྒྱས་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲུར་རོ། །འདིར་མངལ་དུ་ཞེས་པ་ནས་གསལ་བར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་བར་ཀྱི་དོན་ནི། མངལ་བཟུང་བའི་ཆེ་བ་དང་པོའི་ཆེ་བྱེད་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་རིང་
ལ་ཁུ་རྒྱལ་གཉིས་གཅིག་ལ་གཅིག་འབྲུག་པ་མེད་ལ། དེའི་ཆེ་བ་གཅིག་པོ་དེ་བྱུང་བའི་ཤུགས་རྒྱབ་
པས་དུས་སུ་འཆི་བ་ལ་ལོ་བརྒྱའི་མཆན་པས་ཀྱི་མཐའི་ཆེ་བ་གཅིག་འབྱུང་བ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་

འཕྱུར་རྩོམས་པ་སྟེ་སྒྲུབ་བཤའ་བ་དང་འདྲེལ། །དེ་ཡང་ཁྱ་བ་དང་རྩལ་གྱི་རྒྱས་པའི་ཆ་སོ་སོ་ནས་
མཁའ་རྒྱུད་མེ་ཚུ་ས་དང་། ས་ཚུ་མེ་རྒྱུད་ནས་མཁའི་ཁམས་སོ་སོའི་དབྱེ་བས་རྒྱ་བ་སོ་སོའི་ཕྱོགས་
སྒྲ་ཕྱི་ལ་བན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་གི་རྒྱས་པ་འབྱུག་པའི་དབྱེ་བ་ཁྱ་རྩལ་གྱི་རྒྱས་པའི་ཆ་སོ་སོ་
དང་ཁམས་མཐུན་པའི་མིང་གི་ཡི་གེ་སོ་སོས་མཆོན་ནས་འཆད་བ་ཡིན་ནོ།།

[illegible][illegible]

བ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། སྤར་གྱི་རིགས་པས་སྤར་དགོས་སམ་སྦྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་
 རྒྱ་བ་ཕྱི་མ་ལྗེད་ཞག་རེ་རེ་ལ་ཡི་གེ་བརྒྱད་བརྒྱད་འཆར་རོ། །དེས་ན་རྒྱ་བ་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་ཐེག་
 ལེ་ཅན་སུམ་ཅུ། བཅུ་གཉིས་པ་ལ་ཆེག་བྲག་ཅན་སུམ་ཅུ་སྟེ། འདི་གཉིས་ནི་དབྱངས་རང་བྱུང་གི་
 སྐབས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་དང་། ཡ་ཤ་བྱང་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཉི་ཐེག་ལེ་
 ཅན་དང་། གསུམ་ཀ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་དོད་ལ་ཐེག་ལེ་ཅན་སུམ་ཅུ་དང་། དབྱངས་རིང་པའི་
 རྗེས་ཀྱི་ཆེག་བྲག་དང་། འཕེལ་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཆེག་བྲག་དང་། ཡ་ཤ་རིང་པོའི་རྗེས་ཀྱི་ཉུང་ཆེག་
 བྲག་ཅན་གསུམ་ཀ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་དོད་ལ་ཆེག་བྲག་ཅན་སུམ་ཅུ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དུས་སུ་འཆི་
 བ་ལ་ལོ་གསུམ་ཡི་གེ་སྟོང་བརྒྱད་ཅུ་གཅོད་པའི་བཅད་བྱ་ཡི་གེ་རྣམས་ཙུ་ཆགས་ཚུན་ཆོད་གྱི་ལོ་
 གཅིག་ལ་འབྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

རྩལ་ལ་ཁུ་བ་ཞུགས་པའི་དོན་ནི་མངལ་དུ་ལུས་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་མ་ལས་ཐོབ་པའི་དམར་ཆ་
 ཞུ་དང་བགས་པ་སོགས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཁུ་བའི་བྱས་པ་ཞུགས་པས་རྒྱུ་
 བྱས་ནས་ཞུ་དང་བགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་ཅིང་འཕེལ་བར་བྱེད་པའོ། །ཁུ་བ་ལ་རྩལ་ཞུགས་
 པའི་དོན་ནི། བ་ལས་ཐོབ་པའི་དཀར་ཆ་རུས་པ་དང་རྒྱང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་
 ལ་རྩལ་གྱི་བྱས་པ་ཞུགས་པས་རྒྱུ་བྱས་ནས་རུས་པ་དང་རྒྱང་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་ཅིང་འཕེལ་བར་
 བྱེད་པའོ། །དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སྤྱིན་ཏེ་ཞེས་པ་ནས། མཆོམས་འདི་ནས་སྤྱིང་སྟོབས་ཀྱི་
 ཆ་དབྱ་མར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་དབྱ་མའི་སྤྱིང་སྟོབས་ཀྱི་ཆར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྐྱུར་ན་བདེའོ་
 ཞེས་དཔང་གི་འགྱུར་མཆན་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཏེ། སྤྱིང་སྟོབས་ཀྱི་ཆ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་
 དོན་ཏོ། །དེ་ནས་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྤྱིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་གོ་སྦྱང་སྟེ། འདི་དག་དང་འོག་ནས་
 འབྱུང་བ་འདི་དག་ནི་གོང་དུ་དུས་འཆིའི་ལྟས་དང་ཙུ་འཆད་པ་བཤད་པ་དག་གིས་ཤེས་པས་འདིར་
 བཤད་དགོས་པ་ཆེར་མེད་དོ། །དེ་ནས་དབྱ་མའི་ཙུ་ལ་ལོ་བརྒྱའི་རིང་ལ་བརྒྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆར་
 བྱས་པའི་མཐའི་ལོ་གསུམ་དང་ཕྱིགས་གསུམ་དང་དེའི་ཡང་རྗེས་སུ་མངལ་དུ་རྒྱ་གཅིག་ཙུ་མ་
 ཆགས་པའི་བྱགས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཉིན་ཞག་གི་ཆད་གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུའི་ཆད་དེ་ཞེས་པ་ནས།
 དུས་ཏེ་འཆི་རྒྱང་རབ་དུ་རྒྱ་སྟེ་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད་དོ།།

སྤར་བརྗོད་པ་དག་གྲང་ནི་སྤུམ་བུ་དྲུག་ཅུ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཟླ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་
 སོགས་ནི་གཟའ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལེ་ཆུ་ཆོད་ཀྱི་གྲངས་དང་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་མཐའི་གསལ་
 བྱེད་སྤུམ་ཅུ་ལྟེ་ཞག་རྣམས་གྲངས་མཆོངས་པར་སྦྱར་བ་སྟེ། ནང་གི་གཟའི་རྒྱུ་ལ་འཆད་པ་རྟོགས་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་སོགས་ནི་ལོ་སྤུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་གསུམ་གྱིས་
 བསྐྱར། ཕྱོགས་བདུན་གྲང་གསུམ་གྱིས་བསྐྱར་བས་ལོ་གོ་དྲུག་ཆེ་བ་བྱེད་དང་བཅུ་གཅིག་དུ་འགྱུར་
 བའི་དོན་ཏོ། །གཡོན་དང་ཞེས་སོགས་ནི་ལོ་བརྒྱའི་ཆེ་བྱེད་ཀྱི་གྲངས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ལོ་གསུམ་
 ཕྱོགས་གསུམ་མཐའི་ཆེ་གཅིག་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་བྱེད་རྣམས་དབུ་མའི་ཡེ་ཤེས་ཆ་དང་། ཆེ་བྱེད་ལྷག་
 རྣམས་གཡས་གཡོན་གྱི་ཉི་ཆའི་ཆར་སྟོན་པའོ།

གཙུག་པོ་ཞེས་པ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་མིང་ཅན་དབུ་མའི་ཡེ་ཤེས་ཆའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱང་
 གཡོན་དང་གཡས་ལ་རྒྱ་བའི་ཐོབ་སྐྱལ་གྱི་སྟེང་ནས་འཆི་བའི་རྒྱུ་དབུ་མར་བརྒྱས་པས་ཐོས་
 པའོ་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་ནི་བྱིས་བཙུན་གྱི་ཆུ་ཆོད་ཀྱི་གྲངས་དེ་དང་མཉམ་
 པའི་སྟེང་ནས་ཆེ་རྒྱུ་ལ་ལོ་ལ་ལྟ་བུ་དང་། རིམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ལྟ་བུའི་དབྱེ་བས་འབྱུང་དང་
 འབྱུང་བ་མདའ་དང་རིག་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཉེར་ལྟ་བུ་བཞི་བསྟོམས་པའི་བརྒྱའི་གྲངས་ཉི་ཞེས་
 དང་། དེའི་རྗེས་ལ་གཟའི་ཞེས་དང་། ཕྱོགས་ཉི་ཤུ་ཅུ་གསུམ་ལྷག་པའི་ཞེས་པ་ནས། གཡས་སྤྱད་
 པ་དང་གཡོན་བསྐྱེད་པའི་དབྱེ་བས་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟེ་བ་དབྱངས་བཅས་སྟོང་བརྒྱད་
 ཅུ་དབྱངས་ཀྱི་ཆོགས་ཞེ་ལྟ་བུ་དང་བཅས་པ་གསལ་བྱེད་སྤུམ་ཅུ་རྣམས་ཀྱི་ཡི་གེའི་གྲངས་ཉིད་དག་
 དང་གཟའ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལེའི་གྲངས་ཀྱིས་མཆོན་ནས་བསྟན་པའི་ཁམས་རྣམས་ནི་དམན་པ་ཞེས་
 པ་ནས། འཆི་བ་ལ་སྟེ་ཞེས་པ་དུས་མ་ཡིན་པ་ཉི་ཆའི་འཆི་ལྟས་ཀྱིས་འཆི་བ་དང་དུས་སྤུ་འཆི་བ་
 གང་ཡིན་གྲང་འཆི་ལྟས་ཀྱི་རྒྱུ་གི་རྒྱ་བས་ཐོས་ནས་འཆི་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་དག་གི་ཚུལ་
 ནི་སྤར་བརྗོད་པའི་ངེས་པའོ། །དེ་ནས་སྤུམ་ཅུ་ཞེས་པ་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་སྟེང་སྟོབས་
 རྒྱལ་སྤུན་གྱི་ཅུ་ནི་གཙོད་པའི་དུས་སྤུ་འཆི་བ་དང་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་གཉིས་ཀའི་སྤུན་མོང་
 པའོ། །དེ་ལྟར་མངལ་ནས་སྟེས་པ་རྣམས་འཆི་བའི་དུས་ངེས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་གཞུང་ལྷག་མ་
 བསྐྱགས་པ་ཅན་གྱིས་ཤེས་སོ།

གསུམ་པ་མདོར་བསྟུས་ཀྱི་མཆན་བསྟན་བ་ནི། བསྟུས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སོགས་
སོ། །སྤྲུལ་པ། གང་དག་སྒྲོ་ཡི་མེ་ལོང་རྟོག་པ་ཅན། །ལམ་བཟང་གཞུགས་ནི་གསལ་བར་མི་
སྤང་བ། །དེ་དག་གཞུང་འདིར་ཐོས་དང་བརྟེན་པ་ཡི། །འབད་པ་བརྒྱ་ཐག་དུབ་པ་ལྟར་ལེན་
ཡིན། །བཙམ་ལྟན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཆོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩ་བའི་རྒྱད་
ལས་སྤང་བ་བསྟུས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱས་འགྲེལ་རི་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
སྤང་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ནང་གི་ལེའུའི་མདོར་བསྟུས་ལྷ་པ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

༥ ཐུབ་པ་ཡེ་ཤེས་བདུན་ཅིའི་ཚུས། །སྤྱག་བསྐྱེད་བག་ཆགས་དང་བཅས་བསྟུས། །འཇིག་
རྟེན་ནད་ཀྱན་སེལ་བའི་སྤྲུལ། །སྟོན་པ་དེ་ལ་བྱག་འཆའ་ནས། །ལུས་ནི་བདུན་ཅིས་བཀང་བ་
བཞིན། །འཆི་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་དང་། །ནད་དང་ཉེར་འཆེ་མཐའ་དག་ལས། །རྣམ་པར་རྒྱལ་
བ་བཤད་པར་བྱ།

དུག་པ་དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ་འཆི་བ་སྤྲུལ་ཞིང་ལུས་བསྐྱེད་པའི་བཅུད་ལེན་ལ་
སོགས་པ་དང་བྱིས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་མདོར་བསྟུས་ལ་གསུམ། སྟོག་རྩལ་ལ་སོགས་པས་འཆི་ལྟས་ཀྱི་
འཆི་བ་སྤྲུལ་བའི་དོ་ལོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་འཇིག་རྟེན་པའི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པའི་དོ་ལོ་ཉིད་
ཀྱིས་གནས་པ་དང་། མདོར་བསྟུས་ཀྱི་མཆན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དུས་སྤྱི་འཆི་བ་སྤྲུལ་
བའི་ཐབས་དང་། དུས་མ་ཡིན་པས་འཆི་བ་སྤྲུལ་བའི་ཐབས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལུས་
བསྐྱེད་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ། སྟོག་རྩལ་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཆེའི་རིག་འཛིན་སྐྱབ་
པ་དང་། ཡན་ལག་དུག་གིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཆེ་འདིར་བསྐྱབས་
ནས་འཆི་བ་མེད་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཆོམས་སྤྱར་ཏེ། འཁོར་བ་
འདིར་ཞེས་པ་ནས། དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་སྤྱགས་རེ་རེ་ལ་ཡང་བྱིར་འབྱུང་བ་ན་རྩའི་འཁོར་ལོ་
རྣམས་ལ་སྤྱད་པའི་རིམ་པས་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཞིང་། ནང་དུ་འབྱུག་པ་ན་འཁོར་ལོ་དེ་དག་ལ་
བསྐྱེད་པའི་རིམ་པས་རབ་ཏུ་འབྱུག་པ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ནས་གསུངས་པ། འདིར་སྤྱད་རིམ་སྤྱི་
རིམ་ནི་གང་ཕྱི་ནང་དུ་འབྱུང་འབྱུག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གི་ཁམས་ལ་བརྩེ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ལམ་གང་ནས་

འབྲུང་འཇུག་བྱེད་པའི་ཙུང་ལོར་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཛོག་པ་སྟེ། འབྲུང་བ་ན་སྒོག་འཛིན་ལྟེ་བ་
སའི་ཁམས་ནས་མགོ་བརྒྱུ་ནས་འབྲུང་བ་དང་། བྱང་དུ་འཇུག་པ་ན་གཙུག་ཏྱིར་ནས་མཁའི་
ཁམས་ནས་མགོ་བརྒྱུ་ནས་ནས་མཁའ་རྒྱུང་མེ་ཆུ་སའི་རིམ་པས་སྟེ་བ་སའི་གནས་བར་དུ་
འཇུག་པ་ནི། ལྟེ་བའི་བརྒྱ་སྟེང་མགིན་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཏོ།།

དེ་བཞིན་དུ་ཐུར་སེལ་གྱི་རུས་པ་ནི། ལྟེ་གསང་ཞོར་བུའི་ཆུ་སྐྱེས་གསུམ་ལ་བརྒྱད་ནས་
ལུས་དག་སེམས་ཀྱི་རིམ་པས་ནི་འབབ་པ་དག་གིས་ཕྱིར་འབྲུང་བ་ནི་སྟུང་པའི་རིམ་པ་དང་། བྱང་
དུ་རིམ་པ་དེ་ལས་སྟོན་ནས་འཇུག་པ་སྟེ་དེ་ནི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ཅན་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ལྟེ་གསང་
ཞོར་བུའི་ཆུ་སྐྱེས་གསུམ་རིམ་བཞིན་ལུས་དག་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་གསུམ་གྱི་གནས་ཡིན་པས་དེ་
ལྟར་གསུངས་པའོ། །སྟོན་ཐུར་ཕྱི་རོལ་དུ་སྟུང་རིམ་གྱིས་འབྲུང་ཞིང་བྱང་དུ་སྐྱེ་རིམ་གྱིས་འཇུག་
པས་རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་དང་པོར་ཞེས་པ་ནས། ཐུགས་པ་དག་གིས་སྟོན་ཐུར་ཕྱི་རོལ་དུ་འབྲུང་བ་
བཀག་ཅིང་དབུ་མའི་བྱང་དུ་བཅིངས་ནས་ཡང་དག་བསྟུང་བར་བྱ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་ཁམས་གཙོ་བོ་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་སྟོབས་ཀྱིས་འཆིངས་པ་མེད་ན་ནི། རྫོགས་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་འཛིག་
རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་དག་རྣལ་འབྱོར་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲུབ་པ་མེད་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་སྐྱེ་
བ་འདི་ལ་ནས་འཁྱུར་བའང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཏེ། ལྟེང་རོ་རྒྱུད་ལ་རྒྱ་བའི་སྟོན་དབུ་མར་འགོག་ཅིང་།
འོག་བཤའ་གཙའི་ལམ་ནས་རྒྱ་བའི་ཐུར་སེལ་དུང་ཅན་མར་འགོག་པའི་ཅའི་སྒྲིབ་བ་འདི་བསྒྲོམ་
པར་བྱའོ། །འདི་བསྒྲོམས་པས་བྱང་སེམས་དབུ་མར་འཆིངས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་
ལུས་ཀྱི་ཁམས་མཉམ་པའི་རུས་པ་རྣམས་བཅོམ་ནས་ལུས་ཀྱི་ཁམས་མཆོག་དུ་སྟོམས་པ་འབྲུབ་
སྟེ། ལུས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་གྲུབ་འཛིག་རྟེན་
པ་ཆེ་རིང་བ་དང་ནད་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མངག་གཞུག་ཉིད་དུ་རབ་དུ་འཁྱུར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ་རང་
རིམ་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དབང་དུ་འཁྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདི་ནི་རྫོགས་རིམ་པས་སྟོན་
ཅོལ་གྱི་སྒོ་ནས་འཆི་བ་མེད་པ་སོགས་འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་བསྟུན་པའི་ངེས་པའོ།།

1 ཞོལ། འོག་ ༡༣༥ བ ༤། གཙང་། འོག་ ༤༠ བ ༡ ཁམས་མེ་མཉམ་པའི་

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཞེས་སོགས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་གཞུགས་བརྟན་ནི་སྐབས་
འདིར་སོར་སྤྲད་གྱི་རྟགས་བརྟེན་ཡིན་ལ། དེའི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་དེ་མཐོང་བ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་བསམ་
གཏན་གྱི་ཡན་ལག་རྫོགས་པའི་མཆོམས་སུ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་བསམ་པ་སྟེ་བསྐྱོམ་མོ། །མཆོམས་དེ་
ནས་ཞེས་པས་སོར་བསམ་རྫོགས་པའི་མཆོམས་ནས་སྟོག་འཛིན་བསྐྱོམ་པར་བྱའི་དེ་མ་རྫོགས་
པར་མི་སྐྱོམ་པར་སྟོན་ལ། ཅའི་འཁོར་ལོ་དུག་སོ་རྣམས་སུ་སྟོག་དང་ཐུར་སེལ་སྤྱད་ནི་དབྱ་མར་རོ་
གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་བརྟན་པ་དག་ཀྱང་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐོག་མར་
སྟེ་བའི་འཁོར་ལོ་ལ་དབྱ་མར་སྟོག་ཐུར་འབྲེས་པ་བརྟན་པར་བྱས་པའི་རྣམ་འབྱོར་པས་སོ་ཞེས་
པས་སྟོག་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་གཉིས་བསྟན་ནོ། །ཕྱི་ནས་ཞེས་པ་རྗེས་ནས་ཀྱི་དོན་ཏེ། ཡན་ལག་
སྤྲ་མ་བཞི་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོར་གཞུགས་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་མོ་གྲུབ་པའི་རྗེས་ནས་ཞེས་པའི་དོན་
ཡིན་པས་རྗེས་དབྱ་བསྟན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་བ་སྟེ་བྱང་སེམས་དཀར་པོའི་འགྱུར་བ་དེས་
པར་འགོག་པ་ནི་གཟའ་བཞེན་ཞེས་པ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྒྱ་བ་འཛིན་པ་ལ་སྐྱ་གཅན་བཞེན་དུ་བྱེད་དེ། དེ་
ལ་རྒྱ་བ་དེས་པར་འགོག་པ་ཞེས་པའི་རྒྱད་ཆེག་སྤྲ་མ་དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྣམ་འབྱོར་པ་
ཡིས་སོ་ཞེས་པའི་རྒྱད་ཆེག་སྤྲ་མ་འདིས་འཆད་ཅིང་། དེ་གཉིས་སྤྱར་ནས་འགྲེལ་པས་འཆད་པ་ནི་
སྟོག་དང་ཐུར་སེལ་དག་ཅེས་སོགས་ཏེ། རྒྱ་མཐུན་ལ་སོགས་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་གི་
སྐབས་སུ་བྱང་སེམས་རྫོ་རྗེ་ཞོར་བུའི་ཅེ་ནས་གཏུག་ཉོར་གྱི་བར་དུ་རྒྱ་མཐུན་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་
བས་རིམ་གྱིས་གཤེགས་པའི་དོན་ཏེ། སྐྱབ་ལེ་སོགས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་རྫོགས་པའི་
དུས་ཀྱི་ཆད་ནི་ལོ་གསུམ་སྟོགས་གསུམ་དང་། སྟོང་པ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་སོགས་འདིས་སྤར་
ལམ་རྣམ་ཐར་བཞིས་སྤར་སོགས་བཞི་སྐྱབ་བྲལ་དུ་བྱེད་པར་བཤད་པའི་རྣམ་ཐར་བཞི་ཡང་གཙོ་
བོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་གི་སྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་འབྱེད་པར་བསྟན་ནོ། །ཕྱག་
རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་པའི་ལམ་གྱི་དེས་པོའི་ཞེས་པ་མཐུག་བསྐྱབ་པའོ། །

གཉིས་པ་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་སྐྱ་བའི་ཐབས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱད་གི་སྟོར་
བས་ཕྱས་སྤར་བའི་ཐབས་དང་། སྟན་གྱི་སྟོར་བས་ཕྱས་སྤར་བའི་ཐབས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
ལ་བདུན། རྒྱད་དབྱ་མར་འབྲུག་པའི་སྟོར་བས་དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་བ་སྐྱ་བ་དང་། རྒྱད་གི་སྟོར་

བ་སོ་སོས་ནད་ཉི་ལའ་ཞི་བར་བྱེད་ཚུལ་དང་། རྒྱུ་གི་རྒྱ་བ་འཕོ་བའི་སྦྱར་བས་དུས་མ་ཡིན་པའི་
འཆི་ལྷས་བསྐྱོག་པ་དང་། རད་སྦྱི་ཞི་བའི་ངེས་པ་དང་། མཛེ་ནད་ཞི་བའི་ངེས་པ་དང་། སྟོག་ཚུལ་
གྱི་ཆད་འཛིན་གྱི་ངེས་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པས་འདོད་ཡོན་ལ་སྦྱོད་པའི་ངེས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ད་
ནི་ཉི་མ་ཞེས་སོགས་ཏེ། རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་དང་སྟོག་སྦྱར་གྱི་རྒྱུད་དབྱེ་མར་ཞག་གཅིག་འབབ་པར་
བྱེད་ཀྱས་ན་དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་བ་སྤྱི་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་རྒྱུད་སྦྱོར་རི་ལྟ་བུས་བྱ་ཞེ་ན། སྟོག་
གིས་ཞེས་སོགས་ཏེ། སེན་མོའི་མཐར་ཐུག་པའི་ལུས་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་གིས་གང་བར་བྱེད་པའི་
བུས་པ་ཅན་བྱེད་པར་བསྟན་ཅིང་། སྟོམ་འབྱུང་ལས་འཆི་སྤྱི་བུས་པ་ཅན་བཤད་པ་དང་འབྲེལ་བར་
སྤང་རོ། །གཙུག་ཏྱིར་ལ་སོགས་པ་འཁོར་ལོ་བྱུག་ལ་སངས་རྒྱས་ཏེ་རྣམ་སྤྱང་གི་ཅ་ཞེས་བརྗོད་
པ་བཤད་པའི་ཅ་དང་། ལྷ་མོ་སྟོལ་མའི་ཅ་ཞེས་བརྗོད་པ་གཅི་བའི་ཅ་དང་། འཛིགས་མེད་དེ་མི་
འཛིགས་པ་རིན་འབྱུང་གི་ཅ་རོ་མ་དང་། ལག་པའི་བསྐྱེད་ལྟུང་གི་བསྐྱེད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཅ་
རྒྱུད་མ་ལ་འབབ་པའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ནང་དུ་བཟུང་ནས་ལུས་ཐམས་ཅད་གང་བར་བུས་ཏེ་དེ་ནས་
དབྱེ་མར་འབབ་པར་བྱེད་པའི་བུས་པ་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་བསྟོམ་པར་བྱ་སྟེ་སྦྱོབ་ལེ་
སོགས་སྤྱི་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིམ་པས་སོ། །ངེས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་མཐུག་བསྟུ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཐུར་སེལ་གསང་གནས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་དུ་
བསྐྱེད་པའི་གསང་གནས་ཀྱི་བུས་པ་ཅན་བུས་ན་ཞེས་དང་། སྟོག་ཚུལ་གྱི་འདོད་པ་སེམས་བདེ་
བ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་པས་སྦྱོར་གི་སྟོག་རྒྱུད་དབྱེ་མར་དགག་པའི་དོན་
དུ་དབྱེ་མ་བའི་བུས་པ་ཅན་བུས་ཏེ། ཞེས་དང་། ཐོག་མར་བྱི་རོལ་དུ་བྱུགས་བྲག་པོས་བརྟེན་བར་བྱ་
སྟེ། དེ་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ནས། རང་དུ་བཟུང་ནས་ལྷེ་རྒྱུད་གི་སྟེ་མོ་ལ་ལྷེ་ཅེ་བཞོན་ཅིང་
རིག་ནས་སྦྱ་ག་སྟེ་ཁྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བདུད་ཅི་འཛིག་པ་བརྟེན་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་འདིས་ལྷེ་
རྒྱུད་བའི་བདུད་ཅི་འབྱུང་བ་བསྟན་ཏེ། དེའི་མན་ངག་ཤེས་པར་བུས་ཏེ། །ཁ་པམ་ཅིག་སྟོག་མི་འགོག་
པར་ཐུར་སེལ་འགོག་པ་དང་ཐུར་སེལ་མི་འགོག་པར་སྟོག་འགོག་པའི་དབྱེ་བ་བྱེད་པ་ནི་རྒྱུད་དབྱེ་
མར་འགོག་པའི་རྣམ་གཞག་ལས་བྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་ཆེན་པོའོ། །སྦྱོང་དང་འོག་ནས་ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་སྟེ་བར་སྟོག་སྦྱར་ཁ་སྦྱོར་གྱི་བུས་པ་ཅན་གྱིས་འདུས་པ་དང་རིམས་ཀྱི་ནད་འཕྱོག་པར་སྟོན་

ཏེ། རྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་ནད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ངེས་པའོ་ཞེས་པ་མཐུག་སྟུང་པའོ།།

ད་ནི་བསྐྱུལ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཆམས་སྒྲུར་ནས། ཅ་ནམ་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་རྒྱ་བའི་སྒྲུར་སེལ་དང་པོར་བསྐྱུལ་ཞིང་དེ་རྗེས་སྟོག་འཛིན་སྟེང་ནས་བསྐྱུལ་པའི་གསང་གནས་ཀྱི་བྱམ་པ་ཅན་གོམས་པར་བྱས་པས་སྟོ་བ་སྟེ་གསང་གནས་ཀྱི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབྱུས་ཀྱི་གཏུམ་མེད་མེ་སྟོ་བས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ནས་མེ་དེའི་རྒྱས་པ་ལུས་ཀྱི་ལ་བྲུབ་པར་གྱུར་ན་དུས་མེ་དང་དབྱུགས་ཏེ་ཨིག་གུ་འབྱུངས་པ་དང་། ལུང་པ་དང་ནི་སྟོ་ཡི་ནད་དང་བརྟན་གཡོ་བཅས་མའི་དུག་ནད་སོགས་འཛོམས་སོ། །སྟོ་བའི་ནད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ངེས་པའོ་ཞེས་མཐུག་བསྟུ་བའོ།།

གསུམ་པ་ནི། ད་ནི་མཆན་ཁུང་སོགས་ཏེ། རྒྱུད་དབྱུལ་མར་འཐུག་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པས་གང་གི་ཆེ་རྒྱུད་སྒྲུབ་ཀྱིས་གཡལས་ལ་རྒྱ་བའི་ཉེ་མའི་འཆི་ལྟས་ལ་མན་ངག་འདིས་གཡོན་ལ་རྒྱ་བ་རྒྱ་བ་བྱེད་ཀྱི་བར་དུ་བྱེད་ཅིང་། རྒྱ་བའི་འཆི་ལྟས་གཡོན་ལ་རྒྱ་བའི་ཆེ་ཆུང་འདིས་གཡལས་ལ་རྒྱ་བར་བྱེད་པ་རྒྱ་མ་བརྟུང་ལ་འཁོར་བའི་མན་ངག་འདི་ལ་དོ་རྗེ་སྟོལ་གྱུར་བཅིངས་ཏེ་སྟོག་ཅོལ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ལྟ་བུས་ཅུང་ཟད་གནད་མ་ཟེན་པས། ལུས་གནད་དང་ལག་པ་གཡལས་གཡོན་གྱིས་གནོད་པ་དང་རྒྱུད་འཛིན་ཆུང་སོགས་ལག་ལེན་མཐོང་བའི་མན་ངག་ལ་མཁས་པ་ཞིག་གིས་བྱས་ན་རྒྱུད་གཡལས་འབའ་ཞིག་ལ་རྒྱ་བའི་ཆེ་གཡོན་དུ་འཕོ་བ་དང་། གཡོན་ཁོ་ན་ལ་རྒྱ་བའི་ཆེ་གཡལས་སུ་འཕོ་བར་བྱེད་པའི་མན་ངག་མཆོག་ཏུ་ཟབ་པ་འབྲལ་དུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའོ། །དགང་བ་དང་དབྱུང་བ་དག་གཅིག་པ་ཞེས་པ་སྐྱབས་འདིའི་བྱམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོས་ཀྱི་བྲུང་པར་རྒྱུད་དགང་དབྱུང་གི་ལམ་སྒྲུབ་ཀྱིས་གཅིག་ཁོ་ན་ནས་བྱེད་པའི་དོན་ཏོ།།

བཞི་པ་ནི། ད་ནི་རྒྱུ་བ་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཏེ། རབ་ཏུ་བརྒྱར་བ་ནི་མིག་དག་ལ་ནང་རེ་བཞིན་བྱུགས་ན་ཞེས་དང་། ཀླ་ཀླ་རི་ནི་ཕྱི་ཏེ་ཞེས་པ་དང་སྟག་ཆོར་བ་ཞེས་པ་རྣམས་དང་དོན་གཅིག་པའོ། །ཞེས་ཟེར་ཏེ། ནད་སྟྱ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ངེས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་གོ་སྟའོ། །ལྔ་པ་ནི་ད་ནི་ཞེས་པ་ནས། ཐེ་ཆོམ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་སྟོག་ཅོལ་ལ་རྒྱས་པ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ལས་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་འཐུག་པས་བྱང་སེམས་ཞོར་བའི་ཅེ་བར་དུ་པབ་པ་བྱམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུད་

གི་སྐྱོར་བའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་རྟེན་གྱིས་བརྒྱུད་ནས་མ་འཕོས་པའི་བདེ་ཆེན་སྐྱོར་བ་རྒྱ་བ་
 དྲུག་གི་རིང་ལ་གཅིག་སྒྲིལ་དུ་བསྐྱོམས་ན། རྣམ་གྱིས་སྒྲིན་པའི་འབྲུམ་བྱ་དཀར་པོ་ཤར་བའི་མཛེ་
 བྱ་དྲུང་འཕྲོག་པའི་དོན་ཏེ། ཁ་ངམ་ཅིག་འདི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་མཛེ་ནད་འཛོམས་པའི་
 དོན་དུ་བསྐྱབས་པས་མ་གྲུབ་པའི་སོགས་ཆོག་ལ་གཤམ་ཏེ་མཛེ་མ་སེལ་ན་ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པར་འཆད་པ་ནི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲིན་དུ་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སོར་བསམ་
 དང་སློག་ཚུལ་མཐར་ཐུན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཐབས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མཛེ་ནད་བསལ་བར་བསྟན་
 ལ། ཐབས་རིམ་བྱས་ཤེ་ན། བྲུག་རྒྱ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོག་དོན་བཤད་པའི་དོན་རྒྱས་པར་
 འཆད་པ་གཤམ་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་ནང་གི་སློག་ཚུལ་ཅམ་གྱིས་མཛེ་མ་སེལ་ན་ཐུའི་བྲུག་
 རྒྱའི་སློག་ཚུལ་གྱིས་བསལ་བར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། འདི་ནི་གང་ཟག་ཐ་མལ་པ་གང་ཡང་
 དུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛེ་ནད་སེལ་ཐབས་སྤྱིར་སྟོན་པར་མི་སྤྲང་གི། །ལམ་འདིའི་རྣལ་འབྱོར་
 པ་ཆེ་འདྲིར་མཆོག་སྐྱབ་པའི་ལམ་གྱི་བཞུགས་ཀྱི་མཛེ་ནད་སེལ་ཚུལ་བྲུང་པར་བ་འཆད་པ་སྟེ།
 དེ་ཡང་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་གི་སྐྱབས་སུ་མདོན་ལ། ཐབས་དེས་དེར་མ་ཟད་རྣམ་པ་འཛོམས་
 པ་དང་། ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡན་ལག་གྱི་མ་གཉིས་བསྐྱབས་ན་ལོ་གསུམ་ཕྱིགས་གསུམ་
 ཀྱིས་བྲུག་རྒྱ་ཆེན་མོ་མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་འབྲུབ་པར་སྟོན་པ་ནི། མཛེ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ངེས་པའོ་
 ཞེས་བྱ་བའི་བར་གཞུང་ལྷག་མའོ།།

དྲུག་པ་ནི། དེ་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། མེ་ཡིས་སོགས་ལ། རྟེ་བའི་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་གི་གཏུམ་མོ་
 བྲུང་པར་ཅན་འབར་བས་གཏུང་བ་སྐྱེད་མི་སྐྱེད་དང་། རྒྱུང་བྲག་པོའི་རྒྱས་པས་སྤྱིང་ཁ་ཆ་ཞིང་
 གཏུང་བར་བྱེད་པ་དང་གཏུམ་མོའི་མའི་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་སོགས་ཀྱི་བྲུང་པར་བྱེད་པ་ལྷགས་
 འདིའི་མན་ངག་འཆད་པ་རྣམས་ལ་མི་སྤྲང་ཞིང་། དེའི་དབང་གིས་སློག་ཚུལ་གྱི་ཆད་འཛིན་འདི་
 ཡང་སློག་ཐུར་དབུ་མར་འདྲེས་ནས་ཐིམ་པ་མ་བྱུང་གོང་གི་ཡིན་ནམ་བྱུང་ནས་ཀྱང་ཡིན་ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་རྟོག་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདུག་པར་འདུག་པས་རྒྱུད་སྟེའི་ལམ་གྱི་གནད་མཐའ་
 ཆོད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་སྒྲ་མའི་མན་ངག་བཅལ་བར་བྱའོ། །མ་བསྐྱམས་པའམ་སྟོབས་དག་
 གིས་ཞེས་པ་ནི་སློག་ཐུར་སྟེ་བའི་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་དུ་བསྐྱེས་ནས་མ་བསྐྱམས་པ་སྟེ་མ་བཅིངས་

བཤམ། ཟུར་སེལ་ཉྱེ་བ་ལས་ཀྱང་སྤྱང་དུ་འབྱུགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ་འདི་
ཅུམ་ཡང་མ་གོ་སྤང་ངོ་།།

བདུན་པ་ནི། འདིའི་རྒྱ་དཔེ་དག་པ་ཐམས་ཅད་ལ། ད་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་
རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་མུང་བ་དང་ཁ་བས་དང་རྒྱ་བའི་ངེས་པ་གསུངས་པ་ནི་གོ་སྤྱོད་
ཞེས་འབྱུང་གི། །འགྲེལ་པའི་ཆོག་གཞན་མེད་ཀྱང་འདིར་འབྱུང་བ་ནི་བོད་མི་མཁས་པ་ཞིག་གིས་
བཅུག་པར་མངོན་ནོ་ཞེས་དཔང་ལོ་དང་ཆོས་རྗེ་བླ་ལ་སོགས་པ་མཁས་པ་པལ་ཆེ་བ་གསུང་ལ།
ཁ་ཅིག་མཆན་བྱ་དུས་སུ་ཤོར་བའོ་ཞེས་བེར་ངོ་། །རྒྱ་འབྱུར་སོགས་སུ་ཡང་ཉིན་མཆན་དུས་སུ་
ཞེས་པ་སོགས་གོ་སྤྱོད་ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་ལམ་འདིའི་རྣལ་འབྱོར་པས་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་
སྟོང་པ་སྤྱིའི་དགོས་པ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་དགཞན་ནས་བཤད་པའི་ལམ་གྱི་ཉི་རྒྱུད་སྟོང་པའི་དོན་
འཆད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྣམ་སྟོན་གྱི་སྦྱོར་བས་ལུས་བསྐྱང་བའི་ཐབས་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཀུན་སྤངས་
གྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་ལུས་བསྐྱང་བའི་ཐབས་དང་། འབྱོར་བ་དང་ལྡན་པས་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་
སྟོན་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་། རྗེ་རྗེའི་ཆེར་མ་སོགས་ཞི་བའི་ངེས་པ་དང་། ཉི་མའི་གདུང་བ་ཞི་བའི་སྟོན་
སྦྱོར་གྱི་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེ་ཉི་བར་ཞི་བའི་ངེས་པ་དང་། བཅུད་ལེན་གྱི་སྦྱོར་བས་
ལུས་གནས་པའི་ཐབས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་ཀུན་སྤངས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཏེ། མི་བསྦྱོང་
པ་ནི་བྱི་རྩ་ཡིན་ལ། རྩལ་བ་ཞེས་པ་དག་ནི་སྤྲུལ་སོ། །ཆ་བ་གསུམ་ནི་སྤྲ་བི་བི་མིང་ན་ལེ་ཤམ་
སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་བདུད་ཅི་ལྟའི་སྦྱོར་བ་ནི། ད་ནི་བཤད་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ།
ལུ་ཟེ་ནི་གསེར་ལུ་ཟེ་དང་། རྩེང་ག་རྩ་རྩ་ནི་བཤག་ཀ་འབྲེའི་སྟོ་གཅིག་ཡོད་པ་བལ་པོ་ན་སྦྱེ་ཞིང་།
བོད་ན་དེའི་དོད་ར་མོ་ཤགས་ཡིན་ཟེར་ལ། ལྷང་ཆེར་རིགས་ལྟ་ལས་བཅུད་ལེན་ལ་ལྷང་ཆེར་ནག་
པོ་དང་། ལུད་མེད་ཀྱི་མེ་ཏྲོག་ནི་གཞོན་བུ་མ་མ་ཉམས་པའི་རྩ་མཆན་དང་པོའོ། །ཞོ་གཉིས་ནི་
གསེར་ཞོ་གཉིས་ཀྱི་བོངས་ཆོད་ངོ། །གཉིས་པ་མེ་ཏྲོག་བརྩལ་བའི་སྦྱོར་བ་ནི། ད་ནི་བསམ་གཏན་
ཞེས་སོགས་དང་། གསུམ་པ་སྟོན་མ་ལྟའི་སྦྱོར་བ་ནི། ད་ནི་སྟོན་མ་ཞེས་སོགས་སོ།།

1 ཁོང་གི་ཤོག་གངས་ 349 ལྟར་ན། སྟོན་གྱི་སྦྱོར་

གཉིས་པ་འཁྱར་བ་དང་ལྡན་པས་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྤྲན་གྱི་སྦྱར་བ་ལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་འོ་མའི་སྤྲན་སྦྱར་གྱིས་ནད་ཞི་བའི་སྦྱར་བ་ནི། ད་ནི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སོགས་
ཏེ། བའི་མར་ནི་འོ་མ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་ཚུ་དང་ཤ་ཀ་ར་དང་ཆ་བ་གསུམ་དང་ལྡན་པས་རིམ་པ་
བཞིན་དུ་རིམས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་སྦྱར་ཏེ། ཤ་ཀ་ར་ནི་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཀ་ར་ཉིད་
དོ། །གཉིས་པ་སྒྲོལ་བའི་ཉིལ་མར་ལ་སོགས་པའི་སྤྲན་གྱི་སྦྱར་བ་ནི། ད་ནི་ཁ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་
སོགས་ཏེ། ལུ་ནི་བྲེས་གཞལ་བའི་རྩས་ཀྱི་བརྒྱད་འབྱུར་དང་། རྩ་ཉིདའི་འདབ་མ་ནི་སྤྲ་མའི་མེ་ཏོག་
སྦྱེ་བའི་སྦྱོ་འདབ་དང་། ཀར་བ་ཞེས་པ་རྣམས་བཞི་ཆ་དང་། བན་རྩ་ཀ་ར་ཀོ་ཏེ་ནི་མཁན་པ་འབྲས་
བུ་མེད་པ་དང་། ལམ་ག་ལི་མ་ཞོག་ཤིང་དོ། །

གསུམ་པ་རྩོམ་ཆེའི་ཆེར་མ་སོགས་ཞི་བའི་ངེས་པ་ནི། ད་ནི་ལག་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་
ཞེས་སོགས་ཏེ། རྩོམ་ཆེའི་ཆེར་མ་ནི་འབྲུམ་ཆེན་ཡིན་ལ་སྤྱིག་པའི་ནད་ཅེས་པ་ཡང་དེའི་ནད་དོ། །དེ་
ལ་དང་པོར་སྦྱ་ནད་གྱིས་ཐེབས་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། དེའི་བྱུག་རྩ་སྟོག་ཚུལ་གྱིས་འཛུམས་པར་
བྱ་བའི་རྒྱལ་ལ། མི་བྱའོ་ཞེས་པ་ནས་ངེས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱུར་སྦྱར་བསྟན་ནས། རྒྱུར་
འཛུམ་པའི་ཆེ་སྤྱིང་ཁར་སྤྲ་ཆོགས་ཡུམ་བསྐྱོམས་ནས་དེ་བསྐྱོམས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་
པའི་ངང་ལ་རྒྱུར་སྤྲོམ་པ་ཡིན་པ་ལ། རི་ལྟར་སྤྲོམ་རྒྱལ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་སོགས་ཏེ། རྩོམ་པ་རྒྱུའི་
གདན་ལ་བཞུགས་པ་ཞེས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་རྩོམ་པའི་སྦྱིལ་ཡུང་གིས་བསྐྱུར་གདན་ལ་བཞུགས་པ་
ཞེས་འཆད་ཅིང་། ཁ་ཅིག་རྩོམ་པའི་འདུག་སྐྱེད་ལ་འཆད་དེ། རྒྱ་བའི་སྤྱིང་དུ་བསྐྱུར་བྱེད་པ་ལས་
དེ་ལེགས་སམ་སྟུམ་མོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱུར་སྦྱར་དང་ལྡན་བསྐྱོམ་པ་བསྟན་ནས། སྤྲན་དང་སྟགས་སྤྲན་པ་ནི། ད་ནི་སྤྱིག་
པའི་ནད་ཅེས་སོགས་ཏེ། སྤྲན་རྒྱུར་བཏགས་པ་རྒྱལ་སྦྱར་བ་ལ་སྟགས་ཀྱིས་བཏབ་པ་སྦྱ་ནད་གྱི་
ཆ་བ་ཞི་བའི་དོན་དུ་སྤྲན་པ་དང་། འབྲུམ་བྱ་ཐོག་མ་རྣམས་འཛོན་པ་ན་འབྲུམ་བྱས་ཤི་བའི་ཐོད་པ་
སྦྱེས་པ་ལ་སྦྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་ལ་བྱད་མེད་ཀྱི་ཐོད་པ་འཕམ། མ་རྟེན་ན་ཕོ་མོ་གང་ཡང་རུང་བའི་
ཐོད་པ་བདར་བ་ནི་རྒྱལ་སྦྱར་བ་ལ་སྟགས་མང་དུ་མཛོན་པར་བསྟགས་པ་འདུལ་སྤྲན་གྱི་དོན་
དུ་སྤྲན་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། སྤྲན་རྒྱུར་དང་ལ་སོགས་པ་ཐོད་པ་བདར་བའི་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་

སྐྱགས་པའི་སྤྲད་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐྱགས་ནི་དེ་ཡང་དང་པོར་སོགས་ཏེ། བེ་ཤུ་ལྷ་ཏུ་སྤྲ་ཆོགས་ལུམ་
བརྩོད་ཅི། གྲུ་གྲུ་ན་ཆེར་མ་རྣམས། ལྷ་ཤ་ཡ་གཉིས་གཞོམ་ཏུ་གསོལ་གཉིས། ལྷ་མ་ནི་བདག་གི་
ཀྱ་རུ་གཉིས་མཛོད་གཉིས་ཏེ། གཞན་བསྐྱུང་བ་ལ་ལྷ་མའི་གནས་སུ་སྤྲ་སྤྲིན་སོགས་བསྐྱུང་བའི་
མིང་བཅུག་སྟེ། རྟ་བུང་བའི་སྤྲ་རོལ་ཏུ་བསྐྱུང་བ་ལ་ནི་སྤྲིང་ཁར་སྤྲ་མོ་སྤྲ་ལྷར་བསྐྱེམས་ནས་
སྐྱགས་མང་ཏུ་བསྐྱུང་ཏེ་གནས་བྱུག་ཏུ་སྐྱགས་ཚུས་ཐིག་ལེ་བྱས་ནས་སྤྲ་གསུམ་ཏུ་བསྐྱུང་བར་
བྱའོ། །འདི་ནི་ཞེས་སོགས་ནི་ཐབས་འདིས་འབྱུང་བུ་ལས་གཞན་པའི་ནད་ཡམས་ཀྱང་བསྐྱུང་བ་
དང་འཛོམས་པ་སོགས་སུ་སྤྲིན་པའོ། །བཞི་པ་ནི་མའི་གདུང་བ་ནི་བའི་སྤྲ་སྤྲིང་གི་རེས་པ་ནི། ད་
ནི་མཉམ་པ་སོགས་ཏེ་ཀྱ་སྤྲ་མ་བུ་རུ་ནི་ཅུ་སྤྲོ། །བན་རུ་ལུ་ནི་བ་ལུ་འོ། །ཀྱང་ཡིག་གིས་ཆ་བའི་
ནད་གཞན་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་སྟེ་རེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཕྱི་རོལ་འཛིག་ཉེན་པའི་བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་ངོ་པོ་ཉིད་གིས་གནས་པ་ལ་གསུམ།
ལུས་ལོངས་སྤྲོད་གི་དོན་ཏུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲིང་བ། དཀོན་མཆོག་མཆོད་པའི་དོན་ཏུ་དེའི་སྤྲིང་
བ། རིགས་བརྒྱད་བསྐྱུང་བ་དང་གཞན་ལ་པན་གདགས་པའི་དོན་ཏུ་སྤྲུམ་མ་དང་གིས་པ་གསོ་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལུས་བྱབ་པའི་དོན་ཏུ་རིན་པོ་ཆེའི་བཅུད་ལེན། ལོངས་སྤྲོད་གི་དོན་ཏུ་
གསེར་བྱེད་ལེན་གི་སྤྲིང་བ། ལོངས་སྤྲོད་གི་དོན་ཏུ་དབུལ་གི་སྤྲིང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་གསེར་
ལ་ཞེས་སོགས་ཏེ། རིག་པ་ཅམ་གིས་ལྷགས་གསེར་ཏུ་བསྐྱུར་བྱས་པའི་བྱབ་པའི་དབུལ་ཚུ་ཞེས་
བརྩོད་པའི་བཅུད་མེད་ན་ཞེས་དང་། དང་པོར་གསེར་སྤྲང་གཞོག་ཏུ་བྱས་ནས་བསྐྱེལ་པ་དང་བཙོ་
བ་དང་སྤྲ་ཐི་དང་སྤྲིང་པོ་སྤྲིང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་བཏགས་པས་ཁ་དོག་སྤྲོ་ལ་དམར་བའི་མདངས་
ཅན་ཏུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་དག་པའི་གསེར་ལ། ཉི་མ་ཞེས་པ་ཟངས་ཀྱང་སྤྲ་མའི་ཚུལ་གིས་སྤྲངས་
པས་དམར་ལ་དཀར་བའི་མདངས་ཅན་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། ལྷང་ཆེར་ལས་བྱུང་བའི་ལྷགས་མེད་ན་
ལྷང་ཆེར་ནག་པོ་དང་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲིང་པོས་སྤྲངས་ཤིང་བརྒྱངས་པས་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པར་བཏུལ་
བས་རུང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ལ། ལྷགས་ཞེས་པ་རྣོན་པོ་སྟེ་གཡོ་བྱེད་དོ་ཁབ་ལེན་ནོ། །

དེ་དག་སོ་སོར་ཆད་མཉམ་པའི་ཆ་བཟུང་བ་འདི་དག་རྣམས་གི་ཆ་དང་གསེར་མཉམ་
པའོ། །སྤྲ་སྤྲི་ག་གསེར་ཐིལ་གི་དོའོ། །ཁ་ཕྱི་བའི་ཀོང་བུ་ཞེས་པ་ལྷགས་ཀོང་ཏུ་སོལ་མེ་ལ་སྤྲང་

བྲག་པོས་བྱུང་བས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། རི་སྤྱིད་དུ་རྩམ་གཞན་རྣམས་ཆོག་ནས་གསེར་གནས་པར་
གྱུར་གྱི་བར་དུའོ། །དེ་ཉིད་ནི་བརྟུང་གི་ས་པོན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས་སྤང་བཞི་དང་བསྐྱེདོ། །དེའུ་ལ་ཆུ་
དེ་ཡང་བྱི་མ་དག་དང་བྲལ་བ་ཞེས་པ་ནི། སོ་པག་གི་ཕྱེ་མ་དང་མཚུར་དང་བ་ཚུ་དང་ལན་ཆ་དང་
དུག་དང་ལུ་ཟེ་དང་སྐྱུར་པོ་དང་མི་རྩ་བ་ཡང་གི་གཅིན་དང་། ལྷ་ཆོགས་པའི་སྤྲུལ་གྱིས་ཉི་མ་བརྟུར་
བསྐྱུས་ཤིང་། ཉི་མ་བརྟུའི་བར་དུ་དོའི་སྟོན་དུ་ཉི་མའི་དུག་གིས་སྐྱུངས་པ་རས་སམ་ཉེལ་གེ་ལ་ལན་
བདུན་གྱི་བར་དུ་བཅོར་བས་སྐྱུང་བ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་དང་གསེར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསྐྱོངས་པའི་གོང་བྱ་
སྤང་ནི་བྲུག་གི་ཆད་དུ་བྱའོ། །རྩ་མ་བླ་ལ་གོ་ལ་སྟེ། བརྟུང་ལེན་གྱི་ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་སོགས་ཏེ། དར་དུ་མཆའ་དཀར་དང་། ཤི་ལྷ་ལྟོང་རོས་དམར་པོ་
དང་། རྩ་ལ་གྲ་བ་སྤྲ་དང་། ཤང་ཤ་ཀ་རི་བོང་ཅན་ཏེ་དེའུ་རྩོ་དང་། ཀླ་ཁྱི་ཁ་ཅིག་མཐིང་ཤུན་ཟེར།
ཁ་ཅིག་མཚུར་ནག་ཟེར། ཀླ་ཤིས་སྤང་ཆོར། ཏུད་ཐག་ཟངས་རྩོ། ཉེ་མ་གྱི་རི་ཀ་ནི་གསེར་རིམས་
གསེར་ཅན་ཏེ་རྩོ་མདུང་ཅེ་སྐྱུག་པོའོ། །ཉི་བའི་དེའུ་ལ་ཆུ་དང་དེའུ་ལ་ཆུ་ཆེན་པོའི་དོན་ལ་ཁ་ལ་ཅིག་
ཉི་བའི་བརྟུང་དང་བརྟུང་ཆེན་པོ་ཞེས་བྲས་ནས། ཉི་བའི་དེའུ་ལ་ཆུ་སྟེ་བརྟུང་ལུ་ཟེ་དང་ལྟོང་རོས་
གཉིས་དང་། དེའུ་ལ་ཆུ་ཆེན་པོ་སྟེ་བརྟུང་ཆེན་པོ་གཅིག་མཆའ་དཀར་དང་གསུམ་ནི་དེའུ་ལ་ཆུར་
ཆད་མཚུངས་པའོ་ཞེས་ཟེར་ཡང་ཡིད་བརྟན་དཀའ་བར་སྤང་ལ་གཞན་ཡང་གསེར་ཕྱེད་ལྷན་ཞེས་
པ་གསེར་དང་དེའུ་ལ་ཕྱེད་ཕྱེད་མཉམ་པར་ལྷན་པའམ་དེའུ་ལ་གྱི་ཕྱེད་གྱི་གསེར་དང་ལྷན་པ་གང་
ཡིན་སོགས་དབྱེད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་སྤང་ཡང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱིས་མི་དཔྱོད་པ་འདུག་པས་
ལག་ལ་སྤང་བའི་དགོས་པ་སྐྱབ་རྒྱས་པར་མ་མཐོང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ནི། ད་ནི་རྣོན་པོ་སོགས་ཏེ། འཕྲུལ་དེའུ་གྱི་འབྲུ་མེན་ནམ་པ་ནའི་གཟུགས་གྱི་
རྩམ་བཅོད་དེ། ལྷགས་རྣོན་པོའི་སྟོན་དེའུ་ནག་གས་ལྷགས་དཀར་གྱིས་བཀང་ཞིང་བརྟུངས་པ་
ཁོའམ་འཁར་བའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི་འབྲུ་མེན་གྱི་རྒྱའི་འདབ་མ་དེའི་ལྷན་དག་
པར་ཕྱེད་པའི་ཆོག་སྟེ་འདི་ལྟར། རྣོན་པོ་དང་ཞེས་པ་ནས། ཡ་བཞེ་ར་ནི་ཁ་ཅིག་ནས་ཆོག་འཁུས་
ཐལ་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་བྲལ་ཐོག་བྲལ་པའ་མ་ཟེར། ཁ་ཅིག་ཆུ་ཆོན་གྱི་ཐོད་སྟོར་དུ་ཆགས་པའི་བ་
ཚུའི་རིགས་ཆུ་ལ་བརྟུག་ཀྱང་ཁུ་བར་མི་འགྱུར་བ་ཟེར་ལ། ས་རྩར་ས་བྲལ་ཅིའམ་སྟོས་དཀར་རོ། །འོ་

ག་ན་ཆ་ཨ་ཀ་ཉི་མའི་ཤིང་ངམ་ལྷམ་པའི་རྩ་བའོ། །བཟླ་ཀན་ཀ་དོ་རྩེ་གསེར་ཞེས་པ་དོང་ཁའི་ཤོང་
རོ། །ཨེ་ར་ན་ཏ་དན་ཁའི་ཤིང་རོ། །སྒྲིར་ཀ་ཉ་ཅུ་གྱི་ཐར་བུ་བའོ། །

གཉིས་པ་དགོན་མཆོག་མཆོད་པའི་དོན་དུ་རིའི་སྒྲུར་བ་ལ་གསུམ། རིའི་ལེ་ཆེ་སྒྲུར་བའི་
ཆོ་ག། རྩས་གཅིག་གིས་རིའི་རྒྱལ་པོ་བྱ་བའི་ཆོ་ག། རི་དང་མེ་ཉོག་གི་ཉིལ་མར་སྒྲུར་བའི་ཆོ་
གའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རིའི་ལེ་ཆའི་རྩས་བསྐྱུ་བའི་ངེས་པ། རི་བདུག་པས་སྒྲིན་ཅིང་འབྲུགས་པའི་
ངེས་པ། རི་བསྐྱང་བའི་ཆོ་ག། རིའི་ཉེས་པ་ནི་བྱེད་རི་བསང་བའི་ཆོ་གའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞི་
སྒྲིའི་རྩས་བསྐྱུ་བའི་ངེས་པ་དང་། རྩས་སོ་སོའི་བསྐྱོན་འབྲིད་ཀྱིས་སྒྲོས་སྒྲུར་སོ་སོའི་རྩས་བསྐྱུ་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལེ་ཆེ་ལ་རྩས་དགོད་པ་དང་། རྩས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་
ནི་སངས་རྒྱུ་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཨེ་ལ་ནི་ལུག་སྒྲེལ་ལོ། །སྒྲི་ཀའི་མེ་ཉོག་ནི་མལ་ཏ་ལུས་པ་
ཞེས་ཟེར་བ་སྤྱ་བའི་མེ་ཉོག་གོ། རིའི་ཡང་ཀྱ་དཀར་པོ་མེ་ཉོག་དཀར་པོ་ཡོད་པའོ། །ཤི་མི་ཡ་བྲག་
སྒོས་སོ་ཟེར་ལ། ཁ་ཅིག་བྲག་ལྷན་དུ་འདོད་དོ། །སིང་ཏ་ལྷ་ཏ་ནི་ར་ཡ་ཉྩེ་སྒྲེ་ཤིང་སྤང་ཆེན་པོ་ཉི་ར་
ཏུ་ཉི་ན་སྒྲེ་བ་པོད་ན་སྒྲོགས་མཐུན་ལུང་མོ་ཡིན་ཟེར་ལ། ཁ་ཅིག་མི་ག་དུར་དམར་པོ་ལ་འདོད། དེ་
ཏེ་སྒྲེ་ལྷ་རའོ་ཞེས་པ་སྒྲ་མ་ཐར་པོ་སོགས་ལུ་དག་དཀར་པོའོ་ཞེས་ཟེར་ལ། ཁ་ཆེ་རྒྱ་བས་ལུ་ཟུར་
དཀར་པོ་ཞེས་དང་། ག་རོད་མོ་རྒྱས་ལྷ་མེན་ཞེས་བསྐྱུར་བ་ལྟར་ན་རྩེ་བ་དེ་ར་ཡིན་ཟེར་རོ། །

སྒྲུ་ཉི་སྒྲེ་སྒྲུ་ཏ་ཀེ་ཤ་ནི་སྒོག་ཆགས་ནགས་རྒྱག་ཐུན་གྱི་སྒྲུ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། རྩ་ཨ་ཕ་འབྲ་
བའི་སྒྲོ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །བསེལ་བ་ཅ་རྩན་དཀར་པོའོ། །ལྷ་མི་ར་ཀ་བྱ་ཤིལ་ཅེའོ། །ཏ་
མ་ལའི་འདབ་མ་ནི་སྒྲུས་ཀྱི་འདབ་མ་འབྲ་བའི་སྒྲོ་རི་ཞིམ་པ་ཞིག་ཡོད་ཟེར་རོ། །བ་ལ་སྒྲེ་སྒྲི་སྒྲི་
སྤང་སྒོས་སོ། །སྤ་ལ་ཀྱ་རི་ཞིམ་པོ་རྩ་བ་རིང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་ཟེར་ལ། ཅ་མིས་བ་ལུར་བསྐྱུར་
རོ། །འཁྲིས་ཤིང་སྒྲ་ཅི་ནི་ལོགས་ལ་འཁྲིས་ནས་སྒྲེ་བ་སྒྲུ་ལུ་ཞེས་པ་མེ་ཉོག་སྒྲོན་པོ་ཅན་ནོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །རྩེ་རུན་ཏ་བཞི་ནི་བྱ་རྩེ་རུན་ཏ་འདི་བཤད་བ་སྒྲེ། ཁ་ཏའི་མདོག་འབྲ་བའི་བྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་
བུན་ཤིན་ཏུ་རི་ཞིམ་པའོ། །བེ་ཏ་རྩེ་ཏ་ཀ་རའི་མེ་ཉོག་ནི་རྒྱ་སྒོས་ཀྱི་མེ་ཉོག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་
ལེ་ཆེ་སྒྲུར་བ་ལ་བཀོད་པའི་ཞེས་སོགས་སོ། །

1 ཞོལ། ཤོག ༡༩༥ ན ༡ རུན་ཏའི་བཤད་བ་སྒྲེ། གཙང་། ཤོག ༤༥ ན ༡ རུན་ཏའི་བཤད་བ་སྒྲེ།

གཉིས་པ་རྩ་མོ་སྐྱོན་འབྱེད་ཀྱིས་སྒྲིབ་སྒྲུབ་སྐྱོར་སྐྱོར་རྩ་མོ་རྩ་མོ་བསྟུན་པ་ལ་བྱུག་ལས།
 དང་པོ་བྱུག་སྒྲིབ་ཀྱི་ལེ་ཆེ་སྒྲུབ་བའི་ངེས་པ་ནི། ད་ནི་སྒྲིབ་ཀྱི་ལེ་ཆེ་སྒྲུབ་བ་གསུངས་པ་ཞེས་
 སོགས་ཏེ། ས་རྩ་མོ་སྒྲིབ་དཀར་དང་། སྤྱི་གྲ་ས་སྒྲིབ་ཤིང་གི་ཐང་ཆུ་དང་། ཀྱུན་ཏུ་བྱ་ག་སོགས་
 སྒྲིབ་དཀར་རོ། །སེན་མོ་འཕམ་ན་གི་དག་ནི་མེད་ཆེན་ཏེ་ཆེན་གསུམ་དང་ལྷན་ཅིག་སྒྲུབ་བ་སྟེ།
 དེ་ལྷན་ན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྩ་མོ་ལེ་ཆེ་སྐྱོར་བའི་སྐྱོར་བྱ་གི་ཆ་གསུམ་བསྟན་པས་ཆ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱིས་
 ཡན་ལག་བྱུག་གི་བྱུག་སྒྲིབ་སྒྲུབ་འགྱུར་རོ། །ཀྱུས་ར་ག་བྱུར་ཆ་གཅིག་དང་། ཀ་ར་སོགས་སྒྲུབ་
 ཆ་རེ་རེ་དང་བཅས་པ་ནི་ཡན་ལག་བརྒྱ་བའི་བྱུག་སྒྲིབ་ལ་སྟེ་ཞེས་པ་ནས་ངེས་པ་འོ། །གཉིས་
 པ་སྒྲིབ་པའི་ལེ་ཆེ་སྒྲུབ་བའི་ངེས་པ་ནི། ད་ནི་སྒྲིབ་ཀྱི་རེད་བྱ་གསུངས་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ་
 ལྷ་ར་ཅ་ནི་བྱུང་མོ་བྱི་བྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ཁྱུས་ཀྱི་ལེ་ཆེ་སྒྲུབ་བའི་ངེས་པ་ནི། ད་ནི་ཁྱུས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཏེ། ལྷེ་བ་སྐྱ་ཅི་
 ལ་སོགས་པའི་རྩ་མོ་སྒྲུབ་སྟེ། ལྷ་པོ་དེའི་ཆོན་ཏུ་དེ་དག་གི་རེ་མིག་རྣམས་ལ་གྲངས་བཞིན་བྱ་
 ཁྱུས་ཀྱི་ལེ་ཆེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཁྱུས་ཀྱི་རྩ་མོ་གཞན་དག་སྒྲིབ་པར་བྱའོ། །ཀྱུས་པ་ཆ་ནི་མདུད་པའི་ལོ་མ་
 ཞེས་པ་འཁུར་བ་འབྲུག་པའི་ཅ་ནི་ཞེས་པོ་ཞེས་ཡོད་ཟེར་ལ། ཏི་ཀྱན་པ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ཟེར་
 རོ། །སྟག་གི་སེན་མོ་སྟག་ཆེར་འོ། །ཏ་རེ་ཅུ་མོ་བ་རེ་དཀར་པོ་འོ། །ཀ་ཙོ་རེ་ཀ་སྟག་པོ་འོ། །སྒྲིབ་
 ལ་སེན་མོ་ཆ་གསུམ་སྒྲིབ་པ་དེ་ལྷན་ཁྱུས་ལ་འབྱུང་བ་ཤིང་ཆ་དག་གི་ཆ་གསུམ་སྒྲུབ་དག་གི་སྟེང་
 ཏུ་སྒྲིབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སོགས་སོ། །

བཞི་པ་རྩལ་བྱིས་ཀྱི་ལེ་ཆེ་སྒྲུབ་བའི་ངེས་པ་ནི། ད་ནི་རྩལ་བྱིས་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་ཏེ།
 འདིར་ནས་འབྱུང་བ་ཆ་གསུམ་སྒྲུབ་བཞིན་བྱ་འདིར་ཡང་བཟུང་ནས། ཁྱུས་ཀྱི་རྩ་མོ་གཞན་ལེ་དོད་
 ལ་འདིར་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་རྩ་མོ་སྐྱོན་ཆ་གསུམ་གསུམ་སྒྲིབ་པར་བྱ་སྟེ། མ་རུ་བ་ཀ་
 བེ་མ་རུ་མགོ་ནག་སྟེ་བའི་ཤིང་གི་འདབ་མ་དང་། མེ་ཏོག་བརྒྱ་པ་ནི་ཟེར་འཕམ་གོ་སྟོང་ཀྱི་མེ་ཏོག་
 གོ། །ད་མ་ཀ་བྱུར་མོ་དཀར་པོ། མཆོད་པའི་མངར་རོ། །ལྷ་པ་ཏིལ་མར་བྱི་ལེ་ཆེ་སྒྲུབ་བའི་ངེས་
 པ་ནི། ད་ནི་སྒྲུབ་མཉེ་བའི་སྒྲུབ་ཏུ་སྒྲིབ་པའི་དོན་བྱ་ཞེས་སོགས་ཏེ། མ་བརྒྱུག་པ་ནི་མ་སྒྲངས་
 པ་འོ། །བྱུག་པ་དེ་རྣམས་ལ་བསྟན་པའི་རྩ་མོ་སྒྲིབ་ཏེ་སྒྲུབ་པ་ནི། ཏིལ་མར་བྱི་སྒྲུབ་པ་དེ་བཞིན་བྱ་

ཕྱི་མ་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་སྐྱོར་ནམས་ལ་ཡང་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་ཕྱི་མའི་སྟོས་ཀྱི་རྣམས་དག་གི་ཡུལ་ལ་ཞེས་དང་། ཞེ་ལ་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་ལ་ཞེས་དང་། ལུས་ཏེ་ཤིང་ཆ་དང་། ཏ་དཀྱི་བི་ལྷ་ཏིས་ཙོ་ར་མ་སེ་ཟེར་ཏེ། དེ་དག་བརྟུང་བ་དེ་ཞེས་པོས་བསྟོ་བ་ལ་ཞེས་དང་། བོ་ལ་ནི་བྲག་ཤུན་ཞེས་ག་རོད་ལོ་རྩལ་བསྐྱར་ལ། ཏུང་ནི་ན་གི་སྟེ་རྣམས་བཞིའི་རེ་རེའང་ཆ་གསུམ་གསུམ་ནི་འོག་ནས་འཆད་པའི་འབྲས་བུའི་སྟོན་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས་སྟོན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་རིམ་པས་རབ་དབྱེ་སུམ་ཅུ་དག་གིས་ཞེས་པ་ལ། གཞན་དག་རང་སོགས་ན་རེ། ཉི་ཤུ་ཙེ་ལྷའི་རེ་ལུ་མིག་ལ་འཕྲེད་ལ་བགངས་པ་ལ། བྱེན་ཐུར་ལ་བགངས་པ་ལ། ཐུར་ལ་བགངས་པ་གཉིས། དབུས་ཀྱི་རེ་མིག་དགུ་པོ་རེ་རེའང་དབུས་སུ་བྱས་པའི་སྟོགས་བཞི་དང་ཐུར་ཏེ་བགངས་པ་དགུ། མཆོམས་བཞི་དང་ཐུར་ཏེ་བགངས་པ་དགུ་སྟེ་སུམ་ཅུའོ། །ཡང་ན་རེ་མིག་གི་རྣམས་མ་སྟོས་པ་ལ་འཕྲེད་དང་བྱེན་ཐུར་དུ་བགངས་པ་བཅུ། སྟོས་ཀྱི་ལེ་ཆའི་རྣམས་ལ་འཕྲེད་དང་བྱེན་ཐུར་དུ་བགངས་པ་བཅུ་དང་སུམ་ཅུའོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

ཁོ་པོ་ནི་འདི་ལྟར་སྟེ། རེ་མིག་ཉི་ཤུ་ཙེ་ལ་བཞོད་པའི་རྣམས་གཞན་ནམས་མ་འཕོས་པར་གཞིར་བཞག་པ་ལ། རྣམས་ལ་འཕོས་པའི་རབ་དབྱེ་བ། འཕོས་པའི་རྣམས་ལ་ཆོན་དུག་ལས་སུམ་ཅུར་ཐུར་པ་དག་གིས་ཏེ། དེའི་ལེ་ཆའི་དགོས་ཀྱི་རྣམས་ལ་ཆོན་གཅིག་། དེའི་དོད་ལ་གཞན་ཐུར་འཕོས་པའི་སྟོས་ཀྱི་ལེ་ཆའི་ལ་ཆོན་གཅིག་། དེ་བཞིན་དུ་འཕོས་པའི་སྟོས་ཀྱི་ལེ་ཆའི་ལ་ཆོན་གཅིག་། དེའི་ཕྱིས་ཀྱི་ལེ་ཆའི་ལ་ཆོན་གཅིག་། ཏིལ་མར་ཀྱི་ལེ་ཆའི་ལ་ཆོན་གཅིག་། ཕྱི་མ་ལ་སོགས་པའི་ལ་ཆོན་གཅིག་སྟེ་ལ་དུག་སུམ་ཅུའོ། །དེ་ལྟར་གཞིའི་རྣམས་ནམས་མ་འཕོས་པ་ལ་ལ་ཆོན་དུག་སོ་སོར་འཕོ་བའི་དེ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོར་བ་སུམ་ཅུ་ལེགས་སྟོས་ཞེས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རྣམས་བསྐྱུ་བའི་ངེས་པའོ།

གཉིས་པ་དེ་བདུག་པས་སྟོན་ཅིང་འབྲགས་པའི་ངེས་པ་ལ་གསུམ། དེ་བདུག་པས་སྟོན་པར་བྱ་བ་དང་། སྟོན་ནས་བདུག་པའི་སྟོན་སྤང་བ་དང་། སྟོན་མེད་ལ་དེ་ཡིས་འབྲགས་པའོ། །དང་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༩༩ ན ༢ བྱེན་ཐུར་ལ་བགངས་པ་བཅུ་

པོ་ནི། ད་ནི་བདུག་པས་བདུགས་ནས་སློན་པར་བྱེད་པ་གསུངས་པ། དང་པོར་བརྒྱད་ཆ་ཞེས་པ་
ལ་སོགས་པའོ། །འདིར་དེའི་སྦྱར་བ་ལ་འདབ་མ་སྟེ་འགྲུར་མངས་སུ་འཕྲོད་ཅེས་འདོན་པ་ལེགས་
པས་དེའི་འཕྲོད་དམ་གཞིའི་སྟོན་རྣམས་པ་གསུམ་སྟེ། ཐ་མ་དང་། འབྲིང་དང་། མཆོག་གོ། །དེ་ལ་
འཕྲོད་ཐ་མ་ནི་སྐྱ་སྒང་དང་། ལེ་ལེ་ཡ་བྲག་ཁྱེན་ཞེས་ཅ་མིས་བསྐྱར་ཞིང་། ཁ་ཆེ་སྐྱ་དགས་དོ་བྲག་
ཅེས་ཟེར་བ་དང་། ལྷ་ལྷོ་ལེལ་ཅེ་དང་། ལྷ་ལ་ཀའམ་བ་ལུ་དང་། ཀ་བེ་ཐ་དཀར་པོ་དང་། བེལ་
བ་ཀ་བེད་དང་། ལུ་ར་ཁ་ཆེ་སྐྱ་དགས་ལུ་བྱར་དཀར་པོར་བཤད་པ་དང་། མི་སི་སྤང་སྟོས་ཞེས་རུ་
དང་ཅ་མིས་བསྐྱར་ཏེ་རྣམས་འདི་དག་ནི་འཕྲོད་ཐ་མའོ། །འདི་དག་གི་དབང་གིས་ཞེས་པ་ནི་འཕྲོད་
འདི་དག་གི་ཕྱི་མ་བསྟེ་བའི་དབང་གིས་སློན་པ་དང་བསྟོ་བ་འདི་དག་བྱའོ། །

རིམ་ཉིན་ཞག་དང་པོར་སྐྱ་བ་སྟེ། ཨ་རུ་རའི་ཕྱི་མ་བྱ་རམ་གྱིས་སྐྱར་བའི་བདུག་པ་
སློན་པར་འགྲུར་ཏེ། ཆད་ཅི་ཅམ་ཞིག་ཅེ་ན། ཨ་རུ་ར་བྱ་རམ་དང་བསྟེས་པ་དེ་འདབ་མ་སྟེ་འཕྲོད་
ཐ་མའི་སྟོན་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱད་ཆ་གཅིག་གི་ཆད་དང་མཉམ་པའོ། །དེའི་དུ་བས་དང་པོར་ཁམ་པོར་
ནང་གི་དེའི་རྣམས་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་བདུག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཉིན་ཞག་གཉིས་པ་ལ་དེ་ཞེས་པོའི་
མེ་ཏོག་གི་དེས་བདུགས་ཤིང་བསྟོ་བར་བྱས་ནས། ཉིན་ཞག་གསུམ་པ་ལ་འབྲིང་པོའི་འདབ་མ་
སྟེ་འཕྲོད་འབྲིང་པོའི་ཕྱི་མ་བསྟེ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་དེའི་ཉིས་འགྲུར་དག་ནི་བྲག་པོའི་སྟོས་ཞེས་
པ་ནི་འཕྲོད་སྐྱ་མ་དང་ཕྱི་མ་འབྲིང་པོའི་སྟོན་དེའི་ཉིས་འགྲུར་གྱི་ཆད་དག་ནི་བྲག་པོའི་སྟོས་ཞེས་
པ་སྟེ། རྣམས་སམ་འཕྲོད་ཐ་མ་དང་འབྲིང་པོ་ཉིས་འགྲུར་གྱི་ཆད་ཀྱི་རྒྱ་སྐྱེགས་དང་། ས་རྩར་ས་
སྟོས་དཀར་དང་། ལྷོ་སྐྱ་ས་སྟོན་ཤིང་གི་ཐང་ཚུ་དང་། གུ་གུལ་དང་། གུན་རུ་རུ་ཀ་སོག་པོ་སྟོས་
དཀར་རམ། བི་བྱ་ཏ་དེ་བ་ཀར་ལ་ཟེར་ཏེ། ལུ་པོ་འདི་དག་བྱ་རམ་གྱིས་སྐྱར་བས་བྲག་པོའི་སྟོས་
སུ་འགྲུར་རོ། །བྱ་རམ་རི་ཅམ་ཞིག་སློན་ཞེ་ན། སྐྱ་བ་ཨ་རུ་ར་བྱ་རམ་དང་བསྟེས་པའི་ཉིས་འགྲུར་
དང་མཉམ་པ་སློན་པར་བྱ་སྟེ། འདབ་མ་སྟེ་འཕྲོད་ཀྱི་སྟོན་རྒྱ་སྐྱེགས་ལ་སོགས་པ་ལུ་འི་རྒྱུང་པ་སྟེ་
བཞི་ཆའི་ཆ་ཤས་སློན་རོ། །

འདིར་འབྲིང་པོའི་འདབ་མའམ། རྣམས་ནི་གོང་གི་ལུ་ལུ་ཉི་ལུ་ཅ་ལུ་འི་ནང་ནས་སྟེ་ཀའི་མེ་
ཏོག་ལ་སོགས་པ་མེ་ཏོག་གི་སྟེ་ཆན་དང་། ཅན་དན་དང་ཨ་ཀ་རུ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་གི་སྟེ་ཆན་

དང་། རྩོམ་ཉི་ལ་ལ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུའི་སྡེ་ཚན་དང་། སེན་མོ་དང་ཤིང་ཆ་ལ་སོགས་པ་ལྷན་
 པའི་སྡེ་ཚན་དང་། སེམས་ལ་སོགས་པ་ཁུ་བ་སྟེ་ཐང་ཆུའི་སྡེ་ཚན་ཉི་དེ་དག་གང་བྱུང་འོ། །དེ་དག་
 བསྐྱེད་ནས་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཉིན་ཞག་གཉིས་དྲུག་པོའི་བདུག་པས་ཁམ་སོར་ནང་གི་རྩི་
 རྩུ་ལ་བདུག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནས་ཉིན་ཞག་གཅིག་གིས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཉིན་ཞག་གཉིས་སུ་མེ་
 རྟོག་གི་རྩིས་བསྟོར་བར་བྱའོ། །དེའི་སྤྱི་ནས་དྲུག་པོའི་སྟོན་གྱི་རྩུ་ལ་ཆོད་དང་མཉམ་པའི་བྱ་རམ་
 དག་ཀྱང་དྲུག་པོའི་བདུག་པ་སྟོན་དང་ལྟན་ཅིག་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་ལྟར་བསྐྱེད་པས་
 རྩི་རྩུ་ལ་བདུག་པར་བྱ་སྟེ་སོ་གཤི་དུས་སུའོ། །

དེ་ནས་སོ་གཤི་དུས་ཀྱི་སྟོན་གྱི་སྟོར་བ་དག་ལས་རྩུ་ལ་འཕེལ་ཏེ་ཞེས་པ་དབྱར་གྱི་དུས་
 སུ་རྩུ་ལ་ཉིས་འགྱུར་གྱི་བྱ་རམ་དང་། དགྲུན་གྱི་དུས་སུ་རྩུ་ལ་སྟོན་འགྱུར་གྱི་བྱ་རམ་སྟེན་པར་
 བྱའོ། །འདི་ཡང་གོང་གི་རིགས་པས་ཞག་གཉིས་སུ་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་བྱ་རམ་ཆོག་པར་གྱུར་པ་ན་
 ཞེས་པ་བསྐྱེད་ནས་ཞེས་རྩུ་དང་འགྱུར་མངས་གཉིས་ཀས་འདོན་པས། བྱ་རམ་བསྐྱེད་པས་
 བདུག་པས་འཕེལ་ནས་དུང་ཞེས་པ་སེན་མོ་རྒྱང་པའི་ཆ་ཤས་ཏེ་བྱ་རམ་གྱི་བཞི་ཆ་དང་ལྟན་ཅིག་
 ལྟར་བ་སྒྲར་བརྗོད་པའི་ཆོ་གས་ཉིན་ཞག་གཉིས་ངེས་པར་བསྐྱེད་པས་བདུག་པར་བྱའོ། །སྒྲར་
 ཅི་དང་དཀར་པོ་སྟེ་ལ་ཀ་ར་དག་ཀྱང་གོང་བུའི་རྩུ་ལ་ཆོད་དང་མཉམ་པ་འོག་ནས་འཆད་པའི་
 གོང་བུའི་གདུག་པ་སྟེ་སྟོན་དང་དུས་ལྟན་ཅིག་ངེས་པར་བསྐྱེད་པས་བདུག་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲར་
 ཅི་ཀ་ར་དང་བཅས་པའི་བདུག་པ་ནི་ཁམ་བྱ་ཞེས་པ་སྟོན་གྱི་ཁམ་ཆོད་ཅེས་འགྱུར་མངས་སུ་གོང་
 བུའི་སྟོན་ཁམ་ཆོད་ཅེས་བསྐྱེད་པའི་དང་པོ་སྟེ་ཐོག་མར་བསྐྱེད་པ་དང་། མཐུག་ཏུ་ཡང་སྒྲར་ཅི་
 དང་ཀ་ར་འབའ་ཞིག་པའི་སྟོན་ངེས་པར་བསྐྱེད་ཅིང་བར་དུ་གོང་བུའི་སྟོན་བསྐྱེད་པས་སྟེན་
 པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱ་རམ་ཡང་ཉིན་ཞག་སོ་སོར་ཁམ་བྱ་ཞེས་པ་ཁམ་ཆོད་ཅེས་འགྱུར་མངས་
 ལས་འདོན་པས། ཁམ་ཆོད་གསུམ་གསུམ་བསྐྱེད་ནས་ངལ་བསོས་པར་བྱའོ། །ཉིན་ཞག་སོ་
 པོའི་བདུག་པ་ལ་བྱ་རམ་གྱི་ཆོད་མ་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་རྩུ་ལ་ཆོད་ཅེས་འགྱུར་དང་སྒྲར་བའི་
 སྟོན་ངེས་པར་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

རྣམ་པ་གཞན་དུ་བྱ་རམ་ཆོད་ལས་དམན་པ་ཡིས་མ་སྟེན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ལྷག་པ་ཡིས་

དེ་ཆོག་པར་འགྱུར་ཏེ་མ་སྒྲིན་ན་སྒྱུར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ནི་དེས་པའོ། །གོང་བྱ་ཞེས་པ་ནི་གོང་
བུའི་བདུག་པ་བདུག་སྟོས་ཏེ། སྒར་དེའི་ལེ་ཆེ་སྒྱུར་བ་ལས་བརྗོད་པའི་ག་བྱར་དང་བཅས་ཤིང་
དག་པོའི་རྣམ་ཐུ་སྒྲུགས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་སྤངས་པ། ཞེ་ལ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་ལྟ་སྤང་ཅི་དང་བྱ་
རམ་གྱི་བྱེ་མ་དང་སྒྱུར་བས་གོང་བུའི་བདུག་པ་སྟེ་སྟོས་སུ་འགྱུར་ཏེ། བྱ་རམ་དེ་ཉིད་གྱི་ཆད་དུ་སྟེ་
སེན་མོའི་ཆད་དེ་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་ལྟ་པོའི་རྒྱུད་པའི་ཆ་ཤས་བཞི་ཆ་དང་མཉམ་པའི་བྱ་རམ་གྱིས་
སྒྱུར་བ་དེས་པར་བསྟེན་གོ། །དེ་ལ་བྱ་བ་ཀེ་ཤ་བུའི་སྒྲ་དང་རྒྱ་ཏི་པ་ལ་དང་ག་བྱར་དང་། ལྟེ་བ་སྟེ་
སྒྲ་ཅི་དང་། གཞན་ཡང་དེའི་ལེ་ཆེ་སྒྱུར་བ་ལས་བརྗོད་པའི་མཆོག་གི་འདབ་མ་སྟེ། འཕྲོད་བྱིན་ནས་
བསྟེན་པར་བྱའོ། །མཆོག་གི་འཕྲོད་རིམ་བྱ་ཞེ་ན། མ་ལ་ཡ་ནི་ཅན་དན་ལོ་ཡང་པ་ཞེས་པ་ནི་ཨ་
ཀ་བྱའོ། །གཡོ་བ་ཞེས་པ་སི་རྩ་ཀའོ། །རྩ་བ་ཞེས་པ་ག་བྱར་ཏེ། དེ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཅན་དན་ཨ་ཀ་
བྱ་སི་རྩ་སྟེ་རྣམ་གསུམ་མོ། །དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་གོང་བུའི་བདུག་པ་དང་། མཚུངས་པར་སྒྱུར་
ཅི་དང་ཤ་ག་ར་དང་བཅས་པ་དེས་པར་བསྟེན་པར་བྱའོ། །འདིར་གོང་བུའི་སྟོས་ལ་བསྟེ་བའི་བྱ་
རམ་ནི་གོང་བུའི་བྱ་རམ་སྟེ་ཁུ་བ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་དེས་པའོ། །གཉིས་
པ་ནི། དེ་ནས་སྒྲིན་པའི་དེའི་ཆད་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཏེ། དེ་ཡང་སྒྲིན་པའི་རྣམ་ལག་མཐེལ་དུ་
མཉེས་པ་འདི་ཡི་དེ་ཡིས་ཞེས་དང་དཀར་པོའི་ཞེས་པ་ནི་རྩས་གང་མོར་བསྒྱུར་བ་ལྟར་ཅན་དན་
སོགས་བསེལ་བའི་བདུག་པ་བསྟེན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་དང་། རྩུགས་གཅིག་གི་བར་དུ་བསྟོས་
པས་བདུག་པའི་སྟོན་དེ་སྒྱུར་བ་སོགས་སྟོང་སྟེ། དེ་ནས་འདོད་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དྲིར་འགྱུར་
རོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་འབྲུགས་པ་ཞེས་པ་ནས། ཁམ་པོར་ནང་གི་དེའི་རྣམ་གྱི་བརྒྱའི་ཆ་ཤས་
གྱི་ཆད་གྱིས་དེ་ཡི་སྟོས་ལ་འབྲུགས་པའམ་བསང་བ་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཆད་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་
འབྲུགས་པའམ་བསང་བའི་དེས་པའོ། །

གསུམ་པ་དེ་བསྐྱར་བའི་ཆོག་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་དེ་བསྐྱར་བའི་ཆད་གི་དེས་པ་ནི། ད་
ནི་དེ་རྣམས་བསྐྱར་བའི་དོན་དུ་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཤི་བྱ་ནི་ཕོ་བ་རི་དཀར་པོ་རམ་ལ་བྱེད་པ་ཡན་
ལག་བརྒྱད་པའི་འབྲེལ་པ་དང་མཐུན་ལ། ཁ་རང་ཅིག་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོམ་འབྱུང་འབྲེལ་པར། ཤི་
བྱ་སོ་སོ་རྟུན་ན་ལ་བཞད་ནས་ཕོ་བ་རི་དེ་ལས་སོགས་སུ་སྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཚུ་ག་སྟུ་

ཏ་ནི་འབྲས་བུ་གོ་སྟོད་འབྲ་བ་རའི་གཅིན་གྱི་དེ་སོ་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། བོད་དུ་ཚྭ་གས་མཐུན་བསྐྱབ་ཁ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཆེ་བ་གཅིག་མནན་པས་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། སྤང་ཅིའི་ཁུ་བ་དེའི་བརྒྱའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་ཆད་དང་མཉམ་པའི་འབྲུགས་པའི་སྟོན་བྱིན་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་སོ་བ་དེ་ལ་བཞག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ལངས་པར་གྱུར་པའི་ཆ་དེ་ཡིས་དེ་དབྲུག་པ་སྤར་བརྗོད་པའི་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱའོ་ཞེས་བ་ནི་ངེས་པའོ།།

གཉིས་པ་བདུག་པའི་སྟོན་པའི་ངེས་པ་ནི། བོད་དུ་དེ་སྟོན་པར་བྱ་བར་གསུངས་ན་སྟོན་པའི་ཆོ་ག་རི་ལྟ་བུ་ཞིན། དེའི་བསྟན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་སོགས་ཏེ། ཉང་གི་སྤྱབས་མཉམ་དོད་པ་ཞབས་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྩ་མ་རུའི་ནམ་པ་ལྟ་བུ་སྟེད་ཉག་སྟེང་འོག་ཉར་བ་དང་། སྟེང་ཁམ་སོར་གྱི་དབྱིབས་ཅན་ཏེ། གསུམ་ཀའི་སྟེད་པར་འཛིན་པ་སྤྱབ་མོས་བར་བཅད་པའི་དབྲུས་སུ་དུད་པ་འགོ་བའི་སོར་མོ་གཉིས་ཀྱི་བྲུགས་པ་ཅན་དཔངས་སོར་བྲུག་པ་ནི་ཞེས་བ་ནས། བདུག་པ་འཛིན་པ་ཞེས་པ་འགྱུར་མངས་སུ་སྟོས་ཁམ་ཆད་ཅེས་འགྱུར་བ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་སྟོས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཁམ་ཆད་ཅམ་བྱིན་པའམ་བཞག་སྟེ། དེའི་སྟེང་དུ་སྤར་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་བཞག་གོ། །འབྲུལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་དེའི་རྗེས་ནང་ལ་སོར་བྱེད་གྱི་དཔངས་སུ་རབ་དུ་བྲུགས་པའི་འཛིན་པའི་སྟོད་ཐོད་པའི་དབྱིབས་ལྟ་བུ་ཁ་སྤྱབ་པ་སྟེ། དེའི་རྗེས་ཤིན་ཏུ་ཚུང་བའམ་ཅུང་དུ་ལས་མེད་པ་ལ་འཛིན་སྟོད་གྱི་དོད་དུ་རྒྱ་རི་གྲོ་ལ་བྱིན་ནས། སྟེང་གི་སྟོད་དང་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་བར་དུ་བ་མི་འཆོར་བར་སྤྱ་ཆིལ་གྱིས་བསྐྱམས་ནས། འོག་གི་བྲེ་མ་ཆན་མོ་ལ་བདུག་པའི་སྟོས་ངེས་པར་བསྟེགས་པས་བདུག་པར་བྱ་སྟེ། ཡུན་ཆད་ནི་དབྲུག་གྲུ་སོགས་སོ། །དེ་ནས་ཐོད་པ་ཆངས་ཏེ་སྤང་ལེབ་གྱི་སྟེང་དུ་གོས་བྱིན་པའམ་གཉིང་ནས་ཞེས་དང་། སྟོན་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཞེས་སོགས་ཏེ། སྟོན་པའི་ངེས་པའོ།།

གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་སྟོན་པའི་ངེས་པ་ནི། འབྲས་བུ་སྟོན་པ་ནི་ཞེས་སོགས་སོ། །བཞི་པ་འདབ་མ་སྤྱར་བའི་སྟོན་པའི་ངེས་པ་ནི་འདབ་མ་སྤྱར་བའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཀེ་ཏ་ཀ་ནི་ཚུ་རྟོག་མ་ཅན་ལ་བརྟུག་ན་དྲངས་པར་འགྱུར་བའི་ཤིང་རོ། །ལུ་བ་དྲངས་པའི་སྟོན་པའི་ངེས་པ་ནི། དྲངས་པའི་སྟོན་པ་ལ་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཚུ་དེ་མེར་སྟོལ་བས་བཙོ་བ་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བ་སྟེ་ཆངས་པས་

འཆོད་པའོ། །དུག་པ་ཁྱོགས་ཀྱིས་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པ་ནི། ངད་པའི་སྒྲིན་པ་དང་ཞེས་
བྱ་བ་གསུངས་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ནི་སྒྲིན་དུ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་བརྒྱ་སོ་གསུམ་པར། ངད་པ་
སོགས་ལ་ཡང་ཞེས་པའི་ཡང་སྒྲས་ཁྱོགས་ཀྱིས་སྒྲིན་པ་འདི་བསྟན་པའི་དོན་ནོ། །འདིར་བྱིར་
བསྟན་ཆོས་ལས་བརྗོད་པའི་མེ་ཉྱལ་གི་སྤེ་ཆན་ལ་སོགས་པ་རྩས་སྤེ་ཆན་རྣམས་པ་དགའི་
ནང་ནས་ཞེས་སོགས་སོ།།

བཞི་པ་བྱིར་ཉེས་པ་ནི་བྱེད་བྱི་བསང་བའི་ཆོ་ག་ནི། ད་ནི་བྱི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་
སོགས་ཏེ་སྤྱི་ཉི་ལྟ་ཉེ་གེ་ལའོ། །ར་ས་ཞེས་པ་གསང་བའི་སྐད་དེ། དེ་ཡང་གན་རྩ་ར་ས་ཡིན་
ལ། དེ་ཉིད་ཁ་ཅིག་ཟུ་ཟེར་འདོད་ཡང་། གཞན་དག་ག་བྱར་ལ་འདོད་པ་འདྲའོ། །དུ་རུ་ཀ་སི་རྩའི་
ཤིང་དང་། བྱ་རུ་ཨ་ཀ་རུ་དང་། རི་མོང་ཅན་ག་བྱར་ནི་གསང་བ་སྤེ་ཞེས་དང་། དུས་གང་གི་ཆོ་
ན་སྒྲིན་པའི་མཐར་བྱི་སྐྱར་བར་བྱར་ནའོ་ཞེས་པ་ངེས་པའོ། །བྱིར་བསྐྱོ་བའི་བྱ་བར་ཞེས་སོགས་
སོ། །གཉིས་པ་རྩས་གཅིག་གིས་བྱིར་རྒྱལ་པོར་བྱ་བའི་ཆོ་ག་ནི། ད་ནི་སྤེ་བའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། བ་
དར་ནི་རྒྱལ་གྱི་སྤེ་རག་རྒྱུད་གི་ཤིང་ཡིན་ལ། དཀར་པོ་ནི་ཀ་ར་སྤེ། བྱིར་རྒྱལ་པོའི་ངེས་པའོ་ཞེས་
པའི་བར་ལྟག་མ་གོ་སྤྲོ། །གསུམ་པ་བྱིར་དང་མེ་ཉྱལ་གི་ཉིལ་མར་སྐྱར་བའི་ཆོ་ག་ནི། ད་ནི་བྱིར་
ཉིལ་མར་ཀྱི་དོན་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ། སྒྲོད་གཞན་གྱིས་བྱིབས་ནས་སྒྲོས་བྱིར་བཟང་པོའི་རྩའི་རྩེད་ས་
པས་བདུག་པར་བྱས་ཏེ་དག་པ་གཉིས་པའོ་ཞེས་དང་། འཆིང་བྱའི་སྒྲོད་ནི་ཤེལ་ཁ་དོག་བསྐྱར་བའི་
སྒྲོད་དོ། །བྱིར་རིགས་པ་ངེས་པའོ་ཞེས་པ་ལ་རྩ་འབྱུང་དུ་རིགས་ངེས་པའོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་རིགས་རྒྱུད་བསྐྱར་བ་དང་གཞན་ལ་པན་གདགས་པའི་དོན་དུ་སྐྱུམ་མ་དང་
བྱིས་པ་གསོ་བ་ལ་གཉིས། སྐྱུམ་མ་བདེ་བར་བཅའ་བའི་དོན་དུ་མངལ་སྒྲོལ་བ་དང་། བྱིས་པ་གསོ་
བའི་དོན་དུ་བྱིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་སྐྱུམ་མ་རྣམས་བཅའ་བའི་དོན་དུ་ཞེས་
སོགས་ཏེ། ཅ་མིས་ལོགས་སུ་བསྐྱར་བ་པན་བྱ་སོ་གཉིས་དང་གཞོད་བྱ་སོ་གཉིས་བྱས་པ་གཅིག་
དང་། སྒྲོ་པོ་ལོ་རྩེ་བས་བསྐྱར་བ་པན་བྱ་དང་གཞོད་བྱ་གངས་མི་མཉམ་པ་བྱས་པ་གཅིག་ཡོད་
པ་གཉིས་མན་ངག་དང་བཅས་པ་འབྱུང་སྤེ། དེ་དག་ཅ་རྒྱུད་ལས་བཞད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ཞིང་།
འདིར་བཞད་པའི་འབྲུལ་འཁོར་འདི་ཡང་དེ་དག་གི་ནང་དུ་འབྱུང་ངོ་། །འདིའི་མན་ངག་ལ། ཟེ་གང་

ཡང་རུང་བའི་རྒྱལ་ཏུ་སྤྲུལ་ཤ་ཆོས་ཀྱི་ཁུ་བ་ལ་བསྐྱེད་བས་བྱི་སྟེ། རེ་མིག་མེད་དེ་ལ་བཞི་བཞི་
 ཡོད་པའི་རེ་མིག་བཅུ་དྲུག་གི་རེ་མིག་རེར་གངས་ཡིག་རེ་དང་དབྱངས་ཡིག་རེ་བྱི་བའི་དབྱངས་
 ཡིག་ཨ་ཨི་ཨུ་ཨེ་ཨ་ལོ་གས་པ་བཙུ་ཨི་དང་བཙས་པའོ། །དེ་ཡང་གངས་ཡིག་གི་རིམ་པ་རི་ལྟ་
 བར་དབྱངས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡང་བྱི་སྟེ། དེ་ནས་ཁ་ཅིག་ན་རེ་བྱེ་དང་སྒང་སྒྲེལ་ནས་སྤྲུལ་མའི་སྟེང་ཏུ་
 བཞག་པ་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཏུ་བཀལ་བར་བྱ་ཞེས་བེད་བཞི། རྒྱུད་ལས་སྤྲུལ་མ་རྣམས་ལ་བསྟན་
 བར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་སྤང་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། རྫོ་རྒྱས་དང་ཆོས་ཀྱིས་སྤྲུག་
 ཆ་བྱས་ནས་འཇག་གོད་དཀར་པོའི་སྤྲུ་གུས་འབྲུལ་འཁོར་སྤར་ལྟར་བྱིས་ཏེ་སྤྲུལ་མ་ལ་ཡི་གེའི་
 མདུན་བསྟན། མཆོད་པ་ཙམ་བྱའི་རབ་གནས་མི་དགོས་སོ་ཞེས་བེད་གྲང་། མོད་ལོ་ཀོར་གྱིས་
 བྱིས་པས་ཆོག་ལ། དེ་ཡང་སྤྲུལ་མའི་མིག་དང་ལྟ་གས་མཐོང་བའི་སར་ཡིག་མགོ་བྱར་ཏུ་བསྟན་
 ནས་འཛོག་པ་མན་ངག་ཡིན་ནོ། །ཨང་གི་ནི་གངས་ཡིག་གོ།

གཉིས་པ་བྱིས་པ་གསོ་བའི་དོན་ཏུ་བྱིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངེས་པ་ལ་ལྷ། བྱིས་པ་གསོ་བའི་
 རྩལ་མདོར་བསྟན། རྣལ་འབྱོར་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་རྒྱས་པར་བཤད། གསོར་རུང་མི་རུང་གི་
 མཆོན་མ་བཟླ་པ་རྒྱས་པར་བཤད། །དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་མཆོད་པས་བདེ་བར་འགྱུར་རྩལ་བཤད།
 མ་རུངས་པས་གཟུང་བའི་མཆོད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྣལ་འབྱོར་མ་
 དྲུག་ཅུ་ཙུ་བཞིས་བྱིས་པའི་གནས་སྐབས་གང་ཏུ་གནོད་པ་ངོས་བཟུང་། དེ་གསོ་བའི་རྩལ་མདོར་
 བསྟན། མ་རུངས་པས་གཟུང་བ་བཙུག་ཐབས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་མངལ་
 ལ་སོགས་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་འཆོ་བ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བདུན་ནོ། །སྤྱིས་ནས་
 ཉིན་ཞག་ཅས་བྱ་བ་བཅུའི་བར་ཏུ་འཆོ་བ་བཅུའོ། །དེ་ནས་རྒྱ་བ་བཅུ་གཅིག་གི་བར་ཏུ་འཆོ་བ་
 བཅུ་གཅིག་རྒྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞན་ནི་ལྷ་པ་གསུམ་ཞེས་པ་དེ་ནས་ལོ་བཙུ་ལྷའི་བར་ཏུ་འཆོ་
 བ་བཙུ་ལྷ་ནི་ལོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། འདིར་མངལ་ཞེས་བྱ་བ་ཉེར་བདུན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་
 ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མངལ་ནས་སྤྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ད་
 ནི་མ་རུངས་པ་ལྷ་གསུངས་སོ་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཆོས་འཕྲོ་བའི་ཆོགས་མཆོམས་དག་ལ་ཞེས་དང་།

དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་གི་གཏོར་མ་གྱིན་པས་ཞེས་སོགས་སོ།།

གཉིས་པ་རྣམ་འབྱོར་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞེ། མངལ་གྱི་སྐབས་
སྤྱི་འཆེ་བ་ཞི་བའི་སྒྲིབ་དང་གཏོར་མ། བཅས་ནས་ཉིན་ཞག་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག །ཆོ་བ་མ་མཆོད་
པའི་ཆོ་ག །ལོ་ཅན་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་གའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་སྤྱི་འཆེ་བ་
ཞེས་བྱ་ཉི་ཤུ་ཙ་བདུན་སོ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་ཏེ། ལྷ་ཤི་ར་ནི་བྱ་ཤེལ་ཅེའོ། །ཀ་སེ་རུ་བལ་
པོའི་གྲོ་མ་དང་། ཉ་ཀར་རྒྱ་སྤོས་སོ། །ཨ་སྤུ་ཀུ་ལྷ་ནི་ཆེ་གོ་མོ། གརྱ་མངལ་གྱི། ལུ་ལམ་ཐུག་ཏུ།
ཉ་ར་གཉིས་ནི་སྤོགས་གཉིས་སོ། །བཅའ་བའི་ཆེ་མངལ་ནི་རིངས་ན་རུ་ཉ་ལ་སོགས་པའི་སྟེང་རུ་
ན་ཀུ་ལ་ནི་ནེའུ་ལེ་སྟེ་སྟེ་མོང་ངོ་།།

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་ལོ་མ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་བཅས་ནས་ཉིན་ཞག་བཅུའི་ནང་རུ་མ་
མོས་བབྱང་བའི་བྱིས་པའི་ཐུག་ཏུ་ཞི་བའི་དོན་རུ་ཞེས་པ་ནས་སྒྱིན་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཆོ་ག་ནི་བསྐྱར་
འཁོར་རྒྱས་བསྐྱས་གང་ཡང་རུང་བ་སྟོན་རུ་འགོ་བའི་མདོན་རྟོགས་བསྟོམས་ནས་གཏོར་མ་སྐྱབ་
ཐབས་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། རང་གི་སྟོང་ཁའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་རྣམ་འབྱོར་མ་²རྣམས་
བཀྲུག་པ་ལ་མཆོད་པ་སྟོན་རུ་འགོ་བས། ཨོ་ཨྲུ་རྩྱུ་རྟོ་དེ་ཤ་མ་བྲ་ས་པ་རི་ལྷ་ར་རྩྱུ་ཨི་དམ་བ་ལོ་གན་
རྩི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི། ད་ནི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། སྤུ་རི་ཀ་གང་བ་ཅན་ཞེས་པ་འཁྱར་བའི་བར་
སྔན་ཕྱེ་ཅིང་པོས་གང་བ་ཅན་དང་། རྩི་ཉ་སྤུ་རི་ནང་མར་གྱིས་གང་བའི་འཁྱར་བ་དང་། སོ་མ་ལི་
འཁྱར་བ་རས་དོས་གྱི་གཟུགས་འབྲ་བ་དང་། སེ་བ་ལི་བག་ཟན་གྱི་རི་ལུ་མར་ལ་བཅོས་པ་དང་།
བ་ཏ་ཀ་འཁྱར་བ་བརྒྱུ་པོ་སྟེ་འཁྱར་བ་ཐ་དད་པ་ལྟེ། །པོ་ལི་ཀ་འཁྱར་བ་དང་། མོ་ཉ་ཀ་སྔན་
བསྐྱེས་རིལ་བྱ་དག་ཀྱང་ངོ་། །ཨ་མོད་ཐ་དང་། རྩ་མོ་རྩ་དང་། ལྷ་རུམ་བ་ར་དང་། སྤ་ཤ་དང་། མ་
རྩུ་ཀའི་ཤིང་སྟེ་ལོ་མ་ཅན་ལྟེ་ཞེས་དང་། དཀ་པོའི་སོལ་བའི་མེ་ལ་བསྐྱེགས་པས་སྟོས་སོ་ཞེས་
སོགས་སོ། །བཞེ་པ་ནི། ད་ནི་བཟའ་བ་ལྟེ་ཞེས་སོགས་ཏེ། སྒྲིབ་པའི་ཟས་སྤུ་རི་ཀ་ལ་སོགས་པ་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༥༡ ན ༣ རྩེ་གཙང་། ཤོག ༤༤ ན ༤ རྩེ་

2 ཞོལ། ཤོག ༡༥༡ ན ༤ རྣམ་འབྱོར་ཆ་རྣམས་

སྒར་བརྗོད་པའི་འཁུར་བ་ལྟོ། །ཁྱུས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ནི་ལ་སོགས་པ་ཞེས་དང་། ཡི་གེ་དྲུག་པའི་སྟོག་
སྟགས་བརྒྱུས་པས་ལན་གསུམ་བྱུང་བར་བྱའོ།

གསུམ་པ་གསོར་རྩང་མི་རྩང་གི་མཆན་མ་བརྟག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས།
དང་སོ་གསོར་རྩང་བའི་མཆན་ཉིད་ནི། ད་ནི་མ་སོས་ཞེས་སོགས་ཏེ། འོག་ནས་འཆད་པའི་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་དང་སྤྱིན་སྟེག་དང་ཁྱུས་དང་གཏོར་མ་ལ་སོགས་པ་བྱའོ་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་
པ་གསོར་མི་རྩང་བའི་མཆན་ཉིད་ནི། ད་ནི་དྲུག་ཅུ་བཞི་མ་བྲེས་སོགས་ཏེ། རྟེན་བཀྲུང་ལ་ཆགས་
པ་ལས་བསོད་ནམས་དང་གྲགས་པ་རྩུང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོགས་སོ། །བཞི་པ་དཀྱིལ་
འཁོར་པ་མཆོད་པས་བདེ་བར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། འདིར་རྒྱད་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ལ་འགྲེལ་པས་
སྤྱི་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སོགས་ཁོངས་ནས་བསྐྱུས་ནས་བཤད་པ་མ་མཛད་པའི་པལ་ཆེར་གོ་སྤྱོད་ལ།
ཤ་ཟ་ནི་མཁའ་ལ་རྒྱ་བའི་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མེད་ཤ་ཁྲག་ཟ་བའོ། །སྤྱི་གོ་ཅུ་རུས་ཤེས་བྱེད་མ་
ཞེས་བསྐྱུར་བ་ལ་གོ་རྒྱུ་མེད་ལ། ག་རོད་ལོ་རྩལ་བྱད་མ་ཞེས་བསྐྱུར་བ་ལྟར་ན་བྱད་ལྗེས་མ་གྱི་
གདོན་ནོ། །གདུག་པའི་ཤ་ཟ་བའི་སྤྱི་མ་སྟེ་མཛེས་པའི་གཟུགས་ཅན་མ་དང་། མེད་ཁྲག་ལ་དགའ་
ཞིང་མཁའ་ལ་འགོ་བའི་མཁའ་འགོ་མ་དང་། གཟུགས་སྤྱི་ཆོགས་སྟོན་པའི་གཟུགས་ཅན་མ་དག་
དང་། ཡི་དྲུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་འབྲས་བུ་བྱུང་བ་ལ་འབྲས་བུ་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བྱུང་དག་དང་།
དེལ་བྱུང་རྣམ་པ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཞིང་སྤྱོད་རྩལ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་དང་། དེག་སྟགས་བྱུང་
པ་དང་། མཁའ་འགོ་མེད་དབང་སོ་ནམ་མཁའ་ལྗོངས་གོ་གདོན་རྣམས་ཀྱིས་བྱིས་པ་གཟེར་བ་ལ་སྤྱི་ལ་
སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་ལ་མཆོད་པ་བྱས་ན་མཆོག་ཏུ་བདེ་བ་བྱེད་པར་འགྱུར་
རོ། །འོ་ན་གདོན་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་དང་དེ་དག་གིས་གཟེར་བར་མཆན་ཉིད་གང་ལས་ཤེས་པར་བྱ་
ཞེ་ན། འདི་དག་གི་མཆན་ཉིད་དུ་མ་ཞེས་པ་ནས་རྒྱད་འདི་ཉིད་དུ་དབང་ལེར་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་
ཕྱག་རྒྱ་བཅིང་བ་ལས་འབྱུང་པའི་ཕྱག་རྒྱ་རི་སྟེན་ཅིག་བཤད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དེ་དང་དེ་འཆིང་བ་ལས་

1 ཞོལ། སྟོག་ ༡༥༡ བ ༧། གཙང་། སྟོག་ ༤༤ བ ༣ བཞི་མ་ཞེས་སོགས་ཏེ།

2 ཞོལ། སྟོག་ ༡༥༡ བ ༧། གཙང་། སྟོག་ ༤༤ བ ༣ དཀྱིལ་འཁོར་དུ་

3 ཞོལ། སྟོག་ ༡༥༡ བ ༤ རྟེན་པའི་ཀྱི་དོན་ནོ། ། གཙང་། སྟོག་ ༤༤ བ ༥ རྟེན་པའི་ཀྱི་དོན་ནོ། །

གང་གི་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་བའི་འབྲུང་པོ་དེ་དང་དེས་གཟེར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ལྷ་པ་མ་རྩངས་པས་གཟུང་བའི་མཆོད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཆོན་ཉིད་ངེས་པ། སྤྱིན་སྟེག་གི་ཐབ་ཀྱི་ངེས་པ། ལྷས་དང་སྤྱིན་སྟེག་གི་ཆོ་ག་གོ་སྤྲོ་ལ་འཕངས་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་མ་རྩངས་པ་རྣམས་ཞེས་སོགས་ཏེ། གི་བའི་གནས་ནི་གོང་གི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འབྲུང་རོ། །ཞེས་དང་། ལྷ་གཅིག་དང་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཅ་ཐེག་གི་ཆོད་རོ། །འདྲིར་ལྷ་དགུ་མ་སོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཅིག་པ་ལྷ་གསུངས་པས་ལྷ་ལྷ་མ་ལ་ཡང་ལྷ་དགོས་ལ་ཐུགས་དཀྱིལ་རྒྱང་པ་བྱུང་དུ་འབྱི་བ་ལ་ཡང་ཅིག་པ་ལྷ་དགོས་པར་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་བྱིས་པ་ལ་འབྲུང་པོ་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པ་ཞི་བ་སོགས་ཀྱི་ཆོད་དུ་ཞི་བའི་སྤྱིན་སྟེག་བྱེད་པའི་དོན་དུ་ཞི་བའི་ཐབ་གསུངས་པ། འདྲིར་དབང་ལེར་ལས་རབ་འབྲུམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འབྱུར་བའི་ཐབ་ཁུང་བརྒྱད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ནས་མཆོན་མའི་ངེས་པ་ནི། སྤྱིན་སྟེག་གི་ཐབ་ཀྱི་དབུས་ཀྱི་བརྒྱ་དཀར་པོའི་ཞེས་པ་ནས་མཆོན་མ་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཡང་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་རང་ཕྱོགས་ཞེས་སོགས་ཏེ། ལྷ་མཁའི་ཁམས་སོ་ཞེས་པ་ཡར་བཅད་ལྷ་དགུ་མའི་ཕྱོགས་ལའོ།།

ལྷ་བཅུ་གསུམ་མ་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་ཤར་གྱི་སྒོར་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདྲིར་ཐབ་ཏུ་ཡུམ་བཞིའི་མཆོན་མ་མེར་¹གྱི་གྲུག །བདེན་བཤམ་དུ་ལྷགས་ཀྱི། རྒྱང་དུ་ཞགས་པ། དྲག་པོར་ཅེ་གསུམ་བཞོད་པ་ནི་སྤྱིན་སྟེག་གི་ལས་གཙོ་བོར་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ལས་སོ་སོ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱག་མཆོན་བཞོད་ལ། རྒྱད་པར་སྐྱལ་གྱི་ཞགས་པས་སྒོངས་པར་བྱེད་པ་དང་མཆོན་ཉིད་མཚུངས་པས་ཞགས་པ་སའི་ཁམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྒྱང་དུ་ཞགས་པ་བཞོད་ཅིང་།² དབང་ལེ་ནས་འབྲུང་བ་ནི་ལས་སྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ལས་གཞན་པའི་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ཞིང་། ལྷ་སྒོར་དབྱུག་པ་དམར་པོ་བཞོད་པའང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་མཁས་པ་དག་འཆད་རོ། །སེམས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཞོ་ལོ་ག་བྱེད་གོ་སྤྲོར་མཛད་པ་དེའི་དོན་ནི། སྤྱིན་བདག་རི་ལྟར་མོས་

1 ཞོལ། ཞོག ༡༥༩ བ ༩ མེད་པའི་གྱི་གྲུག་ གཙང་། ཞོག ༡༠༠ ན ༥ མེད་པར་གྱི་གྲུག་

2 ཞོལ། ཞོག ༡༥༩ བ ༩ བཞོད་ཀྱང་།

པའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱ་ཚུལ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཤེས་ནས་ལྷ་དགུ་མ་ནས་ཤེན་ཏུ་རྣམ་
པ་མང་པོའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལྷ་སྟོང་དུག་བརྒྱ་ཉི་ཤུའི་བར་དག་གི་རི་སྤྱོད་བར་དཀྱིལ་འཁོར་
བཞེངས་ནས། མོ་གཤམ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་འབྲུང་བའི་དོན་དང་གདོན་གྱིས་བཅོམ་པའི་མི་རྣམས་ཞི་
རྒྱས་དོན་ཏུ་སྐྱབ་ཅིང་མཆོད་པ་དང་དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་འདི་དག་མཛོད་ཅེས་བྱ་བའོ།

གསུམ་པ་ནི། ད་ནི་གདོན་གྱིས་ཞེས་སོགས་ཏེ། བསྐྱའི་ཁ་སྟེ་བྱམ་པའི་ཁ་ཤིང་གི་ཡལ་
འདབ་དེ་དག་གིས་བརྒྱན་པའོ། །འོ་མ་སོགས་ལྷ་ནི་ཕྱིའི་བདུད་ཅི་ལྟོ། །བའི་འོ་མ་དང་ཞོ་དང་
མར་དང་གཅི་བ་དང་གཅིན་ཏེ་བའི་རྣམ་ལྟོ་ཤོང་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་
དུ་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཞེས་པ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་བྱས་ནས་ཆོ་ག་རི་ལྷ་བ་བཞིན་
དུ་བསྐྱབ་བྱ་དེ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པར་བྱའོ། །དེར་དབང་བསྐྱར་བདུན་པོ་བྱིན་ནས་ཞེས་
སོགས་ཏེ། འོ་མ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་གོ་སྟོང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀའི་དོན་ནི། མ་མོས་
བཟུང་བ་ཞི་བའི་དོན་ཏུ་སྐྱིན་སྲེག་བྱ་བའི་སྲེག་རྣམ་ནི་འོ་མ་དང་སོ་བ་དང་ཉིལ་ལ་སོགས་པ་དང་
འོ་མ་ཅན་གྱི་རྒྱང་འབྲང་ཨ་ཤོད་ཐ་ལ་སོགས་པ་སྤར་བཤད་པ་ལྷ་རྣམས་དག་གི་ཡམ་ཤིང་མདའ་
བརྒྱ་སྟེ་ལྷ་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་དང་། མཆོད་ཡོན་དག་དང་མེ་ལྷ་སྐྱོན་བྲང་བ་དང་། དེ་རྣམས་ལ་ཞལ་
བསེལ་དབུལ་བ་དང་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཞེས་སོགས་ལྷག་མ་བསྐྱུགས་པས་ཤེས་སོ། །འདུག་
སྤངས་དང་དབང་གི་ཆོ་ག་དང་བསྐྱུར་བ་དང་སྐྱིན་སྲེག་སྤྲུགས་དང་ཆོ་ག་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་
འདིར་མ་བཛོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་དབང་གི་ལེའུ་ལས་བཛོད་པའི་ཆོ་གས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་
བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་ངས་པའོ།

གསུམ་པ་མདོར་བསྐྱུས་ཀྱི་མཆོན་བསྟན་པ་ནི། བསྐྱས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་སོགས་
སོ། །སྤྱིས་པ། ལྷུའལ་སྟོན་པོས་མཛེས་པ་ཡི། །རྒྱ་ཞལ་བདུད་ཅི་འཛག་པ་ལས། །རྣམ་མང་གཏུང་
བ་ཅི་ཡང་འཕྲོག། ཐབས་ཚུལ་གང་འདི་ཨེ་མ་མཆར། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
མཆོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཅ་བའི་རྒྱུད་ལས་སྤྱང་བ་བསྐྱས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱས་འགྲེལ་བྱི་མ་
མེད་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤང་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ནང་གི་ལེའུའི་མདོར་
བསྐྱས་དུག་པ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

༥ གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་ཉེན་འབྱུང་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་དོན་གཅིག་པར། གསུང་བས་སྤྱོད་པའི་མཆོག་གྱུར་པ། སྟོན་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ནས། གང་ལ་མཁས་པ་བརྒྱ་དག་ཀྱང་། རྣམ་པར་འཛོམས་པའི་གནས་གྱུར་པ། ཁྱི་མེད་རིགས་པས་སྟོང་པ་ཉིད། གསལ་མཛད་གང་འདི་རྣམ་རྒྱས་བྱ། བདུན་པ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་གཅོད་བྱེད་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་རང་གཞན་གྱི་ལྟ་བུ་རིགས་པས་དབྱེད་པའི་མདོར་བསྟན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཆོད་པར་བརྟེན་ཅིང་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ། རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ། མདོར་བསྟན་གྱི་མཆོད་བསྟོན་པའོ། གང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཆོད་པར་བརྟེན་པ་ནི། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བདེ་བ་ཆེ། འཕྲོ་བའི་མགོན་ལ་ཕྱག་འཆའ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་སྤྱུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་བཞུགས་པའི་སྟོན་པ་གདུལ་བྱའི་འཕྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་མགོན་དང་སྐུ་བས་གཅིག་བྱུར་གྱུར་པ་ལ་འགྲེལ་བ་མཛད་པས་ཕྱག་འཆའ་བ་མཛད་ཏེ། ཏེ་ཞེས་པ་དམ་བཅའ་བ་འདྲན་པའི་ཆོག་གོ།

གཉིས་པ་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཕྱག་འཆའ་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་གང་དང་དབྱེར་མེད་པར་སྦྱར་བས་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་དོན་ཏུ་རང་སྤེལ་དངོས་སྤྱོད་པ་དང་། གཞན་སྤེལ་དག་གིས་བཏགས་པའི་ལྟ་བུ་དག་ལ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་ནས་འགོག་ཅིང་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞུང་ཅུང་ཟད་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་བརྒྱ་དཀར་པོ་བདག་གིས་འགྲེལ་བས་རྣམ་པར་རྒྱས་པར་བྱའོ། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདིའི་གོང་གི་མདོར་བསྟན་གཞན་རྣམས་ལ་སྟོས་ཀྱིས་མཆོད་བརྟེན་མ་མཛད་པ་ནི་དེ་དག་གི་བརྟེན་བྱའི་གཙོ་བོ་མ་དག་པའི་སྤྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་སྤྱུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། འདི་མར་བཅད་ཀྱི་ལེའུ་སོ་སོའི་མདོར་བསྟན་དག་ནི་རང་རང་གི་བརྟེན་བྱའི་གཙོ་བོ་ལས་དང་འབྲས་བྱའི་ཆོས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པས། དེའི་སྤྱིར་མདོར་བསྟན་སོ་སོའི་ཐོག་མར་མཆོད་པར་བརྟེན་པ་མཛད་དོ། འདིར་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་སྟོས་སྤྱུ་མདོར་བསྟན་གཅིག་གསུངས་པའི་དགོས་པ་རྒྱས་པར་ལེའུ་འདིའི་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་འཆད་པའི་སྐུ་བས་བཤད་ཟེན་ཏོ།

གཉིས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་དབག་པས་
 ཡོངས་སུ་བརྟག་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ། སེམས་ཅན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འདོད་པ་དང་རྗེས་སུ་
 མཐུན་པར་ཚོས་རབ་ཏུ་བཞག་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཙུ་གཅིག །གྲུབ་
 མཐའི་རྣམ་གཞག་གང་འདོད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་བྱད་ཚོས་སུ་འཛིག་པ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་དགོངས་པའི་ངེས་པ། བསྟན་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ལུ་སྟེགས་སྒྲ་སྒྲོ་དང་བཅས་
 པ་སོ་སོའི་འདོད་པ་བཤད་པ། དེ་དག་ལས་རིག་བྱེད་ཆད་མར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ཐུན་མོང་
 ཏུ་སྟན་དབྱུང་བ། བྱེད་པ་སོ་དང་བྱེད་པ་རྟག་དངོས་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཐུན་མོང་ཏུ་སྟན་དབྱུང་
 བ། བདག་རྟག་དངོས་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཐུན་མོང་ཏུ་སྟན་དབྱུང་བ། བདག་མེད་པ་རིགས་པས་
 གྲུབ་པའི་ངེས་པ་བཤད་པ། རང་སྟེ་དངོས་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་སྟན་དབྱུང་བ། མཐའ་བཞི་
 ལས་གྲོལ་བའི་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་མཚོག་ཏུ་བསྟན་པ། སྒྲ་སྒྲོ་སྟག་གཟིག་གི་འདོད་པ་སྟན་དབྱུང་བ།
 རྒྱུད་པན་པའི་འདོད་པ་སྟན་དབྱུང་བ། ཟད་བྱེད་པའི་འདོད་པ་སྟན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
 མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། རོན་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་མཚོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཅ་བའི་
 རྒྱུད་ལས་ཞེས་པ་ནས་བདག་མེད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཞེས་པའི་བར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདིར་འཛིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱིས་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གི་རོན་
 ལ། ཁ་ངམ་ཅིག་ན་རེ། འཛིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པས་རྣམ་པར་དབྱུང་པར་བྱེད་པ་
 ན་རང་རང་གི་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྦྱར་སྟག་ཅིང་དེ་
 ལས་པ་རོལ་ཏུ་འགྲོར་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ནི་ཐུན་མོང་ཏུ་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྦྱབ་
 པའི་སྒྲ་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པས་བརྟགས་
 པའི་ཚོས་ཅན་ཏུ་མཚུངས་སོ། །ཞེས་འཆད་ཅིང་། ཅ་མིས། གྲུབ་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྟ་བུ་
 ཐུན་མོང་ཏུ་འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་སྦྱབ་སྟེ་ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལེགས་པར་སྤྱོད་ལ། ལུང་བྱངས་པ་
 འདི་དེའི་ཤེས་བྱེད་ཏུ་སྦྱོར་གིང་། ལུང་དེའི་རོན་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་བྱེད་པ་གི་དངོས་སོ་རྣམས་རྟག་
 མི་རྟག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་གང་དང་གང་གིས་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ལ་ཡང་དག་པར་སྦྱར་རྟེ་
 བསྟོམས་པས་སྒྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་སེམས་དམིགས་རྣམ་དེ་དང་དེའི་རང་བཞིན་ཉིད་

དུ་སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་སྣ་ཚོགས་གཞུགས་ཀྱི་ཁོར་བུ་བཞིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞན་དག་
 མོགས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་སངས་རྒྱས་པ་དང་ལུ་སྟེགས་པ་རང་རང་
 གི་བྱུང་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་འདྲིལ་ཉེན་གྱི་དངོས་བྱུང་གི་སྤྲད་དུ་རང་བཞིན་གྱི་ལྟ་བ་
 བཅས་ཅད་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པ་སྟོམ་པའི་བྱུང་པའི་མཐའ་དཀྱིལ་
 འཁོར་དང་ཡི་གེ་དང་ལྷའི་རྣམ་པ་སོགས་སྟོམ་པའི་ཚུལ་མཚུངས་སོ། །མཚུངས་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟ་
 ཉེ་ཞེས་སྤྲས་ནས་ལུང་དེའི་དོན་སྣ་མ་ལྟར་འཆད་དོ། །འདི་དག་ནི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་
 སྤྲ་བ་དང་མདོ་སྤེ་བ་དང་བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་པའི་རྣམ་རིག་པ་དང་དབྱེ་མ་པ་དག་འདྲིལ་
 ཉེན་པའི་དངོས་བྱུང་གི་སྤྲད་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རང་རང་
 གི་བྱུང་པའི་མཐའ་ལས་རིམ་ལྟར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་གི་གཞུང་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོམ་པ་རིམ་ལྟར་
 བཤད། རྟོག་དབྱེད་རགས་པ་ཙམ་ཡང་སྤངས་ནས་སྤྲ་བ་ལྟར་བྱེད་པར་ཟད་དོ། །པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
 པ་ཐེག་པ་པའི་ལུགས་ལ་བྱུང་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་འདྲིལ་ཉེན་པའི་དངོས་བྱུང་སྤྲ་བ་
 པའི་རྣམ་གཞག་མདོ་བསྟན་ཆོས་གང་ལས་རིམ་ལྟར་བཤད་པ་ཡང་སྤྲ་དགོས་སོ། །

ལུ་སྟེགས་པ་དང་སངས་རྒྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོམ་ཚུལ་མཚུངས་པར་སྤྲ་བ་ལས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སུན་འབྲིན་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གཞན་མེད་ལ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོམ་
 ཞེས་པ་ཡང་གང་ཞིག་ལ་འདོད། སྟོམ་པའི་སེམས་དེ་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ལ་བྱེད་དམ། སྟོམ་པའི་དུས་
 བ་རྟོག་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། འདྲིལ་ཉེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་བྱུང་
 ཀྱི་སྤྲད་དུ་རྫོགས་རིམ་སྤྱོད་པ་ཡན་ལག་དུག་ཐོག་མར་སྟོམ་པ་ནས་འཕགས་པའི་ས་མ་ཐོབ་ཀྱི་
 བར་གྱི་སྟོམ་པའི་སེམས་པལ་ཆེ་བ་རྟོག་པ་ཡིན་པས་འདྲིལ་ཉེན་པའི་དངོས་བྱུང་གི་སྤྲད་དུ་ཞེས་
 དམིགས་ཀྱིས་བཀའ་ཅི་ཞིག་དགོས་ཤིང་། རྟོག་སྟོམ་མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་གི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་རྩ་
 བའི་བྱུང་པའི་མཐའ་ཡང་རྣམ་པར་ཉམས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཕྱི་རོལ་པ་དང་སངས་རྒྱས་པའི་ཐེག་པ་གོང་མོག་གང་ཡིན་ཡང་མདོན་
 ཤེས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མཚན་ཉིད་པ་འབྲུག་པ་ལ་ནི་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་བྱུང་བ་རྒྱའི་གཙོ་
 བོར་དགོས་ལ། དེ་ལ་ནི་རྣམ་པར་མི་དབྱེད་པར་ཅི་གཅིག་ཏུ་འདྲིལ་པའི་སྟོམ་པ་གཙོ་བོར་དགོས་

པའི་ཕྱིར་རྟོག་པས་དབྱེད་པའི་སྒྲིམ་དུ་མཚུངས་པའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཡོད། འོན་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀ་མ་
ཡིན་གྱི་དངོས་སོ་ལ་མེད་བཞིན་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ལ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཕྱི་ནང་གི་བྱུབ་
མཐའ་སྐྱ་བ་སོ་སོས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་རྣམ་པར་འཛོགས་ན་རང་རང་གི་བྱུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་
གང་བཞག་ཐམས་ཅད་དངོས་སོ་ལ་མ་བྱུབ་བཞིན་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་ནས་བཞག་པར་མཚུངས་
པར་ཁས་སྐྱངས་པར་སོང་བའི་ཕྱིར་ཀྱན་རྫོབ་རི་བོང་གི་རྒྱ་དང་མཚུངས་པར་སྐྱས་པ་མ་ཡིན་
ནམ་ལེགས་པར་སོམས་ཤིག །ཕྱི་ནང་གི་བྱུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྫོབ་རྣམ་པར་འཛོགས་ཚུལ་
མཚུངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་བྱུབ་སྐྱབ་པའི་སྦྲད་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་སྒྲིམ་ཚུལ་
མཚུངས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཡིད་ལ་རྣམ་པ་དེ་དང་དེ་བསྒྲིམ་པའི་གོམས་པ་རྫོགས་པ་ན་གོམས་བྱའི་
དོན་གསལ་བར་སྦྲང་ཞེས་པ་ཅམ་ཞིག་དངས་པ་ལ་ཡང་འབྲེལ་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་ཁ་རང་སོགས་ཅིག་ན་རེ། ཞེ་བ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་དངོས་བྱུབ་ཀྱི་སྦྲད་དུ་
ལྷ་སྟེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྟ་བ་རང་རང་གི་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་
ལེགས་པར་བྱུབ་པའི་མཐའ་མཚུངས་སོ་ཞེས་འཆད་པ་དེ་དག་ལ་ངེ་བར་བྱ་སྟེ། ཅི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་བྱུབ་ཀྱི་སྦྲད་དུ་ལྟ་བ་རྣམ་པར་འཛོགས་པའི་ལྷ་
སྟེགས་སོགས་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་བྱུབ་མཐའ་འཛོགས་ཚུལ་མཚུངས་པར་སྐྱ་བ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་
དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱུབ་མཐའ་འཛོགས་པ་རྣམས་རང་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བྱུབ་ཅིང་
དེ་ལས་པན་ཆད་དུ་འགྲོར་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་འཛོགས་པ་ཅམ་དུ་མཚུངས་སོ་ཞེས་སྐྱས་པ་གང་ཡིན།
དང་སོ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་པ་དང་ལྷ་སྟེགས་པ་ཐམས་ཅད་བྱུབ་མཐའ་མཚུངས་པ་ནི་ཏ་ཅང་ཐལ་
བར་སྐྱབ་སོས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱས་སོ།།

གཉིས་པ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གཞན་དོལ་དག་ཀྱང་སྐྱ་མོད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ནི་བྱུབ་མཐའ་སྐྱ་
བ་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་བྱུབ་མཐའ་སྐྱ་བར་མཚུངས་སོ་ཞེས་པ་ཅམ་དུ་སོང་
འདུག་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡང་ཡོད་པར་མ་མཐོང་ངོ་། །གཞན་ཡང་བྱུབ་
མཐའ་སྐྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྫོབ་ཁས་ལེན་ཚུལ་མཚུངས་པ་ལ་བཤད་ན་འོག་དུ་རང་གཞན་གྱི་
བྱུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་སོ་སོའི་ཀྱན་རྫོབ་རྣམ་པར་འཛོགས་ཚུལ་ལ་འདོད་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་འཆད་པ་དག་

དང་འགལ་བར་འགྱུར་ལ། སངས་རྒྱལ་པ་དང་ཕྱ་སྟེགས་པ་དག་ལ་ཀུན་རྫོབ་རི་ལྟར་སྤང་བཞིན་
ལ་བྱེ་བྲག་མེད་དོ་ཞེས་རང་འཆད་པ་ཡང་། སངས་རྒྱལ་པའི་སྣོ་དང་ཕྱ་སྟེགས་པའི་སྣོ་ལྟར་སྟེས་
གཉིས་ལ་ཀུན་རྫོབ་སྤང་ཚུལ་བྱད་པར་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ན་འདྲིར་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོས་
པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་པ་སྟེ་དགོས་པར་སྤང་ལ། ཀུན་རྫོབ་རི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་བྱལ་བར་ཁས་ལེན་པ་
ལ་བྱད་པར་མེད་པར་འདོད་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་པའི་བྱལ་མཐའི་མཐར་
ཐུག་པ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་བྱལ་མཐའི་ལུགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་རི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་ཐ་སྟོད་ཏུ་ཡང་
གཞི་མ་བྱལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་རི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་བྱལ་ན་བདེན་པར་སྤང་བ་ལྟར་བདེན་
པར་བྱལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

དེའི་ཕྱིར་རང་སྟེ་བྱལ་མཐའ་སྟེ་བ་འོག་མ་དག་གིས་དོན་དམ་ཏུ་ཁས་བླངས་པའི་དངོས་
པོ་རྣམས་དབུ་མ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་ཏུ་དབུ་
མ་ལས་འཇུག་པའི་རང་འབྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྟེ་བ་རྣམས་དང་
བྱེ་བྲག་ཏུ་སྟེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དོན་དམ་པར་སྟེས་པ་དེ་ཉིད་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་
ཏུ་འདོད་དོ་ཞེས་སྟེས་པ་དེ་ནི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཤེས་པས་སྟེས་པ་ཡིན་
ཏེ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་དང་མཚུངས་པར་མི་རིགས་པའི་
ཕྱིར་རོ།¹ ཞེས་གསུངས་སོ།

དེ་བས་ན་འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདྲིར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་
དབྱེད་ན་ཞེས་པ་འདི་དང་། སངས་རྒྱལ་པ་དང་ཕྱ་སྟེགས་པ་དག་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་དོ་ཞེས་པའི་
ཆོག་འོག་མ་གཉིས་འབྲེལ་བར་བཤད་ནས། དེ་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་རི་ལྟར་སྤང་བའི་རྣམ་གཞག་ལ་
སངས་རྒྱལ་པ་དང་ཕྱ་སྟེགས་པ་བྱད་པར་མེད་པའི་དོན་ཏུ་གཟུང་བ་དང་། དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་ལ་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ལ་བྱེ་བྲག་ཡོད་དེ་ཞེས་གཞུང་འོག་
མ་དང་སྟེལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་ནས། བྱེ་བྲག་ཡོད་ཚུལ་དེ་མར་བཅད་ཀྱིས་འཆད་པར་བཟུང་བས་
ནོར་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་བྱུང་མོད་ཀྱི། གཞུང་སྔ་མ་རྣམས་དེ་ལྟར་འཆད་ཏུ་མི་རུང་བར་བཞོད་ཟེན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། 60 ཞོག 406 ཟེང་། 3

ལ། གཞུང་འོག་མ་རྣམས་ཀྱང་བྱེ་ནང་གི་ལྷ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བྱེ་བྲག་ཡོད་ཚུལ་འཆད་པ་ཁོ་ན་
མ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྱོན་ནི་ཞེས་པ་མར་བཅད་པལ་ཆེ་བ་སངས་རྒྱས་པའི་བྱ་མོང་མ་ཡིན་
པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྤང་བའི་བྱེར་རོ།

འདིར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་ཞེས་པ་ཡང་། ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
བྱ་བ་མཐའ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མས་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་ཞེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། བྱ་བ་
མཐའ་སོ་སོ་རྣམ་པར་འཛིག་པའི་སྟོ་རྣམས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྟོ་ཡིན་ཞིང་། སྟོ་དེ་འབྲ་
བས་རྣམ་པར་དབྱེད་ནས་བྱ་བ་མཐའ་རྣམས་བཞག་པར་སྟོན་པ་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། འདིར་འཛིག་
རྟེན་གྱི་སྟོ་ལ་བསྟོན་མི་རུས་པར་མངོན་སུམ་དུ་སྤང་བའི་ཀུན་རྫོབ་འདི་རྣམས་ཁས་སྐྱངས་བ་ཉིད་
ཀྱི་སྟོ་ནས་རང་རང་གི་ལུགས་རྣམ་པར་དབྱེད་ཅིང་འཛིག་པར་བྱེད་པ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ།
མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཆོས་འདི་དག་མེད་དོ་ཞེས་རྒྱུར་པན་ཡང་བསྟོན་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་
ལྟར་འཛིག་པར་བྱེད་པ་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྟེ་འཁོར་བའི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་དངོས་བྱ་བ་སྟེ། མངོན་
པར་འདོད་པའི་དོན་གྱི་སྤྲད་དུ་རང་རང་གི་བརྒྱལ་ཞུགས་དང་བསམ་གཏན་གྱི་དེས་པ་སྦྱོར་བ་སུ་
སྟེགས་ཀྱི་ལྷ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་འཛིག་ཚུལ་མཚུངས་སོ།

ཅི་བྱ་བ་མཐའ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་མཚུངས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་
ཀྱི་བྱ་བ་མཐའ་རྣམ་པར་འཛིག་ཚུལ་མཚུངས་སོ་ཞེས་སྒྲིམ་པའི་དོན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བག་ཆགས་ཀྱི་
དངོས་སོ་གང་དང་གང་གིས་ན་མི་རྣམས་ཡིད་ནི་ཡང་དག་པར་སྦྱར་བའི་བག་ཆགས་སད་པ་དེས་
ཡིད་བག་ཆགས་དེའི་རང་བཞིན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འཛིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ནོར་
བུ་སྒྲ་ཆོགས་གཞུགས་ཞེས་བྱ་བ་རས་ཁ་དོག་གང་དང་སྤད་པ་དེའི་ཁ་དོག་ཏུ་འགྱུར་བ་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་རྟོ་རྗེ་གྲུར་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེས་ན་སྟོན་ལྷ་བ་རན་པའི་བག་ཆགས་
ཡིད་ལ་བསྟོས་པ་སད་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་དང་སྤད་པའི་དབང་གིས་དངོས་སོ་སོ་སོའི་གནས་ཚུལ་ལ་
བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་སྟོ་ནས་རང་རང་གི་བྱ་བ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་འཛིག་པར་
མཚུངས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ།

སུ་སྟེགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་སོ་རྣམས་

ཁས་སྦྱངས་ནས་རང་རང་གི་བྱ་བ་པའི་མཐའ་རྣམས་པར་འཛོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ས་ལ་སོགས་པའི་
ཁམས་དང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་ཁས་སྦྱངས་ནས་དེ་དག་གི་མཆན་ཉིད་རྣམས་པར་
དཔྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡང་བྱ་བ་མཐའ་དེ་དག་མཚུངས་སོ། །གང་གིས་ཐ་སྟངས་འདོགས་པ་ཅན་བྱེད་པ་
པོ་གང་ཟག་དང་། བྱེད་པ་མིག་སོགས་དང་། ལ་སོགས་པ་ལས་སུ་བྱ་བ་ཡུལ་གཞུགས་ལ་སོགས་
པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་ཡང་ཁས་ལེན་པར་མཚུངས་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་དང་ལས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་དེ་
ཅུང་ཞིག་སངས་རྒྱས་པ་དང་སྟེ་སྟེགས་དག་ལ་བྱེད་བྱ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་
ཁོ་ན་ལ་ནི་དོན་དུ་མ་ཟད་ཐ་སྟངས་ཅུང་ལ་ཡང་བྱེད་བྱ་ཡོད་དེ་དེ་ཡང་བདག་མེད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་
པའོ། །འདི་ལྟར་བདག་མེད་ནི་རྣམས་པ་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་པའོ། །འདི་ལ་རང་རང་སོགས་གཞན་དག་གང་ཟག་གི་བདག་རྟག་ཅིག་རང་དབང་ཅན་མེད་པ་
དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་གཞུང་འཛིན་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་ཟེར་ཡང་། སངས་རྒྱས་པའི་བྱ་བ་
མཐའ་མཆོག་དམན་ཀྱི་དབང་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་འཛོགས་ཚུལ་བྱུང་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅིང་།
གཞུང་འཛིན་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་སྦྱ་བ་སོར་བཞག་བྱེད་ན་ཆད་ལྟ་ཡིན་ལ། གཞུང་འཛིན་ཀྱི་
དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་དད་མེད་པ་ལ་འདོད་ན་དབྱ་མ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་མེད་ཅིང་གཞུང་
འཛིན་བདེན་པར་མེད་པ་ལ་བསམས་ན་རུང་བ་ཅིང་མོ། །

སྟོང་པ་ཉིད་འབའ་ཞིག་དུ་མ་ཟད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་འཁོར་པའི་
ཆོས་དང་། རྣམས་བྱང་གི་ཕྱོགས་སུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་ཡང་
བྱེད་བྱ་ཡོད་དེ་འདི་ལྟར་གང་གིས་འཁོར་བ་ལས་དང་དེའི་རྣམས་སྟོན་ནི་རྣམས་པ་གསུམ་སྟེ། ལུས་
ཀྱི་ལས་དང་ངག་གི་ལས་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འོ། །རྣམས་སྟོན་དེ་དག་གང་དུ་སྤྱོད་ཞིང་འཁོར་པའི་
གནས་སྟོན་པ་གསུམ་ཞེས་པ་ནི་ཞེས་སོགས་དང་། འགྲོ་བའི་རིགས་དུ་ཞིག་དུ་འཁོར་བ་དུས་ཀྱི་
འགྲོ་བ་ཞེས་པ་ནི་ནས་འགྲོ་བ་དུག་གོ་ཞེས་སོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་འཁོར་བ་ནི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་
བར་མ་ཆད་པར་འབྱུང་བའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་ལས་ནས་འགྲོ་བ་དུག་པོ་རྣམས་
སོ། །དེ་དག་གིས་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རིམ་པ་བསྟན་ཏོ། །

འཁོར་བ་སྟོན་པའི་རིམ་པ་ལ། རིག་བྱེད་བདེན་པ་ཞེས་པ་ནི་ཞེས་སོགས་ལ། འགྱུར་

འདི་ལྟར་ན་མངོན་ཉིད་གས་རྒྱལ་ལས། རྒྱ་དང་ལམ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། །འགོག་པ་ལ་ནི་གོ་རིམ་
བཞིན།¹ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་། ཡང་རྒྱ་ཆ་མ་ལས། སྤྱག་བསྐྱེད་
རྒྱ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལས། །ཞེས་བྱ་སྤང་བྱ་རིག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་པར་བྱ།² །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་འགྱུར་ཉམས་སྤྱེལ་བའི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། གཞུང་ཆེན་མོ་
དག་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་གས་པའི་གོ་རིམ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་གཞུང་ཆེ་བ་གཞན་གང་དང་
ཡང་བདེན་བཞིའི་གོ་རིམ་མི་མཐུན་པར་བྱུང་བ་འདི་རི་ལྟ་བུ་སྤྱམ་དུ་བསམ་པར་རིགས་ཀྱང་
གཞུང་ཆེ་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཐུན་པ་སྟོན་དུ་མི་ལྟ་བུ་དག་ཅིར་ཡང་མི་སེམས་པར་
སྤང་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འགྱུར་འདི་སོར་བཞག་ནས་དགོངས་པ་ལེན་པ་དང་གཞུང་གཞན་དང་
འགལ་སྔོང་གང་ཡང་མི་བདེ་བར་སྤང་བས། ཅུ་མིས། བདེན་པ་བཞི་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་
བཞི་སྟེ། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ཀྱན་འབྱུང་བ་དང་འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་
འབྱུང་བ་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ།

དེ་ཡང་དང་སོར་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཡིད་འབྱུང་བའི་སྟོ་སྤྱངས་པས་འབྲལ་འདོད་
སྤྱེས་པ་ན། སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་ཡང་རྒྱ་མ་ལོག་པར་སྟོག་མི་བྱས་པར་མཐོང་སྟེ་རྒྱ་གང་ཡིན་སྟམ་
དུ་དབྱད་པ་ན་ཀྱན་འབྱུང་རྒྱར་ཞེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་མ་རིག་པ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་
རྣམས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་དག་གི་དབང་གིས་ལས་བསགས་པས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གྲུབ་པའི་རྩལ་
གིས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཅུ་བ་བདག་འཛིན་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་རོ། །བདག་འཛིན་
ཡང་བསྟོག་བྱས་སྤྱེལ་ཐོང་བ་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་འགགས་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བར་ཡིད་དམ་
འཆའ་བས་དེའི་འོག་དུ་འགོག་བདེན་གསུངས་སོ།

དེ་ལྟར་ཐར་པ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱའོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པ་ན་དེར་འགྲོ་བའི་ལམ་གང་ཡིན་
སྟམ་དུ་ལམ་བདེན་ལ་འཇུག་པས་ལམ་བདེན་ཐ་མར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༤༩ ཞོག་ ༡༥ ཟླ་ ༡

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༥༠ ཞོག་ ༤༥༠ ཟླ་ ༡༡

3 ཞོག། ཞོག་ ༡༥༩ བ ༣ འགལ་སྔོང་བ་ གཙང་། ཞོག་ ༡༠༩ བ ༣ འགལ་སྔོང་བ་གང་

བ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དག་གིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་ནི། གཉིས་
 གྱིས་བསྐྱར་བའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཆོས་མ་འབྲས་པ་བཙེ་བརྒྱད་དང་སྟུ་གསུམ་ནི་སྟགས་དང་པར་
 བྱིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གཉིས་¹ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ལ། ཐུན་ཅིག་སྟེས་པའི་སྟུ་
 བྱི་སྟགས་སྟེ་མེད་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གྲགས་པའི་སྟུ་དང་། ཡུང་པོ་ལྷ་ནི་གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་
 སྟར་བཤད་པའི་བདག་མེད་གཉིས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཆོས་ཅན་ནོ། །བདག་མེད་
 གཉིས་ནི་ཐེག་པ་གོང་འོག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པ་རྣམ་མེད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ལ། རྒྱུད་འདིའི་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམ་བཙས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་བཅས་
 པོ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ནོ། །འདི་དག་གིས་ནི་ཐེག་པ་གོང་འོག་གི་ལམ་དང་འབྲས་བྱ་གཙུག་པོ་སོ་སོ་
 དག་མཆོན་པ་ཙམ་སྟོས་ནས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་བདག་མེད་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གང་དུ་ཞེས་པ་
 ཐེག་པ་གསུམ་སོ་སོ་དག་ཏུ་སྟོན་པ་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཞེད་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་གསལ་ཞིང་ངེས་
 པར་དོ་ཇེ་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྟེ། སྟེ་སྟེགས་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་པའི་ལྟ་
 བའི་དབང་གིས་ཐེག་པ་གོང་འོག་སོ་སོའི་གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་དང་འཆོམ་པས་སོ་
 ཞེས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དགོངས་པ་ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་བསྟན་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ་སྟེགས་སྟེ་སྟོ་དང་བཙས་པ་སོ་སོའི་འདོད་
 པ་བཤད་པ་ལ་ལྟ། ཆངས་པ་དང་ཁུབ་འཇུག་པའི་འདོད་པ་ངེས་པ། དབང་ལྷག་པའི་འདོད་པ་ངེས་
 པ། འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པན་པའི་འདོད་པ་ངེས་པ། སྟེ་སྟེགས་གཞིག་གི་འདོད་པ་ངེས་པ། ཟད་བྱེད་
 པའི་འདོད་པ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་མཆོད་སྦྱིན་དང་སྦྱན་དང་གས་དང་ངེས་བཞེད་དང་སྦྱིན་
 བསྐྱར་གི་རིག་བྱེད་བཞི་ལས་གཙུག་པོ་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་རིག་བྱེད་སྦྱོན་པ་ཆངས་པ་དང་ཁུབ་འཇུག་
 གི་རྗེས་སྟེ་འཇུག་པ་དག་གི་འདོད་པ་གསུངས་པ་ཞེས་པ་ནས་བྲམ་ཟེའི་སྟེ་གནས་ཏེ། བྲམ་ཟེ་དེ་
 ལས་སྟེ་བས་ཁ་དོག་དཀར་ཞིང་ཡེ་ཤེས་རིག་པ་དང་། ལག་པ་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་སྟེ་གནས་ཏེ། རྒྱལ་
 རིགས་དེ་ལས་སྟེ་པས་ཁ་དོག་དཀར་ཞིང་དཔའ་བ་དང་། སོགས་པའི་སྟེ་སྟེ་གཉིས་ནི་རྗེ་
 རིགས་ཀྱི་སྟེ་གནས་ཏེ། དེ་ཉིད་དེ་ལས་སྟེ་པས་ཁ་དོག་དཀར་སེར་ཆོང་ལ་མགོན་ལམ་དུ་རྒྱ་

1 ཞོལ། ཤོག 160 ན 3། གཙང་། ཤོག 102 བ 2 གཉི་ག་ལ་ ཞོལ་གཙང་གཉི་ག་འབྱུང་།

ཞིང་ནོར་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཀང་པ་དག་ནི་དམངས་རིགས་ཀྱི་སྤྱེ་གནས་ཏེ། དེ་དེ་ལས་
སྤྱེས་པས་ཁ་དོག་ནག་ཅིང་ཞིང་ཚོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་བྱེད་པ་རྒྱལ་རིགས་ལ་སོགས་པའི་
ཞབས་བྱུང་བསྟེན་བའོ་ཞེས་སྤྱི་བ་དང་། ཨ་ལུ་མེ་རྩ་དག་ལས་ཞེས་པ་ནས། ཨ་ལུ་མེ་རྩ་རྩ་དག་ར་
པོ་སྤྱི་གཙང་གི་སྤྱོད་གི་མཆོད་སྤྱིན་ལས་གཞན་པ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་མཆོག་གི་ཆོས་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དེ་ནི་ཞེས་པ་ནས་ངས་བའོ། །འདྲིར་དེའི་ནང་དུ་འདུས་པ་སྤྱི་ཆོས་སྤྱི་བ་ལྟ་བུ་
འབྱུག་གི་རྗེས་སུ་འབྱུག་པའི་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིགས་པ་ཅན་པ་དག་གི་འདོད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱེད་པ་
པོ་ཡོད་པ་དང་ཞེས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཅོམ་པ་པོའི་བྱེད་པ་པོ་རྩལ་སྤྱན་རྟག་པ་ཆ་མེད་
ཡོད་པ་ལ་བཤད་དགོས་ཀྱི། ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོ་ཆོངས་བའམ་བྱུང་འབྱུག་ཡོད་པ་དང་བས་ཟེར་
བ་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། འོག་དུ་འདི་དག་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་རྩལ་སྤྱན་ཆ་མེད་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་ལ་
དགག་པ་གསུངས་ཀྱི་བྱུང་འབྱུག་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་ལ་དགག་པ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

བདག་རྟག་པ་ཡོད་པ་དང་། དེས་བྱས་པའི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ལས་ཡོད་པ་དང་།
དུས་རྟག་དངོས་ཡོད་པ་དང་། ས་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ནམ་རྗེས་ཡོད་པ་དང་། སྤྱིང་སྤྱོད་པས་
ལ་སོགས་པའི་རྗེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཡོད་པ་དང་། སྤྱིང་པ་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་རང་བྱུང་དུས་ལས་
ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་ཡང་ཉམས་བའམ་ཞིག་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆད་པ་ཉིད་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་ཐམས་
ཅད་རྩ་བར་ཐུག་པའི་སྤྱོད་ནས་གཅིག་དུ་བྱུང་པ་ལ་སོགས་པས་མཐར་ཞིག་སྟེ། མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱུག་སྟེར་བར་
བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ནི་རབ་དུ་གསལ་ཞིང་ངས་པར་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དེ་དག་གི་འདོད་
པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་ནས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདྲིར་མདོ་ཅན་སྤྱོད་པའི་བྱུང་འབྱུག་གི་འདོད་
པའོ་ཞེས་པ་ནི་བྱུང་འབྱུག་པའི་འདོད་པ་ངས་བའོ།

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་འཁྲིག་པ་ཆོས་སུ་སྤྱི་བ་དབང་སྤྱུག་གི་འདོད་པ་གསུངས་པ་ཞེས་པ་
ནས། བྱུང་འབྱུག་གི་འདོད་པ་དང་སྤྱན་རྟེན་ཅེས་སྤྱོད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདྲིར་གསུགས་ཞེས་པ་
རང་བཞིན་དུ་བསྐྱུར་དགོས་ཤིང་། ལྷ་གསུམ་པོ་རང་བཞིན་གཅིག་སྟེ། ལྷ་ཆོངས་པ་སྤྱུགས་བྱུང་
འབྱུག་གསུང་དབང་སྤྱུག་ཆེ་ཞེས་སྤྱི་བའི་ཆོག་ལས་སོ། །ངམ་ཁ་ཅིག་གསུང་བྱུང་འབྱུག་སྤྱུགས་

དབང་ཕྱག་ཅེས་ཟེར་བ་ནི། འདུས་པ་ཙུང་ལས། སྤྱི་ཡོན་རྗེ་ཆངས་པར་འགྱུར། །གསུང་གི་དོན་རྗེ་
དབང་ཕྱག་ཆེ། །ཐུགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དོན་རྗེ་འཛིན། །དེ་ཉིད་ཁྱབ་འཇུག་རྩ་འབྲུལ་ཆེ།¹ །ཞེས་གསུངས་
པ་མ་དེས་པར་ཟད་དོ། །དབང་ཕྱག་རྩ་མཁན་ལྟ་བུར་སྤྲོ་ཆོགས་འདི་སྤྱལ་བྱེད་པོར་མ་གྲུབ་ན།
།ས་གཞི་འདི་མི་འགྲུབ་ཅིང་རི་རབ་འདི་མིན་རྒྱ་མཚོ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཉི་མཛོ་སྐར་ལྗན་བཀོད་པ་འདི་
དག་མིག་ལྟལ་དུ་མི་འགྱུར། །ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་དབང་ཕྱག་འགྲོ་བའི་བྱེད་པོར་གྱུར་བ་ཡིན།² །ཞེས་
དབང་ཕྱག་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དང་ཞེས་བ་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟལ་
བྱུག་པོ་རྣམས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ལམ་མིག་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་དང་། རིག་ཅེས་པ་ནི་དགའ་
བ་སྟོད་པའི་སྤྱི་ཙམ་བྱུག་ཙམ་བཞི་ལ་སོགས་པ་འདོད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ་ཞེས་དང་། ཞི་བ་དབང་
ཕྱག་དེ་ཉིད་བཅུན་གཡོ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པའོ། །དབང་ཕྱག་གཟུགས་སྤངས་པ་དེའི་ཞེས་སོགས་
ཏེ། གཟུགས་ཞེས་པ་རང་བཞིན་དུ་བསྐྱར་བར་བྱ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །འཇག་པའི་བདེ་
བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁུ་བའི་མཆན་ཉིད་དེ་ཉིད་ཞི་བ་དབང་ཕྱག་ཉིད་ཀྱི་རོ་པོར་འདོད་ཏེ། དབང་
ཕྱག་གི་སྤྱོད་བསྐྱུགས་པའི་རྒྱུད་ལས། ལྷ་མོ་རིན་ཆེན་གནས་འདི་ནི། །དབང་ཕྱག་བྲག་དང་རྒྱས་
ལྗན་མཆོག་ །སྟེ་བར་རྒྱར་ནི་སོང་བ་སྟེ། །མཆོན་བྱ་མཆོན་བྱེད་ལས་དེ་གྲོལ།³ །ཞེས་བཤད་
དོ། །ཅིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱི་སྟེགས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་གང་དུ་རབ་ཏུ་བཤད་
པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཞེས་བ་ནས། ཞི་བ་དབང་ཕྱག་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་འདོད་པ་དེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ད་ནི་ཕྱར་བྱ་པའམ་ཚུལ་རོལ་མཛེས་པ་པ་ཞེས་གྲགས་པ་འཛིག་རྟེན་རྒྱང་
པན་པའི་འདོད་པ་གསུངས་པ་ཞེས་བ་ནས། དེ་དག་ཆེ་འདི་ལ་ལོངས་སྟོད་པའོ་ཞེས་དང་། ཆང་
གི་རྒྱས་པ་བཞིན་འབྱུང་བ་རྣམས་ཡང་དག་པར་སྟོར་བའི་རྒྱས་པ་ལས་སེམས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་
ཏེ། འབྱུང་བའི་རྒྱས་པ་དེ་མེད་པ་ན་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ཆེ་སྤྱི་མའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལྟས་སེམས་
འགའ་ཡང་ཆེ་འདིའི་ལྟས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་ཞེས་སོགས་སོ། །བཞི་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། 17 ཞོག ༤༠༤ ཟེང་། 30
2 ཞོལ། ཞོག 167 བ 6 གྱུར་པ་མིན།
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། 112 ཞོག 112 ཟེང་། 2 བར་དུ་བྱངས།

བ་ནི། ད་ནི་སྒྲ་སྒྲོའམ་སོག་པོ་སྟག་གཟིག་བ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཉེ་གོ་སྒྲོའོ། །ལྷ་བ་ནི། ད་ནི་
 ཟད་བྱེད་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་ཉེ། ཟད་བྱེད་བ་དང་གཅེར་བྱ་བ་དང་རྒྱལ་བ་བ་དང་ནམ་
 མཁའི་གོས་ཅན་རྣམས་རྣམ་གྲངས་སོ། །དངོས་སོ་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་རྗེས་རྟག་བ་དང་རྣམ་གྲངས་
 དག་གིས་མི་རྟག་པའི་ཐ་སྟེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། འདི་དག་གི་ནང་ནས་སྟོག་དང་དུས་དང་
 རྣམ་མཁའ་འདི་རྟག་པའོ། །ཞེས་པའི་མཇུག་འདིར་འགྱུར་མངས་སུ། གང་ཟག་དང་བསོད་ནམས་
 དང་སྟོག་བ་ནི་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་བ་གཅིག་ཀྱང་འགྱུར་ལ། གཅེར་བྱ་པའི་ལུགས་ཀྱིས་སྟོག་ནི་
 བདག་དང་དོན་གཅིག་གོ།

ཆོག་དགུས་བསྐྱབས་དང་ཞེས་བ་ནི། འདིའི་ལུགས་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཆོག་གི་དོན་
 དགུར་གྲངས་ངེས་པར་འདོད་པས། ཆོག་གི་དོན་དགུས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲངས་ངེས་བསྐྱབ་
 བ་དང་ཞེས་བ་སྟེ། སྟོག་ཅན་དང་སྟོག་ཅན་མ་ཡིན་བ་དང་། ཟག་བ་ལས་དང་། འོག་ནས་འཆད་
 པའི་སྟོམ་བ་ལྷ་དང་། མི་དགེ་བ་སྤངས་བ་དང་། ཉེས་པར་སྐྱ་བ་སུམ་བརྒྱ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པོ་
 དག་གིས་བརྟགས་པའི་ལྷ་ངན་རྣམས་ཀྱིས་བཅེངས་བ་དང་། འོག་ནས་འཆད་བ་ལྷ་བྱའི་ཐར་བ་
 དང་། འདི་ནས་འདིག་ཉེན་པ་རོལ་ཏུ་འགོ་བ་དང་། འདིག་ཉེན་སྤུ་མ་ནས་འདིར་འོང་བའོ། །ཆད་
 མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱས་བ་ཅ་འགྲེལ་སོགས་སུ་འདི་དག་གི་འདོད་པ་བཤད་བ་དང་ཆོག་གི་དོན་
 དགུའི་གྲངས་ལ་གང་འདྲན་བ་ཡང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བར་སྒྲུང་ལ། བྱད་པར་དེར་སྟོག་ཅན་ཀྱི་སྟེ་
 ཆོན་དགུར་བཤད་ཅིང་། འདིར་བྱག་ཏུ་བཤད་བ་སོགས་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཤེས་སྒྲུང་རོ། །

སྟོག་ནི་བྱག་གི་ལུས་ལ་ཆ་ཤས་སོ་ཞེས་སོགས་ལ། རྟགས་ཀྱི་བདག་པོ་ནི་ཤིང་ཡིན་ལ།
 འབྱུའི་ལུས་ཞེས་བ་ལ། ཁ་ཅིག་འབྲས་བུའི་ལུས་ཞེས་པའི་བཤད་བ་བྱེད་དེ། ཡི་གེ་མ་དག་པའི་
 རྗེས་སུ་འབྲངས་བ་འདྲའོ། །ལུས་ལྷ་ཞེས་བ་ནི་མི་ལ་སོགས་བ་ཁམས་ཀྱི་ཁ་ཟས་ཅན་ཀྱི་ལུས་
 དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འོད་ཀྱི་ལུས་དང་། སྟོག་གི་རང་བཞིན་ཅན་རྟགས་ཀྱི་བདག་པོ་ལ་སོགས་བ་
 བྱག་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དང་། རྩས་སྟེས་ནི་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་རྩས་སྟེས་ཉིད་དེ་དེ་དག་གི་ལུས་
 དང་། མཐའི་གནས་སྐབས་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ལུས་སོ་ཞེས་བ་ནི་སྟོག་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་དབྱེ་
 བའོ་ཞེས་བ་སྟེ། སྟོག་རྣམས་ཀྱི་འོ་ཞེས་བ་ནི་ཡོད་པའི་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར་བྱ་དགོས་སོ། །

རང་ཁ་ཅིག་གཟུགས་ཁམས་པ་འོད་ཀྱི་ལྷས་དང་། གཟུགས་མེད་ཁམས་པ་སེམས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་ཅན་ཀྱི་ལྷས་ཞེས་ཟེར་ལ། ཁ་རང་ཕྱོགས་ཅིག་དཔྱལ་བ་ལྟ་བུ་མི་ལམ་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ཅན་ཀྱི་ལྷས་དང་། གཟུགས་མེད་ཁམས་པ་ལྟ་བུ་རྩལ་སྤྲེས་ཀྱི་ལྷས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ།
 གོང་གི་ཆོག་པ་བཅད་གོ་བཞི་པའི་འགྲེལ་པར། དཔྱལ་བའི་འགྲོ་བར་དཔྱལ་བ་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་
 གཅིག་སྟེ། ཁམས་དྲུག་གི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་མི་ལམ་དང་མཚུངས་པའོ་ཞེས་དང་། གོང་
 དུ་ཆོག་པ་བཅད་སོ་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པར། མ་བརྗོད་པ་ཉིད་ལས་བྱེ་རོལ་ཏུ་ནམ་མཁའི་ཁམས་
 རོའི་གཟུགས་རྩལ་ཏེ་སྤྲེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་ལ། གཟུགས་མེད་ཁམས་པ་སྟོང་བ་ནམ་
 མཁའི་ཁམས་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་སྟེ། །འཆད་ཚུལ་སྤྱི་མཐའ་ལོགས་པར་མ་མཐོང་ལ། འཆད་
 ཚུལ་བྱི་མ་ནི་དུས་འཁོར་བ་རང་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་པས་གཅེར་བུ་པའི་
 ལུགས་ཀྱང་རྣམ་གཞག་དེ་དང་མཐུན་པར་འཆད་དགོས་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་
 སོ། །བརྒྱལ་ཞུགས་དང་སོ་གཞན་ལ་འཆེ་བ་མེད་པ་དང་། གཉིས་པ་རྩལ་སྤྲེས་པས་བདེན་པར་
 སྒྲ་བ་དང་། གསུམ་པ་རྒྱ་བ་སོགས་སྤངས་པས་བྱེན་པ་ལེན་པ་དང་། བཞི་བ་མི་ཆངས་སྟོད་སྤངས་
 པས་ཆངས་པར་སྟོད་པ་དང་། ལྷ་བ་གོས་ཅམ་ཡང་མི་འཛིན་པས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ཐམས་ཅད་
 ཡོངས་སུ་གཏོང་བའོ། །སྟོམ་པ་ནི་ལྷ་སྟེ། གཅེར་བུ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་སྟོད་ལམ་ཀྱི་སྟོམ་པ་
 དང་། མི་སྤྱི་བའི་ཡིད་དམ་འཆའ་བ་སོགས་སྤང་ཀྱི་སྟོམ་པ་དང་། གཞན་ལ་སྟོང་མོ་སྟོད་པ་འབའ་
 ཞིག་གིས་འཆོ་བ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བའི་སྟོམ་པ་དང་། བསོད་སྟོམས་བསྐྱངས་པ་ཆུད་ཐོས་སུ་མི་
 དོར་བའི་སྟོམ་པ་དང་། སྤང་གཡབ་དང་རིལ་བ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་ཉི་བར་རབ་ཏུ་གནས་པའི་
 སྟོམ་པའོ། །ངམ་ཁ་ཅིག་ཁས་སྤངས་པ་མི་འདོར་བ་ཟེར་ལ། ཅ་མི་འགྱུར་དང་འགྱུར་མངས་སུ་
 བསྐྱངས་པ་མི་འདོར་བའི་དོད་ལ་ལེན་པ་སྟོམ་པ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་འཆོ་ཅམ་ལས་ལྷག་པ་
 ལེན་པ་སྟོམ་པའོ། །ཉི་བར་རབ་ཏུ་གནས་པའི་དོད་ལ་འགྱུར་མངས་སུ་འདོམས་སྟོང་པར་འཛོག་
 པའི་སྟོམ་པའོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་འདོམས་དགྲིས་ཀྱང་སྤངས་པའི་གཅེར་བུའི་དོན་ཏོ། །འགྲོ་བ་

1 བརྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༤ ཞོག ༤༣༠ ཟེང་། ༡༩
 2 བརྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༤ ཞོག ༥༥༣ ཟེང་། ༣༡

ལྷ་གོ་སྤྲུལ། ཡེ་ཤེས་ལྷ་ནི་སྤྱེས་ཐོབ་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཐོས་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མཆོམས་དང་བཅས་བ་ལ། ཁ་རང་ཅིག་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་མཆོམས་ཞེས་འཆད་ལ། གཞན་ངམ་དག་ཐུན་བཞིའི་མཆོམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སམ། ཡང་ན་འགྲུར་མངས་སུ་མཐའ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཐར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཡིད་ཀྱི་རྟོག་དཔྱད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་ཆོམ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མོ་དང་ཅིས་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ།།

སྤྱོད་པའི་དབྱེ་བ་ནི་བཅུ་གསུམ་སྟེ། བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལྔ་བཤད་བ་ལྷ་དང་། སྤྲོམ་པའི་དབྱེ་བ་ལྔ་བཤད་བ་ལྷ་དང་། ལུས་ཀྱི་གསང་བ་མེ་ལྷ་བསྟན་བ་དང་གི་གར་འཇུག་བ་སོགས་དང་། དག་གིས་གསང་སྤགས་བསྐྱབ་བ་སོགས་དང་། སེམས་ཀྱིས་གསང་བ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ཐར་པའི་ལམ་སྤྲོམ་པའི་ཞེས་བ་འདི་དག་ནི་མཆོད་འོས་བ་གཅེར་བྱ་བ་ནམས་ཀྱིས་ཐར་པའི་ལམ་དུ་རབ་དུ་བརྗོད་དོ། །བྱུང་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། གཅེར་བྱ་ལུས་ཀྱི་ཆད་བཞིན་དུ། །སློག་ནི་ཞུས་དང་རྒྱས་པར་སྤྲ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་སློག་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། དཔག་དུ་མེད་པའི་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། སློག་རྟག་པ་ཉིད་འཁོར་བ་པོའི་བདག་དང་ཐར་པ་ཐོབ་པ་པོའི་བདག་དུ་སྤྲ་བའོ། །བྱུང་པའི་མཐའ་གང་དུ་ཞེས་སོགས་ནི། རྒྱལ་བ་དམ་པས། ཁ་བ་རྒྱ་སྤྲོས་མེ་ཏོག་དང་། །བ་ཞོ་བ་མོ་སྤྲ་ཏིག་མདོག །གདུགས་དཀར་བཟུང་བའི་དབྱིབས་འབྲ་བ། །ཐར་པ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བས་བཤད།¹ །ཅས་སྤྲས་བ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་གསུམ་ལས་བཞུལ་བ་ན་འཇིག་རྟེན་འདུས་བ་ཞེས་བྱ་བའི་གནས། ཞོའམ་ཀྱ་ཐུད་ལྟར་དཀར་བ། སློག་ཡོད་པས་དངོས་སོ་ཡིན་ཞིང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བས་དངོས་སོ་མེད་པ་ཡིན་པ། གདུགས་དཀར་སོ་གྲེན་ལ་བསྐྱང་བ་ལྟ་བུ་ཆད་འདིར་བཤད་བ་དེ་ཅེས་དང་ལྟན་བ་ཡོད་ལ། དཀར་ཐུབ་སོགས་ཀྱིས་ལས་རྟེན་བ་ཟད་པར་བྱས་ཤིང་གསར་བ་མ་བསགས་པས་དེར་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་ལེན་བ་སྟེ། ཟད་བྱེད་པའི་འདོད་པ་ངས་བའོ།།

གསུམ་བ་དེ་དག་ལས་རིག་བྱེད་ཆད་མར་སྤྲ་བ་ནམས་ཀྱི་འདོད་བ་ཐུན་མོང་དུ་སྤྲ་བྱུང་བ་ལ་གསུམ། རིག་བྱེད་རྟག་པ་རང་བྱུང་གི་ཆད་མ་ཡིན་བ་དགག། ཆངས་བ་རིགས་བཞིའི་

1 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡ ཤོག ༥ ཟེང་། ༡༣

2 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༥༩ ཤོག ༣༣༥ ཟེང་། ༡༥

སྐྱེ་གནས་སོགས་སྤྲུལ་པ་དགག། རིག་བྱེད་ལས་བཤད་པའི་རྟེན་མཆོད་སྤྱིན་སོགས་ཆོས་སྤྲུལ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་ཞེས་སོགས་གྱིས་མཆོམས་སྤྱར་ནས། འདིར་རིག་བྱེད་པའི་འདོད་པ་ལ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་ན། རིག་བྱེད་ནི་རྒྱས་མ་བྱས་པའི་རང་བྱུང་མ་ཡིན་པོ། །རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། རིག་བྱེད་གྱི་སྤྲུལ་རང་གི་དོན་རྒྱུ་ལས་བྱེད་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་གཏན་ཆོག་གས་བསྟན་ནས། དེའི་བྱུང་པ་སྤྱབ་པ་ནི། རྒྱུ་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་ལ་མ་བྱས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྤྱིད་པ་ལ་རྒྱུ་བྱེད་ཡིན་ན་ལྟེ་རྒྱ་སོགས་གྱི་ཚོལ་བ་ལས་སྤྲུལ་པས་བྱུང་པའི་གཞི་དང་པོ་བསྟན་ནས་བསྤྱབ་པ་འདིར་སྤྱ་གང་ཞིག་ཅེས་སོགས་སོ། །

དེའི་སྤྱིན་སྤོང་དགག་པ་ནི། ཅི་སྟེ་སྟེ་རྒྱ་སོགས་གྱི་ཚོལ་བས་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་རིག་བྱེད་གྱི་སྤྲུལ་མ་ཡིན་ཏེ། རིག་བྱེད་གྱི་སྤྲུལ་ལས་གཞན་ཉིད་དོ། །འདི་ལྟར་སྟེ་རྒྱ་སོགས་པའི་ཚོལ་བ་འདི་ནི་རིག་བྱེད་གྱི་སྤྲུལ་པ་མེད་གསལ་དུ་སྤྱེད་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་བའི་བྱུང་པའི་ནང་དུ་སྤྱིའི་དོན་ཐམས་ཅད་དང་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་གྱུར་ཅིང་གནས་པའི་རིག་བྱེད་གྱི་སྤྲུལ་པ་སྤྱར་ཡོད་དེའི་རྒྱ་བའི་དབང་པོའི་ལྷལ་དུ་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་བྱུང་པོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་ལན་སྤྲུལ་པ་འདིར་ཞེས་པ་ནས་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་སྟེ་རྒྱ་སོགས་གྱི་ཚོལ་བས་བྱུང་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་གྱུར་པ་ན་ན་བའི་བྱུང་པའི་ནང་དུ་རང་གི་དོན་ཐམས་ཅད་དང་འདྲེས་ནས་གནས་པའི་རིག་སྤྲུལ་ཏེ་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱས་པས་རིག་བྱེད་གྱི་སྤྱིའི་དོན་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་བརྗོད་པའི་སྤྱིའི་ཆོག་གས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཅ་ཅོར་རྟོགས་པར་བྱ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རིག་བྱེད་གྱི་སྤྲུལ་ཏེ་མངོན་པར་གསལ་བ་ཞིན་པའི་ནང་དུ་སྤྱིའི་གསལ་བར་བྱས་པ་ན། གང་དང་འདྲེས་པའི་དོན་ཞིག་བརྗོད་པ་ཐོས་ནས་དོན་གཞན་རྣམས་བརྗོད་པ་མི་ཐོས་པའི་བྱུང་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོས་ཚུལ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཐོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཏེ་མངོན་པའི་སྤྱེ་རྒྱ་སོགས་གྱི་ཚོལ་བས་བསྐྱེད་པ་ལས་གཞན་རང་གི་དོན་དང་འདྲེས་ནས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་དམ་བཅའ་བ་འདི་ནི་དོན་མེད་པའོ། །

རིག་བྱེད་གྱི་སྤྲུལ་རང་གི་དོན་ཐམས་ཅད་དང་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལ་གཞི་དང་པོ་གཞན་ཡང་བསྟན་པ་ནི། དོན་ནི་ཐ་དད་མིན་ན་ཞེས་པ་ནས་གཞན་པ་ཅི་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཏེ། མེ་ཞེས་པའི་

རིག་བྱེད་གྱི་ཆོག་ཁར་བརྫོད་པ་ན་ཁ་འཆིག་པར་ཐལ། ཆོག་དེ་མེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་པའོ། །རིག་བྱེད་གྱི་གཞུང་ལས་སྟོན་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འཆད་པ་དང་ཡང་ནང་འགལ་བའི་
 སྟོན་བསྟན་པ་ནི། འདྲིར་གང་གི་ཆོ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་རིག་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་སྐྱོ་རྣམས་
 གྱིས་རིག་བྱེད་གྱི་ཆོས་བསྐྱབས་པར་གྱུར་པ་ན་འདིག་རྟེན་དུ་རིག་བྱེད་མེད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ།
 ཆངས་པས་ཆོའི་རིག་བྱེད་བན། །སྟེ་དགུ་རྣམས་ལ་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་
 གྱི་དུས་ཡོད་པའི་རིག་བྱེད་བན་ནས་ཆངས་པའི་གདོང་བཞི་དག་གིས་སྟོན་གྱི་དུས་ན་ནི་ཡོད་པའི་
 རིག་བྱེད་སྐྱ་དག་གིས་ཀྱང་དོན་ནི་སྟེ་དགུ་རྣམས་ལ་རབ་དུ་གསལ་བར་བྱས་ཞེས་ཟེར་རྟེ། དེ་
 བཞིན་དུ་དབང་པོ་ལྷགས་སུ་གྱུར་ཞེས་པ་ནི་སྟོན་བྱེད་སྟོང་དཀའ་ཐུབ་པ་འགའ་ཞིག་གི་གན་དུ་
 ལྟའི་དབང་པོ་ངོ་མཆར་ནས་མཆོད་པའི་དོན་དུ་འོངས་པ་ན། བྱེད་སྟོང་དེ་དག་གིས་ལྟའི་དབང་པོ་
 མཐོང་བས་ལྟའི་དབང་པོ་ལ་བཀྱར་སྟེ་བྱ་བའི་སེམས་སྟེས་རྟེ། དབང་པོ་ཤིང་རྩ་ལ་བཞག་ནས་བྱེད་
 སྟོང་དག་གི་ལུས་རི་དྲགས་སུ་བསྐྱར་ནས་ཤིང་རྩ་བྱེད་པར་བྱ། ཤིང་རྩ་འགྲོ་བ་ཅུང་ཟད་ཐོགས་
 པར་གྱུར་པའི་ཆོ། དབང་པོ་སྤར་བྱེད་སྟོང་མཆོད་པའི་ཕྱིར་འོངས་པ་ཡིན་ཀྱང་། བཀྱར་སྟེས་
 དཔེར་སྟོས་པས་བྱེད་སྟོང་རི་དྲགས་གྱི་ལུས་སུ་བསྐྱར་བ་དེ་དག་ལྷག་གིས་བལྟས་པས། བྱེད་སྟོང་
 རྣམས་གྱིས་དབང་པོ་ལྷགས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དཔོན་པ་བཏབ་པའི་མོད་ལ་དབང་པོ་གྱི་ལྟར་གྱུར་
 རྟེ་ཞེས་ཟེར་བ་ཞིག་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་འགའ་ཞིག་འཆད་པ་དེ་འབྲལ་དུ་འདྲིའི་ཆོག་རིས་དང་འགྲིག་པར་
 ལྷང་ལ། གཏམ་རྒྱུད་དེའི་ཁྱདས་མ་མཐོང་ཞིང་། ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ནས་འབྱུང་
 བ་དང་མཐུན་པར་དབང་པོ་བཞོལ་སྟེད་མ་ལ་ཆགས་པར་གྱུར་པའི་ཉེས་པས་བྱེད་སྟོང་གི་དཔོན་
 པས་ལུས་མོ་མཆོན་སྟོང་གིས་མཆོན་པར་གྱུར་ཅིང་། སྤར་སྟེ་རྣམས་གྱིས་བྱེད་སྟོང་ལ་གསོལ་བ་
 བཏབ་ནས་བྱེད་སྟོང་གོ་རྟེ་མས་མོ་མཆོན་སྟོང་མིག་སྟོང་དུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྫོད་པས་དེ་ལྟར་གྱུར་
 པའི་གཏམ་རྒྱུད་སྟོན་དངགས་མཁན་དག་གིས་བརྫོད་པ་དང་འདི་སྟོར་རང་བཞི་ལྷགས་ཞེས་པའི་
 ཆོག་དང་འགྲིག་པར་མི་སྤྱང་ངོ་།།

མདོར་ན་དབང་པོ་ལྷགས་སུ་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་རིག་བྱེད་གྱི་གཞུང་
 ལས་སྟོན་པ་དག་གིས་སོ་ཞེས་རིག་བྱེད་སྐྱ་བ་དག་ཟེར་བ་ཐོས་སོ། །རིག་བྱེད་ཐོག་མ་མེད་པ་

ནས་ཡོད་པ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་རྟག་པ་ཡིན་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ལ་གཏམ་རྒྱུད་དེ་ལྟ་བུ་འོང་
 པ་མི་འཐད་པས། དེའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་གཞན་དང་རིག་བྱེད་གཞན་སྐྱེས་བུས་བྱས་སོ་ཞེས་
 བྱལ་བོ། །དེའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་སྟོན་པ་སོ་ཞེས་པ་ནས་དབང་སོ་ལྷགས་སུ་གྱུར་ཞེས་པའི་སྐྱོག་ལས་
 སོ། །དེས་ན་རིག་བྱེད་བར་སྐབས་སུ་མེད་པར་གྱུར་པ་ལ་ཡང་གསར་དུ་ཆངས་པའི་ཁས་སྐྱོག་པ་
 ལས་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་བྱལ་བོ། །

དེ་ལྟར་བཀག་པས་བྱལ་པའི་དོན་བསྟན་བཞི། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་སོ། །རིག་བྱེད་རྟག་
 པ་དང་ཁྲབ་པ་ལ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱི་གཞོད་པ་གཞན་ཡང་བསྟན་པ་ནི་རིགས་པས་གཉིས་སྐྱེས་ཞེས་
 སོགས་ཏེ། རིག་བྱེད་ཀྱན་ཏུ་འཁོ་བའི་ཁྲབ་པ་དང་རྟག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་རིགས་
 གཅིག་གིས་སྐྱོག་ཏུ་རུང་བ་ལྟར་རིགས་གཞན་གྱིས་སྐྱོག་ཏུ་རུང་དགོས་པ་གང་ཞིག །རིག་
 བྱེད་གཉིས་སྐྱེས་བྲམ་ཟེ་ཁོ་ནས་སྐྱོག་དགོས་ཀྱི་གཞན་གྱིས་སྐྱོག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་
 སྟེ་རྟགས་ཕྱི་མ་ཅ་བའི་ཁས་སྒྲངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་པས་རྣམས་པར་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་
 དང་ལྡན་པའི་མཁས་པར་གྱུར་པའི་མི་རྣམས་དག་ལ་རིག་བྱེད་དག་ནི་རྟག་པའི་ཆད་མར་མི་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ནི་འདྲིར་རིགས་པ་མདོར་བསྟན་པས་རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་བྱལ་པ་
 སྟེ། འདི་དག་དགག་པའི་རིགས་པ་རྒྱ་ཆེར་ཆད་པའི་བསྟན་ཆོས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་
 འཇམ་དཔལ་གྱི་རེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཆངས་པ་རིགས་བཞིའི་སྐྱེ་གནས་སོགས་སུ་སྐྱས་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས།
 འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་སོ་ནི་ད་ནི་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དེའི་
 ཕྱིར་དེ་དགག་པ་བད་དཀར་བདག་གིས་གི་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆངས་པ་མི་རིགས་བཞིའི་སྐྱེ་
 གནས་སུ་སྐྱ་བ་དང་། མཆོད་སྐྱེན་ཆོས་སུ་སྐྱ་བའི་འདོད་པ་རྒྱུད་དུ་བཀོད་ཀྱང་དེ་དག་འགོག་པའི་
 རིགས་པ་མ་གསུངས་པ་འགྲེལ་པ་མཛད་པས་ཁ་བསྐྱངས་ནས་གིས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་དང་སོར་
 རིགས་ཉམས་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་ནི། བྲམ་ཟེ་མོ་རྣམས་ཀྱང་ཆངས་པའི་ཁ་དེ་ལས་སྐྱེས་པར་
 གྱུར་ཏམ་ཅི་ཞེས་སོགས་ཏེ། སྐྱེ་གནས་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤང་མོ་བག་མར་བྱས་པས་སྐྱ་སྐྱེའི་
 ཆོས་ལ་ཞུགས་ཤིང་རིགས་ཉམས་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་གོ་སྟེ། །

གཉིས་པ་རིགས་བཞིའི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པས་དགག་པ་ནི། བྲམ་ཟེ་རྒྱལ་རིགས་རྗེ་རིགས་
 དམངས་རིགས་བཞི་ཚོས་ཅན། མི་རིགས་སོ་སོ་བཞིར་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་གི་སྐྱེ་གནས་
 ཚངས་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱ་བཞི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་གཞན་ཡང་ཞེས་པ་ནས་ཀྱང་ངོའི་བར་རོ། །དེའི་སྐྱོན་སྟོང་དགག་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཚངས་པ་
 གཅིག་ལས་སྐྱེས་པར་འབྱ་ཡང་དེའི་ཁ་ལས་བྲམ་ཟེ་སྐྱེས་ཤིང་དབྱེ་བ་ལས་རྒྱལ་རིགས་སྐྱེས་པ་
 ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་གནས་བཞིའི་དབྱེ་བས་མི་རིགས་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ལྷ་རྒྱལ་ལྷ་རའི་སྟོང་
 སོའི་ཙ་བ་སྐྱེད་པ་ཙེ་མོ་ལས་སྐྱེས་པའི་དབྱེ་བས་མེ་ཏྲོག་རིགས་ཐ་དད་པར་མི་འགྱུར་བའི་དཔེས་
 དགག་པ་ནི་དེའི་ཆེ་དེ་ཉིད་ཅེས་སོགས་སོ། །

གཞན་ཡང་བྲམ་ཟེ་དཀར་པོ་དང་ཞེས་པ་ནས་ཁ་དོག་ཐ་དད་པའི་ངེས་པ་ནི་མ་མཐོང་
 རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་ཙམ་ནས་ཁམས་དང་དབང་པོ་དང་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་བཟོ་ལ་
 སོགས་པའི་རིགས་པ་དང་ལུང་དང་ལ་སོགས་པས་རིག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སོ་
 སོར་ངེས་པ་མ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་འདོད་པས་བཞག་པའི་བདའི་དབྱེ་བ་ཙམ་མ་
 གཏོགས་པ་དངོས་སོའི་དབང་གིས་རིགས་བཞི་སོ་སོར་ངེས་པ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱུང་བོ། །དོན་
 དམ་བསྟེན་པ་ལས་ཀྱང་། རི་ལྷར་ལྷ་རྒྱལ་ལྷ་རའི་ཤིང་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་ནི། །ཙ་བ་དབྱས་
 དང་ཙེ་མོ་ལས་བྱུང་གང་ཞིག་རྣམས། །གཟུགས་དང་རྣམ་པ་རོ་རྣམས་རིག་བྱ་འབྲ་བ་སྟེ། །དེ་
 བཞིན་ཁ་ཉིད་ལ་སོགས་གནས་ནི་གཅིག་འགྱུར་རོ། །ཁ་ལས་སྐྱེས་པ་རི་བོང་འོད་ཟེར་དཀར་བ་
 མིན། །དབྱེ་བ་ལས་སྐྱེས་ཉིན་བྱེད་ཤར་དང་འབྲ་བ་མིན། །བརྒྱན་སྐྱེས་པ་ལྷོང་རོས་ཁ་དོག་
 དང་འབྲ་མིན། །རྒྱང་པ་ལས་སྐྱེས་མིག་སྒྲན་ཆེན་པོ་གནག་འབྲ་མིན། །གཉིས་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་ཡེ་
 ཤེས་རིགས་མིན་རྒྱལ་རིགས་མིན། །རྒྱལ་སོའི་རིགས་ལས་སྐྱེས་པ་དཔའ་པོ་རྣམས་མ་ཡིན། །རྗེ་
 རིགས་ཐམས་ཅད་ལྷན་སྐྱུ་ཆོགས་དང་ལྷན་མ་ཡིན། །འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་དམངས་རིགས་ལས་
 ཅན་མི་བྱེད་དོ། །ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་བདེ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་དངོས་པོ་དང་། །ལུང་དང་རིགས་པས་
 བསོད་ནམས་ཆོགས་དང་སྤྲིག་པ་ལས། །སྐྱེ་དང་འཇིག་རྟེན་མཉམ་པ་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་སྟེ། །མི་

རིགས་རྣམས་པ་བཞི་ནི་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའོ།¹ །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་རིག་བྱེད་ལས་པ་གདམས་པའི་རྟེན་མཆོད་སྤྱོད་སོགས་ཆོས་སྤྱོད་པ་དགག་པ་ནི།
དེ་བཞིན་དུ་ཨ་ཤེ་མེ་རྩ་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཐོ་རིས་སྤྱོད་པ་ཡང་། སྤྱོད་དང་
སོ་བཅས་ཟེ་ཤ་ཁྲག་ལ་བརྟམ་པ་འགའ་ཞིག་ཤིང་འདོད་པའི་ཕྱིར་དེ་དྲགས་དང་སྤྱགས་ལ་སོགས་པའི་
གཟུགས་བརྟན་བྱས་ནས་གཞན་གྱི་མིག་བྱིད་དེ་ཐ་མར་སྤྱགས་དངོས་སྤྱོད་བསད་ཅིང་། འདི་ལྟར་
བྱས་པས་མཆོད་སྤྱོད་ལ་བསད་པའི་སྤྱགས་དང་གསོད་བྱེད་ཀྱི་མི་དང་དེ་ལ་གྲོགས་བྱེད་པ་དག་
ཀྱང་ལྟར་སྤྱོད་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གཞུང་བསྟན་བས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སྤྱོད་སྤྱོད་རྒྱས་པས་ཀྱང་ཁྲགས་
ནས་རང་གི་བུ་བཅས་ཟེ་ཤ་ཁྲུ་ནི་ཙོ་མཆོད་སྤྱོད་ལ་བརྟན་པ་ན། བུ་ཤུ་ཀ་སྟེ་ནི་ཙོས་སྤྱོད་སྤྱོད་བ་
འདི་ལྟ་སྟེ། མཆོད་སྤྱོད་བཅད་ཅིང་སྤྱགས་བསད་དེ། །ཁྲག་འདམ་བྱས་ནས་མཐོ་རིས་སྤྱོད་། །གལ་ཏེ་
འཕྲོ་བ་དེ་ལྟ་ན། །དཔུལ་བར་གང་གིས་འཕྲོ་བར་འགྱུར་།² །ཞེས་པ་ཤུ་ཀའི་ཆོག་ཏུ་རབ་ཏུ་གྲགས་
སོ། །དེ་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས་སྤྱོད་དབྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གོ་སྟོན་འོ།།

བཞི་པ་བྱེད་པ་སོ་དང་བྱེད་པ་རྟག་དངོས་འདོད་པ་རྣམས་ཐུན་མོང་དུ་སྤྱོད་དབྱུང་བ་ལ་
གསུམ། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་དབང་སྤྱག་གིས་སྤྱོད་བར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་དགག་པ།
འདིག་རྟེན་ཙོས་བྱེད་ཀྱི་རྩལ་གྱི་སྤྱོད་པ་སོ་དབང་སྤྱག་མེད་པའི་རིགས་པས་དགག་པ།
རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་སྟོས་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཙོས་ཡིན་པས་རང་དབང་བའི་
རྒྱ་འབྲས་དགག་པའོ། །དང་སོ་ནི། ད་ནི་དབང་སྤྱག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་མཆོམས་སྤྱོད་ནས། འདིར་
གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་སོ་དབང་སྤྱག་ཡོད་པར་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་དགེ་སྤྱི་གི་ལས་ཐམས་ཅད་
བྱེད་པ་སོ་ཡང་དབང་སྤྱག་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་མི་བྱེད་ན་དབང་སྤྱག་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་
སོ་ཡིན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འདོད་ན་ནི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དཔུལ་བའི་སྤྱག་བསྟུལ་
ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལོངས་སྤྱོད་པ་སོ་ཡང་དབང་སྤྱག་ལས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་
ཏེ། ལས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་སོ་དབང་སྤྱག་ཉིད་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲབ་པ་ཡོད་དེ། ལས་གཞན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། 2 ཞོག་ 30 ཟེང་། 10

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། 6 ཞོག་ 233 ཟེང་། 30

གྲིས་བྱས་ནས་རྣམ་སྤྲིན་དེ་ལས་གཞན་གྲིས་སྤྱོད་ན་ནི་རི་ལྟར་གཞན་གྲིས་འཁུར་བ་ཚུ་ལྟན་ཐོས་
 བས་གཞན་སྒྲོམ་པས་འཆི་བར་འགྱུར་དགོས་ན་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གང་
 གིས་ལས་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དེ་ནི་བྱེད་པ་པོ་སྟེ་ཞེས་པ་ནས་རིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གོ་སྤྱོད།

དེ་ལ་སྒྲོན་སྤྱོད་སྤྲུལ་བ། དབང་ཕྱུག་ཁོ་ན་རང་དབང་དུ་ལས་གྱི་བྱེད་པ་པོ་མིན་ཏེ། འོན་
 །ཀྱང་གང་ཟག་གཞན་ལས་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་དབང་ཕྱུག་གིས་ལས་དེ་དང་དེ་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱལ་ཞིང་
 རབ་དུ་སྤྱོད་པ་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལན་སྤྲུལ་བ། འདིར་གལ་ཏེ་དབང་ཕྱུག་རང་དབང་དུ་ལས་བྱེད་
 པ་པོ་མ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་དབང་ཕྱུག་ཀུན་ནས་ཏེ་རང་གི་འདོད་པ་བཞིན་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རང་དབང་དུ་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་པའི་བྱུབ་པའི་མཐའ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་
 གལ་ཏེ་དབང་ཕྱུག་གིས་བྱེད་པ་པོ་ལྟས་སྤྲིན་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་གཞན་རྣམས་དབང་མེད་དུ་
 བསྐྱལ་བར་གྱུར་པ་ན་གང་ཟག་དེ་དག་ལས་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་གང་ཟག་གཞན་ལས་བྱེད་
 པ་པོ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོ་དབང་ཕྱུག་གིས་བསྐྱལ་བའི་གཞན་དབང་གིས་ཡིན་པས་བྱུབ་པར་
 འགྱུར་བ་ཉིད་རོ། །དེ་ལྟར་དབང་ཕྱུག་གང་གི་གཞན་དབང་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེས་དབང་ཕྱུག་གི་
 ལྷང་དང་འགལ་བའི་ལས་བྱས་པར་གྱུར་ན་ལས་ལ་རབ་དུ་སྤྱོད་པ་པོ་དབང་ཕྱུག་གིས་རི་ལྟར་
 དབང་ཕྱུག་རང་གི་འདོད་པ་དང་འགལ་བའི་ལས་བྱེད་པ་པོ་དེ་ཉིད་ཆར་གཙོད་པར་བྱེད་དེ་མི་
 བྱེད་པར་ཐལ། ལྟས་སྤྲིན་སོགས་གང་ཟག་གཞན་དེ་དག་ལ་ལས་བྱེད་མི་བྱེད་རང་དབང་ཉིད་མེད་
 བར་དབང་ཕྱུག་རང་གི་རང་དབང་ཉིད་དུ་ལས་བྱེད་དུ་བཅུག་པས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །དེ་ལྟར་ན་
 དབང་ཕྱུག་བྱེད་པ་པོར་སྤྲོ་བ་རྣམས་ལ་ལས་བྱེད་པ་པོས་ལས་གྱི་འབྲས་བུ་སྤྱོད་བ་མེད་པར་བྱུབ་
 སྟེ་ཞེས་པ་ནས། ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་བྱུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་རི་རྒྱད་བཤད་པ་རྣམས་གྲིས་
 བཀག་པས་བྱུབ་པའི་དོན་བསྐྱུ་བའོ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་རང་དབང་གི་བྱེད་པ་པོར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་
 དབང་ཕྱུག་དེ་ཡང་སྤྱོད་གཞན་བྱུབ་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།
 འདིར་ནི་གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་ཆགས་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་སྤྱོད་པ་ལ་ས་ལ་སོགས་པའི་རྩལ་

ཐན་རྣམས་བྱེད་པོ་དབང་ཕྱུག་གི་དང་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་ཕྱུག་དེ་དག་གི་ཡང་
བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་དེའི་ཆེ་འབྱུང་བ་བཞིའི་རྩལ་གྱི་རྩིས་དག་ཆོགས་པ་
མེད་པ་ལ་ནི་དབང་ཕྱུག་གིས་ཐམས་ཅད་མི་བྱེད་དེ། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་
བ་རྩལ་གྱི་ཆ་གང་ཡང་སྤང་བ་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་འབའ་ཞིག་གི་སྐབས་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་
བྱེད་པ་པོ་དབང་ཕྱུག་རི་ལྟར་ཡོད། རྩལ་ཐན་ཅམ་ཡང་མ་ཆགས་པའི་ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་ལ་ཡུལ་
དང་རྣམ་པར་བྲལ་བ་བྱེད་པ་པོ་དབང་ཕྱུག་ཡོད་པ་འདིའི་སྐབས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མདོན་སྤྲུལ་འཇལ་
བའི་ཆད་མ་དང་། རྒྱུ་ཁྱེད་ལྟ་བུར་པ་འཇལ་བའི་རྩིས་དག་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འབྱུང་
བཞིའི་རྩལ་གྱི་རྩིས་དང་པོར་པན་ཚུན་སྤང་ཅིང་ཡང་དག་པར་སྟོར་བ་ཉིད་ལས་གོང་ནས་གོང་
ཏུ་བཅུམས་པས་རྒྱ་བ་དང་མི་རྒྱ་བའི་འཛིག་རྟེན་སྣ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཏུ་འབྱུང་གི། བྱེད་པ་པོ་
དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པའི་འདོད་པས་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་སྤྱན་མོང་དང་སྤྱན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་ལས་གྱི་གཟུགས་སོ་ཞེས་པ་ནི་རིགས་པ་འཕམ་ཆད་མས་གྲུབ་པའོ། །དབང་ཕྱུག་ལ་རི་
སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་ཁྲབ་འཇུག་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དག་གི་པ་ལ་ཡང་སྐར་
བར་བྱ་རྟེ། སྐར་ཁྲབ་འཇུག་པའི་འདོད་པ་ནི་དབང་ཕྱུག་དང་ཐན་ཅིག་སྤྱན་དབྱུང་བར་བྱ་ཞེས་
བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་བྱེད་པ་པོ་རྟག་པ་འདོད་པ་དག་དག་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་ལ། འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཅམ་ཏུ་
བསྟན་པ། རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་དབང་པ་ཡིན་པ་དག་གི་པ། རྒྱ་འབྲས་རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་ན་གཏན་མེད་ཏུ་འབྱུང་བའི་དོགས་པ་སྤང་བ། རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་པ་དག་གི་པ། དེས་ན་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་ཐ་སྟོན་ཏུ་ཡང་མེད་པར་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྱུང་བ་ཅམ་ཏུ་གསུངས་པ་ཞེས་སོགས་རྟེ། འདིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྒྱུན་ཡང་དག་
པར་སྟོར་བ་ལས་འབྱུང་བ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོགས་པ་འདི་ཐོབ་པས་འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་
སྟེ། དེ་ཉིད་དཔའི་རྣམ་གངས་ཏུ་མས་བསྟན་ནས། དེས་ན་བྱེད་པ་པོ་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པའི་
འདོད་པས་རྒྱ་ལེལ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་འདི་དག་ལ་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོར་འབྱུང་བ་

ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རྒྱ་ཤེལ་དང་རྒྱ་རྒྱ་འོད་མཛད་པ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་
 རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྒྱས་པ་སྟེ། འདི་ནི་སྤྲོད་པ་གསུམ་གྱི་གནས་སུ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་སུ་ཞིག་གིས་གྲང་
 སྒྲུལ་པ་མིན་ནོ་ཞེས་པ་སྟེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྒྱ་ཆོག་མཆོག་གས་པ་ལ་སྟོས་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 བར་འབྲུང་བ་ཙམ་དུ་བྱུང་བོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཕྱོགས་སྒྲ་མ་དགོད་པ་ནི། འདིར་སྒྲས་པ། གང་གི་
 ཕྱིར་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་མེད་ན་འབྲས་བྱར་མི་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
 རོ། །དེས་ན་དབང་སྒྲུག་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེ་དགག་¹པ་ནི། སྒྲས་པ། འདིར་རྒྱ་
 ལ་འབྲས་བྱར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་འབྲས་བྱར་རྒྱའི་དུས་ན་ཡོད་པའམ་
 མེད་པ་གང་ཡིན་ཞེས་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་ལ་ཡོད་པ་ནི་ཞེས་པ་རྒྱའི་ཆ་ཤས་ཆོགས་པ་
 དང་རེ་རེ་བ་གང་ལ་འབྲས་བྱར་ཡོད་དཔུང་ནས་འགོག་པ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི།
 འདིར་རྒྱའི་དུས་ལ་ཡོད་པ་འགོག་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། བྱམ་པ་ཡོད་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་
 པས་སོ། །དེས་ན་རྒྱ་ལ་རང་དུས་ན་ཡོད་པ་ནི་འབྲས་བྱར་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་བྱམ་པ་དང་
 ལྟན་ཅིག་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་ས་ལ་སོགས་པ་ནི་བྱམ་པའི་རྒྱར་གྱུར་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆེ་
 བྱམ་པ་བྱུང་བའི་ནམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་དགོས་
 པས་རྒྱ་དུས་ན་ཡང་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་རི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱས་སྟེད་མི་དགོས་པའི་སྟོན་
 དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལན་ཅིག་མེད་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དགོས་ཀྱི། རེས་འགའ་ཡོད་
 རེས་འགའ་མེད་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་འགའ་ལོ།།

དེས་ན་འབྲས་བྱར་རྒྱ་དུས་ན་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ན་ནམ་ཡང་མེད་དགོས་
 ཤིང་། དུས་ནམ་ཡང་མེད་པ་ནི་འབྲས་བྱར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་འབྲའི་གཏན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དུས་སྐལ་གྱི་སྒྲ་བཞིན་ནོ། །བྱམ་པ་དང་ས་ལ་རི་ལྟར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲས་བྱའི་སྒྲལ་མ་ལ་
 སོགས་པ་གཞན་ནམས་ལ་ཡང་དཔུང་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་དཔུང་པ་ན་དེ་དག་གང་ཡང་རང་བཞིན་
 གྱིས་བྱུང་པའི་རྒྱར་གྱུར་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ནི་འབྲས་བྱར་མི་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༧༠ ན ༩ དེ་དགོག་པ་ནི།

འགྱུར་ཏེ། ཡོད་མེད་གཉིས་པན་ཚུན་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགལ་ཚུལ་འདི་ལྟར། གང་
 ཡོད་པ་དེ་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་གང་མེད་པ་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་རྣམ་བཅད་ཡོངས་
 གཙོད་ཀྱི་སློ་ནས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་རྒྱའི་དུས་ན་ཡོད་
 པ་དང་འབྲས་བུ་རྒྱའི་དུས་ན་མེད་པ་དང་འབྲས་བུ་རྒྱའི་དུས་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀ་
 ཡིན་པ་གང་ཡང་སྟེ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྲུབ་པོ། །ཡོད་མེད་གཉིས་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཙོད་
 ཀྱི་སློ་ནས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་རིགས་པས་གཉིས་ཡིན་གྱི་སྤང་སྟུམ་གཤམས་¹པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་སྤང་སྟུམ་ཡང་རིགས་པ་དེས་ཁེགས་པ་ལྷགས་ལ་གོ་བྱས་པ་ལ་དགོངས་ནས་
 དངོས་སུ་མ་གསུངས་སོ།།

བདེན་པར་ཡོད་ན་དུས་གཅིག་གི་ཆེ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་ཡོད་དགོས་
 པའི་རིགས་པ་འདི་ཁོ་ན་སྟོང་གཟུགས་བདེན་པར་བྱུང་ན་དུས་གཅིག་གི་ཆེ་མངོན་དུ་གྱུར་ན་དུས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་མངོན་དུ་འགྱུར་དགོས་པས་ལམ་མ་བསྐོམ་པའི་ཆེ་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་
 ལམ་བསྐོམས་སྟོབས་ཀྱིས་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཤིན་དུ་འགལ་བ་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། འབྲས་བུ་
 ཡོད་མེད་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་འདི་ཡང་། ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པ་རྒྱ་ལས་སྟེ་བར་ཁས་ལེན་པའི་
 བྲུབ་མཐའ་སྟེ་བ་སུ་ཡང་མེད་ཅིང་སྤྱིར་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་ཞིག་སྟེ་བ་དང་། རྒྱ་དུས་
 ན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ་བར་རང་ལྷགས་ལ་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
 པ་ལ་རྒྱ་དུས་ན་མེད་པ་དང་སྤྱིར་ཡོད་པའི་དབྱེ་བ་མི་རུང་བར། དུས་གཅིག་གི་ཆེ་ཡོད་ན་དུས་
 ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་དགོས་ཤིང་། རྒྱ་དུས་ན་མེད་ན་ཡང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དགོས་པས།
 དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་དུས་ན་ཡོད་མེད་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་ཡོད་མེད་ཙམ་བརྟགས་
 ནས་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དོགས་པ་དགོད་པ་ནི། དེ་ཡང་རང་གཞན་གྱི་སྟེ་བ་
 དངོས་པོར་སྟེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཙམ་གྱི་རྩུན་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཆོད་
 མས་གཞོད་མེད་དུ་འཛོག་མི་ཤེས་པས་དངོས་པོ་བདེན་པར་བྱུང་པ་མེད་ན་གཏན་མེད་དུ་འཇོ་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༢༠ བ ༥། གཙང་། ཤོག ༡༡༡ བ ༥ བགག་པ་

དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟ་ན་རྒྱ་འབྲས་གཏན་ནས་འདྲིལ་ཏུ་མི་རུང་བར་སྦྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་ཙ་བར།
གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྟོང་ན། །འབྲུང་བ་མེད་ཅིང་འདྲིལ་བ་མེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྡེ་མ་
བཀོད་བ་ལྟར་རོ། །ཚུལ་དེ་ཉིད་ཡིད་ལ་བཞག་ནས་སྦྱས་པ། འདིར་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་
བཀག་པས་ནི་རྒྱ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཀག་པ་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་ཡང་བཀག་པར་འགྱུར་རོ། །

རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར་སོ་ཞེ་ན།
གཉིས་པ་ལན་བསྟན་པ་ནི། སྦྱས་པ། རྒྱ་འབྲས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་དངོས་སོ་ཐམས་
ཅད་མེད་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་སྟོས་པས་བྱུབ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་རྒྱ་ལ་རྒྱ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་སྟོས་ནས་ཡོངས་སུ་བཏགས་
པ་སྟེ། འབྲས་བུ་ཡང་རྒྱ་ལ་སྟོས་ནས་སོ་ཞེས་པ་ཁ་རང་རམ་ཅིག་གིས་གཞན་གཞུང་དུ་བྱས་ནས་
ཕྱོགས་སྡེ་མར་བཀོད་པས་ནི་རང་གི་དེ་ཉིད་མཆོག་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་གཞན་ལ་
སྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་གཞུང་གོང་མ་ཡང་རང་གཞུང་དུ་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་དང་
འབྲས་བུ་ནི་སྟོས་པ་ཅན་དུ་བྱུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་འོག་ཏུ་འབྲུང་བའི་ཕྱོགས་སྡེ་མ་དེ་
ཉིད། འདིར་རྒྱ་ལ་རྒྱ་ཉིད་ཅེས་སོགས་འདི་མི་འཐད་པར་སྦྱ་བའི་ཚོད་པ་ཡིན་པས་ཕྱོགས་སྡེ་སྦྱ་བ་
སོ་ཁོ་རང་ལ་ཁོ་རང་གིས་སྟོན་བརྗོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་ལ་རྒྱ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་འབྲས་བུ་
ལ་སྟོས་ནས་ཞེས་སོགས་འདིས་རྒྱ་ས་བོན་རྒྱར་འདྲིལ་བ་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་ལ་སྟོས་པ་དང་། འབྲས་
བུ་ལྟ་བུ་འབྲས་བུར་འདྲིལ་པ་ཡང་རྒྱ་ས་བོན་ལ་སྟོས་པར་གསལ་བར་བསྟན་ལ། དེ་ནི་དབུ་མ་པ་
རང་ལུགས་ཀྱི་ཙ་བའི་བྱུབ་མཐའ་ཡིན་པས་རང་ལུགས་ཕྱོགས་སྡེར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིར་རང་གཞུང་གཞན་གཞུང་ནོར་བའི་དབང་གིས་གཞུང་འོག་མ་དག་གིས་འཆད་ཚུལ་
ནོར་བ་བརྒྱད་མར་བྱས་ལ། འདི་ལྟ་བུའི་ནོར་བ་ཆེན་སོ་འབྲུང་བ་ནི། ཙ་ཤེས་ལས། བྱེད་སོ་ལས་
ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། །ལས་ཀྱང་བྱེད་སོ་དེ་ཉིད་ལ། །བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་མ་རྟོགས་པ། །འགྱུབ་
པའི་རྒྱ་ནི་མ་མཐོང་རོ། །ཞེས་གསུངས་ནས། བྱེད་པ་སོ་དང་ལས་དག་གིས། །དངོས་སོ་ལྟག་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༥༧ ཞོག ༣༩ ཟེང་། ༥

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༥༧ ཞོག ༡༩ ཟེང་། ༡༣

མའང་ཤེས་པར་བྱ།¹ ཞེས་དངོས་པོ་ལྷག་མ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་ཀྱི་མཆོན་བྱ་མཆོན་ཉིད་ཆོད་མ་
གཞལ་བྱ་སོགས་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་ལྟོས་བྱུང་ཏུ་གསུངས་པ་ཅ་འགྲེལ་སོགས་དབུ་མའི་ལམ་
བྱི་མ་མེད་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་སྟོང་ཁ་སྟོང་གས་པར་མ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་
པན་ཚུན་ལྟོས་བྱུང་དང་ལྟོས་བཏགས་ཡིན་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་པན་ཚུན་ལྟོས་མཉམ་ཡིན་མི་དགོས་
པའི་བྱད་པར་ཆོན་པོ་ཡོད་དོ།

དེ་བས་ན་འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྒྲས་པ་དེ་ལ་
ལྟོས་ཚུལ་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདིར་རྒྱ་ས་བོན་ལ་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་བཞག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་སྒྲ་
གྲུ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡོངས་སུ་བཏགས་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་སྒྲ་གྲུ་ལ་འབྲས་བུ་ཉིད་ཏུ་བཞག་པ་ཡང་རྒྱ་
ས་བོན་ལ་ལྟོས་ནས་ཡོངས་སུ་བཏགས་སོ། །དེ་ལྟར་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ས་བོན་དང་སྒྲ་
གྲུ་གཉིས་ཀ་ཡང་པན་ཚུན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་འཛོག་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཐལ་
བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོད་བསལ་མ་ཡིན་གྱི། ཐལ་བ་དེ་འདོད་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཅ་བའི་བྱུང་པའི་
མཐའ་ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཞོད་པ་སྟོན་པའི་ཐལ་བ་
སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ས་བོན་དང་སྒྲ་གྲུ་གཉིས་ཀ་པན་ཚུན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་འདོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་མེད་དེ། དེ་མེད་ན་གཞན་ལ་
ལྟོས་ནས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་ནས་འདོགས་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱར་ངེས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་
གྱིས་རྒྱར་ངེས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པ་རང་དབང་ཏུ་འཛིག་ཆེན་
ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པའི་བདེན་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདིས་དབང་ལྷག་ལ་
སོགས་པའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱར་ངེས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་རང་དབང་པའི་རྒྱ་མ་
ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་བྱུང་བོ།

བཞི་པ་རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། འདོད་
པ་བརྗོད་ནས་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་བརྗོད་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའི་དང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༥༦ ཞོག ༡༩ ཟླ་ ༡༥

པོ་ནི། བ་རོལ་པོས་སྦྲས་པ། རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་ནི་པན་ཚུན་སྦྲས་པ་ཅན་དུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་རོ་པོས་རྒྱ་ཉིད་དང་། འབྲས་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་རོ་པོས་འབྲས་བྱ་ཉིད་དུ་འབྲུབ་པོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྦྲས་པ། འདིར་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་ཅམ་ལས་དམ་བཅའ་བ་འབྲུབ་ཅིང་། བདག་གི་འདོད་པ་ལས་དམ་བཅའ་བ་འབྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་ཟད་པའོ། །གལ་ཏེ་སྦྲུབ་བྱེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་ཅམ་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་བ་འབྲུབ་ན། དེའི་ཆེ་བདག་གི་ཡང་འདོད་པ་ཅམ་ལས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདག་གིས་མེད་པར་འབྲུབ་སྟེ། རིགས་པ་རྣམས་པར་སྤངས་ནས་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་དམ་བཅས་པའི་དོན་འབྲུབ་པའི་བྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྦྲུབ་བྱེད་ཡོད་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བ་རོལ་པོས་སྦྲས་པ། ཡིད་ཆེས་ལུང་ལས་ཞེས་སོགས་འདིའི་འགྱུར་འདི་མ་བདེ་བས། འཆི་མེད་མཛོད་དུ། ས་མ་ཡ་མཉམ་ངེ་བཞེན་སྟོང་། །ཁྲིམས་བྱ་གཞན་ཡང་རྒྱས་པར་བསྟན། །བྱུང་པའི་མཐའ་དང་ཕུན་སུམ་ཆོགས། །བརྟ་དང་དུས་དང་སྐད་རྣམས་ལའོ། །ཞེས་ས་མ་ཡ་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པའི་ནང་ནས་འདིར་བྱུང་མཐའ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། ཡིད་ཆེས་ལུང་ལས་བྱུང་མཐའ་འདིར། །ངེ་བཞེན་མ་བྱུང་བྱུང་མཐའ་ཞེས། །བརྗོད་པ་དག་ནི་མི་འཛོལ་སྟེ། །ཞེས་པ་ཡིན་པ་འདྲའོ་ཞེས་ཆོས་རྗེ་བྱའི་གསུང་འགྲོས་ལས་འབྱུང་རོ། །སྒྲ་མ་དམ་གཞན་དག་འགྱུར་འཆོས་ཚུལ་གཞན་བྱེད་མོད་ཀྱང་། འདིར་དམ་ཆེག་ཅེས་པ་ནི་དམ་ཆེག་དང་སྟོམ་པ་ཞེས་པའི་དམ་ཆེག་མ་ཡིན་གྱི། དམ་བཅས་པའི་ཆེག་ལ་དམ་ཆེག་ཅེས་ཆེག་ཉེ་བར་བསྟུས་པ་ཆོགས་བཅད་བསྟེན་པས་པའི་དོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་འགྱུར་མི་ལེགས་པའི་སྟོན་ཅི་ཡང་མེད་དོ།།

དེས་ན་འདི་ལྟར་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ལས་བཤད་པ་ལྟར་དམ་བཅས་པའི་ཆེག་འདིར། རི་ལྟར་དམ་བཅས་པའི་ཆེག་གི་དོན་རིགས་པས་མ་བྱུང་བས་དམ་བཅའ་བའི་ཆེག་ལྟར་སྤང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དག་ནི་མི་འཛོལ་སྟེ། ལུང་གིས་ཟེན་པ་ལ་རིགས་པས་བཀྲལ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་བཅོས་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་རིགས་

པ་བརྗོད་པ་སྤྲུལ་པ། འདིར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་གཅིག་ཕྱ་ལས་འབྲས་ཕྱ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར། ས་བོན་དང་འཇིག་པ་དང་སྤྲུལ་པ་སོགས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་རྣམས་རང་རང་གི་འབྲས་ཕྱ་
ཕྱ་གྱུ་དང་བྱམ་པ་དང་སྤྲུལ་ཕྱ་སོགས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བྱས་པའི་སྤྲུལ་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་
བྱས་པ་ཅན་ཡོད་པ་ལས་འབྲས་ཕྱ་དེ་དག་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་གྲུབ་པོ། །དེ་གྲུབ་པ་ན་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་དབང་
སྤྱུག་ལས་གཞན་མེད་པས་བྱེད་པ་པོ་དབང་སྤྱུག་ཡོད་པ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱུགས་སྤྲུལ་
འདིའི་དོན་ལ་ཁ་པམ་ཅིག །འདིར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་གཅིག་ཕྱ་ལས་འབྲས་ཕྱ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་
བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་བྱས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཕྱ་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱས་པ་ཅན་དབང་སྤྱུག་
ལས་གཞན་ལ་མ་སྟོས་པར་འབྲས་ཕྱ་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ཞེས་སྤྲུལ་པ་ཡང་དབང་སྤྱུག་
སྤྲུལ་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ཡིན་པ་བསྟུན་པ་ལ་བསམས་ན་ནི་རུང་ལ། གཞན་དུ་ན་དབང་སྤྱུག་གཅིག་ཕྱ་
ལས་འབྲས་ཕྱ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་ལ། རྒྱ་གཅིག་ལས་འབྲས་ཕྱ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་
པ་རྟགས་སྤྲུལ་བཞོད་པར་མ་སོང་བ་དགོས་པར་སྤང་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་ནི་པ་རོལ་པོ་ཞིན་ཏུ་
སྤྲུལ་ཡང་དགོད་¹པ་དགའོ།།

གཉིས་པ་དེ་དག་དགག་པ་ལ་གསུམ། གཏན་ཆེགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དམ་བཅའ་སྤྱུབ་བྱེད་
ཡིན་པ་དགག། །ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གཏན་ཆེགས་དེ་ཉིད་ལྟར་སྤང་དུ་བསྟུན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བསྤྱུབ་ཕྱ་
སྤྱུབ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་དམ་བཅའ་དང་གཏན་ཆེགས་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་བསྟུན་པའོ། །དང་
པོ་ན། གཏན་ཆེགས་དེ་འགོག་པ་སྤྲུལ་པ། འདིར་ཁྱོད་ཀྱིས་དབང་སྤྱུག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་
བྱེད་པ་པོར་སྤྱུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཞོད་པའི་གཏན་ཆེགས་དོན་མེད་དོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དབང་
སྤྱུག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོར་སྤྱུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་ཡིན་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དམ་
བཅའ་སྤྱུབ་པ་དང་དམ་བཅའི་བརྗོད་སྤྱུགས་འགོག་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་ཡིན་དགོས་ཏེ། དམ་
བཅའ་དང་གཏན་ཆེགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དམ་བཅའ་སྤྱུབ་པ་དང་བརྗོད་སྤྱུགས་འགོག་པ་ཡིན་ན་ནི་གཞན་གང་ལ་
ཡང་མ་སྟོས་པར་སྤྱུབ་པ་དང་སྤྲུལ་པའི་ཕྱིན་པར་འབྱུང་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་བུ་དམ་བཅའ་གཅིག་སྤྱུབ་

1 ཞེས། འོག་ ༡༨༣ བ ༤ གཙང་། འོག་ ༡༡༣ བ ༤ འགོད་པ་དགའོ།།

བ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པ་དང་། དམ་བཅའ་གཅིག་གི་བརྒྱུ་ཕྱིགས་སུ་འབྱེན་པ་བཞིན་
 དུ་དམ་བཅའ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྒྱུ་ཕྱིགས་ཀྱང་སུན་འབྱེན་དགོས་པས། དེ་བས་ན་རྩི་
 ལྟར་གཏན་ཆེགས་གོང་དུ་སྤྲུམ་པ་དེས་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱིགས་སམ་བསྐྱབ་བྱ་དབང་ལྷག་ངོ་པོ་
 ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་བདག་གི་ཕྱིགས་
 ཏེ་དམ་བཅའ་དབང་ལྷག་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པར་ཡང་སྐྱབ་པར་འགྱུར་
 ཞིང་། ཅི་སྟེ་གཏན་ཆེགས་དེས་ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའི་བརྒྱུ་ཕྱིགས་སུ་འབྱེན་པའི་མཆན་ཉིད་ཐོབ་
 པ་དེའི་ཆེ་བདག་གི་དམ་བཅའི་བརྒྱུ་ཕྱིགས་ཀྱང་སུན་འབྱེན་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་འདི་ནི་
 གང་ལ་ཡང་མ་ལྟོས་པར་སྟེག་པར་བྱེད་ན་བྱད་ཤིང་དང་བྱད་ཤིང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་སྟེག་པར་
 བྱེད་དགོས་ཀྱི་བྱད་ཤིང་གཅིག་བྱ་སྟེག་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།།

འདི་ལ་ཁ་རང་ཅིག་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ནམ་འགོག་བྱེད་ཡིན་ཞེས་
 བརྟགས་ནས་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ན་རྟགས་དེས་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱིགས་སྐྱབ་པ་ལྟར་བདག་གི་ཕྱིགས་ཀྱང་
 སྐྱབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། འགོག་བྱེད་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱིགས་འགོག་པ་ལྟར་བདག་གི་ཕྱིགས་ཀྱང་
 འགོག་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ལ་འཆད་དོ། །པ་རོལ་པོས་རྟགས་དེ་འགོག་བྱེད་དུ་
 ཁས་ལེན་པར་བྱས་ཀྱང་ཁོ་རང་གི་ཕྱིགས་འགོག་བྱེད་དུ་ག་ལ་སྤྲུ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་པ་བདག་གི་
 ཕྱིགས་སུ་འབྱེན་བྱེད་དུ་ཐལ་བ་ཁོའི་ངོར་མི་འདོད་པ་འཕེན་པའི་ཐལ་བར་རྩི་ལྟར་འགྱུར། ཡང་
 ཁ་ཅིག་རམ་ཉིད་ལེན་གཅིག་བྱ་ལས་འབྲས་བྱ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པའི་རྟགས་ཆོས་ཅན།
 སངས་རྒྱས་པ་བདག་ཅག་གི་ཕྱིགས་དེ་དམ་བཅའ་འབྲས་བྱ་རྒྱ་ལ་ལྟོས་ནས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱང་
 སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། འབྲས་བྱ་འབྱུང་བ་རྒྱ་རུས་པ་ཅན་དབང་ལྷག་ལ་ལྟོས་པར་
 སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱིགས་སམ་དམ་བཅའ་འབྲས་བྱ་རྒྱ་དབང་ལྷག་
 ལ་ལྟོས་པ་ཡང་སུན་འབྱེན་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་དུ་ཐོབ་པར་ཐལ། བདག་གི་ཕྱིགས་སམ་དམ་
 བཅའ་འབྲས་བྱ་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པ་ཉིད་སུན་འབྱེན་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་འདི་ནི་སྟེག་
 བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་སྟེག་པར་བྱེད་ཀྱི་གཅིག་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པ་
 བཞིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ།།

བདག་གི་ཕྱོགས་ཀྱང་སྐྱབ་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་ཐལ་ཆོས་དང་། སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་
མཚན་ཉིད་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་ཞེས་པ་རྟགས་སུ་བྱས་ནས། ཡང་གཞུང་ཉིད་མ་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་
སུན་འབྲེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་ཞེས་པ་ཐལ་ཆོས་དང་། བདག་གི་ཕྱོགས་ཀྱང་སུན་
འབྲེན་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་རྟགས་སུ་བྱེད་པ་ནི་འགལ་བར་ཤེས་སྟེ་ལ། རྒྱ་ཁས་ལེན་པའི་བྱི་
ནང་གི་བྱུ་མཐའ་སྟེ་བ་འབྲས་བྱ་རྒྱ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྟེ་བ་སུ་ཡང་མེད་ཅིང་། དངོས་སྟེ་བ་དག་
འབྲས་བྱ་རང་གི་རོ་པོས་སྦྱེས་པ་དང་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པ་མི་འགལ་བ་དང་། འབྲས་བྱ་རྒྱ་ལ་ལྟོས་ཀྱི་
རྒྱ་འབྲས་བྱ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྟེ་ལ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་འབྲས་བྱ་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པར་མ་ཐད་རྒྱ་
ཡང་འབྲས་བྱ་ལ་ལྟོས་པས་གཉིས་ཀ་པན་ཚུན་ལྟོས་འདྲིལ་ཏུ་བཞེད་པ་ལྟར་འདྲིལ་ཡང་གོང་དུ་
གསལ་བར་གསུངས་སོ།།

དེས་ན་འདྲིལ་ཡང་པ་རོལ་པོས་སྟོད་བཅུད་དབང་ལྷག་གིས་བྱེད་པར་འདོད་ཀྱང་རྒྱ་ལ་
ལྟོས་པར་སྟེ་ལ། རྟགས་འདིས་འབྲས་བྱ་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པ་སུན་འབྲེན་པར་ག་ལ་སྟེ། དབུ་མ་པས་
ཀྱང་རྒྱ་ལ་ལྟོས་ན་རང་གི་རོ་པོས་བྱུ་བ་འགལ་བ་དང་། རང་གི་རོ་པོས་བྱུ་བ་རྒྱ་ལ་མི་ལྟོས་
པར་ཐལ་བའི་མི་འདོད་པ་འཕངས་ནས་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། པ་རོལ་པོས་འབྲས་བྱ་རྒྱ་ལ་མི་ལྟོས་
པར་དངོས་སུ་ཁས་སྦྱངས་ནས་ཐལ་བ་དེ་ལྟར་འཕེན་པ་ག་ལ་ཡིན། མེ་སྟེག་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་
ཡིན་པར་དབུ་མ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁས་ལེན་ལ། མེས་རང་ཉིད་སྟེག་པ་ནི་བྱི་ནང་སུ་ཡང་ཁས་
ལེན་པ་མེད་ཅིང་མེ་སྟེག་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ཁོ་རང་སྟེག་པར་འཕྱལ་བྱས་ན་ཐ་སྟོད་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་དགོས་པས་དཔེའི་འཆད་རྒྱལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མ་ལེགས་
ལ། རང་གཞན་གྱི་བྱུ་མཐའ་སྟེ་འདོད་རྒྱལ་ཞིབ་པར་མ་ཆགས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དབུ་མའི་བྱུ་མ་
མཐའི་རྣམ་གཞག་གི་ཕྱོགས་མཐོང་ཅུ་ཡང་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་པར་ཁས་འཆེ་བ་དག་
གིས་མདོར་བསྟུན་འདི་ལ་སོགས་པ་གོང་ལོག་ཏུ་མ་ཞིག་ཏུ་དཔྱུས་ལོང་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་དང་
ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་དབུ་མ་དྲུག་གི་རིགས་ལམ་སྟེ་མའི་བརྟེན་ཅུ་ཡང་མ་
ཆགས་པའི་མཁས་པར་ཁས་འཆེ་བ་དག་གིས་སྐབས་འདི་དག་ཏུ་ཅི་ཡང་རུང་བའི་སྟེ་ཙོར་འབའ་
ཞིག་སྟེ་བ་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་གཏན་ཆེགས་དེ་ཉིད་ལྟར་སྒྲུབ་དུ་བསྟན་པ་ནི། འདིར་དཔེར་ན་
 ཞེས་སོགས་འདིའི་འབྲེལ་ལ། སལ་ཆེ་བ་ནི་ཅེ་ཡང་མི་གསུང་ལ། ཁ་དམ་ཅིག་ནི། གོང་དུ་གཏན་
 ཆེགས་ནི་དོན་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ། གཏན་ཆེགས་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་རྟག་
 བར་སྐྱབ་པ་ལ་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དོན་ཡོད་དོ་ཞེས་སའི་ལན་དུ། གཞུང་ལོག་
 མ་དག་སྒྲེལ་ནས་འཆད་དོ། །གོང་གི་དེ་ནི་དབང་སྒྲུག་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་སྐྱབ་
 སའི་ཕྱིར་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཀོད་སའི་གཏན་ཆེགས་འདི་ནི་དོན་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ཡིན་གྱི། གཏན་
 ཆེགས་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པར་མ་སྒྲུས་པས་འབྲེལ་བར་མ་མཐོང་ངོ་། །དེས་ན་འདི་ལྟར་བཤད་
 བར་བྱ་སྟེ། གོང་དུ་དབང་སྒྲུག་འབྲས་བུ་ཀྱང་གྱི་བྱེད་པ་པོར་སྐྱབ་པ་ལ། ཉེར་ལེན་གཅིག་ལུ་ལས་
 འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་ཆོལ་སྟོར་གྱི་གཏན་ཆེགས་ལྟར་སྒྲུབ་
 དུ་བསྟན་པར་བཞེད་ནས། སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྟགས་དང་ནམ་མཁའ་
 དཔེར་བཀོད་སའི་ཆོལ་སྟོར་གྱི་གཏན་ཆེགས་སུ་བཀོད་ཀྱང་། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་
 རྟགས་དང་བྱམ་པ་དཔེར་བཟུང་སའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་བྱབ་པ་ན་ཆོལ་སྟོར་
 གྱི་རྟགས་དེ་ཉིད་ལྟར་སྒྲུབ་དུ་འབྲུབ་པ་བཞིན་དུ་དབང་སྒྲུག་བྱེད་པ་པོར་སྐྱབ་པ་ལ་བཀོད་སའི་
 རྟགས་འདི་ཡང་ལྟར་སྒྲུབ་དུ་དམ་བཅའི་བརྒྱུག་ཕྱོགས་རྟགས་ཡང་དག་གིས་བྱབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 འབྲུབ་པར་འབྱུང་རོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདིར་དཔེར་ན་ཞེས་སའི་ཆེག་གིས་ཀྱང་སྐྱ་
 རྟག་པར་སྐྱབ་སའི་གཏན་ཆེགས་ལྟར་སྒྲུབ་དང་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་སའི་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་ཡིན་
 པ་དཔེར་བྱས་པ་གིན་ཏུ་གསལ་ལོ།།

དེས་ན་ཆེག་གི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བཀོད་སའི་གཏན་ཆེགས་དེ་ངོ་པོ་ཉིད་
 ཀྱིས་རང་གི་དམ་བཅའ་སྐྱབ་པ་དང་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་སུན་འབྱིན་བྱེད་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད། ཐ་
 སྟད་དུ་ཡང་ཆོལ་སྟོར་གྱི་གཏན་ཆེགས་ལྟར་སྒྲུབ་ཅམ་ཡིན་པས་དམ་བཅའ་སྐྱབ་སའི་རུས་པ་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོལ་སྟོར་གྱི་གཏན་ཆེགས་ཅམ་གྱིས་དམ་བཅའ་སྐྱབ་མི་རུས་པ་ནི་འདིར་དཔེར་
 བ་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱ་བ་པོ་ནམས་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་ནི། སྐྱ་ནི་རྟག་སྟེ། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་སའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། ནམ་མཁའ་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་བཞིན་སྐྱ་ཡང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན།

དེའི་ཕྱིར་སྤྲ་རྟག་ཅེས་དམ་བཅའ་གཏན་ཆེགས་དཔེ་ཉིར་སྦྱར་མཐུག་སྟུང་དང་བཅས་པའི་ཡན་
ལག་ལྷ་ལྷན་གྱི་དག་གིས་གཏན་ཆེགས་འགོད་ཚུལ་བརྗོད་པའོ། །སྤྲ་རྟག་པར་སྦྱབ་པའི་རྟགས་
ལྟར་སྤང་དེ་ལྟར་བཀོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པས་སྦྱས་པ། སྤྲ་རྟག་པར་དམ་བཅའ་བ་འདི་ནི་ཆད་
མས་གྲུབ་པའི་དོན་ཅན་གྱི་དམ་བཅའ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དམ་བཅའ་དེའི་དོན་ལ་གཞིན་བྱེད་གྱི་གཏན་
ཆེགས་གཞན་ཡང་སྤྲ་བར་འགྱུར་བ། སྤྲ་མི་རྟག་གོ་ཞེས་པ་དམ་བཅའོ། །དེའི་གཏན་ཆེགས་གང་
ཞེ་ན། བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་གང་ཞེས་ན། བྱས་པ་བཞིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཉིར་
སྦྱར་དང་། དེའི་ཕྱིར་སྤྲ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་པ་མཐུག་སྟུང་དེ། འདིར་ཡང་སྦྱབ་དག་ནི་ཡན་
ལག་ལྷ་ལྷན་གྱི་ཐུགས་སོ། །དེ་ལྟར་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་གིས་སྤྲ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པས་སྤྲ་
རྟག་པར་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཀོད་པའི་རྟགས་དེའི་བསྒྲུབ་བྱར་བཟུང་བའི་སྤྲ་རྟག་པ་ཁེགས་པ་
དེས་ན་ཟོལ་གྱི་གཏན་ཆེགས་ཅམ་ལས་འབྲས་བྱ་བསྒྲུབ་བྱ་འབྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་
ཆོལ་བ་གང་གིས་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་རི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པའི་གཏན་ཆེགས་དེ་
ནི་དམ་བཅའི་སྦྱབ་བྱེད་ཆད་མར་འགྱུར་གྱི། ཟོལ་གྱི་གཏན་ཆེགས་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རི་སྐྱད་
དཔེར་བརྗོད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་དབང་ཐུག་འཁོར་བའི་བྱེད་པོར་སྦྱབ་པ་ལ་སྤར་བརྗོད་པའི་ཟོལ་གྱི་
གཏན་ཆེགས་དེ་ཉིད་བཀོད་པ་ཡང་དོན་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་སྦྱབ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་དམ་བཅའ་དང་གཏན་ཆེགས་
འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པ་ནི། གཞུང་འདི་དག་གི་དོན་ལ་གཞན་དག་རང་ངམ་དམ་
བཅའ་དང་དུས་འགལ་བའི་གཏན་ཆེགས་སྦྱབ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དམ་བཅའ་དང་གཏན་ཆེགས་
གཉིས་གཅིག་ཡོད་དུས་ཅིག་ཤོས་མེད་ཅིང་། བསྒྲུབ་བྱ་སྦྱབ་རུས་གྱི་གཏན་ཆེགས་ཡིན་ན་དེ་
གཉིས་ཅིག་ཅར་ཡོད་དགོས་པ་ལ་ཅིག་ཅར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་ལ། གང་གི་དུས་ན་པ་
ཡིག་ཡོད་པ་ཞེས་སོགས་ནི། ཁ་རང་ཅིག་། དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་མེད་པའི་རྒྱ་མཆན་དུ་སྦྱར་ཞིང་། ཁ་
རང་ཅིག་དེར་མ་ཟད་དམ་བཅའ་ཉིད་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ་མེད་དེ། ཞེས་དེའི་སྦྱབ་བྱེད་དུ་སྦྱར་རོ། །དེ་
ལྟར་དམ་བཅའ་དང་སྦྱབ་བྱེད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་སོགས་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༡༤ བ ༣ ཉིར་གཞོད་ གཙང་། ཤོག ༡༡༥ བ ༣ ཉིར་སྦྱོད་

མ་སྐྱར་བར་འགོག་ཚུལ་ད་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་རྣམས་ཆོད་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རང་ལུགས་ཀྱི་
 དམ་བཅའ་སྐྱབ་པའི་རྣམས་གང་བཞོད་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་པ་དེ་སྐྱར་མཚུངས་པར་འགྱུར་བའི་
 བྱེད་ཏེ། དམ་བཅའ་དང་གཏན་ཆེགས་གཅིག་ཡོད་དུས་ཅིག་ཤོས་མེད་པས་ཅིག་ཅར་བ་མ་ཡིན་
 པའི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཏན་ཆེགས་དམ་བཅའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་སྐྱབ་མི་རུས་པར་ཐལ།
 དེས་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་དམ་བཅའ་ཡོད་དུས་གཏན་ཆེགས་མེད་གཏན་ཆེགས་ཡོད་དུས་དམ་བཅའ་
 མེད་པས་ཅིག་ཅར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་ན་འཁོར་གསུམ་ག་ལ་ལན་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཁ་དོལ་ཕྱགས་ཅིག་རྣམས་པར་དབྱེད་ན་ཞེས་པའི་བྱེད་པར་སྦྱོར་མོད། དེ་ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དཔྱོད་
 པའི་ཆོད་མས་རྣམས་པར་དབྱེད་པ་དང་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཆོད་མས་རྣམས་པར་དབྱེད་པ་གང་ལ་
 བསམས་པ་དབྱེད་གོས་པར་སྦྱང་ངོ། །

དེས་ན་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རིགས་པའི་རྣམས་གངས་གཞན་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དམ་
 བཅའ་བ་དང་དུས་འགལ་བས་གཏན་ཆེགས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། འདིར་གང་གིས་དུས་ན་དམ་བཅའ་བའི་ཆེག་
 ཡོད་པ་དེའི་དུས་ན་གཏན་ཆེགས་བརྗོད་པ་མེད་དོ། །གང་གི་དུས་ན་གཏན་ཆེགས་བརྗོད་པ་ཡོད་
 པ་དེའི་དུས་ན་དམ་བཅའ་བའི་ཆེག་མེད་དོ། །ཞེས་དམ་བཅའ་དང་གཏན་ཆེགས་བརྗོད་པའི་དབང་
 དུ་བྱ་དགོས་པ་ནི་གང་གི་དུས་ན་བྲ་ཡིག་ཡོད་པ་ཞེས་སོགས་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ།¹ དོན་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་གཅིག་ཡོད་དུས་ཅིག་ཤོས་མེད་པས་བྱུང་པ་ཁས་སྦྱང་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐྱ་
 མི་རྣམས་པ་ཡོད་དུས་བྱས་པ་མེད་བྱས་པ་ཡོད་དུས་སྐྱ་མི་རྣམས་པ་མེད་པས་བྱུང་པར་ཡང་ཁས་སྦྱང་
 དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་གཅིག་ཡོད་དུས་གཅིག་མེད་པས་བྱུང་པ་ལ་མ་སྐྱར་ན་
 སྐབས་དོན་འགྱུར་པ་ལ་མན་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་དམ་བཅའི་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་ན་སྐྱ་མི་རྣམས་པ་དང་དེ་བརྗོད་པའི་ཆེག་ངོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དུ་འབྲེལ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱ་མི་རྣམས་པ་དང་དེ་བརྗོད་པའི་ཆེག་
 གཅིག་ཡོད་ན་ཅིག་ཤོས་ཡོད་པ་དང་མེད་ན་མེད་པས་བྱུང་དགོས་ཤིང་། གཏན་ཆེགས་ལ་ཡང་དེ་

1 ཞེས། ཤོག ༡༩༩ བ ༤ གསལ་ལོ།

དང་འབྲེལ། འདོན་དེ་ཡོད་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དགོས་པའི་སྒྲིགས་ལ་ནི་དོན་དེ་ལན་ཅིག་ཡོད་ན་
དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་ཡོད་དགོས་པ་དང་། ལན་ཅིག་མེད་ན་དུས་ནམ་ཡང་མེད་དགོས་སོ། འདི་
ཕྱིར་གཏན་ཆིགས་བརྒྱུད་བཞིན་པའི་ཆེ་དམ་བཅའ་བརྒྱུད་པ་མེད་པ་ལྟར་དེའི་ཆེ་དམ་བཅའ་ཡང་
མེད་དགོས་སོ། འདི་ཆེ་མེད་ན་དུས་ནམ་ཡང་མེད་དགོས་པས་དམ་བཅའ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་
རོ། འདིས་ན་དམ་བཅའ་གཏན་མེད་པའི་གཏན་ཆིགས་འདི་བསྐྱབ་བྱ་གང་གི་གཏན་ཆིགས་ཡིན་ཏེ།
བསྐྱབ་བྱ་གང་གི་ཡང་གཏན་ཆིགས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གཏན་ཆིགས་དེ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དམ་
བཅའ་ཡོད་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ཡོད་ན་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཅིག་ཆར་དུ་ཡོད་ཚུལ་
དེ་ལྟར་ཡོད་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཅིག་ཅར་བའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་བརྒྱུད་པའི་ཆིག་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་ཆིག་དེ་ལ་ཡི་གེ་
གངས་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་རྣམས་དུས་གཅིག་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ལ། དམ་བཅའི་སྐད་དོད་པ་ཉི་རྩེ་ཞེས་
བརྒྱུད་པ་གང་གི་དུས་ན་བྲ་ཡིག་ཡོད་པ་དེའི་དུས་ན་ཉི་ཡིག་དང་རྩེ་ཡིག་མེད་དོ། འདི་བཞིན་དུ་
བྲ་ཞེས་བརྒྱུད་པའི་བྲ་ཡིག་དང་ར་ཡིག་དང་སྒྲིག་གི་ཨ་ཡིག་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་སྐྱས་
གཅིག་བརྒྱུད་པའི་ཆེ་གཅིག་མེད་ལ། བྲ་ཡིག་གི་རིམ་ལྔ་བ་བཞིན་དུ་ཡི་གེ་ཡི་སྟེ་ཉའི་ཉ་ཡིག་དང་།
རྩེའི་ཉ་ཡིག་དང་ཨ་ཡིག་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་བརྒྱུད་པ་ཡོད་དུས་གཅིག་བརྒྱུད་པ་མེད་དོ། འདམེར་
ན་མ་སྐྱེས་པའམ་ཤི་བའི་བྲ་ཡིས་ད་བུའི་བྲ་བ་བྲེད་པར་མི་བྱས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་གཏན་ཆིགས་
ཀྱིས་ཀྱང་རང་དུས་ན་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་པར་མི་བྱས་སོ།

བཞི་པ་དེས་ན་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། བོད་དུ་བཤད་
པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་ལས་འབྲས་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཞེགས་པ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་ལ་བརྟེན་
ནས་འབྲས་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་གཅིག་ནམ་ཡོད་དུས་
ཅིག་ཞོག་ཀྱང་ཡོད་དགོས་པ་ལ། འབྲས་བྱ་རྣམས་ནི་རང་དུས་ན་མེད་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུ་བའི་ཕྱིར་
རོ། ཡང་ན་རྒྱ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་འབྲས་དུས་ན་ཡང་ཡོད་དགོས་ཀྱི། འབྲས་དུས་ན་མེད་ན་
དུས་ནམ་ཡང་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་བས་འབྲས་བྱ་རྣམས་རྒྱ་མེད་པ་ལས་
བྱུ་བ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྲལོ། རྒྱ་མེད་པ་ལས་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་ཞེས་པ་དང་འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་

པའི་བྱེད་པ་ཞེས་པ་དོན་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བའི་བྱེད་པ་གཏན་མེད་པ་ལ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་པར་ཡང་འགྲུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་རོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་མ་འགྲུར་ཏེ། རྒྱ་གཏན་མེད་པ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་མི་འགྲུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྒྱ་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཡང་འབྲས་བུ་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན། རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན། རྒྱ་མེད་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲུབ་སྟེ། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་རྟག་པ་སུན་དབྱུང་བའོ། །ཞེས་པ་མཐུག་བསྟུ་བའོ། །

འདི་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདི་དག་གོ་ན་ནམ་ཀྱན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་གཟུགས་དང་། མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་གཉིས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པའི་ལོག་ཉིག་གི་གནས་མེད་ལ། དབང་ཕྱག་རྟག་པ་རྒྱ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདི་དག་ཀྱང་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་རྟག་པ་དེ་ཉིད་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པར་སྐྱ་བ་ལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱེས་ནས་དགག་པར་བྱའོ། །ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་རྟག་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དོན་དམ་བདེན་པའི་རྒྱ་རྟག་པ་ཁས་ལེན་པ་ལ་མི་མཆུངས་སོ་ཞེ་ན། གྲོ་ལ་བ་རང་གི་འདོད་པས་ནི་དབང་ཕྱག་ཀྱང་རྒྱན་པར་ཁས་མི་ལེན་ལ། ལུང་རིགས་ནམ་དག་གིས་ནི་ཁྱོད་འདོད་པའི་སྟོང་གཟུགས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པ་ཡང་གཏན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རང་གི་འདོད་པ་ཅམ་སྟོང་པོར་ཟད་དོ། །

རྒྱ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སོང་བའི་ཕྱིར། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཞེས་སྐྱ་བ་ནི་རའི་མ་མོ་གཤམ་མོ་ཞེས་པའི་ཆོག་དང་བྱུང་པར་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་རྒྱ་མེད་བཞི་གང་དུང་ལས་སྐྱེ་དགོས་ཀྱང་ཀྱན་རྫོབ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཅམ་གྱི་སྐྱེ་བ་ནི་བཞི་པོ་དེ་གང་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་མི་དགོས་པར་མ་ཟད། བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཐའ་བཞི་པོ་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་ལ་འདི་ནི་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་དཔེ་དུ་མ་དང་བཅས་ནས་རྟོ་རྟེ་སྟོང་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། རིག་པ་མཁན་པོ་ལས་འོངས་དང་། །མར་མེ་མར་མེ་ལས་འོངས་དང་། །རྒྱ་ལས་རྒྱ་ནི་གཞན་པ་

དང་། །བཞེན་ལས་མེ་མོང་ལ་བཞེན་དང་། །སྤྲ་ལས་སྤྲ་བརྟན་འབྱུང་བ་དང་། །རི་ལྟར་མེ་ཤེལ་
ལས་མེ་དང་། །ཉི་མ་ལས་ནི་ཉི་མ་སྟེ། །ཟས་ཟོས་པ་ནི་ལྷེ་འཇག་ལ། །ཚུ་མེད་པར་ནི་ཚུ་མི་
སྟེ། །ལྷ་གུ་ས་ཐོན་མེད་མི་སྟེ། །རྒྱ་ལས་མ་གཏོགས་སྟེ་མི་འགྱུར། །རང་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་
མིན། །གཉིས་ཀ་ལས་མིན་རྒྱ་མེད་མིན། །ཞེས་སོ།།

ལྷ་པ་བདག་རྟག་དངོས་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་སྤྱན་མོང་དུ་སྤྱན་དབྱུང་བ་ལ་གསུམ། བདག་
ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བ་དགག། །བདག་རྟག་པ་ཡིན་པ་དགག། །དེས་ན་བྱུང་བ་དང་རྟག་པ་སོགས་
ཀྱི་བདག་མེད་པར་བསྟན་པས་མཇུག་བསྟུ་བཅོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་སྤྱི་སྟེགས་པས་བཏགས་
པའི་གང་ཟག་གི་བདག་སྤྱན་དབྱུང་བ་གསུངས་པ་གལ་ཉེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་ཉེ་ཞེས་མཚམས་
སྦྱར་བཅོ། །འདིར་གལ་ཉེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཅ་བ་བཞེད་ནས་འབྲེལ་པས་དེའི་དོན་འཆད་པ་ནི།
འདིར་གལ་ཉེ་བདག་ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བ་དེ་ཆ་མེད་གཅིག་ཕུ་ཡིན་ནམ་ཆ་དུ་མ་ཡིན། དེ་ཆ་
མེད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ན། ཕྱོགས་དེ་ལ་སྟོན་ནི་སྤྱི་ཡང་གཉིན་དང་བུལ་བའི་སྤྱག་བསྟུ་དུ་མི་འགྱུར་
ཞིང་། དཔུལ་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སྤྱག་བསྟུ་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་
སྤྱག་བསྟུ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཉེ། སེམས་ཅན་སོ་སོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་ཆ་མེད་
གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་རྒྱལ་ཀྱིས་བདག་ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཕྱོགས་
གཉིས་པ་ལྟར་བདག་ཆ་ལས་དུ་མ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་རྣམས་ཀྱང་སོ་
སོར་གནས་པའི་ཕྱིར་སྟོན་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱུ་པ་ཅམ་དུ་སྤྱི་བའི་
ཕྱོགས་ལ་དངོས་པོ་དོན་གཞན་དུ་མ་ལ་དངོས་པོ་གཅིག་སྤྱན་མོང་དུ་རྗེས་སྤྱི་འགོ་བ་མི་འགལ་
ཡང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོར་གནས་པ་དུ་མ་ལ་ཆོས་གཅིག་སྤྱན་མོང་དུ་རྗེས་སྤྱི་འགོ་བ་མི་སྤྱིད་
པས། སེམས་ཅན་སོ་སོ་རྣམས་ཀྱི་བདག་བདེན་པ་བ་དེ་དག་སོ་སོར་གནས་པ་དེའི་ཆེ་སེམས་
ཅན་སོ་སོའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་དུ་མ་རྣམས་པན་རྒྱུན་གཅིག་ལ་གཅིག་རྗེས་སྤྱི་མི་འགོ་ཞིང་། བདག་
དུ་མ་དེ་རྣམས་ལ་སྤྱན་མོང་དུ་རྗེས་སྤྱི་འགོ་བའི་བདག་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་ཐམས་
ཅད་དུ་འགོ་བ་ཉིད་མེད་དོ།།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༡ ཞོག ༡༣༩ ཟླང་། ༤

རིགས་པ་འདི་དག་ནི་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
 བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་དེ་ཆ་
 མེད་ཀྱན་འགྲོ་བྱེད་བདག་ཡིན་པར་སྒྲིབ་པ་འགོག་པ་ལ་ཡང་རིགས་པ་མཚུངས་པར་སྒྱུར་བར་བྱ་
 ཞེ། རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་རང་གི་ཆོས་ཅན་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་གཟུགས་སྒྲིབ་
 དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འབྲེལ་བ་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་དེ་
 ལྟར་འབྲེལ་བར་ཐམས་པུ་གྲུ་ཐུབ་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
 ཆོས་ཉིད་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་བྱེད་པ་མ་དེས་ན་བདག་ཆ་མེད་གཅིག་ཤུས་ཐམས་
 ཅད་དུ་བྱེད་པ་ལ་པར་འཕངས་པའི་ཐལ་བ་དེའི་བྱེད་པ་དེས་པའི་གོ་སྐབས་གཤམ་ཡོད། འདོད་ན་
 སེམས་ཅན་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ངེ་བཅས་དང་རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་ངེ་བྲལ་ཡིན་པའི་
 བྱེད་པར་ཁས་སྐྱབས་པ་ཉམས་ཏེ། རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་ངེ་བྲལ་དུ་སོང་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
 ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཐེན་པར་ཐལ་བ་ལས་གཞན་དུ་བརྟག་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད།

གཉིས་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་འདི་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་པས་འཆད་པ་ནི། འདིར་རྟག་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གནས་སྐབས་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མར་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་དེ། རྟག་
 པ་ནི་སྔ་ཕྱིའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྟག་པ་ཡིན་ན་གནས་སྐབས་གཞན་
 དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པའི་སྒྱི་བྱེད་བརྟེན་ནས། དེས་ན་བདག་ཀྱང་རྟག་པ་ཡིན་ན་གནས་
 སྐབས་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་གཞོན་པ་སྟོན་པ་ནི། རྟག་པ་ཡིན་ན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་
 འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར། བདག་ནི་འདོད་པའི་མདའ་ཡིས་བསྐྱུན་པས་སྒྲིབ་ལེར་འཆད་པར་འགྱུར་བ་
 ལྟར་གྱི་འདོད་པའི་གནས་སྐབས་སྔ་ཕྱི་མི་འདྲ་བ་རྣམས་པ་བཅུ་པོ་འདིར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་
 བར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་བ་དེའི་ཕྱིར་བདག་ནི་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། སྔ་ཕྱི་གཞན་དང་
 གཞན་དུ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་དང་ཡང་དག་པར་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།

རིགས་པའི་རྣམ་གངས་གཞན་ཡང་། གཤམ་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་པས་འཆད་པ་
 ནི། འདིར་སངས་པའི་དུས་སྟུ་བདག་ཀྱང་སངས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབང་ཤེས་སོ་
 སོས་ཡུལ་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་བཅས་ཤིང་། ཅ་བར་དང་ཡིག་གི་བྱས་པས་འཕངས་པ་

ལས་བདག་ཏེ་ཏྲག་པ་ཡང་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་གཉིད་ལོག་པའི་དུས་སུ་བདག་དེ་དབང་ལེས་ཀྱིས་
 དུལ་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བ་སྒོངས་པ་ཉིད་དུ་རི་ལྟར་འགྲོ་སྟེ། ཏྲག་པས་བྱ་བ་བྱེད་
 བ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རེས་འགའ་བར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ཏྲག་པ་འགོག་
 པའི་རིགས་པ་འདི་དག་གིས་ནི་སྟོང་གཟུགས་དང་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཏྲག་པར་
 འདོད་པ་ཡང་དགག་པར་བྱ་སྟེ། ཏྲག་པ་ཡིན་ན་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིན་མཆོན་གྱི་ཏྲགས་བཅུའི་
 གནས་སྐབས་སོ་སོར་རི་ལྟར་འགྱུར། མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ལས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གནས་
 སྐབས་སོ་སོར་རི་ལྟར་འགྱུར། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བས་གཉིས་སྟངས་
 ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྟོན་སྟོང་པ་ཉིད་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་བཞིན་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱ་
 བ་དང་བཅས་པ་ལས་རྗེས་ཐོབ་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བར་རི་ལྟར་འགྱུར། སྟོང་གཟུགས་
 ཀྱིས་ཡན་ལག་སྟེ་མ་བཞིའི་གནས་སྐབས་སུ་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དངོས་སུ་འཕྲེན་
 མི་རྒྱས་པར་ཡན་ལག་ཕྱི་མར་དངོས་སུ་འཕྲེན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་བྱ་བ་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་
 གནས་སྐབས་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་རི་ལྟར་འཐད་ཅེས་སོགས་རྒྱས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གལ་
 ཏེ་དེ་དག་ལ་བྱུང་བ་མེད་ན་བདག་ཏྲག་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་འཕངས་པའི་ཐལ་བ་དེ་དག་ལ་བྱུང་
 བ་རི་ལྟར་ཡོད། ཆོས་ཅན་མི་འདྲ་བས་བྱུང་བ་མི་མཆུངས་སོ་ཞེས་བ་སྒྲུང་རྗེའི་གཏམ་དུ་བྲས་པ་
 ལ་ཞུགས་སམ་ཅི། དེ་བས་ན་ཐུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་ལ་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་བདེ་གཤེགས་
 སྟོང་སོ་དང་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་མིང་བཏགས་ནས་སྟུན་སོ་རིགས་པ་མི་ཤེས་པ་དག་བསྟུན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཐུ་
 སྟེགས་ཀྱི་ཐན་སྟེལ་བར་མ་བྱེད་ཅིག།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ངེས་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་བདག་
 ཆ་མེད་གཅིག་སུ་འདི་ནི་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། བྱུང་བདག་གཙོ་སོ་དང་ཏྲག་
 པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ཏྲག་ཀྱང་དུལ་ལ་ལོངས་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བྱུང་སོ། །ཐུ་སྟེགས་ཀྱིས་བཏགས་པའི་བདག་འདི་ལྟར་བྱུང་བར་འཛིན་པ་ནི་བདག་འཛིན་
 ཀུན་བཏགས་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་ཅ་བར་གྱུར་པའི་བདག་འཛིན་

ལྷན་སྐྱེས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱ་བ་མཐས་སྒོ་མ་བསྐྱར་བ་དག་ལ་ལྷ་སྟེགས་ཀྱིས་བཏགས་པའི་བདག་
 དེ་ལྷ་བྱར་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་རྒྱད་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་བའི་རྩ་བར་བྱར་པའི་བདག་
 འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ནི་གང་ཟག་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒོ་ལ་བྱེད་པ་རྒྱད་འདི་དང་སེམས་འབྲེལ་དག་གི་
 བཞེད་པར་སྐར་ཡང་བསྟན་ཅིང་ད་དུང་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ། །གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱ་བ་པ་
 དང་རང་གི་ངོ་མོས་བྱ་བ་པ་དང་བདེན་པར་བྱ་བ་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་
 རི་ལྷར་བཟུང་བ་ལྷར་གྱི་ཡུལ་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་ལ། དེ་ལྷ་ན་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ལས་བྱེད་པ་པོ་
 དང་རྣམ་སྤྲིན་སྤྱོད་པ་པོ་ལ་སོགས་པར་བྱུར་པའི་ང་ཙམ་དང་གང་ཟག་ཙམ་དང་བདག་ཙམ་ནི་
 ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དེ། དེ་མེད་ན་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་དགོས་
 པར་འབྱུར་རོ། །གང་ཟག་ཡོད་པ་དང་། བཏེན་ནས་བཏགས་ཙམ་གྱི་བདག་ཡོད་པར་ཁས་
 གྲངས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡང་ཡོད་པར་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 ཞིབ་པར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ།།

དུག་པ་བདག་མེད་པ་རིགས་པས་བྱ་བ་པའི་ངས་པ་བཤད་པ་ནི། ད་ནི་སངས་རྒྱས་
 བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལས་གསུངས་པའི་རྣམ་གཞག་རི་ལྷར་ཡིན་པ་བརྗོད་པ་བདག་
 མེད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གཞུང་འདི་དག་གི་འབྲེལ་ནི། ལོང་དུ་དེའི་ཕྱིར་བདག་ནི་མི་རྟག་
 པར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་འབྱུར་དང་ཡང་དག་པར་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བདག་
 གནས་སྐབས་སུ་ཕྱི་གཞན་དང་གཞན་དུ་འབྱུར་བའི་མི་རྟག་པར་བཤད་པ་ལ་འདི་སྟམ་དུ་དོགས་
 པར་འབྱུར་ཏེ། དེ་ལྷར་ན་སྐྱེ་བ་སུ་མའི་གནས་སྐབས་དང་ཕྱི་མའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདག་དོན་
 གཞན་སོ་སོ་བར་སོང་བས་བདག་སྐྱེ་བ་སུ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་དུ་འཁོར་བའི་འཁོར་བ་མི་འཐད་པ་དང་།
 ལས་གསོག་པའི་བདག་དང་རྣམ་སྤྲིན་སྤྱོད་པའི་བདག་དོན་གཞན་སོ་སོ་བར་སོང་བས་གཞན་
 ཀྱིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པ་སོགས་སུ་འབྱུར་བ་དང་། ལམ་སྒོམ་པ་
 པོ་དང་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་པོའི་བདག་སུ་ཕྱི་སོ་སོ་བ་དོན་གཞན་དུ་སོང་བས་ལམ་སྒོམ་པ་པོས་གྲོལ་
 བ་མ་ཐོབ་པ་སོགས་སུ་འབྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའོ།།

དོགས་པ་འདི་དག་བསལ་ནས་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཛོག་ལུགས་ལེགས་པར་མ་

ཤེས་ན་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སོགས་ཆད་མས་བྱུང་བར་འཛིག་ཤེས་པའི་གོ་སྐབས་མེད་
 བས། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་འཛིག་ཚུལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་སྒྲ་ན་མེད་པ་དེ་
 ཉིད་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་གཞུང་འདི་གསུངས་ལ། སྐད་ཅིག་སྔ་མའི་དུས་ཀྱི་བདག་དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་
 ཕྱི་མའི་དུས་སུ་མི་འཕོ་ཡང་བདག་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་བ་དང་། སྐྱེ་བ་
 སྔ་མའི་དུས་ཀྱི་བདག་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་མི་འཕོ་ཞིང་། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་དུས་ཀྱི་བདག་སྐྱེ་བ་སྔ་མར་མེད་
 ་ཀྱང་བདག་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ནས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་འགོ་བ་ཡོད་པ་དང་། ལས་བྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་བདག་དེ་
 རྣམ་སྟོན་སྤྱོད་པའི་དུས་ཀྱི་བདག་མ་ཡིན་ཀྱང་། བདག་གིས་ལས་བྱས་ཤིང་བདག་གིས་རྣམ་སྟོན་
 སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལས་
 སྟོན་པའི་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་སྟོན་པའི་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་མ་ཡིན་ཀྱང་གང་ཟག་ཟག་བདག་ཉིད་ཀྱིས་
 ལས་བསྟོན་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པ་སྟོན་པ་འཐད་པར་གཞུང་འདི་དག་གིས་སྟོན་པ་ཡིན་
 ཞིང་། འདི་ལྟ་བུའི་འཛིག་ཚུལ་ཤེས་ན་རྒྱལ་བ་ལྡན་ཐུབ་པའི་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ང་ལ་བྱའི་དུས་ཀྱི་
 ང་མ་ཡིན་ཀྱང་ང་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་རྒྱལ་པོ་ང་ལ་བྱ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་བར་གསུངས་པ་སོགས་
 ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་གནས་པ་དང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་དང་། བཅིངས་
 གོལ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་གཞོད་མེད་དུ་ལེགས་པར་འཛིག་ཤེས་ལ། འདི་མ་ཤེས་ན་འཁོར་
 འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡང་འཛིག་མི་ཤེས་པས་ཤིན་ཏུ་དོན་ཆེ་ཞིང་དགོས་པ་ཆེ་བའི་གཞུང་
 འདི་དག་ལ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་དགོས་བྱས་མེད་པའི་བཤད་པ་ཅི་ཡང་རུང་བ་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་
 ཚུད་ཐོས་པར་བྱས་སོ།།

དེ་ཡང་འོག་དུ། སྐྱེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་འཆིང་བ་ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་
 ཆོས་ལ་བྱས་ནས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་ཡོད་པའི་དོན་དང་། འགོག་པའི་ཆོས་
 རྣམས་ལ་བཅིངས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ཡང་འགོག་པ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ལ་ལས་ཉོན་
 གྱིས་བཅིངས་པ་མེད་པ་ལ་འཆད་དེ། འཁོར་བའི་ཆེ་ལས་ཉོན་ཡོད་ཅིང་སྤྱང་འདས་ཀྱི་ཆེ་མེད་པར་
 བཤད་པ་ཅམ་ལ་སྐབས་འདིར་དགོས་པ་ཁྱད་པར་བ་ཅི་ཡང་མེད་ལ་སྐབས་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་
 གསུངས་ཐེན་ཏོ། །དེ་བས་ན་ཆོག་གི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདིར་ཉོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་

དངོས་པོའི་ཆོས་རྣམས་ནི་སྤྲ་མ་འགོག་པ་ལས་བྱེ་མ་སྦྱེ་བ་དང་། བྱེ་མ་སྦྱེ་བ་ལས་སྤྲ་མ་འགོག་
 པའོ། །དེ་ལྟར་འགོག་པའི་ཆོས་ཆེ་སྤྲ་མའི་ཕུང་སོགས་རྣམས་ལ་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
 དེ། དེ་ཡོད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པའི་སྤྲ་མའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་མི་འགྱུར་བར་བྱེ་
 མའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཡོད་དགོས་ཤིང་། ཆེ་འདིའི་བདག་ཆེ་བྱེ་མའི་དུས་ན་ཡོད་ན་བདག་
 དེའི་བདག་གི་བ་ཆེ་སྤྲ་མའི་མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཆེ་བྱེ་མའི་དུས་ན་ཡོད་དགོས་པ་ལ་
 མེད་པའི་བྱིར་རོ། །བྱེ་མར་སྦྱེ་ཞིང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་
 མེན་པ་པོའི་བདག་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། བདག་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་སྤྲར་ཡང་སྦྱེ་བ་འཛིན་པར་
 བྱེད་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །སྤྲ་མའི་དུས་ཀྱི་བདག་དེ་ཉིད་བྱེ་མར་འཕོས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་སྤྲ་མའི་
 བདག་ལ་བཞེན་ནས་བྱེ་མའི་བདག་འབྱུང་བ་འདི་དག་ནི་མཁན་པོའི་རིག་པ་སྟོབ་མའི་རྒྱད་ལ་
 འཕོས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་མཁན་པོའི་རིག་པ་ལ་བཞེན་ནས་སྟོབ་མའི་རིག་པ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཁ་ཉིན་
 ལ་སོགས་པའི་དཔེ་ཡིས་བྱུང་སྟེ། མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་མདོར་བསྐྱས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་
 བ་ལས་བརྗོད་པར་བྱའོ།

དགེ་དང་མི་དགེའི་འབྲས་བུ་ཡོད་དེ། ཞེས་པ་ནི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ཆེ་བྱེ་མའི་གནས་སྐབས་
 ཀྱི་བདག་རྣམས་ལ་བདག་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་སྦྱང་བ་ཡོད་
 པའོ། །འགོག་པ་སྟེ་འགག་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཆེ་སྤྲ་མ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཀྱི་བདག་རྣམས་ལ་
 ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྦྱིན་པ་མེད་པས་ན། བྱེད་པ་པོ་ཡིས་རྣམ་པར་དམན་པ་སྟེ་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུང་
 པའི་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་བྲལ་བའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཉོ།

གཞན་རང་ངམ་སོགས་དག་ནི་བྱེད་པ་པོ་དབང་ཕྱག་དང་བྲལ་བའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འགོག་
 པའི་ཆོས་ཆེ་སྤྲ་མའི་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་ཉེ་བར་སྤངས་པའི་དུས་ཀྱི་བདག་དེ་ཉིད་ཆེ་
 བྱེ་མའི་དུས་སུ་འགྲོ་བ་པོའི་བདག་མེད་དོ། །མ་ལུས་པ་ནི་འགྲོ་བ་གཞན་མཐའ་དག་གོ། ཆོས་མ་
 ལུས་པ་ཞེས་ཟེར་རང་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐར་པ་ལ་འགོད་པའི་སྤྲད་དུ་ལམ་ལ་སྟོབ་པར་
 འདོད་པ་ལྟག་བསམ་མཆོག་ཏུ་རྒྱ་ཆེའོ། །འགྲོ་བ་དེ་དག་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་
 སྤངས་པའི་ཐར་པ་མཆོག་ལ་འགོད་པའི་སྤྲད་དུ་བདག་ཉིད་ལམ་བསྟོམས་ནས་ཐར་པ་མཐར་ཐུག་

བ་དེར་འགྲོ་བ་ཡོད་དེ། བ་མལ་གྱི་ཕུང་སོགས་ལམ་གྱིས་སྦྱངས་ནས་སྤྲིབ་བྲལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་བ་སྟེ། དེ་ཡང་གཞན་དག་གིས་གཞན་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ཞེས་བ་ལ་སོགས་བ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བ་འདི་ལ་འགྱུར་མངས་སུ། གཞན་འདི་རྣམས་ཏེ། གཟུགས་དེ་ཡང་
 གཞན་ཞེས་བ་ལ་སོགས་བ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྱུང་ལ། དཔང་འགྱུར་དུ། གཞན་རྣམས་གྱི་
 སྟེ་དེ་གཟུགས་གཞན་ཞེས་བ་ལ་སོགས་བ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། གསུངས་ཞེས་
 བ་འདི་གང་ལས་རི་ལྟར་གསུངས་བ་སྦྱ་རྒྱ་དགོས་བ་འདུག་པ་ལ་པལ་ཆེར་ཅི་ཡང་མི་སྦྱ་ཞིང་།
 རྒྱུ་རྩུ་བྱེད་ཁ་ཅིག་ཡེ་ཤེས་ལེའུར་ཡིག་ལྷ་ཡིག་དུག་ལ་བསྟོད་པའི་སྐབས་ལས། གཟུགས་དེ་
 ཡང་གཞན་ཞེས་དང་། གཞན་དེ་ནི་ཆོར་བ། གཞན་དེ་ནི་འདུ་ཤེས། གཞན་དེ་རྣམས་འདུ་བྱེད་
 ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འཆད་དེ། ཡེ་ཤེས་ལེའུརི་སྐབས་དེར་གསུངས་
 པའི་རྒྱད་གྱི་ཆོག་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། འགྲེལ་བ་མཛད་པའི་གསུང་མ་ཡིན་གྱི། འགྲེལ་བས་ཁྱད་ས་
 གཞན་ཞིག་ངངས་པའི་ཆོག་ཡིན་ཏེ། སྐབས་དེར་འགྲེལ་ཆེན་ལས་འདི་ལྟར། གཞན་དེ་རྣམས་
 འདུ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྟོང་བ་གཉིས་བ་རྒྱུང་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་དང་ཞེས་བ་ནས།
 གཞན་དེ་ནི་གཟུགས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དེའི་རིགས་ཅན་ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་དང་
 ཞེས་སོགས་གྱི་བར་དུ་རེ་རེ་ཞིང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོས་ནས། གཞན་ནས་གསུངས་
 བ་ཁྱད་ས་སུ་མཛད་པར་དངོས་སུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བསྟུན་རྒྱུད་གྱི་འདི་དང་སྦྱར་
 ཞེས་བསྟན་རྒྱུ་དཀའ་བར་འདུག་པས་པལ་ཆེར་ཅ་རྒྱུད་གྱི་ཆོག་སྦྱ་སྟོས་བ་ཅམ་ཞིག་ཏུ་བྱ་དགོས་
 བ་འབྲས་སྟེ་བརྟག་པར་བྱའོ།།

ཅ་རྒྱུད་བསྟུན་རྒྱུད་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། དམ་བཅའ་འདི་ཡང་རྒྱུད་དེ་དག་རང་གི་
 ཆོག་གིས་ཟིན་པའི་དམ་བཅའ་ཡིན་པས། དེའི་རྟགས་སུ་རྒྱུད་དེ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་བཀོད་ན་ནི་རིགས་པའི་རྩིས་ལས་འདས་ཏེ། རྒྱུད་གསུང་བ་སོ་རང་གིས་དམ་བཅས་པའི་
 དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་སྟུབ་པ་ལ་རྒྱུད་གསུང་བ་སོ་རང་གིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་
 པས། འདི་ཡིན་ཏེ། ཡིན་པར་ཁོ་ཁོས་སྦྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བ་དང་བྱེད་པར་མེད་པས་སོ། །དེས་
 བ་ཞེས་སོགས་གསུངས་བ་ལྟར། ཕུང་སོགས་རྣམས་ལམ་བསྟོམ་སྟོབས་གྱིས་སྤྲིབ་བྲལ་དུ་བྱེད་

ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འཆིང་བ་ཡོད་དེ་བཅིངས་པ་མེད་ཅེས་པ་ནི་སྤེད་
པ་འདིར་ཡང་སྐྱེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བདག་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་ཡོད་དོ། །འགོག་
པའི་ཆོས་དེ་བདག་སྐྱེ་བ་སྔ་མར་འགགས་ཐེན་པ་རྣམས་ལ། ད་དུང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་
བཅིངས་པ་མེད་དོ། །འདི་དག་ནི་ཆེ་སྔ་ཕྱི་ལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བདག་སྐྱེ་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རྣམས་ལ་
ཡང་ཞེས་པར་བྱའོ།

དངོས་པོ་དངོས་མེད་ཅེས་སོགས་ནི། འདིར་དངོས་པོ་སྟོང་གཟུགས་སྤྱད་ཀྱི་ཆེན་མོ་
དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དེའི་ཆོས་ཉིད་བདེན་སྟོང་གཉིས་ངོ་པོ་གཅིག་དུ་འབྲེལ་པར་གྱུར་པ། བདེན་
པའི་རང་བཞིན་མེད་ཅིང་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་བསགས་པའི་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་
པ། སྤྱོད་པ་བ་དང་མཚུངས་པའི་སྤྱང་བ། སྐད་ཅིག་རྣམ་བྲལ་ཏེ་ཕུང་པོ་གསར་པ་སྦྱངས་པའི་ཚུལ་
གྱིས་སྦྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་དང་ཕུང་པོ་སྔ་མ་རྟེན་པ་འདོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིག་པ་ལམ་འཆི་
བ་དང་བྲལ་བའི་དངོས་པོ་ནི་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་
དངོས་སམ་བརྒྱུད་པའི་དགོས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བྱ་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་
པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདིར་སྐྱེ་བ་དང་འཛིག་པ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་པ་ནི་བདག་
འཁོར་བའི་དུས་དང་གྲོལ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པའི་དུས་ཀྱི་བྱུང་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་འཁོར་
བའི་ཆེ་ན་སྦྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོགས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་
འཆི་དང་བཅས་པ་ལ། གྲོལ་བ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ན་དེ་འབྲེལ་སྐྱེ་འཆི་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། རང་
གི་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་དང་རང་གྲུབ་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་འགག་པའི་འཛིག་
པ་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་རང་ཆོག་འགལ་
བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

དེས་ན་གང་དག་དོལ་ཐོགས་འདིར་སྐྱེ་འཛིག་དང་བྲལ་བའི་དངོས་པོ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་
དང་པོའི་སངས་རྒྱས་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། སྐད་ཅིག་གི་སྐྱེ་འཛིག་དང་བྲལ་བ་
ལ་འདོད་པ་ནི་སྐད་ཅིག་གི་སྐྱེ་འཛིག་མི་བྱེད་པའི་ཉལ་དངོས་དོན་དམ་བདེན་པར་སྦྱ་བ་སྦྱ་སྟེགས་
ཀྱི་རིང་ལུགས་གྲུ་མ་ཉམས་པར་འོངས་པའི་སྟན་སྒྲུལ་ཏེ། དོན་དམ་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་དངོས་

པོ་མ་ཡིན་ཞིང་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཤེས་པ་ལ་དངོས་པོ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་བར་བྱིད་རང་གིས་བཀའ་
བསྟུ་བཞི་བ་རྩ་འགྲེལ་སོགས་སྐབས་གཞན་དུ་སྟུག་པ་དང་ཁས་སྦྱངས་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །སྤྱི་
བ་དང་འཛིག་པ་དང་བྲལ་བའི་དངོས་པོ་ནི་ཞེས་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་པའི་ཆེག་དེ་ཉིད། རྩ་བར་སྤྱིད་
པ་ཡོད་ཅེས་པའི་སྤྱིད་པ་ཞེས་པ་དེའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་པས། སྤྱིད་པའི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་
བྱའི། འདུས་བྱས་ཀྱི་སྤྱིད་གསུམ་ལས་གཞན་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྤྱིད་གསུམ་ཞེས་པའི་འཆལ་
གཏམ་སྟུ་བར་མི་བྱའོ། །འདི་དག་བདག་གི་སྟེ་སྟོ་འདོགས་དང་སྦྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐར་འཛིན་པའི་
གདོན་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམས་པར་གྲོལ་བའི་ཆེག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་མཐར་
འཛིན་གྱི་རྣམས་པར་རྟོག་པའི་གདོན་གྱིས་བརྒྱང་བས་མཐར་འཛིན་གྱི་རྣམས་པར་རྟོག་པའི་གདོན་
ལས་གྲོལ་བ་གཞོན་པར་མི་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་མེད་པ་དང་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་
གྱིས་བྱུང་བའི་བདག་མེད་ཀྱང་སྤྱི་འཆི་བརྒྱད་པའི་འཁོར་བ་དང་ལས་འབྲས་དང་བཅེངས་སྟོལ་
རྣམས་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཅུ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་མེད་དུ་རི་ལྟར་འཛོག་པའི་ཚུལ་བྱུང་
བའོ། །འདིར་ནི་མདོར་བསྟན་པས་གསུངས་པ་སྟེ། རྣམས་པར་དབྱ་མའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ལུང་རྒྱ་
ཆེན་པོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་ངས་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་དག་ནི་སྤར་བའདད་མཐུག་བསྟུ་ཞིང་
རྣམས་པར་གཞན་དུ་ཁ་འཕང་བའོ། །

བདུན་པ་རང་སྤྱི་དངོས་སྟུ་བ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་སུན་དབྱུང་བ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཆོམས་
སྦྱར་བ་དང་། སུན་དབྱུང་བ་དངོས་བའདད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་ཞེས་པ་ནས། འདིར་སྟུ་སྟེགས་
སངས་རྒྱས་པ་ཞེས་པ་ལ་འགྱུར་འགའ་ཞིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་པའི་སྟུ་སྟེགས་པ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། དོན་
ནི་ལྟ་བ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བའི་ཆ་ནས་སྟུ་སྟེགས་དང་མཚུངས་པའི་སངས་རྒྱས་པ་གང་དག་
དངོས་པོ་བདེན་པར་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་འཛིན་ནོ། །དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་རང་
གི་ཕྱོགས་སུ་འཛིན་པ་དེས་དེ་ལས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དག་ཀྱང་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བར་འཛིན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་རི་ལྟར་གཟིགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་མ་རྒྱད་པའི་བྱིས་པའི་སྟོ་ཅན་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་
རང་རང་གི་འདོད་པས་བཏགས་པའི་མཐར་ལྷུང་གི་ལྟ་བ་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱིས་

སམ། དེའི་ཚུགས་དང་ཚུམ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལས་སོ། །ཁ་ངམ་ཅིག་རང་གི་ཚུགས་སུ་
འཛིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་འཛིན་པས་གཞན་ཚུགས་སུ་ཡང་འཛིན་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་
ཟེར་མོད་ཀྱང་། དེ་ཙམ་ཞིག་ནི་དངོས་སྤྱོད་འཛིན་པའི་ཁྱད་ཚུམ་མ་ཡིན་གྱི། དབྱ་མ་པ་ལ་ཡང་རང་ཚུགས་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་གཞན་ཚུགས་སུ་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཡོད་དོ། །ཡང་ཁ་ཚུགས་ཅིག་གྲེ་བྲག་སྤྱོད་
བ་ལྟ་བུས་རང་གི་ཚུགས་ཡོད་པའི་མཐར་འཛིན་པ་དེས་མདོ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་གཞན་གྱི་ཚུགས་དེ་མེད་
པའི་མཐར་འཛིན་པར་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་རང་རིག་ཡོད་པར་འཛིན་
པའི་ལྟ་བ་དེ་གྲག་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ལ་མེད་འཛིན་གྱི་ལྟ་བར་འདོད་པ་ཆེས་ལ་མཚན་ཞིང་། གྲུབ་
མཐའ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཙམ་གྱིས་མེད་ལྟར་འགྱུར་བ་ལ་བྱེད་ན་མེད་
མཐའི་མཐར་མ་ལྟར་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་མི་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དོན་སྤྱོད་གཉིས་དགག་པ་དང་། རྣམ་འཕྲོར་སྤྱོད་པ་པ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ཁ་ཆེ་བ་ལས་གཞན་པའི་གྲེ་བྲག་སྤྱོད་པ་འགའ་ཞིག་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་
ཟག་གི་བདག་འདོད་པ་དགག་པ། དོན་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་གཞུགས་སྤྱོད་
མེད་པར་འདོད་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་འདོད་པར་བསྟན་པ། ཁ་ཆེ་གྲེ་བྲག་སྤྱོད་པ་དང་མདོ་སྤྱོད་པའི་འདོད་
པ་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། དོན་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞུགས་སྤྱོད་ལ་བེམ་པོས་
ཁུབ་པར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་གནས་མའི་བུའི་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་གྲེ་བྲག་
སྤྱོད་པ་གང་ཞིག་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་ལུས་ལ་
གནས་པར་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་དེ་ནི་ཡོད་ན་རང་བཞིན་རི་ལྟ་བུར་ཡོད་ཅེས་པ་དག་གིས་རྣམ་པར་
དབྱུང་ན་ཉམས་པ་སྟེ་བརྟག་མི་བཟོད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ནི་འདིར་གལ་ཏེ་གང་ཟག་གི་བདག་གི་
ནང་དུ་འདུས་པ། འགྲོ་བ་གང་དུ་སྤྱོད་པའི་ལུས་ཉི་ཤེས་རྒྱུད་ནས་གནས་པས་ལུས་ལ་གནས་པ་སྟེ་
ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཅན་གྱི་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་ཡོད་ན། དེའི་ཆེ་གང་
ཟག་དེ་རང་བཞིན་རི་ལྟ་བུར་གནས་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

ཅི་གང་ཟག་དེས་ལུས་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ནམ། འོན་ཏེ་ལུས་གང་ཡང་མི་ཤེས་ཤིང་
མི་རིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན། ཅེས་དེས་པ་ནི་གང་ཟག་དེས་ལུས་ཤེས་མི་ཤེས་དེས་པ་ཡིན་གྱི་

གང་ཟག་ཤེས་པ་ཡིན་མིན་ངེས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཡུལ་ཤེས་པ་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་ཅིང་མི་
ཤེས་པ་ལ་བེམ་པོ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པ་ནི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་བདེ་ཐོག་མར་སློབ་པ་ལ་ཞུགས་པའི་
གསར་བུ་དག་གིས་ཀྱང་ཤེས་པར་བདེ་དོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་
གང་ཟག་དེ་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་འདིར་གང་ཟག་དེས་བྱམ་པའི་ཡུལ་ཤེས་པའི་གནས་
སྐབས་འགགས་པ་ན་སྤམ་བུའི་ཡུལ་ཤེས་པའི་གནས་སྐབས་འགྱུར་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་
ཕྱིར་མི་རྟག་གོ། །ཅི་སྟེ་གང་ཟག་དེ་ཡུལ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་ཡུལ་ཅི་
ཡང་མི་ཤེས་ཤིང་མི་རིག་པ་ལ་བདེ་བ་དང་སྤྱད་བསྐྱུལ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་སློ་ནས་
རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་རིག་པ་མེད་དོ་སྟེ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

འདིར་ལྷོ་ཁྱེད་དང་མཆན་བུ་བྱེད་པ་མཐའ་དག་གིས་གང་ཟག་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་མིན་བརྟགས་
ནས། ཤེས་པ་མིན་པ་ལ་སློན་སྟོན་པ་ནི། བདེ་སྤྱད་མི་སྤྱོད་བར་ཐལ། ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཁྲབ་སྟེ། མི་ཤེས་པ་བེམ་པོས་བདེ་སྤྱད་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ནི། སྤེ་སྤྱོད་འཛིན་
པར་ཁས་འཆེ་བ་དག་གི་རང་རྟགས་ཆེ་སྟེ། བྱེད་རང་ལ་གང་ཟག་ཤེས་པ་དང་བེམ་པོ་གང་ཡིན་
ཞེས་ངེས་ན་བྱེད་རང་རི་རྩུ་སྤྱོད་བ་སོམས་ཤིག །དེས་ན་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་
ཁས་ལེན་པའི་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་བ་དེ་ནི་གང་ཟག་དེའི་རང་བཞིན་ཚུལ་དེ་རྩུ་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་ཉམས་
སོ། །གཞུང་འདི་དག་གིས་ནི་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་བ་གང་ཞིག་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཁས་ལེན་པ་དེ་
དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། བྱེ་བྲག་སྤྱོད་བ་ཅམ་སྤྱིར་བཀག་པ་མ་ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་
གསལ་ལ། གནས་མའི་བུའི་སྤེ་པ་ལ་སོགས་ཀྱང་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་བའི་ནང་དུ་བསྟུན་གོས་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཚུལ་ནི་ལུ་དང་པོའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་བརྗོད་བྱེད་ཏོ། །དེ་བས་ན་གནས་མའི་བུ་ལ་སོགས་
པ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཁས་ལེན་པར་སྤྱས་པ་དང་། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་དུ་སྤྱོད་བ་གང་ཞིག་བདག་
མེད་པར་ཁས་ལེན་པར་སྤྱས་པ་ལ་དེ་མ་ཐག་དུ་ནང་འགལ་སྤྱས་པའི་ཉེས་པས་རིག་པར་འགྱུར་
ན་ལ་མཆན་ནོ། །འདིར་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་འདོད་པའི་སྤེ་པ་དེ་དག་གིས་ཁྱེད་སུ་བྱངས་
པ། ཁྱེད་སུ་བའི་གང་ཟག་ཡོད་དེ། རྟག་པར་ཡང་བདག་མི་སྤྱོད་མི་རྟག་པར་ཡང་བདག་
མི་སྤྱོད་ཞེས་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དགོངས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

ལེའུ་ལས་རྒྱ་ཆེར་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། གཞུང་འདི་དག་ལ་ཁ་རང་ཅིག་གིས་མདོ་སྡེ་པའི་དོན་བཅས་པོ་དགག་པ་ཞེས་
པའི་བསྐྱུས་དོན་བཀོད་ནས། བཅས་པོ་ཡོད་པ་འགོག་པར་འཆད་ཅིང་། བཅས་པོ་ཕྱི་དོན་ཡོད་པ་དེ་
ནམ་པར་དབྱུད་ན་ཉམས་པའི་ཚུལ་རིམ་ལྔ་ཞེ་ན། དེས་དོན་དམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་མི་རིགས་ཏེ། མོ་
གཤམ་གྱི་བྱ་བཞིན་དུ་སྤྱངས་ལས་འདས་པ་མེད་པ་དག་ཏུ་འདོད་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་ལ། གཞན་
རམ་དག་ཀྱང་འཆད་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱེད་དོ། །ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཕྱི་རོལ་དོན་དང་བཅས་པོ་ཡོད་
པ་འགོག་པར་འདོད་པ་ནི། རྒྱུད་འདི་དང་འགྲེལ་བ་སྐྱོར་གསུམ་དུ་ཁམས་དུག་ལྟན་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་
ཐ་མལ་གྱི་ལུས་བཅས་པའི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་བསགས་པ་དང་། ལྟོང་གཟུགས་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་ཚོས་ལས་
འདས་པའི་བྱུང་པར་ལན་བརྒྱ་ཕྱག་གཅིག་གི་བར་དུ་བཤད་པ་དང་། འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱལ་
ཕྱ་རབ་བསགས་ནས་ཚུལ་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་བཅས་པོ་དང་རྒྱལ་གྱི་ནམ་གཞག་རང་ལུགས་
ལ་བརྒྱ་ཕྱག་གཅིག་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞུང་ཅམ་ཡང་མ་བསྐྱུགས་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་བའོ། །ཕྱི་
དོན་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་ངོ་མཆར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་པ་གང་ལ་འདོད། ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་
པའི་སྐྱེ་ལྟ་བུ་ལ་འདོད་དམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཕྱི་དོན་མེད་དེ།
ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རིགས་པ་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་
ལྟར་ན་ཕྱི་དོན་མེད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རིགས་པ་ཡང་དག་ཏུ་
འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་བས། དེ་གཉིས་གང་ལྟར་སྐྱེ་ཡང་བྱལ་བ་ལ་འབྲེལ་ཅི་ཞིག་ཡོད་པ་སྐྱོས་
ཤིག །འབྲེལ་མེད་འདི་དང་འདི་འབྲེལ་བ་དག་གིས་མཁས་པ་དག་ངོ་ཚ་བར་མ་བྱེད་ཅིག།

མདོ་སྡེ་པས་མུང་འདས་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲངས་པར་སྐྱེ་བ་ནི་སྟོན་མ་བྱུང་
བའི་གཏམ་ཡིན་ལ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མུང་འདས་གཞི་མ་གྲུབ་པར་སྐྱེ་བའི་རང་
སྡེ་སྐྱེ་ཡང་མེད་དོ། །མི་གནས་པའི་མུང་འདས་ཀྱི་མཆོན་གཞི་བྱུང་པར་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ལ་
སྐྱེ་མོང་མ་ཡིན་པར་གྲགས་པ་དེ་འབྲེལ་བ་ལ་བྱེད་ན། སྐྱགས་དང་པར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གང་ལ་
གྲགས་པ་ལ་བྱེད་ཀྱང་རུང་། དེ་འབྲེལ་མུང་འདས་མེད་པར་སྐྱས་པ་དང་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་སྐྱས་
པ་ལ་འགལ་བ་སྟོན་ཚུལ་རིམ་ལྔ་བྱེད་པ་དང་། དེ་འབྲེལ་མུང་འདས་ཡོད་པ་ཕྱི་དོན་མེད་པའི་སྐྱེ་བ་

ཁྱེད་དུ་འགྲོ་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་པ་སྟོན་ཤིག། །དེ་བས་ན་འདི་དག་གིས་སྤྱོད་འགྲོག་པའི་རིགས་
པ་བསྟན་པར་སྟེ་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པར་སྟངས་ལ། ཁ་རམ་
ཅིག་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱིས་ཞེས་པ་དོན་སྟེ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཁས་སྦྱངས་པའི་
ལུགས་སུ་ཁྱེད་པས་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་རྣམ་པར་བརྟུན་བཤོ། །དེ་ཡང་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཁ་
ཅིག་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་སྤྱོད་ཞལ་ཀྱིས་བཞེས་ཀྱང་ཀྱན་རྫོབ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་
ཡིན་ཀྱི་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་མི་བཞེད་ཅིང་། རུལ་སྟན་ཆ་མེད་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་གཞི་མ་གྲུབ་ལ།
རུལ་སྟན་སྟོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་གྲུབ་ན་བདེན་གྲུབ་དུ་འགྱུར་བར་བཞེད་དོ། །རྒྱུད་འདི་འགྲེལ་བ་སྟོར་
གསུམ་དང་བཅས་པའི་ལུགས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ། རུལ་སྟོན་དང་སྟོན་རབ་སོགས་ཁས་ལེན་ཀྱང་
སྟོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ཀྱི་རུལ་ཁས་མི་ལེན་ནོ།།

དེས་ན་སྐབས་འདིར་སྤྱོད་འགྲོག་པའི་རིགས་པ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཀྱི། སྤྱོད་བདེན་པར་
འཛིན་པའི་དོན་སྟེ་གཉིས་ཀྱིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་
སྟེ་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་རྣམ་པར་ཉམས་པའི་འདོད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་ལ། འདོད་པ་
དེ་རྣམ་པར་ཉམས་ཚུལ་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་འདིར་མ་བསྟན་ཀྱི་འོག་དུ་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་
ན་ཆེག་གི་དོན་ནི་འདི་ལྟར་ཀྱན་རྫོབ་དག་གིས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྩ་བ་བཀོད་ནས་འགྲེལ་པས་
དེ་ཉིད་འཆད་པ་ནི། འདི་ཀྱན་རྫོབ་ཙམ་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་བདེན་
པར་འཛིན་པའི་དོན་སྟེ་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཆད་མས་གཞོད་པ་འབབ་པ་དག་
དམ་བཅས་པས་རྣམ་པར་ཉམས་སོ། །རི་ལྟར་དམ་བཅས་ཤིང་། དེ་དག་གིས་དོན་དམ་པ་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་ཀྱི་སྟེ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་འབྲེལ་
པའི་གཞུགས་སྟེ་མོ་གཤམ་ཀྱི་བྱ་བཞེན་དུ་མེད་པ་དག་དུ་འདོད་པའོ། །དེ་ཡང་རང་སྟེ་ཉན་ཐོས་སྟེ་
པ་དག་གི་ལུགས་ལ་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་གཏན་མི་འདོད་ཅིང་། མཛད་པ་བརྩ་
གཉིས་ཀྱི་བདུད་འདུལ་པའི་མཛད་པའི་གནས་སྐབས་མར་བཅད་སོ་སྟེ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་པས་
མཆོག་གི་སྟུང་སྟུང་ལུས་ནི་སོ་སྟུང་ལུས་ཀྱི་རིགས་འདའི་རྒྱན་དུ་འདོད་ལ། དེའི་ཕྱིར་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གཞུགས་སྟེ་ཐེམ་པོ་ཁོ་ནར་སྟེ་བ་ཡིན་ཞིང་། སངས་རྒྱས་དེས་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བའི་

མཛད་པ་མ་བསྟན་བར་ལ་སྟག་མ་དང་བཅས་པའི་སྤང་འདས་དང་། སྤང་ན་ལས་འདས་པ་ན་མར་
མེ་ཤེ་བ་སྟར་མེམ་རིག་རྒྱན་ཆད་པའི་སྟག་མེད་ཀྱི་སྤང་འདས་མངོན་དུ་མཛད་པར་ཁས་ལེན་ཏེ།
འདི་ནི་འདོད་པ་དེ་འགོག་པ་གཙོ་བོར་མཛད་བཞེད་ནས་དམ་བཅའ་དེ་རྣམ་པར་ཉམས་པའི་དམ་
བཅར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྤྲ་བ་དང་མདོ་སྤེ་པའི་འདོད་པ་མི་འབྲ་བའི་རྣམ་གཞག་བཤད་
པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྤྲ་བའི་འདོད་པ་བཤད་པ་ནི། གནས་མའི་བྱ་ལ་སོགས་
པ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་པའི་བྱེ་བྲག་སྤྲ་བའི་ལྷགས་སྤར་བརྗོད་པ་དེ་
བཞིན་དུ་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྤྲ་བའི་འདོད་པ་རི་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་སྤྲས་པ། ཞེས་མཆམས་སྤར་ནས་
གསུངས་པའི་ཆོགས་བཅད་འདི་དག་ནི་འཕགས་པ་སྟག་མཛད་པའི་བྱབ་མཐའི་རྣམ་དཔྱེ་སྟོན་པ་
ཡི་ཤེས་སྤྱིང་པོ་ཀུན་ལས་བརྒྱས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་རང་གི་ལྟ་
བའི་འདོད་པ་མདོར་བསྟན་པ་གཉིས་ཀ་དུ་འདིར་བཀོད་པ་དང་ཆོག་ཁྱད་མེད་པར་འབྱུང་ངོ་།།

དེ་ལ་གཞུགས་ཅན་གཞན་འབྱུང་བ་ལ་གོ་འབྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ནམ་མཁའ་དང་ནི་
སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་དང་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པས་འགོག་པ་གཉིས་དང་བཅས་པའི་
འདུས་མ་བྱས་གསུམ་ནི་རྟག་པའི་རྣམ་སྤྱབ་པ་སྟེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མའི་མི་
རྟག་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་ཞིང་། སྟོང་བཅུད་ལ་དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་
པོ་དོན་གཞན་མེད་པ་དང་། བདག་རྒྱན་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་ལས་སྤྱེས་པའི་སྟོན་ཅི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་
པ་ཤར་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་སྤར་བས་བསགས་པའི་ཕྱི་དོན་རྗེན་ཆེར་སྤྲུག་སྤད་དུ་དངོས་སྤྱི་རིག་
པར་འདོད་པ་ནི་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྤྲ་བའི་གཞུང་ལྷགས་ལ་གྲགས་པའི་འདོད་པར་འབྱུང་ངོ་། །ཡི་
ཤེས་སྤྱིང་པོ་ཀུན་ལས་བརྒྱས་པའི་གཞུང་ཟུར་དུ་བྲངས་པ་མང་པོ་དང་། རང་གི་ལྟ་བའི་འདོད་པ་
མདོར་བསྟན་པར་རྒྱ་གཉེར་གྱི་ཞེས་འབྱུང་ལ། ཡི་ཤེས་སྤྱིང་པོ་ཀུན་ལས་བརྒྱས་པའི་གཞུང་དང་
དེའི་འགྲེལ་བ་བྱང་རྒྱལ་བཟང་པོས་མཛད་པ་གཉིས་ཀར་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྟར་བ་ལ།
སྟོན་ལྟ་ཞེས་བྱ་ཁ་ཆེ་ཡི། །བྱེ་བྲག་སྤྲ་བའི་གཞུང་དུ་བཤད། །ཅེས་འབྱུང་ཞིང་རྒྱ་གཉེར་ཞེས་
པ་མེད་དེ། འགྲེལ་བར་སྤྱི་སྟེགས་ལ་སྟོན་ནས་སྟོང་ལྟན་པའི་བཤད་པ་བྱས་སོ། །དེ་ཡང་

ཁྱེ་བྲག་སྤྱོད་པ་ལ་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་ཁྱེ་བྲག་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡང་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། འདི་
ནི་ཁ་ཆེ་ཁྱེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་འདོད་པ་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་པ་ཡིན་པར་འགྲེལ་པར་བཤད་ལ། བསྟན་
བཅོས་ཁྱེ་བྲག་དུ་སྤྱོད་པ་ཆེན་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བྱུང་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་འཛོགས་པའི་ཕྱིར་
ཁྱེ་བྲག་དུ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྲོ།

གཉིས་པ་མདོ་སྤྱོད་པའི་འདོད་པ་བཤད་པ་ནི། དབང་པོའི་ཤེས་པ་རང་གི་རྣམ་པ་དང་
བཅས་པར་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་གཟུང་དོན་སྐྱད་ཅིག་སྤྱོད་པ་ནི་རང་འཛིན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་མེད་
ཐུག་ཐང་དུ་དུས་མཉམ་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་ནས་སྤང་བ་མིན་ཞིང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་
མཁའ་ནི་སོ་གཤམ་གྱི་བྱ་དང་རྩས་སུ་མ་བྱུང་པར་མཆུངས་ལ། སོ་སོར་བརྟགས་པ་དང་བརྟགས་
མིན་གྱི་འགོག་པ་དག་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྩས་སུ་བྱུང་བ་མེད་དོ། །ཕྱན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་
བྱེད་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་སེམས་སེམས་བྱུང་སོགས་གང་གི་ཡང་གནས་སྐབས་ལ་
བརྟགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་བེམ་པོའི་རྩས་སུ་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དངོས་
པོ་གཅིག་ཉིད་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟའི་དུས་གསུམ་ཀའི་གནས་སྐབས་སུ་རྩས་སུ་འགོ་བ་དག་
ཀྱང་མེད་ལ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་བསྟན་དུ་མེད་ཅིང་སོགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་
རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་གཟུགས་མཆོན་ཉིད་པར་གྱུར་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པ་ནི་
མདོ་སྤྱོད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བྱུང་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་འཛོགས་པའི་མདོ་སྤྱོད་པ་ཡིས་རིག་གོ་
ཞེས་པས། མདོ་སྤྱོད་པའི་འདོད་པ་འདི་དག་ལས་བསྐྱོད་པ་པལ་ཆེ་བ། ཁྱེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་འདོད་པར་
ལྷགས་ལ་གོ་བར་བྱེད་དོ།

དེ་ཡང་སྤྱོད་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བྱུངས་འབྱེན་པའི་གཉེན་པོའི་གཙོ་བོ་ཐེག་
པ་གོང་འོག་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་བདག་མེད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་ཡིན་པས། ཆོས་འདི་
པའི་ནང་དུ་ཞུགས་བཞིན་དུ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་སྤྱོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་དུ་མེད་
པའི་བདག་དགག་པ་མདོ་ཅམ་གསུངས་ཤིང་། འདིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཆེན་
པོ་པ་དག་གི་འདོད་བྱའི་འབྲས་བུ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་དགག་པ་དམིགས་
ཀྱིས་བཀར་ཉེ་མཛད་ནས། དེ་ལས་གཞན་པ་ཉན་ཐོས་སྤྱོད་པའི་རྩལ་ཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་དང་

དེས་བརྒྱམས་པའི་རགས་པའི་བྱེད་ཀྱི་ཁས་ལེན་པ་ནི་སེམས་ཅམ་པས་བཀག་པའི་རིགས་པ་དག་གིས་ཁྲིགས་ཤིང་། གྲེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་འདོད་པ་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་རྩུ་བྱུ་བ་པ་དང་དབང་ལེས་རྣམ་མེད་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་མདོ་སྤྱོད་པས་བཀག་པའི་རིགས་པ་དག་གིས་ཁྲིགས་པ་དང་། འདིར་ནི་དབྱ་མའི་ལྷ་བ་མཐར་ཐུག་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་རང་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པས་བཏགས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་ལེགས་པར་ཁྲིགས་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་འདོགས་ལྷག་མ་མེད་པར་ཆོད་པ་དགོས་པ་ཤེས་པའི་བྱིར་དུ་མདོ་ཅམ་སྒོས་གྱི། འོག་མ་འོག་མའི་འདོད་པ་གོང་མ་གོང་མས་བཀག་ཐེན་པའི་འདོད་པ་དེ་དག་སྤར་ཡང་རེ་རེ་ནས་དགག་པ་འདིར་མ་གསུངས་སོ།།

བཞི་བ་དོན་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞུགས་སྤྱོད་ལ་བཅུ་པོས་བྲུབ་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། དེས་ན་ཞེས་པ། ཐོགས་པ་མེད་པའི་གཞུགས་ཡོད་མིན། །ཞེས་པ་ལ་བསྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་གཞུགས་མཆོན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པ་མེད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་མེད་མི་དགོས་ན་དེ་ལྟར་བསྟེན་པའི་འབྲེལ་མེད་ལ། དགོས་ན་རང་ལུགས་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་པར་ཐུལ། སོ་ཐར་གྱི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་གཞུགས་མཆོན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་རང་ལུགས་ལ་ཡང་འདོད་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་འདི་ལྟར་འབྲེལ་ཏེ། གོང་དུ་དམ་བཅའ་དེ་རྣམ་པར་ཉམས་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་རྣམ་པར་ཉམས་པའི་རྒྱ་མཆོན་འདི་ལྟར་རོ། །ཞེས་བྲུ་བའི་རིགས་པ་མ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་འདིར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་མོ་གཤམ་གྱི་བྲུ་བཞིན་དུ་མེད་པར་འདོད་པར་དམ་བཅས་པ་ནི་རིགས་པས་དབྱུད་ན་རྣམ་པར་ཉམས་པ་དེས་ན་འདིར་དབྱུད་པར་བྲུ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་གཞུགས་སྤྱོད་མེད་ཅིང་། དུས་གསུམ་རིག་པར་བྱེད་པ་པོ་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་ཞིང་གཅིག་ཏུ་བྲུ་ངན་ལས་འདའ་བའི་མཛད་པ་བསྟན་པ་ན་གལ་ཏེ་མར་མེ་རྣམ་པ་དང་མཚུངས་པར་བཅུ་རིག་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཆད་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་མི་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐུལ། ཡེ་ཤེས་དེའི་ཉེན་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་སྤྱི་མི་འཐད་དེ། སྤྱོད་པའི་མ་གཏོགས་པར་ཉེ་ཆེ་བ་བཅས་

པོའི་སྐྱ་ཙམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

འདིར་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་དང་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་ནི་འཛིག་ཏེན་གྱི་
ཁམས་མཐའ་ཡས་པར་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་སྐྱའི་སྤང་བ་རྒྱན་མི་འཆད་
པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་རྩ་འབྲུལ་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རང་རང་གི་སྐྱད་གྱིས་ཆོས་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་གསུང་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མཁྱེན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་འཁོར་བ་དེ་སྤྱིད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་དུ་མར་ཆོགས་
བསགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷའི་མིག་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབས་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་མེད་པར་
འགྱུར་ཏེ། ཞིང་གཅིག་དུ་སྐྱལ་སྐྱུ་ཕྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་མཛད་པ་བསྟན་ནས་བཅ་རིག་ཐམས་
ཅད་རྒྱན་ཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་མདོ་སྡེ་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཛིན་པའི་སྟོན་ནོ། །མདོ་སྡེ་
པ་གཙུག་པོ་ཡིན་པས་སྟོས་ཀྱི། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་པས་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་རྣམས་འབྱོར་སྦྱོད་པ་པའི་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་དེ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཆོམས་སྦྱར་ཏེ་བཤད་བྱའི་རྩ་བ་དཀོན་ནས། དེ་
འཆད་པ་ལ་ཐོག་མར་རྣམས་འབྱོར་སྦྱོད་པ་པའི་འདོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་ནས་སྦྱས་
པ། དགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱི་རོལ་མེད་ཅིང་། དེ་རྩོམ་བྱེད་ཕྱ་རབ་རྒྱལ་རྣམས་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ལ། མི་ལམ་ན་སྤང་བོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་མེད་ཀྱང་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤང་བོ་ཆེ་
སོགས་སུ་སྤང་བ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བས་བྱུང་བ་བཞིན་དུ། སང་པའི་གནས་སྐྱབས་ན་ཡང་དམིགས་
པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་རབ་དུ་སྤང་བར་འགྱུར་ལ་
གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་རྩས་གཞན་དུ་གནས་པ་ལས་རྣམས་པར་གྲོལ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་དམ་
པར་ཡོད་ཅེས་པ་ནི་རྣམས་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་
སྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཙམ་པ་གཟུང་འཛིན་རྩས་གཞན་གྱིས་སྦྱོང་པའི་སྦྱོང་བ་ཉིད་
འགྱུར་མེད་ཡོངས་བྱུང་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་དོན་

དམ་བདེན་པར་མི་འདོད་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པས། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པས་ཁྲབ་པ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། འདི་དག་གི་རྣམ་གཞག་དང་དགག་སྐྱབ་རྒྱས་པར་བཤད་ན་ཏེ་ཅང་གཞུང་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་གྲིས་སོ།།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དགག། བྱི་དོན་མེད་ཅིང་ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བདེན་པ་དགག། ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཙམ་བསམ་ཤེས་པ་བདེན་པར་སྐྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ལ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་གང་དུ་གྲུབ་ཅེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་དབྱེད་པས། རྣམ་ཤེས་དེ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདེན་པ་སྐྱབ་པ་པོ་ཉམས་སོ་ཞེས་བྲ་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྣམ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ལ་ནི་ཚུལ་སྐྱབ་པ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་གཞན་དུ་ན་སྐྱས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཁྲབ་པ་སྐྱབ་པ་ནི་ལྟོག་པ་ལ་གཞོད་པ་ཙན་གྱི་ཆད་མ་བསྟན་ནས་ལྟོག་ཁྲབ་ངེས་པར་བྱེད་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་སྐྱའི་ཚུལ་དང་འབྲས་སྟེ་ཅུང་ཟད་ཤེས་སྦྱ་ཞིང་། ལྟགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ་བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་གྲུབ་ན་དུ་བྲལ་སྐྱབ་པ་སྦྱ་མོད་ཀྱང་། བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་སྐྱབ་པ་དཀའ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བྱམ་པ་དང་སྦྱམ་བྲ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ལྟགས་ཆ་ལ་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་ལས། ཤེས་པའི་སྟེང་དུ་དུས་ཆ་དང་བྲལ་བའི་གཅིག་དུ་བདེན་པ་འགོག་པ་དཀའ་སྟེ་དེ་ཡང་དབྱ་མའི་གཞུང་ལུགས་དག་ལས་འགྱུར་བའི་ཚུལ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་པ་དུ་མ་དག་ཤེས་དགོས་ཀྱང་འདིར་མངས་པས་འདིགས་པས་མ་གྲིས་ཤིང་། འོག་དུ་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་མར་བདེན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དག་ནི་བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་སྦྱ་ན་མེད་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཙམ་བསམ་མཛོ་སྟེ་ས་བརྩུ་བ་ལས། གྱི་རྒྱལ་བའི་སྐས་དག་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཙམ་གྱི་སྐྱས་སེམས་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་བཅད་ནས་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་དགོངས་པ་བཤད་དེ། བྱི་དོན་མེད་ཅིང་

ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཁས་སྒྲུབ་ནས། འདིར་ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་
 མོ་ཞེས་སྟེ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་བྱི་དོན་ཐ་སྟད་ཏུ་ཡང་མེད་པ་མི་འཐད་པར་སྟོན་པར་
 བཞེད་དེ། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གཞན་བྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོའི་གཞུགས་མེད་ན་དེའི་ཆེ་
 འཛིན་པ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བྱི་རོལ་གྱི་གཞུགས་རི་ལྟར་གཞུང་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་
 རབ་ཏུ་སྒྲུབ་། ཞེས་སེམས་ཙམ་པ་ལ་བྱི་བར་མཛད་དེ། ཐ་སྟད་པའི་ཤེས་པ་གཞོད་མེད་ལ་བྱི་རོལ་
 ཏུ་སྒྲུབ་བ་ལྟར་བྱི་རོལ་གྱི་གཞུགས་སོགས་ཁས་སྒྲུབ་པ་ལ་ཐ་སྟད་དཔྱེད་པའི་ཆད་མས་གཞོད་
 པ་མེད་ཅིང་། དོན་དམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མ་གྲུབ་པས་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་ལྟ་བུ་མི་
 འཐད་སྟུམ་ཏུ་དགོངས་པའོ། །དེ་ལ་སེམས་ཙམ་པས་སྟུས་པ། གཞུགས་སོགས་བྱི་རོལ་ཏུ་མེད་
 གྱང་བྱི་རོལ་ཏུ་སྒྲུབ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཙན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་གྱིས་བསྟན་པའི་
 དབང་གིས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ལན་སྟུས་པ། ཅི་མ་རིག་པ་འདི་ཁམས་གསུམ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཙན་མ་
 ཡིན་ནམ་ཅི། གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་ཙན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་འདི་ཁམས་གསུམ་ཏུ་གཏོགས་
 པའི་མཆོན་ཉིད་ཙན་མ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ། དེ་ཉིད་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་
 པ་ལས་འདས་ཤིང་བག་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་མཆོན་ཉིད་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདོད་པ་དེ་ལྟ་
 བ། ཉོན་མོངས་པ་ཙན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་འདི་ཆོས་ཙན། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པར་
 ཐལ། འཁོར་བའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པའི་སྟོན་ཏུ་
 ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས་མ་རིག་པ་ཤེས་བྱིན་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་བའི་
 བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་ན་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། འཁོར་བ་
 ལས་འདས་པ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་དང་བྲལ་མི་དགོས་སོ། །

དེའི་བྱིར་ཁ་རང་རམ་ཅིག །ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འཁོར་བ་
 ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཙན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་གྱིས་ཐར་པ་མ་ཐོབ་པར་སྟེ་བ་
 ཡིན་ནམ་ཅི། མ་རིག་པ་ཁམས་གསུམ་ཏུ་མི་གཏོགས་པ་སོགས་ལ་རི་སྟན་བཤད་པའི་རིགས་
 པས་གཞོད་པ་དེའི་བྱིར་འཁོར་བའི་ཆོས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་འདི་ནི་འཁོར་

བའི་བག་ཆགས་སོ། །འཁོར་བ་ཡང་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ། སྲིད་པ་གསུམ་ནི་ཁམས་གསུམ་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་དེ་ལ་འདི་ལྟར་འགྲུར་ཏེ། མ་རིག་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་བདེན་པར་ཐལ། ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་བདེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཡང་མ་རིག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་དུ་ཆོས་དེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་ཤེས་པ་ཆོས་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་མི་དགོས་པ་ནི་རང་ལུགས་ལ་ཡང་ཆོས་མང་བས་སྒྲིར་དེ་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་པོ་མིན་པ་སུ་ཞིག་ཁས་ལེན། དེ་ལྟར་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་པར་གཏན་མི་རུང་བ་ནི་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ན་ཐ་དད་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ཏེ་དབུ་མའི་རིགས་པ་སྤྱོད་རྣམས་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་སོ། །

དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཙམ་མ་རིག་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་མ་རིག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། མ་རིག་པ་འཁོར་བ་དང་། འཁོར་བ་ཁམས་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཏུགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་བྱང་པར་མ་སྒྲུར་བར་ཐལ་བ་དེ་ལྟར་ངམ་འཕེན་པ་ནི་མཚན་ཏུ་ཅིང་བ་སྟེ། བདེན་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཞེས་ངེས་ན་བྱེད་ལན་རིམ་ལྔར་འདེབས་པར་བྱེད། དེར་མ་ཐད་ཀྱི་གངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཙན། སྤྱི་མི་ཏུགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་ན་ཅི་ཞིག་སྤྱི་གངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ་སྤྱི་མི་ཏུགས་པ་ཡིན་པ་འདོད་པར་བྱེད་དམ། ཐལ་བ་འཕེན་ཚུལ་གྱི་བརྟེན་རགས་པ་ལ་ཡང་སྔོངས་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟར་ན་བྱེད་ཀྱིས་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཁས་འཆེ་བ་དག་ཀྱང་རང་ཚུལ་རིམ་ལ���ར་ཡིན་པ་ལེགས་པར་ཁུམས་སོ། །

རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་མ་རིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བདེན་པར་ཐལ་བ་ལ་འདོད་ན། ལམ་བསྐོས་ཀྱང་མ་རིག་པ་དང་བྲལ་བ་མེད་པ་སྟེ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་མ་རིག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྲལ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་མ་རིག་པ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་བདེན་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མ་རིག་པ་ཙམ་དང་ཐ་དད་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་གཏོད་བྱེད་དེ་དག་མ་བཟོད་ནས་ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ཅམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲིན། དེའི་ཆེ་ཆ་བའི་དམ་བཅའ་བ་ཉམས་ཏེ་
ཁམས་གསུམ་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅམ་དུ་མ་གྲུབ་པོ།

གསུམ་པ་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ནི། ད་ནི་དུས་
ཀྱི་ཆ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་འདུས་བྱས་སུ་མཆོན་པའི་མཆོན་
ཉིད་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་དེ་གནས་པ་མེད་པ་ལ་འཛིག་པ་དང་
སྐྱེ་བ་འདོད་དམ། ཡོད་པ་ལ་འདོད་ཅེས་བརྟགས་ནས་སྐྱོན་བསྟན་པ་གསུངས་པ། འདིར་འདུས་
བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དུས་ཀྱི་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཡང་འཛིག་པ་དང་
སྐྱེ་བའི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གནས་པ་མེད་པར་འཛིག་པ་དང་སྐྱེ་
བའམ་འོན་ཏེ་གནས་པ་དང་བཅས་པ་ལས་ཡིན། གལ་ཏེ་གནས་པ་མེད་པར་འཛིག་པ་དང་སྐྱེ་
བར་འགྱུར་ན། རང་གྲུབ་པའི་གྲུབ་དུས་གཏན་མི་སྲིད་པར་ཡང་འཛིག་པ་དང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་དེའི་
ཆེ་རི་ཐོང་གི་རྒྱ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་འཛིག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་སྐྱེ་བ་ལས་གནས་ཤིང་
ཞེས་པའི་སྐྱེས་པ་ལས་ཞེས་པ་སྐྱེས་ཟེན་པ་ལ་བྱང་མི་བྱུང་སྟེ། བརྟག་པ་གཉིས་པོ་འདི་གང་ཡང་
རྣམ་རིག་པའི་འདོད་པ་མ་ཡིན་ན་འདི་གཉིས་བཀག་པས་རྣམ་རིག་པའི་འདོད་པ་ཁྲིགས་པ་ལ་
པན་པ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། གང་བྱང་གཅིག་རྣམ་རིག་པའི་འདོད་པར་བྱེད་ན། དངོས་པོ་གང་ལ་ཡང་
གནས་པའི་དུས་མི་སྲིད་པར་སྐྱེ་འཛིག་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་པའི་སངས་རྒྱས་པ་སུ་ཡང་མེད་པས་
རྣམ་རིག་པའི་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་བརྟགས་པའི་མཐའ་བཀག་པ་ཅམ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་
གཉིས་སུ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་མ་འདི་རྣམ་རིག་པའི་འདོད་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། དངོས་པོ་སྐྱད་
ཅིག་མ་གཅིག་གི་སྐྱེ་ཟེན་པའི་དུས་དང་གནས་པའི་དུས་སུ་ཕྱི་རིམ་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་སེམས་
ཅམ་པ་སུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེས་ན་སྐྱེས་པ་ལས་ཞེས་པ་ནི་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་ལ་བཤད་དགོས་ཤིང་། ཞིག་
འཛིག་དོན་གཅིག་ཏུ་མི་འདོད་ཀྱང་ཞིག་པ་ལ་འཛིག་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་ནི་གཞུང་
ལུགས་ཆེན་མོ་དག་ན་ཤིན་ཏུ་མང་བས་འདིར་ཡང་ཞིག་པ་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་

གྱི་གྲུབ་དུས་དང་འཇིག་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་དུས་སུ་སྤྱི་བར་ཁས་ལེན་པའི་སེམས་ཙམ་
 པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། གཞུང་འོག་མ་དག་དང་ཡང་འགྲིག་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །དངོས་པོ་
 རྣམས་ཀྱི་གནས་པའི་དུས་ཞེས་པ་ནི་དངོས་པོ་དེ་དང་དེའི་གྲུབ་དུས་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་
 བའི་སྤྱི་འཇིག་གནས་པ་གསུམ་དངོས་པོ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཉིད་དུ་སེམས་ཙམ་པ་ཡང་ཁས་མི་
 ལེན་ཞིང་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་མི་འདོད་པས། དེ་གསུམ་དངོས་པོ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཉིད་
 དུ་མེད་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པའི་
 ཐལ་བ་འཕངས་པའི་རྟགས་བསྐྱབ་པ་ལ་འདིར་གང་གི་དུས་ན་ཞེས་སོགས་སྦྱར་ནས་འཆད་རང་
 རམ་པ་ནི། རྟགས་བྱུང་ཆོད་གྲུབ་བྱས་ཤིང་བསལ་བ་སུས་ཀྱང་ཁས་མ་བླངས་པས་ཁས་ལེན་མེད་
 པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བས་ན་ཆེག་གི་དོན་ནི། ཅི་སྟེ་བརྟག་པ་སྤྱི་མ་ལྟར་
 ཁས་ལེན་ཞིང་། དེ་ཡང་དངོས་པོ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་པོ་དེའི་སྤྱིས་པ་སྟེ་སྤྱི་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་
 པའི་སྐྱད་ཅིག་ལས་དེའི་དུས་གཉིས་པར་གནས་པ་འབྱུང་ཞིང་། གནས་པ་ལས་དེའི་དུས་གཉིས་
 པར་འཇིག་པའམ་ཞིག་པ་འབྱུང་སྟེ། ཞིག་པའི་སྐྱད་ཅིག་སུ་མ་དེ་ལས་སྐྱད་ཅིག་སྤྱི་མ་སྤྱི་བ་ཡིན་
 ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། ཐ་སྙད་དུ་དབྱ་མ་པ་རང་ལུགས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མོད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་
 ཚུལ་དེ་མི་རུང་སྟེ་འདི་ལྟར། སྟོགས་སུ་མ་རི་སྐྱད་སྤྱིས་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན། དངོས་པོ་སྐྱད་ཅིག་མ་
 དེ་མཆོན་ཉིད་སྤྱི་འཇིག་གནས་པ་རྣམས་རང་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པས་འདུས་བྱས་
 སུ་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན་དངོས་པོ་སྐྱད་
 ཅིག་མ་དེ་དང་མཆོན་ཉིད་སྤྱི་འཇིག་གནས་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུས་མཉམ་པས་བྱུང་དགོས་ལ།
 དངོས་པོ་གཅིག་གི་གནས་པ་དང་འཇིག་པ་དང་སྤྱི་བ་རྣམས་དུས་གཅིག་པ་ཉིད་མེད་པར་སུ་སྤྱི་
 བས་བྱུང་པའི་སྤྱིར་རོ། །ངོ་བོ་གཅིག་ལ་དུས་མཉམ་མི་དགོས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་གཅིག་
 ལ་དུས་མཉམ་དགོས་སོ། །འདོད་ན་པན་ཚུལ་སྟོས་མེད་ཀྱི་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་དགོས་པས་དེ་ཉིད་
 འདུས་བྱས་མཆོན་བྱེད་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །

ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་ན་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། སྤྱི་བ་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱི་དགོས་པས་གནས་པ་དང་འཇིག་པའི་དུས་ན་ཡང་སྤྱི་དགོས་

ལ། གནས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་དགོས་པས་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པའི་
དུས་ན་ཡང་གནས་དགོས་ཤིང་། ཞིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཡང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཞིག་པ་
ཡོད་དགོས་པས་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པའི་དུས་ན་ཡང་ཞིག་དགོས་པ་ལས། འདིར་དངོས་པོ་གཅིག་
ལ་གང་གི་དུས་ན་ཞེས་པ་ནས་སྐྱད་ཅིག་གོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་དེ་དག་དུས་
གཅིག་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་སྐྱེས་བྱ་གཅིག་གི་སྐྱེ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་རྣམས་དུས་གཅིག་པ་ཉིད་
དོ་ཞེས་པ་ལས་གཞན་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད།

གཞན་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ནི་
བརྟགས་ན་མི་འཐད་དེ་འདི་ལྟར། འདིར་གང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱད་
ཅིག་གཅིག་ལ་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དེ་ཅི། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་སྔ་མ་རང་
བཞིན་གྱིས་འགགས་པ་ལས་སམ། འོན་ཏེ་མ་འགགས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྣམ་ཤེས་
ཀྱི་ཆོས་སྔ་མ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ཕྱི་མ་སྐྱེ། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་པའི་ཆོས་སྔ་
མ་ལས་སྐྱེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་པ་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འགགས་པར་གནས་དགོས་
པས་རྣམ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་ལ་མདོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དུས་ན་ཡང་རྣམ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་སྔ་
མ་འགགས་ནས་མེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་འགགས་ཤིང་ཤི་ཟེན་ནས་མེད་པའི་མར་
མེ་སྔ་མ་ལས་ཀྱང་མར་མེ་ཕྱི་མ་གཞན་སྐྱེའོ་སྟེ་སྐྱེ་དགོས་པ་ཐལ་ལོ། །ཅི་སྟེ་མ་འགགས་པར་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་སྔ་མ་ལས་སྐྱད་ཅིག་ཕྱི་མ་སྐྱེ་ན། དེ་ལྟ་ན་རྣམ་ཤེས་སྐྱད་
ཅིག་སྔ་མ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་འགགས་པར་གནས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་ཕྱི་མ་
སྐྱེས་ཟེན་པ་ན་ཡང་མ་འགགས་པར་གནས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་དེའི་སྐྱད་ཅིག་ཕྱི་མ་སྐྱེས་ཟེན་པ་ན་
ཡང་གནས་པ་སོགས་སུ་འཇུག་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་མ་འགགས་པ་སྟེ་ཤི་མ་ཟེན་པའི་མར་
མེ་ལས་མར་མེ་གཞན་སྐྱེ་བ་སྟེ་སྐྱར་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་སྔ་མ་དེ་ལས་སྐྱད་ཅིག་ཕྱི་མ་
གཞན་སྐྱེའོ་སྟེ་སྐྱེ་དགོས་པར་འཇུག་རོ། །

དེ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་སྐྱེས་ཟེན་པ་ལས་དེ་མ་འགགས་པར་གནས་བཞིན་པ་ཉིད་ལས་
སྐྱར་ཡང་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་གཞན་སྐྱེ་བར་འཇུག་པས་ན། མར་མེ་གཅིག་ལས་གཅིག་སྐྱར་པའི་

འཕྲེང་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་ཤིང་ཕྱི་དུ་མའི་ཕྱིང་བར་དུས་གཅིག་དུ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་
 བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱ་མ་མ་འགགས་པར་
 རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ལས་གཞན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་ཤིང་མ་སྐྱེ་བ་བརྗོད་པར་མི་རུས་
 ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་བརྗོད་པར་མི་རུས་སོ། །འདྲེས་པ་སྟེ་གཉིས་ཀ་
 ཡིན་པའི་སྤང་སྤྱང་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། འགགས་པ་དང་འགགས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་པན་ཚུན་
 སྤངས་པའི་སྒྲིན་ནས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་དངོས་སོ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཉིད་ལ་འགགས་པ་དང་
 འགགས་པ་མ་ཡིན་པ་གཅིག་པ་སྟེ་གཞི་མཐུན་པ་ཉིད་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་དག་གིས་ནི་རྣམ་རིག་
 པའི་འདོད་པའི་གཙུག་པོ་རྣམ་ཤེས་བདེན་པར་བྱུང་བ་དགག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

བརྒྱད་པ་མཐའ་བཞི་ལས་གྲོལ་བའི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མཆོག་དུ་བསྟན་པ་ནི། དངོས་སོར་
 སྐྱ་བ་མཐའ་དག་གི་རང་རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བ་རྣམས་ནི་རིགས་པས་དབྱེད་པ་ན་རྣམ་
 པར་ཉམས་པ་དེའི་ཕྱིར་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལྟ་བ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟར་ཡིན་
 པ་དེ་ཉིད་དབུ་མ་པས་སྐྱས་པ། འདིར་དབུ་མ་པས་སྐྱས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་གོང་གི་བྱུང་
 མཐའི་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་ཆོགས་བཅད་དག་གི་མཆོམས་སྦྱོར་གྱི་སྐྱས་པ་ཞེས་པ་རྣམས་ལ་ཡེ་ཤེས་
 སྤྱིང་སོ་ཀྱན་ལས་བུས་ལས་སྐྱས་པ་ཞེས་ཟེར་ངམ་བཞོན་པ་ཡིན་པར་གསལ་བར་མཛད་དོ། །

རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འབྱེད་པ་ལ་མཁས་པའི་དབུ་
 མ་པ་རྣམས་མི་འདོད་དེ། རྣམ་ཤེས་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བས། དེའི་
 ཕྱིར་བདེན་པར་མེད་དེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་པ་སྒྲོ་བཞིན། ཞེས་འདོད་དོ། །འདི་ལྟར་རྣམ་ཤེས་
 བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་བཞོན་པའི་རྟགས་འདིས། བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་
 སོ་དང་རྣམ་ཀྱན་མཆོག་ལྟ་བུ་གྱི་སྤྱིང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དང་མཆོག་དུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་
 དང་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པར་རུས་པ་ལ་བྱུང་
 པར་མེད་དེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་སྐྱབ་པ་དང་དེ་དག་གི་སྤྱིང་དུ་སྐྱབ་པ་
 ལ་འགྲུབ་དགའ་སྤྱིའི་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཆ་བཅས་སུ་སྐྱབ་པ་དང་
 ཆོས་ཉིད་ཆ་བཅས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཆ་བཅས་སུ་འགྲུབ་མི་འགྲུབ་ཀྱི་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་

ཕྱིར་དང་། ཆ་བཅས་སྤྱབ་ནས་བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་མི་འབྱུང་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

འདུས་མ་བྱས་ལ་སྟོགས་ཆ་དང་དུས་ཆ་གང་ཡང་བཟླ་བ་མེད་པས་ཆ་བཅས་རིམ་ལྔ་འབྱུང་ཅེ་ན། རྟོག་པའི་ཆ་ཤས་ཆོས་ཅན་ཤེས་བྱ་ལ་རིམ་ལྔ་ཡོད་པའི་གངས་དང་མཉམ་པ་དང་། སྤྱི་བ་པའི་གྲིབ་མ་རགས་པ་དང་སྤྱི་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྤྱི་བ་དག་དང་བྲལ་བ་དང་མ་བྲལ་བའི་དབྱེ་བ། རྒྱུད་སྒྲུ་མ་ལས། མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གོ་རིམ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་སྟེ་བས་ཆོས་ཉིད་ལ་ཆ་ཤས་དུ་མ་ཞིག་དབྱེར་ཡོད་ལ། སྟོགས་ཆ་དང་དུས་ཆ་ལས་གཞན་པ་ལྟོག་པའི་ཆ་ཤས་དུ་མར་བྱེ་བས་ཆ་བཅས་སྤྱབ་ཞེས་ཀྱང་སྤྱབ་ན་འདུས་མ་བྱས་ནས་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དུ་མ་ཞིག་གྲང་ཆ་བཅས་སྤྱི་མི་འབྱུང་བས་དེ་དག་ལ་བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་རིམ་ལྔ་སྤྱབ་པར་བྱེད། གཞན་ཡང་འཕགས་པ་ལྟས། དངོས་གཅིག་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། །དངོས་ཀུན་དངོས་པོ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད། །གང་གིས་དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། །དེ་ཡིས་དངོས་ཀུན་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱབ་མཐའ་ལོག་མ་དག་དང་སྟོང་མཐུ་རྒྱུ་ཞིང་ལེགས་པར་མ་སྦྱངས་པའི་ཤོད་ཁ་ཅིག་ལྟར་རིགས་པ་ལྟར་སྦྱང་ལ་ཡང་དག་ཏུ་མ་རྟོར་བར། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་གང་ཡང་རྩང་བ་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བདེན་སྤྱབ་མ་ལུས་པར་ཞེགས་པའི་བདེན་མེད་ཆད་མས་ངེས་ན། ཆོས་གཞན་གང་གི་སྟེང་དུ་ཡང་བདེན་པར་ཡོད་མེད་སྟོང་ཁ་སྟོགས་པ་ན། ཆད་མ་གཞན་ལ་སྟོན་མི་དགོས་པར་སྤར་གྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་དེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་མེད་དུ་ངེས་པར་རྒྱས་པས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། དབྱེ་མ་པའི་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་རྣམ་ཤེས་བདེན་མེད་དུ་འབྱུང་གྲང་ཆོས་ཉིད་བདེན་མེད་དུ་མི་འབྱུང་ཅེས་རྫོགས་པ་དང་། འདི་འདུས་བྱས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྫོགས་པ་ནི་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་སྤྱན་པོའི་བརྗོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྲང་མཐའ་བཞི་ལས་གྲོལ་བར་བསྟན་པ་ནི་ཆོགས་སྤྱབ་ཅན་པ་

1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༠ ཞོག ༩༩༠ ཟེང་། ༡

2 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༡༩༩ ཟེང་། ༡༥

ཐ་མ་སྟེ། འདི་འདྲ་རྣམས་ལ་གང་ཐོད་ཀྱི་དབུ་མ་པ་དག་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡང་མ་
 ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཆོག་རྗེ་ལྟ་བུ་བར་སྦྱ་བ་ནི་དངོས་འགའ་ངོ་མི་ཤེས་པའི་བབ་
 ཅོལ་ཏེ། ཆོས་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་སྦྱས་མ་ཐག་མེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་མེད་པ་བཀག་ནས་ཡོད་
 པ་ཡིན་པར་སྦྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་མེད་པན་ཚུན་སྤངས་པའི་དངོས་འགའ་ཡིན་པས་གཅིག་
 རྣམ་པར་བཅད་ན་ཅིག་ཤོས་ཡོངས་སུ་གཅོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་ཀ་མིན་
 པ་མིན་ན་གཉིས་ཀ་ཡིན་དགོས་ཏེ། དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མ་གོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་
 གང་ཡང་བདེན་པར་ཡོད་པ་མིན། གཏན་ནས་མེད་པ་མིན། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་
 གཉིས་ཡིན་གྱི་སྤང་སྦྱུང་མ་ཡིན། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་དེ་གཉིས་སོ་གང་ཡང་མིན་
 པའི་སྤང་སྦྱུང་པའང་མིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲུར་ཏེ། མདོར་ན་འཁོར་འདས་ཀྱན་བྱང་འདུས་བྱས་འདུས་
 མ་བྱས་གང་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་དོན་ཏེ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ཞེས་སྦྱེད་མེད་པར་མི་སྦྱོའོ། །ཞེས་གསུང་རབ་པལ་མོ་ཆེའི་ཆོག་གི་འགྱུར་འཆོས་པ་ལ་ནན་ཏན་
 བསྐྱེད་ཀྱང་དབང་སོ་མཆོག་ཏུ་རྒྱལ་བར་གོ་བར་བྱེད་པས་སྦྱིང་སོ་གཞན་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྦྱ་བར་བྱ་ཞིང་། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་
 པ་དང་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་པ་དང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པ་དང་བདེན་པར་བྱུབ་པ་དང་དོན་
 དམ་པར་བྱུབ་པ་རྣམས་ནི་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཡོད་
 ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཡོད་དགོས་པས་དེ་དག་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཡང་མེད་པ་དང་། དེ་དག་མེད་པ་ནི་དོན་
 དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཞིང་། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་དེ་ཉིད་དོན་
 དམ་བདེན་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་གཞིར་བྱའོ། །

དོན་དམ་བདེན་པ་མེད་དགག་ཡིན་ན་ཆད་སྟོང་དུ་འགྱུར་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མེད་དགག་
 གང་ལ་ཟེར་བ་དང་ཆད་སྟོང་གང་ལ་ཟེར་བ་གཉིས་ཀ་མ་ཤེས་པའི་གཏམ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་
 རྒྱུད་པ་རྣམས་བདེན་པར་བྱུབ་པ་དང་དོན་དམ་པར་བྱུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་ཀྱང་། རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པ་དང་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅིང་དོན་དམ་པར་མེད་པར་
 བཞེད་ཅིང་། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་དག །དེ་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་བྱུང་པར་མེད་དོ་

ཞེས་བཞེད་པའི་བྱད་པར་ཡོད་ཚུལ་དང་། དེའི་ཙུ་བ་ཡང་གང་རིགས་པས་བཀག་ནས་བདེན་མེད་
གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ངོས་འཛིན་ལྟ་རགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་
ཤེས་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ལྟ་སྟེས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་གཟུང་བ་ཤེས་པར་
བྱས་ནས། དེས་གཟུང་བ་ལྟར་དུ་བྱུང་བ་བདེན་པར་བྱུང་བའི་ཆད་དང་། དེ་ལྟར་བྱུང་བས་སྟོང་
བ་བདེན་མེད་དང་དོན་དམ་བདེན་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། བྱི་རོལ་བ་དང་སངས་རྒྱས་པའི་བྱུང་
མཐའ་སྟེ། བ་འོག་མ་དག་གིས་ཀྱན་བཀྟགས་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་འགོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་
རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ལྟ་སྟེས་འགོག་པའི་ཡན་ལག་དུ་ངེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་
ནས་ལྟ་བ་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དགོས་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་གཞོན་པའི་ཐབས་སུ་འགྲོ་
བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ཤར་ན་སྟུལ་ཡོད་པར་དོགས་ནས་འཛིགས་པ་ལ། ཤར་ན་སྟུལ་མེད་
པར་རྟོགས་པའི་སྟོ་སྟེས་པས་འཛིགས་པ་དེ་སེལ་བ་མ་ཡིན་པས། ལུབ་ན་ཤིང་སྟོང་ཡོད་པར་
ཤེས་པས་སེལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར། ཀྱན་རྩོལ་ངེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལ་བདེན་པར་གཟུང་བས་
བཅེངས་པའི་གཉེན་པོར་སྒྲུང་བ་འདི་བདེན་མེད་དུ་སྟོམ་པ་ཆད་སྟོང་ཡིན་པས་སྟོམ་དུ་མི་བྱང་
གི། དོན་དམ་བདེན་པ་བདེན་བྱུང་དུ་སྟོམ་པ་དང་ཅི་ཡང་མ་སྟོམ་པས་འཆིང་བ་དེ་བསལ་བར་བྱའོ་
ཞེས་ཤིན་ཏུ་ལྷན་པའི་གཏམ་གྱི་སྒྲུང་བས་བདག་གཞན་བསྟུ་བར་མི་བྱའོ།

ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཡང་ཐ་སྙད་པའི་སྟོ་འབྲུལ་བ་གང་ཡང་བྱང་བའི་དོན་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་
བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་དཔྱད་པའི་ཆད་མས་རྟེན་པའི་སྟོ་ནས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འཛིག་པ་
ཡིན་ལ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་ཆད་མས་བྱུང་བ་ཡིན་ཀྱང་དོན་དམ་
བདེན་པ་དོན་དམ་པར་མ་བྱུང་བ་དང་། དོན་དམ་དཔྱད་པའི་ཆད་མས་བྱུང་བ་ལ་དོན་དམ་པར་
བྱུང་མི་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཞིབ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་ཆེས་མང་
པོ་དག་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་དང་ཁོ་བོས་ཀྱང་ཞིབ་པར་གཞན་དུ་བཤད་
ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

དེ་ལྟར་མཐའ་བཞི་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་དབུ་མ་བ་ཡིས་བྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་རིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བྱུང་མཐའ་གཞན་གསུམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་

བ་རྣམས་རྣམ་པར་ཉམས་པར་རིམ་བཞིན་བཤད་ནས། དབྱ་མ་པས་དེ་ཉིད་རིག་པ་དང་དབྱ་
 མ་པས་འདིར་བཤད་པ་ལྟར་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ལས་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་པབ་པ་
 འདི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བར་བསྟན་ཅིང་། འདི་ལ་སྟོན་ཅི་ཡང་མ་བསྟན་པར་རང་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བར་
 མཛད་པ་འདི་ལྟར་ཡོད་བཞིན་དུ། རིགས་པས་གཏན་ལ་པབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ནི་སྟོས་བྲས་ཀྱི་སྟོང་
 ཉིད་དང་། བཅ་སྟོང་དང་ཆད་སྟོང་དང་ཉི་ཆེ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཅེས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་སྐྱར་བ་
 འདེབས་པས་རྒྱད་འདི་འགྲེལ་ཆེན་དང་བཅས་པ་ལ་ཐུ་སྟེགས་བྱེད་ཁོ་ན་ལན་གྲག་པའི་ཆེད་དུ་
 འོངས་པ་དག་སྟོག་པར་བྱེད་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སྟོང་ཉིད་མཐར་ཐུག་པར་འདོད་པ་ནི་རིགས་
 པས་གཏན་ལ་པབ་པའི་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྒྲས་པ་ཉིད་ཀྱིས། ལུགས་དེའི་སྟོང་ཉིད་ནི་མི་
 རིགས་པའི་སྟོས་བཞག་པར་གསལ་བར་སྒྲས་ལ། རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 རྟགས་པའི་སྟོན་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་དུ་མི་རུང་བར་སྒྲས་པས་ནི་མདོར་བསྐྱུས་
 འདིའི་མིང་ཡང་མ་ཞེས་ཤིང་། གནས་པ་འདི་ལ་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་དབག་པས་ཡོངས་སུ་
 བརྟག་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཐ་སྟངས་ཅམ་ལ་ཡང་མོངས་ལ། ཡང་དག་
 པའི་ལྟ་བའི་བསྟོག་སྟོགས་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་འགོག་ན་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་རིགས་པ་ཡང་
 དག་གིས་མི་བསྐྱབ་པ་འགལ་ཞིང་། ལོག་པའི་ལྟ་བ་ཡང་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་མི་འགོག་པར་
 འདོད་ན་རང་ཉིད་ལུགས་སུ་གོ་བར་བྱེད་དོ།

རང་གི་ལྟ་བའི་འདོད་པ་མདོར་བསྐྱུས་པ་ལས་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་འགག་མེད་ལ། ཆད་
 པ་མེད་པ་རྟག་མེད་ལ། སྤྱ་ཆོགས་དོན་མིན་དོན་གཅིག་མིན། འོང་བ་མེད་པ་འགོ་མེད་ལ། གང་
 ཞིག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། སྟོས་པ་ཉི་བར་ཞི་སྟོན་ལ། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྱ་རྣམས་
 ཀྱི། དམ་པ་དེ་ལ་ཐུག་འཆམ་ལོ། རང་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་
 མེད་མིན། དངོས་སོ་གང་དང་གང་ན་ཡང་། སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཅ་ཤི་
 ལྟར་གསུངས་ཤིང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་

གྱིས་ཆོས་བསྟན་ཏེ། །འཛིག་རྟེན་ཀྱང་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་ནས། གཉིས་པོ་ངོས་འཛིན་པ་ན། རྒྱ་ལྟམ་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །ཀྱང་རྫོབ་
ཏུ་ནི་ཡོངས་སུ་བསྐྱབས། །ཀྱང་རྫོབ་མེད་ཀྱང་འགག་མེད་པའི། །རང་བཞིན་རྒྱ་མེད་དངོས་པོ་
མེད། །ཅེས་རྒྱ་ལྟམ་གྱི་དངོས་པོ་ཀྱང་རྫོབ་དང་། །རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱ་མེད་འགག་མེད་ཀྱང་རྫོབ་
མེད་པ་དང་བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པར་གསལ་བར་བཤད་ལ། །འཕགས་
པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་བསྟོད་པ་དང་མཐུན་པར། །དཔག་མེད་ཤེས་རབ་པ་རོལ་
ཕྱིན། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འདུད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་ནས། །སངས་རྒྱས་རང་སངས་རྒྱས་
རྣམས་དང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་དང་ནི། །ཐར་པའི་ལམ་ནི་གཅིག་ཉིད་ཁྱོད། །གཞན་དག་
མེད་པ་ཞེས་པར་ངེས། །གང་ཞིག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ལམ་ཁྱོད། །རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པ་འདི་ནི། །འདི་ཡི་ལམ་དང་བརྟེན་པར་བཤད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བདེན་པས་སྟོང་
པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཡོད་པར་བཤད་པ་སོགས་
ཐམས་ཅད་དབུ་མའི་སྐྱབས་དང་རི་ལྷ་བར་འབྲུ་བ་ཡོད་པས། །འདིའི་རང་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་བ་ལེགས་
པར་ཤེས་པར་འདོད་ན་སྐྱ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་དབུ་མའི་གཞུང་ལ་ངལ་བ་བསྟེན་ནས་ལེགས་པར་
སྐྱངས་ཏེ་འབད་པ་ཆེན་པོས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་བཅའ་བར་བྱའོ། །

མཐའ་བཞིར་འཛིན་པ་ཡང་བྱམ་པ་ཡོད་པར་གཟུང་བ་སོགས་ཀྱིས་ཡོད་པའི་མཐར་
འཛིན་དང་། །སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱིབ་པ་མེད་པར་གཟུང་བ་སོགས་ཀྱིས་མེད་པའི་མཐར་འཛིན་དུ་
འགྱུར་བ་མ་ཡིན་གྱི། །བྱམ་པ་བདེན་པར་ཡོད་པར་གཟུང་ན་ཡོད་པའི་མཐར་འཛིན་པ། །གཏན་
མེད་དུ་གཟུང་ན་མེད་པའི་མཐར་འཛིན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་རྣམས་ལེགས་པར་

1 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༢༩ ཞོག ༤༠༤ ཟེང་། ༡༦

2 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༢༩ ཞོག ༤༠༤ ཟེང་། ༡༤

3 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༢༩ ཞོག ༤༠༩ ཟེང་། ༡༩

4 བསྟན་འགྲུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེག ༢༩ ཞོག ༤༠༩ ཟེང་། ༢༡

5 ཞོལ། ཞོག ༣༠༣ ན ༤ མཐའ་འཛིན་པ།

6 ཞོལ། ཞོག ༣༠༣ ན ༤ མཐའ་འཛིན་

ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏེ།¹ ཤོ་ལོ་ཀ་ཐ་མའི་དོན་ལ་ཁ་ངམ་སོགས་ཅིག་
 དོན་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་རྩལ་སྤར་བ་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན། མངོན་སུམ་ལ་སྤང་བས་གཏན་
 མེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྟོང་གཟུགས་ལ་སྤྱར་ནས་འཆད་པས་ནི། གཞུང་འདི་ཉིད་བྱུང་མཐའ་སྤྱོད་
 བཞིར་བྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་དབྱེ་མ་པའི་བྱུང་མཐའ་སྤྱིར་སྟོན་པ་དང་སྐབས་འཆོལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་
 གྱིས་སྟོང་པ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཆོན་གཞིར་འོང་དོན་མེད་ཅིང་། དེ་དབྱེ་མ་པའི་སྟོང་ཉིད་དུ་འོང་
 དོན་མེད་པས་དབྱེ་མ་པའི་ལྷ་བའི་ཕྱོགས་མ་མཐོང་། སྟོང་གཟུགས་དོན་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བྱས་
 པས་བྱུང་མཐའ་འདྲེས་སོ།།

ཡང་ཁ་དོལ་ཅིག་ན་རེ་ཤོ་ལོ་ཀ་སྤྱོད་མས་འཁོར་ལོ་བར་བ་དང་མཐུན་པའི་དབྱེ་མ་བ། ཤོ་ལོ་
 ཀ་ཕྱི་མས་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དང་མཐུན་པའི་དབྱེ་མ་བ། གང་ཞིག་ཕྱོགས་ཉམས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 གསང་སྤགས་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་མ་མཐར་ཐུག་པ་བསྟན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཤོ་ལོ་ཀ་སྤྱོད་
 གཉིས་ལ་དེ་འབྲེལ་བའི་བྱུང་པར་འདོད་པ་སྟན་སྒྲུལ་ཏེ། འཁོར་ལོ་ཐ་མས་འདུས་བྱས་རང་སྟོང་ཆད་
 སྟོང་དང་། འདུས་མ་བྱས་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་གཞན་སྟོང་དང་བདེན་བྱུང་དུ་བསྟན་པར་འདོད་པའི་
 ལོག་པར་རྟོག་པའི་ཐ་ཆད་དེ་ཉིད་ཡིད་ལ་བཞག་པར་སྤང་ཡང་། ཕྱོགས་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་
 ཟིན་ཅིང་། འདིར་དཀྱུས་མ་འཆད་པའི་གོགས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མ་བྲིས་ལ། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་
 ཅ་རྒྱད་ཀྱི་དུམ་བུ་ཐོར་བུ་བ་བོད་ན་བཞུགས་པ་དག་དང་། བསྐྱུས་རྒྱུད་རྒྱུད་ཕྱི་མ། འགྲེལ་བ་སྐྱོར་
 གསུམ། རང་གི་ལྷ་བའི་འདོད་པ་མདོར་བསྟན་པ། དོན་དམ་བསྟེན་པ། ལྷ་རོ་པའི་དབང་མདོར་བསྟན་
 ཀྱི་འགྲེལ་བ་སོགས་དུས་འཁོར་གྱི་གཞུང་ཁུངས་སྤུང་འདི་དག་གང་ན་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་
 བདེན་བྱུང་དུ་སྟོན་པའི་ཆོག་དུ་འཁྲུལ་གཞི་ཡོད་པའི་ཆོག་ཟུར་ཅམ་ཡང་མེད་ལ། སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་དང་བྱུང་པར་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་སོགས་བདེན་པར་བྱུང་བ་དམིགས་སུ་གཉེ་བཤག་
 པ་ནི་གོང་འོག་རྣམས་ན་ཤིན་དུ་མང་བར་ཡོད་དོ།།

འགྲེལ་ཆེན་འདིར། རྩས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་བྲལ་པ་དང་མཚུངས་པ།
 སྐད་ཅིག་རྣམ་བཤེས་སྤྱི་བ་དང་འཇིག་པ་དང་བྲལ་བའི་དངོས་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་

1 ཞོལ། ཤོག་ ༣༠༣ ན་ ༥ ཟིན་རྟེ།

ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་དོན་དུ་ཡོད་དོ།¹ ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་
 དབྱ་མ་ལ་འབྲུག་པའི་རང་འབྲེལ་དུ་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པར་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཚུལ་རྒྱ་
 ཆེར་གསུངས་པ་དང་ཚུལ་འདྲ་སྟེ། རི་སྐད་དུ་དེ་ཉིད་ལས། གང་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཙམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
 ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་དོ། ། ཆོས་
 ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཅི་ཞིག ། མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གི་རང་བཞིན་ནོ། ། དེ་དག་གི་རང་
 བཞིན་ཡང་གང་ཞིག་ཅེ་ན། ། འདི་དག་ནི་བཙམ་མ་མ་ཡིན་པ་དང་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་གང་
 ཡིན་པ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལོ། ། ཅི་
 དེ་ཡོད་དམ་མེད་དོ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་སྟུ་སྟུ། གལ་ཏེ་མེད་ན་ནི་ཅིའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ལམ་བསྐོས་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དེ་ལྟར་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཐག་ཚུལ་པ་ཡིན་ནོ།² ། ཞེས་གསུངས་
 བས། དེའི་ཁུངས་སུ་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་དོན་དམ་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
 བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ། གང་གི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྐྱ་དང་ཁ་སྟུ་
 ཐེགས་ནས་གོས་དུར་སྒྲིག་བགོས་ཏེ། ཡང་དག་པར་དད་པས་བྱིམ་ནས་བྱིམ་མེད་པར་རབ་
 དུ་བྱུང་ཞིང་། རབ་དུ་བྱུང་ནས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེལ་གོས་ལ་མེ་མོར་
 བ་ལྟར་བཙོན་འབྱུང་ཚུལ་ཞིང་གནས་པ་རྣམས་པར་འཛིག་པའོ། ། རིགས་ཀྱི་བྱ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་
 པ་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ན་ནི་ཆངས་པར་སྟོད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 རྣམས་འབྱུང་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ། གང་གི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་དེ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ།³ ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཞེས་
 དངས་ནས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། 6 ཞོག་ 234 ཟེང་། 14

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། 60 ཞོག་ 132 ཟེང་། 13

3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། 11 ཞོག་ 213 ཟེང་། 30

དེས་ན་རྒྱ་གཞུག་གིས་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ནས་
 དགག་པ་ལྟར་སྤང་དུ་མ་འཕེན་པའི་སྤྱིང་ཁམས་སྦྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། དུས་འཁོར་ལ་སོགས་པའི་
 སྐོར་འདི་དག་ཏུ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་གང་ལྟར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འཕྲེལ་ཞིང་
 རང་འདོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འབྲུ་མཐོན་པ་ལྟར་ལེན་པ་ནི་དངོས་སོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གདོན་གྱིས་
 ལྷག་པར་བཟུང་ཞིང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཤིན་ཏུ་རགས་པ་དག་འབྱེད་པ་ལ་ཡང་སློ་བྱོས་ཡོངས་
 སུ་འཐོམས་པར་གྱུར་བའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྤྱོད་པའི་དབྱུ་མ་པ་ནི་འཕགས་
 པའི་ཡུལ་ན་སུ་ཡང་མེད་པས་བོད་མི་མཁས་པ་དག་གིས་སྤྱོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེ་དག་རྒྱ་གར་གྱི་
 ཆེན་པོ་དག་གི་བཞེད་པར་བཟུང་ནས་འགོག་པ་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་བཏང་བའི་ངལ་བ་ལྟར་མ་བྱེད་
 ཅིག །དེ་ལྟར་དབྱུ་མ་པའི་སྤྱིང་ཉིད་བསྟན་པ་དེ་ནི་པར་བྱིན་ཐེག་པ་དང་སྤྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྐུ་བས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིང་ཉིད་མཐར་ཐུག་ཏུ་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་། སྤྲགས་སྒྲ་མེད་
 འདིར་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་
 རྒྱུད་འདིར་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་བྱུང་པར་བ་དང་། བདེ་བ་དེ་འཕྲེལ་བྱེད་རྣམ་བཅས་
 ཀྱང་རྩོམ་གྱི་སྤྱིང་ཉིད་སྤྱིང་གཞུགས་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་མོས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པས། བོད་དུ་
 བཤད་པའི་དབྱུ་མ་པའི་སྤྱིང་ཉིད་དེ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་བྱུང་པར་དེ་དག་གིས་ཟེན་
 པའི་ལམ་གྱིས་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པར་སྟོན་པར་བཞེད་
 བས། གང་ཞིག་སྤྱིང་ཉིད་སྤྱིང་རྩེ་གཉིས་སུ་མེད་པ་སྤྱོད་པ་པོ་སྤྲགས་ཉམས་དེ་ནི་མ་ཉམས་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་འགྲེལ་པས་འཆད་པ་ནི་རྒྱུད་འདིའི་ལམ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
 ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་པ་གང་ཞིག་བོད་དུ་བཤད་པའི་སྤྱིང་ཉིད་མཐར་ཐུག་
 པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་མཐར་འཛིན་གྱི་སྤྲགས་ཉམས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི་ཡང་
 དག་པའི་ལམ་ལས་མ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་འགྱུར་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། གང་ཞིག་ཅེས་སོགས་ཏེ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ལམ་
 འདིར་གང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིང་རྩེ་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡུལ་བདེན་སྤྱིང་མཐར་ཐུག་
 པ་དང་གཉིས་སྤྱང་གི་སྤྱོད་པས་བར་མ་ཆོད་པས་མཆོན་མར་དམིགས་པ་མེད་ཅིང་སྤྱོད་པའི་རྣམ་

པར་ཉོག་པ་དང་བལ་བ་དང་། དེའི་ཆེ་ན་སྤྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པ་དམིགས་
བཅས་ཀྱི་སྒྲོང་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་དང་དོ་མོ་གཉིས་སུ་མེད་པར་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དུས་
གསུམ་དུ་རྒྱན་ལྷན་དུ་འཇུག་པ་ནི་དུས་གསུམ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མདོན་སུམ་དུ་ཡོངས་
སུ་ཤེས་པའི་སྤྱད་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་ནི་ཞེས་པ་མར་བཅད་བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་ཁོ་
ན་ལ་ཟེར་བ་མ་ཡིན་གྱི། ད་ནི་བྱེ་བྲག་སྤྱི་བ་དང་ཞེས་པ་མར་བཅད་ཀྱི་སྤྱན་མོང་གི་མཇུག་བསྟུ་
བ་སྟེ། དེས་ན་ད་ནི་བྱེ་བྲག་སྤྱི་བ་དང་ཞེས་པ་མར་བཅད་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་
རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་ངེས་
པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རང་གི་ལྟ་བའི་འདོད་པ་མདོར་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་སྤྱི་དང་
མདོ་སྟེ་པ། །རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བྱུབ་པའི་གསུང་། །རྩུང་ཟད་བདེན་དང་མི་བདེན་གྱང་། །བདེན་པ་
དབྱེ་མ་པ་ཡི་ལུགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདིར་མི་ཤེས་པ་ཁ་ཤིན་ཅིག་ན་རེ། དེ་ལྟར་ན་བྱེ་མཆོན་ཉིད་ཐེག་པའི་དབྱེ་མའི་ལྟ་བ་
ནི་དབྱེ་མ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་མིན་གྱི། དབྱེ་མ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཤེས་པ་
ལ། རྒྱ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཤེས་དགོས་ཏེ། གྱི་དོ་རྗེར། དང་པོར་གསོ་སྤྱོད་སྤྱིན་པར་
བྱ། །དེ་རྗེས་བསྐྱབ་པའི་གནས་བཅུ་སྤྱིན། །དེ་ལ་བྱེ་བྲག་སྤྱི་བ་བསྟན། །མདོ་སྟེ་པ་ཡང་དེ་བཞིན་
ནོ། །དེ་ནས་རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་ཉིད། །དེ་ཡིས་རྗེས་སུ་དབྱེ་མ་བསྟན། །སྤྱགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཀྱན་
ཤེས་ནས། །དེ་རྗེས་གྱི་དོ་རྗེ་བཅུ་མས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཐར་ཐུག་གི་དབྱེ་མའི་དོན་ནི་སྒྲོང་
ཉིད་སྒྲོང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པ་གྱི་དོ་རྗེ་འཕམ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིས་
ནི་ལྟ་བ་དང་འབྲས་བུ་ནོར་ཞིང་། མཆོན་ཉིད་ཐེག་པའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དང་སྒྲོང་པོའི་མདོ་བཅུ་
སོགས་དབྱེ་མ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་སྤྱིན་པའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་སྤྱིས་པ་དང་།
རྒྱུད་རྒྱ་མ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ། མདོན་པ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་པ་སོགས་པ་དབྱེ་མ་ཆེན་པོའི་ལྟ་
བ་མཐར་ཐུག་པ་སྤྱིན་པའི་རྗེས་སུ་ལྷན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་ཡང་སྤྱིས་པ་

1 བསྟན་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༢༩ ཞོག ༤༡༤ ཟླ་ ༡༠

2 བཀའ་འགྲུལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༠ ཞོག ༤༡ ཟླ་ ༡

ཐམས་ཅད་སྐྱར་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁས་སྒྲངས་འདི་འབྲ་བས་ཉམས་བར་བྱས་ལ། བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
 བའི་ཐེག་ཆེན་འབགས་པ་ཐམས་ཅད་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་མ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་འབགས་བར་
 ཐལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཏེ་ཅང་ཐལ་བའི་གཞོན་པ་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་འབབ་པའི་དམ་བཅའ་ཡིན་
 མོད་ཀྱི། རྟོག་དཔྱད་ཅུང་ཟད་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་ཤེས་སྤྲོ་བ་དང་། ལྷགས་ནི་དབྱུག་པ་ལས་
 གཞན་གྱིས་འདོད་པའི་ལས་ལ་གཞུག་པར་མི་བྱས་པའི་བྱིར་རྒྱས་བར་མ་སྤྲོས་སོ།།

གཞན་ཡང་སྐྱབས་འདིར་ངམ་གང་དག་གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་དབྱུ་མ་པའི་ལྟ་བ་
 རོས་འཛིན་པ་ན། རྣམ་རྟོག་དང་བྲལ་བའི་མི་འགྲུར་བའི་བདེ་བ་དང་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་
 ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པ་དབྱུ་མ་པའི་ལྟ་བ་སྟེ་ཞེས་སྤྲོ་བས་ཀྱང་དོན་གྱིས་པར་བྱིན་ཐེག་པ་པའི་དབྱུ་
 མའི་ལྟ་བ་བཞག་ཏུ་མེད་པར་མི་འདོད་བཞིན་ཏུ་ཁས་སྒྲངས་དགོས་ལ། ལྟ་བ་དང་སྤྲོམ་པ་དང་ལམ་
 དང་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འབྲས་ནས་དོན་སྟོགས་སོ་སོར་འཆར་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་པ་དག་
 གིས་མདོ་རྒྱད་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་མོ་དག་གི་ལྟ་སྤྲོམ་དང་། འབྲས་བུ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་
 ལ་སྟོང་ལས་རྒྱུད་ཏུར་གནས་ན་རང་གཞན་ལ་གཞོན་པ་རྒྱུད་བར་སྤྲང་རོ།།

དགྲུ་བ་སྤྲོ་སྟོགས་གཟིག་གི་འདོད་པ་སུན་དབྱུང་བ་ནི། ད་ནི་ཐར་པ་ཁས་ལེན་པའི་
 རྟོག་སྤྲོ་བ་གང་དག་ཆེ་སྤྲོ་མའི་ལས་ཆེ་འདི་བར་ཏུ་གནས་ནས་འདིར་དེའི་འབྲས་བུ་སྤྲུང་བ་ལ་
 ཉེ་བར་ལོངས་སྟོན་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་ལས་ཆེ་བྱི་མའི་བར་ཏུ་གནས་ནས་དེར་འབྲས་བུ་སྤྲུང་བ་
 ལ་ལོངས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པར་འདོད་པ་ལ་དགག་པ་གསུངས་པ། སྤྱི་བོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་
 སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ལས་རྟོག་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་བྱིར་ཐར་པ་ཐོབ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་། སྤྲོ་སྟོ་
 སྟོག་གཟིག་རྣམས་ཀྱང་ལས་ཁས་ལེན་ཚུལ་དེ་དང་འབྲ་བ་ལ། ཁྱད་པར་ནི་མི་ཤི་བ་དག་ཅེས་པ་
 ནས། བྱེད་པ་པོ་ར་སྤྲ་ཏེ་མཉེས་པ་དང་མ་མཉེས་པའི་ངེས་པས་སོ་ཞེས་པའོ། །དེའི་བྱིར་གཞན་
 པའི་ལས་བྱེད་པ་པོའི་ལུས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པར་འདོད་པའི་རིགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དམན་པའོ་
 ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ལུས་རྟོག་པར་ཐལ་བ་དང་། མི་ནས་ལྟར་སྤྱེས་པའི་ཆེ་ལུས་རིགས་
 མི་འབྲ་བ་གཉིས་སུ་ཐལ་བ་སོགས་ཤེས་སྤྲོ་བས་རྒྱས་པར་མ་གསུངས་ཏེ་སྤྲོ་སྟོ་སྟོག་གཟིག་གི་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༠༥ བ ༥ མནན་པའོ་

འདོད་པ་དགག་པའི་ངེས་པའོ།

བཙུ་བ་རྒྱུ་པན་པའི་འདོད་པ་སྟུན་དབྱུང་བ་ནི་དེ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་གལ་ཏེ་སྟུར་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ས་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་མི་རྣམས་ཀྱི་དབང་སོ་དང་བཅས་པའི་སེམས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཨ་རུ་ར་དང་བྱ་རམ་དང་རྒྱ་ཏ་གི་ཡང་དག་པར་སྟུར་བ་ལས་ཆང་གི་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱ་ཏ་གི་ནི་གསོ་དབྱེད་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་པར་ཁ་ཆེ་ཆེ་དགས། རྒྱ་ཏ་གི་མ་ད་ཏེ་དུ་སྟེ་ཆང་ཅིའོ་ཞེས་བཤད་དེ་དོན་ནི་པལས་སོ། །དེ་ལ་སྟོན་ནི་འབྱུང་བ་ཆོགས་པའི་རྒྱས་པས་ཤིང་དང་རྩོ་བ་སོགས་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་དང་འབྲ་བར་དབང་སོ་དང་བཅས་པའི་སེམས་སྟུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་དག་མི་འགྱུར་ན་མི་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་འགྱུར་བ་འགལ་བས་རྒྱུ་པན་གྱི་སྟེ་བ་དེ་དག་རྒྱ་དུ་སྟོན་པ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་རྒྱུ་པན་པ་སྟུན་དབྱུང་བའི་ངེས་པའོ།

བཙུ་གཅིག་པ་ཟད་བྱེད་པའི་འདོད་པ་སྟུན་དབྱུང་བ་ལ་ལྟ། སོག་རྟག་པ་ལུས་ཀྱི་ཆད་དུ་གྲུབ་པ་དགག། དེ་ལ་རྩམ་དང་རྣམ་འགྱུར་གྱི་དབྱེ་བས་སྟོན་སྟོང་བྱེད་པ་དགག། ཐར་པ་རྟག་པ་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་པ་དགག། ཤིང་སོགས་སོག་ལྡན་ཡིན་པ་དགག་པ། ལྷ་སྟེགས་དགག་པ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཁ་འཕང་བའོ། །དང་སོ་ནི། ད་ནི་ཟད་བྱེད་པའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཅད་པས་སོག་གི་ཆ་ཤས་ཉམས་པ་དང་། སྟེ་བ་གཞན་དང་གཞན་དུ་ལུས་སྦངས་པ་ཆེ་ཆུང་གིས་སོག་ཆེ་ཆུང་དང་། ལུས་སྤ་སྟོམ་གྱིས་སོག་སྤ་སྟོམ་དུ་ཐལ་ཞིང་། དེ་འདོད་ན་རྟག་པ་ཡིན་པ་འགལ་བའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིར་གང་ཞིག་ཅེས་སོགས་ཏེ། སོག་གི་རྩམ་རྟག་ཅིང་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་མི་རྟག་པས་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེའི་དོན་རི་ལྟར་ཡིན་ངེས་པ་ནི། ལྷས་པ་རྩམ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །དེའི་ལན་དུ་དཔེ་དང་བཅས་པས་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྟེན་པ། རི་ལྟར་གསེར་དང་ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་རྩམ་སྟེ་བ་དང་འཛིག་པའི་བདག་ཉིད་ནི་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཡོན་ཏན་སྟེ་འཛིག་དང་ལྡན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྩམ་ལས་རྣམ་འགྱུར་རྣམ་པ་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ལན་སྟེན་པ། རྩམ་དང་རྣམ་གངས་དག་རྩམ་གཅིག་ཉིད་དམ་རྩམ་གཞན་ཉིད་ཡིན། འདིར་གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་རྩམ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན།

རྟག་རྩུམ་ཆ་མེད་དང་རྩུམ་གཅིག་ཡིན་ན་ཐ་དད་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་པས་དེའི་
 ཆེ་ཞེས་སོགས་སོ། །ཅི་སྟེ་རྩུམ་གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་འགྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཏུ་འགྱུར་དགོས་པས་
 དེའི་ཆེ་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་གྲངས་ཅན་གང་དག་རིགས་ཏེ་སྤྱི་རྟག་དངོས་དང་གསལ་བ་
 དག་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་རྩུམ་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་དག་ལ་ཡང་སྤྱི་རྟག་པ་དང་གསལ་བ་
 མི་རྟག་པ་ཆ་ཐ་དད་མེད་པའི་གཅིག་ཏུ་ཡང་དག་པར་སྦྱར་བའི་སྦྱོན་ནོ། །དེ་གཉིས་གཅིག་པ་ཡང་
 མི་འཐད་དེ། འདིར་རྟག་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ། གཅེར་བྱ་བ་བཀག་པའི་ཁར་བྱུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཏུ་ཞེས་སོགས་ཏེ། སྤྱིད་པ་གསུམ་ནི་གཅིག་ཉིད་དེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་གཉིས་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་ས་འོག་ས་སྟེང་ས་སྒྲའི་སྤྱིད་པ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་ཞེས་པ་ནས།
 སྤྱིད་པ་གསུམ་པོ་འདིའི་སྟེང་ན་འཛིག་རྟེན་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐར་པ་དཔག་ཆད་ཅེས་སོགས་
 ཏེ་ཞེ་ན། ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་འདོད་པ་བརྗོད་ནས། དེ་དགག་པ་ནི། ཐར་པ་ཡང་རྩལ་སྤྲ་བ་
 བསགས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཏུ་འགྱུར་བས་སྤྱི་འཛིག་ཅན་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྟག་པར་འགལ་བ་དང་།
 དེ་འབྲའི་འཛིག་རྟེན་མི་འཛིག་པ་འགལ་བས། ཐར་པ་གྲུབ་པ་རྣམས་འཛིག་པར་འགྱུར་བས་རྟག་
 པར་འགལ་བའི་སྦྱོན་སྦྱོན་པ་གཞན་པ་ཅི་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ངོ་། །

བཞི་པ་ནི། འདིར་ཞེས་སོགས་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཤིང་སྦྱོན་པ་སོ་སོ་རེ་རེ་ལ་སྟོག་
 རེ་རེ་ཡོད་དམ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོན་མོང་ཏུ་སྟོག་གཅིག་ཡོད་ཀྱིས་པའོ། །ལན་སྦྱས་པ། གང་ཟག་
 ཅེས་པ་འདིར་ཤིང་སྦྱོན་པ་སོགས་ལ་ཟེར་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཚུ་འཐུང་ནས་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་
 སྤྱིད་པར་བྱེད་པ་གང་གི་མཐུ་ཡིས་ནགས་ཀྱི་བདག་པོ་རྣམས་དང་འབྲལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་
 སྟོག་དང་ལྟན་པ་ཞེས་པའི་མིང་འཛོལ་པོ། །གལ་ཏེ་སྟོག་མེད་ན་ཞེས་པ་ནས་ཞེས་འགྲུབ་པོ་ཞེ་
 བ། ལན་སྦྱས་པ། འདིར་གལ་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཏེ། བྱུང་ཤིང་གཅིག་དུས་བྱ་བྱ་མར་བྱས་པ་ན་དེའི་
 སྟོག་ཀྱང་དུས་བྱ་དུས་བྱ་ལྟར་པར་ཐལ། དེའི་དུས་བྱ་རེ་རེ་ལ་སྟོག་རེ་རེ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་གསལ་ཁས་སྒྲངས་སོ། །གལ་ཏེ་སྟོག་བཀྱམ་ནས་དུས་བྱ་གཅིག་ལ་གནས་ཤིང་། དུས་བྱ་
 གཞན་རྣམས་སྟོག་གིས་བཏང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དུས་བྱ་གཞན་དེ་རྣམས་བཙུགས་པ་ན་སྦྱར་སྤྱི་བ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དག་ལ་སྟོག་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་ཁས་སྒྲངས་ཤིང་། འདོད་ན་མངོན་

སྤྲུལ་གྱིས་བསལ་བའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་པ་ནི་ཟད་ཀྱིད་པ་སྤྲུལ་དབྱེད་བའི་ངེས་པའོ། །

ཐུ་བ་ནི། ལྷ་སྟེགས་པ་དགག་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་དུ་མར་ཆད་མའི་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་
དང་དབྱེད་པ་པས་གཞུང་ལུགས་དུ་མར་བསྟན་པ་དག་གིས་ལྷ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་
སྤྲུལ་དབྱེད་བར་བྱ་སྟེ། ལྷ་སྟེགས་ལས་གཞན་པ་གང་ཞིག་ཀྱང་རྫོགས་པའི་དོན་དམ་པ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་གསུང་དང་མཚུངས་པ་སྤྲུལ་བ་དེ་ནི་སྤྲུལ་དབྱེད་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་
པོའི་སངས་རྒྱས་ངེས་པའོ་ཞེས་པས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་པར་འདོད་ན་དབྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་
གནས་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་པར་བསྟན་ནོ། །ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་གསུང་དང་མཚུངས་པ་ཞེས་རང་སོགས་ཟེར་བ་ནི་ནོར་བའོ། །

གཉིས་པ་སེམས་ཅན་སྣ་ཚོ་གས་ཀྱི་འདོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཆོས་བཞག་པའི་
གོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་ལ་གཉིས། ཆོས་སྣ་ཚོ་གས་བཞག་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་དངོས་
དང་། བསྟན་སྤྲུལ་ཞུ་བ་པོས་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་ལ་བཀའ་ཤིན་རྗེས་སུ་བྲན་པའི་བྲག་བྱ་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཆོས་སྣ་ཚོ་གས་
གསུངས་པའི་ཐེག་པ་གོང་མ་ལ་བརྟེན་ནས་འོག་མ་སོགས་སྤྲུལ་མི་དབྱེད་བར་བསྟན་པ། ཆོས་
དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་པར་བྱེད་ནས་ཆོགས་གཉིས་བྱུང་འཇུག་གི་ལམ་བསྟོམ་པར་གདམས་པ།
ཆོས་སྟོན་པ་པོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་སྟོན་པ་གང་ལ་སྐབས་སུ་
འགྲོ་བའི་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་ཆོས་སྣ་ཚོ་གས་གསུངས་པ་སྤྲུལ་མི་དབྱེད་བར་གསུངས་
པའི་གསུང་བ་པོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་ཞེས་བཤད་པས་གཞན་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ནི་ཞེས་
སོགས་སུ་སྟེགས་ཀྱི་ཆོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དང་མཚུངས་པ་སྤྲུལ་མི་དབྱེད་བར་སོགས་ལ་
འཆད་པ་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་འགྲེལ་པས་མ་བཤད་པ་འདི་དག་གི་ཆོག་གི་དོན་ནི་འདི་ལྟར། ཞེས་པ་ལ་སོགས་
པ་ཞེས་པའི་སོགས་ཁོངས་ནས་རྒྱུད་འདིའི་ཆོག་གཞན་འདི་ལྟ་བུ་འདོན་ནོ་ཞེས་བཤད་པར་བྱ་
བ་མེད་ཀྱི། རྒྱུད་འདིར་འདི་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་སོགས་ཐེག་པ་གསུམ་དང་རྒྱུད་ལྟེ་བཞིའི་གསུང་
རབ་རྣམས་ལས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་སྤྲུལ་དབྱེད་སྟོན་པ་

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཤུ་གུ་མེད་གེས་སེལ་བསྟན་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་མངའ་བ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
མཐར་ཐུག་པ་རྟོགས་པའི་ཐབས་དང་། ལམ་ཐབས་མོ་མཐར་ཐུག་པ་དག་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་
ཤེས་རྒྱུ་ལ་མེགས་པར་སྒྲ་བའི་འཇམ་པ་དང་མེགས་དཀའ་བའི་སྒྲ་བ་དང་དེ་ལས་གཞན་པ་བར་
མའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་སྒྲེས་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྗེས་
སྒྲ་འབྲང་བ་སྟེ། སེམས་ནི་ངེས་པར་བག་ཆགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཆོན་ཀྱིས་བསྐྱོས་ཤིང་ཉེ་བར་
བཞག་པ་དག་ལས། དག་པའི་ཤེལ་རས་ཁ་དོག་གང་དང་ཉེ་བའི་ཁ་དོག་ཏུ་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་
བག་ཆགས་སད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་
པ་དེའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་བག་ཆགས་གང་ཤས་ཆེ་བའི་རིགས་དང་
འཆམ་པར་ཆོས་སྒྲ་ཆོགས་བསྟན་པ་དེ་དག་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་རང་གི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་
དང་གཞན་ཐེག་པ་དམན་པའི་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ནི་འགལ་ཡང་རྣམས་འབྱོར་བས་འདི་ནི་ཉན་
ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གསུངས་པས་དམན་པ་སྟེ་སྤང་བར་བྱ་བའོ། །འདི་ནི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པའི་དབང་དུ་མངའ་བས་དམན་པའོ་ཞེས་སོགས་སམ། འདི་དག་ནི་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་
རྒྱུད་འདི་དང་མི་མཐུན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སུན་
དབྱུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་འཕགས་པ་འཐག་པ་བསྐྱས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་
སྟོང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། འདིར་ཆོས་ནི་གཅིག་ཏུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་
ཀྱི་ཆ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། ཡུལ་གཞུགས་སོགས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་གཉིས་སྤང་གི་
སྒྲོས་པ་དང་རྣམས་པར་བྲལ་བ་ཐབས་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དག་སྟེ་སྤང་བར་བྱ་བའི་
ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ལ། ཆོས་མིན་དག་ཀྱང་དོར་བར་བྱ་བའི་གཙོ་བོ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་
པའོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་ཀྱི་སྟོག་ལ་འཆེ་བའི་མཆོད་སྤྱོད་སོགས་སྟོན་པའི་རིག་བྱེད་ཆོད་མ་
ཅན་ནི། རྣམ་སྤྱོད་བདེ་བའི་འབྲས་བྱ་མི་སྟེར་དུས་ཀྱན་ཏུ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྟེར་ཞིང་། སེམས་
ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དམ་པའི་བྲམས་པ་དང་ལྡན་པ་རིག་བྱེད་ལ་མྱོངས་པ་སྟེ་མི་ཤེས་པའི་
ཆོག་ལས་ཀྱང་མཆོག་གི་བདེ་བ་བྱེད་ཅིང་སེམས་ཅན་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པས་ཆོས་

ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་མི་བདག་ཅེས་སྒྲ་བ་བཟང་པོ་ལ་བོས་ནས། སེམས་ཅན་དོན་ནི་གཅིག་ཕྱེད་ཅེས་པའི་གཅིག་ཕྱེད་སྒྲ་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་གཙོད་ཅིང་དོན་དེ་ལ་སེམས་པས་སེམས་ཅན་ལ་པན་པ་ཁོ་ནའི་དོན་ལ་ཞུགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་གས་དང་། ཡིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་གས་ཟུང་དུ་ཚུགས་པ་བསྟོམ་པར་གྱིས། ཞེས་པས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྒྲ་ཆོག་གས་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་མཐའ་དག་ཀྱང་སྤང་བར་མི་བྱ་ཞིང་སྤྱན་དབྱེད་བར་མི་བྱ་བར་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེ་དག་གི་ནང་ནས་རང་གིས་འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བསྟོམ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོག་གས་གཉིས་ཟུང་འཇུག་འདིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། ལྷ་དང་མའི་སྒྲ་མ་རྒྱད་ཀྱི་སྟོན་པ་ར་ནི་མཐོ་རིས་ལྷའི་འཇིག་རྟེན་དག་དུ་ལྷའི་དབང་པོ་དང་། ས་སྟངས་མའི་འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་། ས་ལོག་དག་དུ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་གདེངས་ཅན་གྱི་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་ཞབས་ལ་བརྟུང་བ་དང་། གདུལ་བྱའི་འཇིག་རྟེན་ཀྱང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། མིང་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་མཆོག་ར་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པའི་སངས་རྒྱས་དང་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་ལས་རྒྱལ་བའི་བྱུང་བའི་དབང་པོ་དང་། འཇུར་མེད་མཆོག་གི་བདེ་བ་དང་། རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱུང་བ་དག་དང་། རྣམ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་རྫོ་རྗེའི་རྣམ་འབྱོར་དང་། རིག་བྱེད་པས་ཆད་བྱེད་དང་བཞི་པའི་ཨོ་གྱི་ཡི་གེས་གཙང་བར་འདོད་ཀྱང་ངེས་དོན་ལ་བྱི་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དག་པའི་གཙང་མ་དག་ཀྱང་ར་སྟེ། རྒྱལ་པོ་སྒྲ་བ་བཟང་པོ་ཞེས་བོས་ནས། དེ་བས་ན་སྟོ་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་ཀུན་གྱིས་བདག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དངོས་སུ་སྒྲ་བ་བཟང་པོ་ལ་མཆོན་ནས་ཐེག་པ་འདིའི་གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་ལ་གདམས་པའོ། །ཞེས་པ་ནི་སྐྱབས་ཀྱི་ངེས་པའོ། །ཞེས་པ་མཇུག་བསྟུ་བའོ། །

གཉིས་པ་བསྟན་རྒྱུ་ལྷ་བ་པོས་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་ལ་བཀའ་བྱིན་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་བྱུག་བྱ་བ་ནི། ད་ནི་ཉི་མའི་ཤིང་རྟས་བྱུག་བྱས་པ་ཞེས་མཆོམས་སྐྱར་ནས། བསྟན་རྒྱུ་སྟོན་པ་

པོ་ཁྱོད་ནི་བཅེ་བས་པན་འདོགས་པས་མ་དང་། རྒྱལ་བའི་ས་བོན་འདེབས་པས་བ་སྟེ། ཁྱོད་ནི་
འགྲོ་བའི་ཐར་ལམ་སྟོན་པའི་བླ་མ། ཁྱོད་ནི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ལམ་གྱི་གྲོགས་བཟང་པོ་
ཡང་ཡིན་ལ། ཁྱོད་ནི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཀྱན་ལས་སྦྱོབ་པའི་མགོན་པོ་དང་། ཁྱོད་ནི་གདུལ་བྱའི་པན་བ་
སྦྱབ་པ་དང་། སྤྲུག་པ་འཕྲོག་པའི་བྱེད་པོ་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་ཁྱོད་ནི་གོ་འཕང་ཕྱན་སྤྲུལ་ཆོགས་
བ་ཡང་བྱེད་པོ་ཡིན་ནོ། །ཁྱོད་ནི་འབའ་ཞིག་སྟེ་གཅིག་ཕུ་གང་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་གནས་
དང་། ཁྱོད་ནི་ཡོན་ཏན་མཆོག་གི་གནས་ཏེ་རྟེན་དང་། སྟོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་བཅོམ་པ་ཁྱོད་ཉིད་
དོ། །ཁྱོད་ནི་དམན་བ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་དང་དགོས་འདོད་མ་ལུས་བ་འབྱུང་བའི་ཡིད་བཞིན་ནོར་
བྱ་སྟེ། དེ་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་རིགས་ལྡན་གྲགས་པ་ཁྱོད་ལ་ཉི་མའི་ཤིང་རྩ་བདག་དངོས་
པོ་ཀྱན་གྱིས་སྦྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། མཐར་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལས་བརྒྲེད་ཀྱས་
ཀྱན་རྩེ་བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་གཞོད་མེད་དུ་འཛོག་པ་དང་། རང་
བཞིན་གྱིས་བྱུ་བ་བ་ཐ་སྟངས་དུ་མེད་པའི་ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་འདི་ཉིད་བསྟན་པས་མཆོག་ཏུ་
ཡི་རངས་ཤིང་ངོ་མཆར་ནས་བཀའ་འདི་ཀྱི་བྲུག་བྲས་ཏེ་སྦྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་པས། གང་བསྟན་
པས་ངོ་མཆར་བར་གྱུར་པ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་ཆོག་ཏུ་བརྗོད་དེ། ཉི་མའི་ཤིང་རྩས་ཞེས་པ་
ནས། སྦྱར་ཡང་རང་གི་སྟན་ལ་འཁོད་དོ། །

གསུམ་པ་མདོར་བསྡུས་ཀྱི་མཆོན་བསྟན་པ་ནི། བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་ཞེས་སོགས་
སོ། །གསུམ་པ་ལེའུའི་མཆོན་བསྟན་པ་ནི། དཔལ་ལྡན་དང་པོའི་སངས་རྒྱལ་ལས་སྤྱང་བ་དཔལ་
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་ལས་ནང་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལེའུ་གཉིས་པ་རྣམ་པར་བཤད་པའི་ནང་
གི་ལེའུ་ཡི་འགྲེལ་བཤད་རྫོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལེའུ་བཤད་པ་མཐར་ཐུན་པའི་ཆོག་གོ། །སྤྲུལ་པ།
འདི་ན་གང་དག་ཐོས་ལ་མི་འདུན་ཇི་མེད་རིགས་པའི་མིག་དང་བྲལ། །ལོག་པའི་བཤེས་གཉེན་
གདུག་པའི་ཆོག་ལས་སུ་སྟེགས་རིང་ལུགས་ལྡག་པར་ཐོབ། །རེས་འགའ་མཆོན་ཉིད་ཐེག་པ་སུན་
འབྲེན་རེས་འགའ་སུ་སྟེགས་གཞུང་ལུགས་ཀྱང་། །སུན་མི་དབྱུང་ཞེས་སྟོན་ཆོག་སྤྲུལ་རྣམས་སྤལ་
རན་དག་ལ་འདོམས་པར་བྱེད། །ཁྱེ་མའི་ཞལ་གྱི་བརྒྱུ་ལས་འོངས་པ། །ཇི་མེད་གདམས་པ་སྦྱང་
ཅིའི་དགའ་སྟོན་གྱིས། །ཁྲོ་གྲོས་ལུས་དེགས་ལེགས་བཤད་མགྱེན་པའི་དབྱངས། །རྩ་བའི་བརྟུང་

ལེན་རྒྱས་པ་བདག་གིས་བྱས། །སོ་གཉི་འོད་འབར་བས་གཟེར་བའི་ཕྱགས། །དྲང་བའི་ཚུ་སྤང་
 མཐོང་ན་དགའ་བས་འབྱུག །ལེགས་བཤད་ཆོལ་བར་ཁས་འཆེ་ལེགས་བཤད་ལ། །མཆོག་ཏུ་སྤང་
 ལྡན་འདི་དག་ཕྱགས་ལས་ཕྱགས། །མི་མཉམ་རྣམ་དཔྱོད་རྒྱ་ཟེར་གྱིས་ཕྱེ་བའི། །ལེགས་བཤད་ཀྱི་
 ལུང་སྤང་མཛེས་སོ་ཡི་སྤང་། །ཡི་གེའི་ཐོལ་གྱིས་འཆད་པ་གཞན་དག་ལ། །འབྲུ་བ་གསལ་བྱེད་
 གོ་སར་གློད་པ་བཞིན། །སྤེབ་ལེགས་ཆོག་གི་ཡལ་འདབ་རབ་དམར་བའི། །མཚུ་སྟོས་གཡོ་ལྡན་
 འོན་ཟབ་བཅུད་འཛིན་པ། །མེ་ཉླ་ཕོན་ཕོའི་རྩ་མ་མཛོན་དགའ་ཅན། །འཁྲི་ཤིང་མཛེས་མའི་རོལ་
 ཅེད་འདི་ཡིས་ཐོབ། །འདིར་འབད་དགོ་བ་རབ་བསིལ་ག་ཕྱར་ཐིག་རྒྱན་གྱིས། །འགོ་བའི་སྟོང་
 གི་བདེན་འཛིན་ཆ་གདུང་ཀྱན་བཅོམ་ནས། །བདག་མེད་ཉླགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་བརྒྱ་ལྡན་
 པས། །ཚོངས་པའི་ལུན་ཆེན་དག་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་དུས་
 གི་འཁོར་ལོ་མཆོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཅ་བའི་རྒྱད་ལས་སྤང་བ་བསྟུན་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱས་
 འབྲེལ་བྱི་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤང་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ནང་
 དེས་པའི་ལེའུའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།།

༡༡། །འགྲེལ་ཆེན་ནི་མེད་འོད་ཀྱི་དབང་གི་ལེའུའི་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་སྟོན་ཆ་
མདོར་བསྡུས་གསུམ་པ་ཡན་ཆད་བཞུགས་སོ།།

༡༡། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པ་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་
པའི་ཞབས་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །རབ་ཡངས་སྒོ་སྒོས་ནམ་མཁའི་དོར་ར་མཁུན་
བཅེ་ཉི་ཁྲའི་རོལ་ཅེད་མཐའ་ཡས་ནམ་པར་འཛིན། །ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་འཕྲིན་ལས་སྤང་བ་ཀྱན་
དགའ་རྒྱས་པའི་ས་གསུམ་ཐུན་པ་ནམ་པར་འཕྲོག། །རབ་དཀར་གྲགས་པའི་རིན་ཆེན་དོ་ཤལ་ལོར་
འཛིན་བྱ་མའི་མགྲིན་པ་འཁྱུད་པ་གཏོང་མི་བྱེད། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དོ་རྗེ་འཆང་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་
བདག་པོར་མངོན་པར་དབང་བསྐྱར་དེ་ལ་འདུད། །དེ་ནས་སྤར་ཡང་ཤྲུག་མེད་གོ་གང་། །དཔལ་
ལྷན་དུས་འཁོར་ནི་མེད་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །སྒྲ་བཟང་ལ་སོགས་མངོན་པར་དབང་བསྐྱར་བ། །གང་
དེར་གཉིས་པའི་ཆོག་གིས་ཕྱག་བྲས་ཏེ། །དེ་ཡིས་དེ་ལ་དབང་བྱེན་རི་ལྟ་བུ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སྒྲོབ་
མ་བསྐྱ་བའི་ཚུལ། །ཡན་ལག་དང་བཅས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་གཞུང་། །འདི་དོན་རི་བཞིན་བདག་
གིས་འདིར་བཤད་པས། །ནམ་དཔྱོད་ལང་ཆོའི་དབྱས་སུ་འཛོགས་པ་གང་། །སྟོན་མེད་ལེགས་
བཤད་གསར་པའི་སྟེན་ཚུལ་དུ། །དོན་ཟབ་མངོས་མའི་ཅེ་དགའ་ལ་ཆགས་པ། །དེ་དག་ཡིད་ཀྱི་
འདོད་པ་འཛོལ་བ།།

དེ་ལྟར་སྤྱད་གཞི་མ་དག་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་གཉིས་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ནས། དེ་སྟོང་
བྱེད་གཞན་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་སྒྲོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ། དེ་དག་སྒྲོམ་པའི་སྟོན་
རུང་དུ་བྱེད་པའི་དབང་བསྐྱར་བ་སྟོན་དུ་འཕྲོ་དགོས་པས་འདིར་དབང་གི་ལེའུ་གསུངས་ཏེ། འདི་
འཆད་པ་ལ་གསུམ། མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་འགྲེལ་པ་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ། དབང་གི་ལེའུའི་
རྒྱད་དོན་བཤད་པ་དངོས། ལེའུ་དེ་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཆོད་པར་
བརྗོད་པ་དང་། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབང་བསྐྱར་བ་པོ་སངས་རྒྱས་
ཤྲུག་ཐུབ་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ཕྱག་འཆའ་

བཤོ། །དང་པོ་ནི། ཏྲ་དང་ལ་སོགས་པ་སྒྲུང་ཆེན་བྱ་མོ་ས་གཞི་བྱིམ་ཐབ་རང་ཤ་རིན་ཆེན་ལྷགས་
 ཟངས་པ་ལང་སྟེ་སྦྱོན་པར་བྱ་བ་རྣམས་པ་བཅུ་པོ་སངས་རྒྱས་གང་གིས་སྦྱོན་པ་དོན་གཉེར་རྣམས་
 ལ་བསྐྱལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བྱིན་ཞིང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སྟོབས་ནི་ཆེན་པོ་
 དེ་ཡིས་བདུད་དང་ལ་སོགས་པ་སྦྱིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བཅོམ་པར་བྱ་སྟེ། དཔལ་ལྷན་
 འབྲས་སྦྲུངས་ཏུ་ཆོས་དབྱིངས་རི་མེད་གསུང་གི་དབང་ལྷག་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་ཆེ་བ་བཟང་པོ་ལ་
 སོགས་པ་ལྷ་མི་དུ་མ་མངོན་པར་དབང་བསྐྱར་ནས། དེ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་གཅིག་
 དུའི་ཡུལ་ལ་སྟེ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ལུང་བསྟན་པ་མཛད་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ལྷག་ཐུབ་པ་དེ་ལ་བརྒྱ་དཀར་པོ་བདག་གིས་བྲག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །¹

གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་ལ་བྲག་འཆལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དུས་འཁོར་ལ་བྲག་འཆལ་
 ཞེས་སྒྲུང་རོ། །ཉེ་ནི་དམ་བཅའ་འདེན་པའི་ཆོག་གོ། །དུས་འཁོར་རི་ལྷ་བྱ་ལ་ཞེ་ན། བདེ་བ་ཆེན་པོ་
 ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་སྦྱ་གང་ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་ལ་སོགས་པ་སྦྱ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་
 དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་། རྫོ་
 རྫོ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། རྫོ་རྫོ་དབྱངས་ཉེ་གསུང་འགྱུར་བ་མེད་པ་སྟེ་
 གཞོམ་དུ་མེད་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་པས་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ལོ། །གང་དག་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
 དང་། །སྦྱ་གསུམ་མཆོག་ཅེས་པའི་མཆོག་དང་། འགྱུར་བ་མེད་ཅེས་པ་གསུམ་ག་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་
 པའི་སྦྱ་ལ་འཆད་པ་ནི་རྫོགས་པའི་ཉེས་པས་རེག་གོ།

གཉིས་པ་བརྩམས་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་
 དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྒྲུང་དུ། ཅ་བའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་ལེགས་
 པར་ཉོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་འདིར་དབང་གི་ལེའུ་ལ། འགྲེལ་བཤད་དེ་རྒྱ་ཆེར་
 འགྲེལ་བ་བརྒྱ་དཀར་པོ་བདག་གིས་བྲི་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །གཉིས་པ་དབང་གི་
 ལེའུ་རི་རྒྱུད་དོན་བཤད་པ་དངོས་ལ་གཉིས། སྟོན་པ་པོ་དང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་པོ་བསྐྱུས་པའི་
 ཆོགས་སྟེ་བཅད་པ་བཤད་པས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ལུས་པའི་ལན་མདོར་བསྐྱུས་བྲག་གིས་

1 ཞོལ། ཞོག 3 ན 6། གཙང་། ཞོག 3 ན 6 དོན་ཉོ། ། ཞོལ་གཙང་ཉོ་འབྱུང་།

རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འབྲེལ་བཞོད་དེ་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བས་མཆམས་
སྒྱུར་བ། ལྷས་ལན་གྱི་གཞུང་གི་མཆམས་འབྲེད་པའི་བསྟུན་དོན་བསྟན་བ། ཆེགས་སུ་བཅད་པའི་
ཆེག་དོན་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་གནས་ཀྱི་བྱང་པར་དཔལ་ལྡན་ཀ་
ལྷ་པའི་ཞེས་སོགས་དང་། གདན་གྱི་བྱང་པར་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་དང་། ལྷན་པ་པོའི་བྱང་
པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སོགས་དང་། ལྷ་བ་པོའི་བྱང་པར་ཉི་མའི་སོགས་དང་། གང་ལས་
བསྟུན་པའི་བཤད་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་མཆོག་གི་དང་པོའི་སོགས་དང་། འཆད་པ་པོའི་བྱང་པར་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཞེས་པ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་དོ། །མདོར་
བསྟུན་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ལ། རུས་མདོར་བསྟན་ཆེན་པོ་ཞེས་བསྟུར་བ་ལེགས་ལ། འབྲེལ་བཤད་ནི་
རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་པར་བསྟུར་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། བོང་འོག་ཀྱང་ཏུཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིར་ལུས་
ལ་ཞེས་པ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དེ། ཆེགས་བཅད་འདིའི་རྒྱུ་པ་དང་
པོ་གསུམ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་། ལེའུའི་གཞུང་ལྷག་མ་ལན་རྒྱས་
པར་འཆད་པ་ཡིན་པའི་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། གསོལ་བ་བཏབ་པའི་རྒྱུ་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཆེག་དོན་འཕྲོས་
བཅས་བཤད་པ་དང་། ལྷས་པའི་ལན་གྱིས་མཆམས་སྒྱུར་པའི་རྒྱུ་པ་ཐ་མའི་ཆེག་དོན་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ལེའུའི་ཐོག་མ་འདིར་སྒྲ་བ་བཟང་པོས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པ་
ནས། རྒྱུད་འདིར་བྱི་རོལ་འཛིག་རྟེན་སོགས་ཀྱི་སྤྲ་ཆོགས་ཆད་དང་ཞེས་པ་ནས། དབྱེ་བའི་མཐར་
བྱུག་པ་ཐམས་ཅད་ནང་ལུས་ལ་ཆོས་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་ཆང་ཚུལ་རྒྱས་པར་ནང་གི་ལེའུ་ལས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆེག་བདག་གིས་ཐོས་ཏེ་དོན་ཐམས་ཅད་ཤེས་སོ་
ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་ད་ནི་ཞེས་པ་ནས་འོག་མིན་གྱི་སྤྲ་པའི་མཐར་བྱུག་པར་འཛིག་རྟེན་
པའི་དངོས་བྱུང་བསྟུན་པའི་སྤྲ་དུ་དེ་ཉིད་བཅུ་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་སྒོ་བ་
མ་གང་དུ་དབང་བསྟུར་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་པའོ། །དེ་
ལྟར་འཛིག་རྟེན་པའི་བདེན་པས་ཞེས་པ་ནས་འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་བྱུང་བསྟུན་པའི་སྤྲ་དུ། ཞེས་
པའི་བར་གྱིས་རྩལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྟུར་བ་འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་བྱུང་གི་དོན་དུ་

ཡིན་པར་བཤད་པ་ན། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་ཏུ་དབང་བསྐྱར་བ་གང་ཏུ་
ཐོབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རི་ལྟ་བུ་སྒྲུལ་པའི་དོགས་པ་གཙོད་པའི་ཕྱིར་ཏུ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པས་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུལ་སོ།།

འདིར་འཛིག་རྟེན་པའི་བདེན་པའི་ཞེས་པ་ནི་བྱང་དོན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྟོན་རྒྱུ་ཏུ་སྒྲུབ་པ་
དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པས་ཞེས་པ་ནི་རིམ་དོན་རྫོགས་རིམ་ཡོངས་རྫོགས་སྟོམ་པའི་སྟོན་རྒྱུ་
ཏུ་སྒྲུབ་པའི་དབང་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་འབའ་ཞིག་
གིས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ལོག་མིན་གྱི་སྲིད་པའི་མཐར་ཐུག་པ་བསྒྲུབ་པར་རུས་ལ། དེ་
འདྲ་བའི་དངོས་གྲུབ་ལ་གནས་སྐབས་སུ་དོན་གཉེར་སྤྱིས་ནས་དངོས་གྲུབ་དེ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོན་
ཏུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཐུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་
དེ་བསྒྲུབ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་བསྟོམ་པའི་སྟོན་རྒྱུ་ཏུ་བྱེད་པའི་དབང་བདུན་འཁོར་
བཅས་རྒྱལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་ཐོབ་དགོས་ལ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་མཆོག་གི་དངོས་
གྲུབ་འབྲུབ་པ་ལ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་འབའ་ཞིག་བསྟོམས་པས་མི་འབྲུབ་ཀྱི། དངོས་གྲུབ་དེའི་རྒྱུའི་གཙོ་
བོ་རྫོགས་རིམ་ལེགས་པར་བསྟོམ་པ་ལ་རག་ལས་པས་དེ་བསྟོམ་པའི་སྟོན་རྒྱུ་ཏུ་བྱེད་པའི་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་གོང་མ་ནམས་ཐོབ་དགོས་ལ། དབང་གོང་མ་དེ་དག་དཀྱིལ་འཁོར་གང་ཏུ་
འཛོམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་རྒྱལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་ཡིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་གསུམ་ཡིན་
ན་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་པས། འདི་ནི་སྤར་ལེའུ་དང་པོར་བཤད་ཅིན་པ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་ཁོ་ནས་འཛིག་
རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་འབྲུབ་ཀྱང་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་མི་འབྲུབ་པས་རྫོགས་རིམ་དངོས་གྲུབ་དེའི་
རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་གནད་འདྲ་བ་ཡིན་གྱི། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ལམ་སྟོམ་
པ་ལ་སྟོན་རྒྱུ་ཚུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་དབང་བསྐྱར་མི་དགོས་པར་དབང་གོང་མ་ནམས་འབའ་
ཞིག་བསྐྱར་བས་ཆོག་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྒྱལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་འཇུག་པ་
དང་དབང་བདུན་བསྐྱར་བ་སྟོན་རྒྱུ་མ་བཏང་བར་དབང་གོང་མ་བསྐྱར་ན་བླ་མ་དམ་ཆོག་ཉམས་
ཤིང་སྟོབ་མས་དབང་ཐོབ་པའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་འཇུག་པའི་
ཆོ། དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་མ་ཞུགས་པ་ལ་གསང་བའི་དེ་ཉིད་སྒྲུས་ན། དམ་ཆོག་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་

གསུངས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ནི་རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལས་འོས་མེད་ལ། དེར་མ་ཞུགས་པ་
ལ་སྦྱས་པའི་གསང་བའི་དེ་ཉིད་ཀྱང་དབང་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གསང་བར་གྱུར་པ་
གཞན་མེད་པས་སྟོབ་དཔོན་རང་ཉིད་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་དང་། མ་སྟོན་མི་ལ་གསང་བ་བསྟུགས་
པའི་རྩ་ལྷུང་གིས་སྟགས་སྟོན་སྟར་ཡོད་ལྟག་མ་མེད་པར་གཏོང་བར་འགྱུར་ཞིང་། སྟགས་སྟོན་
མེད་པའི་སྒྲ་མ་དེ་འབྲས་དབང་གོང་མ་བསྟུར་ཀྱང་། སྟོབ་མས་དབང་གོང་མ་ཐོབ་པའི་གོ་མི་ཚོད་
ལ། དབང་བདུན་མ་བསྟུར་བ་ལ་དབང་གོང་མ་བསྟུར་དུ་རུང་ན། གསང་དབང་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་དབང་མ་བསྟུར་བ་ལ་དབང་བཞི་བ་བསྟུར་དུ་རུང་བ་མཚུངས་ཤིང་། མཚོག་གི་དངོས་
གྲུབ་ཀྱི་དོན་དུ་དབང་བདུན་བསྟུར་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་མ་
ཡིན་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་གི་ཐ་ཆད་དེ་ཉིད་ཞེ་སྟགས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྟར་རྒྱས་
པར་བཀག་ཟེན་ཅིང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བསྟུར་བའི་དབང་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་
ཀྱི་རྒྱར་དོན་མེད་ན། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱར་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ལ། རྩལ་
ཚོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྟུར་བ་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པས་
ཞེས་སོགས་འདིས་སྟོན་པ་ཡིན་ན། གོང་དུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཞེས་
པ་དང་ནང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་གོང་ལོག་རྣམས་སུ་བསོད་ནམས་
དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཞེས་གསུངས་པ་པལ་ཆེ་བའི་བསོད་ནམས་ནི་བསྐྱེད་རིམ་དང་ཡེ་ཤེས་ནི་
རྫོགས་རིམ་ལ་ཡང་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་བས་ན་ཕྱི་རྩལ་ཚོན་ལ་སོགས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་དང་དབང་ལོག་མ་
བསྟུར་བའི་ཚོག་གཏན་མ་བྱས་པ་ལ་དབང་གོང་མ་འབའ་ཞིག་བསྟུར་ཀྱང་དབང་ཐོབ་པའི་གོ་
མི་ཚོད་པས་དེ་འབྲས་བེལ་རྫོགས་རིམ་བསྟན་པ་ན། གང་ཞིག་རྒྱུད་ལུང་ར་རྒྱལ་གྱིས། །དབང་
བསྟུར་མེད་པར་འཆད་བྱེད་པ། །སྟོབ་དཔོན་སྟོབ་མ་ཤི་མ་ཐག། །དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱང་དཔུལ་བར་
འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞུང་འདི་དག་གི་ཚོག་གི་དོན་ནི་
འདི་ལྟར། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ངེས་དོན་རྫོགས་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྲིལ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟུར་མ། དེབ། ༤༠ ཤོག ༣༡༠ ཟེང་། ༥

འཁོར་གྱི་བ་མེད་དེ། ཚུལ་དེ་ཉིད་བཙུག་ལྟར་འདས་གྱིས་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩི་ལྟར་ཞེ་ན།
 བཀག་པའི་ཁུངས་བྱངས་པ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་ཡིན་ལ། བྱངས་པའི་ལུང་དེའི་དོན་བཤད་
 པ་ནི་འདིར་གལ་ཉེ་ཞེས་སོགས་ཉེ། དེས་དོན་གྱི་སྒྲགས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་དེ་ཉིད་དེ་ཡིས་
 གལ་ཉེ་རྩི་རྩི་སྒྲོབ་དཔོན་ཞེས་པ་ནས་འདི་ནི་གདུལ་བྱ་སྒྲོ་ཐ་མ་ཐོག་མར་འདིག་རྟེན་པའི་དངོས་
 གུབ་བསྐྱབ་པ་ལ་མོས་པའི་དོན་དང་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་མཆོག་ཡིན་ཀྱང་སྟོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་
 རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱས་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྫོགས་པའི་ལམ་གྱི་སྟོན་རུང་དུ་བྱ་
 པའི་དོན་དུ་གཙོ་བོར་གསལ་བ་བཟུང་བ་སྟེ། གཙོ་བོར་བྱས་ཀྱི་ཆེན་པོའི་དངོས་གུབ་བསྐྱབ་པའི་
 དོན་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་རུང་གི་དབང་བསྐྱར་བ་གང་དུ་འཛོལ་པའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དོན་དུ་ནི་རྩལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གསལ་བ་བཟུང་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

འོན་དབང་གོང་མ་རྣམས་གང་དུ་འཛོལ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རིམ་བྱ་བ་སྟུང་ན། འདིར་རྫོགས་
 རིམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱབ་པའི་སྟོན་དུ་ཞེས་པ་ནས། འདི་ལྟ་སྟེ། དབང་གོང་མ་ལ་བཞེ་ཡོད་པའི་བྱམ་
 དབང་ནི་རིག་མའི་ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཛོལ་པས་སྐྱེ་རྩི་རྩི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་།
 གསང་དབང་ནི་རྩི་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཛོལ་པས་གསུང་རྩི་རྩི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ཤེས་རབ་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཀྱན་རྫོབ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། དབང་བཞེ་བ་དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
 ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཛོལ་པས་དེ་གཉིས་ནི་སྒྲགས་ཀྱི་རྩི་རྩི་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉེ། དེ་ལྟར་ན་དབང་
 གོང་མ་རྣམས་གང་དུ་འཛོལ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་གྱི། དེ་དག་ལས་གཞན་པ་
 ཆོན་ལྟ་ལྟར་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་གོང་མ་དེ་དག་འཛོལ་བ་མིན་ནོ་ཞེས་པ་སྟེ། དབང་གོང་མ་
 བསྐྱར་པའི་སྟོན་དུ་ཆོན་ལྟ་ལྟར་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འབྱུག་པ་སོགས་མི་དགོས་པར་སྟོན་པ་མིན་
 ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་མཇུག་བསྟུ་བ་སྟེ་སྒྲུབ་བཤད་པས་ཤེས་སོ།།

འདིར་ངམ་སོགས་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞུང་འདི་དག་གིས་རབ་གནས་ཀྱི་ཆེ་ལྟ་ལ་དབང་གོང་
 མ་དག་བསྐྱར་མི་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་འགྲེལ་མེད་དེ། ལྟ་དབང་བསྐྱར་པའི་
 ཆེ་དབང་བདུན་བསྐྱར་པའི་དོན་དུ་རྩལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་དགོས་པར་བསྟན་ཅིང་།
 དབང་གོང་མའི་དོན་དུ་མི་དགོས་པར་བསྟན་པས་ལྟ་ལ་དབང་གོང་མ་བསྐྱར་མི་དགོས་པར་ག་ལ་

འབྲུག་ལ། གཞན་དུ་ན་སློབ་མ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆེ་ཡང་དབང་གོང་མ་བསྐྱར་མི་དགོས་པར་ཐལ།
 སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆེ་དབང་བདུན་གྱི་དོན་དུ་རྩལ་ཆོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་བཞེངས་དགོས་
 ཤིང་། དབང་གོང་མའི་དོན་དུ་མི་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཞིག་ཡོད།
 གཉིས་པ་ཁྱས་པའི་ལན་གྱིས་མཆམས་སྐྱར་བའི་རྒྱུ་ལ་ཐ་མའི་ཆེག་དོན་བཤད་པ་ནི། ཟླ་བ་
 བཟང་སོའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཁྱས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིམ་པས་
 བསྟན་ཏོ། །སྟོན་པ་སོ་དང་ཞེས་སོགས་མཐུག་བསྟུ་བའོ། །དེ་ཡང་འོག་ནས་དགྲིལ་འཁོར་ལ་
 སོགས་པ་ཐམས་ཅད་གསུང་བ་སོ་དེ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ལན་སྟོན་པ་སོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་གྱིས་
 མཆམས་སྐྱར་བའི་ཆེག་དང་ཟླ་བ་བཟང་སོས་རིམ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཆེག་བསྟུས་པའི་དོན་
 ཡིན་པས་སྟེ་མདོར་པས་རྒྱུ་ལ་ཐ་མ་སྐྱད་པ་སོའི་ཆེག་ཡིན་པར་སྟུས་པ་ལ། སྟུན་རས་གཟིགས་
 བཀག་གོ། །ཞེས་རང་སྟུན་འབྱེན་པ་ནི་གསལ་བྱེད་པས་བཞེད་དེ། ཁྱས་པའི་ཆེག་གསན་ནས་དེའི་
 ལན་གསུངས་པ་ཞེས་པ་ལན་དངོས་ཡིན་པའི་བསྟུས་དོན་འགོད་པ་དང་། དེ་སྟོན་པའི་གསུང་དུ་སྟུ་
 བ་ལས་ནོར་བ་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་པ་སོམས་ཤིག།

གཉིས་པ་ཁྱས་པའི་ལན་མདོར་བསྟུས་དུག་གིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དུག་ལས། དང་
 སོ་སློབ་དཔོན་ལ་སོགས་པ་དང་ལས་རབ་འབྲམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
 ཀྱི་མདོར་བསྟུས་ལ་ཟུ། དབང་བསྐྱར་བ་སོ་ཟླ་མ་ཡོངས་སུ་བཟླག་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་
 བ། སློབ་མ་མཆོག་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་ཡོངས་སུ་བཟླགས་ཏེ་བསྟུ་བའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ།
 སློབ་དཔོན་གྱིས་ལས་རབ་འབྲམས་སྐྱབ་པ་ལ་གྲོང་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་དང་ས་ལ་སོགས་པའི་
 མཆན་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་དང་ལས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་
 ཐབ་ཁུང་ལ་སོགས་པ་དགའའི་མཆན་ཉིད་དང་གནས་པ་གསུམ་པའི་སོགས་ཁོངས་ནས་འཕངས་
 པའི་དོན་འགའ་ཞིག་སྟེ་བསྟན་པ། མདོར་བསྟུས་ཀྱི་མཆན་བསྟན་པའོ། །དང་སོ་ལ་གསུམ།
 ཟླ་མ་བཟླག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན། རི་ལྟར་བཟླག་པའི་ཚུལ། དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་སོ་
 བོ། ད་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཆམས་སྐྱར་ནས། ཟླ་མ་བཟླག་པའི་ཚུལ་དངོས་འཆད་པའི་སྟོན་དུ་
 བཟླག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་འཆད་པ་ནི། འདྲིར་ཞེས་སོགས་ཏེ། མ་བཟླགས་པར་མཆན་ཉིད་དང་

མི་ལྡན་པའི་སྒྲ་མ་བསྟེན་ཏེ་དེས་ཚས་བྱིན་ཅི་ལོག་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་དཔུལ་བར་
འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་ཉིས་དམིགས་འབྱུང་བའི་དོན་ནོ། །དོན་དམ་བསྟེན་པ་ལས་ཀྱང་། འདོད་པའི་
དངོས་བྱུང་སྟོབ་དཔོན་ཞལ་གྱི་རྗེས་འབྲང་བར། །མ་ལུས་རྩོ་རྩེ་ཐེག་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་
གསུངས། །དེ་ཕྱིར་སྟོབ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་མ་གསེར་བཞིན་དུ། །ཡོངས་སུ་བརྟགས་ན་
སྟེག་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན།¹ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟགས་ཀྱི་དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་བ་སྒྲ་མ་
ཡིན་པས། སུ་རུང་རུང་ལ་བསྟེན་དུ་མི་རུང་བར་མཆོད་ཉིད་དང་ལྡན་མི་ལྡན་བརྟགས་ནས་ལྡན་པ་
ལ་བསྟེན་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྟེན་བྱ་དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མའི་མཆོད་ཉིད། སྤང་བྱ་གདུག་པའི་
སྟོབ་དཔོན་གྱི་མཆོད་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་བསྟེན་པར་འོས་པའི་སྒྲ་མའི་མཆོད་ཉིད་རི་ལྟ་
བྱ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་བསྟེན་བྱའི་མཆོད་ཉིད་གསུངས་པ། དང་པོར་ཞེས་སོགས་ཏེ། དང་པོས་ཀྱི་
དམ་ཚིག་འོག་ཏུ་འཆད་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་ལྟག་པར་ཙ་ལྟང་དང་མི་ལྡན་པའོ། །རྩོ་རྩེ་ཐེག་པར་
གནས་ཞེས་པ་ལ། འདིར་རྩོ་རྩེ་ཐེག་པའི་སྒྲ་གང་ལ་འཇུག་པའི་མཆོད་གཞི་ནི། ཡང་དག་པར་
རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཁྱད་པར་བ་སྟེ། དེ་ལ་རྩོ་རྩེ་ཐེག་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱ་
མཆོད་ནི། ལུ་སྟེགས་སོགས་ཀྱིས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྩོ་རྩེ་སྟེ། ཐར་པ་མི་གནས་པའི་ལྷ་དཔོན་ལས་
འདས་པའོ། །དེར་ལམ་འདིས་ཆེ་གཅིག་ལ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྩོ་རྩེ་ཐེག་པའོ། །དེ་ལ་
སོགས་གོ་སྟོན་ལོ། །

དེ་ཉིད་ཅེས་སོགས་ནི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གོམས་པར་བྱས་པའི་དོན་ནོ། །མ་
ཆགས་པ་དང་བྱི་མ་དང་བྲལ་བའི་དོན་ཡང་གོ་སྟོན་སྟེ། རྣམ་པ་མང་པོས་ཞེས་པ་ནི་གཉེན་པོ་སྟོམ་
པའི་རྣམ་པ་མང་པོས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །བཟོད་པའི་ཞེས་སོགས་ལ། འདི་པན་བརྟགས་པའི་
ལན་ལ་རེ་བ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ལ་སྟོས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དོན་གྱི་དཀའ་སྤྱད་
བཟོད་པར་རབ་ཏུ་ཞུགས་པའོ། །ལམ་ལ་ཞེས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་པ་དང་འཇུག་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྲལ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྟན་མོང་བ་

1 བསྟེན་འགྲེལ། དཔེ་བསྟར་མ། དེག། ༡ རོག་ ༣ ཟེང་། ༤

སྟེ། དེ་ལ་ཞུགས་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ནོ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པ་དོ་
རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པས་དེ་དང་མི་རྣོས་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་
འདྲ་བསྟེན་པའི་པན་ཡོན་ནི་སྒྲ་མ་དེ་ཞེས་སོགས་སོ། །

རྫོགས་རིམ་པའི་སྒྲ་མ་མཆོག་གི་མཆན་ཉིད་ཁྱད་པར་བ་དང་། དེ་འདྲའི་སྒྲ་མའི་ཆེ་བ་
དང་བཅས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས་ནི་ཞེས་པ་ནས་སྐྱུ་ཡིས་སོ་ཞེས་པའི་བར་དོ། །ཞེས་པ་ནི་དོ་རྗེ་
སྟོབ་དཔོན་བསྟེན་པའི་ངེས་པའོ་ཞེས་མཐུག་བསྟུ་བའོ། །མཆན་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་ཆོས་རྣམས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒྲ་མ་མ་རྟེན་ན་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། དཔལ་དོན་དམ་བསྟེན་པ་ལས། ཚོད་ལྟན་
དབང་གིས་སྒྲ་མ་སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་འདྲེས། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟེག་པ་མེད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་
ཞིག་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་ཡང་ནི་ལེགས་དཔྱད་ནས། །བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་ལ་བསྟེན་པར་འགྱུར་
བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒྲ་མ་མ་རྟེན་ནའང་། ཡོན་ཏན་
ལས་ཆེ་བ་ལ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྤང་བྱ་གདུག་པའི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་མཆན་ཉིད་ནི། ད་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
མཆོམས་སྦྱར་ནས། བཤད་པ་དངོས་ནི། འདིར་སྟགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཞེས་པ་ནས་དེ་ནི་སྤང་བར་
བྱའོ། །ཐབས་གང་གིས་སྤང་བར་བྱ་ཞེ་ན། འོག་མ་འོག་མའི་ཞེས་པ་ནས་བྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ།
ང་རྒྱལ་དེ་དག་དང་བྲལ་བའི་སྒྲ་མ་དམ་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལམ་རིག་པ་བའོ། །ཞེས་པའི་བར་
དོ། །རྩ་འགྱུར་དུ། དེས་ན་ཡང་དག་པའི་ལམ་རིག་པས་ང་རྒྱལ་དང་ལྟན་ཞིང་སྤྲོད་རྗེ་དང་བྲལ་
བ་ནི་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལེགས་པ་ལྟར་སྤང་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་པལ་ཆེ་
བ་གོ་སྟེ་ལ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ནི་ཆང་གིས་ར་རོ་ཞིང་ཡིད་རྣལ་དུ་མི་གནས་པ་ལ་བྱ་ཞིང་།
སྐབས་འདིར་རྒྱད་དུ་རྩལ་མའི་ཆོག་དང་བཅས་ཞེས་འབྱུང་བ་གོ་སྟེ་བར་དགོངས་ནས་འགྲེལ་པས་
མ་བཤད་དོ། །དབང་པོའི་དོན་དུ་སོགས་ནི་གཉིས་སྦྱར་གྱི་འཇག་བདེ་ལ་སྟེད་པ་ལས་ཆེ་བའོ་
ཞེས་པ་ནི་ཞེས་སོགས་མཐུག་བསྟུ་བའོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། ཚོད་པ་དགོང། དེའི་ལན་བསྟན། དོན་བསྟུ་

བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐལ་ས་གྱི་ཚུལ་ལས་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བ་ནས། དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་མ་སྟོན་དང་ལྡན་མི་
ལྡན་བརྟག་པར་མི་རིགས་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཡོན་ཏན་སྒྲང་བར་བྱའོ། །ཞེས་
བ་སྒྲ་མ་མཆོད་ཉིད་དང་ལྡན་པ་བསྟེན་ཚུལ་གྱི་ལས་ལས་ཉམས་པ་འགའ་ཞིག་གི་ཆོག་འབྱུང་བར་
འབྱུང་ཉེ་ཞེས་དོགས་པ་བཞོད་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བརྟག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་བཤད་པ། དོགས་པ་སྐྱ་བ་པོས་བྱངས་
པའི་ལུང་གི་དོན་གཞན་བཤད་པ། རྟོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་སྟོམ་པ་མཆོག་དམན་ལ་བསྟེན་བཀུར་སོགས་
གྱི་རིམ་པ་བཤད་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་ཕྱིར་དོགས་པ་དེ་ལ་ལན་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་ཞེས་
བ་ནས། ཞེས་པ་གང་སྒྲ་མ་བསྟེན་པ་ལ་སྟོན་དང་ལྡན་མི་ལྡན་བརྟག་ཏུ་མི་རུང་བའི་དོན་དུ་བརྟེན་
པར་བྱ་བ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཆོན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་བ་ནས། འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོང་
རྩེ་མེད་ཅིང་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལ་སྟོང་རྩེ་མེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱད་བསྐྱལ་རྒྱ་བཅས་
ལས་བསྐྱལ་འདོད་མེད་པ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་མཆོག་གི་བཤེས་གཉེན་དུ་མི་འོས་སོ། །ཁྱོ་བ་ནི་
ཞེ་སྤང་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བའོ། །གཏུག་པ་ནི་ལུས་ངག་གིས་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་དགའ་
བའམ་འཁོན་འཛིན་དམ་བའོ། །ཁེངས་པ་ནི་ར་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བའོ། །ཆགས་པ་ནི་ཡོ་བྱད་ལ་
ཀུན་འཛིན་དམ་བའོ། །མ་བསྐྱམས་པ་ནི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་ལ་སྟོ་གསུམ་སྟོན་པར་འཇུག་
བའོ། །རང་བསྟོན་ཅེས་པ་གཞུང་གཞན་དུ་སྟོམས་དང་བཅས་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་དོན་འདྲ་སྟེ།
རང་གི་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་གཞན་ལ་དོམ་བའོ། །སྟོབ་མ་ནི་སྟོ་བཟང་སྟེ་ཤེས་རབ་དང་
ལྡན་པས་དེ་ལྟ་བུ་སྒྲ་མར་བསྟེན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བ་སྟེ། ལུང་འདི་ནི་གང་ཟག་དེ་ལས་སྤང་ཆོས་
གྱི་བཀའ་བྱིན་མ་མཁོས་པའི་གོང་དུ་སྟོན་འདི་དག་ལྡན་མི་ལྡན་བརྟགས་ནས། ལྡན་ན་སྒྲ་མར་མི་
བྱ་ཞིང་ཆོས་གྱི་འགྲེལ་བ་མི་བྱ་བར་སྟོན་པའང་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུད་དང་འགྲེལ་བ་འདིར་སྤང་བཤད་
པའང་གཙོ་བོར་དེ་ཉིད་ཡིན་མོད་གྱི། གསུང་འདིའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་སྤང་སྒྲ་མར་བྱས་ཐེན་གྱང་
བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པ་ནི་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྟོབ་མས་དེ་དང་འགྲོགས་པ་སྤང་བར་བྱ་
བ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། སྟོན་མཐོང་བ་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་མ་དད་པ་བྱ་བར་སྟོན་པ་ནི་

1 ཞོལ། ཤོག ༩ ན ༣ སྟོམས་ གཙང་། ཤོག ༩ བ ༣ སྟོམས་

མ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱིན་ཆད་སྒྲ་མར་འཛིན་པ་དང་བསྟེན་བཀྲར་བའི་ཞིང་དུ་འཛིན་
བའི་ཁུར་དོར་ན་ཅ་རྒྱུད་དང་པོ་འབྱུང་བའི་གོ་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་པས། སྤང་བར་བྱ་བའི་སྤོང་ཚུལ་
རྣམ་དབྱེ་བྱེད་དགོས་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལས། རྗེ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གང་ཞིག་ཁྱིམ་པར་གྱུར་ནས་
དགེ་འདུན་གྱི་བསྟེན་གནས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཡོངས་སྟོན་ལ་སྟོན་པ་དང་། ཁྱིམ་ན་གནས་པ་
རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཡོག་པོ་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་པ་དང་ཁེ་ཆོང་པ་དང་བས་ཉོར་གྱི་ཕྱིར་ཆོས་
སྟོན་པ་དམ་ཆོས་འཆོང་བའི་སྤོངས་པ་དེ་ས་ལ་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་མིན།¹ ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་སྤང་
བྱའི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྟོན་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་སྒྲ་མ་རྣམས་པ་གསུམ་གྱི་
དབྱེ་བ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་ལས་གསུངས་པ་ཞེས་པ་འདི་ལ། ཁ་ངམ་ཅིག་སྟོབ་
དཔོན་ཡོངས་སུ་བརྟག་པའི་ཚུལ། སྒྲ་མ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ལས་གསུངས་པ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་རྣམ་པར་
མ་བརྟགས་པ་སྟེ། སྒྲ་མ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ན་འདིར་བྲངས་པ་འདི་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྒྲ་དཀར་པོས་སྟ་
བའི་སྤྱའི་ལུང་ཁུངས་སུ་འབྲེན་པ་ཡང་འཐད་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

འོག་ཏུ་སྟོབ་དཔོན་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་ལས་ཞེས་བྲངས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདི་དང་ཁུངས་
གཅིག་པར་བྱ་དགོས་པ་འདུག་པ་ལ། དེ་དག་ཀྱང་སྒྲ་མ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ན་མེད་པ་མང་པོ་སྤང་
རོ། །དེས་ན་འདི་དག་ནི་ཅ་རྒྱུད་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ཡོངས་སུ་བརྟག་པའི་སྐབས་ལས་བྲངས་པར་བྱས་
ན་ལེགས་པ་འདྲའོ། །ལུང་བྲངས་པ་ཆོན་པ་གསུམ་གྱི་གཞན་རྣམས་གོ་སྟོན་ལ་དེ་ཉིད་བརྒྱ་འོག་ཏུ་
འཆད་ཅིང་། རྟགས་ཅན་ཞེས་པ་རྣམས་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཅན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་སོགས་ཀྱང་གོ་
སྟོན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་རི་ལྷ་བྱ་དང་ལྷན་པ་ལས་ཀྱང་བསྟེན་བྱའི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་མཚན་
ཉིད་གསུངས་པ་འདི་ལྷ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ལ། དེ་ཉིད་བརྒྱ་ནི་རྣམ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་སྟོང་
པོ་རྒྱན་གྱི་ལུ་ཐ་མ་ལས། ཕྱིར་བསྟོག་གཉིས་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་། །གསང་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་
དང་། །ཁ་སྟོར་འབྲེད་པའི་ཆོ་ག་དང་། །གཏོར་མ་རྗེ་རྗེའི་བསྐྱེད་པ་དང་། །བྲག་ལྷུ་སྟུབ་པའི་ཆོ་
ག་དང་། །རབ་ཏུ་གནས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་སྟུབ། །གསང་བའི་དེ་ཉིད་བརྒྱ་ཡིན་ནོ། །དཀྱིལ་འཁོར་

1 བཀའ་འབྱུང་། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༩ ཞོག ༡༣༦ ཟླ་དེ། ༡༥

ཉིང་འཛིན་བྱག་གྲུ་དང་། །སྒྲར་སྒྲུབ་ས་འདུག་སྒྲུང་ས་བཟླས་བཟོད་དང་། །སྦྱོན་སྦྱོག་མཚོད་པ་ལས་
སྦྱོར་དང་། །སྒྲར་སྒྲུབ་པ་ཡི་རྣམ་པ་ནི། །ཕྱིའི་དེ་ཉིད་བཅུ་ཡིན་ནོ།¹ །ཞེས་ནང་གི་དེ་ཉིད་བཅུ་དང་
ཕྱིའི་དེ་ཉིད་བཅུ་གསུངས་པ་དག་སྟེ། །འདི་དག་གི་དོན་རྣམས་ནི་བདག་གི་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཐེན་
པས་ཟླ་མ་ལྔ་བཅུ་པའི་རྣམ་བཤད་དུ་གསུངས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་པ་སོགས་ལས་ཤེས་
པར་བྱའོ། །ཟླ་མ་ཤེས་རབ་སང་གོས་དེ་ཉིད་བཅུ་པོ་འདི། བརྟན་ཞིང་དུལ་ལ་སྒོ་གྲོས་ལྷན།² །ཞེས་
སོགས་ལ་བྱས་པས་ནི་རང་རྟགས་ཆེན་པོ་བསྟན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། །འོར་འགྱུར་དུ། རྣམ་པར་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་སྟེ་རྣམ་པར་མི་དབྱེད་ཅེ་ན།
ཞེས་པ་འདི་འགྱུར་མ་བདེ་བས། དབང་གིས། །འོན་ཀྱང་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཞན་གྱིས་གསུངས་
པའི་ཆོག་ཅི་སྟེ་རྣམ་པར་མི་དབྱེད་ཅེ་ན། ཞེས་བསྒྱུར་བ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པས་དེ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་
ཡང་ཅོད་པ་སྤྱོད་པ་པོས་བྱངས་པའི་ལུང་དང་པོ། སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་ལྷང་བྱ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་
ཀྱི་དོན་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་ནས་དོགས་པ་བསལ་བ་དེ་ལྟར་བཟོད་པ། །འོན་ཀྱང་ཅོད་པ་སྤྱོད་པ་པོས་
བྱངས་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་སྤྱོད་པ་ལས་གཞན། དབང་མཆོག་ཐོབ་གང་དོ་རྩེ་ཡི། །ཞེས་སོགས་
གྱིས་གསུངས་པའི་ཆོག་གི་དོན་ལ། ཅི་སྟེ་རྣམ་པར་མི་དབྱེད་ཅེ་ན། ཞེས་བྱི་བ་བཀོད་ནས། དེའི་
ལན་དུ་ལུང་དེའི་དོན་ལ་བྱང་ངེས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་གཉིས་མཛད་པ་ལ། ཐོག་མར་ངེས་དོན་བཤད་
པ་ནི། དབང་མཆོག་གང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ནི་ཞེས་སོགས་གྱིས་བྱང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་
གཉིས་སུ་འཆད་དགོས་པར་བསྟན་ནས། དེ་ལ་རེ་ཤིག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ངེས་དོན་དངོས་འཆད་
པ་ལ། དབང་བསྒྱུར་བ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་ཞེས་པ་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། མཆོག་གི་སྤྱོད་
གཙོ་བོ་དང་། །དང་པོ་ཅེ་མོ་མདུན་ཀྱི་དོན།³ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཆོག་དང་མདུན་ལ་སྐྱད་
དོད་ཐུན་མོང་བ་ཡོད་ཀྱང་། །འདིར་མདུན་དུ་ཞེས་བསྒྱུར་བ་མི་ལེགས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བསྒྱུར་དགོས་
ཏེ། དབང་མཆོག་ཐོབ་གང་ཞེས་པའི་བཤད་པ་ཡིན་པས་སོ། །འདི་ནས་ངེས་པའི་དོན་ནི་ཞེས་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྒྱུར་མ། དེབ། 13 ཞོག 136 ཟེང་། 12

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྒྱུར་མ། དེབ། 33 ཞོག 1314 ཟེང་། 10

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྒྱུར་མ། དེབ། 22 ཞོག 14 ཟེང་། 10

པའི་བར་གྱི་གཞུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཆེག་ཅུང་དུས་བརྗོད་ན་འདི་ཡིན་ཏེ། དབང་མཆོག་ནི་མི་
འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཉིས་ཁྲི་ཆེག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་ཆོག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མ་སྟེ། དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་ཤིང་བྱང་དུ་གང་གིས་ཐོབ་པའི་ཤུག་སང་གེ་ནི་མཆོག་ཐོབ་པའི་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་ཡིན་ལ། དེ་
ཉིད་ལ་སྟོགས་བཅུའི་འདྲིལ་ཉེན་གྱི་ཁམས་ན་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་
དུས་གསུམ་དུ་བྱོན་ནས་ཕྱག་འཆའ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྣམས་ནི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའི་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་ལ། སྟོགས་
བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་དུ་བྱོན་ནས་ཕྱག་འཆའ་བར་གསུངས་པ་
དང་། གཞན་ཡང་བྱང་སེམས་དེ་དག་གིས་ཕྱག་འཆའ་བའི་ཆེ། བྱང་སེམས་དེ་དག་གི་ཅོད་པན་
ཀྱི་རིགས་བདག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བརྟུང་པ་ཡིན་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་
ས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།།

བར་དོན་དུ་བཤད་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་སྟེང་འོག་སྟོགས་མཆོམས་
ན་གནས་པའི་སྟོབ་མའི་ལུས་ལ་སྟོགས་བཅུའི་འདྲིལ་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་དང་། དེ་དག་གི་ཕུང་
པོ་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་ནས། སྟོབ་མ་དེ་དག་ཕུང་པོ་དང་བཅས་པས་རང་
ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྟོབ་དཔོན་ལ་དུས་གསུམ་དུ་ཕྱག་འཆའ་བ་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་
ནོ། །དེ་ལ་འདིར་བར་དེས་ཀྱི་བཤད་པ་དེ་ལྟར་མཛད་པའི་ལུང་འདི་དང་། ཟླ་མ་ལྷ་བཅུ་པར། དབང་
བསྐྱར་མཆོག་ཐོབ་དོ་རྩེ་ཡི། །སྟོབ་དཔོན་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་། །སྟོགས་བཅུའི་འདྲིལ་ཉེན་
ཁམས་བཞུགས་པས། །དུས་གསུམ་དུ་ནི་མདོན་ཕྱག་འཆའ་། །ཞེས་འབྱུང་བ་འབྲེལ། སྐྱུ་འབྲུལ་
བ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རིམ་པར་སྟེ་བ་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་དོན་འདི་དཔལ་གསང་བ་
འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་བརྟན་པ་ལས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་མདོར་བསྟན་ན་སྟོགས་བཅུའི་
འདྲིལ་ཉེན་གྱི་ཁམས་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་སྟེད་འཁོད་ཅིང་འཆོ་སྦྱོང་བ་
དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུས་གསུམ་དུ་ལྷགས་ནས། སྟོབ་དཔོན་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་མཆོད་པས་ཡང་དག་པར་མཆོད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དང་དེར་འབྲེལ་ཞིང་། དག་དོ་རྩེའི་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་ལ། དེག ༢༡ ཞོག ༥༤༣ ཟླང་། ༥

ཡི་གེ་ཡང་འདི་སྐད་དུ་འབྲིན་རྟོ། །བདག་ཅག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་པོ། །བདག་
 ཅག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཐོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས་བདག་ཅག་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟོན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །ཞེས་གསལ་ཞིང་རྒྱས་བར་གསུངས་ལ། རྒྱད་
 དེ་ལ་དཔལ་ལྡན་ཆ་བ་གྲགས་པ། ཅེ་ལུ་བ། །ལྟེ་བ། རྩི་མེད་སྤྲོས་པ་ལ་སོགས་པ་མཁས་བྱུང་དུ་
 མས་སྤྱོད་སོར་བཞག་གི་བཤད་པ་མཛད་ཅིང་། ལྷ་མ་ལྷ་བཙུ་བ་ཙོམ་པ་སོའི་བཞེད་པ་ཡང་། སྤྱོད་སོར་
 བཞག་གི་ལུགས་སུ་སྤང་བས། སྤྱིར་ལུང་དེ་ལ་སྤྱོད་སོར་བཞག་གི་བཤད་པ་ཁས་སྤང་དུ་མི་རུང་བ་
 མ་ཡིན་ལ། སེམས་འགྲེལ་སྟོར་གསུམ་གྱི་ལུགས་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཆང་བའི་ལྷ་མ་ལ་སངས་
 རྒྱས་ནམས་གྱིས་འདུད་པ་མི་རིགས་བར་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། དོན་དམ་བསྟེན་པ་ལས། ཡོན་ཏན་
 ལྡན་པའི་སྤྲོས་ནམས་ལ་ནི་འཁོར་བ་འཛེམས། །རང་ལུས་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་གནས་ནི་ཀུན་
 ཏུ་སྟོན། །དེ་ནི་ལྷ་མ་དཔལ་ཏེ་ལྷ་མ་དཔལ་གཞན་མིན། །དཔག་མེད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱང་རྟག་
 ཏུ་དེ་ལ་མཆོད། །ཕྱོགས་བཞུགས་སངས་རྒྱས་བྱང་རྟེན་སེམས་དཔལ་རྟག་ཏུ་དེ་ལ་འདུད། །ཅེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འགྲེལ་བ་འདིར་འཆད་ཚུལ་འདི་ལྟར་མཛད་པ་དང་མི་འགལ་
 ཏེ། ལྷ་མེད་གྱི་རྒྱད་གྱི་རྩི་མེད་ཆོག་རེ་རེ་ཡང་དོན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ལ་བཤད་དུ་རུང་བ། དགོངས་
 པ་ལུང་སྟོན་ལས། ཆོག་གཅིག་ལ་ཡང་སྤྱོད་ཆོགས་དོན། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། རྒྱད་
 ཆོག་དེ་ལ་སྤྱོད་སོར་བཞག་གི་བཤད་པ་ལས་གཞན་པའི་བཤད་པའི་སྤྱོད་གཞན་ཡང་ཡོད་ཅེས་
 སྟོན་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རྩི་མེད་སྤྲོས་པ་མཚོག་དམན་ལ་བསྟེན་བཀུར་སོགས་ཀྱི་རིམ་པ་
 བཤད་པ་ནི། འདིར་རུང་སྤྱིག་འཛིན་པའི་ཞེས་སོགས་སྤྱིར་བཏང་ཡིན་པ་ལ། དམིགས་བསལ་
 ནི་བྱིམ་པ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །ཆོས་འཆད་པའི་ཆེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱིས་སྟོན་པའི་དགག་བྱ་
 ཡོད་ན་རྩི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་རབ་བྱུང་གིས་རྩི་མེད་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༥༤༤ ཟླ་ ༡༥

2 བསྟེན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡ ཞོག ༤ ཟླ་ ༤

3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༡༡ ཞོག ༤༡༩ ཟླ་ ༣༠

སྟོབ་དཔོན་གྱིས་པ་དང་། སྟོབ་མ་དགོ་སྟོང་གིས་རྩོམ་སྟོབ་དཔོན་དགོ་ཚུལ་ལྟ་བུ་བསྟུན་ཆོག་གས་
 གིས་གཞོན་པའི་གསར་བུ་ལ་བསྟེན་བཀུར་རིམ་ལྟར་བའི་ཚུལ་ཡང་། མཆོག་མིན་ཞེས་སོགས་
 ཏེ། ལུང་གཉིས་སོ་དེའི་དོན་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། འདིར་གལ་ཏེ་གྲིམ་པའམ་གསར་བུ་དག་གྲང་།
 རྩོམ་སྟོབ་དཔོན་དགོ་སྟོང་དང་རྩོམ་སྟོབ་དཔོན་ཡིན་པ་ཉིད་གྱིས་མཚུངས་པར་གྱུར་ན། དེའི་ཆེ་
 དེ་དག་བསྟེན་བཀུར་སོགས་རིམ་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། མཆོག་མིན་ཞེས་སོགས་ཏེ་ཤེས་སྟོན། །འདིར་
 འདིག་རྟེན་གྱིས་སྟོང་པ་ནི་ཐོག་ཏུ་བབ་པ་¹སྟེ། གྲིམ་པའམ་ཞེས་པ་ནས་གསར་བུ་ནི་སོ་སོར་
 ཐར་པའི་སྟོམ་པ་མཆོག་དང་མི་ལྟན་ཞིང་། གྲིམ་པ་ནི་འདུལ་བའི་སྟེ་སྟོང་ཐོས་པ་དང་ཡོངས་སུ་
 ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གལ་ཏེ་ལེ་ལོ་དང་ར་རྒྱལ་མེད་པ་དེ་ལྟ་ན། སྟོབ་དགོ་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་སྐྱངས་ཤིང་ཐེག་
 པ་འོག་མ་དང་ཐུན་མོང་གི་སྟེ་སྟོང་དག་ཤེས་ནས། ཕྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གོང་མ་གོང་མའི་སྟོམ་
 པ་དང་ལམ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གྱི་རྩོམ་ལ་སོགས་པ་ལས་བཅོམ་ལྟན་འདས་གྱིས་དེ་ལྟར་
 གསུངས་པ་བཞིན་ཅིའི་དོན་དུ་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་པར་རིགས་བས་སོ། །གྱི་རྩོམ་འཕྲུང་། དང་པོར་
 གསོ་སྟོང་སྟེན་པར་བྱ་ཞེས་སོགས་ལ་སྦྱ་མ་སྦྱ་མ་དག་འཆད་མོད། དེས་དངོས་སུ་དགོ་སྟོང་གི་
 སྟོམ་པ་སྟེན་པ་མ་བསྟན་གྲང་། མཆོན་ནས་གོ་བྱས་པ་ལ་བྱེད་ན་རུང་བ་ཅན་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ནས་
 མི་བྱའོའི་བར་གྱི་ཤེས་བྱེད་ནི་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཀླང་པ་ཐ་མ་གཉིས་ལ། གཡེམ་བཅས་
 ཕྱག་འོས་མཆོད་འོས་ཏེ། །སངས་རྒྱས་པའི་ལམ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཆོས་རྗེ་བྱས་
 བཅོས་པ་ལེགས་སོ།།

དེ་ཡང་དགོ་སྟོང་བསོད་སྟོམས་ཀྱི་སྟོང་མོ་སྟོང་པ་དང་ནི། གོས་དམར་གྱོན་པའི་རྒྱ་
 མཆོན་གྱིས་དགོ་སྟོང་དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་དུ་འདྲིན་པ་སྟོབ་མ་ངན་པའི་བདག་ཉིད་གང་རོ་ཆོན་ས།
 འདྲིན་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་དང་བཅས་པའི་གྲིམ་པ་ཕྱག་འོས་མཆོད་འོས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་དུ་
 བྱས་ཏེ། སངས་རྒྱས་པའི་ལམ་སྟེ་བསྟན་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྲེལ་ལོ་ཞེས་པའི་དོན་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༡ ན ༡། གཙང་། ཤོག ༩ བ ༩ བབ་སྟེ།
 2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟུང་མ། དེག ༩༣ ཤོག ༩༣༩ ཐེང་། ༡

ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཤར་བ་འོག་མ་གསུམ་ཡང་ཆོས་རྗེ་བྱས། སྤྲིག་ཅན་སྐྱོའི་
 ཆོས་དགའ་རྣམས། །ཞེ་སྤང་དུ་འགྱུར་དེ་ཡི་ཆོ། །སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་གོས་དཀར་དགའ། །ཞེས་
 བསྐྱར་བ་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་གང་གི་ཆོ་གོས་དམར་གྱུན་པ་མཐོང་བར་གྱུར་ནས། རྒྱལ་
 བོ་སྤྲིག་ཅན་སྐྱོའི་ཆོས་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ཞེ་སྤང་དུ་འགྱུར་བ་དེའི་ཆོ། སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་
 གྲང་རྒྱལ་བའི་སེམས་བསྐྱར་བས་གོས་དཀར་པོ་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་
 ཉགས་རྣམ་པར་ཉམས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །

འདིར་སངས་རྒྱས་པའི་ལྟ་བ་འཛིན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉགས་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་
 དུ་གོས་དཀར་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་འཇམ་དབལ་གྱི་ཡུལ་ཤར་ལའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཞེས་
 སོགས་དང་། རྗེ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་སྤྲགས་ཀྱི་ཅ་ལྷུང་བྱུང་བ་ཡང་ཞེས་སོགས་དང་། གང་ཞིག་སྐྱ་མར་
 འོས་པའི་དགེ་སྟོང་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་ཡོད་ཀྱང་། གང་སྐྱ་མར་བྱས་ན་བསྟན་པ་ལ་གཞི་དཔེ་གནས་
 སྐབས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་རབ་བྱུང་མ་ཡིན་པ་དག་སྐྱ་མར་བསྟེན་པར་བྱེད་ན་འདི་ནི་དགེ་འདུན་
 ལ་བརྟམ་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེས་པ་འདི་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པའི་བྱུང་ཆོས་ཁྲིམ་གྱི་འདུ་
 འཛི་དང་སྤྲིག་པའི་ཆོས་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པས་དཔེན་པ་རྣམ་པར་ཉམས་པར་བྱེད་པའོ། །འདིར་དབང་
 གིས། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་ཉམས་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་བསྐྱར་ཡང་འོང་འགྱུར་ཉིད་ལེགས་
 སོ། །འདི་ལྟར་གསུངས་པ་འདི་དག་ནི་བསྟན་པའི་ཅ་བ་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་། འདུལ་བའི་བསྐྱབ་
 བ་ལ་ཆེས་ཆེར་གྱས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་དོན་དུ་
 བན་ཏན་དུ་མཛོད་པ་སྟེ། བསྟན་པ་གནས་མི་གནས་ནི་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་
 གནས་མི་གནས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཀྱན་
 ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་སྟོབ་མ་མཆོག་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་ཡོངས་སུ་བཉགས་ཏེ་བསྟུ་བའི་རོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། འགྲེལ་བས་སྟོབ་མའི་དབྱེ་བ་དང་བསྟུ་ཚུལ་བསྟུས་ཏེ་
 བསྟན་པ་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་ཆོག་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཞེས་པ་ནས་དེས་
 པའོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །སྟོབ་མ་འབྲིང་པོ་དེ་ཡང་ཕྱགས་སུ་མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་དོན་དུ་གཉིར་

ཡང་། གནས་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་མ་ཐག་ནས་རྫོགས་རིམ་བསྐྱེམ་པ་ལ་མི་འབད་
 བར། འདིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་དག་གིས་ཡིད་བླངས་ན་དེ་བསྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། སློབ་
 མ་མཆོག་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོད་པ་ཡིན་པས། དབང་གོང་མས་བསྐྱབ་བར་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་
 བོ་སློབ་མ་མཆོག་དང་། འབྲིང་པོ་གཙོ་བོར་དབང་བདུན་གྱིས་བསྐྱབ་དགོས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི།
 སློབ་མ་མཆོག་ལ་དབང་བདུན་བསྐྱར་མི་དགོས་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིར་ཟབ་
 ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཆོག་ཏུ་མི་འཇུག་བའི་སྤྲང་ཇེའི་
 བདག་ཉིད་ལ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཙམ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་ལམ་རྣམས་གྱིས་
 སེམས་མི་གཡོ་བ་དེ་ནི། ཞེས་དང་། གང་ཟག་གཅིག་གིས་དགེ་འདུན་གྱི་བསྟེ་གནས་དང་གཙུག་
 ལག་ཁང་ཞེས་དང་། བསྐྱེད་རིམ་ཙམ་ཡང་དོན་དུ་མི་གཉིར་བའི་སློབ་མ་ཐ་མ་ཡང་ཞེས་པ་སྟེ།
 གཞན་རྣམས་ནི་གོ་སྟོང་།

གསུམ་པ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ལས་རབ་འབྲམས་སྐྱབ་པ་ལ་གོང་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་དང་
 ས་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གནས་པ་ལ་གཉིས། དབང་བསྐྱར་དང་རྒྱད་འཆད་
 པའི་དུས་གྱི་ངེས་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་དང་ལས་རབ་འབྲམས་བསྐྱབ་པའི་གནས་ལ་སོགས་པའི་
 ངེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབང་བསྐྱར་བའི་དུས་ངེས་པ་དང་། རྒྱད་འཆད་པའི་དོན་དུ་རྣལ་
 འབྱོར་མ་མཆོད་པའི་དུས་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སངས་རྒྱུས་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་
 གནས་དང་དུས་ངེས་པ་དང་། དུས་གྱི་ངེས་པ་དེས་རྗེས་འཇུག་གི་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་དབང་
 བསྐྱར་བའི་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཞེས་པ་ནས། དེ་ནས་བྱ་གྲོད་ལུང་
 པོའི་རིང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཞིང་ཐེག་པ་གསུམ་བཟླན་པ་མཛད་ནས། ས་གའི་རྒྱ་བ་ནས་
 བརྒྱུམས་པའི་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་ནག་པའི་ཉ་ལ། སྟོན་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་བླ་སྟོང་ཞིག་གིས་འབྲས་
 སོ་བའི་ཆར་ཕབ་པའི་རི་ལ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་ཞེས་གྲགས་པ་སྟེ། སྤྱི་ནི་དཔལ་ལོ། །རྒྱ་ན་
 ནི་སོ་བའོ། །ཀ་ཀ་ཀ་ནི་སྤངས་པའོ། །དེར་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཁྲིའི་ནང་དུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གསུང་གི་
 དབང་ལྷག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་ཆ་བཅུ་དྲུག་རྣམས་པར་དབྱེ་བའི་མཆོན་ཉིད་དང་། དེའི་སྟེང་
 ལུས་པའི་ནང་དུ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་སྐར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆ་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམས་པར་དབྱེ་བ་ཅན་དང་པོའི་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་དང་བཅས་པ་རྣམ་པར་སྟོས་སོ། །རྣམ་འདི་ལའང་ཆ་བཅུ་རྒྱལ་གི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཅན་ཞེས་བྱས་སོ། །

འདིར་རྒྱ་སྐར་གྱི་ཞེས་པ་ནས་སྟོགས་བཞིར་བྱས་འདུག་སོགས་བཞི་རེ་རེས་ཀ་བ་བདུན་བདུན་ཁྱེར་ནས་འོངས་པ་དག་བཅུགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཕྱི་རོལ་རྒྱ་སྐར་གྱི་གངས་ཀྱི་ཀ་བའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་མཆོད་རྟེན་གྱི་ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་སྐར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །སྐར་ནང་ལེར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གངས་ཀྱི་སྟོ་ནས་སྐྱ་བཤད་ལ། འདིར་དཀྱིལ་འཁོར་གནས་གང་དུ་སྟོས་པའི་གནས་ཀྱི་སྟོ་ནས་སྐྱ་བཤད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་ལ་སྐྱ་མ་ཁ་ངམ་ཅིག །ཀ་བ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི་གནས་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་ནི་སྟོགས་བཞི་ཉིད་ཀྱི་ཆའི་དབྱེ་བས་གནས་སོ། །ལྷག་མ་ཀ་བའི་བར་གྱི་གནས་བཞི་ནི་སྟོ་བཞིར་དོན་གྱིས་གསལ་ལོ་ཞེས་འཆད་ལ། མའི་འབྱུང་ལ། སྟོའི་ལོགས་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་ནི་སྐྱ་བ་སྟེད་ཀྱི་ཆའི་དབྱེ་བས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟོ་བཅུ་གཉིས་ལ་སྟོ་ལོགས་ཉེར་བཞི་ཡོད་པ་ལོ་གཅིག་གི་སྐྱ་སྟེད་ཉེར་བཞི་དག་པའི་དོན་ནོ། །

འོན་ཀྱང་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀ་བ་ཉེར་བརྒྱད་སོ་དེ་གནས་གང་དང་གང་དུ་བཅུགས་ཤེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་ཀ་བ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས། ཀ་བ་གང་དུ་བཅུགས་པའི་གནས་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་ནི་སྟོགས་བཞིའི་ཆའི་དབྱེ་བས་སོ། །ཞེས་པས་སྟོགས་བཞི་པ་རེ་རེར་ཀ་བ་བཅུགས་པའི་གནས་རྒྱལ་རྒྱལ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞིར་བཤད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ལྷག་མ་ཀ་བ་བཞི་མཆོམས་བཞིར་བཅུགས་པར་ཤེས་སོ། །གཞན་གྱི་འོག་གི་ཞེས་སོགས་འདིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གསུང་གི་དབང་རྒྱལ་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པ་དུས་འཁོར་གྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གསལ་བར་བཤད་པས་རྣམ་འཁྱོང་རྒྱུད་ལས་བཤད་པ་དང་མི་འདྲ་ཞིང་། འོག་དུ་བསྐྱུས་རྒྱུད་ནས་གསུང་བའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྫོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་ལྷ་བྱ་དང་སྟེང་དུ་ཙུ་བརྒྱད་ནས་གསུངས་པའི་རྒྱ་སྐར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོས་པའི་དོན་ནོ། །གནས་དེར་ནག་པའི་ཉའི་ཉིན་ཞག་དེ་ཉིད་ལ་ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་མ་འོངས་པའི་ཞེས་པ་ནས་ཞེས་པ་ནི་དབང་ལ་སོགས་པའི་རེས་

པའོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། རིགས་སོ་དྲུག་གི་རྣམ་འབྱུང་མ་
རྣམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་ནས་སམ། ཞེས་དང་། ལྷའི་རྣམ་འབྱུང་བསྐྱེལ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་
བས་ཕྱིའི་རྣམ་འབྱུང་མ་རྣམས་དག་བཟའ་བ་དང་ཞེས་སོགས་དང་། ཅི་སྟེ་ཉན་པ་པོ་མཆོད་པའི་
ཡོ་བྱད་ཀྱི་འབྱུང་བ་མེད་པ་མང་བར་གྱུར་པ་ལ། མཉན་པར་འོས་པའི་སྟོབ་མ་འབྱུང་བ་དང་ལྷན་
པ་འགའ་ཞིག་རྒྱུད་ཐོས་པ་དོན་དུ་གཉེར་ན་ཞེས་པ་ནས། འབྱུང་ལྷན་དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་
ཀྱིས་ཏེ། དེས་རྣམ་འབྱུང་མ་མཆོད་པའི་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་སྦྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས། འབྱུང་
བ་མེད་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱུད་མཉན་ནོ། །འདིར་ཞེས་པ་ནས་ཡོ་བྱད་ཡོངས་སུ་འཛིན་
པ་མ་ལུས་པ་བཏང་བའི་ཀྱན་སྤངས་ཀྱི་སྟོབ་མ་རྣམས་ལ་ནི་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་དགོས་པའི་
ངེས་པ་མེད་ཅིང་། དེ་དག་ལ་རྒྱུད་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཆོ་མ་རྣམས་ལ་ཡང་མཆོད་པ་མེད་ན་ལོ་
གཅིག་དུ་རྒྱུད་མི་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ་ཞེས་པ་ནས། བསམ་པ་དག་པ་རྗེས་སུ་
འཛིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། མཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་
བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་རྒྱུད་བསྟན་པའི་དོན་དུ་རྣམ་འབྱུང་མ་མཆོད་པའི་ངེས་པ་འོ། །

གཉིས་པ་དབང་བསྟུན་དང་ལས་རབ་འབྲམས་བསྟུབ་པའི་གནས་ལ་སོགས་པའི་ངེས་
པ་ལ་གཉིས། སྦྱར་བཤད་པ་དང་། བྱད་པར་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
མཆོམས་སྦྱར་ནས། ཆོགས་བཅད་དྲུག་པའི་རྟེན་པ་ཐ་མ་གཉིས་དགེ་བ་དང་ཞེས་པ་ནས། ཆོགས་
སུ་བཅད་པའོ་ཞེས་པའི་བར་ཀྱིས་བཤད་ནས། དབང་གི་དོན་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི། རྟེན་པ་དང་པོ་
གཉིས་གོ་སྟོབ་བར་གསུངས་ཏེ། འདིར་ཡང་རྩ་འགྲེལ་དེ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་གོ་སྟོབ་བས་མ་བཤད་
དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ས་བརྟག་པ་དང་། ལས་དང་རྗེས་སུ་
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བརྟག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཁ་དོག་བྱི་རོའི་སྟོན་པ་བརྟག་པ་
ནི། ད་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་འཛིན་རྟེན་ན་དམངས་རིགས་ཁ་དོག་ནག་པོ་སོགས་སུ་གྲགས་
པའི་ཐ་སྟོན་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནས། རོ་ལས་སའི་རིགས་ངེས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །གཉིས་པ་ལས་
གང་ལས་གང་གིས་པ་བསྟན་པ་ནི། ད་ནི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་གང་གི་དོན་དུ་ས་གང་གིས་
པ་གསུངས་པ་ཞེས་པ་ནས་དྲུག་གཞིལ་བ་དང་། ལ་སོགས་པས་དབྱེ་བ་དང་། རིམས་སྦྱེད་པ་དང་།

ལུར་བྱས་གདབ་པ་ཡང་སྤྲ་མའི་རིམ་པ་རིམ་ལྔ་བས་འགྱུར་ཏེ་ངེས་པའོ་ཞེས་དང་། ཁམས་ལྔ་པ་ནམ་
མཁའ་ནི་མཐའ་མ་མཐར་སྐྱེས་ངག་གི་རིགས་ཏེ་ཞེས་པ་ནས། ཡོན་ཏན་གཏེར་ལྗང་ཁུ་དེ་ནི་ནམ་
མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་རྒྱལ་འབྱོར་པས་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ། སའི་མཆོན་ཉིད་ངེས་
པའོ། །ཁ་ངམ་ཅིག་སྟོན་པོ་དེ་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་ཟེར་བ་ནོར་བའོ། །

གསུམ་པ་ས་རང་བཞིན་གྱིས་མཆོན་ཉིད་དེ་དག་དང་ལྡན་པ་མེད་ན་རིམ་ལྔ་བསྐྱབ་པ་
ནི། འདིར་གཤམ་ཏེ་ཞེས་པ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་མཆོན་ཉིད་འདི་རྒྱམས་དང་ལྡན་པའི་ས་རྟེན་པར་
མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་གནས་འགའ་ཞིག་ཏུ་དེ་ལྟ་བུའི་ས་མ་རྟེན་ན་རིམ་ལྔ་བྱ་ཞེ་ན། རྒྱ་མཆོན་
ངེས་ན་ཅ་བའི་རྒྱད་ལས་ཞེས་པ་ནས། འོག་གི་རྒྱ་འབྱུང་བའི་མཐའ་ལ་ཐུག་པའམ་རྩོ་བ་བརྟན་
པོའི་མཐའ་ལ་ཐུག་གི་བར་བཞོ་བར་བྱའོ་ཞེས་སོགས་ཏེ། ལུར་བྱས་གདབ་པ་སོགས་དུག་ལ་
ནི་ལས་ཐམས་ཅད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ས་ཡོངས་སུ་བརྟག་པའི་ངེས་པའོ། །གཉིས་པ་
ལས་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བརྟག་པ་ནི། ད་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་སྤྱིའི་གྲོང་ལས་ཏེ་
གྲོང་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གྲོང་གི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དབང་ལྡན་ནམ་བྱང་དུ་ཡང་ལས་སོ་སོ་བའི་ཞི་བ་
དང་རྒྱས་པ་དག་བྱའོ། །གྲོང་སྤྱི་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་བྱང་པར་བ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་ཕྱོང་གི་གནས་
ལས་ནི་ཕྱིའི་ཕྱོགས་བརྒྱད་ན་རོ་བསྟེན་པའི་དུར་ཁྲོད་བརྒྱད་ཡོད་དེ་ངེས་ན་དེའི་དབང་ལྡན་
ནམ་བྱང་དུ་ཞི་བ་དང་རྒྱས་པ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་ནང་གི་དབང་
ལྡན་ནམ་ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གྲོང་ཁྲེར་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མེར་བསད་པའོ་ཞེས་པ་ནས།
ངེས་པའོའི་བར་རོ། །

བཞི་པ་དབང་བསྐྱར་དང་ལས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཐབ་ཁུང་ལ་སོགས་པ་དགྲའི་
མཆོན་ཉིད་དང་གནས་པ་གསུམ་པའི་སོགས་ཁོངས་ནས་འབངས་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་སྟེལ་ཏེ་
བསྟན་པ་ལ། དོན་ཆོན་བརྩ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་སྤྱིན་སྟེན་གི་ཐབ་ཀྱི་ངེས་པ་ལ་གསུམ།
ཐབ་ཁུང་གི་དབྱིབས། ཐབ་ཁུང་ལ་དགོད་པའི་མཆོན་མ། ཐབ་ཁུང་གི་ཆད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
དེ་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། མཆོག་མི་འགྱུར་ལས། ཟུར་བདུན་པའི་ཐབ་ཏུ་དགྲུག་པ་དང་། ཟུར་གསུམ་
པར་དབང་དུ་བྱ་བ་འགྲུབ་པའི་གཞན་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་ལ། མདོར་བསྐྱས་བཞི་པར་ཡང་དེ་

དང་མཐུན་པར་གསུངས་ཤིང་། ཟུར་བྱུག་པ་ལ་རེངས་པ་དང་། ཟུར་བརྒྱད་པ་ལ་ཚོངས་པར་བཤད་
པས་འདིར་གསུངས་པ་འདི་དང་འགལ་བ་ལྟར་སྤང་ཡང་དོན་ལ་འགལ་བའི་སྒྲིན་མེད་དེ། དབང་
དུ་བྱེད་པའི་མེ་ལྷ་དང་མཚན་མ་དང་ཡམ་ཤིང་དང་། བསྐྱེད་ཆས་རྣམས་ཀྱིས་ཟུར་བདུན་པ་དང་
ཟུར་གསུམ་པ་གང་དུ་བྱས་ཀྱང་དབང་གི་ལས་འབྲུབ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དགུག་པ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་
བྱའོ། །རྩལ་དང་གཅིན་ནི་རྩལ་གཞན་དང་འབྲེལ་ན་ལས་གཉིས་ཀ་འབྲུབ་པས་གཉིས་ཀར་སྒོམ་
པའོ། །ཟུར་བདུན་པར་དབང་མི་འབྲུབ་པར་གསུངས་པ་ནི། དེར་དགུག་པའི་ལྷ་དང་མཚན་མ་དང་
ཡམ་ཤིང་དང་བསྐྱེད་ཆས་ཀྱིས་དབང་གི་ལས་མི་འབྲུབ་པར་དགོངས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཚོངས་
རེངས་ཀྱི་ཐབ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རིགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གདམ་ང་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་གསུངས་
ཀྱང་། གཙུག་མོར་མདོར་བསྡུས་བཞི་བ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན། དབང་ལ་ཟུར་གསུམ་པ་དགུག་པ་
ལ་ཟུར་བདུན་ཚོངས་པ་ལ་ཟུར་བྱུག་རེངས་པ་ལ་ཟུར་བརྒྱད་པ་གཟུང་ངོ་ཞེས་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་གསུང་
ངོ་། །འདི་དག་གི་ཆོ་ག་ནི་ཞེས་པ་དབང་གིས་མཚན་ཉིད་ནི་ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། ལྟེ་བའི་མཚན་མ་བསྐྱེད་ཞེས་དང་། འདིར་རྒྱད་དུ་
སྒྲགས་སྒྲོག་དག་དང་སྒྲུལ་ཞེས་ཐབ་ཁུང་གཉིས་ཀྱི་མཚན་མ་སྤྲེལ་གོ་བསྒྲོག་པ་ནི། ལྟེ་བ་སྒྲོར་གྱི་
དབང་གིས་ཏེ། ཐབ་ཁུང་གི་སྤྱང་པོའི་མཚན་མའི་རེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐབ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཆད་
གསུངས་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཁ་ཁྱེར་དང་མཉམ་པའོ་ཞེས་པ་ལ་དབང་གིས་མཚན་མའི་འབྲེང་བ་
ཡང་ལྟེ་ཁ་ཁྱེར་ལ་ཀུན་ནས་སོ་ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལྟར་རོ། །དེའི་བྱི་རོལ་དུ་ཚུ་སྐྱེས་ཏེ། བསྐྱེད་འདབ་
མ་རྣམས་ནི་ས་གཞིའི་མཐར་ཐུག་པར་ཅེ་སོ་འོག་དུ་བསྐྱན་པ་ནི་བ་དང་རྒྱས་པའི་ལས་ལ་མཛད་
དེ་ལས་གཞན་ལ་མིན་མི་བདག་ཅས་བོད་པའོ། །སྐྱག་མ་གོ་སྤྱོད། །གཉིས་པ་གནས་པ་བཞི་པའི་
དུམ་བྱ་བྱུར་བྱུར་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ནི། ད་ནི་ས་ལ་ཞེས་པ་ནས། ཞེས་པ་ནི་ལས་སོ་སོའི་བྱུར་
བྱུར་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་རེས་པ་སྟེ་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་གནས་པ་བཞི་པའི་དུམ་བྱ་བྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་རེས་པ་ལ་གཉིས། བུམ་པའི་
རྒྱ་བཤད་པ་དང་། བུམ་པའི་ཆད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་ཞེས་པ་ནས་བཅུ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་

བར་རྟོ། །གཉིས་པ་ནི། ད་ནས་ཞེས་སོགས་ཏེ། སོར་བཅུ་དྲུག་ནི་ཐད་ཀར་ཡིན་ལ། ལྟོ་བ་རྒྱུ་པ་
པོའི་སྒྲིལ་སའི་མཐའ་སྐྱོར་ལ་དེ་ཉིད་སྤྱུང་འགྱུར་རྟོ། །ལྟོ་བའི་འོག་མཐའ་ནས་ཁ་དང་མཆུང་ཡ་
མཐའ་ནང་གི་སྤྲོད་འོག་ལ་བྱང་སོར་བཅའ་བའི་སོར་ཉི་ཤུ་ནི་དབང་ས་སོ། །དེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་
མཐའ་སྤྲུག་པ་ལྷག་མ་གོ་སྤྲོད།

བཞི་བ་གནས་པ་གསུམ་པའི་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ལ་ས་²སོ་སའི་དུས་ཀྱི་དེས་པ་
བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཐུན་དང་ཐུན་སྤྱེད་གང་ལ་ལས་གང་བྱ་བ་དང་། ཞི་རྒྱས་ལ་གདུག་པའི་དུས་
དང་དུས་སྒྲོར་སྤང་བའོ། དང་པོ་ནི། ད་ནི་ལྷ་རྩོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་དུས་
གསུངས་ཏེ་ཞེས་པ་ནི་ལས་རབ་འབྲམས་བསྐྱབ་པ་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་སྤྱིན་སྤྲེག་ཁོ་ནའི་དུས་
འཆད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་གོ་སྤྲོད། །གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་འཆར་
བའི་དུས་ཀྱི་དུས་སྒྲོར་ལ་གདུག་པའི་གཐའ་ནས་ཞེས་སྤྱར་ཞིང་ལྷག་མ་ཤེས་སྤྲོད།

ལྷ་བ་གནས་པ་བཞི་པའི་དུས་བྱ་སྤྱིན་སྤྲེག་གི་རྩས་ཀྱི་དེས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
ཡམ་ཤིང་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། ལས་སོ་སའི་བསྤྲེག་རྩས་གཞན་ཀྱི་བྱུང་པར་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་འོ་མ་དང་བཅས་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཞི་བ་ལ་ལྷ་དུམ་བ་ར་ལ་སོགས་པ་ལྷའི་
ཤིང་གི་ཅེ་མོའི་ཆ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྒྱས་པ་ལ་དེ་དག་གི་ཞེད་པའི་ཆ་ལས་བྱུང་བ་མཆན་ཉིད་
དང་ཐུན་པ་སྟེ། ཡམ་ཤིང་གི་མཆན་ཉིད་རྒྱས་པར་སོགས་སུ་འཆད་པས་འདྲིར་མ་བྱིས་ཏེ། ཡམ་
ཤིང་གི་དེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་རྟོ། །གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་སྤྱིན་སྤྲེག་གི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འབྲུ་
ལྷ་ནི་བྱམ་རྩས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཀ་ར་ལྷའི་ར་ནི་རྒྱ་བལ་ན་རྟ་བོང་གི་རྩོ་གསོད་
བྱེད། རིགས་དཀར་དམར་གཉིས་ཡོད་པའི་དམར་པོ་ཡིན། བོད་ན་རེ་ལྷག་དཀར་ནག་གཉིས་ཡོད་
པའི་ནག་པོ་ལ་མེ་རྟོག་དམར་པོ་འོང་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིན་སྤྲེག་གི་རྩས་ཀྱི་དེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་ལྷག་མ་ཤེས་སྤྲོད།

དྲུག་པ་གནས་པ་བཞི་པའི་དུས་བྱ་སྤྱིན་སྤྲེག་བྱེད་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཀྱི་གདན་སྤྲེགས་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༥ བ ༧། གཙང་། ཤོག ༡༣ ན ༣ དེ་ནས་

2 ཞོལ། ཤོག ༡༥ བ ༥། གཙང་། ཤོག ༡༣ ན ༧ བསྐྱུས་པ་ལས་སོ་སའི་

གང་དུ་བྱེད་པའི་ངེས་པ་བཤད་པ་ནི། ད་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་ཞེས་སོགས་ཏེ། གཤམ་རྗེར་གདན་
བྱས་པའི་ཆེ་སློབ་དཔོན་ཁ་བྱང་ལ་བལྟ་བ་དང་། རྩལ་གདན་བྱས་པ་ན་སློབ་དཔོན་ཁ་ཤར་ལ་
བལྟ་བ་དང་། དབང་ལྡན་དུ་གདན་བྱས་པ་ན་བདེན་བྱལ་དུ་ཁ་བལྟ་བ་སོགས་ཏེ། བཤད་པར་བྱ་
བ་གཞན་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ།

བདུན་པ་གནས་པ་བཞི་པའི་དུས་བྱ་སྤྱིན་སྟེག་གི་ཐབ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྩལ་ཚོན་གདབ་
པའི་ངེས་པ་ནི། ད་ནི་རྩལ་ཚོན་ཞེས་སོགས་ཏེ། གཙུ་པོའི་གནས་གྱི་པར་ལྷའི་རྩལ་ཚོན་དཀར་པོའི་
ཞེས་དང་། ལས་ཐམས་ཅད་པ་ལ་ལྡང་ཁུ་སྟེ། དཀར་པོ་དང་ནག་པོ་བསྐྱེས་པའི་སྤྱོན་པོ་དང་།
དམར་པོ་དང་སེར་པོ་བསྐྱེས་པའི་གསེར་མདོག་སྟེ། དེའབྲའི་སྤྱོན་པོ་དང་གསེར་མདོག་བསྐྱེས་
པའི་ལྡང་ཁུ་དང་བཅས་པའི་ཞེས་ཆོས་རྗེ་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་གསུང་དོ། །འོན་ཀྱང་ལྡང་ཁུ་སྟེ་ཞེས་པ་
ཡར་བཅད་གྱིས་བཤད་པ་ན་མས་གྱི་མཁུག་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ཞི་རྒྱས་ལ་དཀར་པོ་དང་བསད་
བསྐྱད་ལ་ནག་པོ་འཕམ། དབང་དགྲུག་ལ་དམར་པོ་དང་། རྩལ་ལ་སེར་པོ། ལས་ཐམས་ཅད་
པ་ལ་ལྡང་ཁུ་དང་བཅས་པའི་ཞེས་བཤད་ན་ལེགས་པར་མདོན་ལ། འགྱུར་མངས་ལས། དེ་ལྟར་ན་
ཐབ་བམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབྱས་དཀར་པོ་དང་། ནག་པོ་དང་ཞེས་སོགས་སུ་བསྟུར་བ་དང་མཐུན་
པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐབ་ཁུང་གི་ཕྱི་རོལ་དག་གས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཤར་དང་
སྟོ་དང་རུབ་དང་བྱང་གི་ས་ལ་སྟོགས་གྱི་སངས་རྒྱས་གྱི་རིགས་གྱི་དབྱེ་བའམ། གཙུ་པོ་བཙུ་
ལྡན་འདས་གྱི་ཞལ་གྱི་དབྱེ་བས་དེ་དག་གི་ཁ་དོག་དང་མཐུན་པར་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་ཆོ་
གས་རྩལ་ཚོན་གདབ་པོ། །དེ་ཡང་མདུན་གྱི་མེ་ལྷའི་ཞལ་དང་མཚན་མ་བཀོད་པའི་སངས་རྒྱས་
གྱི་དབྱེ་བས། ལས་ཐམས་ཅད་པ་དང་བསད་བསྐྱད་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་གདན་ཡོད་པའི་ངོས་ཤར་
ཡིན་པས་ནག་པོ། ཞི་རྒྱས་ལ་དེ་བྱང་ཡིན་པས་དཀར་པོ། དབང་གྲུག་ལ་དེ་སྟོ་ཡིན་པས་དམར་
པོ་རྩལ་ལ་སེར་པོ་དེ་རུབ་ཡིན་པས་སེར་པོར་བྱ་སྟེ། མདུན་བསྐྱེད་གཙུ་པོར་སྟོན་པའི་དབང་དུ་
བྱས་པའོ། །བདག་བསྐྱེད་གཙུ་པོར་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཞི་རྒྱས་ལ་གཤམ་རྗེར་གདན་བྱ་
བར་གསུངས་པ་དང་། རྩལ་གསུམ་དང་སྟོ་རྩལ་ལ་ཞི་བྱང་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པས། ཐབ་
ཁུང་གི་སྟོ་སློབ་དཔོན་གྱི་གདན་ཡོད་པ་ངོས་དང་། བྱང་སྟོ་རྩལ་ལ་ཡོད་པ་ངོས་སུ་གསལ་བར་

གསུངས་ལ། གཞན་ཡང་དེས་འགྲོལ། །ཕྱག་རྒྱ་མཆན་མ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་མཐའ་དག་རྩི་ཅན་
 གྱི་ཞལ་གྱི་དབྱེ་བ་དག་གིས་འགྱུར། ཐབ་ཏུ་སྦྱོན་སྟེག་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་དགྱིལ་
 འཁོར་གྱི་མཆན་མ་གཙོ་བོའི་ཞལ་གྱི་དབྱེ་བས་འགོད་བ་བཞིན་དུ། ཐབ་ཏུ་སྦྱོན་སྟེག་བྱེད་པའི་
 ཆོ་ག་དང་། མཆན་མ་འགོད་བ་ཡང་གཙོ་བོའི་ཞལ་གྱི་དབྱེ་བས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་མདུན་བསྐྱེད་གཙོ་
 བོར་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཞི་བ་ལ་མེ་ལྷའི་ཞལ་བྱང་དུ་བསྟན་ཅིང་གཙོ་བོའི་གཡོན་ཞལ་
 གཙོ་བོར་སྟོན་པས་ཞལ་དེའི་ངོས་བྱང་ཡིན་ལ་ཞལ་དེ་བྱང་ལ་བསྟན་པ་ལྟར། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་
 མེ་ལྷ་ཡང་ཞལ་བྱང་ལ་བསྟན་པ་སྟེ། དེའི་ཆེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་གདན་བྱང་དང་ཁ་སྟོར་བསྟན་པ་
 ལུས་བསམ་གྱི་ཐབས་ཤེས་སོ།།

བདག་བསྐྱེད་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཞི་བ་ལ་སྟོབ་དཔོན་བདག་ཉིད་གཙོ་
 བོའི་གཡོན་ཞལ་གཙོ་བོར་སྟོན་པས། ཞལ་དེ་བྱང་དུ་ཕྱོགས་པ་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཀྱང་
 ཁ་བྱང་དུ་ཕྱོགས་པས་མེ་ལྷ་ལ་ལས་སྦྱབ་པར་བཀའ་བསྟོད་ཞིང་། གདན་ཐབ་ཁྲུང་གི་སྟོར་འགྱུར་
 ལ། དེའི་ཆེ་མེ་ལྷ་ཞལ་སྟོར་བསྟན་གྱིས་ལས་བསྦྱབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ལུས་བསམ་གྱི་ཐབས་ཤེས་
 ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྩལ་ཆོན་གདབ་པའི་ངོས་པོའི་ཞེས་བྱ་བ་མཐུག་བསྟུ་བའོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིམ་པས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཐབ་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་
 ལུང་བྱ་དགོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་། བསང་གཏོར་ལ་སོགས་པ་བྱ་
 བ་དང་། རང་གི་སྦྱང་ཁའི་རྩི་རྩེ་དག་ལས་ལྟ་རྣམས་སྟོབ་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་ངོས་པོའོ།།

བརྒྱད་པ་གནས་པ་གསུམ་པའི་སོགས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་མཆོད་ཡོན་དང་སྦྱོན་སྟེག་གི་
 སྟོན་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་ལྷའི་ཁ་དོག་ངོས་པ་ནི། ད་ནི་མཆོད་ཡོན་གྱི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འགྱུར་མངས་
 དང་ཅ་མིས་སྟོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞེས་དང་། རུས་དཔུལ་ཕོར་གྱི་རྣམ་པ་ཞེས་བསྟུར་རོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་རྒྱས་པ་ལ་དཔུལ་དང་། ལ་སོགས་པ་བསང་པ་ལ་ཐོད་པ་དང་། བསྐྱེད་དབྱེ་ལ་ལྷགས་དང་།
 དབང་ལ་གསེར་དང་། དགྲུག་པ་ལ་ཟངས་དང་། རྩྱུངས་པ་ལ་ཤིང་དང་། རེངས་པ་ལ་སའི་རང་
 བཞིན་གྱི་སྟོན་རྣམས་སུ་མཆོད་ཡོན་བཤམས་ལ་བསྟུས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟེག་སྟུགས་ཀྱི་ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་མཆོམས་སྦྱར་ནས། འདིར་དགང་གཟར་གྱི་ཡུ་བའི་ཞེས་པ་ནས་སྟོམ་པའི་རྣམ་པའི་

སྒྲིབ་ཅེས་པ་ལ། བེ་བྱ་ཏ་ཙཱ་ཏེ་རྒྱ་དཔེའི་མཆན་དུ་དེའི་ཆད་དོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། སྒྲིབ་པའི་ཆད་
 གི་བྱ་བཞི་པ་སྟེ། དེའི་དབྱས་སྤྱ་སོར་གཅིག་གི་དབངས་ཡོད་པའི་རྒྱུར་མོད། །རྒྱུར་མོ་དེའི་ནང་
 མཉམ་པའི་གཞི་ལ་བསྒྲུབ་པ་མ་བརྒྱད་པ་སྟེ། བསྒྲུབ་པའི་མཉམ་པའི་རྒྱུར་མོའི་མཐིལ་དང་དབངས་
 སོར་གཅིག་པོའི་ལོགས་གཉིས་ཀ་ལོན་པར་ཡོད་པའི་འདབ་མའི་ཅེ་མོ་འདི་ནི་མཆན་ཉིད་གི་ངོས་
 ལ་ཐུག་པར་སྟེ་བ་པོ། །མཆན་ནི་དབངས་སོར་གཅིག་པོའི་སྟེང་མཐའ་ནས་ཕྱིར་ཐད་ཀར་གྱུར་བ་
 ལ་ཐེར་རོ། །དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྟེ་ཅེ་མོའི་ངོས་སྤྱོད་རྩེ་ཅེ་ལྷ་པ་སྟེ་རྩ་དབྱས་མའི་ཞེས་པ་ནས་བྱག་
 པོ། །མཆན་ཉིད་དེ་ལྷ་བྱ་དང་ལྷན་པ་དེ་ནི་སྟེག་སྒྲགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་སྟེག་སྒྲགས་ཀྱི་དགང་གཟར་
 རོ། །དེའི་ཡུ་བའི་ཆད་ཀྱི་དག་པ་ནི་སྒྲ་གང་བ་སོགས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྒྲགས་གཟར་ཀྱི་ཡུ་བའི་ཅེ་མོར་སྒྲིབ་སྟེག་གི་བྱ་བ་ལ་ཁྱོར་བའི་རྣམ་པ་འཕམ་
 པ་སྟེ་འདབ་མའི་རྣམ་པ་བྱ་བར་འབྱུར་ཏེ། ཡུ་བའི་ཆད་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་མཛོད་སྤྱོད་སྟེ་སྒྲིབ་དབྱས་ཀྱི་
 གནས་ནས་སྟོང་ཁའི་བར་དག་པ་སྟེ། འདིར་བེ་བྱ་ཏའི་མཆན་ལས། སོར་མོ་ཉི་ཤེས་ཞེས་འབྱུང་
 རོ། །འབྱུར་མངས་སྤྱོད་སྟེ་སྟོང་ཁའི་བར་རམ་གདོང་གི་ཞེང་གི་ཆས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་རོ། །ཡུ་བའི་
 ཅེ་མོ་དེ་ཉིད་དུ་ལག་པའི་མཐིལ་ཀྱི་ཆད་ཀྱི་བསྒྲུབ་སོར་བྱག་པོ། །ཡུ་བའི་རྒྱུ་ཅེས་པ་བེ་བྱ་ཏས་
 ཅ་བ་ལ་འཆད་པ་ལེགས་ཏེ། ཅེ་མོ་ལ་མདུན་ཀྱི་སྒྲ་དོད་ཡོད་པས། དེའི་སྒྲས་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུ་
 ཅ་བར་ཤེས་པས་སོ་ཞེས་རང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ལག་པས་འདིན་པའི་སྟོགས་ཀྱི་ཅ་
 བ་ལ་རྩོུ་རྩོུ་མཆན་པ་སྟེ། སྒྲིབ་སྟེག་གི་སྒྲིབ་ཀྱི་ངེས་པོ། །འདིར་དེ་ཅམ་ལས་མ་གསུངས་ཤིང་།
 རྒྱུད་སྟེ་དང་གཞུང་གཞན་ནས་མང་དུ་བཤད་པ་དག་འདིར་མ་གྲིས་སོ། །དེ་ནི་ཞེས་པ་ནས། ངས་
 པའོ་ཞེས་པའི་བར་བསྐྱགས་པས་ཤེས་སོ། །

དགྲ་པ་གནས་པ་བཞི་པའི་དུམ་བུ་རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་རྩལ་ཚོན་དག་པའི་ངེས་པ་ནི།
 དེ་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། རྩོུ་རྩོུ་སེམས་དཔའི་རིགས་རྣམ་པ་ལྟོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 འོད་ཟེར་རྣམ་པ་ལྷ་སྟོབས་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་པ་ནས། ངས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །

བརྩ་པ་གནས་པ་གཞི་པའི་དུམ་བུ་ཐེག་སྤྱད་དང་ཐེག་གདབ་ཚུལ་ཀྱི་ངེས་པ་ནི། དེ་ནི་
 ཐེག་སྤྱད་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་མཆོམས་སྤྱད་ནས། དོན་དངོས་ནི། གཞོན་ཏུ་མ་མ་ཉམས་པས་བཀལ་

བའི་སྣལ་མ་དུ་མ་སྦྱིལ་བས་སྐྱད་པ་གཅིག་བྱས་ལ། དེ་ཡང་སྐྱད་པ་གསུམ་སྦྱིལ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་
བྱས་ཏེ་ཞེས་བཤད་པར་བྱ་ཞིང་། འགྲུར་མངས་སུ་ཡང་སྣལ་མ་རྣམས་པ་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཅན།
སྐད་བྱ་གསུམ་དུ་བཀལ་ཏེ་ཞེས་འབྲུང་ངོ་།།

དེ་ནས་རྩི་མེད་སྟོན་དཔོན་གྱི་མཐོང་བའི་ཆོག་ས་གྱི་བརྒྱད་ཆའི་ནས་གྱི་ཆད་གྱིས་གསུམ་
སྦྱིལ་དུ་བྱའོ། །དེ་ཉིད་ནི་ཁྱེ་ཁྱེ་བརྒྱད་ཅེས་པ་ཙུ་ཐེག་ཁྱེ་བཞི་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཙུ་ཐེག་གཅིག་ནས་
ཅིག་ཤོས་གྱི་བར་ལ་དགྱིལ་འཁོར་དངོས་གཞིར་བྱས་པའི་ཉིས་ལྡ་¹པ་འཕམ། ཙུ་ཐེག་ཁྱེ་བརྒྱད་པའི་
ཐེག་སྐྱད་ནི་དགྱིལ་འཁོར་སྣ་མའི་བཞི་ལྡ་²པ་ཁྱེ་བརྒྱ་དྲུག་གི་བར་སྟོན་དཔོན་གྱི་ཁྱེ་ཡིས་ཆངས་
ཐེག་གདབ་པའི་ཐེག་སྐྱད་གཅིག་བྱའོ། །ཁ་རང་ཅིག་དགྱིལ་འཁོར་ལ་ཆད་གྱི་མཆོན་ཉིད་འཛོག་
པའི་ཁྱེ་ཆད་ནི་སྟོན་དཔོན་གྱི་ཁྱེ་ཆད་ལས་གཞན་པ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། སྟོན་དཔོན་གྱི་
ཁྱེ་ཡིས་ཡིན་པ་དེར་ཞེས་པའི་གཞུང་འོག་མ་དང་རྩོམ་པའི་ཉིས་པས་རེག་ལ། གཞན་དག་ངས་
དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐེག་སྐྱད་ལ་སྟོན་དཔོན་གྱི་ཁྱེ་བརྒྱད་དམ་བཅུ་དྲུག་ལས་སྟག་པའི་ཆད་གྱི་མཆོན་
ཉིད་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ཐེར་བ་ནི། སྐྱའི་དགྱིལ་འཁོར་ཁྱེ་ཉི་ཤུ་པའོ་ཞེས་པ་ནི་དེས་པ་
སྟེ། ཐེག་སྐྱད་ནི་དེ་དག་གི་ཉིས་འགྲུར་རོ་ཞེས་པས་ཐེག་སྐྱད་ཁྱེ་བཞི་བཅུ་པ་བཤད་པ་དང་དངོས་
སུ་འགལ་བར་འགྲུར་བའོ། །དེས་ན་དགྱིལ་འཁོར་ལ་ཐེག་སྐྱད་ནི་དགྱིལ་འཁོར་ལས་ཉིས་འགྲུར་
གྱིས་རིང་བ་ལས་མཆོན་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་ཞོ། །ཞེས་ཐོགས་སྟོན་པ་ལྟར་ལེགས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆངས་
ཐེག་འདེབས་པའི་ཐེག་སྐྱད་གྱི་ཆད་དེ་ལས་རིང་བ་དང་ཐུང་བ་མི་རུང་བའི་དོན་ནོ།།

དགྱིལ་འཁོར་ནི་ཉག་རུ་སྟོན་དཔོན་རང་གི་ལུས་གྱི་བདག་ཉིད་གྱི་ཁྱེ་ཡི་ཆ་ཡིས་ཙུ་ཐེག་
ཁྱེ་གཅིག་ནས་བཙུགས་ཏེ་ཁྱེ་སྟོང་རི་སྟོང་པ་དེ་སྟོང་དུ་འགྲུར་ངོ། །དེས་ན་ཞེས་སོགས་ལ་ཤོང་
འགྲུར་སོགས་ལྟར་ན་དོན་ལ་འགལ་བ་འདྲ་བར་འགྲུར་བས། ཙུ་ཐེག་སྟོན་དཔོན་གྱི་ཁྱེ་ཡིས་སོ་
ཞེས་ཡང་བཅད་ནས། གང་དུ་ཐེག་སྐྱད་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཉིས་འགྲུར་ཞེས་པ་དེར། དེ་ལ་ཞེས་སྟེལ་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༩ བ ༩། གཙང་། ཤོག ༡༩ ན ༩ ཉིས་ལྡ་འཕམ་

2 ཞོལ། ཤོག ༡༩ བ ༩། གཙང་། ཤོག ༡༩ ན ༩ བཞི་ལྡ་ཁྱེ་

བ་ལྟར་བྱ་དགོས་ཤིང་། ལོ་ཐོག་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་། ཐེག་སྐྱེད་ཉིས་འགྲུར་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་ཞེས་བྱས་
སོ། །དོན་ནི་གང་དུ་ཐེག་སྐྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིས་འགྲུར་ཞེས་བཤད་པ་དེར། དཀྱིལ་འཁོར་ཆད་
རིམ་ཅམ་ལ་ཐེག་སྐྱེད་ཉིས་འགྲུར་བྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སྤྱགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་ཞེས་དང་། གསུང་གི་དོ་རྩེ་གཙོ་བོར་གྱུར་
བའི་ཞེས་དང་། སྤྱིའི་དོ་རྩེ་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁྱེད་ཉི་ཤུ་བའོ་ཞེས་པ་ནི་དེས་པ་སྟེ། དེ་
མར་བཅད་ལ་ཐེག་སྐྱེད་ནི་རང་རང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་དག་གི་ཉིས་འགྲུར་རོ། །བསྟན་པ་རྒྱུད་ནས་
གསུངས་པའི་སྤྱི་གསུང་སྤྱགས་ཡོངས་རྩོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་གཙོ་བོར་
གྱུར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན་པས། འདིའི་སྤྱགས་དཀྱིལ་དང་སྤྱགས་དོ་རྩེ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་མི་
འདྲའོ། །འོ་ན་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེག་སྐྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཉིས་འགྲུར་དུ་མ་དེས་སམ་
ཞེ་ན། ཁྱེད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་སོ། །

དེ་ལ་དོགས་པ་སྤང་བ་ལ། དོགས་པ་དགོད་པ་ནི། རྒྱུད་གཞན་ལས་ཞེས་སོགས་
སོ། །དེའི་ཕྱིར་དོགས་པ་དེ་ལ་ལན་བཟོད་པར་བྱའོ། །རྒྱུད་གཞན་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཅ་ཐེག་
ཁྱེད་ཀྱི་འདིར་གཤམ་ཏེ་ཞེས་སོགས་སོ། །འོ་ན་རྒྱུད་གཞན་ལས་གསུངས་པ་དེ་གང་ལ་དགོངས་
ཤེ་ན། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་གཞན་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཆོག་འདི་ནི་སྤྱི་བདག་འབྱོར་བ་ཆེ་ཆུང་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་སྟེ་སྤྱི་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཅ་ཐེག་ཁྱེད་གང་ཅམ་ལ་སོགས་
པ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། དེའི་སྟེང་དུ་ཁྱེད་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱག་པར་གྱུར་པ་ན་ཡང་ཐེག་སྐྱེད་ཀྱི་
སྟོམས་སྟོའི་ཉི་ཤུ་ཆར་དེས་པ་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོམས་ཀྱི་ཆད་
ལ་དེ་ལྟར་བཤད་པས་རིང་སྤང་ཉིས་འགྲུར་དུ་གསུངས་པ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆད་རིམ་ཅམ་
དགོངས་པ་ཤེས་ཀྱས་པར་དགོངས་ནས་དེའི་དགོངས་པ་ལོགས་སུ་མ་གསུངས་སོ། །

སྤང་བཤད་པའི་ཐེག་སྐྱེད་ཀྱི་ཆད་ཀྱི་དག་པ་ཡང་མི་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཏེ། སྤྱི་གསུང་
སྤྱགས་ཡོངས་རྩོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱིའི་ཅ་ཐེག་ཁྱེད་ཀྱི་འདི་དབང་དུ་མཛད་པའོ། །ཅ་

1 ཞེས། ཤོག ༡༩ ན ༡༡ གཙང་། ཤོག ༡༩ བ ༩ ལོ་གསལ་

གསུམ་ལ་གནས་པའི་རྒྱུད་རྒྱུ་རྒྱུར་གཅིག་ཏུ་འདེས་པར་བྱུང་བ་དག་པའི་ཐིག་སྐད་དོ་ཞེས་ཏེ། འདི་
ནི་ལས་ཐིག་གི་ཐིག་སྐད་ཀྱི་དག་པ་ཡིན་ལ། ཆ་བཅུ་དྲུག་དང་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་སྐར་བ་ནི་ཐིག་གི་
དག་པ་ཡིན་ཀྱི་ཐིག་སྐད་ཀྱི་མ་ཡིན་ནོ། །ཐིག་སྐད་ཁྱ་བརྒྱད་པ་སོགས་དེ་ཡིས་ཞེས་པ་ནས། ཐིག་
མར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་པོ་འཕམ་ལྗེ་བའི་འཁོར་ལོ་འཛིན་པས་ཏེ་ཕྱོགས་མཆམས་རྣམས་སུ་ཐིག་
རྣམས་བཏབ་ནས། དེ་དག་ལས་འཕྲོ་མཐུད་དེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཐིག་གི་གནས་སོ་སོ་རྣམས་སུ་
ཐིག་བཏབ་པས་སོ་ཞེས་པ་ནི་ཐིག་སྐད་ཀྱི་ཆད་རིམ་ཅམ་གདབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་ག་ངེས་པའོ། །

བཅུ་གཅིག་པ་གནས་པ་བཞི་པའི་དུམ་བུ་འདུག་སྐར་ཀྱི་ངེས་པ་ནི། ད་ནི་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པས་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་བསད་པ་ལ་འཐབ་མོ་བྱེད་པའི་དུམ་སྐལ་གྱི་སྐབས་བཞིན་
ནོ་ཞེས་པ་ནི་ལྷ་མེན་གྱི་གདན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་། རྒྱུ་ལེར་སའི་ངོས་ལ་དུམ་མོ་གཡོན་གྱི་
སྟེང་དུ་དུམ་མོ་གཡས་བརྒྱུད་ཤིང་རྒྱུ་ལེར་གཡོན་གྱི་སྟེང་དུ་རྒྱུ་ལེར་གཡས་པའོ། །ཡང་ཡིག་
ལས་འོག་ཏུ་སྟེ་རྒྱུ་ལེར་གཡས་པའི་སྟེང་དུ་འོ། །རྒྱུ་ལེར་མཐེལ་དུ་ཡང་ཡང་ཡིག་ལས་རྒྱབ་ཏུ་
དབྱེ་བཞག་པའོ་ཞེས་པ་སྟེ་ལྷ་མེན་གྱི་གདན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་ངེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་ནི་ཤེས་སྟོན་པའོ། །

བཅུ་གཉིས་པ་གནས་པ་བཞི་པའི་དུམ་བུ་བཟང་ཐོང་གི་ངེས་པ་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ་
ལ་གཉིས། ལས་སོ་སོའི་བརྒྱས་པའི་དོན་དུ་བཟང་ཐོང་གི་མཆན་ཉིད་དངོས་དང་། ལས་སོ་སོའི་
མཆོད་པའི་དོན་དུ་མེ་ཉོག་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི་ད་ནི་ཤེས་དང་ཞེས་པ་ནས།
བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་དེ་ཞེས་ཞེས་སོགས་ཏེ། སྐར་རྒྱུད་ལྷན་
གཉི་སྐར་རྒྱུད་ཁ་ཅིག་ཡོད་ཅེས་ཟེར་ལ། ཅ་ན་ཀ་ནི་སྐར་མ་ཉིད་དོ། །འོད་ལྡན་གྱི་འབྲུ་མར་
ནི་ཟེར་མའི་མར་ཁུ་སྟེ། ཁ་ཅིག་འོལ་མ་སི་ཡིན་ཟེར། ཁ་ཅིག་ཤིང་མེ་ལྡན་ཞེས་པ་མཆན་མོ་མེ་
འོད་འཕྲོ་བ་གཅིག་ཡོད་པ་དེའི་འབྲུ་མར་ཡིན་ཟེར་རོ། །ལས་སོ་སོའི་མར་མེ་བཤད་པ་འདིས་
ལས་དེ་དང་དེའི་སྐྱེན་སྟེག་གི་མར་གྱི་དབྱེ་བ་ཡང་ཤེས་སོ། །མཆོད་པའི་ཆོ་ག་ངེས་པའོ་ཞེས་པའི་
བར་ལྷག་མ་དག་ནི་བསྐྱེད་པས་བྱུང་བ་ཉིད་དོ། །

བཅུ་གསུམ་པ་འབྲུལ་འཁོར་དགོད་པའི་ངེས་པ་ལ་དུག །འབྲུལ་འཁོར་གྱི་གཞི་དང་སྒྲག་

སྒྲུག་གི་ངེས་པ། གྲིས་པའི་འབྲུལ་འཁོར་གང་དུ་བཞག་པའི་ངེས་པ། འབྲུལ་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རོལ་
 ཏུ་གྲི་པའི་གཞུགས་གྱི་ངེས་པ། རིག་པའི་དབྱུས་སྤྱུ་ལས་སོ་སོ་ལ་སྤྱུ་གྲུ་སོ་སོ་གཞུག་པའི་ངེས་
 པ། ལས་དེ་དང་དེས་ལས་གཞན་དང་གཞན་མཆོན་ཚུལ། ལས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་དོན་
 འབའཞིག་གི་བསམ་བས་བསྟུབ་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་སོ་ནི། ད་ནི་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་
 ལས་ལ་ཞེས་སོགས་ཏེ་ཤི་རི་ཤ་ཁ་ཏེ་དཔལ་གྱི་དུམ་བུ་སྟེ་ཅན་དན་དཀར་པོའོ། །གོ་རོ་ཅ་ན་
 བྱི་གྲུ་ཐང་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་འབྲུལ་འཁོར་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོན་སོ་སོར་བཞག་
 པ་དེར་གནས་གང་དུ་བཞག་པ་ནི། ཞི་བ་དང་རྒྱས་པ་དག་ལ་ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི།
 ད་ནི་གྲིས་པའི་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་ཞེས་སོགས་ཏེ། རི་ལྟར་དེ་དང་དེའི་ལུས་ལ་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་
 འཁོར་ལོར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཞུགས་དེ་དང་དེ་བྱའི་ཞེས་སོགས་
 སོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འབྲུལ་འཁོར་བསྟུལ་པའི་སྐབས་སུ་སྤྲུགས་ལ་
 སོགས་པས་འབྲུལ་འཁོར་ལ་བྱད་པར་བྱེད་པའི་སྤྱུ་གྲུ་ལས་གྱི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་
 འཆད་པའོ། །ལྔ་པ་ནི། འདིར་གང་གིས་ཞེས་སོགས་ཏེ། སྟོས་བྱེད་གྱི་ཆེར་མ་ནི་པོ་སོན་ཆའི་
 ཤིང་གི་ཆེར་མ་ཡིན་ལ་གཞུགས་བརྟན་ནི་བསྟུབ་བྱའི་ཡིད་པའོ། །དུག་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཞེས་
 སོགས་ཏེ། གང་ཞིག་རང་གི་དོན་དུ་བྱེད་ན་ཡང་འདིར་སྤྱོད་པ་སོ་དེས་ལས་གང་བྱས་པ་དེ་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་འབྲུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་དང་། རང་དོན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པའི་སྟོབ་དཔོན་ཞེས་པ་ནས།
 མ་བརྗོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་རོ། །

ལྔ་པ་མདོར་བསྟུས་ཀྱི་མཆན་བསྟན་པ་ནི། བསྟུས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་སོགས་
 སོ། །སྟུས་པ། རྣམ་དཔྱད་ཀྱན་གསལ་མཛེས་མ་འདི། །ལེགས་བཤད་ཆེ་བའི་མེ་ལོང་ཅན། །ཆོ་
 གསལ་གྱི་ཐུང་མཐའ་དག་གི་ །ཡིད་སྤྲུབས་འདོད་པའི་ཞགས་པ་ཡིན། །བཙུམ་ལྟན་འདས་དཔལ་
 དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཆོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཅ་བའི་རྒྱད་ལས་སྤྱང་བ་བསྟུས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་
 རྒྱས་འབྲེལ་བྱི་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤྱང་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས།
 དབང་གི་ལེའུའི་མདོར་བསྟུས་དང་སོ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

༥ དཔལ་ལྷན་གདུག་པ་ཀུན་འདུལ་བ། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བྲག་པོ་ཆེ། །རྩི་རྩེ་འཛིགས་
བྱེད་རྩི་རྩེ་ལྷགས། །ཁྲོ་བོའི་དབང་པོར་ཐུག་འཆམ་ནས། །དཀྱིལ་འཁོར་དོན་དུ་ས་ཡི་གཞི། །དག་
བྱེད་ལྷ་གནས་བཅས་པའི་གཞུང་། །རྣམ་རྒྱུས་རྩི་མེད་འོད་དཀར་གྱིས། །རབ་གསལ་སྤྱར་ཡང་
གསལ་བར་བྱ། །གཉིས་པ་བསྐྱང་བའི་འཁོར་ལོ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ས་ལ་སོགས་པ་གཞུང་བའི་
མདོར་བསྐྱས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ། རྒྱུད་བཤད་
པ་དངོས། མདོར་བསྐྱས་ཀྱི་མཆོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཆོད་པར་བརྗོད་
པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དབྱེར་མི་བྱེད་པས་ན་རྩི་རྩེ་སྟེ་ལྷ་གཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་
མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཉིད་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་འཛིགས་པར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་འཛིགས་པར་བྱེད་པའི་
སྤྱར་བསྟན་པའི་དཔལ་བོ་གདུལ་དཀར་པའི་གདུག་པ་ཅན་མཐའ་དག་འདུལ་བ་པོ། དུས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་བྲག་ཏུ་ཁྲོས་པ་བདུད་རིགས་བརྒྱའི་མགོ་བོའི་སྤྱིང་བ་མགུལ་བར་འབྱང་བའི་ཐོད་པ་ཅན་ཁྲོ་བོ་
ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ལ་བསྒྲ་དཀར་པོ་བདག་གིས་བདུད། ཅེས་པ་
ནས། མདོར་བསྐྱས་འདིར་བསྟན་པའི་བསྐྱང་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པའོ།

གཉིས་པ་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་དང་པོས་
ས་ཆོག་དང་ལྷ་གནས་ཀྱི་ཆོ་ག་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅས་ནས། དེ་དག་རྒྱུད་གང་ལས་
གསུངས་པ་འཆད་ཅིང་དགོས་པ་གང་གི་དོན་དུ་འཆད་ཅེ་ན། རི་ལྷར་རྩི་རྩེ་གྱི་རྒྱལ་པོ་
ལས་གསུངས་པ་དང་། འཇམ་པའི་རྩི་རྩེ་སྟེ་རྒྱུད་ལས་གཞན་བསྐྱས་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་གསུངས་
པའི་ཆོ་ག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་
པར་བྱ་བའི་སྤྱད་དུ་བསྒྲ་དཀར་པོ་བདག་གིས་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པས་རྣམ་པར་དགྲོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་
སྤྲེལ་སྤྲེལ་པར་དམ་བཅས་ནས། བྱི་མས་རི་ལྷར་རྩི་རྩེ་རྒྱུས་པར་བཤད་པའོ། །གཉིས་
པ་ལ་གཉིས། འགྲེལ་དགོད་ཅིང་བཤད་པར་ཁས་སྤྱང་བས་མཆོམས་སྤྱར་བ། གནས་པ་ལྷ་པའི་
དུས་བུས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་སོགས་རྒྱུས་པར་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ནི། འདིར་དཔལ་ལྷན་ཀ་ལྷ་པའི་གྲོང་གི་ལྷ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱར་བསྟན་པའི་ཆོ་གའམ་
རྣམ་པས་ཉི་མའི་ཤིང་རྟས་ཞེས་པ་ནས། དགྲོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་

གཉིས། བྱ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ་དང་། རིམ་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདྲིར་
དང་པོར་རེ་ཞིག་སོགས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱད་ཆོག་གིས་དངོས་སུ་ཟེན་པའི་ཆོ་ག་ཙམ་ཞིག་བཤད་པའི་
སྒྲོ་ནས་ཆོག་དོན་དགོལ་བ་དང་། རྒྱད་ཆོག་གིས་དངོས་སུ་མ་ཟེན་པའི་སྒྲགས་དང་བྲག་རྒྱ་དང་
བསམས་གཏན་དང་ཆོ་གའི་ཡན་ལག་རྣམས་འབྲེལ་བས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བདུན།
བསྐྱང་འཁོར་གྱི་སྒྲོན་འགོ་ལུས་ལ་རྩོམ་རྩོམ་གྱི་འགོ་དཔེ་ནས་བདུན་བསྐྱེད་པ་སོགས་བཤད་པ། ཞིང་སྦྱོར་
ལས་ས་བསྐྱང་བའི་ཆོ་ག་བཤད་པ། དངོས་གཞི་བསྐྱང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོམ་པ། བསྐྱང་འཁོར་གྱི་
ལྷ་ལ་གཏོར་མ་ཕུལ་ཏེ་གཤེགས་སུ་གསོལ་ནས་ས་བབྱང་བ་སོགས་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་པ། ས་
བསྐྱང་བའི་ཆོ་གའི་ལྷག་མ་གཉིས་བཤད་པ། ས་བབྱང་བབྱང་དང་སྒྲོབ་མ་བསྐྱུ་བའི་དང་པོའི་ཆོ་ག་
བཤད་པ་ལྷག་གནས་རྣམས་དང་ཐིག་གི་ཆོ་ག་སོགས་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ནི། དང་པོར་རང་གི་ལུས་དང་གནས་བསྐྱང་བ་བྲས་ནས་སྒྲོབ་མ་བསྐྱུ་བ་དང་ས་
བབྱང་བ་སོགས་ལ་འཇུག་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། དང་པོར་སྒྲགས་པས་ཞེས་སོགས་ཏེ། རྩོམ་དང་
གསང་བདག་ལ་ཞེས་པའི་གསང་བ་ནི་བེ་བྱ་ཏི་ཙམ་ལྟེ་འོག་ལ་བཤད་ཅིང་སྒྲ་མ་གཞན་དག་རང་
འབྲས་བྱ་ལ་འཆད་དོ། །དེ་ཡང་ཆོགས་ཆེན་བཅུ་གཉིས་པོ་རེ་རེའི་རྩ་འཁོར་ལ་རྩ་འདབ་སུམ་རྩ་
རྩ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བ་དང་སོ་གཅིག་ཡོད་པས་གནས་དེ་དག་ཏུ་རྩོམ་རྩོམ་སོ་གཅིག་པ་བསྒྲོམ་པ་དང་།
འཁོར་ལོ་བྲག་དང་སོར་ཆོགས་ལ་བསྒྲོམ་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་དེའི་རྩ་འདབ་རྩ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བའི་
རྩ་དང་བཅས་པའི་གྲངས་ཡིན་ལ། དབང་པོའི་སྒྲོ་སོ་སོར་སྒྲོམ་པ་ནི་ཡུལ་འདྲིན་པའི་རྩ་གཉིས་
དབྱེ་མ་དང་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པས་སམ། ཡོན་ཏན་གསུམ་གསུམ་དག་པའི་ཞེས་འཆད་རང་
སོགས་ཅིང་། འོན་ཀྱང་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པས་རྩ་མོ་གསུམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་
དབང་པོའི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་ལ་ཕྱིར་འཕྲོ་བ་སོ་སོར་སྐྱད་པའི་རྩོགས་རིམ་སྟེ་བའི་སྒྲིན་བྱེད་
དུ་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་དང་། དབང་པོ་སོ་སོའི་སྒྲོ་ནས་བདུན་དང་བགེགས་འཇུག་པ་འགོག་པའི་
ཆེད་དེ་ཞེས་བཤད་ན་ལགས་སོ།།

1 ཞོལ། འོག 33 ན 31 གཙང་། འོག 16 བ 4 གསང་བ་དག་ལ་

ཅེ་མོ་ལྷ་བ་དག་གྲང་ཅའི་གངས་དང་མཐུན་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཅའི་གངས་དང་མཐུན་བ་བསྐྱེམ་བ་ནམས་ནི། ཅ་དེ་དག་ནས་རྒྱ་བའི་རྒྱང་རྒྱ་རྒྱུ་འགོག་པའི་སྒྲིན་གྱིད་དང་། ཅ་དེ་དག་ལ་འཆི་རྒྱང་རྒྱ་བ་འགོག་པ་དང་། ལུས་ལ་བགལས་ཀྱི་གཞོད་བ་བསྐྱང་བའི་གོ་ཆའི་ཆེད་དུ་ལོ། །དེ་ནས་རྩི་རྩེ་དེ་ལས་འསྐྱེས་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བདུད་བསྐྱེད་བ་བསྐྱེད་ཅིང་། ལུས་བྱས་གདབ་པའི་དོན་དང་ཞེས་པས་ནི། ལུས་བྱས་གདབ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཆོ་ག་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྒྲིན་དུ་བསྐྱང་འཁོར་བསྐྱེམ་བར་སྟོན་གྱི། ལུས་གདབ་བསྐྱང་འཁོར་གྱི་ཡན་ལག་དུ་སྟོན་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་སའི་ཆོ་ག་ལ་ས་བརྟག་བ་བསྐྱང་བ་སྐྱང་བ་བསྐྱང་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་བ་ནམས་ཆང་བ་དགོས་པ་ལས། ས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་སྤྱོདས་ཀྱི་ཆ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ནས་བརྟག་བ་ནི་མདོར་བསྐྱེས་སྤྱི་མར་བཤད་ཟིན་ལ། ས་བསྐྱང་བ་ལ་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་བདག་པོ་མདོན་བ་ལས་བསྐྱང་བ་རྒྱུད་སྤྱེ་གཞན་ནས་བཤད་བ་ལྟར་ཁ་འགོངས་དགོས་ཤིང་། མི་མདོན་བ་ལས་བསྐྱང་བ་ལ་ཡང་ས་དེའི་བདག་པོའི་ཞིང་སྤྱོད་ལ་བསྐྱང་བ་འདྲིར་སྟོན་ལ། སའི་ལྷ་མོ་སོགས་ལ་བསྐྱང་བ་འོག་ནས་འཆད་ཅིང་། མེ་ཏོག་ཐེང་འདྲིན་གྱི་སྤེལ་སྤྱོད་སྤྱིག་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་རྒྱུད་དུ་གོ་རིམས་འབྱུགས་པར་གསུངས་བ་ནམས་གོ་རིམས་འབྱུག་པ་བསྐྱེམས་ནས་བཤད་དགོས་པ་མང་བས། འདྲིར་ཡང་འོག་དུ་བྱུང་བའི་ས་ལྷ་ལ་ས་བསྐྱང་བ་སོགས་ཞིང་སྤྱོད་ལ་ས་བསྐྱང་བ་དང་སྤེལ་ནས་ལུས་ལ་རྩི་རྩེ་དགོད་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་དུ་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལ་འདྲིར་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཞེས་སོགས་ལ། མཉམ་བ་དང་མི་མཉམ་པའི་ཡི་གེ་སྟེ་ཞེས་བ་ནི། ཁྲོང་གི་མིང་གི་ཡི་གེ་མཉམ་ན་ཐོག་མཐའ་གཉིས་དང་། མི་མཉམ་ན་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་བརྒྱང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། གཏོར་མའི་སྤྱགས་དོན་ཁོ་བོས་དཀྱིལ་ཆོག་དུ་མཆན་བྱར་བཀོད་ཟིན་ལ། ཆོ་གའི་ཚུལ་ཡང་རྒྱས་པར་དེར་བརྟེན་ཟིན་བ་ཉིད་དོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེམ་བ་དང་། བརྟེན་བ་ལྷ་བསྐྱེམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་དང་པོ་ཡི་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཐོ་རངས་ནས་ནི་གི་བ་མའི་མཐའ་དུ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། སྤྱི་མ་ཁ་ཅིག་དགྲ་ཆོགས་ཡིན་པར་འཆད་ཀྱང་། ཁང་བཅེགས་ཀྱི་རྒྱ་ཆད་སྤྱི་དགོང་གི་གི་བ་མའི་མཆོམས་ལ་འདྲིན་བ་འདྲ་ཞེས་དང་། ཡང་ན་ཐོ་རངས་དང་གི་བ་མའི་

མཐའ་སྟེ་དེ་གོང་ཁའི་མཆོམས་སུ་ནམ་མཁའ་དང་ས་གཞི་འབྲུར་བར་སྤང་བའི་བར་དུ་དགོད་པའི་
ཞེས་རང་གསུང་ངོ་། །དེ་ནི་རྩ་བ་ཕྱི་མའི་སྒྲོམ་པའི་མཆོམས་འདྲིལ་པའོ། །དེ་ནས་ཞེས་པ་རྩ་བ་དེ་
ཡང་ཞེས་བསྟུར་བ་ལེགས་པས། དེ་ཡང་དབྱས་སུ་ཁང་པ་བཅེགས་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། དབྱས་སུ་
རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི་ཡུལ་འཁོར་གྱི་མཆོམས་ཀྱི་མཐའ་ལ་བྱག་པ་རུ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །

དེ་ནས་ཁང་པ་བཅེགས་པའི་དབྱས་སུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་ཐོགས་ན་རེ། ཕྱི་
ནས་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྩ་དག་ལ་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་བྲལ་དུ་གནས་ཁྱོ་བོའི་ཆོགས་ནི་བསྒྲོམ་པར་
བྱ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་། འདིར་ཚུ་སྐྱེས་སམ་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྩད་
པ་ཞེས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། སྤྲ་མ་ནི་ཁྱོ་བོ་བརྩ་གང་དུ་འགོད་པའི་འཁོར་ལོ་
ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཁང་བཅེགས་ཞེས་པ་ཐོག་གསུམ་རིམ་ཡོད་པའི་ཁང་བཅེགས་ལ་བྱས་ནས།
དེའི་ཐོག་མར་བའི་ནང་དུ་འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བ་དང་། ཕྱོགས་མཆོམས་ཀྱི་ཅིབས་བརྩད་སྟེང་གི་ཅིབས་
ཁང་པའི་ཐོག་སྟེང་མའི་ནང་དུ་སོང་ཞིང་། འོག་གི་ཅིབས་ཁང་པའི་ཐོག་འོག་མའི་ནང་དུ་སོང་བ་
ལ་ཅིབས་ཀྱི་ཅ་བ་རྣམས་ལྟེ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐབས་ཅན་ནོ། །འདིར་བསྐྱར་དང་གདམ་ངར་བྱས་
པའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྩད་པ་ནི་གཙོ་བོའི་གདན་ཡིན་པས་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྩ་བའི་ལྟེ་བའི་
ནང་དུ་གནས་པའོ་ཞེས་ཟེར་ངོ་། །

འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྩ་བ་དང་བརྩད་པ་གཉིས་འདྲ་བར་རྟོག་ལྡན་སུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་
ལ། ཁང་བཅེགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཁྱོ་བོ་འགོད་པའི་ཆེ་གཞོད་མཛེས་འོག་གི་ཅིབས་སྐབས་ཅན་གྱི་ནང་
དུ་འགོད་པ་ནི། གཞོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་ཁ་དོག་སྟོན་པོ་ནི་ན་བ་གཡས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱང་སྟེ་རྡོ་རྗེའི་
ས་གཞིར་ཉི་མ་ལ་བཞག་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཁང་བཅེགས་ཀྱི་འོག་གཞིའི་རྡོ་རྗེའི་ས་ལ་བཞག་པར་
བཤད་པ་དང་ཆེས་འགལ་ལོ། །བདག་མེད་ལྟ་མོ་བཙུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། གྱི་རྡོར་ལྟ་དགའི་
དཀྱིལ་འཁོར་བདེ་མཆོག་ལྟ་རེ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་ལ་ཁང་པ་བཅེགས་པ་ཞེས་ཆེན་
པོ་དག་གི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་དུ་མ་ཡོད་པས། ཁང་པ་བཅེགས་པ་ཞེས་པ་གང་བྱུང་ཐམས་ཅད་
ཐོག་གི་རིམ་པ་བཅེགས་པ་ལ་གོ་བ་ནི་མཐོང་རྒྱ་ཆུང་བའི་སྒྲོན་ཡིན་ཞིང་། ཁང་པ་མཐོན་པོར་

1 ཞོལ། འོག་ ༡༣ ན་ ༡། གཙང་། འོག་ ༡༧ བ་ ༡ མཐའ་སྟེ་དགོངས་ཁའི་

བཅེགས་པ་ཅམ་ལ་ཁང་བཅེགས་ཀྱི་སྤྱ་སྤྱར་བ་མདོ་སྤགས་གཉིས་ཀ་ན་མང་བས། འདིར་ཡང་
ཐོག་སྤུམ་བཅེགས་ཡིན་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་མེད་དོ།

དེ་ལྟར་ན་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བཅུ་པ་དང་ཁང་བཅེགས་བསྐྱོམ་པ་གདམ་ངར་བྱས་ཏེ། ཁང་
བཅེགས་མི་བསྐྱོམ་པར་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བཅུ་པ་འགོད་པའི་ཆེ་སྟེང་འོག་གི་ཁོ་བོ་སྟེང་འོག་གི་
ཅིབས་ཀྱི་ནང་དུ་འགོད་ཅིང་། ཁང་བཅེགས་བསྐྱོམ་པའི་ཆེ་ཁང་བཅེགས་ཀྱི་ནང་གི་དབྱས་ཀྱི་
བར་སྤྱང་ལ་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བཅུ་པ་འཕམ་སྤྱང་འདབ་མ་བཅུ་པ་གང་རུང་བསྐྱོམས་པའི་ལྟ་བ་
ལ་གཙོ་བོ། ཅིབས་བཅུ་པ་ཁོ་བོ་བཅུ་ད། གཙུག་ཏྱར་ཁང་བཅེགས་ཀྱི་ནང་གི་གཙོ་བོའི་སྟེང་
ཐད་ལས་ཅུང་ཟད་མདུན་དུ་ཡོ་བའི་བར་སྤྱང་ལ། གཞོད་མཛེས་གཙོ་བོའི་འོག་ཐད་ལས་ཅུང་ཟད་
རྒྱབ་དུ་ཡོ་བའི་ཁང་བཅེགས་ནང་གི་འོག་གཞིར་གྱུར་པའི་རྩོམ་ཆེའི་ས་གཞི་ལ་འགོད་པའི་དོན་ཡིན་
ལ། ཅིབས་བཅུ་པ་སྤྱབས་ཅན་བྱེད་པ་བོད་ཀྱི་སྤགས་སྟོང་མ་བ་མང་པོ་ལ་གྲགས་པའི་བརྟ་ཆད་
དང་འབྲེས་པ་ཡིན་ཀྱི། རྒྱད་དང་རྒྱ་གཞུང་ཆད་ལྟན་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་དོ། །ཁང་བཅེགས་
ཀྱི་ནང་དུ་འགོད་པའི་ཆེ་རི་སྤྱད་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱད་འབྲེལ་དུ་ཡང་
སྤབས་འདིར་སྟེང་དུ་ཁང་བཅེགས་ཀྱི་ནང་དུ་གཙུག་ཏྱར་གཡས་བཅུ་པ་བཞག་པ་དང་། འོག་
དུ་གཞོད་མཛེས་རྩོམ་གཞི་ལ་བཞག་པར་གསུངས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཅིབས་ལ་བཞག་པར་མ་
གསུངས་པར། ཁོ་བོ་གཞན་བཅུ་པ་རེ་རེ་ཞིང་འཁོར་ལོའི་ཅིབས་ལ་བཞག་པར་བྱ་བར་དངོས་
སྤྱ་གསུངས་པ་ཡིན་པས། འབྲེལ་པའི་ཆོག་ལས་དོན་འདི་ཉིད་གསལ་བར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ།

རྩ་བ་ལྟ་དང་གསུམ་བཅེག་པ་ཡིན་པར་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་སྟེང་འོག་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་ན་
དུ་རྒྱུམ་པོར་གྱུར་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་འདིར་རྩོམ་གྱུར་ཡང་མ་གསུངས་སོ་ཞེས་ཕྱོགས་ཐེང་
བཞི་ཅིག་པ་སྟེང་དུ་ས་སྤག་གི་ཐོག་ལྟར་ཡོད་པ་རྒྱ་བོད་གང་དུ་ཡང་སྟོན་མ་རྒྱུང་བའི་གཏམ་ཡིན་
ལ། འོག་དུ་རྩོམ་གཞི་ལ་མི་གསུང་རིགས་པར་ཐལ། རྩ་བ་དེ་དག་འོག་དུ་ཡང་རྒྱུམ་པོར་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་²ན། རྩ་བ་དེ་དག་སྟེང་ཆུ་རྒྱུམ་པོར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་སྟེང་དུ་རྩོ་

1 ཞོལ། ཞོག་ ༥༧ ན་ ༧ དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་འདིར་

2 ཞོལ། ཞོག་ ༥༧ ན་ ༥། གཙང་། ཞོག་ ༡༩ བ་ ༡ མ་ཁྱབ་ན།

རྗེའི་གྲུང་མ་གསུངས་པར་བྱད། སྟེང་གི་རུ་བ་དེ་དག་དོ་རྗེའི་རུ་བ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་སྟེང་གི་དོ་རྗེའི་རུ་བ་རྒྱུ་པོ་གྲུང་ཕྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཉིད་ལ་དོ་རྗེའི་གྲུང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་དོ་རྗེའི་གྲུང་མ་གསུངས་པར་སྒྲིམ་པ་ཉམས་ལ། མིན་ན་རྒྱུད་འགྲེལ་དུ་རུ་བའི་སྒྲགས་ལས་བརྗོད་པ་ཀ་ར་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་འགལ་ཏེ། དེའི་སྒྲགས་དོན་ནི་དོ་རྗེའི་རུ་བ་ཞེས་བྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་རྗེ་གསུངས་སྤང་ལས་ཀྱང་། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དོ་རྗེའི་གྲུང་གི་ནང་དུ་བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་ཅིགས་བཅུ་པ་སྟེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས། དེའི་ཆེ་བསྐྱུང་འཁོར་ལ་ཁང་བཅེགས་བསྟོམ་པ་མ་བཤད་དོ། །བསྐྱུང་འཁོར་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་པའི་དབྱེ་བར་འབྱུང་ཚུལ་ནི་ཁོ་པོས་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ།།

གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་བསྟོམ་པ་ལ་གཉིས། བདག་ཉིད་དོ་རྗེ་ཕྱགས་སུ་བསྐྱེད་པ་དང་། གནས་དང་སྟོབ་མ་བསྐྱུང་བའི་དོན་དུ་ལྟ་སྟོབ་པོ། །དང་པོ་ནི། ཉི་མ་དའི་སྟེང་དུ་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟུན། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྐྱུབ་པོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཏེ་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་ཁྲོ་པོ་བཅུ་སྟོབ་པོ། །འདིར་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། རྒྱ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡི་གེ་རིང་ཐུང་བཅེགས་པ་སྤེའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཡི་གེ་རྒྱང་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་སྟེང་དུ་གཅིག་བཅེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཏེ་རིང་ཐུང་གཉིས་ལས་སྟེང་འོག་གི་ཁྲོ་པོ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་སོགས་འགྲེལ་པར་རྒྱས་པར་སྐྱུང་བ་ཉིད་ལས་ཤེས་སོ། །འདིས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཟད་པར་བཅུ་སྟོབ་པོ། དེ་ནས་བཅེགས་པའི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ཕྱོགས་སྟོང་བཅུ་སྟོབ་པོ། དེ་ནས་རྟ་རྟ་ཞེས་སོགས་སོ། །

བཞི་པ་གཟུང་བཅུ་སྟོབ་པོ། དེ་ནས་རུ་བ་བསྐྱུང་བའི་དོན་དུ་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཟད་པར་དང་གཟུང་ལ་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པར་ཕྱག་མཆན་གསལ་བར་མ་གསུངས་པ་ལ་རྗེ་ལྟར་བྲ་བའི་ཚུལ་གྱི་འདོད་པ་མི་འདྲ་བ་ཐ་དད་པར་གྱུར་པ་དུ་མ་དག་གི་འཐད་མི་འཐད་རྣམས་པར་དབྱེ་བཞི་ཁོ་པོས་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ཡི་གེ་བཀོད་པར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། ཁ་ཅིག་ཁྲོ་པོ་ལ་ཕྱག་མཆན་གྱི་གསལ་ཁ་གསུངས་ཟད་པར་ལ་མ་གསུངས། ཕྱོགས་སྟོང་ལ་གསུངས་གཟུང་ལ་མ་གསུངས། ལྷ་ལ་གསུངས་

ནས་སྤར་ལྟར་འབྱུང་པོ་ལ་མ་གསུངས་སྐྱེ་ལ་གསུངས་པ་ནི་མཐའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པས་ཟད་པར་
 དང་གཟའ་ཡང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གི་ཐོད་ཅན་དུ་བྱུང་པོ་ཞེས་ཟེར་མོད། ཁོ་པོ་ལ་གསུངས་
 ཟད་པར་ལ་མ་གསུངས་པ་ཁོ་པོ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་དགོངས། ཕྱོགས་སྐྱོང་ལ་གསུངས་གཟའ་ལ་མ་
 གསུངས་པ་གཟའ་ཕྱོགས་སྐྱོང་དང་འབྲེལ་བ་ལ་དགོངས། འོ་ན་འབྱུང་པོ་ཡང་སྐྱེ་དང་འབྲེལ་སྐྱེ་
 བ། མི་འབྲེལ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འབྱུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་མཆོན་གསུངས་སོ་ཞེས་བསྟོན་སྟེ་
 སྐྱེས་ན་ལན་གདབ་པར་བྱ་དགོས་ལ། མཐའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོར་ཚུལ་དེ་འབྲེལ་བ་ནི་བསྟན་བཅོས་
 ཀྱི་བརྟེན་ལ་མ་བྱུང་བའོ།

ལྷ་པ་སྐྱེ་བཅུ་སྟོ་བ་ནི། དེ་ནས་རྩ་བ་ལྷ་བསྐྱུང་བའི་དོན་དུ་ཞེས་སོགས་སོ། །ཕྱག་པ་
 འབྱུང་པོ་བཅུ་སྟོ་བ་ནི། དེ་ནས་རྩ་བ་ལྷའི་ཕྱི་རོལ་བསྐྱུང་བའི་དོན་དུ་ཞེས་སོགས་སོ། །ཤོད་པས་
 འདི་རྣམས་མོ་དུ་བྱས་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་དཔེ་ལ་སྐྱེས་པའི་རྟགས་ཡོད་པས་སོ་ཞེས་བྱ་གསུང་
 རོ། །མི་འཕེལ་ཅི་ནི་མི་འཕེལ་ལ་རྟའི་མགོ་ཅན་དང་། སྐྱེས་བུ་འཕེལ་ཅི་ནི་མི་འཕེལ་ལ་སྐྱེ་བུ་ལ་སོགས་
 པའི་མགོ་ཅན་དུ་འཆི་མེད་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བར་བཤད་དོ།

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱེད་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཁོ་པོའི་རྒྱལ་པོའི་
 བདག་ཉིད་སྤང་ཞིང་སྐྱོང་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ཕྱགས་དོ་རྗེའི་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁང་བཅེགས་
 ཀྱི་ནང་ནས་ཕྱོགས་བཅུར་ཡང་དག་པར་སྐྱར་བ་དང་ནམ་མཁའི་ཁམས་ལས་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་
 ཀྱི་ལྷ་ཟད་པར་གཞན་རྣམས་དང་། གཟུགས་མེད་པ་ཟད་པར་ནམ་མཁའི་བདག་ཉིད་སྤང་ཞིང་སྐྱོང་
 བར་བྱེད་པ་དག་ཕྱགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁང་བཅེགས་ཀྱི་ཕྱི་ནས་ཕྱོགས་བཅུར་ཡང་
 དག་པར་སྐྱར་བའི་སྐྱོང་བ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་དགོད་པར་བྱའོ། །འདིར་ཡོ་ག་སྐྱོར་བར་བསྐྱུར་བ་
 ལས་རྣལ་འབྱོར་དུ་བསྐྱུར་ན་ལེགས་སོ། །རྒྱུད་གི་ཁམས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅུ་དང་།
 མེའི་ཁམས་ལས་སྐྱེ་བའི་གཟའ་བཅུའི་བདག་ཉིད་སྤང་ཞིང་སྐྱོང་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་གསུང་དོ་
 རྗེའི་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྩ་བ་གསུམ་ཀྱི་ནང་གི་ཕྱོགས་བཅུ་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཕྱོགས་བཅུ་ནས་
 དེམ་པ་བཞེན་ཡང་དག་པར་སྐྱར་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་དགོད་པར་བྱའོ། །རྒྱུད་ཁམས་ལས་སྐྱེས་
 པའི་སྐྱེ་བཅུ་དང་། སའི་ཁམས་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྱུང་པོ་བཅུའི་བདག་ཉིད་སྤང་ཞིང་སྐྱོང་བར་བྱེད་

བ་རྣམས་ནི་སྐྱོད་རྗེའི་ཆོས་རྣམས་པར་དག་པའི་རྩ་བ་ལྟའི་ནང་དང་སྤྱོད་ལ་ནས་རིམ་བ་བཞིན་
 རྟོགས་བཅུར་ཡང་དག་པར་སྦྱར་བའི་རྣམ་འབྱོར་གྱིས་དགོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བ་ཡིན་གྱི། ནང་དུ་
 བཀོད་པའི་སྣ་རེ་དང་སྤྱོད་ལ་དུ་བཀོད་པའི་སྣ་རེ་ལ་ཡང་དག་པར་སྦྱར་བའི་ཁ་སྦྱར་གྱིས་དགོད་
 པར་བྱའོ་རང་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་དོན་མ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའོ།

དེ་ལྟར་ཁམས་དུག་ལས་སྦྱེས་པ་སྤྲེའོ་ཆོས་དུག་པོ་དག་ལས། ས་དང་ཚུ་ལས་བྱུང་བ་
 རྣམས་ནི་ཞེས་སོགས་སོ། །ཡང་དག་པར་སྦྱར་བ་ཁ་སྦྱར་གྱི་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཁོ་བོ་དང་ཟད་པར་
 ཡབ་ཡུམ། རྟོགས་སྦྱོར་དང་གཟའ་ཡབ་ཡུམ། ལྷ་དང་འབྲུང་པོ་ཡབ་ཡུམ་ཡིན་པར་སྦྱ་ཞིང་དེའི་
 ཤེས་བྱེད་དུ། མིའི་འཛིག་རྟེན་དག་ན་རྟོགས་དང་རྟོགས་བྲལ་དུ་གནས་ཁོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་བཅུན་
 མོར་བཅས་བ་རྣམས། ཞེས་རྒྱུད་གྱི་མཐུག་དུ་གསུངས་པ་འབྲེན་པས་བར་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྦྱོར་པོ་
 མེད་དེ། ལྟའི་སྒྲ་མ་ལུང་དུ་དང་སྒྲ་གཅན་དང་སྟའི་བྱ་ཉི་མ་དང་སྒྲ་བ་སོགས་སྟེ་མོར་སྦྱ་བས་རང་
 ཉིད་གྱི་ཆོག་གིས་རང་ཉིད་སྟན་ལུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་ཀ་པོ་ཡིན་པས་ཡབ་ཡུམ་བཞད་
 གད་གྱི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོགས་དང་རྟོགས་བྲལ་དུ་གནས་པའི་ཁོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་བཅུན་
 མོར་བཅས་བ་ཞེས་གསུངས་པས་ཟད་པར་ཁོ་བོའི་ཡུམ་དུ་འབྲུབ་པར་སྦྱས་པ་ཉིད་གྱིས་དཀྱིལ་
 འཁོར་ལ་རྟོགས་དང་རྟོགས་བྲལ་དུ་བཀོད་པའི་ཁོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་གང་ཡིན་སྟོ་ཁ་མ་
 རྟོགས་པ་གསལ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་སྒྲ་མའི་ངེས་པ་དང་ལྟན་ཞེས་སོགས་གྱིས་སྦྱབ་
 བ་པོ་རང་གི་འདོད་པ་དང་མཐུན་པར་སྦྱབ་ཐབས་རྒྱས་འབྲིང་བསྟན་པ་གང་ཡང་རུང་བ་བསྟན་
 པར་བྱ་ཞེས་སྒྲ་མ་སྤྱི་དག་འཆད་དོ། །འོན་ཀྱང་བསྟན་འཁོར་བསྟོམ་པའི་རྗེས་དེ་ནས་སྒྲ་མའི་
 ངེས་པ་དང་ལྟན་པ་ཆོ་ག་ལ་མཁས་པའི་རྗེ་རྗེས་དཔོན་གང་ཞིག་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པའི་
 དོན་དུ་རུང་ཟད་བྱེད་པར་འདོད་པའི་ས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱབ་པ་པོ་ཡིས་བསྟན་
 པར་བྱ་ཞེས་བ་ནི་ངེས་པའོ་ཞེས་བཤད་ན་ལེགས་སོ།

བཞི་བ་བསྟན་འཁོར་གྱི་སྣ་ལ་གཏོར་མ་ཕུལ་ཏེ་གཤེགས་སུ་གསོལ་ནས་ས་བཟུང་བ་
 སོགས་ལ་འབྲུག་པར་བསྟན་པ་ནི། ད་ནི་ཁོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་ཞེས་བ་ནས།
 ཞེས་བ་ནི་ངེས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། བསྟན་འཁོར་གྱི་གཏོར་མའི་ཆོ་ག་སོགས་འདི་དག་སྟགས་

མཆན་དང་བཅས་པ་ཁོ་ལོས་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ཡི་གེར་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

ལྷ་པ་ས་བསྐྱང་བའི་ཆོ་ག་ལྷག་མ་གཉིས་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སའི་ལྷ་མོ་ལ་ས་¹བསྐྱངས་ནས་གནང་བ་ཞུ་བ་ནི། ད་ནི་ཞེས་པ་ནས་ས་སྐྱང་བའི་སྤྱོད་ལ་དུ་ས་བསྐྱངས་ནས་གནང་བ་ཞུ་བའི་དོན་དུ་སའི་ལྷ་མོ་སྐྱབ་བྱངས་པ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་མཆན་སྐྱར་ནས། ཁྱོད་དབང་དུ་གྱུར་པས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། སྟོན་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཤིང་བྱང་དུ་བཞུགས་པ་ལ་བདུད་ཀྱི་དམག་ཆོགས་ཀྱིས་སྐྱགས་བཅའ་བའི་ཆོ། སྟོན་པས་ཁྱོད་གཏན་པ་མེད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གཅིག་གིས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་དབང་སྐྱབ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། ངས་གཏན་པ་མེད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གྲངས་མེད་པ་བྱས་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་པམ་བར་བྱ་ག་ལ་རུས། ཞེས་གསུངས་པས་བདུད་ཀྱིས་ངས་གཏན་པ་མེད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གཅིག་བྱས་པ་ལ་ཁྱོད་ཉིད་དབང་པོ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཏན་པ་མེད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གྲངས་མེད་པ་བྱས་པ་ལ་དབང་པོ་མེད་པས་ཁྱོད་ཉིད་པམ་བར་གྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོ། སྟོན་པས་ས་འདི་ངའི་དབང་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་བྱག་གཡས་སྐྱང་པོ་ཆེའི་སྣ་ལྟ་བུ་སྐྱུ་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱགས་ཏེ་ས་ལ་བརྒྱབས་ནས། ས་འདི་འགྲོ་བ་ཀྱང་ཀྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །རྒྱ་དང་མི་རྒྱ་སྟོམས་ཤིང་ཉེ་འཁོར་མེད། །འདི་ནི་བདག་གི་དབང་སྟེ་བདག་རྩུན་མེད། །འདི་ལ་ཁྱོད་ནི་བདག་གི་དབང་བྱོས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པས། ས་རྣམ་པ་དུག་ཏུ་གཡོས་པའི་གསེབ་ནས་སའི་ལྷ་མོ་བཏན་མ་ལུས་བྱེད་བྱང་སྟེ་ཐལ་མོ་སྐྱར་ནས་སྦྱིས་བྱ་ཆེན་པོ་དེ་དེ་བཞིན་ནོ།།

ཁྱོད་ཀྱིས་རི་སྐད་སྐྱས་པ་དེ་བཞིན་ཏེ། འདི་ནི་བདག་ལ་མངོན་སུམ་མོ། །འོན་ཀྱང་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཉིད་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་ནས་མི་སྐྱང་བར་གྱུར་པས་བདུད་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་སྟེ་བྱེར་བར་གྱུར་བར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། དེའི་ཆོ་དེ་ལྟར་དབང་པོ་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ད་ལྟ་རྟོ་རྟེ་སྟོབ་དཔོན་བདག་བསྟོན་པ་ལས་སུ་བྱང་ཞིང་དམ་ཆེག་དང་སྟོམ་པ་ལ་གནས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ཆོ་ག་བབྱིད་པ་ལ་དབང་པོ་མཛོད་ཅིག་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་གོ་སྤྱོད་ཞིང་འདི་དག་གི་ཆོ་ག་ཡང་རྒྱས་པར་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ཆོ་གར་

1 ཞོལ། ཤོག 36 བ 9 ལྷ་མོ་ལས་བསྐྱངས་ནས་

2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། དེབ། ༤༦ ཤོག 324 ཟེང་། 22

ཁོ་སོས་བཤད་ཟིན་ཏེ། །གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་བཅས་ལ་གནད་བ་ལྷ་བ་ནི། དེ་ནས་ཞེས་
སོགས་ཏེ་དཀྱིལ་ཚོགས་ཏུ་བཞུགས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་དག་ས་སྐྱུང་བའི་ཆོ་གར་བཤད་བ་ནི་འབྲེལ་
མེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནི་ཕུར་གདབ་སོགས་ཀྱི་སྤྲོ་རྩལ་དུ་ས་བསྐྱུང་
བ་འགྲོ་དགོས་པར་སྟོན་པ་ཅམ་ཡིན་ནོ། །

དུག་པ་ས་སྐྱུང་བཟུང་དང་སྟོབ་མ་བསྟུ་བའི་དང་པོའི་ཆོ་ག་བཤད་པ་ལ་དུག་།ས་སྐྱུང་ནས་
ས་བཟུང་བར་བཤད་པ། ཐོག་མར་སྟོབ་མས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་བསྐྱུང་བ་སོགས་
བྱ་ཚུལ། རྩལ་ལྷ་ལྟག་པར་གནས་ནས་ཐིག་གདབ་པ་ལ་འཇུག་པ། མཚན་མ་ངན་པ་བསྐྱོག་ཅིང་
ཐིག་གདབ་ཚུལ། ཐིག་འདེབས་པའི་ཆོ་ཡོངས་འཛོམས་སྤང་བ། ལྟག་གནས་ཀྱི་ལྷའི་དམིགས་པ་
མདོར་བསྟུན་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ས་བཞོས་ནས་མཚན་མ་བརྟག་ཅིང་སྐྱུང་བ་དང་།
དེའི་སྟོན་དུ་དགེ་བའི་ཉི་མ་བརྟགས་ནས་སྐྱུངས་ཏེ་ས་བཟུང་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་ས་
བཞོ་བའི་མཚན་མ་གསུངས་ཏེ་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་ས་སྐྱུང་བའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་
པའི་དོན་དུ་དེའི་སྤྲོ་རྩལ་ནས་བརྟག་པར་བྱ་བའི་དགེ་བའི་ཉི་མ་གསུངས་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། རྒྱ་བ་
རེ་ལ་ཡར་ངོའི་རྫོགས་པ་གསུམ་དང་མར་ངོའི་རྫོགས་པ་གསུམ་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་རྫོགས་པ་
འདི་ནི། དགའ་བཟང་རྒྱལ་སྟོང་རྫོགས་པ་ལྷའི་ཡ་བྱལ་གྱི་རྫོགས་པའོ། །

དེ་ཡང་སྟོབ་མ་འཇུག་པའི་རྩལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་རྒྱུད་དོན་རྗེ་འབྲེང་བར་དུས་
ཞག་གཅིག་ནས་རྒྱ་བ་གཅིག་གི་བར་ལ་བསྐྱུབ་པར་གསུངས་པ་དང་། སྤྱི་རྒྱུད་ལས། རྣམ་བཅད་
དང་པོས་ས་གཞི་བཟུང་། །གཉིས་པ་ལ་ནི་སྟོན་གོན་ཏེ། །བྱ་བ་གསུམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཤེས། །ཞེས་
ཞག་གསུམ་ལ་བསྐྱུབ་པར་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ས་སྐྱུང་བ་མར་བཅད་ཞག་དུག་ལ་
བསྐྱུབ་སྟེ། རྫོགས་པ་དག་ལ་ས་ནི་སྐྱུང་དང་གཟུང་བ་དག་ཀྱང་ཞེས། ས་སྐྱུང་གཟུང་གཉིས་བྱ་བ་
གཅིག་ལ་བྱ་བར་བཤད་ལ། བརྟ་གཉིས་པ་ལ་ཐིག་གདབ་ཅེས་སོགས་དངོས་སུ་གསུངས་པས་
བརྟ་གཅིག་པ་ལ་ལྟག་གནས་ཀྱི་ཆོ་ག་བྱ་བར་བྱུགས་ལ་བསྟན་ཏེ། །རྒྱ་མ་ཤེས་རབ་སེང་གེས་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༡ བ ༡ རྒྱ་བ་ཅིག་གཙང་། ཤོག ༣༠ བ ༤ རྒྱ་བ་གཅིག་

2 བཀའ་བསྟན་ནང་མ་རྟེན།

ཆོ་ག་ཡར་བཅད་ལ་བྱུབ་གཉིས། ལྷ་གོན་བྱུབ་གསུམ་པ། ཐེག་བྱུབ་བཞི་པ། ཆོན་གྱི་བྲི་བ་མར་
བཅད་བྱུབ་གཅིག་ལ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་ནི་རྒྱུད་ལས་བཤད་པ་འདི་དག་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་
ཆོས་རྩི་བྱ་གསུང་རྡོ། །རྫོགས་པ་ཡར་རོ་ལ་གསུམ་བཤད་ནས་ས་སྤྱང་བ་རྫོགས་པ་ལ་བྱ་ཞེས་
པ་དང་། སྤྱང་བ་ཐེན་པ་དེ་ནས་ས་གཟུང་བ་ཡང་རྫོགས་པ་ལ་བྱ་ཞེས་པ་ཅམ་ཞིག་བཤད་གྱི། སྤྱང་
གཟུང་གཉིས་ཞག་གཅིག་ལ་བྱ་བར་སྟོན་པའི་ཆོག་མེད་ཅིང་། འདིར་སྤྱང་བ་ནི་ཁང་བཟང་དོན་
དང་ཁང་བྱིས་ལ་སོགས་པའི་དོན་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པ་གྲོང་གི་བྱི་རོལ་སོགས་སུ་བྱེད་པ་
ལ་བཞོས་ནས་སྤྱང་བའི་ཚུལ་ལ་ཡང་སྤྱར་བས། དེ་འདྲའི་སྤྱང་བ་དང་ས་གཟུང་བའི་ཆོ་ག་ཞག་
གཅིག་ལ་ཐེན་པར་ཡང་དགའོ།།

འདིར་ཆོག་གི་བསྟན་ཆོད་ལ་ཡར་རོའི་རྫོགས་པ་གསུམ་བཤད་ནས། གསུམ་ལ་དབང་
བསྐྱར་བར་བཤད་ཅིང་། སྤྱང་བ་རྫོགས་པའི་དུས་ལ་བྱ་ཞིང་། གཟུང་བ་ཡང་རྫོགས་པའི་དུས་ལ་བྱ་
ཞེས་བཤད་པ་འདིས། ས་བཞོས་ནས་སྤྱང་བ་ལྷ་བྱའི་མགོ་དཀར་པོའི་ལྷ་པ་ནས་ཚུམ་པ་དང་། ས་
གཟུང་བ་དཀར་པོའི་བཅུ་པ་ལ་བྱེད་པ་དང་། བཅུ་གཉིས་པ་ལ་ཐེག་གདབ་པར་གསུངས་པས་བཅུ་
གཅིག་པ་ཡང་འཕངས་པར་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་ལ་ལྷག་གནས་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་།
བཅུ་གསུམ་པ་དང་བཅུ་བཞི་པ་ལ་ཆོན་དགེ་ཞིང་དེས་མཆོན་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་ཏུ་གནས་པ་
ཡང་བྱས་ནས། ཉ་ལ་སྟོབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་སྦྱིན་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་དགོས་པར་
མངོན་ནོ། །སྦྱིན་ཏེ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ད་དུ་ཏི་ཞེས་དགོས་པ་ལ། ལྷེབ་སྤྱོད་གྱི་དབང་གིས་ད་དུ་
ཏི་ཞེས་བྱས་པ་ནི་སྤྱ་པ་དང་མི་མཐུན་གྲང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུང་གི་ཆོག་གོ་ཞེས་མཁས་རང་པ་དག་
གསུང་ལ། ད་དུ་བྱ་མ་ཞེས་རྫོགས་ཆོག་ཐོབ་པ་ལ། ད་དུ་ཏི་ཞེས་འཕྲོ་ཅན་དུ་བྱས་པ་ལུང་གི་ཆོག་
གོ་ཞེས་གཞན་དམ་སོགས་དག་ཟེར་རོ། །ཉ་¹ལྷ་བྱ་ལ་སྦྱིན་ཞེ་ན། བདུད་ནི་བཅོམ་པའི་ཉིན་ཞག་ས་
གའི་ཉ་དག་ལ་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་ངེས་པ་སྦྱིར་བཏང་ནས།
དམིགས་བསལ་ནི་དེ་ནས་དག་པའི་དུས་སྤྱོད་སོགས་སོ། །འོ་ན་ལུང་བྱ་དང་པ་སངས་ཉི་མ་ལ་
ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱ་བ་དེ་དག་གིས་པར་མི་འགྱུར་བར་ངེས་སམ་ཞེ་ན།

1 ཞོལ། ཞོག 31 ན ༤། གཙང་། ཞོག 32 ན 2 ཉ་རྩི་ལྷ་བྱ་ལ་

དམིགས་བསལ་ནི་དེ་ལྟར་རྒྱལ་དང་ནག་པའི་ཉ་ལ་ཕྱར་བུའི་ཞིང་གཞུ་ཉའི་ཁྱིམ་དུ་ཉི་མ་ཞུགས་
 བར་གྱུར་བ་ན་ཕྱར་བུ་ཉི་མ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་སློབ་མ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་སྣ་དབང་བསྐྱར་བར་བྱ་
 བར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བ་ནས་འཛིག་རྟེན་པའི་དབང་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་དབང་ལ་སོགས་བ་དག་གྱང་མཐའ་དག་ཤེས་ནས་ཞེས་སོགས་ཏེ། སློབ་མ་སོགས་
 དབང་བསྐྱར་བ་ལ་ནི་ཞི་རྒྱས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ཐོག་མར་སློབ་མས་གསོལ་བ་འདེབས་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་བསྐྱར་བ་སོགས་བྱ་
 ཚུལ་ནི། ད་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་དང་པོར་སློབ་མས་དབང་བསྐྱར་བར་གསོལ་བ་བཏབ་
 པའི་དུས་དང་། སློབ་མ་སྣ་གོན་དང་རབ་གནས་ཀྱི་སྣ་གོན་བྱེད་པའི་ཆེ་ལ་སོགས་བ་ན་བསྐྱར་བ་
 བྱ་སྟེ། དེའི་ཕྱི་ནས་སློབ་མ་ལ་སོགས་བ་བསྐྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱར་བ་ནི། འདིར་ཞེས་
 སོགས་ཏེ། སྣ་མ་གསུམ་ཡབ་ཀྱི་སྐུ་གསུང་བུགས་ཀྱི་རིགས་གསུམ་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་ཡུམ་
 ཀྱི་སྐུ་གསུང་བུགས་ཀྱི་རིགས་གསུམ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀའི་རིགས་སུ་གྱུར་བ་ཞེས་
 སོགས་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐོག་མར་སློབ་མས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཆེ་བསྐྱར་བ་
 བྱས་ནས་སློབ་མ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་བྱ་བ་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བར་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་པའི་དོན་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་བ་བསྟན་ལ། སློབ་མ་ལྷག་གནས་བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་
 སྣ་གོན་ཀྱི་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་བ་དང་། རབ་གནས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་སྣ་གོན་ཀྱི་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་
 འདེབས་བ་ཡང་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཁོ་བོས་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་འདི་སྣ་མ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱར་མོད་ཀྱང་སྣ་ཕྱི་
 གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱར་ན་ལེགས་པར་མཐོང་ངོ་། །

གསུམ་པ་རྗེས་སུ་ལྷག་པར་གནས་ནས་ཐིག་གདབ་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི། ད་ནི་གང་ཞིག་
 ཅེས་སོགས་ཏེ། ལྷར་ཞེས་བ་དབང་པོའི་ཕྱོགས་ཏེ་ཤར་ངོ། །འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིམ་བས་
 མལ་སྟན་ལྷག་གནས་བྱས་ནས་གཉིད་ལོག་སྟེ་ཞེས་སོགས་སོ། །ཁ་རང་ཅིག་ཐིག་བཏབ་ཐེན་པའི་
 རྗེས་སུ་སློབ་མ་སྣ་གོན་བྱས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་མལ་སྟན་ལྷག་གནས་བྱེད་པ་ནི་གཞུང་འདི་དག་
 གིས་མལ་སྟན་ལྷག་གནས་བྱས་ཏེ་གཉིད་ལོག་ནས་མི་ལམ་བརྟགས་པས་མཆོན་མ་བཟང་ན་ཐིག་
 གདབ་པར་བཤད་པ་འདི་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །

བཞི་པ་མཚན་མ་ངན་པ་བརྒྱུག་ཅིང་ཐིག་གདབ་ཚུལ་ནི། ད་ནི་མཚན་མ་ངན་པའི་
 མཚན་ནིད་གསུངས་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཏེ། སྤྲུང་ཡང་བཟང་པོའི་མཚན་མར་གྱུར་གྱི་བར་དུའོ་ཞེས་
 དང་། དེས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །ལྷ་པ་ཐིག་འདེབས་པའི་ཆེ་ཡོངས་འཛོམས་སྤང་བ་ནི། ད་
 ནི་ཡོངས་འཛོམས་གསུངས་ཏེ་ཞེས་སོགས་སོ། །དུག་པ་ལྷག་གནས་ཀྱི་ལྷའི་དམིགས་པ་མདོར་
 བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། ད་ནི་འདོད་པའི་ལྷའི་དམིགས་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་དག་གི་དམིགས་
 པ་ཆོ་ག་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་དང་། གཞན་དག་གི་མི་འཐད་པའི་ཆ་དགག་པ་སོགས་གསལ་
 བར་ཁོ་བོས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་གར་བརྟུན་ཅིན་ཏེ། ཡི་གེ་མངས་པས་འཛིགས་ནས་འདིར་སྤྲུང་
 ཡང་བརྟུན་པ་མ་བྱས་སོ།།

གཉིས་པ་རྒྱུད་ཆེག་གིས་དངོས་སུ་མ་ཐེན་པའི་སྤྲུགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་དང་བསམ་གཏན་
 དང་ཆོ་གའི་ཡན་ལག་རྣམས་འགྲེལ་བས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ལྷ། བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་སྐབས་དང་
 འགྲེལ་བའི་སྤྲུགས་དང་། ཆོ་གའི་ཡན་ལག་བཤད་པ། ས་བཟུང་བའི་སྐབས་སུ་སྐྱབ་ཐབས་བསྐྱོམ་
 པ་དང་འགྲེལ་བའི་སྤྲུགས་དང་ཆོ་གའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། གཏོར་མའི་ཆོ་ག་དང་འགྲེལ་བའི་
 སྤྲུགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ། ལྷག་གནས་དང་འགྲེལ་བའི་སྤྲུགས་དང་ཆོ་གའི་ཡན་
 ལག་བཤད་པ། ཐིག་གདབ་པ་དང་འགྲེལ་བའི་ཆོ་ག་དང་སྤྲུགས་ལ་སོགས་པ་བཤད་པའོ། །དང་
 བོ་ལ་གཉིས། བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་སྟོན་འགྲོ་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པ་དང་། དངོས་གཞི་བསྐྱུང་
 འཁོར་བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྲུགས་སོགས་བཤད་པའོ། །དང་བོ་ནི། ད་ནི་སྟོན་གྱི་ཞེས་སོགས་
 གྱིས་སྤྱིའི་མཚན་སྤྲུང་ནས། འདིར་དང་པོར་ཞེས་སོགས་གྱིས་བདག་དང་གནས་བསྐྱུང་བའི་
 སྟོན་དུ་ཡང་ཆོགས་བསགས་པ་འདི་དག་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བདག་བསྐྱུང་བའི་ཆོ་ག་དང་། གནས་བསྐྱུང་བའི་དོན་དུ་བསྐྱུང་
 འཁོར་བསྐྱོམ་པའི་སྤྲུགས་བཤད་པའོ། །དང་བོ་ལ་བཞི། རང་ལྷར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་སྐྱུ་གསུང་
 སྤྲུགས་ཡེ་ཤེས་སྤྲུང་བ། དེགས་དུག་དགོད་པ། སྐྱུ་གསུང་སྤྲུགས་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བ།
 ཡན་ལག་དུག་དགོད་པའོ། །དང་བོ་ནི་ལྷ་ཆོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཞེས་པ་ནས། ཞེས་པ་འདི་
 བརྟུན་དེ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ལས་སོ་སོའི་ཆོ་གའི་བྱད་པར་དང་བཅས་པ་བཤད་དེ། ད་ལྷའི་སྐྱབ་

ཐབས་དཀྱུས་མ་བསྐྱོམ་པ་དང་སྒྲོབ་མ་དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་ནི་ཞི་རྒྱས་ལ་བཤད་པ་
འདི་ལྟར་རྟོག་པར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་དབྱལ་བར་ཞེས་པ་ནས་ངེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་རྟོག་པར།

གསུམ་པ་ལ་བཞི། བྱལ་རྒྱ་བཅིང་བའི་དོན་དུ་ལག་པ་བཟུ་བ། དེས་བྱལ་རྒྱ་བཅིང་བ།
བྱལ་རྒྱ་དང་སྒྲགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ། ང་རྒྱལ་བཟུང་བའོ། །དང་སོ་
ནི། ད་ནི་ལག་པ་དག་པས་ཞེས་སོགས་སོ། གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་སྒྲོན་དུ་གསུངས་པའི་ཞེས་
པ་ནས་གཅིང་བར་བྱ་སྟེ་འདི་བར་རྟོག་པར། གསུམ་པ་ནི། དེའི་གཙུག་ཏྱར་ནས་ཞེས་པ་ནས་སྒྲུབ་པར་
རྟོག་པར། བཞི་པ་ནི། དེ་ནས་ཞེས་སོགས་སོ། །དོན་འདི་དག་ནི་གསལ་བར་ཁོ་བོས་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ཡི་
གཏུང་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བཞི་པ་ཡན་ལག་དྲུག་དགོད་པ་ནི། སྒྲུབ་གསུང་བྲགས་ཡེ་ཤེས་རྣམས་པར་དག་
པར་བྱ་བ་བཤད་པ་དེ་ནས་ཡན་ལག་དྲུག་དགོད་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རིགས་དྲུག་དགོད་
པ་དང་སྒྲུབ་གསུང་བྲགས་ཡེ་ཤེས་རྣམས་པར་དག་པར་བྱས་ནས་དེའི་བྱིན་སོ། །ཞེས་པས་བཤད་
པའི་རིམ་པར་མ་ཟད་ཆོ་གའི་རིམ་པ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱ་བར་སྟོན་པའོ། །

ཚུལ་རིམ་ལྟར་དགོད་པ་ནི། ལག་པ་གཉིས་ཞེས་སོགས་སོ། །ཡན་ལག་དྲུག་པོ་འདི་ས་ལ་
སོགས་པའི་ཚུལ་དང་དགོངས་པའི་སྐད་གཞན་གྱིས་ཀྱང་སྟོང་ཁ་ནི་ལྟེ་བའོ་ཞེས་འགྲུར་བཅོས་ན་
ལེགས་སོ་ཞེས་རང་གསུང་རོ། །དེ་ཡང་དགོངས་པའི་སྐད་གཞན་གྱིས་ཞེས་པ། ཡན་ལག་དྲུག་
འགོད་ཚུལ་སྒྲུབ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བྱིན་པ་འདིས་འབྲེལ་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲགས་དེ་དག་ཡན་ལག་
གང་ལ་འགོད་པ་ནི་སྒྲགས་དོན་སྒྲུབ་སོར་བཞག་བྱས་ནས་སྒྲུབ་པར་འགོད་པའམ། ཡང་ན་ཉི་ད་
ཡ་ཞེས་པའི་སྒྲགས་དོན་གྱི་སྟོང་ཁ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་སྟོང་ཁ་ལམ་པ་བཤད་པར་དགོངས་
པའི་སྐད་གཞན་གྱིས་སྟོང་ཁའི་སྐད་དོད་ཉི་ད་ཡ་ནི་ལྟེ་བ་ལ་བཤད་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
ནས། ལྟེ་བས་སྟོང་ཁ་རྒྱ་མགོན་པ་མེ་དབྱལ་བ་རྒྱང་གཙུག་ཏྱར་ནས་མཁའ་གསང་གནས་ཡེ་ཤེས་
སུ་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་བསྟན་ནས། སྒྲུབ་སྟོང་ཁར་འགོད་པར་བཤད་པའི་སྒྲགས་ལྟེ་བ་དང་།
མགོ་བོ་ལ་བཤད་པ་སྟོང་ཁ་དང་། གཙུག་ཏྱར་ལ་བཤད་པ་མགོན་པ་དང་། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་
ལ་བཤད་པ་དབྱལ་བ་དང་། མིག་ལ་བཤད་པ་གཙུག་ཏྱར་དང་། མཆོན་ཆ་དགོད་པར་བཤད་པའི་

1 ཞོལ། ཤོག 30 ན ༤། གཅིང་། ཤོག 33 བ ༤ སྟོང་ཁ་ལ་མ་བཤད་པར་

སྐྱགས་གསང་གནས་ལ་དགོད་པར་བྱ་སྟེ། ཡི་གེ་ནམས་ལ་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རིགས་བྱུག་ཏུ་བྱེ་བཞུ། རྩི་ས་དང་། རྩི་ཚུ་ཡིན་པ་ནས། རྩི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།།

ཁ་ཅིག་དོལ་སྐྱགས་ཆོག་འདིས་སྐྱབ་ཐབས་ལེའུའི་ཆོགས་བཅད་ཉིས་བརྒྱ་སོ་བཞི་པར། མགོ་དང་མགྱིན་པ་སྟོང་ཁ་སྟེ་གསང་གཙུག་ཏྱར་དུ་ནི་རང་གི་རྩི་རྩི་ནམས་ཀྱི་ཡན་ལག་དགོད། ཅེས་གསུངས་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་སྟོང་སོ་མེད་པའི་ཆོག་སྟེ། སྐྱབ་ལེའི་དེ་དང་འདིར་བཤད་པ་གཉིས་ཀ་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་གཞོད་པ་ཅི་ཡང་བསྟན་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དང་སྐྱགས་བྱུག་འགོད་ཚུལ་སྐྱ་མ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་བའི་གདམ་ང་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཀྱི་ཡན་ལག་བྱུག་འགོད་པ་ལན་གཉིས་བྱེད་པའི་དོན་མིན་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་དོན་མ་ཆོགས་པའོ། །ཆོག་འཕེ་གོ་རིམ་ལ་ཡན་ལག་བྱུག་དགོད་ཟེན་མ་ཐག་རྩི་རྩི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདུད་གཞོམ་པ་བྱ་བ་ཡིན་པར། སྐར་བདུད་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱུང་འཁོར་དངོས་གཞི་བསྐྱོམ་པ་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པས་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་རྩི་རྩི་དགོད་པ་དང་དེའི་འོད་ཀྱིས་བདུད་བསྐྱེད་ཚུལ་སྐར་བཤད་ཟེན་ཅིང་། དེའི་ཆེ་བརྒྱད་པར་བྱ་བའི་བསྐྱེད་སྐྱགས་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་གནས་བསྐྱུང་བའི་དོན་དུ་བསྐྱུང་འཁོར་བསྐྱོམ་པའི་སྐྱགས་བཤད་པ་ལ་བཞི། བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་རྩ་བ་ཁང་བཅེགས་གདན་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱགས་དང་། གདན་གྱི་སྟེང་དུ་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱགས་དང་། གཙོ་བོས་འཁོར་གྱི་ཁྲོ་བོ་ལ་བཀའ་བསྐྱོད་པའི་སྐྱགས་དང་། བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་ང་རྒྱལ་བཟུང་བའི་སྐྱགས་སོ། །དང་སོ་ནི། དེ་ནས་སྐྱགས་འདི་ཡིས་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཞེས་པ་ནི་ཁྲོ་བོ་ཡབ་རྒྱུད་བསྐྱེད་པའི་ཕྱོགས་འདི་ལ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཀྱི། ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་བྱེད་པའི་པ་རྒྱུད་ལ་ལྷན་སོ་མི་བསྐྱེད་པའི་དོན་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་དབུས་ཀྱི་གདན་དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་ལྷ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལ་ལྷག་པར་མོས་ཤིང་ངས་པ་རྟེན་པས། རང་ཐ་མལ་པ་ཁྲོ་བོའི་དབང་སོ་འདི་ལྷ་བྱ་དངོས་ཡིན་པར་ང་རྒྱལ་བྱ་མི་རུང་ངས་སྐྱམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ནམ་པར་ཆོག་པ་མེད་པར་བདག་ཉིད་ཁྲོ་བོའི་དབང་སོ་དངོས་ཡིན་པར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། སྐྱགས་འདིས་ང་རྒྱལ་དེ་ལྟར་དུ་བཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ཀྱི། རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཁྲོ་བོའི་དབང་སོ་ཡེ་ཤེས་པ་གདོད་མ་ནས་ཞུགས་པ་ལ་ལྷག་པར་མོས་ཤིང་

ཡིད་ཆེས་པས་ཞེས་སྟགས་ཟེར་བ་ནི་ཐུན་སྟུལ་ཏེ་སྤར་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི།
དེ་ནས་རང་རང་གི་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟགས་ཀྱི་ཆོག་འདི་དག་གིས་བཀའ་བསྟོན་ཏེ་ཕྱད་
བའི་ཁྲོ་སྤོའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་སྟགས་པས་རྒྱད་ལས་གསུངས་པའི་སྟུབ་ཐབས་ཀྱི་ཆོག་གས་རང་རང་
གི་གདན་ལ་བཀོད་དེ་བསྟོན་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ནས་སོགས་སོ། །བསྟུང་བའི་འཁོར་ལོའི་
ངེས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐུག་བསྟུ་བའོ། །

གཉིས་པ་ས་བཟུང་བའི་སྐབས་སུ་སྟུབ་ཐབས་སྟོན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་སྟགས་དང་ཆོ་
གའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཆོག་གས་རྟེན་སྟུན་བངས་ནས་མཆོད་པའི་སྟགས་དང་། ས་
བཟུང་བའི་ཆོ་ཡན་ལག་བདུན་སྟེན་དུ་འགོ་བའི་སྟུབ་ཐབས་ཇི་ཅམ་ཞིག་བསྟོན་པ་བཤད་པ། སྟུབ་
ཐབས་ཀྱི་མཐུག་ཏུ་ང་རྒྱལ་བཟུང་བའི་སྟགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་རང་གི་སྤྱིང་ཁར་
ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་སྟོ་ཆོག་གས་བསྟོན་དང་། སྟུབ་ལེར་བསྟོན་དམར་པོ་འདབ་བརྒྱད་དུ་གསུངས་པ་
ནི་གདམ་ང་ཅན་ནམ། འདིར་ལས་སྟོ་ཆོག་གས་པ་དང་། སྟུབ་ལེར་སྟོ་དབང་དུ་བྱ་བ་ལ་དགོངས་པར་
མདོན་ནོ་ཞེས་རང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་རྒྱད་ལས་གསུངས་པའི་སོགས་
སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་རྒྱད་ལ་སྟགས་པར་མོས་པའི་དབང་གིས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟུབ་
ཐབས་བསྟོནས་ནས་སྟུང་ང་རྒྱལ་བསྟེད་དོ། །དེ་ནས་ལྟར་སྟུབས་སོགས་ཀྱིས་ས་ལོངས་སུ་བཟུང་
བ་བྱ་བ་དང་། དེ་ནས་ངེས་ཀྱིས་སྟོན་མ་བསྟུ་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་གཏོར་མའི་ཆོ་ག་དང་འབྲེལ་བའི་སྟགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་
ལ་གསུམ། གཏོར་མ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པའི་སྟགས་དང་ཕྱག་རྒྱ། གཏོར་མ་མཐོན་¹སྟུན་འབྲེན་པའི་ཕྱག་
རྒྱ། དུལ་བདག་ལ་གཏོར་མ་ཕྱལ་ཏེ་གཤེགས་སུ་གསོལ་བའི་ཆོ་གའོ། །དང་པོ་ནི། དང་པོར་དུལ་
དང་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིག་རྟེན་གསུམ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཕྱག་རྒྱས་ཞེས་
སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་ཞེས་སོགས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་ཆོ་ག་²ལས་གཞན་གྱི་དུས་
སུ་དུལ་བདག་ལ་གཏོར་མ་སྟེན་པ་ལ་ནི་གཞན་གྱི་གནས་སུ་བྱིན་ཞེས་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཆོག་ཨ་

1 གཙང་། ཤོག 33 བ 2 གཏོར་མ་མཐོན་

2 ཞོལ། ཤོག 39 བ ༤། གཙང་། ཤོག 40 ན 9 ས་ཆོག་ལས་

བར་ཞེས་བ་དྲར་ནས་སྤྲ་ཞི་གཙུག་ཞེས་པས་རང་གི་གནས་སུ་བྱོན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །སྤར་
སམ་གཟུང་བ་ལས་གཞན་ས་གཟུང་ཟེན་པའི་གནས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་བྱེད་པའི་དུས་སུ་
ནི་ཞེས་གཞན་དག་འཆད་ཀྱང་། སྤར་ས་ཆོག་བྱས་པའི་གནས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་བྱེད་
པའི་ཆོ་ཡུལ་གྱི་བདག་པོ་སོགས་ལ་ས་སྤོང་བའི་ཆོ་ག་བྱེད་མི་དགོས་པས་བཤད་བ་དེ་དོན་དུ་
མ་མཐོང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏོར་མ་ཐུན་མོང་བའོ། །སྤར་བརྗོད་པའི་ཆོ་གས་སོ་སོའི་
གཏོར་མ་རྣམས་རང་རང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆར་གཤེགས་སུ་གསོལ་བར་བྱའོ། །གཏོར་མའི་ཆོ་གའོ་
ཞེས་མཐུག་བསྟུ་སྟེ། ཆོ་ག་འདི་དག་ནི་ཁོ་བོས་རྒྱས་པར་སྟུབ་ཐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

བཞི་པ་ལྷག་གནས་དང་འགྲེལ་བའི་སྤྲགས་དང་ཆོ་གའི་ཡན་ལག་བཤད་བ་ལ་བཞི། ས་
ལྷག་པར་གནས་པའི་ཆོ་ག། རྩས་ལྷག་པར་གནས་པའི་ཆོ་ག། སྤོབ་མ་ལྷག་གནས་ཀྱི་ཆོ་
ག། མལ་ལྷག་ལྷག་པར་གནས་ནས་མཆོན་མ་བརྟག་ཅིང་རན་ན་བརྗོད་པའི་ཆོ་གའོ། །དང་པོ་
ལ་དུག །སའི་ལྷ་མོ་ལྷག་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་སྤྲགས་བགེགས་གཞོམ་ཞིང་བསྐྱེད་པའི་
སྤྲགས། བགེགས་ལ་ཕུར་བུ་གདབ་པའི་སྤྲགས་དང་བསམ་གཏན། ཕུར་བུ་བསྐྱུང་བའི་དོན་དུ་ཁོ་
བོ་བརྟུ་དགོད་པ། བཀོད་ནས་རྒྱང་སྤྲགས་ཀྱིས་ས་བཅག་པར་བྱ་བའི་སྤྲགས་དང་བྱག་རྒྱ། རྩ་རྩེའི་
ས་སྤྲན་བྱངས་ཤིང་མཆོད་པའི་སྤྲགས་སོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་རང་གི་སྤྲོང་ཁར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
སྤར་སའི་ལྷ་མོ་མཆོད་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཆོ་ག་བཤད་ཀྱང་། ཕྱི་ནང་གི་སའི་ལྷ་མོ་སྤྲོའི་
རྣམ་པ་རི་ལྷ་བུ་བསྐྱོམ་ཞིང་སྤྲན་བྱང་བ་དང་། མཆོད་ནས་གཤེགས་སུ་གསོལ་བའི་ཆོ་ག་སྤར་མ་
བཤད་བ་འདྲིར་འགྲེལ་བས་ཁ་བསྐྱངས་ནས་བཤད་པའོ། །

ཁ་ཅིག་ཕྱོགས་སའི་ལྷ་མོ་ལ་སྤྲན་དུ་ས་སྤོང་བ་ལས་གཞན་པའི་སའི་ལྷ་མོ་ལྷག་གནས་མི་
དགོས་པར་འདྲིད་པ་ནི། འོག་དུ་ས་ལྷག་པར་གནས་པའི་ཆོ་གའོ་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་འདི་དག་ས་
ལྷག་གནས་ཀྱི་ཆོ་གར་བྱས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་ཞེས་པ་བཤད་པའི་རིམ་པ་
སྤྲན་པའི་ཆོག་ཡིན་ཀྱི་ཆོ་གའི་རིམ་པ་སྤྲན་པ་མ་ཡིན་པ། སྤར་བཤད་པ་རང་གི་ཕྱས་ལ་བཀོད་
པའི་རྩ་རྩེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བདུད་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ག་དང་སྤྲགས་ཀྱི་ཆོག་འདི་དག་གིས་བདུད་
གཞོམ་པའི་སྤྲགས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཨོ་ལྷ་མུ་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་བགེགས་དང་ལོག་འདྲེན་ལ་སོགས་པ་གཞན་རྣམས་ཞེས་སོགས་
 ཏེ། དེ་ཡང་སྤར་རྩེ་རྩེའི་མེ་འོད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྤྲུགས་དང་བསམ་གཏན་གྱིས་བདུད་གཞོམ་
 བར་བྱས་པའི་ཆེ་རིང་དུ་བློས་ནས་བྱིས་སྤྲུགས་བལྟ་བར་འདོད་པའི་བགེགས་དང་ལོག་འདྲེན་ལ་
 སོགས་པ་སྤར་བསྐྱེད་པ་ལས་གཞན་རྣམས་རྩེ་རྩེ་ལྟུགས་ཀྱས་བཀྲུག་ཅིང་རྩེ་རྩེ་ཞགས་པས་
 བཅིངས་ནས་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། ཁ་ཅིག་རང་མེ་ལྷའི་གདོན་གྱི་རིགས་མེས་མི་ཆོག་པ་ཡོད་པ་དེ་
 རྣམས་སྤར་མ་ཆོག་པ་འདྲིར་བྱུང་བྱས་འདེབས་པར་བཞེད་པ་མི་འཐད་དེ། མེ་ཐ་མལ་བས་མི་
 ཆོག་པའི་གདོན་དག་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་བསྐྱེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ།

རྩེ་རྩེ་བྱུང་བྱས་སྟོན་ཁོ་ལོ་རྒྱལ་པོ་དང་ལྷེ་བའི་འོག་ཅེ་མོའི་རྣམ་པར་བྱེད་པའི་དོན་ལ། ཁ་
 ཅེ་སྤྲུག་ཞེས་པས་ཞལ་བྱུག ཁ་ཅེ་སྤྲུག་ཅེ་ཞེས་པས་བྱུག་བྱུག ཁ་ཅེ་ཅ་ར་ཅ་ཞེས་པས་ཞབས་
 བྱུག་པར་བཤད་པ་འདྲིས། སྟོམ་དོན་ཀྱང་སྟོན་པ་ལ། ཞལ་བྱུག་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁོ་ལོ་ཞལ་གསུམ་
 པ་རྣམས་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཉིས་འབྱུར་དུ་བྱས་ནས་ཞལ་གསུམ་གསུམ་བཅེགས་པ་དང་།
 བྱུག་བྱུག་གི་བྱུག་མཆན་ཁོ་ལོ་བྱུག་བྱུག་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱུག་མཆན་དང་འདྲ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།
 ཞབས་བྱུག་དང་ཅེ་མོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་འགལ་སྟོང་ལ། ཞབས་གཉིས་གཡས་བརྒྱུད་གི་
 གར་སྟབས། གཉིས་གཡོན་བརྒྱུད་གི་གར་སྟབས། གཉིས་ཞབས་མཐིལ་སྤྲད་ནས་བྱུར་བཅུགས་
 སུ་བརྒྱུད་པས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཞབས་བྱུག་ལ་བྱུར་བའི་དཔལ་འདྲ་བ་གཅིག་འབྱུར་བས་ཅེ་མོའི་རྣམ་
 པ་ཅན་དུ་གསུངས་སོ་ཞེས་ཀྱན་མཁྱེན་འཕགས་པ་གསུང་བ་ལྟར་ལེགས་པར་མཁས་པ་རང་དག་
 བཞེད་ལ། སྟོན་དུ་ཞབས་གཡས་པ་གསུམ་བརྒྱུད་ཤིང་གཡོན་པ་གསུམ་ཅུང་ཟད་བསྐྱེད་པར་
 བསྐྱེད་དེ། བྱུར་བྱུར་འདེབས་པ་ལ་འཇུག་པ་ན་ཞབས་ཐམས་ཅད་འོད་ཀྱི་རྣམ་པར་འདྲེས་པ་ལས་ཅེ་
 མོའི་རྣམ་པར་གྱུར་པར་བསམས་ནས་བཏབ་ན་ལེགས་པར་སེམས་སོ། ཅེ་མོའི་རྣམ་པ་ནི་མདུང་
 ཅེ་གཅིག་པའི་དབྱེ་བས་སོ། གནས་བཅུ་ནི་ཕྱོགས་བཅུའོ། ཡི་གེ་ལྔ་ནི་དེ་ཉིད་ལྔའི་ཡི་གེ་ཞེས་བྱ་
 པ་ཏེ་ཡ་ར་མ་ལ་ལྔ་སྟེ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རིང་བྱུང་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་བཅུ་
 ལས་བསྐྱེད་པའོ། །དུས་ཞབས་པས་བྱུར་བྱུར་རྣམས་བདུད་ཅི་འབྱེལ་བར་བསྐྱེད་པར་བཤད་ཀྱང་
 སྤྲུགས་དོན་དང་མི་མཐུན་ནོ།

ཕུར་བུ་རྣམས་ཀྱི་ཆད་འགྲེལ་བར་མི་གསལ་ཞིང་། ས་རྒྱ་བུ་པས་སྤིང་སོར་བཅུ་གཉིས་
 བ་དང་སྟོམས་སོར་བཞི་བར་བཤད་ལ། ཕུར་བུའི་རྒྱ་ནི། སྤར་མདོར་བསྐྱས་དང་པོར་ཞི་བ་ལ་རྩ་
 གོ་རྒྱ་དང་། རྒྱས་བ་ལ་ཨ་ཤུད་ཐ་ལས་བྱས་བ་དང་། དབང་ལ་སེང་ལྗེང་ལས་བྱས་བར་བཤད་ནས།
 མདོར་བསྐྱས་འདིར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་ཆོག་གི་ཕུར་གདབ་གྱི་ཕུར་བུ་འཆད་བ་ན། སེང་ལྗེང་རང་
 བཞིན་སྤར་བའི་ཕུར་བུ་དག་གིས་ས་ལ་གདབ། ཅེས་གསུངས་པ་རི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ས་ཆོག་གི་ཕུར་
 གདབ་དབང་གི་ལས་སྐྱབ་པའི་ཕུར་གདབ་མ་ཡིན་པས་སོ་སྟམ་ན། ལྷ་མ་རང་ཁ་ཅིག་སྤར་བཤད་
 བ་ལས་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། སྟོབ་མ་དབང་བསྐྱར་བ་ལས་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་
 ཡིན་གྱི། ལས་མཐའ་གཅིག་རྩ་མ་ངེས་པས་འདིར་སེང་ལྗེང་གི་ཕུར་བུ་དང་། སྟོབ་མ་ཆས་འཇུག་
 གི་གོས་སེར་པོ་སོགས་གསུངས་སོ་ཞེས་བཞེད་ལ། སྤྱིར་སྟོན་དུ་སྟོན་རུང་གི་དབང་བསྐྱར་བ་
 དང་། དབང་ཐོབ་ནས་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་བསྟོམ་བ་དང་། ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་བརྟན་ནས་ལས་སྤྱིར་སོ་སོ་
 ལ་འཇུག་བ་རྣམས་སྐབས་མི་འདྲ་བ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་མི་མཐུན་བ་ལ་འགལ་སྟོང་དགོས་པར་
 མ་མཐོང་ངོ་། །སྤགས་སྤེམས་ཕུར་བུ་བཅུ་གས་པ་སྤགས་བྱི་མ་བརྗོད་དེ་ཐོ་བས་བརྟུང་བ་ཡིན་པ་
 ལ། སྤྱི་ལ་སོགས་བ་བཅུ་ནི་ཕྱོགས་བཅུའི་བགེགས་ཀྱི་མིང་ཡིག་གི་གསལ་བྱེད་མཐའ་ལས་པ་ལྟ་
 རུ་བསྐྱས། དབྱངས་ཐམས་ཅད་དབྱངས་བཅུ་རུ་བསྐྱས་ནས་སྤྱིར་བ་ལ་ཐིག་ལེས་བརྟན་བ་སྟེ། དེ་
 དག་ཕྱོགས་བཅུའི་བགེགས་ཀྱི་ས་ཐོན་དུ་བྱས་པའོ།

བཞི་བ་ཕུར་བུ་བསྐྱར་བའི་དོན་དུ་ཁོ་བོ་བཅུ་དགོད་བ་ནི། དེ་ནས་ཕུར་བུ་རྣམས་ཞེས་
 སོགས་ཏེ། ཕུར་བུའི་སྟེང་དུ་ཁོ་བོ་འགོད་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་ལ་ཁ་རང་ཅིག་འདི་ནི་སྤྱིར་
 ཕྱོགས་དེར་ས་སྤྱང་བའི་ཆོ་ག་བྱེད་པ་ལ་བར་ཆད་བསྐྱར་བ་ཡིན་ཀྱང་། ཁྱད་པར་དུ་རིག་པ་མཆོག་
 ལས། བགེགས་རིགས་སྣ་ཆང་མ་ཞེས་བྱ་བ་མོ་མཆོན་གྱི་ཕུར་བུ་འདོན་པ་ཡོད་པར་བཤད་པས་
 དེ་རྣམས་བསྐྱར་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་ཡང་། རིག་པ་མཆོག་གི་དེ་ནི་ཕུར་བུའི་ཚུལ་
 གཞན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འདིར་ཕུར་བུ་ཁོ་བོའི་རྒྱལ་པོར་བསྐྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་

1 ཞོལ། ཞོག 33 བ 3། གཙང་། ཞོག 34 ན 6 མཐའ་ལས་པ་

2 ཞོལ། ཞོག 33 བ 4 ལྟ་ཆང་མ་

ཚུལ་དེ་ལྟར་འདོན་བྱས་ན། དེ་ཉིད་ཁོ་ལོ་བཅུ་བརྒྱེལ་ས་པས་ཀྱང་བསྐྱར་བར་བྱས་པ་དགའོ་སྤུང་དུ་
སེམས་སོ། །དེ་བས་ན་སྤར་ཡོད་ཀྱི་བགེགས་ལ་ཕྱར་བྱ་བཏབ་ནས། བགེགས་གསར་དུ་འབྱུག་
པ་ཕྱར་བུའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་བཀོད་པའི་ཁོ་ལོ་བཅུས་བསྐྱར་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བཤད་ན་ལེགས་
པར་མཛོན་ནོ། །ཐུ་བ་བཀོད་ནས་རྒྱ་སྟེང་གིས་ས་བཅག་པར་བྱ་བའི་ཐུགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ནི།
དེ་ནས་གཡོན་པ་དང་གཡས་པའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་དག་ལ་ཆོ་ག་ཁ་འབེངས་དགོས་པ་དག་
གིས་རི་ལྟར་འབེངས་པ་དང་བཅས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་གར་ཁོ་ལོས་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ལྷག་པ་དོན་མེད་ཀྱི་སྤྱན་དྲང་ཁོང་པའི་སྤྱན་མེད། དེ་ནས་ཞེས་སོགས་ཏེ། ས་སྤྱན་
 བར་གནས་པའི་ཆོ་གའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱན་མོང་གི་མཁུག་བསྐྱ་བའོ། །གཉིས་པ་རྩེས་སྤྱན་
 བར་གནས་པའི་ཆོ་ག་ནི། དེ་ནས་དོན་མེད་བྱས་པ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག
 བར་བཟུང་བའི་ཆོ་གའི་ཞེས་བྱ་བའི་བར་རོ། །འདིར་ཁ་སྤྱན་ཅིག་ན་རེ། འདིར་བྱས་པ་སོ་སོ་ལ་
 དེགས་སོ་སོའི་སྤྱི་ལྟོས་བཞས་ནི་བྱ་བར་མ་གསུངས་པས་བྱ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་
 དེགས་པར་སྤྱོད་བཤེ། བྱས་པ་སོ་སོའི་སྤྱི་ལྟོས་བཞས་བྱ་མི་དགོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱ་
 མི་དགོས་པར་ཡང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱ་དགོས་པར་དངོས་སྤྱོད་མ་གསུངས་པས་བྱ་མི་དགོས་
 བར་དོན་གྱིས་བསྟན་པར་སོང་དགོས་ན། བྱ་མི་དགོས་པར་དངོས་སྤྱོད་མ་གསུངས་པས་བྱ་དགོས་
 བར་ཡང་དོན་གྱིས་བསྟན་དགོས་པར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་སོ། །ཁྱེད་རང་གིས་རང་གཙོ་
 རོ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་སྤྱན་ཀ་ནས་དོན་མེད་སྤྱན་ལྷ་འི་མ་མེད་པའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་སྤྱོད་
 བས། ལྷགས་བརྩེའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅི་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། རྩིག་ལ་
 སོགས་པའི་སྤྱན་དང་བྱག་རྒྱས་དོན་མེད་བདུད་ཅིའི་བྱས་པ་རྣམས་དང་རོ་གཅིག་དུ་བྱེད་པར་སྤྱོད་
 པ་འགོག་པའི་སྤྱན་ཆོད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱ་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་པར་ཡང་
 མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་ན་ཅི་ཞིག་སྤྱོད་པ་སོམས་ཤིག།

དེས་ན་བུམ་པ་འདི་དག་ཏུ་སྟ་བུ་ལྟེན་དཔོས་པའི་སྟུང་ལྟེན་ལོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ།
དེ་སྟར་ན་འདིར་བུམ་པར་སྟ་བུ་ལྟེན་པའི་སྟོམ་པ་ཆེས་ཀྱིས་ནས་སྟུང་གནས་ཀྱི་དཔོས་ཏེ། རྩས་སྟུང་
སྟུང་གནས་ཀྱི་སྟུང་པ་འདི་ལས་གཞན་པའི་བུམ་པ་སྟུང་པོ་ན་མ་པག་ཅིང་། འདིས་བུམ་པ་སྟུང་པོ་ན་

གྱི་བྱ་བ་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཐེག་སྐྱུད་ལྷག་གནས་བྱེད་པའི་ཐེག་སྐྱུད་ནི། ལས་ཐེག་ཡིན་གྱི་ཡེ་ཐེག་མ་ཡིན་ཏེ། རྩས་ལྷ་ལྷག་གནས་བྱས་པའི་རྩས་སྤྱུ་མལ་སྐྱུ་ལྷག་གནས་བྱས་ནས་མི་ལས་བརྟགས་པས་བཟང་ན་ཐེག་གདབ་པ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་ཐེག་ནི་ལས་ཐེག་འདེབས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཡེ་ཐེག་འདེབས་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱད་དང་འགྲེལ་བར་དངོས་སྤྱུ་མ་བཤད་ཀྱང་། ཆོ་ག་སྤྱི་འགྲོའི་རིགས་པས་ཁ་བསྐྱངས་ན་ལེགས་ཏེ། ཆོ་ག་སྤྱི་རགས་མ་ལུས་པ་གཞན་ནས་ཁ་འགོངས་པ་ལ་སྟོས་པར་བྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་ཆོང་བར་དངོས་སྤྱུ་བཞོད་པ་བོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་སྐྱབ་དཀྱིལ་ད་ལྟའི་སྟོ་མཆོག་ཏུ་དམན་པ་དག་གི་དོན་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་གསལ་བར་བཞོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་རྒྱད་སྟེ་གང་ན་ཡང་མེད་པས་པན་ཚུན་ཁ་འགོངས་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་དང་། རྒྱད་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྟོས་ནས་གོ་སྤྱི་བ་ལ་དགོངས་ནས་དངོས་སྤྱུ་མ་གསུངས་པ་དང་། རྩ་མ་ལ་རག་ལས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་མན་རག་ལ་སྟོས་པར་བྱས་ནས་དངོས་སྤྱུ་གསལ་བར་མ་གསུངས་པ་དང་གོ་རིམ་འབྲུགས་པར་གསུངས་པ་སོགས་རྒྱད་སྟེ་པལ་ཆེ་བ་ན་ཤིན་ཏུ་མང་བས་འདིར་དངོས་སྤྱུ་ཐེན་ཆོད་ཅམ་ཞིག་ལས། མ་ཐེན་པ་རྣམས་བྱ་མི་དགོས་པར་སྤྱིས་ནས་འདོག་པ་ནི་སྟོ་གོས་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་བའི་གོ་ཚུལ་ཏེ། ཆོ་ག་རེས་པར་དགོས་པ་མང་པོ་ཡང་ཆད་ནས་དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱར་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ས་རྩུ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱད་སྟེ་གཞན་ནས་འབྱུང་བའི་ཆོ་ག་སྤྱི་འགྲོའི་རིགས་འགྲོས་སྤྱར་ནས་ཏུ་མ་ཞིག་ཁ་བསྐྱངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་ཚུགས་ཡེ་ཐེག་འདེབས་པ་མི་བྱེད་པ་ནི་མི་རིགས་པའོ། །ཐེག་སྐྱབ་ཚུལ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་དང་ཆོ་ག་གཞན་དག་རྒྱས་པར་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་ཁོ་བོས་བཤད་ཐིག་ཏོ།།

གསུམ་པ་སྟོབ་མ་ལྷག་གནས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་གཉིས། དངོས་བྱུབ་ཀྱི་ལྷས་བརྟག་པའི་དོན་ཏུ་སོ་ཤིང་གི་ཆོ་ག་དང་། སྟོབ་མ་བསྐྱུང་ཞིང་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་བྱིན་རྒྱལ་སྐྱུལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་སྟོབ་མ་ལྷག་པར་གནས་པ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཆོམས་སྤྱར་ཏེ་སྤྱིར་བཤད་ནས། སོ་སོར་འཆད་པ་ལ་དེ་ལ་འདི་ནི་སོ་ཤིང་དོར་བའི་ཆོ་ག་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གནས་སྐྱབས་གསུམ་ག་རུ་སོ་ཤིང་རི་ལྟར་འདོར་བའི་ཆོ་ག་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་སྟོབ་མ་ཞེས་སོགས་ཏེ།

སྟོབ་མ་སྟ་གོན་གི་ཆོ་གའི་ཡན་ལག་གཞན་དག་ཁ་འགོངས་དགོས་སོ། །བཞི་པ་མལ་སྟན་ལྷག་
པར་གནས་ནས་མཆན་མ་བརྟག་ཅིང་ངན་ན་བརྟོག་པའི་ཆོ་ག་ལ་གཉིས། མལ་སྟན་ལྷག་གནས་
དང་མཆན་མ་བཟང་ངན་བརྟག་པ། མཆན་མ་ངན་ན་བརྟོག་པའི་ཆོ་ག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
ཕྱོགས་གང་དུ་མལ་སྟན་ལྷག་གནས་བྱ་བ་ནི། སྤར་དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་བྱེད་པའི་སའི་དཀྱིལ་
དུ་རྩས་ལྷ་ཕྱོགས་བཞི་དབུས་དང་ལྷར་བཀོད་པ་དེ་མ་བསྟུས་པར་བཞག་པའི་ལྷ་ཕྱོགས་སུ་མལ་
སྟན་ལྷག་གནས་བྱ་བར་སྟོན་པ་དེ་ནས་སྟོབ་མ་གཤེགས་སུ་བརྟག་ནས་ཞེས་སོགས་སོ། །ཚུལ་
རི་ལྟར་བྱས་ནས་མི་ལས་བརྟག་པ་ནི། ཨོ་རྟོ་ཞེས་སོགས་སོ། །མཆན་མ་རི་ལྟར་བྱས་མཐོང་ན་བཟང་
བ་དང་ངན་པའི་རྣམ་དབྱེ་ནི། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཏོར་མའི་ཆོ་གས་མཆན་མ་ངན་པ་བརྟོག་པ་དང་། རྩོམ་ཕྱགས་
ཀྱི་སྟོམ་བརྟུན་གྱིས་མཆན་མ་ངན་པ་བརྟོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཆན་མ་ངན་པ་དེ་མཐོང་ནས་དེ་
བརྟོག་པའི་ཕྱིར་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སའི་ཤར་གྱི་ཆར་བསྐྱང་འཁོར་བསྟོམས། གཏོར་མ་སྐྱངས་
ཤིང་བསྐྱེད་དེ་བྱིན་གྱིས་བརྟུན། སངས་རྒྱས་རྣམས་སྟུན་བྱངས་ཤིང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཁམས་སོ་
སོ་ལ་བརྟག་ནས། རྩོམ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་སྟུན་བྱངས་ནས་སྟགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་འདིས་གཏོར་
མ་བྱིན་ཏེ། བར་ཆད་བརྟོག་པའི་དོན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་འཕྲིན་ལས་འཆོལ་བ་སྟེ། མཁའ་འགྲོ་
མ་རྣམས་དགུག་པའི་སྟགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྷ། རང་ཉིད་རྩོམ་ཕྱགས་སུ་བསྐྱེད་ཚུལ། དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོ་
ག། དེའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཕྱག་མཆན་འགོད་ཚུལ། སྟགས་བརྟུན་ཏེ་བདུད་ཆར་བཅད་པའི་ཆོ་ག། དེ་
རྩོམ་སྤར་ཡང་མཆན་མ་བརྟག་པའི་ཆོ་གའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་བདུད་བགོགས་ཀྱི་ཉེ་བར་འཆོ་
བ་ཞི་བའི་སྤྲད་དུ། སྟུབ་ཐབས་ཀྱི་ཆོ་གས་ཡན་ལག་དུག་ལ་སོགས་པའི་སྟགས་དགོད་ཅེས་པའི་
སོགས་ཁོངས་ནས་རིགས་དུག་དགོད་པ་དང་། སྟུག་སྐྱང་ཕྱགས་ཡེ་ཤེས་སྟོང་བ་དང་། སྟུག་སྐྱང་
ཕྱགས་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བ་སོགས་ཀྱང་བྱས་ནས། བསྐྱང་བའི་འཁོར་ལོ་རྩོམ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་བདུད་གཞོམ་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟོམ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་
འབྱོར་ལ་དམིགས་པར་བྱ་སྟེ། ཚུལ་རི་ལྟར་ན། སྟོན་དུ་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་བསྐྱེད་པ་དང་།

དེ་ནས་དེ་དང་སྒྲུབ་ཅིག་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ་རོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་ལོ། །དམ་ཆོག་སེམས་དབའ་
རི་ལྟར་བསྐྱོམ་ཞེ་ན། སྐུ་ཐབས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་གསུངས་པའི་དོ་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་
གས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཐུག་ཉི་ཤུ་ཙུག་དང་། སྐུ་བཅུ་གཉིས་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །སྐར་
གསུངས་པའི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཞེས་པ་ནི་སྐུ་མ་དག་སྐར་གསུངས་པའི་དོ་རྩེའི་ས་བོན་གྱི་
ཡི་གེ་རྣམས་ལ་འཆད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་བསྐྱུང་འཁོར་དགུས་མ་ལ་དོ་རྩེ་ལུས་ལ་བཀོད་ནས་དེའི་མེ་འོད་ཀྱིས་བདུད་
བསྐྱེད་པ་ཁོ་བོ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྔོན་དུ་བྱ་བ་དང་། མཚན་མ་ངན་པ་བསྐྱོག་པ་ལ་སྐྱབས་
འདིར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་སྐྱ་དགོས་སོ། །འོན་ཀྱང་སྐར་ཆོགས་ཞིང་ལ་ཆོགས་གསོག་པའི་སྐྱབས་
སུ་གསུངས་པའི་ལྷ་མོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་རང་གི་ལུས་ལ་སྦྱང་ཁར་རྣམ་པར་
བཀོད་དེ། དེ་དག་ལས་སྐྱོས་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་གི་ལྷ་ལ་མཆོད་ནས་དབང་བསྐྱུར་བར་
གསོལ་བ་གདབ་པའི་དོན་དུ་བྱས་ན་ལེགས་སོ། །

འདིར་ཁ་ཕྱགས་ཅིག་ན་རེ། བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་དོ་རྩེ་ལྷགས་དང་། འདིར་
མཚན་མ་ངན་པ་བསྐྱོག་པའི་སྐྱབས་སུ་བསྐྱོམ་པར་བཤད་པའི་དོ་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་གཉིས་དོན་
མི་གཅིག་སྟེ། དོ་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་འདི་ནི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཉིད་ཡིན་ལ། དོ་རྩེ་ལྷགས་ནི་རེ་ཤིག་
ས་བཅུ་པ་པའི་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱབས་འདིར་ཡང་བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་
སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་དོ་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་དམིགས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སྔོན་དུ་བསྐྱུང་
འཁོར་བསྐྱོམས་ནས་དངོས་གཞི་ལ་དོ་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་ལ། སྔོན་འགྲོའི་སྐྱུང་
འཁོར་ལ་དོ་རྩེ་ལྷགས་བསྐྱོམ་དགོས་ཤིང་། དེ་མ་ཐག་ཏུ་དངོས་གཞི་ལ་ཡང་དོ་རྩེ་ལྷགས་ཉིད་
བསྐྱོམ་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་དོ་རྩེ་ལྷགས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་མཇུག་པའི་བསྐྱུང་འཁོར་སྐྱོམ་
ཚུལ་སྐར་བསྐྱུན་ཟིན་ནས། མལ་སྐུ་ལྷག་གནས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་མཚན་མ་ངན་པ་བསྐྱོག་པའི་ལྷའི་
རྣལ་འབྱོར་བྱེད་པར་ཅན་སྔོན་པའི་སྐྱབས་ཡིན་པས་སྐར་གྱི་དེ་ཉིད་སྔོན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་བཙུམ་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཉིད་ཁྲིས་པའི་བྲག་པོ་དང་། དོ་རྩེ་འཇིགས་
བྱེད་དང་། ཡེ་ཤེས་ལེའུར་བཤད་པའི་སྔོན་ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཉི་ཤུ་ཀ་བྲག་པོ་

རྣམས་དོན་གཅིག་ལ། དེ་དག་དང་དོན་རྒྱལ་ས་བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོའི་ཁྲོ་བོའི་དབང་པོ་དོན་
མི་གཅིག་ཅིང་། ཕྱག་རྒྱ་དང་ཕྱག་མཆན་སྟགས་གྲིས་འགོད་པ་ནི་མཆན་མ་ངན་པ་བརྒྱུག་པའི་
དོན་དུ་དོན་རྒྱལ་ས་བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་བསྐྱུང་པའི་སྐབས་
སྟེ་མ་གསུངས་པས། བསྐྱུང་འཁོར་སྟེ་མ་པའི་གཙོ་བོ་དོན་རྒྱལ་ས་བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་
མི་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་པ་བཅུ་དྲུག་པའི་སྟགས་ཀྱང་སྟགས་དོན་ལ་དོན་རྒྱལ་ས་བསྐྱུང་
གྱི་མདོར་རྟོགས་སྟོན་པ་དུས་འཁོར་དྲག་པོའི་སྟགས་ཡིན་ཞིང་།¹ རྒྱ་པ་བཅུ་དྲུག་ཅུ་གཉིས་པ་
ནི་སྟེ་མ་ཆེན་གྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་བཅུ་དྲུག་ཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྟགས་རྒྱ་པ་དེ་དང་མཁའ་འགྲོ་མ་དེ་སྐྱུར་
བར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཡེ་ཤེས་ལེའུར་བཤད་པས། དེ་ཉིད་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་གྲིས་བར་ཆད་གྱི་
བཤེགས་བརྒྱུག་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་མཁའ་འགྲོ་མ་དེ་དག་གི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དོན་རྒྱལ་ས་
བསྐྱུང་འཁོར་སྟེ་མ་པས། མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་གྱི་སྟགས་བརྒྱུག་པར་མཆན་མ་ངན་པ་བརྒྱུག་པའི་
སྐབས་འདིར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱུང་འཁོར་གྱི་སྐབས་སྟེ་སྟགས་འདི་དག་བརྒྱུག་པར་མ་
བཤད་ཅིང་སྐབས་དེར་འབྲེལ་མེད་དོ།

སྐབས་འདིར་སྐབ་ཐབས་ལས་གསུངས་པའི་ཆོ་གས་ཞེས་པ་ནི། སྐབ་ཐབས་ལེའུའི་
ཆོ་གས་བཅད་བརྒྱ་ལྟ་གཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྲིས་བརྒྱན་པ་ལ་སྟེ་ག་པ་ཡིན་ཞིང་། སྐབ་
བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་སྐབས་སྟེ། འཁོར་ལོའི་དབྱུང་སྟེ་གཉིས་ལྷག་རྒྱུ་པའི་ཕྱག་དང་དུས་གྱི་ཞལ་
ལྷན་ཁྲོ་བོའི་དབང་པོ་དོན་རྒྱལ་ས། ཞེས་པ་སྟེ་སྐབ་ཐབས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་
སྟགས་པས་བསྟོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་ངེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྐབ་ལེའི་ཆོ་གས་བཅད་
བརྒྱ་ལྟ་གཅིག་པ་སོགས་སྟེ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་དོན་ཡིན་པས། དེ་དང་འདི་སྐབ་ལེར་འཆད་པར་
འགྱུར་བའི་སྐབས་གཅིག་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྐབ་ལེའི་མདོར་བསྟུན་བཞི་པའི་མཐུག་གི་ཆོ་གས་
བཅད་བརྒྱ་ལྟ་གཅིག་པ་སོགས་གསུམ་གྲིས་བརྒྱན་པའི་ཁྲོ་བོ་ཕྱག་ཉི་ལྷ་ཅུ་ག་པ་སྐྱུང་པོ་ཆེའི་
པགས་པའི་གོས་འཛིན་པ་ཡུམ་དང་བཅས་པ་བདུད་དང་འདོད་ལྷ་མནན་པ་ནི་དུས་འཁོར་དྲག་
པོ་དོན་རྒྱལ་ས་བསྐྱུང་འཁོར་ཡིན་གྱི་དོན་རྒྱལ་ས་མ་ཡིན་ཞིང་། སྐབ་ལེའི་མདོར་བསྟུན་ལྷ་པའི་མགོར་

1 ཞེས། ཤོག 36 བ 6། གཙང་། ཤོག 32 བ 2 ཡིན་ཅིང་། ཞེས་གཙང་ཅིང་འགྱུར་།

ཆེགས་བཅད་བརྒྱ་སོ་བཞི་པ། ཁྲོ་བོའི་དབང་པོ་དོ་རྩི་བྱགས་ནི་གཉིས་ལྷག་རྒྱལ་བའི་བྱག་དང་
 རིག་བྱེད་ཞལ་དང་ཞབས་གཉིས་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དོ་རྩི་བྱགས་ནི་དོ་རྩི་འཛིགས་
 བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་བསྐྱར་འཁོར་གྱི་གཙུག་པོ་དོ་རྩི་བྱགས་གཅིག་པས། བསྐྱར་
 འཁོར་གྱི་གཙུག་པོ་ནི་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་གདན་ལ་གཡས་བརྒྱུད་གིས་གནས་པར་བསྐྱོམ་དགོས་ཀྱི། དོ་
 རྩི་བྱགས་བདུད་དང་དྲག་པོ་མནན་པར་བསྐྱོམ་པ་ནི་འཐད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

འདི་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོར་རེ་ཤིག་སྐྱབ་བྱེད་དང་པོ་ནི་རང་གི་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་
 རང་དགར་ཞུགས་པའི་གཏམ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྲོ་བོའི་དབང་པོ་དོ་རྩི་བྱགས་ས་བཅུ་
 པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གནས་པར་སྟོན་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཆེག་རྒྱུར་ཅམ་ཡང་གང་ན་ཡང་
 མེད་ཅིང་། སྐྱབ་བྱེད་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་བསྐྱར་འཁོར་གྱི་ཁྲོ་བོ་གཞན་རྣམས་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནས་པས་བསྐྱར་འཁོར་གྱི་ཁྲོ་བོའི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱུང་བོ་
 སྟམ་ན་ནི། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་བསྐྱར་འཁོར་ལ། རིགས་དྲུག་པ་དོ་རྩི་འཆར་
 ཞིང་དྲག་པོར་བསྐྱར་པའི་ཞེ་སྤང་དོ་རྩིས་གཙུག་པོ་མཛད་པ་ལ། ཁྲོ་བོ་བཅུས་བསྐྱོར་བ་བཤད་པ་
 སོགས་དུ་མ་ཞིག་གིས་མ་ངེས་པས་མཐོང་རྒྱ་རྒྱུད་པའི་སྟེ་བརྟོལ་མ་སྟེ་ཤིག།

བསྐྱར་པའི་འཁོར་པོ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཞེས་པས་ཀྱང་མི་གཞོད་དེ། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལེའི་
 སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་སྟོན་དུ་བསྐྱར་འཁོར་རྒྱས་འབྱིང་བསྐྱས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་བསྐྱོམ་པའི་རྒྱས་པ་དོ་
 རྩི་བྱགས་ཀྱིས་སྐྱུངས་མ་དུག་ཅུ་སྟོ་བ་སོགས་དང་། འབྱིང་དོ་རྩི་བྱགས་ལ་ཁྲོ་བོ་བཅུས་བསྐྱོར་བ་
 ཅམ་དང་། བསྐྱས་པ་རང་གི་ལུས་ལ་བཞོད་པའི་དོ་རྩི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདུད་གཞིམ་པ་ཅམ་ཡང་
 རུང་བ་སྟོགས་འདིའི་མཁས་པ་སྔ་ཕྱི་དུ་མ་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་དོན་ལ་ཡང་གནས་
 པས། བསྐྱར་འཁོར་ཞེས་པའི་ཆེག་རྒྱུར་བ་ཅམ་གྱིས་དོ་རྩི་བྱགས་གཙུག་པོར་ཡོད་པའི་བསྐྱར་འཁོར་
 དུ་སྐྱབ་པ་ནི་ཁྱབ་པ་ཤིན་དུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྐྱབ་བྱེད་གསུམ་ཡང་སྟོང་པོ་མེད་དེ། བསྐྱར་འཁོར་བསྐྱོམས་ནས་བགོགས་ཆར་གཙུག་
 པའི་གཙུག་པོ་ཡིན་ན་མི་ལམ་ངན་པ་བསྐྱོག་པའི་ལྟེན་ནས་འཕྱོར་བྱེད་པར་ཅན་ལ་དེ་སྟོམ་པ་འགལ་

1 ཞོལ། ཤོག 32 བ ༧། གཙང་། ཤོག 31 ན ༩ ཞེ་བ་དྲག་པོར་

བར་སྐྱུས་པར་སོང་བས། འགལ་བྱུང་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡེ་ཤེས་ལེའུར་སྤྲོམ་ཆེན་གྱི་དགྲིལ་
འཁོར་གྱི་གཙུག་པོར་བཤད་པའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དག་པོ་དང་རྩི་ཤུགས་དོན་གཅིག་པར་ཡེ་
ཤེས་ལེའུ་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བཤད་དེ། ལེའུ་དེར་སྤྲོམ་ཆེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གཙུག་པོ་འཆད་
པའི་སྐྱབས་སུ་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཉི་མའི་སྤྱིང་དུ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཞབས་གཡས་པའི་འོག་དུ་
བདུད་དང་། ཞབས་གཡོན་པའི་འོག་དུ་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་དེ་ཡང་དག་པོ་འོ། །འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་
དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྩི་ཤུགས་འགྲོ་མ་བརྒྱད་དོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་བར་བར་གྱི་འདབ་མ་རྣམས་
ལ་བདུད་ཅིས་གང་བའི་ཐོད་པ་བརྒྱད་དོ། །དེ་ལྟར་འདབ་མ་བརྒྱ་དྲུག་ནི་དགའ་བའི་འཁོར་ལོ་སྟེ།
དགའ་བ་བརྒྱ་དྲུག་གི་དབྱེ་བས་ལྷ་མོ་རྣམས་དང་ཐོད་པ་རྣམས་སོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས་ནི་ཐེག་
ལེ་བཞི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཞལ་བཞི་པའོ། །ཕྱོགས་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་འགྲོག་པའི་ཕྱིར་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་
པའོ། །ལྷག་པའི་རྒྱ་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་འགྲོག་ཕྱིར་གཉིས་ལྷག་རྒྱལ་བའི་ཕྱག་སྟེ། སྤར་གསུངས་
པའི་རྩི་ཤུགས་སོ། །ཞེས་སྤྲོམ་ཆེན་གྱི་གཙུག་པོ་དེ་ཉིད་བཙེམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་
སྤར་གསུངས་པའི་རྩི་ཤུགས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་བསྟན་དུ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་
འདིས་རྩི་ཤུགས་ཀྱི་གདན་ལ་བདུད་དང་དག་པོ་མི་རུང་བར་སྐྱབ་བ་ཡང་རྒྱར་ཕྱིན་པར་བཀག་པ་
ཡིན་ནོ། །སྤར་གསུངས་པ་ནི་བསྐྱར་འཁོར་དང་སྐྱབ་ལེར་བཤད་པའི་རྩི་ཤུགས་སོ། །

དེ་ལ་འདི་སྐད་ཚུགས་ཅེས་སྤྲོམ་ཆེན་གཙུག་པོ་དུས་འཁོར་དག་པོ་ལ་རྩི་ཤུགས་དང་
འབྲ་བས་རྩི་ཤུགས་སུ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཁྱེད་ཆོས་སུ་སྐྱབ་བ་སྟེ། བཏགས་
པ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་མ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅས་པ་འདིགས་པར་འགྱུར་བ་ལས་གཞན་
པ། བཏགས་པ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པར་འཆད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་གཞན་ཅི་
ཞིག་ཡོད། མཁས་པའི་དོགས་པའི་རྩི་ཤུགས་ལ་ནི། འབྲ་བའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི་
བཏགས་པའི་དགོས་པ་དང་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱང་བཤད་རྒྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མིན་
པར་འབྲ་བའི་རྒྱ་མཆན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ན་ནི། རྩི་ཤུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་མིང་ཡང་
འབྲ་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་སྟེ་སྐྱུས་ན་ཅི་ཞིག་བྱར་ཡོད། བསྐྱར་

1 བསྐྱར་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༤ ཤོག ༡༡༣༤ ཟེང་། ༡༡

འཁོར་གྱི་དོ་རྩེ་ཤུགས་ཀྱི་ཞབས་འོག་ཏུ་ཡི་དྲུགས་མནན་པ་བསྐྱོམ་དགོས་པར་སྐྱབ་ལའི་ཆོགས་
བཅད་བརྒྱ་སོ་ལྔ་པའི་འགྲེལ་བར། འབྲུང་པོའི་མགོན་པོ་སྟེ་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་མགོན་པོ་གཞན་གྱིས་མི་
སྐྱབ་པ་སྟག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མནན་ཞིང་གཡས་བརྒྱུད་སྟབས་ཀྱིས་ཡང་དག་གནས་པ།¹ ཞེས་
གསུངས་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

འོ་ན་བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དོ་རྩེ་ཤུགས་ཀྱི་ཞབས་འོག་ཏུ་སྐྱའི་རྒྱལ་པོ་དག་མནན་
པར་སྐྱོམ་དགོས་པར་འབྲུང་ཏེ། སྐབས་དེའི་ཆོགས་བཅད་བརྒྱ་སོ་དྲུག་པའི་འགྲེལ་བར། འདིར་
ཁོ་པོའི་དབང་པོ་དོ་རྩེ་ཤུགས་དེ་ཉིད་ཅེས་པ་ནས། སྐྱའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་བ་དང་རྣམ་རྒྱལ་ལྡང་ཁྱ་དང་
སྟོན་པོ་དག་ནི་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་བསྐྱེལ་བྱས་ནས་ཞེས་པ། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གཡོན་པ་དང་
གཡས་པའི་ཞབས་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།² ཅི་སྟེ་དེ་ནི་ཆར་
དབབ་པ་དང་བཅས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་སྐྱ་སྐྱབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པས་བསྐྱུང་འཁོར་
ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། འབྲུང་པོའི་དབང་པོ་ཞབས་འོག་ཏུ་མནན་པར་བསྐྱོམ་
པ་དེ་ཡང་འབྲུང་པོ་སྐྱབ་པའི་ལས་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་ཀྱི་སྐྱ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པས།
བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་ཅི་ཞིག་དགོས། བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དོ་རྩེ་
ཤུགས་ཡུམ་ཅན་དུ་བསྐྱོམ་རིགས་པར་ཐལ། སྟོམ་ཆེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡུམ་ཅན་དུ་བསྐྱོམ་པར་བཤད་
ཅིང་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་བྱིར་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་གང་སྒྲས་མི་དྲན་པའི་བྱིས་པའི་
མ་བཤོད་ཏེ། བསྐྱུང་འཁོར་སྐབས་སུ་ཁོ་བཏུ་ཡུམ་ཅན་དུ་བསྐྱོམ་རིགས་པར་ཐལ། དཀྱིལ་འཁོར་
ལ་བཀོད་པའི་ཁོ་བོ་བཏུ་ཡུམ་ཅན་དུ་འགོད་པར་གསུངས། དེ་དག་དོན་གཅིག་པའི་བྱིར། ཐམས་
ཅད་ཁས་སྒྲངས་སོ། །ལྟ་གཅིག་ཉིད་ཡང་སྐབས་འགར་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་དང་སྐབས་འགར་
ཡུམ་ཅན་དང་སྐབས་འགར་གཙོ་བོ་རྒྱུད་པ་དང་། སྐབས་འགར་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྐྱོམ་པའི་
གནས་སྐབས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་རྒྱད་ཕྱེ་སོ་སོ་ནས་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་བཤད་པ་གང་ཡང་ན་བར་
མ་གྲགས་པའི་གཏམ་མོ།

1 བསྐྱུང་འབྲུང་། བོ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༤ ཞོག་ ༡༥༩ ཟེང་། ༡

2 བསྐྱུང་འབྲུང་། བོ་བསྐྱུར་མ། དེབ། ༤ ཞོག་ ༡༥༩ ཟེང་། ༡༩

ཕྱག་རྒྱ་འགོད་པ་སོགས་བསྐྱར་འཁོར་དུ་མི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་བཤད་གང་གི་གནས་ཡིན་ཏེ། བསྐྱར་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་དམ་ཚིག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་དབང་བསྐྱར་ཡང་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དག་གྱང་མཚན་མ་ངན་པ་བསྒྲིག་པའི་སྐབས་སུ་རྩི་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ལ་བཤད་གྱི་བསྐྱར་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་པ་བདུན་ཅུ་ཙུ་གཉིས་པ་འདིར་བཤད་པ་འདི་འབྲུ་བ་སྟོན་ཆེན་གྱི་འཁོར་གྱི་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱང་སོ་ཡེ་ཤེས་ལེའུར་བཤད་པར་སྟོན་པ་ཞི་སྟོན་གྱིས་མཚོགས་ཏུ་ཅིང་བ་སྟེ། དེར་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རི་ལྟར་བཤད་ཅེན། ཞི་ཉི་ལོ་གྲ་བེ་ར་ཡ་ལྷ་བརྩེ་རྩྱུ་རྩྱུ་པའ། ཅེས་སོགས་རྟེན་པ་བདུན་ཅུ་ཙུ་གཉིས་པའི་རྟེན་པ་དེ་དེའི་མཐར་མཁའ་འགྲོ་འཕ། མཁའ་འགྲོ་མ་དེའི་ས་སོན་དང་མིང་སྟགས་སྐྱར་བའི་མཐུག་ཏུ་རྩྱུ་རྩྱུ་པའ་སྐྱར་བ་དོན་གཉིས་འཁོར་གྱི་ལྷ་སོ་སོའི་བསྐྱུས་སྟགས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་གྱིས། དེ་ལྟར་མ་སྐྱར་བར་འདིར་བཤད་པ་ལྷ་བྱ་ནི། སྐབས་འདི་ཉིད་དུ་འབྲེལ་ཆེན་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩི་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་སོ་སོའི་ཐེང་སྟགས་ཏེ།¹ ཞེས་གཙོ་བོ་རྩི་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་ཐེང་སྟགས་སུ་བཤད་གྱི། འཁོར་གྱི་ལྷ་སོ་སོའི་བསྐྱུས་སྟགས་སུ་གོང་ལོག་གང་དུ་ཡང་མ་བཤད་དོ། །དེས་ན་ཚུལ་འདི་ནི། བདེ་མཚོགས་ལྷ་ཨི་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ཆོད་ལྷན་དག་ལས། ཞི་ཀ་ར་ཀ་ར་རྩྱུ་རྩྱུ་པའ། ཞི་ཀྱ་ཕ་ཀྱ་ཕ་རྩྱུ་རྩྱུ་པའ། ཅེས་སོགས་ཆོན་པ་ཉེར་བཞེར་བཅད་པ་དཔའ་བོ་ཉེར་བཞེ་སོ་སོའི་སྟགས་དང་། ཞི་ཀ་ར་ཀ་ར་ཀྱ་ཕ་ཀྱ་ཕ་ཞེས་སོགས་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་སྟེལ་བ་གཙོ་བོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་བདེ་མཚོགས་གི་ཐེང་སྟགས་སུ་བཤད་པ་དང་འབྲུ་བ་ཡིན་པས་རྟོག་དཔྱད་དང་རྒྱུད་སྟེ་མང་དུ་སོས་པ་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བའི་གཏམ་གྱིས་དེ་ཉིད་གསལ་བར་མ་བྱེད་ཅིག།

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོག་ནི། དབང་ལྷ་སྐྱུན་བྲངས་པ་ལ་ལྷ་སོ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པས་མཚོད་ཅིང་། དབང་བཅུ་གཅིག་སོ་དེ་དེ་ལ་ཡང་གསོལ་བ་གདབ་པའི་སྟགས་དང་། དབང་བདུན་བསྐྱར་བའི་སྟགས་དང་། དབང་བདུན་གྱི་སྐྱུན་མོང་དུ་ར་རྒྱལ་འཛིན་པའི་སྟགས་དང་། དབང་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ར་རྒྱལ་འཛིན་པའི་སྟགས་དང་། གོང་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སོ་སོའི་དབང་

1 བསྟན་འགྱུར། བེ་བསྐྱར་མ། དེབ་ ༩ ཞོག་ ༥༥༥ ཐེང་། ༡༡

རི་ལྟར་བསྐྱར་ཚུལ་དང་། དབང་ཐོབ་ནས་རིགས་བདག་གི་རྒྱས་འདེབས་དང་བཅས་པས་ཆོ་ག་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་དགོས་པ་ལ། འདིར་སྐྱགས་ཅན་ཞིག་གསུངས་པ་ནི། དེ་ནས་དབང་
བསྐྱར་བར་ཞེས་པ་ནས། བོང་མ་ལས་བོང་མའི་དབང་གི་ཆོ་གའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་རོ། །འདི་དག་
གི་ཆོ་ག་རྫོགས་པ་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ཡི་གེར་བཤད་བྱེད་རྟོ།།

གསུམ་པ་དེའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཕྱག་མཆོན་འགོད་ཚུལ་ལ་གསུམ། ཕྱག་རྒྱ་དགོད་པའི་ཆོ་
ག། ཕྱག་མཆོན་དགོད་པའི་ཆོ་ག། ལྷུང་རྒྱལ་པོའི་རྒྱན་དགོད་པའི་ཆོ་གའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་
ཕྱག་རྒྱ་དྲུག་གི་སྐྱགས་ཀྱི་ཆོག་རྣམས་ཉེ་ཞེས་སོགས་རིམ་བཞིན་ཕྱག་རྒྱ་དྲུག་དང་བཞིའི་
སྐྱགས་རྣམས་དང་། ཕྱག་རྒྱ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ལུས་ཀྱི་གནས་བཅུ་དྲུག་གི་དབྱེ་བས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་
དྲུག་དག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་བཅས་པ་སྟོན་པ། ཕྱག་རྒྱ་དགོད་པའི་ཆོ་
གའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་གཡས་དང་གཡོན་གྱི་ཕྱག་རྣམས་སུ་ཞེས་སོགས་ཉེ། དེ་ལ་མཆོན་
བྱའི་ས་པོན་གྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་ནི། སྤྱི་གཡོན་པའི་ཕྱག་མཆོན་རྣམས་ཀྱི་ས་པོན་དང་།
ལྷ་གཡས་པའི་ཕྱག་མཆོན་རྣམས་ཀྱི་ས་པོན་ཡིན་པ་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་དོན་ནི། ཉ་ནམ་མཁའ་
དང་ཁྲ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་མ་རྒྱ་དང་ར་མའི་ཁམས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས། ཐེག་ལེ་རྩ་བ་
དང་རྣམ་བཅད་ཉི་མའི་རང་བཞིན་གྱི་ཐབས་ཤེས་ཉེ། ཉི་རྩའི་རྒྱུད་རྒྱུ་རྒྱུར་རོ་གཅིག་ཏུ་འདུས་ཤིང་།
ཁམས་དཀར་དམར་འདུས་པའི་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་དུ་སྐྱར་བ་ལས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་
དང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟོང་བ་ཉིད་དབྱེར་མེད་དུ་སྐྱར་བ་མཆོན་པས། གཡོན་གྱི་ས་པོན་ཐབས་ཀྱི་
ཡི་གེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལྷ་རིང་གིས་འཁྱུད་ཅིང་། གཡས་པའི་ས་པོན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་ཨ་
མུང་ཐབས་ཀྱི་ཆས་འཁྱུད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱང་ཕྱགས་ཀྱི་སྐྱགས་ཀྱི་ཆོག་ལ་ཡང་། སྐྱང་ཕྱགས་
འཛིན་པའི་ཕྱག་གཉིས་ཕྱག་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆ་ཡིན་པས། དེ་མཆོན་པའི་ཁྲ་དང་ཉ་ལ་དབྱངས་
བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་འཁྱུད་པར་བསྟན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་ལྷུང་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཞེས་སོགས་
ཉེ། ཕྱག་མཆོན་དང་ཕྱག་རྒྱ་དགོད་པ་འདི་དག་གྱང་སྟོན་དུ་དམ་ཆོག་པ་བསྟེན་པའི་སྐབས་སུ་བྱ་
བ་ཡིན་མོད་གྱང་། འདིར་བཤད་པ་ནི་བཤད་པའི་རིམ་པའོ།།

བཞི་པ་སྒྲགས་བརྒྱས་ཏེ་བདུད་ཚར་བཅད་པའི་ཚོ་ག་ལ་གསུམ། ཀྱང་པ་བརྟུ་ཅུ་གཉིས་པའི་སྒྲགས། བདུད་མགོ་དང་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་སྒྲགས། ཀྱང་པ་བརྟུ་ཅུ་ཅ་གཉིས་པའི་སྒྲགས་སོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་བཙམ་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དུག་པོའི་ཡན་ལག་སོ་སོའི་སྒྲགས་ཀྱང་པ་བརྟུ་ཅུ་གཉིས་པའི་སྒྲགས་ལ། ཚར་གཙོད་པའི་སྒྲགས་ཞེས་པའི་སྒྲགས་ཞེས་པ་མཐའི་གསལ་བྱེད་དུ་སྦྱར་ཏེ། ཀྱང་པ་བརྟུ་ཅུ་གཉིས་པའི་སྒྲགས་མཁའ་འགྲོ་མའི་ཚོ་གསུམ་གྱི་ས་བོན་བདུད་མགོ་དང་བཅས་པའི་སྒྲགས། གདུག་པ་ཚར་གཙོད་པ་ཀྱང་པ་བརྟུ་ཅུ་ཅ་གཉིས་པའི་སྒྲགས་ཞེས་སྦྱར་ནས་སྒྲགས་འོག་ནས་འཆད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱོར་དུ་བྱེད། །དེ་ལ་ཀྱང་པ་བརྟུ་ཅུ་གཉིས་པ་དང་བརྟུ་ཅུ་ཅ་གཉིས་པ་འདི་གཉིས་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་བརྟུ་ཅུ་གཉིས་དང་བདེན་དོན་རྣམ་པ་བརྟུ་གཉིས་ལ་སྦྱར་ནས་འཆད་དགོས་ཤིང་། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ཡང་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་ལ་སྦྱར་དགོས་པ་ལ། ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་གྱི་དེ་ཉིད་བརྟུ་ཅུ་གཉིས་དང་བདེན་དོན་བརྟུ་གཉིས་རེ་རེ་ཞིང་ཐབས་ཤེས་སྒྲ་སྦྱོར་རོ། །དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྒྱ་བ་ཆ་བརྟུ་ཅུ་གཉིས་པ་དང་ཉི་མ་ཁྲིམ་གྱི་དབྱེ་བས་ཆ་བརྟུ་གཉིས་པ་ཐབས་ཤེས། ཉན་དུ་སྦྱེས་པ་ལོ་བརྟུ་ཅུ་གཉིས་པ་དང་བྱད་མེད་ལོ་བརྟུ་གཉིས་པ་ཐབས་ཤེས། ཉན་ལུས་ལ་ཐེག་ལེ་ཆ་བརྟུ་ཅུ་གཉིས་པ་དང་རྒྱུད་འཕོ་བ་བརྟུ་གཉིས་པ་ཐབས་ཤེས་ཏེ། ཕྱི་ནང་དེ་དག་ནི་གཞིའི་ཚོས་སོ། །གཞན་ལ་ལམ་དང་འབྲས་བྱའི་ཚོས་གཉིས། ལམ་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ལས། བསྐྱེད་རིམ་ལ་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆ་བརྟུ་ཅུ་གཉིས་པ་དང་བརྟེན་པ་ལྷ་ཚོགས་ལན་ལག་བརྟུ་གཉིས་པ་ཐབས་ཤེས། རྫོགས་རིམ་ལ་འཛག་པའི་དགའ་བ་བརྟུ་ཅུ་གཉིས་པ་བྱེད་པའི་མཚོག་ཏུ་མི་དགྲུང་པའི་དགའ་བ་བརྟུ་ཅུ་གཉིས་པ་ཐབས་ཤེས། འབྲས་བྱ་ལ་སྦྱོར་བརྟུ་ཅུ་གཉིས་པ་དང་ས་བརྟུ་གཉིས་རྫོགས་པ་ཐབས་ཤེས་སོ། །

དེས་ན་ཀྱང་པ་བརྟུ་ཅུ་གཉིས་པ་ནི་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་གྱི་བརྟུ་ཅུ་གཉིས་ཚོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཚོན་པ་དང་། ཀྱང་པ་བརྟུ་ཅུ་ཅ་གཉིས་པས་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་གྱི་བརྟུ་གཉིས་ཚོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཚོན་པའི་ཞེས་སྒྲ་མ་དག་འཆད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ནི་བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་སྦྱར་བ་གཉིས་ལས། རྫོགས་རིམ་ལ་སྦྱར་ན། འཛག་པའི་དགའ་བ་བརྟུ་ཅུ་གཉིས་པ་བྱེད་པའི་མཚོག་ཏུ་མི་དགྲུང་པའི་དགའ་བ་བརྟུ་ཅུ་གཉིས་པ་མཚོན་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྦྱར་ན། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྦྱེད་

ཡན་ལག་དང་བྱག་མཆན་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ནས་བཟོད་དེ། བསྟོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་པར་བྱེད་
པའོ་ཞེས་པ་ཅམ་ལས། གཞན་དག་གི་སྟོས་བཏགས་མང་དུ་འཆད་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་རུང་བ་དཀའ་
བར་སྤང་རོ། །རྐང་པ་བཅུ་དྲུག་པའི་སྤྲུག་པའི་རི་ཅམ་ཞིག་བསྟོན་པས་བྱེད་ལས་གང་བྱེད་པ་ནི།
འདི་བྱེད་པ་བསྐྱས་པས་ཞེས་སོགས་སོ།།

གཉིས་པ་བདུད་མགོ་དང་མཁའ་འགྲོ་མའི་ས་བོན་གྱི་སྤྲུག་པ་ནི། ད་ནི་ཞེས་པ་ནས།
འཁོར་ལོ་སྟོམ་ཆེན་གྱི་མཁའ་འགྲོ་མའི་ཆོག་གས་གྱི་ས་བོན་ཡང་དེ་དག་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་ཉ་རྩ་ཞེས་
པ་ནས། དུར་ཁྲོད་བཅུ་དྲུག་དང་ནམ་མཁའི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པའི་མཁའ་འགྲོ་མ་
དག་གི་ས་བོན་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །ནམ་མཁའི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་ལོ་དྲུག་པོ་
འདི་རྣམས་གྱི་ཐུ་བྱུང་རྣམས་ལ་གངས་བཞིན་དུ་རྩོམ་དང་ཞེས་པ་ནས། ཉ་ཡིག་ལ་སོགས་པ་
ཞེས་པ་ཉ་རྩ་ཡ་ཡུ་ར་རྩ་ཕ་ལྷ་ལ་ལྷ་རྩི་རྩ་སྟེ་ས་བོན་བཅུ་གཉིས་རྣམས་གྱིས་འཁོར་ལོ་དྲུག་པོ་
སོ་སོའི་ཕྱོགས་གྱི་འབྲེན་མ་སྟེ། གཙོ་མོ་རྣམས་གྱི་འོ། །ཉ་རྩ་ནས། སྟོ་སྟོ་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་བཅུ་ནི་
དང་པོ་གཉིས་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཏེ་གཙོ་པོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ལག་པ་གཉིས་ལ་གནས་པའི་ཐོད་
པ་གཉིས་གྱི་ས་བོན་ཏེ། ལྷག་མ་ཡི་གེ་བརྒྱད་ས་བོན་དུ་བྱས་པའི་ཐོད་པ་བརྒྱད་ནི་ལྷ་མོ་རྩས་མ་
བརྒྱད་པོ་རྣམས་གྱི་བར་བར་དུ་འོ། །ཨ་ཨ་ཞེས་སོགས་ནི་དུ་བ་མ་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་
བཅུ་འོ། །ཞེས་པ་ནས་རེས་པའོའི་བར་རོ།།

འདི་དག་ལས་བདུད་རིགས་བརྒྱའི་མགོ་བོའི་ས་བོན་དུ་སྦྱར་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཞན་
དག་གིས་མ་བཤད་ལ། ཁ་ངམ་ཅིག །ཐབས་ཤེས་གྱི་བྱག་དང་བྱམ་པ་བརྒྱད་གྱི་ས་བོན་ཏེ་
བཅུ་གཉིས་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་བཏགས་པར་སྤྲོ་བ་སྟེ། འདིར་བྱམ་པ་བརྒྱད་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་
དང་། བརྒྱད་ལ་གཉིས་བསྐྱར་པའི་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་བཞད་གང་གྱི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། བདུད་རིགས་བརྒྱའི་མགོ་བོའི་ས་བོན་རྣམས་མཁའ་འགྲོ་མའི་ཡང་ས་བོན་དུ་བཤད་པས།
ཐོད་པའི་ས་བོན་དང་བྱམ་པའི་ས་བོན་སོགས་མགོ་བོའི་ས་བོན་དུ་འབྲེན་པ་འགྲེལ་པ་དང་འགལ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར། དུར་ཁྲོད་ལ་གནས་པའི་མཁའ་འགྲོ་མ་བཅུ་དྲུག་གི་ས་བོན་བཅུ་
དྲུག །འཁོར་ལོའི་ལྷ་མོའི་ས་བོན་དྲུག་ཅུ་སྟེ་དོན་དྲུག །འཁོར་ལོའི་ཕྱོགས་གྱི་འབྲེན་པའི་ས་བོན་

བརྩ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་བརྒྱད་ལྷན་མ་བརྩའི་ས་བོན་དང་གོ་བརྒྱད། སྤར་དྲུང་ཁོད་ཀྱི་ས་བོན་
བརྩ་བྲག་གི་མཐའི་རྩྱུ་པར་གྱི་བར་དུ་བརྩག་པའི་ཕྱོ་ཕྱོ་ཞེས་པ་མཁའ་འགྲོ་སྤྱིའི་ས་བོན་ཏེ། དེ་
གཉིས་དང་བཅས་པའི་བརྒྱ་ནི་མཁའ་འགྲོའི་ས་བོན་ལོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་རྒྱུད་པ་བདུན་ཅུ་ཙ་གཉིས་པའི་སྤྲགས་ནི། ད་ནི་བཙམ་ལྷན་འདས་རྩོ་རྩོ་
ཤྱགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་སོ་སོའི་སྤང་བའི་སྤྲགས་བརྩོད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་མཚམས་སྤྲུང་ནས།
སྤྲགས་དངོས་ནི། ཨོ་ལྷ་རྩྱུ་རྩྱུ་རྩྱུ་ཞེས་སོགས་སོ། །འདི་ཉིད་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་བདེན་དོན་
བརྩ་གཉིས་ལ་སྤྱོད་ཚུལ་ནི། རྟེ་བའི་འཁོར་ལོ་ལ་བསྟོད་པའི་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲག་ཅུ། འཕོ་
མཚམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་བརྩ་གཉིས་ཏེ། བདུན་ཅུ་ཙ་གཉིས་ནི་གཞིའི་བདེན་དོན་བརྩ་གཉིས་
ཡིན་ལ། རྩོགས་རིམ་རྩོ་རྩོའི་རྣམ་འབྱོར་གྱིས་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་དེ་དག་རྒྱ་རྒྱུ་འགོག་པ་དང་། འཕོ་
ཆེན་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་བཀག་ནས་ས་བརྩ་གཉིས་རིམ་གྱིས་བསྟོད་པར་བྱེད་པའོ།

བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྤྲུང་ན། རྒྱུད་པ་ཉེར་གསུམ་པ་ཡར་བཅད་ཀྱིས་ཁོ་བོའི་དབང་པོའི་སྤྱིའི་
ཡན་ལག་སོ་སོ་དང་། རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་གསལ་བཅུ་ལ་སྤྱོད་པ་ཉེར་བཞི་པས་སྤྲུང་དུ་བྱོན་
ཞེས་བོས་ནས། འཕྱིན་ལས་འཆོལ་བ་ནི། ཉེར་ལྷ་པ། བརྩ་ས་ཏུ་སོགས་ཀྱིས། གང་གི་བཀས་
འགྲུགས་པ་དང་། འགྲུགས་བྱེད་གང་གིས་འགྲུགས་པ་དང་། གང་འགྲུགས་པ་དང་བཅས་པ་
སྤྱིར་བསྟན། འགྲུགས་པ་བྱེད་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། སྤྲུགས་བརྩ་གང་དུ་བོས་ཀྱང་འགྲུགས་པ་ལྷ་
རྩྱ་སོགས་དང་། འབྱུང་བ་གང་ལ་གནས་ཀྱང་འགྲུགས་པ་ལྷ་ཀླ་ཤ་སོགས་དང་། ཁམས་གསུམ་
གང་དུ་གནས་ཀྱང་འགྲུགས་པ་ཀླ་མ་རྒྱ་ཏུ་སོགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤང་ཁམས་སོགས་ལ་གནས་
པ་འགྲུགས་པ་ནི། བ་རྩ་ཀརྒྱ་སོགས་སོ། །མདོར་ན་སེམས་ཅན་ལ་འཆོ་བ་བྱེད་པའི་བགོགས་
ཐམས་ཅད་འགྲུགས་པ་ནི་རྒྱུད་པ་ད་གསུམ་པ་སྤྲུང་སོགས་དང་། བཀྲུག་པ་ལ་རི་ལྷར་བྱ་བ་ནི།
རྒྱུད་པ་ད་བཞི་པ་མར་བཅད་ཀྱིས་བསྟན་ལ། འདི་དག་སྤྱོད་པ་ཡན་ལག་བྲག་དང་སྤྱོད་པ་ནི་དོན་
དུ་མ་མཐོང་བས་མ་བཞོད་དོ། །བརྩ་ཀླ་ཡ། བརྩ་གྲ་ལ། ཞེས་པ་འདི་ལ་ཀླ་ཡ་དང་། གྲ་ཏུ་གཉིས་
ཀ་དཀྲུས་གཅིག་ཏུ་མ་འདོམས་པ་གང་དུང་གཅིག་ལས་མེད་པའི་ཆོ། ཀླ་ཡ་ཡང་སྤྱ། གྲ་ཏུ་ཡང་
སྤྱ། ཡིན་ཀྱང་། གཉིས་ཀ་སྤྲུགས་གཅིག་ཏུ་སོ་སོར་སྤྱོད་པ་འདི་འདྲ་ལ་ནི། ཀླ་ཡ་སྤྱ། གྲ་ཏུ་གོང་།

བྱུངས་ལྷན་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེ་ལ་སྐྱེ་ནི་དངོས་སོ་ཆོག་པ་ལའི་དོན་མ་ཡིན་པ་ལའང་འཇུག་པས་རྒྱ་
 ཆེ། ལྷན་ནི་དངོས་སོ་འདུས་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པས་རྒྱ་ཆུང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲོས་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ་
 ཞེས་མཁས་རང་བ་དག་གསུང་ངོ་། །སྐྱོན་གསལ་ལས་བརྗོད་ཀྱི་ཡ་པཎ་ཅེས་པ་ནི་རྩོམ་པའི་སྐྱེ་ལྷན་
 ཅན་ལའོ།¹ །ཞེས་གསུངས་པས་བརྗོད་ཀྱི་ཡ་པཎ་དེ་རྩོམ་པའི་སྐྱེ་ལྷན་ལ་བཞག་དགོས་ཀྱང་། བརྗོད་ཀྱི་ཡ་པཎ་
 བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་སྐྱེ་དང་། བརྗོད་ཀྱི་ཡ་པཎ་དེ་རྩོམ་པའི་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱེ་
 གྱི་སྐྱེ་དོད་ཀྱི་ཡ་པཎ་བསགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྩོམ་པའི་རྣམས་སྐྱེ་རབ་བསགས་
 པའི་སྐྱེ་ཞེས་པའོ། རྩོམ་པའི་དོན་མི་ཤིགས་པ་ལ་བྱས་ནས་གཞིག་ཏུ་མེད་པའི་སྐྱེ་ཞེས་པ་
 ལ་བཞག་དགོས་སམ་སྐྱེ་མོ། །མདོར་བསྡུས་འདིའི་སྐྱེ་མཁས་ཀྱི་སྐྱེ་མཁས་དོན་མ་བཞག་
 པ་ཐམས་ཅད་ཁོ་བོས་སྐྱབ་ཐབས་དང་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་མཆན་བྱས་གསལ་བར་བྱས་ཐེན་པ་ལ་
 བསམས་ནས་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །རྒྱ་པ་དོན་གཉིས་པ་འདིའི་བྱེད་ལས་དང་བསྐྱེན་པའི་གངས་
 ཆད་ནི་ལན་བདུན་བརྒྱས་པས་ཞེས་སོགས་སོ། །ལྷ་པ་དེ་རྩོམ་སྐྱེ་ཡང་མཆན་མ་བརྟགས་པའི་
 ཆོ་ག་ནི། དེ་ནས་བདུན་ཆར་བཅད་པ་བྱས་ནས། ཞེས་སོགས་སོ། །ལྷ་པ་ཐེག་གདབ་པ་དང་
 འབྲེལ་པའི་ཆོ་ག་དང་སྐྱེ་མཁས་ལ་སོགས་པ་བཞག་པ་ནི། དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཞེས་སོགས་ཏེ་
 ཐེག་གདབ་པའི་ཆོ་ག་འདི་དག་རྒྱས་པར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་གར་རྒྱས་པར་བཞག་ཐེན་པ་ཉིད་
 གྱིས་འདི་དག་གི་དོན་སྐྱེ་མཁས་མེད་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་ངོ་། །

གསུམ་པ་མདོར་བསྡུས་ཀྱི་མཆན་བསྐྱེན་པ་ནི། བསྐྱེན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་སོ་ཞེས་སོགས་
 སོ། །སྐྱེས་པ། རྣམ་དཔྱོད་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྐྱོད་ཡངས་པར། །གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ལོ་མཐའ་དག་
 བསྐྱེས་པ་དེར། །ལེགས་བཞག་རིན་ཆེན་གྱི་བས་ཡོངས་གང་བ། །ཐུབ་བསྐྱེན་ནོར་འཛིན་འཆིང་
 བ་གཞན་ཡོད་མིན། །བཙུན་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཆོག་གི་དང་པོའི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཅ་བའི་རྒྱུད་ལས་སྐྱེ་བ། བསྐྱེས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱས་འབྲེལ་རི་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་རྒྱ་
 ཆེར་བཞག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། དབང་གི་ལུས་མདོར་བསྐྱེས་
 གཉིས་པ་རྣམས་པར་བཞག་པའོ། །

1 བསྐྱེན་འགྱུར། བོ་བསྐྱེས་མ། དེབ། ༡༥ ཞོག ༡༡༣༥ ཟེང་། ༡༡

༥ དཔལ་ལྷན་བདེ་ཆེན་ཐེག་སྐྱོད་ཀྱིས། རྣམ་པ་ཀུན་ལྷན་རྟོ་རྟེན་ཐེག་ ། འདེབས་མཁས་
 དེས་རོན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། །བདག་པོ་དེ་ལ་གུས་བརྟུང་ནས། །ཐེག་ལ་ཆོན་དཀྱིལ་རིམ་པ་
 ཡིས། །ཀུན་རྫོབ་བརྟུང་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། །མཆོན་ཉིད་ལྷན་པར་གྱི་བའི་ཐབས། །འཆད་བྱེད་
 མདོར་བསྟན་རྣམ་པར་དབྱེ།

གསུམ་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བའི་མདོར་བསྟན་ལ་གསུམ། མཆོད་པར་བརྟུང་ཅིང་བརྟུང་
 པར་དམ་བཅའ་བ། རྟུང་བཤད་པ་དངོས། མདོར་བསྟན་གྱི་མཆོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་མཆོད་པར་བརྟུང་པ་ནི། རུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བཙུང་
 ལྷན་འདས་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་དག་གི་གཙོ་བོ། རྟུང་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟོ་རྟེན་གསུམ་དབྱེར་
 མི་བྱེད་པ་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ལ་བརྟུང་ཅིས་པའོ། །དེ་ཞེས་པ་དམ་བཅའ་འབྲེན་པའི་
 ཆོག་གོ། །གཉིས་པ་བརྟུང་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི། ཕྱི་རོལ་དུ་སྐྱབས་པ་དང་ནང་དུ་ཁུ་བའི་ཆ་བརྟུང་བྱ་ག་
 གི་དབྱེ་བས། བརྟུང་གཉིས་ཉི་བརྟུང་བྱ་ག་པའི་ཆ་ཡིས་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྟུང་གསུང་
 ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་ཀ་ལ། ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟུང་བྱ་ག་ཆར་ནི་ཐེག་གིས་དབྱེ་བ་ཡིས་
 རྟོ་རྟེན་ཐེག་ནི་གདབ་པའི་ཚུལ་ལ། རྟུང་པ་པོ་འདམ་པའི་རྟོ་རྟེན་བསྟན་རྟུང་ལས། ཉི་མའི་ཤིང་རྩ་
 ལ་སོགས་པ་བྱང་སྟོང་རིགས་ནི་སྐྱབས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཁས་པའི་ར་རྒྱལ་གཞིལ་བའི་དོན་དུ་མེ་ཉོག་
 འཕྲེང་འཛིན་གྱི་སྒྲེབ་སྒྲོར་གྱིས་བསྟན་ནས། རྟུང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཅ་ཐེག་ལ་ཁུ་བཞི་པའི་དཔལ་
 ལྷན་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་དེའི་ནང་དུ་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉི་གསུམ་ལས། ཐུགས་
 ཐུགས་སུ་སོར་བྱེད་པའི་ཐེག་དགུ་བརྟུང་ཅ་བྱ་ག་དག་གིས་གདབ་པའི་སྒྲོས་པ་གང་ཞིག་གསུངས་
 པ་དེ། ཅ་བའི་རྟུང་གྱི་རྟེན་སུ་འབྲངས་ནས་ཐེག་གདབ་པའི་མཆོན་ཉིད་བརྟུང་དཀར་པོ་བདག་གིས་
 འབྲེལ་པས་རྣམ་པར་རྒྱས་པར་བཤད་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་རྟུང་བཤད་པ་དངོས་ལ་གཉིས། གནས་པ་ལྷ་པའི་དུམ་བུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
 བའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། གནས་པ་ལྷ་པའི་ལུ་དེ་ཉིད་བརྟུང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 གནས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐེག་རིམ་ལྷ་གདབ་པའི་ཆོག་དང་། རུལ་ཆོན་དཀྱིལ་
 བའི་ཆོག་རྣམ་དག་དང་བཅས་པ་དང་། མཆོན་མ་དགོད་པའི་ཆོག་འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འཆད་

པར་དམ་བཅས་པས་མཆོམས་སྦྱར་བ། ཐེག་གི་ནམ་པར་བཞག་པ་མདོར་བསྟན་པ། ཐེག་རི་ལྟར་
གདབ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་མཆོག་གི་དང་པོའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་ལ་
ཆོགས་སྦྱ་བཅད་པ་སྦྱུ་ཅུ་ཅ་ལྟ་བུ་ཞེས་རྒྱ་དཔེ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་མོད་ཀྱི། བོད་དུ་བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་
ཆོགས་བཅད་ཀྱི་སྐབས་ནས་བཟངས་ཀྱང་མི་འགྲིག། །འོག་སྦྱིན་སྒྲེག་གི་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་སྐབས་
ནས་བཟངས་ཀྱང་མི་འགྲིག། །བར་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་ཆོགས་བཅད་སོ་དྲུག་པ་ཡིན་པས། བར་
སྐབས་སྦྱ་རྒྱ་གར་བའི་ཡིག་མཁན་གྱིས་རྒྱ་དཔེའི་ཡི་གེ་ཉམས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་མཁས་
པ་རང་དག་གསུང་ལ། ཁ་རྩ་ཅིག་ངོ་བོ་སོ་དྲུག་པ་ཡིན་ཀྱང་སོ་ལྟ་བུ་དང་ཉེ་བས་སོ་ལྟ་བུ་ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ཁ་དོམ་སོགས་ཅིག་ཕྱིས་ཀྱི་རྒྱ་དཔེར་འདི་ལྟར་བྱུང་ཡང་རྒྱ་དཔེ་
ཆེད་པ་ལ་ས་དྲུག་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཡོད་ངོ་ཞེས་ཟེར་ཡང་སྤྲ་མ་ཉིད་བཟང་ངོ་།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྦྱོས་བཅས་ཀྱི་ཐེག་གདབ་ཚུལ་སྦྱར་བསྟན། རང་གི་ངོ་བོས་སྦྱོས་
མེད་ཀྱི་ཐེག་གསུངས་ཚུལ། དེ་གཉིས་ལས་སྦྱོས་མེད་ཀྱི་གདབ་ཚུལ་གྱིས་གདབ་པར་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི་འདིར་སྤར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་ལ་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ནས་ཐེག་ནི་ངོ་དང་ཞེས་
སོགས་ཏེ། དབུས་ནས་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སྦྱ་སོར་ཕྱེད་དགུ་བཅུ་ཅ་དྲུག་དྲུག་གི་རེ་ཐེག་དང་། དེའི་
དབུས་ཀྱི་སོར་ཕྱེད་བཞི་བཅུ་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་རེ་ཐེག་གིས་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་
ཉིས་འགྱུར་གྱིས་གསུང་གི་སྦྱོའི་མཐར་ཐུག་པ་དང་། དེ་ཉིས་འགྱུར་གྱིས་སྦྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྦྱོའི་
མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ནས་སྦྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྩ་བ་ལྟ་བུ་སོགས་པ་བྱ་བའི་དོན་ཏེ།
རེ་ཐེག་གི་གྲངས་ཀྱི་ཐེག་གདབ་ཚུལ་འདི་ནི་ཐེག་རིངས་གདབ་ཚུལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་གི་ངོ་
བོས་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཐེག་སྤར་འདེབས་ཚུལ་གསུངས་པའི་དོན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་
སོགས་ཏེ། ཐེག་གདབ་ཕྱིས་དབྱེ་བར་བྱ་དགོས་པ་ནི་དང་པོ་ནས་གདབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
པ་ཐེག་རིངས་གདབ་པའི་ཆོ་ག་གཞན་ལས་ཐེག་སྤར་གདབ་པར་བྱ་བའི་ངེས་པའོ།།

གསུམ་པ་ཐེག་རི་ལྟར་གདབ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཆ་བཅུ་དྲུག་ནམ་
པར་བྱེ་བའི་སྦྱོས་མེད་ཀྱི་ཐེག་ཅ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་ཚུལ་དགོད་པ་དང་། ཆ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བྱེ་བའི་
སྦྱོས་མེད་ཀྱི་ཐེག་བཏབ་པས་སྦྱོས་བཅས་ཀྱི་ཆ་བཏོས་པ་དང་དོན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཐེག་

གདབ་ཚུལ་བསྟུས་རྒྱད་ལས་གསུངས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཅ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་ཞེས་
སོགས་ཏེ། འོག་མའི་དོན་བཤད་པས་འདི་ཉིད་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་ཟུ། དཀྱིལ་
འཁོར་གསུམ་གའི་ཅ་ཐེག་དང་སྒྲིའི་ཐེག་སྒྱུར་བསྟན་པ། ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་ཐེག་གདབ་ཚུལ་གྱེ་
བཀ་ཏུ་བཤད་པ། ཉ་བབས་ཀྱི་དང་། གསུང་གི་དང་། སྒྲིའི་ཐེག་གདབ་ཚུལ་གྱེ་བཀ་ཏུ་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅ་རྒྱད་ལས་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་བསྟུས་རྒྱད་འདིར་ཡང་སྒྲིའི་ཅ་ཐེག་ཁྱུ་བཞིའི་
བདག་ཉིད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་ལ་ཆ་བཅུ་དྲུག་རྣམ་པར་གྱེ་བའི་སྒྲོས་མེད་ཀྱི་ཐེག་བཏབ་པས།
དོན་གྱིས་ན་སོར་བྱེད་པའི་ཆ་དགུ་བཅུ་ཅ་དྲུག་ཉིས་འགྱུར་དུ་གསུངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འགྱུར་
ན་དེ་ལས་ཞེས་སོགས་སོ། །

འོ་ན་ཆ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བྱེ་ནས་འདེབས་ཚུལ་རིམ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་བྱེ་ཞེས་སོགས་ཏེ།
ཆངས་ཐེག་ཆ་བཅུ་དྲུག་པ་བྱེ་ཐེག་དང་བཅས་པ་བཏབ་ནས། ཆ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་ལས་ཕྱོགས་བཞི་
རེ་རེར་ཆ་བཞི་བཞི་བྱེར་དོར་བ་སྒྲིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ལྷག་མ་ནང་གི་ཆ་བརྒྱད་
པོ་དེ་ཉིད་སྒྲར་ཡང་བྱེད་མར་བགོས་པས་ཆ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་ལས་ཕྱོགས་རེར་ཆ་
བཞི་བཞི་བྱེར་དོར་བ་གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ལྷག་མ་ནང་གི་ཆ་བརྒྱད་པོ་
དེ་ཉིད་སྒྲར་ཡང་བྱེད་མར་བགོས་པས་ཆ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །བཅུ་
དྲུག་པོ་དེའི་ཆ་བཞི་བཞི་ཕྱོགས་རེ་རེར་བྱེར་དོར་བའི་ནང་གི་ཆ་བརྒྱད་ནི་སྒྲིའི་པོ་བདེ་ཆེན་གྱི་
འཁོར་ལོར་འགྱུར་བས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆ་བཅུ་དྲུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟར་ན་སྒྲིའི་དཀྱིལ་
འཁོར་སོར་བྱེད་པ་གོ་དྲུག་ཉིས་འགྱུར་དང་། གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སོར་བྱེད་པ་གོ་དྲུག་དང་།
ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སོར་བྱེད་པ་ཞེ་བརྒྱད་དང་། བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་སོར་བྱེད་པ་ཉར་བཞིར་
འགྱུར་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་ཆ་བཅུ་དྲུག་པོའི་ཆ་རེ་རེ་སོར་བྱེད་གསུམ་དུ་འགྱུར་
བ་ལས་ཆ་བཅུ་དྲུག་པོའི་ཆ་གཉིས་སྒྲིའི་དོན་དུ་བཤད་པས་སྒྲོ་སོར་བྱེད་དྲུག་པ་དང་། གསུང་གི་
སྒྲོ་དེ་ལས་ཉིས་འགྱུར། སྒྲིའི་སྒྲོ་གསུང་ལས་ཉིས་འགྱུར་དུ། དེ་རྣམས་ལ་ཞེས་པ་ནས། གསུངས་
ཉིའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། འདི་ལྟ་བུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱུ་བཞི་པ་ལ་
དཀྱིལ་འཁོར་རང་རང་གི་ལོགས་རེའི་ཅ་ཐེག་གི་བརྒྱད་ཆ་དང་། སྒྲོ་མ་ཆེན་ལྟ་བུ་ཅིག་པ་རྒྱུ་པོ་ལ་

ཤར་གྱི་ཆངས་དང་ཅ་ཐེག་ཕྱད་པ་ནས་རྒྱལ་གྱི་ཆངས་དང་ཅ་ཐེག་ཕྱད་པའི་བར་གྱི་ཆངས་ཐེག་གི་
བརྒྱད་ཆའོ། །ཆངས་པའི་ཐེག་ལས་ཞེས་པ་ནས། དེས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་གོ་སྟོན་འོ། །

ཚྱུགས་རྣམས་སུ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོ་ལ་སོགས་པའི་ཐེག་རིངས་གདབ་ཚུལ་གྱི་
དབང་དུ་མཛད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཚྱུགས་རྣམས་སུ་ཆངས་ཐེག་ནས་རྒྱལ་མའི་གདན་གྱི་འདབ་མའི་
ཅེའི་བར་བྱེད་མར་བགོས་པའི་དབྱུས་སུ་ཐེག་ཐུགས་གྱི་མདའ་ཡབ་དང་ཕྱད་གྱི་བར་དུ་བཏབ་
ནས། བྱི་ནང་དུ་སོར་བྱེད་གསུམ་གསུམ་འབྱུང་བའི་ནང་མ་སྟོའི་དོན་དུ་སོར་ནས་ལྷག་མ་བྱིའི་
སོར་བྱེད་པ་གསུམ་བྱེད་མ་རྣམས་པ་གཉིས་སུ་བྱས་ཏེ། བྱེད་ནང་མ་ལ་རྒྱུ་པ་སྟེ་སོར་གྱི་བཞི་ཆ་
དང་བཅས་པའི་སོར་བྱེད་འོང་བ་དེ་འབྲའི་ཆ་ཡི་སྟོང་པོ་སྟེ། ཐུགས་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་སྟོ་ཁྱུང་
གྱི་རེ་ཁ་གསུམ་གྱི་གནས་སུ་འགྱུར་ཏེ། བྱེད་བྱི་མ་གཞན་གྱིས་ནི་སྟོ་ལོགས་གྱི་ཆ་ཤས་སུ་འགྱུར་
རོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་མའི་བསྐྱའི་འདབ་མའི་བྱི་རོལ་དུ་སོར་བྱེད་པའི་ཆ་གཅིག་གིས་རྒྱལ་མའི་གནས་
གྱི་འདབ་མ་རྣམས་གྱི་བྱི་རོལ་གྱི་རྩ་རྩེའི་འབྲེང་བའི་གནས་སོ། །དེ་ནས་སོར་བྱེད་པ་བཞིས་བདེ་
གཤེགས་འཕར་མའི་ལྷའི་གནས་གྱི་བསྐྱར་རྣམས་སོ། །

བསྐྱར་དེའི་དབྱུས་སུ་ཐེག་བཏབ་ནས་སྤར་ལྷར་བྲངས་པས་བྱིའི་ཆར་རྩོ་རྩེ་འབྲེང་བ་སྤར་
མ་མ་ཡིན་པའི་བདེ་གཤེགས་འཕར་མའི་བྱི་རོལ་གྱི་རྩ་རྩེ་འབྲེང་བའི་ཆ་སོར་བྱེད་དང་ལྷན་ཅིག་
བསྐྱེམས་པས་སོར་བྱེད་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། གསུམ་སོ་དེ་རྣམས་གྱི་དབྱུས་སུ་ཐེག་བཏབ་ནས།
སོར་བྱེད་གྱི་བྱེད་དང་བཅས་པ་སྟེ་བཞི་ཆ་དང་བཅས་པའི་སོར་བྱེད་གཅིག་དང་། ཡང་སོར་བྱེད་
གྱི་བྱེད་དང་བཅས་པ་སྟེ་བཞི་ཆ་དང་བཅས་པའི་སོར་བྱེད་པ་གཅིག་སྟེ་བྱི་ནང་གཉིས་འབྱུང་བའི་
ཆ་ནང་མ་ཡིས་སྟོའི་འགྲམ་གྱི་གནས་སུ་རུ་བ་སྟེ་ཅིག་པ་གསུམ་འབྱུང་བའི་ས་དང་། བྱི་མས་རྩ་
བབས་གྱི་ཀ་བར་འགྱུར་རོ། །འདིས་གཞུང་གཞན་དུ་གྲགས་པའི་སྟོ་འགྲམ་ལ་སྟོ་ལོགས་གྱི་ཐ་སྟོན་
མཛད་ཅིང་། གཞན་དུ་ལོགས་སུ་གྲགས་པ་ལ་འདིར་འགྲམ་གྱི་ཐ་སྟོན་མཛད་ལ། དེའི་གཞོགས་སུ་
རྩ་བབས་གྱི་ཀ་བ་བཤད་པའི་འདིས་ཐུན་སྒྲམ་མེད་པར་བསྟན་ཏེ། འགྲམ་ལོགས་སྟོ་དང་མཉམ་
པའི་ལུགས་སོ། །རྩོ་རྩེ་འབྲེང་བར། འདིར་དངོས་སུ་སོན་པ་ནི་ལོགས་ཡིན་ཅིང་སྟེང་དུ་སོན་པ་
ནི་འགྲམ་པའོ་ཞེས་བརྟེན་པ་ནི་ལུང་དང་མི་ལྟན་ཞིང་། སྟོ་མཉམ་སྟོ་ཁྱུང་སྟེང་དུ་འགྱུར། །དོས་སུ་

འགྲམ་པ་སྒྲིལ་བྱེད། །ཅེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་འགལ་བའི་སྒྲིན་མེད་
དེ། འགྲམ་དང་ལོགས་ཀྱི་མིང་ཆ་རེག་དང་གང་རེག་བཞིན་དངོས་སོ་གཅིག་ལ་འདྲར་མི་རུང་བ་མ་
ཡིན་གྱི། དངོས་སོ་གཅིག་ལ་ཡང་མིང་སྟོ་ཆོགས་པ་མི་འགལ་བས། བཟ་སོ་སོར་སྦྱར་བ་ལ་བརྟེན་
ནས་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ངོས་དང་སྟེང་དུ་སོང་བ་གོ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཆོས་རྗེ་བླ་གསུང་ཞིང་བྱིས་ཀྱི་
གཞན་དག་ཀྱང་པལ་ཆར་དེ་ལྟར་སྒྲུའོ། །དེ་ནས་ཞེས་པ་ནས་ལྷག་མ་དབངས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གདན་ཀྱི་ཆད་ཀྱིས་སོ། །

དེ་ནས་བདེ་གཤེགས་འཕར་མའི་བྱིའི་རྩོ་རྗེ་འབྲེང་བ་ལས་སོར་བྱེད་པ་གསུམ་པའི་ཆ་
གཉིས་ཏེ་སོར་བྱེད་བྱུག་དོར་ནས། ཡང་དེ་ནས་སོར་བྱེད་བོར་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོན་སའི་ཐིག་གདབ་
པ་སྟེ། དེ་ནས་སོར་བྱེད་བཞི་ཡིས་ལྟ་སྟམ་དང་། དེ་ནས་སོར་བྱེད་དོར་ནས་ཅ་ཐིག་གི་བྱིར་སོར་
བྱེད་བྱེད་དང་བཅས་པའི་སོར་མོ་བྱེད་ཀྱིས་ར་བ་སྟེ་ཅིག་པ་གསུམ་ཀྱི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ནས་ངེས་པའོའི་བར་གོ་སྒྲུའོ། །གཉིས་པ་སྦྱགས་ཀྱི་ཐིག་གདབ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་
ནི། དེ་ལྟར་ཐིག་ནི་ཞེས་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་རྟ་བབས་ཀྱི་ཐིག་གདབ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། ད་ནི་ཅ་བའི་རྒྱད་
ལས་ཞེས་པ་ནས། ཅ་བའི་རྒྱད་ལས་གསུངས་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཏེ། འདི་དག་གི་རྣམ་པར་
བཞག་པ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་ཁོ་བོས་ཐིག་ཅའི་ཡི་གེར་ལོགས་སུ་བཞོད་ཟིན་ཏོ། །བཞི་པ་གསུང་
གི་ཐིག་གདབ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། ད་ནི་གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུངས་པ་ཞེས་
སོགས་ཏེ། བྱི་བྱ་ལ་སྦྱགས་ཀྱི་རྟ་བབས་ཀྱི་བཅེགས་མ་གཉིས་པའི་ཕྱོས་པ་བསྐྱར་བ་སོར་བྱེད་
བཞི་ཅམ་དུ་དབངས་སོར་བྱེད་དུ་བཞིག་ཅིང་གཡས་གཡོན་གྱི་ཀ་བ་རྒྱང་དག་སོར་མོ་བྱེད་པ་
བྱེད་ཅམ་རེ་བྱིར་བསྐྱེད་ནས། དེར་ཕྱོགས་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་མའི་སྒྲིལ་རྣམས་བྱའོ། །ངེས་པའོ་
ཞེས་པའི་བར་ལྷག་མ་གོ་སྒྲུའོ། །

ལྷ་པ་སྒྲུའི་ཐིག་གདབ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། ད་ནི་དེ་ནས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
པས་ཞེས་སོགས་ཏེ། ལྷ་མེ་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་པོ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མ་སྟེ་ནང་གི་

1 བསྟན་འགྱུར། བེ་བསྐྱར་མ། དེག། 34 རྟོག 46 ཟེང་། 94

ཆ་ལ་ཉི་ཟླ་གང་གི་སྟེང་ནས་འཆར་བའི་སའི་དགྱིལ་འཁོར་ནི། དེ་བྱེད་རེ་མིག་དག་གིས་ཉེ་སོར་
བྱེད་བཅུ་གཉིས་པ་བྱའོ། །དགྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་ལ་རྩོུ་རྩེའི་འབྲེང་བ་གང་
ལ་གནས་པའི་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་འཁོར་སོར་བྱེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བྱ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སོར་བྱེད་
ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་རྣམས་ཀྱིས་རྩོུ་རྩེའི་མེ་ལྷེའོ། །ཞེས་པ་ནས་ངེས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་ལ་སོགས་པ་
སྟེ་ཕྱི་གཞན་དག་གོ་སྟོན་འོ།

གཉིས་པ་རྩལ་ཚོན་དགྱེ་བའི་ཚོ་ག་རྣམ་དག་དང་བཅས་པ་ལ་གསུམ། རྩལ་ཚོན་
བསྐྱབས་ཉེ་རི་ལྟར་དགྱེ་བ་བསྟན་པ། རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་ཚས་མཐུན་
བས་རྣམ་པར་དག་ཚུལ། ཐིག་དང་འབྲེལ་བའི་ཆེགས་བཅད་གཉིས་སྟར་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རྩལ་ཚོན་སྐྱབ་ཚུལ་ཞལ་གྱི་དགྱེ་བས་ཕྱོགས་ཚོན་དང་དགྱིལ་འཁོར་བཞི་
ཚོན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་བཅས་པ། རྩལ་ཚོན་རི་ལྟར་དགྱེ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཚོན་གྱིས་ཐི་
བའི་སྟོན་སྟངས་ལ། རྩལ་ཚོན་གྱི་དབངས་ཆད་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་རྩོུ་རྩེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
བས་ཞེས་པ་ནས། རིམ་བས་སོ་ཞེས་པའི་བར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དགྱིལ་འཁོར་སྟེའི་ཚོན་དགྱེ་ཚུལ། དགྱིལ་འཁོར་ནང་གི་ཚོན་གྱི་ཁ་
དོག་གི་ངེས་པ། དགྱིལ་འཁོར་ཕྱིའི་ཚོན་གྱི་ཁ་དོག་གི་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ཚོན་
གྱི་ངེས་པ་སྟེར་བསྟན། ལྷན་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་
ཤར་དུ་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ཡང་དབང་ལྡན་གྱི་ཕྱོགས་ནས་བརྩམས་ཉེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི།
ཐོག་མར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དབང་ལྡན་ནས་བརྩམས་ཉེ་ཚོན་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་ཞི་སོགས་ཀྱི་
ལས་ཀྱི་རྩེས་སུ་འབྲངས་པའི་ཅིག་པའི་ཚོན་དབང་ལྡན་གྱི་ཕྱར་ནས་ཕྱོགས་རྣམས་སུ་བྲངས་ནས་
བཏབ་སྟེ། དེ་ནས་ཕྱོགས་ཚོན་རྣམས་ཞལ་གྱི་དགྱེ་བས་དགྱེ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ།
ཕྱོགས་རྣམས་ཞེས་པའི་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི། འཇམ་པོའི་ལས་ལ་དབང་ལྡན་ནས་གཡས་སྐྱོར་གྱིས་
ཕྱོགས་དང་བྲག་པོའི་ལས་ལ་དེ་ནས་གཡོན་སྐྱོར་གྱིས་ཕྱོགས་སུ་བྲང་བར་བྱ་བ་སྟུན་པའི་མང་
ཆེག་ཡིན་ཞིང་། ལས་ཀྱི་རྩེས་སུ་འབྲངས་པ་ནི་ལས་ཞི་བྲག་གང་ལ་ཡང་ཕྱགས་ཀྱི་ཅིག་པའི་ཚོན་
དཀར་དམར་ནག་གསུམ་དང་། གསུང་སྟེའི་ཅིག་པ་ཚོན་ལྷ་ལྷ་པར་ངེས་ཀྱང་། དགྱེ་བའི་རིམ་པ་

བསྐྱེད་རིམ་དང་སྤྱད་རིམ་གྱི་དབང་གིས་མི་མཐུན་པས། དེ་འབྲེལ་རིམ་པ་ལས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དགྲེ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་དབང་ལྡན་གྱི་ཅིག་པ་ཐོག་མར་འདི་བ་འདི་ཆོན་བཟ། བརྟག་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་ནི་རྒྱད་དང་མཁས་པ་ཆད་ལྡན་རྒྱ་གར་བ་དག་གང་གི་ཡང་ལུགས་མ་ཡིན་པར་རྟོ་རྟེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་གསུངས་ཅིན་ནོ། །

ཁ་ཕྱགས་ཅིག་གཞུང་འདིའི་དོན། ལས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་དགྱེལ་འཁོར་གྱི་ས་གཞི་ལ་ཐོག་མར་རྩལ་ཆོན་ལྡར་ཁྱེད་ལ་སོགས་ཕྱོགས་གཅིག་པས་བྱུང་པར་དགྲེ་བའི་སྤྱིང་དུ་ཕྱོགས་མདོག་གི་རྩལ་ཆོན་དགྲེ་བར་བྱ་ཞིང་། དེའི་ཡང་སྤྱིང་དུ་བརྒྱ་དང་སྤྲུལ་བུ་སོ་སོ་བྲི་བར་བྱ་བར་འདོད་ལ། ཐེག་སོ་སོའི་ཆད་དུ་རིམ་པ་ལྟར་རྩལ་ཆོན་བཟེ་བས་བརྒྱ་དང་སྤྲུལ་བུ་སོགས་འདི་བ་ན་ཐེག་མི་མདོན་པས་ཆོན་ས་སོ་སོར་མི་བྱེད་པའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། གཞུང་ཆེག་འགའ་ཡར་ཅམ་འདིའི་དོན་འཆད་པས་སོངས་པར་གྱུར་ནས་ལོག་པར་སྤྱོད་བ་སྟེ། རྩལ་ཆོན་གྱི་དབངས་ཆད་བཤད་པ་སོགས་དང་བསྐྱོགས་ན་ཉེས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་སོགས་གཞོད་པ་དུ་མ་ཞིག་འབབ་པོ། །ཕྱོགས་ཆོན་ཁྱོད་རྩ་སྟེ་སོ་འདོད་པ་དག་ནི་ཕྱོགས་ཆོན་ཞལ་གྱི་དགྲེ་བས་དགྲེ་བར་བཤད་པ་འདིས་བཀག་པ་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ལེའུར་ཤར་སྟོན་ག་པོར་བཤད་པའི་དོན་ནི་སྐབས་དེར་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་དཀར་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཐུགས་ཀྱི་རེ་ཁ་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་ལ། ཁ་དོལ་ཕྱོགས་ཅིག་ནང་ནས་རིམ་པ་བཞིན་བརྟམས་ཏེ་དགོ་བའི་ལས་ལ་ཐུགས་གསུང་སྤྱི་རིམ་པས་ནག་དམར་དཀར་བ་དང་། མི་དགོ་བའི་ལས་ལ་དེ་ལས་བརྒྱུག་པའོ་ཞེས་ཟེར་ལ། མཁས་རང་པ་དག་མངལ་དུ་ཐོག་མར་ལུས་འབྱུག། བཅས་ནས་ངག་འབྱུག། དེ་ནས་ཡིད་འབྱུག་པར་གསུངས་པས་ནང་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དཀར་དམར་ནག་པར་བྱས་པ་སྟེ་རིམ་དང་མཐུན་པས་དགོ་བའི་ལས་ལ་དེ་ལྟར་དང་། མི་དགོ་བའི་ལས་ལ་དེ་ལས་བརྒྱུག་པའོ་ཞེས་གསུང་ཞིང་། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཨ་རྒྱ་དང་ས་རྒྱ་བུ་ཉམ་གྱང་རིམ་པ་དེ་ལྟར་བཤད་ལ། ནག་དམར་དཀར་བ་ཉིད་རྒྱང་མེ་རྒྱའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པས་སྟེ་རིམ་ཡིན་ཞེས་སྤྲུལ་པ་ནི་ཐུན་སྤྲུལ་ཏེ། རུ་བ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་ཆེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དག་པ་སྟོར་ཞིང་དེ་དག་དང་ཆོས་མཐུན་བཅི་བ་ཡིན་གྱི།

གསུམ་པོ་དེ་ལས་ཁམས་སྤྱི་ཚོས་མཐུན་བཅི་བ་ག་ལ་ཡིན།

གཉིས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་ནང་གི་ཚོན་གྱི་ཁ་དྲོག་གི་ངེས་པ་ལ་གསུམ། སྤྱིང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚོན་གྱི་ཁ་དྲོག་གི་ངེས་པ། གསུང་སྤྱིང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚོན་གྱི་ཁ་དྲོག་གི་ངེས་པ། དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གྱི་རྩ་བའི་ཁ་དྲོག་གི་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབྱུས་སྤྱི་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་གསུང་དང་སྤྱིང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱིང་སྤྱིམ་བྱུང་ཁ་དྲོག་གསུངས་པ། དཀར་པོའི་མདོག་ཅེས་པ་སྟེ། ཞེས་པ་འདི་དང་། བརྒྱ་བརྒྱད་ཀྱི་གཞིའི་སྤྱིམ་བྱུང་དག་ཀྱང་ཞེས་པའི་ཀྱང་གི་སྤྱི་དཀར་པོའི་མདོག་ཅེས་པ་ལ་སྟེ། དགོས་པས་སྤྱི་སྤྱིམ་གསུམ་ག་དཀར་པོར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་མ་མང་པོས་སྤྱི་སྤྱིམ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་མདོག་བྱེད་པ་དང་། གསུང་གི་སྤྱི་སྤྱིམ་དཀར་པོ། གཞན་གཉིས་ཕྱོགས་མདོག་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་བརྟགས་པའོ། །

གསུང་སྤྱིང་བརྒྱ་ཞམས་གྱི་སྟེ་བ་ཉི་ལྔ་དང་བལ་བར་གསུངས་པ་འདིའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བརྒྱ་དེ་དག་གི་སྟེ་བ་ལ་རང་རང་གི་གདན་གྱི་སྟོག་ཆགས་འགོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁ་དྲོལ་ཕྱོགས་ཅིག་ཟེར་མོད། བརྒྱའི་སྟེ་བ་ལ་སྟོག་ཆགས་དགོད་དུ་རུང་ཞིང་། ཉི་མའམ་རྒྱ་བའི་གདན་ལ་སྟོག་ཆགས་དགོད་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་སྤྱི་ཞིག་གིས་འགོད་པར་བྱས། ཡང་ཁ་དམ་ཅིག་གསུང་དང་སྤྱི་ལ་རྒྱ་ཉིང་གདན་གྱི་དོད་སྤྱི་སྤྱིམ་དཀར་པོ་དང་བརྒྱ་ཞམས་གསུངས་ལ། ཐུགས་དཀྱིལ་ལ་ཉི་ལྔ་བརྒྱའི་གདན་གསུམ་ག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་སྤྱིམ་ལོག་པ་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོན་དང་འབྲ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། འདིའི་གོང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་སྤྱི་སྤྱིམ་དཀར་པོར་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིས་པ་དང་། གོང་དུ་སྤྱིང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐིག་གི་ངེས་པའི་སྤྱིམས་སྤྱི་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་བྱམས་ཕྱོགས་ཚོན་གྱི་ས་ལ་སོར་བྱེད་བདུན་པའི་ཐིག་བཏབ་པ་དེའི་ཕྱིར་སྤྱི་སྤྱིམ་སོར་བྱེད་བཞི་པའི་ཐིག་འདེབས་པར་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་བཤད་ཅིང་རང་གིས་ཁས་སྤངས་པ་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་ལོ། །

གསུམ་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གྱི་རྩ་བའི་རེ་ཁའི་ཁ་དྲོག་གི་ངེས་པ་ནི། གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཆ་གཅིག་དོར་ནས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཅིག་པ་རེ་རེའི་གོ་ས་ལ་ཆ་གསུམ་གསུམ་དུ་བགོས་པའི་སྤྱིམ་ཆ་གཅིག་ཅིག་པ་གཞན་དང་གཉིས་ཀྱི་བར་

དུ་གནས་པས་བར་སྟོང་ཡིན་པས་དོར་ནས། ཆ་གཉིས་ཀྱིས་རེ་ཁ་སོ་སོའི་དགོས་ཆས་སུ་འགྱུར་
 བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རྩ་བའི་ས་ནི་ཆ་བཙུག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། བར་སྟོང་ཆ་ལྟ་
 དང་། ཅིག་པ་སོ་སོའི་སྟོམས་ཆ་བཙུག་ཡོད་པའི་ལུགས་སོ། །ཡང་གཞན་དག་ན་རེ། རྩ་བ་རྣམས་
 གི་སྟོམས་དང་སོ་སོའི་བར་གྱི་ཆད་ནི། རྩ་བའི་ཐིག་གཉིས་ཀྱི་བར་ཆ་བཙུག་ཕྱི་བའི་ཆ་གཅིག་
 རྟེན་རེ་རེ་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱི་བར་བར་དུ་དོར་ནས། ཆ་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་རེ་ཁ་སོ་སོར་འགྱུར་ལ།
 ཆ་གཅིག་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་དུ་དོར་བའི་སྟོན་ཆ་བཙུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྩ་
 བ་གསུམ་ལ་ཡང་རྩ་བ་རེ་རེའི་སྟོམས་ལ་ཆ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བྱུག །རྩ་བ་པན་ཚུན་གྱི་བར་ལ་ཆ་
 གཉིས། རྩ་བའི་ཕྱི་ནང་གཉིས་སུ་དོར་བའི་ཆ་གཅིག་སྟེ་ཆ་དགྲར་སྟེ་ཞིང་། ཆ་གཅིག་ཕྱི་ནང་དུ་
 འདོར་བའི་བྱུང་མིན་པ་སྟེ་ཕྱི་གཉིས་འདྲ་བར་འདུག་པ་ལ། ཕྱི་ནང་དུ་ཆ་གཅིག་མ་དོར་ན་རྩ་བ་
 ལཱའི་པན་ཚུན་གྱི་བར་སྟོང་ཆ་བཞི་ལས་མི་འོང་བས་ཆ་བཙུག་མི་ཆང་བའི་ཕྱིར། ལུགས་འདི་
 གཉིས་ཅུང་ཕྱི་མ་ཞིབ་སྟེ། ཆ་གཅིག་ཕྱི་ནང་དོར་བ་ནི་ཆ་མཉམ་བཙུག་པའོ་སྟེ་ཕྱི་བའོ་སྟེ་ཆ་གཅིག་
 གི་ཕྱི་ནང་དུ་ཅིག་པ་དང་དབངས་ཆུང་གི་བར་དུ་དོར་ཞིང་། ཕྱི་དང་ཕྱིར་ཅིག་པ་དང་འདོད་སྟེ་ཕྱི་
 བར་དུ་ཐོར་བའི་ལུགས་སོ། །

འདི་ལྟར་འཆད་པ་ལྟར་ན་ཡང་། ཅ་ཐིག་ཁྱ་བཞི་པའི་སྟེན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཅིག་པའི་
 ཐིག་ཕྱི་ནང་གི་བར་ལ་མཐེབ་སོར་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་སུམ་ཆ་བར་སྟོང་གི་ཆ་ལ་སོང་བས།
 དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་ཅིག་པའི་ཐིག་ཕྱི་ནང་གི་བར་ན་རྩལ་ཚོན་གང་གིས་ཀྱང་མ་ཞོན་པའི་ས་སྟོང་
 མཐེབ་སོར་གང་གི་སར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཅ་ཐིག་ཁྱ་བཙུག་པའི་ཐིག་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་
 ན་རྩལ་ཚོན་གང་གིས་ཀྱང་མ་ཞོན་པའི་ས་སྟོང་མཐེབ་སོར་བཞི་དང་། འཇུག་ལའི་སྟོན་བསྟན་དང་
 ཆད་མཚུངས་པའི་ཅ་ཐིག་ཁྱ་བཞི་བརྒྱ་པ་བྲིས་ནས་སྟེན་ཅ་ཐིག་ཕྱི་ནང་གི་བར་ན་རྩལ་ཚོན་གྱིས་
 1གཏན་མ་ཞོན་པའི་ས་སྟོང་འདོམ་གྱིས་གཞལ་བར་བྱ་བར་འགྱུར་བས། ཚོན་གྱིས་མ་ཞོན་པའི་
 ས་སྟོང་དེ་ལྟ་བུ་ཁས་སྒྲུངས་ན་ལེགས་པར་མ་མཐོང་ཞིང་། ཏྲ་བབས་ཀྱི་བུམ་པའི་མཐའ་ནས་སའི་
 ཁོར་ཡུག་གི་ཐིག་དང་པོ་བསྟོར་བར་འདོད་པ་ལ། བར་དེར་ཆངས་ཐིག་དང་ཁོར་ཡུག་གི་ཐིག་

1 ཞོལ། ཤོག ༤༩ བ ༣ རྩལ་ཚོན་གྱི་ས་གཏན་

གང་གིས་ཀྱང་མ་ཞོན་པའི་ས་སྒོ་ཆད་གཅིག་འབྱུང་བ་མི་འཐད་པས་སྒྲོན་སྒྲོན་པ་དག་གིས་ནི་རྒྱལ་
 ཆོན་གྱིས་མ་ཞོན་པའི་ས་སྒོར་འདི་ལྟར་ཁས་སྐྱབས་པའི་རང་གི་འདོད་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མཚུངས་
 པར་འབྱུག་པ་བསམ་པར་བྱ་དགོས་ལ། ཅིག་པ་གང་གིས་ཀྱང་མ་ཞོན་པའི་ས་སྒོར་ཅིག་པའི་གོ་
 སར་འགལ་བས། ཅིག་པའི་གོ་ས་ཆ་བཙུག་པ་ཡིན་པའང་ཉམས་སོ་ཞེས་པའི་དོགས་པ་སྤང་
 དགོས་པར་སྤང་བས། དགོངས་པ་གཞན་དུ་འཆད་པའམ་དོགས་པ་རི་ལྟར་སྤངས་ཏེ་འཆད་པའི་
 ཚུལ་བརྟག་དགོས་པར་སྤང་རོ།།

གསུམ་པ་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱི་ཆོན་གྱི་ཁ་དོག་གི་ངེས་པ་ལ་གཉིས། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་
 གྱི་གདན་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པ་དང་། ཉེ་ཆེ་འཆར་བའི་གནས་དང་ཁོར་ཡུག་ལ་སོགས་པའི་ཁ་
 དོག་གི་ངེས་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་ཀ་བའི་འོག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཞེས་སོགས་ཏེ། ལྷ་
 དཀྱིལ་རྒྱུ་པོ་དང་ཆུ་དཀྱིལ་རྒྱ་བ་ཕྱེད་པར་བྱས་པ་འགྱུར་མི་ལེགས་ཀྱི། བེ་བྱ་ཏི་ཙྗཱའི་བྲག་
 དཔའི་རྒྱ་དཔའི་ལས་རྒྱ་བེ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱུ་པོ་ཕྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་དང་། བྱང་དུ་ཆུའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་རྒྱ་བའི་རྣམ་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་རྒྱ་བ་ཉེ་མ་འཆར་བའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཨ་རྒྱུས་སའི་ཁོར་ཡུག་གི་རྒྱུ་
 ཐེག་དང་པོ་རྟ་བབས་ཀྱི་གནས་གང་དུ་ཆངས་ཐེག་ཟད་མཆམས་ནས་བསྐྱོར་བར་བཤད་པ་ནི།
 འདིར་སྐྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྟ་བབས་ཀྱི་མཐར་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པའི་གཞུང་གསལ་ཁ་ཅན་
 འདི་དང་འགལ་བས་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་རང་གསུང་མོད་ཀྱང་། རྟ་བབས་ཀྱི་བྱམ་པའི་ཅེ་མོ་ནས་
 རྒྱུ་ཐེག་དང་པོ་བསྐྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་བས་ཀྱང་ལེའུ་དང་པོར་མ་ལ་ཡའི་གཞལ་ཡས་ཁང་
 མོས་བསྐྱར་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་གསལ་ཁ་ཅན་དང་ལྷག་པར་འགལ་བར་
 འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་དགག་སྐྱབ་རྒྱུ་པར་ཁོ་བོས་གཞན་དུ་བཤད་ཐེག་ལ། འདིའི་སྐད་དོད་
 ཨ་བ་སྤྱ་ནེ་མཐར་བསྐྱར་བའི་འགྱུར་གྱིས་འབྲེལ་གཞི་བྱས་པ་སྟེ། ཅ་མིས་མཆམས་སུ་བསྐྱར་བ་
 འབྲེལ་གཞི་རྒྱུ་སྟེ། རྟ་བབས་ཀྱི་ཆངས་ཐེག་ཟད་པའི་མཆམས་སུ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བཤད་
 པར་བྱས་ན་ལེགས་པར་བཤད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེ་ཉིད་གནས་ལའང་འབྱུག་པར་སྤྱ་
 བ་ལྟར་ན་རྟ་བབས་ཀྱི་གནས་སུ་སའི་ཁོར་ཡུག་གི་ཐེག་ཅེས་བཤད་པར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་བ་

འཆར་བ་ནི་བྱང་བཞུག་། ཉི་མ་རྒྱུ་བ་ནི་སྟོར་བཞུག་མཐར་ཐུག་གོ། །ཁ་དོག་གི་ངེས་པའི་ཞེས་པའི་
བར་ལྷག་མ་དག་གོ་སྟེ།

གསུམ་པ་ཚོན་གྱིས་བྲི་བའི་སྟོན་སྤང་བ་ལ་གཉིས། དེ་ཁ་ལ་སོགས་པ་བྲི་ཉིས་པའི་སྟོན་
དང་། མཚན་མ་མཛེས་ཚོན་དགག་པ་དམིགས་བསལ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་རྩ་བའི་
དེ་ཁ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་མཚན་མ་སྟོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བ་
གསུངས་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ལ་ཅིབས་དང་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ནི་དྲར་ཁོད་དང་གསུང་དཀྱིལ་
གྱི་ཟུར་དུ་དཀར་པོ་དང་ཕྱོགས་རྣམས་སུ་དཔར་པའོ། །ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་
ཡང་རྒྱལ་བའི་རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤར་དང་མེར་ནག་མོ་ཞེས་སོགས་ཏེ། ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་
དོག་གི་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཁ་ཅིག་དམ་མཚན་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་ཟེར་རོ། །གང་ཞིག་ཅེས་
སོགས་ལྷག་མ་ཤེས་སྟེ།

བཞི་པ་རྩལ་ཚོན་གྱི་དབངས་ཆ་དེ་ཉིད་པ་ནི། ད་ནི་ནག་པོ་ལ་སོགས་ཞེས་སོགས་
ཏེ། འདི་དང་མཚོག་མི་འགྱུར་གྱི་ཁམས་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་འཆད་པའི་སྐབས་གཉིས་ཀར་
གཟུགས་མེད་ཡོན་ཏན་རྩི་ཆུང་ཡོན་ཏན་དུ་གསུངས་པ་ནི་ཐུ་སྟེགས་གངས་ཅན་པ་དེ་ལྟར་འདོད་
པས། དེ་གཞུག་པའི་དོན་དུ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། རང་གི་རོ་བོས་ནི་ནང་མེར་
གསུངས་པའི་རིགས་པས་རོ་མེད་ཡོན་ཏན་དང་གཟུགས་ཆུང་ཡོན་ཏན་དུ་རིགས་སོ་ཞེས་མཁས་
རང་བ་དག་གསུང་ལ། རྩ་འགྱུར་དང་འགྱུར་མངས་སུ་སྟོར་གཟུགས་དང་རྩི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཞེས་
འབྱུང་རོ། །འདིར་ཨ་མུས་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གའི་ནས་ཀྱི་ཆད་གཅིག་ཏུ་བྱས་པས་ཚོན་མཐུག་
པའི་སྟོན་ཡོད་དོ་རང་ཞེས་ཟེར་མོད་ཀྱི། ཟེང་བར་ཐུགས་ཀྱི་ཚོན་གྱི་དབངས་ཆ་དེ་སྟོན་པ་ན། ཡང་
ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོན་ནག་པོའི་དབངས་སུ་ནས་ཀྱི་བཞི་ཆ་གཅིག་གོ། །ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་ནི་ཐུགས་དཀྱིལ་རང་གི་ནས་ཀྱི་བཞི་ཆ་སོགས་སུ་སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་གོ་
རྒྱས་པར་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གྱི་ནས་ཀྱི་ཆད་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པའི་
ཚོག་མེད་པས་དགག་པ་སྟེ་བ་ལ་རིངས་པར་མ་བྱེད་ཅིག །འདིར་རྩལ་ཚོན་གྱི་དབངས་ཆ་དེ་ལ་
འདྲི་ཐུགས་གཉིས་ལས། ཁམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་གིས་ཚོན་དབྱེ་བ་ལ་དབངས་ཆ་དེ་སྟེ་

མ་གསུངས་ལ། ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་ཚོན་དགྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྩིག་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་པའི་ཚོན་ཐམས་ཅད་དབངས་ཆད་མཉམ་པོར་དགྱེ་བར་སྟོན་པ་ནི། དགྱེ་བ་གཞན་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཞེས་སོགས་སོ།།

གཉིས་པ་རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྱེལ་འཁོར་བྱི་ནང་གཞན་གསུམ་ཚོས་མཐུན་པས་རྣམ་པར་དག་ཚུལ་ལ་གསུམ། བྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་རྒྱ་ཆད་དང་ཚོས་མཐུན་ངེ་ལྟར་སྒྱུར་བ་བཤད་པ། འཛིག་རྟེན་གྱི་དབངས་ཆད་དང་ཚོས་མཐུན་ལུས་གྱི་ཚོས་མཐུན་དང་འཇུག་པ་གཅིག་གིས་བཤད་པ། ཅ་རྒྱད་ལས་ཚོས་མཐུན་སྒྱུར་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་གསུངས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་སྤྱོད་ཆད་གསུངས་པ་རྣམས་དགྱེལ་འཁོར་ཆེ་ཆུང་ངེ་འབྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། དགྱེལ་འཁོར་རང་གི་བྱིའི་ཅ་ཐེག་ལ་ཆ་བཞིར་བྱས་པའི་བཞི་ཆ་དེ་དགྱེལ་འཁོར་རང་རང་གི་སྤྱོད་ཐ་སྙད་མཛད་ཅིང་། དགྱེལ་འཁོར་སྤྱོད་པ་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབྲུམ་ཕྱག་བཞི་པ་ཚོས་མཐུན་སྒྱུར་བའི་ཆོ། དགྱེལ་འཁོར་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ཁམས་གྱི་དབྱེལ་ཆད་འབྲུམ་ཕྱག་དེ་ཚོས་མཐུན་སྒྱུར་བ་དང་། དགྱེལ་འཁོར་གྱི་སོར་བྱེད་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་སྤྱོད་ཡིན་པས་དེ་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དབྱེལ་ཆད་སྒྱུར་ཕྱག་ལྔ་བཅུ་ཚོས་མཐུན་པ་དང་། དགྱེལ་འཁོར་ལ་སོར་བྱེད་བཅུ་གཉིས་སྤྱོད་གང་གི་བཞི་ཆ་ཡིན་པས་དེ་དང་འཛིག་རྟེན་ལ་དབྱེལ་ཆད་འབྲུམ་ཕྱག་གཅིག་གི་བཞི་ཆ་དབྱེལ་ཆད་སྒྱུར་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔ་ཚོས་མཐུན་སྒྱུར་ལ། དེ་ཡང་དགྱེལ་འཁོར་གྱི་བྱིའི་ཁོར་ལུག་བཞི་དང་ཚོས་མཐུན་སྒྱུར་བ་དེ་གིག་བཞག་ནས། སྤྱོད་ཅ་ཐེག་ཡར་བཅད་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱི་རྒྱར་རྒྱར་གི་དགྱེལ་འཁོར་གྱི་མཐའ་ནས་མཐའི་བར་ལ་དབྱེལ་ཆད་འབྲུམ་ཕྱག་བཞི་ཡོད་པ་ཚོས་མཐུན་སྒྱུར་ནས་འཆད་དེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། ད་ནི་དབྲུས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཞེས་པ་ནས། བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོའི་བར་ནི། བྱི་འཛིག་རྟེན་ལ་རྒྱ་དང་དབངས་སུ་²དབྱེལ་ཆད་འབྲུམ་ཕྱག་བཞི་བཞི་ཡོད་³པ་ལྟར། རང་མའི་ལུས་འདོམ་གང་བྱ་བཞི་པ་ལ་ཡང་ཡན་མན་དང་པན་ཚུན་དུ་སྤྱོད་པ་བཞི་ཡོད་པ་

1 ཞོལ། ཤོག ༥༡ ན ༣། གཙང་། ཤོག ༣༩ ན ༥ མ་གཏོགས་པའི་ཚོན་ཐམས་ཅད་

2 ཞོལ། ཤོག ༥༡ བ ༣ དབངས་སུ་ཆད་དབྱེལ་ཆད་

3 ཞོལ། ཤོག ༥༡ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༣༩ བ ༤ བཞི་བཞི་པ་ལྟར།

དང་། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་རང་རང་གི་ཁྱ་བཞི་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་རྣམས་
ཆོས་མཐུན་ཅེས་སྤྱིར་བཏགས་པའོ།

ཆོས་མཐུན་རེ་རེ་ནས་སྤྱར་ཏེ་འཆད་པ་ལ། དེས་ན་དབྱུང་ནས་ཞེས་སོགས་ནི་སྤྱུགས་
དཀྱིལ་གྱི་དབྱུང་ནས་སྤྱུགས་དཀྱིལ་གྱི་སྒོ་པན་ཚུན་ལ་སྤྱུག་པའི་བར་ནི་རི་རབ་དབྱུང་སྤྱུག་
ནས་གཡམས་གྱི་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཐའ་ནས་གཡོན་གྱི་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཐའི་བར་ལ་
དབག་ཆད་འབྱུང་སྤྱུག་གཅིག་ཡོད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ཚུལ་འཆད་པ་སྟེ། དེ་ལ་ནོར་གྱི་སྒོ་གྲོས་
ལ་ཞེས་བ་ནི་འགྱུར་ནོར་བ་སྟེ། བ་སྤྱུ་མ་རྒྱུ་ཞེས་པའི་བ་སྤྱུ་ན་རོ་ཡིན་ཅིང་། དེ་འདི་ལ་ཡོད་ཅེས་
པའི་སྐད་གྱི་བྱིངས་ལ་དེ་པན་གྱི་ཁྱེན་མཚུ་བྱིན་ནས། ཞི་མོ་རྟགས་སྤྱར་བས་མ་རྒྱུ་ར་བྱས་པ་
ནི་ནོར་ལྷན་མ་ཞེས་པའི་དབྱིག་ལྷན་མ་ཞེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་གཞིའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སྤྱུ་
འཆི་མེད་མཛོད་ལས་བཤད་དོ།

དེ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲིང་པའི་བསྐྱོར་སོར་བྱེད་བཅུ་གཉིས་བ་ནི་རི་རབ་གྱི་དབྱུང་དབག་
ཆད་སྒྲིང་སྤྱུག་ལྷ་བཅུའི་བྱེད་སྒྲིང་སྤྱུག་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྷའི་ཆད་ཀྱིས་ཆོས་མཐུན་ནོ། །བསྐྱའི་མཐའ་ནས་
ཕྱོགས་སོ་སོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕར་མའི་བྱེད་རྩྭ་རྩྭ་འབྱེད་པའི་མཐའ་བར་ལ་སོར་བྱེད་
བྱུག་བྱུག་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་གཉིས་བསྐྱེམས་པ་ལ་སོར་བྱེད་བཅུ་གཉིས་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་
ནི། དབག་ཆད་སྒྲིང་སྤྱུག་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྷ་རི་རབ་གྱི་དབྱུང་སྤྱུག་བཞག་པའི་མཐའ་སྐྱོར་ལ་རི་རབ་གྱི་ཁ་
ཁྱེར་སྒྲིང་པའི་ཕྱོགས་སོ་སོར་ཕྱོགས་གཉིས་གཉིས་བསྐྱེམས་པ་ལ་དབག་ཆད་སྒྲིང་སྤྱུག་ཉི་ཤུ་ཙ་
ལྷ་ལྷ་འབྱུང་བ་དེས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཏུ་སྤྱིང་བྱུག་དང་རྒྱ་མཚོ་བྱུག་དང་རི་བྱུག་གི་མཐར་ཁུབ་
པར་སྒྲིང་ནས་ནོན་པས་ན། འོག་ཏུ་སྤྱིང་བྱུག་མཚོ་བྱུག་རི་བྱུག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་མཐའ་ནས་
ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་གྱི་བྱེད་མཐའ་བར་དང་། སྒྲིང་ཏུ་རི་རབ་གྱི་ཁ་ཁྱེར་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་
བྱེད་མཐའ་ནས་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་གྱི་བྱེད་མཐའི་བར་ལ་དབག་ཆད་སྒྲིང་སྤྱུག་ལྷ་བཅུ་ཡོད་པའི་ཆད་
ཀྱིས་ཆོས་མཐུན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བདེ་གཤེགས་འཕར་མའི་བྱེད་རྩྭ་རྩྭ་འབྱེད་པའི་
མཐའ་ནས་མཐའི་བར་ལ་ཐད་ཀར་སོར་བྱེད་བཅུ་གཉིས་དང་། རི་རབ་གྱི་སྒྲིང་ལ་ཐད་ཀར་དབག་

1 ཞོལ། ཤོག ༥༡ བ ༦། གཙང་། ཤོག ༣༩ བ ༤ བ་སྤྱུ་ནོར་ཡིན་ཅིང་།

ཆད་སྟོང་ཕྱག་ལྡན་བཅུ་ལྔ། །དེ་ནས་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དབལ་ཆད་སྟོང་ཕྱག་
 ཉི་ཤུ་ཙུ་ལྡན་སྟེ། སྤྱགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྩོམ་ཆེ་འཕྲེང་བ་ཕྱི་མའི་མཐའ་ནས་ཕྱོགས་སོ་སོར་
 རུལ་ཆོན་གྱིས་སྒྲིའི་མཐའ་སོན་གྱི་བར་སོར་བྱེད་བཅུ་གཉིས་བཅུ་གཉིས་སོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིང་པོའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ཙུ་ཐེག་ནས་ཙུ་ཐེག་གི་བར་མཐའ་དག་ནི་ཐད་ཀར་ཁྱུ་གང་ཡིན་པས་འཛིག་རྟེན་ལ་
 ཐད་ཀར་དབལ་ཆད་འབྲུམ་ཕྱག་གཅིག་དང་ཆོས་མཐུན་པ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་རང་གི་སོར་བྱེད་ལ་
 ¹བཞི་བཅུ་ཙུ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆ་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་པ་ནི་ངེས་པའོ། །རི་སྐད་སྒྲུས་པ་དེ་ལྟར་ན་དབྱུས་
 ནས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ནི་དེ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་པའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་ནི། སྤྱགས་ཀྱི་སྒྲོ་བཞི་ནས་ཞེས་པ་དང་ཙུ་ཐེག་ནས་ཞེས་པ་
 གནད་འདྲ་ཞིང་། དེ་ནས་གསུང་གི་ཙུ་ཐེག་གི་བར་ལ་ཕྱོགས་སོ་སོར་སོར་བྱེད་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་
 བཞི་ཡོད་པ་དང་། སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཐའ་ནས་ཕྱོགས་སོ་སོར་ལན་ལྔའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞིང་
 ལ་དབལ་ཆད་སྟོང་ཕྱག་ལྡན་བཅུ་ལྡན་ཡོད་པ་ཆོས་མཐུན་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གསུང་གི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ནི་ཙུ་ཐེག་གི་མཐའ་ནས་མཐའི་བར་ལ་ཐད་ཀར་ཁྱུ་གཉིས་ཡོད་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་
 ལ་རྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཐའ་ནས་མཐའི་བར་ལ་ཐད་ཀར་དབལ་ཆད་འབྲུམ་ཕྱག་གཉིས་སུ་
 འཇུག་ཏེ། སྒྲིའི་ཙུ་ཐེག་གི་ཤར་ནས་བྱུང་གྱི་བྱེད་ཀྱི་བར་དུའོ་ཞེས་པ་ནི་ངེས་པའོ། །གསུམ་འབྱུང་
 གཤེད་ས་ཅན་རེ་མིག་ཅེས་པ་ནི་སོར་བྱེད་པའི་རེ་མིག་བརྒྱུད་གསུམ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་ཞེས་པའི་དོན་
 ནོ། །གསུང་གི་སྒྲོ་དེ་ནས་གསུང་གི་ཀ་མ་ཤིར་ཤ་སྟེ་མདའ་ཡབ་ཀྱི་མཐའ་བར་ལ་ཕྱོགས་སོ་
 སོར་སོར་བྱེད་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་ཙུ་བཞི་ཡོད་པ་དང་། ཕྱིར་རྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཐའ་ནས་ཕྱོགས་
 སོ་སོར་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞིང་དུ་དབལ་ཆད་སྟོང་ཕྱག་ལྡན་བཅུ་ལྡན་ཡོད་པ་ཆོས་མཐུན་ཏེ།
 དེ་ལྟར་ན་གསུང་གི་མདའ་ཡབ་ཀྱི་མཐའ་ནས་མཐའི་བར་ལ་ཐད་ཀར་ཁྱུ་གསུམ་ཡོད་པ་འཛིག་
 རྟེན་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་གི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱི་མཐའ་ནས་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་མའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་ཕྱི་མཐའི་བར་ལ་ཐད་ཀར་དབལ་ཆད་འབྲུམ་ཕྱག་གསུམ་ཡོད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ནི་
 ངེས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནོ། །

1 ཞོལ། ཤོག ༥༩ བ ༣། གཙང་། ཤོག ༣༩ ན ༩ སོར་བྱེད་པ་བཞི་བཅུ་

དེ་ནས་དེ་བཞིན་ཞེས་སོགས་ནི། གསུང་གི་མདའ་ཡབ་ནས་སྤྱི་སྤྱིའི་མཐར་ཐུག་པ་ཅ་
 ཐེག་གི་བར་ལ་ཐོགས་སོ་སོར་སོར་བྱེད་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་བཞི་ཡོད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལ་མེད་དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་མཐར་ཐུགས་སོ་སོར་ཐོགས་ཤེས་ཞེད་ཆད་ལ་དབག་ཆད་སྟོང་ཐུག་ལྷ་བཅུ་ལྷ་བཅུ་ཡོད་
 པའི་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་བ་དང་ཆོས་མཐུན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་ཐད་ཀར་དབག་ཆད་འབྱུང་ཐུག་བཞི་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་ཁྱུ་བཞི་
 པ་སྟེ་སོར་བྱེད་དགུ་བཅུ་ཅ་དུག་ཉིས་འགྲུང་གི་ཆ་དང་ལྷན་པའོ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱི་
 རོལ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཤེས་པའོ།།

དེ་ལྟར་སྤྱི་ཅ་ཐེག་ཡར་བཅད་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱ་ཆད་ཆོས་མཐུན་པའི་
 ཚུལ་བཤད་ནས། ད་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁོར་ཡུག་རྣམས་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རི་རབ་
 མ་གཏོགས་པའི་ས་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོས་མཐུན་སྒྲིབ་པ་སྟོན་པ་སྤྱད་ཡང་ཞེས་
 སོགས་ཏེ། སྤྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྟེ་སྤྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྟ་བབས་གྱི་མཐར་ནི།
 རྒྱུད་ལས་དེ་དག་རྣམ་པར་དག་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། ཕྱིའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ས་ལ་སོགས་
 པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་རྣམ་པར་དག་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁོར་ཡུག་བཞིའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་
 སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་ལྷན་པོ་དང་སྐབས་འདིར་ཆོས་མཐུན་སྒྲིབ་པ་སྤངས་ནས། རྟ་
 བབས་གྱི་ཆངས་ཐེག་གི་རྗེ་མོ་ཟད་པའི་མཆོམས་ནས་སོར་བྱེད་བཅུ་གཉིས་ནི་འཛིག་རྟེན་ལ་སའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་དབག་ཆད་སྟོང་ཐུག་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྷ་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་མཐའ་སྐྱོར་གྱི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ལྷག་མ་ཚུ་མེ་རྒྱུད་གསུམ་སོ་རྣམས་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སའི་ཁོར་ཡུག་གི་ཕྱི་རོལ་
 ཏུ་རིམ་པ་བཞིན་ཚུ་མེ་རྒྱུད་གི་ཁོར་ཡུག་སོ་སོར་ཏེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སོར་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་བས་
 ཆོས་མཐུན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་དེ་དག་གི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོར་བྱེད་པ་བཅུ་
 གཉིས་ཀྱིས་རྩོམ་ཞེ་ཞེ་འབྲེང་བ་གང་ལ་འགོད་པའི་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། གཡས་དང་གཡོན་
 དུ་སོར་བྱེད་པའི་ཆ་གསུམ་གསུམ་བཞག་པ་བྱས་ནས་དབུས་སུ་ཆ་དུག་གིས་རྩོམ་ཞེ་ཞེ་འབྲེང་བ་
 བྱའོ། །ནམ་མཁའི་ཁོར་ཡུག་དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སོར་བྱེད་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞིས་རྩོམ་ཞེ་ཞེ་མེ་ལྷ་སྟེ། རུལ་ཆོན་
 གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱ་ཆད་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་པའོ།།

ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་ས་ཞེས་པ་ཁ་འགྱུར་གསར་ཅིག་གིས་ཆ་བཞི་ས་ཞེས་འགྱུར་བཅོས་པ་ནི་རང་
འདྲ་ཙུ་བཞི་ས་ཞེས་བཅོས་པ་ལོ། །ཁ་དོལ་ཅིག་ན་རེ། ལྷན་པོ་སྤངས་ནས་ཞེས་གོང་དུ་ལྷན་པོ་དང་
སྤྱིར་བ་བཞག་པ་དེ་ཉིད་འདྲར་སྤྱིར་བའི་དོན་དུ་བཞག་པ་ཡིན་པས། རྩི་རྩེའི་འབྲེང་བ་ལྷན་པོ་དང་
དག་པ་སྤྱར་ཏེ། ལྷན་པོ་རྩི་རྩེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྩི་རྩེའི་
འབྲེང་བ་གང་ལ་གནས་པའི་ནམ་མཁའི་ཁོར་ལུག་ནི། སྤྱང་གཞི་འདྲིལ་ཉེན་ལ་སྤྱང་གི་ཁོར་ལུག་
གི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ནམ་མཁའ་སྟོང་པའི་དགྲིལ་འཁོར་མཆོན་པ་དང་། བསྐྱོམ་བྱའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ནམ་
མཁའི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པའི་དབུས་སུ་ཚུད་པར་འབྱུང་བ་རིམ་བཞགས་སོགས་སྟོམ་པ་མཆོན་
ལ། རྩི་རྩེའི་འབྲེང་བ་འོད་འབྲེང་དང་བཅས་པ་ནི་བསྐྱོམ་དོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་མཆོན་པ་ཡིན་གྱི།
སྤྱང་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་མི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་འདྲར་ལྷན་པོ་སྤངས་ནས་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། བསྐྱོམ་དོན་ལ་ལྷན་པོའི་
སྟེང་དུ་དགྲིལ་འཁོར་སྟོམ་པ་ཡིན་ལ། བྲིས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱོམ་དོན་མཆོན་པ་
ཡིན་པས། ལྷན་པོའི་སྟེང་གི་དབུས་ན་དགྲིལ་འཁོར་ཡོད་པའི་འོག་དུ་སོང་བའི་ཆ་རྣམས་གི་བྱ་ལ་
མི་མངོན་པའི་ལུགས་ཡིན་པས། མངོན་པ་རྣམས་དང་ཕྱིའི་ཆོས་མཐུན་སྤྱིར་བའི་སྐབས་སུ་སྤངས་
ཞེས་པ་དང་། ལྷན་པོའི་སྟེང་གི་དབུས་སྤངས་པའི་ལྷན་པོའི་སྟེང་གི་མཐའ་ཁ་ཁྲིར་གོང་མའི་མཐའ་
ཚུན་ཆད་གྱི་ལྷུ་མ་པོ་ནི་ཁ་དོག་འཕར་ནག་པ་སོགས་སྤྱིལ་མཛོག་དུ་ཡོད་པ་ནི། ལྷན་པོའི་སྟེང་དུ་
བསྐྱོམ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་བསྐྱེད་བྱས་སོགས་གྱི་མཆོད་ས་ཡིན་པས་གི་བྱ་ལ་ཡང་དེ་ཉིད་སྤྱིལ་ས་
མཛོག་དུ་བྱས་ཤིང་། དེ་ནི་འདྲར་དོན་གྱིས་གོ་བར་དགོངས་ནས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་
མཆོད་སའི་མཐའ་ཚུར་བཅད་གྱིས་ལྷན་པོའི་སྟེང་གི་མཐའ་ཚུར་བཅད་དོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།
དེ་ནས་ས་ལ་སོགས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་རྣམས་དང་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཁོར་ལུག་རྣམས་ཆོས་མཐུན་
སྤྱིར་ཚུལ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་གིས་ནི་དོན་འདི་ལྟར་མ་གོ་བས་སྟེང་པོ་དང་བྲལ་བའི་
གཏམ་ཐོར་བྱ་ཙུ་བཞི་ས་ཞེས་ཉན་པ་པོ་དག་འབྲིད་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་འདྲིལ་ཉེན་གྱི་དབང་ས་ཆད་དང་ཆོས་མཐུན་ལུས་གྱི་ཆོས་མཐུན་དང་འཇུག་པ་
གཅིག་གིས་བཞད་པ་ནི། ད་ནི་གཙུག་ཏྲར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ལྷན་པོའི་སྟེང་འོག་གི་དབང་ས་

ཀྱི་ཆད་རྣམ་པར་དག་པ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྐྱར་བ་གསུངས་ཏེ་ཞེས་མཆམས་སྐྱར་ནས། འདིར་བྱི་
རོལ་ཏུ་ལྷན་པོའི་སྟེང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་གནས་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྟ་སྟེ། བྱང་ལུས་ལ་
གཙུག་ཏྱར་ནས་དཔལ་བའི་བར་སོར་བྱེད་དང་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་དང་ལྷན་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
དབུས་སུ་སྟོང་པོའི་སོར་བྱེད་བཅུ་གཉིས་པ་དེའི་ཆ་དང་ལྷན་པའོ།།

དེ་ནས་བྱིའི་འཛིག་རྟེན་ལ་ཟད་པར་གསུམ་ཀྱི་གནས་ལྷན་པོའི་ཞལ་ཏེ་གདོང་དུ་ཐ་སྟོད་
བྱས་པ་དཔག་ཆད་འབུམ་ཕྱག་བྱེད་དང་། བྱང་ལུས་ལ་གདོང་སོར་བྱེད་ཉི་ཤུ་ཙ་བཞི། བྱི་འཛིག་
རྟེན་ལ་ཟད་པར་སའི་གནས་ལྷན་པོའི་མགིན་པར་ཐ་སྟོད་བྱས་པ་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཙ་
དང་། བྱང་ལུས་ལ་མགིན་པ་སོར་བྱུག་སྟེ། གཙུག་ཏྱར་དང་ཞལ་དང་མགིན་པའི་ཆ་གསུམ་པོའི་
དེ་རྣམས་ལས། དང་པོ་གཙུག་ཏྱར་ཀྱི་ཆ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་གཙོ་པོའི་བརྒྱའོ། །ཞལ་ཀྱི་བྱེད་གཉིས་པ་ཞེས་པ་འདི། གཉིས་པ་ལ་ཞལ་ཀྱི་བྱེད་ཅེས་
བསྐྱར་ན་རྒྱ་དཔེ་དང་མཐུན་ནོ། །ཞེས་རང་གསུངས་ལ། འགྱུར་མངས་སུ་ཡང་གཉིས་པ་གདོང་གི་
བྱེད་ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་གཉིས་པའི་ཆ་ཞལ་ཀྱི་བྱེད་སྟེ་མ་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཙ་
ལྟ་དང་ལུས་ལ་གདོང་གི་བྱེད་སོར་བྱེད་བཅུ་གཉིས་དང་ཆོས་མཐུན་སྐྱར་བར་བྱ་བ་ནི་གཞན་ཀྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གཙོ་པོའི་འཁོར་ལོ་ལས་འཁོར་ལོ་གཞན་བདེ་གཤེགས་འཕར་མ་ཡིན་ནོ།།

འདི་ལ་གཞན་དོམ་ཕྱགས་དག་ན་རེ། གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ལས་དང་པོའི་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ལ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཤར་ལྟ་བུའི་ཕྱགས་དང་། ཞལ་ཀྱི་བྱེད་གསུམ་པ་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཙ་
ལ་འཁོར་ལོའི་རྒྱབ་ལྟ་བུ་ཕྱགས་གཞན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
དང་འཁོར་ལོ་གཞན་ཞེས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཕྱགས་གཅིག་དང་འཁོར་ལོའི་ཕྱགས་
གཞན་ཞེས་པ་གཞུང་གི་ཆེག་དོན་ལ་མ་ཞུགས་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཙོ་པོའི་གནས་ལ་
མི་བྱེད་པར་བདེ་གཤེགས་འཕར་མའི་མཐའ་ནས་མཐའི་བར་ལ་བྱས་ནས། སྟོང་པོའི་བརྒྱའི་དབུས་
ནས་བདེ་གཤེགས་འཕར་མའི་ཕྱགས་གཅིག་གི་མཐའ་ཚུར་བཅད་ལྷན་པོའི་གཙུག་ཏྱར་སྟོང་ཕྱག་
ཉི་ཤུ་ཙ་དང་སྐྱར་ཞིང་། སྟོང་པོའི་བརྒྱའི་དབུས་ནས་བདེ་གཤེགས་འཕར་མའི་ཕྱགས་གཞན་ཀྱི་
མཐའ་ཚུར་བཅད་ལྷན་པོའི་ཞལ་ཀྱི་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཙ་དང་སྐྱར་བར་འདུག་པས། འདིའི་གཞུང་

གོང་མ་དེ་མ་ཐག་པས་ལྷན་པོའི་གཙུག་རྟོར་སྟོང་པ་གཉིས་ཀྱི་ཅ་ལྷ་དང་དབུས་ཀྱི་པ་རྒྱའི་སྟོང་པོ་སྟར་བ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ།།

ལྷག་མ་ལྷན་པོའི་ཞལ་གྱི་བྱེད་བྱེ་མ་དང་མགིན་པའི་ཆ་གཉིས་ལ་རྩལ་ཚོན་གྱིས་ཏེ་སྟོའི་མཐར་འོ། །རྩལ་ཚོན་གྱིས་ཞེས་པ་ཕྱོགས་མདོག་གི་ཚོན་ས་ཡིན་ཞིང་། དེའི་སྟོའི་མཐར་ཐུག་གི་བར་འགོ་བར་བཤད་པ་འདིས་ཐུགས་ཀྱི་ལྷ་སྟུང་དཀར་པོ་འབའ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་ཕྱོགས་ཚོན་བྱེད་དགོས་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟུང་ན་མ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ནི་ཚོན་སའི་ཕྱོགས་མདོག་གི་རྒྱལ་ལྷ་སྟུང་གྱི་འོག་ཏུ་ཡང་ཅིག་པ་ལ་ཐུག་གི་བར་འགོ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ཞིང་། བསྟོམ་དོན་དང་བསྟངས་བལ་གཞིའི་ས་གཞི་ཕྱོགས་མདོག་གི་སྟེང་དུ་ལྷ་སྟུང་སྟེགས་བྱ་ལྷར་དབངས་མཐོ་བར་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པར་གོང་དུ་བཤད་ཅིན་ཅིང་། དེས་ཐེ་བལ་ཡང་ལྷ་སྟུང་དཀར་པོར་བྱེད་ཀྱི་དབངས་རྒྱུད་ཕྱོགས་མདོག་ཏུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ཉིད་གྱིས་ཤེས་ཏེ། དབངས་རྒྱུད་ནི་ཚོན་སའི་ཕྱོགས་མདོག་ལྷ་སྟུང་གྱི་འོག་ལ་ཡང་སོང་བ་དེའི་རྒྱལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་འདི་དག་མ་གོ་བར་སྟུང་དང་གསུང་གི་ལྷ་སྟུང་དཀར་པོ་ཡིན་ཀྱང་ཐུགས་ཀྱི་ལྷ་སྟུང་ཕྱོགས་མདོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངམ་སྟུང་བ་ནི་ལོར་བའོ།།

དེ་ལྷར་སྟེང་འོག་ཏུ་གཙུག་རྟོར་གྱི་ལ་མཐའ་ནས་མགིན་པའི་མ་མཐར་ཐུས་ལ་འབྱུག་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་དབལ་ཆད་འབུམ་པ་གཅིག་སྟེ། ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཀྱུན་ནས་ཁྱ་གཅིག་གོ། །སྟོང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆ་དེ་²ལ་བྱི་ནང་གཞན་གསུམ་སྟུང་བའི་ངེས་པ་སྟེ། དེ་ལྷར་ན་བྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་གཙུག་རྟོར་ཞལ་དང་མགིན་པའི་ཆད་དང་ཆོས་མཐུན་པར་སུམ་འབྱུར་གདངས་ཅན་ཏེ་བརྒྱད་གསུམ་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞིའི་སོར་བྱེད་རེ་མིག་དག་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ནི་གཡས་སུ་ཉར་བཞི་དང་གཡོན་དུ་ཉར་བཞི་སྟར་བར་བྱ་ཞེས་པ་ནི་ངེས་པའོ། །དེ་ནས་ལྷན་པོའི་མགིན་པའི་མ་མཐའ་ནས་ལྷན་པོ་མཐའ་དག་དབྱའི་མ་མཐར་ཞེས་པ་ལྷན་པོའི་དབྱའི་མཐའ་ནི་ལྷན་པོའི་འོག་གི་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འབྱུར་བའི་མཚམས་ཡིན་པས་དེ་ཡར་བཅད་ལ་དབལ་ཆད་

1 ཞོལ། བོག ༥༥ ན ༣། གཙང་། བོག ༤༡ ན ༡ རྩལ་ཚོན་གྱི་ས་ཞེས་

2 ཞོལ། བོག ༥༥ བ ༣། གཙང་། བོག ༤༡ བ ༤ དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆད་ལ་

འབྲུམ་ཕྱག་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཐུགས་ཀྱི་ཅ་ཐེག་ནས་གསུང་གི་ཅ་ཐེག་གི་བར་ལ་གཡས་སུ་
སོར་ཕྱེད་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་དང་གཡོན་དུ་སོར་ཕྱེད་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་སྒྱར་བར་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་བསྐྱེམས་
བས་ཁྱ་གང་ནི་ལྷན་པའི་མགྱིན་པའི་མ་མཐའ་ནས་འོག་དུ་ལྷན་པའི་དཀྱིའི་མཐའ་སའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ལ་ནི་རི་མིན་ཐུག་པ་ཉིད་དུ་འོ། །དེ་ཉིད་ནང་ལུས་ལ་ཡང་མགྱིན་པའི་མཐའ་ནས་རྒྱུ་པའི་
དཀྱི་མགོའི་བར་དང་ཆོས་མཐུན་པར་སྒྱར་རོ། །

དེ་ནས་སྒྲིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོར་ཕྱེད་པའི་རེ་མིག་གཡས་སུ་བྱུག་དང་གཡོན་དུ་བྱུག་
བསྐྱེམས་བས་སོར་ཕྱེད་བཅུ་གཉིས་པ་དག་གིས་རིམ་བས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ལས་འོག་དུ་དབག་
ཆད་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཆོན་པ་བརྒྱད་ཡོད་པ་དང་། སྒྲིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
གཡས་གཡོན་གང་རུང་རེ་ལ་སོར་ཕྱེད་ཀྱི་ཆ་བྱུག་དང་ལྷན་པའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་བསྐྱེམས་
པ་ལ་ཆ་བཅུ་གཉིས་རེ་དང་ལྷན་པ་ཆོན་པ་བརྒྱད་ཡོད་པ་དག་གིས་རྣམ་པར་དག་པའམ་ཆོས་
མཐུན་པར་སྒྱར་བར་བྱ་སྟེ། རི་ལྟར་སྒྱར་ན། ས་འོག་དབག་ཆད་འབྲུམ་ཕྱག་གཉིས་ཆ་བརྒྱད་དུ་
བྱས་ནས། གསལ་བར་ཏེ་རེས་པར་ཆ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐོག་མ་དབག་ཆད་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔ་སྒྲིའི་མིན་
པ་དང་ནི། དེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་འོག་དུ་དབག་ཆད་སྟོང་ཕྱག་ཉིད་ལྔ་པ་བདུན་ནི་ས་འོག་བདུན་
པོ་སྟེ། དཔུལ་པའི་མིན་པ་བདུན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཡིན་པས། གནས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་རིམ་པ་
བཞིན་གསུང་གི་ཅ་ཐེག་ནས་སྒྲིའི་ཅ་ཐེག་གི་བར་ལ་གཡས་གཡོན་ཀྱི་སོར་ཕྱེད་བྱུག་པ་གཉིས་
གཉིས་བསྐྱེམས་པའི་སོར་ཕྱེད་བཅུ་གཉིས་པ་ཆ་བརྒྱད་ཡོད་པ་དག་གིས་སོ་སོར་སྒྱར་བར་བྱ་འོ། །

ཕྱི་རོལ་ལ་སྒྱར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ནང་ལུས་ལ་དཀྱི་ནས་བརྩམས་ཏེ་རྒྱུ་པའི་མཐེལ་བར་
ཆ་བརྒྱད་དུ་བྱས་ནས། དེ་ཉིད་རྒྱལ་ཆོན་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཆ་བརྒྱད་ཡོད་པ་
དེས་སྒྱར་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་དབུས་ཀྱི་ཆངས་པའི་གནས་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་
ཅད་དུ་སྒྲིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ཅ་ཐེག་གི་མཐའ་ཐུག་པ་ཕྱི་ལ་སྒྱར་བའོ་ཞེས་པ་ནི་རེས་པའོ། །དེ་
ལྟར་ས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱི་དེ་བཞིན་དུ་སྒྱར་ཡང་ནང་མི་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རང་གི་ལུས་ལ་ཆོས་མཐུན་པར་ཆང་བ་རྣམས་རི་སྒྲོན་བཤད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ཆ་སོ་
སོས་སྒྱར་བར་བྱ་ཞེས་པ་ནི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་འོག་གི་ཆད་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ཆད་རི་ལྟར་

ཆོས་མཐུན་པ་སྟེར་བའི་ཆ་ག་ངེས་པའོ། །ཞེས་སྐར་བཤད་དེ་དག་གི་མཐུག་བསྟུ་བའོ། །

གསུམ་པ་ཙ་རྒྱད་ལས་ཆོས་མཐུན་སྟེར་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་གསུངས་པ་
བཤད་པ་ནི། བྱི་ནང་གཉིས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚུལ་ཙ་རྒྱད་ལས་གསུངས་པ་
བསྟུས་རྒྱད་ཏུ་དངོས་སུ་བསྟུས་པ་དག་རི་སྐྱད་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བསྟུས་རྒྱད་འདིར་དངོས་སུ་
མ་བསྟུས་པ་ཙ་བའི་རྒྱད་ལས་གསུངས་པའི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚུལ་གཞན་འགྲེལ་བས་བརྗོད་པར་
བྱ་སྟེ། ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །སྐར་བསྟུས་རྒྱད་ཏུ་གསུངས་པ་དེ་དག་ཙ་རྒྱད་ཏུ་མ་གསུངས་པར་
གསུང་ན། ཙ་རྒྱད་ཏུ་གསུངས་པ་བསྟུས་པར་མ་སོང་གི། །མ་གསུངས་པ་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་
བཞོད་པ་ཅམ་དུ་སོང་བས་རྒྱད་ཆེག་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལྷང་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལ་འདིར་མངལ་སྟེས་གྱི་མི་ཁམས་དུག་ལྟན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟོང་གི་
ཙ་འཁོར་གྱི་དབུས་གྱི་ཨ་ཤ་རྒྱ་ཏྱེའི་ནང་ན་སེམས་ཉེན་གྱི་ཐིག་ལེ་དང་འདྲེས་ནས་གནས་པའི་
རྒྱང་སེམས་དབྱེར་མེད་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་གྱི་གཙོ་བོ་ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྟེ་དང་ཆོས་མཚུངས་
སོ། །ཆོས་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། དེ་འབྲ་བའི་རྒྱང་དེ་ཡང་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པའི་ཐབས་
བྱུང་པར་ཅན་ལ་བཞེན་ནས་གནས་དེར་རྒྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་ཐེམ་པ་ན་རྣམ་ཉིད་གྱི་
སྟོས་པས་གཞོམ་དུ་མེད་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བས་དེ་ཉིད་ལ་གཞོམ་དུ་མེད་པའི་སྒྲ་
ཞེས་བརྗོད་པའི་བྱིར་ཏེ། སྒྲ་ནི་རྒྱང་གི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་འབྲ་བའི་རྒྱང་དེ་ནི་ཉག་ཏུ་ལྷ་དའི་མཆན་
ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ལྷ་དེ་ནི་སྒྲ་ཅམ་ཞེས་པ་ཡིན་ཞིང་ཅམ་གྱིས་གང་གཙོད་ན། འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པའི་
རྒྱང་ཡིན་པ་གཙོད་པས་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་བའི་རྒྱང་ད་ལྷ་གཞི་དུས་ལ་མི་འཆི་བར་དུ་མི་གཡོ་བར་གནས་
པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། དུས་དེ་སྤིང་དུ་སྒྲ་སྟོ་སོགས་སུ་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པའི་རྒྱང་མིན་ཞེས་པའི་དོན་
ནོ། །འདི་ལྟར་བཤད་པ་ནི་སྟོང་ཁའི་འཁོར་ལའི་དབུས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་གྱི་གཙོ་བོའི་གནས་
དང་ཆོས་མཐུན་སྟེར་བའི་རྒྱ་མཆན་དུ་འགོད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ཡང་སྐར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི་སེམས་ཅན་ཡིན་ནོ་
ཅག་ཐམས་ཅད་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་ཁ་ལ་སོགས་པའི་ཙ་འཁོར་རྣམས་
དང་། བཤད་གཅི་ལ་སོགས་པའི་བྱག་པ་བཞི་དང་། རོ་རྒྱང་ཨ་ཤ་རྒྱ་ཏྱེ་སོགས་ཡོད་པས་མ་བྱུང་

པར་གསུང་རབ་ཀྱི་བདེ་ལ་བྱང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤེས་པའི་བྱིར་རོ། །ཡེ་ཤེས་ཞེས་པ་ཡེ་ཤེས་
མཚན་ཉིད་པ་ལ་གཟུང་ནས་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིང་གི་ནང་ན་དང་པོ་ནས་ཡོད་པར་
ཁས་སྦྱངས་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་
རོ། །མི་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་ །འོད་གསལ་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིང་ལ་གནས་པའི་དོན་དུ་འཆད་ཅིང་། དེ་ཉིད་སྒྲིང་ཁ་ན་གནས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
སྒྲིང་ཁ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་དང་སྒྲོར་བར་འཆད་པ་ནི་མུན་སྒྲུལ་ཏེ། བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་ནི་
དྲི་བཅས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ལ་སོགས་
པ་དག་གིས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ལ། དེ་འབྲེལ་གྱི་གོ་ས་མནན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲིང་གི་ནང་ན་
ཡང་མི་གནས་ཤིང་། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲིང་ཁར་མ་ཐད་ཀྱི་ལུས་
ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤས་ཆེ་ཆུང་མེད་པར་ཁྲབ་ནས་གནས་པས། དེ་ཉིད་སྒྲིང་ཁ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
དབུས་དང་ཆོས་མཐུན་སྒྲོར་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་འབྲེལ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་ཡང་
དཀྱུས་མ་བཤད་པར་བྱ་བ་མངས་པས་མ་བྲིས་སོ། །

སྒྲིང་ཁའི་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐད་དོད་མཐུལ་ཞེས་
པའི་མཐུ་སྒྲིང་པོ་ལ་ཡང་འདུག་པ་ལྟར་འདིར་བསྐྱར་དགོས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱར་བས་མ་
ལེགས་སོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲིང་གི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབུས་ན་གནས་པ་དེ་ཉིད་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙ་པོ་ཡེ་ཤེས་རྣུ་རྒྱུ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཚན་རྗེ་སྐད་བཤད་པ་དེའི་
བྱིར་སྒྲིང་ཁའི་འཁོར་ལོའི་དབུས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་རྗེ་སྐད་བཤད་པ་དེ་དབུས་སུ་བྱས་ཏེ། དབུས་དེ་
ནས་མགིན་པ་དང་ལྟེ་བ་དག་གི་དབུས་སུ་ཁྱེད་ཕྱིད་བཟུང་ནས་ཞེས་པའི་དོན་དབུས་དེ་ནས་
མགིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་སོར་དུག་དང་ལྟེ་བའི་ཕྱོགས་སུ་སོར་དུག་སྟེ་བསྐྱོམས་པས་ཁྱེད་ཕྱིད་ཀྱི་
དོན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱེད་ཕྱིད་དང་བཅས་པ་སྟེ་བསྐྱོམས་པའི་དབུས་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་
སོར་དུག་དུག་སྟེ་སོར་བཙུག་ཉིད་ཀྱི་བཙུན་ལྟར་འདས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
དང་སྐྱར་བར་བྱའོ། །མགིན་པ་ནས་ལྟེ་བའི་མཐར་སོར་ཆད་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྟེ་བདག་ཉིད་ནི་གསུང་གི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་སྐྱར་བར་བྱའོ། །

ལུས་ཀྱི་མངོན་སྤྱིའི་གནས་ནས་ཆུ་སེའི་མཐར་སོར་ཆད་ལྔ་བཅུ་དང་དེ་བཞིན་དུ་དབུས་
ནས་ལག་པ་གཡས་གཡོན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་འང་སོར་ཆད་ལྔ་བཅུ་ཉེ་ཁྱེ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ནི་སྤྱིའི་
དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྒྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་འདི་དག་གིས་སྤྱིང་ཁའི་དབུས་ནས་ཡན་མན་གཡས་
གཡོན་གྱི་ཕྱོགས་བཞི་བསྐྱེམས་པས་སྤྱིང་གང་དུ་ལོངས་པ་དང་ཐུགས་དཀྱིལ་སྤྱིང་གང་བ་སྤྱོར་ཞིང་།
དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིང་ཁའི་དབུས་ནས་ཡན་མན་གཡས་གཡོན་དུ་བཅས་བའི་ཕྱོགས་བཞི་བསྐྱེམས་
པས་སྤྱིང་དོར་ལོངས་པ་དང་གསུང་དཀྱིལ་སྤྱོར་ལ། སྤྱིང་ཁའི་དབུས་ནས་ཡན་མན་གཡས་གཡོན་
དུ་བཅས་བའི་ཕྱོགས་བཞི་ག་བསྐྱེམས་པས་སྤྱིང་བཞིར་ལོངས་པ་དང་སྤྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱོར་
བ་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་གཉིས་གཉིས་བསྐྱེམས་པས་སྤྱིང་གཅིག་དང་གཉིས་དང་བཞིར་ལོངས་པ་
དང་མི་སྤྱོར་བར་ཕྱོགས་བཞི་ག་བསྐྱེམས་པ་དང་སྤྱོར་བ་ནི་མངོན་སྤྱིའི་དང་ཆུ་སེའི་བར་ལ་སྤྱིའི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཅ་ཐེག་ཡང་བཅད་དང་སྤྱོར་བ་རྩོགས་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དེའི་དགོས་པ་
ཡང་བཤད་གཅིའི་བྲག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་སྤྱིའི་སྤྱོ་བཞི་དང་སྤྱོར་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
སྤྱིའི་སྤྱོ་བཞི་ནི་ཞེས་སོགས་གོ་སྤྱོད་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་གཞན་རྣམ་པ་གསུམ་ཆོས་མཐུན་
པར་ཤེས་ནས་སྤྱོ་བ་དཔོན་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་ཆད་དང་ལྷན་པ་ཆོན་གྱིས་བྲི་བ་དང་ཡིད་གྱིས་
བྲི་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་ངེས་པའོ། །

དེ་ལྟར་བཤད་པ་དག་གི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ནི་གངས་ཆད་འགྲིག་པ་ཅམ་ཞིག་རྣམ་པར་དག་
པའི་དོན་དུ་གྱིས་པའི་སྤྱོ་ཅན་དག་སེམས་མོད་གྱི། རྟོག་ལྷན་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་དེ་ཅམ་ཞིག་
གིས་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །འོ་ན་རྩི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། འབྲས་བུའི་རྣམ་དག་དང་
ལམ་གྱི་རྣམ་དག་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་སྤྱིང་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་པར་སྤྱོར་
བྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེམས་པས། སྤྱིང་གཞིའི་ཐ་མལ་གྱི་ཆོས་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚུལ་གྱིས་
སྤྱངས་ནས། སྤྱིང་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྤྱིང་གཞི་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྱོད་ཀྱི་
འཛིག་ཉེན་དང་། ནང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལུས་ཉེན་ཡིན་པས། དེ་དག་དང་སྤྱོར་བྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་
ཀྱི་ཉེན་གཞལ་ཡས་ཁང་སྤྱོར་དགོས་པའི་བྱིར་འདིར་དེ་ཉིད་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱོར་

བྱེད་གཙོ་པོ་ནི་རྫོགས་རིམ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡིན་ཞིང་། དེའི་སྒྲིན་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་ཏུ་གྱུར་པའི་
སྒྲོང་བྱེད་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཉིད་ཡིན་ལ། དང་རེས་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དེ་གཉིས་ཀ་སྟོན་
བཤམ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདའི་དགྲིལ་འཁོར་ནི། རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཉིད་ཡིན་
པས། འདིར་རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཡང་བསྐྱོམས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དང་འབྲེལ་བར་སྒྲུང་གཞི་བྱི་
ནང་གི་ཚོས་མཐུན་འདི་ལྟར་གསུངས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ཐིག་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོག་གས་བཅད་གཉིས་སྟར་བཤད་ཅིན་པར་བསྟན་པ་ནི།
གཉིས་དང་ཞེས་པ་ནས་བརྗོད་ཅིན་ཏེའི་བར་ཏེ། འདི་དག་གི་དོན་ཀྲས་པར་སྟར་ཐིག་གི་སྒྲུབས་
སུ་བཤད་ཅིན་ཀྱང་ཆོག་གི་འབྲུ་གཉེར་བ་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཆངས་ཐིག་གཉིས་
ལྷན་པ་ནས་སོར་བྱེད་གཉིས་སྟོང་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྟེ་བ་དེ་ནས་ཚུ་གཉེར་ཏེ་སོར་བྱེད་བཞིས་
སྟོང་པའི་འཁོར་ལོའི་ཅིབས་སམ་བསྐྱེད་འདབ་མ་དག་དང་། དེ་ནས་སོར་བྱེད་གཅིག་གིས་ཀ་བ་
དང་ནང་གི་དོ་རྩེའི་འབྲེང་བ་དང་། དེ་ནས་ཚུ་གཉེར་ཏེ་སོར་བྱེད་བཞི་ཡིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་འཕར་མའི་བསྐྱེད་དང་། དེ་ནས་སོར་བྱེད་གཅིག་གིས་བྱི་རོལ་གྱི་དོ་རྩེའི་འབྲེང་བར་འགྱུར་ཏེ།
དེ་ནས་ཉི་མ་སྟེ་སོར་བྱེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཚོན་གྱིས་དག་དང་ནི། དེ་ནས་དུས་ཏེ་སོར་བྱེད་དྲུག་
གིས་སྟོང་དང་། དེ་ནས་རོ་སྟེ་དྲུག་གིས་སྟོང་དང་ཅེ་མོ་ཅན་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ལ་སོགས་
པས་བསྟན་པ་སྟོང་སོགས་དང་སྟོང་འགྲམ་དང་། དུས་ཏེ་སོར་བྱེད་གསུམ་གྱི་བྱེད་ཀྱིས་ཀ་བ་དང་།
དུས་ཏེ་སོར་བྱེད་གསུམ་གྱི་བྱེད་ཀྱིས་རྩ་བ་དང་། དུས་ཏེ་སོར་བྱེད་གསུམ་གྱིས་ཁ་བྱེད་དག་དང་།
དུས་ཏེ་སོར་བྱེད་གསུམ་ནི་གཉིས་སུ་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་དག་གི་ཆ་སོར་བྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་སྟར་ཡང་
དེ་ནས་སྟན་བྱ་དང་ནི་དུས་ཏེ་དྲུག་ལ་གཉིས་སུ་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་སོར་བྱེད་གསུམ་གྱིས་དོ་ཤལ་གྱི་
ས་དག་དང་། རོ་སྟེ་དྲུག་དག་ལས་ཀྱང་གཉིས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་སོར་བྱེད་གསུམ་གྱིས་མེ་ལོང་
དང་ཀ་མ་ལྷིར་ཁའི་སའི་སྟན་བྱར་འགྱུར་རོ། །མི་ཡི་བདག་པོ་ཞེས་སྒྲ་བཟང་ལ་བོས་ནས་བསྟན་
ཏོ། །སྟོན་ཏེ་སོར་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡིས་རྟ་བབས་སྟར་རབ་ཏུ་གསུངས་
པའི་ཆ་རྣམས་ཀྱི་སར་འགྱུར་རོ། །དེའི་བྱི་རོལ་ཏུ་ནི་གསུང་གི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་སྟོང་སོགས་
ཐམས་ཅད་ཐུགས་ཀྱི་ཉིས་འགྱུར་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་བྱི་རོལ་ཏུ་ཡང་སྟེ་དགྲིལ་ལ་སྟོང་སོགས་

ཐམས་ཅད་གསུང་དེའི་ཉིས་འགྱུར་དུ་འགྱུར་རོ། །ཕྱི་རོལ་དུ་ནི་སྐྱེ་དགྲིལ་གྱི་བརྒྱ་དང་དྲུང་ཁོད་
གྱི་འཁོར་ལོ་རྣམས་དང་། སྒྲིའི་ཤིང་རྩའི་དགྲིལ་འཁོར་རྣམས་ཀྱང་ཆད་ནི་ཉིན་བྱེད་དེ་སོར་བྱེད་
བརྩ་གཉིས་དག་གིས་སོ།།

གསུམ་པ་མཚན་མ་དགོད་པའི་ཆོག་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཟུགས་གྱི་མཚན་མའི་ངེས་
དོན་མདོར་བསྟན། མཚན་མ་འགོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད། བཀོད་བེན་ནས་དགྲིལ་འཁོར་སྐྱབ་པ་
སོགས་ལ་འདུག་པའི་སྟོན་དུ་བྱ་བའི་ངེས་པ་ཅུང་ཟད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བརྒྱ་ཉི་ལྔའི་
ས་བོན་གྱི་ངེས་དོན་མདོར་བསྟན། རྩི་རྩེ་བཞིའི་ས་བོན་གྱི་ངེས་དོན་མདོར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
ནི། ད་ནི་ཞེས་པ་ནས་རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་སྐྱབ་པ་དང་སྒྲོམ་པ་ལ། གཞལ་ཡས་ཁང་ནི་སྐྱེ་རྩི་
རྩེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས། ཐོག་མར་གཞལ་ཡང་ཁང་གི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་མོ་ཡིག་སྐྱེའི་རྩི་རྩེའི་ས་
བོན་བསྒྲོམ་པ་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་ཀྱུར་པ་ཡིས་རྟེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་གསུམ་ག་ཡོངས་སུ་རྩོགས་
པར་བྱས་པ་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཟུགས་དགྲིལ་གྱི་ནང་གི་གདན་གྱི་བརྒྱ་ཉི་ལྱེ་ཙམ་བཞི་རྣམས་སུ་
ཞེས་དང་། སྟེང་དུ་སྟེ་བརྒྱའི་སྟེ་བའི་སྟེང་ན་གནས་པ་ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ནི། ལྷ་ཉི་སོགས་གྱི་ས་
བོན་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་གྱི་མགོར་སྟོང་པ་ཐིག་ལེ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱ་དང་དང་བཅས་
པ་བཞག་པ་ནི། སྟོང་པ་ཐིག་ལེ་དེ་དག་གིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་རྣམ་མེད་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་
པའི་ཐབས་དང་། རྒྱ་དཔ་ཁམས་གསུམ་སྟེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཐམས་ཅད་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་སྐྱེད་
པར་བྱེད་པའི་ཡུམ་ཤེར་ཕྱིན་སྟོང་གཟུགས་ལྷག་ཆེན་མོ་མཚོན་ཞིང་། དེ་ལྟར་མཚོན་པའི་ཐིག་
ལེ་དང་རྒྱ་དཔ་བརྒྱན་པའི་ས་བོན་རྣམས་ལས་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་ཉི་སོགས་དེ་དག་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
བདག་ཉིད་གྱི་སྟོང་གཟུགས་ལྷ་ཉི་སོགས་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་གོ་བར་བྱེད་ལ། གདན་
ལ་དེ་ལྟར་བཤད་པས་ནི་ལྷ་ཉི་སོགས་དེ་བཞིན་དུ་གཙོ་བོ་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
ཡེ་ཤེས་གྱི་གཟུང་རྣམ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཚོག་དང་ལྷན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་གཟུགས་གྱི་ལྷའི་
སྐྱེའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ཅན་དེའི་ནང་དུ་གནས་པ་སྟེ་དེ་ལས་མ་འདས་པར་བསྟན་ཅིང་། གཙོ་བོ་ལ་
དེ་ལྟར་གསུངས་པས་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དུ་དོན་གྱིས་གོ་བར་བྱེད་

དེ། འདི་དག་ནི་ཉེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་གདན་རྣམས་དང་། བཞེན་པ་ལྟ་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་བདག་ཉིད་དུ་ངོ་མོ་དབྱེར་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པས། ལུགས་འདིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་འདི་ལྟར་སྟོན་མོས་ནས་སྟོམ་པ་ནི་ལུགས་འདིའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་སྟོ་མཆོག་ཏུ་གཅེས་པར་རྣམ་དཔྱད་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་རྫོགས་པའི་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་རྣམ་པ་མེད་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་དེ་རྣམ་པ་མེད་པར་སྟེན་བ་དང་། དབྱུང་པ་པར་སྟོང་མས་པ་མང་པོས་མ་མཐོང་བ་དེ་ཀ་མཐོང་བ་ཡིན་ཞེས་སྟེན་བ་དག་འབྲས་ལྟེ་དངོས་འགལ་ངོ་མི་ཤེས་པའི་བབ་བཅོལ་ལོ། །གཞན་ཡང་སྟོང་གཟུགས་ཆོས་ཉིད་དེ་སྟོན་གསུམ་གཞན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྟོན་གསུམ་སྟེད་བྱེད་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་ནི་སྟོན་པའི་སྟོང་པ་གར་ཡིན་པར་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྟོ་རྟོ་བཞི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་སྟོང་ཆེན་ཡིག་ལྟར་བསྟན་པ། དེ་ལས་རྟོ་རྟོ་བཞི་འབྱུང་ཚུལ། རྟོ་རྟོ་བཞི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བདེན་དོན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་སྟོང་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་ཡི་གེ་ལྟ་ལས་སྟེན་རྟོ་རྟོ་ལ་སོགས་པའི་སྟགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཨོ་ལ་སོགས་པའི་སྟེང་གདངས་སུ་རབ་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་འབྱུང་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སྟོང་པ་ནི་ལེའུ་དང་པོར་བརྗོད་པའི་ལུས་མེད་རྟོ་རྟོའི་སྟགས་སུ་ཡི་གེ་རྣམས་སྟོགས་སོ་སོར་འགོད་པ་ན་གཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བཀོད་པའི་རྟོ་སུ་ར་རོ་ཐིག་ལེ་དང་། འཁར་དུ་ཨ་ཐུང་དུ་དང་ཅུབ་དུ་ཨྲ་རིང་པོ་སྟེ་ཨ་ཡིག་གཉིས་དང་། ལྷོ་འཕ་གཡས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཐིག་ལེ་གཉིས་བཅེགས་པ་དང་། དབྱུང་སུ་དབྱངས་དང་བྲལ་བ་མཆོག་ཅེས་པ་གཞོན་དུ་མེད་པའི་ཏ་ཡིག་དབྱངས་མེད་པ་བཀོད་པ་རྣམས་གཞིར་བྱས་ཏེ་བསྟན་པས་ལས་སྟེན་དང་གསུང་དང་སྟགས་དང་ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྟོ་ཨོ་ཨྲ་ལྷོ་ཏོ་རྣམས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྟེན་རྟོ་རྟོ་བསྟན་པ་ནི། སྟོང་ཆེན་ཡི་གེ་དེ་དག་ལས་རྟོ་རྟོ་བཞིའི་དང་པོར་རེ་ཤིག་སྟེན་རྟོ་རྟོའི་སྟགས་ཀྱི་ཡི་གེ་འབྱུང་བ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་མཆོམས་

སྐྱར་ནས། འོན་དངོས་ནི། འདིར་དང་པོར་ཞེས་པ་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་གྲུ་ལ་ཀྱི་ཐོག་མར་རྗེས་སྐྱར་རོ་འགོད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། དང་པོར་ཉེ་སྟོན་ལ་རྗེས་སྐྱར་རོ་བྲིད། །དེ་ནས་དེའི་གོང་དུ་ཨ་ཡིག་བྱང་དུའོ། །དེ་གཉིས་ཀའི་དབྱས་སྐྱེ་བར་དུ་རྣམ་པར་བཅད་པའོ། །རྗེས་སྐྱར་རོའི་མཐར་ཨྲ་ཡིག་རིང་པོའོ། །དེ་ལྟར་བཀོད་པ་ན་དབྱངས་ཡིག་རིང་པོ་ཡི་གེ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པའི་པ་རོལ་དུ་འབྱུང་བས། དབྱངས་ཡིག་རིང་པོ་དེའི་སྟོན་མའི་རྗེས་སྐྱར་རོ་མ་ཉིད་དུ་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། འདིར་ཡང་ཨྲ་ཡིག་རིང་པོའི་སྟོན་མའི་རྗེས་སྐྱར་རོ་བསྐྱབས་ནས་མ་གྲི་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཨ་སྐ་ར་སྐ་ར་སི་ཡོ་ག་ཞེས་པས་དབྱངས་མེད་དབྱངས་དང་སྐྱར་བའི་དོན་དུ་ཨྲ་ཡིག་རིང་པོ་དེ་མའི་སྟོག་དུ་བཅུག་ནས་སྐྱ་ཞེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ནས་ཅ་རྩ་པ་ལས། ས་དང་ས་རྩ་ས་དག་གི་རུའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན། ཆོག་མཐའི་ས་ཡིག་དང་། རྩན་མའི་ཡང་རྩ་ས་དག་གིས་ཡིག་རུ་ཡིག་དུ་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པ་ལ་འདིར་ཡང་རྣམ་པར་བཅད་པ་ནི་ས་ཡིག་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་ས་ཡིག་ལས་བྱུང་བས་ས་ཡིག་དང་ཆ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་བཅད་དུ་ཡིག་དུ་བྱའོ། །དེ་ནས་མདོར། ཨྲ་ཡིག་ནི་ཉ་ཤ་ལ་དང་ཨ་ཉ་ལས་རུའོ་འོ་ཞེས་པས་ར་ལ་ཞུགས་པའི་ཨྲ་ནི་རུ་མཆོན་པའི་དོན་ཡིན་པས་ཨྲ་བྱར་དུ་བྱུང་སྟེ་ཕྱིས་ནས་ར་ཡིག་བཞག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཅ་རྩ་པར། ཉ་ཤ་ལ་དང་ཨ་ཉ་ལས་རུའོ་འོ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་གོང་གི་རི་ཉ་ཨྲ་ཉ་ཞེས་པ་ལ་སྟོགས་པ་ན་ར་ཡིག་ཨྲ་ཡིག་དུ་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཉེ། དེ་ཡང་གོང་དུ་ཨ་ཡིག་དང་། པ་རོལ་དུ་ཉ་ནས་ཤའི་བར་ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་དང་ཨ་ཡིག་གང་བྱུང་ཡང་དེའི་དབང་གིས་ར་ཡིག་ཨྲ་ཡིག་དུ་འགྱུར་ནས་འགོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། འདིར་ཨ་ཡིག་ལས་པ་རོལ་གྱི་རྣམ་པར་བཅད་པ་ནི་ཨྲ་ཡིག་དུ་འགྱུར་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་མཁས་རང་བ་དག་བཞེད་དོ། །

སྐྱར་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་སྒྲའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་དགོས་པ་རྣམས་ཅ་རྩ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་དགོས་པ་ཤས་ཆེ་བར་སྒྲུང་ན་ཡང་། སྐབས་འདིར་ནི་མ་ཡིག་པ་རོལ་དུ་བྱུང་བས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༡༠༩ ཞོག ༡༩༡ ཟེང་། ༡༡ མིན་ནམ་སྟུམ།

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༡༠༩ ཞོག ༡༩༡ ཟེང་། ༡༢ མིན་ནམ་སྟུམ།

3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྐྱར་མ། དེག ༡༠༩ ཞོག ༡༩༩ ཟེང་། ༡༤

ཀྱང་ཞེས་པའི་ཆོག་དང་སྤྱད་ན། ཀ་ལྟ་བུར། ཨ་ཡིག་དག་གིས་བར་དུ་ལྷོ། །ཨ་དང་སྤྱད་ལྟ་
 དག་གི་འོ་¹ཞེས་པས། འདིར་སྤྱད་ལྟ་མ་ཡིག་པ་རོལ་དུ་བྱུང་བས་ཀྱང་ཨ་ཡིག་ལས་པ་རོལ་གྱི་
 རྣམ་པར་བཅད་པ་ནི་ཨ་ཡིག་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བཤད་ན་འགྲིག་པར་མཛོན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་
 པའི་བྱིན་པ་ཅུ་པར། ཨ་ད་ཨེ་ཞེས་པ་དང་། ཀ་ལྟ་བུར། ལྷའི་ཡི་གེ་ལ་ཨོའོ་ཞེས་པས་ཨ་ཡིག་
 དང་ཨ་ཡིག་གིས་ཡོན་ཏན་ཨོ་ཡིག་དུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་བྱིར་ཨ་ཡིག་ལ་བཅུག་སྟེ་ཨོར་བྱའོ། །དེ་
 རྣམ་ངེས་པའི་ཆོག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ས་ཡིག་ཉམས་པ་ཡོད་ཅེས་སྤྱད་མདོ་ལས་འདོན་པས། རེས་
 པའི་ཆོག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་དགོས་ཆེད་འགའ་ཞིག་གི་དབང་གིས་ཡི་གེ་བསྟན་
 པ་ཡོད་པས། འདིར་ཡང་མ་དེ་ལ་བཅུག་པའི་ལྷ་རིང་པོ་རྣམ་པར་སྤེལ་ནས་ཨ་ཡིག་དབྱི་བར་
 བྱའོ། །དེ་ནས་མདོར་ཨ་རུ་སྤྱད་པའི་ཨ་ཡིག་དེ་རྗེས་སྤྱད་མདོར་བྱས་ཨོ་ཡིག་གི་མགོ་བོར་
 བྱིན་པས་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཨོ་ཡིག་སྤྱོད་རྗེ་བྱུང་སྟེ། ཨ་ལྷུ་ཞེས་རང་དང་གཞན་གྱི་
 བྱུང་པའི་མཐའ་ལས་བཟོད་དོ། །

གཉིས་པ་གསུང་རྟོ་རྗེ་སྤྱད་པ་ནི། ད་ནི་གསུང་རྟོ་རྗེ་སྤྱད་པ་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་
 དང་པོར་ཨ་ཐུང་དུ་བྲིས། དེ་ནས་ལྷ་རིང་པོ་བྲིས། དེ་ནས་རྣམ་བཅད་བྲི་བར་བྱ་ཞིང་ཅུ་པར།
 ཨ་ཀའི་ཨ་ཀ་ལ་རིང་པོ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་ཨ་ནས་ཀའི་བར་ཡི་གེ་ལྷ་ནི་རང་རང་དང་མཐུན་
 པའི་ཡི་གེ་དང་སྤྱད་ན་རིང་པོ་གཅིག་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། ཨ་ཐུང་དུ་གཉིས་བར་མ་ཆད་དུ་སྤྱད་ན་ལྷ་
 རིང་པོ་གཅིག་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཨི་ཨི་ཅེས་པ་ལྷ་བྱ་ཨི་ཐུང་དུ་གཉིས་སྤྱད་པས་ལྷ་རིང་
 པོ་གཅིག་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་ཐུང་དུ་གཉིས་སྤྱད་པས་ལྷ་རིང་པོ་གཅིག་དུ་འགྱུར་བ་
 དང་། རི་གཉིས་སྤྱད་ན་མི། ཡི་གཉིས་སྤྱད་ན་མི། དེ་བཞིན་དུ་ཨ་ཐུང་རིང་གཉིས་སྤྱད་པས་ལྷ་རིང་
 པོ་གཅིག་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྤའི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདིར་ཡང་ཐོན་མ་ཨ་ཐུང་དུ་དང་
 གཞན་གྱི་སྟེ་བྲལ་འོག་མ་ལྷ་རིང་པོ་གཉིས་བསྟོམས་ཏེ་ལྷ་ཡིག་རིང་པོ་གཅིག་དུ་བྱས་ནས། དེའི་
 མཐར་རྣམ་པར་བཅད་པ་སྤྱིན་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ལྷུ་ཡིག་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་བྱུང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༠༩ བོག ༡༡༩༩ ཟླ་དུ། ༡༡

2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༡༣༠ བོག ༡༡༩ ཟླ་དུ། ༡༡

བར་འགྱུར་ཏེ། ཨ་ཁྱེ་ཞེས་བརྗོད་དོ།

གསུམ་པ་ཐུགས་དོན་རྒྱུ་བ་པ་ནི། ད་ནི་རྩྱི་ཡིག་ཐུགས་དོན་རྒྱུ་བ་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་
 ཞེས་མཆམས་སྒྱུར་ནས། རྒྱུ་ཚུལ་དངོས་ནི། འདིར་སྟོན་དུ་ཏ་ཡིག་སྟོན་གི་དབྱངས་མེད་པ་
 གིའོ། །དེ་ནས་ཨ་ཡིག་སྒྱུར་དུ་གིའོ། །དེ་ནས་རྣམ་པར་བཅད་པ་གིའོ། །དེ་ནས་ཐིག་ལེ་གིའོ། །དེ་
 ནས་ཁྱ་རིང་པོ་གིའོ། །དེ་ནས་ཐིག་ལེ་མ་ཡིག་དུ་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་དབྱངས་མེད་དབྱངས་དང་སྒྱུར་
 བའི་དོན་དུ་ཨ་སྒྱུར་དུ་ཏའི་སྟོན་དུ་བཅུག་པ་དང་། ཨ་ཡིག་རིང་པོ་མ་ལ་སྟོན་དུ་བྱིན་ནས་ཏ་སྟེ་
 ཞེས་བར་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་སྟེ་མ་སྟེ་དོན་རྒྱུ་བ་པ་ཤིན་དུ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལྟ་ཡིག་
 དུ་བསྒྱུར་ཏེ། དེས་པའི་ཆོག་གི་མཆོད་ཉིད་ལས་ཡི་གེ་ཉམས་པ་སྒྱུར་བཤད་པ་ལྟར་ཐོག་མ་ཏ་ལ་
 བཅུག་པའི་ཨ་དང་ཐ་མ་མ་ལ་བཅུག་པའི་ཁྱ་རིང་པོ་གཉིས་ཟུར་དུ་སྤལ་ནས་ཨ་ཡིག་གཉིས་པོ་
 དག་དབྱི་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཨ་སྟེ་ར་སྟེ་ར་སྟེ་ཡིག་ཞེས་པས། རྣམ་བཅད་ལས་ལྟ་ཡིག་དུ་གྱུར་
 པའི་ལྟ་དེ་ཉིད་ཏ་ལ་སྟོན་དུ་བཅུག་པས་དུ་སྒྱུར་དུར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནས་སྟེ་མདོར། འདིར་རྗེས་སྟེ་སྟེ་
 ལྟ་ནི་སྟོན་མའོ། །རྗེས་སྟེ་དེའོ། །ཏ་ལ་ལ་མའོ་ཞེས་པས་ཏ་ནས་ལའི་བར་ལ་མ་ཡིག་རྗེས་
 སྟེ་དེའོ་འགྱུར་བའི་བྱིར། འདིར་དུའི་མགོར་མ་ཡིག་རྗེས་སྟེ་དེའོ་བྱིན་པ་ན། ཚུལ་དེ་ལས་རྩྱི་
 ཡིག་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་ཏ་ལྟེ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འདིར་དོན་རྒྱུམ་གྱི་རྩྱི་ཡིག་སྒྱུར་
 དུར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་ཆེན་ཡིག་སྟེ་ལས་སྟེ་གསུང་ཐུགས་གྱི་སྟེ་གསུང་ཡང་དག་པར་འགྱུར་
 བ་སྟེ། སྟེ་གསུང་རྣམས་གྱི་སྟེ་གསུང་ནི་སྟེ་དཔར་བྱེད་པའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།

བཞི་པ་ཡེ་ཤེས་དོན་རྒྱུ་བ་པ་ནི། ད་ནི་ཡེ་ཤེས་དོན་རྩྱི་ཡིག་སྟེ་བ་པ་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ་
 ཞེས་མཆམས་སྒྱུར་ནས། རྒྱུ་ཚུལ་དངོས་ནི། ཐོག་མར་ཡི་གེ་དགོད་པ་སྟེ་མ་རི་ལྟ་བའོ། །དེ་ལྟར་
 རྣམ་པར་བཅད་པ་ལྟ་ཡིག་དུ་འགྱུར་བའི་བར་སྟེ་མ་བཞིན་དུ་བྱས་ལ་སྟེ་མའི་དབྱངས་གྱི་ཡོན་ཏན་
 ཏེ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། སྒྱུར་བཤད་པ་ལྟར་ཨ་དང་ལྟ་ལས་ཡོན་ཏན་ཨ་ཡིག་དུ་འགྱུར་བའོ། །དེ་ནས་
 ཨ་སྟེ་ར་སྟེ་ར་སྟེ་ཡིག་ཞེས་པས། ཨ་ཡིག་ཏའི་སྟོན་དུ་བཅུག་། གཅིག་དུ་ཡང་དག་པར་སྒྱུར་ནས་
 རྩྱི་ཡིག་དུ་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་བྱི་མའི་ཨ་ཡིག་དང་མ་ཡིག་དག་དབྱེའོ་ཞེས་པ་ཡང་སྒྱུར་བཤད་པས་
 ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་རྩྱི་ཡིག་སྟེ། ཏ་ཨ་ལྟེ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འདི་

དག་བཞི་ཀ་ལ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅེས་འབྱུང་བ་རྣམས་རྒྱལ་ལྷན་སྡོད་སྟོབས་ལ་
འཆད་རང་བཞི་མ་དག་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་གསུམ་
འདུས་པའི་དོན་ཡིན་པས་འབྲེལ་བར། ཨ་ཨ་ཡིག་ཨྀ་ཡིག་ལ་ཨ་དང་སོགས་ཏུ་ཞུགས་པའི་ཨྀ་
དང་། མ་ཡིག་རྗེས་སུ་ང་ཙོར་བྱས་པ་གསུམ་འདུས་པ་ཨྀ་ཡིག་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་
དོན་ཡིན་པར་གོ་བའི་ཆེད་དུ་ཨྀ་ཡིག་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་
དེ་ཉིད་བཀོད་ཅིང་། གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་
མཐུག་རྣམས་སུ་རེ་རེ་ཞིང་ཡི་གེ་གསུམ་གསུམ་སྟོས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དོན་རྗེ་བཞི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་འགགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བདེན་དོན་བརྒྱ་
གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ན། འོག་ཏུ་ཐེག་ལའི་གཟུགས་ཀྱི་དབང་གིས་སོ། །ཞེས་པའི་
གཟུགས་ནི་འདིར་རང་བཞིན་དུ་བསྐྱུར་ན་ལེགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དོན་རྗེ་
བཞི་པ་རེ་རེ་ཞིང་དང་སྐྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འདིར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་དོན་རྗེ་ལ་ཡོན་ཏན་
གསུམ་ནི། མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་པ་སྟེ། བཞི་པའི་གནས་སྐབས་
སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་ལེ་སྐྱབ་བྲལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དབང་གིས་སོ། །སྐྱེད་དོན་ལ་ཡོན་
ཏན་གསུམ་ནི་མིང་དང་གཟུགས་དང་སྐྱེ་མཆེད་བྱུག་དང་རིག་པ་འགགས་པ་སྟེ། སད་པའི་གནས་
སྐབས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་ལེ་སྐྱབ་བྲལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དབང་གིས་སོ། །གསུང་
དོན་རྗེ་ལ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ནི་ཚོར་བ་དང་སྲིད་བ་དང་ལེན་པ་འགགས་པ་སྟེ། ཟླ་ལམ་གྱི་གནས་
སྐབས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་ལེ་སྐྱབ་བྲལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དབང་གིས་སོ།།

ཐུགས་དོན་རྗེ་ལ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ནི་སྲིད་བ་དང་སྐྱེས་པ་དང་གཤེད་འགགས་པ་སྟེ། གཉིད་
མཐུག་གི་གནས་སྐབས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་ལེ་སྐྱབ་བྲལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དབང་
གིས་སོ། །འདིར་དོན་རྗེ་བཞི་ནི་གཙོ་བོར་འབྲས་དུས་ཀྱི་དོན་རྗེ་བཞི་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་ལས་ཚོན་གྱི་ཡི་གེར་བཞག་པའི་དོན་རྗེ་བཞིའི་ཡི་གེ་གོང་དུ་བསྐྱབས་མ་ཐག་པ་དེ་དག་གིས་
མཚོན་པའི་ངས་དོན་གྱི་དོན་རྗེ་བཞི་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་འདིར་རྟོན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་
གཉིས་འགགས་པ་ལ་མི་བྱེད་པར་འཁོར་བའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སོར་བཞག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་མ་

རིག་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་སྦྱ་བ་ཏ་ཅང་ཐལ་བའོ།།

དེས་ན་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སོར་བཞག་བྱས་ནས། དོགས་གཙོད་འདི་ལྟར་སྦྱ་སྟེ། འདིར་སྤྲོད་བ་སྦྱེ་བ་ཀ་ཤི་གསུམ་སྟགས་དྲོ་རྩེར་བྱས། ལེའུ་སྦྱ་བའི་མཆོག་མི་འགྱུར་དུ་ལུས་ཀྱི་བཞི་བར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་ལུས་སུ་གསུངས་བ་ནི་མི་འགལ་ཏེ། འདིར་སྤྲོད་བ་འཛིན་བ་ན་ཡང་ཐིག་ལེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན། མཐར་འཁེབས་ན་ཡང་ཐིག་ལེ་འོག་ཏུ་དོར་ཏེ་འབྲི་བ་བཞིན་དུ། རྩི་ཡིག་ཀྱང་ཐིག་ལེ་ལས་བྱུང་ཅིང་། མེད་ན་འཛིག་པས་ཐིག་ལེའི་གཟུགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྟགས་དྲོ་རྩེར་བརྗོད་ལ། འོག་ཏུ་ཆུང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་བཞིར་སྦྱ་རགས་ཀྱིས་བྱེ་ནས། རགས་པ་ལུས་དང་ཆུང་དུ་ཡེ་ཤེས་སུ་བཤད་བ་ཡིན་ནོ། །གསུང་དང་སྦྱ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིས་ནི་འབྲས་དུས་ཀྱི་བདེན་དོན་བརྒྱ་གཉིས་དང་གཞི་དུས་ཀྱི་འཁོར་བའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ནོར་ཞིང་། རྩི་ཡིག་ཐིག་ལེ་ལས་བྱུང་ཅིས་པའི་རྩི་ཡིག་དེ་ཐིག་པའི་ཡེ་གོ་ལ་བྱེད་དམ་གཞན་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཐིག་ལེ་རི་འབྲུ་ཞིག་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལས་རྩི་ཡིག་བྱུང་ཚུལ་དང་མེད་ན་འཛིག་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཡིན་བཤད་དགོས་པ་ལ་མི་འདུག་པས། འབྲིད་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་བྱིར་སྤྲོད་པོ་ཡོད་པར་མ་མཐོང་ངོ་།།

འདིར་བཤད་པའི་སྦྱེ་བ་དང་ཀ་ཤི་ནི་ཆེ་སྟོད་ལ་དབང་པོ་གསར་བྱུང་ཀྱི་སྦྱེ་བ་དང་། ཆེ་མཐུག་ལ་དབང་པོ་རྩིངས་པའི་ཀ་བ་དང་། སྟོག་འགགས་པའི་ཤི་བ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཀ་ཤི་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ཞིང་། བྱེད་རང་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསམས་སོ། །མཆོག་མི་འགྱུར་དུ་དེ་ལྟར་བཤད་བ་ནི་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆོ་བ་བརྒྱ་གཉིས་ལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བཏགས། ཆོ་བ་བརྒྱ་གཉིས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ཀ་ཤིའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱི་ཀ་ཤི་དངོས་གཤམ་ཡིན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ནི་མངལ་ནས་སྦྱེ་བ་ཐམས་ཅད་མངལ་དུ་གས་ཤིང་མངལ་དུ་ཤི་ཤི་བ་བྱིར་སྦྱེ་བས་བྱུང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཆོ་བ་གསུམ་ཆོན་བཞི་ལུས་རག་ཡིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་བཞིར་བཤད་བ་མཆོག་མི་འགྱུར་གྱི་སྐབས་དེར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་དེར་བཤད་བ་དང་འདིར་

བཤད་པ་ལ་འགལ་བར་དོགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྤྱི་བའི་གཞི་མེད་པའི་བྱེད། གཞུང་གོང་ལོག་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་ཅི་ཡང་མ་ཐོབ་པ་གོ་བར་མ་བྱེད་ཅིག།

ཡང་སྤྱགས་ཁ་ཅིག་གི་དོན་མེད། དེ་ལས་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
ནམ་མཁའ་ལ་སྤྱིན་གནས་པ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དང་
པོའི་སངས་རྒྱུས་དེ་འཁོར་བ་སློ་བུར་གྱི་འི་མ་གནས་པའི་གཞི་ཡིན་པས། དེ་ལས་འཁོར་བ་བྱུང་
ཞེས་གསུངས་ལ་འཁོར་བ་ཡང་ཐེག་ལེ་བཞིའི་ངོ་བོ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཉིད་ཡིན་
ཅིང་། ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་གསུམ་གསུམ་དང་པོའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་མེད་པའི་སོ་
སོ་ལས་བྱུང་བས་ཡན་ལག་གསུམ་གསུམ་རྗེ་རྗེ་བཞི་པོ་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་དུ་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་
ཟེར་རྟོ། །ཁྱེད་རང་གི་བྱུང་བའི་མཐའ་ལས་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དང་པོའི་སངས་རྒྱུས་ངོ་བོ་
ཉིད་སྤྱི་དང་བྲལ་འབྲས་མཆོན་ཉིད་པ་དང་འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཁས་སྐྱངས་ལ། དེ་འབྲས་བ་
ནི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་དགོས་ཤིང་ཁས་བྱུང་སྐྱངས་སོ། །དེ་བས་ན་སློ་བུར་
གྱི་འི་མས་དག་པ་དེ་སློ་བུར་གྱི་འི་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་སྤྱི་བ་ལས་མཆོག་ཏུ་
གྱུར་པའི་ཁས་སྐྱངས་འགལ་བ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་རྟེན་པར་འགྱུར་གང་། གལ་ཏེ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་
ཞེས་བརྗོད་པའི་སློ་བུར་ནི་བྲལ་གྱི་དོན་ནི་འི་མ་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་
བཞིན་གདོད་མ་ནས་འི་མ་དང་བྲལ་བར་གནས་པ་ལ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སྤྱི་བ་པས་ནི་སློ་བུར་
ནི་བྲལ་གྱི་དོན་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསལ་བར་སྤྱི་བ་པས། དག་པ་གཉིས་ལྡན་
གྱི་དོན་དག་པ་གཅིག་ལྡན་ལ་བྱེད་དོ་ཞེས་ཁས་སྐྱངས་པར་རི་ལྟར་མ་སོང་བ་སྤྱི་བ་ཤིག་ །འདིས་
ནི་རང་བཞིན་དབང་བཅོན་དང་རྟེན་དབང་བཅོན་གྱི་སྒོ་ནས་ལན་འདེབས་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ལྷན་པའི་
གཏམ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །

འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་རིགས་བཞིའི་ཐེག་ལེའི་ངོ་བོར་སྤྱི་བ་ནི། མཆོན་ཉིད་
ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་སྤྱི་བ་ཀྱི་ངོ་བོར་ཁས་སྐྱངས་པ་དང་རིགས་འབྲས་བས་
ཤིན་ཏུ་མི་མཁས་པའི་ཚོར་བ་རགས་པའོ། །ཁྱེད་རང་གི་བྱུང་བའི་མཐའ་ལས་ཆོས་ཉིད་དང་པོའི་

1 ཞོལ། ཤོག ༤༣ བ ༤ དགོས་པ་དེ་ལྟ་བུ་

སངས་རྒྱུ་དེ་ཆ་མེད་ཀྱན་འགྲོར་ཁས་སྒྲངས་ནས། སྒྲར་ཡང་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་
གསུམ་གསུམ་དང་པོའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་དོ་རྩེ་བཞི་སོ་སོ་ལས་བྱུང་བར་སྦྲ་བ་ཡང་། ཆ་མེད་ལ་དོ་རྩེ་
བཞིའི་ཆ་ལས་སོ་སོ་སྦྲ་བ། ངའི་མ་མོ་གཤམ་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆེག་དང་བྱུང་བར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །ཡང་དོལ་གཞན་དག་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོའི་མ་རིག་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བརྗོད་ཐབས་གང་ཅི་
ཡང་བྱུང་བ་སྦྲ་བ་དག་ནི་ལེའུ་དང་པོར་རྒྱུ་བར་བཀག་བཞིན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་དང་བྲལ་བ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་མཆོག་ཏུ་
མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྦྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་དག་ནི་དོ་རྩེ་བཞི་བའོ་ཞེས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་བཞི་
བར་བྱས་པའི་སྤྱོད་ལ་ཀྱི་དོ་རྩེ་གསུམ་དང་བཅས་པ་འབྲས་དུས་ཀྱི་དོ་རྩེ་བཞི་སོ་དེ་དག་ནི་སྤྲུགས་
ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱེ་གནས་ཏེ། རིགས་སོ་སོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་སྦྱོ་བ་སོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་འགགས་པའི་བདེན་དོན་
རྣམ་པ་བརྩ་གཉིས་པ་སྦྱུ་དང་གསུང་དང་བྲགས་དང་། ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེའི་ཞེས་པ་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཀྱི་ངེས་པའོ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གོང་དུ་ངེས་དོན་ཀྱི་དོ་རྩེ་བཞི་སོ་འདི་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་གོ་
བཞི་སྦྱབ་པའི་སྐབས་སུ་དོ་རྩེ་བཞིའི་ཡེ་གོ་རེ་རེ་ཡང་ཡེ་གོ་གསུམ་གསུམ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་གསུམ་དང་ལྷན་པར་བསྟན་པའི་ཡེ་གོ་གསུམ་གསུམ་གྱིས་ནི། ངེས་དོན་ཀྱི་
དོ་རྩེ་བཞི་སོ་རེ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་གསུམ་གསུམ་འགགས་པའི་
ཡོན་ཏན་གསུམ་གསུམ་དང་ལྷན་པ་འདི་མཆོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ངེས་དོན་ཀྱི་དོ་རྩེ་བཞི་སོ་རེ་
རེའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་གསུམ་ནི། དོ་རྩེ་རེ་རེའི་ཡེ་གོ་ལ་ཡང་ཡེ་གོ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པས་མཆོན་
པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་དག་ལ་འཆད་པ་སོ་གཞན་དག་ནི་གཞུང་སྟོན་པའི་བྱ་
བས་སྤྱག་བསྐལ་བ་ཐོབ་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །

གཉིས་པ་མཆོན་མ་དགོད་ཚུལ་རྒྱུ་བར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཆོན་མའི་དབྱེ་བ་དང་
བསྐྱུས་རྒྱུད་ལས་ས་ཐོན་ཀྱི་མཆོན་མ་ཙམ་གསུངས་ཚུལ། འགྲེལ་བས་སྤྲུགས་དང་བྲག་རྒྱའི་
མཆོན་མ་འགོད་ཚུལ་རྒྱུ་བར་བཤད་པ། མཆོན་མའི་རིགས་དང་ཁ་དོག་གི་ངེས་པས་དོན་བསྐྱུ་
བའོ། །དང་སོ་ནི། ད་ནི་ཞེས་པ་ནས་སྒྲའི་གཟུགས་དགོད་པའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དགོད་པར་

བྱ་བའི་མཚན་མའི་དབྱེ་བ་བསྟན་ནས། དེ་ལྟར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསུམ་པོ་དེ་ལས་ས་བོན་གྱི་
མཚན་མ་དགོད་པ་དངོས་སུ་གསུངས་པས་གཞན་གཉིས་དགོད་པ་ལྷགས་ལ་གོ་བྱས་པར་བསྟན་
ཏེ། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་བསྟན་རྒྱུ་འདིར་མཚན་མ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
དངོས་སུ་ཐུགས་ཀྱི་ས་བོན་དགོད་པ་ཅམ་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་ལྷ། ཐུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་མཚན་མ་དགོད་པ། འདོད་ཡོན་ལ་གནས་པའི་ལྷ་
མོའི་མཚན་མ་དགོད་པ། གསུང་གི་ནང་གི་མཚན་མ་དགོད་པ། ལྷའི་ནང་གི་མཚན་མ་དགོད་པ།
དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱིའི་མཚན་མ་དགོད་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷའི་མཚན་མ་དགོད་པ་
བཤད་པ་དང་། གཞན་གྱི་ས་བོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷའི་པོའི་བརྒྱའི་མཚན་མ་དགོད་
པ་དང་། འཕར་མ་དང་སྒྲོ་སྒྲོང་གི་མཚན་མ་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། གཙོ་བོའི་མཚན་
མ་བཤད་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་བདག་པོའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གནས་སྟངས་གི་མཐར་ཉི་མ་
སྐྱ་གཅན་གྱིས་འཛིན་པའི་དུས་སུ་ཞེས་དང་། ལྷའི་ཁའི་བརྒྱ་སྟེ། སྐྱང་གཞི་དེ་དག་དང་ཆོས་མཐུན་
པར་བརྒྱ་དེའི་ལྷེ་བར་ཞེས་སོགས་སོ། །རྣམ་པར་ངམ་སོགས་ཁ་ཅིག་ན་དེ། ཨ་ལྷ་དང་ས་རྒྱ་ཕུ་ཏུས་
ཉི་ཁྱ་སྐྱ་གཅན་དུས་མེ་བཞི་གདན་དུ་བྱེད་པ་ནི་དག་པ་དང་མི་འགྲིག་ཅིང་མ་བཤད་པས་སྐྱང་བར་
བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྐྱུ་ལེར་ཡེ་ཤེས་པ་དང་རྩ་མཉམ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། ལྷའི་པོའི་བརྒྱར་
ཞེས་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ། མེད་ལྷའི་དུ་སྟེ་རྣམ་པ་དང་ཉི་མ་དང་སྐྱ་གཅན་དང་དུས་མེད་ལྷའི་དུ་དམ་
ཆོག་སེམས་དབའ་དང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ་རྩ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།¹ །ཞེས་གསུངས་པའི་
ལུང་གསལ་ཁ་ཅན་འདི་ལྟར་ཡོད་བཞིན་དུ་མ་བཤད་དོ་ཞེས་མདོར་སུམ་ལ་བསྟན་འདིངས་པར་
མ་བྱེད་པར་བག་ཡོད་པར་བྱོས་ཤིག །འདིའི་དགག་སྐྱབ་རྒྱས་པར་ཁོ་བོས་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ཡི་
གེར་བཀོད་ཟིན་པས་དེར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་མངས་པས་འཛིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །གསང་
བ་རྒྱ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འཛིག་ཉེན་གྱི་མ་དད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོད་པ་སྐྱང་བའི་སྐྱད་
དུ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྒྲོར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷའི་གཟུགས་ནི་བྲི་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་འདིས་ཡབ་ཡུམ་
འཁྱུད་པའི་རྣམ་པ་བྲི་བ་འགོག་གི་ཡབ་རྒྱང་སོགས་བྲི་བ་མི་འགོག་ལ། འཁྱུད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ་ ༤ ཤོག ༥༩༩ ཟླ་ ༡

ཡང་འཛིག་རྟེན་མ་དང་བ་སྐྱེ་བའི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཆེ་བྱི་བ་འགོག་གི། །དེ་འདྲའི་དགག་བྱ་མེད་
པའི་ཆེ་ཡང་བྱི་བ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོའི་ས་བོན་དགོད་པའོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱེའི་འདབ་མ་དང་བྱ་བཞིའི་མཆན་མ་དགོད་པ་ནི། དེ་ནས་བསྐྱེའི་འདབ་མ་ལ་
སྐྱེན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆན་མ་རིམ་པ་བཞིན་དགོད་པར་བྱ་
སྟེ་ཞེས་སོགས་ལ། ལུབ་ཏུ་བྱུང་ངོ་ཞེས་པ་བྱིའི་བྱུང་ཆོས་སོ། །འདྲིར་སྐྱབ་ལེར་འཆད་པར་འགྱུར་
བའི་ཆོགས་བཅད་ཉེར་གཅིག་པས། མཆན་མ་གང་ཞིག་ཅེས་པ་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་
གཡས་དང་པོའི་མཆན་མ་འགོད་ལ། ཚུ་སྐྱེས་ཀྱི་མཆན་མ་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་རལ་གྱི་ནི་གཡོན་
དང་གཡས་སུ་སྐྱེན་མོང་ངོ་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ངེས་པས་ཚུ་སྐྱེས་དང་རིན་པོ་ཆེའི་བྱག་རྒྱ་
ནི་གཡོན་ན་གནས་ཀྱང་དགོད་དོ། །

གཉིས་པ་འཕར་མ་དང་སྐྱོ་སྐྱོང་གི་མཆན་མ་དགོད་པ་ལ་གཉིས། ས་བོན་གྱི་མཆན་མ་
དགོད་པ་དང་། བྱག་རྒྱའི་མཆན་མ་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འཕར་མ་གཉིས་པ་ལ་དགོད་
པའི་ངེས་པ། འཕར་མ་གསུམ་པ་ལ་དགོད་པའི་ངེས་པ། སྐྱོ་སྐྱོང་གི་ས་བོན་དང་དེའི་གདན་གྱི་
ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་འཕར་མ་གཉིས་པ་ལ་ཞེས་སོགས་ཏེ། དང་པོར་བདེ་གཤེགས་
འཕར་མའི་བྱམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ས་བོན་བཤད་ནས། སྟེང་ལོག་གི་བྱམ་པའི་མཆན་མ་རྟོ་རྟེན་ཤར་
དང་ལུབ་ཀྱི་སྐྱོར་འབྱུང་ཞིང་འཛོན་པ་ལ་སྟེ། དེ་ཡང་ཤར་སྐྱོའི་ཁྲོ་བོའི་མཆན་མའི་སྟེང་དུ་སྟེང་གི་
ཁུ་བ་དག་པའི་བྱམ་པ་དང་། ལུབ་སྐྱོའི་ཁྲོ་བོའི་མཆན་མའི་སྟེང་དུ་ལོག་གི་རྩལ་དག་པའི་བྱམ་པའི་
མཆན་མ་དགོད་པས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཉེ་ཡིག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དེ་ནས་བདེ་གཤེགས་
འཕར་མའི་སྟེང་ས་བོན་དགོད་པ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ལ། གཞན་རྣམས་གོ་སྤྱི་ཞིང་། རྣམ་མཁའི་
ཁམས་དག་པ་རྩི་རྩེ་དབྱིངས་སྤྱག་མ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བྱུང་པོ་དག་པ་མི་བསྐྱོད་པ་དག་གི་
མཆན་མ་ནི་སྟེང་པོའི་བསྐྱེའི་ལྟེ་བ་ལ་བཀོད་པའི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་མཆན་མ་རྩི་རྩེ་གཅིག་པོ་དེ་
ལ་འདུས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་འདིས། རྩལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་པའི་ཆེན་ཡང་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་
ཤེར་བྱིན་མས་འབྱུང་པ་གཙོ་བོ་ལ་འབྱུག་ཅིང་། ཤེར་བྱིན་མ་ལ་མི་བསྐྱོད་པས་འབྱུང་པ་ཡུམ་ལ་

འབྲུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། དེ་དག་གི་མཚན་མ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་མཚན་མ་གཅིག་པོ་ལས་
ལོགས་སུ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེས་ནི་རྩོམ་མཁས་དཔལ་ལ་དབྱིངས་སྤྲུག་མས་འཁྱུད་
པ་དང་། དབྱིངས་སྤྲུག་མ་ལ་རྩོམ་མཁས་གྱིས་འཁྱུད་པ་ཡང་སྤྲ་མ་ལྟར་ཡབ་ཡུམ་ལ་འབྲུག་པའི་
རྒྱ་མཚན་གྱིས། དེ་དག་གི་མཚན་མ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་མཚན་མ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་པ་ཡང་
མཚན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཚན་མ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་ནི་ལྷའི་ཁ་དོག་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་པས་
ཤར་དང་མེར་ནག་པོ་དང་ཞེས་སོགས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་འཕར་མ་གསུམ་པ་ལ་ཞེས་སོགས་ཏེ། ལྷ་ནམ་སྟིང་དང་ཡིད་ཀྱན་
བཟང་སོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་གོ་སྟའོ། །གསུམ་པ་ནི། ད་ནི་སྟོ་སྟོང་གི་ཞེས་སོགས་གྱིས་སྟོ་
བཞིའི་ཁྲོ་བོའི་ས་བོན་བསྟན་ནས། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དབང་གིས་ཁྲོ་བོ་དེ་དག་གི་གདན་ཆ་བའམ་
ཡང་ན་ཉི་མར་འགྱུར་བ་སོགས་སྟན་པ་ནི། ད་ནི་ཆ་བ་ཉི་མའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཐབས་གཙོ་བོར་
གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་གདན་ཉི་མ་དང་ཤེས་རབ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་གདན་ཆ་བའོ་ཞེས་བྱ་
བའི་བར་རོ། །གཉིས་པ་བྲུག་རྒྱའི་མཚན་མ་དགོད་པ་ནི། ཡང་ན་ཤར་དང་མེད་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རལ་
གྲོའི་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་གདན་གྱི་ས་བོན་བཤད་པ་ནི། ད་ནི་ཐེག་མེད་རྣམ་པ་དག་གིས་
ཞེས་པ་ལ། དབང་གིས། ད་ནི་ཐེག་མེད་དང་ཨ་དང་ཨྱ་ལི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་བསྟར་རོ། །དེ་
ལ་ཁམས་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྱུང་བ་ལྷ་ལྷར་དབྱེར་ཡོད་པས། དེའི་
ས་བོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟར་རེ་རེ་ལ་རྩ་བ་སོགས་ལྷ་ལྷར་བྱེ་བའི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་ལྷ་ལྷར་
གསུངས་ཏེ། རྩ་བ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་བསྟོན་རྩ་བ་ལ་ས་བོན་གྱི་སྟོང་བྱ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་
ཚུལ་ས་བོན་ཁྱི། འདབ་མ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མེ་ལ་ས་བོན་གྱི་གེ་སར་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་
རྒྱང་ལ་ས་བོན་གྱི། ལྟོ་བ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་ས་བོན་རི་ཞེས་པའོ། །འདིས་ལྷག་
མ་རྣམས་ལ་ཡང་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ལྷ་ལྷར་འབྱེད་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཙོ་བོའི་གདན་ལ་ཆ་
ཉི་ཤུ་གཅན་དུས་མེ་བཞི་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ཨྱོ་ཨྱུཅ་སྟེ་ཞེས་ས་བོན་གསུམ་ལས་མ་གསུངས་པ་ནི།
ལེའུ་དང་པོར་སྟོང་ཆེན་ཡི་གེ་ལྷའི་སྐབས་སུ་ནམ་མཁའ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་སྟེ་ཚན་གཉིས་
གཅིག་ཏུ་བསྟན་ནས། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་སྟན་མོང་དུ་མིང་གི་ཡི་གེ་ཨ་གཅིག་བྱར་མཛད་དེ། ཁམས་

སྡེ་ཆུག་བྱལ་ལེང་གི་ཡི་གེ་ལྷ་ལས་མ་གསུངས་པ་དང་འབྲ་བས་སྦྱོན་མེད་དོ།

གཉིས་པ་འདོད་ཡོན་ལ་གནས་པའི་ལྷ་མོའི་མཆན་མ་དགོད་པ་ལ་གཉིས། ཐུགས་ཀྱི་འདོད་ཡོན་གྱི་མཆན་པའི་ལྷ་མོའི་མཆན་མ་དགོད་པ་དང་། གསུང་དང་སྦྱེའི་འདོད་སྣམ་གྱི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་མཆན་མ་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་སྡེ་བྱལ་ཅེས་སོགས་ཏེ། འདིར་བདུད་ཅི་མ་དང་འབྲས་བུ་མ་ཉམས་མ་བྱང་དུ་བྱས་པ་ནི་ཡི་གེ་ཁམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། སྦྱབ་ལེར་སྦྱང་ཁའི་ཅ་བཅུའི་སྦྱང་འོག་གི་ཅ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་ལྷ་མོ་གཉིས་གཉིས་ཅ་གཞན་རེ་རེ་ལ་ལྷ་མོ་རེ་རེ་སྦྱར་བའི་དག་པའི་དབང་གིས་འོག་གི་ཅ་ནས་བཤད་གཅི་འཇག་¹པའི་ཕྱིར་བདུད་ཅི་མ་དང་མ་ཉམས་མ་འོག་ཏུ་མཛད་ལ། སེལ་གར་གཉིས་བྱང་དང་བྱང་ཤར་གྱི་ཅ་དག་པས་བྱང་དུ་མཛད། སྦྱ་འདོད་གཉིས་སྦྱང་གི་ཅ་དག་པས་སྦྱང་དུ་མཛད་དེ། ཅའི་དབང་དུ་བྱས་པས་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་མཁས་རང་བ་དག་གསུངས་ཏེ། གཉིས་ཀ་ཡང་དག་པར་སྟོགས་རེའི་དབང་དུ་མཛད་པས་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་གང་རུང་གཅིག་ངེས་གཟུང་དུ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ལ། རྣལ་འབྱོར་རྫོགས་འབྲང་དུ། སྦྱབ་ལེར་གསུངས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་འདིར་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དགོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ན་སྦྱ་སྟེ་འགལ་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། དེ་གཉིས་འགལ་ན་ནི། ལྷ་གཅིག་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྟོགས་སུ་ནམ་ཡང་དགོད་དུ་མི་རུང་དགོས་པས། དཀྱིལ་འཁོར་གང་ལའང་གཙོ་བོ་འཛོ་བ་མི་སྲིད་པ་སོགས་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལ་ཐུག་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་གསུངས་པ་འདི་དག་ལ་ཡང་སྦྱབ་ལེར་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགོད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ན་སྦྱ་སྟེ་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟོན་སྟེ་སྦྱས་ན་ཡང་ལན་མེད་དོ། །སྟོད་དང་ཞེས་པ་ནི་བདུད་ཅི་དཀར་པོས་གང་བ་དང་། ར་ནི་པ་ཅ་ཉའོ།

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་འདོད་མའི་ས་བོན་རྣམས་ཡི་གེའི་ཁམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལྷ་ཤར་སྒྲིའི་གཡོན་དུ་ཀྱུ་བཟང་བཞེན་དང་། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ལྷ་ཕུག་རྫོར་བཞེན་སྟོ་སྟོའི་གཡོན་དུ་བྱས་ལ། སྦྱབ་ལེར་

1 ཞོལ། སྟོག ༤༡ ན ༤། གཙང་། སྟོག ༥༠ བ ༤ མ་ཉམས་མ་བྱང་།

2 ཞོལ། སྟོག ༤༡ བ ༡ འཇག་པའི་ གཙང་། སྟོག ༥༠ བ ༤ འཇག་པའི་

རང་རིགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བཀོད་ནས་གསུངས་ཏེ། གཅིག་ས་ཐོན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དབང་དང་། གཅིག་
རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་གསུངས་པས་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་རང་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་སོ།།

གསུམ་པ་གསུང་གི་ནང་གི་མཚན་མ་དགོད་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་འབྱོར་མ་བརྒྱད་གཙོ་
འཁོར་རྣམས་ཀྱི་ས་ཐོན་དགོད་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཕྱག་རྒྱའི་མཚན་མ་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་
ནི་ཐུང་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ལ་ཅ་ཅི་ཀའི་བསྐྱེད་གདན་ཡི་དྲགས་ཏེ་ཞེས་སོགས། འདི་དག་ལ་
འདོད་པ་ཐ་དད་པར་གྱུར་ཏེ་འདི་ལྟར། འབྲོ་ལུགས་པ་ལྷ་མ་ཁ་ཅིག་བསྐྱེད་མྱེད་དུ་ཡི་དྲགས། དེ་
ཡང་གཙོ་འཁོར་གྱི་བྱེད་ཡིན་པས་བསྐྱེད་ལྟེ་བ་ལ་སློག་ཆགས་ཡོད་ཀྱི་འདབ་མ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་
ཟེར་ལ། རྣ་ལུགས་པ་རྣམས་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མྱེད་དུ་བསྐྱེད་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །འདི་དག་ལས་གང་
ཞིག་འདོད་པར་བྱ་བ་དཔྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ན། ཁ་དོལ་ཕྱོགས་ཅིག་ན་རེ། འདི་རྣམས་ཀྱི་བཞེན་
པ་བསྐྱེད་ཅོག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་འབྲུལ་ཏེ། གཙོ་བོའི་བཞེན་དུ་འདབ་མའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་གདན་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེད་ལྷ་བརྒྱ་གཉིས་ལ་ཡང་དེ་བཞེན་ནོ། །རབ་གཏུམ་མ་རྣམས་ཀྱི་བཞེན་
པ་འཁོར་ལོའི་ཅོག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཅིབས་ལ་འཁོར་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་འཁོར་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱེད་པར་འདི་དག་མ་བྱེད་པའི་དབང་གིས་འགྱུར་འགའ་ཞིག་
ཉེས་པས་འབྲུལ་གཞི་བྱས་ཏེ་སློ་ཤོས་སྒྲན་པོ་དག་བསྐྱུས་སོ་ཞེས་སྒྲ་ཞིང་། འདིར་ཤར་གྱི་བསྐྱེད་
ལྟེ་བ་ལ་ཡི་དྲགས་ཆེན་པོ་དམར་པོ་ནི་ཀན་བྱེད་མའི་གདན་ནོ་ཞེས་ཀྱི་ཚེ་དང་མའི་འགྱུར་ལ་
འབྱུང་བ་ལེགས་པར་བྱེད་དོ།།

འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་སློག་ཆགས་འདི་དག་གཙོ་བོ་
བཞེན་དུ་འདབ་མའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་གདན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་བསྐྱབ་བྱེད་དང་
མཚུངས་པའི་མ་གྲུབ་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། སློག་ཆགས་བསྐྱེད་ཅོག་ཏུ་འོང་བར་འདོད་པ་
དག་ནི་གཙོ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་གདན་དུ་བྱས་ནས་འདབ་མའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་
གདན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་པས་ཕྱོགས་སུ་མ་སྐྱབ་པའི་དོར་ཅོད་གཞི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གཙོ་བོའི་བཞེན་དུ་ཞེས་སྒྲ་པས་རང་མཚང་ཆེས་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། གཙོ་བོའི་
བསྐྱེད་འདབ་མ་ལ་གནས་པའི་རུས་མ་རྣམས་ནི་གཙོ་བོའི་ཡུམ་ཡིན་པས་རེ་མོས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ལྟེ་

བའི་སྟེང་དུ་གཙོ་བོ་ལ་འཁྱུད་པའི་སྒོ་ནས་ཉེ་བའི་གདན་ནི་ཡབ་ཡུམ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་
 མོང་གི་གདན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་ནང་ལེར་བརྒྱའི་ཉེ་བ་ལ་གནས་པའི་ལྷ་བརྒྱ་དང་ལྷ་
 བརྒྱ་ཙུག་གི་གངས་ལ་རུས་མ་རྣམས་བགངས་ཏེ་གསུངས་པ་ཁྲིད་ཀྱི་སྲུག་ལས་ཀྱིས་དབྱི་བར་
 ཀྱིས་ཤིག། །འདྲིར་གསུངས་པའི་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་མཆན་མ་དག་ནི་རྒྱལ་ཆོན་ཀྱིས་བྱི་བར་གསུངས་
 ཤིང་། ལྷའི་ཙུ་ཐིག་སློབ་དཔོན་ཀྱི་ཁྱ་བཞི་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གསུང་གི་རྣལ་འབྱོར་མའི་བརྒྱ་
 སོར་བྱེད་བཞི་པའི་སྲུང་ཆ་ཉེ་བ་ལ་བྱས་པའི་གནས་སུ་སྲོག་ཆགས་འདི་དག་ལྷའི་མཆན་མ་དང་
 བཅས་པ་རྒྱལ་ཆོན་ཀྱིས་བྱི་བར་རུས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་སྐྱབ་མི་རུས་པའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་
 འགྲོ་བར་དོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོག་ཏུ་ཡང་ཁྱ་མཆོག་གི་སྟེང་དུ་བརྒྱའི་ཉེ་བ་ལ་ཞེས་དང་། མཁའ་
 རྒྱུད་གི་སྟེང་དུ་བརྒྱའི་ཉེ་བ་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱ་དཔེར་སྐད་དོད་ལ་བྱེ་རྩི་ཏུ་བ་རི་
 ཀ་མ་ལི་ཨུ་ད་ལི་ཞེས་འབྱུང་བ་བསྐྱར་ན་ཡི་དྲགས་དེའི་སྟེང་དུ་བརྒྱ་ཞེས་པར་ཡོད་པས། རང་
 འདོད་ཅམ་ཀྱིས་འབྱུར་ཉེས་སོ་ཞེས་བབ་ཅོལ་དུ་མ་སྤྲུལ་ཤིག། དེ་བས་ན་རྩ་བ་དང་མཐུན་པར་
 མཁས་རང་བ་དག་བཞེད་པ་ལེགས་པ་ཡིན་ཅོ། །ཡུར་བ་ལྷོ་ནི་ལྷའི་སྤྱད་འཆོར་མའི་མིང་ཡིན་
 ལ། རམ་རྩ་ནི་ཚུ་ཤིང་མ་དང་། སྤྱ་མི་ཉི་ནི་རིག་བྱེད་མ་དང་། གྲ་ཡ་ཉི་ནི་སྤྱ་མཁན་མ་སྟེ། ས་བོན་
 དགོད་པའི་རེས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་མ་བཤད་པ་དག་ནི་བསྐྱགས་པ་ཅམ་ཀྱིས་ཤེས་པར་ཟད་ལ།
 ཡང་ན་བྲག་རྒྱ་བཀོད་པ་ནི། ཡང་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། ལྷ་ཏུ་གི་ནི་མདུང་
 ཐུང་དང་། སྟོད་དེ་ཞེས་པ་ལྟར་བཟེད་ཡིན་ལ་ལྷག་མ་ཤེས་པར་ཟད་དོ། །

བཞི་པ་སྤྱིའི་ནང་གི་མཆན་མ་དགོད་པ་ལ་གཉིས། ཆོས་ལྷ་སྲུང་བརྒྱ་དུག་ཅུའི་མཆན་
 མ་དགོད་པ། སྒོ་སྒྲིང་རྣམས་ཀྱི་སྲགས་དང་བྲག་རྒྱའི་མཆན་མ་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
 སྲགས་ཀྱི་མཆན་མ། བྲག་རྒྱའི་མཆན་མ། དོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་ཤར་སྒྲིའི་ཞེས་པ་ལ་
 སོགས་པས་ཞེས་སོགས་ཏེ། གཞན་རྣམས་ནི་མཐའ་དག་བསྐྱགས་པས་ཤེས་ལ། དེ་ལྟར་དབྱིད་
 ཀྱི་དུས་ཀྱི་རྩ་བ་གཉིས་རྒྱུད་གི་ཁམས་དང་། སོ་གའི་དུས་ཀྱི་རྩ་བ་གཉིས་མའི་ཁམས་དང་ཞེས་
 སོགས་སུ་སྤྱར་ཞིང་། རྩ་བ་རེ་ཆོས་སྲུང་ཅུའི་དབྱི་བས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷའི་གསལ་བྱེད་རེ་རེ་ལ་
 དབྱངས་དུག་དུག་གི་བྱེ་བའི་དབྱི་བས་ས་བོན་སྲུང་ཅུ་སྲུང་ཅུར་འབྱུར་ཏེ། ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་

ཆོས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་དགོད་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཡང་ན་བརྒྱའི་ཉེ་བ་ལ་གཙོ་བོའི་མཆན་མ་བཀོད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་གཙོ་བོ་དང་འབྲ་བར་འདབ་མ་ཐམས་ཅད་ལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་མོའི་མཆན་མ་རྣམས་ཏེ། འདིར་བརྒྱ་རྣམས་ཀྱི་ཉེ་བ་ལ་ཞེས་པ་ནས་བདེན་བྲལ་གྱི་རལ་གྱི་དང་། རྒྱུ་གི་ལྷན་ཤིང་དང་། མེད་ལྷ་ཀ་རྩི་དང་། གདོང་བྱག་གི་མདུང་དང་། རྩ་ལྷའི་ཞགས་པ་དང་། ལོག་འཕྲེན་གྱི་དག་ལྷ་དང་། དབང་བོའི་རྡོ་རྗེ་དང་། ཆངས་པའི་ཁབ་དང་། བྱ་འཕྲུག་གི་འཁོར་ལོ་དང་། གཤིན་རྗེའི་དབྱུག་པ་དང་། དྲག་པོའི་ཅེ་གསུམ་དང་། རོར་སྤྱོན་གྱི་བེ་ཙོན་ལོ་ཞེས་པ་སྟེ། བྱག་རྒྱའི་མཆན་མ་དགོད་པའི་ངེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། འདི་ལྷ་སྟེ་ནས་ངེས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་རོ།།

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་ལྷ་རྣམས་སོགས་ཏེ། གཞོད་མཛེས་རྒྱལ་བོའི་རྩི་རོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ས་བོན་དགོད་པ་བསྟན་ནས། ཡང་བྱག་རྒྱའི་མཆན་མ་རྣམས་ཏེ། དབྱུག་པ་སྤྱན་པོའི་དབྱུག་པ་དང་འདོད་རྒྱལ་གྱི་མདའ་དང་མི་གཡོ་བའི་གཏུན་ཤིང་ནི་གཏུན་ཏུ་འབྲས་བུ་བའི་ཤིང་རོ། །སྟོབས་པོ་ཆེའི་བེ་ཙོན་དང་། གཙུག་རྩེར་གྱི་རྡོ་རྗེ་དང་། གཞོད་མཛེས་ཀྱི་ཅེ་གསུམ་པའོ། །ཨ་ནི་ལ་ནི་རྒྱུང་གི་མིང་སྟེ་རྒྱུང་དང་མཚུངས་པའི་ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་དོན་རོ། །རྒྱུང་པ་བརྒྱུད་པ་ནི་མེད་གེ་ལ་ར་རྩ་སྟེ་སོག་པ་གཡས་དང་གཡོན་གྱི་སྟེང་ན་གཤོག་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་པ་དང་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རྒྱུ་པ་བརྒྱུད་པ་ཞེས་བྲལོ།།

ལྷ་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱིའི་མཆན་མ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ལྷའི་རྒྱལ་བོ་རྣམས་ཀྱི་མཆན་མ་བཤད་པ། དུར་ཁྲིད་ཉི་མཱ་འབྲུང་བོ་དང་བཅས་པའི་མཆན་མ་བཤད་པ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་མཆན་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་ལྷའི་ས་བོན་རྣམས་གསུངས་ཏེ་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་སྟེ་བྱུག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཞེས་ཏེ། འདིར་བཤད་པ་དང་སྐབ་ལེར་བཤད་པ་མི་འབྲ་བའི་འགལ་སྟོང་བྱེད་པར་འདོད་པ་དག་གི་ལུགས་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྐབ་ལེར་བཤད་པར་བྲལོ། །སྟོ་གོས་སྤྱན་པོ་ཁ་རྩི་ཅིག་ན་རེ། འདིར་འབྲུང་བོ་ལ་སོགས་འཛིག་རྟེན་པར་སྤང་བ་རྣམས་ཀྱང་། བྱེད་ལས་གཞན་སྟེང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་གཟུགས་ཡིན་པས་གདོད་མ་ནས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཁམས་གསུམ་པ་མ་

ལུས་པའི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་པ་དང་། དཀྱིལ་ནི་སྤྱིང་པོ་ཞེས་བཞེད་དེ་ཞེས་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་
 ཆེན་པོ་ཡངས་པ་ཡིན། ཞེས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་རྣམ་པ་མེད། །ཅེས་དང་། གཞན་གྲུབ་པ་
 དང་གཞན་འབྱུང་པོ་¹ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྒྲ་བ་ནི། བསྐྱེད་
 རིམ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀུན་རྫོང་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་ལྷ་དང་། རུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་
 རྣམས་གདོད་མ་ནས་གྲུབ་པའི་སྤྱིང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷར་སྒྲུབ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པའི་
 གཏམ་མོ། །སློང་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་ནི། འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འཛིག་རྟེན་པ་
 དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། གཤེགས་པ་དང་གཤེགས་མ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་བྱང་
 སེམས་པོ་མོ་ཞི་བླ་གི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མར་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཏུལ་བྱའི་དབང་གིས་དེ་
 ལྟར་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་ལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ལས་ངོ་
 བོ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོམ་པ་དང་རུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབས་ནས་བསྒྲོམ་
 པའི་ཆེ་ནི་འབྲས་དུས་ཀྱི་ལྷ་དེ་དང་དེ་དངོས་སུ་མེས་ནས་བསྒྲོམ་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། དངོས་གནས་
 ལ་ལྟར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལུང་དེ་དག་ནི་འབྲེལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ་འདིར་
 མ་གྲིས་སོ། །རྒྱ་བ་དང་ཉི་མའི་ས་བོན་འདི་དག་ནི་རྒྱ་ཉིའི་གཟུགས་མ་གྲིས་པར་ས་བོན་ཅམ་
 འགོད་ན་འདི་དག་འགོད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རྒྱ་ཉིའི་གཟུགས་བཀོད་ན་ལྷའི་ཕྱག་རྒྱ་བཀོད་པ་དང་
 འདྲ་བས་ས་བོན་དགོད་མི་དགོས་སོ། །དུར་ཁོང་གྱི་ལྷ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ཕྱག་མཆོན་
 དང་ཕྱོགས་གང་དུ་གང་འགོད་པ་ནི་ཁོ་བོས་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ཡི་གེར་གསལ་བར་བཞེད་པ་ལྟར་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། ད་ནི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་དག་ཀྱང་རང་རང་གི་
 གཟུགས་གྲི་ན་ས་བོན་གྲི་མི་དགོས་ཀྱི། གཟུགས་མི་འདི་ན་ས་བོན་གྲི་བའི་དོན་དུ་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་མཆོན་མའི་རིགས་དང་ཁ་དོག་གི་རེས་པས་དོན་བསྟུ་བ་ནི་ཞེས་པ་དེ་ལྟར་
 དབྱངས་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཡི་གེ་ནི་རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་དག་ལ་ས་བོན་གྱི་ཕྱགས་
 ཀྱི་དབྱེ་བར་འགྱུར་ལ། ཕྱག་རྒྱ་མཆོན་མ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་མཐའ་དག་ཀྱང་རྫོང་ཆེ་ཅན་གྱི་ཞལ་གྱི་
 དབྱེ་བ་དག་གིས་དགོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཐབ་དུ་སྦྱོན་སྟེག་དག་ཀྱང་ཞེས་པ་འདི། འགྱུར་མངས་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྟར་མ། དེབ། ༥༦ ཞོག ༤ ཟེང་། ༡༦

ཡུ་ཕྱེན་སྟེན་གྱི་ཐབས་ཁྲུང་དག་གྲང་ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་ལེགས་ཏེ། ཕྱེན་སྟེན་གྱི་ཐབས་ཁྲུང་གི་ཕྱི་རིམ་
ཕྱི་ཁ་དོག་དག་གྲང་མཚའ་མའི་ཁ་དོག་དེ་བཞིན་ཞལ་གྱི་དབྱེ་བས་དགོང་པར་འབྲུང་ཏེ། སྤར་
ཡང་བྲང་སྤོང་འབྲུག་དོགས་པ་ནམས་ཕྱེན་བྲང་བ་དག་དང་ཞེས་པ་ནས། ཆོགས་སྟུ་བཅད་པ་
འདིར་ཡང་དག་པར་བསྟུས་པའི་ཕྱེན་སྟེན་གྱི་ཆོ་ག་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྟུས་བཞི་པར་འཆད་པར་
འབྲུང་བའི་རིམ་པས་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ངེས་པ་སྟེ་རིགས་པའོ།།

གཉིས་པ་གནས་པ་ལྔ་པའི་དུམ་བུ་དེ་ཉིད་བཅུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གནས་
པ་བཤད་པ་ནི། དེ་ནི་སྒོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་རྟུམ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་སྒོ་བསྐྱར་པའི་སྤྲ
དུ་སྒོའི་སྒོ་བ་དཔོན་དུ་བསྐྱོ་བར་འོས་པའི་སྒོ་བ་མ་ལུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྒོ་བ་
མ་ཞེས་པ་ནི་སྒོའི་སྒོ་བ་དཔོན་ལུས་ཚོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་བ་མ་ཡིན་པ་དགོས་པའི་དོན་
ཏེ། ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་བ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བའས། ཐ་ན་ཡང་སྒོ་བ་མ་སྟ་བོན་དུ་གནས་
པའི་ཚོ་ག་བྱས་ཤིང་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཐོག་པ་ཙམ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་པར་ཕྱོགས་གཞན་
ནས་གསུངས་པ་དང་། འདིར་ཡང་འབྲ་བ་ཡིན་པར་མཐུག་ཉིད་དུ་མཛོན་པར་དབང་བསྐྱར་ཞིང་
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྟན་ཏོ།།

དཔལ་ལྷན་གྱི་པ་དག་གི་ཀླུ་འཕྲོང་མ་ཀླུ་མ་ཞེས་སོགས་ནི་གྱུ་འཛིན་གྱི་ཀླུ་
འཕྲོང་མ་དམ་ཆེན་དང་སྟོན་པ་ལ་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ཀླུ་མ་དཀྱིལ་
འཁོར་བསྐྱབ་པའི་སྟོན་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱིའི་སྒྲུང་བཞི་ཀླུ་མ་སྲུ་དགོད་པའི་དོན་ཏེ་བདག་པོ་
ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་པའི་ཏུས་གྱི་གྱུ་འཛིན་གྱི་ཀླུ་འཕྲོང་མ་ཀླུ་མ་ནི་མཆོན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་
དང་ལྷན་པ་དགོས་པ་ཡིན་པས། མེད་པའི་བྱ་མོ་གང་ཡང་རྒྱུད་བ་དབང་བསྐྱར་བ་ཙམ་ཡང་མ་
ཐོབ་པ་དག་པོས་ཏེ་གསར་སྟོགས་ཀྱིས་པའི་བག་མེད་པའི་རང་ཚུལ་ལ་འཇུག་པར་མི་བྱའོ། །དེ་
ནས་སྟོའི་སྟོབ་དཔོན་བཞི་ལ་སྟོས་པའི་ལྷ་བ། སྟོབ་མ་བཟང་པོ་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་ཤིང་།
དཀྱིལ་འཁོར་འདི་པའི་ལས་ལ་མཁས་པ་ལ་སོགས་གྱི་དེ་ཉིད་བརྩ་ཡོངས་སྲུ་ཤེས་པ་སོགས་གྱི་
མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་སྟོན་སྟེན་དང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཏོར་མ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་གྱི་རྟོ་རྟེ་
ཅན་ཏུ་བསྟོ་བར་བྱས་ནས། དེ་དག་སོ་སོར་བསྟོས་པའི་རྟེན་སྟེན་སྲུ་བླ་མས་དཀྱིལ་འཁོར་དམ་

ཆོག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་རོ་མཉམ་པར་བྱེད་པའི་རབ་ཏུ་གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབ་
 པའི་བྱ་བ་ལ་འབྲུག་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་སློབ་མ་མེད་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དམིགས་
 བསལ་ནི་གོ་སློའོ། །གསུམ་པ་མདོར་བསྐྱས་ཀྱི་མཆན་བསྟན་པ་ནི། བསྐྱས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
 ཞེས་སོགས་སོ། །སྤྲུམ་བཤ། མ་འབྲེལ་ཉེས་བཤད་མཆན་བྱའི་ཆོག་ཙམ་གྱིས། །སློ་ངན་སློ་གྲོས་
 ཆོམ་པ་ཡོངས་ཐོབ་པ། །དེ་དག་ནམས་ལ་བཅེ་བའི་བསམ་པས་འདིར། །རྒྱད་དོན་ལེགས་བཤད་
 གཏེར་ཁ་ཀྱན་ནས་བྱེ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཆོག་གི་དང་པོའི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཅ་བའི་རྒྱད་ལས་སྤྱང་བ། བསྐྱས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱས་འགྲེལ་ནི་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་
 བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤང་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་དབང་གི་ལེའུའི་མདོར་བསྐྱས་གསུམ་པ་
 རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །སྤྲུམ་ལྟ་ལོ།

དཔར་བྱང་སྒྲོན་ཆིག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྤྱང་།
ཆིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དྲུག་གསུམ་གྱི།
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི།
དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྒྲོང་ཐག་བརྒྱ།
གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་བ།
རེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཞོག།

ཅེས་བ་འདི་ཡང་དེར་དུས་ཡིད་སྦྱབས་ཀྱིས་རྒྱད་བརྒྱམས་པའི་སྒྲ་སྒྲོའི་སྤྲིག་སྤྱོད་མི་བཟད་པས་གངས་སྒྲོངས་
ཆོས་ལྟན་གྱི་ཞིང་དུ་སྐབ་པའི་བསྐྱུན་པ་རེན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའི་སྤང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཅམ་དུ་ཉམས་ཉེས་
པར་བྱས། རྒྱགས་དང་རྒྱགས་ན་དུལ་ཐན་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གཞོད་འཆོ་གྱ་གྱའི་སྤྱོད་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་
བ་སོགས་སྒྲོ་ཀླན་ནས་ལྷ་བདོའི་རྒྱད་ཆོགས་མཚོ་ལྟར་བརྟོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་རྒྱགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་
དུ་བསྐྱུན་པའི་མེ་རོ་སྤྱར་ཡང་སྤར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་སྒྲོངས་འདིར་ཡང་སྐབ་པའི་བཞེད་དགོངས་དྲི་མ་
མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང་། འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན། ནམ་འབྲེན་ཤྲུ་སེལླའི་
རིང་ལུགས་སྒྲོ་ཀླན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕམ་ལུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། བང་བསྐྱུན་སྐབ་མཐའ་རེས་
མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྤྲིའི་སྒྲོན་ཆིག་ཏུ་ཤྲུའི་དགེ་སྤྱོད་
ཆོས་སྤྱོད་པ་ངག་དབང་སྒྲོ་བཟང་བསྐྱུན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ། དགེའོ། །